Tingbok nr. I. A. 41 1777-1782 for Sunnhordland
Året 1777 Startar i denne boka med hausttinga – det fyrste 3/10.1777.

1777: 1

Høste-Ting 1777
for Waags Skibreede paa Bekkervigs Tingstæd den 3de octob: Rætten betient i overværelse af Hr: Foget Koren, Skibreedets Lensmand Knud Larsen Rydland og L: R: M:
1. Ole Knudsen Rydland 3. Johannes Olsen Steenevig 5. Aadne Aadnesen Meling
2. Rasmus Achelsen!! (Aschelsen) Wolden 4. Niels Erichsen Steenevig 6. Mons Abrahamsen Meling 7. Ole Abrahamsen Hedemarken 8. Johannes Nielsen Kalvenes.

Publiceret
Kongl: allernaad: Fundatz for Communitetet og Regensen d: 25 Juni 1777.
Placat hvorledes de Fordringer efterdags skal være præfererede som den Guineiske Handel faaer til gode for de Slaver der p: Credit blive bortsolgte udi de Danske Americanske Eilande d: 25 Juni 1777.
Fundatz for den i K:havn oprættede Veterinair Skoele d: 23 Jul: 1777.
Rente Kamer[e]ts ordre af 5 oct: 1776, om Forstræknings Kornets Krav(?) og betaling, samt(?) Ligitimation om det indkommende.
Stiftets ordre af 12 Nov: 1776 efter Kongl: befaling, om Røg Stuers afskaffelse af 16 oct: sam/m/e aar.
Stiftamtmande[n]s og Biskoppens ordre af 15 Juli 1777 at Hosptalets Leilændinger skal inden Lovens tiid bringe deres Landskyld til Bergen.
Ditto fra Stiftamtmanden 26 aug: 1777 efter Kongl: befaling, at Dælinqvent eller Justits Domme, naar ei skal appelleres, skal strax exeqveres.
StiftamtM: og Biskop: Communicat: af Kongl: befaling d: 26 aug: 1777 i geistlige Formynderskaber.
Stiftamtmandens ordre af 9 Sept: 1777, at 576 rd: 86 s: skal reparteres paa Sundhorlehns og Hardanger til St: Jørgens Hospital – Broe – Delinqvent Penge, og de med venerisk Siughed angreebne Menniskers Cuur.

Hr: Fogden fordrede resterende betaling for opsendte Kongl: Undsætnings Korn; Men hvormed ingen af Almuen, med betaling indfandt sig.

Fogden[s] \Brand/ Tingsvidne.
Velædle og Velviise Hr: Foget Koren fremlagde eet her inden Rætten den 3 Maj 1777 af Lars Mikkelsen Kolbeensvigen erhvervet Tings Vidne som hand begiærede oplæst, og derefter i underdanigst følge Stiftets høie ordre af 27 Maj nestefter, begiærede Almuen tilspurgt, om alle gaardens bygninger ere ved Branden ødelagde, og følgelig Skaden total, eller om kuns endeel af gaardens Bygninger ere af Jlden fortærede, og da hvad part mod den heele gaard? Almuen svarede: At de i Tings Vidnet ommelte Bygninger ere alle gandske opbrændte, men af gaardens Bygninger blev Fæe Huuset og Laden spart fra Jlden, og kand de opbrændte Bygninger ansees for ¾ parten af denne afbrændte Mands Bygninger.
Hr: Fogden begiærede det passerte som Tingsvidne paategnet det forrige TingsVidne, som blev bevilget. Udstæd.

Fogden[s] Tingsvidne.

ligesom ovenstaaende for Abraham Abrahamsen Kolbensvigen. Almuens Svar: At blev spart fra Jlden, 1 Stue, 1 Bue, et Fæehuus, og 1 Lade, og Skaden anseet for de afbrændte bygninger efter tingsVidnet, forhen erhvervet, som halvparten imod den afbrændte Mands heele gaards bygninger. Udstæd.

Opsat Sag fra forrige Protocoll fol: 344a. Salomon Windenæs contra Ole Hedemarken. Begge Parter blev paaraabt, men da de ikke mødte eller møde loed, beroer Sagen til {Høstetin} Sommertinget 1778, ifald Citanten ei, inden dette Tings slutning indfinder sig.

1777: 1b

Nye Justitz Sag.
Fogden Velædle og Velviise Hr: U: W: Koren havde til dette Ting ladet indkalde med lovlig mundtlig Varsel, Jngebricht Jngebrichtsen løs og leedig Karl, for Løsgiængerie, og ei at ville tage tieniste, at liide Dom til Bøder og omkostninger at udrede og erstatte, til hvilken jndvarslings afhiemling loed fremstille som Stevne Vidner Ole Knudsen Rydland og Jens Knudsen Rydland som afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnt som tilført er.
Jngebricht Jngebrichtsen blev paaraabt, men mødte ikke eller møde loed, Thi blev ham given Rættens Laugdag at møde til Somertinget 1778 første dag sam/m/e holdes, at svare til Sagen, hvilken Laugdag Skibreedets Lensmand blev befalet, lovlig at lade samme med lovlig mundtl: Varsel forkynde.
Sagen beroer til Som/m/ertinget 1778.

Nye Leyermaals Sag.
Velædle og Velviise Hr: Foget Koren anmelte at have med lovlig mundtlig Varsel ladet indkalde Brithe Ols Datter for begangen Leiermaal med Ole Holk, at liide Dom til at udreede sine forbrudte Leiermaals bøder, og Omkostninger at erstatte.
Som Stevne Vidner til jndstevningens afhiemling loed fremstille Ole Knudsen Rydland med Lensmand Knud Larsen Rydland hvilke afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre, saaleedes lovlig at have stevnt som tilført er.
Brithe Ols Datter hverken mødte eller møde loed; Thi blev hende given Rættens Laugdag, at møde til Som/m/ertinget 1778 første dag sam/m/e holdes, at svare til Sagen, hvilken Laugdag Lensmanden blev befalet, med lovlig mundtlig Varsel for hende at lade forkynde.
Sagen beroer til Som/m/er tinget 1778.

Nye Sag.
Kongl: Toldbetient Sr: Niels Christopher Friis mødte og anmelte, at have med lovlig mundtl: Varsel ladet indkalde Ole Willumsen Store Wiigen, for at have giort Citanten forkast i Fiske Dræt inden Citantens udsatte Noed i afvigte Foraar 1777 i Martii Maanet, derfor at liide Dom, og høre Vidner, samt forbryde!! (forbrudte?) Bøder og erstatte Fiske spilde og Omkostninger. Til herom at vidne stevnt under Falsmaal Niels Haldorsen Folgerøen og Haldor Nielsen Folgerøen.
Stevne Vidnerne Ole Knudsen Rydland og Jens Knudsen Rydland afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnt som tilført er.
Ole Willumsen mødte og tilstode lovlig Varsel.
Vidnerne blev paaraabt, som mødte og blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende. og fremstoed som

1te Vidne Niels Haldorsen Folgerøen som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven, og forklarede: At engang sidst Vaar, var Vidnet med Citantens Noed, og Mand, og havde sat den ud, og havde begge ender og Ører i land, det eene paa faste Land, og det andet paa en Holme, da Ole Willumsen kom, og kastede een sin liden Noed, inden for Citantens Noed, men i begyndelsen da Ole Willumsen vilde kaste, blev hand af Vidnet og Medfølge fraviist dog svarede, at vilde kaste, og kastede sin Nod inden i for bugten for Citantens Nod, og trækte sin Nod strax paa Land paa Holmen, dog veed ei hvad hand fik, siden det var mørkt, og Citantens folk kunde ei kom/m/e til at trække, ei heller fik trække førend Ole Willumsen havde trækket sin Nod, hvor formedelst Citantens folk intet fik, da de dog saa lidet Murt førend de kastede. Dimitteret.

Fremstoed som 2det Vidner Haldor Nielsen Folgerøen som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven, og forklarede: At var med 1te Vidne omvundne tiid, og forklarede Ord til Andet som 1te Vidne, alleene at Ole Willumsen ei blev fraviist, anderleedes end

1777: 2

at een af Citantens folk spurgte, da Ole Willumsen begyndte at kaste, raabte, hvem er det som kaster i vor Noed, da Ole Willumsen sagde: det er mig, og har ieg kastet eengang før for intet, saa kand ieg kaste dette og. Dimitteret.

Fremstillede endnu med Contra Partens Consence som ustevnt Vidne, een Citantens Tieniste Dreng Holger Jansen, som havde hørt Eedens forklaring af Lovbogen, og blev formanet til Sandheds udsigende, derpaa aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven, og forklarede at var med paa Citantens Nod tilligemed 1te og 2det Vidne omvundne tiid, da passerede som 1te Vidne forklaret haver, samt at een af Citantens folk paa Noden fraviiste Ole Willumsen og sagde: At hand maatte aldeeles ikke kaste i Citantens Nod, og hvis hand det giorde, skulde hand svare dertil. og var Ole Willumsens Nod paa een eller høit!! (høist) 2 baades Længde nær ind i Citantens Nod. Dimitteret efter dog først at have forklaret, at paa Citantens Nod fik de ei over 7 á 8 flyndrer, men ingen Murt, som de dog hafde seet og kastet efter.

Sr: Friis paastoed Dom efter Lovens 5 Bogs 11 Cap: 10, 21 og 22 art:

Ole Willumsen Store Wiig begiærede Sagen udsat til Som/m/erting 1778, som blev bevilget.

til den tiid Sagen beroer. vide i morgen

Som aftenen paatrængte, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden dagen den 4de octob: continuerede dette Ting.

Publiceret

Pante Bogen til udslettelse

Niels Gielmans Obl: til Did: Lyder Smith paa 96 rd: d: 9 aug: 1771, qvitteret 2 Aug: 1777.

Pante Bogen til inddragelse

Skiøde til Wincenth Nielsen Hille p: 2 pd: 16 mrk: fisk, 1 pd: 1 2/3 mrk: Lax d: 3 oct: 1777.

Wincenth Nielsens Obl: til Jngeborg Halvors Datters Form: Niels Nielsen Sandtorv paa 57 rd: 1 pr: i bem:te brug d: 3 oct: 1777.

Sagen fra i gaar. Sr: Friis contra Ole Willumsen.

Sr: Friis mødte og declarerede at Sagen var forliigt, og begiærede den ophævet.

Thi blev sam/m/e frafalden og ophævet.

Nye Sag.

Sr: Henrich Christie som Eier af Møgster Kirke og sam/m/es tiende samt Forpagter af samme Sogns Præste tiende, anmelte at have ladet indkalde Anders Eliasen Fagerbakke af sam/m/e Sogn til at liide Dom, at betale Fiske tiende som hand af 2 voger tør Sej \hand/ afvigte Som/m/er havde indbragt til Bergen, ei til Citanten havde betalt, og var 4 skilling, saa og erstatte Sagens Omkostninger.

Da den indstevnte nu ei var tilstæde, men dog var ved Tinget; Saa begiærede Citanten Sagens viidere Procedure at maatte beroe, til høiere paa dagen, den indstevnte …t…(?) som blev bevilget. vide næste side.

Nye Sag.

Sr: Henrich Christie som Eier af Østevold kirke, og sam/m/e Tiender samt Forpagter af samme Sogns Præste tiende, anmelte at have ladet indkalde med lovlig mundtl: Varsel Mons Abrahamsen Mæling af samme Sogn, for at have ført 3 Voger tør Sej til Bergen afvigte Somer, uden deraf til Citanten at have erlagt den pligtige Fiske tiende med 4 skilling, derfor at liide Dom, til samme at betale, og de forvolte Omkostninger at erstatte.

Mons Abrahamsen mødte og tilstoed lovlig Varsel, samt anmelte, at som hand ei vidste Vægten paa sin fisk, som hand den tiid \i en liden baad/ førte til Bergen, førend hand til Bergen var ankom/m/en, og der erfarede sam/m/e 3 Voger vægtigere, eller 3 Knipper meere end hand havde angivet for Hr: Christie, saa var det Aarsagen, at hand ei havde betalt Tienden af disse 3 Voger tør Sej, til Citanten, men da de i Bergen fantes meere end jndstevnte havde Seddel paa, blev de der ham fratagen af Forpagterens folk paa Fiske bryggen i Bergen, som hæver Konge tienden, og disse 3 Voger fisk i 3 Knipper der confisqveret, samt ham affordret 3 dobbelt Tiende med 18 skilling, som hand der maatte betale, og kiøbe sin fratagne fisk tilbage med 4 mrk: 8 s:, og haabede altsaa at være frie for viidere Straf eller Tiende at betale; Men at Citanten indsøger sam/m/e fra Konge tiendens Forpagter i Bergen som af indstevnte har oppebaaret baade ald Tiende, og Mulct.

1777: 2b

Citanten beviiste af indstevntes tilstaaelse \som/ at have sin Fisk i Knippe hver Vog for sig, at indstevnte vidste hvad hand havde, og med sin viidende havde fordulgt disse 3 Voger Fisk; for hvilken forseelse Citanten paastod Dom, da det var ham uvedkom/m/ende efter foreviiste Copie Cancelliets Resolution af 2de Juli 1774 under Hr: Provstens verification, herom at søge Tiende Forpagteren i Bergen, men maatte holde sig til den indstevnte der selv faaer søge sin Regress, at liide Dom efter Kongl: Allernaad: Rescript af 24 Feb: 1703. Ellers anmelte at have ingen underretning herom faaet fra Tiende Forpagteren i Bergen. Saaleedes paastoed Dom.

Den indstevnte indloed Sagen til Dom til sin friefindelse.

Derefter blev udi Sagen afsagt følgende

Dom

Da indstevnte har tilstaaet det paastevnte; og det ei kand befrie ham efter Cancelliets Resolution af 2 Juli 1774, hvad hand foregiver at være vederfaret ham paa Fiske Bryggen i Bergen, hvorfor hand faar søge sin Regress der \hos vedkommende/ som ubeføiet til saadant at foretage sig efter høibem:te Resolution; Saa i allerund: følge den Kongl: allernaadigste befaling af 24 Februarii 1703, Kiendes og Dømmes for Rætt: At indstevnte Mons Abrahamsen Mæling bør til Citanten Sr: Henrich Christi betale den ham forsvegne Fiske tiende fiire skilling, og erstatte ham denne aftvungne Processes Omkostninger i alt med 1 Rd: 2 mrk: 8 skl:, alt at efterkom/m/es inden 15 dage efter denne Doms lovlige forkyndelse under viidere Adfærd efter Loven. Udstæd.

Beroet Sag fra i dag forrige side. Sr: Christi contra Anders Eliassen Fagerbakke.
Anders Eliassen Fagerbakke \derefter/ mødte og tilstoed lovlig Varsel, men maatte erindre til sin undskyldning, at ei vidste accurat Vægten paa den tør Sei som hand afvigte Som/m/er en gang med sin baad, af sit eget Fiske, førte til Bergen, og havde betalt Kirke og Præste tiende af til Citanten paa 2 Knipper nær, som i Bergen, da hand kom til Fiske bryggen der, befantes at veie 2 Voger meere end hand fra Sr: Christi havde Seddel paa, og til ham betalt af, hvilke 2 Voger Fisk blev confisqveret af Konge tiendens Forpagters folk i Bergen, hvorfra jndstevnte maatte kiøbe dem tilbage med 3 mrk:, samt maatte betale 3 dobbelt Tiende med 12 skilling, og da hand saaleedes var straffet der, haabede nu for viidere tiltale at være frie, og altsaa indloed Sagen til friefindelses Dom, og haabede Sr: Christi he.s.iist(?) (henviist?) til Konge Tiendens Forpagter i Bergen der at søge hvad hand formeener sig at tilkomme.
Citanten som fandt det paastevnte af den indstevnte tilstaaet, i det hand havde sin Fisk i Knipper i Vogetal, og altsaa vidste hvad hand havde, og medviidende havde fordulgt, og da Citanten ei kunde søge den ommelte Konge tiendens Forpagter i Bergen, som ei imod Cancelliets Resolution af 2 Juli 1774, saadant maatte foretage sig, som af indstevnte er foregivet, maatte altsaa paastaae Dom til betaling af den forsvegne Tiende med 2 2/3 skl:, og denne Processes Omkostningers skadesløse erstatning, saaleedes indloed Sagen til Dom.
Anders Fagerbakke indloed Sagen til friefindelses Dom.
Derefter blev udi Sagen afsagt følgende

Dom

Sr: Henrich Christi som Kirke Eier og Præste Tiendes forpagter, har efter indstevning paastaaet Anders Eliassen Fagerbakke tildømt at betale sig forsvegen Fiske tiende 2 2/3 skl: med Processens Omkostninger at erstatte.

1777: 3

Den indstevnte har vel tilstaaet Søgemaalet, men formeente at saadant burde søges erstattet hos vedkomende Forpagter af Konge tienden i Bergen; Men da denne, er ubeføiet tvertimod Cancelliets Resolution af 2 Juli 1774, at foretage sig det af indstevnte foregivne, hvorfor og indstevnte selv hos ham faaer søge sin Regress; Saa i Allerund: følge den Kongl: Allernaadigste befaling af 24 Feb: 1703, Kiendes og Dømmes for Rætt: At indstevnte Anders Eliassen Fagerbakke bør til Citanten Sr: Henrich Christi betale den ham frasvegne Fiske tiende toe 2/3 deel skilling, og erstatte ham denne aftvungne Processes Omkostninger med 1 rd: 2 mrk: 8 s: alt at efterkommes inden 15 dage efter denne Doms lovlige forkyndelse under Adfærd efter Loven. Udstæd.

Pante Bogen til inddragelse
Contract imellem Niels Nielsen Sandtorv paa sin Myndtling Jngeborg Halvors Datters vegne, med Knud Halvorsen Hille, om hendes underholdning dtr: 4 oct: 1777.

Nye Sag.
Ole Olsen Houchenæs anmelte at have med mundtl: Varsel ladet indkalde Kari Ols Datter, Hans Hansen Houchenæs Hustrue for at have i gaar 14 dage [siden] paa Ager Arbeide beskyldt Citanten for at have stiaalet Læder, derom at høre Vidner, og taale Dom til undgieldelse samt Bøder og Omkostninger, saa og herom stevnt at vidne under faldsmaal Anne Hans Datter.
Til jndstevningens afhiemling fremstillede som Stevne Vidner Aanen Wincientsen Piirholmen, som anmelte at det andet Stevne Vidne Niels Willumsen Piirholmen, ei i dag var tilstæde, men for sig afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre, at have stevnet saaleedes som tilført er, men ei forkyndt sam/m/e indstevning førend det af ham blev begiært,

som var tiirsdag /: i dag er det Løverdag :/ sidst 8 dage, og saaleedes kun med i høieste 12 dages Varsel.
Rætten siden de indstevnte ei har faaet lovlig Varsel efter Lovens 1te Bog 4 Cap: 7 art: kunde ei tillade at noget frem/m/es førinden lovlig indstevning med fuldkom/m/en Varsels tiid giøres og afhiemles, altsaa maatte afviise denne jndstevning.

Bygsel Sedler tinglyst
Bent Hynnemørs 3 oct: 1777 til Niels Simonsen paa 60 skilling i Gougseim. Manuf: H: bet: 1 mrk:
Hr: Smides til Rasmus Rasmussen Drønen paa 9 mrk: Smør ¼ Hud i Drønen d: 18 Sept: 1777. Manufact: Huset 8 s:

Som ingen viidere indfandt sig at gaae i Rætte, blev Tinget for dette Skibreede ophævet. alleene

Laug Rættes Mænd til at betiene Rætten 1778 opnævnt: Tørres Jngebrichtsen Schaar, Erich Arentsen Hille, Anders Ottesen Kleppe, Lars Wincientsen Møgster, Albreth Mikkelsen Kalsøen, Hans Hansen Nordre Drivenæs, Johannes Olsen Uglenæs, Halvor Olsen Fattigmanshavn.

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examineret som her bag i Bogen findes indført.

Høste-Ting 1777 for Opdals Skibreedes Almue den 6te Octobr: Rætten betient i overværelse af Fogden Hr: Koren, Skibredets Lensmand Mads Christophersen Godøen, samtlige Tingsøgende Almue og efterskr: 8 Eedsor: L: R: M:
1. Gunder Olsen Berge 3. Hans Hansen Nesthuus 5. Johannes Johansen Lande 7. Morten Knudsen Elsager
2. Jan Madsen Store Giersvig 4. Tørres Larsen Langeland 6. Johannes Willumsen Waage 8. Jver Nielsen Tvedt

Publiceret Kongl: og høi Øvrigheds Anordninger ligesom for Waags Skibrede fol: 1a.

Fogden fordrede resterende betaling for opsendte Kongl: Undsætnings Korn, men ingen indfandt sig.

Pante Bogen til inddragelse
Ole Samsonsens Skiøde til Samson Nielsen paa 18 mrk: Smør ¼ H: i Tvedt i Opdal d: 30 Marti 1777.
Skifte efter Johannes Johansen 21 April 1777, om Udlægget i Reisem.
Skifte efter Johannes Andersens Kone Marithe Ols Datter paa Jordegods Udlægget i Schiellevig. d: 22 April 1777.

1777: 3b

Jordegods Udlæg i Middalen ved Skifte efter Engel Øriesen den 24 April 1777.
Jordegods Udlæg i Nedre Drange ved Skifte efter Jacob Johansen den 22 April og 13 Sept: 1777.

Johannes Erichsen Sundvors Skiøde til Lars Andersen paa Gripne 2 pund 6 mrk: Smør 1 Hud d: 3 Maj 1777.
Lars Andersens Gripnes Obl: til Johannes Erichsen Sundvor paa 198 rd: 1 prioritet i Gripne d: 3 Mai 1777.

Som aftenen paatrængte beroer Tingets Continuation til i morgen.

Den 7de Octobr: 1777 continuerede dette Ting.

Publiceret
Pante Bogen til udslettelse
Jon Olsen Onerims Obl: til Johan Korn (Koren) Dahl 20 Apr: 1767 p: 80 rd: af Creditor qvitteret den 7 oct: 1777.

Justitz Sag Forhør.
Velædle og Velviise Hr: Foget Koren anmelte at hand af Sogne Præsten til QvindHerrets Præstegiæld Hr: Consistorial Raad Riese var under 17 passato tilmeldet, at et Qvinde Menniske ved Navn Ragnele Knuds Datter der angiver sig at være kommen af Wangs Kald i Walders, havde paa sin Reise til Bergen hos Bondemanden Halvor Fugleberg giort Barsel, hvorfore Hr: Fogden fandt sig beføiet at lade bemelte Qvinde Menniske tilligemed Halvor Fugleberg og de der havde været nærværende ved Barnefødselen kalde hid til Tinget, for \om/ mueligt at faae oplyst den rætte Samenhæng saavel med Qvindens foregivne Reise, som hvem hendes Barne fader kand være. til hvilken ende Hr: Fogden begiærede Qvinde Mennisket som nu for Rætten blev fremstillet, taget i Forhør, og forinden i Rættelagde den paaberaabte Præste attest til forhørets inddragelse, samt reserverede sig de fornødne eragtende qvæstioner.
Fremstoed Comparentinden Ragnele Knuds Datter, som sagde sig hendes Navn at være saaleedes og forklarede: At være 42 Aar, har været til Confirmation i Wangs Kirke i Walders, har i nogle Aar, efter at var bleven Enke efter hendes afdøde Mand Ommund Jacobsen som døde for 10 Aar siden, hvor de opholte sig i sam/m/e Kald i Øye Annex, gaaet og betlet, men nu sidst gaaet til Alters i Øje Annex Kirke 14 dage for sidste Pintze, Dog har intet beviis eller Pas med sig, men beklagede, at var forlovet og fæstet med Johannes Olsen kort før Juul sidst, hos Præsten Hr: Thode til Wangs Kald, hvilken hendes Fæstemand døde ved Kyndelmisse sidst i bem:te Øje Annex, og da hun ved ham var frugtsommelig, agtede hun at betle sig frem omkring til Bergen for at søge Amme plads, og paa saadan Omreise \igien/n/em Voss og Hardanger/ kom til Halvor Fugleberg i Ølve her i Sorenskriveriet, hvor hun faldt i BarselSeng i dag 3 uger [siden] og fødde et Drengebarn som blev døbt i Qvindherrets Kirke og kaldet Ommund som hun nu har med sig, og agtede sig lige til Bergen, naar hun som hun udbad sig, maatte blive frie for Rættens hæftelse, da hun forsikrede ei at have avlet dette barn i Løsagtighed eller med anden Barne fader end hendes afdøde forlovede, og ei at have begaaet nogen anden mindste forseelse. Dimit:
Dernæst blev fremstillet Hactor!! (Halvor) Jonsen Fuglebergs Hustru Helga Samsons Dr: som havde som Jordemoder hiulpet ved Ragnele Knuds Datters forløsning som forklarede: At i dag 3 uger blev Ragnele Knuds Datter forløst med omme[l]te barn, og har Ragnele Knuds Datter baade før hendes Barsel Sygdom saa og i og efter, bestandig giort sam/m/e bekiendelse som Vidnet i dag for Rætten har anhørt af Ragnele Knuds Datter udsagt. Dimitteret.
Atter fremstoed Halvor Olsen Fugleberg som forklarede: At have ei hørt af Ragnele Knuds Datter anden forklaring fra hun førend sin BarselSeng kom i h/an/ds Huus til denne tiid end den hand har hørt af hende selv i dag for Rætten udsagt.

Begge Vidnerne declarerede derpaa at kunde aflægge deres Eed naar

1777: 4

forlanges. Dimitteret.
Ragnele Knuds Datter declarerede intet at eie uden de Palter!! (Pialter) hun skiuler sig med.
Begge Vidnerne declarerede, at hun intet har haft med sig uden det usle hun stoed og gik udi. Dimitteret.
Hr: Fogden begiærede Forhøret sluttet og sig beskreven meddeelt som blev bevilget.
Udstæd

Nye Justitz Sag
Velædle og Velviise Hr: Foget Koren fremlagde een sin skriftl: Stevning af 11 Aug: 1777, contra Frue Lieutenantinde Bager paa Hope for utilladelig Bords Skiørsel paa sin Saug Hope som er saa lydende.
Stevne Vidnerne Johannes Madsen Godøen og Abel Colbeensen Godøen fremstoed som afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre, Stevningen som blev oplæst, rigtig for alle deri benævnte at have forkyndet.
Hr: Fogden derefter fremlagde Amtets sig tillagde høie ordre af 8 Juli 1777 som er saa lydende.
Hr: Holzførsten Schrøder var ved Rætten til stæde.
Frue Bager loed fremsende et skriftlig Jndlæg af 15 Sept: sidst som \blev oplæst og/ er saalydende: Dernæst loed foreviise et Skrivelse af 2 Marti 1777 fra Sr: Henrich Christie d: 2 Marti 1777 til Frue Bager hvorved siden sam/m/e ei som skreven paa ustemplet Papiir, kand inddrages, alleene ved foreviisning beviises, at hand begiærer 6 tylter bord eller Planker til gulv i Møgster Kirke her i Districtet, hvoraf 3 tylter maae være 6 Siællands Alen lang og 2 tom/m/er tykke, og de 3 tylter 4 Siællands Alen lang og 2 tom/m/er tykk, og alle fiirskaarne. Viidere loed fremlægge den Kongl: allernaadigst bevilling for Eieren af Hope Bøigde Saug d: 9 Juni 1768 som er saa lydende.
Siden ei alle Vidnerne vare forsamlede, beroer Sagen til de idag eller i morgen kom/m/er tilstæde. See næste side

Pante Bogen til inddragelse
Steen Olsen Fladeragers Skiøde til Knud Steensen paa ½ Løb Sm: ½ Hud i Fladerager d: 6 oct: 1777.

Pante Bogen til udslettelse
Hans Johansen Aarbakkes Obl: til Hans Jngebrichtsen Tufte p: 140 rd: den 4 Maj 1776 qvitteret 7 oct: 1777 af Creditor.

Nye Sag.
Hr: Holsførster Schrøder fremlagde skriftl: Stevnemaal af 15 Sept: 1777 som er saa lydende.
Stevne Vidner Johannes Madsen Godøen og Abel Colbeensen afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre den i Rætte lagde og nu oplæste skriftl: Stevning lovlig at have forkyndt.
Sr: Schrøder fremlagde een Torbiørn Torbiørnsens til sig udgiven Pante Obligation af dato 4 oct: 1776, paa Capital 150 rd:, 4 proCento Rente, og 1te prioritet i Ræfschaar, som er saa lydende: Viidere fremlagde en skriftl: Opsigelse af 26 Maj 1777 som med sin forkyndelses paategning af 3 Juni 1777 er saalydende:

De 2de sam/m/e Opsigelses forkyndelses Vidner Johannes Jonsen Wee og Torbiørn Jansen (Jonsen) Dalland fremstoed og efter at var forelæst Opsigelsen og dens Paategning paa samme, bekræftede med Lovens Eed sam/m/e lovlig at have forkyndt efter Paategningen.
Sr: Schrøder derefter foreviiste Opteigning paa foraarsagede og til Dom/m/ens forkyndelse viidere paaløbende Omkostninger til 6 Rd: 2 mrk: 8 s: som hand tilligemed Capitalen, og resterende Renter fra 4 oct: 1776 Obligationens datum, til betaling skeer, paastoed sig ved forderligst Dom, skadesløs tildømt, og saaleedes indloed Sagen under Dom.
Den indstevnte Torbiørn Torbiørnsen Ræfschaar blev paaraabt, men da hand ikke mødte eller møde loed; Saa blev ham given Rættens Laugdag at møde til Somertinget 1778 første dag sam/m/e for Opdals Skibreede holdes, og svare til Sagen, hvilken Laugdag Citanten paalæg-

1777: 4b

ges at tage beskreven og lovlig at lade forkynde.
Sagen beroer til Som/m/ertinget 1778.

Fra denne Dag forrige Side. Fogden contra Frue Bager.
Derefter samme dag fremstillede Hr: Fogden de 3de indstevnte Vidner Halsten Tysnæs, Hans Teigland og Niels Giærstad, som alle 3de forklarede at have paa een tiid omtrent 8 dage efter St: Hans tiid sidst efter Holsførsten Schrøders forlangende været paa Frue Bagers Saug ved Hope, tilligemed same, da hand giorde beslag med deres Vidissbyrd paa 6 tylter bord, de 3 tylter længere end de andre 3 tylter, men blev ei maalt enten Længden eller Tykkelsen, hvilke hand giorde beslag paa, fordie hand regnede dem for dobbelte bord, men Vidnerne saae dem ei efter men syntes saa løselig at nogle af dem var dobbelte bord, dog nogle tykke og nogle tynde, og gav ei nøie agt om de alle vare enten fiirkantede eller vandkantede, hvorefter da ingen af Frue Bagers folk uden Saugmæsteren som blev hæntet og erkyndiget Beslaget, var ved Saugen, de spurgte Holsførsten, om de skulde sige Fruen det, dertil hand svarede: det var ligemeget enten hun vidste det eller ei, hvorfor de ei da erkyndigede hende det.
Fogden havde til nærmere Oplysning udi denne Sag beordret 2de Mænd Halsteen Johansen Tysnæs og Anders Tostensen Gielland at tage Bordene udi nærmere eftersyn og optegne om nogen af sam/m/e fantes vandkantede, og hvormange virkelig fiirskaarne, samt af hvad Længde de 4skaarne var, tilligemed hvad de sam/m/e haver vurderet, hvorom begiærede desse Mænds nærmere forklaring for Rætten.
De bem:te 2 Mænd fremstoed og forklarede: At gaars dag vare de efter Hr: Fogdens ordre ved Hope Saug og eftersaae de af Holsførsten beslagne bord, hvoraf nogle vare vandkantede med barken paa kanterne 2 tylte og 2 støkke, og tykke som omtrent dobbelte bord, dog efter øyesyn, da de ei havde tommemaal med sig, og alleene vare fiirskaarne uden Vandkanten 4 tylte 1 bord, deraf det eene var kløvet og ei kand reflecteres, af de 4 tylter var 2 tylter omtrent 4 Alen lange efter Øyesyn uden maal, og de 2 tylter ogsaa de efter Øyesyn af 6 alens Længde omtrent, og vare ei liige tykke som dobbelte Kiøbmands bord, kun saa omtrent, og nogle tykke og nogle tynde, hvilke 4 tylter endeel af var bleve blaae agtige, og nu af Værdie anseet de 2 tylter korteste á ½ Rd: er 1 rd: og de 2 tylter længere á 4 mrk: 8 s: tylten er 1 rd: 3 mrk:, i alt 2 Rd: 3 mrk:
Hr: Fogden som mærkede at fra indstevnte Frue Bager ingen Exception var giort imod den af Holsførsten paa de paa hendes Saug skaarne Bord skeede Beslag, vilde forinden hand sluttede Sagen til Doms, imodtage hvad Hr: Holsførsten kunde have at erindre i Sagen paa sin side, enten med den skeede Taxation eller det viidere som i Sagen er passeret.

HolsFørsten paastaaende at have funden de beslagne bord af ulovlig tykkelse over 2 tom/m/e endeel, og de andre ongefærlig lige saaleedes, henholt sig dertil og til alle udgangne Anordninger om SaugSkiørsel \Vidnerne bleved dimitteret/

Hr: Fogden som af den her i Rættelagde Saug bevilling af 9 Juni 1768 erfarer at paa Hope Saug ikke var tilladt at skiære andre end vandkantede bord, og det dog nu er oplyst efter Besigtelses Mændenes udsigende at der befantes 4re tylter fiirskaarne udførsels bord, maatte ihenseende til same giøre følgende Paastand, at Bordene i allerund: følge Placaten af 10 Juni 1743, tilligemed liige Sum/m/a af dens Værdie, vorder confisqveret og forbrudt til den Kongl: Vei Cassa, tilligemed at betale denne

1777: 5

Processes Omkostninger skadesløs, da det i Rætten anviiste brev fra Sr: Henrich Christi af 2 Marti h: a: at bordene skulde være til Møgster Kirke, ikke kand blive hende til nogen befrielse, da hendes Saug bevilling ikke tillader hende at skiære bord af saadan tykkelse som de forefundne, Saaleedes indloed Sagen til Doms.

Vidnerne blev dimitteret.

Frue Bager loed ved bud anholde en friefindelses Dom.

Sagen blev til Doms optagen. vide næste siide

Nye Leyermaals Sag.

Hr: Foget Koren anmelte at have ladet indkalde Lars Samsonsen og Christi Svends Datter for med hinanden begangne Leiermaal, af den første førend hands Confirmation, til vedbørlig Straf samt Bøders Udreedelse og Sagens Omkostninger at betale.

Lars Samsonsen mødte og tilstoed baade den paastevnte forseelse \uden Ægteskabs Løfte/ og at ei endnu har været til Confirmation, samt at de begge om Synden at begaae har været liige eenige, saa ei kand siges den eene at have forført den anden.

Salomon Johansen Mæland mødte paa Christi Svends Datters vegne og tilstoed den paastevnte forseelse.

Hr: Fogden fremlagde til Actens inddragelse Sogne Præsten Hr: Baars attest saalydende.

Hr: Fogden paastoed Dom til fulde Bøders udreedelse, anden vedbørlig Straf, og Omkostningers erstatning.

Derefter blev udi Sagen afsagt følgende

Dom

Districtets Foget Velædle og Velviise Hr: Koren har her til Rætten ladet indkalde Lars Samsonsen og Christi Svends Datter begge af Halsnøe Closters gods, for begangen Leiermaal forinden Barnefaderen har været til Confirmation, og deerfore giort Paastand til vedbørlig Straf og Bøders udreedelse samt Omkostningers erstatning. De indstevnte har tilstaaet forseelsen; Thi Kiendes og Døm/m/es for Rætt og herved afsiges: At Christi Svends Datter for begangen Leiermaal bør bøde til Hds: M: Casse efter Lovens 6 Bogs 13 C: 1 art: 12 Lod Sølv som er 6 Rd: \og efter Fr: 8 Juni 1767 i stæden for Skriftemaal sidde 8 dage p: Vand og brød/ og erstatte Stevnings Penge 3 mrk:, Fogden som Act: Sal: 5 mrk: 4 s: Rættens Gebuhr 5 mrk: 4 s: og om Dommen til Execution hos hende, beskrives, da til Stempl: Papiir 4 mrk: 8 s: alt inden 15 dage efter Domens lovlige forkyndelse under Adfærd efter Loven. Lars Samsonsen for begangen Leiermaal førend sin Confirmation bør bøde til Hds: M: Casse 24 Lod Sølv som er 12 Rd: efter Lovens 6 B: 13 C: 1 a:, og efter Fr: 8 Juni 1767 i stæden for Skriftemaal sidde 8 dage paa Vand og brød, og selv erstatte sin underholdning og Varetægt, samt efter Fr: 2 Sept: 1745 arbeide i Bergens som nærmeste Tugthuus et halv Aar, som og erstatte Stempl: Pap: til Dom/m/en 4 mrk: 8 s: Rættens gebuhr 5 mrk: 4 s: Actors Sal: 5

mrk: 4 s: og Stevningspenge, alt inden behørig tiid at exeqveres efter derom allern: udg: Anordninger.
Lars Samsonsen blev tilspurgt om med Dom/m/en uden appel var fornøiet; dertil svarede Ja, og forlangede ingen appel, men beklagede ihenseende til Bøderne sin fattigdom, dog vilde ved Laan faae tilveiebragt 6 Rd:, til Bøderne, beedende dermed same maae være aftinget. Almuen bevidnede hands fattigdom og at hand intet eyer. Ole Christophersen Nedre Waage lovede at laane ham 6 Rd: til Bødernes Aftingning, at betale til Som/m/ertingtet 1778, om Bøderne dermed maae være afsonet.
Hr: Fogden fandt sig nødsaget paa grund af den skyldiges fattigdom at imodtage til aftingning de anbudne 6 Rd: Udstæd in Forma

Nye Sag.
Sr: Bendt Olrich Hynnemør i Bekkervigen fremstillede 2de Stevne Vidner Sr: Bendt Mejer af Qvalvogen og Torbiørn Olsen Færevog, der afhiemlede under Lovens Eed med

1777: 5b

oprakte fingre at have med lovlig 14 dages mundtl: Kald og Varsel indkaldet til dette ting og tiid Niels Aanesen Færevog, at lide Dom for skyldig værende til Citanten efter Regning, at betale med Omkostninger skadesløs. Sr: Hynnemør loed fremsende Regning dater: 2den oct: 1777, saa lydende: hvorefter fordrede 10 rd: 5 mrk: 14 s:
Niels Aanesen Færevog blev paaraabt, men da hand ikke mødte eller møde loed; Saa blev ham given Rættens Laugdag til Sommertinget 1778 første dag sam/m/e for dette Skibreede holdes, at møde og svare til Sagen; hvilken Laugdag Citanten paalægges at tage beskreven og lovlig at lade forkynde.
Sagen beroer til Som/m/ertinget 1778.

Pante Bogen til inddragelse
Niels Sæbiørnsen Søereides Skiøde til Ole Jacobsen Høvischeland p: 1 Løb 9 mrk: Smør i Søreide.

Optagen Sag fra i dag forrige side. Fogden contra Frue Bager.
Derefter blev sam/m/e dag udi denne Sag afsagt følgende

Dom

Da Frue Lieutenantinde Bager paa Hope ei har kundet nægte at have jo skaaren paa sin Saug dobbelte Bord fiirskaarne som hende ei ved den paa Saugen havende allernaadigste Bevilling er tilladt; og hvoraf er attraperet 4 tylter, taxered til i alt 2 rd: 3 mrk:; og hvad Frue Bager til sin undskyldning foregiver, ei kand komme i Consideration til hendes befrielse. Saa efter Hr: Fogdens indstevning og Paastand og Sagens beskaffenhed, Kiendes og dømmes for Rætt og herved afsiges: At i allernaad: følge Placaten af 10 Juli 1743, Frue Lieutenantinde Bager bør bøde dobbelt saa meget i Mulct som de antrofne Bords Værdie, med Fem Rigsdaler som efter Rescript 29 aug: 1768 tilfalder den Nordenfieldske Vej Cassa, samt erstatte denne Actions Omkostninger til Hds: Maj:ts Foget, for Holsførsten og medhafte Mænd 2 rd:, Stempl:Pap: 1 rd: 6 s: Rættens Gebuhr 5 mrk: 4 s: Actors Hr: Fogdens Salarium 5 mrk: 4 s: Stevnings…de..(?) 4 mrk: Alt at efterkom/m/es inden 15 dage efter denne Doms lovlige forkyndelse under Execution og viidere Adfærd efter Loven. Udstæd Extr: til ..de..(?)

Publiceret
Bygsel Seddel

fra Ole Siursen p: ½ Løb ½ Hud i Øfre Bruntvedt til Rasmus Olsen d: 7 oct: 1777.
Manuf: H: 8 skl:

Som Aftenen paatrængte, beroer Tingets Continuation til i morgen.

Den 8de Octobr: continuerede dette Ting.

Pante Bogen til inddragelse
Torgier (Torgeir) Svinedalens Arvingers Skiøde paa Færevog til Jacob Sæbiørnsen 1 pd: 15 mrk: Smør ½ Hud d: 6 oct: 1777.
Ole Larsen Siglevigs Arvingers Skiøde til Siur Monsen Belt paa Nordre Grøteide ½ Løb ½ Hud d: 7 oct: 1777.
Rasmus Olsen Braatetvedts Skiøde til Samson Rasmussen paa Lille Braatetvedt ½ Løb Smør d: 7 oct: 1777.
Skifte efter Lars Nielsen Kattenæs 6 oct: 1777.
Lars Nielsen Kattenes Hustrues Arvingers Skiøde til Lars Pedersen paa 1 pd: 12 mrk: S:

1777: 6

Jacob Sæbiørnsens Obl: til Ole Torjersen Opdal p: 94 rd: 1 priorit: i Færevog d: 7 oct: 1776.
Skifte efter Siur Olsen Øfre Bruntvedt 27 Marti 1776.
Hans Salomonsen[s] Skiøde til Gabriel Johansen paa 1 pd: 3 mrk: Sm: ¼ H: ¼ G:sk: i Haaim d: 8 oct: 1777.

Nye Sag
Jacob Monsen i Bergen paa sin Hustrue Berthe Asbiørns Datters vegne loed anmelde at have med lovlig mundtl: Varsel ladet indkalde Ludvig Tørresen Studsvig til at betale {i alt Capital og Rente beløbende til} 6 Rd: som hende var tilfalden i Arv d: 3 Juni 17?? efter hendes Faster, med Renter, derfor at lide Dom til Sam/m/e at betale, og Omkostninger at erstatte.
Som Stevne Vidner fremstoed Johannes Madsen Godøen og Abel Colbeensen som afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnt som tilført er.
Ludvig Tørresen Studsvig blev paaraabt men mødte ikke eller møde loed; thi blev ham given Rættens Laugdag at møde og svare til Sagen til Somertinget 1778 første dag sam/m/e holdes; hvilken Laugdag Citanten paalægges at tage beskreven og lovlig at lade forkynde.
Sagen beroer til Som/m/ertinget 1778
jmidlertiid Ludvig Studsvig mødte og tilstoed lovlig Varsel, samt tilstoed Kravet i alt til dato 7 Rd: 3 mrk:; Men beklagede nu ei sam/m/e at kunde betale, dog lovede inden Som/m/ertinget 1778, hvorefter h/an/d begiærede Sagen til den tiid at beroe, som da beroer til Som/m/ertinget 1778.

Pante Bogen til inddragelse
Hans Salomons: Haaims og Gabr: Johansens Vilkaars Contract 8 oct: 1777.
Siur Olsen Øfre Bruntvedts Enkes Skiøde til Ole Siursen paa ½ Løb ½ Huud i Øf: Bruntvedt d: 7 oct: 1777.
Christopher Olsen Opdals Obl: til Niels Engelsen paa 30 rd: 1 pr: i Opdal ½ Løb Smør d: 8 oct: 1777.
Anders Nielsen Langelands Obl: til Jacob Onerim paa 80 rd: 1 pr: i Langeland 2 pd: 6 mrk: Sm: ½ Hud d: 8 oct: 1777.

Spedalsk Tingsvidne.
Lensmanden for Opdals Skibreede Mads Christophersen Godøen fremstoed for Rætten og tilkiendegav at her udi Skibreedet paa Gaarden Røen findes et Spedalsk Menniske ved Navn Christopher Nielsen som med den Spedalske Sygdom stærk er befængt, og hvilket Menniske ei alleene til sin jndlemmelse i Hospitalet aldeeles intet er ejende, men endog maae formedelst de slætte Omstændigheder hand er udi, liide baade Hunger og Nød, hvorom hand begiærede Almuens og Laug Rættets sandfærdige Vidnesbyrd. Den ganske tilstædeværende Almue blev forelæst det tilførte, og dennem om Rigtigheden og Sandheden heraf tilspurgt. Dertil de samtlige svarede og erklærede: At det angivne sig saaleedes i Sandhed forholder som andraget er.
Lensmanden begiærede det passerede som TingsVidne udstæd, som blev bevilget. Udstæd

Pante Bogen til inddragelse
Engel Haarnenes Enkes Skiøde til Jver Engelsen p: ¼ L: ¼ H: d: 8 oct: 1777.

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examineret som herefter bag i Bogen findes indført.

Laug Rættes Mænd til at betiene Rætten pr: 1778, udnævnt: Salomon Haagensen Solem, Hans Olsen Aarbakke, Aake Nielsen Mit-Waage, Tosten Olsen Mæland, Torbiørn Larsen Borgen, Anders Jørgensen Søreide, Henrich Olsen Nordbust, Gabriel Johansen Haaim.

Som ingen efter Udraab indfandt sig viidere at gaae i Rætte blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

Høste-Ting 1777 den 10de octobr: for Ous Skibreede paa Lundervigs Tingstæd i over[værelse] af Fogden, Skibreedets Lensmand Hans Hansen Lundervigen, menige Tingsøgende Almue, og L: R: M:

1777: 6b

1. Lars Nielsen Hovland 3. Sten Haldorsen Lønningdal 5. Lars Halvorsen Synøen 7. Johannes Pedersen Aadland
2. Lars Larsen Sør Strønen 4. Hans Jonsen Storem 6. Niels Willumsen Røe 8. Hans Hans: Lundervig

Publiceret Kongl: og høi Øvrigheds Anordninger ligesom for Waags Skibr: fol: 1a.

Fogden fordrede resterende betaling for opsendt Kongl: Undsætnings Korn, men ingen indfandt sig.

Pante Bogen til inddragelse
Sergeant Henrich Synnestvedts Obl: til Obr: Schacht p: 90 rd: af Regiments Cassen d: 30 Janv: 1777 1 prioritet i Løsøhre og løs H…(?)
Skifte brev efter Ole Engelsen Steensland 15 Maj 1777. Jordegodsets Udlæg extraheret i P: bogen.
Do: efter Erich Jonsen Røens Kone 16 Maj 1777. Jordegods Udlægget i Panteeb: extraheret.

Do: Mons Johansen Svensdalen 15 Maj 1777. Udlægget i Pante bogen extraheret.

Nye Sag.
Niels Hansen Berge lod anmelde at have ladet indkalde med lovlig mundtl: Varsel Sergeant Henrich Synnestvedt, at lide Dom til at betale sig skyldig værende 13 Rd:, at liide Dom til samme at betale, og Omkostninger at erstatte.
Stevne Vidnerne Bakke Bakkesen Lusan og Achout!! (Aschout) Jørgensen Lusan, afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre, saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Sergeant Synnestvedt blev paaraabt, men som hand ikke mødte eller møde loed; Saa blev ham given Rættens Laugdag til Sommertinget 1778 første dag sam/m/e for dette Skibreede holdes, at møde og svare til Sagen; hvilken Laugdag Citanten paalægges at tage beskreven og lovlig at lade forkynde.
Sagen beroer til Sommertinget 1778.

Nye Sag.
Velærværdige Hr: Gerhard Geelmuyden Capellan pro Persona til Ous og annedterede Meenigheder anmelte, at have ladet indkalde med lovlig mundtlig Varsel Ole Olsen Røen Huusmand, for Opløb og Overlast imod Citanten for omtrent ¼ Aar siden, den \9de/ Søndag \efter Trinitatis/ i Samnanger Kirke, paa Kirkeveien, og i Præstens til sit Reise ophold der ved samme Annex Kirke havende Stue, derom at høre Vidner stevnte og ustevnte, samt liide Dom til Straf og Bøder samt Omkostninger at erstatte.
Stevne Vidnerne Hans Hansen Lundervigen og Lars Hansen Steentvedt afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er, saa afhiemlede og Bagge Baggesen Lysan og Aschout Jørgensen Lusan, at have herom til Vidne indstevnet under Falsmaal Corporal Andreas Wagner, Johannes Olsen Borgen og Even Baarsen Kuen. viidere fremstillede sig som indstevnte Vidne Johannes Pedersen Aalland.
Ole Olsen Røen blev paaraabt, men mødte ikke eller møde loed.
Vidnerne blev paaraabt, som mødte og blev forelæst Eedens forklaring af Lov bogen med formaning til Sandheds udsigende. Da fremstoed som
1te Vidne Corporal Andreas Wagner som aflagde sin Eed med oprakte fingre efter Loven, og forklarede: At var i Samnanger Kirke 9. Søndag efter Trinitatis, og saae ei der Ole Olsen Røen eller hørte noget af ham, saasom hand gierne kunde være \der/ langt fra hvor Vidnet var, saae ei da Ole Røen gik fra Kirken til Præste Stuen, men efter Kirketienisten, da Hr: Geelmuyden var i sin Præste Stue, var Ole Olsen Røen og der, da hørte Vidnet at Ole Olsen Røen brugte en uforskamet Mund imod Hr: Geelmuyden med megen grovhed, saa Hr: Geelmuyden maatte bede folk kaste ham ud, som og skeede dog ikke uden Modstand af Ole Olsen Røen i megen Vreede,

1777: 7

og var beskiænket og drukken, og mærkede Vidnet slet ingen Anleedning af Hr: Geelmuyden til denne Ole Olsens onde Adfærd. Dimitteret.
Fremstoed 2de Vidne Johannes Pedersen Aalland som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven, og forklarede: At saae ei til Ole Røen omvundne Søndag, førend hand efter Kirketienisten gik ind i Præste Stuen i Vidnets gaard og Huus, hvor Hr: Geelmuyden var, da Ole Røen var fuld og drukken, og sagde at vilde ind til Gerhardten, derefter Vidnet hørte udenfor Stuen dog igiennem tilluket Dør, at Ole Røen brugte en uforskammet Mund \derpaa gik ind, d..(?) hand/ {og} holt Præsten i Præste Klæderne ved Brystet, og Præsten Hr: Geelmuyden holt imod paa ham, og bad ham gaae ud, dertil hand svarede: At vilde ei gaae

før hand selv vilde {\.. ../}, da nogle førte ham ud, og Ole Røen var meget vreed, og Anleedningen mærkede Vidnet ei af Hr: Geelmuyden. Dimitteret.
Fremstoed 3de Vidne Even Baarsen Kuen som tiener Hr: Consistorial Rd: Geelmuyden, som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: At var i fløtning med Hr: Geelmuyden omvundne Søndag, men var ei i Kirken, og veed ei om det paastevnte, eller saae Ole Røen førend 2 Mand førte ham ud af Præstens Stue efter at Kirketienisten var forbie, da Ole Røen var baade gandske drukken, og meget vreed, og vilde ind til Hr: Geelmuyden igien, som nogle med magt maatte hindre. Dimitteret.
Fremstoed 4de Vidne Johannes Olsen Borge (Borgen) tienende Hr: Consistorial Rd: Geelmuyden som aflagde Eed og forklarede: ord til andet som næst forrige Vidne. Dimitt!
Hr: Geelmuyden begiærede det passerede som Tingsvidne sluttet og sig beskreven meddeelt, og det passerede dermed saaleedes for denne sinde sluttet, da Hr: Geelmuyden var sindet at overgive Sagen i Justitiens hænder.
TingsVidnet blev bevilget beskreven meddeelt. Udstæd

Bygsel Sedler publiceret
Ole Jonsen Berger til Ole Olsen Siørsand paa 1 pd: 15 mrk: S: ½ Hud i Storem d: 10 oct: 1777. Manuf: H: 8 s:

Pante Bogen til inddragelse
Hans Mogensen Kleppes Skiøde til Erich Johansen Røe p: 1 pd: Smør i Røen d: 10 oct: 1777.
Erich Johansen Røens Obl: til Mons Jarland og Myndtl: Engel Johansen Jarland p: 80 rd:, 4 proC: 1 pr: i 1 pd: i Kleppe d: 10 oct: 1777.

Opsat Sag fra forrige Prot: fol: 346a. Lars Helleland contra Johannes Helleland.
Johannes Helleland lod begiære Sagen beroe til Som: Tinget 1778.
Lars Helleland mødte ei, thi beroer Sagen til Som/m/er tinget 1778.

Opsat Justitz Sag fra for: Pr: fol: 348. Fogden contra Knud Jsachsen Feeten.
Hr: Fogden som endnu ikke har erholdet tilbage fra Stiftet den hos den indstevnte holte Undersøgnings Forretning, samt ei heller har bekommet Præstens attest, maatte desaarsag begiære Sagen beroe til Somertinget 1778.
Sagen beroer til Som/m/ertinget 1778.

Opsat Sag fr: for: Pr: fol: 348a. Hr: Geelmuyden, contra Tron Jndre Tøsse.
Hr: Gelmuyden declarerede Sagen afgiort, og frafalden; Thi blev samme her for Rætten ophævet.

Nye Sag
Velærværdige Hr: Gerhard Geelmuyden fremlagde en skriftlig Kald Seddel af dato 10 Sept: sidst contra Jsach Schor, samt til sammes afhiemling fremstillede som Stevne Vidner Lars Hansen Steentvedt og Ole Johannesen Hougenes. Stevnemaalet blev oplæst og lyder saaleedes:
Stevne Vidnerne afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnt som tilført er.
Den indstevnte Jsach Schar (Schor) mødte ikke eller møde loed; Thi blev ham given Rættens Laugdag til Sommer Tinget 1778 første dag sam/m/e for dette Skibreede holdes, at møde og svare til Sagen, hvilken Laugdag Citanten paalægges at tage beskreven, og lovlig at lade forkynde.

Sagen beroer til Som/m/er Tinget 1778.

1777: 7b

Nye Justitz Sag.
Hr: Fogden Velædle og Velviise Hr: Koren loed Anmelde at have ladet indkalde til dette Ting og tiid Asbiørn Pedersen Sævild, for utilladelig Handel som løs og leedig Bunde Karl, at liide Dom til Bøders udreedelse og Omkostningers erstatning.
Til jndstevningens afhiemling fremstillede som Stevne Vidner Lensmand Hans Hansen Lundervigen og Hans Torgiersen Aadland, der afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Asbiørn Pedersen Sævild mødte ikke; thi blev ham given Rættens Laugdag til Sommer tinget 1778; at møde og svare til Sagen, hvilken Laugdag Lensmanden blev paalagt at lade med lovlig mundtl: Varsel Asbiørn Pedersen forkynde.
Sagen beroer til Som/m/ertinget 1778.

Nye Leyermaals Sag.
Hr: Fogden anmelte at have ladet indkalde {Ole} Johannes Olsen Borgen for begangne Leiermaal med Kari Lars Datter Kuen, paa Ous Præstegaard, derfor begge at liide Dom og betale Omkostninger.
Men som Stevne Vidnerne Bagge Baggesen Lusan og Aschout Jørgensen Lusan, ei var komne tilstæde, begiærede Fogden Sagen til jndstevningens Afhiemling og viidere fremme at beroe til Som/m/ertinget 1778, hvorefter beroer.

Som aftenen paatrængte beroer Tingets Continuation til i morgen.

Den 11te oct: continuerede dette Ting.

Publiceret
Pante Bogen til udslettelse
Baar Olsens Obl: til Engel Kuleld paa 90 rd:, d: 9 oct: 1760 qvitteret af Creditor 11 oct: 1777.

[Pante Bogen] til inddragelse
Baar Olsens Skiøde til Anders Olsen paa ½ Løb S: ½ Hud i Midhuus dat: 10de oct: 1777.
Anders Olsen Midhuus Obl: til Jan Leganger paa 200 rd: 1 pr: i bem:te Midhuus d: 10 oct: 1777.

Agerdyrknings Forbedring
Peder Johannesen Egedalen fremstoed og anmelte hvorleedes hand efter at have solgt en Gaard navnlig Højsæter, har bøxlet et lidet støkke øde Jord langt [ude]? i \en/ Udmark, og samme fra Steen, Skov og Vand saaleedes røddet, og med Veiter og Huul Veiter forbedret, samt indrættet til et Huusmands Plads længst midt høiest paa et øde Field 2 Miile fra Søen paa een side og paa en anden side som allernærmest 1 ½ Miil fra Søen, saa og med Huuse af nye bebygget med stoer besværlighed af Materialiers tilførsel lange Veye, alt saaleedes som erfares af een herved i Rætten Anviisende attest fra Velærværdige Hr: Gerhard Geelmuyden Capellan pro Persona til Ous Præstegiæld hvor Comparenten er boende, samt medhafte 6 Mænd; hvorefter Comparenten var begiærende Rættens paategnede attest til derefter at ansøge en Præmie af de for sligt, af vores Allernaad: Konges foranstaltninger, udsatte, til nogen hielp

for Comparenten med Hustrue og 5 smaae børn, da hand paa same Oprydning har af nødvendighed til fuldførelse siden det var begyndt, maattet anvende meere end hands egne Kræfter tilstrækkede, samt til en understøttelse for ham, at kunde foretage fleere Oprødninger og Forbedringer paa samme Plads.
Rætten oplæste Velærværdige Hr: Geelmuydens og 6 Mænds attest for samtlige tilstædeværende Almue, og dennem tilspurdt om sammes jndhold, dertil de samtlig svarede: At dem var bekiendt, det saaleedes forholdt sig som baade Comparenten

1777: 8

har forklaret om sit foretagende i en øde Mark, og Pladset saaleedes røddet {og} forbedret og bebygget som den oplæste attest indeholder, item at Comparenten virkelig har de anførte Aarsager til en Præmie at ansøge, i anleedning af dette Arbeide, der og vist vil Opmuntre ham til fleere forbedringer at foretage. Rætten derefter bevilgede ham herpaa tegnet Attest

Opsat Sag fra for: Pr: fol: 348b. Magnus Højsæter contra Knud Jonsen Svensdalen om Støels beite.
Magnus Højsæter blev paaraabt, men mødte ikke eller møde loed.
Det udeblevne Stevne Vidne Lars Hansen Steentvedt mødte og afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre, tilligemed Ole Hansen Steensland saaleedes lovlig at have stevnet som forrige Tægtedag Protocollen er tilført og nu deraf oplæst.
Knud Jonsen Svensdalen mødte og bød sig i Rætte, og vilde vente og afvarte hvad Citanten havde at fremføre, men for sig og Datter som det eene Vidne, udbad at maatte ei længere opholdes til Tiidspilde, siden Citanten ei møder og Comparenten nu har opholdt sig til sidste Tingdag, da forhen endog mange nye Sager ere fuldførte, og denne som en ældre Sag nu i dag først længe efter sin orden foretages, siden den i gaar blev paaraabt, men ei foretaget siden Citanten ei var mødt.
Magnus Højsæter blev atter paaraabt, men mødte ikke; thi beroer Sagen til Somerting 1778 første dag sam/m/e holdes.

Opsat Sag fra forr: Pr: fol: 349a. Magnus Højsæter contra Knud Svensdalen om Bielde.
Det udeblevne Stevne Vidne Lars Hansen Steentvedt mødte og afhiemlede under Lovens Eed lovlig tilligemed Ole Hansen Steensland at have stevnet saaleedes som i denne Sag forrige Tægte dag tilført og oplæst er.
Magnus Højsæter blev paaraabt, men mødte ikke eller møde loed.
Knud Jonsen Svensdalen mødte og bød sig i Rætte, tilligemed sin Hustrue, som indstevnt Vidne, og vilde afvarte hvad Citanten havde at fremføre men udbad at maatte ei længere etc:, som her oven for.
Magnus Højsæter blev atter paaraabt, men mødte ikke eller møde loed; thi beroer Sagen til Som/m/erting 1778 første dag sam/m/e holdes.

Opsat Sag fra forr: Pr: fol: 349a. Magnus Højsæter contra Knud Svensdalen om Skieldsord.
Det udeblevne Stevne Vidne Lars Hansen Steentvedt mødte og afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre at have med Ole Hansen Steensland stevnet som af Protocollen det forrige Tægtedag passerede, oplæst og tilført er, dog ei nævnt andet end Skieldsord.
Knud Jonsen Svensdalen mødte og bød sig i Rætte, og vilde afvarte etc: som næst forrige.
Magnus Højsæter blev paaraabt, men mødte ikke eller møde loed; Thi beroer Sagen til Som/m/ertinget 1778, første dag sam/m/e holdes.

Pante Bogen til inddragelse

Mons Johansen Svensdalens Creditorers Skiøde paa 1 pd: ½ gedskind i Svensdalen d: 10 oct: 1777. (Mrkn: Mons døydde i 1777. Gift med Siri Olsdtr., som fekk vilkår hjå Knut "Johansen" – må vera Knut Jonsen, som etterkvart vart eigar av heile Svensdalen. Sjå Samnanger s. 505 og 623)

[Pante Bogen] til udslettelse
Magnus Højsæters Obl: til Jan Leganger paa 200 rd: d: 18 Marti 1773, qvitt:t 9 Maj 1777.

[Pante Bogen] til inddragelse
Knud Johansen!! (Jonsens – sjå ovanfor) Svensdalens Vilkors Contract til Siri Ols datter d: 11 oct: 1777.

Bygsel Seddel
fra Niels Pedersen Højsæter til Magnus Jversen paa 1 pd: 3 mrk: S: ¼ g:skind i Højsæter, d: 11 oct: 1777. Manuf: Huuset 8 skl:

Pante Bogen til inddragelse
Skifte Contract efter Ole Larsen Hafschaar d: 11 oct: 1777.

1777: 8b

Magnus Jversens Skiøde til Niels Pedersen paa Højsæter, 2 pd: 6 mrk: Sm: ½ G:skind d: 9 Maj 1777.

Laug Rættes Mænd til at betiene Rætten for 1778 udnævnes Niels Larsen Qværnes, Torbiørn Nielsen Hiemdal, Jens Thomassen Hiemdal, Ole Olsen Storem, Hans Olsen Nordre Holmefiord, Erich Johansen Røen, og gl: Mænd Johannes Hegland, Ole Hegland.

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examineret som herefter i Bogen findes indført.

Som ingen viidere indfandt sig at gaae i Rætte, blev Tingets!! for dette Skibreede ophævet.

Høste Ting 1777 den 13de octobr: for Strandvig Skibreede {……..} paa Haavig tingstæd, i overværelse af Fogden, Lensmand Engel Hansen Giøen, tingsøgende Almue, og L: R: M:
1. Jon Jonsen Haavig 3. Engel Jonsen Haavig 5. Hans Poulsen Røen 7. Poul Torkilsen Kiilen
2. Jon Engelsen Dalland 4. Knud Hansen(?) Wehovde 6. Niels Nielsen Nortvedt 8. Aad Jonsen L: Houge(?) (Lille Houen under Holdhuus)

Publiceret Kongl: og høi Øvrigheds Anordninger ligesom for Waags Skibreede fol: 1a. samt Stiftets ordre 7 oct: 1777, at Uld ei maae udføres, men skal sælges til Manufactur Huuset i Bergen.

Pante Bogen til inddragelse
Skifte Contract efter Ole Larsen Hafschaar d: 11 oct: 1777.
Hr: Christi paa Fuuses Obl: paa 200 rd: til Conducteur Christi, 2 prioritet i Huuser paa Fuuse, samt endeel Løsøhre, nestefter 1 prioritets Obl: 7 Juni 1770 til Jan Leganger d: 1 Juli 1777.

Fogden fordrede Restance Undsætnings Korns betaling, men ingen indfandt sig.

Opsat Sag fra fol: 351a. forrige Protocol: Corporal Poul Andersen contra Torkel Nedre Hage.
Corporal Poul Andersen mødte og declarerede Sagen forliigt; thi blev sam/m/e nu for Rætten ophævet.

Opsat Justitz Sag fra forrige Protocoll fol: 351b.
Velædle og Velviise Hr: Foget Koren fremlagde Communication fra Stiftet af 15 Juli 1777, {hvorefter frafaldt viidere Paas(?)} af Kongl: allernaadigst benaading for Jan (Jon) Olsen Revne, d: 18 Juni nest forhen \saa lydende/ hvorefter Hr: Fogden frafaldt Søgemaalet imod Jan Olsen Revne; Men ihenseende Marithe Torbiørns Datter begiærede Laug Rættet og Almuen tilspurgt om de vidste hun eiede noget, hvoraf yderste Formue kunde beregnes, da intet hos hendes ved eftersyn er befunden. Laug Rættet og Almuen erklærede at hun var aldeeles fattig, og tiener for sit brød, og eier neppe det høist behøvende at skiule sig med.
Marithe Torbiørns Dr: mødte og tilstoed atter sin forseelse, men forsikrede at var den gang ubekiendt deres Slægtskabs Nærhed, samt at hun af Jan Olsen Revne var bleven forført.
Hr: Fogden som Actor derefter paastoed Marithe Torbiørns Datter dømt at liide for sin begangne forseelse efter Lovens 6 B: 13 C: 13 art: samt Fr: 6 Dec: 1743, og erstatte alle foraarsagede Omkostninger.
Lensmand Engel Hansen Giøen som indstevntes anordnede Forsvar

1777: 9

forestillede: At da forbryderinden ei vidste, da forseelsen blev begaaet at hun var saa nær med barnefaderen beslægtet, Saa formeente hand at saadan uvidenhed var fuldkommen grund til forhaabelig befrielse for den i den anleedning af Fogden paastaaede Straf, og saaleedes indloed Sagen under mildeste Dom.
Hr: Fogden som formodede, at da Misgiærningen med indstevntes tilstaaelse, var fuldkom/m/en gotgiort, holdt ufornøden at opholde Sagen efter den forgiæves begiærte Præste attest og altsaa refererede sig til sin forrige Paastand indloed Sagen under Dom.
Thi blev udi Sagen afsagt følgende

Dom

Jan Olsen Revne og Marithe Torbiørns Datter er af Districtets Foget Velædle og Velviise Hr: Koren paa Justitiens vegne her til Rætten indstevnet, at liide Dom til vedbørlig Straf og viidere, for at have med hinanden som i 3de liige Leed beslægtede, begaaet Leiermaal, da Barne Faderen endnu ikke har været til Confirmation. Actor har derefter frafaldt Søgemaalet ihenseende til Jan Olsen Revne som ved Kongl: allernaad: benaadning er dicteret anden Straf, og for Actionen befriet, men ihenseende til Marithe Torbiørns Datter har paastaaet hende straffet efter allegerede Lovens art: og alleene Forord: af 6 Dec: 1743. Defensor har vel søgt at undskylde Marithe Torbiørns Datters forseelse, men med en grund som ei er antagelig, da den foregivne uvidenhed, ei kand kaldes uovervindelig, Da ellers forseelsen og Slægtskabets Nærhed af Marithe Torbiørns Datter, første Rættes dag er tilstaaet; Saa kiendes og dømmes for Rætt og herved afsiges: At Marithe Torbiørns Datter bør efter Lovens 6 Bogs 13 Cap: 13 art: [samt] Fr: 6 Dec: 1743 og 8 Juni 1767, i stæden for aabenbare Skriftemaal sidde 8 dage paa Vand og brød, og selv imidlertiid betale sin underholdning og Varetægt, bøde dobbelte Leiermaals bøder til Hds: M: Cassa 24 Lod Sølv, er 12 Rd:, men til yderste Formue er intet eiende, som ei derpaa kand dømmes. Derfor hun bør begive sig paa 2 Aar, paa Fiskerleierne at arbeide. Endeleg bør hun erstatte Stempl: Pap: 4 mrk: 8 s: Rættens Gebuhr 5 mrk: 4 s:

Actor Salarium 5 mrk: 4 s: og Stevningsp: 4 mrk: Alt at efterkomes i behørig tiid efter Lovens og allernaad: udgangne Anordninges bydende. Hr: Fogden begiærede Acten in forma beskreven meddeelt til sædvanlig allernaad: befalede Appel. Udstæd

Opsat Justitz Sag fra forr: Prot: fol: 352b. Fogden contra Steen Dalland og Anne Dybevigen. Actor fremstillede Stevne Vidnerne Knud Neerhovde og Ole Johansen Røe, som afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre, med lovlig mundtl: Varsel at have forkyndet Anne Anders Datter Dybevigen Rættens Laugdag.

Den indstevnte og Laugdagede blev paaraabt men mødte ikke eller møde loed ved noget sig selv anskaffet forsvar; Men den for dem begge anordnede Defensor Lensmand Engel Hansen Giøen, mødte og begiærede Sagen udsat til Som/m/ertinget 1778, da for dem begge var Allerunderd: ansøgt Hds: Maj:ts benaadning, saasom \same(?)/ ikke erholdet, indstillede, at deres Eenfoldighed og Vankundighed maatte considerere dem til undskyldning og Strafs formildelse.

Hr: Fogden siden intet var funden hos Anne Anders Datter Dybevigen

1777: 9b

Ved eftersyn er befunden til yderste formues forbrydelse, end derom foranstaltet Eftersyn, maatte tilspørge Laug Rættet og Almue om dem var bekiendt at hun noget eiede? Samtlige Laug Ræt og Almue dertil svarede: At Anne Dybevigen aldeeles intet er eiende, og er en fattig Tiener, der neppe endnu har de nødtørftige Klæder at skiule sig i.

Actor derefter, siden hand ei har faaet den hos Steen Hansen Dalland holte Undersøgnings Forretning tilbage fra Stiftet, ei heller har erholdet den ofte begiærte Præste attest, samt da h/an/d erfarede, at for begge forbryderne var giort allerund: Ansøgning til benaadning, loed Sagen beroe til Som/m/ertinget 1778.

Sagen beroer til S: T: 1778.

Opsat Leyermaals Sag fra for: Pr: fol: 352a. Fogden contra Helvig Ols Dr: Særvold.
Hr: Fogden declarerede Sagen i mindelighed afgiort, og sam/m/e frafaldt. Thi blev den og nu for Rætten ophævet.

Nye Leyermaals Sag.
Hr: Fogden anmelte at have ladet indkalde Jngeborg Mikkels Datter Tomre for begangne Leiermaal med Ole Engelsen Berge at lide Dom til bøders udreedelse og Omkostningers erstatning.

Stevne Vidnerne Knud Hansen Neerhovde og Ole Johansen Røen afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre, saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.

Jngeborg Mikkels Datter Tomre blev paaraabt men mødte ikke eller møde loed; thi blev hende given Rættens Laugdag til Som/m/er tinget 1778 at møde og svare til Sagen, som Lensmanden blev paalagt at lade forkynde; hvorefter Sagen beroer til Somertinget 1778.

Nye Leyermaals Sag.
Hr: Fogden anmeldte at have ladet indkalde ungkarl Ole Engelsen Berge at lide Dom til Bøders udreedelse og Omkostningers erstatning for begangne Leiermaal med Jngeborg Mikkels Datter Tomre.

Knud Hansen Neerhovde og Ole Johansen Røen som Stevne Vidner, afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnt som tilført er.

Ole Engelsen Berge blev tree gange paaraabt, men mødte ikke eller møde loed, thi blev ham given Rættens Laugdag til Som/m/ertinget 1778 at møde og svare til Sagen, hvilken Laugdag

Lensmanden blev paalagt, hannem lovlig at lade forkynde, hvorefter Sagen beroer til Som/m/ertinget 1778.

Nye Leyermaals Sag.
Hr: Fogden anmelte at have ladet indkalde Drengen Niels Olsen Yttre Røe at lide Dom til bøders udreedelse og Omkostningers erstatning for begangne Leiermaal med Marthe Anders Datter.
Som Stevne Vidner fremstoed Knud Hansen Neerhofde og Ole Johansen Røen som afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre, saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er, men talte ei med ham selv da hand ei var hiemme, dog forkyndte jndstevningen for h/an/ds Huusbonde Hans Eecheland.
Niels Olsen Yttre Røe blev paaraabt,

1777: 10

men mødte ikke eller møde loed; thi blev ham given Rættens Laugdag til Som/m/ertinget 1778 at møde og svare til Sagen, hvilken Laugdag blev befalet Lensmanden lovlig at lade forkynde, hvorefter Sagen beroer til Som/m/ertinget 1778.

Pante Bogen til inddragelse
Ole Bruedal og Poul Drageides Contract, om Hougen som den første til den sidste afstaaer og Vilkor der…(?) d: 13 oct: 1777.

[Pante Bogen] til udslettelse
Mikkel Olsen Tombres Obl: til Johannes Gitlesen Schogseide p: 120 rd: dat: 13 oct: 1764. qvitteret.
Jsach Halvorsen Aarres Obl: til Niels Pedersen Ness p: 40 rd: d: 11 oct: 1773 qvitteret 10de oct: 1777.
Samuel Hansen Sandals Obl: til Alv Schaar p: 99 rd: d: 11 oct: 1773 qvitteret 13 oct: 1777.

Som Aftenen paatrængte, beroer Tingets continuation til i morgen.

Anden Dagen den 14de octobr: 1777, continuerede dette Ting

da først blev publiceret
Pante Bogen til inddragelse
Mikkel Olsen Tombres Skiøde til Ole Mikkelsen paa 16 mrk:, 1/3 Huud i Tombre d: 14 oct: 1777.
Hans Særvolds Skiøde til Ole Samsonsen Særvold paa Tuft for 9 rd: dat: 14 oct: 1777.
Jsach Aarres Arvingers Skiøde til Ole Jsachsen p: 18 Mrk: Smør i Aarre d: 10 Maj 1777.
Ole Jsachsen Aarres Obl: til Ole Mortensen Solaas p: 99 rd: 1 pr: i 18 mrk: Sm: i Aarre d: 13 oct: 1777.

Opsat Tingsvidne Sag fra forrige Prot: fol: 351b. Aamund Poulsen Eide, contra Knud Teigland.
Aamund Poulsen Eide anmelte at have ladet ved mundtl: continuations Varsel lovlig ladet indkalde Knud Teigland i forhen denne paastevnte Tings Vidne Sag, at møde til dette Ting og tiid at høre fleere stevnte Vidner, hvortil har indkaldet som Vidner under Falds maals Straf sam/m/e tiid og ting at møde Jon Endresen og Jngeborg Engels Datter Holdhuus, saa og til

Vedermæle Ole Bolstad, Hans Ragnildstvedt, Engel Johansen Tvedtnes og Jon Johansen Skoeleholder alt til et lovskikket Tings Vidnes erhvervelse.
Stevne Vidnerne Knud Hansen Neerhovde og Ole Johansen Røen fremstoed og afhiemlede under Lovens Eed saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er, alle med lovlig Varsel undtagen Hans Ragnelstvedt der sorterede under en anden Jurisdiction, men ei har faaet meere end 14 dages Varsel, samt Ole Bolstad som de talte med paa Veyen til Bergen, hvor hand imodtoeg lovlig Varsel,
Alle indstevnte blev paaraabt, som mødte undtagen Knud Teigland, Hans Ragnelstvedt, Engel Johansen Tvedtnes og Jon Johansen Skoeleholder, hvorefter Vidnerne Jon Endresen og Jngeborg Engels Datter Holdhuus som Vidner blev fremkaldet, der mødte og blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen, med formaning til Sandheds udsigende.
Paa Knud Teiglands vegne protesterede hands Morbroder Lensmand Engel Giøen imod disse Vidners førelse efter saa lang tiids forløb over Aar og dag;
Citanten protesterer!! (protesterede) imod Lensmand Giøen at fremføre noget i Rætten som en uvedkommende Persohn.
Dommeren refererede sig angaaende Vidnernes Antagelse til forhør, til sin forrige Tægtedag givne Eragtning, og loed det ankomme paa vedkomende Dommer

1777: 10b

hvorviidt derpaa ved endelig Dom skal reflecteres eller ikke.
Fremstoed som 3de Vidne Jon Endresen tiener hos Aslach Holdhuus som aflagde Eed og forklarede: At var vel paa Gaarden Teigland før omvundne tiid ved ommelte Forlovelse, dog var ei stændig i Stuen ved Sælskabet, men gik ud og ind, og saasnart de vedkommende der var kom/m/en tilstæde, blev tracteret med Øll og brændeviin, men mindes ei at nogen blev beskiænket, enten Aamund Eide eller andre, enten før eller efter Aftens Maaltiid, da før Maaltiid blev talt om Rætten til Eide, nemlig Aamund Poulsens brug, men havde ingen forstand paa, i hvad meening, eller med hvad Aftale, saasom hand som melt gik ud og ind, og var ei stændig inde, ei heller mindes at hørte noget derom efter Aftens Maaltiid. Vidste ei viidere; thi blev med begge Parters minde dimitteret.
Fremstoed 4de Vidne Jngeborg Engels Datter Holdhuus tienende hos Aad Lille Houen under Holdhuus, som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: At var paa Teigland omvundne tiid, vel ei stændig i Stuen men gik ind og ud, og da Sælskabet kom {vel} tilsam/m/en om Eftermiddagen, blev vel tracteret med Øll og brændeviin, dog kand ei sige at Aamund Eide eller andre var beskiænket før Aftens Maaltiid som noget kunde være værd, men efter Aftens Maaltiid kunde muelig være lidt meere, dog ei anderleedes end at hver kunde skiøtte sig selv, hørte ei før Maaltiid tale om Rætten til Eide, men førend Forlovelsen blev giort bekiendt ved Aftens Maaltiidet, sagde Brithe Baars Datters Broder som var tilstæde, at nu var de forliigt med Aamund Eide om Jorden Eide, at Knud Teigland skulde faae den, nu vilde de have Sagen frem om Giftermaalet, men erindrer ei om Aamund Eide svarede noget dertil, og siden hørte intet derom, men hvad som sidst melt blev talt af Brithe Baars Datters broder, blev talt saa høit, at Aamund Eide og andre som sad til bords kunde høre det. Dimitteret.
Aamund Eide begiærede Tingsvidnet stillet i beroe til fleere Vidners førelse til Som/m/ertinget 1778 som blev bevilget, og saaleedes beroer til Som/m/ertinget 1778.

Nye Sag.
Roal Baarsen Ohme anmelte at have med lovlig mundtl: Varsel ladet indkalde Hans Holdhuus for resterende Sauge Leie 1 rd: 4 mrk:, at lide Dom til sam/m/e at betale, og Omkostninger at erstatte.

Stevne Vidner Knud Hansen Neerhovde og Ole Johansen Røen afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Da Hans Holdhuus ei mødte eller møde loed; Saa loed Citanten begiære Sagen at beroe som og blev bevilget til Som/m/ertinget 1778.

Bygsel Seddel publiceret
Alv Schaars til Haldor Alvsen paa ½ Løb ½ Hud i Øfre Hage d: 14 oct: 1777. Manuf: H: bet: 8 skl:

1777: 11

Contract imellem Alv Schaar, Ole Olsen Svinesteen p: Lyse Closter gods og Torkel Nielsen Baartvedt og Ole Haldorsen Baartvedt paa Sundhorlehns gods, om Svinesteens Saug og dens Vandstæd d: 2 aug: 1777.
FreedLysning publiceret for Tvedt og Store Ballesems Opsiddere, paa deres Fieldbeite, Louv støels SæterMark, Søere Støele Sæter Mark, Smalebeitet i Lierne, Waache fieldet d: 14 oct: 1777.
Skiøde fra Niels Braatetvedts Arvinger paa 12 mrk: Smør i Lille Braatetvedt d: 14 oct: 1777.
Skiøde fra Samuel Sandal til Engel Revne paa 1/6 part i Strandvig Kirke d: 14 oct: 1777.
Engel Revnes Obl: til Knud Knudsen Nærnes paa 70 rd: og Marthe Galtung 70 rd: 3 pC: 1 pr: i 1/6 deel i Strandvig Annex Kirke d: 14 oct: 1777.

Som Aftenen paatrængte, beroer Tingets Continuation til i morgen.

Tredie Dagen den 15de octobr: 1777 continuerede dette Ting,

da blev publiceret
Pante Bogen til inddragelse
Proc: Giøens Arvinger ved Skifte 29 Dec: 1775 deres Skiøde til Enkemanden paa Giøen ½ Løb Smør d: 14 Apr: 1777.
Skifte 29 Maj 1777 efter Proc: Giøen, Jordegodset udlagt til Consist: Rd: Riese(?)

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examineret som herefter i Bogen findes indført.

Laug Rættes Mænd til at betiene Rætten for 1778 udnævnt: Willum Nedre Waage, Haldor Hansen Opsal, Daniel Friderichsen Tuft, Haldor Alvsen Øfre Waage.

Som ingen viidere indfandt sig at gaae i Rætte, blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

Høste Ting 1777 den 17de oct: for Strandebarms Skibreede paa Giermundshavns Tingstæd i overværelse af Hr: Foget Koren, Skibreedets Lensmand Hans Anders: Øfre Waage, samtlige tingsøgende Almue, og L: R: Mænd
1. Johannes Pedersen St: Linge 3. Lars Jversen L: Linge 5. Jan (Jon) Johannesen Brue 7. Anders Olsen Giære
2. Hans Rasmussen St: Linge 4. Niels Jacobs: L: Linge 6. Iver Stensen Rørvig 8. Peder Pedersen Øje.

Publiceret Kongl: allernaadigst og høi Øvrigheds Anordninger ligesom fol: 1a. og 8b.

Hr: Fogden fordrede Betaling for Restance Undsætnings Kornet, men ingen indfandt sig med betaling.

Hr: Fogdens Regnskabs Tingsvidner examineret som her bag i bogen findes indført.

Publiceret
StiftamtM: Bagers Bygsel Seddel til Tørres Schaale Manuf: H: 16 s: hørt til grundbrev(?) (Sjå nytt bygselbrev på s. 12b for Kvinnherad)

Opsat Sag fra forrige Protocoll fol: 354b. Anders Larsen Nedre Waage, contra MedEiere i Svillands Saug.
Citanten mødte og fremlagde Rættens seneste Laugdag som er saalydende.
Den Laugdagede Peder Pedersen Svilland mødte og tilstoed lovlig Varsel.
Anders Samsonsen tilligemed Peder Pedersen saavelsom Citanten Anders Larsen Nedre Waage bleve derefter foreenede: At hver fierde part Eier eller bruger skal have 6 Vanddage paa Saugen, og hver som har \haft/ Saugen sin tiid ud, skal slaae Vand Lugen til naar hand qvitterer Saugen. De skal have Saugen i den tiden(?). Anders Larsen Nedre Waage først for ¼ part. Anders Samsonsen for ¼ part dernæst. 3de Ditto Anders Samsonsen for den anden ¼ part, og Peder Pedersen Svilland for den sidste en fierde part. Naar Repartion skal skee, skal enhver skaffe Folk og Materialier efter den Proportion hand har Eiendom i Saugen. For den Sinkelse Anders Larsen Nedre Waage har haft afvigte Aar med sin Skiørsel skal h/an/d forlods(?) have \eengang for alle/ 6 Vanddage foruden de dage h/an/d skal have for sin Eiendoms part efter tour og Omgang. Den som bryder imod denne foreening skal give til {…….. ……} Warraldsøe Sogns fattige i Bøder 4 Rd:, foruden andre Bøder og Omkostninger efter Loven.
Derom de vilde oprætte en formelig Contract og saaleedes frafaldt Sagen. hvilken og nu for Rætten blev ophævet.

1777: 11b

Opsat Sag fra fol: 355a. forrige Protocoll. Hans Torgersen contra Jan Johannesen Nedre Brue.
Begge Parter mødte og blev for Rætten foreenet saaleedes: At Jan Johannesen betaler Hans Torgersen sin faste Bøxel 5 rd:, og frafalder ald slags Paastand til Hans Torgersen for manglende Huuse og Aaboed. Og da Jan Johannesen lovede at betale disse 5 rd: saasnart paafordres; Saa frafaldt Hans Torgersen Sagen, som altsaa nu for Rætten blev ophævet.

Nye Sag.
Ole Olsen Schogesal anmelte at have ladet indkalde Jver Larsen tiener [hos] Lars Endresen paa Jvershuus Præstegrd:, for at have 14 dage før St: Hans Dag sidst, skiældet Citanten for at have skiæmt sig ud i et Brøllups Lag, og at de var Tyve alle de som var paa Schogesal, hvor Citanten er hos sin Fader og Moder, derfor at \høre Vidner/ liide Dom til Bøder og Omkostninger, hvorom at vidne ladet indkalde under Faldsmaals Straf Samson Nielsen Grøning, Hans Pedersen Brue, Hans Hansen Haabrekke til dette Ting og tiid at møde deres Eedelige Vidnesbyrd i Sagen at udsiige.
Stevne Vidnerne Niels Olsen Riise og Lars Jsachsen Schogesal afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.

Jver Larsen blev paaraabt, men mødte ikke eller møde loed.
Af Vidnerne mødte alleene Samson Nielsen Grøning som blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende. og forklarede efter aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven: At var tilstæde paa Gaarden Brue omtrent 14 dage før St: Hans Dag sidst, hvor endeel Soldater havde Øll for sig at drikke, da Vidnet der kom/m/ende, hørte, uden at viide begyndelsen eller Anleedningen som var passeret førend Vidnet kom, at Jver Larsen sagde til Ole Olsen Schogesal, ieg har ei skiæmt mig ud i noget Brøllup som Du har, og noget efter sagde Jver Larsen til Ole Olsen, at de vare Tyve alle paa Schogesal, derpaa Ole Olsen skiød til Provs, men de vare imidlertiid begge drukne, hvorpaa Vidnet forlod dem og deres Lag og Sælskab. Dimitteret.
Siden indstevnte Jver Larsen ikke møder, ei heller indfandt sig Vidnerne Hans Pedersen Brue og Hans Hansen Haabrekke; Saa blev den første givet Rættens Laugdag til Som/m/ertinget 1778 første dag sam/m/e holdes at møde og svare til Sagen, samt Vidnerne forelagt under Faldsmaals Straf til sam/m/e tiid og ting at møde, deres Eedelige Vidnesbyrd i Sagen at udsige, hvilken Laugdag og Forelæggelse Citanten paalægges at tage beskreven og lovlig at lade forkynde.
Sagen beroer til Som/m/ertinget 1778.

Nye Sag.
Sr: Bent Hynnemør fra Bekkervigen lod anmelde at have ladet indkalde med lovlig mundtlig Varsel Niels Fluedalen til at liide Dom for skyldig værende 9 rd: 3 mrk: 8 s: sam/m/e at betale og Omkostninger at erstatte.
Stevne Vidnerne Lensmand Hans Andersen Øfre Waage og Peder Henrichsen Traae fremstoed og afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnt som tilført er.
Niels Fluedalen mødte ikke eller møde loed; thi blev ham given Rættens Laugdag til Som/m/ertinget 1778 første dag sam/m/e holdes at møde og svare til Sagen, hvilken Laugdag Citanten paalægges at tage beskreven og lovlig at lade forkynde.
Sagen beroer til Som/m/ertinget 1778.

Pante Bogen til inddragelse
Anders Gertsen Kiærevigs Skiøde til Peder Hansen paa ½ Løb ½ Hud i Riise dat: 17 octob: 1777.
Peder Hansens Obl: til Anders Geertsen Kiærevigen dateret 17 oct:

1777: 12

1777 paa 127 rd: 1 pr: i Riise ½ Løb ½ Hud s: 17 oct: 1777.
Anders Gertsen Kiærevigs Disposition om h/an/ds gaard Kiærevig hvorleedes efter h/an/ds død skal tilfalde hands børn d: 17 oct: 1777.
Baar Gitlesens Skiøde paa 1 pd: 8 mrk: S: ¼ H: i Wiigen d: 17 oct: 1777 til Siur …desen(?) Oustefiord.

Som Natten paatrængte, beroer Tingets Continuation til i morgen.

Anden Dagen den 18de octob: continuerede dette Ting.

blev publiceret
Pante Bogen til inddragelse
Contract imellem Svindlands Saugs Eiere om Saugens brug d: 18 oct: 1777.

Paategning paa Skiøde 14 oct: 1776 paa Bogeland, om et Nøst som skal følge(?) Schage d: 18 oct: 1777.
Anders Gertsen Kiærevigs Skiøde til Gert Anders: Kiærevig p: ½ Løb ½ Hud i Kiærevig dtr: 18 oct: 1777.
Mageskifte om bem:te Kiærevig og Jndre Netteland d: 17 oct: 1777.
Ditto ligelydende.

Saug Tingsvidne.
Jens Samsonsen Grønnevig, Peder Johansen (Sch)aga, Mons Brynnildsen Lie, Cornelius Brynildsen Bogeland, Helge Brynildsen Houge som Selv Eiere af bemelte deres paaboende \Odels/ jorder i Strandebarm Skibreede, Sundhorlehns Sorenskriverie, fremstoed for Rætten og tilkiendegav: At da de undertiiden ey kand (fa)ae skaaren paa omliggende Sauger deres fornødne bord til deres Huuses Reparationer, af Tøm/m/eret som de af deres egne Skove kand (ska)ffe, og undertiiden dermed maae reise lange Veie sig til stoer (ska)de og besværlighed for at faae skaaren de fornødne bord, saa er de høist trængende at benøtte sig af deres egne og Gaathe Skove, hvilken sidste ejes af Jens Samsonsen Grønnevig, saa og andre (om)liggende Skove, saaviit behøves, til Saugbrug, dog at ei for(rin?)ges af fremmede Skove viidere end Eyerne selv vil overlade, hvilket agtende Saugbrug ei kand være nogen til hinder, da be(me)lte egne Skove alleene, foruden andre omkringliggende, er tilstrækkelig til at deraf uden deres skade, aarlig kand hugges Tøm/m/er til 100 Kiøbmands \bord/ og 300 bord til Bøigds fornødenhed, hvortil ei behøves uden 12 tylter Tøm/m/er; Saa var de nødsagede, da undertiiden deres Tøm/m/er kunde ligge ved en anden Saug lang tiid saa det bliver (ford)ærvet, og endda maae hentes tilbage og føres andre Stæder hen u(….a.)t, til ubodelig skade ved deres Huuses Reparationer, som melt, allerunderd: at ansøge, at maatte tillades paa bem:te Grønnevig Selv(ei)e og frie Odelsgods Leiemaal, hvor den gandske Dam Stok kand komme til at ligge, og der til er beqvæm leilighed, at opsætte en Flom eller Bække Saug, hvortil af egne og omliggende Skove foruden hvad andre Sauger i nogle af disse Skove kand være tillagt, det behøvende Tøm/m/er overflødig kand drives og skaffes. Desaarsag de udbad sig Almuens Svar til et lovskikket TingsVidnes erhvervelse 1. Om ikke en Saug som nu ansøges, er nødvendig, og om ikke 12 tylter Tøm/m/er kand \hugges/ …..(?) i Comparenternes og omliggende Skove, aarlig uden Skovenes skade eller medtagelse i nogen maade? Almuen svarede: At det omspurgte qvantum gierne i disse Skove kand hugges uden Skovenes skade. 2. Om dem er bekiendt de bem:te Skove i Strandebarms Skibreede forhen at være lagt til nogen Saug? Almuen vidste ikke andet, end at de fleste, om ei alle var lagt til Hafneraas Saug, men desuagtet kand gierne baade

1777: 12b

Dertil, og til denne nye agtende Saug, det fornødne Tøm/m/er deraf bekommes til Aarlig Skiørsel 100 bord til udførsel og 300 bord til bøygds fornødenhed, som kand blive Saugens qvantum, og hvortil kand behøves 12 tylter Tøm/m/er.
Comparenterne begiærede det passerte sluttet, og sig som TingsVidne beskreven meddeelt, som blev bevilget. Udstæd

Pante Bogen til inddragelse
Hans Furrebergs Skiøde til Gotschalk Pedersen paa Giære 2 pd: 6 mrk: Smør d: 18 oct: 1777.

Laug Rættes Mænd til at betiene Rætten pro 1778 opnævnt som nye boesatte: Jacob Galtung, Mikkel Bernes, og Geert Andersen Kiærevig.

Som ingen viidere indfandt sig med noget at gaae i Rætte; Saa blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

Høste Ting 1777 for Qvindherrets Skibreede den 10 Nov: paa Møglebust Tingstæd, holden i overværelse af Districtets Foget, Skibreedets Lensmand Richart Sørensen Møglebust, samtlige tingsøgende Almue, og Laug Rættes Mænd.
1. Niels Olsen Schorpen 3. Svend Johansen Døsseland 5. Harrald Halvorsen Møglebust 7. Ole Hansen Tiærland
2. Lars Larsen Fugleberg 4. Jver Abelsen Helvigen 6. Lars Larsen Møglebust 8. Ole Samsonsen Løvfald

Publiceret Kongl: og høi Øvrigheds Anordninger ligesom fol: 1a. 8b.

Hr: Fogden fordrede betaling for Restance Undsætnings Kornet, men ingen indfandt sig.

Hr: Fogdens Regnskabs Tingsvidner examineret som her bag i Bogen findes indført.

Læst
Stiftamtmand Bagers Bygsel Seddel til Tørres Schaale paa 1 Løb 1 Hud i Schaale dat: 22 April 1777. Manuf: H: Cont: betalt ved Strandebarm

Pante Bogen til inddragelse
Skiftebrev efter Lars Østensen Biellands Hustrue Marithe Peders Datter 30de Juni 1777.
Skiøde efter same Skiftebrevs Udlæg til Lars Østensen Bielland d: 10 Nov: 1777.
Lieut: Westerbergs Obl: til Hans Thomassen Jorteland, Niels Erichsen Aakre(?) og Poul Aadsen Hammeraas paa 199 rd: med ? prioritet i Sandvig d: 2 Janv: 1777.
Caution fra adskillige for Hr: Fogden Koren p: 3500 rd: 3 Juli 1777.

Nye Leyermaals Sag.
Fogden Velædle og Velviise Hr: Koren anmelte at have ved lovlig mundtl: Varsel ladet indkalde Hans Hansen Sunde til Doms lidelse at betale Bøder og Omkostninger for begangne Leiermaal med Mari Ols Datter Røsseland, til hvilken jndstevnings afhiemling fremstillede Lensmand Lars Olsen Møglebust og Jon Torgersen Røsland, som afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre efter Loven saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Hr: Foget Koren fremlagde vedkomende Sogne Præstes attest om Forseelsen saalydende. og derefter paastoed Dom til de forbemeldte Leiermaals bøders udreedelse, samt Omkostningers erstatning.
Den indstevnte Hans Hansen Sunde blev paaraabt, men da hand ikke mødte eller møde loed; Saa blev ham given Rættens Laugdag til Som/m/ertinget 1778 at møde og svare til Sagen første dag Tinget for dette Skibreede foretages; hvilken Laugdag Lensmand Lars Olsen Møglebust blev paalagt, hannem lovlig at forkynde.
Sagen beroer til Sommertinget 1778.

Læst
Bygsel Seddel fra Hr: Wiggers til Ole Olsen Hougland 27 Juni 1777 paa 1 Løb ½ Hud i Hougeland Manuf: H: bet: 16 s:
Fra Frue Dahl til Jens Baarsen paa 1 ½ pd: Smør i Lande, betalt til Manuf: Huset 1 mrk:

Pante Bogen til inddragelse
  Lars Østensen Biellands Obl: til Lieut: Willum Dahl paa 90 rd: 1 pr: i Bielland d: 10 Nov: 1777.

Som aftenen paatrængte beroer Tinget til i morgen.

1777: 13

Anden Dagen den 11 Novemb: continuerede dette Ting,

da Læst
Pante Bogen til inddragelse
  Ole Hansen Kiærlands Obl: til Ole Samsonsen Løvfald p: 80 rd: 1 pr: Kiærland dtr: 10 Nov: 1777.
  FreedLysning for Johannes Jonsen Tvedt, Enken Gurri LarsDatter Tvedt, Jens Andersen Bringedal og Lars Knudsen Bringedal, paa en under Tvedt og Bringedal liggende Øe Herøen d: 11 Nov: 1777.

Laug Rættes Mænd til at betiene Rætten pro 1778 opnævnt som nye boesatte: Ole Olsen Liustvedt, Knud Monsen Liustvedt, Jens Andersen Store Echre, Tørres Jørgensen Haavig, Jens Baarsen Lande, Ole Olsen Hougeland, Knud Eliassen Lønning, Gunder Ølvesen Onerim.

Som ingen viidere indfandt sig med noget at gaae i Rætte, blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

Høste Ting 1777 for Schonevigs Skibreede den 14de Nov: paa Gielmervigs Tingstæd, holden i overværelse af Districtets Foget, Skibredets Lensmand Christopher Pedersen Gielmervigen, samtlige tingsøgende Almue, og Laug Rættes Mænd
1. Mikkel Thomassen Berhoug 3. Østen Larsen Mortvedt 5. Tørres Jonsen Mehuus 7. Siur Larsen Schrome
2. Johannes Ystensen Rullestad 4. Anders Johansen Tvedt 6. Peder Olsen Rullestad 8. Steen Larsen Mit Ebne

Publiceret Kongl: og høi Øvrigheds Anordninger ligesom fol: 1a. og 8b.

Hr: Fogden fordrede betaling for Restance Undsætnings Kornet, men ingen dermed indfandt sig.

Hr: Fogdens Regnskabs Tingsvidner examineret som her bag i Bogen findes indført.

Læst
Pante Bogen til inddragelse
  Skifte brev efter Halvor Heinesen Echreims Hustru i Etne hvorved Slettens Skove Teig udlagt Sønnen Osmund Thorsen dtr: 14 Juli 1777.
  Caution for Hr: Foget Koren af adskillige for 3500 rd: d: 3 Juli 1777.

Skifte brev efter Wiking Madsen Sioe 31 Maj 1777. hvorved Sioe er udlagt til Creditor Ole Nielsen Tungesvig for 100 rd:
Ditto efter Colben Poulsen Biørgens Hustrue 14 Juli 1777, hvorved Biørgen er udlagt som Pantebogen udviiser.

Opsat Sag fra for: Pr: f: 361a. Bøckman contra Ole Wiche.
Citanten Anmelte og med foreviist bevis fra Lensmanden beviiste, at Laugdagen og Forelæggelsen ei var bleven forkyndet formedelst indfaldende Storm Væyr; Thi begiærede hand Sagen udsat til Som/m/ertinget 1778 første dag sam/m/e holdes, og Laugdagen paategnet, de deri benævnte Persohner til den tiid at møde, hvilke begge deele Rætten bevilgede, og Sagen beroer til Sommertinget 1778.

Opsat Sag fr: for: Pr: f: 361a. Bøkman contra Ole Waage.
ligesom ovenstaaende. beroer til Som/m/ert: 1778.

Opsat Sag fra for: Pr: f: 361a. Bøkman contra Haldor Tollevsen.
ligesom ovenstaaende. beroer til Som/m/ert: 1778.

Opsat Leyermaals Sag fra for: Pr: f: 361a. Fogden contra Marthe Siurs Datter.
Hr: Fogden frafaldt Sagen; thi blev samme nu for Rætten ophævet.

Pante Bogen til udslettelse
Knud Tarraldsen Aaseims Obl: til Elias Pedersen Næss p: 250 rd: d: 16 Nov: 1767 qvitt:t 17 Nov: 1777.

Som Aftenen paatrængte, beroer Tingets Continuation til i morgen.

Anden Dagen den 15 Nov: continuerede dette Ting.

Brand Skade Tingsvidne.
Biørn Olsen Selv Eyer paa Amland i Aakre Annex Sogn, Schonevigs Skibreede, Sundhorlehns Sorenskriverie, fremstoed og væmodelig beklagede, hvorleedes i hands eiende og beboende bemelte Gaards Huuse, Natten

1777: 13b

imellem den 3de og 4 Juli sidstafvigt er opkommen en ulykkelig Jldebrand, som aldrig har været dem muelig at opspørge Aarsagen til, men maatte ansee som en ulykkelig hændelse, som og ingen i Huuset blev Jlden vaer, førend Morgen tiilig, da det dagedes, at en Huuskone som var som Dagleierske der i Huuset i de dage, og laae nærmest Jldhuuset, erfarede at heele Jldhuuset stoed i Lys Lue, da hun vækkede de andre folk op paa gaarden, som end da alle laae i deris tryggeste Søvn, og da folkene i Huuset kom ud, var Jlden formedelst da værende stærk Storm af Synden Vind, allereede i alle Huusene, og bespændte samme saa hastig og stærk, at det ikke alleene var umuelig, det ringeste af nogen af Huusene paa gaarden at rædde med nogen Slukning af Vand, eller paa anden maade, men end og var det ligesaa umuelig, at faae biærget meere end deres smaae børn, gandske nøgne, og en Soldater Mundering, hvorfor Comparenten var Lægsmand, da imidlertiid alting var saaleedes kommen i fuld Brand, at intet af alle deres Meubler og fattige Løsøhre og hvad andet hvad Navn nævnes kand som var i Huusene, kunde biærges af Jlden, saa alle Gaardens Huuse og Bygninger, og alt hvad deri var, gandske og total af Jlden blev fortæret, saa Comparenten med Hustrue og børn samt tienere

hverken havde noget at klæde sig i som alle komne nøgne ud af Jlden, ei heller havde det mindste at æde, førend dennem af godvildige Naboer noget lidet blev givet, at mætte sig paa og skiule sig med.
Og da Comparenten for sin paaboende Gaard Amland i Sundhorlehns Sorenskriverie, Schonevigs Skibreede, Aakre Annex Sogn, No: 26 Sundhorlehns Selv Eier Gods, skyldende i Skat 2 pund 12 mrk: Smør og i Landskyld 2 pund Smør, agtede formedelst denne u-lykkelige hændelse, som har sat ham i den yderste fattigdom, at ansøge allerunderdanigst, nogle Aars Skatte friehed og befrielse for alle Udgifter; Saa var hand derom et formelig TingsVidne begiærende til sin allerund: Ansøgning dermed at belægge.
Rætten oplæste for heele Almuen alt det tilførte, og derom æskede deres med samtlige Laug Rættets sandfærdige Vidnesbyrd, om ovenmelte sig saaleedes eller hvorleedes anderleedes forholder? Samtlige Laug-Rætt og Almue svarede: At det var dem alle fuldkommen bekiendt, det andragne sig saaleedes at forholde som tilført er, i alle maader, saa at alle Gaardens Huuse, ingen undtagen total er afbrændt, med hvad deri var, Biørn Olsen og Huusfolk tilhørende, som og at hand derved er sat i de alleryderste fattigste Omstændigheder.
Biørn Olsen begiærede det passerede som TingsVidne sluttet og sig beskreven meddeelt, som blev bevilget. Udstæd og sendt Fogden i Dec: 1777.

Læst
Pante Bogen til udslettelse
Tørres Mehuus Obl: til Aschel Matre af 16 Nov: 1771 p: 69 rd: qvitteret af Creditor 14 Nov: 1777.
Knud Wiches Obl: til Ole Waagen paa 55 rd: d: 15 Nov: 1759, qvitteret 14 Nov: 1777.

1777: 14

Pante Bogen til inddragelse
Tørres Jonsen Mehuus Skiøde til Halsten Andersen p: Mehuus 1 Løb 1 H: d: 14de Nov: 1777.
Halsten Andersens Obl: til Aschel Aschelsen Matre p: 69 rd: d: 14 Nov: 1777 1 pr: i Mehuus efter bem:te Skiøde.
Halsten Andersens Vilkors brev til Tørres Jonsen af 14 Nov: 1777.
Ole Olsen Waages Skiøde til Knud Monsen paa Wicke i Aakrevigen 1 Løb Smør d: 14 Nov: 1777.
Knud Mogensen Wickes Obl: til Ole Olsen Waagen p: 55 rd: 1 pr: i Wicke 1 Løb Smør d: 14 Nov: 1777.
Siur Torgersen Hougstøls Skiøde til Johannes Siursen paa 1 Løb Smør udi Hougstøl d: 14 Nov: 1777.
Johannes Rullestads Skiøde til Wier Johansen og Johannes Johansen paa ¼ part i Langefor Saug eller Eliervig. d: 15 Nov: 1777.

Børne Midlers Forsegling.
Lars Steensen Nord Ebne foreviiste en Pung, hvorudi 12 Rdr: som hand anmelte at tilhøre Myndtlingerne Brithe Steens Datter og Maddele Steens Datter arvet efter Steen Andersen Nærem den 29 Juni 1774, og hvilke hand opbød til Udlaan paa Renters svarelse, men som ingen sam/m/e vilde modtage, begiærede dem forseglet, som og strax blev bevilget og Pengene i Banco Sedler i en Skind Pung indlagt, og med Sorenskriverens Signet forseglet, og Pungen og Pengene Lars Steensen tilbageleveret.

Læst
Pante Bogen til inddragelse
  Johannes Knudsen Yttre Bouges Obl: til Aamund {Torkelsen} \Hactorsen/ Tvedt med 1 prior: i Yttre Bouge d: 15 Nov: 1777.
  Ole Nielsen Tungesvigs Skiøde til Eli Siurs Datter og Niels Jonsen paa ½ Løb ½ Hud i Sioe d: 14 Nov: 1777.

Bygsel Seddel publiceret
  Aakre Kirke Eieres paa 1 pd: Smør til Ole Torkelsen i Bakke d: 15 Nov: 1777. til Manufactur Huuset betalt 16 skilling.

Pante Bogen til inddragelse
  Niels Jonsen Sioes Vilkors Contract til Wiking Madsens Enke p: Sioe d: 15 Nov: 1777.

[Pante Bogen] til udslettelse
  Wiking Sioes Obl: til Ole Tungesvig paa 27 rd: d: 12 Nov: 1773, qvitt:t 14 Nov: 1777.
  Ditto til Ditto paa 27 rd: d: 15 Nov: 1776 qvitteret 14 Nov: 1777.

[Pante Bogen] til inddragelse
  Tvedt og Holmedals beboeres Markeskiæls Contract d: 14 Nov: 1777.
  Sorenskriver Schiøtz Skiøde til Peder Christophersen p: Skaalnes d: 28 April 1777.
  Ørie Markhuus Vilkors Contract til Ole Pedersen d: 15 Nov: 1777 paa et Huusplads.

Laug Rættes Mænd til at betiene Rætten for 1778 ud- og opnævnt Knud Larsen Axland, Christopher Johansen Tielle.

Som ingen viidere indfandt sig med noget at gaae i Rætte, blev Tinget efter 3de ganges udraab for dette Skibreede ophævet.

Høste Ting 1777 den 17 Novemb: for Etne Skibreedes Almue paa Giærde Tingstæd, i overværelse af Districtets Foget, Skibreedets Lensmand Christen Hansen Frethe, tingsøgende Almue, og Laug Rættes Mænd
1. Zach: Rasm: Hovland 3. Knud Andersen Wa 5. Halvor Tørresen Øje 7. Erich Haldorsen Næsse
2. Hans Mortens: Østreim 4. Peder Knuds: Østreim 6. Osmund Erichs: Schieldal 8. Tor Zach: Næsse

Publiceret Kongl: og høi Øvrigheds Anordninger ligesom fol: 1a. og 8b.

1777: 14b

Hr: Fogdens Regnskabs Tingsvidner examineret som her bag i Protocollen findes indført.

Hr: Fogden fordrede Betaling for Restance Undsætnings Kornet, men ingen indfandt sig.

Læst
Pante Bogen til inddragelse

Skifte efter Halvor Heinesen Echreims Hustrue 14 Juli 1777 paa Udlæg i Echreim i Pantebogen indført.
Skifte efter Torbiørn Rasmussen Halleland 8 Juli 1777, paa Udlæg i Halleland i Pantebogen indført. NB: Lev: Lensmanden, og anviist ham at tage 1 rd: af Joh: Lar(sen)

Bygsel Seddel
Hr: Celius til Mads Pedersen paa 1 Løb i Haaimsnes 2 Aug: 1777. Manuf: H: 8 skl:

Opsat Sag fra fol: 362b. Erich Sildes Enke, contra Tiæran Silde.
Citantens Laugværge declarerede at Sagen fik frafaldes til viidere, siden den eene af Contrahenterne nemlig Zacharias Silde ved døden var afgangen; Thi blev Sagen ophævet.

Optagen Sag fra fol: 365b. forrige Protocol. Hans Frethe contra Elias Løvereide.
Blev udi denne Sag afsagt følgende

Dom.

Efter jndstevning af Hans Christensen Frethe udi denne af ham imod Elias Løvereide anlagde Sag, er af det første Vidnes Eedelige Vidnesbyrd, oplyst, at Elias Løvereide omvundne tiid, sloeg Citanten Hans Frethe med haanden i Hovedet, saa Hans Frethe faldt need. Dette er vel ej med fleere eenstemmige Vidner lovgyldig beviist. Dog ikke destomindre giver 2de, 3de og 5te Vidners udsigende, for sig alleene betragtet, en temmelig formodning om Søgemaalets rigtighed. Da her nu er et fuldkom/m/en Vidne om at Elias Løvereide har slaget Citanten Hans Frethe med haanden i Hovedet, og hvad af de øvrige Vidners utydelige udsigende kand uddrages, dermed stemmer overens, saa følgelig er meere end vis formodning; Saa Kiendes og dømmes for Rætt og herved afsiges: At Elias Løvereide bør efter egen lovlig indstevning til næste Ting, {her} til Hans Frethe til enten at høre sin Benægtelses Eed, eller og selv Sigtelses Eed at aflægge, her for Rætten aflægge sin Corporlige Benægtelses Eed: At hand ei har slaget Citanten Hans Frethe med sin haand i hands Hovet den 13 Janvari eller omtrent 14 dage for Kyndelsmisse 1777 paa Winge, og derefter i følge Lovens 1 B: 14 C: 6 a: for Citantens tiltale i denne Sag frie at være; Men i mangel enten af saadan jndstevning til bem:te tiid, eller af Benægtelses Eeds aflæggelse, maae Citanten Hans Frethe indstevne Elias Løvereide til at høre sin Sigteles Eed efter Lovens 1 B: 14 C: 7 a: /: dog i begge tilfælde i agt tages Forord: 5 Nov: 1723 om Sagen appelleres, hvis ikke :/ da bør derefter Elias Løvereide efter Lovens 6 Bog 7 C: 8 a: bøde for Næve Hug 3de 6 Lod Sølv som er 9 Rd:, deraf Hands Maj:ts Cassa tilfalder de 2/3 deele med 6 Rd:, og Sagsøgeren Hans Frethe 1/3 deel med 3 Rd:, efter Lovens 1 B: 22 C: 4 a:; saa bør og i saa fald Elias Løvereide erstatte Citanten denne Sags Omkostninger med 3 Rd:; endviidere om Hans Frethe nødsages at indstevne Elias Løvereide til JndSigtelses Eed at anhøre, bør Elias Løvereide erstatte saadan jndstevnings bekostning med 2 Rd:; alt at efterkommes inden foreskrevne tiid efter Dommens forkyndelse, og det seeneste 15 dage efter at Eed er aflagt, under Execution og viidere Adfærd efter Loven.
Udstæd til Fogden

Opsat Sag fra for: Prot: fol: 365a. Hr: Hegelund contra

1777: 15

Lars Birkenæs.
Velærværdige Hr: Hegelund mødte og fremlagde Rættens seeneste Forelæggelse som med sin Forkyndelses Paategning lyder saaleedes.

Stevne Vidnerne Jens Schmit og Jver Tiærandsen fremstoed og afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes den i Rættelagde Forelæggelse lovlig at have forkyndet som tilført er.

De indstevnte Vidner Ole Birkenes Hustrue Herborg Jobs Datter og Ole Olsen, bleve paaraabte som mødte og blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsiigende, saa mødte og Paagiælderen Lars Olsen Birkenæs; hvorefter fremstoed som

12te Vidne Herborg Jobs Datter Hustrue til Ole Birkenæs som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven, og forklarede: At noget før Pintzehelligt sidst, en Aften, da Vidnet som en gammel Kone havde lagt sig, hørte Vidnet, at Ellev Siursen kom til gaarden, ind i Stuen hvor Vidnet var, med et Skriin, og hilsen dermed fra Præsten Hr: Hegelund, at samme Skriin skulde til byen Bergen med Lars Olsen Birkenæs, som da ei var i Stuen, og blev Skriinet af hendes Mand Ole Birkenæs sat i Buen, hvor Vidnet saae det dagen efter, og saae ei det var sønder, dog havde det ei i hænder, samt nogle dage efter, da Lars Birkenæs reiste til Bergen med en Jægt, saae Vidnet at Skriinet blev baaren til Søes til at lades i Jægten, og saae da ei heller, at det var sønder, hørte ei viidere derom, enten da Lars Birkenæs kom hiem eller siden, ei heller sagde Ellev Siursen saaviit Vidnet hørte, da hand bragte Skriinet, at der var Penge eller noget magtpaaliggende i, men at det skulde leveres til Jomfrue Smith. Dimitteret.

Fremstoed 13. Vidne Ole Olsen tienende paa Birkenæs som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: At noget før Pintzetiid sidst, en aften, da folk vilde lægge sig, kom Ellev Siursen med et Skriin fra Præsten Velærværdige Hr: Hegelund, til Birkenæs, og sagde, at det skulde til Bergen til Jf: Smith, og var en Nøgel med forseglet, hvilket Skriin blev indsat i Buen \af Vidnets Fader Ole Birkenæs/ og siden har Vidnet ei seet det, da hand ei var med, da Jægten hvormed h/an/ds broder reiste til Bergen blev tilladdet. Vel kom h/an/ds broder hiem imedens Ellev Siursen var paa gaarden, men veed ei hvad de talede sam/m/en. Saae siden efter at Skriinet stod i Buen, og var heel saaviit Vidnet saae, som dog ei havde det i hænder. Dimitteret.

Fremstoed som ustevnt Vidne 14de Vidne Zacharias Rasmussen Hovland som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: At noget før Pintze helligt sidst vexlede Hr: Hegelund til sig hos Vidnet 2de Banco Sedler á 10 Rd: Stk:, som h/an/d da sagde at vilde sende til sin Søn i K:havn med Posten. Dimitteret.

Hr: Hegelund fremlagde et Jndlæg af dato 17 Nov: 1777 som er saa lydende.

Velærværdige Hr: Hegelund derefter begiærede TingsVidnet sluttet og sig beskreven meddeelt. som blev bevilget. Udstæd.

Opsat Sag fra forr: Prot: fol: 364a. Schrøder contra Henrich Eegeland.
Schrøder loed ved Peder Wacke begiære Dom efter Stevnemaalet og i øvrigt til Omkostningers skadesløse erstatning.

Henrich Eecheland vil beviise, at ikke hand, men Schrøder selv, har brudt Accordten, da Henrich Eecheland forrige Aars Høste ting bød sig i Rætten, til at betale Pengene, imod at faae Skiøde og lovlig Hiemmel med Privilegium paa Giæstgiverie Næringen, men Schrøder hverken mødte eller loed møde, eller loed enten Skiøde eller andet Document tilbyde, eller loed nogen beskikke til Kiøbe Pengene at modtage, altsaa accordten som af Schrøde er brudt, kand ei forbinde Henrich Eecheland, da {og} \hand/ paa anden maade efter saa lang

1777: 15b

tiid har maattet søge udveye til sit Leve brød med Pengene; begiærede dernæst Sagen udsat for at føre Vidner til førstkom/m/ende Som/m/er Ting.

Sagen for denne gang opsættes til førstkom/m/ende Sommerting 1778.

Opsat Sag fra fol: 366a. Schrøder contra Ellev Siursen.
Ellev Siursen tilstoed at have leiet Etnes Giæstgiverie af Citanten, og skulde give Aarlig afgift 7 Rd:, som hand ei har betalt for Aaret 1776 og ei kand betale for meere end 3 fierding Aar til Michaelii, til hvilken tiid hand ved St: Hans Dags tiider førend, var udsagt, sam/m/e at erlægge, og det ei heller har brugt siden Mich: 1776. Begiærede ellers Sagen udsat til Forliig til Som/m/ertinget 1778, som da ingen for Citanten mødte, blev bevilget.

Nye Sag.
Sr: Bendt Olrich Hynnemør paa Bekkervigen loed fremstille de 2de Mænd Henrich Eecheland og Tiæran Silde, som anmelte at have med lovlig Varsel ladet indkalde Svend Fittie, at høre Paastand og liide Dom til at betale sig skyldig værende 4 Rd:, af Citantens formand i Ægteskabet Sl: Hans Jacobsen Bugge annammet, og derfor belovet en tønde Kiød, som Citanten eller h/an/ds Formand ei heller havde bekommet \samt omkostninger erstatte/
Svend Fittie mødte og svarede til Sagen med tilstaaelse at var rigtig nok Citanten Pengene som omstevnt skyldig 4 Rd:, men havde betalt dem tilbage til en ustevnet Persohn som sagde sig af Citanten at var givet Commision til Pengenes modtagelse, skiønt hand derfor ei havde faaet nogen qvittering.
Efter saadan tilstaaelse og da intet viidere af nogen af Parterne blev fremført, blev udi Sagen afsagt

Dom

Sr: Bendt Olrich Hynnemør har ladet indkalde Svend Fittie at betale sig skyldig værende 4 Rd: \med omk:/ Svend Fittie har tilstaaet Søgemaalet, alleene foregivet at have betalt sam/m/e 4 Rd: til en anden hvis qvittering hand dog ei har kundet fremviise, og hvorfor ham og til sam/m/e Persohn forbeholdes Regress; Thi Kiendes og Dømmes for Rætt og herved afsiges: At Svend Fittie bør betale Citanten Sr: Bendt Olrich Hynnemør de paastevnte og tilstaaede 4 Rd:, samt erstatte denne Sags Omkostninger med 1 Rd: 5 mrk:; Alt at efterkommes inden 15 dage efter denne Doms lovlige forkyndelse under Executions Tvang efter Loven. Udstæd

Som Aftenen paatrængte, beroer Tingets Continuation til i morgen.

Anden Dagen den 18 Nov: continuerede dette Ting.

Opsat Sag fra for: Prot: fol: 366a. Tollev Eide contra Svend Fittie.
Begge Parter blev paaraabt, 3de gange, men da ingen af dem mødte eller møde loed; Saa beroer Sagen til Som/m/er Tinget 1778 første dag sam/m/e holdes.

Nye Sag.
Ole Larsen Onsteen loed møde ved sin Søn Lars Olsen som Anmelte at hands Fader havde ved lovlig mundtlig Varsel ladet indkalde Rasmus Erichsen Fiøsne, til dette Ting og tiid at møde, at paahøre Citantens Paastand til at giøre Regnskab for deres mellemværende, paa en Reise de giorde sammen til Bergen for omtrent 4 Aar siden, derpaa at liide Dom, tillige til denne Sags Omkostninger at erstatte. Til jndstevningens afhiemling fremstillede de 2 Stevne Vidner Jens Nielsen Skaffer og Jngebricht

1777: 16

Iversen Huusmand under Giærde, som afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet Rasmus Fiøsne som tilført er.

Rasmus Fiøsne blev paaraabt men ikke mødte eller møde loed; Thi blev ham given Rættens Laugdag til Sommertinget 1778 første dag samme holdes, at møde og svare til Sagen, hvilken Laugdag Citanten paalægges at tage beskreven og lovlig lade forkynde.
Sagen beroer til Som/m/ertinget 1778.

Nye Sag.
Velbaarne Hr: Capitain van Biørn loed ved Sergeant Weltzen fremlægge en skriftlig Kald Seddel af 31te oct: sidst, contra Lægsmand Lars Evensen Udstuen, som blev oplæst og lyder saaleedes.
Stevne Vidner aftakket Jens Schmit og Jver Tiæransen Huusmand under Houen, fremstoed og afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre den oplæste Kald Seddel lovlig at have forkyndet.
Lars Evensen Udstuen mødte og tilstoed lovlig Varsel.
Sergeant Wæltzen (Weltzen) fremviiste i Rætten en Soldater Mundering som hand anmelte at være den hos Lægsmand Lars Evensen Udstuen forvarede og fordærvede, hvilken hand begiærede efterseet, og den derpaa tagne Skade af Laug Rættet vurderet, og hvilken Mundering bestoed af en Kioel, Væst, Buxer og Strømper, hvoraf Hr: Capitainen loed beroe med Buxerne saaleedes som de vare afvaskede, men det øvrige er opædt af Møl.
Laug Rættet eftersaae Kioelen og fandt samme en Lap sat paa Foeret paa venstre siide, og et Mølædt hul i venstre Ermefoer, Paa Væsten 2 smaae huller paa Foeret, og mølædt paa Klædet paa venstre Erme og høire Skiød samt Strømperne opædt adskillige Stæder. hvilken Skade Laug Rættet ansaae hvad Væsten angik, at sam/m/e paa Foret kunde stoppes, og det som er mølædt paa Klædet, synes ei at kand være sam/m/e til skade, siden de ei seer uden 2de smaae huller paa Ermerne som gaaer igiennem, men Kioelen behøver sættes nye Foder under det eene Forstøkke, hvortil udfordres en Alen guel(?) foer bag; med Arbeids Løn 3 Mrk:, og Strømper behøves et par nye i stæden for de bedærvede, som kand koste 2 mrk: 4 s:
Lægsmand Lars Evensen Udstuen tilstoed beskadigelsen at være skeet i hands forvaring.
Sergeant Weltzen paastoed Lars Udstuen dømt at betale Skaden, og erlægge Mulct for sin skiødesløshed, samt erstatte Omkostninger, og saaleedes indloed Sagen under Dom.
Lægsmand Lars Udstuen maatte indlade Sagen under mildeste Dom.
Thi blev udi Sagen afsagt følgende

Dom

Da Lægsmand Lars Evensen Udstuen ei har kundet nægte den af Velbaarne Hr: Capitain van Biørn paastevnte Munderings beskadigelse i hands forvaring, og hvilken skade er taxeret til 5 Mrk: 4 s:; Saa Kiendes og Dømmes for Rætt og hermed afsiges: At Lars Evensen Udstuen bør til Velbaarne Hr: Capit: van Biørn betale Skaden med 5 mrk: 4 s: og i Mulct til Giærde Sogns fattige En Mark danske, samt i Stevningsp: 12 skl: Rættens gebuhr 5 mrk: 4 s: og endviidere i fald Dom/m/en udstædes til forkyndelse og Execution, Stemp: Pap: 4 mrk: 14 s:, og Dom/m/ens forkyndelse 12 skl: alt inden 15 dage efter denne Doms forkyndelse, under Execution og adfærd efter Loven. Extr: Udstæd til Capitainen og til Præsten.

Nye Sag.
Paa Ole Wæstreim og Poul Hallanger i Hardanger deres vegne mødte sidstmeltes Søn Niels Poulsen, og anmelte

1777: 16b

at Citanterne til dette Ting og tiid havde ved lovlig mundtl: Varsel ladet indkalde Carl du Wahl boende paa Gaarden Støele, Citanterne tilhørende, at høre deres paastand og agtende Vidner \stevnte og ustevnte/ samt modtage Dom til Udkastelse fra Gaarden som hand imod

deres Villie beboer, saa og alle foraarsagede Omkostninger at erstatte, samt til Vidner under Faldsmaals Straf ladet indkalde til sam/m/e tiid og Ting Svend Fittie og Johannes Støele: til hvilket Stevnemaals Afhiemling fremstillede som Stevne Vidner Jens Nielsen Skaffer og Jngebricht Jversen Huusmand under Giærde, som afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Citanterne loed fremlægge Original Auctions Skiøde til sig udstæd af dato 16 Nov: 1774 \same lydende:/ og da indstevnte hverken med bøxel eller anden tilladelse har beboet Gaarden fra den tiid til dato, eller betalt enten Renter eller Landskyld, men dog ikke destomindre derpaa bleven boende; Saa er Comparenten nødsaget, frafaldende de indstevnte Vidner, og reserverende afgift og erstatning for Beboelsen uden tilladelse, herved at paastaae Carl du Wahl tildømt at viige Gaarden Støele uden(?) (udi?) samme længere at beboe, eller deraf ved Rættens Middels Assistance at udkastes, samt for u-lovlig beboelse paa gaarden, at betale Bøder efter Loven, saa og erstatte denne Sags Omkostninger skadesløs.
Den indstevnte Carl du Wahl blev af Rætten 3 gange paaraabt, men som hand ikke mødte eller møde loed; Saa blev ham given Rættens Laugdag til Sommertinget 1778 første dag samme holdes, at møde og svare til Sagen, hvilken Laugdag Citanten paalægges at tage beskreven og lovlig at lade forkynde, hvorefter Sagen beroer til Somertinget 1778.

Opsat Sag fra Fieldberg Skibreede 18 Juni 1777 \fol: 368a./ Steffen Huustvedt, contra Ole Jngebrichtsen nu boende paa Berge i Etne Skibreede.
Steffen Huustvedt mødte og anmelte at have med lovlig Continuations Varsel ladet indkalde Ole Jngebrichtsen nu boende paa Berge i Etne Skibr:, for at have afvigte Aars Høst slaget Citanten, at høre Vidner som tillige skulde indstevnes og herefter meldes, samt liide Dom til at betale Bøder og Omkostninger.
Stevne Vidnerne Jens Nielsen Skaffer og Jngebricht Jversen Huusmand under Giærde, afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Ole Jngebrichtsen mødte og tilstoed at være stevnet at høre Vidner og liide Dom.
Citanten fremstillede som indstevnte her mødende Vidner ellers i Fieldberg Skibreede hiemme hørende, nemlig Jngebricht Nielsen tiener hos Johannes Nielsen Døreim, og Marthe Siurs Datter, tienende Citanten, som blev forelæst Eedens forklaring af Lov bogen med formaning til Sandheds udsigende. hvorpaa fremstoed som
4de Vidne Jngebricht Nielsen Døreim som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: At afvigte Høst, da Vidnet saae een Wier Tvedts Koe liggende imellem Steene, som blev sagt den var jaget af Steffen Huustvedt med Hund, saae Vidnet ei langt derfra, 3 Persohner Torkel Wiersen, Brithe Wiers Datter og Ole Jngebrichtsen, drages med Steffen Huustvedt, at vilde have ham hen til

1777: 17

Koen, da Steffen Huustvedt faldt imellem dem i blød Myr, men saae ei hand af nogen af dem blev slaget eller skudet, og siden kunde ei see dem, som der var en liden Bakke imellem, siden sam/m/e dag saae Vidnet Citanten, at hand var lidt blodig over den eene Øynebryne, som Citanten sagde, at Ole Jngebrichtsen havde giort. saa var og Steffen Huustvedts i faldet paahavende Trøie revet sønder i det eene Erme, som Vidnet dog ei kunde see førend Steffen Huustvedt faldt, om var heel eller ikke; Viidere saae noget afrevet Haar ligge for paa Steffen Huustvedts bryst, som var liig hands eget Haar. Dimitteret.
Fremstoed 5te Vidne Marthe Siurs Datter som aflagde Eed og forklarede: At da det omvundne skal være passeret som Vidnet ei har seet, saae Vidnet sin Husbonde \Citanten/ gaae frisk og uskad af gaarden ud paa Marken, og kort tiid efter, hørte Raab og Skriig, da

Vidnet gik ud, og saae ham ligge paa Marken noget fra Huusene, da hand var sønderrevet [i] Klæderne paa brøstet og paa Ermerne, blodig i Ansigtet, og Haar afreeven, som Citanten sagde Ole Jngebrichtsen havde giort, og stoed Ole Jngebrichtsen langt borte paa Marken, derefter Steffen Huustvedt ei kunde gaae hiem uden Hielp, og laae til Sengs den dag og et par dage efter, saa hand ei kunde arbeide. Viidere forklarede: At førend dette skeede var Citantens Klæder heele og ei halv slidte. Dimitteret.
Citanten begiærede Sagen til viidere fremme udsat til Som/m/ertinget 1778. til den tiid beroer.

Læst
Pante Bogen til udslettelse
Niels Nielsen Biørgens Obl: til Siri Mæland af 18 Nov: 1769 qvitt: af Form: Biørne Wee 18 Nov: 1777.

Pante Bogen til inddragelse
Tørres Larsen Lundes Obl: til Myndtling Lars Larsen p: 158 rd: 3 mrk: 14 s: d: 18 Nov: 1777.
Halvor Heinesen Echreims Skiøde paa Echreim 17 Nov: 1777, ½ Løb ½ Hud ½ Vog Korn d: 17 Nov: 1777.

Nye Sag.
Lensmand Christen Hansen Frethe anmelte at have til dette Ting og tiid ved lovlig mundtl: Varsel ladet indkalde Svend Erichsen Fittie til at høre Paastand, samt see Documenter i Rætten lagt, saa og liide Dom, til at betale til Citanten efter Obl: af 15 Nov: 1772 skyldig værende Capital 700 Rd:, med resterende Renter fra Obligationens dato, samt Opsigelses og alle andre Bekostninger skadesløs at erstatte. Til samme Stevnemaals Afhiemling fremstillede de 2de Stevne Vidner Jens Nielsen Skaffer og Jngebricht Jversen Huusmand paa Giærde, som afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Svend Erichsen Fittie blev paaraabt, men mødte ikke eller møde loed; Thi blev ham given Rættens Laugdag til Som/m/ertinget 1778 første dag sam/m/e holdes, at møde og svare til Sagen, hvilken Laugdag Citanten paalægges at tage beskreven og lovlig at lade forkynde, hvorefter Sagen beroer til Som/m/er Tinget 1778.

Læst
Pante Bogen til udslettelse
Capitain Salderns Obl: til Ole Ohnesten og Erich Qvamen d: 14 Marti 1771 qvitteret 19 Marti og 18 Nov: 1777.

[Pante Bogen] til inddragelse
Capit: Salderns Skiøde til Capit: Biørn paa Huuse p: Sæbøes grund d: 18 Dec: 1775.

1777: 17b

Johannes Erichsen Steenes Vilkors brev til Niels Siursen Steene d: 17 Nov: 1777.
Skiftebrev efter Zacharias Erichsen Silde den 23 Sept: 1777, hvis Udlæg i Pante bogen extraheret saaviit Jordegodset betreffer.

Pante Bogen til udslettelse

Zacharias Sildes Obl: til sin Moder Brønille Tiærans Datter p: 160 rd: dat: 17 Juni 1776 qvitteret den 18 Nov: 1777.

Pante Bogen til inddragelse:
Brynel Tiellandsdtr:!! (Brønille Tiæransdtr.?) Tolef Thomsen Lande, Johannes Halvorsen og Christen Gudmunsen som Formynder for Sire Erichsdtr: [deres] Skiøde i alt paa 2 pd: Sm: og 7 Mrk: Sm: til Even Erichsen som selv tillige eier i Gaarden Silde 6 Mrk: Smør af 18de Novemb: 1777.
Halvor Erichsen Gundegiærds Obl: til Jens Pedersen Axdal paa 20 rd:, 2 prioritet i Gundegiærd dat: 18 Nov: 1777.

Laug Rættes Mænd til at betiene Rætten for 1778 opnævnt Ole Halvorsen Udstoen foruden de gamle.

Som ingen viidere indfandt sig efter tree gange Udraab, med noget at gaae i Rætte, blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

Høste Ting 1777 for Fieldberg Skibreede paa Killesvig Tingstæd den 20 Nov: holden i overværelse af Districtets Foget Hr: Koren, Skibreedets Lensmand Tollev Steensen Killesvigen, samt tingsøgende Almue og Laug Rættes Mænd
1. Jens Engelsen Alne 3. Harrald Gundersen Weastad 5. Tollev Olsen Svalland 7. Gullich Larsen Svalland
2. Peder Jversen Alne 4. Tron Torbiørnsen Weastad 6. Torbiørn Jonsen Aasbøe 8. Tollev Steensen Killesvigen.

Publiceret Kongl: og høi Øvrigheds Anordninger ligesom fol: 1a. [og] 8b.

Hr: Fogdens Regnskabs Tingsvidner examineret som her bag i bogen findes indført.

Hr: Fogden fordrede Betaling for det Kongl: Undsætnings Korn, men ingen indfandt sig.

Læst
Pante Bogen til inddragelse
Skifte 10 Juli 1777 efter Mads Torjersen Søre Øfrebøes Hustrue Synneve Ols Datter hvis Jordegods Udlæg i Pantebogen er extraheret.

Som Aftenen paatrængte, beroer Tingets Continuation til i morgen.

Anden Dagen den 21 Nov: 1777 continuerede dette Ting.

Læst
Pante Bogen til inddragelse
Caution fra adskillige hvoriblant Provst Kahrs for Foget Koren d: 3 Jul: 1777.

Pante Bogen til udslettelse
Siur Hougelands Obl: til Niels Krabbetvedt p: 299 rd:, qvitteret 17 Juni 1777.

Optagen Sag fra for: Pr: f: 368a. Wier Tvedt contra Steffen Huustvedt.

Blev udi Sagen afsagt følgende

Dom

Wier Hugnesen Tvedt har her til Rætten indkaldet Steffen Sigvesen Huustvedt til Doms for at have nedbrudt en Broe som Citantens Creaturer gik over til hands Beite, og med Hund jaget sam/m/e Creaturer paa Citantens egen grund samt beskadiget dem, saa og nedkastet Citantens Giærder. hvorefter Citanten ved 1te, 2det og 4de af de førte Vidner har beviist, at Broen laae over en Elv paa Citantens tilhørende Jord med begge ender, og med 1te og 2det Vidne, at samme broe var af indstevnte Steffen Huustvedt opbrudt, men angaaende det øvrige paastevnte, er intet beviist. Viidere har Citanten anviist en Aastæds Dom af 9 og 10 Sept: 1757, her i Rætten paategnet den 18 Juni 1777, passeret imellem begge disse Parter, som fastsætter Skiær og Skifte imellem begge deres Gaarder. Den indstevnte har ei frem-

1777: 18

ført nogen Nægtelse eller Jndsigelse imod Søgemaalet; Men alleene paastaaet Sagen afviist til Aastæden, dog uden at anføre anden grund til saadan Paastand, end at hand formente Broen laae paa hands eget; Men hvilket ei kand være at reflectere, eller for andet end en Udflugt at ansee, siden Skiæl og Skifte forhen ved usvækket Aastæds Act er fastsat, og Vidnerne forklarer, at Broen laae paa Citantens tilhørende og vundne grund med begge ender, som og bestyrkes af Steffen Huustvedts egne Ord til 2det Vidne: At vilde have det støkke at hegne til sig, som var NB: dømt ham fra; saa Citanten ei sees beføiet til nogen nye Aastæds Sag efter denne Sags Anlæg, Procedure og beskaffenhed, men det maatte blive Steffen Huustvedts egen Sag at beviise, hvad hand paastaaer, og til den ende selv overføre Processen til en Aastæds Sag som ham endnu er uforhindret, om hand vil vinde noget til Eiendom. og overalt burde hand først vinde Eiendom, førend hand toeg sig selv til Rætte at opbryde Broen; Thi Kiendes og Dømmes for Rætt og herved afsiges: At Steffen Huustvedt bør efter Lovens 3 B: 16 Cap: 2 a: giøre den af ham opbrudte Broe saa færdig igien som den var tilforn, inden 15 dage efter denne Doms lovlige forkyndelse under Aatte skillings Straf for hver dag til Aallunds Sogns fattige, saa og bøde til Hds: M: Cassa 3 Lod Sølv er 1 rd: 3 mrk:, og erstatte Wier Tvedt denne aftvungne Processes Omkostninger med 5 Rd:; ligeleedes inden 15 dage efter denne Doms lovlige forkyndelse under Adfærd og Execut: tvang efter Loven. Udstæd til Fogden Udstæd til Citanten

Opsat Sag fr: for: Pr: f: 368a. Ole Jngebrichtsen og Torkel Wiersen contra Steffen Huustvedt.
Citanterne mødte ikke.
Steffen Huustvedt meente at have lovlig og fu[l]dkom/m/en beviist beskyldningen, og derfor begiærede denne Sag udsat til Som/m/ertinget 1778, da hand ventede Dom i sin Sag contra disse Citantere; og derefter ventede herudi aldeeles friefindelses Dom, og Omkostninger for sine Reiser tildømt.
Sagen beroer til Som/m/er Tinget 1778.

Opsat Sag fra for: Prot: f: 367a. Mons Larsen Ebne, contra Reinert Larsen Underhougen.
Contra Citanten fremlagde Rættens seeneste forelæggelse som er saalydende.
Citanten mødte i Rætten, saavelsom de forelagde 3de Vidner Mathias Larsen Roa, Johannes Knudsen Roa og Tørres Erichsen Ryen, som tilstoed lovlig indstevning og forelæggelse, samt blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende.
Fremstod da som Contra Citantens
10de Vidne Mathias Larsen Lejlænding paa Roa, som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: At da Reinert Larsen Underhougen kom til omvundne Brøllup, reiste

Vidnet derfra, saa hand ei veed hvad imellem Parterne siden hands afreise passerede, og medens hand var der, var intet imellem dem forefalden, saasom Reinert Larsen ei endda var kommen. Dimitteret.

Fremstoed da 11te Vidne Johannes Knudsen Leilænding paa Roa, som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven, men forklarede at var førend Reinert Larsen Underhougen kom til omstevnte Brøllup, saa beskiænket, som og betyngede ham samme dag og aften, saa aldeeles, at hand slet intet mindes af det omstevnte, eller veed at giøre mindste forklaring om noget af det slags Klammerie som er omstevnt imellem dem at være passeret. \Dimitt:/

Fremstoed som 12te Vidne Tørres Erichsen tienende paa Ryen, som aflagde Eed med oprakte fingre

1777: 18b

Efter Loven, og forklarede: At omstevnte tiid, da begge Parter sad ved Brøllups bordet, og Reinert Larsen stod op paa Bænken, for at stige over Bordet til at dandse, førend hvilken tiid Vidnet ei mindes, nogen Ord til fortrydelse imellem dem at være falden, da syntes Vidnet, at Reinert Larsen skuede med sin foed langs med bænken til Mons Larsen Ebne, og ramte den sidste paa Laaret, men veed ei om det var med Taaen eller Siden af Foden, kand ei sige, at det skeedte med Force eller i Vreede, kand ei heller viide, at foden gleed imod hands Villie, derpaa Reinert Larsen steeg med den anden foed paa bordet, da Mons Larsen Ebne toeg om Reinert Larsens foed som sidstmelte havde skuddet til ham med, og holdt i den, og i det sam/m/e toeg de som stoed fremfor Bordet, i Reinert Larsens Haand, hvor, formedelst Vidnet ei kand viide, om nemlig Reinert Larsen kunde faldet, og strax efter slap Mons Larsen foden, hvorpaa Reinert Larsen kom frem paa gulvet, og siden var ei i Stuen, saa ei saae eller hørte noget af det viidere imellem Parterne paastevnte passerede. Dimitteret.

Mons Larsen Ebne begiærede Dom til i morgen Eftermiddag, men ikke før.

Reinert Larsen Underhougen begiærede Sagen udsat til Som/m/ertinget 1778, til hvilken tiid hand agter at føre fleere Vidner.

Mons Larsen Ebne reserverede sig i saa fald ligeleedes fleere Vidner.

Sagen beroer til Som/m/ertinget 1778.

Opsat Sag fra for: Pr: f: 368b. Christen Axdal contra Hans Fatland og Ole Synnæs.
Citanten begiærede Sagen udsat til Som/m/ertinget 1778 til den tiid Sagen beroer.

Opsat Sag fra for: Pr: f: 369b. Tollev Hamre contra Peder Wache og Thor Kaate.
Citanten anmelte at Sagen var forliigt, og derfor frafaldt samme.

Thi blev og samme nu for Rætten ophævet.

Nye Sag.
Sivert Knudsen ægtegift med Anne Johans Datter, Datter af Johannes Larsen, en Søn af Lars Siursen der døde paa Stangeland og efterloed sig Enke Brithe Lars Datter som nu er gift med Steen Nielsen, anmelte, at have til dette Ting ved mundtl: Stevnemaal ladet indkalde Steen Nielsen Stangeland, angaaende en mundlig Løfte og aftale som skal være passeret imellem Steen Nielsen Stangeland og Siur Knudsen som Citant, om {at} den af indstevnte paaboende gaard Stangeland, at Citanten dertil skulde have Løsnings Rætt, derom at høre Vidner, Thore Kaate, Erich Stangeland, Ole Larsen Stangeland, samt liide Dom til at holde samme mundtl: Contract, og erstatte Omkostninger.

Steen Nielsen mødte og tilstoed lovlig Varsel, men foreviiste det sig meddeelte Skiøde af dato 3 Marti 1766, og da hand ei har betalt Jorden over Odels Hævds tiid efter Forordningen; Saa protesterede hand imod viidere Søgemaal eller foruroeligelse i sin Eiendom og nu

hævdede Odel, og nægtede at have indgaaet nogen slags Contract til hinder derudi, samt protesterede imod nogen Vidners førelse derudinden, men paastoed om(?) Citanten eller nogen havede nogen Odels Prætension derpaa, de da enten her udi Rætten fremviiser formelig Contract, eller og stevner Sagen til sit rætte Forum Aastæden, siden Paastevningen dog sigter til Odels Løsning, og protesterede imod Sagens viidere fremme ved Tinget, men paastoed sam/m/e til Odels

1777: 19

Tompten afviist.
Rætten som tydelig indseer, at under hvad Navn der er skrevet eller ikke, sigter samme til Odels Rætten og Godses Løsning, understoed sig ikke her ved Tinget at antage denne Sag enten til Vidners førelse eller anden behandling, da de almindelige Tinge ei er deslige Sagers Forum efter Lovens 5 Bog 3 Cap: 10 art: Men saae sig nødsaget at henviise Parterne til Jorden der paatales, der at behandle og paastevne Sagen til rætte tiid for rætte Dommer, \Sorenskriver/ og Otte uvillige Mænd; Jmidlertiid enhver sin Rætt i alle maader forbeholden.

Nye Sag.
Johannes Nielsen Dørem anmelte at have med lovlig mundtlig Varsel til denne tiid og Ting ladet indkalde Niels Siursen Døreim til at høre efterskrevne stevnte Vidner, derefter at imodtage Paastand og taale Dom, for at have skiældet Citanten afvigte Vinter ved Kyndelmisse tiider 1777, til derfor at udreede Bøder og erstatte Omkostninger, hvorom at vidne indstevnet under faldsmaals Straf ved lovlig mundtlig Varsel til dette Ting og tiid at møde, Siur Siursen Rødme, Hans Christophersen Hixdal, Torbiørn Danielsen Huustvedt, Guro Knuds Datter Hixdal, Knud Larsen Hixdal. Til sam/m/e jndstevnings Afhiemling fremstillede de 2de Stevne Vidner Ole Halvorsen Rabben og Wier Hugnesen Tvedt, som afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Niels Siursen Døreim blev paaraabt, men mødte ikke eller møde loed.
Vidnerne blev paaraabt hvoraf mødte Hans Christophersen SelvEier paa Hixdal, Torbiørn Danielsen tiener paa Huustvedt, som blev forelæst Eedens forklaring af Lov bogen med formaning til Sandheds udsigende, hvoraf fremstoed som
1te Vidne Hans Christophersen Hixdal der aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: At omtrent 5 uger efter Juul eller 8 dage før Kyndelsmisse dette Aar, var Citanten og Niels Dørheim i begravelse paa Hixdal, hvor Vidnet og var, da begge Parter en tiid lang sat og mundklamredes og vare beskiænkede, og talte om Brake og Brake Hugster og deslige, hvorunder Citanten sagde at Niels Dørem havde hugget Brake paa ham, eller ham for nær, da Niels Dørem sagde, det var hugget i fælleds, og ieg skal forklare Dig, dog hørte Vidnet ei at indstevnte forbandede Citanten. Dimitteret.
Fremstoed 2det Vidne Torbiørn Danielsen Huustvedt som aflagde Eed og forklarede: At omvundne tiid var begge Parter i Mund Klammer sammen om en Bøe-Gard eller Giærde, da Niels Siursen sagde til Citanten, jeg skal forbande Dig, dog hørte Vidnet ei, at indstevnte forbandede Citanten. Dimitteret.
Siden hverken jndstevnte Paagiælder Niels Siursen eller de udeblevne Vidner Siur Siursen Rødme, Guro Knuds Datter Hixdal og Knud Larsen Hixdal mødte efter Paaraab, ei heller Contra Parten møde loed; Saa blev Sagvolderen Niels Siursen Dørem givet Rættens Laugdag til Sommer Tinget 1778 første dag samme holdes, at møde og svare til Sagen, ligesom og de indstevnte men udeblevne Vidner Siur Siursen Rødme, Guri Knuds Datter Hixdal og Knud Larsen Hixdal forelægges under Lovens Faldsmaals Straf til samme Ting og tiid at møde deres Eedelige Vidnesbyrd i Sagen at aflægge; hvilken Laugdag og Forelæggelse Citanten

paalægges at tage beskreven og lovlig at lade forkynde; hvorefter Sagen beroer til Som/m/er Tinget 1778.

1777: 19b

Pante Bogen til inddragelse
  Ole Thorsen Store Nærems Creditorers og Arvingers Skiøde til Thor Olsen paa 1 Løb 18 mrk: Smør i Store Nærem d: 20 Nov: 1777.

Som Aftenen paatrængte, beroer Tingets Continuation til i morgen.

Tredje Dagen den 22 Nov: 1777 continuerede dette Ting.

Publiceret Bygsel Sedler
  Even Hansen Gramstøl[s] Bygsel Seddel til Samson Hansen 22 Nov: 1777 \paa 15 mrk: Smør/ paa et Plads Manuf: H: 8 skilling
  Provst Kahrs paa Karteig \til Siur Siursen/ [paa] ½ Løb Smør 1 Geedskind d: 17 Sept: 1777. Manuf: H: 1 mrk:
  Anders Tørresen Colbenshougs Bygsel Seddel til Tollev Siursen paa 1 Løb Smør 6 Spand Korn i Espeland d: 21 Nov: 1777. Manuf: H: 1 mrk:

Pante Bogen til udslettelse
  Gullich Svallands Obl: til Salomon Aarschoug p: 120 rd: d: 20 Juni 1772 qvitteret 20 Nov: 1777.
  Anfin Svallands Obl: til Kam/m/er Rd: Juel d: 23 Nov: 1771 p: 130 rd: qvitteret af Enken 20 Nov: 1777.

Pante Bogen til inddragelse
  Anfin Siursen Svallands Creditor Frue Juels Skiøde til Siur Anfinsen paa 1 Løb 1 Hud i Svalland d: 12 Sept: 1777.
  Siur Anfinsen Svallands Obl: til Sl: Kammer Rd: Juels Enke paa 130 rd: 1 pr: i Svalland 1 Løb 1 Hud d: 21 Nov: 1777.
  Siur Gundersen Houlands Obl: til Even Gudmundsen Mæland p: 300 rd: 1 pr: i Hougeland 1 Løb Smør, 1 td: 1 spand Korn d: 21 Nov: 1777.
  Mads Søre Øfrebøes Kones Creditorer og Arvingers Skiøde til Tosten Simonsen paa 1 Løb 1 Hud i Søre Øfrebøe d: 21 Nov: 1777.
  Niels Nielsen Dørems Obl: til Siur Olsen Øster Eide paa 60 rd:, 1 prior: i 1 Løb i Østereide d: 21 Nov: 1777.
  Tosten Simonsen[s] Vilkors brev til Mads Torgersen Søre Øfrebøe d: 22 Nov: 1777.
  Gullich Larsen Svallands Obl: til Krigs Commissair Dahl paa 140 Rd: d: 28 oct: 1777.
  Udlægs Lod Seddel af Skifte efter Hans Siursen Øster Eide 20 Nov: 1777, paa Øster Eide til Ole Larsen Øster Eides Hustrue Anne Hans Datter paa 1 ½ Løb Smør.

Laug Rættes Mænd til at betiene Rætten pr: 1778 opnævnt Mikkel Tollachsen Qvamen, Even Hansen Qvamen, Torbiørn Gundersen Sandvig, Torbiørn Tollachsen Fodsøl, Tørres Jørgensen Schartland, Erich Gundersen Tindeland, Knud Colbensen Tindeland, Harrald Heljesen Weastad.

Som ingen viidere indfandt sig med noget at gaae i Rætte, blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

Høste Ting 1777 for Føjens Skibreede paa Leervigens Tingstæd den 24 Nov: 1777 i overværelse af Districtets Foget, Skibreedes Lensmand Jens Jensen Bielland, samtlige tingsøgende Almue, og Laug R: Md:
1. Mikkel Salomonsen Hidschen 3. Bertel Kiølsen Fylkesnæs 5. Willum Danielsen {Lun} \Lutten (Ludt)/ 7. Salomon Nielsen Holme
2. Clemen Pedersen Alsvog 4. Hans Nielsen Fylkesnæs 6. Hans Roalsen Berge 8. Niels Thomassen Løning

Publiceret Kongl: og høi Øvrigheds Anordninger som fol: 1a. og 8b. og 20a.

Hr: Fogdens Regnskabs Tingsvidner examineret som her bag i Bogen findes indført.

Hr: Fogden fordrede betaling for resterende det Kongl: Undsætnings Korn men ingen indfandt sig.

1777: 20

Læst
Pante Bogen til inddragelse
Caution for Hr: Foget Koren, hvor iblant Provstinde Christie og Conducteur Christi dat: 3 Juli 1777.

Pante Bogen til udslettelse
Brynild Torkelsen Nedre Øchlands Obl: til Knud Larsen Rydland p: 196 rd: dtr: 8 Sept; 1771 qvitteret 10 Nov: 1777.

Publiceret
Kongl: allern: Rescr: af 10 oct: 1777 ang: Fisketiendens erlæggelse.
Rente Kamerets Skrivelse af 25 oct: 1777 om Brændeviins brænden samt de derudi paaberaabte allernaadigste Forordninger.
Stiftes ordre imod Løsagtighed iblant Bonde standen dtr: 18 Nov: 1777.

Bygsel Seddel
Natanael Olrichs til Poul Poulsen p: 24 ¾ mrk: Smør i Giætung d: 21 Nov: 1776 M: H: 8 s:
[Natanael Olrichs til] Biørne Olsen paa ½ pund Smør i ..ovensæ(?) d: 22 Nov: 1777 og til Manufactur Huuset betalt 8 skilling.
[Natanael Olrichs til] Siur Hansen p: 12 mrk: Smør i Tværborvigen d: 22 Nov: 1777, og til Manuf: H: betalt 8 skilling.

Børne Penges Oplysning.
Rasmus Nielsen Holme som Formynder for Brynille Jacobs Datter ved Skifte paa Wæstvig efter Jacob Torkilsen, loed oplyse af hendes Arv til at udsette paa Renter 9 Rd: 1 mrk:, og om ingen sam/m/e vilde modtage, at de da maatte blive forseglet og ham tilbageleveret. Pengene

blev opbuden og som ingen dem vilde modtage, bleve de i en Pung forseglede og Formynderen tilbageleverede.

Børne Penges Oplysning.
Niels Siursen Holme som Formynder for Helge Jacobs Datter ved Skifte paa Wæstvig efter Jacob Torkelsen 1 Nov: 1775, loed oplyse af hendes Arv til at udsætte paa Rente 8 Rd: 5 mrk: 6 s:, og om ingen samme vilde modtage, at de da maatte blive forseglet og ham tilbageleveret. Pengene bleve opbuden, og som ingen dem vilde modtage, bleve de i en Pung forseglede og Formynderen tilbageleverede.

Spedalsk Tingsvidne.
Lensmanden for Føjens Skibreede Jens Jensen Bielland fremstoed for Rætten og tilkiendegav, at her i Skibreedet paa Gaarden Hysingstad findes et Spedalsk Menniske ved Navn Jngeborg \Niels Datter/ som med den Spedalske Sygdom stærk er befængt, og hvilket Menniske ei alleene til sin jndlemmelse i Hospitalet aldeeles intet er ejende, men end og maae formedelst de slette Omstændigheder hun er udi, liide baade Hunger og Nød, hvorom hand begiærede Almuens og Laug Rættets sandfærdige Vidnesbyrd.
Den gandske tilstædeværende Almue blev forelæst det tilførte, og dennem om Rigtigheden og Sandheden heraf tilspurgt. Dertil de samtlige svarede og erklærede: At det angivne sig saaleedes i Sandhed forholder som andraget er.
Lensmanden begiærede det passerede som Tings Vidne udstæd, som blev bevilget.

Nye Sag.
Enock Berle anmelte at have med lovlig mundtlig Varsel ladet indkalde Lars Siursen og Lars Jørgensen Tiong til dette Ting og Tiid at møde for at liide Dom og betale Processens bekostning for Citantens af deres tienere bortførte Brænde fang af det Støkke Skov som Citanten tilhører, og ligeleedes stevnet til Vidner Jngebricht Sørensen Lønning og Niels Endresen: Til saaleedes Jndstevnings afhiemling fremstillede Aadne Jansen (Jonsen) Næss og Endre Jensen Hovland som afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes som tilført er og ei anderleedes at have stevnet.
Begge de indstevnte mødte og tilstoed for sig lovlig Varsel, samt declarerede tilligemed Vidnerne som og mødte, at intet have imod Stevnemaalet og Vidnernes førelse

1777: 20b

efter samme, uagtet de mangler som findes i jndstevningen i adskillige poster. Men de indstevnte Paagiældere declarerede, at være i dette Søgemaal aldeeles uskyldig, da dette ringe Brændefang som de aldrig har seet ved deres Øyne, men de har hørt skulde være vodt(?) (rodt?) Furre bar et Læs i alt, var taget i Citantens Skov efter berætning for dem, af deres Tieniste Piger et par børn, hvoraf ei den eene har været til Confirmation, men aldeeles imod jndstevntes Villie og Viidende, og uden mindste deres ordre, som og ingen af dem den gang var hiemme, og da de om aftenen kom hiem, og \Pigerne/ sagde de havde været efter Veed, og hvor de havde taget det, sagde jndstevnte som deres Hosbonder, at de havde giort en ulykke, og de skulde strax føre det tilbage, da de ei vilde see det for Øyne, som og Pigerne derefter berættede at have ført dette ringe Veed til det Stæd hvor de tog det, og der lagt det igien.
Citanten paastaaer, at de citeredes tilførsel ikke kand giælde, uden de bringer lovfaste Vidner, som kand oplyse Sagen. saa og paastaaer Citanten, at de citerede for dette ved sine Tienere bortførte Brænde fang maae ikke alleene yde de bøder som tilstaaes ved Lovens 6 Bog 17 C: 28 a: men og efter allegerede Cap: 33 art:, at de der befindes med ringe Tyverie, bør at miste sin Huud i fængsel, og tillige at erstatte denne Processes Omkostning, og ikke det

alleene men Citanten paastaaer ogsaa efter Lovens 6 B: 15 C: 15 a: at det bør ansees som Ran, da allegerte Articul byder at de der bortfører Veed eller deslige, vorder Ransmænd, og da dette ikke andet kand kaldes end Ran eller Tyverie; Saa paastaaer Citanten at de citerede i det mindste erstatter ham, alle hands herpaa giorde bekostninger, tilligemed at lide Dom efter Loven, og betale de vedkom/m/ende Bøder. Citanten begiærede de indstevnte Vidner som her var tilstæde, Eedelig afhørt. hvorefter de fremstoed og blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende fremstoed som

1te Vidne Jngebricht Sørensen Lønning tienende Citanten som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven, og forklarede: At denne Som/m/er da Høet var afslaaet, da blev savnet af Citantens Skov som Vidnet saae, at indstevntes 2de Piger førte af, een paa hver baad, og saaleedes i 2 færings baade, noget furrebar for og bag i Baadene, som naar det alt var lagt af begge baadene, paa Slæde, kunde være lidt over et Læs, intet andet end furrebar og Skat eller Qvister, og ei over En Mark danske værd: Sam/m/e Bar og Qviste saae Vidnet ei at Pigerne toeg, men blev det først vaer strax efter de var lidt uden for Citantens Land, og ei veed eller har seet det tilbagekomne: Veed at af de 2de Piger den eene ei havde været til Confirmation, og den anden var gandske ung. Har for en 3 ugers tiid siden efter sin Hosbonds ordre, seet efter om det var kom/m/en tilbage, men ei funden det paa hands Land. Da Pigerne foer med det forbem:te raabte Vidnet til dem om de vilde ikke kom/m/e tilbage med Barren!! (Børren?/Baret?), dertil de svarede Nej ikke denne gang. Dimitteret.

Fremstoed 2det Vidne Niels Endresen tienende Citanten som aflagde Eed og forklarede: Ord til andet ligesom 1te Vidne.

Citanten begiærede Sagen udsat til Sommertinget 1778.

De indstevnte reserverede sig Erstatning for ibragte Omkostninger, og fuldkom/m/en Reparation for tillagde og ubeviislige nærgaaende Ære Sag.

Sagen beroer til Som/m/ertinget 1778 første dag samme holdes.

Som Aftenen paatrængte, beroer Tingets Continuation til i morgen.

1777: 21

Anden Dagen den 25 Nov: 1777 continuerede dette Ting.

Læst
Pante Bogen til inddragelse

Knud Larsen Rydlands Skiøde til Søren Knudsen, paa Øchland d: 24 Nov: 1777.

Søren Knudsen Øchlands Obl: til Knud Larsen Rydland paa 90 rd: 1 pr: i sam/m/e Jord d: 24 Nov: 1777.

Ole Danielsen Sehles Obl: til Gunder Hansen Næsse p: 50 rd: 1 pr: i Sehle 13 ½ mrk: Sm: 18 s: Penge d: 23 Juni 1777.

Torkel Brynildsens Obl: til Knud Larsen Rydland p: 96 rd: 1 pr: i Nedre Øchland 1 pd: 18 mrk: S: ½ H: ¾ Sp: Korn d: 28 Nov: 1777.

Lars Ommundsen Grønaas Creditorer og Arvingers Skiøde til Niels Larsen paa 2 pd: 6 mrk: Sm: 2 ¼ td: Korn d: 25 Nov: 1777.

Nye Sag.

Sæbiørn Pedersen Dyvigen loed anmelde ved sin Broder Lars Pedersen Stuve i Citantens egen nærværelse, at have ladet indkalde Hans Roalsen Peterteigen for at have ulovlig uden tilladelse taget Citantens Hæst efter St: Hans tiid sidst, i Fiældet, og dermed kiørt 2 dage med Tøm/m/er Læs, derom at høre Vidner, og lide Dom til Bøder og Omkostninger hvorom

stevnet under Faldsmaals Straf som Vidner sam/m/e tiid og ting at møde, Halvor Larsen Lillebøe og Endre Endresen Biørnevigen begge tienende Hans Peterteigen. Til Stevnemaalets afhiemling fremstillede Hans Endresen Huuse, og de 2de Mænd Niels Thomassen Lønning og Mikkel Salomonsen Hidschen som af Rætten udmelt til at høre det andet Stevne Vidne Jens Jacobsen Skaffer som er syg, hands forklaring, hvilke under Lovens Eed med oprakte fingre afhiemlede, saaleedes lovlig at være stevnet som tilført er, og af Hans Endresen Huuse i egen Persohn for Rætten, samt af de 2de udsendte Mænd efter det syge og sængeliggende Andet Stevne Vidnes forklaring for dem, forklaret er.

Hans Peterteigen blev paaraabt, men mødte ikke eller møde loed.

De indstevnte Vidner Halvor Larsen Lillebøe, og Endre Endresen Biørnevigen mødte og blev forelæst Eedens forklaring af Lov bogen, med formaning til Sandheds udsigende.

Fremstoed som 1te Vidne Halvor Larsen Lillebøe, tienende Hans Peterteigen som aflagde Eed og forklarede: At ved St: Hans tiid sidst, var Vidnet skikket af sin Hosbonde til Citanten Sæbiørn Dyvigen at begiære hands Hæst til laans til at kiøre med, og fandt ei Sæbiørn Dyvigen eller hands Kone hiem/m/e, hvorfor hand forrættede sit Ærende til Citantens Tieneste Pige, som sagde, at kunde intet svare dertil, men vilde de tage den saa naadede de, hvilket Svar Vidnet bragte til sin Hosbonde, som sagde: At hand troede vist Sæbiørn Dyvigen laante ham den, og derpaa efter ordre leedte Vidnet den op, og efter sin Hosbonds ordre kiørte med den fra formiddag til aften, smaae Læs paa 1 ½ til 2 Kugle Skuds Længde omtrent, og anden dagen et Læs, da Sæbiørn Dyvigen sagde: havde ieg været hiemme skulde de giærne faaet den, og toeg Hæsten med sig, og sagde: havde ieg ei trængt til den i dag, skulde J beholt den en Stund længere. Ellers havde Vidnet ei haft ordre at skulde kiørt meere end 3 Læs ligeleedes kort Vey anden dagen, og første dag kiørte kun 8 á 9 Læs. Dimitteret.

Fremstoed 3de Vidne Endre Endresen Biørnevigen som aflagde Eed og forklarede: ligesom 1te Vidne, alleene var ei med 1te Vidne skikket til Dyvigen, men hørte 1te Vidne bragte saadan Svar tilbage som af ham forklaret er, og i øvrigt vidnede som 1te Vidne, med tillæg at Hans Peterteigen kiørte selv et Læs med den omstevnte Hæst, og da Sæbiørn Dyvigen hentede den sagde hand, at det var ei at tale om, \da/ hand havde haft Vidnets

1777: 21b

Hosbonds Hæst saa meget som det kunde være. Dimitteret.

Den indstevnte Hans Peterteigen blev paaraabt, men da hand ikke mødte eller møde loed; Saa blev ham given Rættens Laugdag, til Som/m/ertinget 1778 første dag sam/m/e holdes, at møde og svare til Sagen, hvilken Laugdag Citanten paalægges at tage beskreven, og lovlig at lade forkynde.

Sagen beroer til Som/m/ertinget 1778.

Nye Sag.

Procurator Sr: Niels Gorm, mødte for Rætten og tilkiendegav det hand som beskikket Jncassator af samtl: Arvinger af afg: Madame Anne Maria Robsahm, Sl: Hr: Erland Mikkelsen, havde været nødsaget at lade stevne til dette Ting, Tiid og Stæd Mons Larsen Ebne til at lide Dom efter det nu i Rættelæggende skriftlige Stevnemaal dat: Leervigen paa Storøen den 27 oct: 1777 som blev oplæst og lyder saaleedes:

Mons Larsen Ebne mødte og vedtoeg lovlig Varsel.

Sr: Gorm derefter i Rættelagde den original holte auctions forretning dat: 11 Sept: 1776 til den respective Dommers nærmere Eftersyn, hvoraf tydelig og klarlig sees, paa hvad Conditioner Mons Larsen Ebne haver ladet sig tilslaae Aalunds Annex Kirke i Fieldbergs Præstegiæld for den Suma 605 rd: foruden alle paagaaende Auctions Omkostninger som bemelte Conditioners 9de post indeholder.

Sr: Gorm i Rættelagde sit skriftlige Jndlæg af dags dato tillige med sin skriftl: Regning paa Omkostningerne i Sagen til denne tiid, og derefter paastoed Dom saavelsom for resterende Capital 177 Rd: 8 s: som Renter fra 1 Janv: 1777 til betaling skeer, samt denne Processes Omkostninger skadesløs i alle maader. Jndlægget og Regningen blev oplæst og lyder begge deele saaleedes.

Gorm indloed Sagen til Doms.

Mons Larsen Ebne paastoed Kirke Stoelen og det originale Konge Skiøde sig overleveret, da Pengerne staaer færdig, og har været parat, men ei kand udbetale, førend hand faaer ommelte, saavelsom og 3de Kirke Kiør sig levert.

Sr: Gorm refererede sig til auctions forretningen og auctions Conditionerne samt paastoed Dom, og erbød at vil give jndstevnte en verificeret Gienpart af det Kongel: Skiøde, paa Stemplet Papiir, foruden den ham allereede leverede Copie, hv(is) original som indeholder fleere Hoved Kirker og Eiendom/m/er, ei kand leveres denne Kiøbere som kun har kiøbt een af de indeholdende, og det en annex Kirke, og desuden er original Kongl: Skiødet ei meere til, men forkommet. Kirke Stoel er ingen ved Kirken, men Regnskabs bogen som indeholder alle Kirkens Jndtægter, skal blive ham leveret, Kirke Kiør er ingen solgt, men udtrykkelig exiperet i auctions Conditionerne.

Mons Larsen Ebne begiærede Sagen udsat til at Forsvare sig, til Som/m/ertinget 1778.

Sr: Gorm protesterede imod Opsættelse, og paastoed Dom.

Sagen beroer for denne gang til Som/m/ertinget 1778.

Nye Leyermaals Sag.

Velædle og Velviise Hr: Foget Koren anmelte at have ladet indkalde Told betienten Sivert Efge med lovlig mundtlig Varsel, at møde til dette Tiid og Ting til at lide Dom til Bøder, og Om-

1777: 22

kostninger for begangne Leiermaal med Marthe Holk. Til Jndstevningens afhiemling fremstillede Lensmand Jens Jensen Bielland som afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er, tilligemed det andet StevneVidne Helje Olsen Bielland som nu ei er tilstæde.

Siden det eene Stevne Vidne Helje Olsen Bielland ei mødte, beroer Sagen efter hands afhiemling til Som/m/ertinget 1778, første dag naar tinget holdes.

Læst

Pante Bogen til inddragelse

Niels Siursen Holmes Skiøde til Rasmus Jngebrichtsen p: 12 mrk: Smør i Holme d: 24 Nov: 1777.

Abraham Østensen Stockes \Skiøde/ til Ole Olsen paa ½ Løb ½ Hud i Gille d: 24 Nov: 1777.

Lars Larsen Nedre Grindems Skiøde til Ole Rasmussen p: ½ Løb ½ Hud i Nedre Grindem d: 25 Nov: 1777.

Helje Nielsens Skiøde til Gunder Hansen p: Stoke 1 pd: Sm: 1 pd: Fisk d: 24 Nov: 1777.

Bygsel Sedler

Aaron Tidtzlevolds til Ole Torbiørnsen p: 1 pd: Sm: 5/16 Hud \i Løvhammer (Lørhammer)/ d: 25 Nov: 1777. Manuf: H: 8 skl:

Nye Leyermaals Sag.

Velædle og Velviise Hr: Foget Koren fremstillede Zara Ommunds Datter som vedtoeg lovlig Varsel og mødte til Vedermæle at taale Dom til Bøder og Omkostninger for begangne Leiermaal med u-confirmeret Dreng Hans Thorsen Børtvedt, og tilstoed forseelsen, men havde ei meere forført ham end hand hende.
Hr: Fogden begiærede Sagen at beroe til Som/m/er Tinget \1778/ til fremlæggende Præste attest.
Zara Ommunds Datter indloed Sagen under Dom.
Sagen beroer til Som/m/ertinget 1778.

Nye Delinqvent Sag.
Velædle og Velviise Hr: Foget Koren som Actor fremstillede \Løs og Ledig/ een sig for begangne Tyverie tilbragt Dreng nemlig Simon Olsen Fylkesnæs, at høre Vidner og liide Dom til vedbørlig afstraffelse, hvorom hand er indstevnt tilligemed Defensor Lensmand Jens Jensen Bielland som begge mødte og vedtoeg lovlig Varsel, hvorefter fremstoed Poul Poulsen Giætung som beklagede at være bestiaalen 5 Rd: 5 mrk:, af Simon Olsen i reede Penge, af Comparentens Kiste ved hielp af Nøglen dertil som han havde tilpracticeret sig, af hvilke Penge Comparenten har faaet tilbage 5 Rd: 4 mrk: 8 s:
Delinqventen Simon Olsen tilstoed det begangne Tyverie ligesom andraget er.
Den bestiaalne Poul Poulsen Giætung derpaa aflagde sin Eed at disse Penge ham imod sin Villie og Viidende var frastiaalen, og ham virkelig tilhørende.
Delinqventen derefter forklarede: At være fød paa Fylkesnæs af Ole Larsen som er død, men hands Moder Brithe Simons Datter lever, er gamel 23 Aar, kom at tiene hos fremmede i sit 7de Aar og siden har tient her i Skibreedet hos adskillige, har ei stiaalen meere, uden eengang for mange Aar siden, da hand stial fra Erich Tormosæter 4 mrk: 11 s: som Eieren fik igien paa 3 skl: nær /: Dette Eieren som og nu var ved Tinget nærværende, forklarede at var saaleedes rigtig :/ og har ei begaaet meere, har og intet Skudsmaal eller Præste attest, siden hand ei har været til Confirmation eller Guds bord.
Hr: Foget Koren holdt ufornøden at føre Vidner eller opholde Sagen da Delinqventen har

1777: 22b

giort een tilstaaelse, men begiærede Laug Rættet og Almuen tilspurgt om Delinqventen var noget eiende til Omkostningers erstatning og Boeslods forbrydelse? Dertil samtl: svarede: At hand ikke ejer meere end hand pialtet staaer udi.
Hr: Fogden derefter paastoed Dom over Delinqventen til at udstaae Lovens Straf og erstatte actionens og alle paagaaende Omkostninger samt have sin Hoved Lod forbrudt.
Defensor Lensmand Jens Jensen Bielland havde intet til Delinqventens forsvar at anføre siden hand har reent ud tilstaaet Misgiærningen, men kunde ei andet end indlade Sagen til Doms.
Rætten tilspurgte Almuen om de vidste viidere Tyverie eller anden Misgiærning af Delinqventen begaaet, dertil de samtlige svarede Nej.
Thi blev Sagen til Doms afsigelse af Sorenskriveren og MedDoms Mænd, optagen.

Læst
Pante Bogen til inddragelse
Ole Rasmussen Nedre Grindems Obl: til Lars Jversen Tiong p: 50 rd: 1 pr: i Nedre Grindem ½ Løb ½ Hud d: 25 Nov: 1777.

Bygsel Sedler

Sr: Gorms til Lars Nielsen Føjen paa Kalve Træet p: Støelen under Højland d: 24 Nov: 1777 Manuf: H: 8 skl:

Pante Bogen til inddragelse
Niels Thomassen Lønnings Skiøde til Rasmus Jngebritsen p: 6 mrk: Sm: 1/3(?) (1/2?) H: i Holme d: 24 Nov: 1777.

Som Aftenen paatrængte, beroer Tingets Continuation til i morgen.

Tredie Dagen den 26 Nov: 1777 continuerede dette Ting;

Da udi næst forestaaende Tyv Sag, blev af mig og foreskrevne MedDoms Mænd afsagt følgende

Dom

Da Delinqventen Simon Olsen Fylkesnæs har tilstaaet indbemelte Tyverier af ham at være begaaet, begge til beløb i reede Penge 6 rd: 3 mrk: 8 s: hvoraf de bestiaalne har tilstaaet at have faaet det stiaalne tilbage, Poul Poulsen Giætung paa 8 skilling nær, og Erich Tormosæter paa 3 skl: nær; Og Defensor intet til hands forsvar har haft at erindre, samt i øvrigt Lovens og Fr: 21 Maj 1751 a. 5, dens allernaadigste bydende er opfyldt, Saa og ingen Seqvestrations Forretning over Delinqventens Eiendeele til Hovedlods forbrydelse har kundet l.iste..(?), siden Acten viiser at hand intet er ejende: Saa Kiendes og Dømmes herved af mig og Med Doms Mænd for Rætt og herved afsiges: At Simon Olsen Fylkesnæs bør for begangne ringe Tyverie efter Lovens 6 Bogs 17 Cap: 33 art: miste sin Hud i Fængsel, samt efter 40de art: betale Jgield til Poul Poulsen Giætung 8 skilling, og til Erich Tormosæter 3 skl: saa og Tviegiæld til Hds: Maj:ts Cassa 13 Rd: 1 mrk: 6 s: samt have sin Hoved Lod forbrudt, og i øvrigt erstatte denne Actions bekostninger med Stempl: Pap: 4 mrk: 8 s:, Rættens Gebuhr, Actors og Defensors Salarium, og viidere efter nærmere Regning som ellers i mangel af hands formue, for saaviit sam/m/e bør liignes(?) paa Almuen, udreedes efter derom allernaadigst udgangne Anordninger Alt tildømte efterkom/m/es til Execution efter Lovens forskrift og allernaad: udgangne Anordninger. Udi Sagens Drift er ei giort nogen uforsvarlig Ophold.
Efter at Dommen for Delinqventen var oplæst, blev hand tilspurgt om

1777: 23

hand dermed var fornøiet, eller forlangede samme appelleret, hvortil hand svarede: Ja hand var fornøiet med denne Dom, og forlangede ingen viidere appell.

Læst
Pante Bogen til inddragelse
Brithe Ols Datter Brekkes Skiøde til Ole Johansen p: Brekke ½ L: ½ H: ½ V: F: (Fisk) d: 26 Nov: 1777.
Jacob Westvigs Arvingers Skiøde til Niels Pedersen p: ¼ td: Torsk i Wæstvig d: 25 Nov: 1776.
Peder Larsen Kulleseides Creditores Skiøde til Aslack Peders: p: ½ Løb 3 mrk: i Kulleseide d: 23 Juni 1777.
Aslach Pedersens Obl: til Nat: Olrich p: 54 rd: 1 pr: i sidstm:te d: 23de Juni 1777.

Bygsel Sedler

Hr: Hertzbergs til Ole Pedersen p: 1 pd: Sm: i Sæverud d: 24 Nov: 1777. Manuf: H: bet: 8 skl:
[Hr: Hertzbergs til] Holger Jansen p: 2 pd: 6 mrk: S: i Teigeland d: 24 Nov: 1777. Manuf: Huuset 8 skilling

Pante Bogen til inddragelse
Hr: Natanael Sundes Obl: til Lieut: Johan K: Dahl p: 299 rd: 1 prioritet i halve Storøens, Fittie og Wallestrands Konge Korn Tiender d: 22 Maj 1777.

Laug Rættes Mænd til at betiene Rætten pro 1778 opnævnt: Poul Pedersen Waage, Aarsteen Olsen Gillie, Heine Endresen Ersland, Ole Larsen Steenewaag, Gunder Pedersen ibd:, Berge Nielsen Gaaseland, Erich Aadnesen Tormosæter, Peder Nielsen Gaaseland.

Som ingen viidere indfandt sig efter Udraab, med noget at gaae i Rætte, blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

Høste Ting 1777 for Fiære Skibreede den 27 Nov: 1777 paa Leervigens Tingstæd, holden i Overværelse af Districtets Foged W: og W: Hr: U: W: Koren, Skibreedets Lensmand Mathias Johansen Eecheland, Tingsøgende Almue og Laug Rættes Mænd
1. Haagen Aslachsen Øchland 3. Jens Reiertsen Wihovde 5. Ole Nielsen Houge 7. Knud Hansen Lier
2. Hans Størksen Hope 4. Baar Reiersen Ulverager 6. Anfin Torbiørnsen Berge 8. Johannes Simonsen Lier

Publiceret Kongl: og høi Øvrigheds Anordninger som fol: 1a. 8b. og 20a.

Hr: Fogdens Regnskabs Tingsvidner examineret som her bag i bogen findes indført.

Hr: Fogden fordrede betaling for det resterende Kongl: Undsætnings Korn, men ingen indfandt sig.

Læst
Bygsel Sedler
Størk Haaversholms til Ole Nielsen Hoven p: 9 mrk: Sm: i Hoven d: 27 Nov: 1777. Manuf: H: 8 skl:
Gunder Nesses til Gunder Hansen p: 12 mrk: Sm: i Løngholmen d: 27 Nov: 1777. Manufactur Huuset 8 skl:

Pante Bogen til inddragelse
Niels Olsen Nord Apelands Skiøde til Niels Nielsen p: ½ L: 1 H: i Nord Apeland d: 27 Nov: 1777.
Gunder Johansen Miaanes Obl: til Reinert Reinertsen p: 50 rd: 1 pr: i ½ Løb 6 Sp: Korn i Miaanes d: 27 Nov: 1777.

Som Aftenen paatrængte, beroer Tingets Continuation til i morgen.

Anden Dagen den 28 Nov: 1777 continuerede dette Ting:

Læst
Pante Bogen til udslettelse
  Ariel Alendals Obl: til Gudmund Aarvigen, qvitteret af Engel Aarvig den 27 Nov: 1777.

Pante Bogen til inddragelse
  Ariel Alendals Arve og Cred: Skiøde til Ariel Rasmussens Enke p: Alendal 2 pd: 6 mrk: Sm: 28 Nov: 1777.
  Brønelle Alendals Obl: til Erich Dagsland og Helge Jostadt p: 20.(?) (206?) rd 1 pr: i Alendal dat: 27 Nov: 1777.

1777: 23b

Pante Bogen til Udslettelse
  Ole Dommesness Obl: til Goute Dommesnes p: 250 rd: d: 23 Juni 1774 qvitt: af Creditor 28 Nov: 1777.

Pante Bogen til inddragelse
  Ole Johansen Ulvens Skiøde til Knud Hansen Sunde p: 1 Løb 1 Hud i Nedre Dommesnes d: 28 Nov: 1777.
  Knud Hansen Nedre Dommesnes Obl: til Goute Dommesnes p: 250 rd: 1 pr: i 1 Løb 1 Hud udi Dommesnes dtr: 28 Nov: 1777.
  Tron Embelands Contract d: 28 Nov: 1777.
  Jngemon Embelands Creditorers og Arv Skiøde til Tron Tronsen paa 1 Løb 9 mrk: Smør d: 28 Nov: 1777.

Laug Rættes Mænd til at betiene Rætten pr: 1778 opnævnt: Niels Torkilsen Svendsbøe, Knud Poulsen Dommesnes, Lars Olsen Brattestøe og Niels Endresen Eidsvog.

Som ingen viidere indfandt sig med noget at gaae i Rætte blev Tinget for dette Skibreede ophævet, og Høste Tinget saaleedes sluttet.

Og derved er alle hausttinga for året 1777 ferdig avskrive.

Tingbok nr. I. A. 41 1777-1782 for Sunnhordland
Året 1778

(1778: 23b)

Extra Rætt i Delinqvent Sag

Anno 1778 den 28de Marti Morgen tiilig blev Extra Rætt sat paa Waags Skibreedes Tingstæd Bekkervigen i efterskrevne Delinqvent Sag contra Pigen Kari Baars Datter Lundøen, i overværelse af efterskrevne Aatte Eedsvorne LaugRættes- og MedDoms Mænd, navnligen
1. Knud Olsen Drivenes 3. Jacob Asbiørnsen Fagerbakke 5. Jens Knudsen Rydland

2. Johannes Johannes: Jnd: Rabben 4. Ole Larsen Naaven 6. Anders Eliassen Fagerbakke 7. Lars Jørgensen Fagerbakke 8. {Niels} Johannes {Jndre Rabben} Jacobsen Havnen.

Velædle og Velviise Hr: Foget Koren som Actor loed ved sin Fuldmægtig Sr: Cort Kramer i sit eget lovlige forfald fremlægge Stiftets høie ordre til denne Sags Behandling ved Extra Rætt dat: 2 Janv: 1778 saa lydende: hvorefter Rætten skulde være holdet den 20 Janv: sidst, men da den 19de ditto og 3de paafølgende dage indfaldt saadan stormende Veir, at hverken Dommeren eller Actor kunde komme paa Reisen til Tingstædet, og siden er indfaldt det sædvanlige Vaar Fiske; Saa har Extra Rætten ei paa nye kundet berammes, førend til denne tiid.

Actor dernæst fremlagde Sogne Præsten Velædle, Velærv: og høitærede Hr: Mag: Sundes Anmeldelse af 29 Dec: a: p: saalydende: samt den udstyrede Stevning af dato 7 Marti 1778 som blev oplæst og lyder saaleedes:

Alle indstevnte mødte Persohnlig, og vedtoeg lovlig Varsel, hvoriblant og mødte Delinqventinden Kari Baars Datter som løs og leedig uden Baand og Jern for Rætten blev fremstillet, ligeleedes mødte for hende som Defensor efter Hr: Fogdens Ordre af 3 Janv: sidst, grundet i foran førte Amtets høie Befaling, hvilken Hr: Fogdens ordre er saalydende: Lensmanden Knud Larsen Rydland i h/an/ds Svagheds forfald hands Søn, Selv Eier Ole Knudsen Rydland.

Actor begiærede Delinqventinden som nu for Rætten fremstillet, taget i forhør og paa det nøieste examineret.

Delinqventinden fremstoed og sagde sig at heede Kari Baars Datter Lundøen, samt forklarede at være 28 Aar, fød af Fader Baar Biørnsen Leilænding paa Lundøen som endnu lever, og Moder Siri Mons Datter hands Ægte Hustrue, død for 22 Aar siden, var hiem/m/e hos sine Forældre 10 Aar, her i Sognet \Møgster/ hvor hun bestandig, og ei uden for Sognet, siden har tient, og imidlertiid, om hun ræt erindrer var 19 eller 20 Aar gl:, da hun gik til Confirmation for samme Sogns da værende residerende Capellan, og strax efter var til Guds bord, og siden uden forsømmelse søgte Guds Bord, hvor hun sidst gang var Søndag før Michaelii afvigte Aar; fra hun kom ud at tiene har hun tient hos adskillige i same Sogn, og i blant været en kort tiid hiemme, i

1778: 24

alt saaviit hun kand mindes 17 á 18 Aar, har aldrig før begaaet nogen Last eller Misgierning, men har intet Skudsmaal at fremviise, siden hun har bestandig opholdt sig i sam/m/e Sogn hvor hun er fød, og sligt ei sædvanlig bruges blant Bønder som hun stedse har tient hos. Viidere forklarede: At have været forlovet med ung Karl Johannes Salomonsen Heje i 2 Aar, og under hinanden tilsagde Ægteskab, var bleven ved ham frugtsommelig, som hun kunde mærke, omtrent først i Martii Maanet afvigte Aar, hvorom hun vel underrættede Barne Faderen, medens hun var svanger, men aldrig fik i Tanke, ei heller sagde til ham, at vilde omkomme Barnet, mindre raadede hand hende til sligt, og andre har vel mistænkt hende, da hun blev saa tyk, at de have sagt adskillige gange til hende, at hun lavede til Barsel, men paa saadan Tale har hun alle tiider nægtet det, i tanke inden det kom saaviit at fødselen kom paa, at være fæstet til sin Kiæreste ved ordentlig Troelovelse: Jmedens hun lavede til Barsel fornam hun ei Liv eller bevægelse af Fosteret uden een gang efter St: Hans tiider, men siden fornam ei Liv, eller bevægelse, ei heller enten større Kulde eller anden forandring hos sig, men tænkte Barnet var dødt, siden ei have kiendt Liv i det, derpaa hun blev syg 14 dage før Juul, uden den dag meere end sædvanlig at have giort noget stærk arbeide, og vidste ei hvad slags ondt hun havde /: og var lagt sig paa sædvanlig Sænge tiid i en Sænge bue hvor hun pleide at ligge, og ingen anden laae :/ førend om Natten, da hun mærkede, det var fødselen, og ei da kunde reise sig for afmagt skyld, at kom/m/e til folk som hun ellers havde villet, og

raabte vel, men ingen kom, derpaa hun fødde, og som ukyndig hvorleedes smaae børn skal omgaaes, sleed Navne Strængen sønder, og barnet som var kaldt, og ei rørte sig eller gav Lyd /: dertil kom at det var gandske mørk og om Natten, men fornam vel at blodet løb af Navne Strængen :/ svøbte hun i et Klæde, efter at have rættet Lemmene paa det, og hiulpet det(?) Munden op, da det dog ei gav Lyd, og lagt det i Tanke at det var dødt, i Sængen hos sig, uden at binde om {Efter byrden} Navne Strængen paa Barnet, hvorefter imod dag blev entlediget Efterbyrden ligeleedes ved egen hielp, da ingen folk var hos hende heele Natten, blev derpaa liggende i Sængen i en kald Sænge bue den dag over, og selv stoed op sam/m/e dags aften, og kastede Efterbyrden paa Marken, men giemte Barnet i sin Kiste, som død, da hun slet intet mærkede til, det at have noget Liv, og giemte det til hun kunde faae folk at giøre Kiste til det, at jivde(?) det, dog sagde ikke til nogen at have fød barn, som hun undsaae sig for, og meente at skiule det for at undgaae Straf, og spare sit eget Liv; Saaledes havde hun giemt barnet i sin Kiste i et kald Værelse til 3de Jule Dag sidst, da 3de Mænd Jacob Stangeland, Niels Jndre Rabben og Lars Aarland kom til hende, og sagde hun havde fød barn, da hun, uagtet hun same længe havde dulgt det \end og for Barnefaderen/ og gaaet bestandig ved og udi sit sædvanlige Arbeide, tilstoed det, og leverede Mændene Barnet som var et Drænge barn, hvilket hun aldeeles ikke havde lagt haand paa til at dræbe, og om det havde været levende, aldeeles ei vilde ladet omkomme, derpaa hun nogle dage efter blev sat i Arrest, dog blev hendes Brøster af en Kone befunden Melk i 3de Juule dag. Forklarede viidere, at da hun i Høst sagde Barne faderen af sit Svangerskab, svarede hand, at hun kunde giøre af Barnet hvor hun vilde, hand vilde ei viide af det. J øvrigt, da det har været langt fra hendes Tanker at ombringe Barnet, hverken fra begyndelsen af, ei heller siden efter at hendes Kiæreste havde givet hende bem:te Svar, men skiulte det kuns af den Aarsag, at hun var undseelig, og tænkte at skulde dog blive troelovet med ham imod tiiden, og da Barnet var fød, skiulte hun det, siden det var død, for at skiule sin egen Skam, og undgaae tiltale enten paa Liv eller anden Straf. haabede og bad Een(?) Lemfeldigt Dom.

1778: 24b

Derpaa blev fremstillet Johannes Salomonsen Heje, som forklarede efter af Rættens givne Advarsel at siige \sin/ Sandhed saaleedes, at hand sam/m/e om det, dersom Eragtes, med Eed kand bekræfte: At have været forlovet med Delinqventinden i 2 Aar, og haft legemlig Omgang med hende ved den tiid som hun er kommet til at lave til Barsel, og det under Ægteskabs Løfte, hvorom hun sagde ham sit Svangerskab ved Michaelii tiider afvigte Aar, derpaa hand sagde at de vilde snart troeloves, da hun sagde at vilde ei have ham. derpaa hand og sloeg op med hende, dog har hand, siden hun havde fød Barnet, vildet være fæstet med hende, men er bleven forhindret, imidlertiid har hun hverken talt om til ham, enten Barnet var levende eller dødt hos hende, ei heller yttret sig at vilde omkomme det, som og var langt fra hands Tanker, derpaa forsikrede, aldrig at have sagt til Delinqventinden de Ord, hun kunde giøre af barnet hvor hun vilde, hand vilde ei viide af det, vidste ei heller at hun havde fød Barn førend Juule Aften, da hand mistænkte hende siden hun var bleven smalere, og sagde til hende, hvor hun havde giort af Barnet? Dertil hun sagde: At det var ei barn hun havde været med, og hand kunde gaae hen i Uhren at grave det op, hvor hun havde lagt det, hvilket hand ei reflecterede, men gik til Jacob Stangeland, og sagde sin Mistanke, hvorefter Jacob Stangeland, Niels Rabben og Lars Aarland kom til Delinqventen i Deponentens nærværelse, og tilspurgte hende om Barne Fødsel, da hun, efter at hendes Brøster af en Kone var melket, tilstoed, og gik med Nøglen til sin Kiste den hun selv havde /: Delinqventinden tilstoed at bar altiid sin Kiste Nøgle hos sig imedens Barnet laae i hendes Kiste, og at det var hendes eget barn som hun der giemte, og leverede forbem:te 3 Mænd :/ og lukte op, dog var Dep: ei i Buen hos der Kisten stoed, men Mændene kom ind i Stuen med Barnet som var et Drænge

barn, der var død, men besaae det ei nøie, og Delinqventinden kom i Stuen med, og taug stille, derpaa der blev giort ved Dep: Hielp en Kiste til barnet, og Dep: gik derfra, og siden har ei viidere haft der med at bestille, end at vilde været troelovet med Delinqventinden, men blev forhindret.

Actor begiærede Vidnerne fremkaldet til Eedelig Vidnesbyrds aflæg, hvorpaa Rætten fremkalte dennem som alle mødte, og blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende. Da fremstoed som

1te Vidne Casten Larsen Leilænding paa Lundøen som aflagde Eed med opragte fingre efter Loven og forklarede: At Delinqventinden Kari Baars Datter var i Vidnets Tieniste de sidste 2 Aar, imidlertiid hun intet ondt har begaaet førend det hun nu actioneres for, men det røgtedes for et par Aar, og siden, at hun var forlovet med Johannes Salomonsen Heje, og Michaelii tiider sidst, syntes Vidnet, hun saae ud saa tyk som at lave til Barsel, der aarsagede Vidnet at saavelsom fleere, foreholde hende, deres Mistanke, og det adskillige gange baade ved Mich: og Martini tiider, men hun blev bestandig ved at nægte det hun ei lavede til Barsel, og Vidnet ligeleedes kort før Juul, da hun var bleven smalere, sagde det atter til hende, men hun nægtede at have fød barn, men det var hendes Qvindelige Maanets tiid der havde slaget løs: Jmidlertiid hun om Natten laae i en kald Sengebue hvor hun pleiede, og ellers ingen andre folk laae, der hun og laae da hun {for} 14 dage før Juul sidst, laae syg ikkun een eneste dag, og sagde at have ondt af Ryg værk som hun ald den tiid, hun har været i Vidnets tieniste stundum har klaget over, men Vidnet giorde sig derom ingen tanke, ei heller den Nat før hun laae syg den eene dag, siden hvilken hun bestandig har gaaet med sit

1778: 25

sædvanlige Arbeide, hørte noget Raab fra hende, den Nat Barne fødselen skulde gaae for sig, ei heller kand høre i sin Stue noget Raab fra bem:te Sængebue som dertil er for langt derfra. Derefter vidste intet af det passerte, førend Jacob Stangeland og forbem:te 2 andre medfølgende Mænd \3de Juuledag/ kom paa gaarden og spurgte Delinqventinden til om Barne fødselen, samt loed en Kone melke Melk af hendes brøster, da hun tilstoed at have fød barn, og toeg sin Kiste Nøgel som hun selv havde, og lukket op, og leverede dem et Drængebarn som var død, det hun sagde var sit barn \og sagde det var død fød/ men Vidnet besaae det ei nøie, og blev strax giort en Liig Kiste dertil, hvori det blev lagt og stoed i den varme Stue et pr: dage, derpaa blev fløtt ud i Kulden, hvor det var en 8te dags tiid, indtil 2de Feltskiærere fra Bergen kom, og holt Obductions Forretning over sam/m/e barn. Med Actors og Defensors Minde Dimitteret.

Fremstoed som 2det Vidne forrige Vidnes Hustrue Magrethe Ols Dr: som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: ligesom 1te Vidne indtil at Delinqventinden efter at var bleven melket, tilstoed Barne fødselen, og \derefter/ at det barn de havde for sig var af hende føed, og hun sagde, under fødsels Smerterne engang at have raabt om hielp, men barnet saae Vidnet ei nøiere paa, og sagde Del: at det var død føed, i øvrigt forklarede som 1te Vidne. Med Actors og Defensors Consence dimitteret.

Fremstoed som 3de Vidne Baar Biørnsen Leilænding p: Lundøen som aflagde Eed med oprakte fingre og forklarede: ligesom 1te Vidne med den forskiæl at Vidnet er Delinqventindens Fader, at ei den Nat da Barne fødselen skulde være gaaet for sig, har hørt noget Raab fra hende, skiønt det i hands Stue kunde høres naar Raabet var høit, og de der værende var vaagne, men erindrer sig at sov trygt og træt den Nat, saae ei Melken af hendes Bryster som staaende bag ved andre, var ei i Sængebuen, da Barnet blev aftaget af Kisten, men gik i Stuen med, og der saae et Drængebarn, som dog ei betragtede nøie, uden observerede, at, Navle Strængen ei var ombunden, det Del: tilstoed var af hende føed, men

dødføed, og sagde at have under Fødsels Smerterne raabt om hielp een gang, men ingen folk kom/m/en. Med Actors og Defensors Consence dimitteret.

Fremstoed som 4de Vidne forrige Vidnes Hustrue Siri Biørns!! (Mons) Datter som Del: Stifmoder der aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: ligesom 3de Vidne med den forskiæl at Vidnet selv melkede Melk af Del: Brøster, men gav ei agt om Navle Strængen var tilbunden, og Barnet tilstoed Del: at var af hende føed, men dødføed, og uden hielp, som hun vel een gang havde raabt efter, men ingen folk kommen. Med Actors og Defensors Consence blev Vidnet som intet viidere paa tilbragte Spørsmaale vidste at forklare, dimitteret.

Fremstoed 5te Vidne Marithe Baars Dr: Søster til Del: som aflagde Eed og forklarede: som 4de Vidne med den forskiæl at saae 4de Vidne melke Melk af Del: Brøster, at Navle Strængen ei var bunden, saae ei nøiere paa det. Som intet viidere paa tilbragte Spørsmaale vidste at forklare, blev Vidnet med Actors og Defensors Consence dimitteret.

Fremstoed som 6te, 7de og 8de Vidner Jacob Erichsen Leilænding paa Stangeland, Niels Johansen Jndre Rabben, og Lars Monsen Aarland som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven, og forklarede: At havde hørt Delinqventinden var forlovet med Johannes Salomonsen Heje, og var bleven frugtsommelig, men vidste ellers intet vissere derom førend Juule Aften sidst; da Johannes Salomonsen Heje kom til Jacob Erichsen, og da saavelsom 2de Jule dag ved Kirken, sagde at var forlovet med Delinqventinden, at hun var

1778: 25b

bleven frugtsommelig, og frygtede at hun havde fød barn, som hand sagde, hun ei for ham vilde tilstaae, derpaa Jacob Erichsen toeg de andre 2de nu fremstillede Vidner med sig, til Lundøen 3de Jule Dag, i følge med Johannes Salomonsen, da de derom tilspurgte Delinqventinden, men hun nægtede aldeeles, indtil de fik hendes Stifmoder til at melke hendes brøster, hvor fantes Melk, da hun tilstoed at have føed Barn, som hun toeg op af sin egen Kiste, hvortil hun selv kom med Nøglen, hvilket var et død Drængebarn, som hun tilstoed var hendes barn, fød af hende uden andres hielp, og død føed for omtrent 8 dage siden, men viidere spurgte ei Vidnerne om, eller saae nøiere efter, allene saae at Barnet var som et andet fuld baaren nye fød barn, og intet rødt eller blaat i huden paa det at see, derpaa de reiste deres Vei, og nogle af dem til vedkom/m/ende Sogne Præst at angive det. Som intet viidere vidste at forklare, end at Johannes Salomonsen havde begiært hos Vidnet Jacob Erichsen som een af Præstens Medhielpere, sidste Mich: tiider, at vorde troelovet med Delinqventinden, som dog ei blev af, saa og har hørt det af Johannes Salomonsen efter Juul sidst, at vilde endnu troeloves med Del: om det kunde gaae an; Saa blev Vidnerne med Actors og Defensors Consence dimitteret.

Actor og Defensor vidste ingen fleere Vidner til Sagens Oplysning at fremstille.

Thi fremlagde Actor, Sogne Præsten /: S: T: :/ Hr: Mag: Sundes Attest om Del: Alder etc: d: 14 Janv: 1778 som er saa lydende. samt Obductions Forretning holden af 2de Chirurgi, af dato 9 Janv: 1778 som er saa lydende.

Derefter fremstillede 2de Mænd Lars Jørgensen Fagerbakke og Anders Eliassen Fagerbakke, der efter Hr: Fogdens ordre skulde eftersee hvad Delinqventinden eiede til BoesLods forbrydelse eller Omkostningers erstatning, og samme seqvestrere, hvilke 2de Mænd forklarede: At have derom efterspurgt hos hendes Hosbonde og hendes Forældre, og befundet at hun intet har arvet, men alleene har Løn til gode hos Casten Larsen Lundøen 1 Rdr:, og intet ejer uden det hun staaer og gaaer i, og efterfølgende som nu er tilstæde i Rætten; 1 lidet Skrin 1 mrk: 8 s: 1 Skiorte 6 s: 0 1 mrk: 14 s:
1 stk: Læret 24 s: 1 forkl: 2 s: reede Penge 3 mrk: 12 s:
lidet Uld 6 s: 1 halsplag 2 s: 5 14

nok reede Penge 3 Rd: 3

---

i alt reede Penge som Fogdens Fuldmægtig toeg in
seqvestro 3 rd: 3 mrk: 12 s:, og viidere i effecter 4 mrk: i alt med
til gode havende 1 rd: 4 rd: 1 mrk: 12 s:

Actor sluttede og indloed Sagen til Doms med den Paastand, at da det fuldkom/m/en med Delinqventindens egen tilstaaelse og Vidnernes forklaring er afbeviist, at hun ei efter at hun havde fød barnet har aabenbaret det, men holdt sam/m/e fødsel hemmelig nogle dage, og skiult Barnet i en Kiste; Saa kunde hand ei andet end sætte i Rætte over hende, at hun i følge Lovens 6 Bog 6 Cap: 7 og 8 art:, bør have sit Liv forbrudt, og da den nu tilførte Forretning over hendes Eiendeele viiser, at sam/m/e ei er tilstrækkelig til Bøders udreedelse, Saa bortfalder Paastanden om Hoved Lods forbrydelse.

Defensor indloed Sagen ligeleedes til Doms, med formeening at Actors haarde Paastand ei blev fulgt, da Delinqventinden ei har dulgt sit Svangerskab til at begaae Drab paa sit foster, men alleene i tanke at vorde troelovet først med sin forlovede og siden giøre det bekiendt, og at hun efter fødselen har skiult det kand ingenlunde kaldes en Misgiærning siden det var død fød, og hun dog ei har skiult det døde foster

1778: 26

længere end til hun fandt sin forlovede, som derom paa nogen maade fik Kundskab, ei heller gandske dulgt sit Svangerskab, men sam/m/e for sin forlovede, ved Michaelii tiider bekiendtgiort, haabede derfor at hun for Actors Paastand og tiltale blev friefunden, eller i det mindste paa lemfeldigste maade anseet, i betragtning af Kiønets(?) undseelse og Skamfuldhed, og hun som ung og Enfoldig{hed} hendes ukyndighed, og tillige den Vanhæld, at da hun vilde søge hielp var hun for afmægtig at gaae derefter, og da hun raabte, hørte ingen det.

Delinqventinden blev fremstillet og vedblev sin bekiendelse, med forsikring, at barnet var dødfød, at raabte om hielp under fødsels Smerterne, men ingen kom, og derfor refererede sig til hvad hendes Def: har fremført, og indloed Sagen under mildeste Dom.

Thi blev udi Sagen af Dommeren og MedDoms Mænd afsagt følgende

Dom

Delinqventinden Kari Baars Datter er af Districtets Foget actioneret for Barne fødsel i Dølgsmaal, og hvorfor hand over hende har giort Paastand til Livs forbrydelse, hvorimod Defensor har fremført adskilligt til hendes undskyldning og Straffens formildelse. Udi Sagen er til sam/m/es Oplysning, foruden Delinqventindens og Barne Faderens forklaring, hvoraf intet falder sidstmelte til Gravamen (= besvær), ihenseende fosterets død, ført endeel Vidner, som dog alle ei oplyser viidere end hvad hun selv for dem har forklaret, samt at hun har haft Melk i Brysterne. Saa er og fremlagt een af 2de Chirurgi holden Obductions Forretning. Delinqventinden har vel tilstaaet at have dulgt sit Svangerskab, og paa derom modtagne Bebreidelser, nægtet det for alle uden hendes forlovede, ligeleedes har hun føed alleene uden andres hielp, ei tilbunden Navne Strængen paa fosteret, og dulgt fosteret dødt, omtrent 14 dage, i hvilken tiid hun har skiult sam/m/e i sin Kiste under Laas, saa hun har forbrudt imod Lovens 6 B: 6 C: 8 art:; Men da tillige alle Omstændigheder hvormed noget af hendes \enten/ Handlinger eller Forsømmelse, med grund kand undskyldes, bør kom/m/e i betragtning, hvor intet vist derimod er beviist; og hvoriblant kand regnes følgende: a: At hun er besvangret under Ægteskabs Løfte, og \b:/ ei har dulgt sit Svangerskab for sin forlovede, men at hun har dulgt det for (før) Fødselen for andre, er ei endnu tilfulde beviist, at være skeet i mordisk Jntention, siden hun havde Haab at blive troelovet med hendes forlovede, hvorefter Svangerskabet uden Skam kunde aabenbares. c: At hun ei har søgt

eenlige Stæder til fødselen. d: At hun foregiver at have raabt om hielp under Fødsels Smerterne, som endskiønt kand kaldes i tvivl, kand dog og troes, da intet af det som beviist er, striider derimod. d: At hun som eenfoldig kunde være erkyndig om den rætte Omgang med Barnet, eller og troet Barnet at være død fød som hun foregiver, og derfor ei tilbunden Navle Strængen; Dog hvilken uvidenhed, som overvindelig og modtvillig, eller i det mindste, i høieste grad skiødesløs, ei kunde undskylde hende, dersom ei: f: Chirurgi attest var saa uoplyselig som den befindes, i det den gandske forbiegaar den almindelige Lunge Prøve, som vel og kand have sin gode grund, i det at barnet havde været dødt saa lang tiid, og i den tiid staaet 2 Dage i en varm Stue, men dog derved lader det blive uvist, om Barnet har været levende fød; Og siden intet beviis haves, at barnet har været levende føed, i hvor upaaliidelig, og hvor utroeværdig, Delinqventindens foregivende om Dødfødselen end er i betragtning af hendes tilstand under Svangerskab ei dermed stemmer

1778: 26b

overeens: Barnefødselen og saa længe efter sam/m/e er existeret, har været dulgt, at det var forsildig ved erfarne Qvinder at forfare om Delinqventinden virkelig har føed Barn; Saa finder denne Rætt ikke med alle Omstændigheder og een saa grundet Tviil passelig, over Delinqventinden at afsige nogen DødsDom; Men da dog Del: har begaaet saa megen Dølgsmaal, og om Barnet har været levende fød, har giort nok til dets død, i Navle Strængens tilbindelse at efterlade; Saa Kiendes og dømmes af mig og MedDoms Mænd herved for Rætt og afsiger: At Delinqventinden Kari Baars Datter Lundøen, bør, for paa sit Svangerskab og Barne fødsel for og efter lagde Dølgsmaal, og derved formodentl: Aarsag i sit fosters død, Arbeide i Bergens Tugt og Manufactur Huus sin Livs tiid, samt erstatte til Actionens Omkostninger, Stempl: Papiir 1 rd: 3 mrk: 6 s: Rættens Gebuhr, Actors og Def: Sal:, Obductions Forretningens bekostning, hendes Arrest og Varetægt med viidere efter Regning, som saaviit hendes effecter ei tilstrækker, udreedes af Amtet efter Kongl: allernaad: Anordninger. Dommen efterkommes i lovlig tiid efter Loven og Kongl: allernaadigste Anordningers forskrift. Udi Sagens Drift er ei giort nogen uforsvarlig Ophold.
Efter at Dom/m/en for Del: som løs og leedig for Rætten fremstillet, var oplæst, begiærede Actor sam/m/e til befalet Appel in forma beskreven som blev bevilget.

Sommer Ting 1778

for Waags Skibreede paa Godøesunds Tingstæd den 30te April, da Rætten er betient af Districtets Sorenskriver, og ellers i Rætten værende HøiVelbaarne Hr: Stiftbef: Mand de Schauboe, Fogden Hr: Koren, Skibreedets Lensmand i hands Svagheds forfald Ole Knudsen Rydland, tingsøgende Almue og Laug Rættes Mænd
1. Tørres Jngebritsen Schaar 3. Anders Ottesen Kleppe 5. Albreth Mikkelsen Kalsøen 7. Joh: Ols: Uglenes
2. Erich Aadsen Hille 4. Jens Knudsen Rydland 6. Hans Hansen No: Drivenes 8. Halvor Olsen Fattigmanshavn.

Da først blev publiceret:
Kongl: Allern: Placat, ang: Dommes Execution hos priviligerede Persohner dat: 21 Janv: 1778.
Stiftets ordre imod Løsagtig Sammenleie af unge Mennisker dt: 8 Nov: 1777.
Ditto Communication af Kongl: Allernaad: Rescr: 19 Dec: 1777, om Udlægget for Kongl: Skatter i Stærvboer, at auctioneres.

Ditto Skrivelse om Ulds Leverance til Manufactur Huuset d: 20 Janv: 1778.
Ditto Communication af Rente Kammerets Skrivelse af 10 Janv: at ingen Memorialer maae fremkomme uden paateignet Erklæring.
Ditto Lysning efter en undvigt Arrestant Johannes Olsen fra Guldbrandsdalen dt: 17 feb: 1778.
Tronhiems Sælskabs udsatte Hds: Kongl: Høihed Arve Prints Friderichs Præmier for 1778.
Stiftets Communication, at for Contant men ei paa Credit kand faaes Havre for 8 mrk:, og Rug for 3 rd: tønden d: 18 Marti 1778.
Stiftets Communication, af Kongl: Res: af 6te Marti, ang: Fiske tiende tagernes beviiser for Fisketienden etc: d: 31 Marti 78.
Ditto trykte Placat desangaaende d: 31 Marti 78.
Hr: StiftAmt[Mands] og Bisk:[s] Communication af Kongl: allern: Befalling af 4de Marti

1778: 27

1778, imod løsagtig Sam/m/enleie af unge Mennisker.
Kongl: allernaad: Bestalling af 29 Maj 1777 for Hr: Ulrich Wilhelm Koren at være Foget over Sundhord og Hardanger Fogderie saalydende:
C7tinus Sexten Rixdaler. No: 35. Wi Christian den 7de af Guds Naade Konge til
1777 Danmark og Norge, de Wenders og Gothers, Hertug udj Slesviig, Holsteen, Stormaren og Ditmersken, Greve udi Oldenborg og Delmenhorst: Giøre alle vitterl: at vi allernaadigst have antaget og bestilt, har og hermed antage[r] og bestiller Ulrich Wilhelm Koren, som haver de i vores Indfødt Rætt fastsatte Eegenskaber, til at være Foged for Sundhord og Hardangers Fogderie under Søndre Bergenhusiske \Amt/ udj Juels Stæd; Thi skal Hand være, os, som sin absolute og Suveraine Arve Konge og Herret, efter derforuden Hans allerunderdanigste Pligt og Skyldighed, Lydig, Huld og troe, vores og vores Kongelige Arve-Huses Gavn og bæste med største Fliid søge, viie(?) og r…s(?), al Utroeskab, Skade og Forderv derimod af yderste Magt og Formue hindre, forekom/m/e og afværge, saa og hvis Hand fornem/m/er at skee til vores Præjudice os straxen, uden nogen Undseelse, tilbørligen aabenbare og give tilkiende. Saaledes skal Hand med bemelte Fogderies visse og uvisse Jndkomster og Oppebørseler troeligen og oprigtigen omgaaes, dennem paa tilbørlige Stæder udj Rætte Tiider ufeilbar levere, og sam/m/e ellers med Rigtig Regenskab forklare, saa og paa det yderste lade sig være angelægen alt hvis som til vore Intraders Opkomst og Forbeedring sam/m/estæds, os allenne til gode og beste kom/m/e kand, og ingen af vore Undersaatter udj sam/m/e Fogderie i nogen Maader forurette. Iligemaade haver Hand alt hvis Hannem af vort Rente Kam/m/er, samt Stædets Amtmand, til vores Tieneste, Tiid efter anden vorder befallet, og udj sam/m/e Hans Bestilling bør at forrettes, troeligen og flittigen at efterkom/m/e; saa og at holde sig den Ham givende Instruction tilbørlig og nøye efterretlig, samt udi alle andre Maader sig saaledes at skikke og forholde som det een Ærlig og oprigtig Foged og troe tiener ægner og anstaaer, Hand og agter at forsvare og vil være bekiendt efter den allerunderdanigste Troeskabs Eed, Hand os derpaa giort og aflagt haver. For hvilken Hans Tieneste vi allernaadigst haver bevilget Hannem at maae nydte det, som hannem udj Vores Civil Reglement tillagt er, som saaledes skal continuere indtil vi anderledes derom tilsigendes vorder. hvorefter de vedkom/m/ende sig allerunderdanigst have at rette.
Givet paa vort Slott Fredensborg d: 29 May 1777. Under vores Kongl: Haand og Seigl
Christian Rex. (L: S:)
Moltke S: Bardenflet Benner Erichsen Wærenskiold
N:B:
Bestalling for Ulrich Wilhelm Koren til at være Foged for Sundhord og Hardangers Fogderie under Søndre Bergenhuus Omt.

[Publiceret]
Forordning om Tobaks forarbeidningen og Tobaks Handelen i Norge 23 Marti 1778.
Stiftets Communication af 28 April 1778, om indsendende Ansøgninger til Privilegier paa Tobaks Handel.
Ditto af Gen: U...(?) og Cam: Coll: Skr: 11 April 1778, ang: interims Privilegier paa bem:te Handel, hos Amtet at søge. see viidere fol: 29b. og 39b.

Formynder Ting blev derefter holden, og Formynder Væsenet befunden, som Ober Formynder Bogen udviiser.

Bygsel Seddel fra Hr: Sunde til Niels Salomonsen paa 9 mrk: Sm: i Drønen d: 27 Nov: 1777. Manufaf: Huuset 8 skl:

Opsat Sag fra Høsteting 1777. fol: 1. Salomon Windenes contra Ole Hedemarken.
Citanten mødte og melte Sagen forliigt og frafalden; Thi blev samme ophævet.

Opsat Justitz Sag fra fol: 1b. Fogden contra Jngebreth Jngebrethsen.
Stevne Vidner Ole Knudsen Rydland og Jens Knudsen Rydland afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre med lovlig forkyndt Laugdag at have indkaldet til dette Ting og tiid bemelte Jngebreth Jngebrethsen.
Jngebreth Jngebrethsen blev paaraabt, men ikke mødte eller møde loed.
Hr: Fogden loed Sagen beroe i fald indstevnte, ikke ved dette Ting indfinder sig, inden sammes Slutning, til Høstetinget førstk:de, for da ved Continuations Varsel at indstevnte!! (indstevne) Forbyderen til at høre Vidner, og Vidner tillige at indkalde. Derefter Sagen beroer til Høstetinget 1778, i fald Paagiælderen ei ved dette Ting indfinder seg - see fol: 28a.

Pante Bogen til Udslettelse
Arian Larsen Bergs Obl: 50 rd: 20 Juni 1763 til Mad:m Hesselb:, efter qvitterings Jndhold i næst staaende Skiøde.

Pante Bogen til inddragelse
Arian Larsen Bergs Skiøde til Mad:m Hesselberg paa Huus paa Stangelands Næsset i Møgster Sogn d: 20 Dec: 1777.

Bygsel Seddel
Manuf: Huuset 8 skl: for Bygsel Seddel til Johannes Uglenes fra C: R: Geelmuyden paa ½ pd: 1/8 Hud og ¼ G:skd: i Uglenes.

Nye Sag.
Proc: Sr: Niels Gorm mødte for Rætten og gav tilkiende det hand efter skriftl: Fuldmagt fra Velædle Hr: Severin Andreas Heiberg dat: Todegaard d: 17 Marti 1778, haver ladet til dette Ting, tiid og stæd ved skriftl: Stevnemaal d: Leeervigen paa Storøen den 28 Marti 1778, stevne Giæstgiveren i Engesund Sr: Ludvig Sørensen Bugge til at liide Dom, og betale Omkostninger, alt efter bem:te Stevnemaals jndhold, som hand i Rætte lagde, med Paategning at være lovlig forkyndt, som blev oplæst og er saa lydende.
Sr: Gorm end viidere fremlagde formelig Fuldmagt til denne Sag saalydende,

Den indstevnte Ludvig Bugge blev paaraabt, men mødte ikke, eller møde loed.
Stevne Vidnerne Ole Knudsen Rydland og Jens Knudsen Rydland afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre, den oplæste skriftlige Kald Seddel lovlig for den indstevnte at have forkyndet.
Sr: Gorm derefter i Rættelagde den originale Obl: dat: Tholegaard 20 Juni 1768 med en verificeret Copie af samme, den første til Paategning og tilbagelevering som og skeede, og Copien til Acten at inddrages saalydende. Sr: Gorm atter fremlagde den skeede Opsigelse som er saa lydende. Viidere fremlagde til Actens vedhæftelse, een i denne Sag d: 30 Sept: 1774 afsagt Dom til Fornyelse, og viidere Renters og Omkostningers tildømmelse.
Salomon Aarschoug melte paa indstevntes Vegne h/an/ds Svagheds Forhold, og begiærede Sagen udsat til næste Rætt.
Citanten protesterede imod ald ulovlig ophold, og begiærede den indstevnte givet Rættens Laugdag til næste Rætt og da forventende Dom, efter nærmere da forbeholden og agtende Deduction og Beregning paa resterende Renter og foraarsagede Omkostninger.
Rætten siden indstevnte Ludvig Sørensen Bugge ikke mødte eller møde loed, gav ham Rættens Laugdag at møde til Waag Skibredes Høsteting 1778 første dag samme holdes, at møde og svare til Sagen, til den tiid sam/m/e beroer, hvilken Laugdag Citanten paalægges at tage beskreven og lovlig at lade forkynde. Til den tiid Sagen beroer.

Bygsel Seddel
Bendt Olrich Hynnemørs til Ole Knudsen Drivenæs paa 1 pd: 18 mrk: Smør d: 27 April 1778. Manuf: H: 8 skl:

Opsat Justitz Sag fra fol: 1b. Fogden contra Brithe Ols Datter.
Brithe Ols Datter mødte og tilstoed lovlig Varsel og Laugdag, men beklagede sin fattigdom, og at intet eiede, saa hun ei kunde betale uden 1 rd:, som hun hermed anbøed, og lovede at vilde skaffe 1 rd: til Høstetinget førstk:de, men da hun ei derfor kunde stille Caution, og Almuen saavelsom Laug Rættet bevidnede hendes yderlige fattigdom; Saa blev hendes Bøder aftinget til den betalte En Rdr: som Fogden imodtog, og derefter frafaldt Sagen, der og nu for Rætten blev ophævet. Extr: lev: Fogden

Nye Justitz Sag
Fogden fremstillede de 2de Stevne Vidner Lars Jørgensen Fagerbakke og Anders Eliassen Fagerbakke som anmelte at have til dette Ting og tiid indkaldet Johannes Salomonsen Heie, at liide Dom til at betale Bøder for begangne Leiermaal med Kari Baars Datr: Lundøen, samt Omkostninger at erstatte.
Den indstevnte mødte og tilstod

1778: 28

baade Forseelsen og lovlig jndstevning, men beklagede, at eiede intet til at betale med.
Hr: Fogden derefter paastoed Dom til Lovens Bøders udreedelse og Omkostningers erstatning.
Johannes Salomonsen Heje maatte ligeleedes indlade Sagen under Dom, som derefter til Doms blev optagen, og derudi afsagt følgende

Dom

Da indstevnte Johannes Salomonsen Heje efter lovlig jndstevning har tilstaaet begangen Lejermaal med Qvinden Kari Baars Datter Lundøen; Saa Kiendes og dømmes for Rætt og hermed afsiges: At Johannes Salomonsen Heje bør for begangne Lejermaal, efter Lovens 6 Bogs 13 C: 1 a: betale sine Leiermaals Bøder til Hds: M: Cassa med 24 Lod Sølv som er tolv

Rdr:, og derforuden at udstaae den i stæden for Skriftemaal alleene befalede Straf paa Vand og Brød, saa og erstatte denne Actions Omkostninger, Rættens Gebuhr 3 mrk: 4 s: Actors Sal: 3 mrk: 4 s: Stevnings Penge 2 mrk:, og i fald Doms Acten til forkyndelse og Execution reqvireres beskreven, da at betale Stempl:t Papiir 3 mrk:, alt at efterkommes inden 15 dage efter denne Doms lovlige forkyndelse under Execution og Adfærd efter Loven.
Lev: F: Extr:

Pante Bogen til inddragelse
Skiøde fra Peder Christophersen Hellands Hustrues Arvinger til Peder Christophersen Helland paa ½ Løb ½ Hud i Helland d: 3 oct: 1777.

Som ingen viidere indfandt sig, beroer Tingets Continuation til i morgen.

Anden Dagen den 1te Maji continuerede dette Ting.

Pante Bogen til Udslettelse
Johannes Biørnsen Lille Toftelands Obl: til Ole Olsen Synstabøe 51 rd: d: 30 Sept: 1775 qvitteret 25 April 1778.

[Pante Bogen] til jnddragelse
Ole Knudsen Sætervigs Skiøde til Mons Larsen p: 15 mrk: Smør i Sætervig d: 30 April 1778.
Johannes Biørnsen Lille Toftelands Skiøde til Størk Endresen p: ½ Løb i Lille Tofteland d: 30 April 1778.
Lars Johansen Landes Skiøde til Johannes Larsen p: ½ L: ½ Hd: i Lande 1 Maj 1778.

Bygsel Sedler
Salomon Aarschous til Niels Larsen paa 2 pd: 2/3 Hd: i Fittie d: 30 April 1778. Manufact: Huuset betalt 12 Skl:
Ditto til Niels Olsen p: ¼ Løb ¼ Hd: i Nordre Rønholm d: 30 Apr: 1778. Manuf: Huuset 8 Skilling.

Opsat Sag fra i gaar Fogden contra Jngebreth Jngebretsen.
Jngebreth Jngebrethsen mødte og tilstoed ei afvigte Aar at have haft stadig Tieniste, ei heller kunde beviise sam/m/e at have søgt, men vilde gierne sam/m/e antage, og anbød i mindelighed, naar hand maatte befries for Lovmaal og Dom, at betale til Fittie Sogns Fattige i Mulct 2 Rd:, og Stevnings Penge 3 mrk: 8 s: det sidste strax at erlægge, og de 2 Rd: til næste Høste ting at betale.
Hr: Fogden anviiste Jngebr: Jngebrithsen Tieniste strax at træde i, og antoeg tilbuddet af de 2 Rd: i Mulct i mindelighed at erlægge, og hvorimod hand Sagen naar sam/m/e bem:te tiid vorder betalt, og hand strax træder i stadig tieniste \vil frafalde/ hvis ikke og i mangel af begge deeles Opfyldelse, Hr: Fogden reserverede Paastand til Doms til Forordningens fulde Bøder, og alle Omkostningers erstatning, derefter Sagen bem:te tiid beroer. Extr: lev: Fogden

Pante Bogen til inddragelse
Peder Pedersen Jversøens Obl: til Myntlingen \Svend Jversen[s] ForM:/ Lars Halvorsen, Halvor Jversen og Guro Jvers Datter, i alt 86 rd:, 1 pr: i Iversøen d: 3 oct: 1877.

1778: 28b

Frivillig Afgifts Commission blev holden, og beløb til S:m (Summa) 11 rd: 2 mrk: 12 s:

Tings Vidne blev optaget, ang: det i Aarene 1772 og 1773 ud cretiderede!! (udcrediterede) Kongl: Undsætnings Korn, ihenseende hvilke sam/m/e, og til hvilke Terminer, noget deraf kand betale, i overværelse af Lensmand Ole Knudsen Rydland og Skafferen Mons Larsen Sætervigen.

Som ingen viidere efter Udraab ved Rætten havde at forrætte, blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

Opdahls Skibreedes Sommer Ting paa Godøesunds Tingstæd den 2de Maji 1778, holden, og Rætten administreret af Districtets Sorenskriver, i overværelse af HøiVelbaarne Hr: Stiftbefalingsmand \de/ Schouboe, Districtets Foget Hr: Koren, Skibreedets Lensmand Mads Christophersen Godøen, tingsøgende Almue og følgende Aatte Eedsvorne Laug Rættes Mænd
1. Salomon Haagensen Solem 3. Aake Nielsen Mit Waage 5. Torbiørn Larsen Borge 7. Henrich Olsen Nordbust
2. Hans Olsen Aarbakke 4. Tosten Olsen Mæland 6. Anders Jørgens: Søreide 8. Salomon Johansen Mæland

Allerunderdanigst og underdanigst læst Kongl: Allernaadigste Anordninger, og Bestalling for Hr: Foget Koren, samt Collegii og Stiftets høie Ordres, registeret for Waags Skibreede fol: 26 og 27 samt her fol: 29b.

Formynder Ting blev derefter holden, og Børne Midlerne befunden i den rigtighed som Ober Formynder Bogen udviiser.

Pante Bogen til Udslettelse
Lars Monsen Lies Obl: til Willum Hegland 120 rd: 6 Janv: 1777 No: 3 f: (folio) 51 qvitt:t 2 Maj 1778.

[Pante Bogen] til Jnddragelse
Lars Monsen Lies Skiøde til Ole Tiæransen p: ½ Løb ½ Hd: i Lien d: 2 Maj 1778.
Ole Tiæransen Liens Obl: til Erich Rasmussen Tvedt p: 150 rd: 1 pr: i Lien d: 2 Maj 1778.
Samuel Olsen Elsagers Creditor Hans Øfre Waages Skiøde til Ole Samuelsen Elsager ½ Onerims Laxe Vog d: 6 Maj 1777.
Ole Samuelsen Elsagers Obl: til Anders Houchaases Enke 40 rd: 1 pr: i ½ Onerims Laxe Vaag d: 6 Maj 1777.
Ales Svends Datters Arvingers Skiøde til Anders Jensen p: ½ Løb ½ Hd: i Schartvedt dateret 7 oct: 1777.

Bygsel Sedler
Klokker Knud Aamundsen til Tysnæs til Niels Jngelsen Revne p: 1 Løb Smør i Schiolde (Schiølde) d: 8 Apr: 1778. Manuf: Huset 12 skl:

Opsat Sag fra fol: 4. Holsførsten Schrøder contra Torbiørn Torbiørnsen Schaar.

Begge Parter blev paaraabt; Men da de ikke mødte; Saa beroer Sagen til Høstetinget 1778, i fald Parterne ei inden dette Sommer Tings slutning indfinder sig.
Beroer til Høste tinget 1778.

Opsat Sag fra fol: 5. Bendt Hynnemør contra Niels Aanensen Færevog.
Sr: Hynnemør loed fremsende Rættens Laugdag som er saa lydende.
Stevne Vidnerne Bendt Mejer og Johannes Johannesen Jndre Rabben, afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre efter Loven, samme Laugdag lovlig for alle vedkommende at have forkyndet.
Niels Aanensen Færevog mødte og tilstoed vel Giælden 13 Rd: 5 mrk: 14 s: men paastoed at den til Afdrag derpaa betalte og leverede Koe var værd 5 Rdr:, og kunde ellers intet betale, saa Udfaldet maatte komme an paa Dom.
Bendt Mejer som beslægtet til Citanten, paastoed Dom, til skadesløs betaling og alle Omkostningers Erstatning og paastoed at Koen ei bliver ansat høiere end den var værd 3 Rd:, eller i høieste skiønt over dens Værdie 4 Rd:
Derefter blev udi Sagen afsagt følgende

1778: 29

Dom

Sr: Bendt Olrich Hynnemør i Bekkervigen har her til Rætten indkaldet Niels Aanensen Færevog til at betale skyldig værende 13 rd: 5 mrk: 14 s: med Omkostninger efter afdrag af en Koe til Værdie 3 Rdr: Jndstevnte har vel tilstaaet fordringen men paastaaet at Koens Værdie skulde kom/m/e til afdrag med 5 Rdr: Siden af det tilførte sees, at Citanten paastaaer Koen ei kand ansættes høiere end til 3 á 4 Rdr:; Saa Kiendes og dømmes for Rætt og herved afsiges: At Niels Aanensen Færevog bør til Citanten Sr: Bendt Olrich Hynnemør betale skyldig værende, efter derpaa til afdrag for en Koe beregnede 4 rd: det resterende med 9 Rd: 5 mrk: 14 s: skr: Nii Rd: 94 s: samt Omkostninger 3 Rd: alt at efterkommes inden 15 dage efter denne Doms lovlige forkyndelse under Execution og Adfærd efter Loven. Udstæd

Pante Bogen til Jnddragelse
Skifte Udlæg efter Simon Mortensen Flygensfær som i Pantebogen findes indført.

Opsat Sag fra fol: 6a. Jacob Monsen contra Ludvig Studsvig.
Citanten lod paastaae Dom til de 7 rd: 3 mrk: som er tilstaaet, at faae betalt, med Renter fra \Stevning/ dato samt Omkostninger skadesløs.
Ludvig Studsvig mødte ikke.
Thi blev udi Sagen afsagt følgende

Dom

Da Ludvig Studsvig intet har haft imod Søgemaalet at indvende; Saa Kiendes og dømmes for Rætt og herved afsiges: At Ludvig Tørressen Studsvig bør til Citanten Jacob Monsen betale de paastevnte og tilstaaede 7 Rd: 3 mrk:, med Renter 4 proCto fra jndstevningens dato 8de oct: 1777 til betaling skeer, samt erstatte Sagens Omkostninger med 3 Rd:, alt at efterkommes inden 15 dage efter denne Doms lovlige forkyndelse, under Execution og Adfærd efter Loven. Udstæd

Nye Justitz Sag
Velædle og Velviise Hr: Foget Koren havde paa Justitiens vegne til dette Ting og tiid ladet indkalde Ole Holk for begangne Lejermaal førend sin Confirmation, at lide Dom til vedbørlig Straf og undgiældelse, samt Omkostninger at erstatte. Som Stevne Vidner fremstillede

Rasmus Olsen Øfre Bruntvedt, og Jngebreth Colbeensen Nedre Bruntvedt som afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre, den indstevnte saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er, med 3 ugers Varsel.
Den indstevnte Ole Holk blev paaraabt, men mødte ikke eller møde loed; Thi blev ham given Rættens Laugdag til Høstetinget 1778, at møde og svare til Sagen, hvilken Laugdag Lensmanden blev paalagt, hannem lovlig at lade forkynde, og hvorefter beroer til Høsteting 1778 første dag Rætten for dette Skibrede holdes.

Pante Bogen til inddragelse
Jacob Tarraldsen Flygensfærs Arve og Cred: Skiøde til Peder Jacobsen paa 2 pd: 6 mrk: Smør i Flygensfær d: 7 Maj 1777.

Som ingen viidere denne Dag havde at føre i Rætte, beroer Tingets Continuation til næst kommende Mandag.

Den paafølgende 4 Maj continuerede dette Ting.

Læst
Pante Bogen til inddragelse
Johannes Johansen[s] Skiøde til Christopher Olsen p: 1 ¼ L: Sm: ½ Hud, ¼ td: Korn i Mit Waage d: 4 Maj 1778.
Salomon Johansen Mælands Obl: til Jon Tørresen Rabben 40 rd: 1 pr: i ¼ L: ½ Hd: i Mæland d: 2 Maj 1778.

Bygsel Seddel
Biskop Hagerups til Sergeant Ulrich Friderich Mullerup p: ¼ Løb ¼ Hud i Grimsland d: 16 Dec: 1777. Manuf: Huuset bet: 8 Skilling

1778: 29b

Underdanigst læst
Høi Velbaarne Hr: StiftbefalingsMand Schouboes Efterlysing efter Delinqvent Niels Larsen Tobiesen d: 2 Maj 1778.

Pante Bogen til inddragelse
Johannes Andersen Schiellevigs kones Arvingers Skiøde til Johannes Andersen paa 2 pd: 6 mrk: Sm: 1 b:sk: i Schiellevig d: 8 oct: 1777.
Siur Monsen Nordre Grøteides Obl: til Alv Schaar p: 50 rd: 1 pr: i ½ L: ½ H: i Grøteide d: 4 Maj 1778.

Bygsel Sedler
Simon Mortensens børns \til Simon Larsen/ p: 1 pd: 4 mrk: Sm: i Flygensfær 4 Maj 1778. Manufact: H: betalt 8 skilling

Pante Bogen til inddragelse
Borgemæster Formans Skiøde til Ole Salomonsen Heje p: Bygsel Rætten til 2 pd: 6 mrk: Smør i Øfre Gielland dat: 4 ort 1777.
Kari Haagens Datters Skiøde til Johannes Pedersen paa Øfre Flygensfær paa ½ Løb ½ Hud d: 4 Maj 1778.

Johannes Pedersen Øfre Flygensfærs Obl: til Niels Christophersen Søreide p: 45 rd: 1 pr: i forbem:te d: 2 Maji 1778.

Bygsel Sedler
Jon Engelsen og Johannes Engelsen til Samson Knudsen paa ½ L: ½ H: i Nedre Bruntvedt d: 4 Maji 1778. Manuf: H: 8 Skilling

Pante Bogen til Udslettelse
Sæbiørn Jacobsen Godøens Obl: til Hans Hiertnes 6 oct: 1752 No: 1 fol: 541, og Fornyelse 6 oct: 1772 No: 2 f: (folio) 595 qvitteret 26 oct: 1776 og 12 Dec: 1777, af Johannes Sundvor som Creditors Arving.

Pante Bogen til inddragelse
Niels Engelsen Schiolde Leilænding Vilkors Contract til Ole Jngebrictsen og Kone d: 4 Maji 1778.
Siur Haldorsens Tvedts Obl: til Brynild Schorpen paa 90 rd: 1 pr: i Tvedt ved Hovland dat: 10 Nov: 1777.

Bygsel Seddel
Onnund (Omund) Jansen til Christen Larsen p: ½ L: ½ H: i Hegland d: 4 Maji 1778. Manufact: H: 12 skl:
Ole Jacobsens til Johannes Pedersen paa ½ L: ¼ Hd:, 4 ½ mrk: Sm: ¾ Skl: Penge i Høvischeland d: 4 Maj 1778. Manuf: H: bet: 12 skl:
Willum Heglands til Christen Mathiassen paa 1 pd: 6(?) mrk: Sm: i Kiærefiorden dat: 4 Maj 1778. Manuf: H: bet: 8 s:

Pante Bogen til Udslettelse
Christopher Larsen Møglebust Obl: til Johannes Sundvor paa 60 rd: d: 6 oct: 1769 qvitteret 4 Maj 1778.

[Pante Bogen] til jnddragelse
Christopher Larsen Møglebust Arve Skiøde til Torbiørn Christophersen paa Møglebust d: 8 oct: 1777.
Torbiørn Christophersen Møglebust Obl: til Salomon Solem p: 90 rd: 1 pr: i forbem:te d: 4 Maj 1778.

Frievillig Afgifts Commission blev holden og beløb til S:ma (Summa) 10 rd: 5 mrk: 10 s:

Undsætnings Kornet ang:, som i Aaret 1772 og 1773 blev udcrediteret, blev optaget Tings Vidne, i henseende hvilke samme, og til hvilke Terminer kunde betales i overværelse af Lensmanden Mads Christophersen Godøen og Skafferen Johannes Nielsen Nattevigen.

Som ingen viidere efter 3de ganges Udraab, ved Rætten havde at forrætte, blev Tinget for dette Skibrede ophævet.

Ous Skibreedes Sommer Ting 1778 den 6 Maji holden paa Lundervigs Tingstæd, og Rætten administreret af Sorenskriveren i over-

værelse af HøiVelbaarne Hr: StiftbefalingsMand og Amtmand de Schouboe, Districtets Foget, Skibreedets Lensmand Hans Hansen Lundervigen, tingsøgende Almue, og efterskrevne 8te Eedsorne Laug Rættes Mænd

1. Niels Larsen Qværnes
2. Torbiørn Torbiørns: Giemdal
3. Lars Olsen Helland
4. Ole Olsen Storem
5. Hans Olsen Nordre Holmefiord
6. Niels Torgersen Goupholm
7. Johannes Rasmussen Hegland
8. {Hans Hansen Lundervig}
   Johannes Olsen Helland

Da Allerunderdanigst og underdanigst blev læst Kongl: Allern: Bestalling for Foget Koren, samt tingleste(?) Anordninger, saa og Collegii og Stiftets høie ordre registeret for Waags Skibrede fol: 26 og 27, samt Opdals Skibreede fol: 29b.

Formynder Ting blev derefter holden, og Børne Midlerne befunden i behørig rigtighed efter Jurisdictionens Ober Formynder Bog.

Opsat Sag fra fol: 7a. Lars Helland contra Johannes Helland.
Begge Parter fremstoed og declarerede deres Sag forliigt, og forlangede sam/m/e ophævet som af dem frafalden. Thi blev Sagen for Rætten ophævet.

Opsat Justitz Sag fra fol: 7a. Fogden contra Knud Jsachsen Feeten \under Nordbøe/.
Actor fremlagde den i indstevntes Boe holte Undersøgnings Forretning af 21de Maj 1777, hvorefter den skyldige af sin BoesLod 15 rd: 1 mrk: 10 ½ s: paastaaes dømt at bøde yderste Formue, samt derforuden at betale dobbelte Leiermaals Bøder, og erstatte Actionens Omkostninger.

Knud Jsachsen Feeten mødte og tilstoed paastevnte Forseelse, og indloed Sagen under Dom, til Aftingning, da hand var og er yderlig Fattig, og ei formaaer noget at betale, men erbød naar hand maatte befries for viidere at bøde, og Dom at overgaae, at betale 6 Rd:, som hand havde faaet noget til Laans og noget givet, hvilke hand bøed i Rætte, og bad for viidere tiltale og Dom sig forskaanet.

Laug Rættet og Almuen bevidnede og bekræftede indstevnte Knud Jsachsens Fattigdom og Uformuenhed.

Fogden imodtoeg de anbudne Sex Rigsdaler, og dermed aftingede de af indstevnte forbrudte Bøder og {Hoved Lods eller} yderste formues forbrydelse, samt saaleedes frafaldt Sagen som og nu for Rætten blev ophævet. Udstæd til Fogden Extr:

Opsat Sag fra fol: 6b. Niels Hansen Berge contra Sergeant Synnestvedt.
Siden Citanten ved døden er afgangen, og jndstevnte ei mødte; Saa beroer Sagen, i fald Citantens Arvinger vil forfølge Sagen, for først til Høstetinget 1778.

Opsat Sag fra fol: 7b. Fogden contra Asbiørn Pedersen Sævild.
Stevne Vidnerne Jacob Johansen Sandvigen og Anders Erichsen Sandig, fremstoed og afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have forkyndet Laugdag for Asbiørn Pedersen Sævild som samme forrige Tægte Dag er afskeediget.

Fogden derefter paastoed indstevnte at liide Dom til Bøders udreedelse efter Forordningen samt Omkostningers erstatning.

Paa indstevntes vegne mødte hands Fader Peder Jonsen Sævild og anmelte, at det aldrig skal kunde beviises, at hands Søn har været løs og leedig, eller drevet nogen utilladelig Handel,

men hand har stedse været i sin som sin Faders tieniste, og aldrig handlet for sig selv, eller paa anden maade med hvad lidet hand kand have handlet for sin Fader, i sidstmeldtes Forfald, haabede altsaa hands Søn for tiltale befriet.
Hr: Fogden begiærede Sagen udsat til Vidners førelse til Høstetinget 1778 første dag Rætten for dette Skibreede holdes. Sagen til den tiid beroer.

Opsat Leyermaals Sag fra fol: 7b. Fogden contra Johannes Olsen Borgen, og Kari Lars Datter Kuen!! (seinare kalla Tuen).
Hr: Fogden fremstillede Jørgen Nielsen Storum og Jørgen Pedersen Særvold, som afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre lovlig til dette Ting og tiid at have indstevnet Pigen Kari Lars Datter Kuen!!.
Lensmand Hans Hansen Lundervigen mødte paa Johannes Olsen Borgens vegne og tilstoed lovlig Varsel og forseelsen at være begaaet paa Ous Præstegaard, men tillige anmelte Johannes Olsen Borgens Fattigdom, og uformuenhed til at betale meere end 8 rd: som hand paa hands vegne herved anbød i fald Bøderne for ham, dermed

1778: 30b

Maatte aftinges.
Laug Rættet og Almuen bevidnede h/an/ds fattigdom og uformuenhed til at betale meere end de anbudne 8 rd:, som er meere end var at vente, af ham kunde forskaffes.
Den anden Lejermaals forbryder Kari Lars Datter Tuen mødte og tilstoed lovlig Varsel, saavelsom den paastevnte forseelse begaaet paa Ous Præste gaards grund, men beklagede, aldeeles intet at formaae til Bøders udreedelse at betale.
Hr: Fogden fremlagde herom Præstens Anmeldelse saa lydende: og for Barne Faderen imodtoeg til Aftingning de anbudne 8 Rdr:, men ihenseende til Barne Moderen Kari Lars Datter Tuen, maatte paastaae Dom over hende til Bøders udreedelse og Omkostningers erstatning, og saaleedes indloed Sagen under Dom.
Kari Lars Datter Tuen erbød til aftingning En Rigsdaler at skal blive betalt til Høstetinget 1778, hvorfor Ole Nielsen Skaffer caverer.
Laug Rættet saavelsom Almuen bevidnede og bekræftede hendes yderlige fattigdom og uformuenhed til at betale noget.
Hr: Fogden imodtoeg Anbuddet af 1 rd:, naar sam/m/e til næste Høsteting vorder betalt, i mangel deraf hand da maatte paastaae Dom, og til Opfyldelsen deraf maatte begiære Sagen udsat til Høste tinget 1778 til den tiid Sagen beroer. Udstæd Extr: til Fogden

Opsat Sag fra fol: 7a: Hr: Geelmuyden contra Jsach Schor.
Hr: Geelmuyden loed melde ved Lensmand Hans Lundervigen, at Sagen er forliigt, og derfor frafaldt samme, som derefter ved Rætten blev ophævet.

Nye Justitz Sag
Hr: Fogden havde her til Rætten ladet indkalde Holdor Larsen Goupholm og Peder Erichsen Sandvig for Løsgiængerie, at liide Dom til Bøders erlæggelse og Omkostningers erstatning. til hvilken indvarsling at afhiemle fremstillede som Stevne Vidner Jacob Johansen Sandvig og Anders Erichsen Sandvig, som har indstevnet den første, samt den førstmelte Jacob Sandvig og Niels Torjulsen Goupholm, som har indstevnet den sidste, hvilke afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
De indstevnte blev 3 gange paaraabt, men da de ikke mødte eller møde loed; Saa blev dem given Rættens Laugdag til Høstetinget 1778 førstk:de, første dag Tinget for dette Skibreede

holdes, at møde og svare til Sagen, hvilken Laugdag Lensmanden blev befalet med lovlig mundtl: Varsel, de vedk:de at forkynde.
Sagen beroer til Høste tinget 1778.

Bygsel Seddel publiceret
Peder hansen Gougstad og Ole Monsen Gougstad til Mons Olsen paa Huusmands Pladset Holsund d: 6 Maj 1778. Manuf: H: bet: 8 skl:

Som Natten paatrængte, beroer Tingets Continuation til i morgen.

Anden Dagen den 7 Maj 1778 continuerede dette Ting.

Da blev læst
Pante Bogen til inddragelse
Skifte Udlæg efter Peder Diderichsen Særvold 18 oct: 1777.
Ole Danielsen Søre Holmefiords Arvingers Skiøde til Rasmus Olsen p: 1 pd: 4 mrk: Smør i Søre Holmefiord d: 6 Maj 1778.
Knud Pedersen Yttre Tøsses Skiøde til Knud Knudsen paa 1/3 part i Yttre Tøsse Saug dat: 6 Maj 1778.

Pante Bogen til Udslettelse
Thomas Thomassen Nordvigs Obl: 30 Mart 1773 300 rd: pag: 567 qvitteret af Creditor 6 Maj 1778.

[Pante Bogen] til Jnddragelse
Johannes Rasmussen Scharvetuns skiøde til Peder Diderichsen paa Odels Rætt til Særvold d: 3 Marti 1769.
Mons Kleppes Skiøde til Engel Monsen p: ¼ L: ½ H: i Kleppe dat: 6 Maj 1778.

1778: 31

Engel Monsen Kleppes Obl: til Madame Molderup 99 rd: 1 pr: i Kleppe d: 7 Maj 1778.
Engel Monsen Kleppes Vilkors Contract d: 6 Maj 1778.

Nye Sag.
Svend Endresen Jndre Tøsse fremstoed og anmelte at have ved lovlig mundtl: Varsel ladet indkalde Knud Jonsen Svensdalen, til at betale sig skyldig værende 5 Rd:, med lovlig Renter fra Pa[a]stevningens dato, derfor at liide Dom, tilliige til at betale Omkostninger. Som Stevne Vidner fremstillede Anders Erichsen Sandvigen og Jacob Johansen Sandvigen hvilke afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er, og talte med indstevnte selv.
Den indstevnte Knud Jonsen Svensdalen blev 3 gange paaraabt, men som hand ikke mødte eller nogen paa h/an/ds vegne; saa blev ham givet Rættens Laugdag til Høstetinget 1778 første dag sam/m/e for dette Skibreede holdes, at møde og svare til Sagen, hvilken Laugdag Citanten paalægges at tage beskreven, og lovlig at lade forkynde.
Sagen beroer til Høstetinget 1778.

Pante Bogen til inddragelse
Anders Andersen Hellands Arvingers Skiøde til Anders Andersen paa 1 L: 4 ½ mrk: Smør og ½ Hud i Helland No: 38 d: 7 Maj 1778.

Opsat Sag fra fol: 8a. Magnus Højsæter contra Knud Jonsen Svensdalen om Støels Beite. Begge Parter bleve paaraabte, men da de ikke mødte eller møde loed; Saa blev Sagen afviist til nye Jndstevning.

Opsat Sag fra fol: 8a. Magnus Højsæter contra Knud Jonsen Svensdalen om en Bielde. Begge Parter bleve paaraabte, men da de ikke mødte eller møde loed; Saa blev Sagen afviist til nye Jndstevning.

Opsat Sag fra fol: 8a. Magnus Højsæter, contra Knud Jonsen Svensdahlen om Skiælds Ord. Begge Parter bleve paaraabte, men da de ikke mødte eller møde loed; Saa blev Sagen afviist til nye Jndstevning.

Pante Bogen til inddragelse
Ole Engelsens Arvingers Skiøde til Brithe Ols Datter paa ½ L:, ½ Hd:, ½ G:sk: i Steensland dat: 3 Marti 1778.

Bygsel Seddel
Enke Fattig Huusets Forstander i Bergen til Tosten Svendsen p: 18 mrk: Smør ¼ Hud, 24 skl: Penge i Refsvold d: 1 Maj 1778. Manufactur Huuset betalt 8 Skilling
Knud Eliæsen Giærde til Anders Knudsen paa 2 pd: Smør i Giærde 7 Maj 78. Manufact: Huset bet: 12 skilling

Fred Lysning for Anders Knudsen Giære for hands Bøe og Ager for Fæedrifter, Skove Hugster, Rødders optagelse, Leergraving, Fugle Skyding, Moers(?) Fæller etc: dat: 7 Maj 1778.

Pante Bogen til inddragelse
Ole Alvsens Skiøde til Jens Thomassen p: Giemdal 9 mrk: Sr:, ¼ H: ..er(?) før ½ L: ½ H: 2 Marti 1778.
Ditto Skiøde til Torbiørn Torbiørnsen p: 22 ½ mrk: Sr:, 3/8 Hd: i Giemdal 2 Marti 1778.
Torbiørn Torbiørnsen Giemdals Obl: til Engel Haavig 99 rd: 1 pr: i 22 ½ mrk: S: 3/8 Hud dt: 7 Maj 1778.
Thomas Thomassens Skiøde til Hans Thomassen p: ½ L: ½ H: ½ G:sk: i Nordvig 3 Marti 1778.
Hans Thomassens Obl: til Mons Nielsen Nesthuus p: 250 rd: 1 pr: i næstforbem:te d: 7 Maj 1778.

Frievillig Afgifts Commission blev holden og det contribuerende beløbet til S:m (Summa) 19 rd: 2 mrk: 4 s:

Undsætnings Kornet ang: som i Aaret 1772 og 1773 blev crediteret, blev optaget Tings Vidne, ihenseende hvilke samme, og til hvilke Terminer kunde betale, i overværelse af Lensmanden Hans Hansen Lundervigen og Skaffer Ole Nielsen Storum.

Som ingen viidere ved Rætten efter 3 gange Udraab havde at forrette, blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

Strandviig Skibreedes Sommerting 8 Maj 1778 holt paa Lundervigs Tingstæd, og Rætten administreret af Districtets Sorenskriver i overværelse af HøiVelbaarne Hr: StiftbefalingsMand de Schouboe, Hr: Foget Koren, Skibreedets Lensmand

1778: 31b

Engel Hansen Giøen, tingsøgende Almue og efterskrevne 8te Eedsvorne Laug Rættes Mænd.
1. Niels Larsen Qværnes 3. Lars Olsen Helland 5. Hans Olsen Nord: Holmefiord 7. Johannes Rasmussen Hegland
2. Torbiørn Torbiørnsen Giemdal 4. Ole Olsen Storem 6. Niels Torgersen Goupholm 8. Johannes Olsen Helland

Da allerunderdanigst og underdanigst blev læst, Kongl: allernaad: Bestalling for Hr: Foget Koren, og andre Anordninger, samt Collegii og Stiftets ordres registeret for Waags og Opdals Skibreeder fol: 26, 27 og 29b.

Formynder Ting blev derefter holden, og Børne Midlerne befunden i behørig Rigtighed efter Formynder Bogen.

Pante Bogen til Udslettelse
Christopher Hansen Oustestads Obl: 12 oct: 1772 til Hans Engelsen Egeland qvitteret d: 2 Maj 1778.
Johannes Anders: Eies Obl: 12 Maj 56 fol: 751 qvitt: 4 oct: 1776 af Creditor.
Hr: Christi 7 Juni 1775 qvitteret af Jan Leganger 7 Maj 1778 efter foreviist Opsigelse p: 466.

Bygsel Seddel
Consistorial Rd: Geelmuydens til Hans Olsen p: 1 pd: S:, ½ Hd: i Yttre Røe d: 2 Apr: 1778, med Vilkor til Ole Olsen 2 Kiørs og 3 Smalers Foster, og 2 td: Korn. Manufact: H: bet: 8 skl:

Opsat Sag fra fol: 10b. Ommund Eide, contra Knud Teigland.
Begge Parter blev paaraabt, men da de ikke mødte eller møde loed; Saa beroer Sagen til Høstetinget 1778, i fald Citanten ei inden dette Tings slutning indfinder sig, da Tings Vidne Sagen enten maae continueres og fremmes, eller maae ventes at Tings-Vidnet vorder sluttet.

Bygsel Seddel
Hr: David Werner Christi residerende Capellan til Ole Jonsen paa ½ Løb 9 mrk: Smør i Øfstestue Enke Sæde gaard, paa Condition, at om bliver residerende Capellans Enke skal dette Bøxelbrev være hende uden Præjudice, om hun Gaarden selv vil beboe dat: 7 Maj 1778. Manuf: Huuset betalt 12 Skilling

Opsat Justitz Sag fra fol: 9b. Fogden contra Steen Hansen Dalland og Anne Anders Datter Dybevigen.
Fogden fremlagde den holte Undersøgnings Forretning til foreviisning, holden hos Steen Hansen Dalland den 28 Juni 1777, som hand derefter fra Rætten imodtoeg tilbage: Viidere foreviiste som og med Paategning blev leveret tilbage Stiftets Communication af 23 Dec: 1777, af Kongl: allern: Resol: 26 Nov: sam/m/e Aar, hvorefter Steen Hansen Dalland er benaadet med at betale dobbelte Leiermaals Bøder og sættes Aatte dage paa Vand og brød, foruden de Aatte dages Straf efter Fr: 8 Juni 1767 samt Anne Anders Datter Dybevigen,

benaadet med at betale de sædvanlige Leiermaals Bøder, samt efter allerhøist bem:te Forordning at sættes i 8 dage paa Vand og brød.
Fogden derefter anmelte at da de skyldige deels har opfyldt, og deels iøvrigt skal opfylde den Kongl: allern: Resol:; Saa har h/an/d ei viidere Sagen at proceqvere, men sam/m/e frafaldt; Thi blev Sagen for Rætten ophævet.

Aftingnings Tingsvidne.
Paa Marithe Torbiørns Datters vegne som den 13 oct: 1777 er overgaaet Dom for Leiermaal med sin beslægtede Jan Olsen Revne, og til sam/m/e Doms opfyldelse for den \idømte/ Corporlige Straf, allereede er indsat paa Bergens Tugt og Manufactur Huus, mødte Lensmand Engel Giøen og anmelte at ved hendes Transport til Manufactur Huuset, havde nogle af Medlidenhed med hende, sammenskudt 4 Rd:, til at betale for hendes Penge Brøde, om samme dermed maatte aftinges, i stæden for de idømte dobbelte Leiermaals Bøder, hvortil hun ligesaalidet som til yderste formue noget er eiende: Samme 4 Rd: hand herved til den ende anbød.
Laug Rættet og Almuen bevidnede Marithe Torbiørns Datters fattigdom og uformuendhed, til selv

1778: 32

endog det allermindste at udreede.
Hr: Fogden efter foranførte, imodtoeg til Aftingning i stæden for dobbelte Leiermaals Bøder og yderste Formue, de Anbudne 4 Rd:, og derefter begiærede det i dag passerede som Extractum Protocolli meddeelt, som blev bevilget. Udstæd

Opsat Leyermaals Sag fra fol: 9b. Fogden contra Jngeborg Mikkels Dr: Tomre.
Hr: Fogden anmelte at indstevnte har rættet for sig, og derfor frafalt Sagen som og under Rætten blev ophævet.

Opsat Leyermaals Sag fra fol: 9b. Fogden contra Ole Engelsen Berge.
Stevne Vidnerne Engel Hansen Giøen og Berge Bergesen Echeland fremstoed og afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre lovlig at have forkyndet Rættens Laugdag paa indstevntes Opholdsstæd og talte med hands forældre, som sagde hand var reist bort før Juul sidst, og de vidste ei hvor hand var, samt at hand havde sagt for dem, at hand ei vidste sig frie for Giærningen, men var ei Barne Fader.
Hr: Fogden begiærede Sagen udsat til Høste Tinget 1778 for om factum at fremlægge Præstens attest.
Sagen beroer til Høstetinget 1778.

Opsat Leyermaals Sag fra fol: 10a. Hr: Fogden contra Niels Olsen Yttre Thoe.
Hr: Fogden fremstillede Stevne Vidnerne; Men imidlertiid da der blev caveret, at indstevnte skulde rætte for sig, frafaldt Sagen; thi blev samme nu for Rætten ophævet.

Opsat Sag fra fol: 10b. Roal Ohme contra Hans Holdhuus.
Paa Roal Ohmes vegne mødte hands broder Anders Baarsen Boelstad, og fremstillede Stevne Vidnerne Guldbrand Johansen Haaland og Aad Jonsen Lille Hauen, hvilke afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre efter Loven, at have med lovlig mundtlig Laugdag og i lovlig tiid, atter indkaldet indstevnte, at møde og svare til Sagen til dette Ting og tiid.
Citantens broder paastoed de fordrende 1 rd: 4 mrk: for Sauge Løn, for paa Citantens Saug for indstevnte skaarne enkelte og dobbelte bord i alt regnet til 18 Tylter á 8 skl: er 1 rd: 3

mrk:, og forhen til gode havende Sauge Løn 1 mrk:, i alt 1 rd: 4 mrk:, samt Processens Omkostninger erstattet skadesløs, og saaledes indlod Sagen under Dom.
Hans Holdhuus kunde ikke nægte at have faaet bord sauget paa Citantens Saug, ialt 15 tylter deels dobbelte og deels enkelte bord, hvorfor ei kunde fordres meere end 12 skl: pr: tylt dobbelte bord, og 8 skl: pr: tylt enkelte bord; og var førend sidste Sauge Løn skyldig til Citanten 1 mrk:; Men paastoed Erstatning for den skade som Citantens Saug Vand har giort paa Citantens Bøe. Og til sin viidere Rætts fremme begiærede Sagen udsat til Høstetinget 1778.
Sagen beroer til Høstetinget 1778.

Nye Sag.
Sverke Hansen Hiertnes anmelte at have med lovlig mundtl: Varsel ladet indkalde Engel Hansen Revne, at høre Vidner og liide Dome for, u-agtet indgaaet foreening om den sig sc: Engel Revne til beboelse overladte Citantens Jordepart i Revne, at skulde derfor betale Aarlig til Citanten 3 rd: 3 mrk:, foruden Kongl: Skatter, og ei at hugge udi Skoven uden til nødvendig brænde, at den indstevnte har ei betalt for de sidste 4 Aar, som beløber 14 rd: samt Tiende afgift for Aaret 1777 1 rd: 1 mrk: 12 s:, i alt 15 rd: 1 mrk: 12 s:, hvorfor paastaaes Dom, saavelsom og for at have hugget i Skoven meere end ham var tilladt, samt for utilbørlig brug af Huusene, i at have sat et Øg i Døren eller Svalen uden for Buen, saa og i øvrigt at erstatte Processens Omkostninger. Som Vidner i Sagen indstevnet under Falds maals Straf Hans Engelsen Egeland, Engel Torjulsen Brathuus, Jon Torbiørnsen Houe, Ole Siursen Revne, Ole Olsen Revne, Hans Olsen Revne, Jon Engelsen Revne, Lars Larsen Revne, Jsach Engelsen Revne, og Lars Jensen Revne.
Stevne Vidnerne Hans Monsen Særvold og Jon

1778: 32b

Olsen Tuft afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre efter Loven, saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Jndstevnte Engel Hansen Revne blev paaraabt, men mødte ikke, eller møde loed.
Af Vidnerne mødte Hans Engelsen Egeland, Jon Torbiørnsen Houen, Ole Siursen Revne, Jon Engelsen Revne, Lars Larsen Revne, Jsach Engelsen Revne, og Lars Jensen Revne, som blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen, med formaning til Sandheds udsigende.
Fremstod som 1te Vidne Hans Engelsen Egeland SelvEier som aflagde sin Eed med oprakte fingre efter Loven, og forklarede: At for {5 á} 6 Aar siden har Vidnet været tilstæde ved omstevnte mundtl: foreening, imellem Parterne, hvormed saaviit erindrer, da det er 6 Aar siden blev aftalt, at Engel Berve skulde beboe een Citanten tilhørende Jordepart i Revne, i 4 Aar, for Skatter, og aarlig til Citanten 4 rd:. imidlertiid jndstevnte ei maatte hugge i Skoven til at sælge, men hvad om Huusene blev aftalt, erindrer ej: Vidnet veed ei hvad jndstevnte nu til Citanten herfor er skyldig, eller hvad hand utilladt har hugget i Skoven, ei heller hvori misbrugt Gaardens Huuse. Med Citantens minde Dimitteret.
Fremstoed som 2de Vidne Jon Torbiørnsen SelvEier paa Houen som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven, og forklarede: ligesom 1te Vidne med den forskiel, at ei erindrer hvad om Skoven blev aftalt, men at Huusene skulde Sverke Hiertnes selv holde i stand. Dimitteret.
Fremstoed 3. Vidne Ole Siursen SelvEier paa Revne som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven, og forklarede: At har ei hørt før omvundne foreening imellem Parterne, ei heller veed, hvad Engel Revne til Citanten er skyldig, eller veed andet at forklare, end at afvigte Vinter kom Vidnet op i Skoven efter Sverke Hiertnes Søns og Huusmands begiæring, for at viise dem Skov Skifterne, da Vidnet saae der var i Sverke Hiertnes Skovpart under den af

Engel Revne beboede gaard Revne, hugget ald der værende Bande Skov, som alt var at see var nys hugget, men bort ført fra Stubben og Skoven, men Vidnet har ei seet hvem det har hugget, dog da Vidnet gik af Skoven hiem til Engel Revne, tilstoed hand at have hugget ald Bande Skoven op. Det hugne efter Stubben at skiønne, syntes ei kunde være meere end en liden Baads Ladning. Huusene har Engel Revne ei repareret, og har sat et sit Øg i en Svale ved Buen. Dimitteret. Dog endnu forklarede: At Engel Revne har som Vidnet har seet, hugget Favne Veed i sam/m/e Skov, omtrent et pr: Favner om Aaret. Dimitteret.

Fremstoed 4de Vidne Jon Engelsen SelvEier paa Revne som aflagde Eed og forklarede: At ei veed om den omprovede foreening, men har seet at der er hugget paa Bøen af den Jord Revne som Sverke Hiertnes eier og Engel Revne har paaboet, endeel Hassel men veed ei af hvem, og kand ei sige hvor meget, saa er og i sam/m/e Gaards Skov hugget Jagte Veed af Engel Revne af Hassel og Older, dog veed ei hvor meget. Huusene har Vidnet ei seet af ham repareret, men seet at et Øg har bestandig sidst Vinter staaet i en Sval ved

1778: 33

Buen. Dimitteret.

Fremstoed 5.Vidne Lars Larsen Huusmand under Revne, men ej under Citantens Eiendom, som aflagde Eed og forklarede at for 2 Aar siden var Vidnet til Bergen med en Sex Æring tilladet med Hassel Veed, 3 favner, for Engel Revne, som Vidnet tog ved Søen og lagde i baaden, og veed ei hvor Engel Revne havde hugget det, dog nu betænkte sig, at have seet Engel Revne hugget det i Skoven paa den gaard hand paaboer, Sverke Hiertnes tilhørende. J denne Vinter sidst, har Vidnet seet 25 smaae bunter fierdinge baand paa en Sex Æring, som Vidnet har ført med Engel Revne ham tilhørende til Bergen at sælge, og der fik 4 skl: for hver Bundt, hvilke Baand Vidnet saae hiem/m/e i Huset hos Engel Revne, men saae dem ei hugge, eller af hvem: Paa sam/m/e tiid og Baad førte Engel Revne 2 ½ Favne OlderVeed til Bergen, hvor hand fik 4 Mrk: for Favnen. Huusene har Engel Revne ei repareret det mindste paa, og et Øg har staaet heele sidste Vinter i en Svale ved Buen. Dimitteret.

Sverke Hiertnes forklarede ang: sidst ommelte 2 ½ Favner Veed, at samme fast var Engel Revne forbuden at føre, men derefter blev tilladt, imod at hand lovede at vilde betale efter deres foreening, som dog ei er skeet.

Fremstoed 6te Vidne Jsach Engelsen Huusmand under Sverke Hiertnes Eiendom i Revne, som aflagde Eed og forklarede: At har seet Engel Revne har hugget forleeden Vinter paa Bøen af Citantens Jordepart i Revne endeel Hassel, dog ei solgt det, men brændte sam/m/e hiemme, og denne Vinter ligesaa, saa der er intet meere tilbage paa Bøen af betydenhed, men det paa Bøen hugne har hand opbrændt. J Skoven har Engel Revne hugget ongefær 3 Favner Jægte eller Favne Veed hver Vinter, af Hassel og Older, og solgt til Bergen og andre Stæder, samt givet andre tilladelse, at hugge Brændeveed af hands paaboende Jordeparts Skov og føre derfra, en færings Ladning paa gangen, af mange faaet og hæntet. Saa har hand og sidst Vinter hugget {nogle} nogle Baand, men veed ei hvor mange, som hand har ført af til at sælge. Viidere vidste ei, og blev dimitteret.

Fremstoed 7. Vidne Lars Jensen Revne Huusmand under Sverke Hiertnes paa Revne som aflagde Eed og forklarede: At har seet, at Engel Revne har af omvundne Bøe hugget ald Hasselen, og denne Vinter siden Høsten opbrændt, og ligeleedes de forrige Aar, men hvad hand har hugget i Skoven, veed Vidnet intet om. Engel Revne har og hugget Bøe Giærdet op, og brændt. Om Huusene og Øget forklarede som 5te Vidne. Dimitteret.

Citanten frafaldt de øvrige Vidner undtagen Engel Toriulsen Brathuus, som da hand ikke mødte efter Rættens Paaraab, blev forelagt \under Faldsmaal/ at møde her inden Rætten Høstetinget 1778 første dag sam/m/e for dette Skibreede holdes. Til hvilken tiid Engel

Hansen Revne gives Laugdag at møde og svare til Sagen; hvilken Laugdag og Forelæggelse Citanten paalægges at tage beskreven, og lovlig at lade forkynde.
Sagen beroer til Høsteting 1778.

Pante Bogen til inddragelse
Peder Pedersen Næss Skiøde til Niels Peders: p: 1 pd: 15 mrk: Smør 1/3 Hud i Tvedt d: 3 Marti 1778.

Bygsel Seddel fra Hans og Engel Echeland p: Huusmands Plads Osen til Hans Olsen 8 Maj 1778. Manuf: Huuset 8 Skilling

1778: 33b

Bygsel Seddel fra Omund Eide til Jsach Siursen paa et Huusmands Plads d: 7 Maj 1778. Manuf: H: 8 skl:

Som aftenen paatrængte, beroer Tingets Continuation til i morgen.

Anden Dagen den 9 Maj 1778 continuerede dette Ting.

Pante Bogen til inddragelse
Hr: David Christies Obl: til Frue Juel paa 400 rd:, 1 priorit: i Huuse, og Løsøhre d: 8 Maj 1778.

Frievillig Afgifts Commission blev holden, og beløb det contribuerede sig til S:ma 13 Rd: 5 mrk: 2 s:

Undsætnings Kornet ang:, som i Aarene 1772 og 1773 er udcrediteret blev optaget TingsVidne, ihenseende hvilke, sam/m/e, og til hvilken tiider kunde betale, i overværelse af Lensmand Engel Hansen Giøen, og Skaffer Jon Olsen Tuft.

Som ingen viidere efter 3 ganges udraab, ved Rætten havde at forrætte, blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

Sommer Tinget den 11 Maj 1778 for Strandebarms Skibreede paa Giermundshavns Tingstæd, holt og Rætten administreret af Districtets Sorenskriver i overværelse af HøiVelbaarne Hr: Stiftbefalingsmand de Schouboe, Districtets Foget, Skibreedets Lensmand Hans Andersen Øfre Waage, tingsøgende Almue og efterskrevne 8 Eedsvorne Laug Rættes Mænd
1. Peder Andersen Aase 3. And: Samsons: Svilland 5. Knud Pedersen Tvedt 7. Mikkel Svendsen Beltnes
2. Ole Mikkels: Echenes 4. Torbiørn And: Ohme 6. Jacob Hansen Torrness (Torsness) 8. Peder Andersen Bakke

Og blev da allerunderd: og underd: læst Kongl: allernaad: Befalling for Hr: Foget Koren og andre Anordninger, samt Collegii og Stiftets høie ordres, registeret for Waags og Opdahls Skibreede fol: 26, 27 og 29b.

Formynder Ting blev derefter holden, og Børne Midlerne befunden i behørig rigtighed efter Ober Formynder Bogen.

Pante Bogen til inddragelse publiceret
Skifte Udlæg efter Gotschalch Samsonsen Sundal 22 oct: 1777.
Ditto efter Anders Larsen Sandvigen 24 oct: 1777.
Ditto efter Peder Larsen Store Fosses Hustrue 21 oct: 1777.
Ditto efter Ole Lille Fosses Hustrue 20 oct: 1777.

Pante Bogen til Udsletting
Anders Jensen Øjes Obl: til Jens Andersen p: 67 rd: 3 mrk: d: 13 Maj 1762 No: 2 p: 161 qvitt: den [? ?] 1777 af Jens Andersen.

Opsat Sag fra fol: 11b. Bendt Hynnemør contra Niels Fluedalen.
Sr: Bendt Hynnemør loed fremsende Rættens Laugdag som lyder saaleedes.
Niels Fluedalen mødte og tilstoed lovlig Varsel og Laugdag.
Citanten loed paastaae Dom til paastevnte 9 rd: 3 mrk: 8 s: betaling, med Processens Omkostningers skadesløse erstatning.
Niels Fluedalen tilstoed vel fordringen, men havde intet at betale med.
Derefter blev udi Sagen afsagt følgende

Dom

Da indstevnte Niels Fluedalen har tilstaaet de af Sr: Bent Hynnemør paastevnte og fordrende 9 rd: 3 mrk: 8 s:; Saa Kiendes og dømmes for Rætt og herved afsiger: At Niels Fluedalen bør til Citanten Sr: Bent Hynnemør betale indbem:te 9 rd: 3 mrk: 8 s: samt erstatte denne Processes Omkostninger med 3 Rd:, alt at efterkommes inden 15ten dage efter denne Doms lovlige forkyndelse, under Adfærd og Execution efter Loven. Udstæd

1778: 34

Nye Sag
Peder Johansen Schage fremstoed og anmelte her til Rætten at have ladet indkalde Hans Hansen Bogeland, begge SelvEiere, til at høre Vidner som indstevnte ere, samt liide Dom, fordie hand haver med Vold borttaget 2de Tøm/m/er Træer i Skoven, samme at betale, og derved forbrudte Bøder at udreede, samt Omkostninger at erstatte. Til Vidner er indstevnet under Falsmaals Straf at møde dette Tiid og Ting Helje Brynildsen Houge og Knud Larsen Gaathe.
Som Stevne Vidner fremstoed Lensmand Hans Andersen Øfre Waage og Poul Christiansen Dybsland, samt ellers mødte Parterne og Vidnerne og alle tilstoed lovlig Varsel.
Hans Hansen Bogeland mødte og anmelte at have ladet contra indstevne Peder Johansen Schage og Jens Grønnevigen til at høre Vidner om Skifterne og MarkeSkiel imellem Bogeland, Schage og Gaathe, hvilket sidste Jens Grønnevigen er tilhørende, samt derefter at liide Dom til friefindelse for Citantens tiltale, og bem:te Skifters confirmation, da Tøm/m/eret er fældet paa Contra Citantens egen Eiendom, hvorefter Contra Citanten venter sig alle Omkostninger erstattet. Til Vidner stevnet under Faldsmaal, Elias Gabrielsen Bogeland og Lars Larsen Schage.
Citanten saavelsom begge bem:te Vidner mødte og tilstoed samt vedtoeg lovlig Varsel.
Og fremstoed da som Citantens 1te Vidne og 2de Vidne som Beskikkelses Vidner nemlig Helje Brynildsen Houge og Knud Larsen Gaathe som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven, og forklarede: At Onsdag efter Paaske Helligt sidst, var de begiært af Peder Schage,

at gaae beskikkelses viis til Hans Bogeland med Peder Schage, som de og giorde, da Peder Schage spurgte Hans Bogeland om hand havde taget de 2 Træer som var hugget under Hatle Steenen paa Peder Schages Eiendom? Dertil Hans Bogeland svarede: At hand havde taget de 2 Træer paa den maade, at hand vilde viide hvem der dem havde hugget dem, siden {hand selv} \der/ havde \været/ hugget der før, og de var bleven bort taget, og hand vilde nu viide hvem der havde taget dem, og hand meente det var paa hands sc: Hans Bogelands eget Leiemaal. Peder Schage svarede: At Hans Bogeland vidste vel, at Peder Schage havde hugget der, det dog Hans Bogeland nægtede at være bekiendt. Sam/m/e dag forud havde Peder Schage viist Vidnerne Skifterne i Skoven, dog ei Hans Bogeland derved tilstæde, hvorefter 2de store Furre Træer var nys hugget efter Stubben at see, paa Peder Schages Eiendom, og hvilke Skifter gik fra en Jordfast Mark Steen, i N: N: West øverst paa Hatle Steenen, hvor i 2 Træer oppaa Steenen staaer Korser, og fulgte {… et Giærde} i lige Linie et støkke ind paa Bogland inden for et Giærde som er opsat imellem dem, hvor, imellem Giærdet og det af Peder Schage anviiste Skifte, de bem:te Træer ere hugget. Contra Citanten begiærede Knud Larsen Gaathe tilspurgt om Schages Eiere og Gaathes Eiere \eller brugere/ har haft noget brug inden for det Giærde der er imellem dem, og Bogeland, og paa den side af Giærdet til Bogeland? Rs: Nej ikke saalænge Vidnet var hiemme paa Gaathe, og hand kand erindre til hand var 18 Aar gl:, men i 20 Aar har været derfra, og ikke hiemme uden undertiiden. Dimitteret.

Fremstoed som1ste Vidne, af Contra Citanten indstevnt Elias Gabrielsen Bogeland Huusmand under gaarden, som aflagde Eed og forklarede: At Skifterne imellem Bogeland paa den eene, og Schage og Gaathe paa den Anden side, gaaer hiemme fra Sætre, i N: W: til Hatle Steenen, og følger et Giærde hvilket Giærde har alletiider været ræt Skifte, i hands tiid som i 40 Aar \som Leilænding har/ boet paa og kiendte Bogeland, og er nu 70 Aar, og har hørt det sam/m/e har været Skifte førend hands tiid. Dimitteret.

Fremstoed som 2de Vidne Lars Larsen Leilænding paa Schage, som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven, og forklarede: At er 74 Aar gl:, er fød paa

1778: 34b

Schage, og har været i 40 Aar og endnu er Leilænding paa Schage, i ald den tiid har Skiftet imellem Bogeland paa den eene og Schage og Gaathe paa den anden side, fra Sætre Hougen i N: W: til Hatle Steenen, just ved et Giærde som staaer i Skiftet, og paa hiin Siide af hvilket Vidnet ei i sin tiid har haft noget brug. Dimitteret.

Hans Bogeland paastoed efter de førte Vidner, at Giærdet er Skifte og Skiæl, og da de 2 Træer er hugget paa den side af Giærdet til Bogeland; Saa paastaaer hand, at vorde friefunden for Citantens tiltale, og nyde Omkostninger erstattet.

Peder Schage og Jens Grønnevig {paa} \ved/ sin Søn Lars Jensen paastoed at Skiftet ei gaaer i Giærdet som er alleene sat for Creaturernes skyld, men Skiæl og Skifte gaaer paa den side af Giærdet til Bogeland, saa at Træerne som omstevnt er, er hugget paa Citantens Eiendom, og tilhører Peder Schage, de hand paastaaer Hans Bogeland tildømt at føre tilbage, og betale Omkostninger.

Rætten siden Dispute er om Eiendom, Skiæl og Skifte, maatte afviise Sagen til Aastædet til viidere Behandling, An- og Paaviisning samt endelig Dom.

Opsat Sag fra fol: 11b. Ole Olsen Schogesahl contra Jver Larsen.
Begge Parter blev paaraabt som og møtte begge, og declarerede Sagen forliigt og frafalden, hvilken altsaa for Rætten blev ophævet.

Nye Sag.

Hans Pedersen og Jan Johannesen begge SelvEiere paa Nedre Brue, samtlige fremstoed og anmelte, at da Øfre Brues Opsiddere Ole Brue som SelvEier og Erich Brue som Leilænding, har uden for Skiæl og Skifte imellem Øfre og Nedre Brue, hugget Markning paa Nedre Brues Eiendom, af Ask og Older, Hæg og Roune, hvorfor Citanterne til denne Tiid og Ting har indstevnet Ole og Erich Øfre Brue ved lovlig mundtl: Varsel; Saa nødsages Citanterne at paastaae derfor Erstatning samt de indstevnte tildømt at entholde sig fra saadan ulovlig Hugst, saa og at erstatte Omkostninger; Til hvilken ende Ole og Erich Brue er indstevnet at høre Vidner som i Sagen ere indstevnte, og taale Dom som forbemelt. Til Vidner i Sagen er indstevnet under Faldsmaals Straf med liige Varsel til sam/m/e tiid og Ting Hans Torgersen Brue, Arne Jonsen Egebrekke, Lars Olsen Schogesal, Lars Larsen Præstegaard og Hans Hansen Berge.

Stevne Vidnerne Niels Olsen Brue og Lars Jsachsen Schogesal, fremstoed og afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.

Af \de/ Jndstevnte mødte Erich Brue, samt af Vidnerne Hans Torgersen Brue, Arne Jonsen Egebrekke, Lars Olsen Schogesal, som de sidstme:te blev forelæst Eedens forklaring af Lov bogen med formaning til Sandheds udsigende.

Derpaa fremstoed som 1te Vidne Hans Torgersen Brue Huusmand som aflagde Eed og forklarede: At har boet paa \Ned:/ Brue i 40 Aar, og h/an/ds Fader for ham i 40 Aar, og veed intet Skiæl og Skifte imellem begge Thunene, paa det stæd som omstevnt er, men ellers har den omtvistede Skov alle tiider hørt Nedre Brue til, men Øfre Brue har faaet tilladelse for 40 Aar siden, at hugge der som kaldes Fagerbakke Lien, Older og Birk til at lægge under Høet ved hiemkiørsel, men har aldrig haft tilladelse at hugge Markning der. Erich Brue protesterede imod dette Vidne som er Sviger Fader til Hans Pedersen Nedre Brue. Dimitteret.

Fremstoed det 2det Vidne Arne Jonsen Egebrekke som aflagde Eed og for-

1778: 35

klarede: At for 22 Aar siden kom Vidnet i Tieniste hos 1te Vidne paa Nedre Brue, og tiente der 3 Aar, da Hans Torgersen sagde, at Øfre Brue har tilladelse at hugge Under Veed af Birk og Older til Høe-Laderne, i Fagerbakke Lien, men veed intet Skiæl og Skifte, dog sloeg Nedre Brue i Fagerbakke Lien, og saae ei i den tiid, at Øfre Brue der huggede eller hæntede Markning. Dimitteret.

Fremstoed 3. Vidne Lars Olsen Leilænding paa Schogesal som aflagde Eed og forklarede: At have for 36 Aar siden tient 1 Aar hos 1te Vidne da det var i alt som 2det Vidne forklaret haver, og Nedre Brue brugte Fagerbakke Lien som deres Eiendom. Dimitteret.

Citanterne frafaldt de øvrige Vidner, og paastoed Øfre Brues Opsiddere \tildømt/ at holde sig fra Fagerbakke Lien og betale Processens Omkostninger, da Nedre Brue ejer Fagerbakke Lien som fuld Eiendom.

Erich Brue, paastoed, at ligesom hand og hands Naboe har hugget af alle slags Marke Læs, Birk, Older og andre slags i Fagerbakke Lien, men Nedre Brue har brugt Slaatten der sam/m/e stæds alle tiider; Saa paastaaer hand paa egne og Naboe Ole Øfre Brues vegne, at Øfre Brue alleene beholder ald Hugsten i Fagerbakke Lien, da de ei formeener Nedre Brue Høe-Slaatten.

Citanterne refererede sig til sit forrige, men var tilbøielig til mindelig forliig, saa at Øfre Brue i Fagerbakke Lien maae hugge Birk og Older til Under Veed i Fagerbakke Lien, til deres Lader, som forhen, men ei viidere.

Ole Olsen Lille Fosse som Formynder for Myndtlingen Hans Torbiørnsen Øfre Brue, mødte, og da bemelte Myndtling er eiende i Erich Olsens Brug 1 ½ Løb; Saa refererede hand sig til hvad Erich Brue har fremført, og derefter forventede Dom.

Ole Olsen Brue mødte ikke; thi blev ham given Rættens Laugdag at møde og svare til Sagen til Høste Tinget 1778 første dag sam/m/e holdes; hvilken Laugdag Citanten paalægges at tage beskreven, og lovlig at lade forkynde.
Sagen beroer til Høstetinget 1778.

Som aftenen paatrænger beroer Tingets Continuation til i morgen.

Anden Dagen den 12 Maj 1778 continuerede dette Ting,

da blev læst
Pante Bogen til Udslettelse
Siur Aases Obl: til Hans Store Linge og Hans Øfre Berge 150 rd: 14 Maj 1772 No: 2 p: 527 qvitteret 11 Maj 1778.

[Pante Bogen] til jnddragelse
Siur Aases Obl: til Hans Rasmussen Store Linge og Hans Rasmussen Øfre Berge hver 120 rd:, er 240 rd: 1 pr: i Aase 1 Løb 1 Hud d: 11 Maj 1778.
Torger Grønnings Skiøde til Jon Larsen paa ½ Løb ½ Hud i Grønning d: 11 Maj 1778.
Jon Larsen Grønnings Vilkors brev 11 Maj 1778 til Torger Torgersen d: 11 Maj 1778.
Zacharias Hansen Furhovdes Obl: til Lector Arentz paa 340 rd: 1 pr: ½ Løb ½ Hud, i Fuurhovde d: 12 Maj 1778.

Nye Justitz Sag
Velædle og Velviise Hr: Foget Koren anmelte, at hand til dette Ting har seet sig beføiet at indstevne Leilændingen Helje Larsen Traae fordie hand til Upligt havde forhugget Skoven udi den ham til Bygsel overdragne Gaard Traae som Strandebarms Sogne Præst Allernaadigst er benificeret, og til Oplysning om samme Hugst indstevnet adskillige Vidner under Lovens Faldsmaal, hvilket det i Rætte læggende Stevnemaal af 19de Marti 1778 nærmere giver Oplysning om, hvorved og Helje Traa er indkaldet at liide Dom efter Sagens Omstændighed, og at Velærværdige Hr: Marker den ældre som Benificiarius til Vedermæle er

1778: 35b

indkaldet. Stævnemaalet blev i Rættelagt af Hr: Fogden, og blev oplæst og lyder saaleedes.
Hvorefter Hr: Fogden vilde fornemme, om indstevnte og Vidnerne møder, samt var begiærende Vidnerne fremkaldet og under Lovens Eed examineret.
Den indstevnte Helje Larsen Traae saavelsom alle Vidnerne mødte og vedtoeg lovlig Varsel.
Vidnerne fremstoed og blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende, hvorefter fremstoed som
1. Vidne og tillige efter Actors forlangende 2det Vidne, nemlig Erich Olsen Brue og Hans Pedersen Brue som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven, og forklarede: At efter begiæring af Sogne Præsten Velærværdige Hr: Marker til Strandebarms Præstegiæld, haver Vidnerne 2 á 3 uger for Paaske {sidst} \1777/, forføiet sig til Nøsterne ved Waage paa Warraldsøen for at eftersee og tælle endeel Tøm/m/er der fantes liggende, som af hands Leilænding Helje Larsen Traae i hands tilbygslede Gaard Traaes Skov paa benificeret Gods, skulde være hugget, efter hvilken begiæring de og der indfandt sig i nærværelse af Helje Traae, som selv anviiste Tømmeret, og tilstoed at have hugget sam/m/e i sin Bygsle Gaard Traae Hr: Marker benificeret, dens Skov, noget sidst Vinter hugget, og noget deraf 2 á 3 Aar gammel, hvilket Tøm/m/er begge Vidnerne eftersaae, og fandt ved Waags Nøsterne som hugget {i} Vinter\en/ {sidst} \1777/, endeel saaviit Erich Brue erindrer /: det andet Vidne

erindrer det ikke :/ omtrent 21 eller 22 Stokker, derpaa de forføiede sig /: efter at have lagt Mærke til, at nogle af sidstmelte Stokker havde skade, og fra Stubben af været raaden inden i :/ i følge af Helje Larsen Traae til Dybslands Saug hvor Helje Traae anviiste og tilstoed, same stæds, at have hugget, omtrent 6 á 7 tylter saaviit de erindrer, derpaa de forføiede sig til Kiærevigs Saug, dog ei i medfølge af Helje Traae, men Helje Traae sagde dem, at der skulde findes noget Tømmer skaaren i Bord ham tilhørende, som hand ei sagde andet end var af sam/m/e Hugst af bemelte benificerede Skov \det de eftersaae/ men kand ei viide hvor meget der var siden Bord og Huun var kast iblant hinanden. Helje Larsen Traae havde intet Vidnerne at tilspørge, ei heller Velærværdige Hr: Marker som ved sin Søn Capellanen Velærværdige Hr: Marker den yngre ved Rætten var tilstæde, og intet havde at erindre; thi blev Vidnerne med Actors Concence dimitteret.

Derefter fremstoed og af Actor blev fremstillet som 3de og 4de Vidne Anders Jensen SelvEier paa Øje, og Torger Torgersen Giære tieniste Dreng hos Helje Traae, som begge aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven, og forklarede: nemlig Anders Jensen Øje at i fior Korsmisse tiider, var hands Jagt leiet af en ustevnt Persohn til Sundahls Saug i Moranger med Tøm/m/er, 2 Reiser, da sidste Reise Helje Traae havde et par Tylter paa Jægten med, til sam/m/e Saug som der skulde skiæres til bord, noget efter havde dette Vidne leiet sin Jægt til Helje Traae til at føre bord til Bergen, een Reise, da Vidnet selv førte Jægten tilligemed Torjer Torgersen Giære, som begge forklarede: At de ved Dybsland Saug indtoed for Helje Traae, som ei var der, men var syg, endeel Bord og Huun, dog var de fleeste bord vandkantede og ikkun faae dobbelte, men erindrer hverken hvor

1778: 36

mange i alt, eller hvor mange af hver slags: Dernæst toeg de endeel Bord og Huun og Lægter ind ved Waage Nøsterne, som Helje Traae selv var med at besørge indladet i Jægten, og hvilke vare skaarne ved Sundahls og Kiærevigs Sauger, hvoriblant vare nogle Tylter dobbelte Bord, og resten enkelte Bord; Lægter og Huun, men erindrer ei hvor mange enten i alt eller af hver slags, hvormed Jægten tilligemed Nogle stokker fra Anders Kiærevigen og nogle omtrent 3 á 4 tylter gammel Huun fra Helje Traae, blev meest tilladet, som pleier at føre 11 á 12 favner Veed, men veed ei hvor mange tylter bord, den ialt kand føre. Derpaa de reiste med Ladningen til Bergen, hvor Anders Øje skulde forestaae samme at udsælge, og solgte det i Bergen til Gabriel Boje noget, og resten til Sr: Norman men erindrer hverken hvor meget eller hvormange Penge fik derfor.

4de Vidne Torjer Torjersen Giære forklarede viidere: At ved St: Hans tiid [i] fior Sommer har Helje Traae i sin Bygsle Gaards Skov Traae hugget 2 tylter Tøm/m/er, som er nu paa Dybslands Saugen at skiæres til Bord. Dimitteret.

Jgien fremstoed 1te og 2de Vidne som under forhen aflagde Eed forklarede: At de havde en Seddel med fra Hr: Marker paa hvad der skulde findes hver stæd, som de læste for Helje Traae, og hand tilstoed at være rigtig, samt ei fragik, hvilken Seddel de strax leverede fra sig til Hr: Marker. Dimitteret.

Hr: Fogden begiærede Sagen udsatt til at føre fleere Vidner og anden fornøden Oplysning.

Thi beroer Sagen til Høste tinget 1778.

Saug Tings Vidne i continuation fra fol: 12a.

Hr: Fogden Velædle og Velviise Hr: Koren, i anleedning af fremlagde her inden Rætten den 17de oct: 1777, af Jens Samsonsen Grønnevig, Peder Johansen Schage, Mons Brynildsen Lie, Cornelius Brynildsen Bogeland og Helge Brynildsen Houge, erhvervede Tings Vidne, at af deres egen og Gaathe Skove samt andre omliggende Skove, kand hugges 12 Tylter Tømmer, at sauges paa en paa Grønnevig Leiemaal ansøgende Saug, samt i anleedning af at Holsførsten

i sin derover indhæntede Erklæring har urgeret paa at Grønnevigs Skov er lagt til Femsteenevigs Saug med 3 tylter Tøm/m/er, og til Westervigs Saug 1 ½ tylt tøm/m/er, Houge er lagt til Femsteenevigs Saug med 3 tylter Tøm/m/er, \Lie 1 tylt/ {til} Bogland 1 tylt, {1 tylr} Schage {1 tylt} 4 tylter Tøm/m/er. End viidere Grønnevig endeel lagt til Westervigs Saug maatte tilspørge Almuen: Om ikke de i det forrige \Tings Vidne/ saavelsom her foran benævnte Skove eere tilstrækkelige til at udreede, baade det Tømmer som forhen til andre Sauger er henlagt, saa og de tilligemed de øvrige Skove, tilstrækkelige derforuden at udreede de 12 Tylter Tøm/m/er som til den ansøgende Grønneviigs Saug behøves, og det alt uden Skovenes mindste skade? Laug Rættet og Almuen svarede: Ja, bemelte Skove baade benævnte og anliggende kand gierne uden mindste Skade, taale at deri hugges, foruden anførte qvantum til forhen bevilgede Sauger, endnu 12 tylter Tøm/m/er til den ansøgende Grønnevig Saug.
Hr: Fogden begiærede det passerede sluttet og sig beskreven meddeelt som blev bevilget.

Publiceret
Freedlysning for Lars Samsonsen og Jacob Hansen Torsness for deres Eng og Ager og udengiærds i Udsletterne, d: 11 Maj 1778.

Pante Bogen til Udslettelse
Peder Larsen Store Fosses Obl: til Hans Rasmuss: Linge 52 rd: 14 Maj 1768 No: 2 p: 372 qvitteret 11 Maj 1778.

[Pante Bogen] til inddragelse
Hans Rasmussen Store Linges Skiøde til Peder Larsen Store Fosse p: 1 pd: 1 mrk: Smør i Store Fosse, med Over Bygsel til 7 1/3 mrk: Sm: 11/108 Hud d: 4 Marti 1778.
Peder Larsen Store Fosses Obl: p: 60 rd: til Hans Rasmussen Store Linge 1 pr: i næstforbem:te d: 12 Maj 1778.

1778: 36b

Frievillig Afgifts Commission blev holden, og Contributionen beløb til den Summa 16 rd: 2 mrk: 14 s:

Undsætnings Kornet angaaende som i Aarene 1772 og 1773 er udcreditered, blev optaget TingsVidne, ihenseende, hvilke samme og til hvilke tiider kunde betale, i overværelse af Lensmand Hans Andersen Øfre Waage og Skafferen Lars Tostensen Schogesal.

Som ingen viidere efter tre ganges Udraab, ved Rætten havde at forrætte, blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

Qvindherrets Skibreedes Som/m/er Ting paa Giermundshavns Tingsstæd den 12 Maj 1778, holt og administreret af Districtets Sorenskriver i overværelse af HøiVelbaarne Hr: Stiftbefalingsmand de Schouboe, Districtets Foget Hr: Ulrich Wilhelm Koren, Skibreedets Lensmand Richart Sørensen Møglebust, tingsøgende Almue og Laug Rættes Mænd
1. Peder Anders: Aase 3. And: Samsonsen Svilland 5. Knud Pedersen Tvedt 7. Mikkel Svendsen Beltnes

2.Ole Mikkels: Echenes 4. Torbiørn Anders: Ohme 6. Jacob Hans: Torsness 8. Peder Anders: Bakke

Og blev da allerund: og und: læst Kongl: allernaad: Bestalling for Foget Koren og andre Anordninger, samt Collegii og Stiftets høie ordres, registeret for Waags og Opdals Skibreeder fol: 26, 27 og 29b.

Formynder Ting blev derefter holden og Børne Midlerne befunden i behørig rigtighed efter Formynder Bogen.

Pante Bogen til jnddragelse publiceret
Skifte br: 27 oct: 1777 efter Lars Jonsen Scharvetun, hvis Jordegods Udlæg i Pantebogen er extraheret.

Almuen blev tilspurgt, om noget kunde være til Hinder: At dette Qvindherrets Skibreedes Høste Ting blev holdet med det samme at Strandebarms Ting blev holdet og paa samme Tingstæd, i stæden for det forhen er holdet 3 Uger seenere? Dertil de svarede: At de var \vel/ fornøiet med Tingets holdelse som forhen, men \ogsaa/ er gandske fornøiet, at Tinget holdes paa den proponerede tiid tilligemed Strandebarms Skibreedes Høste Ting naar Strandebarms Skibreedes Høste Ting holdes, og det paa Giermundshavns Tingstæd, siden dog Qvindherrets Skibreedes Sommer Ting holdes paa samme maade tilligemed Sommer Tinget for Strandebarms Skibreede paa samme tiid og Stæd, og hvilket ikke kand være Almuen til mindste byrde, men er dem tvertimod til lættelse, og det betydelig, i det at dette Skibreede derved sparer en heel Tings Skyds hver Aar.

Pante Bogen til Udslettelse
Willum Larsen Lille Dahles Obl: til Fr: Juel og Mad:m Hundt 250 rd: d: 27 Dec: 1774 No: 2 p: 626, qvitteret 12 Maj 1778.

[Pante Bogen] til jnddragelse
Johannes Larsen Lille Dahles Obl: til Consist: Rd: Riese p: 230 rd: 1 pr: i ½ Løb ½ Hud i Lille Dahle d: 12 Maj 1778.
Willum Larsen Lille Dahle[s] Skiøde til Johannes Larsen paa ½ Løb ½ Hud i Lille Dahle dat: 5 Marti 1778.

Opsat Leyermaals Sag fra fol: 12b. Fogden contra Hans Hansen Sunde.
Fogden fremstillede Lensmand Richart Møglebust og Jon Torgersen Røsseland som afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre efter Loven, med lovlig forkyndelse at have med Laugdag indkaldet Hans Hansen Sunde til dette Ting og tiid.
Hans Hansen Sunde blev paaraabt, men mødte ikke, eller møde loed.
Thi Fogden paastoed Dom til Bøders udreedelse og Omkostningers erstatning; Thi

1778: 37

blev udi denne Sag afsagt følgende

Dom

Hr: Foget Koren har indstevnet Hans Hansen Sunde for Leyermaal med Mari Ols Datter Røsseland, at betale Bøder og erstatte Omkostninger, samt til beviis i Sagen fremlagt Præstens attest; Da indstevnte hverken mødte eller møde loed med nogen jndsigelse; Saa Kiendes og dømmes for Rætt og herved afsiges: At Hans Hansen Sunde bør til Hands Maj:ts Casse, for

begangne Leiermaal bøde 24 Lod Sølv som er 12 Rdr:, efter Lovs p: 965 a. 1, samt erstatte Rættens Gebuhr 5 mrk: 4 s:, Actors Sal: 5 mrk: 4 s: Stevnings penge 4 Mrk:, og i fald Dom/m/en til forkyndelse og Execution forlanges beskreven, at betale det Stemplede Papiir 4 mrk: 8 s: alt at efterkommes inden 15 dage efter denne Doms lovlige forkyndelse under viidere Adfærd og Execut: Tvang efter Loven. Extr: lev: Fogden

Bygsel Seddel
Frue Dahls til Ole Olsen paa 1 Løb 1 Hud i Liustvedt d: 23 Marti 1778. til Manufactur Huuset betalt 12 Skilling
Frue Dahl[s] til Ole Siursen paa ¾ Løb ¾ Hud i Liustvedt d: 23 April 1778. Manufact: Huuset betalt 12 skl:

Frievillig Afgifts Commission blev holden, og Contributionen beløb til 10 rd: 8 s:

Undsætnings Kornet ang: som i Aarene 1772 og 1773 er udcrediteret, blev optaget Tings Vidne, ihenseende, hvilke samme, og til hvilke tiider kunde betale, i overværelse af Lensmand Richart Sørensen Møglebust og Skaffer Knud Eliassen Lønning.

Som ingen viidere indfandt sig efter 3 ganges Udraab med noget at gaae i Rætte, blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

Aastæds Rætt

Anno 1778 Løverdagen den 23 Maj morgen tiilig, er Aastæds Rætt sat paa Gaarden Jndre Hamre i Fieldberg Skibreede, i overværelse af efterskrevne 8te Eedsvorne af Velædle og Velviise Hr: Foget Koren opnævnte Laug Rættes og Vurderingsmænd, nemligen
1. Lars Tarraldsen Tvedt 3. Erich Thomassen Stangeland 5. Mathias Larsen Roa 7. Wier Hugnesen Tvedt
2. Torkel Nielsen Drægernes 4. Steen Niels: Stangeland 6. Johannes Knuds: Roa 8. Endre Torkelsen Helland. Saa var og tilstæde Skibreedets Lensmand Tollev Steensen Killesvigen som Laug Rættet alle ubeslægtede og ubesvogrede med sig til Stædet bragte.
Hvilken Aastæds Rætt er sat efter Reqvisition af Tollev Alvalsen boende paa Yttre Hamre som ældste Søn og Odelsbaaren efter sin afvigte Aar ved døden afgangne Fader Alval Siursen, som eyede og døde paa Jndre Hamre \No: 3/ til samme Jndre Hamre Jorde brugs Omvurdering da Reqvirenten og Citanten formeener at samme brug er ved Skiftet efter hands Fader den 16 Dec: 1777, sat for høit i Vurdering i det den er vurderet for 427 Rd: 3 mrk:, som er pr: Mark Smør Landskyld 2 Rd: 3 mrk:, da Jorden skylder i Skatt 2 Løb 1 pd: Smør og i Landskyld 2 Løber Smør 9 Spand Korn.
Citanten derefter fremlagde sin udstædde skriftl: Kald Seddel af 4 April sidst som med sine Paategninger blev oplæst og lyder saaleedes:
Alle indstevnte mødte, nemlig Lensmand Tollev Steensen Killesvigen og de ved Skiftet med hafte Vurderingsmænd Johannes Larsen Houge, og Peder Pedersen Wache, Den afdøde Alval Siursens Enke Anne Tollefs Datter med Laugværge Siur Gundersen Hougeland, og den afdødes Søn Siur Alvalsen, \afdød/ Datter Walborg Alvals Datters Mand Johannes Siursen Støele, som Formynder for Datter Datter Anne Johans Datter, Datter Magdele Alvals Datters Formynder Ole Larsen Øster Eide, Datter Kari Alvals Datters Formynder, Haldor Torbiørnsen Sande, og Datter Brithe Alvals Datters Formynder Knud Thorsen Wiiland.
Citanten derefter paastoed Jorden omvurderet og nedsat til billigere Summa, som ei bør være over 350 rd:

De forrige Vurderingsmænd Johannes Larsen Houge, og Peder Pedersen Wache, paastoed Jorden at være værd fo….(?) f……t(?) som og gierne derfor kand faaes, den S:ma 500 rd:, altsaa ikke ubillig vurderet for en OdelsMand og MedArving for 427 Rd: 3 mrk:, som da, foruden den fordeel, at viide sin Jord og Boepæl samt sit Leve brød vis, endda har

1778: 37b

den fordeel, at faae Jorden 72 rd: 3 mrk:, ringere Kiøb og Løsningspenge, end Jordens rætte Værdie, og saaleedes har afslag for 1/7 part af heele Jordens Værd.

Enken med LaugVærge og Formynderne for de umyndige samt den mindreAarige Søn Siur Alvaldsen, paastoed at Jorden skulde blive i den i Skiftet derpaa satte Vurdering 427 Rd: 3 mrk:, og paastoed at Jorden ei ved nogen nye Vurdering sættes ringere, eller om saa skeer, at ei agtes, da de reserverede sig dobbelte Mænds Vurdering; Ellers erklærede Enken at vil selv løse Jorden for den derpaa i Skiftet satte Vurdering 427 Rd: 3 mrk: Det sam/m/e erklærede Sønnen Siur Alvalsen, om h/an/ds ældre Broder Tollev Alvalsen ei vil løse den derfor, og endda givet 40 Rd: for Odels Rætten, og saaleedes i alt vil løse den med 467 Rd: 3 mrk:

Den eene Formynder Knud Wiiland declarerede, at om Arvingerne vil afstaae Odels Rætten, vil hand skaffe for Jorden meere end de 427 Rd: 3 mrk:, og vil de afstaae Odelen til hands Myndtling, skal Comparenten paa hendes veigne give meere end 427 Rd: 3 mrk:

Laug Rættet derefter, i følge Ud..ldes…(?) (Udmeldelsen?), eftersaae og betænkte Jordens Godhed og Udsæd med Engbund(?) og anden (andre) fordeele, Beqvemmeligheder, og viidere, samt paastaaende Bygninger, og vurderede samme pr: Mark Smør 2 Rd: 1 mrk:, skriver Toe Rigsdaler En Mark, som giør for heele Gaardens \Land/Skyld 2 Løb Smør 9 Spand Korn den Summa 370 rd: 3 mrk: skriver Tree hundrede Halvfierdesindstyve Rigsdaler og tree Mark.

Enken med Laugværge declarerede at vil løse Jorden fra sine børn for 427 rd: 3 mrk:, som Jorden er vurderet for i Skiftet efter hendes Sl: Mand, og protesterede mod denne Vurderings gieldende, samt reserverede Jordens OmVurdering ved dobbelte Mænd forinden Tollev Alvalsen skal faae løst Jorden efter den i dag satte Vurdering.

Formynderne refererede sig til Enkens Reservation af dobbelte Mænds Omvurdering forinden Tollev Alvalsen faaer noget af Godset løst, som de ei kunde vedtage at lade løse for den i dag satte Vurdering.

Dernest anføres Forretningens bekostning:

Skyds til Stædet 2 Miil 3 Mand og baad	0	4 mrk:	0
Diætpenge paa hen Reisen		4	
En Dags forretning	2		
Skyds og Diæt paa hiem Reisen	1	2	
Laug Rættet og Vurderings Mændene	1	4	
Lensmanden		3	
Stempl: Papiir		1	8
Udstædelsen ……..(?) Beskr: og Forsegl: Penge		5	4
Fogden for Mænds opnævnelse betalt selv			
	7 rd:	5 mrk:	12

Forretningen blev derefter sluttet under alle vedkommendes Rætte Reservation samt Citanten bevilget beskreven meddeelt. Udstæd

Præstegaards Besigtelse i Schonevig

Anno 1778 den 29 Maj blev af mig som Districtets Sorenskriver en Extra Rætt sat paa Schonevigs Præstegaard til sam/m/es Aaboeds falds besigtelse i anleedning af forhen værende Sogne Præstes Velædle og Velærv: Hr: Pastor Henrich Opdal Celius h/an/ds forflyttelse her fra Sogne Kaldet til Jelsøe, og Velærværdige Hr: Poul Schonvig Stub som \alleene/ beskikket til Sogne Præst for Schonevigs og anneeterede Holmedals og Aakre Meenigheder, samt i underdanig følge af Amtets, efter foregaaende velbem:te Velærv: Hr: Stubs Ansøgning af 10 Marti sidst, dertil den 31 Marti næst efter, meddeelte naadigste Bevilling \saalydende/, hvorved var nærværende som Laug Rættes og besigtelses Mænd, efterskrevne upartiske Eedsvorne Laug Rættes Mænd af Fieldberg Præstegield, navnlige
1. Torger Olsen Sioe 3. Johannes Mikkels: Ned: Tofte 5. Tollev Brixen Øf: Sæbøe 7. Torbiørn Larsen Lande
2. Knud Larsen Øfr: Tofte 4. Halvor Tørresen Nedre Sæbøe 6. Johannes Anders: Øf: Sæb: 8. Peder Jensen Lande

1778: 38

hvorved tillige var nærværende Districtets Foget Velædle og Velviise Hr: Ulrich Wilhelm Koren paa sit Embeds Vegne, og ihenseende at paasee det fornødne forsaaviit angaaende Huuse som Almuen paalegges at vedligeholde.
Den tiltrædende Successor Velædle og Velærværdige Hr: Stub var og mødt ved denne Forretning, hvor og var til stæde hands Ante\ce/ssor Velædle og Velærværdige Hr: Celius, som begge vedtoeg lovlig Varsel og jndkaldelse til Forretningen.
Paa Schonevigs Præstegiælds Almues Vegne, mødte og modtoeg lovlig Varsel paa egne [og] alle øvrige Almuens vegne til denne Forretning, nemlig for Schonevigs Hoved Sogn Halvor Tørresen Waldre, og Knud Tarraldsen Aaseim, Erich Haldorsen Lechness og Ole Johansen Næss, for Holmedals Annex Sogn, Anders Olsen Storhoug og Aamund Hactorsen Tvedt, Tørres Nielsen Ølfarnes og Lars Aarentsen Ølfarnes, fra Aakre Annex, Ole Biørnsen Wiche, Helje Rasmussen Sævereid, Aamund Knudsen Aakre, Lars Hugnesen Wiche.
Derefter i Rætte lagde til foreviisning, Velædle og Velærværdige Hr: Celius, den ved hands tiltrædelse til Kaldet den 10 febr: 1756 holte Aaboeds og Besigtelses Forretning, som viiser baade de Almuen, og de Præsten til vedligeholdelse tilkommende Bygninger, saavelsom og hvilke der ere private Eiendomme, hvorefter i følge alle vedkom/m/endes forlangende, Rætten med samtlige Laug Rætt, eftersaae.
a: De saakaldede Kongens Huuser som Almuen tilkommer at vedligeholde.
1. Den stoere Stue som tilkommer Schonevigs Hoved Sogns Almue, det de selv nu ved Forretningen vedtoeg at vedligeholde, blev efterseet og derpaa befandtes \ingen/ brøstfældigheder, til hvis istandsættelse vil udfordres Bekostninger {som følger} saa at Ved denne Bygning befantes slet ingen Mangel.
2. Den saa kaldede Herre Sal, som Holmedals Almues Deputerede vedtoeg at tilkomme Holmedals Almue at vedligeholde, blev efterseet, og befunden gandske brøstfældig, saa sam/m/e ei skiønnes at kand istandsættes med mindre, end i mindste følgende bekostninger:

3 Træe bielker á 2 mrk:	1 rd:	0	0
sam/m/es Førsel, Arbeidsløn og Kosthold	2		
1 tylt 8 Alens Spærrer	1		
Det gl: Tag at aftage, Arbeidsløn og Kosthold	1	1	8
Spærrene som forbemelt at føres, og oplægges, Arbeidsl: og Kosthold	1	2	
14 tylter Bord til Bordklædning, á 4 Alen á 4 mrk:,			
med førsel og Arbeidsløn	9	2	
Oplændinger og Sømslæger i alt med Arbeidsløn	2		
4 tylter .fads(?) bord til Sue Tag á 3 mrk:, med føring og Arbeidsløn	2		

24 Voger Næver, á 24 s:				6		
Tække Løn samme og taget at oplægge				3		
Øxe Kroge, Torfhæller og Vindskeeder					3	
1 Vindus Fag med Ram/m/er og Karmer alt af nye				4		
Svalen og Trapperne behøver til Reparation 7 tylter bord á 4 mrk:						
med Materialer og Arbeidsløn				4	4	
Kamiin at forandre til Skorstenen, Kalk, Steen og Arbeidsløn				10		
en Kakkelovn behøves som med alt tilbehør, 2de Etage				24		
				---	---	
jalt (ialt)				72		8

3. Korn og Høe Laden, som Aakre Sogns Almue vedtoeg at tilkomme sig at vedligeholde, blev efterseet og befunden derpaa at behøves til sam/m/es istandsættelse, følgende Bekostninger:

4 tylter bord til bordklædning á 3 mrk:, med						
Mat: og Arbeidsløn	2 rd	0	0			
10 tylter 5 alen Hun á 1 mrk: 8 s: med						
Arbeidsløn, Føring etc:	2	3				
10 tylter 4 alens do: á 1 mrk: 4 s: med						
Arb:Løn etc:	2		8			
24 Vog[er] Næver á 24 s:	6					
1 ½ tylt bord til Vindskeeder á 3 mrk:, med						
Arbeidsløn		4	8			
½ tylt Torfhælle Kroge			6			
3 Torfhæller \.....(?)/ med Arbeidsløn		2				
Det gl: Tag at aftage, og et nye igien at optage						
med Arbeidsløn og Føring	2	4		16	2	6
	---	---	---	---	---	
I alt Almuens Huusers brøstfældighed				88	2	14

Derefter Velærv: Hr: Celius samt Schonevigs Hoved Sogns Almue declarerede, at paa

1778: 38b

Bemelte Store Stue har Hr: Celius paa egen bekostning, bekostet Arbeids Løn, men Almuen Tømmeret til 3 Omfare Paabygning til Stuens anstændige forhøielse, samt alle Vinduerne med Rammer og Karmer \i Stor Stuen/ saa og Kakkelovnen af 2 Etager, med alt tilbehør, saa og Forstuen og Gangen imellem Daglig Stuen, og Stoer Stuen; Saa denne Bekostning bliver en privat Sag imellem forrige og efterkommende Personer, saa \at/ Almuen hverken svarer til nogen Aaboed af Forstuen, ei heller de, men efterkom/m/ende Sogne Præst erstatter Hr: Celius, sam/m/e og øvrige ommelte, af ham giorde bekostninger.

b: Blev efterseet efter forrige Forretning de Huse Bygninger som Præst efter Præst tilkom/m/er at vedligeholde som efter sam/m/e Forretning, er følgende:

1. Et Tømret Kiøkken, som blev efterseet, og befunden som følger,

Skorsteenen under Taget at kalkslaae, med						
Kalk og Arbeidsløn	1 rd:	0	0			
Bordklædning fattes paa de 2 Sider, dertil						
7 tylter 5 alens bord, á 5 mrk: med						
Materialier og Arbeidsløn	5	5				
8 Oplændinger, med Mat: og Arbeidsløn	1			7	5	0
	---	---	---			

2. Borge-Stuen med hosværende tømrede Kammer fattedes intet

uden en Vindskeede 4
1 Torvhal 1

3. Jldhuuset af nye afvigte Høst opbygt, fattes slet intet.

4. Den gl: tømrede Melke Boe er nedreevet, og imod Ansvaret for sammen, blev begge D:Hr: Præster foreenede, at Hr: Celius intet tilsvarer for dette Huuses Værdie 8 rd:, ei heller de 5 Rd: for den i forrige Forretning saakaldede Port Stue og Capellan Kam/m/er, derimod samme Port Stue og Capelland Kam/m/er bliver en bestandig Præstegaards bygning til Præstegaarden, i stæden for Melkeboden, saaleedes som sam/m/e Port Stue og Capellan Kam/m/er nu er, dog undtagen Kakkelovnen som deri staar, der tilhører Hr: Celius; derimod Hr: Celius ingen betaling fordrer for sin private Eiendom i meer bemelte Port Stue. Ei heller Hr: Stub derpaa prætenderede nogen Aaboed.

5. Hæste Stalden og den i forrige Forretning under No: 10 anførte en liden Høe Lade, fantes nu sammenbygt, og i god stand, saa intet derpaa fattes.

6. Et Smal Huus, som blev anmelt aldrig at have været tømret, saa den Anførsel derom i forrige Forretning, er en feilskrivelse, som og sees af den derpaa satte Vurdering \3 rd:/, samme med tilhæftet Skudt af Stander Værk, blev efterseet, og Anseet af Værdie som det nu er 3 rd:, men derpaa behøves til sam/m/es Reparation

6 Vog[er] Næver á 24 s:	1	3	0			
½ tylt Spær med Arbeidsløn		2				
4 tylter Huun til bordtag á 1 mrk:, med Arbeidsløn		4				
½ tylt bord til Vindskeeder med Arbeidsløn		1	8			
Tække Løn		4		3	2	8

7. En Veed Skudt af Stander Værk, efterseet, og fattedes intet.

8. En liden {gl:} Møg Skudt af Stander Værk, af nye opbygt, fattes intet.

9. Floeren eller Fæe Huuset, af Tømmer Værk, hvoroven paa er opført det i forrige Forretning af 1756, under No: 11 ommelte Smal Huus, alt nye af Hr: Celius opbygt, sam/m/e Bygning blev efterseet, og derpaa befunden brøstfældigheder hvortil at reparere, udfordres følgende,

9 bielker med Arb:Løn og alt, {…}, nok 4 Strække fisker, Huuset at opskrue, samt af de 9 Bielker, de 3 til Sviil at indlægge blev anseet, alt at koste	11 rd:					
Bordklædning dertil behøves 16 tylter 5 alens Hun, med Arb:Løn og føring	4					
	15	0	0	11	1	13

1778: 39

	15	0	0	11	1	13
8 Søm Slæger		3				
3 tylter bord til Baaser og Gulv á 3 mrk: med Arb:Løn	1	3		17		

10. Et Baade Nøst af Stander Værk, dertil behøves

2 tylter Spær med Arbeidsløn og alt á 5 mrk:	1	4				
1 nye Bitte ligesaa		2				
8 tylter Huun á 1 mrk:, med Arbeidsløn	1	2				
4 Torvholder med Arbeidsl:		1	8			
20 Voger Næver á 24 s:	5					
Tække Løn og dertil hørende	2					
Torvholdskroger			8	10	4	

11. For een ved forrige Forretning casseret Udskudt, imellem Borge Stuen og Herre Gemakket, tilsvarer Hr: Celius 3

12. J stæden for den fra Forstue eller Gangdør til Daglig Stuen, efter forrige Forretnings formeld, forandrede Bygning som i øvrigt tilhører Hr: Celius privative som sin Eiendom, tilsvares Hr: Celius efter sam/m/e Forretning 4

13. Jnventarium ved Præstegaarden, anmelte Hr: Celius at følge efter foreviiste Antegning i en Copie bog ved Kaldet
1 Oxe 2 Kiør 1 Sviin 6 tdr: Havre Et ¾ td: Kar 1 Hors 20 Aar gam/m/el, hvor i stæden for annammet Penge 6

Summa som Præsten til Successor tilsvarer	49	2	13

Skriver Nii og Førgetyve Rigsdaler 2 mrk: 13 s:

Fleere Huuser eller Bygninger blev ikke anmelt eller paaviist, eller af forrige Forretning at erfare, Præstegaarden at tilhøre eller med Kaldet at følge.

Angaaende Bryggen ved Præstegaardens Nøst, da siden sam/m/e af Hr: Celius er opbygt, og ei erfares af forrige besigtelses Forretning, nogen Brygge da at have fulgt Præstegaarden; Saa blev saavel Antecessor Hr: Celius, som Successor Hr: Stub derom saaleedes foreenet, at den sidste afkiøbte den første sam/m/e for 5 rd: \2 mrk:/(?) hvorfor sam/m/e skal følge Hr: Stub og h/an/ds Arvinger som h/an/ds private Eiendom.

De øvrige private Eiendoms Bygninger som ei tilhører Præstegaardens Embedet eller Kaldet, vilde Antecessor og Successor selv particulair foreenes om, ihenseende sam/m/es afhandling, og Sal, samt Betaling.

Viidere havde ingen af Parterne at erindre, men indloed Forretningen til Slutning og Paadømme.

Derefter blev anført Forretningens Bekostning, som D:Hr: Præster vedtoeg, at Hr: Celius betaler imod Regress til andre vedk:de

Hr: Celius for Rættens underholdning				8 rd:	0	0
Sorenskriveren for 2 dages Forretning	5 rd:	0	0			
Stempl: Papiir til Forretningen		1	8			
Dommens Udstædelse, og Forsegling	1					
Skyds og Diæt som nær ved Sorenskr:[s] hiem, er ej at anføre				6	1	8
Hr: Fogden for Laug Rættets Opnævnelse	1	0	0			
Skyds 3 Mand og Baad 1 ¼ Miil		2	8			
en Dags Diætpenge		4				
2 Dages Nærværelse ved Forretningen	5					
Skyds og Diæt paa hiem Reisen	1		8	8	1	0
De 8 Laug Rættes Mænd á 2 mrk: 8 s:				3	2	
			S:ma	25	4	8

Hr: Celius anmelte, Mandtallet i Sognerne at være, ihenseende hvorviit de kunde kom/m/e til at tage deel i bekostningen, neml: Schonevigs Hoved Sogn 28 Mand, Holmedals Annex 50 Mand, og Aakre Annex 65 Mand.
Siden Natten paatrængte beroer Forretningens Slutning til i morgen.

Anden Dagen den 30 Maj 1778, blev Rætten sat i denne Forretning paa Schonevigs Præstegaard, og betient af Sorenskriveren med foranførte Laug Rætt, i overværelse af Hr: Fogden, de ved…(?) Hr: Præster, samt de endnu af Sognernes Almue tilstædeværende, da denne Forretning saaleedes blev besluttet, og derudi dømt og

Afsagt

Da alle og saa mange af de paa Schonevigs Præstegaard og grund befindende Huuse og Byg-

1778: 39b

ninger, som ikke ere private Eiendom, men efter alle vedkommendes Anmeldelse og udviisning af dem d: 10 feb: 1756 ved den nu fratrædende Sogne Præstes Velædle og Velærværdige Hr: Celii tiltrædelse til Kaldet og Embedet, holte Besigtelses Forretning, vedkommer og paaligger enten Præst efter Præst som Præstegaarden ufraskillelig tilhørende og dermed følgende, eller og Sognernes Almue at vedligeholde, paa det nøieste ere efterseete og taxerede, og ingen af alle vedkom/m/ende derved haft noget at erindre, Saa Kiendes og dømmes for Rætt, og af den gandske Rætt herved afsiges: a: Jhenseende Almuens Huuse, og 1ste Den stoere Stue Schonevigs Hoved Sogns Almue tilhørende, da for saaviit derpaa af Hr: Celius er bygt, og ei derfra kand skilles /: thi Kakkelovnen bliver Hr: Celii private Eiendom :/ og hvorfor Hr: Stub nu contenterer Hr: Celius med imellem dem accorderet Betaling, skal Hr: Stubs Arvinger have Rætt at nyde Erstatning efter Vurdering i sin tiid af Efterkommeren i Kaldet. 2det Herre Sals Bygningen Holmedals Annex Sogns Almue tilkommende, skal af Almuen forderligst istandsættes, og derpaa anvendes de derfor anførte nødvendig befundne Bekostninger \72 rd: 8 s:/ 3die Korn- og Høe Laden skal Aakre Annex Sogns Almue ligeleedes forderligst istandsætte, med derpaa nødvendig anseete Bekostninger til 16 Rd: 2 mrk: 6 s:, alt \desse Bygninger/ i fuldfærdig Stand inden Høe Slaatten 1779, i mangel deraf Sogne Præsten Velærværdige Hr: Stub lader sam/m/e istandsætte, saavel de nu befundne, som imidlertiid af Tiidens henstand foraarsagende brøstfældigheder, hvis bekostning efter Regning, hvad enten samme undergaaer eller overstiger foranførte Overslag, af Almuen efter høie Øvrigheds approbation og giørende Repartition, hver af sidstbem:te 2de Annex Sogner for sig, under Executions Tvang udreedes og erstattes. b: For de Bygninger som Præst efter Præst i følge af Embedet skal vedligeholde, erstatter Antecessor Hr: Celius til Successor Hr: Stub, den derpaa befundne Aabods fald 38 rd: 5 mrk: 13 s:, samt Jnventarii Penge for 2de ei meere befindende smaae Huuse 4 Rd: 3 mrk:, saa og Jnventarii Penge for en Hors 6 Rd:, i alt reede Penge 49 Rd: 2 mrk: 13 s: og derforuden overleveres \til/ Hr: Stub de øvrige anførte Jnventarii Poster in Natura. Den under No: 4 anførte saa kaldede Port Stue og Capellan Kammer, bliver efter anførte forklaring herefter en Bygning ved Præstegaarden og dertil hørende. Denne Forretnings Omkostninger 25 rd: 4 mrk: 8 s: betaler Hr: Celius, men dertil erstattes \ham/ for Almuens Anpart, af hver Almues Mand i alle 3 Sogne, i alt 143 Mand, af hver Mand 13 skl: som bliver 19 rd: 2 mrk: 3 s:, da de øvrige 6 Rd: 2 mrk: 5 s: af Hr: Celius selv betales og erlægges. Alt til betaling og Leverance tildømt, efterkommes inden 15 dage efter denne Doms lovlige forkyndelse under Adfærd og Executions Tvang efter Loven. Udstæd

Schonevig Skibreedes Sommer Ting paa Gielmervigens Tingstæd d: 12 Junj 1778, holt og administreret af Rættens Betiente i overværelse af Høi Velbaarne Hr: Stiftbefl: Md: de Schouboe, Districtets Foget V: og V: Hr: Ulr: Wilh: Koren, Skibreedes Lensmand Christopher Pedersen Gielmervigen, tingsøgende Almue, Laug Rættes Mænd
1. Helje Aschoutsen Sætre 3. Østen Larsen Mortvedt 5. Jon Larsen Kleppe 7. Ole Biørnsen Wiche
2. Erich Hugnesen Furdal 4. Johannes Andersen Eide 6. Ole Andersen Schoga 8. Tollev Haldorsen Matre

Allerunderd: og underd: læst Kongl: og høi Øvrigheds ordre og Anordninger samt Befalling for Fogden, registeret fol: 26, 27 og 29b, samt end viidere.
Placat fra Gen: Told Kameret 30 Apr: 1778 om Toldfriehed for Valke Jord.
Forordning om Danske Een og Fem Rigsdaler Cour: i Jisland 22 Ap: 1778.
Stiftets Lysning efter 4 Delinqvente og Slaver Christen Lindberg med fleere d: 11 Maj 1778.
Stiftets Communication af 9 Juni 1778, af Kongl: Rescript om Militair Execution for Vei Arbeidets forsømmelse see fol: 42a.

Formynder Ting blev derefter holden og Børne Midlerne befunden i rigtighed som Formynder Bogen udviiser.

1778: 40

Pante Bogen til inddragelse
Skifte efter Niels Siursen Yttre Tungesvig 9 Marti 1778 paa Jordegods Udlægget.
Skifte efter Siur Siursen Mllieteigen 16 Dec: 1777 paa Jordegods Udlægget.

Pante Bogen til Udslettelse
Siur Millieteigens Obl: til Ped: Rullestad 20 rd: d: 13 Nov: 1761 qvitteret 6 Janv: 1778.

Børne Penges Oplysning
Thor Erichsen Elsager som Formynder for Giertrud Ols Datter der har arvet efter Ole Thorsen Fatland den 7 Sept: 1765 6 rd: 5 mrk: 11 s:, oplyste sam/m/e i Rætten til forRentning; Men da ingen samme vilde modtage, blev bem:te Summa efter Formynderens begiæring forseglet i en Skind Pung, og under Rættens Segl Formynderen tilbageleveret.

Nye Sag.
Proc: Sr: Niels Gorm mødte for Rætten og gav tilkiende, det hand efter forlangende af Kiøbmanden i Bergen Mr: Abraham Toske havde til dette Ting, tiid og Stæd ladet ved mundtl: Kald og Varsel indkalde Torbiørn forhen Matre, nu Holmedal, til at liide Dom at betale 2 rd: 3 mrk:, som hand er pligtig for bekomne og crediterede Vahre, samt at betale Processens Omkostninger skadesløs.
Stevne Vidnerne Peder Christophersen Skaalnæs og Christopher Johansen Tielle, fremstoed og afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Torbiørn Matre, eller Holmedal, blev paaraabt; Men da hand ikke mødte eller møde loed; Saa blev ham given Rættens Laugdag til Høstetinget 1778 førstk:de første dag samme holdes, at møde og svare til Sagen, hvilken Laugdag Citanten paalægges at tage beskreven og lovlig at lade forkynde.

Sagen beroer til Høstetinget 1778.

Opsat Sag fra fol: 13a. Bøchman contra Ole Wiche.
Citanten fremlagde Rættens Laugdag og forelæggelse saa lydende:
Stevne Vidner Peder Christoph: Schaalnes og Christopher Johansen Tielle, fremstoed og afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre, sam/m/e lovlig at have forkyndet.
Ole Biørnsen Wiche blev paaraabt, og mødte samt benægtede at have anderleedes skiænket Øll, end haft et pr: Potter Øll, og deraf givet sine Venner at drikke.
Vidnerne blev fremkaldet som blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen, med formaning at vogte sig for MeenEed.
Derefter fremstoed som 1te Vidne Johannes Siursen Entvedt Huusmand under Qvandal som aflagde Eed og forklarede: At afvigte \Aars/ Vaar i Maj Maanet omtrent, een Søndag, saae Vidnet, at Ole Biørnsen Wiche, havde Øll med sig \til Kirken/ hvoraf hand havde i en halv Kande, ved Søen hvor Kirke folkene lander, der hand under aaben Himmel, ikke langt fra Kirken, men mindes ei ræt, enten det var før eller efter Prædiken, loed 2 Mænd drikke, men Vidnet smagte det ei, saae ei veed om det var stærk Øll, dog tænker det var Øll, siden det blev drukken af en Øll Kande; og veed Vidnet ikke, eller saae at derfor blev betalt Penge. Demitteret.
Fremstoed 2de Vidne Lars Larsen Eegemoe, SelvEier, som aflagde sin Eed med oprakte fingre efter Loven, og forklarede: At sam/m/e dag som forrige Vidne og Ole Biørnsen Wiche var til Aakre Kirke, var en Søndag, i forrige Aars Vaar, omtrent i Maji Maanet, da og Vidnet var der, da Vidnet saae Ole Biørnsen Wiche havde Øll paa Landet i en Kagge paa 2 á 3 Kander stoer, og havde Øll i en halv Kande, som Vidnet drak af, men blev givet det af en anden Mand, dog betalte intet derfor, og saae ei af nogen betalte derfor, men {…..} en anden Mand begiærte det, af Ole Wiche til foræring, som hand sagde af Skiemt, og hvorpaa Ole Wiche sagde Ja, og tappede det af Kaggen, hvilket alt var efter Prædiken. Dimitteret.
Sr: Bøkman derefter paastoed Dom efter Amtets og Stiftets høie Øvrigheds Bevilling af 24 Aug: 1770 som hand

1778: 40b

foreviiste og leverede Copie af i Rætten saa lydende: hvorefter forventede Dom til Mulctes og Omkostningers skadesløse erstatning.
Ole Wiche ligeleedes indloed Sagen under

Dom

Da Stiftets høie Øvrigheds Bevilling og Resolution af 24 Aug: 1770, ikke alleene forbyder drikkendes Vahres Sal, ved Aakre Kirke, men endog sam/m/es henførsel der til Stædet, saa endskiønt ved de førte Vidner det første ei er oplyst, det sidste dog lovlig er beviist, saavel ved Vidnernes udsigende som jndstevntes egen tilstaaelse; Saa Kiendes og dømmes for Rætt og herved afsiges: At Ole Biørnsen Wiche bør for saadan forseelse bøde til den Nordenfieldske Vej Cassa fiire Mark skriver 4 Mrk: Danske, samt erstatte Citanten denne Sags Omkostninger med 2 rd: 4 mrk: 8 s: foruden det Stemplede Papiir og Dommes (Dommens) forkyndelse, alt at efterkom/m/es inden 15 dage efter denne Doms lovlige forkyndelse under Execution og Adfærd efter Loven. Extr: lev: Fogden

Opsat Sag fra fol: 13a. Bøchman contra Ole Waage.
Citanten fremlagde Rættens Laugdag og forelæggelse, som lyder saaleedes:
Den indstevnte og Laugdagede Ole Waage, samt forelagde Vidner Lars Halvorsen Lille Entvedt og Gunder Arnesen Tøsse, mødte alle, deraf indstevnte mødte og benægtede enten at have ført Øll til Kirken ved Aakre, eller noget enten solgt eller bortgivet.

Vidnerne blev forelæst Eedens forklaring af Lov bogen med formaning til Sandheds udsigende, hvorefter fremstoed som

1te Vidne Lars Halvorsen Lille Entvedt, Huusmand, som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven, og forklarede: At en Hellig dag forrige Aars Vaar saae Vidnet at indstevntes liden Søn, ei større end et Giætle barn, tappede af en liden Kagge paa 2 á 3 Kander, som laae i en baad ved Stranden, nær ved Kirken, hvor Kirkefolk lander, Øll i Potte, 2 gange, dog saae ei Ole Waagen derved, skiønt hand havde seet ham den dag i Kirken, hvilke 2 Potter Øll som blev tappet efter Prædiken, efter begiæring af 2 ustevnte Bønder, dog ei hørte om blev lovet betaling for, eller derfor givet Penge, af hvilke 2 Potter, bem:te 2 Mænd havde hver een for sig og drak. Dimitteret.

Fremstoed 2det Vidne Gunder Arnesen Tøsse Huusmand som aflagde Eed og forklarede: At en Søndag afvigte Aars Vaar, saae Vidnet, efter Prædiken, da Kirke folkene vilde reise fra Kirken \Aakre/, en Øll Kagge ligge i en baad ved Stranden, som ei veed hvem eiede, og Ole Waagens liden Søn ved Baaden i Stranden, men saae ei at deraf blev tappet, eller veed hvad der var i Kaggen; da Sr: Bøkman kom til, og sagde til omstaaende: Der seer J gotfolk, at Ole Waagens Søn har Øll i Baaden, men hørte ei hvad Ole Waagens Søn svarede. Dimitteret.

Sr: Bøkman begiærede Sagen at beroe til fleere Vidners førelse til Høste tinget 1778.

Opsat Sag fra fol: 13a. Bøkman contra Haldor Wicke.

Citanten fremlagde Rættens Laugdag og forelæggelse som er saa lydende.

Stevne Vidnerne Peder Christophersen Schaalnæs og Christopher Johansen Tielle afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig samme at have forkyndet som Loven foreskriver.

Haldor Wike blev paaraabt, men mødte ikke eller møde loed.

Vidnerne Halvor Siursen Søllesvig og Erich Hugnesen Furdal blev fremkaldet som blev forelæst

1778: 41

Eedens forklaring af Lov bogen med formaning til Sandheds udsigende.

Fremstoed som 1te Vidne Halvor Siursen Søllesvig Huusmand under Slaake, som aflagde Eed og forklarede: At i fior Vaar en Søndag saae Vidnet, at Haldor Tollevsen Wicke havde liggende i sin Baad ved Kirke Landingen ved Aakre Kirke, en Øll Kagge paa 4 á 5 Kander, som Haldor Tollevsen Wiche den tiid uden Tieniste og hverken gift eller boesat, tappede Øll af, i halv Kander til een og anden af Kirke folkene efter Prædiken, men saae ei nogen betalte noget derfor, og hvilket var tet ved Kirken. Dimitteret.

2det Vidne Erich Hugnesen Furdal fremstoed og aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven, og forklarede: At omvundne Søndag passerede i alt som næstforrige Vidne har forklaret, og end viidere forklarede dette Vidne, at indstevnte Haldor Wike fik toe skilling af een af omstaaende, som kom tilgangende, men erindrer ei at denne sagde hvorfor de toe skilling var. Dimitteret.

Sr: Bøkman derefter fremlagde Stiftets høie Øvrigheds Bevilling og Resolution af 24 Aug: 1770 og deraf leverede Copie til Actens følge saa lydende: hvorefter paastoed Dom til Mulctes og Omkostningers skadesløse Erstatning, og Paagiælderen tillige tildømt for ulovlig Handel at bøde efter Fr: 9 aug: 1754 a. 5. saaleedes indlod Sagen under Dom.

For at give den jndstevnte tiid at svare til Sagen, loed Rætten sam/m/e beroe til Høste Tinget 1778.

Biørne Skud.

Wier Knudsen SelvEier paa Wiig i Schonevig Skbr: fremviiste en voxen Biørne Hud, som af ham var fældet og skudt i Sandvolds Mark, afvigte Kyndelmisse tiider, og derfor begiærte sædvanlige Skud Penge 2 Rdr: Almuen var viidende om dette Biørne Skud; thi blev Huden mærket og Comparenten sam/m/e tilbageleveret, samt ham betalt af Hr: Fogden Skud Penge toe Rdr:

Biørne Skud.
Wier Olsen SelvEier paa Wiesekiær, mødte og foreviiste et støkke Biørne Hud, af en Biørn af ham anmelt skudt i Børkestrands Mark \før Paaske sidst/ men siden af andre Biørne opædt, og derfor begiærte de sædvanlige Skud Penge 2 rdr: Almuen var viidende om dette Biørne Skud; thi blev det foreviiste støkke Hud mærket, og Comparenten sam/m/e tilbageleveret samt ham betalt af Hr: Fogden Skud Penge 2 Rdr:

Pante Bogen til Udslettelse
Helje Aschoutsen Sætres Obl: til Sl: K: Rd: Juel p: 98 rd: 16 Nov: 1771 p: 506 qvitteret 12 Juni 1778.

Pante Bogen til inddragelse
Helje Sætres Skiøde til Jonas Heljesen paa 1 Løb 1 Hud i Sætre d: 3 Marti 1778.
Jonas Heljesens Obl: til Fr: Juel paa 98 rd: 1 pr: i forbem:te, d: 12 Juni 1778.
Jonas Heljesens Vilkors Contract til Helje Sætre d: 12 Juni 1778.
Ole Olsen Flesches Skiøde til Lars Larsen Flesche paa Odels Rætten i Flesche d: 26 feb: 1778.
Elias Pedersens Skiøde til Peder Eliassen paa 2 Løber Smør i Yttre Næss d: 17 Nov: 1777.
Peder Eliassens Vilkors brev til Elias Pedersen Yttre Næss d: 11 Juni 1778.

Som Natten paatrængte, beroer Tingets Continuation til i morgen.

Anden Dagen den 13 Juni 1778 continuerede dette Ting.

1778: 41b

Nye Sag
Ole Tollevsen SelvEier paa Lechnes, fremstoed og anmelte at have med lovlig mundtlig Varsel ladet indkalde til dette Ting og tiid Lars Eliassen SelvEier paa MitEbne, for at \have/ afkiøbt Citantens mindre aarige Søn ikkun 21 Aar gammel Navnlig Tollev Olsen, en Kaaber Kiedel, for alt for ringe betaling, som bem:te mindre aarige Tollev Olsen har solgt uden Curators som Citanten er, hands Samtøkke, hvilken Kaaber Kiedel som Tollev Olsen har arvet og ham er udlagt ved Skifte efter hands Moder, var vurderet for 4 rd: 3 mrk: 3 s:, og var meere værd, men Tollev Olsen ej faaet meere derfor end 1 Rd: 3 mrk:, hvorfor Citanten har ladet indkalde Lars Eliassen MitEbne, at lide Dom og høre Vidner, samt Paastand, til at imodtage de udbetalte 1 rd: 3 mrk:, og levere Kiedelen til Citanten, saa at Kiøbet skal være u-giort. Som Stevne Vidner fremstillede Jon Larsen SelvEier paa Lechnes og Lars Erichsen Berg, som afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Ole Tollevsen anmelte at vilde til Høstetinget for Processens skyld indvarsle sin Søn Tollev Olsen.
Den indstevnte Lars Eliassen MitEbne blev paaraabt, men ikke mødte eller møde loed; Thi blev ham given Rættens Laugdag til Høstetinget 1778 første dag samme holdes, at møde og

svare til Sagen, hvilken Laugdag Citanten paalægges at tage beskreven og lovlig at lade forkynde.
Sagen beroer til Høstetinget 1778.

Pante Bogen til inddragelse
Thor Haagensen Holmedals Obl: til Capt: Dahl paa 38 rd: 5 mrk: 2 prior: i 2 Løber Smør i Holmedal 12 Juni 1778.
Ole Larsen Øfstebøes Vilkors brev til Lars Larsen d: 12 Juni 1778.

Pante Bogen til Udslettelse
Lars Steensen Ebnes Obl: 16 Juni 1755 til Christi Lars Datter paa 60 rd:, qvitteret af Arvingerne den 12 Nov: 1776.

Pante Bogen til inddragelse
Johannes Siursen[s] Skiøde til Wier Olsen paa 9 mrk: Sm: i Wisekiær d: 3 feb: 1778.
Wier Olsen Wisekiærs Obl: til Elias Pedersen Yttre Næss p: 34 rd: 1 pr: i samme d: 3 feb: 1778.
Peder Christophersen Skaalnæs Vilkors brev til sine Forældre 12 Juni 1778. NB: blev ei publiceret som skrevet paa uræt Stemplet Papiir i ihenseende til Taxten, me..(?) No: og Clas(se?)
Lars Steensen NorEbnes Skiøde til Aad Larsen paa 1 Løb 18 mrk: Smør i NorEbne dat: 1 Marti 1778.
Aad Larsen NorEbnes Obl: til Lars Steensen p: 220 rd: 1 pr: i forbem:te d: 12 Maj 1778.
Aad Larsens NorEbnes Vilkors Contract til Lars Steensen d: 12 Juni 1778.
Erich Rasmussen Tvedts Skiøde til Erich Erichsen p: 2 pd: Sm: 1 G:sk: i Tvedt d: 27 feb: 1778.

Rydnings Seddel
Hr: Lieut: Dahls til Hans Larsen Dalstøe paa et Plads at rydde d: 11 Juni 1778, til Manufactur Huuset betalt 4 skl:

Pante Bogen til inddragelse
Peder Christophersen Skaalnæs Vilkors brev til sine Forældre Christopher Gielmervig og Hustrue d: 12 Juni 1778.
Peder Christophersen{s} Schaalnes Obl: til Christopher Ped: Gielmervig 320 rd: 13 Juni 1778.

Frievillig Afgifts Commission blev holden, og Contributionen beløb til 4 rd: 2 mrk:

Undsætnings Kornet ang:de som i Aarene 1772 og 1773, er udcrediteret blev optagen Tings Vidne, ihenseende hvilke, samme, og til hvilke tiider kunde betale; i overværelse af Lensmand Christopher Pedersen Gielmervigen og

1778: 42

Skafferen Mons Jversen Skaalnæs.

Som ingen viidere indfandt sig efter 3 ganges udraab, med noget at gaae i Rætte, blev Tinget for dette Skibrede ophævet.

Etne Skibreedes Sommer Ting paa Giærde Tingstæd den 15de Juni 1778 holt og administreret af Rættens Betiente i overværelse af HøiVelbaarne Hr: Stiftbefalingsmand de Schouboe, Districtets Foget Velædle og Velv: Hr: U: W: Koren, Skibreedets Lensmand Christen Hansen Frethe, tingsøgende Almue og Laug R: Mænd
1. Rasmus Rasmuss: Øf: Ness 3. Gotschalk Rasmuss: Jndr: Haaland 5. Niels Torbiørnsen Jndre Haaland
2. Jon Jngebrethsen Biørgen 4. Siur Rasmussen Yttre Haaland 6. Abraham Torbiørnsen Liusnes 7. Torbiørn Alvalsen Haaland 8. Torkel Halvorsen Winnie

Allerund: og underd: læst, Kongl: og høi Øvrigheds Anordninger og Befalinger samt Bestalling for Fogden som er registeret fol: 26, 27 og 29b. samt 39b. og end viidere.
Placat om Tolds og Consumptions Nedsættelse og Bestemmelse for Caffee bønner d: 27 April 1778.

Formynder Ting blev derefter holden og Børne Midlerne befunden i rigtighed som Ober Formynder Bogen udviiser.

Pante Bogen til inddragelse
Skifte efter Alval Siursen Jndre Hamre i Fieldberg Skibreede 16 Dec: 1777 paa Udlæg i Støele, som Pantebogen udviiser.

Opsat Sag fra fol: 15b. Schrøder contra Henrich Eecheland.
jngen af Parterne vare tilstæde; thi beroer Sagen til vedkommende indfinder sig ved Tingets Continuation i morgen.

Opsat Sag fra fol: 15b. Schrøder contra Ellev Siursen.
Ingen af Parterne mødte; thi blev udi denne Sag afsagt følgende

Dom

Sr: Johan Schrøder som Eiere og Priviligeret for Etne Giæstgiverie har indstevnet Ellev Siursen som Forpagter af samme for Afgiften deraf pro 1776 7 Rd: sammen med Processens Omkostninger at erstatte. Ellev Siursen har tilstaaet Afgiften deraf Aarlig 7 Rd:, men ei tilstaaet at restere meere end for ¾ Aar til Mich: 1776, hvilket ei anderleedes af Citanten er beviist; Thi Kiendes og Dømmes for Rætt og herved afsiges: At Ellev Siursen bør til Citanten Sr: Johan Schrøder betale de paastevnte og tilstaaede ¾ Aars Afgift som beløber 5 rd: 1 mrk: 8 s: skriver Fem Rigsdaler 24 skl: samt erstatte denne Processens Omkostning med 2 Rd:, foruden Dommens Stempl: Papiir og forkyndelse. Alt at efterkommes inden 15 dage efter denne Doms lovlige forkyndelse under Execution og Adfærd efter Loven.

Opsat Sag fra fol: 17a. Steffen Huustvedt contra Ole Jngebretsen Berge.
Steffen Huustvedt mødte og declarerede Sagen forligt, og altsaa frafaldt Sagen; thi blev samme nu for Rætten ophævet.

Opsat Sag fra fol: 17a. Lensmand Christen Frethe contra Svend Fittie.
Citanten declarerede Sagen forliigt og frafalden; thi blev samme nu for Rætten ophævet.

Nye Sag

Johannes Larsen Houge anmelte at have ved lovlig mundtl: Varsel ladet indkalde Svend Erichsen Fittie til at betale sig skyldig værende 33 Rd:, samt omkostninger at erstatte, og derpaa at lide Dom.
Som Stevne Vidner fremstoed Jens Nielsen Skaffer og Jngebreth Jversen der afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Svend Erichsen Fittie blev paaraabt, men som hand ikke mødte, eller møde loed; Saa blev ham given Rættens Laugdag til Høstetinget 1778 første dag sam/m/e holdes, at møde og svare til Sagen; hvilken Laugdag Citanten paalægges at tage beskreven, og lovlig at lade forkynde.
Sagen beroer til Høste Tinget 1778.

1778: 42b

Som Aftenen paatrængte, beroer Tingets Continuation til i morgen.

Anden Dagen den 16 Juni 1778 continuerede dette Ting og begyndte morgen tiilig.

Publiceret
Pante Bogen til Udslettelse
Siur Johansen Ouestads Obl: til Erich Evensen Ouestad 19 Nov: 1774 qvitteret 23 Marti 1778 p: 617.

Pante Bogen til jnddragelse
Siur Johansen Ouestads Skiøde til Jngemon Rasmussen Ouestad p: 1 ½ Løb 1 ½ Hud i Gaarden Ouestad d: 16 Juni 1777.
Jngemon Rasmussen Ouestads Obl: til Krigs Commissair Dahl 200 rd: 1 pr: i 1 ½ Løb 1 ½ Hud i Ouestad d: 24 Marti 1778.
Capt: Biørns Obl: [til] Hr: Hegelund p: 99 rd:, 4 proCt: Rente, 1 prior: i sine Huuser ved Giærde Søen d: 18 Nov: 1777.
Erich Erichsen Winnies Vilkors Contract til sin Fader Erich Erichs: og Hustr: dtr: 15 Juni 1778.
Erich Erichsen Winnies Skiøde til Erich Erichsen paa 1 Løb 18 mrk: Smør og 1 ¼ td: Korn i Winnie samt 12 Mrk: Smør i Heggelev d: 26 febr: 1778.

Bygsel Seddel
Seminarii Fridericiani Forstander i Bergen til Erich Winnie p: 12 mrk: Sm: i Winnie dtr: 7 Maj 1778. Manuf: H: 8 Skl:

Opsat Sag fra fol: 15b. Tollev Eide contra Svend Fittie.
Tollev Eide mødte, og declarerede Sagen forliigt; thi blev sam/m/e nu for Rætten ophævet.

Opsat Sag fra fol: 16a. Ole Onsteen contra Rasmus Fiøsne.
Ole Onsteen mødte ved sin Søn Lars Olsen og declarerede at Sagen var forliigt, og derfor frafaldt sam/m/e, som og nu for Rætten blev ophævet.

Opsat Sag fra fol: 16b. Ole Westreim og Poul Hallanger i Hardanger, contra Carl du Wahl.
Poul Hallanger mødte paa egne og Ole Westreims vegne, og begiærede Dom, samt fremstillede til Vidner om afvigte Efter Høst 5 uger før Juul at have udsagt indstevnte at flytte

og røddig giøre Gaarden til denne Vaar Fardag, Peder Knudsen SelvEier paa Østreim og Thor Larsen SelvEier paa Østreim, som hand begiærede i Eed taget og examineret.
Carl du Wahl mødte og tilstoed lovlig indkaldelse baade ved Stevning og Laugdag, saa tilstoed og at var fra Citanterne bleven lovlig udsagt til at flytte til denne Vaar, hvilken Udsigelse var ham lovlig ankyndiget omtrent 5 uger før Juul sidstafvigt. Men formeendte at ei var pligtig at viige Gaarden, efter Ole Westreims Løfte at Carl du Wahl skulde have gaarden igien for samme Penge som den ved auctionen blev solgt for efter Skiøde af 16 Nov: 1774, og naar hand toeg paa at reparere Gaarden, skulde hand neml: Carl du Wahl faae enten Skiøde eller Bygsel Seddel paa Gaarden, og Skiøde skulde hand faae naar hand skaffede Penge. Siden den tiid har Comparenten tækket 2 af Gaardens Huuse, men ei fleere. Om alt sligt neml: af Ole Wæstreim giorde Løfte Carl du Wahl havde indstevnet at vidne uden Faldsmaals Straf Gunder Tesdal, Hans Christensen Hougeland, Svend Fittie, Guri Tesdal, Ole Thorsen Giærde, og Osmund Erichsen Juleschaar. Om hvilke Vidners jndstevning som Stevne Vidner at afhiemle fremstillede Jens Nielsen Juleschaar og Jngebrit Jversen Giærde Søen.
Poul Hallanger

1778: 43

exiperede imod Vidners førelse som sig uvedkommende, og ei kand blive ham til Tab, om Ole Westreim kand have giort noget Løfte, som hand er u-viidende om, og kand til Vidners førelse i saa fald paa Ole Westreims vegne ei vedtage noget Varsel.
Carl du Wahl tilstoed at Ole Westreim ei var bleven stevnet til disse Vidners førelse, da hand vel havde det begiært af Lensmanden hvor Ole Westreim boer, men har hørt er bleven forsømt. Ei heller er Poul Hallanger indstevnet til Vidner at paahøre,
Rætten kunde ikke imod Lovens pag: 33 a.1 tillade nogen Vidner at føre imod Ole Westreim og Poul Hallanger, siden de ikke til samme at paahøre er lovlig stevnet.
Carl du Wahl begiærede Sagen opsat til Høstetinget førstk:de til viidere Continuations og Vidne Stevning.
Poul Hallanger paa egne og MedEieres Vegne begiærede Dom ved dette Ting, og at Sagen ei bliver opholt efter Carl du Wahls Udflugter.
Rætten alleene paa grund af foregivne Løfte, uden noget slags skriftl: beviis, som i saadan tilfælde behøves skriftlig, \kunde ikke/ lade Sagen henstaae, men paalagde Carl du Wahl strax at fremkom/m/e med antagelige Beviiser.
Carl du Wahl havde intet at fremlægge.
Poul Hallanger paastoed Dom alleene til at Carl du Wahl skal fraviige og rødig giøre Gaarden Støele til Vaar Fardag 1779, og betale Kongl: Skatter som af Citanterne er udlagt, for Aarene 1775 8 rd: pro 1776 8 rd: 1 mrk: 11 s: og pr: 1777 8 rd: 3 mrk: 7 s:, samt end viidere for 1778 efter hvad derfor kand blive at fordre, saa og 4 Aars Landskyld Aarlig 1 rd: 1 mrk: 6 s: er 4 rd: 5 mrk: 8 s:, item end viidere at erstatte den/n/e Sags Omkostninger med 6 Rd:, iberegnet Dommens udstædelse og forkyndelse, og i øvrigt frafaldt viidere Paastand som hand ellers efter Loven kunde giøre, saaleedes indloed Sagen til Dom.
Carl du Wahl indloed Sagen til Dom.
Thi blev udi denne Sag afsagt følgende

Dom

Ole Wæstreim og Poul Hallanger har her til Rætten ladet indkalde Carl du Wahl, at fraviige Gaarden Støele af Landsk: 1 Løb 16 mrk: Smør, som dem er tilhørende efter Auctions Skiøde af 16 Nov: 1774, og af ham uden enten Skiøde eller Bygsel beboes, eller taale Dom til Udkastelse, samt erstatte Omkostninger. Efter hvilken jndstevning Citanterne har beviist deres Eiendom med i Rættelagde Auct: Skiøde, samt beviist med indstevntes tilstaaelse at

hand er lovlig udsagt, og derefter paastaaet Dom efter Stevningen, og end viidere for Skatt og Landskyld, som dog ikke, som upaastevnt \nu/ kand paadømmes. Den indstevnte Carl du Wahl har tilstaaet Udsigelsen til at fraviige og røddig giøre Gaarden, og ei Ligitimeret sin beboelse eller brug af samme, enten med Skiøde, Bygsel eller nogen skriftl: Contract; Og hvad af ham foregives om mundtl: Løfte, er ei til at opholde denne Sag, antagelig, uden noget formelig Document; Thi Kiendes og dømmes for Rætt og herved afsiges: At indstevnte Carl Phillip du Wahl, bør til Vaar Fardag 1779 fraviige og røddig giøre til Ole Westreim og Poul Hallanger deres efter Auctions Skiøde 16 Nov: 1774, eiende og af ham uden Adkomst eller tilladelse beboende Gaard Støele i Etne Skbr: af Landskyld 1 Løb 16 mrk: Smør, samt bøde til Hands Maj:ts Cassa toe Lod Sølv som er En Rigsdaler, saa og erstatte denne Sags Omkostninger med Sex Rigsdaler, hvoraf det til betaling tildømte erlægges inden 15ten dage efter denne Doms lovlige forkyndelse under Execution og Adfærd efter Loven, og Gaarden til forelagde tiid røddig giøre, under Udkastelse efter Lovens 3 Bogs 14 Cap: 1 art: Udstæd til Fogden

Nye Sag
Sr: Johan Henrich Timbkess (Timbkies) i Bergen loed an-

1778: 43b

melde at have til dette Ting og tiid ladet indkalde Carl du Wahl paa Støele, at liide Dom til at betale sig skyldig værende 14 rd: 3 mrk: for bekomne Vahrer, saa og at erstatte Processens Omkostninger.

Carl du Wahl mødte og tilstoed lovlig Varsel, men benægtede, at være Citanten noget skyldig indtil hand beviiser det.

Rætten loed Sagen beroe til beviis og Ligitimation til Høstetinget 1778 første dag samme holdes.

Nye Sag
Tørres Larsen Lunde anmelte at have paa egne og MedArvingers Vegne efter Halvor Heinesen Echreims afdøde Hustrue Anne Osmunds Datter, ladet indkalde Halvor Heinesen til at giøre Speciel forklaring om de 20 rd: som hand angav at være skyldig for sin Sl: Kones begravelse, ved Skiftet efter hende, og til hvem hand var dem skyldig, derom at anhøre Vidner, saavelsom og om hvad hand og hands Sl: Kones Arvinger var forliigte om, afvigte Sommer, saavelsom og at taale Dom til vedbørlig rigtighed og Processens Omkostningers erstatning. Til Vidner herom indkaldet under Faldsmaals Straf Haldor Torbiørnsen Sande og Erich Halvorsen Qvamen.

Stevne Vidnerne Jens Nielsen Juleschaar og Jngebrecht Jversen Giærde Søen fremstoed og afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.

Halvor Heinesen Echreim blev paaraabt, men mødte ikke eller møde loed.

Vidnerne Haldor Sande og Erich Qvamen fremstoed og blev forelæst Eedens forklaring af Lov bogen, med formaning til Sandheds udsigende. hvoraf fremstoed

1te Vidne Haldor Torbiørnsen Sande som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven, og forklarede: At [i] fior Sommer kort tiid efter Skiftet var holdet, blev Vidnet hæntet til Echreim, hvor Enkemanden Halvor Heinesen og hands Hustrues Arvinger og de umyndiges Formyndere \vare samlede/, da der fantes noget lidet som var forglemt at registere og vurdere, som blev vurderet til 6 ½ Rd:, som skulde lægges til Løn til de ugifte børn som skulde nyde: de 2 ældste, neml: Osmund og Jngeborg hver 4 Rd:, og den yngste Brithe skulde nyde 2 rd:, og de øvrige 3 ½ Rd:, blev de foreenet at Halvor Echreim skulde lægge til af sin Lod,

som Halvor Echreim (in?)dgik, men veed ei om siden er betalt, derefter blev foreslaaet, at Halvor Echreim skulde give tilbage 6 Rd:, af de 20 rd: hand havde angivet til begravelse og smaae giæld, som hand tilbød Arvingerne om de vilde paatage sig, men blev u-afgiort. Dimitteret.

2det Vidne Erich Halvorsen Qvamen fremstoed, aflagde Eed og forklarede: ligesom 1ste Vidne, men erindrer ei nogen vis beslutning om de 20 Rdr:, anderleedes end som forrige Vidne har forklaret. Dimitteret.

Siden Halvor Echreim ikke mødte eller møde loed; Saa blev ham given Rættens Laugdag til Høstetinget 1778 første dag samme holdes, at møde og svare til Sagen, hvilken Laugdag Citanten paalægges at tage beskreven, og lovlig at lade forkynde.

Sagen beroer til Høstetinget 1778.

Pante Bogen til Udslettelse og Antegning ved efterskrevne 2 inddragne Doc:

Tørres Nielsen Biørgens Obl: 18 Nov: 1777 til Peder Knudsen Østereim paa 99 rd: Qvitteret 16 Juni 1778 indført fol: 108b.

Pante Bogen til inddragelse

Niels Nielsen Biørgens Skiøde p: ½ L:, ½ td: K: til Tørres Nielsen i Biørgen d: 6 April 1778.

Tørres Nielsen Biørgens Obl: til Krigs Commissair Dahl paa 200 rd: 1 pr: i forbem:te, d: 6 April 1778.

Skifte efter Niels Oppeim om Udlægget paa Qvamen 7 Marti 1778.

1778: 44

Opsat Sag fra fol: 15. Schrøder contra Henrich Eecheland.
Schrøder loed begiære Dom efter Stevnemaalet.

Henrich Eecheland anmelte og fremstillede Christopher Christophersen Dueland som forklarede at have tilligemed Ole Halvorsen Skaffer stevnet efter skriftl: Stevnemaal, contra for Henrich Eecheland, Sr: Schrøder her at møde at høre de af Henrich Eecheland agtende til denne tiid og Ting indstevnte Vidner, men den anden Stevningsmand der og har den skriftlige Stevning, er ei kommen her til Rætten tilstæde; Desaarsag Henrich Eecheland beklagede, at kunde formodentlig ei faae ført sine Vidner, siden hand hverken har faaet sit Stevnemaal eller Stevne Vidner tilstæde, og altsaa ei kand faae Stevnemaalet afhiemlet: Henrich Eecheland altsaa da Tingets slutning ved Nattens paatrængende er for haanden, maatte begiære Sagen udsat til Høste tinget, da hand formodede ved sine agtende Vidner at beviise, det hand har buden sig i Rætte paa rætte tiid og Stæd, at betale Pengene og tage imod Skiøde med lovlig Hiemmel, men det sidste manglede paa Citantens side: hvor formedelst, samt da Sr: Schrøder ikke med Privilegium kand hiemle \Kiøbet/, eller har magt at Separere Etne Giæstgiverie fra Øhlens Giæstgiverie, Henrich Eecheland formodede og var forsikret at blive ei alleene friekiendt for Citantens tiltale, men end og tilkiendt Regress og erstatning for Omkostninger og paa Kiøbet betalte Haand Penge; Og det alt paa grund af det Kongl: allernaad: Privilegium til Sælgeren Schrøder dat: 9 Juni 1758, hvoraf fremlagde Copie som lyder saaleedes:

Schrøder blev paaraabt, men hverken mødte eller ved nogen dertil lovlig beskikket at gaae i Rætte, møde loed; thi beroer Sagen til Høste Tinget 1778 første dag sam/m/e holdes, dog at Henrich Eecheland da fremkom/m/er med alt sit agtende, saasom Sagen da ei længere af ham at opholdes, bliver tolereret.

Nye Sag
Lensmand Christen Hansen Frethe anmelte, at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet indkalde hands naboe Niels Rasmussen Frette og Hustrue Gurri Tørres Datter, fordie de har talt usømmelig og uforsigtig samt for Citanten nærgaaende om Troldoms Kunsters brug der i Nærværelsen.
Niels Rasmussen Frette nægtede at have enten talt eller meent Citanten, hands Huusfolk eller andre med noget Troldoms brug, eller veed nogen enten paa Frette, der i Naboelauget eller andre Stæder, noget saadant at tillægge, eller veed andet om Lensmanden, hands Hustrue, Børn eller Tienere eller andre der paa gaarden, end at det er gudfrygtige og skikkelige folk.
Lensmanden var fornøiet med saadan Erklæring og frafaldt Sagen, som altsaa blev ophævet.

Nye Sag.
Tørres Nielsen SelvEier paa Biørgen anmelte at have med lovlig Varsel ladet indkalde Ole Thorsen Giære, til at betale Citanten 6 rd: 2 mrk: 10 s: for 6 Bukker som hand Citanten har afkiøbt afvigte Høst 1777, at liide Dom til sam/m/e at betale og Omkostninger at erstatte, samt derom at høre Vidner, som herom at vidne med lige Kald og Varsel under Faldsmaals Straf er indstevnet, neml: Niels Truelsen og Johannes Torgersen begge ved Giære boende.
Ole Torsen Giære og Vidnerne Niels Truelsen og Johannes Torgersen mødte og vedtoeg lovlig Varsel, og hvoraf Ole Thorsen

1778: 44b

anmelte at have ei kiøbt desse 6 Bukker af Tørres Biørgen alleene, men tillige af en anden Mand som ejede halvt derudi, og til hvilken sidst ustevnte, hand har betalt de paastevnte 6 rd: 2 mrk: 10 s:, altsaa haabede ei at blive tilkiendt at betale 2 gange, men formodede at vorde for Søgemaalet aldeeles friekiendt.
Citanten paastoed det var hands Bukker, og sam/m/e af ham alleene og ei i Compagnie med nogen anden, solgt til Ole Thorsen Giære, af hvem hand paastoed betalingen.
Vidnerne Niels Truelsen og Johannes Torgersen blev paaraabt som blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende.
Fremstoed 1te Vidne Niels Truelsen som aflagde Eed og forklarede: At afvigte Høst en dag kom Vidnet her i gaarden \Giære/ da Ole Thorsen Giære accorderede om bemelte 6 Bukker baade med Citanten og Erich Christensen Westøe som ei ved Rætten var tilstæde, og tilloed skiønt ustevnt, sig nævnet i denne Sag, da Tørres Biørgen sagde, det skal være at Ole Thorsen skal have Bukkerne, og ieg skal sælge ham dem, erindrer \ei vist/ at jo det var 5 Bukker, men kom ei rættere Priisen ihu, end at det var for hver 1 rd: 2 s:, da Tørres Biørgen toeg Bukkene ud af flokken, og leverede dem til Ole Thorsen Giære, som var 5 stk:r. Veed ei at nogen anden eyede i Bukkene, da Tørres Biørgen var den som sluttede Kiøbet. Dimitteret.
Fremstod 2det Vidne Johannes Torgersen som jndstevnte protesterede imod, siden hand er gift med Citantens Halv Søster. Rætten tilloed Vidnet at vidne, under forbeholdenhed hvor vidt h/an/ds Vidnesbyrd ved endelig Dom kand ansees. Derpaa hand aflagde sin Eed og forklarede: At omvundne tiid var Vidnet tilstæde som kom tilgaaende, da Ole Thorsen Giære accorderede og sluttede Kiøb alleene med Tørres Biørgen om Bukker 5 stk:r, men erindrer ei Priisen, mærkede ei til eller veed om, at andre eiede nogen Part i Bukkerne, derefter og Tørres Biørgen toeg Bukkene ud af flokken og leverede dem til Ole Thorsen. Dimitteret.
Tørres Biørgen paastoed Dom til betaling for bem:te 6 rd: 2 mrk: 10 s: efter Ole Thorsens tilstaaelse og de førte Vidner.
Ole Thorsen Giære begiærede Sagen udsat til Contra Stevning og Vidners førelse, hvorefter sam/m/e beroer til Høste tinget 1778 første dag sam/m/e holdes.

Nye Sag.
Halvor Larsen Toften anmelte at have ladet indkalde Svend Erichsen Fittie at lide Dom til at betale sig skyldig værende 4 rd: 1 mrk: 8 s: for en afkiøbt Koe, samt erstatte Omkostninger, og derom at høre Vidner, som er indstevnet under Faldsmaals Straf, nemlig Jens Nielsen Haalos!! (tidl: Jens Nielsen Juleschaar) og {Jngebreth Jversen Giærde Søen,} Aschel Larsen tienende Svend Fittie, dernæst fremstillede som Stevne Vidner bem:te Jens Nielsen Haalos og Jngebreth Jversen Giærde Søen, som afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Svend Fittie mødte og vedtoeg lovlig Varsel.
Svend Fittie

1778: 45

tilstoed at have faaet en Koe af Citanten, men hverken kiøbt den eller indgaaet nogen Priis paa den.
Af Vidnerne mødte Jens Nielsen Haalas (Haalos) som aflagde Eed og forklarede: At sidste Vaar-Vinde hørte Vidnet tilligemed Aschel Larsen, at Halvor Larsen Toften og Svend Fittie talte sam/m/en om en Koe, hvorfor Halvor Larsen fordrede ham som hand tilstoed 4 rd: 1 mrk: 8 s: men sagde at have betalt dem til en anden. Dimitteret.
Siden Aschel Larsen ikke mødte blev hand forelagt at møde under Faldsmaals Straf her inden Rætten Høste Tinget 1778 første dag sam/m/e holdes, sit Vidnesbyrd i Sagen at aflægge, hvilken forelæggelse Citanten paalægges at tage beskreven, og lovlig at lade forkynde.
Sagen beroer til Høste tinget 1778.

Pante Bogen til inddragelse
Mageskifte imellem Christen Hansen Frette (Frethe) og Niels Rasmussen Frethe om Walmoe (under Etne) og en Ager af Niels Rasmussens brug 16 Juni 1778.
Ditto ditto ligelydende.

Frievillig Afgifts Commission blev holden, og Contributionen beløb til 2 Rd: 3 mrk:

Undsætnings Kornet ang:de som i Aarene 1772 og 1773 blev udcrediteret, blev optaget TingsVidne, i henseende hvilke samme, og til hvilke Terminer kunde betale, i overværelse af Lensmand Christen Hansen Frette og Skafferen Jens Nielsen Haalos.

Som ingen med viidere indfandt sig, efter 3 ganges Udraab, blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

Fieldberg Skibreedes Sommer Ting paa Giærde Tingstæd den 17de Juni 1778 holt og administreret af Rættens Betiente i overværelse af HøiVelbaarne Hr: Stiftbefalingsmand de Schouboe, V: og Velv: Hr: Foget Koren, Skibreedets Lensmand Tollev Steensen Killesvig, tingsøgende Almue og L: R: Mænd
1. Rasmus Rasmussen Øfr: Næss 3. Gotschalk Samsons:!! (ved Etne kalla Rasmussen) Jndre Haaland 5. Niels Torbiørnsen Jndre Haaland
2. Jon Jngebretsen Biørgen 4. Siur Rasmuss: Yttre Haaland 6. Abraham Torbiørnsen Liusnes 7. Torbiørn Alvalsen Haaland 8. Torkel Halvorsen Winnie

Da allerunderdanigst og underdanigst blev læst og publiceret Kongl: allernaad: Bestalling for Hr: Foget Koren, trykte Anordninger, skreven Kongl: allernaad: Befalinger fra Stiftet communiceret, saa og Collegii og Stiftets ordres ligesom registeret fol: 26, 27, 29b 39b. og 42a.

Formynder Ting blev derefter holden og Børne Midlerne befunden i behørig rigtighed som Formynder Bogen udviiser.

Pante Bogen til inddragelse
Skiftebrev efter Anders Jørgensen Kickes Hustr: 5 Marti 1778 hvis Udlæg i Kicke i Pantebogen er extraheret.
Skiftebrev efter Alval Siursen Jndre Hamre 16 Dec: 1777, forhen i Pantebogen extraheret ved Etne Skibreede.
Skiftebrev 7 Marti 1778 efter Niels Steensen Oppeim, i dag registeret i Pantebogen.

Opsat Sag fra fol: 18a. Ole Jngebrethsen og Torkel Wiersen contra Steffen Huustvedt.
Torkel Wiersen mødte paa egne og medCitants vegne og declarerede Sagen forliigt og frafalden; saa samme nu for Rætten blev ophævet.

Opsat Sag fra fol: 18b. Mons Larsen Ebne contra Reinert Larsen Underhougen.
Citanten paastoed Dom efter forrige Procedur og nu i Rætte lagde Jndlæg af 16 Juni 1778 saalydende: Hvilket Jndlæg var oplæst.
Contra Citanten Reinert Larsen Underhougen fore-

1778: 45b

viiste en skriftl: Kald Seddel af dato 12 Juni sidst, hvorved med Contra Continuations Varsel Hoved Citanten indstevnes til næstkom/m/ende Høste ting til at liide Dom, hvorefter hand begiærede Sagen til den tiid udsat, til Stevnemaalets lovlige forkyndelse, og at fremkomme med sin endelige Paastand til Doms. Det foreviiste Contra Continuations Varsel blev paategnet og Contra Citanten tilbageleveret.
Hoved Citanten protesterede imod længere Opsættelse, og henskiød sig under Lovens pag: 959 Cap: 12te a. 1. at det skal være enhver som voldelig overfaldes med Slag eller Hug, eller Sting, frit tilladt at værge sig, sit eget Liv eller sit eget Gods og Hilsen!! (Helse), med hvad hand mægtig er;
Rætten tilloed endnu denne som sidste gang Sagens Opsættelse til næste Høste Ting første dag samme holdes, dog med den udtrykkelige Condition, at Contra Citanten da endelig og ufeilbarlig fremkom/m/er med alt hvad hand i Sagen agter at fremføre, saasom Sagen da uden viidere Opsættelse, bliver til Doms optagen.
Sagen beroer til Høste Tinget 1778.

Opsat Sag fra fol: 18b. Christen Aadal(?) (Axdal) contra Hans Fatland og Ole Synnes.
Citanten mødte tilligemed sine Contra Parter og declarerede Sagen forliigt, hvorefter Citanten frafalt samme; thi blev den og nu for Rætten ophævet.

Opsat Sag fra fol: 19a. Johannes Dørem contra Niels Dørem.
Johannes Dørem loed ved Skafferen Ole Halvorsen begiære Sagen opsat til Høste tinget som blev bevilget.
Sagen beroer til Høste tinget 1778.

Pante Bogen til inddragelse
Skifte 2 Marti 1778 efter Endre Jensen Weastad paa Udlæg i Weastad og Alne.
Torkel Siursens Skiøde til Lars Torkelsen p: 2 pd: ½ Hd: i Wiig d: 17 Juni 1778.

Som aftenen paatrængte, beroer Tingets Continuation til i morgen.

Anden Dagen den 18 Juni 1778 continuerede dette Ting.

Da blev publiceret
Pante Bogen til inddragelse
Tiæran Sæbøes arvingers Skiøde til Peder Samsonsen paa 1 Løb Smør i Sæbøe d: 26 feb: 1778.
Endre Jensen Weastads Obl: til Jens Olsen Horneland paa 99 rd: 1 pr: i hendes Udlæg i Weastad og Alne ved Skifte 2 Marti 1778.
Siur Monsen Echaas Arvingers Skiøde til Lars Siursen paa ½ Løb Smør i Echaas d: 27 feb: 1778.
Lars Siursen Echaas Obl: til Hactor Arnesen Breebne p: 108 rd: 1 pr: i næstforbem:te dat: 17 Juni 1778.
Lars Erichsen[s] Obl: til Haldor Haldorsen Birkenæs p: 90 rd: 1 pr: i Nedre Houge d: 17 Juni 1778.
Knud Andersen og Ole Andersens Contract om Schoge i Schonevig, og Saltvigen i Fieldberg d: 31 Dec: 1774 under Øfre Houge i Fieldberg.

Pante Bogen til Udslettelse
Lars Erichsen Nedr: Houges Obl: til Haldor Birkenæs paa 50 rd: d: 19 Nov: 1773 No: 2 p: 589 qvitteret 17 Juni 1778.

Nye Sag
Lars Jonsen Echaasen anmelte at have med lovlig mundtlig Kald og Varsel ladet indkalde Endre Jensen Weastads Enke Brithe Johans Datter med Laugværge Simon Tostensen Birkeland, i anleedning af at Citanten havde afkiøbt afg: Endre Jensen Weastad i hands levende Live, Gaarden Weastad i Fieldberg Skibreede af Landskyld 2 pd: 6 mrk: Sm: ¾ Hud, og derom imellem dem aftalt, at resten af den accorderede Kiøbe Summa 210 rd:, hvoraf Citanten havde betalt ham

1778: 46

20 rd:, skulde betales til denne Vaar, og da skulde Kiøberen tiltræde Jorden, og erholde Skiøde paa samme, men imidlertiid efter at dette var aftalt og de saaleedes imellem sig i Vidners overværelse, foreenede, er Sælgeren Endre Jensen Weastad ved døden afgangen, og da Skifte efter ham blev holden, har Arvingerne disputeret Kiøbet, og henskudt sig under ordentlig Lands Lov og Rætt; Disaarsag hand har indstevnet bem:te Endre Jensens Enke med Laugværge til at høre Vidner, hvorved hand agter at beviise den fuldkommelig sluttede Kiøbs Accordt, samt derefter at lide Dom til at imodtage resten af Kiøbe Summen 190 rd:, og at give Citanten Skiøde paa Gaarden, og derefter samme at røddig giøre, samt erstatte denne Sags Omkostninger. Herom at vidne havde indstevnet under Faldsmaals Straf Harrald Heljesen Weastad, Harrald Gundersen Weastad og Tørres Jørgensen Schartland.
Som Stevne Vidner fremstillede Mikkel Tollachsen Qvame og Peder Jversen Alne, hvilke afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.

Paa Enkens vegne protesterede Laugværgen Simon Birkeland imod Vidners førelse eller Sagens viidere fremme forinden den afg: Endre Weastads Børn som tillige hands Arvinger, deres Formyndere blev tillige stevnet.
Rætten biefaldt Enkens LaugVærges Protest som lovgrundet, og udsatte Vidnernes førelse til nærmere ved Continuations Varsel alle vedkom/m/ende, bliver indkaldet, da og Vidnerne atter til den tiid indkaldes, derefter beroer til Høste tinget 1778 første dag sam/m/e holdes.

Nye Sag.
Peder Biørnsen Landenæs og Hans Andersen Hinderager loed anmelde at have ved lovlig mundtl: Varsel ladet indkalde Lars Jansen Echaasen, til at betale for een dem afkiøbt Baad 4 Rd: 1 mrk:, og for een i den Anleedning til ham afsendt Expresser 1 rd: 32 s:, i alt 5 rd: 3 mrk:, samt derfor, og til Omkostninger at erstatte, at liide Dom.
Stevne Vidnerne Tron Torbiørnsen Weastad og Peder Jversen Alne afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre lovlig saaleedes at have stevnet som tilført er.
Lars Jansen Echaasen begiærede Sagen udsadt til at beviise, at Baaden ei var i den stand hand den havde kiøbt, og at efter deres Accordt de ei heller skulde have fuld betaling for den, foruden det, hand holt de paastevnte 1 rd: 32 s: urimelig for at bringe et brev til Comparenten, som hand ved et andet bud kunde have faaet.
Sagen beroer til Høste Tinget 1778.

Nye Sag.
Tollev Alvalsen Yttre Hamre anmelte at have ved lovlig mundtl: Varsel ladet indkalde Peder Pedersen Wache, til at betale 6 Rdr: som indstevnte er ham skyldig efter imellem dem sluttede forliig om en Baad, samt at levere Citanten, alt Baadens Reedskab, hvoraf hand intet har faaet, da de dog var forliiget, efter at Citantens til indstevnte laante men forliiste Baad, var bortkom/m/en, at jndstevnte skulde levere ham alt det af Reedskabet som kunde bierges, derfor at lide Dom, tillige til Sagens Omkostninger at erstatte.
Peder Pedersen Wache mødte og tilstoed lovlig Varsel, men benægtede Citantens foregivende indtil hand det beviiser.
Citanten begiærede Sagen udsat til nærmere beviis til Høste Tinget 1778.
Sagen beroer til Høstetinget 1778 første dag samme holdes.

Pante Bogen til Udslettelse
Mikkel Tollachsen Qvamens Obl: til Gudmund Aarvig paa 150 rd: dat: 22 Nov: 1768. No: 2 p: 399 qvitt:t 16 Juni 1778.

Pante Bogen til inddragelse
Mikkel Tollachsen Qvamens Obl: til Engel Engelsen Aarvigen p: 150 rd: 1 pr: i Qvamen d: 18 Juni 1778.
Tosten Simonsen Øfrebøes Obl: til Hr: Hertzberg p: 120 rd: 1 pr: i Søre Øfrebøe d: 20 Maj 1778.
Skifte brev 12 Dec: 1777 efter Knud Torkelsen Svalland.
Ditto 9 Juli 1777 efter Gunder Andersen Øfre Lunds Hustrue Anne Thomas Datter.

1778: 46b

Frievillig Afgifts Commission blev holden og Contributionen beløb til 3 rd: 5 mrk: 8 s:

Undsætnings Kornet ang:de som i Aarene 1772 og 1773 blev udcrediteret, blev optaget Tings Vidne, ang:de hvem, og til hvilke tiider samme kunde betale, i overværelse af Skibreedets Lensmand Tollev Steensen Killesvigen og Skaffer Halvor Larsen Wiig.

Saasom efter 3 ganges udraab ingen indfandt sig, med viidere at gaae i Rætte, blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

Føjens Skibreedes Sommer Ting den 20 Juni 1778 paa Leervigen Tingstæd, holden af Rættens Betiente i overværelse af HøiVelbaarne Hr: Stiftbefalingsmand de Schouboe, Districtets Foget Velædle og Velv: Hr: U: W: Koren, Skibreedets Lensmand Jens Jensen Bielland, samtlige tingsøgende Almue og L: R: M:
1. Peder Nielsen Gaaseland 3. Aarsteen Olsen Gillie 5. Ole Larsen Steensvold 7. Berge Nielsen Gaaseland
2. Gunder Pedersen Steensvog 4. Erich Arnesen Tormosæter 6. Heine Endresen Ersland 8. Poul Pedersen Wagge!! (Waage)

Da allerunderdanigst og underdanigst blev læst og publiceret Kongl: allernaad: Bestalling for Hr: Foget Koren, og andre Anordninger, samt Collegiere og Stiftes høie ordres, registeret fol: 26, 27, 29b., 39b. og 42a.

Formynder Ting blev derefter holden, og Børne Midlerne befunden i behøring rigtighed efter Formynder Bogen.

Pante Bogen til inddragelse
Skifte efter Mads Andersen Vatnes Hustrue 1 Dec: 1777.
Skifte 2 Dec: 1777 efter Sæbiørn Nielsen Almaas Hustrue.

Afkald
fra Lars Aarentsen dtr: 13 April 1778 for alle Adskillige tilfaldne Arve Parter.

Bygsel Sedler
Hr: Hertzbergs til Henrich Anfinds: Age paa Huusmands Plads i Grønaas d: 26 Marti 1778. Manufact: Huuset 8 Skl:
Biskop Hagerups til Tore Johansen paa Øfre Rommetvedt ½ L:, ½ H:, ¼ Vog Korn, paa 15 aar d: 2 Maj 1778 Manuf: H: 12 s:

Pante Bogen til inddragelse
Skiøde til Lars Endresen paa 2 pd: 12 mrk: Sm: 2/3 Hud i Jndre Haavig og Steensland 27 Nov: 1777.
Steffen Larsen Kanelønnings Sk: til Gunder Steffensen paa 18 mrk: Smør ½ Hud i Kanelønning d: 27 feb: 1778.

Opsat Sag fra fol: 22a. Fogden contra Sivert Efge.
Sivert Efge fremleverede sit skriftlige Jndlæg af 20 Juni 1778 som lyder saaledes.
Fogden Hr: Koren \fremlagde Præste attest saa lydende/ siden indstevnte Told betient Sr: Sivert Efge har taget til Vedermæle, og ei har haft andet til sit forsvar at fremføre, end at fordre Barne Moderen til Eed, som bliver ligesaa u-muelig som ulovlig, men i det øvrige har maattet tilstaae factum, maatte paastaa Dom til Bøder og Omkostninger.

Thi blev udi Sagen afsagt følgende

Dom

Siden indstevnte Told betient Sr: Sivert Efge ei har tordet tilbyde sin Benægtelses Eed for Søgemaalet og det med Marthe Holk begangne Leiermaal; Saa bliver hands fremførte alleene for en tilstaaelse at ansee; Thi Kiendes og dømmes for Rætt og herved afsiges: At Told Betient Sr: Sivert Efge for begangen Leiermaal med Marte Holk bør bøde til Hands M: Cassa efter L:[s] 6 Bog 13 Cap: 1 art: 24 Lod Sølv som er 12 Rd:, og efter Fr: 8 Juni 1767 sidde paa Vand og brød i stæden for Skriftemaal 8 dage, som og erstatte Rættens Gebuhr 5 mrk: 4 s: Actors Sal: 5 mrk: 4 s: Stempl: Pap: 3 Mrk:, og om Dom/m/en til forkyndelse og Execution forlanges beskreven, da Stemplet Papiir(?) 4 mrk: 8 s: alt at efterkom/m/es inden 15 dage efter denne Doms lovlige for-

1778: 47

kyndelse under Execut: og Adfærd efter Loven. Extr: lev: Fogden samt Acten in Forma

Opsat Sag fra fol: 20b!! (20a.) Enoch Berle contra Lars Jørgensen og Lars Siursen Tiong.
Enoch Berle blev paaraabt, men mødte ikke eller møde loed.

Paa indstevntes Vegne mødte Procurator Sr: Gorm og reserverede sine Principalers Rætt til at begegne Sagen med Contra Stevning i fremtiiden, i fald Citanten igien skulde komme tilstæde, siden hand efter Røgtet skal have været bortreist alleene i en liden Baad for 7 á 8 uger siden, og efter den tiid hverken er kom/m/en tilbage eller har været ved Eftersøgning at opspørge, hvilket og Laug Rættet bevidnede, og har hand ei i sit Huus eller for andre bekientgiort sin afreise, eller sagt hvor hand agtede sig hen.

Sagen beroer til Høstetinget 1778 første dag sam/m/e holdes.

Siden Aftenen paatrængte, beroer Tingets Continuation til førstk:de Mandag.

Anden Dagen den 22 Juni 1778 continuerede dette Ting.

Opsat Sag fra fol: 21. Sæbiørn Dyvigen contra Hans Peterteigen.
Citanten loed med mundtl: bud med Jens Jacobsen Skaffer declarere Sagen forliigt og ophævet. Thi blev samme nu for Rætten ophævet.

Opsat Sag om Leyermaal fra fol: 22a. Hr: Fogden contra Zara Ommunds Datter af {Sundhords lehn SelvEier} \forhen Halsnøe Closter/ gods.

Hr: Fogden fremlagde Præstens attest om Forseelsen, som iblant andre deslige, saaviit dette angaar, lyder saaleedes. Derefter paastoed Dom efter Loven og For: 2 Sept: 1745, og Bøderne tildømt H/an/ds Maj:ts Cassa som forseelsen er begaaet paa forhen Halsnøe Closters gods, samt Omkostningerne at erstatte.

Hr: Gorm paa Zara Ommunds Datters Vegne som hvem hun for nærværende tiid er i tieniste hos, anmelte hendes yderlige fattigdom, og ombad (anbad) for Bøderne til aftingning 2 rd:, i uvished om hand sam/m/e igien kand faae betalt af hendes Løn, ihenseende hendes store Trang til de nødvendige Klæder.

Almuen bevidnede den angivne Zara Ommunds Datters fattigdom, og at det var umuelig hun noget til Bøderne selv kunde betale.

Hr: Fogden som af den indhæntede Oplysning fra Almuen og Laug Rættet, havde hørt hendes slette Vilkor, holt det for raadeligst at imodtage de nu af hendes Huusbonde indleverede 2 Rd:, da hand ikke troede omendskiønt Execution i hendes ringe Eiendeele

skeede, \at/ kunde findes andet end de faae Klæder hun daglig kunde behøve, men i øvrigt paastoed Dom efter sin giorde Paastand.
Thi blev udi denne Sag afsagt følgende

Dom

Velædle og Velviise Hr: Foget Koren har paa Justitiens Vegne indkaldet Zara Ommunds Datter at liide Dom til Bøder og Corporlig Straf samt Omkostningers erstatning, for begangne Leiermaal med en u-confirmeret Dreng Hans Thorsen Bortvedt, begaaet paa forhen Halsnøe Closters gods, hvorom fremlagt Præstens Attest, og er ellers Søgemaalet og den begangne forseelse med en u-confirmeret, af indstevnte tilstaaet. Jhenseende Bøderne der er her inden Rætten til aftingning betalt Toe Rigsdaler; Saa alleene i det øvrige Kiendes og dømmes for Rætt og herved afsiges: At Zara Ommunds Datter for begangne Leiermaal med en u-confirmeret, bør efter Fr: 8 Juni 1767, i stæden for Skriftemaal sidde 8te dage paa Vand og brød, og selv erstatte sin underholdning og Varetægt, samt efter Fr: 2 Sept: 1745 Arbeide i Bergen som nærmeste Tugthuus ½ skriver et halv Aar, saa og erstatte hendes Transport did, samt Stempl: Pap: til Dom/m/en 4 mrk: 8 s: Rættens Gebuhr 5 mrk: 4 s: Actors Sal: 5 mrk: 4 s: Stevnings Penge 3 Mrk:, alt inden behørig tiid at exeqveres efter derom allern: udgif: Anordninger.
Zara Ommunds Datter blev tilspurgt, om hun med Dommen var fornøiet uden viidere Appel. Zara Ommunds Datter var med Dommen fornøiet, og forlangede ingen Appel paa samme. Udstæd til Fogden

1778: 47b

Nye Justitz Sag
Velædle og Velv: Hr: Foget Koren anmelte, at have ladet indkalde paa Justitiens vegne, de Drenge Berge Olsen Hetlesæter, Hans Olsen Hetlesæter, Mathias Erichsen Walvatne, og Tollev Brynildsen Øchland for Løsgiængerie, og ei at have taget tieniste, samt de 2de fra Hetlesæter og Mathias Walvatne for utilladelig Handel, af dem som løse og leedige Bønder Drenge, derfor at liide Dom, til Bøder og Omkostninger.
Som Stevne Vidner fremstillede Skafferen Jens Jacobsen og Hans Endresen paa Leervigen, som afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet Berge og Hans Hetlesæter, samt Tollev Øchland, samt Lensmand Jens Jensen Bielland og Jens Jacobsen som har stevnet Mathias Walvatne.
De indstevnte bleve paaraabt, hvoraf mødte Ole Olsen Hetlesæter som Fader til Berge og Hans Hetlesæter, og paa deres vegne vedtoeg lovlig Varsel, samt nægtede at have handlet uden for sig, hvorom foreviiste en attest ang: En kiøbt Hæst af Berge Hetlesæter, kiøbt hos folk i Etne dat: 27 Maj 1778, som Hr: Fogden fremlagde til beviis at Berge Hetlesæter har selv ført denne Handel, og lyder saaleedes: j øvrigt nægtede at hands Sønner har handlet uden for sig {selv} \som deres Fader/, undtagen det kunde være en ringe ting eller anpart de kunde have derudi. J henseende Løsgiængerie, da ere de begge i Faderens brød og tieniste, tilligemed endnu en yngre broder 18 Aar gam/m/el, som hand alle tree behøver til sin Jord af Ld:skyld 1 ½ Løb, dog maatte tilstaae at de reiste for ham som deres Fader, i hands Handel, med Slagter Bæster, og før ommelte Hæst, samt endnu en Hæst som Berge Hetlesæter kiøbte af en anden Mand dette Aar, og en Fallie (Follie) som {..} \Hans Hetlesæter/ har handlet i Bytte med en anden Hæst. Altsaa haabede hands Sønner bliver aldeeles friekiendt. Ole Hetlesæter tilstoed endnu at have kiøbt i dette Aar 20 tdr: Havre fra Jedderen til sit eget brug, som hands Søn Berge reiste og kiøbte, derimod tilstoed at have solgt af sit eget Korn 6 tdr: hvilke 6 tdr: hand nærmere tilstoed at have solgt af det fra Jedderen kiøbte Korn.

Paa Mathias Erichsen Walvatnes vegne mødte Proc: Sr: Gorm og paa hands vegne tilstoed, at have handlet med 5 Bukker, 1 Horse med føll som hand har kiøbt af sin Fader, og viidere har ei handlet, ei heller har været Løsgiænger: Altsaa formodede Sr: Gorm ham aldeeles friekiendt.

Tollev Brynildsen Øchland blev paaraabt, men mødte ikke eller møde loed; Thi blev ham given Rættens Laugdag til Høstetinget 1778 første dag samme holdes, at møde og svare til Sagen, hvilken Laugdag, Lensmand Jens Jensen Bielland blev paalagt hannem lovlig at lade forkynde.

Hr: Fogden reserverede til samme tiid Vidners førelse til det paastevntes Oplysning.

Sagen beroer til Høste Tinget 1778.

Nye Leyermaals Sag

V: og V: Hr: Foget Koren anmelte at have ladet indkalde den unge Dreng Hans Thorsen Bortvedt for begangen Leiermaal foruden hand har været til Confirmation med Pigen Zara Ommunds Dat: at liide Dom til Straf efter Loven og Forordningen samt Omkostningers erstatning. Hr: Fogden fremlagde Præstens Anmældelse som for saaviit dette angaar, lyder saaleedes. /: NB: er den sam/m/e som er fremlagt dette fol: a. contra Zara Ommunds Datter :/

Hans Thorsen Bortvedt mødte

1778: 48

og vedtoeg lovlig Varsel, samt tilstoed forseelsen at have besvangret Zara Ommunds Datter forinden hand var confirmeret.

Hr: Fogden paastoed Dom.

Den indstevnte begiærede Sagen udsat til Høste Tinget 1778, da hand imidlertiid forhaaber Kongl: allernaadigst Benaadning.

Sagen beroer til Høstetinget 1778 første dag samme holdes.

Nye Sag

Ole Jacobsen Nøstbakken fremstoed og anmelte, at have med lovlig mundtlig Kald og Varsel ladet indkalde Aslach Knudsen Tverborgvig for at have u-lovlig beskyldt hands Fæstmøe Judithe Aadnes Datter Totland, for u-dydig i mange Ting, der{for}\om/ at høre Vidner, lide Dom og betale Omkostninger eller beviise hvad hand har sagt. Som Stevne Vidner fremstillede Ommund Bertelsen Grønaas, Ole Salomonsen Notteland, som afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er, og herom at vidne er indstevnet under Faldsmaals Straf Bertel Ommunds: Echeland, og indstevnte Aslach Knudsens Kone Brithe Ols Datter, til dette Ting og tiid at møde.

Aslach Knudsen Tverborgvig fremstoed og trøstede sig at beviise at Judithe Aadnes Datter i den tiid hun tiente ham et aar, vilde ei giøre det Arbeide hun tilkom og hand fordrede af hende som en Tiener, iblant andet sloeg og bandte hands børn, og løb efter dem med Stok, hvilket hand formente var Udyder nok.

Vidnerne blev fremkaldet og forelæst Eedens forklaring af Lovbogen, med formaning til Sandheds udsigende.

da fremstoed som 1te Vidne Bertel Ommundsen Eecheland som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: At i Høst sidst, var Vidnet og Citanten kom/m/en reisendes i jndstevntes Huus, der den indstevnte Aslach Knudsen sagde om Judithe Aadnes Datter, at hun tiente ham et Aar, og i uVeir, hæntede hand selv Creaturerne hiem og hun sad i Stuen, ligeleedes selv hæntede Smalerne, og selv hæntede Vand i Bækken, hvilket hand selv maatte giøre, og hun sad i Stuen, viidere sagde at hun var (i?)jldt, sc: Arrig, og naar hun skulde vaske og kiemme Børnene, slog hun dem Vand i munden, saa h/an/d siden giorde det selv, saa

gik hun og efter dem med Kieppe, men tilstoed hun var god mod hands syge og sengeliggende Kone, ellers var hun udydig imod ham i mange ting eller mange stykker. og naar hand foer til Baads om morgenen, maatte hand selv kaage, og hun laae i Krogen, ligeleedes naar hand kom hiem, laae hands Høe udbreed over Marken. Dimitteret.

Fremstoed 2det Vidne indstevnte Aslach Knudsen Tverborgvigens Kone.

Hendes Mand den jndstevnte som Paagiælder, formeente hands Kone ei burde tilPligtes at vidne imod ham, som ei heller skal behøves, da hand tilstoed alt hvad forrige Vidne har forklaret.

Dommeren holdt ikke Sagen passelig, eller i sig selv lov formelig, at antage Konens Vidnesbyrd i denne imod hendes Mand anlagde Sag.

Fremstoed som 3de Vidne godvillig mødende: Ommund Bertelsen Grønaas som aflagde Eed og forklarede: At da hand stevnte Aslach Knudsen, spurgte hand ham, om det var sandt, hand havde beskylt Judithe Aadnes Datter, da hand ei i begyndelsen vilde tilstaae det, men siden tilstoed, at have sagt: at hun var en udydig imod ham i mange støkker eller mange ting, og engang hand kom fra Qværnen, havde hands barn nær omkom/m/en, havde ej hands Grandes Kone reddet det, og engang hands barn maatte hænte Vand og kaage, toeg hand bøtten fra hende, og lagde Judithe Aadnes Datter om Øret. Dimitteret.

Fremstoed som 4de Vidne Ole Salomonsen Notteland som aflagde Eed og forklarede ord til andet ligesom næst forrige Vidne. Dimitteret.

Aslach Knudsen Tverborgvig declarerede, at havde ei Vidner at fremstille, men kunde med Eed bekræfte at [det] forholt sig saaleedes som hand har udsagt om Judithe Aadnes Datter, som vel en Hosbonde kunde være tilladt at sige om en Tiener som forskyldte det.

Begge Parter indloed Sagen under Dom.

Saa blev udi Sagen afsagt følgende

Dom

Hvad den indstevnte har udsagt om Judithe Aadnes Datter, saaviit sam/m/e Speciel er forklaret, er ei formeent, at en Hosbonde jo maae beklage sig over en Tiener for, naar det forskyldes eller er aarsag til, som vel kand gives, omendskiønt ei alle tiider af en Hosbond beviises; Overalt er sam/m/e ikke til Æres og gode Navns forkleinelse for Judithe Aadnes Datter i nogen maade \ei heller til Ubeqvæm(melighed?) henfø(res?)/ Thi Kiendes og dømmes for Ræt

1778: 48b

og herved afsiges: At de{t} udsagde Ord skal være døde og magtesløse, som i sig selv \ei/ Judithe Aadnes Datter til forkleinelse, og Aslach Knudsen erstatter Citanten Ole Jacobsen Nøstbakken til nogen erstatning for Sagens Omkostninger 5 Mrk: 8 skl:, foruden Stemplet Papiir til Dommen og sammes forkyndelse, som efterkommes inden 15 dage efter denne Doms lovlige forkyndelse under execution og Adfærd efter Loven.

Aslach Knudsen betalte strax til Ole Jacobsen 5 Mrk: 8 skl: efter Dommen.

Nye Sag.

Elias Tollachsen Siøvold, fremstoed og anmelte, at have ladet indkalde Torkel Brynildsen Øchland og Niels Tørresen Øfr: Øchland, for at have beskyldt Citanten at skulde have slaget Ole Synstabøevaagen, i Kirken og at de kiendte Citanten for den Mand hand var, om beskyldningen at høre Vidner, som tillige er stevnet, samt Dom at liide til Bøders udreedelse og Omkostningers erstatning. Som Stevne Vidner fremstillede Jens Jacobsen Skaffer og Hans Endresen Leervig, der afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre, saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er, samt til herom at vidne, at have indstevnet under Falds

maals Straf Haldor Jonsen Leervigen, og Guro Knuds datter, deres Eedelige Vidnesbyrd i Sagen at udsige.
Ole Synstabøevaagen var tilstæde, og havde intet imod hands Navn at vorde nævnet for Processens skyld.
Af de indstevnte mødte Torkel Brynildsen Nordre Øchland, og nægtede det paastevnte.
Vidnerne blev fremkaldet og forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende.
Og fremstoed som 1te Vidne Haldor Jonsen tienende paa Leervig som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven, og forklarede: At ved sidste Søe Session i forrige Maanet her paa Leervigen, var Citanten og begge indstevnte her paa Leervigen, da begge de indstevnte sagde til Citanten, at de kiendte hvad Mand hand var, hand havde slagedes i Kirken. Dimitteret.
Fremstoed som 2de Vidne Guro Knuds Datter, Lars Larsen Grindems Hustrue som aflagde Eed og forklarede ord til andet ligesom 1te Vidne, med tillæg, at det skulde være Ole Synstabøe som Citanten havde slaget i Kirken. Dimitteret.
Citanten loed Sagen beroe til Høstetinget 1778 første dag sam/m/e holdes.

Bygsel Sedler
Seminarii Fridericiani Forstanders til Lars Monsen p: ½ Løb 5 ¼ mrk: Smør i Hallerager d: 13 Nov: 1774 Manuf: H: 8 Skl:
Ditto til Gunner Torkelsen p: 13 7/8 mrk: Sm: i Hallerager 23 Marti 78. Manuf: H: 8 Sl:
Ole Olsen Synstabøe[s] ditto til Knud Olsen p: ½ L: ½ Hd: i Gillie dateret 22de Juni 1778. Manuf: H: betalt 8 Skl:

Pante Bogen til inddragelse
Halvor Qvales Skiøde til Lars Jørgensen Tiong paa 18 ¼ mrk: Smør i Tiong d: 25 Nov: 1777.

Opsat Sag fra fol: 21b. Gorm contra Mons Larsen Ebne.
Mons Larsen Ebne \mødte og sagde at/ var ei fornøiet med den sig leverede Copie Kongl: allernaadigste Skiøde men paastoed sig Skiødet in originali, saavelsom Kirke Stoelen og 3de Kirke Kiør sig leveret. Det forhen bekomne Copie Skiøde under Sælgeren Michael Fieldbergs Haand verifiseret, foreviiste Mons Larsen Ebne, og som samme ikkun var paa slet Papiir, vilde hand ei dermed være fornøiet, men begiærede det Kongl: Originale Skiøde sig extraderet. Den foreviiste Copie blev Mons Larsen Ebne tilbageleveret, efter først ved sames Eftersyn deraf at have erfaret at same \dat: 14 Marti 1725/ lyder paa Fielberg Hoved Kirke

1778: 49

samt Eide, Aalunds, og Wigebøygds Annex Kirker, og at det i Skiødet anførte med Aalunds Annex Kirke følgende Jordegods, er conform med det ligeleedes i Auctions Conditionerne i den i Rættelagde Auctions Forretning, anførte: hvorefter Copien blev paategnet i Rætten anviist.
Gorm paa sine Principalers Vegne mødte for Rætten og indleverede sit skriftl: Jndlæg af dags dato, belagt med Hr: Provst Kahrs Attest af 12 Maj 1778, som begge deele blev oplæst og lyder saaleedes. Sr: Gorm derefter anbød Mons Larsen Ebne ligesom forhen ofte er skeet, Kirkens Original Regnskabs bog, som blev efterseet, og deraf erfaret sam/m/e at indeholde Aalunds Kirkes Regnskab begyndt 1615, continueret til 1677, men tillige indeholder samme Wigebøygds Annex Kirke og Eide Kirkes Regnskaber. Sr: Gorm derefter refererede sig til sit indgivne Jndlæg og paastoed Dom, protesterende i kraftigste maade imod ald viidere

udsættelse og Udhael, reserverede sin lovlige Rætt og tiltale saavel til indstevnte som Rætten i fald viidere Udsættelse skulde skee i Sagen.

Mons Larsen Ebne vilde ikke imodtage den anbudne Kirke Regnskab Bog uden at Gorm vilde forsikre at alt hvad Kirken tilhører, er derudi anført.

Sr: Gorm fandt saadant uSvarværdig, og maatte altsaa beholde Bogen til viidere, samt paastoed Dom.

Mons Larsen Ebne henholt sig til den Kongl: allern: Forordning 13 Aug: 1734, art: 17de, og paastoed derefter den der befalede Kirke Stoel tilligemed det Kongl: Original Skiøde sig leveret, hvorimod Kiøbe Summen var parat, naar paafordres. Da Comparenten ellers fandt fornøden at beviise det hand havde anbuden betalingen imod de ham tilkommende Documenter; og Sr: Gorm ei vilde høre Vidnerne som dog nu vare tilstæde, uden derfor i forveien dertil at være stevnet; Saa begiærede hand Sagen udsat til Vidners førelse til Høstetinget 1778.

Rætten kunde imod Citantens Protest ei tillade viidere Opsættelse, saa jndstevnte nu maatte fremkomme med hvad hand i Sagen agter at fremføre.

Mons Larsen Ebne, \loed/ tilføre, at hand herved anviiser de resterende Penger, og var villig samme at levere, imod at erholde hvad hand har paastevnet. samt at Sr: Gorm har stevnet paa høiere Summa end ham tilkom/m/er, hvorom foreviiste en Qvittering af Sr: Gorm for de af auctionspengene betalte 80 rd: den 6 Aug: 1777, paa hvilken qvittering er tegnet en Paategning af Sr: Gorm, lydende til slutning disse Ord: saa der endnu rester omtrent imod 170 rd: N: Gorm, hvorved observeres at Tallet 7, var skrevet efter 2odesen(?) saa der var Hul i Papiiret. Derefter indloed Sagen under Dom, som derefter til Doms blev optagen, og derudi afsagt følgende

Dom

Proc: Sr: Niels Gorm som Jncassator for Auction holden den 11 Sept: 1776 efter Reqvisition af Procurator Sr: Fieldberg paa egne og MedArvinger efter Sl: Madame Mikkelsens Præste Enke fra Fieldberg, deres vegne, hvorved iblant Andet Mons Larsen Ebne blev som høistbydende og Kiøber tilslagen Aalunds Annex Kirke for 605 Rdr:, har her til Rætten indkaldet bemelte Mons Larsen Ebne, formedelst paa Auctions bud dets betaling resterende 155 rd: og auctions Omkostninger 22 Rd: 8 skl: derfor at liide Dom til sammes betaling med Renter fra 1 Janv: 1777 til betaling skeer, samt alle foraarsagede Omkostninger skadesløs at erstatte. Citanten har derefter i Rættelagt og anviist den holte Auctions Forretning, samt 2de Jndlægge, hvorved igienta(ge?)t sin i sit Stevnemaal giorde Paastand til bem:te resterende 177 Rd: 8 skl:s betaling med Renter fra 1 Janv: 1777, og Omkostningers Erstatning efter tilliige i Rætte lagde Regninger og viidere For-

1778: 49b

dring i seeneste Jndlæg 10 rdr: 4 mrk: 14 s: Jndstevnte Mons Larsen Ebne har paastaaet under Sagen at vorde leveret Kirke Stoelen og det Originale Konge Skiøde, samt 3de Kirke Kiør foruden hand formeener sig pligtig, at udbetale det resterende af Kiøbe Summen. Citanten har til beviis i Sagen fremlagt Original Auctions Forretningen hvorved Aalunds Annex Kirke er bleven Mons Larsen Ebne tilslagen som Kiøber og høist bydende for 605 Rd:, den 11 Sept: 1776, hvoraf Citanten har anmelt betalt 450 rd: som ei er modsagt, saa derpaa rester 155 rd:, foruden Auctions og Auctions Skiødets Omkostninger 22 rd: 8 s: som ei heller er modsagt, i alt 177 rd: 8 skl:, Og ellers med \det/ pro et contra imellem Parterne ventilerede beviist, at Kiøberen har faaet een af Sælgeren verificeret Gienpart af det Kongl: allern: Skiøde, hvilket tillige indeholder fleere, baade en Hoved- og andre Annex Kirker, hvoraf indstevnte ikke er Eier, med meldende, at Originalen ikke meere er til, og at indstevnte mindst dertil er berættiget, som Kiøbere alleene af een af de fleere i samme indeholdende Kirker,

hvoriblant Fieldberg Hoved Kirke. End viidere har Citanten anbuden den indstevnte, den Originale Kirke Regnskabs bog, da ingen anden Kirke Stoel var ved Kirken, hvorom til beviis fremlagt Attest fra Skifte Forvalteren i forrige Eiere Mad:m Mikkelsens Stærvboe, Hr: Provst Kahrs, som indtil Arvingerne som myndige kom tilstæde, har taget Stærvboet under forsegling. Og angaaende Kirke Kiørene, da er ingen deraf solgt, men udtrykkelig exiperet. J anleedning af saadan Parternes Ventilation bliver at betragte: 1te At det Kongl: Skiøde indeholder som Copien viiser, og ei af indstevnte er modsagt, fleere Kirker og Eiendommer, hvoraf Mons Larsen ikke er bleven Eiere, saa hand følgelig ikke til Originalen deraf er berættiget, men faaer og bør lade sig være nok deraf at have den bekomne Copie, som om hand forlanger fra Pantebogen verificeret, vil komme paa h/an/ds egen bekostning, da h/an/d ei derom ved Auctionen har giort nogen Reservation. Overalt har ingen Aarsag haft, derefter at opholde de resterende Auctions Penges betaling, siden hand finder sam/m/e med Auctions Conditionerne i henseende Kirkens Jordegods overeensstemmende. 2det Jhenseende Kirke-Stoelen, da siden efter Fr: 13 Aug: 1734 saadanne bør findes ved Kirken saaleedes som allerhøistbem:te alleene Forordning foreskriver, og den af Sr: Gorm anviiste Regnskabs bog, som ei gaaer længere end til Ao: 1677, ikke kand være fuldkom/m/en til efterretning, ihenseende den lange tiids forløb til 1725, Kirkerne fra Hands Maj:t blev solgt, og til 13 Aug: 1734 den allerhøistbem:te allernaadigste Forordning er udkommen, da dog saadanne Kirke Stoele er nødvendig for fremtiiden, sær i de tilfælde som Fr: 25 feb: 1733, i henseende Kirkers brøstfældighed \og det deraf flydende/ ommelder. 3de Kirke Kiør viiser Auct: Conditionerne, at ei findes til Kirken, følgelig som udtrykkelig exiperet, om nogen havde været, var ugrundet at paastaae, endskiønt Kiøberen maae statuere sig selv sat i Ansvar derfor i fald Kirken efter Fr: 25 feb: 1733 formedelst brøstfældighed Hds: M: skulde hiemfald. Af hvilket alt sees at Mons Larsen Ebne i

1778: 50

det mindste har været grundet i sine Exeptioner til at opholde betalingen, men for det meeste har med det brugte Ophold, og de til sam/m/e foregivne Aarsager, søgt Udflugter, hvilket og ihenseende til Omkostningers og Renters paadømmelse vil blive at tage i betragtning, hvoraf ihenseende til Renter, da Auctions Conditionerne intet derom melder, sam/m/e ei kand biefaldes imod Fr: 26 Nov: 1731, fra længere tiid end Stevningens datum den 27de oct: 1777, \men/ hvor \imod der/ ved observeres, at de resterende Auctions Penge ei i Rætten er anviist førend denne Rættes dag. Jøvrigt da indstevnte uden nogen Jndvending imod Auctions Conditionerne har buden paa og ladet sig tilslaae Aalunds Kirke og gods for 605 Rdr: foruden at betale Auctions og Skiødets Omkostninger ihenseende hvis Summa hand ei har kundet imodsige Citantens Paastand, saa og forbunden sig i Auctions Forretningen til Conditionernes Opfyldelse, og hand ei har beviist meere derpaa at have betalt, end forbemelte 450 rd:, da dog efter Auctions Conditionerne alt skulde betales 6te ugesdagen efter tilslaget, Saa Kiendes og dømmes for Rætt og herved afsiiges: At indstevnte Mons Larsen Ebne bør til Citanten Proc: Sr: Niels Gorm, imod at Sr: Gorm til ham leverer Auctions Skiøde, og Kirke Stoel fra Stifts Kisten, eller attest derfra, at sam/m/e ei der findes, betale de resterende 155 rd: og Auctions og Skiødets Omkostninger 22 rd: 8 s: i alt Et Hundrede Halvfierdesindstyve og Syv Rd: 8 skl:, med Rente 4 proCto: fra Paastevningens dato 27de oct: 1777 indtil dato, og viidere Rente fra den dato Kirke Stoelen eller ovenmelte attest derom, Mons Larsen Ebne beviislig leveres, til betaling skeer, samt betale i nogen erstatning for denne Processes Omkostning 6 Rdr: Alt at efterkommes inden 15 dage efter denne Doms lovlige forkyndelse, hvorved om ei før Kirke Stoelen eller attest derom maae til Mons Larsen Ebne overleveres, under Execution og viidere Adfærd efter Loven. Udstæd til Gorm

Pante Bogen til inddragelse
Jochum Hynnemørs Skiøde til Natanael Olrich og Michel Salomonsen Habbestad paa Hidschen d: 1 oct: 1777.
Endre Danielsen Haavigs Arvingers Skiøde til Tosten Endresen paa 1 pd: 6 mrk: Sm: 1/3 Hd: i Jndre Haavig og Steensland d: 3 Marti 1778.

Bygsel Seddel
Hr: Provst Mossins til Hans Erichsen paa ½ Løb ½ Hud i Søre Habbestad, med Vilkor at give Østen Habbestads Enke aarlig en tønde Korn og fostrer en Koe, og overlader hende 2 smaae flækker Agerland at bruge dat: 4 Marti 1778. Manuf: H: bet: 24 skl:

Som aftenen paatrængte, beroer Tingets continuation til i morgen.

Tredie Dagen den 23 Juni 1778 continuerede dette Ting.

Publiceret
Pante Bogen til inddragelse
Salomon Olsen Habbestads Skiøde til Jacob Hase Hynnemør paa Schaalevigen 9 Mrk: Smør, med Pladset Pollen d: 2 Dec: 1777.

Bygsel Seddel
fra Hr: Foget Koren til Tarrald Hansen paa Sælle, Kongens Strøegods 12 mrk: Sm:, 12 mrk: Fisk, og 12 mrk: Sm:, 12 mrk: Fisk, Muster Kirkes, hvortil Hds: M: har Overbygsel d: 22 Juni 1778. Manuf: H: bet: 8 skl:
Hr: Hertzbergs til Jochum Hofman paa et Plads d: 22 Juni 1778. Manuf: H: bet: 4 skl:

Frievillig Afgifts Commission blev holden, hvis Contrib: beløb til 7 rd: 5 mrk: 4 s:

Undsætnings Kornet angaaende, som i Aaret 1772 og 1773 blev udcrediteret, blev første Tingdag optaget, ang:de hvem samme og til hvilke Terminer kun-

1778: 50b

de betale, og nu sluttet i overværelse af Skibreedets Lensmand Jens Jensen Bielland, og Skafferen Jens Jacobsen Leervigen.

Som ingen efter 3 ganges Udraab indfandt sig med noget at gaae i Rætte blev Tinget for dette Skibreede ophævet. Efterseet paa Leervigens Tingstæd den 23 Junij 1778
Schouboe

Fiære Skibreedes Sommer Ting paa Leervigens Tingstæd den 24 Juni 1778, holt og administreret af Rættens Betiente, i overværelse af HøiVelbaarne Hr: Stiftbefalingsmand de Schouboe, Velædle og Velviise Hr: Foget Koren, Skibreedets Lensmand Mathias Johansen Echeland, tingsøgende Almue, og Laug Rættes Mænd:
1. Haagen Aslachs: Øchland 3. Niels Endresen Eisvog 5. Lars Olsen Brattestøe 7. Christen Olsen Lindaas
2. Svend Phillipsen Øchland 4. Niels Torkelsen Svensbøe 6. Ole Torkelsen Biørdal 8. Knud Poulsen Dommesnæs

Da allerunderdanigst og underdanigst blev læst og publiceret Hands Maj:ts allernaadigste Bestalling til Hr: Foget Koren og andre Anordninger samt Stiftets høie Ordres, registeret fol: 26, 27, 29b, 39b og 42a

Formynder Ting blev derefter holden og Børne Midlerne befunden i behørig rigtighed efter Formynder Bogen.

Frievillig Afgifts Commission blev holden og Contributionen beløb til 1 rd: 2 mrk:

Undsætnings Kornet angaaende som i Aaret 1772 og 1773 blev udcrediteret, blev TingsVidne optaget i henseende hvem samme, og til hvilke tiider og Terminer kand betale, i overværelse af Lensmanden Mathias Johansen Eecheland og Skafferen Torbiørn Larsen Wicke.

Pante Bogen til inddragelse
Skifte 11 Dec: 1777 efter Jens Nielsens Hustrue paa Houge hvis Jordegods Udlæg i Pantebogen extraheret.
Skifte 12 Dec: 1777 efter Niels Olsen Krogschaat ligeleedes extraheret.
Knud Poulsen Dommesnes Obl: til Knud Thorsen Wiland 250 rd: 1 pr: [i] Øfre Dommesnes d: 24 Juni 1778.

Pante Bogen til Udslettelse samt Udslettelse ved Paategning(?) No: 3 fol: 69 og ditto fol:
Johannes Stendsbøes Obl: 26 Juni 1773 No: 2 p: 592 qvitteret af Creditor 4 Janv: 1777.

Som aftenen paatrængte, beroer Tingets Continuation til i morgen.

Anden Dagen den 25 Juni 1778 continuerede dette Ting.

Da blev publiceret
Bygsel Seddel
fra Hr: Palludan til Johannes Gundersen paa ½ L: ½ Hd:, 1 Vog Korn i Tvedt Vilkor til Gunder Johannesen og Hustrue 3 tdr: Havre, 1 Koes og 6 Smalers Foster, Aarlig, og Huuslye saalænge de lever. dat: 23 Dec: 1777. Manuf: H: bet: 8 skl:

Pante Bogen til inddragelse
Knud Phillipsen Øchlands eller Lien[s] Obl: til Johannes Fylkesnæs 50 rd: 1 pr: i 3 mrk: Sm: i Lien d: 24 Juni 1778.

Nye Sag.
Torbiørn Tronsen Øfre Wiig anmelte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet indkalde Torbiørn Siursen Nedre Wiig til at høre Vidner og liide Dom til Erstatning og Bøder samt Sagens Omkostninger, for at have hugget i Citantens Skov 2 furrer afvigte Vinter og samme bortført og bort taget, hvorom at vidne indstevnet under Faldsmaals Straf til samme tiid og Ting Anders Hansen Nedre Wiig og Knud Thorsen Øfre Wick, deres Eedelige Vidnesbyrd i Sagen at udsiige.
Den indstevnte Torbiørn Siursen Nedre Wiig saavelsom begge forbem:te Vidner mødte og vedtoeg lovlig Varsel. Vidnerne blev fremkaldet og forelæst Eedens forklaring af Lov bogen med formaning til Sandheds udsigende.
Og fremstoed da som 1te Vidne Anders Hansen Nedre Wiig som

aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: At veed Skiæl og Skifte efter gamle Vidners og folkes forklaring \og Kan er/ paa det Stæd hvor bem:te 2de Furrer er hugget, at gaae norden for i Øre Vad og Øre Suen, og sønden efter i Høie Rotten, og efter samme Skifte er omstevnte 2 Furrer hugget paa Torbiørn Tronsen Øfre Wiigs Eiendom, saae ei hvem der huggede dem eller samme bortførte, men efter Citantens \begiær/ var dette tilligemed det 2det Vidne paa Torbiørn Nedre Wiigs Saug, i medfølge af Citanten, da de gik fra Stubbene i Skoven og sporede Træernes Spor \.....(?)/ til bem:te Saug, samt maalte Stubbene i Skoven, paa tværmaal, samt fandt paa Saugen 2 Træer af sam/m/e Maal, liige nyelig hugget og fersk i Træet \som Stubben/ hvorom de da tilspurgte Torbiørn Nedre Wiig, som tilstoed at have hugget disse 2 Træer paa omvundne Stæd, efter tilladelse af Huusmanden paa Rotvold: forklarede viidere, at disse 2 ved Saugen forefundne Træer vare hver 6 Al: lange og af tykkelse til 3 dobbelte Bord, dog blev ei vurderet. Aftenen førend de var paa Saugen, saae Vidnet i sit Huus, at Torbiørn Nedre Wiig og Søn, kiørte med 2 Læs fra Skoven, til Saugen, disse 2 Træer, i samme Spor eller Kiørsel brud, som de sporede Træerne dagen efter, liige fra Stubbene, og var den tiid ingen anden Kiørsel brud eller Spor i Sneen. Dimitteret.

fremstoed 2de Vidne Knud Thorsen Øfre Wiig som aflagde Eed og forklarede: At veed ei om Skifterne, som een der nye kommen Mand, iøvrigt ligesom 1te Vidne med den forskiæl, at da h/an/d aftenen før, saae Torbiørn Nedre Wiig og Søn kiøre disse 2 Læs, var Vidnet saa langt fra at ei kunde vist see hvad Læs de havde, men anden morgen tiilig, da de fulgte Sporet og Kiørsel bruddet var det gandske tydelig, og kunde disse 2 Stokker ansees fuldkom/m/en 4 dobbelte bords tykkelse. Dimitteret.

Sr: Gorm paa indstevntes vegne protesterede imod Sagens fremme her ved Rætten, da der imellem Parterne er ingen Skiæl eller Skifte, som lovlig kand agtes, saa Sagen paa Aastædet nødvendig maae tracteres, at Skiæl og Skifte kand oplyses, om sam/m/e er, men i mangel deraf, og da ingen lovlig Skiæl og Skifte er, at kand vorde paadømt, da det først komer an paa, om Træerne er hugget paa Citantens eller Contra Partens Eiendom, hvoraf dog det sidste formodes.

Dommeren siden ei endnu er oplyst{, om} Skiæl og Skifte imellem Parterne, men indstevnte ei heller tør tilegne sig som sin Eiendom den grund hvor hand selv har tilstaaet Træerne hugget, kunde ei nægte, Citanten her ved Rætten at føre fleere Vidner, om hand derved fuldkom/m/en kand oplyse sin Sag, saa at muelig samme herved Rætten kand paakiendes. hvorefter Sagen beroer til Høste Tinget 1778 første dag sam/m/e holdes.

Som ingen efter 3 ganges Udraab indfandt sig med noget at gaae i Rætte, blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

Præstegaards Besigtelse

Søren Schielderup D: K: M: Sorenskriver i Hardanger \og Woss/ og Lyse Closter gods samt Birke Dom/m/er til Rosend: Birk, og Søren Schiøtz D: K: M: Sorenskriver i Sundhorlehn Sorenskriveri, giøre vittelig at Anno 1778 Mandagen den 17 Augusti, er efter Ansøgning af Peder Pedersen Næss og Helje Schielnes af Warraldsøe Kirke Sogn under Strandebarms Præstegiæld af 8 Dec: 1777 og Stiftets paategnede Resolution af 31 Marti 1778, en Præstegaards besigtelse foretagen paa Jvershuus Præstegaard i Strandebarm Hoved Sogn \over en der nye opbygt Bispe Stue/ i overværelse af Districtets Foget Velædle og Velviise Hr: Ulrich Wilhelm Koren, samt af ham opnævnte Lensmænd og Laug Rættes Mænd saavel

af Sundhorlehns som Hardangers Sorenskriverier, siden Almuen og Meenigheden som denne Forretning paagiælder, sorterer, de af Strandebarms Hoved Sogn og Warraldsøe Annex under Sundhorlehn, og de af Joendals Annex under Hardanger, hvilke Lensmænd og Laug Rættes Mænd ere følgende

1778: 51b

nemlig: af Sundhorlehn, Lensmanden for Strandvig Skibreede Engel Hansen Giøen, og Laug Rættes Mænd af Strandvig Skibreede, som upartiske, og udenfor det Skibreede, hvorunder Paagiælderne og Parterne sorterer, nemlig 1. Torbiørn Engelsen Houge 2. Jan (Jon) Torbiørnsen Houge 3. Hans Hansen Lille Wiig og 4. Ole Siursen Revne, samt af Hardanger Sorenskriverie, ligeledes Lensmanden Johannes Pedersen Øfre Wiig for Østensøe Skibr:, og Laug Rættes Mænd af sam/m/e Skibr: 5. Tosten Haagensen Sandven 6. Ole Christophersen Sandven 7. Hans Jacobsen Øfre Wiig 8. Osmund Torbiørnsen Soldahl. Bemelte Ansøgning med Stiftets paategnede høie Resolution blev oplæst og med Stemplet Papiir belagt, lyder saaleedes.

Paa Reqvirenternes vegne mødte Peder Pedersen Næss og paa Helje Samsonsen Schielnes Enke Ales Peders Datters vegne som Laugværge Erich Pedersen Aakre, som anmelte at have til denne Forretning ladet indkalde alle af bemelte 3 Sogner, som ei har betalt det paaliignede som var vedtaget 29 skilling af hver Mand.

Af alle 3 Sogners Almuer mødte den største deel, og vedtog paa egne og de øvrige Vegne lovlig Varsel.

Reqvirenterne derefter henholdt sig til deres Ansøgning, og begiærede at Rætten med samtl: Laug Rættet vilde eftersee bemelte nye opbygte Bispe Stue paa Strandebarms Præstegaard som paaligger alle 3 Sogners Almue at vedligeholde, saa og eftersee den gamle solgte Bispe Stue som er kiøbt af Ole Monsen Schogesal, og igien af ham opbygt paa Schogesal Grund her nær ved, og derunder paaskiønne: 1. At endskiønt den gamle Bispe Stue var under Taget 18 ½ Alen og Væggene i Længden af Tøm/m/er 12 ½ Alen lang \i eet Værelse/ samt en Svale efter breeden, paa omtrent 4 ½ Alen \efter Huusets Længde …. …. ….(?)/ {som} var i brøstet fra nederst til øverst Paneelet og bordklæd \og breed 9 ¾ alen ialt heele Huuset/ og den nye Bispe Stue, er lang 18 Alen 1 q:ter uden Novs, og {lang} 8 Alen breed, indrættet til 2 Stuer eller Kam/m/er, og en Svale eller gang tvers igiennem, som passelig og anstændig til saadan Værelse, uden mindste Overdaadighed eller Ødselhed; Om ikke denne nye Bygning er ligesaa menageerlig efter herved af Reqvirenterne fremlæggende Regning til S:m 226 Rd: 3 mrk: 7 s:, hvilken Regning er saalydende opført, og ikke til høiere bekostning, end om samme havde været bygt liige efter den gamle, i betragtning, at uagtet nu er 2de tømrede Træe Vægger meere, er derimod spart een af Paneelværk, og da Huuset nu er indrættet i 2 adskilte Kam/m/er og en Gang imellem, er Tømmeret kortere og til mindre Priis, end om samme skulde været i eet Kam/m/er, hvortil behøvdes længere Tøm/m/er der vilde blive kostbarere, hvorhos observeres at nu er brugt kløvet Tømmer, men til et større Værelse maatte(?) være brugt heel Tømmer? 2. Om denne nye Bygning, er forsvarlig bygt, og af forsvarlige Materialer, efter de Priiser som i forbem:te Regning er anført, da Bygningen i Aaret 1772 blev fuldført; thi hvad mangler siden ved saa mange Aars henstand kand være foraarsaget, kand ei nu komme i betragtning?

Almuen \havde/ derimod at erindre som de havde demonstreret i et skriftl: Jndlæg af 17 Augusti 1778 som blev fremlagt, oplæst og lyder saaleedes: samt end viidere forestillede: At da der blev accorderet, om den nye Bygnings Opbyggelse, blev Almuen accorderet med Peder Pedersen Næss og afg: Helje Samsonsen Schielnes, at den nye Bygning skulde være lige som den gamle, og at hver Almues Mand i Strandebarm og Warraldsøe Sogner, dertil

skulde betale strax 3 Mrk:, og hver Mand i Jondals Sogn 3 mrk: 8 s:, hvoraf de 8 skl: bestoed for dette Sogn derudi, at sam/m/e Sogn reste-

1778: 52

rede for 2 Aar 4 skl: Aarl: for hver Mand, som før var vedtaget at skulde betales aarl: til Reparation paa Almuens Huuse paa Præstegaarden: Videre blev accorderet, at om den nye Bispe Stue skulde komme til at koste meere, naar den blev opført efter Contracten, skulde Almuen betale det øvrige, hver Almues Mand i alle 3 Sogner liige meget, saa skulde og Stor Stuen være i sam/m/e bekostning, som dog ei er vedgiort eller i standsat.

Reqvirenterne dertil svarede: At heele Almuen beløber 254 Mand som beløber 3 mrk: pr: Mand 127 rd:, og end viidere som siden er fordret 1 mrk: 13 s: pr: Mand 76 rd: 4 mrk: 6 s:, i alt 203 rd: 4 mrk: 6 s: som ei er saa meget, som den nye Bygning har kostet; hvortil desforuden til Vinduer er givet af Sogne Præsten og nogle af Almuen 16 Rd: omtrent, som Almuen ei fordres noget af; Herforuden har Sogne Præsten udlagt til sam/m/e Bygning eenlig(?) Bispe Stuen 6 rd: 3 mrk: 12 s: saa der nu fordres i alt resterende efter Regningen 90 rd: 2 mrk: 4 s: og til Sogne Præsten 6 rd: 3 mrk: 12 s: i alt 97 rd:, hvoraf vel endeel har betalt fyldest, men andre resterer pr: Mand 1 mrk: 13 skl:, og nogle faae resterer [i]? alt 4 mrk: 13 skl:, hvilket Reqvirenterne paastoed skal billiges, naar Bygningen af Rætten og Laug Rættet efter i Rætte lagde Regning, og Reqvirenternes 2de Propositions Poster, bliver efterseet og paaskiønnet: hvorhos end da er beregnet til afdrag de 8 skl: pr: Mand af de 105 Mand i Jondals Sogn, som er 8 rd: 4 mrk: 8 s:, samt hvad den gamle Bispe Stue er solgt for, som var 12 rDr: Hvad Stoer Stuen angaar, da tilstaaes vel, at sam/m/e bekostning var derunder begreben, men sam/m/e meenes skulde ei blive betydelig.

Paa egne og samtl: Almues vegne begiærede Johannes Pedersen Linge, at maatte afhøres contra indstevnte Vidner, til at beviise hvorleedes som forhen var forklart, var af Reqvirenterne accorderet med Almuen om Bispe Stuens Opbyggelse.

Dommeren Eragtede: At da Stiftets Resolution ei bevilger viidere end en Besigtelses Forretning; Saa kunde denne Rætt nu for tiiden, liigesaaliidet imodtage noget Eedelig Vidnesbyrd, som foretage viidere i Sagens behandling, end i denne som en Extra Rætt, af Stiftet er bevilget.

Peder Pedersen Næss tilstoed, at var accorderet baade den gl: Stoer Stues Reparation, og den nye Bispe Stues opbyggelse, under eet i de 3 Mrk:, som af de 2 Sogner og 3 mrk: 8 s: som af Jondals Sogn skulde betales, samt at hvad samme kostede meere skulde liigemeget af hver Mand i alle 3 Sogner betales, saa og at den nye Bispe Stue skulde bygges liige efter den gamle, hviket hand paa egne og Helje Schielnes Enkes vegne tilstoed; Men formeente, at uagtet Bispe Stuen anderleedes efter Raadførsel og nærværende brug, er indrættet, er den ikke bekosteligere, end om den havde været bygt liige efter den forrige som bygt for et pr: 100 Aar siden.

Rætten beordrede Laug Rættet nøie at besigtige Bispe Stuen, og saaviit mueligt conferere baade Materialier og Arbeidsløn med i Rættelagde samt aparte fra Hr: Sogne Præsten Velærver: Hr: Marcher foreviiste Regning, saa og derover, og over Reqvirenternes 2de Propositions poster, give deres udførlige og grundige Skiønnende og Betænkning.

Laug Rættet samtlig, efter nøie at have efterseet Bispe Stue Bygningen, og tillige overveiet Bekostningen efter forbem:te Regninger i alt beløbende 233 rd: 19 s: erklærede og skiønnede: At en Bygning efter den forrige kunde muelig være opført saaviit som denne haver hverken en Kakkelovn eller muuret Pibe, for omtrent 24 á 26 ringere, end denne nye bygning, men skiønner ikke, at efter nu værende brug, Jndrætningen i denne Bygning er upasselig eller overdaadig, mindre urimelig. Hvad denne Bygning angaaer, da synes Regningerne aldeeles ikke overdrevne, men baade i Materialier og ArbeidsLøn convenable de

anførte Frugter, og vel kunde Materialerne været bedre, men sam/m/e vilde da og kostet meere. Og hvad

1778: 52b

Bygningens dygtighed og forsvarlighed angaar, da siden ei kand reflectere hvad smaae mangler derpaa nu befindes, som ei vedkom/m/er denne Forretning og hverken ere betydelige eller kand skiønnes at være andre end de tiiden har foraarsaget, i omtrent 6 aar, siden Bygningen blev opført, og i hvilken tiid den ei er tilseet med Tiæring, Maling eller i andre maader; Saa skiønnes ikke rættere, end at Bygningen da den har været opført, har været, og under ovenmelte smaae undtagelser endnu er forsvarlig og i lovlig og forsvarlig stand.

Velædle og Velv: Hr: Foget Koren som havde anhørt alt hvad i dag denne Forretning vedkom/m/ende, … ..sl..te ..ed(?) tilføre: At da Peder Ped: Næss og nu afdøde Helje Schielnes havde gaaet uden for det Almuen havde samtykt, nemlig, at bygge denne nye opsatte bygning, anderleedes end den forrige Bispe Stue var, maae have alle de Omkostninger for egen Regning som er høiere end de en saadan Bygning som den nedrevne kunde have kostet at opsætte da de ialt burde have fulgt aftalen med Almuen, og bygget en bygning af liige beskaffenhed som den nedrevne, og ei efter eget Jndfald bygget efter nu værende Smag til Almuens desto større bekostning, hvilket dog i sin tiid vil ankomme paa Rættens nærmere Skiøn imellem de striidende Parter, hvem af dem, samme, med viidere paagaaende Omkostninger skal betale.

Peder Næss reserverede sin og Helje Sielnes Enkes Rætt, og henholt sig til Laug Rættets Skiønnende.

Endelig anføres denne Forretnings bekostning, som Reqvirenterne paastoed af Paagiælderne erstattet:

1. for Rættens underholdning				10	0	0
2. mig Sorenskriver Schielderup						
Skyds 4 Mand 3 ½ Miil	1	1	0			
en dags Diætpenge		4				
en Dags Forretning	2					
Skyds og Diæt Retour	1	5				
Forretningens bekræftelse med Stemplet						
Papiir og Forsegl:	2	3		8	1	
	---	---	---			
3. mig Sorenskr: Schiøtz						
Skyds 4 Mand 6 Miil	2	0	0			
Diætpenge paa 2 Reise Dage	1	2				
en Dags Forretning	2					
Stemplet Papiir til ..s.g….gen(?) og Regning(?)		1	14			
Skyds og Diæt Retour	3	2				
Forretningens beskrivelse med Stempl:						
Papiir og forsegl:	2	3		11	2	14
	---	---	---			
4. Hr:(?) Foget Koren						
Skyds 4 Mand 5 ½ Miil	1	5				
Diætpenge paa 2 Reise dage	1	2				
en Dags Forretning	2					
Laug Rettets Opnævnelse	1					
Skyds og Diæt Retour	3	1		9	2	
	---	---	---			

De 2 Lensmænd á 1 rdr:	2		
De 8 Laug Rættes Mænd á 3 mrk:	4		
Reqvirenterne anmelte at have betalt Stevningspenge	22		12
	---	---	---
S:ma	67	0	10

Udstæd til begge Parter

Saaleedes denne Forretning sluttet.

Præstegaards Besigtelse

Søren Schielderup D: K: M: Sorenskr: over Hardanger \og Woss/ Sorenskriverie og Lyse Closter Gods samt Birke Dommer til \Baroniet/ Rosendahls Birk, og Søren Schiøtz D: K: M: Sorenskr: over Sundhorlehns Sorenskriverie, Giøre vitterlig At Ao: 1778 den 18 Augusti haver vi i \underd:/ følge [af]? efterskrevne HøiVelbaarne Hr: Stiftbef: Md: Schouboes Resolution af 7 Juli 1778, og Velærværdige Hr: Marker Sogne Præst til Strandebarms Præstegiæld, hvis under-

1778: 53

liggende Sogner Strandebarms Hoved Sogn og Warraldsøe Annex sorterer under Sundhorlehns Jurisdiction, og Jondals Annex under Hardanger Jurisdiction, hands Reqvisition, indfunden os paa bemelte Præstegields Præstegaard Jvershuus i Strandebarms Hoved Sogn og Skibrede til en Besigtelse over de Huuse som Almuen paaligger at vedligeholde paa bem:te Præstegaard, hvorved i Rætten var nærværende Districtets Foget Velædle og Velviise Hr: Ulr: W: Koren, samt de til denne Forretning af ham opnævnte Lensmænd og Eedsvorne Laug Rættes Mænd som Besigtelses Mænd, alle upartiske og af uvedkommende Skibreede og Sogner, nemlig af Sundhorlehn Lensmanden for Strandvig Skibreede Engel Hansen Giøen og Laug R: Mænd: 1. Torbiørn Engelsen Houge 2. Jon Torbiørnsen Houge 3. Hans Hansen Lille Wiig 4. Ole Siursen Revne \alle af do: Skbr:(?)/ og af Hardanger Lensmanden for Østensøe Skbr: Johannes Pedersen Øfre Wiig, samt Laug R: M: af samme Skibreede: 5te Tosten Haagensen Sandven 6. Ole Christophersen Sandven 7. Hans Jacobsen Øfre Wiig og 8te Osmund Torbiørnsen Soldahl.

Velædle, Velærværdige og høilærde Hr: Eiler Holk Marker som Stædets Sogne Præst og denne Forretnings Reqvirent, fremlagde HøiVelbaarne Hr: Stiftbef:M: Schouboes Resolution efter hands Ansøgning, til denne Forretning, hvilken høie Resol: af dato 7 Juli 1778 som forhen paaberaabt, her inddragen \og nu oplæst/ lyder saaleedes. Hr: Marker derefter anmelte at have \efter Resolutionens Jndhold/ til denne Forretning lovlig ladet varsle Almue og Meenigheden af alle 3 Sogner.

Paa Almuens Vegne mødte endeel, hvoraf fremstoed for Strandebarms Sogn Johannes Pedersen Store Linge og Ørian Baarsen Ohme for Warraldsøe Sogn Anders Geertsen Kiærevigen og Erich Baarsen Tvedt, for Jondals Sogn Jon Bergesen Kopre, og Tosten Widleichsen Fladebøe, som paa egne og øvrige tilstædeværende som og samtl: Almues vegne af alle 3 Sogner vedtoeg lovlig Varsel.

Velærværdige Hr: Marker derefter spurgte Almuen, hvorfor de ikke før har repareret de dem til vedligeholdelse tilkom/m/ende Huuse paa Præstegaarden, hvorom hand dem for endeel aar siden, og derefter aarlig har anmodet, da det af dem er belovet ved adskillige holte Samlinger og Huusenes eftersyn paa Præstegaarden, men ei til dato skeet, saa det er en tiid af 7 á 8 aar intet er repareret eller tilseet, saa hand har maattet været nødsaget til denne Forretning?

Almuen svarede: At hvad Store Stuen angaar som bruges til Daglig Stue, da er Aarsagen dertil, at de som havde paataget sig den nye Bispe Stues opbyggelse, havde accorderet under

det sam/m/e at sætte Store Stuen i stand \1772/, saa henstanden hvad dette Huus angaaer, ei er Almuens skyld; Hvad Kiøkkenet angaaer, da har \nogle af/ Almuen dertil 1756 leveret Tømmer efter Præstens begiæring, og ikke derfor faaet betaling, men viidere har ei været af Almuen leveret eller betalt, og siden Kiøkkenet da af nye blev opbygt, er siden ingen Reparation eller bekostning dertil paafordret. Jøvrigt formeener at Almuen som uviidende om Opbyggelsen af Kiøkkenet og derom uadspurgt, ei vedkommer sam/m/e Bygning at vedligeholde. Vel veed at nogle \faae/ efter udpantning har betalt Penge til Kiøkkenet \19 Mand, hver 21 skl:/ men ingen godvillig. Hvad Floeren angaaer, da er sam/m/e istandsat for 14 aar siden, og har Almuen siden ei repareret den, uden eengang for 7 á 8 aar siden, men siden er ingen Reparation fra Præsten paafordret eller giort, eller anseet fornøden, ei heller Bygningen af Almuen efterseet.

Hr: Marker dertil svarede: At hvad Store Stuen angaaer, da har h/an/d i mindelighed fordret sam/m/e, under eet med alle andre Bygningers Omtale, og er ham uvedkom/m/ende hvem Almuen har accorderet med for sig paa deres vegne, og har hand om alle Huusenes brøstfeldigheder giort paafordring paa alle Kirke bakker 1769 eller 1770, og derefter har Almuen belovet baade Bispe Stuens opbyggelse, og Store Stuens istandsættelse, men det sidste ei paafulgt til dato.

Almuen tilstoed vel Hr: Markers sidste tilførte, men da de har besørget \i Aaret 1771/ at Store Stuen ved 2de Mænd, som sam/m/e sig paatog, strax skulde vorde repareret, er det ei deres skyld at sam/m/e ei til dato skeet er.

Hr: Marker derefter fremlagde til foreviisning, som blev efterseet, og efter afbetiening Hr: Marker tilbageleveret, en Forretning af vedkommende Rættens Middel af 27 Sept: 1689, og en Forliigs Forretning af 16de Juni 1749 imellem forrige Sogne Præst Sl: Hr: Ole Gierdrums Enke, og

1778: 53b

Comparenten, som skal viise og oplyse, hvilke af Præstegaardens Huuse paaligger Almuen at vedligeholde, hvilke hand i sin Ansøgning til Stiftet har begiært efterseet, dertil hand sig refererede. \Begge lyder saaleedes/

Rætten efter sam/m/e Forretningers udviis, beordrede Laug Rættet at eftersee efterskrevne Huuse som efter forrige Forretning, paaligger Almuen at vedligeholde, hvad sam/m/e Bygninger mangler, og hvad sam/m/es istandsættelse kand koste, hvilket de og efterkom, og befantes, samt blev taaxret(?) (taxeret) til istandsættelse, som følger.

1. Herre Kam/m/er eller Bispe Stuen, dertil behøves:

3 qvarter Tiære	3 rd:	0	0			
300 Spiger		3				
Trælle værket for Trappen, som er nedreeven, at istandsætte	1	1	8			
Arbeidsløn for Tiæring, og smaae mangler med Spiger at istandsætte		4				
En Rende for det østre Brøst paa hver side, og et lidet bord paa Kanten, med Arbeids Løn		2		5	4	8

Almuen refererede sig til deres tilførte i den om den nye Bispe Stues opbyggelse efter Peder Pedersen Næss og Helje Schielnes Reqvisition holte Forretning den 17de denne Maanet, og protesterede imod nogen Reparations bekostning dennem paalagt for denne Bygning forinden sam/m/e bliver nedreevet, og en anden opbygt saaleedes som den forrige, og saaleedes som var contraheret.

Laug Rættet erindrede; At endskiønt Bispe Stuen havde været anderleedes bygt, paa hvad maade vedkom/m/ende vilde, maatte den dog behøvet Tiæring og et nye Tralværk for Trappen, som er det meeste heroven er anført.

2. En stoer Stue, som bruges til daglig Stue med Kiøkken. Almuen henholt sig til Loven, og vilde ei paatage sig fleere Huuse at vedligeholde; og da dette ikke er en Borge Stue, hvorunder forstaaes en Røg Stue for Tienerne at sidde og arbeide og holde til i; Saa kand Almuen ei vedlige holde andet, end een saadan Stue, hvortil de er villig, men ei nogen Glas Stue eller Præstens daglig Stue, og aldeeles ingen Kiøkken.

Hr: Fogden som nærværende ved Forretningen, fandt fornøden dette at tilføre, at der alletiider ved det ord Borge Stue har vært at fostaae, naar sam/m/e har henhørt til Præstegaards Bygninger dennem nemlig som Almuen vedkom at vedligeholde: Præstens Daglige Værelser, hvor h/an/d med Famillie har opholt sig, og ikke de nu saa kaldede Røg Stuer, der ikkun bliver for hands Tienere og de folk h/an/d til Præstegaardens Drift behøver at holde: Foruden ei at Loven i denne Meening alletiider bliver tagen vel og den i Rættelagde Forretning af 27 Sept: 1689, samme udtrykkeligen fastsætter. Fogden paastoed altsaa, at samme med det viidere vedhæftende Kiælder og Kiøkken, maatte nu som forhen af Almuen vedligeholdes, og Præstegaardens Huuse som forhen af Almuen har været vedligeholdet, fremdeeles paa deres bekostning at i standsættes, og det saa meget meere som deres Udflugter ingen Hiemmel finder udi Loven.

Almuen henholt sig til sit forrige.

Hr: Marker foreviiste Speciel Regning paa forskud til bem:te Kiøkkens jstandsættelse i Aaret 1756, til Vinduer, Smede- Tøm/m/er- og Snedker-Arbeidsløn, ialt

1778: 54

beløbende 36 rd: 1 mrk: hvoraf hand intet har faaet gotgiort eller betalt, og paastoed sam/m/e nu af Almuen erstattet. Regningen blev oplæst og Almuen tilstoed vel sam/m/e at være rigtig, og intet deraf at have betalt, siden Almuen formeener, at Kiøkkenet ei vedkom/m/er dem, og Kiøkkenet af Hr: Marcher uden Almuens tilspørsel, nedreevet og opbygt.

Hr: Marker \svarede at/ har ei selv af egen drift, ladet det nedrive og opbygge, men det er skeet af Lensmanden som da levede, efter da værende Stiftamtmands ordre, men da Bygningen stoed i arbeide, og Almuen ei hon/n/ererede det behøvende, var Hr: Marker nødsaget at udlægge Penge for at Bygningen ei skulde standse, og ufuldført, tage skade. Overalt maae tages i betragtning at Præsten Hr: Marker selv dertil uden at forlange Vederlag har giort Pande Taget. Jmidlertiid sam/m/e her udføres 36 1 0

Ander Kiærevig anmelte, at have at fordre for leverede Tøm/m/er til sam/m/e Kiøkken til Ole og Jver Øjerhavn 3
og til sig selv 2 3

Store Stuen eller Daglig Stuen og Kiøkkenet, blev efterseet, og befunden at mangle Vindues Karmer og Poster, Lem, en Rende, og noget paa Bordklædningen, hvortil udfordres:
3 dobbelte bord 0 2 mrk: 0

4 {ditto} Stokker til Vindues Poster		1				
3 Vandbord			12			
2 tylter bord til bordklædning	1					
1 Rende paa vestre side 14 al: lang	1					
3 Vandbord paa Taget paa østre side			12			
2 Render 8 al: lang	1	1				
8 bord under og over Renderne		2				
til Lemmen:						
4 tylter bord 5 ½ alen á 4 mrk: 8 s:	3					
4 tylter do: 6 ½ alen á 5 mrk:	3	2				
Arbeidsløn paa sam/m/e	6			16	3	8

3. Fæe Huuset som Almuen holder i Stæden for en Stald.
Almuen meente efter Loven, at ei skulde holde vedlige uden Hæste Stald, og ei flere eller Fæe Huus, eller Koe Stald.
Hr: Fogden paastoed at ved det Ord Stald som Loven omtaler, egentl: bør forstaaes Koe Stald, eller det Huus hvor de paa gaarden fødende Creaturer bliver indsat og foeret om Vinteren; j hvilken meening Ordet over alt er taget, og vild ved Forretninger over alle Præstegaarder kunde gotgiøres ligesom og ved den forhen allegerede gamle, og denne Præstegaard vedk:de holte Forretning er fastsat.
Sam/m/e Bygning blev efterseet, og befantes at mangle følgende:

1 ½ tylt tykke bord til Gulv á 3 mrk: 8 s:	0	5 mrk:	4 s:			
6 tylter enkelte bord á 2 mrk: 4 s:	2	1	8			
1 tylt 10 Alen Bielker til Baaser	1					
1 tylt smaae Træer at nagle paa Veggen		3				
2 Stokker 12 al: lang til Sæstre		3				
1 tøm/m/er Stock til Svil 10 Alen lang		3				
2 Dør Stolpe 3 al: lang		1	8			
2 Voger Næver		3				
Arbeids Løn 2 Mand 10 dage á 16 s:	3	2		9	4	4

4. Laden Derom melder Forretningen 27 Sept: 1689 at da værende Præstes Enke har foklaret, at Taget af Almuen tilforn var holt vedlige, men Almuen ei at ville det indgaae. og Forliiget af 16 Juni 1749 melder: En Løe fantes forsvarlig, Almuen holder Taget.
Almuen nægtede, at de eller Formænd har vedligeholdt noget Tag paa Laden, hvorfor de og holt sig derfor fremdeeles befriet.

1778: 54b

Hr: Fogden indstillede til Rættens Skiøn, om det ikke burde blive Almuen paalagt, at vedligeholde Taget paa Laden, siden de forrige over Præstegaarden holte Besigtelses Forretninger, som i Rætten anviises, synes at give Anleedning dertil.
Almuen referede sig til sit forrige. Derefter blev anmelt Almuens Mandtal at være i alle 3 Sogner 254 Mænd.

S:ma alt forbemelte	73	4	4

Almuen saavelsom alle andre vedkom/m/ende indloed Sagen til Doms. Thi blev samme til Doms optagen, og for først anført denne Forretnings bekostning:

1. Reqvirenten for Rættens underholdning, fordrede intet, skiønt kand have føye at paastaae 12 Rd:

2. Mig Sorenskriver Schielderup

Skyds 4 Mand 3 ½ Miil	1 rd:	1 mrk:	0			
en Dags Diæt Penge		4				
en Dags Forretning	2					
Skyds og Diæt Retour	1	5				
Forretningens beskrivelse med Stemplet Papiir og Forsegl:	2			7	4	0

3. Mig Sorenskriver Schiøtz

Skyds 4 Mand 6 Miil	2				
Diæt Penge paa 2 Reise dage	1	2			
En Dags Forretning	2				
Skyds og Diæt retour	3	2			
Forretningens beskr:, med Stempl: Pap: og Forsegling	2		10	4	

4. Hr: Foget Koren

Skyds 4 Mand 5 ½ Miil	1	5			
Diæt Penge 2 Reise dage	1	2			
en Dags Forretning	2				
Laug Rættets Opnævnelse	1				
Skyds og Diæt Penge Retour	3	1	9	2	

5. De 2de Lensmænd á 1 rd:	2		
6. De 8 Laug Rættes Mænd á 3 mrk:	4		
	33	4	0

Stevnings Penge fordrede Hr: Marker intet, men paastoed de øvrige af Almuen erstattet.

Derefter blev Forretningen sluttet, og i samtliges Overværelse, af den gandske Rætt dømt og

Afsagt

Efter at have igiennemgaaet og overveiet alt i denne Sag passerede, finder denne Rætt ikke at kand paalægges Almuen til Byrde og vedligeholdelse, den under No: 4 anførte Lades Tag, siden den ældste i Rætten anviiste af en sat Rætt holden Forretning 27 Sept: 1689, intet vist derom bestemmer, og saadan Bygning ei i Loven er nævnt, hvorimod ei kand kom/m/e i Consideration til nogen bestemmelse, hvad det anførte Forliig af 16 Juni 1749 melder, som hvoraf ei sees samtl: vedkommendes tilkaldelse. derimod kand intet reflecteres paa Almuens Jndvending i henseende her anførte Bispe Stues Reparation, siden Bygningen som den nu er, bør conserveres, indtil og saalænge samme ei ved nogen Dom efter lovlig omgang, er aldeeles casseret. Ligesaaliidet kand det kand!! kaldes andet end Udflugt, hvad de har protesteret imod vedligeholdelsen af daglig Stuen med Kiøkken under sam/m/e Tag, da ikke alleene dette Værelse efter Lovens meening, formeenes at forstaaes under Borge Stue, men det er endog saaleedes tydelig bestemt ved Forretningen af 27 Sept: 1689, og af Almuen i saa mange Aar vedtaget, saa sam/m/e ikke alleene fremdeeles af Almuen vil vedligeholdes og strax istandsættes, men de endog blive pligtig at erstatte det derpaa af 235 Mænd resterende med 41 rd: 4 mrk: til Sogne Præsten Hr: Marker og Anders Kiærevig samt Ole og Jver Øjerhavn, efter deres anførte tilstaaelse, og derom tagne Vedermæle. End meere urimelig vil blive at ansee, hvad Almuen indvender imod Fæe Huuset og Staldens vedligeholdelse siden Forretningen af 27 Sept: 1689 derom fastsætter: At Almuen holder det vedlige, i stæden for en Stald, og

denne Bygning ansees at være den Loven har meent. Hvad denne Forretnings Omkostninger angaaer, da siden Almuen har tilstaaet, \for/ saa mange Aar siden \at/ have vært advaret, om Daglig Stuens istandsættelse, og det ei er skeet,

1778: 55

hvorvel Almuen har fremført til deres undskyldning at have besørget det ved andre men hvilke ei har opfyldt deres Løfte, og hvorfor Almuen til dem har Regress, har Sogne Præsten Hr: Marker været nødsaget, som ikkun har Almuen at holde sig til, at ansøge denne Forretning paa Almuens som sam/m/e foraarsagende, deres bekostning; Thi bliver af den gandske Rætt, for Ræt Kiendt, Dømt og Afsagt: At de {med de} 41 Rd: 4 mrk: anvente Bekostninger til Kiøkkenets Reparation, bør af de 235 \dermed/ resterende Almues Mænd betales til Sogne Præsten Hr: Marker. De øvrige nu befindende brøstfeldigheder paa alle Almuens Huuser, taxeret i alt til 32 rd: 4 s: bør alle tree Sogners Almue istandsætte til anførte Overslag saavel paa Bispe Stuen, \som/ Daglig Stuen og Kiøkkenet, samt Fæe Huuset, og være færdig inden dette Aars udgang, i mangel deraf samme af vedkommende bliver besørget, saavel de nu befundne, som imidlertiid af tiidens henstand foraarsagede brøstfældigheder, hvis bekostning efter Regning, hvad enten samme undergaaer eller overstiger foranførte Overslag, af Almuen efter giørende Repartition, og høie Øvrigheds approbation, under Executions Tvang udreedes og erstattes, tilligemed denne Forretnings Omkostninger 33 rd: 4 mrk: {det til ….. betaling} \som er for hver Mand 12 ¾ skl:/ til Hr: Marker at betale. Det til betaling tildømte udreedes inden 15 dage efter denne Doms lovlige forkyndelse, og [i]øvrigt efterkom/m/es inden forelagde tiid, under Adfærd og Executions Tvang efter Loven. Udstæd til begge Parter

Extra-Rætt!

Anno 1778 Mandagen den 31 Augusti Morgen tiilig, har Jeg tilligemed efterskrevne 8te af Fogden Velædle og Velviise Hr: U: W: Koren opnævnte Eedsorne og upartiske Laug Rættes Mænd, Navnlig: 1. Svend Erichsen Fittie, 2. Niels Truelsen Giære, 3. Erich Erichsen {Schieins}\Schønds/vold, 4. Ole Johannesen Flaaden, 5. Godschalk Gundersen Madschaar, 6. Jens Pedersen Axdal, 7. Ole Tiæransen Birchenæs, 8. Ole Siursen Birchenæs indfunden mig og sat en Extra Rætt med bemældte Laug-Rætt paa Gaarden Axdahl i Etne Skibreede, beneficeret gods til Stifts Provsten i Bergen, i Anleedning af Sogne Præsten Velædle, Velærværdige og Høylærde Hr: Hegelunds anmældelse af 28de hujus saa lydende: om at een der boende Mand Leylending Steen Lambrichtsen Axdahl, som er funden død ved stranden, udi Søen liggende hovedkulds med sin Stok under Armen paa Bunden; for om Hans Døds Maade at holde en Lovlig Undersøgning til videre Efterretning i henseende Hans Begravelse og Efterladenskab, hvorved i Rætten var nærværende paa Hr: Fogdens Veigne Lensmanden Christen Hansen Frethe, da Enken Jnger Knudsdatter tilligemed nærværende Myndige Søn Lambricht Steensen beklagede hvorledes den Salig Mand, som aldrig har været tungsindig eller melancolsk, endskiøndt som af Alder 74 Aar vel paa en Tiid af 14ten Aar har været af og til Sænge liggende og meget stærkt plaget af Brok og Neder-Løb, saa at Han, naar samme angreeb Ham, maatte kaste sig ned flad paa Marken, liggende paa Ryggen og paa Siden, uden at kunde komme af stædet indtil det var forbie; men altiid ved fuld Fornuft, og hverken sorrigfuld eller bekymret, ey heller havde Uvenskab med nogen, efter at forleeden Torsdag d: 27de hujus om Formiddagen Klokken 10 slætt at var gaaet ud paa Bøen, som Han ofte pleiede, for at see til sine Folk, som slog græs paa Marken ved stranden, hvorhen Veien falder til nogle Skaarer og Uføre, blev borte, da Han blev eftersøgt, blev \Free/Dagen efter kl: 12 funden af Hans Larsen Rivaasen og Lars Thorsen Huusmand under Gaarden Rivaasen,

saavelsom Jens Pedersen Axdahl og Søn/n/en Lambricht Steensen 30 Aar gammel liggende død i Søen ved stranden næsegruus med sin daglige stok under Armen.
Enken Jnger Knuds datter og Søn/n/en Lambricht Steensen Axdahl forklarede, at Han og bemeldte Søn, saavelsom øvrige Børn og Huus Folk vare alle ude paa Bøen, og intet Menniske Hiem/m/e, da Steen Lambrichtsen Axdahl, som {laag} \laae/ udi

1778: 55b

Sængen, og ey var sygere den Tiid, end ellers, gik ud for at see til disse sine Folk, da Han paa Veien, før Han kom til dem blev borte og blev siden søgt efter og som mældt, funden liggende paa Bunden ved stranden udi Søen.
dernæst blev som Vidner fremkaldt Hans Larsen Leilænding paa Gaarden Rivaasen, Lars Thorsen Huusmand under Rivaasen, saavelsom Jens Pedersen Leilænding paa Axdahl, som blev forelæst Eedens Forklaring af Lov-Bogen med Formaning til Sandheds udsigende, hvorpaa fremstoed
1te Vidne Hans Larsen Rivaasen, som aflagde Eed med opragte Fingre efter Loven og forklarede: At Han havde kiendt den afdøde i 20 Aar og der over, udi hvilken Tiid \Vidnet/ ey har fornum/m/et at Han har haft nogen Feyl paa sin Forstand, har ey været i Omgang med Ham daglig og kan ey vidne noget om Hans Sindelag enten Han var tungsindig eller ikke, forklarede ellers, at Sygdom/m/en efter Haanden har tiltaget med Ham; Men kan ey siige: at Han har viist sig utaalmodig over sin Svaghed, saavidt som Vidnet er bekiændt, hvortil Han og ikke ved trykkende Omstændigheder har haft nogen Aarsag, ey heller været uforligelig eller haft Uvenskab med nogen; Men har været et Exempel af Gudsfrygt og Skikkelighed. Vidnet var tilstæde, da Han blev funden og slutter, at Han, efter at være bleven angreeben af sin Svaghed, har gleden ned ad den bratte Bakke og glatte Bierg, hvorved Han laae og lige i Søen hvor Han befandtes at ligge næsegruus paa Bunden med sin daglige Stok under Armen. demitt:
Fremstoed 2det Vidne Lars Thorsen Huusmand under Rivaasen, som aflagde Eed med opragte Fingre efter Loven og forklarede: At have kiændt Steen Lambrichtsen i 6 Aar, og i den Tiid ey har erfaret nogen Feyl hos Ham paa Forstanden, har ey fornum/m/et den mindste Tungsindighed eller Melancholie hos Ham, samt at Han har været meget Svag af Brok, saa Han, naar Han blev angreeben der af, maatte ligge paa Marken uden at kunde kom/m/e nogen stæds, Han har hellers altiid beviist sig taalmodig udi sin Svaghed, og aldrig at have haft Ueenighed med nogen; men stedse viist sig at være gudfrygtig og skikkelig. Vidnet var ellers tilstæde, da Han blev funden, liggende saaleedes som forrige Vidne har forklaret, og slutter om Hans døds maade, som forrige Vidne. demitt:
Fremstoed 3die Vidne Jens Pedersen Axdahl, som aflagde Eed med opragte Fingre og forklarede: Ey at have talt med Ham eller seet Ham den Dag Han omkom, har ellers været bekiændt med Ham over 40ve Aar og har ey i den Tiid fornum/m/en ringeste Feyl paa Hans Forstand, ikke heller at Han har været tungsindig eller melancolsk; Men har havt Brok udi 12 á 14 Aar, som nu til sidst toeg meget overhaand, saa at Han, naar blev angreeben der af maatte ligge paa Stædet og ey kunde komme nogen Vei, kan ey siige: At Han har beviist sig utaalmodig, ey heller over Hans Vilkaar, hvor over Han ey har haft noget \at/ klage, ey heller været uforliigelig med nogen; Men stedse gudfrygtig og skikkelig. Vidnet var nærværende, da Han blev funden, forklarer der om som forrige Vidner, og slutter om hans dødelige Afgang, som forrige Vidner forklaret haver. demitt:
Rætten lod derefter den afdødes Legeme, som førend Rættens Ankomst var bragt i Huuset paa Hans Gaard ey Langt fra, hvor Han blev funden død, afklæde og eftersee, samt paa nøyeste besigtige af samtlige Laug-Rættet, hvor ved ey paa Legemet fandtes mindste Tegn til Voldsomhed enten af den afdøde Selv eller andre.

Rætten end videre forføyede sig med Laug Rættet og alle Vidnerne paa det stæd, hvor den afdøde var funden død liggende efter Vidnernes Anviisning og fandt sam/m/e at være en høy steyl Bakke fuld med Myr-Tuer, samt et gladt og slimet Bierg neden under Bakken tet ved Søen; saa ey rettere kunde skiønnes, end at den afdøde oppe paa bemelte Bakke er bleven angreeben af Brok-Sygen, og af den Aarsag enten har været nødsaget at lægge sig ned, eller og maaskee er falden ned, og har da gleeden ned efter indtil

1778: 56

Han kom paa det glatte Bierg, hvorfra Han er falden lige i Søen og til Bunds, hvor Han siden befandtes at ligge, og paa den Maade endt sine dage. Stædet var og paa Veien til det Stæd hvor Hans Børn da Han ingen andre Tienere havde, den dag slog og ragede Høe sam/m/en.

Som intet videre var at forrette, blev først anført den/n/e Forretnings Omkostning

Skyds til Stædet 1 ¼ Miil 3 Mand og Baad á 2 mrk: pr: Miil				0	3	8
1 dags Diæt-Penge paa Hiem-Reisen					4	
1 dags Forretning				2		
Skyds og Diæt Hiem				1	1	8
Actens udstædelse med stemplet Papp: og Forseigling				2	1	8
				---	---	---
(Anmerkn: til beløpene:) bet: undtagen 1 rd: til Stempl: Papiir				6 Rd:	4	8
Fogden for Laug Rættes Mænds Opnævnelse	1	0	0			
1 dags Forretning	2			3		
	---	---	---			
Lensmanden			bet:		2	8
de 8te Laug-Rættes Mænd á 12 s:			bet:	1		
				---	---	---
			Summa	11 Rd:	1 mrk:	0 s:

Og derefter blev af den gandske Rætt saaleedes dømt og afsagt: da ey paa den afdøde Steen Lambrichtsen Axdahls Legeme findes noget Tegn til voldsom medfart af Ham selv eller andre, og til sligt eller til nogen Tungsindighed, ey heller i mindste Maade af alle de førte Vidner\s forklaring/ er nogen Anleedning eller Formodning at uddrage; Ey heller andet kan skiønnes, end at den afdøde, da Han af Alderdom og Skrøbelighed ey kunde reise sig af sit giorde Fald, eller og ved at blive angreebet af sin Svaghed har maattet lægge sig ned i den bratte Bakke, og maaskee ved at bevæge Legemet, er der ved gleeden ned efter Bakken til det glatte og slimige Bierg, og dernæst lige paa Søen, der, uden anden Aarsag pludselig har funden sin Død; Saa Kiendes og døm/m/es for Rætt og herved afsiiges: At den Afdøde Steen Lambrichtsens Axdahls Liig, maae inden den i Loven og aller naadigste Anordninger befalede Tid bestædes til Begravelse i Kirke eller Kirke-gaard med fuld Ceremonie og Jord Paakastelse af Præsten, samt Hans Efterladenskab være friefunden for al slags Prætention paa Hans Majst: Casses Vegne til Hoved Lods Forbrydelse. Denne Forretnings Bekostning udreedes af Stervboet med 11 rd: 1 mrk:

Extra Rætt

Anno 1778 den 12 Septemb: er Extra Rætt sat i efterskrevne Delinqvent Sag paa Qvinherrets Skibreedes Tingstæd Møklebust af \mig som/ Districtets Sorenskriver, overværende Skibreedets Lensmand Richart Sørensen Møklebust, og de af Velædle og Velviise Hr: Foget Koren opnævnte Eedsvorne Laug Rættes og MedDoms Mænd, nemlig

1. Torger Jsachsen Døsseland 3. Niels Olsen Schorpen 5. Anders Henrichsen Hougland

2. Svend Johansen Øfre Døsseland 4. Samson Knuds: Ned: Døsseland 6. Ole Hansen Kiærland 7. Lars Larsen Møklebust 8. Lars Olsen Møklebust

\Da/ Paa Velædle og Velviise Hr: Foget Koren som Actor h/an/ds vegne mødte h/an/ds Fuldmægtig Mr: Christen Kahrs, og fremlagde HøiVelbaarne Hr: Stiftbefalingsmand de Schouboes Bevilling til denne Extra Rætt af dato 4 Aug: 1778 saa lydende:

Derefter loed fremstille løs og leedig for Rætten Delinqventinden Ølegaard Berges Datter Lund. i hvis paahør og nærværelse Lensmand Richart Sørensen Møglebust fremlagde den sig tilkomne Ordre af 28 Aug: 1778 til at være Defensor for hende i denne Sag, hvilken Ordre lyder saaleedes.

Actor fremlagde sin skriftl: udstædde Stevning af 28 Aug: 1778 som blev oplæst og lyder saaleedes: samt fremstillede som Stevne Vidner Lars Olsen Møklebust og Poul Johansen Kiærland hvilke afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre, samme Stevnemaal lovlig for alle indbemelte at have forkyndet, saa og indstevnt som Vidner Torkel Jensen Lund, Ole Ellingsen Feedt, og Aagathe Ols Datter.

Actor derefter fremlagde Sogne Præsten Velædle, HøiÆrværdige og høilærde Hr: Consistorial Raad Rieses Anmeldelse om denne Misgiærning af 10 Juni 1778 saalydende:

Lars Larsen Fousch som er

1778: 56b

Land Soldat enroulleret 1769, mødte efter Jndstevningen.

Delinqventinden Ølegaard Berges Datter blev fremkaldet efter Actors forlangende for at tages i forhør og Examen, som tilligemed hendes anordnede Forsvar der vilde afvarte hvad i Sagen maatte foretages, og derefter reserveres hendes forsvar, fremstillede sig og forklarede: At være 28 eller 29 aar gammel, fød paa Lund her i Sognet, af Fader Berge Pedersen død for omtrent 12 aar siden, og Moder Lisbet Christophers Datter som endnu lever og er til Huuse og Ophold paa Lund, var hiemme hos sine Forældre til hendes Alders 8de Aar, derefter hun tiente 2 aar paa Kalven, 2 aar paa Hatteberg og 2 aar paa Seglem, samt 5 aar paa Lille Møklebust, alt her i Sognet, derefter var hos sin Moder eet Aar, derefter tiente paa Berseim i Strandebarm 6 aar, og paa Ohme i same Strandebarm Sogn 1 aar, derfra hun kom til Feedt i Omvigedalen \her i Sognet/ 1777 om Vaaren, hvor hun tiente til 1778 noget over Aaret, da hun formedelst hendes Svangerskab kom der fra, og siden opholt sig hos sin Svoger Torkel Jensen Lund til hun blev arresteret for 3 uger siden, var til Confirmation og Guds bord i hendes Alders 16de Aar, og gik til Confirmation for forrige Sogne Præst Sl: Hr: Provst Nyegaard her i Qvinherrets Kirke ved Michaelii tiider, nød sidst Alterens Sacramente i sin Barsel Seng Svaghed for omtrent 12 uger siden, benægtede at have nogen tiid begaaet nogen Misgiærning eller Forseelse, førend at hun for 10 Aar siden loed sig besvangre af da værende Soldat Ole Larsen Fousch som endnu lever, der lovede hende Ægteskab, men siden ei har vildet agte hende, af hvilken besvangrelse hun ei fødde noget fuldbaaren Barn, men foer ilde, et par Maaneder efter hendes begangne Forseelse: Siden den tiid har holt sig fra alt slags ondt og grove Synder i mindste maade, at begaae, indtil afvigte Aar 1777 da hun kom i tieniste Vaar-tiiden paa Feedt, hvor Soldat Lars Larsen Fousch da allereede tiente, hvem da strax begyndte at friste hende til legemlig Omgang, adskillige gange, men veed sig dog frie for ham til hen paa Sommeren, da hun sig af ham loed besvangre, som hun dog ei kand siige at skeede under noget Ægteskabs Løfte, og maatte hun tilstaae, at hun vidste baade da og før, at hand var kiødelig fuldbroder til Ole Larsen som hun første gang havde forseet sig med, hvilket hun vidste af det, at de vare begge fødde her i Qvinherrets Sogn, og hun kiente deres Forældre, derefter hun af denne besvangrelse har fød barn 14 dage før Pintze tiid sidst, som var død fød, men hun dog tænker var fuld baaren. Forklarede viidere: At da Lars Larsen første gang havde legemlig Omgang med hende, voldtoeg hand hende med magt og mod

hendes Villie, i Floeren eller Fæe Huuset paa Feedt, en dag kort før St: Hans Dag 1777, høilys dag da alle folk var oppe, og medens folk var i Kirke ved en Forretning som da var i Qvindherrets Kirke, der alle Gaardens folk var reist hen, saa ingen var hiemme, og vel skreeg hun ikke, men giorde ham Modstand saa længe hun kunde, tilstoed og at da hun kom i sin frelse, gav hun dog ikke tilkiende for nogen at var voldtaget, kand og ikke siige sig frie for, at hun jo siden den tiid har haft legemlig Omgang med Lars Larsen {uden} meere end een gang uden voldtagelse, Ved den første Voldtagelse kand hun ikke siige at hand truede, eller sloeg hende, men brugte sin Styrke som et stoer stærk Menniske til sin onde Villie, da hun som liden og af faae Kræfter ei kunde modstaae. Men da Lars Larsen har voldtaget en anden Pige Christi Jans Datter Øje \med Vold/ som har haft forstand

1778: 57

strax efter at siige det til sin Slægt; Saa begiærede hun det oplyst, til et beviis, at det sam/m/e kand være hende overgaaet, og altsaa hun formedede aldeeles befrielse, allerhelst hun ei vidste hvad Straf der var for hendes Misgierning; Beklagede at kand ei paa nogen maade beviislig [giøre] den af Lars Larsen imod hende udøvede Voldtagelse. Vidste ei viidere at forklare.

Vidnerne blev derefter fremkaldet som alle mødte og blev forelæst Eedens forklaring af Lov bogen med formaning til Sandheds udsigende.

Da fremstoed som 1. Vidne Ole Ellingsen Feedt tienende paa Feedt i Omvigedalen som aflagde Eed og forklarede: At tiente tilligemed begge de paagiældende paa Feedt afvigte Som/m/er og tiener der endnu, men mærkede ei nogen Voldtagelse da omtale, ei heller siden førend da hun var kom/m/en i Barsel Sæng da hand hørte det siige af hendes Moder; imedens hun tilligemed Lars Larsen Fousch samt Vidnet tiente sammen paa Feedt, mærkede Vidnet ikke, at der imellem dem var noget andet end almindelig Venskab ei heller nogen Had, ei heller mærkede at de enten søgte eller skyede hinanden, meere end de andre Tienere, eller fornam til nogen utilladelig Omgang imellem dem. Med Actors og Defensors minde dimitteret.

Fremstoed som 2de Vidne Torkel Jensen Leilænding paa Lund som aflagde Eed og forklarede: At hand som dog gift med Delinqventindens Søster, ikke vidste det mindste af Ølegaard Berges Datters besvangrelse, førend dette Aar 2 á 3 uger for Pintze tiid, da hun desformedelst blev viist fra sin tieniste paa Feedt, og da søgt til Vidnet for i h/an/ds Huus at ligge i Barsel Seng, da hand hørte af hendes Moder at hun var besvangret og skulde ligge i Barsel Seng, og at Lars Larsen Fausch var Barne Fader, og efter hun var kom/m/en i Barsel Seng sagde hendes Moder, at Ølegaard Berges Dt: for hende havde bekiendt at hand havde voldtaget hende, det Vidnet ei før har hørt tale om. Med Actors og Defensors minde dimitteret.

Fremstoed 3de Vidne Aagathe Ols Datter, Peder Larsen Sæbergs Hustrue, som aflagde Eed og forklarede: At veed intet om det omstevnte eller at Ølegaard Berges Datter var besvangret, førend at hun hørte det en 14 dages tiid før Ølegaard Berges Dt: kom i Barsel Seng, af Røgte iblant folk, og da Ølegaard Berges Dt: blev forløst blev hun hiulpen af Vidnet som Jordemoer, og fødde et til anseende fuldbaaren dødfød Pigebarn, hvortil Delinqventinden sagde at Lars Larsen Fausch var Barne Fader, men sagde ei; at hun af ham var voldtaget, ei heller har \Vidnet/ hørt det, førend nu i dag for Rætten, og da det blev hende foreholt at Lars Larsen var Broder til Ole Larsen som hun før havde forseet sig med, loed det ei til andet end at hun vidste det før. Med Actors og Defensors minde dimitteret.

Lars Larsen Fausch nægtede aldeeles; nogen Voldtægt at have begaaet, men at vilde have ægtet Ølegaard Berges Datter \efter besvangrelsen/ og vidste aldeeles ikke, at hun havde haft

Omgang med hands Broder, samt \forekom(?)/ at hand havde været hos Præsten og begiæret Troelovelse med hende, kort før hun kom i Barsel Seng.
Actor begiærede Sagen udsat til dette Skibredes almindelige Høste ting da den ei før ved Extra Rætt kand behandles, formedelst nu forestaaende almindelige Høste Tinge i de andre Skibreeder, for at indvarsle Ole Larsen Fousch som nævnet i Sagen, og for at søge hvorviidt nogen oplysning om andet af Lars Larsen Fousch begangen Voldtægt er at faae, om sam/m/e ellers kand biedrage noget til hendes undskyldning.
Defensor reserverede Delinqventindens forsvar i alt mueligt efter hvad viidere i Sagen maatte blive ført og oplyst, hvorved hand vil observere alt hvad som er til hendes forsvar, og begiærede indstændig(?) at \maae/ vorde oplyst Lars Larsens andet begangne Voldtægt,

1778: 57b

som til Delinqventindens undskyldning vil bestyrke hendes foregivendes rigtighed.
Sagen beroer til Høste tinget 1778.

Høste Ting 1778 for Waags Skibreede paa Bekkervigen Tingstæd den 28 Sept: 1778, holden af Rættens Betiente i overværelse af Velædle og Velviise Hr: Foget Koren, Skibreedets Lensmand Knud Larsen Rydland, og efterskrevne 8te Eedsvorne Laug Rættes Mænd, foruden samtlig tingsøgende Almue bem:te Laug Rættes Mænd ere
1. Albreth Mikkelsen Lille Kalsøen 3. Erich Aadsen Hille 5. Anders Ottesen Kleppe
2. Johannes Olsen Uglenæs 4. Jens Knudsen Rydland 6. Tørres Jngebretsen Schaar 7. Mons Hansen Drivenes 8. Ole Knudsen Rydland

Allerunderdanigst og underdanigst publiceret see fol: 67b og 74b.
Forordning af 9 Juli 1778 om Salt Handelen og Salt afgifterne i Danmark og Norge.
Placat for Danmark og Norge ang:de Tobaks forhandlings afgift af visse(?) Tobaks blade d: 18 Juni 1778.
Kongl: Befaling af 6te Maji 1778 ang: Jnddrivelse ved Militair Exec: for Bøder formedelst Vei Arbeidets forsøm/m/else.
Gen: Rd: Oec: og Cam: Colleg: Ordre, om Concessions Ansøgelse af Tob: Handlerne til at handle med Blade Tobak, af dato 3 Jul: 1778.
Ditto af 11 Juli ang: qvitterings bøger for Tobaks forhandlings afgiften med viidere, og sam/m/es Angivelser.
Stiftets ordre af 11 Aug: 1778, at Lensmænd ei maae sidde Lav Ræt og at enhver skal være forsynt med Skattebog.
Ditto af 18 Augusti at herefter intet Guld og Sølv Arbeide af Guldsmedene maae kiøbes, uden det er prøvet og stemplet, under Straf af \.....(?) til/ Manufactur Huuset.
Ditto af 1 Sept: ang: Delinqvent og Spedalske Penge med viidere dette Aar som af Sundhorlehn og Hardanger skal udreedes, ialt 536 rd: 6 s:
Ditto af 1 Sept: hvorved efterlyses Peter Søderholm og Catrine Lars Datter, undvigt fra Sverig for Mord.
Ditto af 8 Sept: 1778, hvorved efterlyses Brynild Evensen Sand, undvigt for Tyveri fra Trøgstad Præstegiæld.

Hr: Fogden begiærede Almuen tilspurgt, om det kunde være dem meere eller mindre beqvæm, i fald Tingene saavel Vaar som Høst, blev holte et pr: uger omtrent seenere, end de nu sædvanlig holdes? Dettil de svarede, saavel Almuen som Lensmanden og Laug Rættet, at det

var dem liige beqvæm, enten Tingene bleve holte fremdeeles som hidtil, paa sædvanlige tiider, eller om det blev forandret til omtrent et par uger seenere, og det baade Som/m/er Tingene og Høst Tingene.

Hr: Fogdens Regnskabs Tingsvidner blev examineret i overværelse af Almuen, og Laug Rættet samt Lensmand Knud Larsen Rydland og Skafferen Lars Jørgensen Fagerbakke.

Pante Bogen til inddragelse læst
Skifte efter Niels Larsen Aarbøe 25 Jul: 1778 hvor ved Jorde godset er udlagt som i Pantebogen er indført.
Kongl: allernaad: Bevilling af 31 Juli 1778 for Henrich Christi af Qvalvogen, sammestæds at bruge Kræmmer Handel.

Bygsel Seddel publiceret
fra Bent Hynnemør til Johannes Johan[sen]

1778: 58

paa 1 pd: 3 mrk: Smør og 20 skl: Penge i Steenevigen 28 Sept: 1778. Manuf: Huuset bet: 8 Skl:

Som Aftenen paatrængte, beroer Tingets Continuation til i morgen.

Anden Dagen den 29 Sept: 1778 continuerede dette Ting,

da først blev læst
Pante Bogen til inddragelse
Lars Jngebrethsen Schaars Skiøde til Mons Larsen paa ¼ td: Torsk d: 28 Sept: 1778.

Bygsel Seddel
Hans Hansens til Jacob Olsen p: ¼ L:, ¼ H: 1 ½ Skl: Penge i Houchenes. d: 28 Sept: 1778. Manuf: Huuset bet: 8 Skl:

Opsat Justitz Sag fra fol: 28a. \Fogden contra Jngebreth Jngebretsen/
Jngebreth Jngebretsen mødte, og tilstoed at var vel gaaet i ham anviiste Tieniste, men var der kun 4 dage, da hand ei vilde være der længere, og gik af Tienisten, fordie hand ei kunde faae Mad og Drikke forsvarlig.
Hr: Fogden æskede at Paagiældende beviiser sit foregivende, og at i mangel deraf sam/m/e ei reflecteres.
Jngebreth Jngebretsen erklærede: At toeg ei derpaa Mænds Vidner.
Hr: Fogden \kunde nu ikke antage de anbudne 2 Rdr: men/ paastoed Dom efter Forordningen af 9 Aug: 1754 a.1. samt indstevnte tilkiendt at erstatte Omkostninger.
Jngebreth Jngebretsen indloed Sagen under Dom.
Thi blev udi Sagen afsagt følgende

Dom

Da Jngebreth Jngebretsen har tilstaaet at have afvigte Aar hverken søgt eller haft stendig Tieniste, ei heller efter egen tilstaaelse er forbleven i den Tieniste som han afvigte Som/m/er Ting blev anviist, men sam/m/e efter 4 dages forløb uden nogen beviist Aarsag forladt, og altsaa hvad hand foregiver, er kun for et Paaskud at ansee; Saa Kiendes og Dømmes for Rætt og herved afsiges: At Jngebret Jngebretsen, for afvigte Aar ei at have betaget eller søgt

stendig (stædig) Tieniste, og denne Som/m/er ei antaget den Tieniste ham af Districtets Foget er anviist, bør efter Fr: 9 Aug: 1754 a. 1. arbeide i Bergens Tugthuus udi tvende Maaneder, samt erstatte denne actions Omkostninger, Stempl: Pap: 4 mrk: 8 s:, Rættens Gebuhr 5 mrk: 4 s: Actors Salarium 5 mrk: 4 s: og Stevnings Penge 4 mrk: 8 skl: alt at efterkommes efter alleene eenligste Anordningers forskrift, og desuden at erstatte sin jndbringelse til Tugt Huuset, som tilligemed Sagens bekostninger udreedes inden 15 dage efter denne Doms lovlige forkyndelse, under Execution og Adfærd efter Loven.

Jngebreth Jngebretsen blev tilspurt, om hand med Dom/m/en var fornøiet, eller forlangede samme appelleret? Jngebreth Jngebretsen dertil svarede: At var fornøiet med den ergangne Dom uden Appel. Udstæd in forma til Fogden

Opsat Sag fra fol: 27b. Helberg contra Ludvig Bugge.
Citantens Fuldmægtig Procurator Gorm mødte og declarerede Sagen forliigt og frafalden, siden Debitor har indfriet sin Obligation med Capital og Renter; Thi blev Sagen her for Rætten ophævet.

Pante Bogen til Udslettelse

Ludvig Bugges Obl: 20 Juni 1768 til Sr: Heiberg p: Tode, tinglyst No: 2 p: 406 qvitteret af Creditor selv den 29 Juni 1778 og efter fuldmagt af Proc: Gorm 28 Sept: 1778 efter formelig Opsigelse.

Pante Bogen til inddragelse

Jacob Olsen Søre Aarlands Obl: til Ole Johannesen Salthellen paa 56 rd: 4 mrk: 8 s: d: 29de Sept: 1778 1 pr: i Sør: Aarland ½ Vog Fisk, 3 skl: Penge.

Nye Tingsvidne
Abraham Abrahamsen og Lars Mikkelsen Kolbeensvigen fremstoed og forklarede, at da ved den deres gaards Huuse overgangne ulykkelige Jldebrand, hvorom er taget TingsVidne den 3 Maj og 3de octobr: 1777, de mistede iblant deres afbrændte Bygninger, hver sin Røgstue, nemlig Lars Mikkelsen mistede sin Røg Stue, og igien strax opbygte en nye Røg Stue sam/m/e

1778: 58b

Sommer afvigte Aar 1777, som blev færdig sam/m/e Aar 14 dage efter St: Hans Tiid, og var indrættet til Røg Stue. Abraham Abrahamsen mistede vel og en Røg Stue, hvor i stæden for ingen igien er opbygt, men siden hand havde 2 Røg Stuer forhen paa gaarden og sit brug; Saa har hand fløttet i den fra Jlden levnede, og ei behøver nogen anden i stæden.

Og siden nu er bekientgiort om Kongl: allernaad: Foranstaltning som forbyder Røg Stuer under Skatte friehedens fortabelse foruden anden Straf, men hvilken ikke her ved Tinget er publiceret førend efter at bem:te Lars Mikkelsens opbygte Stue var færdig, og til Røg Stue indrættet; Saa for at ikke Comparenterne skulde miste deres Skatte friehed eller være exp…dret(?) anden Straf, vare de begiærende Almuens forklaring om de er bevidst, naar Lars Mikkelsens nye Røg Stue er bleven færdig til Røg Stue, og at Abraham Abrahamsen ingen nye Stue behøver eller har bygt, siden hand har til Stue, en gam/m/el Røg Stue som stoed paa gaarden førend Jldebranden, samt naar den Kongl: allernaadigste Befaling om Røg Stuers afskaffelse her til Tinge blev publiceret.

Laug Rættet og Almuen forklarede: At Abraham Abrahamsen har ingen nye Stue bygt eller behøver, men har en gam/m/el som fra Jlden blev levnet, og Lars Mikkelsens nye Stue var bygt færdig og til Røg Stue indrættet Som/m/er[en] 1777 omtrent 14 dage efter St: Hans tiid,

og altsaa førend den Kongl: allernaadigste Befaling om Røg Stuers afskaffelse, her til Tinge blev publiceret som først skeede Høste Tinget 3de Oct: 1777.
Comparenterne begiærede TingsVidne herom in forma meddeelt som blev bevilget.

Pante Bogen til inddragelse
Skifte efter Johannes Larsen Hageberg den 21 Juli 1778, hvis Jorde gods Udlæg i Pantebogen er extraheret.
Ludvig Bugges Skiøde til Hans Henrich Jrgens p: Engesund d: 28 Sept: 1778.
Hans Henrich Jrgens Obl: til Severin Heiberg 300 rd: 1 pr: i Engesund d: 28 Sept: 1778.
Ditto til Christopher Hieltnes og Haldor Eie hver 150 rd: er 300 rd: med 2de prioritet d: 28 Sept: 1778.
Ditto til Salomon Aarschoug paa 100 rd: 1 pr: i Løsøhre d: 28 Sept: 1778.

Bygsel Seddel
Hans Henrich Jrgens til Ludvig Bugge paa et Plads d: 29 Sept: 1778. til Manufactur Huuset betalt 8 skilling

Pante Bogen til inddragelse
Johannes Biørnsens Skiøde til Anders Pedersen paa ½ Løb ½ Hud i Sand(vig?) d: 26 Nov: 1777.
Mons Larsens Obligation til Poul Christophersen Lille Næss p: 64 rd: 1 pr: i Sætervig 15 mrk: Smør d: 29 Sept: 1778.
Jver Nielsen Houchaas Skiøde til Guro Anders Dt: p: 1 pd: Sm:, ½ Hud i Otteraaen d: 29 Sept: 1778.

Bygsel Seddel
Salomon Aarschoug til Endre Larsen p: ½ Vog Fisk i Lille Kalsøen d: 29 Sept: 1778. Manuf: Huset betalt 8 Skilling

Laug Rættes Mænd til at betiene Rætten pr: 1779 opnævnt: 1. Lars Einersen Østevold 2. Niels Larsen Østevold 3. Jngebreth Christophersen Santorv 4. Johannes Jørgensen Søre Aarland 5. Thomas Larsen Nordre Aarland 6. Biørn Jacobsen Stangeland

1778: 59

7. Niels Larsen Fittie 8. Johannes Larsen Lande

Som ingen efter Udraab, indfandt sig med noget at gaae i Rætte, blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

Opdals Skibreedes Høste-Ting paa Godøesunds Tingstæd den 1te oct: 1778 holden af Rættens Betiente, i overværelse af Fogden, Lensmanden Mads Christophersen Godøen, tingsøgende Almue og 8te Eedsvorne Laug Rættes Mænd
1. Salomon Ha[a]gensen Solem 3. Anders Jørgensen SørEide 5. Torsten Gregoriusen Mæland 7. Torbiørn Larsen Borgen
2. Hans Olsen Aarbakke 4. Aake Nielsen Mit Waage 6. Henrich Olsen Nordbust 8. Gabriel Johansen Haaim

Allerunderd: og underdanigst publiceret Kongl: allernaadigste og Collegiernes samt høie Øvrigheds naadigste Anordninger og ordres som for Waags Skibrede fol: 57b. er registeret.

Om Tingenes Forandring. Almuen blev tilspurgt ligesom fol: 57b. hvortil svarede ligesom Waags Skibreedes Almue fol: 57b.

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examineret i overværelse af Laug Rættet Lensmanden Mads Christophersen Godøen og Skafferen Johannes Nielsen Nattevigen (Nottevigen).

Som Aftenen paatrængte, beroer Tingets Continuation til i morgen.

Anden Dagen den 2de octob: continuerede dette Ting.

Pante Bogen til Udslettelse
Peder Nielsen Møglestads Obl: til Ole Larsen 3 oct: 1765 No: 2 p: 268 qvitteret af Cred: den 2 oct: 1778.
Joh: Monsen Landes Obl: 27 rd: til Mads Godøen 8 Maj 1750 No: 1 f: 407 qvitt:t af Crd:r 2de 8b: 1778. Fornyet No: 2. p: 463(?)

Pante Bogen til inddragelse
Peder Nielsens Skiøde til Ole Larsen p: ½ L: ½ Hd: i Store Brattetvedt d: 1 oct: 1778.
Skifte 4 April 1778 efter Sæbiørn Jacobsen Store Godøen, hvis Jordegods udlagt som Pantebogen udviiser.
Skifte 7 April og 11 Aug: 1778 efter Jver Poulsen Nordbust[s] Hustrue, hvis Stærvboes Jorde gods udlagt som Pante bogen udviiser.
Skifte efter Hans Endresen Eplands Hustrue 8 April 1778 Jordegods Udlægget i Pante Bogen extraheret.

Bygsel Seddel
Biskop Hagerups til Johannes Jonsen p: 1 Spand Smør, ¼ Hd: i Grimsland 20 Marti 1778, til Manufactur Huuset betalt 8 Skl:

Opsat Sag fra fol: 28b. Schrøder contra Torbiørn Schaar.
Begge Parter blev paaraabt; Men da hverken Citanten mødte eller fremsendte Rættens udstædde Laug dag; Og Torbiørn Schaar paastoed Sagen afviist, siden den ei er forfuldt, og hand desuden har fyldestgiort og betalt Sagsøgeren;
Saa blev Sagen afviist til nye Paastevning.
Lensmanden Mads Godøen paa Citantens vegne begiærede sig den i Rætte lagde Obligation in originali udleveret for Holsførste Schrøder efter hands begiæring at tilstille. Obligationen blev til Mads Godøen levert for Creditor at tilsende.
Saaleedes Sagen ophævet.

Opsat Justitz Sag fra fol: 29a. Fogden contra Ole Holk.
Lensmanden fremstoed og forklarede: At Ole Holk var bortreist, og efter beretning skal fare til Søes fra Bergen, saa det ei har været ham muelig at forkynde nogen Laugdag, da hand var bortreist, endog førend Stevningen blev forkyndt for hands Moder hos hvem hand afvigte Vinter opholt sig. Almuen vidste, at bem:te Ole Holk var reist herfra afvigte Vaar, og ei siden bekiendt hvor hand er eller opholder sig.
Hr: Fogden \fremlagde Præstens attest saa lydende og derefter/ begiærede Sagen udsat til anden lovlig Jndstevning.

Derefter beroer til Som/m/er Tinget 1779.

Nye Justitz Sag.
Velædle og Velviise Hr: Foget Koren anmelte at have til dette Ting, Tiid og stæd, lovlig ladet indkalde efterskrevne for forsøm/m/else i Skyds for HøiVelbaarne Hr: Stiftbefalingsmand de Schouboe, da hand afvigte Sommer Tinge ved Tingene var tilstæde her i Sundhorlehn, nemlig Lars \Siursen Øfre/ Humlevig, Ole Nielsen Øfre Humlevig, Herman Hansen Nedre Humlevig, og Samson Jonsen Belt, alle 4re, fordie de afvigte Maj Maanet, da høi bem:te Hands HøiVelbaarenhed var her i Sundhorlehn, og skikkede til Bergen Expresser med Embeds Correspondance og breve som deels med Posten skulde afgaae, hvilken Expresser de vare tilsagde at befordre, og dertil at møde i Godøesundet den 10 Maj sidst, men udeblev aldeeles, saa Expressen maatte opholdes efter anden Skyds samt Haaver Siursen Kongsvig, Thomas Johannesen Kleppe, Johannes Mortensen Kleppe, Johannes

1778: 59b

Johannesen Kleppe, Mads Endresen Drange, Johannes Jacobsen Drange, og Niels Siursen Drange, for at da de var tilsagt den 25 Juni sidst at møde i Neshavn, for derfra til Bekkervig at giøre befordring for høiben:te Hr: Stiftbefalingsmanden ved sin hiem Reise fra Tingene til Bergen, de dog udeblev, saa Hr: Stiftbefalingsmanden var nødsaget med Sinkelse i sin Reise, at see sig ved anden Skyds befordret; hvilke samtlige forsømmelige, Hr: Fogden i følge høibem:te Hr: Stiftbefalingsmandens ordre af 28 Juli sidst, havde ladet indkalde, til i fornøden fald Vidner stevnte eller ustevnte, med Paastand at anhøre \forbemelte deres forsømmelse ..g……(?)/ og Dom til Bøders udreedelse, og Omkostningers erstatning at modtage.
Samtlige forbem:te tilstoed alle at have faaet lovlig Varsel, og nu ved Rætten mødte til Vedermæle.
De førstmelte 4 Mænd Neml: Lars, Ole og Herman Humlevig, samt Samson Belt, mødte og tilstoed, at var bleven tilsagt, til bem:te Skyds, men formedelst stormende Veir ei mødte, da de ei skiønnede at nogen kunde reise, og dagen efter hørte de at Expressen var befordret, saa de da ei heller mødte.
De øvrige 7 Mænd som er stevnet for udeblivelse i Neshavn hvor de var tilsagt, til bemelte Skyds at møde, mødte nu for Rætten, og tilstoed at var tilsagt til samme Skyds, og mødte til bestemte tiid, men da de kom var høiben:te Hr: Stiftbefalingsmanden reist forbie og fra Skyds Stædet eller Skifte Stædet, med den samme Skyds som hand havde fra det næst forrige Skyds Stæd, siden disse 7 Mænd ei var mødt \og var hand reist forbie/ for et qvarteers tiid siden.
Hr: Fogden, da de indstevnte tilstaaer de ei har mødt til bestemte tiid, kunde ikke ansee deres foregivne undskyldning for andet end Udflugt, og derfor maatte paastaae Dom over alle de indstevnte til de anordnede Bøders udreedelse, og denne Actions Omkostningers erstatning.
De indstevnte indloed Sagen under Dom.
Thi blev udi denne Sag afsagt følgende Udstæd in forma til Fogden

Dom

Da forbemelte indstevnte 11 Mænd Lars Siursen Øfre Humlevig, Ole Nielsen Øfre Humlevig, Herman Hansen Nedre Humlevig, Samson Jonsen Belt, Haaver Siursen Kongsvig, Thomas Johannesen Kleppe, Johannes Mortensen Kleppe, Johannes Johannesen Kleppe, Mads Endresen Drange, Johannes Jacobsen Drange og Niels Siursen Drange, har tilstaaet {…..} betimelig tilsigelse til bemelte Skyds, men de første aldeeles ei mødt, da dog Veirliget ei maatte have været ufarbar, siden Expressen ved andre blev befordret, og de sidste ikke mødt til bestemte tiid, samt ei har beviist at de mødte til sam/m/e tiid, som om saa var, dog ikke var nok, men de burde efter tilsigelsens jndhold været paa Skyds Skifte Stædet førend bestemte Klokkeslet; Saa Kiendes og dømmes for Rætt og herved afsiges: At de hver for sig

bør for saadan forsømmelse \bøde/ efter Statholderens Anordning af 20 Maj 1719 2 Rd:, skriver Toe Rigsdaler til den Nordenfieldske Vej Cassa, samt een for alle og alle for een imod Regress imellem sig selv indbyrdes, erstatte denne Sags Omkostninger med Rættens Gebuhr 5 mrk: 4 s: Act: Sal: 5 mrk: 4 s: Stevningspenge 1 rd: 3 mrk: 4 s: og til Stempl: Papiir til Dom/m/en 4 mrk: 8 s: alt at udreedes inden 15 dage efter denne Doms lovlige forkyndelse under Executions Tvang og Adfærd efter Loven.

Nye Sag.
Ole Larsen Mehammer for sin Søn Niels Olsen SelvEier paa Mehammer, anmelte at have ladet indstevne Ole Wincentsen Lille Kongsvig, for at hand uden Mehammers forbem:te Eieres tilladelse, har ladet føre over fiorden, og indsat til Beite i Citantens Fæe hauge 6 Fæe Bæster, og ladet samme gaae der fra St: Hans tiid sidst, \til/ for omtrent 2 eller 2 ½ uge siden, og uagtet, at omtrent 4 eller 5 uger efter St: Hans tiid, den indstevnte blev advaret i mindelighed, at tage bemelte sine Creature derfra, loed hand dem dog gaae til som melte for omtrent 2 eller 2 ½ uge siden, hvorfor Citanten paastaaer (den ind)stevnte tildømt at betale Græs eller Hage Leie for hver Bæst 8 skl: er 3 Mark

1778: 60

samt erstatte Omkostninger, og derpaa at liide Dom.
Den indstevnte Ole Kongsvig mødte og tilstoed samt vedtoeg lovlig Varsel, men vil beviise at have haft fuldkommen tilladelse til bemelte Beite, af vedkommende MedEiere i fælleds Fæe Hauge med Mehammer, og altsaa formodede at Citanten er gandske ubeføiet og uberættiget til dette Søgemaal, da indstevnte har betalt sin Græsleie til bem:te MedEiere.
Ole Mehammer skal beviise, at bem:te ommelte MedEiere, ei har tilladt Ole Kongsvig andet end at sætte sine 6 Fæebæster norden for Marken i Fieldet, men aldrig, at sætte dem som skeet er, sønden for, saa de skulde blive i Hiemme Fæe Haugen, som de haver gaaet heele tiiden, tet ved Bøe Giærdet.
Ole Kongsvig begiærede Sagen udsat til Som/m/ertinget 1779 for at føre Vidner.
Sagen beroer til Som/m/er Tinget 1779.

Pante Bogen til inddragelse
Christen Mortensen Flygensfærs Obl: til Christopher Olsen Heie p: 40 rd:, 1 pr: i Nedre Flygensfær d: 2de oct: 1778.

Nye Sag
Endre Johansen SelvEier paa Haaland, fremlagde skriftl: Kald Seddel af 7 Sept: 1778, contra Pigen Johanne Lars Datter, som blev oplæst og lyder saaleedes.
Den indstevnte Johanne Lars Datter saavelsom Vidnerne Jon Andersen Amland og Herbor Samsons Datter Tvedt, mødte og vedtoeg lovlig Varsel.
Stevne Vidnerne Johannes Madsen og Ole Johansen Godøen afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre, denne Stevning lovlig [at have forkyndt] for alle indbem:te og Johanne Lars Datters Fader Lars Torbiørnsen Tysnæs som hendes Værge at forsvare.
Bemelte Lars Torbiørnsen Tysnæs blev paaraabt, men mødte ikke eller nogen paa hands vegne.
Johanne Lars Datter tilstoed at have talt ubesindig imod Citanten, og begiærede forliig, da hun gierne vilde giøre ham en Æres Erklæring og betale ham sine Omkostninger med en Mulct til de fattige efter sin fattige Evne.
Citanten i hvor meget fornærmet hand end var ved hendes Beskyldning, loed sig dog efter adskilliges Anmodning formaae til at tilgive hende sin forseelse, og naar hun her for Rætten

giør en Erklæring som sømmelig og passelig, samt betaler ham sine Omkostninger 1 rd: 4 mrk: 8 s: samt en Mulct til de fattige af 1 rd: vil hand frafalde Sagen.
Johanne Lars Datter tilbøed om 3 uger, hvor for Christopher Torbiørnsen Borgen caverer, at betale i Mulct En Rigsdaler til de fattige, til Sogne Præsten at betale, samt i Processens Omkostninger at betale til Citanten 1 Rd: 4 mrk: 8 s:, i alt 2 rd: 4 mrk: 8 s: saa og for Rætten oplæse saadan Erklæring: At hun vel har sagt om Endre Johansen nogle Beskyldninger, men har sagt sam/m/e i uforstandighed og ubesindighed, og veed hverken grund eller Reede dertil, saa hvad hun har sagt eller kand have sagt, Endre Johansen til mindste fornærmelse eller hands Ære og gode Navn til forkleinelse, er den største U-Sandhed, og hvilket hun hiertelig fortryder, og veed ei andet om Endre Johansen, end at hand er en Christelig, Kydsk dydig, skikkelig og som i alt saa og imod sin Ægte Hustrue, en troe og Ærlig Mand.
Endre Johansen med saadan Erklæring og tilbuden Mulct og Omkostningers Erstatning, var fornøiet og frafaldt Sagen.

Nye Sag
Endre Johansen SelvEier paa Haaland fremlagde skriftl: Kald Seddel af 11 Sept: 1778 contra Peder Nielsen, Samson Rasmussen og Ole Larsen Bratetvedt, som blev oplæst og lyder saaleedes.
Stevne Vidnerne Johannes Madsen og Ole Johansen Godøen afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre, samme skriftlige Kald Seddel lovlig for alle indbem:te, at have forkyndt.
De 3de indstevnte Sagvoldere mødte og vedtoeg lovlig Varsel.
Af Vidnerne mødte Jørgen Jansen Bratetvedt som blev forelæst Eedens forklaring af Lov bogen, med formaning til Sandheds udsiigende.
Og derpaa fremstoed som 1te Vidne sam/m/e Jørgen Jansen Bratetvedt tienende sin Moder \afg:/ Jan Braatetvedts Enke Guri Jørgens Datter paa Bratetvedt, som aflagde Eed og forklarede: At afvigte Aar 1777 ved Michaeli tiider, en Dag Eftermiddag lys dag, saae og hørte Vidnet, at Peder Nielsen \og/ Samson Rasmussen {og …} Braatetvedt, samlede nogle store Steene 4 eller 5, og bar i en Færing, og sagde imellem sig, at de vilde synke sam/m/e need, og

1778: 60b

giøre hinder i Fiske Kastet, for Endre Haalands Land og i hands Kast, derefter Vidnet {s..} og hialp at bære Steene i Baaden, efter de forbemeltes begiæring \men/ fulgte \ei/ med dem i Baaden, og kastede Steenene ud bemelte stæd, men saae at Steenene der blev udkastet af Samson Brotetvedt og Ommund Olsen Waage, og Ole Larsen Braatetvedt var vel og i Baaden og roede med Aarerne, men handlede ei med Steenene \ei/ heller hørte \Vidnet/ at hand talte noget til deres foretagende. Sam/m/e Steene skiønner Vidnet er til skade og Hinder for Fiske Kastet, som der falder af Mort Vaar og Høst, samt Paler og Sei dog sielden af de sidstmelte slags. Dimitteret.
Det Andet udeblevne Vidne Ommund Olsen Waage blev forelagt under Faldsmaal Straf at møde til Som/m/ertinget 1779 første Dag sam/m/e for dette Skibreede holdes, sit Eedelige Vidnesbyrd i Sagen at aflægge, hvilken forelæggelse Citanten paalægges at tage beskreven, og lovlig at lade forkynde.
Sagen beror til Som/m/er Tinget 1779.

Som Aftenen paatrængte, beroer Tingets Continuation til i morgen.

Tredie Dagen den 3de octobr: continuerede dette Ting.

Nye Sag
Jon Johansen Huusmand paa Næsset under Store Godøen fremstoed og anmelte at have med lovlig mundtlig Varsel ladet indkalde Hans Knudsen SelvEier paa Hollekim, til at tilbage betale sig 6 rd: 1 mrk: 8 s: som Citanten var skyldig til Ole Opdal, og blev Citanten krævet af Hans Hollekim, foregivende, at have Commission fra Ole Opdal sam/m/e at fordre, den hand da og af Citanten blev betalt, men maae erfare, ei at være kommen Ole Opdal til haande, da Ole Opdal kræver Pengene paa nye af Citanten, og nægter til sam/m/es imodtagelse at have givet Hans Hollekim Commission, derfor at liide Dom, og tillige at erstatte Omkostninger. For Processens skyld er denne Jndstevning anmelt for Ole Opdal.
Stevne Vidnerne Johannes Madsen Godøen og Ole Johansen Godøen afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
\Ole Opdal mødte og vedtoeg Varsel/
Hans Hollekim blev paaraabt, 3de ganger men da hand ikke mødte eller møde loed; Saa blev ham given Rættens Laugdag til Som/m/er Tinget 1779 første dag samme for dette Skibreede holdes, at møde og svare til Sagen, hvilken Laugdag Citanten paalægges at tage beskreven og lovlig at lade forkynde.
Sagen beroer til Sommer Tinget 1779.

Nye Sag,
om en Jords frasiigelse for Kongl: Skatter.
Lensmand Mads Christophersen Store Godøen tilkiendegav paa Øriens Knudsen som Eier af Hummervig {under} \ved/ Humlevig No: 99, 100 og 101, hvilket Hummervig skylder i Skatt og Landskyld 1 pd: Smør, hands vegne, at Comparenten for 3 Aar siden {Vidnesfast} til forrige Foget Sl: Kam/m/er Rd: Juel har indleveret Ørians Knudsens Vidnesfast giorde begiæring, \om/ at Hands Maj:t allernaad: vilde imodtage bem:te Hummervig til Eiendom for resterende Kongl: Skatter: Samme begiæring Øriens Knudsen selv Persohnlig her inden Rætten afvigte Som/m/er Ting igientoeg, og ligeleedes er Comparenten nu paa Øriens Knudsens Vegne begiærende: At allerunderd: maatte ansøge Hds: K: M: at vilde allernaadigst lade modtage til Eiendom bem:te Hummervig, som har kostet Øriens Knudsen 18 Rdr:, for derpaa resterende Kongl: Skatter pr: 1773 6 skl: 1774 2 rd: 12 s: 1775 2 rd: 1 mrk: 2 s: 1776 2 rd: 8 s: 1777 2 rd: 15 s: og 1778 2 rd: 1 mrk: 2 s:, da Øiens Knudsen hverken kand betale sam/m/e Restance eller Skatterne deraf fremdeeles, saasom hand for 8 á 9 Aar siden har maatte fløtte Huusene der

1778: 61

fra, siden hvilken tiid Jorden har lagt øde, og hverken er dyrket, bebygt eller beboet fra den tiid til dato, eller formedelst sin Ringhed nogen tiid kand beboes da Eieren end ikke har kundet faae sam/m/e bortleiet i endeel Aar for Græs Leie.
Almuen paa tilspørgsel erklærede: At ingen kand boe paa dette Hummervig, siden der ei er Hage eller Som/m/er Beite for de faae Creaturer som paa Pladset om Vinteren kand fødes, og da Pladset er en omflødt Øe langt fra Land, saa Creaturene ei kand føres derfra til Som/m/er Beite hos andre, som dog vanskelig i den Egn hos nogen af de omliggende skulde være at faae: Ei heller har Pladset mindste Brændeveed, saa ej er at formode nogen vil modtage Pladset om det og var uden betaling, naar deraf skulde svares Kongl: Skatter.
Hr: Foget Koren begiærede af det passerede et Udskrift som Extractum Protocolli sig meddeelt, som blev bevilget. Udstæd til Fogden

Nye Sag

Lensmand Mads Christophersen Godøen paa sin Søn Christopher Madsen Giersvigs vegne, anmelte at have med lovlig mundtlig Varsel ladet indkalde Pigen Lisbeth Ols Datter, for at da hun var leiet og fæstet i Aars Tieniste hos Citanten, og til den ende var gaaet i Tieniste hos ham dette Foraar rætte fløtte tiid, har hun uden Aarsag løbet fra bem:te Tieniste før St: Hans tiid sidst, ved Pintze tiid, hvorfor paastaaes kan(?) til Bøder efter Loven og Sagens Omkostninger at erstatte. Ligeleedes er indstevnet hendes Fader Ole Guldbrandsen Øfre Lunde som hendes Værge og Forsvar, og fordie hand har modtaget sin Datter som en anden Mands Tiener, da hun ei var afskeediget af sin Tieniste, samt hæntet hendes Kiste og Tøi fra Citanten, dagen efter hun var gaaet af Tienisten, at liide Dom til Bøders udreedelse og Omkostningers erstatning tilligemed Lisbeth Ols Datter.

Stevne Vidnerne Johannes Madsen og Ole Johansen Godøen afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.

Den indstevnte Lisbeth Ols Dt: og Fader Ole Guldbrandsen Øfre Lunde blev paaraabt fra Rætten 3de gange men da de ikke mødte eller møde loed; Saa blev dem given Rættens Laugdag til Sommer Tinget 1779 første dag samme holdes, at møde og svare til Sagen, hvilken Laugdag Citanten paalægges at tage beskreven, og lovlig at lade forkynde.

Sagen beroer til Som/m/er Tinget 1779.

Nye Justitz Sag

Velædle og Velviise Hr: Foget Koren anmælte, at have til dette Ting og tiid med lovlig mundtl: Varsel ladet indkalde Ørie Olsen SelvEier paa Hollekim, for at have begaaet Hellig Brøde, ved, sidste Pintze Høitiid, 2den Pintze dag fra morgen tiilig og op paa dagen, at have malet Korn paa Qværnen, derfor at liide Dom til Hellig Brødes og Bøders udreedelse, samt Omkostningers erstatning.

Stevne Vidnerne Johannes Madsen og Ole Johansen Godøen afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.

Ørie Olsen Hollekim blev paaraabt, men mødte ikke eller møde loed.

Lensmanden anmelte at Ørie Olsen havde lovet at betale i Mulct til de fattige 1 Rdr:, og Stevnings penge, og derimod begiæret Sagen ophævet.

Hr: Fogden loed Sagen beroe til Som/m/er Tinget 1779 for at Ørie Olsen inden den tiid kand opfylde sit Løfte, eller i mangel deraf Hr: Fogden viidere kand proseqvere Sagen som reserveres.

Sagen til den tiid beroer. NB: Mulcten

Pante Bogen til inddragelse

Mons Larsen Kattelands Obl: til Salomon Haagensen Solem p: 80 rd: 1 pr: i Katteland 1 Løb Smør dtr: 2 oct: 1778.

Salomon Solems Skiøde til Ole Guldbrandsen paa 18 mrk: Sm: i Middalen dat: 4 Maj 1778.

Ole Guldbransen Middalens Obl: til Salomon Haagensen Solem paa 60 rd: 1 pr: i forbem:te. d: 4 Maj 1778. Aarl: Rente 2 Rdr:

Ditto Contracten Middalens jndløsning d: 4 Maj 1778.

Jordegods Udlæg efter Provstinde Leganger i Store Giærevig.

1778: 61b

Laug Rættes Mænd til at betiene Rætten pr: 1779 opnævnet: 1. Ole Jonsen Kallefos 2. Peder Jacobsen Øfre Flygensfær 3. Johannes Pedersen Flygensfær 4. Simon Larsen Flygensfær 5. Jacob Frøkedal 6. Samson Rasmussen Braatetvedt 7. Thor Knudsen Kaldefos 8. Samson Knudsen Bruntvedt.

Som ingen viidere efter 3de ganges Udraab, indfandt sig at gaae i Rætte, blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

Ous Skibreedes Høste Ting paa Lundervigs Tingstæd den 5te oct: 1778, i overværelse af Districtets Foget, Skibreedets Lensmand Hans Hansen Lundervigen, samtl: tingsøgende Almue, og Laug Rættes Mænd
1. Johannes Rasmussen Hegland 3. Torbiørn Torbiørnsen Giemdal 5. Niels Larsen Qværness
2. Jens Thomassen Giemdal 4. Ole Olsen Storeim 6. Hans Olsen Nord: Holmefiord 7. Ole Jonsen Hegland 8. Halvor Svendsen Røttingen

Allerunderdanigst og underdanigst publiceret Hds: Kongl: Maj:ts allernaad: Anordninger, de høie Collegiers og høi Øvrigheds ordres og befalinger, extraheret for Waags Skib: fol: 57b.

Tingenes Forandring ang: Almuen blev tilspurgt ligesom fol: 57b, hvortil Almuen svarede Almuen!! ligesom [Almuen] for Waags Skibreede, eenstemmig med Lensmanden.

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examineret i overværelse af Laug Rættet, Lensmand Hans Hansen Lundervigen og Skafferen Ole Nielsen Storem.

Pante Bogen til Udslettelse
Andreas Gunder Jørgensen Wagners Obl: til Ascout Jørgensen Lusand 39 rd: dtr: 10 Marti 1774 No: 2 p: 611 qvitt: 5 oct: 1778.
Peder Diderichsen Særvolds Obl: til Mad:m Mullerup 50 rd: d: 8 oct: 1773 No: 2 p: 583 qvitteret af Creditrice den 5te oct: 1778.

Pante Bogen til inddragelse
Skifte Udlæg efter Provstinde Leganger. i Pantebogen indført.
Skifte efter Niels Gaupholm 5 Aug: 1778, hvis Udlæg i Pantebogen indført.

Bygsel Sedler
Seminatii Fridericiani Forstander Mariagers til Peder Olsen paa ¾ Løb i Hegland d: 28 Sept: 1778. Manuf: H: 12 skl:
Consist: Rd: Geelmuydens til Ole Rasmussen p: 2 pd: 6 mrk: i Walle d: 6 oct: 1778. Manuf: H: bet: 12 skl:

Nye Sag
Lars Larsen Særvold anmelte at have til dette Ting og tiid ladet ved lovlig mundtlig Varsel indkalde Ole Baarsen Sør Strønen, til at høre Vidner, og liide Dom, for at have sagt en Beskyldning, ang:de nogle Penge som en afdød ung Karl Ole Johannesen paa Jndre Tuen, Lyse Closter gods, skulde have eiet og efterladt sig, men af hands Arvinger, ved Skiftet efter ham i h/an/ds Stærvboe blev savnet, om hvilke Ole Baarsen skal have sagt, at hand vidste hvor de var, og dertil nævnt Citanten at skulde hos ham være beroende, hvilket Citanten aldeeles, benægter, og for hvilken beskyldning Citanten paastaar Ole Baarsen dømt i Mulct og til skadesløse Omkostningers Erstatning. Som Vidner indstevnet under Faldsmaals Straf til dette Ting og tiid, Anders Pedersen Lien, og Salomon Tostensen Drange.

Stevne Vidnerne Henrich Larsen Kuen og Lars Larsen Kuen, afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at har stevnet som tilført er.
Ole Baarsen mødte og vilde afvarte hvad passer(et er?) samt i sin tiid i agttage sin Sags Tarv.
De indstevnte Vidner bleve paaraabte som begge mødte og blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen, med formaning til Sandheds udsigende
og fremstoed som 1te Vidne Anders Pedersen

1778: 62

Lien som aflagde Eed og forklarede: At sidst Som/m/er Lyse Closter Ting, hørte Vidnet, da der blev handlet for Rætten, om de bem:te savnede Penge, imellem andre Persohner, at Ole Baarsen sagde: At have hørt det af Lars Jonsen Søre Strønen: /: denne sidstnævnte mødte, som og i denne Sag contra stevnet :/ at Pengene skulde være hos Lars Larsen Særvold, men nævnede ei hvor mange, og skulde det være den afdøde Ole Johansens Penge meent som druknede paa Havet for 5 Aar siden. Med begge Parters minde dimitteret.
Fremstoed som 2de Vidne Salomon Tostensen Drange som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven, og forklarede: ord til andet som forrige Vidne. Med begge Parters minde Dimitteret.
Ole Baarsen Søre Strønen anmelte at have contra med lovlig mundtl: Kald og Varsel indstevnet Lars Larsen Særvold, at høre Vidner, a…..(?), af hvem Contra Citanten har hørt det omvundne, nemlig af Lars Jonsen Søre Strønen, hvorom at vidne indstevnet under Faldsmaals Straf Peder Christophersen Søre Strønen, og Elling Olsen Sundøen, saa har og indstev[nt] Lars Jonsen Sør Strønen, sam/m/e Vidner at paahøre.
Stevne Vidnerne Henrich Larsen Kuen og Lars Larsen Kuen afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre, saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Lars Larsen Særvold og Lars Jonsen Søre Strønen mødte begge.
Ligesaa mødte de contra indstevnte Vidner som blev forelæst Eedens forklaring af Lov bogen med formaning at vogte sig for Meen Eed,
hvorefter fremstoed som 3de Vidne Peder Christophersen Sør Strønen som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven, og forklarede: At for omtrent et Aar siden, Vidnet var i Laag med Noed, med Ole Baarsen og Lars Jonsen, hørte Vidnet da der blev talt om bem:te Penge, at Lars Jonsen sagde: at en her ustevnt Persohn har sagt: At Lars Larsen Særvold skulde have Pengene. Med alle vedkom/m/endes minde Dimitteret.
Fremstoed som 4de Vidne Elling Olsen {Sør Strønen} Sundøen som aflagde Eed og forklarede: At for et pr: Aar siden sagde Lars Jonsen, at have været paa Baad med een Mand til alleene som her ei er stevnet, da den anden Mand sagde, at Lars Larsen Særvold havde Pengene, men de vare da alleene 2 paa Baaden, og Baaden kunde intet vidne. Demitteret.
Lars Jonsen kunde ikke nægte disse 2 Vidners udsigende, men kunde ikke beviise sam/m/e uden med sin Eed, den hand erbyder naar forlanges.
\Som ingen fleere Vidner blev ført, blev TingsVidnet sluttet/
Lars Larsen Særvold paastoed Dom til Beskyldningens Mortification og Omkostningers erstatning.
Ole Baarsen Sør Strønen paastoed Dom til befrielse, og Omkostningers Erstatning.
Lars Jonsen overloed Sagen til Dom imellem vedkom/m/ende efter lovlig jndstevning, men paastoed sig exeperet for at overgaae Dom, som ei til Doms liidelse lovlig stevnt;
Thi blev udi denne Sag afsagt følgende

Dom

Endskiønt Ole Baarsen Sør Strønen har beviist hvem [som] har for ham udsagt omstevnte Beskyldning, er hand dog den som Citanten med føie har at holde sig til for Beskyldningen,

som den der sam/m/e har divulgueret, dog Ole Baarsens tiltale og Regress til Lars Jonsen Sør Strønen som nu i den/n/e Sag efter sam/m/es jndstævning kand dømmes, forbeholder; Og da Ole Baarsen ei har beviist Beskyldningen; Saa Kiendes og dømmes for Rætt, og herved afsiiges: At Lars Larsen Særvold af omvundne af Ole Baarsen Sør Strønen udsagde Beskyldning, ei i mindste maade skal være præjudiceret eller graveret, paa Ære, gode Navn og Røgte, men sam/m/e være aldeeles mortificeret, og desuden bør Ole Baarsen Sør Strønen erstatte Citanten den/n/e Sags Omkostninger med 4 Rd:, alt at efterkom/m/es inden 15 dage efter denne Doms lovlige forkyndelse under Executions Tvang og Adfærd efter Loven.
Udstæd til Citanten

1778: 62b

Opsat Sag fra fol: 30a. Niels Berge contra Sergeant Synnestvedt.
Siden ingen af Parterne mødte eller møde loed, og Citanten ved døden er afgangen; Saa blev Sagen afviist indtil sam/m/e paa nye paastevnes.

Opsat Sag fra fol: 31a. Svend Tøsse contra Knud Svensdalen.
Siden Citanten ved døden er afgangen, og ingen Laugdag er forkyndt, der mødte og een af Citantens Børn som er myndig, der declarerede, intet at viide om Sagen; Saa blev Sagen afviist til nye Paastevning.

Opsat Justitz Sag fra fol: 30a. Fogden contra Asbiørn Pedersen Sævild.
Asbiørn Sævild mødte ikke, men hands Fader for ham.
Fogden fremstillede som indstevnte Vidner i Sagen, Engel Samuelsen Qværnes, Erich Nielsen Dybevigen, Hans Hansen Udschaat, som mødte og tilstoed jndstevningen;
Ligesaa tilstoed Faderen Peder Jonsen, h/an/ds Søn at være lovlig stevnet til Vidnerne at paahøre.
Vidnerne blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende,
og fremstoed som 1te Vidne Engel Samuelsen Qværnes som aflagde Eed og forklarede: At have hørt af indstevntes Fader, at i Slagter Drifter eller Handel med Slagte Qvæg har Asbiørn haft den halve deel og Faderen selv den halve deel, og hver lagt de halve Penge, men veed ei hvor stoer deres Slagte Drifter har været. Demitteret.
Fremstoed som 2de Vidne Erich Nielsen Dybevigen som aflagde Eed og forklarede Ord til Andet som næst forrige Vidne. Dimitteret.
Fremstoed som 3de Vidne Hans Hansen Udschaatt som aflagde Eed og forklarede: At veed at Asbiørn Sævild driver Handel med Slagter Qvæg, ei af de største, og ei af de mindste Drifter, men veed ei om hand har den alleene eller har Jnteressentskab enten med sin fader eller andre, og er Asbiørn endnu hverken gift eller boesat. Dimitteret.
Hr: Fogden paastoed Dom.
Peder Jonsen indloed Sagen under

Dom

Velædle og Velviise Hr: Foget Koren har paa Embeds vegne ladet indstevne ungKarl Asbiørn Pedersen Sævild for utilladelig Handel som løs og leedig, at liide Dom til Bøder og Omkostninger. Actor har derefter med lovgyldige Vidner beviist Søgemaalet som indstevnte ei har kundet modsige; Thi Kiendes og dømmes for Rætt, og Herved afsiges: At Asbiørn Pedersen Sævild for saadan forseelse imod Forordningen 9 Aug: 1754 a. 5. bør bøde til Samnanger Sogns \Fattige/ 3 skr: tree Rigsdaler, og erstatte Rættens Gebuhr 5 mrk: 4 s: Actors Sal: 5 mrk: 4 s: Stevnings penge 1 Rd: 12 s: samt om Dom/m/en til forkyndelse og

Execution forlanges beskreven, da Stempl: Papiir til sam/m/e 1 Rd: alt at efterkommes inden 15 dage efter denne Doms lovlige forkyndelse under Adfærd og Executions Tvang efter Loven. Extr: lev: Fogden

Opsat Justitz Sag fra fol: 30b. Fogden contra Johannes Olsen Borge og Kari Lars Datter Tuen.
Hr: Fogden frafaldt Sagen; thi blev samme nu for Rætten ophævet.

Opsat Justitz Sag fra fol: 30b. Fogden contra Haldor Goupholm og Peder Sandvig.
De indstevnte mødte og tilstoed at være lovlig Laugdaget samt stevnet til at høre Vidner.
Hr: Fogden fremstillede som Vidner i Sagen Hans Hansen Udschaat, Engel Samuelsen Qvær-

1778: 63

nes og Erich Nielsen Dybevigen som blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende,
og fremstoed da som 1te Vidne Hans Hansen Udschaat som aflagde Eed og forklarede: At Haldor Goupholm har Sygdom og Brok, og ei kand tiene for fuld Løn, desaarsag hand nu 2 á 3 aar har haft stadig tieniste, men arbeidet i uge, og Dageviis som hand har kundet, og hverken lagt sig til Ladhed, Handel eller andet utilladeligt. Peder Sandvig har tient i Aars tieniste til det sidste Aar da hand har tient til halvts hos Torjus Goupholms Enke, og til halvts hos sin Moder en gl: og skrøbelig Enke som er Huus Kone og har et Plads paa 2 á 3 Kiør, er ellers Skattelagt under Navn af Skrubbenæs (under Sandvik i Samnanger) for 4 Marker Smør. Dimitteret.
Fremstoed saa 2. Vidne Engel Samuelsen Qværnes som aflagde Eed og forklarede: ligesom 1te Vidne. Dimitteret.
Fremstoed som 3de Vidne Erich Nielsen Dybevigen som aflagde Eed og forklarede: ligesom 1te Vidne. Dimitteret.
De indstevnte begiærede efter saadanne Omstændigheder at vorde friekiendt, da de gierne vilde betale Stevnings Pengene.
Hr: Fogden frafaldt paa grund af Vidnernes udsigende, denne Sag, som altsaa af Rætten blev ophævet.

Nye Justitz Sag.
Hr: Fogden anmelte at have til dette Ting og Tiid ladet indkalde Niels Aadnesen Huusmand under Houchenes \Sundh: S:E: gods/ til at høre Vidner og liide Dom efter given lovlig Varsel for at have uden tilladelse holt Øll Sal i sit Huus, hvorom at vidne indstevnet under Faldsmaal Siur Pedersen Hage og Ole Hansen Steensland.
Til Stevnemaalets afhiemling fremstillede som Stevne Vidner Jacob Johansen Sandvig og Anders Erichsen Sandvig som afhiemlede under Eed med oprakte fingre efter Loven, saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Niels Aadnesen nægtede det paastevnte.
Hr: Fogden begiærede Vidnerne fremkaldet, hvoraf mødte Siur Pedersen Hage, og Ole Hansen Steensland udeblev.
Siur Pedersen Hage blev forelagt Eedens forklaring af Lov bogen, med formaning til Sandheds udsigende, og efter aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven forklarede: At ikke har paa 3 aar kiøbt noget Øll hos indstevnte eller seet nogen kiøbt Øll hos ham, paa lang tiid før eller siden, uden engang i Som/m/er ved en 6 uger efter St: Hans tiid, da Vidnet kom ind til jndstevnte, og saae der nogle men veed ei hvor mange, sadt i Stuen, og havde Øll foer sig

sig og drak, men saae kun een Pot Øll, og Vidnet gik strax paa Øyeblikket igien: og undtagen denne gang har Vidnet ei været i indstevntes Huus uden særdeeles sielden. Har ellers hørt at indstevnte holder Øll-Sal. Dimitteret.

Det udeblevne Vidne Ole Hansen Steensland blev forelagt under Faldsmaals Straf at møde til Som/m/er Tinget 1779 første dag sam/m/e for dette Skibreede holdes, at aflægge sit Eedelige Vidnesbyrd; hvilken forelæggelse Lensmanden blev paalagt for Vidnet at lade forkynde.

Sagen beroer til Som/m/er Tinget 1779.

Nye Justitz Sag.

Velædle og Velviise Hr: Foget Koren anmelte at have paa Justitiens vegne med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet indkalde Pigen Siselle Lars Datter Steensland for begangne Leiermaal \paa Sundhorlehns SelvEier gods/ med Land Soldaten Svend Pedersen Steensland som ellers er hendes Sødskende barn, at liide Dom til vedbørlig Straf med Bøder og Omkostninger.

Som Stevne Vidner fremstillede Jacob Johansen og Anders Erichsen Sandvig som afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet.

Siden

1778: 63b

Siselle Lars Datter ikke mødte; Saa blev hende given Rættens Laugdag til Som/m/er Tinget 1779 første dag sam/m/e for dette Skibreede holdes at møde og svare til Sagen, hvilken Laugdag Lensmanden blev beordret for hende lovlig at forkynde.

Sagen beror til Som/m/er Tinget 1779.

Bygsel Seddel publiceret

Hr: Biskop Hagerups til Bagge Pedersen paa 1 Løb 9 mrk: Smør i Jndre Hougland d: 21 Marti 1778. Manuf: H: 1 mrk:

Pante Bogen til inddragelse

Jens Thomassen Giemdals Obl: til Lars Erichs: Hiortaas 70 rd: 1 pr: i 9 mrk: S: ¼ Hud i Giemdal dat: 5te oct: 1778.

Peder Særvolds Arvingers Skiøde til Jens Hansen paa ¾ Løb ½ Hud i Særvold d: 2 Martii 1778.

Som Aftenen paatrængte, beroer Tingets Continuation til imorgen.

Anden Dagen den 6te oct: 1778 continuerede dette Ting.

Pante Bogen til inddragelse publiceret

Hans Engelsen Steensland som ForM: for Brithe Ols Dr: Obl: til And: Niels: Steensland og Jacob Johansen Sandvig 163 rd: 3 mrk: 1 pr: i Steensland ½ L:, ½ H:, ½ G:sk: d: 6te oct: 1778.

Bygsel Seddel

Brithe Ols Datters til Anders Nielsen paa ½ Løb, ½ Hud, ½ G:skind i Steensland d: 6te oct: 1778. Manufact: Huuset betalt 1 Mrk:

Laug Rættes Mænd af nye gifte, udnævnt til at betiene Rætten pro 1779 Erich Johansen Houchenes, Erich Johansen Røe og Anders Knudsen Giære.

Som ingen indfandt sig efter 3 ganges Udraab, med viidere at gaae i Rætte, blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

Høste Ting for Strandvig Skibreede den 8de Octobr: 1778 paa Haavigs Tingstæd, sat og Rætten betient af Districtets Sorenskriver i overværelse af Hr: Foget Koren, Skibreedets Lensmand Engel Hansen Giøen, samtlige tingsøgende Almue, og efterskrevne 8te Eedsvorne Laug Rættes Mænd
1. Samuel Hansen Sandal 3. Haldor Alfsen Øfre Hage 5. Willum Jansen Nedre Waagen
2. Jan Hansen Giøen 4. Daniel Fridrichsen Tuft 6. Engel Jonsen Haavig 7. Jon Jonsen Haavig 8. Jon Engelsen Dalland

Allerunderdanigst og underdanigst publiceret Hands Kongl: Maj:ts allernaad: Anordninger, samt Collegii og høi Øvrigheds Ordres registeret for Waags Skibreede fol: 57b.

Tingenes Forandring ang:de Almuen blev tilspurgt ligesom fol: 57b. hvortil Almuen og Lensmanden svarede ligesom Waags Skibreedes Almue.

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examineret i overværelse af Laug Rættet, Lensmanden Engel Hansen Giøen og Skafferen Jon Olsen Tuft.

Pante Bogen til inddragelse
Extract af Skifte efter Provstinde Leganger ang:de Jordegods og Tiende Udlæg. indført i Pante bogen fol: 122b.
Contract imellem Giøens Beboere, Engel Hansen, Hans Hansen, Toriuls Hansen og Jan Hansen om deres Skov og Marke Skifte, dtr: 8 Maj 1778.
Skiøde fra Consist: Rd: Riese til Engel Hansen Giøen paa 2 pund 12 mrk: Smør med Kickedalen i Giøen. dat: 16 Janv: 1778.
Skiøde fra Jan Knudsen Nedre Boelstads Arvinger til Knud Jansen paa 2 pd: 19 mrk: Sm: ½ Hud ½ G:sk: d: 4 Marti 1778.

1778: 64

Opsat Tingsvidne Sag fra fol: 31b. Ommund Eide contra Knud Teigland.
Begge Parter blev paaraabt, men da de ikke mødte eller møde loed; Saa blev TingsVidnet sluttet.

Pante Bogen til inddragelse
Ole Mikkelsen Tombres Obl: til Poul Torkilsen Kiilen 75 rd: 2 rd: Rente, 1 pr: i 16 mrk: Smør 1/3 Hud i Tombre d: 8 oct: 1778.

Som aftenen paatrængte, beroer Tingets Continuation til i morgen.

Anden Dagen den 9de oct: 1778 continuerede dette Ting,

da først blev publiceret
Pante Bogen til inddragelse

Ole Steensen Lille Lies Obl: til Jon Jonsen Liøthun p: 50 rd: 3 proCto: 1 pr: i 1 pd: 4 mrk: Smør i Lille Lie d: 8 oct: 1778.

Opsat Sag fra fol: 32a. Fogden contra Ole Engelsen Berge.
Hr: Fogden declarerede at Sagen var afgiort og frafalden; Thi blev samme og nu for Rætten ophævet.

Opsat Sag fra fol: 32a. Roal Ohme contra Hans Holdhuus.
Siden ingen af Parterne mødte, beroer Sagen til Sommer Tinget 1779 første dag samme holdes.

Pante Bogen til inddragelse
Haldor Jonsen Hatletvedts Obl: til Engel Hansen Biøndahl 50 rd: 2 pr: i Hatletvedt ¼ Løb, ¼ Hud, ½ Fisk!! 1 ½ rd: Rente d: 9 oct: 1778.
Isach Nielsen Brattetvedts Obl: til Hans Larsen Møchlestad paa 26 rd:, 4 proCto: Rente, 1 pr: i Lille Brattetvedt 12 Mrk: Smør d: 9 oct: 1778.

Opsat Sag fra fol: 33a. Sverke Hansen Hiertnes contra Engel Hansen Revne.
Citanten Sverke Hansen Hiertnes fremlagde Rættens seniste forelæggelse for Vidnet Engel Torjulsen Brathuus \og Laug dag for indstevnte/ som er saa lydende.
Stevne Vidnerne Jon Olsen Tuft og Hans Monsen Særvold afhiemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre, samme Laugdag lovlig at have forkyndt for indstevnte Engel Revne, men ei for Vidnet Engel Brathuus.
Engel Revne mødte og tilstoed at ei have betalt noget de sidste 4 Aar til Sverke Hiertnes, af de ham aarl: accorderede 3 ½ Rd:, men da Engel Revne har betalt Odel Skatten for alle de 6 Aar Comparenten har boet paa Revne, aarlig 1 rd: 2 mrk: 2 s: og hvilken var aftalt at skulde af Sverke Hiertnes ham gotgiøres, hvorefter hand er villig efter Decourt af bemelte Odel Skatt for 6 Aar 8 rd: 12 s:, at betale det overskydende af de nu fordrede for 4 Aar, aarl: 3 ½ Rd:, er 14 Rdr:, j øvrigt har Comparenten ei hugget meere end hand har haft Lov til, og til at sælge 2 á 3 favner Jægte Veed, som hand ligeleedes har tilladelse til.
Sverke Hiertnes refererede sig til de 2 Vidner Hans Egeland og Jan Torbiørnsens Vidnesbyrd, og nægtede at have lovet at betale nogen Odel Skatt eller anden Skatt, ligesaa nægter, at have givet Engel Revne tilladelse til at hugge, siden for 3 Aar siden, da hand var tilladt noget, men siden har hugget liigefuldt uden tilladelse; frafalder ellers Engel Brathuuses Vidnesbyrd, og paastoed Dom til de paastevnte 14 rd:s betaling uden afkortning, samt Engel Revne tildømt at undgielde for af ham begangne ulovlige Hugst, saa og at erstatte denne Sags Omkostninger.
Engel Revne begiærede Sagen udsat til Sommer Tinget 1779 til Vidners førelse, hvorved h/an/d vil beviise, at Sverke Hiertnes har paataget sig at vil selv betale Odel Skatten, og desuden givet Engel Revne tilladelse til alt hvad hand har hugget.
Sagen beroer til Som/m/er Tinget 1779, dog at Engel Revne da u-udeblivelig fremkommer med sit agtende i Sagen.

Pante Bogen til inddragelse
Axel Pedersen Schielbricts og Niels Axelsens Contract 9 Maji 1778.

1778: 64b

Niels Nordtvedts Vilk: Contract til Ole Andersen Nordtvedt og Hustrue dtr: 9 oct: 1778.

Som Aftenen paatrængte, beroer Tingets Continuation til i morgen.

Tredie Dagen den 10de oct: 1778 continuerede dette Ting.

Laug Rættes Mænd pro 1779 at betiene Rætten, af nye boesatte opnæfnt Engel Hansen Øfre Echeland, Ole Mikkelsen Tomre og Ole Jonsen Øfstad.

Som ingen efter tree ganges Udraab indfandt sig, med noget viidere at gaae i Rætte, blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

Høste Ting for Strandebarms Skibreede paa Giermundshavns Tingstæd den 12te oct: 1778, holden af Districtets Sorenskriver i overværelse af Velædle og Velviise Hr: Foget Koren, Skibreedets Lensmand Hans Andersen Øfre Waage, tingsøgende Almue og efterskrevne 8te Eedsvorne Laug Rættes Mænd
1. Peder Andersen Aarsan 3. Mikkel Svendsen Beltnes 5. Haaver Larsen Tordal
2. Peder Anders: Bakke 4. Torbiørn Andersen Ohme 6. Ole Mikkelsen Egenes 7. Knud Pedersen Tvedt 8. Jacob Hansen Torsnæs (Torrnæs)

Allerunderdanigst og underdanigst publiceret Kongl: allernaad: 2 Anordninger, samt Collegii og høi Øvrigheds ordres registeret for Waags Skibreede fol: 57b. see fol: 67b.

Tingenes Forandring ang:de Almuen blev tilspurgt ligesom for Waags Skibreede er tilført, hvortil de samtl: med Lensmanden svarede ligesom Waags Skibreedes Almue fol: 57b.

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examineret i overværelse af Laug Rættet, Lensmand Hans Andersen Øfre Waage, og Skafferen Siur Jonsen Bougland.

Pante Bogen til inddragelse
Skifte efter Peder Nielsen Næss 30 Martii 1778, hvilket Stærvboes Jordegods Udlæg i Pante bogen extraheret.
[Skifte] efter Guldbrand Andersen Nedre Waage og Hustrue 27 Marti 1778, hvis Udlæg i Pantebogen er extraheret.

Pante Bogen til Udslettelse
Capt: Tausens Arvingers Obl: til Capt: Dahl paa 340 rd: d: 21 Maji 1773 qvitteret af Cred:tor 21 Juni 1778. indført No: 2 p: 598

Pante Bogen til inddragelse
Lars Erichsen Nettelands Skiøde til Anders Geertsen Kiærevigen paa ½ Løb ½ Hud i Kiærevig for 150 rd: d: 12te oct: 1778.

Opsat Sag fra fol: 35a. Hans og Jan Nedre Brue, contra Ole og Erich Øfre Brue.
Jan Nedre Brue og Erich Øfre Brue saavelsom Ole Olsen Lille Fosse mødte og declarerede Sagen forliigt og frafalden; Thi blev Sagen og nu for Rætten ophævet.

Opsat Justitz Sag fra fol: 36a. Fogden contra Helje Larsen Traa.

Hr: Fogden anmelte at da Stevne Vidnerne havde forsømt at forkynde den til denne Rætt og dette Ting udstyrede Stevning: Saa maatte hand begiære Sagen udsat til Som/m/ertinget 1779; til den tiid sam/m/e beroer.

Nye Justitz Sag
Hr: Fogden anmelte at have ladet med lovlig mundtl: Varsel ladet indkalde til dette Ting og tiid Ole Olsen og Hans Torgersen, Hans Pedersen og Jon Johansen alle boende paa Brue for at have ført Øll til Strandebarms Kirke og der solgt Hellige Dage, baade før Prædiken, under Prædiken og efter Prædiken, derfor at lide Dom til Bøder og Omkostninger.
Stevne Vidnerne Lensmand Hans Andersen

1778: 65

Øfre Waage, og Skaffer Lars Jsachsen Schogesal afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
De indstevnte bleve paaraabte, hvoraf alleene mødte Jan (Jon) Johannesen Brue som vel tilstoed at have nogle gange som boende nær ved Strandebarms Kirke, solgt Øll til Kirke folk baade før og efter Prædiken, Hellige Dage og Prædiken Dage men aldrig har deraf fulgt nogen uSkik eller uorden, eller Drukkenskab, og har hand ei heller ført noget Øll af sit Huus, men hvad hand har solgt, har hand solgt i Huuset: Comparenten har ei tilladelse til at holde Øll, men har ei vidst det har været forbuden, og saasnart hand hørte fra Præsten afvigte forAar, at det ei maatte skee, og var forbuden, har hand siden ei haft eller solgt Øll.
De øvrige udeblevne Ole Olsen, Hans Torgersen og Hans Pedersen Brue bleve paaraabte, men da de ikke mødte eller møde loed; Saa blev dem given Rættens Laugdag til Sommer Tinget 1779 første dag sam/m/e holdes, at møde og svare til Sagen, hvilken Laugdag {Citant} Lensmanden blev paalagt med lovlig mundtl: Varsel de udeblevne at lade forkynde.
Sagen beroer til Som/m/ertinget 1779.

Nye Justitz Sag.
Velædle og Velviise Hr: Foget Koren fremstillede som og tilstoed til dette Ting og tiid lovlig at være stevnt, Drengen Gunder Olsen tiende!! (tienende) Peder Berge, for at have en gang i Vinter opbrækket en Siur Brue tilhørende Kiste, og deraf stiaalet 1 Rd: i Penge, en Hat, samt udtaget en Vindues Rude i Ole Brues Huus, og derigiennem bort stiaalet 1 mrk: 8 skl:, derfor at liide Dom til vedbørlig Straf og Omkostningers erstatning.
Lensmanden Hans Andersen Øfre Waage som den paagiældendes Defensor mødte og vilde afvarte hvad i Sagen maatte passere.
Den indstevnte Gunder Olsen mødte løs og leedig samt uden Baand for Rætten og som melt tilstoed lovlig Varsel, samt forklarede: At være gam/m/el paa 20de aar, føed i Hardanger i Kintzervig Skibreede, af Fader Ole boende paa Qvalvigen som er død for mange aar siden, og Moder Herborg Lars Datter som og er død, og da h/an/d var 10 aar gam/m/el, vare hands Forældre død fra ham, da hand siden var et aar paa Biørke i Qvam, derefter var 4 aar paa Gaarden Wickene i Jondal, siden var et aar paa Præstgard i Jondal; derpaa kom til Guntvedt i Jondal og var der 1 aar, hvorefter kom til Berge i Strandebarm hvor h/an/d endnu tiener, og hidtil har vært 2 aar, var til Confirmation [i] fior Høst for Hr: Marker Sogne Præst til Strandebarm, har ei været til Guds Bord siden fior Høst, og siden har begiært at kom/m/e til Guds bord, men er bleven nægtet efter at det nu paastevnte var bleven bekiendt. har intet Skudsmaal, og har intet ondt eller lastværdig begaaet før i Vinter sidst afvigte, da hand en dag, en Eftermiddag, opbrækkede med en Kniv, en Siur Brue tilhørende Kiste, staaende i en Bue paa Ole Brues gaard, hvilken Bue den tiid stoed aaben, og af bem:te Kiste udtoeg og stial 1 Rd: i Penge, som Siur Brue har faaet tilbage, samt en Hat som Siur Brue ligeleedes har

faaet igien. En anden dag sam/m/e Vinter har Comparenten af en Ole Brues Kove udtaget en Vindues Rude, og derigiennem toeg en 24 skilling som laae inden for i Vinduet, hvilken 24 skilling Ole Brue har fordret og faaet som anmelt sig frastaalen, tilbage. Viidere har ej begaaet, og haabede at blive forskaanet for Straf som ung og barnagtig. Dimitteret.
Hr: Fogden som

1778: 65b

Actor maatte begiære Sagen udsat til Som/m/er Tinget 1779, for at fremlægge Præste attest, samt at faae den stiaalne Hat til Tinge til Vurdering, saa og at fremstille de bestiaalne til deres Eeds aflæggelse.
Den indstevnte Gunder Olsen blev paalagt tilligemed Defensor Lensmand Øfre Waage, at møde for Rætten Som/m/ertinget 1779 første dag sam/m/e holdes.
til den tiid Sagen beroer.

Nye Justitz Sag.
Velædle og Velviise Hr: Foget Koren anmelte at have med lovlig mundtlig Varsel ladet indkalde Mikkel Olsen Ohme, til at høre Vidner og liide Dom, til Bøders udreedelse og Omkostningers erstatning for at have tvertimod udgangne Kongl: allernaadigste Anordninger, og Almuen til forfarelse og Ruin, kiøbt en tønde Brændeviin og deraf solgt og falholdt en deel.
Mikkel Olsen Ohme mødte og tilstoed lovlig Varsel, men forklarede: At det skeer til skade for ham som mange andre Bønder, at de naar de sælger deres Vahre til Kiøbmændene i Bergen, ei derfor kand faae reede Penge, men nødes og tvinges til at tage Vahrer der sielden bestaaer i andet end Brændeviin, som er dem til stoer Skade, da de nødes at afhandle det igien, sig til skade: Saaleedes var og Comparenten bleven paanødet et Fustage Hamborger Brændeviin, som kunde være omtrent en tønde, af en Kiøbmand i Bergen, da h/an/d ved St: Hans tiid sidst førte Bord, Smør og Baade(?) (Bande?) til Bergen, som h/an/d solgte til den sam/m/e Kiøbmand, og derfor maat tage sam/m/e Brændeviin i betaling for 15 rd: 3 mrk:; Og da Comparenten ei vidste det var forbuden at have og sælge Brændeviin; Saa har hand tænkt at have det i sit eget Huus til fornødenhed for sig selv, eller til at hielpe andre med, og forhaabede deri ei at forsee sig, da hand ei har solgt deraf uden et par Potter til folk som behøvede samme til syge folk.
Hr: Fogden derefter loed fremstille som Vidner i Sagen Torbiørn Andersen Ohme og Jon Rasmussen Ohme, som blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende.
Da fremstoed som 1te Vidne Torbiørn Andersen Ohme som aflagde Eed og forklarede: At saae noget efter St: Hans tiid sidst at Mikkel Olsen Ohme kom hiem fra Bergen, og havde en tønde i Baaden som hand sagde var Brændeviin, men nævnte ei hvad for Brændeviin: Siden har Vidnet været paa Arbeide hos Mikkel Ohme, og er givet Brændeviin et pr: gange om dagen, som var Finkel eller Korn brændeviin, som kaldes Hamborger Brændeviin, har vel hørt at Mikkel Ohma skulde have solgt 2 á 3 Potter Brændeviin, men har ei seet det, har ei heller hørt nogen Kroehold dermed i indstevntes Huus. Dimitteret.
Fremstoed som 2det Vidne Jon Rasmussen Ohme som aflagde Eed og forklarede: At saae noget efter St: Hans tiid sidst, at Mikkel Olsen Ohme kom hiem fra Bergen, og havde en tønde i Baaden, som hand sagde var Brændeviin af gemeent Hamborger Brændeviin. Siden har Vidnet i en Sygdom kiøbt deraf en Pæl for 3 skl: som var gemeen Finkel, har ei hørt deraf at være af Mikkel Ohme

1778: 66

noget solgt uden til syge folk og et begravelse. Forklarede viidere, at var med Mikkel Ohme omvundne tiid i Bergen, og hørte at Mikkel Ohme ei for sine Vahrer kunde faae andet af Kiøbmanden i Bergen end bem:te Brændeviin. Vidste ei viidere. Dimitteret.

Mikkel Ohme erklærede: At have ei solgt meere til begravelse end een gang 2 Potter.

Hr: Fogden derefter paastoed Dom til Bøder og Omkostningers erstatning, og var Dom begiærende til Som/m/ertinget 1779.

Mikkel Ohme indloed Sagen under Dom til friefindelse.

Sagen blev til Doms optaget til Som/m/ertinget 1779.

Nye Justitz Sag.

Velædle og Velviise Hr: Foget Koren anmelte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet indkalde Giæstgiveren og Tingholderen her paa Ting- og Giæstgiver Stædet Giermundshavn, for afvigte Som/m/er Ting at have, u-agtet HøiVelbaarne Hr: StiftbefalingsMand Schouboe som da nærværende her ved Tinget, hands høie ordre at Giæstgiveren ei maatte sælge Øll til Almuen, uden til Nødtørftighed, dog skiænket og solgt saa overflødig til Almuen, at en stoer \deel/ om ei de fleste vare drukne, til hinder og Confussion i hvad de ved Rætten og Tinget havde at forrætte, hvorfor Hr: Fogden i underdanig følge HøiVelbaarne Hr: Stiftbefalingsmandens høie ordre, har som melt indkaldet bem:te Giæstgiver og Tingholder Otto Urbanussen Giesman, at liide Dom til \sit/ Priveligi forbrydelse med viidere, samt Omkostninger at erstatte.

Otto Urbanussen Giesman mødte og tilstoed lovlig Varsel, men forsikrede, at have nøie holt sig den givne ordre efterretlig, og ei skiænket til Almuen uden efter hands formening til Nødtørft, men er uskyldig og imod hans Villie, at nogen af Almuen uforvarendes var bleven druckne: j øvrigt da Øll-Sall er hands Næring hvoraf hand skal leve og svare Skatter og Udgifter, er hand forsikret HøiVelbaarne Hr: Stiftbefalingsmanden beordrer denne Sag frafalden, naar hand faaer underdanigst demonstreret høisamme Omstændighederne, hvortil hand begiærede Sagen udsat til Som/m/ertinget 1779, som da Hr: Fogden som Actor intet derimod for denne gang havde at erindre, blev bevilget.

Pante Bogen til inddragelse

Ole Samsonsen Neerhuus Skiøde til Samson Olsen p: 2 pd: 12 mrk: Smør i Neerhuus for 200 rd: d: 12 oct: 1778.

Pante Bogen til Udslettelse

Birke-Dom/m/er Lambergs Obl: til Baar Gitlesen p: 200 rd: d: 22 Marti 1763 No: 2 p: 192, udslettet som qvitteret 13 oct: 1777.

Som Aftenen paatrængte, beroer Tingets Continuation til i morgen.

Anden Dagen den 13de oct: 1778 continuerede dette Ting

da {Læst P} viidere med efterskrevne Parters Sager er fremholdet som følger.

Nye Justitz Sag

Velædle og Velviise Hr: Foget Koren anmelte at have til dette Ting og Tiid ladet indkalde ved lovlig mundtlig Kald og Varsel Drengen Torger Torgersen tiener hos Helje Larsen Traae, for at have uden tilladelse solgt Brændeviin, derom at have Vidner, og derfor at liide Dom til Bøders udreedelse og Omkostningers erstatning; hvorom at vidne indstevnet under

1778: 66b

Faldsmaals Straf til sam/m/e tiid og Ting Helje Larsen Traae og Peder Henrichsen Traae.
Af de indstevnte mødte alleene Vidnerne men ei Paagiælderen, og \de/ af Stevne Vidnerne som var Lensmand Hans Andersen Øfre Waage og Anders Svilland, den sidste nu ei var tilstæde til Stevne maalets afhiemling; Saa begiærede Hr: Fogden Sagen at beroe til Stevnemaalets afhiemling til Som/m/ertinget 1779, og Vidnerne paalagt samme tiid uden viidere Jndstevning at indfinde sig; til hvilken tiid begge Stevne Vidnerne til Stevnemaalets afhiemling skal vorde fremstillet. De mødende Vidner bleve paalagt at møde til Som/m/ertinget 1779 uden viidere Jndstevning, det de og lovede.
Sagen beroer til Som/m/ertinget 1779.

Nye Leyermaals Sag.
Velædle og Velviise Hr: Foget Koren anmelte, at have ladet indkalde Jver Larsen Præstegaard og Hustrue for fortiilig Sammenleie Bøder; Men som Stevne Vidnerne nu ei ere tilstæde; Saa bliver Sagen herefter incamineret.

Pante Bogen til inddragelse
Contract om Marke Skiæl imellem Døsvig og Uglehuus d: 12te oct: 1778.

Spedalsk Tingsvidne.
For Rætten fremstoed Skibreedets Lensmand Hans Andersen Øfre Waage som beklagelig androeg at her i Skibreedet er et Spedalsk Menniske paa Øfre Tofte i Qvindherret.
Rætten som erfarer at dette henhører til Qvinherrets Skibreede, maatte sam/m/e did henviise.

Nye Fortiilig SammenLeye Sag
Velædle og Velviise Hr: Foget Koren anmelte at have til dette Ting og tiid ladet indkalde med lovlig mundtl: Kald og Varsel Jver Larsen nu holdende til Huuse hos sin Fader som er Raadsmand paa Strandebarms Præstegaard, og hands Hustrue Siri Lars datter, for fortiilig Sammenleie begaaet i hendes da iværende Tieniste paa Haabrekke, Sundhorlehns SelvEier gods, at liide Dom til at betale Bøder og erstatte Omkostninger.
Stevne Vidnerne Lensmand Hans Øfre Waage og Lars Jsachsen Schogesal, afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
De indstevnte bleve paaraabte, men da de ikke mødte eller møde loed; Saa blev dem givet Rættens Laugdag til Som/m/er Tinget 1779 at møde og svare til Sagen; hvilken Laugdag Lensmanden blev Paalagt, at lade lovlig forkynde;
til den tiid Sagen beroer.

Nye Sag.
Da udi efterskrevne Sag Rætten blev betient af efterskrevne upartiske Laug Rættes Mænd af Qvinherrets Præstegiæld, nemlig
1. Hans Johansen Furreberg 3. Ole Mikkelsen Eegenes 5. Lars Erichsen Hiortaas
2. Poul Aadsen Havneraas 4. Peder Johansen Schage 6. Peder Andersen Aarsan 7. Ole Samsonsen Neerhuus 8. Peder Andersen Bakke.
Da paa Jondals og Strandebarms Sogners Almues vegne mødte Torbiørn Widlechsen Nedre Traae af Jondals Sogn og Hans Rasmussen Store Linge af Strandebarm Sogn, som anmelte, at da bemelte Sogners tilligemed Warraldsøe Sogns Almue, for 7 aar siden, havde accorderet med Peder Pedersen Næss og nu afg: Helje Samsonsen Schielnes om at paa heele bem:te Almues og 3 Sogners vegne opbygge paa Strandebarms eller Jvershuus Præstegaard, en nye

Bispe Stue eller Herre Kam/m/er, i stæden for den gamle, var tillige accorderet, at sam/m/e skulde bygges af nye ligesom den gamle, men desuagtet har bemelte 2de Mænd giort den nye Bygning af en anden, større og

1778: 67

bekosteligere Jndretning, hvorfor bemelte Sogners Almue formeener sig (n?)u befriet, enten at betale denne alt for kostbare Bygning, eller at være fornøiet med sam/m/es jndretning, men vil formode og paastaae, at siden denne Bygning ei er opført efter accordten, hvilken de med Vidner vil beviise, at da ved Dom bliver dømt, at Peder Ped: Næss og Helje Samsonsen Schielnes Arvinger skal vorde pligtig kiendt, at bort tage fra Tompten denne nye Bygning og igien opføre en anden efter den gamle og nedrevne, eller tilbage betale til Almuen de Penge, som de af Almuen allereede paa den/n/e Bygning har oppebaaret;

hvorom at vidne indstevnet under Faldsmaals Straf til dette Ting og tiid deres Eedelige Vidnesbyrd i Sagen at aflægge, Torbiørn Olsen Sælsvig, Haaver Siovatsen Tvedt, Torbiørn Andersen Øfsthuus og Ørie Baarsen Jndre Ohme, samt Anders Pedersen Døsvig samt at høre Vidner de forbem:te stevnte Vidner, imodtage Paastand og liide Dom, indstevnet med lovlig mundtlig Varsel, til ovenmeelte at opfylde, og alle heraf foraarsagede og foraarsagende Omkostninger at erstatte, som Paagiældere og Sagvoldere Peder Pedersen Næss, og paa Helje Samsonsen Schielnes Arvingers vegne hands Enke Ales Peders Datter med Laugværge Erich Pedersen Aakre.

Stevne Vidnerne Niels Arnesen Sælsvig og Jacob Aschoutsen Samlenæsset afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.

Anders Geertsen Kiærevigen paa Warraldsøe Sogns Almues Vegne af sam/m/e Præstegiæld, anmelte ligeleedes og i samme henseende, og som i denne Sag agerende under eet med forbemelte, at have stevnet til dette Ting og tiid, at høre Vidner og liide Dom som forbemelt: Peder Pedersen Næss og Erich Pedersen Aakre som Laugværge for Helje Schielnes Enke.

Stevne Vidnerne Lensmand Hans Andersen Øfre Waage og Lars Jsachsen Schogesal afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.

De indstevnte bleve paaraabte, hvoraf mødte Erich Pedersen Aakre, men ei fleere, der declarerede, ei at kunde vedtage Varsel uden saaviit som hand er Laugværge for Helje Schiælnes Enke, og paastoed, at ingen Vidnesbyrd maatte føres forinden Helje Schielnes Enke, fra Warraldsøe Sogns Almue ligesom fra Jondals og Strandebarms skeet er, bliver lovlig stevnt, som endnu mangler, og end viidere formeente, at Helje Schielnes børn de myndige selv, og for de umyndige deres Formyndere som tillige Arvinger efter afg: Helje Schielnes, bør stevnes, forinden noget Vidnesbyrd føres imod dem eller deres Moder.

Citanterne formeente at Vidnerne som nu ere til stæde, kunde ligefuldt føres, omendskiønt noget kunde mangle i Jndstevningen, da dog Hoved Persohnerne ere lovlig stevnede, og disse i stand til at forsvare Sagen baade for sig selv og MedPaagiældere, og naar da efter deres forsvar og Sagens Ventilation paa begge sider, Dom falder, bliver sam/m/e ikke til større byrde a proportion for de u-stevnede, end for de stevnte: Paastoed altsaa Vidnerne stædet til forhør og Eedelig Vidnesbyrds aflæggelse.

Rætten Eragtede: At da efter Lovens 1 Bogs 4 Cap: 1 art: ingen Vidnesbyrd maae føres, eller Tingsvidne udstædes, uden den, hvis Gods etc: det paagiælder, er lovligen dertil kaldet, eller og er selv til Vedermaals Ting; Og alle disse Lovens allernaad: foreskrevne Formaliteter udi denne Sag ihenseende til endeel af Paagiælderne og Sagvolderne, mangler; Saa understaaer Dommeren sig ikke imod skeete Protest at tillade vidnernes Vidnesbyrds aflæggelse, førend alle vedkom/m/ende som det paagielder lovlig dertil er stevnet.

Citanterne begiærede Sagens Anstand til Rættens Eragtning at opfylde til Sommer Tinget 1779.
til den tiid Sagen beroer.

1778: 67b

Pante Bogen til inddragelse
Aad Erichsen Havneraas Enkes Skiøde til Poul Aadsen paa ½ Løb ½ Hd: i Havneraas d: 13 oct: 1778.
Poul Aadsen Havneraas Vilkors Contract den 13de octob: 1778.
Contract imellem Jon Johansen Nedre Brue, og Erich Olsen Øfre Brue om Hæsge!! (Hesjestaur?) Hugst d: 12 oct: 1778.
Torkel Jversen Schielnes Skiøde til Jver Torkelsen paa 1 pd: Smør 1/3 Hud i Schielnes d: 13 oct: 1778.
Marithe Ols Datter Store Fosses Arve-Skiøde til Ole Johansen paa ½ Løb Smør i Store Fosse d: 13 oct: 1778.

Freedlysning publiceret {af} \efter/ Warraldsøe Beboeres begiæring, hvorveed deres Marker og Fieldet medtages, ved det at nogle af Beboerne giver fremmede tilladelse at føre deres Smaler i Græsgang paa Øen, som og skeer deels uden tilladelse, hvilket ved denne Freedlysning forbydes dat: 13de oct: 1778.

Laug Rættes Mænd til at betiene Rætten pr: 1779 af nye gifte opnævnt Anders Guldbrandsen Øfre Waage, Iver Torkelsen Schielnes, Lars Jansen Galtung og Roal Baarsen Ohme.

Som ingen viidere indfandt sig at gaae i Rætte, blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

Høste Ting for Qvinherrets Skibreede paa Møklebust Tingstæd den 9 Nov: 1778, holden af Districtets Sorenskriver i overværelse af Velædle og Velviise Hr: Foget Koren, Skibreedets Lensmand Richart Sørensen Møklebust, tingsøgende Almue og efterskrevne 8te Eedsvorne Laug Rættes Mænd
1. Ole Olsen Liustvedt, i stæden for ham Harrald Halvorsen Møklebust 4. Gunder Ølversen Onerim
2. Jens Andersen StorEkre 3. Ole Olsen Hougland 5. Jens Tørressen Musseland 6. Tørres Jørgensen Haavig, for ham Mathias Christopers: Lille Ekre 7. Ole Samsons: Løfald 8. Johannes …..(?) Tvedt

Allerunderdanigst og underdanigst publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger og Collegii samt høi Øvrigheds ordres registeret for Waags Skbr: fol: 57b. samt end viidere:
Kongl: allernaad: Placat ang:de i hvilke tilfælde den eene Egtefælle ikke maae stevnes til at vidne imod den anden d: 16 Sept: 1778.
Forord: ang: paa hvad maade de enroullerede i Søe Lægderne udi Norge, ere tilladte at udgaae i fremmet eller uden Riigs fart dtr: 17 Sept: 1778. see f: 74b.

Tingenes Forandring ang:de
Almuen blev {forelæst} tilligemed Lensmanden tilspurgt, om det ikke kunde være dem liige beqvæmt, om Tingene om Høsten ligesom om Sommeren skeer, holdes paa Strandebarms

Tingstæd som liggende i dette Qvinherrets Skibreedes Grændser, og ligesom Sommer Tinget efter Forordningen af 23 Maji 1755 holdes for begge disse Skibreeder paa een tiid og stæd, om og ikke Høst Tinget som forhen førend Fr: 23 Maj 1755 er holdet 17de oct: men efter Fr: 23 Maj 1755 forfløttet til 12te og 13. Nov:, hvilken sidste tiid nu falder for alle vedkom/m/ende ubeleilig; kunde igien beqvemmelig holdes enten medio Oct: eller og sidst i Octobr: naar Strandebarm Ting holdes, allerheldst Qvinherrets Skibreede er det mindste District og ei uden omtrent 100 Mand?

Almuen med Lensmanden svarede: At de var vel fornøiet at ligesom Som/m/ertinget holdes med Strandebarms Ting, som er dem liige beqvæmt, om bliver et pr: uger enten før eller seenere i Maj Maanet; Saa er de og fornøiet at Qvinherrets Høste Ting holdes medio eller sidst i Octobr:, naar Strandebarms Skibreedes Høste Ting holdes, enten de dage før eller efter.

Dette blev oplæst tilligemed Almuens Declaration Sommer Tinget sidst saalydende:
fol: 36b.

1778: 68

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examineret i overværelse af Laug Rættet, Lensmand Richart Sørensen Møklebust og Skafferen Knud Eliassen Lønning.

Pante Bogen til inddragelse

Lars Halvorsen Fugleberg og Harrald Halvorsen Møklebust Vilkors Contract til Halvor Olsen Fugleberg d: 11 Maj 1776.

Skifte efter Halvor Olsen Fugleberg 23 Marti 1778, hvis Jordegods udlagt som Pantebogen udviiser.

Skifte efter Lars Olsen Berge 21 Marti 1778, hvis Udlæg i Pantebogen indført.

Skifte efter Gunder Ølversen Onerim 14 Marti 1778, hvis halve Onerims Saug udlagt som Pante bogen udviiser.

Pante Bogen til Udslettelse

Rente Kam/m/er brev 18 Juli 1778, hvorved mortificeres Sl: Frue Krigs Com:inde Dahls Caution 500 rd: for Foget Dahl.

Mons Beriesen Røsselands Obl: til Richart Møklebust 80 rd: 10 Nov: 67 No: 2 p: 350 qvitteret 9 Nov: 1778.

Bygsel Sedler

Hr: Stiftamtmand Bagers til Ole Jensen paa 1 Løb 1 Hud i Schaale dtr: 7 Janv: 1778. Manuf: H: bet: 12 s: med Vilkor at Tørres Tørresen maae styre saa meget af Jorden hand vil sin Livs tiid, og siden for sig og Hustrue at nyde aarl: 1 ½ td: Havre, ½ td: Byg, en Melke Koe og 2 Smalers Foster.

Hr: Stiftamtmand Bagers til Christian Knudsen paa 1 Løb 1 Hud d: 7 Janv: 1778. Manuf: Huuset betalt 12 skl:

Spedalsk Tingsvidne

Lensmanden for Qvinherrets Skibreede, Richart Sørensen Møklebust fremstoed for Rætten og tilkiendegav at her udi Skibreedet findes et Spedalsk Menniske paa Gaarden Øfre Tufte ved Navn Christi Ols Datter som ei alleene med den Spedalske Sygdom stærk er befængt men endog til sin indlemmelse i Hospitalet aldeeles intet er ejende, saa hun formedelst de slette Omstændigheder hun er udi, maae liide baade Hunger og Nød, hvorom hand begiærede Laug Rættets og Almuens sandfærdige Vidnesbyrd.

Den gandske tilstædeværende Almue blev forelæst det tilførte, og dennem om Rigtigheden og Sandheden heraf, af Rætten tilspurgt: Dertil de samtlige svarede og erklærede: At det angivne sig saaleedes i Sandhed forholder som andraget er.
Lensmanden begiærede det passerede som TingsVidne sig beskreven meddeelt, som blev bevilget. Udstæd

Bygsel Seddel
Hr: Biskop Hagerups til Christen Jonsen paa 18 mrk: Smør ¼ Hud i Naterstad d: 2 Marti 1778. til Manufactur Huuset betalt 8 Skl:

Som Aftenen paatrængte, beroer Tingets continuation til i morgen.

Anden Dagen den 10 Nov: 1778 continuerede dette Ting,

da læst
Pante Bogen til inddragelse
Tørres Hactorsen Øfre Kaldestads Obligation til Capt: Dahl 150 rd: 1 pr: i 1 Løb 1 Hud i Øfre Kaldestad d: 9 Nov: 1778.

Opsat Delinqvent Sag fra fol: 57b. Fogden contra Ølegaard Berges Datter Lund.
Velædle og Velviise Hr: Foget Koren som Actor fremstillede Lensmand Lars Olsen Møklebust og Tørres Johansen Møklebust, hvilke afhiemlede under Lovens Eed som StevneVidner, at have med lovlig mundtlig Continuations Varsel til dette Ting og tiid indkaldet Ølegaard Berges Datter med Defensor Lensmand Richart Sørensen Møklebust, samt for Processens skyld Lars Larsen Fausch og Ole Larsen Fausch, saa og som Vidner ang:de af Lars Larsen Fausch forhen begangne Voldtægt, hvorom Vidner at paahøre Lars Larsen Fausch tillige er indstevnet, under Faldsmaals Straf at møde, Christi Jans Datter Øje hører ellers under Rosen-

1778: 68b

dals Birk, saa og Dordi Ols Datter, hvem efter Røgtet ogsaa af Lars Larsen Fausch skulde være voldtaget, alt med lovlig Varsels tiid. desuden fremstillede som u-stevnte Vidner bem:te Lars Olsen og Tørres Johansen Møklebust.
Delinqventinden Øllegaard Berges Datter Lund blev løs og leedig uden Baand og Fængsel for Rætten fremstillet, saa mødte og hendes Defensor, Lensmand Richart Sørensen, iligemaade mødte Ole Larsen Fausch men Lars Larsen Fausch mødte ikke, saa mødte og af Vidnerne, Lars Olsen og Tørres Johansen Møklebust, som blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsiigende.
Hr: Fogden imidlertiid fremlagde 3de attester fra Sogne Præsten Hr: Consistorial Raad Riese, lydende saaleedes.
Ole Larsen Fausch blev fremstillet, og nægtede ikke, at jo for 10 Aar siden havde begaaet Leiermaal med Ølegaard Berges Datter, men sagde det aldrig til sin broder Lars Larsen Fausch, førend efter at Comparenten havde hørt ved Nye Aars tiider sidst, at {….sen} \Ølegaard Berges Datter/ blev mistænkt for h/an/ds broder Lars Larsen, da Comparenten strax sagde sin forseelse til Lars Larsen til en Advarsel for ham, men Lars Larsen svarede ham intet; Dimitteret.
De 2de Vidner Lars Olsen og Tørres Johansen Møklebust fremstoed og aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: At da de stevnede Christi Jans Datter Øje, forklarede hun for Vidnerne, at have været meget eftersat af Lars Larsen Fausch til U-

kydskhed saa hun aldrig troede sig at være eene hvor hand var i Nærværelsen, da de tiente paa 2de sammengrænsende gaarde, og havde hand brugt magt med hende, men dog aldrig naaet hands Villie, hvilket hun ei havde sagt til andre, end nogen tiid efter til en Stald Søster, som for et Aars tiid siden er reiste her fra Egnen, og desaarsag ei nu er stevnet. Da de stevnte til dette Ting og tiid Dordi Ols Dtr: sagde hun, at hand havde med Vold udøvet for 3 Aar siden, sin ukydske Villie med hende, da hun som svag og skrøbelig ei kunde giøre ham modstand nok, og hvilket hun strax efter havde beklaget sig over for adskillige som hun da ei erindrede. Dimitteret.

Delinqventinden Øllegaard Berges Datter vedblev sin forhen giorde bekiendelse, og hendes Defensor forestillede, at da det er noksom giort troeværdig, at hun af Lars Larsen Fausch er vorden voldtaget, siden saadant af ham imod andre er udøvet; Saa haabede og paastoed hand, at hun ved Dom blev friekiendt, eller i mindste kun med en Arbitrair Straf anseet.

Hr: Fogden som Actor frafaldt de 2de udeblevne Vidner Christi Jans Datter og Dordi Ols Datter, siden deres udsigende vilde blive Vidnesbyrd i egen Sag, og ei kand virke nogen fuldkom/m/en beviis efter Loven om Voldtægt, siden de ei strax have lovlig paaklaget samme, og overalt ei seer, at hvad af Lars Larsen imod andre er udøvet, kand komme Delinqventinden til befrielse. Dernæst begiærede Udskrift af alt passerede sig meddeelt, for at insinuere vedkom/m/ende Hr: Regiments Cheff under hvis Regiment Lars Larsen Fausch staaer som virkelig Land Soldat, til viidere behagelig foranstaltning, da {…..} Lars Larsen Fausch i denne Sag sorterer under Krigs Rætt, hvilket sidste blev bevilget.

Actor derefter paastod Delinqventinden Ølegaard Berges Datter Lund dømt at liide efter Lovens 6 Bogs 13 Cap:

14 art:, og erstatte baade hendes Arrestes, Execution og viidere foraarsagede Omkostninger, og saaleedes indloed Sagen under Dom.

Delinqventindens Defensor refererede sig til sit forrige, og indloed Sagen til mildest Dom.

Derefter blev udi denne Sag af Dommeren og MedDoms Mænd afsagt følgende

Dom

At Delinqventinden Ølegaard Berges Datter Lund har ladet sig besvangre af 2de kiødelige Brødre Ole Larsen Fausch og Lars Larsen Fausch, og at her er baade af hende og dem tydelig tilstaaet, ligesom hun og har tilstaaet at hun vidste at de vare kiødelige Brødre, som hende, baade da gierningen med den sidste skeede, og før, var bekiendt; Men at hun skulde være af Lars Larsen Fausch voldtaget, kand ei, naar nøie overveies hendes egen bekiendelse her for Rætten, alleene deraf giøres troelig, mindre kand det være troelig, da hun ei har bekientgiort det strax efter Lovens 6 B: 13 Cap: 15 art:, men efter Vidnernes forklaring har holdt det dulgt til det var bekiendt at hun var frugtsommelig: Derforuden har Delinqventinden tilstaaet her for Rætten, at have haft legemlig Omgang med Lars Larsen uden voldtagelse. Hvad anden af Lars Larsen, af Delinqventinden paaskudt, med andre begangen Voldtægt, som dog ei under denne Sag har været at giøre beviislig, eller efter Loven troelig \kand være passeret/ understaar denne Rætt sig ikke at applicere til Delinqventindens befrielse eller Straffes formildelse; Alleene allerunderdanigst og underdanigst submitterer sam/m/e, Høiere og Høieste Rætters allernaadigste og naadige betragtning, eller Hands Kongl: Maj:ts allernaadigste Resolution. Altsaa bliver udi denne Sag af Dommeren og MedDoms Mænd for Rætt kiendt, dømt og afsagt: At Øllegaard Berges Datter Lund for begangne Misgierning imod Guds Lov i 3 Mose Bogs 18 Cap: 16 v: og Norske Lovs 6 Bog 13 C: 14 art:, bør efter paafølgende 29de vers og allegerede Lovens articul, miste sit Liv ved Sværd efter Fr: 9 Aug: 1737, hvorefter Legemet i Kirkegaard uden Ceremonie begraves samt erstatte hendes Arrestes, Varetægts, Executions og viidere af denne Sag og Action entstaaende bekostninger

\og Stemplet Pap: 1 rd: 4 mrk:(?) 2 s:(?)/ som ellers saaviidt hendes offerte ei tilstrækker, udreedes efter Kongl: allernaadigste Anordninger. For Executionen nyder Skarp Rætteren efter Taxten af 12te Marti 1698 10 rd: Udi Sagens drift er ei skeet nogen uforsvarlig Ophold. Dommen efterkommes efter Kongelig allernaadigste Anordningers forskrift.
Efter at Dommen for Delinqventinden var oplæst, begiærede Actor sam/m/e in forma til jndstevning til Ober Rætten udstæd, som blev bevilget. Udstæd

Publiceret
Pante Bogen til inddragelse
Lars Olsen Berges Arvingers Skiøde til Ole Larsen Berge p: 1 pund 16 ½ mrk: Smør dat: 10 Nov: 1778.

Penge mangels Lysning publiceret
Niels Torkelsens paa det halve brug i Kaldestad ½ Løb ½ Hud som hands Fader Torkel Nielsen har skiødet til h/an/ds Søster Kari Torkels Dtr:s Mand Aadval Andersen dat: 10de Nov: 1778.

Pante Bogen til jnddragelse
Hactor Jonsen Fuglebergs Skiøde til Jens Hactorsen paa 2 pd: 15 mrk: Smør ¼ Hud i Fugleberg d: 10 Nov: 1778.
Jens Hactorsen Fuglebergs Vilkors-Contract til Hactor Jonsen Fugleberg dtr: 10 Nov: 1778.
Auct: Skiøde fra Fru Dahls Stærvboe til Ole Johansen p: ¾ Løb, ½ Hud, ½ Vog Korn i Store Fausch dtr: 22 Sept: 1778.
Ole Johansen St: Fausch Obligation til Lieut: Joh: K: Dahl 176 rd: og Kr: Commissair Henning Dahl 176 rd: i alt 357 rd:, 1 pr: i forbem:te d: 10 Nov: 1778.
Auct: Skiøde fra Frue Dahls Stærvboe til Gunder Torgersen paa 1 pd: 13 ½ mrk: S:,

1778: 69b

¼ Hud i St: Omvigen d: 9 Nov: 1778.
Gunder Torgersen Store Omvigens Obl: til Lieutn: Johan Koren Dahl paa 100 rd: og Krigs Commissair Dahl paa 100 rd:, i alt 200 rd:, 1 pr: i forbem:te Store Omvigen dateret 10 Nov: 1778.
Mons Berjesens Røsselands Skiøde til Morten Samsonsen paa 2 pd: 6 mrk: Smør ¼ Hud i Røsseland dtr: 10 Nov: 1778.
Jver Abelsen Helvigens Skiøde til Abel Jversen paa 2 pd: 19 ¼ mrk: Smør og 15/16 Hud i Helvigen dat: 10 Nov: 1778.

Laug Rættes Mænd til at betiene Rætten 1779, vare ingen nye gifte at opnævne.

Som ingen viidere indfandt sig med noget at gaae i Rætte, blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

Høste Ting for Schonevigs Skibreede paa Gielmervigs Tingsted den 12 Nov: 1778, holden, og Rætten betient af Districtets Sorenskriver i overværelse af Hr: Fogden, Lensmand Christopher Pedersen Gielmervigen, samtlige tingsøgende Almue og efterskrevne 8te Eedsorne Laug Rættes Mænd
1. Siur Larsen Tungesvig 4. Ole Johansen Næss 7. Halvor Tørresen Waldre

2. Lars Ommundsen Tielle 5. Torger Aschelsen Jndr: Tungesvig 8. Mons Jversen Schaalnæs
3. Tollev Torkelsen Wicke 6. Lars Larsen Flesche

Allerunderdanigst og underdanigst publiceret, Kongl: allernaadigste, samt Collegii og høi Øvrigheds Anordninger og Befalinger ligesom for Qvinherrets Skibreede, undtagen Kongl: allern: befal: 6 Maj 1778, ang:de Bøder for Vei Arbeidets forsømmelse, sammes inddrivelse ved Militair Execution, som overalt er tinglyst.

Tingenes Forandring angaaende,
Almuen med Lensmanden blev tilspurgt om det ikke kunde være dem liige beqvæmt \at Tingene/ i stæden for at holdes paa forhen sædvanlige tiider, kunde herefter holdes om Sommeren allersidst i April eller først i Maj, og om Høsten medio Septembr:? Almuen og Lensmanden svarede: At de var vel fornøiet, at med Tingene baade Sommer og Høst skeede den proponerede forandring, saa at Sommer Tingene herefter holdes sidst i April eller først i Maj, og Høste tingene medio Septembr:

Publiceret
Pante Bogen til Udslettelse
Johannes Andersen Eides Obl: til Salomon Knudsen Aarschou 200 rd: 13 Nov: 1778, No: 2 p: 642 qvitteret 1 Juni 1778.

Pante Bogen til jnddragelse
Johannes Andersen Eides Skiøde til Hr: Foget Koren paa 2 Løber 2 Huder i Eide d: 26 feb: 1778.
Skifte brev efter Steen Larsen MitEbne 21 Maj 1778, hvis Udlæg i Pantebogen indført.

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examineret i overværelse af Lensmanden Christopher Pedersen Gielmervigen og Skafferen Mons Jversen Skaalnes.

Opsat Sag fra fol: 40a. Abraham Toske contra Torbiørn Holmedal.
Sr: Gorm paa Citantens vegne i Rætte lagde Rættens Laugdag som er saa lydende.
Torbiørn Torbiørnsen Holmedal mødte og tilstoed lovlig Varsel, men nægtede at være samme skyldig.
Citanten i Rættelagde Abraham Toskes egenhændige Regn: saalydende som blev oplæst, og hvormed beviises at indstevnte er samme skyldig, som hand paastoed Citanten tildømt med Omkostninger 7 rd: 4 mrk: 8 s:, efter Regn: saalydende: og saaleedes indlader Sagen til Doms.
Torbiørn Torbiørnsen havde ikke selv faaet det anførte, men maae have taget det til en anden, og da hand ei kand erindre, hvem hand har taget det for, saa faaer hand vel selv svare dertil, da endskiønt hand vel kand giøre sin Eed, ei til sig selv at have faaet de anførte Vahre, tør hand dog ei giøre Eed paa, ei at have udtaget samme til andre, og fik indlade

1778: 70

Sagen til Doms.
Thi blev udi denne Sag afsagt følgende

Dom

Sr: Abraham Toske i Bergen har her til Rætten ladet indkalde Torbiørn Torbiørnsen Holmedahl til at betale skyldig værende 2 rd: 3 mrk: med Omkostninger, hvorom i Rættelagt skriftl: Regning med Paastand efter jndstevningen. Den jndstevnte har ikke kundet nægte

Søgemaalet saa at hand derfor kand friefindes; Thi Kiendes og dømmes for Rætt og herved afsiges: At Torbiørn Torbiørnsen bør til Abraham Tosche i Bergen betale de paastevnte Toe Rd: tree mrk:, samt erstatte denne Sags Omkostninger med 7 Rdr: 4 mrk: 8 skl: foruden det Stemplede Papiir til Dommens udstædelse, og sam/m/es forkyndelse, alt inden 15 dage efter denne Doms lovlige forkyndelse, under Execution og Adfærd efter Loven. Udstæd

Pante Bogen til inddragelse
Tollev Nielsen Svindlands Skiøde til Niels Tollevsen paa 2 Løber i Yttre Svindland d: 12 Nov: 1778.

Opsat Sag fra fol: 40b. Bøkman contra Ole Waage.
Citanten fremstillede Lars Erichsen Berg og Hactor Mikkelsen Melkevigen som afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre til dette Ting og tiid med lovlig mundtlig Varsel at have indkaldet Ole Olsen Waage i continuation af forrige jndstevning at møde Citanten Sr: Bøkman for fornærmelig og ulovlig Øll Sal Hellige og Prædiken dage, at \høre Vidner/ lide Dom til Bøder og Omkostninger, hvorom at vidne indstevnet under Lovens Faldsmaal til dette Ting, tiid og Stæd, at møde deres Eedelige Vidnesbyrd i Sagen at udsige Halvor Erichsen Aakre, og Brithe Aslachs Datter Aakre.
Ole Olsen Waagen mødte.
De indstevnte Vidner mødte og blev forelæst Eedens forklaring af Lov bogen med formaning til Sandheds udsigende.
og fremstod da som 3de Vidne Halvor Erichsen Huusmand under Aakre, som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: At en hellig Dag som var en Søndag forrige Aars Vaar, saae Vidnet Ole Olsen Waages Baad ligge ved Stranden ved Kirke Landingen ved Aakre Kirke, og deri en Kagge paa ende staaende i Rangen eller liggende, hvoraf Ole Waagens Søn som nu i Som/m/er er kom/m/et til Confirmation tappede Øll, men smagte det ei selv, hvilket Øll blev drukket af omstaaende Kirke folk, og var der vel tappet og drukket sam/m/e tiid af meere end een Skaale, dog vered ei vis at saae meere end 2 Skaaler tappe og drikke, dette var efter Prædiken. Dimitteret.
Fremstoed som 4de Vidne Brithe Aslachs Datter forrige Vidnes Huustrue som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: ord til andet som forrige Vidne som tillige med ham paa sam/m/e tiid og stæd tilstæde. Dimitteret.
Sr: Bøkman derefter paastoed Dom til Bøders udreedelse og Omkostningers erstatning med 4 rd: 3 mrk: 4 s: alt i følge Amtets og Stiftets høie Øvrigheds Bevilling af 24 Nov: 1770 som hand foreviiste og leverede Copie af i Rætten saalydende.
Ole Olsen Waagen formeente at have intet ulovlig giort, og skiønt hands Søn var hiemme hos ham, haaber hand dog ikke at hand derfor kunde straffes, og veed ei at Øllet var brygget i hands Huus, og saaleedes indloed Sagen under Dom;
Thi blev udi Sagen afsagt følgende

Dom

Da Stiftets høie Øvrigheds Bevilling og Resolution af 24 Aug: 1770, ikke alleene forbyder drikkende Vahrers Sal, ved Aakre Kirke, men endog sam/m/es henførsel der til Stædet; og det er beviist, at med Ole Waages Baad er ført, og ved hands Søn udtappet Øll ved Kirken, hvorfor ei andre end Ole Waage kand staae til Ansvar; Saa Kiendes og dømmes for Rætt og herved afsiiges: At Ole Olsen Waagen bør for saadan forseelse bøde til den Nordenfieldske Vei Cassa 4 Mrk:, skriver Fiire Mark Danske, samt erstatte Citanten denne Sags Omkostninger med 4 Rd: 3 mrk: 4 s: foruden Dommens Udstædelse og forkyndelse. Alt at efterkommes inden 15 dage efter denne Doms lovlige forkyndelse under Execution og Adfærd efter Loven.

Opsat Sag fra fol: 41a. Bøkman contra Haldor Wicke.
Haldor Wicke mødte og nægtede at have forseet sig i noget, hvorfor ventende og paastoed sig for ald Tiltale frie funden, og saaleedes indloed Sagen under Dom.
Sr: Bøkman paastoed Dom til Bøders udreedelse, og Omkostningers erstatning i alt med 3 Rd: 2 mrk: 10 s:
Thi blev udi Sagen afsagt

1778: 70b

følgende

Dom

Ligesom indstevnte Haldor Tollevsen Wiche er overbeviist at have imod Stiftets høie Øvrigheds Resolution af 24 Aug: 1770, ført Øll til Kirken og udskiænket til adskillige, som ei kand være skeet uden betaling, {og} \Saa har/ hand \og/ desuden foretaget sig saadant, da hand var uden tieniste, og hverken gift eller boesat, imod Fr: 9 Aug: 1754 a. 5; Thi Kiendes og dømmes for Rætt og herved afsiges: At Haldor Tollevsen Wiche for saadan forseelse bør bøde til den Nordenfieldske Vei Casse 4 Mrk: skriver Fiire Mark Danske, og til Aakre Sogns Fattige Een Rdr: samt erstatte Citanten denne Sags Omkostninger med 3 Rd: 2 mrk: 10 s: og derforuden Dommens udstædelse og forkyndelse. Alt at efterkommes inden 15 dage efter denne Doms lovlige forkyndelse under Executions Tvang og Adfærd efter Loven.

Opsat Sag fra fol: 41b. Ole Tollevsen \Lechnes/ contra Lars Eliasen Ebne.
Ole Tollevsen mødte, men ei Tollev Olsen mødte eller var stevnet efter Citantens meldende.
Ole Tollevsen Lechnes fremlagde Rættens Laugdag som er saalydende:
Lars Eliassen mødte og vedtoeg lovlig Varsel, og haver kiøbt omstevnte Kaaber Kiedel førend efter at Tollev Olsen havde imodtaget sin Arv, og var Kiedelen saa slet at den ei var meere værd end 1 Rd: 3 mrk:, efter den stand den da var i, som Comparenten vil beviise, og dertil at føre Vidner begiærede Sagen opsat til Sommer Tinget 1779.
til den tiid Sagen beroer.

Biørne Skud.
Wier Olsen Wisekiær mødte og foreviiste 2 voxne Biørne Hudde!! (Huder), som af ham var fældet og skudt, den eene i Eegemoe Marken i Fieldet her i Skibreedet, ved St: Hans tiider sidst, og den Anden i Fiære Marken i Fieldet her i Schonevigs Skibreede, ved Ols Dags tiider, og derfor begiærte de sædvanlige Skud Penge for hver 2 Rdr:
Almuen blev herom tilspurgt, som svarede: At det forholt sig saaleedes; thi blev begge Huderne mærkede og Comparenten tilbageleveret, samt ham betalt af Hr: Fogden Skudpenge fiire Rigsdaler.

Som aftenen paatrængte, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 13 Nov: 1778, continuerede dette Ting.

Nye Sag.
Velædle og Velbyrdige Hr: Lieutn: Wilhelm Friman Dahl til Handeland fremlagde et skriftl: Jndlæg af dato 12 Nov: 1778 hvorefter havde ladet indstevne een hands Huusmand Torbiørn Mortensen Mønstre Flaate for voldelig Opførsel imod Citanten i hands eget Huus med Nægtelse for rigtig og lovlig skyldig værende 8 rd: til Citanten, skammelige Ord og Beskyldninger med viidere, alt paa en Hellig dag, hvilket Jndlæg er saa lydende:

Den indstevnte Torbiørn Mortensen Mønstre Flaade mødte og tilstoed at være rigtig nok skyldig til Velædle og Velbyrdige Hr: Lieut: Wilhelm Friman Dahl Aatte Rigsdaler, og bad indstændig at hands ubesindige og overiilende Opførsel ved urigtig at nægte sam/m/e og viidere uanstændigt begaaede, maatte vorde ham pardoneret, da hand erbød gierne \derforuden/ at vilde betale Sex Rigsdaler til Eids Sogns fattige \i Straf/ og declarere som hand og herved erklærer, at have sagt usandt i sin overiilelse, imod Hr: Lieutenanten som ellers og i alt en god, brav og ærlig Mand, hvilke Straf hand vil betale inden førstkommende Juul, og ellers gierne vil indgaae

1778: 71

At betale denne Sags Omkostninger, samt underkaste sig, at om hand oftere forseer sig i mindste maade imod Hr: Lieutenanten som sin Hosbond, skal denne Sag staae ham fuldt aaben for, saavelsom og hvad hand i liige tilfælde har forhen begaaet imod sin forrige Hosbond Sr: Jens Undahl som hand har truet og forfulgt med en Øxe; og hand uden Lov og Dom lade sig udviise uden Advarsel og Fare- og Fløtte dag fra sit paaboende Plads under Handeland, og Hr: Lieutenanten at lade Comparentens Huus nedrive og Pladset røddig giøre uden Lov og Dom: End viidere erklærede, at dette forliig som hand begiærede maatte Antages, og Sagen derefter frafaldes, nu ved Dom gierne maae confirmeres til Execution.

Hr: Lieutn: Dahl i betragtning af indstevntes Fattigdom og Almuens forbøn, antog Torbiørn Mortensens Forliigs Proposition, og alleene begiærede Forliiget ved Dom confirmeret, da hand i øvrigt paa indførte Conditioner frafaldt Sagens viidere forfølgelse.

Begge Parter indloed Forliiget til Confirmations Dom, og hvorefter blev afsagt følgende

Dom

Da begge Parter ere eenige om forindførte Forliig; Saa Kiendes og dømmes for Rætt og herved afsiiges: At Forliiget i alt skal være confirmeret i ald sit Jndhold, og Torbiørn Mortensen derefter bøde til Eids Sogns fattige Sex Rigsdaler inden Juul nestkom/m/ende at være betalt, og erstatte resterende Omkostninger Fem Mark forinden Dom/m/ens udstædelse og forkyndelse, det sidste at udreedes 15ten dage efter denne Doms lovlige forkyndelse under Adfærd og Executions Tvang efter Loven. Udstæd

Nye Sag.

Sr: Jens Friderich Undahl anmelte at have ladet indstevne unge Siur Siursen Millieteigen ved skriftl: Kald Seddel saalydende.

Siur Millieteigen mødte og tilstoed efter oplæst Stevning saaleedes lovlig at være stevnet.

Sr: Jens Undahl fremstillede som Vidner i Sagen Velædle og Velbyrdige Hr: Lieut: Wilhelm Friman Dahl og Torbiørn Mortensen Handeland som hand begiærede stæd til forhør.

Siur Millieteigen protesterede imod Vidners førelse forinden hand dertil lovlig vorder stevnet samme at paahøre som ei skeet er, det den oplæste skriftlige Kald Seddel udviiser.

Som Stevne Vidner fremstoed Anders Olsen Storhaug og Lars Erichsen Berg, som atter blev forelæst den i Rættelagde Kald Seddel, og afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre, sam/m/e lovlig at have forkyndet for Siur Siursen Millieteigen, saa og for efterskrevne Vidner under Faldsmaals Straf neml: Hr: Lieut: Wilhelm Fr: Dahl, Torbiørn Mortensen Handeland, Enge Hilges Datter, og Tørres Pedersen Wahlen; Men Siur Siursen har de ei stevnet viidere, end oplæst det i Rætte lagde og nu oplæste Stevnemaal, og ei stevnet ham andet mundtlig, følgelig ei heller stevnet ham til at høre Vidner. Ei heller har de anviist noget Stevnemaal for Velædle Velviise Hr: Foget Koren som hvis Navn deri er nævnet.

Rætten siden Siur Siursen Millieteigen ei er stevnet til at høre Vidner, og protesterer imod sam/m/es afhørelse uden foregaaende Stevning, kunde ei antage dem til forhør forinden derfor

vorder lovlig stevnet, ei heller tillade andres Navne at nævnes end de Stevningen er forkyndet for.
Citanten maatte begiære Sagen udsat til viidere forfølgelse til Som/m/er Tinget 1779.
Sagen beror til Som/m/ertinget 1779.

Nye Sag
Lars Knudsen Huusmand paa Teigen under Jxdahl loed i anmelte Svagheds forfald ved sin Hustrue Guro Knuds Datter anmelde at have med lovlig mundtlig Kald og Varsel ladet indkalde Mons Larsen Ebne, i anleedning af sidstmelte paa Lars Knudsen for 4 uger siden forøvede Slagsmaal og overfald med

1778: 71b

Næve Hug og Jordskuf, at høre stevnte og ustevnte Vidner, og lide Dom til Bøders udreedelse og Omkostningers erstatning.
Mons Larsen Ebne blev paaraabt, men mødte ikke eller møde loed.
Stevne Vidnerne Lensmand Peder Christophersen Schaalnes og Ole Johansen Jndre Næss afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Citanten fremstillede som godvillig mødende Vidner Ole Jacobsen SelvEier paa Lien, Niels Tørresen Oppeim og Synneve Torkels Datter Heggen, Synneve Anders Datter Mile, samt reserverede til næste Ting at fremstille Jone Nielsen Klungland.
De mødte Vidner blev forelæst Eedens forklarings af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende.
Derefter fremstoed som 1te Vidne Ole Jacobsen SelvEier paa Lien, som aflagde Eed og forklarede: At for omtrent 4 uger siden var Vidnet i Ølens eller Aalunds Giæstgiverie, da en Eftermiddag, hand stoed i Gangen uden for Stuen, hørte hand nogen skiændtes, og gik da ud paa gaarden, og da saae Citanten Lars Teigen og Mons Ebne skiændtes, og Lars Teigen stoed og tørrede Blod af sin Mund, og sagde til Mons Ebne, du skal svare mig baade for Du har slaget mig og for det meere du veed, og skiød til Provs, dertil Mons Larsen Ebne sagde til Lars Teigen, vil Du have meere, skal Du faae et Liv fuld [med] Hug; Men Vidnet saae ei Slaget, og nyelig før havde sam/m/e Stæd seet Lars Teigen, der da ei var blodig i Munden. Mons Larsen saavelsom Lars Teigen vare begge vreede da Lars Teigen var slagen, men første gang kort før Vidnet saae dem, skiønnede ei at nogen af dem vare vreede. Demitteret.
2det Vidne Niels Tørresen Selv-Eier paa Oppeim fremstoed, aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven, og forklarede: At omvundne tiid var Vidnet i Øhlens Giæstgiverie og der om Eftermiddagen stoed paa Bryggen, og hørte og saae, noget fra sig op i gaarden, at Lars Teigen og Mons Ebne skiændtes i Vreede og vare høirøstede, da iblant andet Lars Teigen sagde: Du skal giøre mig ræt, og de Ting som ræt var, og Mons Larsen Ebne derpaa svarede til Lars Teigen: Er Du galen, vil Du have meere skal Du faae et Liv fuld med Hug. Men saae ei Mons Ebne slog Lars Teigen, eller blev vaer, at Lars Teigen var blodig i Munden, siden hand var noget fra dem, og siden saae Vidnet ingen af dem den dag. Dimitteret.
3de Vidne Synneve Torkels Datter tienende Halvor Evensen SelvEier paa Heggen fremstoed og aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven, og forklarede: At omvundene tiid var Vidnet et Ærende i Aalunds Giæstgiverie, og i det hun gik derfra ud fra Kiøkkenet over gaarden, og forbie Jldhuuset, hørte hun \Skiænderie og/ et Dunk uden paa Jldhuus Væggen, og saae da efter hvad det var, samt for den Aarsags skyld gik omkring, hvor hun da saae, Mons Larsen Ebne stoed paa fødderne, og Lars Teigen laae i Steenbroen, og Mons Larsen havde fat i Lars Teigen, men da Mons Larsen saae Vidnet, slap hand saa hastig, at Vidnet ei saae, hvor hand havde fat i Lars Teigen, derefter Lars Teigen reiste sig selv op, og ei blev

hiulpen af Mons Larsen, da Lars Teigen sagde til Vidnet, det hører Du paa Giente, at Mons sloeg mig \og Mons sagde: Det løg Du/ men Vidnet saae ei Slaget, dog saae at Lars Teigen var blodig i Munden,

1778: 72

det hand og fordrede Vidnet til Provs paa, og sagde til Mons Ebne: Du skal giøre den Ting som ræt var, og Du skal betale Slaget, men hørte ei hvad Mons Larsen sagde, som snakkede gandske sagte, endskiønt hand var vreed, derefter Vidnet gik, og da hun kom noget bort, saae hun at 1. Vidne Ole Lien kom til dem. Dimitteret.

4. Vidne Synneve Anders Datter, Hans Hansen Miles Huusmands Hustrue som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven, og forklarede: At omvundne tiid gik Vidnet over Gaarden i Aalunds Giæstgiverie og saae og hørte at Mons Larsen Ebne og Lars Teigen skiændtes i Vreede, og Lars Teigen sagde til Mons Ebne, vil Du slaae mig, da Mons snakkede gandske sagte, saa Vidnet ei hørte, hvad hand sagde, derpaa de kom omkring paa den anden side paa Jldhuuset, da Vidnet ei saae dem, men hørte et Dunk paa Jldhuus Væggen, og hørte da Lars Teigen sagde til næstforrige Vidne som kom til gaardes, at hun skulde see Mons sloeg ham, men dette Vidne saae det ikke, og blev i sin gang, og var saa langt borte da hun saae dem komme frem for Jldhuuset, at hun ei kunde see om Lars Teigen var blodig i Munden, og viidere veed Vidnet ikke. Dimitteret.

Da Mons Larsen Ebne ei mødte eller møde loed; Saa blev ham given Rættens Laugdag at møde til Sommer Tinget 1779 første dag sam/m/e holdes, at svare til Sagen, hvilken Laugdag Citanten paalægges at tage beskreven, og lovlig at lade forkynde.

Sagen beroer til Som/m/ertinget 1779.

Freedlysning publiceret paa Reqvisition af Sorenskriver Schiøtz, hvorved Millies Eiendom med Wanness og Schaanen er freedlyst med viidere sam/m/es Jndhold. d: 13 Nov: 1778.

Nye Sag

Lars Knudsen Huusmand paa Teigen under Jxdal anmelte i Svagheds forfald ved sin Hustrue Guro Knuds Datter, at have til dette Ting og tiid ladet indkalde med lovlig mundtlig Varsel Mons Larsen Ebne at høre Vidner stevnte og ustevnte, samt liide Dom og betale Omkostninger, for at have fordret ulovlig Renter af 16 rd: Citanten som løs giæld uden beviis havde \paa 3 aar/ laant \af/ og igien betalt Mons Ebne, og hvorfor Mons Larsen har bemægtiget sig nogle Citantens Meubler, som paastaaes tilbageleveret.

Til herom at vidne indstevnet under Faldsmaal Erich Haldorsen Lechnes, og Lars {Christians}\Lars/en Apelvigen til dette tiid og Ting.

Stevne Vidnerne Lensmand Peder Christophersen Schaalnes og Ole Johansen Jndre Næss afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.

Mons Larsen Ebne blev paaraabt men mødte ikke eller møde loed.

Citantens Hustrue beklagede, at hendes Mand for 8 Aar siden, havde laant af Mons Larsen Ebne 16 Rd: uden skriftlig beviis eller forskrivelse, de hand fik igien tilbage betalt 3 aar efter, men fordrede Renter for sam/m/e 3 aar 2 Rd: 4 mrk:, og end viidere Rentes Renter, og endda meere, og derfor da bemægtigede sig en Kiste af Værdie 2 Rd: 1 Aaklæde af Værdie 1 Rd:, 1 Tin fad af Værdie 4 Mrk: i alt 3 Rd: 4 mrk:, hvilket Tøi Citanten har begiært af Mons Larsen Ebne, at Mons Ebne skulde tage billige Renter for de 16 Rd:, og levere dem Overskuddet tilbage, samt at laane dem Nøglen at lade Tøiet vurdere, men alt har Mons Ebne nægtet, og vil beholde Tøiet, eller og have 16 Mrk: Renter og Rentes Rente og endda meere; Men Citanten paastaaer nu Tøiet sig tilbage leveret uden Rentes svarelse, og Omkostninger

erstattet, samt Mons Larsen Ebne anseet som den der har taget ulovlige Renter af løs giæld uden nogen Rente forskrivelse paa Stemplet Papiir.
De indstevnte Vidner mødte og blev forelæst Eedens forklaring af Lov bogen med formaning til Sandheds udsiigende

1778: 72b

og fremstoed da som 1te og 2det Vidne Erich Haldorsen SelvEier paa Lechnes og Lars Larsen Huusmand paa Apelvigen under Lechnes, som aflagde Eed og forklarede: At de begge \for 3 uger siden/ beskikkelse viis var med Citantens Hustrue hos Mons Larsen Ebne, da hun begiærede af ham at vilde løse igien den Kiste, et Aaklæde og et Tin fad som hand havde taget til Renter af de 16 Rd:, hendes Mand i 3 aar havde haft til Laans af Mons Ebne, saa at hun vilde clarere med ham om Renterne, og faae resten tilbage. Dertil Mons Larsen svarede: At hand skulde have meere end det, og vilde hun løse det igien, skulde det blive dyrt at løse, og hand vilde have i Renter af de 16 rd: for 3 aar, 16 Mark, og da hun derpaa skiød til Vidne, sagde Mons Ebne, ja 15 eller 16 Mrk:, og Rentes Rente og endda meere; Derpaa Citantens Hustrue begiærede Nøglen til Kisten for at lade sam/m/e tilligemed det øvrige Tøi vurdere, men Mons Larsen vilde ei levere Nøglen, førend hun kom med Penge, og naar hun kom med Penge, skulde hun faae at viide, hvormeget det skulde være. Viidere sagde Mons Larsen Ebne at en anden ustevnt Mand havde haft de 16 Rd: et halv aar nest efter Lars Teigen, til laans, hvorfor Lars Teigen ogsaa skulde betale Renter. Ellers tilstoed at have Kisten, et Aaklæde og 1 Tinfad, og havde bekostet et Haandfang paa Kisten.
Citanten paastoed Dom efter forrige Paastand, og at erholde sit Tøi tilbage uden Renter, og i den stand det var da hand det modtoeg, {samt} eller i dets stæd dets Værd 3 rd: 4 mrk:, samt sine Omkostninger erstattet, og Mons Larsen for fordrede ulovlige Renter afstraffet efter Loven, og saaleedes indloed Sagen under Dom.
Siden Mons Larsen Ebne ikke mødte eller møde loed; Saa blev ham given Rættens Laugdag til Sommer Tinget 1779 første dag samme holdes, at møde og svare til Sagen, hvilken Laugdag Citanten paalægges at tage beskreven, og lovlig at lade forkynde.
Sagen beroer til Som/m/er Tinget 1779.

Spedalsk Tingsvidne.
Lensmanden for Schonevig Skibreede Christopher Pedersen Gielmervigen fremstoed og beklagede, at her i Skibredet er et Spedalsk Menniske ved Navn Randvig Erichs Datter paa et Huusmands Plads til Huuse under Handeland, som ei alleene med den Spedalske Sygdom stærk er befængt, men end og til sin indlemmelse i Hospitalet aldeeles intet er eyende, saa hun formedelst de slette Omstændigheder hun er udi, maae liide baade Hunger og Nød, hvorom hand begiærede Laug Rættets og Almuens sandfærdige Vidnesbyrd?
Den gandske tilstædeværende Almue blev forelæst det tilførte, og dennem om Rigtigheden og Sandheden heraf af Rætten tilspurgt: Dertil de samtlige svarede og erklærede: At det angivne sig saaleedes i Sandhed forholder som andraget er.
Lensmanden begiærede det passerede som TingsVidne sig beskreven meddeelt, som blev bevilget. Udstæd

Nye Sag
Ole Samsonsen tienende hidtil Elias Pedersen Yttre Næss Klokker, anmelte at have ladet indkalde sin Hosbonde Elias Pedersen for at have viist Citanten af sin tieniste i utiide uden Aarsag, til at betale sig Omkostninger og liide Dom, efter Loven, for ei at vilde have og beholde ham i sin Tieniste, samt til at høre efterskrevne Vidner som ligeleedes under Faldsmaals Straf er indstevnt, alt med lovlig

1778: 73

mundtlig Varsel til dette Ting og tiid, nemlig Hans Eliassen Huusmand i Præstegaards Træet, Christopher Halvorsen Huusmand under Aaseim og Christian Larsen tienende paa Millie.

Stevne Vidnerne Peder Christophersen Skaalnæs og Ole Johansen Jndre Næss afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er, undtagen ei nævnt de Ord: I Utiide uden Aarsage.

Elias Pedersen Næss blev paaraabt, men mødte ikke eller møde loed.

Ole Samsonsen beklagede!! (forklarede?), at være fæstet og kom/m/e i fast Aars Tieniste hos Klokker Elias Pedersen Næss, fra Vaar 1777 og skulde blevet der til Vaar 1779, og ei var fæstet at tiene andre end ham alleene, og ei til halvts med nogen anden Husbonde, men uformodentlig, da Elias Næss vilde have at Citanten skulde Drage i Tieniste og tærske hos en ustevnt Mand paa den anden side Fiorden, hvortil Comparenten vel var villig at paatage sig for nogle faae uger sam/m/e, men Elias Næss vilde have hand skulde blive der længere, og da Citanten ei troede dertil at være pligtig, og altsaa nægtede at gaae i anden Mands tieniste, men vilde blevet sin tiid ud hos Elias Næss og i h/an/ds tieniste til Vaar 1779, da har Elias Pedersen Næss viist Citanten af sin tieniste, og jog ham paa Døren, uden at betale Citanten for det halve Aar for i Sommer afvigt; Hvor formedelst alt Citanten vil paastaae sin fortiente Løn og viidere Løn for ¼ Aar fra anden Mandag efter Michaeli sidst, da hand viiste ham af sin tieniste, og Omkostninger skadesløs erstattet, og har hand faaet i Løn og Klæder det første Aar hos Elias Næss i alt 6 Rdr:

De indstevnte Vidner fremstoed som alle mødte og blev forelæst Eedens forklaring af Lov bogen, med formaning til Sandheds udsiigende,

da fremstoed som 1te og 2det Vidne Hans Eliassen Træet og Christian Larsen som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: At de begge fulgte \beskikkelses viis/ med Ole Samsonsen den anden Tiirsdag efter Mikkels dag sidst, til Klokker Elias Pedersen Næss, da Citanten tilspurgte Elias Pedersen Næss, hvor det stoed til imellem dem, dertil Elias Pedersen Næss sagde: Det staaer saaleedes til at vil Du ei gaae hvor ieg har viist Dig, saa kand Du styre Dig selv, derpaa Ole Samsonsen sagde, at vilde nok gaae en kort tiid der hvor Elias Næss vilde, hos en anden Mand paa den anden side Fiorden at tærske, men ei længe \og spurgte hvor længe/ da Elias Næss sagde, naar Du kom/m/er der skal Du faae det at viide, og vil Du ikke det, har ieg intet arbeide til Dig, og Du har været en Uge af min tieniste med min forlov, den anden uge har Du gaaet uden min forlov, og det er ulovlig. Ole Samsonsen sagde: jeg skal gierne giøre hvad J vil, og tærske paa Eders Loe, naar ieg maae blive i min tieniste, hos Eder selv, dertil Elias Næss sagde: Naar Du ei vil gaae hvor ieg vil viise Dig, kand Du styre Dig selv. Christian Larsen blev Dimitteret.

Ole Samsonsen erindrede: At en 8 dages tiid efter Michaelii var det hands Hosbonde havde sagt til ham at skulde reise til en anden Mand at tærske, og da hand ei det vilde, saa var det anden Mandags Morgen efter Mich: at Elias Næss sagde til Citanten, men ei vidnesfast at vilde ei have ham længere i sin Tieniste.

Fremstoed som 3de Vidne Christopher Halvorsen Aaseim som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede tilligemed det 1te Vidne Hans Eliassen under sin forhen aflagde Eed: At de fulgte med Citanten \i beskikkelse/ til Klokker Elias Næss, sidst Mandag var 14 dage, eller 3 uger, da Citanten tilspurgte Klokker Elias Næss, hvad hand nu sagde: dertil Elias Næss sagde: at hand siger det sam/m/e hand har sagt før, Du veed hvad ieg har sagt, derpaa Ole Samsonsen spurgte Klokkeren om hand

1778: 73b

Kunde faae sin Løn, dertil Klokkeren sagde: Naar Du først gaaer hvor ieg vil have Dig, skal Du arbeide resten af Aaret hos mig og faae baade Din Løn og Klæder, ellers kand Du søge mig, og Rætten paaskiønne det. Ole Samsonsen bød til, at vilde reise paa henviist stæd en Maanet at tærske Loe, men ei længere, dertil Klokkeren intet svarede, og Ole Samsonsen spurgte om det kunde være til Juul eller til Kyndelmisse, men Klokkeren sagde, hand vidste ei hvor længe det kunde vare, og naar Du ei vil giøre det arbeide ieg sætter Dig paa, saa er Du mig ulydig. Og da Ole Samsonsen sagde: at vilde gierne blive hos Elias Næss i sin tieniste, naar hand maatte blive hos ham selv, dertil Elias Næss sagde, naar Du ei vil gaae hvor ieg viiser Dig, har ieg ei leilighed at holde Dig paa Bænken. Vidnerne veed at Elias Næss i dette aar har høstet sam/m/e Jorde brug som hand hidtil har eiet, og brugt. Paa tilspørgende svarede Vidnerne viidere: At de hørte ei, at Ole Samsonsen sagde nogen Aarsag, hvorfor hand ei vilde tage til den anden Mand at tærske. Dimitteret.

Da Klokker Elias Pedersen Næss ei mødte eller møde loed; Saa blev ham given Rættens Laugdag til Som/m/ertinget 1779 første dag sam/m/e holdes, at møde og svare til Sagen, hvilken Laugdag Citanten paalægges at tage beskreven og lovlig at lade forkynde.

Sagen beroer til Sommer Tinget 1779.

Pante Bogen til Udslettelse

Peder Olsen Teiglands Obl: til Lars Olsen p: 200 rd: d: 14 Juni 1771, indført No: 2 p: 486. qvitteret af Creditors eeniste og myndige Arving Peder Olsen Rullestad den 13 Nov: 1778.

Pante Bogen til inddragelse

Ole Aslachsen Schaalnæs Skiøde til Aslach Olsen paa 1 pd: Smør i Skaalnes i Aakre Sogn d: 12 Nov: 1778.

Aslach Olsen Skaalnæs Vilkors Contract d: 13 Nov: 1778.

Peder Olsen Teiglands Obl: til Peder Olsen Rullestad p: 200 rd: 1 pr: i Teigland dat: 13 Nov: 1778.

Nye Justitz Sag.

Velædle og Velviise Hr: Foget Koren loed anmelde at have ladet til dette Ting og tiid indkalde ved lovlig mundtl: Varsel, efterskrevne løse og leedige Bønders Drenge for Løsgiængerie og ei at have taget fast og stadig Tieniste, men drevet utilladelig Handel med Slagte Qvæg til Bergen og Hæste til Røldals Market at henføre og sælge, og dertil omkring i Bøygderne sam/m/e at opkiøbe, derfor at liide Dom til Bøder og anden Straf, samt Omkostninger at erstatte, Nemlig: Torbiørn Olsen Wiche, Helje Rasmussen Bogstøe, Lars Biørnsen Bogstøe, Torbiørn Torbiørnsen Holmedal og Ole Samsonsen Yttre Næss \for Løsgiængerie/

Som Stevne Vidner fremstillede Lensmand Peder Christophersen Skaalnæs og Mons Jversen Schaalnæs som afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.

Af de indstevnte mødte Torbiørn Torbiørnsen Holmedal som tilstoed ei at have noget Plads, Huus, Jord eller Boepæl, og muelig i 10 Aar ei har været i stadig Tieniste, eller søgt nogen stadig Tieniste, men arbeider som Dagleier hos een eller anden, men har aldeeles ingen Handel drevet i nogen maade,

Hr: Fogden paastoed over ham, Dom efter Forordningen.

Thi blev over Torbiørn Torbiørnsen Holmedal afsagt følgende

Dom

Da Torbiørn Torbiørnsen Holmedal har tilstaaet ei at have søgt eller Antaget stadig Tieniste i endeel Aar, men arbeidet for Dagløn, og dog ei har

enten Huus eller Plads eller Gaard, ei heller kand beviises sig at være svag, Saa Kiendes og dømmes for Rætt og herved afsiges: At Torbiørn Torbiørnsen Holmedal for begangne Løsgiængerie bør efter Fr: 9 Aug: 1754 a: 1 arbeide i Bergen Tugthuus Een Maanet, og erstatte Rættens Gebuhr 5 mrk: 4 s: Actors Salarium 5 mrk: 4 s: Stemplet Papiir 4 mrk: 8 s: og Stevnings Penge En Mrk: 8 s: alt at efterkommes inden 15 dage efter denne Doms lovlige forkyndelse under Executions Tvang og Adfærd efter Loven.

For Helje Rasmussen Boge(?) (Bogstøe) mødte efter anmelt Hr: Lieut: Westerbergs ordre, Under Officeer Tørres Øjen, og declarerede at denne indstevnte er enroulleret Soldat, og tiener til halve hos een Mand, men den anden halve tiid tiener ikke; og kand vel ei nægte hand har reist til Røldal med en Hæst at sælge, og har ført Slagtebæster til Bergen at sælge som hand har maattet tage for tilgodehavende Penge. og altsaa paastoed friefindelses Dom.
Siden Helje Rasmussen ikke selv mødte, blev ham given Rættens Laug Dag til Som/m/er Tinget 1779 første dag sam/m/e holdes, at møde og svare til Sagen, hvilken Laugdag Lensmanden blev paalagt, mundtlig at lade hannem forkynde.
Sagen til den tiid beroer.

Ole Samsonsen mødte, og vidste sig aldeeles ikke skyldig i noget Løsgiængerie, da hand har været i stadig tieniste hos Klokker Elias Pedersen Næss, og har ved Vidner i en privat Sag i dag her inden Rætten beviist at have været viist af Elias Næsses Tieniste uden lovlig Aarsag, samt 2de gange har beskikkelse viis begiært af Elias Næss at blive i sin tieniste til Vaar Fardag 1779, som han er bleven nægtet, saa at hand har maattet derfor ved Rætten søge bem:te sin Hosbonde, og altsaa imod sin Villie nu er Tieniste løs, og ønsker intet heller end at Lensmanden som hand herved af ham begiærer, skaffer og hielper ham i sin Tieniste igien \at blive/ til Vaar Faredag 1779, til den tiid, hand er allereede fæstet og leiet til en anden Mand da at træde i Tieniste hos, og saaleedes indloed Sagen til aldeeles friefindelse, og paastoed Lensmanden at nævne hvem der har angivet Comparenten for Løsgiænger som usandt og ubeviist, til hvem hand sin Regress og tiltale vil have forbeholden. Ole Samsonsen begiærede de af sig i Sagen imod Elias Pedersen Næss i dag førte Vidnesbyrd her indført, og lyder saaleedes.
Hr: Fogden overloed Sagen til Rættens Dom; Thi blev udi denne Sag afsagt følgende

Dom

Da Ole Samsonsen ved i dag inden Rætten anhængiggiorte Sag imod sin forrige Hosbonde Elias Næss, har beviist at ei selv har forladt sin tieniste, men søger ved sin Procedure deri at forblive, og ei har været derfra længere end nogle faae Uger, og endnu persisterer deri igien strax at kom/m/e og sin fulde tiid at forblive; Saa Kiendes og dømmes for Rætt og herved afsiges, at Ole Samsonsen som ei efter anførte Omstændigheder for Løsgiængerie kand ansees, bør for Actors tiltale i denne Sag aldeeles frie at være.

De øvrige indstevnte Torbiørn Olsen Wicke og Lars Biørnsen Bogstøe, som ikke mødte eller møde loed, blev given Rættens Laugdag til Sommertinget 1779 første dag sam/m/e holdes, at møde og svare til Sagen; hvilken Laugdag Lensmanden blev paalagt, i lovlig tiid mundtlig at lade forkynde.
Sagen beroer til Som/m/er Tinget 1779.

Pante Bogen til inddragelse

Colben Poulsens Hustrues Arvingers Skiøde til Colben Poulsen paa 1 pd: 18 mrk: Smør dat: 13 Nov: 1778 i Biørgen.

Som aftenen paatrængte, beroer Tingets continuation til i morgen.

Tredie Dagen den 14 Nov: continuerede dette Ting.

Pante Bogen til inddragelse
Anders Olsen Storhougs Skiøde til Jens Fr: Undahl paa den halve Schonevigs Kirke og underliggende dtr: 26 Marti 1778.
Niels Tørresen Tarraldsøens Skiøde til Corporal Tørres Nielsen paa 1 Løb 1 Hud i Tarraldsøen d: 12 Nov: 1778.
Lars Hugnesen Wiches Skiøde til Ole Larsen [paa] 2 pd: 6 mrk: Smør i Wicke efter aftag. dateret 13 Nov: 1778.

1778: 74b

Bygsel Seddel
Aakre Kirke Eieres Hactor Hactorsen og Lars Hactorsen Tvedts til Halvor Østensen paa 1 pd: 3 mrk: Sm: ¼ B:sk: i Entvedt d: 14 Nov: 78. Manuf: H: 8 skl:

Pante Bogen til inddragelse
Jens Ulrich Undahls Skiøde paa 9 mrk: Sm: i Mosnæs til Jacob Olsen dat: 13 Nov: 1778.
Jacob Olsen Mosnes Obl: 22 rd: til Tørres Pedersen Rullestad 1 pr: i 9 Mrk: Smør i Mosnes d: 13 Nov: 1778.
Jens Friderich Undals Skiøde til Lars Friderich Undal p: 1 ½ L: 1 Hud i Wahlen dat: 12 Nov: 1778.
Jver Erichsens Skiøde til Lars Larsen p: 6 mrk: Sm: i Glaamen d: 14 Nov: 1778.

Laug Rættes Mænd nyegifte til at betiene Rætten pr: 1779, opnævnt Niels Gundersen Schrome, Haldor Østensen Entvedt, Ole Torkelsen Bakke, og Christopher Eliassen Fiære.

Som ingen viidere indfandt sig efter tree ganges Udraab, med noget at gaae i Rætte, blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

Etne Skibreedes Høste Ting den 16de Nov: 1778 paa Fittie Tingstæd, sat og holden af Rættens Betiente i overværelse af V: og V: Hr: Foget Koren, Skibreedets Lensmand Christen Hansen Frethe, samtlige tingsøgende Almue og Laug Rættes Mænd
1. Torkel Halvorsen Vinnie 3. Niels Torbiørnsen Haaland 5. Erich Erichsen Winnie
2. Thore Zachar: Næsse 4. Siur Rasmussen Haaland 6. Jon Jngebritsen Bierk 7. Abraham Torbiørnsen Liusnes 8. Rasmus Rasmussen Øfre Næss.

Allerunderdanigst og underdanigst publiceret Kongl: allernaadigste, samt Collegii og høi Øvrigheds Anordninger og Ordres ligesom for Qvinherrets og Schonevigs Skibreede, samt end viidere:
Qvarantaine Commissionens Placat om Præcautioner imod Pest T….iet(?) d: 16de oct: 1778.

Forordning 30 Sept: 1778, ang:de Arrester for Giæld(?) deres Dommes Afsigter og Beskrivning.

Tingenes Forandring ang:
Almuen og Lensmanden blev tilspurgt, om det ikke kunde være lige beqvæmt, om Tingene i stæden for saaleedes som de hidtil er holdet, herefter holdes saaleedes, at Sommertinget holdes først i Maj, og Høstetingene 10 á 12 dage før Michaelii, eller og Tingstæderne forandres, da det ofte er hændet, at Fiorden er belagt med Jis ved Høstetingets sædvanlige tiid, saa Øvrigheden ei kand komme til eller fra Tinget, \som og nær paa afreisen til dette ting havde skeet/, saa at alle Sommer Tinge holdes i Etne for Etne og Fieldberg Skbr:, og alle Høstetinge paa Killesvig for samme 2 Skbr:, og da paa sædvanlig tiid først eller medio Nov:, siden dog hidtil Som/m/er Tinget er holt conjunctim for begge Skbr: paa eet stæd, alternativ eet Aar i Etne og et andet Aar i Killesvig, og siden dog forhen i endeel Aar Etnes Høste og alternativ Som/m/ertinge er holt paa Birkenæs, som er kun ¼ Miil fra Killesvig, samt da Etne er et lidet, og det næst mindste Skbr: i heele Districtet, kun omtrent 120 Mand?
Almuen og Lensmanden var vel fornøiet, at Som/m/er tinget holdes alternativ i Etne og Fieldberg Skbr: \som sædvanlig og/ først i Maj, samt ihenseende til Høste tingene, at de{t} enten holdes paa Killesvig alle Høstetinge, imod at alle Som/m/ertinge holdes i Etne, eller og at alle Høstetingene holdes 10 á 12 dage for Michaeli i Etne Skbr:, dog af een af deelene, saae heldst, at Høste tingene blev holdt i Etne Skbr: 10 á 12 dage for Michaelii.

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examineret, i overværelse af Lensmand Christen Hansen Frethe og Skaffer Jens Nielsen Fittie.

Pante Bogen til inddragelse
Anders Storhougs Skiøde til Jens Undahl paa halve Schonevigs Kirke dat: 26 Marti 1778 i Pantebogen indført fol: 137b.

1778: 75

Tiæran Erichsen Sildes Obl: til Lieut: Wilh: Friman Dahl p: 270 rd: 1 pr: i Silde dat: 13 Nov: 1778.
Skifte efter Ole Larsen Ohnesteen d: 16 Sept: 1778 hvoraf Jordegods Udlægget i Pantebogen er indført.

Opsat Sag fra fol: 42a. Johannes Houge contra Svend Fittie.
Citanten mødte og fremlagde Rættens seeneste Laugdag som er saa lydende:
Af Stevne Vidnerne var endnu ei mødt Lars Pedersen Sæbøe
Thi maatte Citanten begiære Sagen at beroe til i morgen.
beroer til i morgen.

Opsat Sag fra fol: 43b. Timbkest contra Carl du Wahl.
Begge Parter blev paaraabt, men da de ikke mødte eller møde loed; Saa beroer Sagen til Som/m/er Tinget 1779.

Opsat Sag fra fol: 43b. Tørres Lunde contra Halvor Echreim.
Citanten fremlagde Rættens Laugdag som er saa lydende:
Stevne Vidnerne Lensmand Christen Frethe og Erich Christensen Wettestøe afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes som samme er paategnet, lovlig at have forkyndet.

Halvor Echreim begiærede sin Rætt reserveret, og protesterede imod alt ubeviisligt, samt paastoed af Citanterne oplyst og beviist hvad de søger ham for, som hvori hand ei veed sig skyldig, i ingen maade ihenseende til de paastevnte 20 rd:, og ihenseende til det øvrige, erindrer ei at være passeret, hvad hand erfarer af Vidnerne udsagt, da hand ofte af sine Medarvinger er bleven overrumplet, saa og den tiid ommelte forliig skal være passeret, med Drukkenskab og anden Overiilelse, og viidere ihenseende til de 20 rd: veed ei, at være den anden Speciel forklaring skyldig end den dem af ham ved Skiftet er givet, som hand nu efter saalang tiids forløb ei erindrer, og ellers aldrig har nægtet dem de 6 ½ Rdr: \og 3 ½ Rdr:/ saa hand formeener at vorde befriet for de ubeføiede foraarsagede Omkostninger: i øvrigt protesterede imod Sagens fremme forinden Tørres Lunde enten fremstiller alle medArvingerne eller og deres skriftlige Fuldmagt samtlig, da een eller fleere ei ere competente til slig Søgemaal, uden sam/m/e af alle tilliige vorder anlagt.

Tørres Lunde kunde vel fremstille dem samtlig undtagen Hactor Tielmeland som er Formynder for een af Børnene som hverken er tilstæde, eller enten fra ham eller andre af MedArvingerne har nogen skriftlig Fuldmagt, men begiærede Dom.

Rætten paalagde Tørres Lunde at Ligitimere sig med Fuldmagt fra alle MedArvingerne, og til den ende loed Sagen beroe til Sommertinget 1779.

Opsat Sag fra fol: 45a. Halvor Toften contra Svend Fittie.
Halvor Toften fremstillede det andet Vidne efter forelæggelse saa lydende:

hvorefter Aschel Larsen mødte, og blev forelæst Eedens forklaring af Lov bogen med formaning til Sandheds udsigende, samt fremstoed som 2det Vidne, aflagde sin Eed med oprakte fingre efter Loven, og forklarede: Ord til andet ligesom 1te Vidne. Dimitteret.

Svend Fittie declarerede at var vel Pengene 4 rd: 1 mrk: 8 s: skyldig til Halvor Toften men havde efter Halvor Toftens ordre leveret og allereede betalt dem til en anden som nu ey er stevnet, hvilket alt hand agter med Vidner at beviise, og der til begiærede Sagen udsat til Sommer Tinget 1779.

Sagen beroer til Sommer Tinget 1779.

Som aftenen paatrængte, beroer Tingets Continuation til i morgen.

Anden Dagen den 17 Nov: 1778 continuerede dette Ting.

Nye Justitz Sag
Velædle og Velviise Hr: Foget Koren anmelte at have til dette Ting og tiid ladet indkalde Ellev Siursen i Etne, til at liide Dom til vedbørlig Straf, og Omkostningers erstatning, for at have

1778: 75b

begaaet dobbelt Pantsætning ved at have ved 2de Pante Obligationer til 2de differente Creditorer, Madm: Taarnebye og Sr: Thomas Zibrandsen af datie 4 Aug: 1776 og 20 Dec: 1775, pantsat med liige 1te Prioritet, een og samme Ting og Pant.

Stevne Vidnerne Jngebreth Jversen ved Etne Søen og Jens Nielsen Skaffer, afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.

Ellev Siursen blev paaraabt, men som hand ikke mødte eller møde loed; Saa blev ham given Rættens Laugdag til Som/m/ertinget 1779 første dag samme holdes, at møde og svare til Sagen.

Hr: Fogden imidlertiid fremlagde HøiVelbaarne Hr: Stiftbef: Md: de Schouboes høie ordre af 1 Sept: sidst til denne Justitz Action, hvilken lyder saaleedes, samt formelig Udskrift af Pante bogen af bem:te 2de obligationer hvilke lyder saaleedes:
Laugdagen blev Lensmanden af Rætten paalagt for Ellev Siursen lovlig at lade forkynde, hvorefter Sagen beroer til Som/m/er Tinget 1779.

Nye Sag
Christen Gudmundsen Tvedte anmelte at have ved lovlig mundtl: Varsel ladet indkalde til dette Ting og tiid, Ole Olsen Fosse, til at liide Dom og erstatte Omkostninger, alt til at betale 20 rd: som hand til Citanten skal være skyldig, som Formynder for Myndlingen Siri Erichs Datter, der sam/m/e 20 rd: er udlagt i sin Arv ved Skifte efter sin Broder Zacharias Erichsen.
Stevne Vidnerne Jens Nielsen Skaffer og Jngebret Jversen Etne Søen, afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre, saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er, og forkyndt sam/m/e paa indstevntes Boepæl og talt med hands Kone.
Den indstevnte Ole Olsen Fosse blev paaraabt, men som hand ikke mødte eller møde loed; Saa blev ham given Rættens Laugdag til Sommer Tinget 1779 første Dag samme holdes, at møde og svare til Sagen, hvilken Laugdag Citanten paalægges at tage beskreven, og lovlig at lade forkynde.
Sagen beroer til Sommer Tinget 1779.

Opsat Sag \f: 44a./ Schrøder contra Henrich Echeland.
Henrich Echeland i Rætte lagde skriftl: Contra Kald Seddel af 14 oct: sidst, som blev oplæst, og er saa lydende:
Stevne Vidnerne Tosten Torgersen Ouestad, og Aslach Jversen Rygenæsset afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre, samme Stevnemaal lovlig for Sr: Johan Schrøder at have forkyndet.
Sr: Johan Schrøder ved Thor Kaate, loed foreviise et Dictamen som formedelst ei skreven paa Stemplet Papiir, ikke i Acten kand inddrages, men hvis Jndhold datr: 16 Nov: 1778, viiser at Johan Schrøder har imodtaget Contra Varsel, og vedtaget lovlig Varsel, det Thor Kaate nu paa h/an/ds Vegne for Rætten erklærede, samt paastoed nu Dom.
Henrich Echeland fremstillede som Vidner Johannes Siursen Støele, Tiæran Erichsen Silde, og Samuel Jonsen Rame hvilke med fleere sad Laug Rætt Etne Høsteting 1776, men Contra Citanten holdt overflødig de øvrige at indstevne formedelst deres \boepæl/ langt fraliggende, og deraf foraarsagende Omkostninger.
Disse 3 Vidner blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsiigende, hvorpaa de aflagde deres Eed med oprakte fingre efter Loven, og forklarede: At Høstetinget 1776, da Tinget \for Etne Skbr:/ skulde ophæves, kom Henrich Echeland

1778: 76

i Tingstuen, og sagde til samtlige Laug Rætt: At hand havde accorderet med Schrøder om Etnes Giæstgiverie /: som Vidnerne nu sagde, at De veed det ligger i Etne Skibr:, :/ og skulde nu betale Pengene, og sloeg paa sin Lomme, og sagde her er Pengene, og sagde at have biet fra Tingets begyndelse paa Schrøder at skulde kom/m/e at modtage Pengene og give lovlig Skiøde, men siden hand ei er kommen eller nogen paa hands Vegne, maatte Henrich Echeland frasiige sig Kiøbet. Vidnerne saae ei det Ting fra begyndelse til enden enten Sr: Schrøder hands Hustrue eller hørte nogen være der paa deres Vegne at være ved Tinget. Demitteret.
Henrich Echeland (Eecheland) paastoed Dom.

Stevne Vidner Jens Nielsen Skaffer og Jngebrith Jversen Etne Søen anmelte, at have efter Sr: Schrøders begiæring med lovlig Varsel stevnet Henrich Echeland til dette Ting at liide Dom i Sagen.

Thor Kaate mødte og melte fra Sr: Schrøder at hand forlangede Dom til dette Ting, og som syg og sængeliggende ei selv kunde møde.

Sagen blev til Doms optagen, og derudi nu afsagt følgende

Dom

Johan Friderich Schrøder Giæstgiver i Øhlen, har her til Rætten indkaldet Henrich Echeland at liide Dom til at betale 30 rd:, for ei at have vildet holden en accordt, giort med Citanten om Giæstgiveriet i Etne, samt Sagens Omkostninger at erstatte. Accordten er ei i Rættelagt, men af Citanten er veed 2de førte Vidner beviist: At Henrich Echeland Sommeren 1776, havde accorderet med Citanten om Giæstgiveriet i Etne, som Henrich Echeland skulde faae til Kiøbs og derfor betale til Citanten 220 rd: til næste Høsteting, da Schrøder skulde bekoste Skiødet, og hvem som brød Accordten skulde udbetale 30 Rdr:, samt at Henrich Echeland havde leveret 2 Species paa Haanden; Men ang:de Privilegium med Giæstgiveriet sagde Henrich Echeland ved accordten, at have kiøbt samme tilliige, men Citantens Hustrue sagde, at havde ei solgt Privilegium, alleene Frieheden: Viidere har Citanten med nogle enkelte Vidner vildet beviise at Henrich Echeland førend Høstetinget 1776 havde været hos Citantens Hustrue og forlanget Kiøbets Ophævelse. Henrich Echeland har derimod indvendt, at Citanten selv har brudt Accordten, siden hand ikke mødte eller møde loed ved Etne Skbr: Høsteting 1776 som rætte Forum, hvor Skiødet skulde udstædes og tinglyses, enten med Skiøde, eller til at modtage Pengene, som Henrich Echeland foregav, da at frembøed i Rætte, imod Skiødets erholdelse, hvorom efter Contra Stevnemaal med 3 Vidner beviist, at Henrich Echeland for Tinget, har declareret til Laug Rættet, at havde biet til Tingets slutning Høsten 1776 fra dets begyndelse efter Sr: Schrøder, for af denne at erholde Skiøde imod Pengenes betaling, som Henrich Echeland sagde at have med sig, men Sr: Schrøder eller hands Hustrue, ei af Laug Rættet seet eller hørt nogen paa deres Vegne det Høsteting ved Tinget, samt ellers forklaret, at Etne Giæstgiverie ligger i Etne Skbr: Henrich Echeland derforuden har fremlagt Copie af Citantens Privilegium, og da hand formeener, Citanten efter sam/m/e ei kand hiemle ham Kiøbet om Etne Giæstgiverie, paastaaer hand sam/m/e Kiøb anseet u-gyldig, og sig friekiendt for Citantens Søgemaal, samt med viidere efter Contra Stevning paastaaer sig tilkiendt Regress og Omkostningers erstatning, samt de til Haand penge betalte 2de Specier sig tilbage leveret. Da det af Henrich Echeland i Rætte lagde Copie Sr: Schrøders Privilegium udi Udskrift af Publications Protocollen, erfares, at Citanten Sr: Schrøder alleene har allernaadigst tilladelse at holde Giæstgiverie ved Stædet Øhlen, men deri slet intet nævnes om noget Etne Giæstgive-

1778: 76b

rie; Saa sees ey, at det staaer i Citantens magt, at Separere noget fra samme Privilegium uden Hands Maj:ts allernaadigste tilladelse, og samme har Citanten ei beviist, at have enten søgt eller erholdet, eller givet nogen Oplysning om til Henrich Echeland til anleedning derom at aftale hvem samme skulde ansøge, og at Kiøbet som rimelig, deraf skulde dependere: Altsaa Citanten har solgt Henrich Echeland, det hand ei kand hiemle ham, følgelig et saadant Kiøb i sig selv kand ei anderleedes ansees, end ugyldig: Og er det i sig selv nul, kand og ingen contraheret eller anden Mulct effectueres af sammes brud eller ophævelse: Ellers angaaende hvem skal ansees at have brudt accordten; Da siden af Cont: Citanten er beviist, at hand har indfunden sig paa rætte stæd til opfyldelsen paa sin side, men Sr: Schrøder hverken mødt, har ladet viise Skiøde, eller sendt nogen paa sine Vegne, vil accordtens brud alleene tilregnes Sr: Schrøder. J henseende til de af Henrich Echeland til Haand penge betalte 2 Species; Da, siden

Henrich Echeland den tiid godvillig har betalt samme paa Accordten, hvor usikker end Kiøbet i sig selv var, og hvilken uviished Henrich Echeland selv burde indseet, eragtes ei billig, at sam/m/e ham tilbage betales. Efter saadanne Omstændigheder, Kiendes og dømmes for Rætt og herved afsiges: At det omstevnte Kiøb om Etne Giæstgiverie skal være som det i sig selv er, ugyldig, og begge Parter være befriet for hinandens tiltale i den Anleedning. Processens Omkostninger ophæves paa begge sider.

Pante Bogen til Udslettelse
Hans Siursen Grønsdals!! (Grønstads) Obl: til Erich Haldorsen 80 rd: d: 18 Nov: 1769 qvitteret 16 Nov: 1778 inført No: 2 p: 435

Pante Bogen til inddragelse
Hans Siursen Grønstads Obl: til Erich Haldorsen Nedre Næss paa 150 rd: 1 pr: i efter Aftag, 1 Løb Smør [i ?] d: 16 Nov: 1778.
Poul Nielsen Hallanger og Ole Tostensen Westreim Skiøde til Torbiørn Sølfestsen Elsager paa efter aftag 1 Løb 16 mrk: Smør i Støele for 500 rd: dat: 12 oct: 1778.
Auct: Skiøde fra Sl: Fr: Krigs Commissairjnde Dahls Stærvboe til Hr: Hegelund paa 129 Voger 2 pund 21 mrk: {Smør} i Etne Konges Korn tiende for 1700(?) rd: dat: 21 Sept: 1778, af Jncassator qvitteret 9 oct: 1778.

Nye Sag
Rasmus Fiøsne anmelte at have ved lovlig mundtlig Varsel til dette Ting og tiid ladet indkalde Svend Fittie for Giæld 19 rd: 5 mrk: 4 s: at liide Dom til sam/m/e at betale og Omkostninger at erstatte.
Stevne Vidnerne Hans Nielsen Fiøsne og Torkel Johansen Træet afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Svend Fittie mødte og declarerede at vilde ikke vedtage Varsel, ellers declarerede at viide ei at være saa meget, og ei halv saa meget skyldig til Citanten; som hand har paastaaet. Begiærede Sagen dernæst udsat til Sommertinget 1779, til Contra Stevning.
Sagen beroer til Som/m/ertinget 1779.

Opsat Sag fra fol: 42a. Johannes Houge contra Svend Fittie.
Johannes Houge saavelsom Svend Fittie mødte og declarerede Sagen forliigt, som Johannes Houge da og frafaldt; Thi blev den nu for Rætten ophævet.

1778: 77

Nye Sag.
Abraham \Torbiørnsen/ Liusnes anmelte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet indkalde til dette Ting og tiid Halvor Erichsen Gundegiær, i anleedning at sidstmelte er skyldig til Citanten efter Pante Obl: 20 Nov: 1771 Capital 123 rd: med resterende Renter 17 rd: 12 s:, som ham lovlig er opsagt 8te dage efter St: Hans tiid sidst, men ei endnu betalt, hvorfor Citanten vil paastaae Dom, til sam/m/es betaling med Renter og Omkostninger, hvortil Halvor Gundegiær er indstevnet, at liide Dom og høre Opsigelses Vidner. hvilke, navnlig Tiæran Jngebretsen Øchland og Haldor Rasmussen Lille Dahlen, ligeleedes er indstevnet under Faldsmaals Straf til dette ting og tiid for om Opsigelsen at aflægge Eedelig forklaring.
Stevne Vidnerne Thore Jversen Grindem og Tørres Johansen Grindem afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.

Citanten fremlagde den originale Debitors Pante Obligation af 20 Nov: 1771 som er saalydende:
Dernæst fremstillede det eene Opsigelses Vidne Tiæran Jngebretsen Øchland som blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende, og derpaa aflagde Eed og forklarede: At have tilligemed Haldor Rasmussen Lille Dahle, omtrent nogle dage før eller efter St: Hans Dag sidst, været efter Citantens begiæring hos Halvor Gundegiær, og opsagt ham efter Obligation til Citanten skyldig værende 123 rd: Capital med 17 Rd: 12 s: Renter, samt Omkostninger til Høste tinget 1778 \at betale/. Halvor Gundegiær lovede betaling til forelagde tiid.
Siden det andet Opsigelses Vidne nu ei møder, maatte Citanten begiære ham forelagt til Som/m/er Tinget 1779, samt Halvor Gundegiær til sam/m/e tiid Laugdaget.
Siden indstevnte Halvor Erichsen Gundegiær, og Vidnet Haldor Rasmussen Lille Dahle ei efter Paaraab er mødt; Saa blev Halvor Gundegiær givet Rættens Laugdag til Som/m/ertinget 1779 første dag sam/m/e holdes, at møde og svare til Sagen, saa og Haldor Rasmussen Lille Dahle forelagt under Faldsmaals Straf at møde til Som/m/ertinget 1779 første dag sam/m/e holdes, sit Eedelige Vidnesbyrd at aflægge, hvilken Laugdag og Forelæggelse Citanten paalægges at tage beskreven, og lovlig at lade forkynde.
Sagen beroer til Som/m/ertinget 1779.

Opsat Sag fra fol: 44b!! (44a.). Tørres Biørgen contra Ole Thorsen [Giære].
Begge Parter melte Sagen forliigt og frafalden; Thi blev sam/m/e nu for Rætten ophævet.

Pante Bogen til inddragelse
Samuel Jonsen Rames Vilkors Contract til Jon Tollevsen dat: 17 Nov: 78.

Nye Justitz Sag
Velædle og Velviise Hr: Foget Koren anmelte at have til dette Ting og tiid ladet indkalde Carl du Wahl paa Støele for at have {…} ved Natte tiid i Jver Tiæransens Huus overfaldet en reisende ved Navn Søren Jonsen, slaget ham, trøkket ham og stukket ham med en Kniv, \derom at høre Vidner og/ derfor at liide Dom til Bøder og velfortient Strafs udreedelse, samt Omkostningers erstatning, hvorom at vidne indstevnet under Falds maals Straf Jver Tiæransen, Frantz Mikkelsen, Jngeborg Anders Datter, Synneve Jngemons Datter, Johannes Støele, Christian Støele, Osmund Støele og Tørres Flaate.
Stevne Vidnerne Jens Nielsen Skaffer og Jngebreth Jversen afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er undtagen Tørres Flaate, samt 2de an-

1778: 77b

dre Stevne Vidner Lensmand Christen Hansen Frethe og Erich Christensen Wettestøe, afhiemlede under Lovens Eed ligeleedes som Vidne i denne Sag at have stevnet.
Carl du Wahl blev paaraabt, men mødte ikke eller møde loed.
Hr: Fogden fremlagde Søren Jonsens skriftlige Klage og Angivelse dateret 4 Sept: 1778 \der blev oplæst og er/ saa lydende.
De indstevnte Vidner blev paaraabt, som alle mødte og blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen, med formaning til Sandheds udsigende.
hvorefter fremstoed saa 1te Vidne Jver Tiæransen Huusmand ved Etne Søen, som aflagde Eed og forklarede: At en Søndag Morgen med det sam/m/e Folk var opstaaen, gandske tiilig, omtrent 4 uger før Michaeli sidst, da en reisende navnlig Søren Jonsen logerede i Vidnets Huus, kom Carl du Wahl til Vidnets Huus, og som de ei endnu var opstaaet i Huuset, bankede

hand paa, da Vidnet lukte op, og hand kom ind, og viiste sig vreed imod Søren Jonsen Maler, fordie som Carl du Wahl sagde, hand havde reedet eet Carl du Wahls Øg, hvorpaa Søren Jonsen som laae og sov, stoed op, og vilde tale for sig, men Carl du Wahl, i vreede sloeg Søren Jonsen nogle Slag af en Oxe Pidsk over Hovedet og Axlerne, og toeg Søren Jonsen i Haaret med hands Haand, hvor paa Carl du Wahl sagde: Du vilde vexle Kniv med mig i aftes, i dag tør ieg vexle Kniv med Dig, og i det samme undløb Søren Jonsen ud af Døren og Carl du Wahl efter, men Vidnet saae ei viidere hvad passerede, og Søren Jonsen kom ei igien i Vidnets Huus, eller Vidnet saae ham førend 8 dage derefter h/an/d laae syg i Christian Althans Huus, da h/an/d sagde til Vidnet at Carl du Wahl havde stukket ham, før omvundne tiid i Døren, da hand ei saa hastig fik Klinken op, at hand kunde undløbe, i alt dette hverken Søren Jonsen sloeg igien eller med Ord talte ham det mindste fornær. Dimitteret.

Fremstoed som 2det Vidne det forrige Vidnes Hustrue Jngeborg Anders Datter som aflagde Eed og forklarede: Ord til andet ligesom 1te Vidne, undtagen at ei har talt med Søren Jonsen paa Støele, men 8te dage efter talte med ham ved Etne Søen, da hand sagde at Carl du Wahl før omvundne tiid havde stukket ham med en Kniv. Dimitteret.

Fremstoed 3de Vidne Frantz Mikkelsen boende ved Etne Søen som aflagde Eed og forklarede: At en Søndag morgen tiilig omtrent 4 uger før Michaeli sidst, laae Vidnet i sin Sæng, da hand hørte Carl du Wahl paa Maalet, kom forbie hands Huus hastig gaaende, den Vei som fra Jver Tiæransens Huus, og een fulgte ham, da hand bandte en Eed, som Vidnet ei hørte ræt hvad var, og hand sagde noget til den som fulgte ham, enten: {At hand har} jeg har stukket ham, eller: ieg vil stikke ham, men hvilket kand ei siige vist, hvilket det var. Vidste ei viidere, og blev dimitteret.

fremstoed 4de Vidne Synneve Jngemonsd: Hustrue \til/ Lars Larsen Huusmand ved Etne Søen som aflagde Eed og forklarede: At omtrent 8te dage efter at omvundne er passeret, kom Vidnet til Carl du Wahl paa Støele, da hand sagde: jeg har hørt at Søren Jonsen er syg, hvor lever hand, dertil sagde Vidnet, ieg har hørt hand er slet, og hvorpaa Carl du Wahl sagde: ja hand skal faae meere. Dimitteret.

Fremstoed 5te Vidne Christian Althan paa Støele som aflagde Eed og forklarede: At omvundne

1778: 78

Søndag den 30 Augusti sidst, morgen Kl: 8 eller 9 kom Søren Jonsen en omreisende Maler, til Vidnet, og klagede at være \med Kniv/ stukket af Carl du Wahl, fordie hand havde taget een Carl du Wahls Hæst, om Natten af en Ager den stoed og aad, og bunden \den/ ved et Huus, saa Carl du Wahl som vilde reedet derpaa hiem, ei fandt den, og maatte gaae hiem, i øvrigt forklarede at være tilgaaet, ligesom 1te Vidne har udsagt \og/ at have faaet Kniv Stinget i Døren!! (mens han stod i døren) fordie hand ei hastig nok kunde faae Døren op, derpaa Vidnet eftersaae Saaret, og at deraf var løbet saa meget blod, at det fusede op af Skom, og hands Klæder vare gandske blodige, og blodet rendte endnu hen paa bænken hvor hand sad, uagtet hand havde gaaet ½ fierding fra hand fik Saaret. Saaret fandt Vidnet, lang 1 ½ tom/m/e, stukken lige ind, og vreeden omkring, og dybt liige til beenet, paa venstre siide af Ryggen, hvorpaa Vidnet forbandt ham, men først loed Johannes Støele og Tørres Flaate besee Saaret, og laae Søren Jonsen hos Vidnet 14 dage, og endda ei da hand den tiid reiste, var skikkelig cureret. Dimitteret.

Fremstoed 6te Vidne Johannes Siursen Leilænding paa Støele og Tørres Tiæransen tienende paa Flaaten som 7de Vidne som begge aflagde Eed og forklarede: At Søndagen den 30 Augusti, da de kom fra Kirke, bleve de hæntede til Christian Althan for at besigtige det Saar som Søren Jonsen havde faaet i Ryggen som af et Kniv Sting, da de eftersaae samme, og fandt Tegn til meget blod at være løbet deraf, samt befandt Saaret saaleedes som Christian

Althan har forklaret, og hvilket Saar Søren Jonsen forklarede at være tilført af Carl du Wahl med sam/m/e Omstændigheder som de forrige Vidner har forklaret. Dimit:t.
8. Vidne Osmund Christiansen hos sin Fader det 5te Vidne fremstod \aflagde Eed/ og forklarede: At var tilstæde da Søren Jonsen kom til hands Fader og hørte at passerede ligesom hands Fader har forklaret, og at hand laae sig 14 dage hos Vidnets Fader, og anden dagen var der, fik hand saa ondt, at hand besvimede. Dimitteret.
Hr: Fogden begiærede den i Rættelagde Angivelse sig udlaant for derefter at faae Eedfæstet, eet Niels Siursen, boende i Hardanger, derpaa tegnet Vidnesbyrd; thi blev Klagen paa saadan begiæring Hr: Fogden udlaant.
Hr: Fogden ellers begiærede Sagen udsat til fleere Vidners førelse.
Siden Carl du Wahl ikke mødte eller møde loed; Saa blev ham given Rættens Laugdag til Sommer Tinget 1779 første dag samme holdes, at møde og svare til Sagen, hvilken Laugdag Lensmand Christen Hansen Frethe blev paalagt hannem lovlig at lade med mundtlig Varsel forkynde.
Sagen beroer til Som/m/er Tinget 1779.

Pante Bogen til inddragelse
Elias Løvereides Vilkors Contract til Zacharias Løvereide dtr: 16 Juni 1778.

Nye Sag
Holger Hansen Birkhoug fremstoed og anmelte at have med lovlig ….s(?) mundtl: Kald og Varsel ladet indkalde Halvor Erichsen Gundegiær for til Citantens Hustrue \Siri Ommunds Dr:/ skyldig værende 20 rd: deels af hende fortient Løn og deels laante Penge, at liide Dom til sam/m/e at betale og Omkostninger at erstatte.
Stevne Vidnerne Jens Nielsen Skaffer og Jngebreth Jversen Etne Søen, afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Da Halvor Gundegiær efter 3 ganges

1778: 78b

Paaraab ikke mødte eller møde loed; Saa blev ham given Rættens Laugdag til Sommer tinget 1779 første dag samme holdes, at møde og svare til Sagen, hvilken Laugdag Citanten paalægges at tage beskreven og lovlig at lade forkynde.
Sagen beroer til Sommertinget 1779.

Nye Sag
Ole Larsen tienende paa Wee anmelte at have med lovlig Varsel ladet indkalde Mikkel Baarsen til Huuse paa Ryg at liide Dom til at betale sig skyldig værende 3 Rd: 3 mrk: for en afkiøbt Bøsse, samt Omkostninger at erstatte.
Stevne Vidnerne Jens Nielsen Skaffer og Jngebreth Jversen afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Da Mikkel Baarsen ikke mødte eller møde loed; Saa blev ham given Rættens Laugdag til Som/m/ertinget 1779 første dag sam/m/e holdes, at møde og svare til Sagen, hvilken Laugdag Citanten paalægges at tage beskreven og lovlig at lade forkynde.
Sagen beroer til Som/m/ertinget 1779.

Pante Bogen til inddragelse
Erich Tollevsen Rames Skiøde til Tollev Erichsen p: 1 Løb 2 pd: 23 13/14 mrk: Smør i Rame dtr: 17 Nov: 1778.

Nye Sag
Siur Johansen \paa Ouestad/ anmelte at have med lovlig mundtlig Varsel ladet indkalde Mikkel Larsen Huusmand paa Næsset under Ouestad, at liide Dom til at fraviige Huusmands Pladset, fordie hand ei har betalt Afgiften deraf for 2 Aar til {dette} denne tiid, Aarlig 2 Rd:, foruden Dags Arbeide som hand ei heller har giort, samt at erstatte Omkostninger.
Stevne Vidnerne Jens Nielsen Skaffer og Jngebreth Jversen, afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Da Mikkel Larsen Næsset ikke mødte eller møde loed; Saa blev ham given Rættens Laugdag til Sommer tinget 1779 at møde og svare til Sagen, hvilken Laugdag Citanten paalægges at tage beskreven, og lovlig at lade forkynde.
Sagen beroer til Som/m/er Tinget 1779.

Pante Bogen til Udslettelse
Svend Fitties Obl: til Christen Hansen Frethe 700 rd: d: 15 Nov: 1772 No: 2 p: 588, qvitteret 17 Nov: 1778.
Ole Jversen Schieldals Obl: 23 Janv: 1771 til Christen Frethe 99 rd: No: 2 p: 488 qvitteret af Cr: 17 Nov: 1778.

Pante Bogen til inddragelse
Ole Jversen Schieldals Obl: til Hans Christensen Frethe p: 180 rd: 1 pr: i 1 Løb Smør ½ td: Korn efter aftag 1 pd: 23 1/6 mrk:, ½ td: Korn i Schieldal d: 17 Nov: 1778.
Lambreth Nielsen Grindems Arvingers Skiøde til Torbiørn Lambretsen p: efter Aftag 1 Løb Smør i Grindem d: 17 Nov: 1778.
Ole Hansen Flaatens Obl: til Ole Thorsen Giære p: 50 rd: 1 pr: i Flaaten efter Aftag ½ Løb Smør dat: 17 Nov: 1778.
Svend Erichsen Fitties Obl: til Helje Rasmuss: Sævereide 600 rd: og Zacharias Rasmussen Hovland 300 rd: i alt 900 rd: d: 17 Nov: 1778.

Laug Rætt til at betiene Rætten 1779 ere ingen nye gifte.

Som ingen efter 3 ganges Udraab, indfandt sig med noget at gaae i Rætte; blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

1778: 79

Fieldberg Skibreedes Høste-Ting 1778 den 19 Nov: holden paa Killesvig Tingstæd af Rættens Betiente i overværelse af V: og V: Hr: Foget Koren, Skibreedets Lensmand Tollev Steensen Killesvig, samtl: tingsøgende Almue og efterskrevne Aatte Eedsvorne Laug Rættes Mænd
1. Halvor Simonsen Sæbøe 3. Christopher Nielsen Axdal 5. Tørres Jørgensen Schartland 7. Torbiørn Tollachsen Fossøen
2. Torbiørn Gundersen Sandvig 4. Harrald Heljesen Weastad 6. Mikkel Tollachsen Qvame 8. Knud Colbeensen Tindeland

Allerunderdanigst og underdanigst publiceret, Kongl: allernaadigste Anordninger, samt Collegi og høi Øvrigheds Ordres ligesom for Etne Skibreede.

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examineret i overværelse af Skibreedets Lensmand Tollev Steensen Killesvigen og Skaffer Ole Rabben.

Tingenes Forandring ang:
Almuen og Lensmanden blev tilspurgt om det ikke kunde være dem liige beqvæmt, om Som/m/ertingene i stæden for de hidtil ere holdte over medio Juni, herefter kunde holdes først i Maj, og Høste tingene i stæden for hidtil holte medio Nov:, herefter kunde holdes sidst i Septemb:, nogle dage for Michaeli, og om ikke Tingene kunde liige beqvæmt holdes, i stæden for forhen Som/m/ertingene hver andet Aar i Etne Skbr: og hver andet aar i dette Skbr:, herefter hver Aar i Etne, imod at Fieldbergs Høsteting som sædvanlig holdes i Fieldberg Skbr:, og Etne Skibreedes Høste tinge alle tiider ogsaa i Fieldberg Skbr:?
Almuen og Lensmanden \og Laug Rættet/ dertil svarede: At Som/m/er Tingets holdelse i Maj kunde være dem beqvæmt nok, og at sam/m/e holdes hvert Aar i Etne; Men Høstetingets holdelse før eller nær ved Michaeli falder ind i dette Skibreedes seenere end andre Skibreeders Høste Arbeide, saa de hellere seer at Etnes Høste ting holdes i Fieldberg Skibreede, sædvanlig tiid i Nov: \for begge Skibreeder/ og derimod {…} alle Fieldberg Skibreedes Sommer Tinge holdes i Etne først in Maj.

Pante Bogen til inddragelse
Skifte efter Peder Nielsen Næss i Strandebarm Skibreede 30 Marti 1778, hvorved den afdødes 1/6 part i Fieldberg Konge Korn Tiende 39 Voger 12 mrk: er udlagt som Pantebogen udviiser.

Opsat Sag fra fol: 45b. Mons Larsen Ebne contra Reinert Larsen Underhougen.
Citanten Mons Larsen Ebne blev paaraabt men mødte ikke eller nogen paa h/an/ds vegne.
Contra Citanten Reinert Larsen Underhougen fremlagde en skriftl: Kald Seddel af 12 Maj 1778 som blev oplæst saalyd:
Stevne Vidnerne Lensmand Tollev Steensen og Peder Pedersen Killesvig, afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre denne Kald Seddel lovlig for Mons Larsen Ebne at have forkyndet.
Reinert Larsen Underhougen derefter fremlagde et skriftl: Jndlæg af dato 12 Nov: 1778 af Proc: Rotsvit paa h/an/ds vegne som blev oplæst og lyder saaleedes. Derefter Reinert Larsen Underhougen paastoed Dom.
Siden Hoved Citanten Mons Larsen Ebne sidste Tægte Sag paastoed Dom uden Reservation, og ligeleedes forhen har paatrænget Dom, samt selv forrige Tægte Dag anhørte Rættens Eragtning til Sagens Optagelse til Doms dette Ting; Saa blev nu udi denne Sag af Dommeren alleene, siden ei er giort nogen Paastand paa Ære afsagt følgende

Dom

Mons Larsen Ebne har her til Rætten ladet indkalde Reinert Larsen Underhougen, for imod sig paa Ryen i et Bryllup Sommeren 1776 udøvede Hug og Slag samt Skiælds Ord, at liide Dom og erstatte Omkostninger. Citanten har derefter ved sine førte 1te, 2de, 3de og 4de samt contra indstevnt 6te, Vidner beviist at Reinert Larsen i vreed Hue har slaget Citanten med en Øll halv Kande af Træe i Hovedet, saa Blodet rand efter, samt skiældet Citanten, efter 1te Vidnes Ord for Laane Kundt og Skiælm, og efter 2det Vidnes Ord for Laane Kundt og Kieltring, men 3de Vidne hørte det ikke, og 4de Vidne veed intet fulstændigt herom at forklare; hvorefter Citanten saavel i Protocollen som ved Jndlæg

1778: 79b

Af 16 Juni 1778, har igientaget sin i Stevningen giorde Paastand, til Bøder og Omkostninger, og indladt Sagen under Dom. Reinert Larsen Underhougen som Contra Citant, har efter contra Jndstevning til friefindelse og Omkostningers erstatning, beviist ved forbem:te 1te Vidnes udsigende paa Contra qvæstioner, samt contra indstevnte 8de Vidnes forklaring, at Mons Larsen toeg Reinert Larsen i foden da hand skulde træde over Bordet hvor hand sad, til at dandse, saa Reinert Larsen nær havde faldet, om ei andre havde taget mod ham, hvilket efter 7de Vidnes udsigende, ei kand rættere sees, end haver været skeet før Slagsmaalet, det og forbem:te 2det Vidne paa Contra Qvæstioner samt 8de og 12te Vidner udtrykkelig siiger, saa dette er at ansee som en Aarsag hvorfor Reinert Larsen er bleven opirret og har slaget Citanten. Viidere har Contra Citanten med forbem:te 1te Vidnes udsigende paa Contra qvæstioner, vildet beviise, at Mons Larsen Ebne toeg Øll af en Kande med haanden, og dermed sloeg eller stænkede Reinert Larsen i Ansigtet, hvilket forbemelte 4de Vidne paa Contra qvæstioner forklarer saaleedes: At Mons Larsen truede Reinert Larsen med en Øll Kande, saa Øllet fløy Reinert Larsen i Ansigtet, der til deels er conform med 8de Vidnes udsigende, hvori 6te Vidne er eenstemmig med tillæg, at det var førend Reinert Larsen sloeg Mons Larsen, saa samme og kand have givet Anleedning til det paafulgte. At Mons Larsen skulde været nødsaget at tage Reinert Larsen i foden, da hand vilde stige over bordet, fordi Reinert Larsen skulde have spændt ham efter Ansigtet efter forbem:te 2det Vidnes udsigende paa Contra qvæstioner, er ei med fleere Vidner bestyrket, tvertimod 5te og 8de Vidner forklarer, at Mons Larsen først toeg Reinert Larsen i foden, derefter Reinert Larsen spændte efter Mons Larsen, og hvorom 12te Vidnes udsigende, i ingen af deelene kommer overeens, Af det efter Vidnernes forklaring passeredes nøieste overveiede, i sin Sammenhæng, sees ei rættere, end at Mons Larsen Ebne selv (selve) til de paafulgte Slag med viidere har giort Anleedning og været Aarsag: Thi vorder efter saadanne Omstændigheder og denne Sags Aarsag og Følger, her udi for Rætt, kiendt, dømt og afsagt: At Reinert Larsen Underhougen, for de Citanten Mons Larsen Ebne tilføiede Stavshug bør bøde efter Lovens 6 Bogs 7 Cap: 8 art: 3de 6 Lod Sølv som er 9 Rd: hvoraf efter Lov: 1 Bogs 22 Cap: 4 a: de 2/3 deele tilfalder Hds: Maj:ts Cassa som til Districtets Foget betales med 6 Rdr:, og den 1/3 deel 3 Rdr: tilkommer Mons Larsen Ebne som Sagsøger. Saa bør og Reinert Larsen Underhougen for udsagde Ord, som saaviit med 2de Vidner er beviist, ei kand kaldes andet end utilbørlige eller ubeqvæms, og hvilke ellers med de øvrige mortificeres, og ei skal komme Mons Larsen Ebne til Nakdeel, men være døde og magtesløse, bøde til den Norden-

1778: 80

fieldske Vei Cassa Een Rigsdaler. I Processens Omkostninger ihenseende Citanten for sine udlagde Penge, i hands Anpart af Bøderne, er skadesløs, og da hand med grund ansees som første Aarsag til sammes Oprindelse, ophæves, undtagen denne Acts udstædelse og forkyndelse, som af Reinert Larsen Underhougen, i fald hand ei inden 8te dage beviislig vil fyldesgiøre Dommen, med at betale Citantens Anpart af Bøderne 3 Rdr:, udreedes og betales. Citanten i øvrigt frie findes for Contra Citantens tiltale. Det tildømte efterkommes ellers inden 15ten dage efter denne Doms lovlige forkyndelse under Executions Tvang og Adfærd efter Loven.

Opsat Sag fra fol: 46a. Peder Landenæs og Hans Hinderager, contra Lars Jonsen.
Lars Jonsen anmelte at Sagen var forliigt. Citanterne ikke mødte eller møde loed; thi loed Rætten Sagen beroe til Sommertinget 1779, at Citanternes Declaration i tilfælde af forliig, i Rætten kand fremkom/m/e, i mangel deraf Sagen paadøm/m/es.
Sagen beroer til Som/m/ertinget 1779.

Opsat Sag fra fol: 46a. Tollev Hamre contra Peder Wache.
Siden Citanten ei har stevnet Vidner eller nu har noget beviis at fremføre, Saa beroer Sagen til Som/m/er tinget 1779 første dag samme holdes.

Opsat Sag fra fol: 45b. Johannes Dørem contra Niels Dørem.
Citanten declarerede Sagen forliigt; thi blev sam/m/e nu ophævet.

Pante Bogen til inddragelse
Jngebret Johansen Romsøes Obl: til Ole Thorsen Giære p: 200 rd: 2 prioritet i Romsøe dat: 17 Nov: 1778.

Som aftenen paatrængte, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 20 Nov: 1778 continuerede dette Ting.

Pante Bogen til Udslettelse publiceret
Jngebreth Johansens Arnevigens Obl: til Lars Siursen Østensøe p: 150 rd: dtr: 22 Nov: 1762 No: 2 fol: 180 qvitteret af Foget Koren 19 Nov: 1778 paa Creditors Vegne efter Fuldmagt.

Opsat Sag fra fol: 46a. Lars Jonsen Echaasen contra Endre Weastads Enke og Arv:
Citanten anmelte at have med lovlig Continuations Varsel til dette Ting og tiid ladet indkalde saaleedes som i denne Sag forrige Tægte dag tilført er, der nu for Stevne Vidnerne blev oplæst, med lovlig mundtlig Varsel \.. ……../ Endre Jensen Weastads Enke Brithe Johans Datter med Laugværge Simon Tostensen Birkeland, samt bem:te Endre Jensens umyndige Børns Formyndere, nemlig Ole Nielsen Fielland som Formynder for umyndig Søn Tosten Endresen, Jngebreth Johansen Sundfør som Formynder for Endre Endresen og Engel Engelsen Aarvigen som Formynder for Anne Endres Datter, saa og bem:te Simon Tostensen Birkeland som den der for tilgodehavende Giæld, er givet Udlæg i Weastad ved Skifte 2 Marti 1778 efter afg: Endre Jensen Weastad, alle at høre Vidner stevnte og ustevnte, og taale Dom til Contractens opfyldelse med viidere efter oplæste Hoved Stevnemaals Jndhold samt Omkostninger at erstatte.
Som Vidner i Sagen indstevnet med liige lovlig Varsel til dette Ting og tiid under Faldsmaals Straf at møde deres Eedelige Vidnesbyrd i Sagen at aflægge neml: Harrald Heljesen Weastad, Harrald Gundersen Weastad, Tørres Jørgensen Schartland og Tron Torbiørnsen Weastad.
Stevne Vidnerne Halvor Larsen Wiig og Peder Larsen Wiig, afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som oplæst og tilført er.
De indstevnte bleve paaraabte, hvoraf mødte Simon Tostensen Birkeland, Ole Nielsen Fielland, Jngebreth Johansen Sundfør og Engel Engelsen Aarvigen.
Alle de indstevnte Vidner mødte og blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen, med formaning til Sandheds udsigende,
og fremstoed som 1te Vidne Harrald Heljesen SelvEier paa Weastad som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede:

1778: 80b

At Alle Helgens tiider 1775 var Vidnet tilligemed Tørres Jørgensen Schartland og Lars Jonsen Echaasen, forsamlet med \afg:/ Endre Jensen Weastad i afg: Endre Weastads egen Stue, da ved mundtlig Accordt, Kiøb blev sluttet imellem afg: Endre Jensen og Lars Jonsen, saa at Endre Jensen solgte Lars Jonsen, sin Endre Jensens Eiende og brugende Gaarde part i

Weastad for Kiøbe Summa 210 Rd:, med den Condition, at Lars Jonsen da betalte til Endre Jensen, som Endre Jensen tog imod, af de 210 rd: Haandpenge 7 Rdr:, og Endre Jensen skulde boe paa Jorden til Vaar 1778, da hand skulde giøre den røddig til Lars Jonsen, da Lars Jonsen skulde bekoste Skiøde paa 1 rd: nær, som Endre Jensen vilde betale, og Lars Jonsen inden sam/m/e Juul 1775 skulde betale end viidere paa Kiøbe Summen 13 rd: saa der i alt skulde være betalt 20 Rd:, derefter spurgte Endre Jensen, Lars Jonsen: naar skal ieg faae de andre Penge, dertil Lars Jonsen sagde: Naar ieg faaer Jorden skal Du faae Pengene: Dertil Endre Jensen sagde: Ja. Saaleedes Kiøbet fuldt var giort og sluttet, og Endre Jensen og Lars Jonsen tog hinanden i Haand derpaa, men ingen skriftl: Contract giort. Derefter Endre Jensen sagde: dersom Du ikke er Karl til at staae; Saa mister Du disse 20 rd:; hvortil Lars Jonsen sagde: ja det er det sam/m/e for Dig om Du bryder; Saa faaer Du lægge disse 20 og 20 til, tilbage. Derefter omtrent 14 dage før den paafølgende Juul 1775, var Vidnet tilligemed Harrald Gundersen Weastad, fulgt med Lars Jonsen efter h/an/ds begiæring til Endre Jensen Weastad, da Lars Jonsen betalte atter paa Kiøbe Summen 13 Rd:, som Endre Jensen imodtoeg, og hvorom Lars Jonsen skiød til deres Vidnesbyrd, at det var end viidere Haandpenge paa den af ham, {af} Endre Jonsen!! (Jensen) afkiøbte Jord i Weastad, det og Endre Jensen sagde, og skiød til Vidne, og tillige sagde til sin Hustrue Brithe Johans Datter: Det hører Du Brithe at ieg har faaet 20 rd: i Haandpenge af Lars Jonsen paa Jorden, men Vidnet erindrer ei, hvad eller om hun svarte noget dertil, men \hun/ var inde denne gang da de 13 Rd: blev betalt. Viidere paa tilspørgende forklarede: At første gang da Kiøbet blev sluttet, og indtil de 7 Rd: blev betalt og af Endre Jensen modtaget, var Endre Jensen ei drukken eller beskiænket, skiønt de vel kunde have drukket noget, men siden bleve de meere drukne. Sidste gang da hand toeg imod de 13 Rd:, var hand gandske ædrue, nemlig Endre Jensen. Dimitteret.

Fremstoed 2det Vidne Tørres Jørgensen Selv Eier paa Schartland som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: Ord til Andet som 1te Vidne, undtagen ei erindrer hvad Endre Jensen sagde da Lars Jonsen havde sagt: Naar ieg faaer Jorden, skal Du faae Pengene, kom/m/en ei heller ihu, om de toeg hinanden i Haand paa Kiøbet, med det var dog fuld sluttet Kiøb. Endre Jensens Hustrue var inde da om Kiøbet blev accorderet og hørte hvad paaserede, men gik ud, og sagde en gang, hvad skal vi have da, naar hand sælger Jorden. Endre Jensen havde vel {ikke} drukken noget, men sagde og talte med fuld forstand baade i accordten og sluttede Kiøbet, saa \hand/ ei var saa meget beskiænket, at hand kunde kaldes drukken. Sidste gang da de 13 rd: blev betalt, var Vidnet ei med eller derved tilstæde. \Dimitteret./

Fremstoed som 3de Vidne Harrald Gundersen SelvEier paa Weastad som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: Ord til Andet ligesom 1te Vidne saaviit passerede ved de 13 Rd:s betaling, med det tillæg, at Endre Jensen sagde: da hand

1778: 81

skiød til Vidne, at hand neml: Endre Jensen skulde bruge Jorden i 2 aar, da Lars Jonsen skulde faae den, og var Endre Jensen da gandske ædrue. Erindrer ikke om Endre Jensens Hustrue var inde, men Endre Jensen sagde til Vidnerne: det skal J være Vidne til Karle, at ieg har faaet 20 Rd: paa Jorden og var det Endre Jensens brug og Eiendom i Weastad som blev omtalt at Endre Jensen havde solgt til Lars Jonsen, og faaet de 20 Rd: Haandpenge paa. Dimitteret.

Fremstoed som 4de Vidne Tron Torbiørnsen SelvEier paa Weastad som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven, og forklarede: At var tilligemed Harrald Heljesen Weastad, fulgt med Lars Jonsen til afg: Endre Jensen, omtrent 3 uger før Juul 1777, da Lars Jonsen sagde til

Endre Jensen, at vilde nu siige ham ud af Jorden til Vaaren 1778, da hand og skulde faae sam/m/e Penge, men Endre Jensen som laae syg svarede intet. Dimitteret.
Fremstoed 1te Vidne Harrald Heljesen Weastad som under forhen aflagde Eed forklarede end viidere ord til andet som 4de Vidne. Dimitteret.
Lars Jonsen fremlagde Udskrift af det efter Endre Jensen som ved døden afgik 3 uger før Juul 1777, holte Skifte den 2 Marti 1778, til oplysning og viidere beviis saavel om de betalte Haand penge 20 rd:, som Jordens Udlæg til Creditorer og Arvinger, samt dens Landskyld, hvilket Udskrift lyder saaleedes, derefter som ….gtig(?) at have oplyst og beviist sin Sag, paastoed Dom efter jndstevningen.
Simon Tostensen Birkeland paa Endre Jensens Enkes, Børnenes Formynderes og egne vegne, anmelte, at have med lovlig mundtlig Contra Varsel til dette Ting og tiid ladet indkalde Lars Jonsen Echaasen, til at høre Vidner, og liide Dom, og betale Omkostninger.
Lars Jonsen vedtoeg lovlig Varsel.
Contra Citanten fremstillede som contra indstevnte Vidner Harrald Heljesen Weastad og Tron Torbiørnsen Weastad som under forhen aflagde Eed forklarede: At før Juul 1777 omtrent 3 uger, efter at Endre Jensen af Lars Jonsen var udsagt \dog førend h/an/d døde/ bleve Vidnerne sendte af Endre Jensens Fader og i følge med ham til Lars Jonsen, og \skulde/ siige til ham at om hand ikke skaffede Pengene for Jorden, til Onsdag førstkom/m/ende i det seeneste, og det var Mandagen næst før samme Onsdag, at de gik dette beskikkelses Ærinde, om Formiddag, da skulde Kiøbet være brudt, om Endre Jensen døde, og om hand levede, kunde de tales ved, og da skulde hand faae sine Haand Penge igien; hvilket bud ikke Endre Jensen men hands Fader bad dem gaae, og fandt ei Lars Jonsen hiem/m/e, men sagde budet til hands broder, som ei vidste hvor Lars Jonsen var. Dimitteret.
Contra Citanten derefter paastoed Dom til omvundene og ulovgyldige accordts underkiendelse, og Lars Monsen tildømt at imodtage tilbage de 20 rd: Haandpenge som Comparenten erbyder nu veed Tinget til ham at levere, samt Lars Jonsen endviidere tildømt at erstatte alle Omkostninger, og saaleedes indloed Sagen under Dom.
Ole Fielland indleverede et skriftlig Jndlæg som blev oplæst saalydende.
Lars Jonsen indloed Sagen til Doms.
Sagen blev til Doms optagen. vide in fra (in formia?)

Bygsel Seddel publiceret
Knud og Erich Tindelands paa 9 mrk: Smør i Gangstøe til Niclas Hansen d: 20 Nov: 1778. Manuf: Huuset 8 skl:
Anders Colbeenshougs til Tollev Gabrielsen paa 1 L: S:, 6 Sp: Korn i Espeland, paa 16 aar, samt Espelands Saug d: 20 Nov: 1778. Manuf: Huuset betalt En Mark

Optagen Sag. Lars Jonsen contra Endre Weastad
og Samme Dag derudi afsagt følgende

Dom

Lars Jonsen har her til Rætten ladet indkalde afg: Endre Jensen Weastads Enke og

1778: 81b

Arvinger, nemlig de umyndige Børns Formyndere, saavelsom en Creditor og Pantehaver, at liide Dom, til at vorde confirmeret en Accordt sluttet med Endre Jensen Weastad i levende Live, om Endre Jensen Weastads brug og Eiendom i Weastad, som hand \skal/ have solgt til Lars Jonsen, men Endre Jensens Arvinger efter h/an/ds død, nægtet at fuldbyrde Sallet ved at modtage resterende Kiøbe Penge, og fraviige Jorden, samt derpaa at udstæde Skiøde, derpaa at modtage Dom og erstatte Omkostninger. Afg: Endre Jensens Arvinger har efter Contra

Stevning {ført Vidner, at} indstevnet Citanten til Doms, og omkostningers erstatning i hensigt, at Kiøbet skulde vorde kiendt ugyldig. Citanten har ved eenstemmige Vidner {beviist} fuldkom/m/en lovgyldig beviist, at afg: Endre Jensen Weastad har solgt Lars Jonsen sit brug og Eiendom i Weastad for 210 Rd:, paa Condition at Lars Jonsen skulde komme til Jordens brug, beboelse og Skiødes erholdelse til Vaar 1778, og at Endre Jensen derpaa har imodtaget 20 Rd:, saa paa Kiøbet rester 190 Rdr:, samt end viidere at ei anderleedes var aftalt, end at sam/m/e 190 rd: skal betales naar Lars Jonsen fik Jorden, og Skiødet at bekostes af Lars Jonsen selv undtagen 1 Rd: som Endre Jensen vilde betale: j hvis følge og Citanten har udsagt Endre Jensen af Jorden for Juul 1777, hvorpaa strax efter Endre Jensen er død, og ved Skifte efter ham, disputerer Arvingerne Kiøbet som Citanten har beviist med Udskrift af bem:te Skifte holden 2 Marti 1778, hvilket Udskrift beviiser endnu meere baade de 20 rdr: betalte Hand penge, og at Enken havde sam/m/e i boet uden for Registeringen \saa og at Lars Jons: da bet:(?) 100(?) rd:, og Caution for resten(?)/ ligesom og samme oplyser dette Jordebrugs Landskyld 2 pd: 6 mrk: Smør ¾ Hud med Bygsel og herlighed, samt hvorleedes sam/m/e er udlagt til Creditor Simon Tostensen Birkeland og Arvinger, hvorefter Citanten conform Stevningen har paastaaet accordten confirmeret og gyldig kiendt, og Endre Jensens Arvinger tildømt at imodtage de paa Kiøbet resterende 190 rd:, og derfor overlevere ham bemelte Jord tilligemed lovlig Skiøde derpaa, samt erstatte denne Sags Omkostninger. Contra Citanterne har beviist at {have Vidnesfast}, efter at Lars Jonsen havde udsagt Endre Jensen af Jorden, havde Endre Jensens Fader, ei Endre Jensen selv, fordret Pengene ved beskikkelses Vidner som dog ei fandt Lars Jonsen, at skulde af Lars Jonsen inden 2 dage efter, og imod 3 uger før Juul 1777 betales, og formeener Contra Citanterne at siden hand da ei skaffede Penge skulde Kiøbet være brudt; Men herved \bliver at/ betragte: At ei er beviist, at Lars Jonsen fik dette bud at viide inden Endre Jensens død, og siden var Arvingerne ei competente at handle med desangaaende, saa og at Lars Jonsen ei var paalagt af Endre Jensen at betale Pengene før hand kom til Jorden, skiønt desuden Lars Jonsen ved Skiftet 2 Marti 1778 har anbuden betaling, deels reede Penge, deels Caution. Efter alle disse Omstændigheder, og da ei er

1778: 82

oplyst at Jorden er Endre Jensens \efterlatte/ Hustrue, men hands egen Jord, sees ikke, at denne accordt kand svækkes af de af Contra Citanterne giorde jndvendinger; Og da samme \accordt/ efter Lovens 5 Bogs 1 C: 1 art: er fuldkom/m/en gyldig, siden sam/m/e er fuldkom/m/en tydelig med Vidner beviist, og ei formedelst mangel af Stemplet Papiir er uderkastet nogen Nullitet, siden sam/m/e ikke har været skriftlig forfattet; Saa Kiendes og Dømmes for Rætt og herved afsiiges: At foromstevnte Accordt skal være og blive fuldkom/m/en gyldig, og de nu efter Skifte Udlæg værende Eiere i bem:te 2 pd: 6 mrk: S: og ¾ Hud, nemlig Simon Tostensen som Creditor for 41 rd: 2 mrk: Endre Jensens Enke efter Liqvidation af Haandpengene 20 rd: hvori afgaar \af/ den 1 Rd: som Endre Jensen har indgaaet at betale i Skiødet ?? {for S…..?} saa hun bliver Eiere i Jorden for 52 rd: 1 mrk: 4 s:, umyndig Søn Tosten Endresens Formynder .føre(?) decourt pro qvota af bem:te 1 Rd: for 38 rd: 4 mrk: 2 s: umyndig Søn Endre[s] \Formynder/ ligeleedes for 38 rd: 4 mrk: 2 s:, og Datter Annes Formynder paa liige maade for 18 rd: 8 skl:, bør, naar Lars Jonsen nu ved at udsiige dem fra Jorden inden næstkom/m/ende Juul, anbyder dem bemelte Penge i alt beløbende 189 Rd:, være pligtig sam/m/e at modtage, og underskrive Skiøde til Lars Jonsen paa bem:te Jordebrug, samt derefter fraviige og røddiggiøre sam/m/e for ham til Fardag 1779, saa og erstatte ham denne Sags Omkostninger med 4 Rdr: Det tildømte efterkom/m/es og betales inden 15 dage efter denne Doms lovlige forkyndelse, som og Skiødet til forelagde tiid imod annamede(?) resterende Penge udstædes under 8 skl: Straf for hver dag for(?) hvem som

sam/m/e forhaler, til Wigebøgd Sogns fattige, og i øvrigt efterkom/m/es under Executions Tvang og Adfærd efter Loven. Udstæd

Pante Bogen til inddragelse
Contract af 1759 Maj 10 om Markeskiæl imellem Heggen, Underhougen og Ryen.

Bygsel Seddel publiceret
Ole Larsens til Ole Olsen p: 2 pd: 1 ½ mrk: Sm: 10 Spd: Korn i Søre Stume p: 16 aar d: 20 Nov: 78. Manuf: H: 1 mrk:

Pante Bogen til inddragelse
Steen Nielsen Stangelands Skiøde til Ole Larsen p: 1 ½ Løb ½ Hud i Stangeland dtr: 20 Nov: 1778.
Ole Larsens Vilkors Contract til Steen Niels: d: 20 Nov: 1778.

Som Aftenen paatrængte, beroer Tingets Continuation til i morgen.

Tredie Dagen den 21 Nov: continuerede dette Ting.

Laug Rætt til at betiene Rætten 1779 af nye gifte: Siur Anfinsen Svalland, Tosten Simonsen Søre Øfrebøe, Ole Olsen Søre Stume, Knud Anders: Øfre Houge, Peder Gundersen Alne.

Som ingen viidere indfandt sig at gaae i Rætte, blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

Føjens Skibreedes Høste ting 1778 den 23 Novembr: paa Leervigens Tingstæd sat og holden af Districtets Sorenskriver, i overværelse af Velædle og Velviise Hr: Foget Koren, Skibreedets Lensmand Jens Jensen Bielland, samtlige Tingsøgende Almue og efterskrevne Aatte Eedsvorne Laug Rættes Mænd
1. Poul Pedersen Waage 4. Ole Larsen Steensvog 7. Gunder Pedersen Steensvog
2. Heine Endresen Øchland 5. Erich Aadnesen Tormosæter 8. Peder Nielsen Gaaseland
3. Berge Nielsen Gaaseland 6. Aasteen Olsen Gillie.

1778: 82b

Allerunderdanigst og underdanigst publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger, samt Collegii og høie Øvrigheds Anordninger ligesom for Etne Skibreede.

Tingenes Forandring angaaende
Almuen og Laug Rættet samt Lensmanden blev tilspurgt om det kunde være dem lige beqvæmt om Tingene i stæden for de forhen ere holte om Sommeren sidst i Juni, og om Høsten sidst i Novembr:, kunde herefter holdes om Sommeren medio Maj og om Høsten sidst i Septembr:?
Almuen og samtlige Laug Rætt samt Lensmanden svarede: At Sommer-Tingene kunde meere beqvæmt holdes medio Maj, end seenere, og i henseende Høste Tingene, da endskiønt det syntes best, at Tingene holtes hen i Octobr: eller først in(?) Nov:, kand dog gierne Høstetingene holdes før Michaelii ligesaavel som samme hidtil i Waags Skbr: er holt ved den

tiid, og er samtlige baade Lensmand, Laug Rætt og Almue fornøiet, at Høstetingene herefter holdes kort før Michaelii eller sidst i Septembr:

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examineret, i overværelse af Skibreedets Lensmand Jens Jensen Bielland og Skaffer Jens Jacobsen Leervigen.

Pante Bogen til Udslettelse
Christian Lerke Dahls Obl: til Hr: Hegelund p: 400 rd: 2 Janv: 1766 No: 2 p: 300 qvitteret 10 Maj 1778.

Pante Bogen til inddragelse
Skifte efter Hans Lillebøes Hustrue 14 Juli 1778 hvis Udlæg i Pante bogen indført.
Ole Olsen Hetlesæters Skiøde til Berje Olsen paa ½ Løb, 1 Bukskind i Hetlesæter d: 23 Nov: 1778.

Pante Bogen til Udslettelse
Peder Larsen Kulleseides Obl: til Natanael Olrik 32 rd: 3 mrk: 12 s: d: 18de Juni 1774 No: 2 p: 619 qvitt:t 23 Nov: 1778.

Opsat Sag fra fol: 47a. Enoch Berle contra Lars Jørgensen og Lars Siursen Tiong.
Begge Parter blev paaraabt, og ingen mødte og siden Citanten er undviigt og rømt for Giæld, bliver denne Jndstevning herved afviist.

Opsat Leyermaals Sag fra fol: 48a!! (47b.) Fogden contra Hans Thorsen Bortvedt.
Hr: Fogden foreviiste Stiftets Communication af 1te Sept: 1778, hvorved communiceres Kongl: allern: Resol: af 5 Aug: sidst, at Hans Thorsen maae befries fra Tugthuus Straf imod at sidde 8 dage paa Vand og brød, saa er ham og eftergivet de halve Leiermaals Bøder; j hvis følge Hr: Fogden frafaldt Sagen, som og nu for Rætten er ophævet.

Opsat Justitz Sag fra fol: 47b. Fogden contra 4 Drænge for \u/lovlig Handel.
Tollev Øchland mødte og tilstoed lovlig forkyndt Varsel og Laugdag med Sigtelse for Løsgiængerie, men hvori hand er uskyldig, da hand stedse har tient hos sin Fader Brynild Øchland til hand døde for 2 Aar siden og derefter var hos sin Moder i hendes Enkestand et Aars tiid, som alleene Dreng hos hende, da hun styrer ¾ Løb Smør, siden og til dato har tient hos sin Stif Fader, saa hand haaber sig frie funden for tiltale. Thi at hand for halve tiid har været paa sin egen Haand fra 25 Marti sidst til i Slaatten, kand dog ei komme i betragtning, da hand har begiært Tieniste hos Lensmanden, men hand

1778: 83

ingen vidst, ham at anviise, og nu skal blive hos sin Stif Fader i Vinter samt til Vaaren vil tage tieniste, og for nærværende tiid er paa sin egen Haand,
Hr: Fogden indloed Sagen til Doms efter allereede ..(?) Hans tilstaaelse. Thi blev udi Sagen imod ham afsagt følgende

Dom

Da Tollev Brynildsen Øchland har tilstaaet Løsgiængerie; Men det ei er oplyst at have varet noget heel eller halv Aar, og Tollev Brynildsen declarerer strax at tage Tieniste; Saa Kiendes for Rætt: At hand vel for denne gang for Tugthuus Straf bør være befriet, men til advarsel bør erstatte dette af ham selv foraarsagede Søgemaal, neml: Rættens Gebuhr 5 mrk: 4 s: Actors Sal: 5 mrk: 4 s: Stevningsp: 2 Mrk:, og om hand lader Dom/m/en til forkyndelse og

Execution tage beskreven, da end viidere Stemplet Papiir dertil 4 mrk: 8 s: alt at efterkom/m/es inden 15 dage efter denne Doms lovlige forkyndelse under Execut: Tvang og Adfærd efter Loven.

Berge og Hans Hetlesæter nægtede at have handlet uden for deres Fader som hands Børn og Tienere, og om hand havde givet dem en ringe ting(?) af det, kand ikke kaldes, at de deri havde part. Hans Hetlesæter havde vel faaet en Føllie for ringe Priis af sin Farbroder, som giorde det af godhed for ham, at hand skulde fortiene noget derpaa, men dette formente h/an/d, at ei kand kaldes Handel, da hand ei kunde nægte at modtage saadant som til deels en gave.
Hr: Fogden maatte begiære Sagen opsat til Sommer Tinget 1779 til Vidners førelse.
beroer til Som/m/er Tinget 1779.

Mathias Valvatne mødte ikke; Thi blev ham given Rættens Laugdag til Som/m/er tinget 1779 første dag sam/m/e holdes at møde og svare til Sagen, hvilken Laugdag Lensmanden blev beordret lovlig at lade forkynde.
Hr: Fogden reserverede sig Vidners førelse.
Sagen beroer til Som/m/er tinget 1779.

Nye Sag.
Reinert Jensen SelvEier paa Horneland anmelte, at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet indkalde Rasmus Biørnsen Øchland for at have sidste Sommer i Høe Slaattens tiid, taget Citantens Øg paa Marken, og reedet det til Fields ½ Miil, i Arbeids tiid \og have …..(?)/, derfor at liide Dom til Bøder og Omkostningers erstatning.
Rasmus Biørnsen mødte og vedtoeg lovlig Varsel, men veed sig ei skyldig i det paastevnte, som noget hand i ingen maade har tænkt at foretage sig til nogens fornærmelse; Men vel tilstaaer, at afvigte Sommer førend Slaatten begyndte, gik et fremmet Øg i Øchlands Udmark eller Haune (Havne) Hage, som da sam/m/e beskadigede og opaad deres ellers trange Hage, Comparenten toeg og førte ud af Hagen og til Fieldet, siden hand ei vidste dets Eiere, og hvilken førsel ei var over 1 ½ fierding Miil, da hand aldeeles ikke reed paa Øget, uden over en Elv, men leedede sam/m/e efter sig for det øvrige af Veien, og for dette haabede hand, at vorde aldeeles friefunden for ald tiltale.
Reinert Horneland fremstillede som Vidner Knud Larsen Raadsmand paa Tyse og Eli Hans Datter tienende Søren Øchland som blev forelæst Eedens forklaring af Lov bogen med formaning til Sandheds udsigende, og hvorefter fremstoed som
1te Vidne Knud Larsen Tyse som aflagde Eed og forklarede: At seniste Sommer da Slaatten var begyndt, løb Vidnets Mark forbie, et Øg som Vidnet kiendte var Reinert Hornelands, men saae ei hvor løb hen, derefter toe á 3 dage saae en Pige leede et Øg fra Øchlands Huusene over Øchlands bøen Veien til Fieldet, men kom hand strax af Syne, og veed ei rættere saaviit hand saa langt kunde see, end at det var een af Hornelands Øgerne. Dimit:
2det Vidne Eli Hans Datter aflagde Eed og forklarede: At sidste Som-

1778: 83b

mer, da nogle havde begyndt Høe Slaatten, og en dag med det samme hun skulde gaae til Sæters en Aften, saae hun Rasmus Øchland tage et fremmet Øg som gik i Øchlands Haune Hage, og leedede men ei reed paa det uden undertiiden, sam/m/e Øg ud af Marken, og slap det paa Sæter Støelen, og gik strax tilbage; jmidlertiid reed det {gandske} \aldeeles/ ikke stærk, og Vidnet førte et andet frem/m/et Øg fra sam/m/e Mark paa Sæteret, som en anden

Mand leverede hende, for det gik og opaad den trange Øchlands Hage, men veed ei hvem Øgene eiede. Sam/m/e dag var Øgene jaget af Øchlands Hagen 2 gange, og kom der igien, da de blev ført af som melt. Dimitteret.
Reinert Horneland paastoed Dom.
Rasmus Øchland indloed Sagen under Dom.
Thi blev udi denne Sag afsagt følgende

Dom

Da, om endog det paastevnte havde været fuldkom/m/en beviist, den indstevnte ei har begaaet noget ulovligt i alt hvad i Sagen er oplyst at være foretaget, som egentlig bestaaer derudi, at hand har jaget eller ført, af den Mark hand eier part udi, et fremmet Øg, som \der giorde Skade og/ ei er beviist, hand vidste Eiere til, og leedet sam/m/e paa Landets fælleds Sætre eller Støel, for at befrie sig selv for skade; Saa Kiendes og dømmes for Rætt og herved afsiges: At indstevnte Rasmus Øchland bør for Citantens tiltale aldeeles i denne Sag frie at være.

Pante Bogen til inddragelse
Peder Andersen Nordhuglens Skiøde paa ½ Løb ½ Hud i Nordhuglen d: 23 Nov: 1778 til Bertel Pedersen.

Som aftenen paatrængte, beroer Tingets Continuation til i morgen.

Anden Dagen den 24 Nov: continuerede dette Ting.

publiceret
Pante Bogen til inddragelse
Skiftebrev 15 Juli 1778 efter Lars Pedersen Stues Hustrue og Udlægget i Pantebogen indført.

Bygsel Sedler
Ole Danielsens til Isach Olsen p: 13 ½ mrk: Sm:, 18 skl: Penge i Søre Selle dat: 23de Nov: 1778. Manuf: H: 8 skl:
Mariagers paa 13 7/8 mrk: Sm: i Hallerager til Ole Larsen d: 23 Marti 1778. Manufact: Huuset 8 skl:
Natanael Olrichs Grunde Seddel til Niels Nielsen p: Helvigen 27 aug: 1778.

Pante Bogen til inddragelse
Skifte brevet efter Peder Erichsen Totland 7 Juli 1778, hvis Jordegods Udlæg i Pantebogen er indført.

Opsat Sag fra fol: 48b. Elias Siøvold contra Torkel og Niels Øchland.
Elias Siøvold declarerede Sagen forliigt og frafalden; Thi blev samme nu for Rætten ophævet.

Nye Sag.
Knud Jensen SelvEier paa Otterøen anmelte at have paa sin Hustrues {vegne} Randveig Ols Datters vegne indstevnet hendes fra 1763 til 1772 hafte Formynder Hans Peterteigen, at lide Dom og erstatte Omkostninger, til at betale Renter af hendes Arv 185 rd: 5 mrk: 12 s:, for bem:te tiid som Stevne Vidnerne Lensmand Jens Jensen Bielland og Skaffer Jens Jacobsen, har indstevnet ham paa, som og stevnet for Processens skyld den efterfølgende Formynder

Hans Lillebøe, skiønt Citanten hverken til ham eller forrige og nu værende Oberformynder har nogen Reservation, men givet dem fuldkommen Afkald.
Stevne Vidnerne Jens Jensen Bielland og Jens Jacobsen Leervigen

1778: 84

afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Paa Hans Peterteigens vegne mødte Procurator Sr: Niels Gorm, og vedtoeg lovlig Varsel, samt anmelte, at Hans Peterteigen formeente, da hand havde erholdet lovligt Afkald 22 Juni 1773 fra den seenere Formynder Hans Madsen Lillebøe, som hand nu fremlagde og lyder saaleedes. og hvilken Hans Lillebøe modtoeg Formynderskabet fra ham, efter den af da værende Oberformynder giorde Regning 22de Juni 1773; Saa formodede hand, at den respective Dommer, øyensynligen seer, at hand ikke er pligtig til at svare nogen ting, om en urimelig Myndtling eller hendes nu værende Mand paastoed det, men formodede, at hand blev friekiendt fra hands tiltale, og indloed Sagen til Doms.
Hans Lillebøe blev paaraabt, men mødte ikke.
Citanten begiærede Sagen udsat til Documenters fremlæggelse og Paastand til Som/m/er tinget 1779.

Nye Leyermaals Sag
Velædle og Velviise Hr: Foget Koren anmelte at have ladet indkalde Christi Jngebrets Datter Huuse, at liide Dom til at betale Bøder for begangen Leiermaal med Land Soldaten Giermund Botolphsen, da hun tiente i Bømmelhavn \forh: Hals: Cl: gods/ som og betale Omkostninger.
Christi Jngebreths Datter mødte og tilstoed baade lovlig Varsel og Forseelsen.
Hr: Fogden fremlagde Præstens attest saalydende.
Christi Jngebrets Datter beklagede sin fattigdom, og at hun intet eiede uden de fattige Klæder hun staaer for Rætten udi hvilket og baade Laug Rættet og Almuen bevidnede at være rigtig, saa hun slet intet kand betale i Bøder. Jmidlertiid fik Christi Jngebreths Datter formaaet en Mand at laane sig En Rigsdaler, som hun anbød, og bad hendes Bøder dermed afsonet.
Hr: Fogden i betragtning af hendes fattigdom maatte imodtage den anbudne En Rdr: som hand og nu imodtoeg, og dermed loed hendes Bøder være aftinget; samt begiærede det passerede som Extractum Protocolli sig meddeelt, der blev bevilget. Udstæd

Nye Sag
Proc: Sr: Niels Gorm mødte for Rætten og gav tilkiende at hand efter Størk Abrahamsen Skaalevigens og Søn Lars Størksen Skaalevigen deres begiær, og paa deres vegne, havde til dette Ting, Tiid og Stæd ladet stevne Lars Jngebretsen Habbestad eller Houen og Hans Thomassen Pollen, til at anhøre Vidner og liide Dom for 16 Rd:, samt at betale Processens Omkostninger skadesløs, med viidere efter herved i Rætte læggende Stevnemaal som blev oplæst og lyder saaleedes.
Stevne Vidnerne Lensmand Jens Jensen Bielland og Giermund Ommundsen Eldøen afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som oplæst er.
Lars Jngebretsen og Hans Thomassen blev paaraabt, men mødte ikke eller møde loed.
Vidnerne Niels Willumsen Skaalevigen, Mons Larsen Bakken, Tarrald Johansen Hatlevigen, Niels Jngebretsen Dahlen og Jens Jacobsen Skaffer blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen, med formaning til Sandheds udsiigende,

og fremstoed 1te Vidne Niels Willumsen Skaalevigen som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven, og forklarede: At var tilligemed Mons Larsen Bakken her ved Leervigen Tingstæd tilstæde afvigte Som/m/er Ting, da imellem Størk og Lars Skaalevigen, og Lars Jngebretsen og Hans Thomassen, blev talt om nu paastevnte Beskyldning, som de 2de sidste begiærede ei maatte komme i Rætte, og derfor blev forliigt med Haand rækning, med Størk og Lars Skaalevigen, at vilde til disse betale hver 8 Rd:, i alt 16 Rd: neml: Lars Jngebrithsen de 4 Rd: med første og de andre 4

1778: 84b

saasnart muelig, samt Hans Thomassen at betale 1 Rd: paa gangen hvilke Penge Størk og Lars Skaalevigen var fornøiet med, naar sam/m/e blev betalt, og derimod blev forliigt, og ei førte Sagen i Rætte. Dimitteret.

Fremstoed som 2de Vidne Mons Larsen Bakken som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede til andet ligesom 1te Vidne: Dimitteret.

Sr: Gorm saae Sagen fuldkom/m/en beviist og oplyst med de 2de førte Vidner, og derfor frafaldt de øvrige som unødvendige og overflødige, og derfor paastoed Dom efter Stevningen.

Siden indstevnte Lars Jngebretsen Houen eller Habbestad og Hans Thomassen Pollen ikke mødte eller møde loed; Saa blev dem given Rættens Laugdag til Som/m/er Tinget 1779 første dag sam/m/e holdes, at møde og svare til Sagen, hvilken Laugdag Citanten paalægges at tage beskreven og lovlig at lade forkynde.

Sagen beroer til Sommertinget 1779.

Nye Sag.

Reinert Jensen SelvEier paa Horneland anmelte at have til dette Ting og tiid ladet indkalde ungKarl Berje Olsen Hetlesæte, i anleedning at have solgt til indstevnte 9 Slagter Bæster neml: 4 á 6 ½ Rd: er 26 rd:, 4 á 4 Rd: er 16 Rd:, og eet for 5 ½ Rd:, i alt 47 Rd: 3 mrk:, hvorpaa \det sidste/ dog afslaget 3 mrk:, men da ei har leveret uden de 8 førstmelte, hvorfor h/an/d skulde have 42 Rd: Saa har h/an/d og intet fordret for det 9de som hand ei kunde finde, da hand det skulde levere, og da hand fandt det, vilde indstevnte ei tage derimod, hvorfor Citanten selv maatte slagte det; Men indstevnte har desaarsag ei vildet betale for de 8te bekomne uden 41 Rd: Thi paastaaer Citanten ham tildømt at betale den manglende 1 Rd:, med Processens Omkostninger, og derfor at liide Dom.

Berje Hetlesæter vedtoeg lovlig Varsel, men paastaaer sig den ei leverede Stud tilleveret, da hand derimod vilde levere(?) og betale 6 Rd:, foruden allereede betalte 41 Rd:, og var accorderet for 47 rd:, thi de 3 mrk: sloeg Citanten af, for at indstevnte skulde selv hænte Bæsterne paa Citantens Støel saa mange der fantes, og de som manglede som var den Stud for 5 ½ Rd:, skulde Citanten siden tilbringe indstevnte, men kom ei til hand reiste til Bergen for at sælge de øvrige, som Comparenten havde kiøbt for at sælge som Slagter til Bergen. Comparenten paastoed sig befriet for Citantens tiltale, og at vorde tilkiendt at faae den ei leverede Stud.

Reinert Horneland anmelte at 14 dage før 1ste Nov: havde h/an/d tilbuden Berje Hetlesæters brødre at tage imod Studen, men de kunde intet Svar give siden Berje Hetlesæter og h/an/ds Fader var i byen, og efter at h/an/d var kom/m/en hiem, har Citanten ved bud ladet indstevnte beede at hænte Studen, men da h/an/d ei kom, og af frygt for Foer-Trang nødedes h/an/d til at slagte Studen.

Citanten begiærede Sagen udsat til Som/m/er tinget 1779 til Vidners førelse.

Sagen beroer til Som/m/er tinget 1779. see fol: 85a.

Nye Sag

Ole Olsen SelvEier paa Hetlesæter anmelte at have til dette Ting og tiid ladet indkalde ved mundtl: Varsel Reinert Jensen Horneland, for at have udskiældet Citanten paa Tiende boden den 3 Nov: sidst, at liide Dom og betale Omkostninger, hvorom indstevnt at vidne under Faldsmaal, Helje Rommetvedt, Aslach

1778: 85

Isachsen Lunde.
Stevne Vidnerne Jens Jacobsen Skaffer og Rasmus Rasmussen Tvedt afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Reinert Horneland mødte og protesterede imod Vidners førelse, indtil hand derfor vorder lovlig stevnet, som ei til at høre Vidner, skeet er.
Rætten eragtede: At siden indstevnte ei er stevnet til at høre Vidner, kand og ingen Vidner antages til forhør forinden Paagiælderen dertil lovlig er vorden stevnet.
Sagen til den ende beroer til Som/m/er tinget 1779.

Contra Sag fra næst forrige side: Reinert Horneland contra Ber[je] Hetlesæter.
Berje Olsen Hetlesæter anmelte at have til dette Ting og tiid contra indstevnet Reinert Jensen Horneland til at levere sig den ovenmelte Stud som Contra Citanten ham har afkiøbt, og ei til Contra Cit: er leveret, imod derfor anbydende 6 Rd:, efter accordt, derpaa at liide Dom og erstatte Omkostninger.
Reinert Horneland vedtoeg lovlig Contra Varsel.
Sagen beroer til Som/m/er tinget 1779.

Arve Ligitimations Tingsvidne
For Rætten fremstoed efterskrevne Enke og børn efter afgangne Peder Rasmussen Huuse som døde i Føjens Skibreede, Finaas Præstegiæld i Bergens Stift neml: Enke Christi Salomons Datter med Laugværge Jens Ezechielsen Wiche, myndig Søn Clemen Pedersen \Leilænd: p: …..?/ ditto myndig Søn Anders Pedersen gl: 26 aar tiener sin Moder, hvilken Anders Pedersen er tilstæde for Rætten paa egne og sin Broder Clemen Pedersens Vegne i h/an/ds Svagheds forfald. Datter Marithe Peders Datter gift med Hans Hansen Søre Næsse Leilænding. Datter Mari Peders datter gift med Aslach Aslachsen Leilænding paa Geitung, hvilke begge ved Rætten vare tilstæde. umyndig Datter Christi Peders Datter, for hvem er Formynder og tilstæde Niels Siursen SelvEier paa Holme. umyndig Datter Gunnelle Peders D: for hvem er Formynder og tilstæde Halvor Gundersen SelvEier paa Næsse hvilke alle anmelte at være eeneste Arvinger efter afg: Salomon Pedersen der var Matros i Kongl: tieniste ved 4 Division, 1te Compagni N: 33, og Christi Salomons Datter hands kiødelige Moder, samt de øvrige alle hands kiødelige fuldSødskende. Viidere declarerede samtl: myndige Arvinger og de umyndiges Formyndere, at de umyndige Døtre ere hos deres Moder, og der nyder underholdning og opdragelse med viidere, og høilig dertil behøver hvad de efter deres broder Salomon Pedersen kand arve;
At ovenmelte sig saaleedes i Sandhed forholder; Derom fremstillede til Vidner Jan Hansen SelvEier paa Grutle og Hr: Nathanael Olrik Handlende boende i Hidschen som blev forelæst alt oventilførte, dertil de begge efter forelæste Eedens forklaring af Lovbogen med formaning at vogte sig for Meen Eed, og efter aflagde \Corporlig/ Eed med oprakte fingre efter Loven, eenstemmig vidnede og forklarede: At de anførte Salomon Pedersens Arvinger ere ham saaleedes beslægtede som ovenmelt, og at hand ingen fleere Arvinger enten heel eller halv Sødskende eller deres børn for nærværende tiid har i Live, samt at øvrige anførte sig saaleedes i Sandhed forholder som tilført og forklaret er.
Samtl: forbemelte tilstædeværende Arvinger paa egne, og Clemen Pedersen

samt de umyndiges vegne derefter declarerede for Rætten, at de beskikker Sr: Johan Ludvig Zinn velfornemme Kiøbmand i Kiøbenhavn til at imodtage deres Arv efter Salomon Pedersen, og paa deres vegne derfor at qvittere og Afkald at give som i alle maader skal være ligesaa gyldig som om de selv vare tilstæde og havde givet og underskrevet Afkald.
Comparenterne derefter begiærede det passerede som TingsVidne beskreven meddeelt som blev bevilget. Udstæd

Pante Bogen til inddragelse
Halvor Larsen Dyvigens Obl: til Ole Absalonsen Degernes p: 60 rd: 1 pr: i ½ Løb i Dyvigen dat: 25 Juni 1778.

Spedalsk Tingsvidne.
Skibreedets Lensmand Jens Jensen Bielland beklagede at her i Skibreedet er et Spedalsk Menniske, en Dreng ei fuldt 20 Aar gam/m/el, navnlig Tosten Olsen, paa Gaarden Tyse, som ikke alleene stærk er befængt med den Spedalske Sygdom, men end og yderlig fattig, saa hand baade liider Hunger og anden Nød, og ikke er eyende det allermindste til sin indlemmelse i Hospitalet, hvorom ellers Lensmanden var begiærende Almuens og Laug Rættets Svar og sandfærdige Vidnesbyrd?
Laug Rættet og samtlige tilstædeværende Almue blev forelæst det tilførte, og dennem om Rigtigheden og Sandheden deraf, af Rætten tilspurgt? Dertil de samtl: svarede og erklærede: At det andragne sig i alt saaleedes i Sandhed forholder som tilført er.
Lensmanden begiærede det passerede sig som Tings Vidne beskreven meddeelt som blev bevilget.

Bygsel Sedler
Krigs Raad Korens til Hans Olsen p: 12 mrk: Sm: i Søre Næsse d: 17 Dec: 1777. Manuf: H: bet: 8 skilling

Som aftenen paatrængte, beroer Tingets Continuation til i morgen.

Tredie Dagen den 25 Nov: 1778 continuerede dette Ting.

Pante Bogen til inddragelse publiceret
Erich Alsvogs Arve Skiøde til Ole Erichsen p: 21 mrk: S: ¼ H: i Alsvog d: 24 Nov: 78.
Niels Monsen Tvedts Skiøde til Svend Andersen p: ½ Løb ½ Hud i Tvedt d: 24 Nov: 1778.

Bygsel Seddel
Niels Haldorsens til Haldor Nielsen p: 12 mrk: Sm: 16 skl: Penge i Øfre Folgerøen d: 24 Nov: 1778. Manuf: H: 8 skl:

Laug Rætt til at betiene Rætten pro 1779 af nye gifte udnævnet Reinert Hansen Næsse, Abraham Størksen Ertzland, Peder Nielsen Øchland, Endre Erichsen Øfre Næss, Knud Nielsen Nordthun, Johannes Fransen Gillie, Ole Pedersen Sæverud og Salomon Pedersen Sæverud.

Siden ingen efter 3 ganges Udraab indfandt sig med viidere at gaae i Rætte, blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

Fiære Skibreedes Høste ting 1778 den 26 Novemb: holden paa Leervigs Tingstæd, af Rættens Betiente i overværelse af Distr: Foget, Skibr: Lensmand Mathias Johansen Eecheland (Echeland), Tingsøgende Almue og Laug Rættes Mænd
1. Ole Jensen Drange 3. Niels Torkelsen Svendsbøe 5. Thomas Pedersen Fosse 7. Haldor Johansen Røe
2. Hans Størkersen Hope 4. Jngebreth Johansen Sundfør 6. Niels Endresen Eidsvog 8. Hans Hansen Fioen

Allerunderdanigst og underdanigst publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger samt Collegii og høi Øvrigheds ordres ligesom for Etne Skibreede.

Tingenes Forandring ang:de
blev Almuen med Laug Rættet og Lensmanden tilspurgt, om det ikke kunde være liige beqvæmt, om Tingene i stæden for de forhen ere holden om Sommeren sidst i Juni, og om Høsten sidst i

1778: 86

Nov: kunde herefter holdes om Sommeren medio Maj, og om Høsten sidst i Sept: dertil de samtl: svarede Jo, at det var dem liige saa kiær og liige saa beqvæmt, at Tingene i stæden for de tiider de forhen ere holte, herefter holdes om Sommeren medio Maji, og om Høsten sidst i Septembr: eller ved Michaeli tiider.

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examineret, i overværelse af Lensmand Mathias Johansen Echeland og Skafferen Torbiørn Larsen Wiige.

Pante Bogen til inddragelse
Skiftebrevet efter Jngebreth Olsen Øfrebøe d: 29 Juni 1778 hvis Jordegods Udlægget i Pante bogen er indført.
[Skiftebrevet] efter Elen Ols Datter Øfrebøe d: 1 Juli 1778 ligeleedes.
[Skiftebrevet] efter Svend Pedersen Flatnes d: 1 Juli 1778 ligeleedes.

Opsat Sag fra fol: 51a. Torbiørn Øfre Wiig contra Torbiørn Nedre Wiig.
Begge Parter blev paaraabt, men da de ikke mødte eller møde loed; Saa beroer Sagen til Som/m/ertinget 1779.

Nye Leyermaals Sag
Velædle og Velviise Hr: Foget Koren anmelte at have ladet indkalde Marthe Endres Datter at liide Dom til at betale Bøder og erstatte Omkostninger for begangne Leiermaal med Aanen Johansen Emberland, da hun tiente paa Emberland Sundhorlehns SelvEier Gods.
Den indstevnte mødte og tilstoed baade jndstevningen og forseelsen, men beklagede sin yderlige fattigdom og at hun slet intet eiede, uden de fattige Klæder hun skiuler sig med, hvilket og Almuen og Laug Rættet bevidnede at forholde sig saaleedes i Sandhed.
Hr: Fogden som var informeret, at foruden at Barnet var dødt, skal Paagiælderinden have Arvet noget, maatte paastaae Dom til Bøders Udreedelse og Omkostningers erstatning.
Marthe Endres Datter forventede Moderation efter hendes fattigdom.
Thi blev udi Sagen afsagt følgende

Dom

Da Marthe Endres Datter har tilstaaet det paastevnte af hende begangne Leiermaal; Saa Kiendes og døm/m/es for Rætt og herved afsiiges: At Marthe Endres Datter bør bøde sine forbrudte Leiermaals bøder 12 Lod Sølv som er 6 Rd:, der til Districtets Foget betales, og efter Fr: 8 Juni 1767 sidde paa Vand og brød i stæden for Skriftemaal 8 dage, saa og erstatte Rættens Gebuhr 5 mrk: 4 s: Act: Sal: 5 mrk: 4 s: Stevnings P: 2 mrk:, {saa og} \samt/ om Dommen til Execution og forkyndelse forlanges beskreven, da betale det Stempl: Pap: 4 mrk: 8 s: alt at efterkom/m/es intet!! (inden) 15 dage efter denne Doms lovlige forkyndelse under Execut: tvang og Adfærd efter Loven.

Brand-skade Tingsvidne

Jacob Erichsen SelvEier paa Rødmyr i Sveens \Annex/ Sogn, Fiære Skibr:, Sundhorlehns Sorenskriverie, fremstoed og væmodelig beklagede, hvorleedes i hands eiende og beboende bemelte Gaards Huuse, høy lys dag Søndagen for St: Hans Dag sidst, da alle folk vare til Kirke, er opkommen en ulykkelig Jldebrand som tændtes i Jldhuuset, men veed ei eller har kundet giort muelig at afspørge, hvoraf er opkom/m/en, uden af en ulykkelig hændelse, og blev Comparenten som var alleene hiemme og havde lagt sig til at sove, ei Jlden vaer, førend en Mand fra en anden gaard kom tilløbendes og vækkede ham op, da Jldhuuset og Foer huusene var bespændt, og strax bleve alle Gaardens Huuse antændte, og, som umuelig at redde noget af, alleene ved disse 2 Menniskers hielp, alle af Jlden gandske fortærede, med ald deri værende Føde Vahrer og Meubler, som intet af Jlden blev levnet uden en liden gl: Sænge bue, som ellers ei var af nogen Værdie, og gammel og nedraadnet, saa ingen kand være deri, hvori ei var noget uden et par støkker ringe Boeskab, men alt øvrigt og alle Gaardens Huuse og Bygninger blev total opbrændt og af Jlden fortæret, med alt hvad deri var, saa at Comparenten

1778: 86b

med sine Huusfolk intet havde til Føde eller anden Nødtørft førend hand der med af god dædige Naboer blev hiulpen. Og da Comparenten for sin paaboende gaard Rødmyr i Fiære Skibreede, Sveens Annex Sogn, Sundhorlehns Sorenskriverie No: 82 Sundhorlehns SelvEier Gods af Skatteskyld 1 Løb 18 mrk: Smør og Landskyld 18 mrk: S:, 11 Spd: Korn agtede formedelst denne ulykkelige hændelse som har sat ham i den yderste fattigdom, at ansøge allerunderd:, nogle Aars Skattefriehed og befrielse for alle Udgifter; Saa var hand derom et formelig TingsVidne begiærende, til sin allerund: Ansøgning dermed at belægge.

Rætten oplæste for heele Almuen og Laug Rættet alt det tilførte, og derom æskede deres sandfærdige Vidnesbyrd, om ovenmelte sig saaleedes i Sandhed eller hvorleedes anderleedes forholder? Samtl: Laug Rætt og Almue svarede at det var dem alle fuldkom/m/en bekiendt, det andragne sig saaleedes at forholde som tilført er, i alle maader, saa at alle gaardens Huuse, da bemelte nedraadnede Sængebue ei kand komme i betragtning, total ere afbrendte med hvad deri var, saa at Jacob Erichsen derved er sat i de allerfattigste Omstændigheder.

Jacob Erichsen begiærede det passerede som TingsVidne sig beskreven meddeelt, som blev bevilget. Udstæd

Penge Mangels Lysning publiceret af Anfin Torbiørnsen av 1 Løb Smør ¼ td: Korn i Eidsvog som Erich Torbiørnsen nu paaboer dateret 26 Nov: 1778.

Pante Bogen til jnddragelse

Niels Olsen Kragschaats Arve-Skiøde til Nicolaj Nielsen paa ½ L: ½ Hud i Krogschaat d: 25 Janv: 1778.

Nicolaj Nielsen Krogschaats Obl: til Bent Nicolajsen Waage p: 60 rd: 1 pr: i ½ Løb ½ Hud i Krogschaat d: 24 Junj 1778.

Bygsel Seddel
Svend Phillipsens til Anders Gullichsen paa et Plads under Øchlands Bøe d: 26 Nov: 1778. Manuf: H: 8 skl:
Jens Olsens til Ole Jensen p: ½ Løb ½ Hud i Drange d: 26 Nov: 1778. Manufactur Huuset 1 Mrk:

Som Aftenen paatrængte, beroer Tingets continuation til i morgen.

Anden Dagen den 27 Nov: 1778 continuerede dette Ting.

Nye Sag
Velædle og Velærværdige Hr: Paludan Sogne Præst til Storøen og annecterede Meenigheder, loed anmelde at have til dette Ting og tiid ved lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet indkalde Hans Andersen SelvEier paa Nedre Wihovde, for til Citanten skyldig værende Præstehold for Langfredag 1769, 3de Trinitatie Søndag 1771, Anden Juule dag 1773, og Langfredag 1776, for hver gang 1 Rd:, er 4 Rd:, til at liide Dom til sam/m/e 4 rd: med Omkostninger skadesløs at erstatte.
Stevne Vidnerne Lensmand Mathias Johansen Echeland og Torbiørn Larsen Wiig afhiemlede under Lovens Eed saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Citanten loed paastaae Dom efter Jndstevningen.
Hans Nedre Wehovde blev paaraabt, men da hand ikke mødte eller møde loed; Saa blev ham given Rættens Laugdag til Som/m/ertinget 1779 første dag sam/m/e holdes; at møde og svare til Sagen hvilken Laugdag Citanten paalægges at tage beskreven, og lovlig at lade forkynde.
Sagen beroer til Sommertinget 1779.

Laug Rætt til at betiene Rætten 1779 af nye gifte opnævnet Gunder Hansen Løngholmen, Ole Endresen Tvedt, Tron Tronsen Emberland og Tollev Tollevsen

1778: 87

Hougeland.

Som ingen indfandt sig med viidere at gaae i Rætte, blev Tinget for dette Skibreede ophævet, og dette Aars Høstetinge saaleedes sluttet.

Pante Bogen til Udslettelse
Samson Jonsen Oves Obl: til Gunder Bogsnes p: 260 rd:, d: 28 Nov: 1776 No: 3 fol: 47 qvitteret 9 Nov: 1778.

Som ingen indfandt sig med viidere at gaae i Rætte, blev Tinget for dette Skibreede ophævet, og dette Aars Høste tinge saaleedes sluttet.

Og dermed kom ein til endes på året 1778 og.

Tingbok nr. I. A. 41 1777-1782 for Sunnhordland
Året 1779

(1779: 87)

Extra Aastæds Rætt

Anno 1779 Onsdagen den 24 Martii formiddag, er Extra Rætt sat paa Giæstgiver Stædet Engesund i Waags Skibreede i Sundhorlehns Sorenskriverie, Sr: Hans Henrich Jrgens nu tilhørende, i overværelse af Skibreedets Lensmand Knud Larsen Rydland, og efterskrevne af Fogden Velædle og Velviise Hr: Ulrich Wilhelm Koren opnævnte 6 Eedsvorne, ubeslægtede til begge Parter, og upartiske Laug Rættes Mænd de Dannemænd Lars Monsen Aarbøe, Ole Alvsen Titzlevold og Niels Larsen Tidtzlevold, Ole Knudsen Rydland den ældre, Jens Knudsen Rydland, og Ole Knudsen Rydland den yngre, alt efter forlangende af bemælte Sr: Hans Henrich Jrgens som beboer og af Ludvig Sørensen Bugge sig har tilkiøbt bemelte Giæstgiverie Stæd Engesund, hvis Jordebrug skylder i Landskyld 18 Mrk: Smør med Bøxel og Herlighed, til en lovlig Besigtelse og Syn over sam/m/e, i hvad Stand og Værdie det nu befindes, i hensigt til Eiendom/m/ens forbedring, og i tilfælde af dens jndløsning af nogen Odels Prætendent, da sam/m/es Erstatning med alt deraf dependerende, alt paa grund af den Kongl: allernaadigste Forordning 14 Janv: 1771 dens 8 art:

Efter at Rætten var sat, fremlagde Reqvirenten Sr: Hans Henrich Jrgens den hertil udstyrede Rættens skriftlige Stevnemaal af dato 29 Sept: 1778 for Laug Tings Rætten publiceret som med saadan Laug Tings Rættens Publications Paategning \blev oplæst/ lyder saaleedes.

Desuden fremstillede som Stevne Vidner Lensm: Knud Larsen Rydland og Lars Christensen Hofstad som afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre, at have forkyndt sam/m/e Stevning for Sælgeren og forrige Eiere Ludvig Sørensen Bugge som sine Børns Værge, med 10{ten} dages Varsel, da Ludvig Bugge paa Stevne Vidnernes anmeldende, at de havde forsømt rætte Varsels tiid, sagde, at det var ham det samme, og ham ligemeget de dages forskiel.

Ludvig Sørensen Bugge blev paaraabt men mødte ikke eller nogen paa hands vegne.

Sr: Jrgens derefter anviiste til denne Acts inddragelse, det til sig af forrige Eiere Ludvig Bugge paa bem:te Engesund udgivne Skiøde af 28 Sept: 1778 som med sine Paategninger lyder saaleedes. Dertil Sr: Jrgens refererede sig til sin i Stevningen indrykkede Reqvisition om Forretningen, og dermed paa grund af Forordningen havende hensigt, samt til den ende begiærede Forretningens fremme.

Rætten med samtlige Laug Rætt, i følge Reqvirentens forlangende, og overeenstemmende \med/ meer allerhøistbem:te Kongl: allernaad: Forordning, paa det nøieste eftersaae alle paa Engesund befindende Huuse Bygninger, som Laug Rættet blev af Dom/m/eren paalagt paa det nøieste og rigtigste efter sam/m/es nu befindende Værdie, at vurdere, som og paaskiønne Jordens beskaffenhed og tilstand, hvilket Laug Rættet forsikrede at efterkom/m/e, og blev da følgende befindende, og af Sr: Jrgens paaviiste Huuse Bygninger, da ingen fleere befandtes, af samtl: Laug Rættet og Besigtelses Mændene, anseet af Værdie for nærværende tiid som følger:

1. Stor Stue Huuset, tømret og bordlagt, med Pande Steen behængt, indrættet

1779: 87b

til en Stor Stue, hvori er en dobbelt Jern Vindovn, et lidet Kam/m/er med en gam/m/el uduelig Bielægger Ovn, et andet lidet Kam/m/er, en Sal oven paa i anden etage, et paneelet Kam/m/er,

1 gang, sam/m/es Værdie ansaae Besigtelse Mændene sig ei kyndige nok at fastsætte, men taxerede sam/m/es befundne Manglers brøstfældighed \som/ følger: Huuset mangler Svilder, Stav Leider paa yttre side, 3 Stokker i den Væg ved Skorsteenen, i Gulvene adskillige bord opraadnet, og Vinduerne over alt aabne samt Rammer og Karmer forraadnede. Sam/m/es istandsættelse som ei kand skee, uden Skorsteenen at nedtages, og igien opmuures, taxeres til 100 rd

2. J Vaan Huuset under sam/m/e Tag som ellers er behængt med Pandetag og tømret Vægge samt bordtaget, \er/ et Spiis Kam/m/er, og Skoele Kammer oven paa, samt et saa kaldet Lodse Kam/m/er, \som/ mangler Lem, Gulv og Vinduer, samt brøstfældig baade paa Tøm/m/er og bordTag, hvis istandsættelse og Reparation, da Synsmændene ei kunde taxere dets værdie, blev anseet at koste 40

---

140 rd:

skriver Eet hundrede og førgetyve Rdr: som disse 2 Huuses istandsættelse og Reparation ansees at vil koste.

3. Bemelte Vaanhuuses øvrige Jndretninger under Pandetag, med bordtag og tømrede Vægger, til Daglig Stue, Kielder, Kiøkken med 2de Skorsteene, og end nu et lidet Kiøkken, Sal oven paa, samt i Værelserne 2 bielægger Ovne som begge ere sønder, dette alt, blev vurderet i den stand det nu findes, til Værdie 30 rd:

4. Et Huus kaldet Rød Kam/m/eret, Pandetag, tømrede Vægger og bordklæd, anseet af Værdie 16 rd:

5. Et Huus kaldet Skorsteens bue, tømrede Vægger og Pandetag, mangler bordklædning, anseet af Værdie 24

6. Et Huus til Fiske Bue, Stav Værk, med Pandetag, anseet af Værdie, som meget brøstfældig til 24

7. Laden med Torve Tag, aldeeles forfalden og færdig at nedfalde, anseet til Værdie 2

8. Floren, tømrede Vægger, Torvtag, mangler Bordklædning, ansees af Værdie til 12

9. Et Laxe Jldhuus, Stav Værk med Torvtag, mangler bordklædning, vurderet til 3

10. Et Baade Nøst, Stavværk, Pandetag men uden Sue Tag, overalt \noget/ brøstfældig, anseet af Værdie 30

11. En Node Bue, tømret og med Pande Steen behængt, værd 12

12. En Kipper Bue, tømret, med Næver Tag, mangler bordklædning, anseet af Værdie til 6

13. Jldhuuset med Huun tag, af Stav værk, i slæt tilstand, anseet af Værdie foruden deri indmurede Kaaber Kiedel som er gam/m/el og lappet 2 3

Fleere Huuse fantes ikke; thi blev for det

14. Bryggen til Søen efterseet, og befunden gandske brøstfældig, samt anseet til Værdie 5

Summa disse fra det 3. til 14. beskrevne Bygningers fulde Værdie 166 rd 3 mk

Skriver Et Hundrede Sex og trediesindstyve Rigsdaler og tree Mark.

1779: 88

15. Blev efterseet en ved Stædet værende Kiøkken og Frugt Have som var gandske nedtraad af Creaturer \samt efterseet træerne ..k …..?/ og hvorom ingen Jndhegning enten af Planker eller andet befandtes

16. Endelig blev Jorden efterseet, og derpaa ikke befunden enten Veiter eller andre jndretninger enten paa Ager eller Eng, som til saadant haardelig trænger, saa at baade Ager og Eng var meget forsømt, og kommen aldeeles i Vanmagt og slet tilstand.

Saaleedes af Rætten og samtlige Laug Rættes Mænd befunden.

Sr: Jrgens derefter tilspurgte samtl: Laug Rættet om de ikke alle eller de fleeste var i liige Forretning her paa Stædet, da forrige Eier Sr: Ludvig Bugge tiltraadde sam/m/e, og om ikke den tiid var Giærde omkring Frugt og Kiøkken Haugen, samt derforuden fleere Bygninger som siden ere nedreevne, og hvilke(?) saadanne vare? Lensmanden, Knud Larsen Rydland, Niels Larsen Tidtzlevold, samt Lars Christensen Hofstad erklærede, at de vare med iblant Laug Rættet omspurgte tiid, da baade var Giærde af Eener Stave, og Plankeværk om Kiøkken- og frugt haven, saa vare og foruden de i dag befundne Huuse bygninger, endnu følgende bygninger den tiid paa Engesund som nu ere borte, og i forrige Eiere Ludvig Bugges tiid ere nedreevne og bortkomne nemlig: En Kipper bue med Rulle Huus og muuret Kielder under, og en Laxe Siaae eller Fiske Siaae, samt en Salt og Korn Bue paa Bryggen som er fløttet, og i meget ringere stand, opsat et andet stæd, i dag her i Forretningen anført under No: 12.

Da ingen viidere ved Forretningen havde at erindre; Saa bliver forinden sam/m/es Slutning, dens bekostning herved at anføre, nemlig

Skyds til Stædet 5 ½ Miil 3 Mand og Baad		(	1 rd:	5 mrk:	0
2 Dages Diæt penge paa hen Reisen á 4 mrk:		(	1	2	
Ligesaa Skyds og Diæt, Retour	bet:	(	3	1	
En Dags Forretning		(	3		
Forretningens udstædelse, Skriver og Forseiglings p:		(	1		10
Stempl: Pap: dertil		(		1	8
Fogden Velædle og Velviise Hr: Koren for Mænds opnævnelse af Reqvirenten selv betalt til Hr: Fogden			1		
Lensmanden for sin umage		(		3	
De 6 Laug Rættes Mænd hver 2 Mrk:	h:	(	2		
			14	1	2
For Laug Tings Stevningens bekostning, og Rættens underholdning ved Forretningen, begiærede Reqvirenten Sr: Jrgens tilført sig i tilfælde at blive erstattet			16		
	Summa		30	1	2

Da til slutning af den gandske Rætt blev

afsagt

Hvad foranførte Bygninger og andre Jndretninger af Sr: Hans Henrich Jrgens blive forbedrede, og i sin tiid høiere taxeret efter allerhøist(be:te?) allernaadigste Forordning, gives Sr: Hans henrich Jrgens og hands Arvinger, Reqress for, saavelsom og for denne Forretnings bekostning tredive Rd: 18 skl:, at faae erstattet af hvem som til Odels Løsning beviiser sig berættiget, naar hand saadan Løsning efter lovlig Omgang prætenderer.

Reqvirenten begiærede det passerede sig in forma beskreven meddeelt som blev bevilget.

Præstegaards Besigtelse

Anno 1779 Onsdagen den 7 April har ieg indfunden mig paa Fuuse som residerende Capellans Residence i Ous Præstegiæld i Ous Skibreede til sammes besigtelse i anleedning af forrige residerende Capellan Velædle og velærværdige Hr: David Werner Christi hands forfløttelse fra Embedet, og i

hvis stæd allernaadigst er beskikket her til residerende Capellan, Velædle og Velærværdige Hr: Jochum Kruger, alt i følge sidstmeltes Ansøgning til Stiftet og Høivelbaarne Hr: Stiftbefalingsmand de Schouboes derpaa tegnede Resolution af 9 feb: h: a: som alt lyder saaleedes: samt efter velbemelte Hr: Krugers derefter herom giorde Reqvisition, og i overværelse af Velædle og Velviise Hr: Foget Koren ved Fuldmægtig Mr: Kahrs i {eget} \andet/ Embeds forfald, hvorved var nærværende Skibreedets Lensmand den Velagte Hans Hansen Lundervig, og de af velbemelte Hr: Foget Koren til denne Forretning som besigtelses og Taxations Mænd opnævnte Eedsvorne Laug Rættes Mænd de Dannemænd: 1. Peder Pedersen Langeland, 2. Ole Nielsen Steentvedt, 3. Ole Larsen Løvschar, 4. Ole Thomassen Aadland, 5. Johannes Pedersen Aadland og 6. Peder Johannesen Aadland. Ved Forretningen var nærværende foruden velbemelte Hr: Fogden ved Fuldmægtig, baade Velærværdige Hr: Christi og Hr: Kruger, hvoraf den første foreviiste de her paa Præstegaarden den 7 Nov: 1736, og ved hands tiltrædelse til Embedet den 10 oct: 1770, i liige tilfælde holte Besigtelser, som efter afbetiening blev Velærværdige Hr: Kruger overleverede.

Hr: Kruger paastoed derefter denne reqvirerede Forretnings fremme til en lovlig og billig Aabods Taxation over befindende Mangler paa Præstegaardens Huuse.

Sorenskriveren derefter paalagde og tilholte Besigtelses og Taxations Mændene i Rættens overværelse paa det nøieste at besigtige de i forrige Forretninger anførte, Præste- eller Capellands gaarden Fuuse tilhørende Bygninger, hvad sam/m/e rigtig mangler, og hvad saadan Mangel og Aaboeds Reparation kand paa det rætteste og nøiagtigeste giøres Overslag paa at koste; hvilket Besigtelses Mændene lovede at efterkom/m/e, og blev da af dem efterseet, befunden og taxeret som følger.

1. Høe Laden mangler:

3 stoere Bielker eller Løe Better 15 Alen lange som ansees udøgtige, siden de ere sammenskiøtte, og hvori stæden for nye Bielker med Arbeids Løn, ansees at koste á 6 Rd:	18 rd	0	0		
1 Stav er forraadnet, paanye at indsætte	2				
Bordtaget fattes adskillige Stæder bord, og underslag samt Soeler, hvortil behøves omtrent 4 tylter bord som med Arbeidsløn vil koste	4				
og ½ tylt tøm/m/er til Soeler, som vil koste med Arbeidsløn	2			26	0	0

Derimod befantes denne Lade, som forrige Foretning viiser har alleene haft Torv Tag, og til hvis jstandsættelse, da blev taxeret omtrent 18 eller 20 rd:, nu at være forsynet med et døgtig Helle Steen Tag som gaaer de 2/3 deele af Tagets høide neden fra, der har været meget bekostelig \omtrent 50 Rdr:/ og kand lægge!! (ligge?) Mand efter Mand, da derimod et TorvTag i dets stæd \som/ kunde kostet 25 rd:, ikke regnes at kand lægge!! over 20 aar i det høieste, og om Torv tag nu skulde lægges, vilde Sue Taget behøve 15 tylter nye bord som vilde koste i alt med Arbeidsløn 10 Rdr:

2. Borge Stuen befantes ikke forbedret eller repareret siden forrige Forretning, altsaa blev begge Hr: Præster derom foreenede saaleedes at Hr: Christi betaler til Hr: Kruger den derpaa forhen lagde Aaboed 29 3 2

3. Stoere Floeren befantes i endeel brøstfældig, og behøvede følgende:

3 omfar Tøm/m/er neden til, er forraadnet, dertil

behøves en tylt Tøm/m/er, som med Arbeidsløn vil koste	8	3	0			
BordKlædning overalt foruden det gamle, dertil behøves 5 ½ tylt bord med Arbeidsløn	4	1	8			
12 Oplændinger á 6 s:		4	8			
Tillier 6 Tøm/m/er Stokker á 6 s: og Arbeidsløn 3 mrk:		5	4			
2 tylter tykke bord til Tillie Aaser	1	2		15	4	4
				71	1	6

1779: 89

		Transp:		71	1	6

Paa disse Huuser af Hr: Christi oplagt Steen Helle Tag de 2/3 deele Tagets høide neden fra, i stæden for dertil ved forrige Forretning er vurderet Torve Tag, hvilket Helle Tag vel muelig kand have kostet omtrent 18 rd:, som er durabel og kand lægge!! i mange Mands tiid, derimod Torv Tag der i stæden, ei kunde lægge!! over 20 Aar i høieste, og ei kunde koste der over 13 Rdr:, og kand Sue Taget til Torv Tag ansees døgtig nok.

4. Lille Floeren findes i god stand undtagen følgende:

1 lang Svil er forraadnet, og vil koste af nye med Arbeidsløn	1	0	0			
Bordklædningen vil forbedres med {2 tylter} \nogle/ bord, som med Arbeidsl: vil koste, 1 tylt 6 alens bord, 1 tylt 4 alens bord	1	1	8			
4 Oplændinger á 6 Alen		1	8			
Til Gulvet behøves 3 tylter tykke bord á 4 mrk:	2					
deruden 12 stokker Tøm/m/er á 6 s:		4	8			
Arbeidsløn	1			6	1	8

Dette Huus er ligeleedes tækket 1/3 deel med Steen Heller, i stæden for at ved forrige Forretning er vurderet Torve Tag, hvilket Helle Tag vel muelig kand have kostet omtrent 8 á 9 Rd: da derimod et Torv Tag ei kunde have kostet over 6 Rd: 3 mrk:, og fattes intet paa Sue Taget til at paalægge Torv Tag,

5. Ildhuuset befantes nye opsat og blev af Hr: Kruger modtaget for nye og i fuld stand, og uden mindste Aaboedsfalds Prætension. Hr: Kruger derhos anmelte, at sam/m/e var hidtil tækket halvt med Steen Heller, men hand agter at tække det fuldt med Steen Heller, hvorfor til forbedrings gotgiørelse i sin tiid tog sin Reservation.

6. Baade Nøstet blev derefter efterseet, og befunden at kand ikke repareres som det er, da baade Væggene som er {….} Tøm/m/er, saa og Taget, er forraadnet, bestaaende af Torv tag, men behøves at need riives, og nye igien opbygges, i hvilken henseende de af det gamle Nøst nogenleedes brugelige Materialier, blev vurderet og anseet af Værdie 6 Rdr: derimod et nye Nøst og dertil behøvende Materialier ansees at kand koste, som følger:

3de tylter 10 Alen lange, som ei til saadan brug

behøves kostbarere end pr: Tylt 2 Rd: er	6 rd:	0	0			
18dten Stokker til begge Brøsterne á 1 mrk:	3					
6 Bielker á 10 Alen lange á 1 mrk:	1					
24 stk: Spær 7 Alen á 4 skl: støkket	1					
Til bordklædning i begge brøster eller Huusets ender 4 tylter bord á 24 s:	1					
4 tylter Huun á 10 s:		2	8			
Til Port og Vindskeeder 1 tylt bord		4				
og 3 stk: Træer á 6 Alen lange á 4 s: til Portene			12			
1 tylt Torv holder og Oplændinger med Torvholds Kroger		4	12			
14 tylter bord til Sue Tag, hvoriblant halvdeelen kand være Huun, anslaaes á tylt bord 7 tylter á 1 mrk: 8 s:	1	4	8			
Huun 7 tylter á 10 s:		4	6			
50 Voger Næver á 20 s:	10	2	8			
Arbeidsløn for heele Bygningen	8					
	---	---	---			
	34	5	6			
Hvorfra afgaaer for de Materialier som af det gamle Nøst kand bruges	6					
Bliver igien Aabods Ansvar	---	---	---	28	5	6

7. Endelig bliver at eftersee Vaan-Huuset, Præste Huuset kaldet, bestaaende af en daglig Stue, hvori nu er indsat nye Vinduer, ved hvilken Stue er 2de Kammer, udi det eene er et Kielder Skab med afdeeling, viidere et Kiøkken og Spiise Kam/m/er med en liden Stue hos kaldet Amme Stuen, samt 2 Melke Boer, og under Huuset en muuret Kielder, alt under et Tag. Derom proponerede begge Dhr: Præster, at den forrige Forretning af 10 oct: 1770 maatte som usvækket lægges til grund, og blev i dets følge Huusets nu værende Værdie i den stand det nu befantes vurderet til 36 Rdr:, samt en bielægger Kakkelovn som ere sprukken \i(?) Stæder/ og af Værdie 6 Rdr: Dernæst blev samme gamle Huuses høist nødvendige Reparation til saaviit at det kand {……..}

1779: 89b

			Transport	106 rd:	2	4 s:

være beboelig saalænge det kand staae, anseet og vurderet at behøve, følgende bekostning:

En Stavleide over Gangdøren vil repareres som er gaaet af sit stæd med 3 Oplændinger á 6 s:	0	1	2
1 Jern hage med Split, hvortil vil medgaae ½ Vog Jern og med Arbeidsløn vil koste	1	3	
4 tylter bord til bordklædningen at reparere hvor fattes á 4 mrk:	2	4	
1 Vindus Karm og Ram/m/e i den eene Melkeboe er forraadnet, dertil nye bord		2	
Arbeidsløn for alt ovenmelte Tøm/m/er Arbeide	1		
7 Vindues Ruder á 2 s:			14

Bislaget ved Præste Huuset mangler:

En Soele hvortil behøves en 7 alens
Tøm/m/er Stok 10
1 tylt 6 alens bord 4
ArbeidsLøn 1 7 3 10
Kielderen fattes intet. ---------- ----------
Summa foranførte Aaboed 113 rd: 5 mrk: 14 s:
skriver Et hundrede og tretten Rigsdaler 5 mrk: 14 s: Dansk Courant.

Angaaende sidstmelte Præste Huus, begiærede begge Parter, at sam/m/e maatte i alt ansees herefter ligesom derom er kiendt og afsagt ved forrige Forretning af 10de oct: 1770.

Som Aftenen paatrængte, beroer Forretningens fremme til i morgen.

Anden Dagen den 8de April continuerede denne Forretning,

da i ovenmelte alle samtlige vedkommendes Overværelse, da Velærværdige Hr: Christi forestillede: At da hand havde paa Høe Laden, samt begge Florene tækket for den største deel med kostbar Steen Helle Tag, som er saa meget kostbarere end Torve Tag; Og da saadan Helle Tag som med førsel fra Fieldberg Øen har kostet ham, til Laden omtrent 60 rd: til den eene Flor 18 rd: og til den anden do: 9 á 10 Rd:, er saa durabel, at sam/m/e næsten kand siges aldrig at forgaae, saalænge det ordentlig bliver undertiiden efterseet, saa det kand vare mange Mands Alder, og een bekostning som naar engang er giort, er for meere end 100 Aars Nytte; Saa, formodede hand, at denne bekostning paa Helle Tag bliver ham gotgiort, i den paa Bygningerne blivende Aaboed, som noget hand har giort meere til Eftermænds end egen Nytte \og ei forbunden til/ og i Patriotisk hensigt, da det er øjensynlig, det Torv Tag er i sin Varighed, ei at tage i Consideration mod Helle Tag, og desuden til skade \for Jorden/ der hvor Torven tages, saa og for Tøm/m/er Værket som sam/m/e skal bære som Tag. Ihenseende til de i Høe-Laden casserede og til Aaboed af Besigtelses Mændene beregnede 3 Bielker til 18 Rd: da maatte og Hr: Christi derom forestille, hvor urimelig Taxations Mændene her{udi} udi have givet deres betænkning, siden Bielkerne haver staaet saa længe, som Laden har staaet, og bærer ligesaavel Taget som nye og heele Bielker, da uagtet disse ere sammen skiødt, skal dog ei paa nogen af dem findes forraadnelse, desuden kand ei finde grund til, at 3 Bielker nu findes taxeret til 6 rdr: støkket, der ved sidste Forretning, er 5 Bielker alle i alt kun vurderet til 6 rdr: Laug Rættet declarerede: At kunde ikke udi deres Taxation giøre nogen forandring som allereede af dem giort efter beste Skiønnende. Velærværdige Hr: Kruger imod Hr: Christies tilførte declarerede: At ville være gandske vel fornøiet, at bemelte 3de Helletækkede Huuse, havde i dets stæd været forsynet med Torv Tag som sædvanlig paa slige Huuse, og hvilket var conform med forrige Besigtelse, og derfor anseer den paa Helle Tag giorde større Depense af Hr: Christi, for at være giort for hands egen Regning: Men ellers ingenlunde vilde tænke(?) saa ubillig,

1779: 90

at {io} var fornøiet, at Hr: Christi borttoeg disse ommelte Heller, og derimod tilsvarede Torv Tag, med hvad dertil hører, efter Mændenes Taxation. Ellers maatte end ydermeere erindre: At saalænge hand ei var forvisset, at faae af sin Successor gotgiort, hvad meere end til Nødvendighed, til Huusenes forbedring, af ham kunde vorde udgivet, det hand ikke er, maatte hand selv risqvere hvad meere hand nu maatte med Hr: Christi indgaae, det hand holt for, ei billig af ham kunde prætenderes.

Begge Parter indloed Forretningen til endelig Kiendelse og Beslutning, hvortil sam/m/e blev optagen, og forinden anført denne Forretnings bekostning, nemlig
Sorenskrivers Skyds 3 Mand og baad 6 Miil á Miil 2 mrk: (2 rd: 0 0

Diæt penge 2 dage paa hen Reisen				(	1	2	
Skyds og Diæt Retour			bet:	(	3	2	
2 Dages Forretning				(	5		
Forretningens udstædelse, beskrivelse og forsegling				(	1		10
Stemplet Papiir dertil				(		1	8
					13	0	2

Hr: Fogden

for Mænds Opnævnelse	1	0	0)				
Skyds 3 Mand og baad 6 Miil á Miil 2 mrk:	2		)				
Diæt penge 2 dage paa hen Reisen	1	2	)	Imodtaget af			
Skyds og Diæt Retour	3	2	)	Sr: Kahrs			
2 Dages {Forretning} Nærværelse ved denne Forretning	5		)		12	4	

Lensmanden for Laug Rættets tilsigelse og sin Nærværelse		(		4	
6 Laug Rættes Mænd á 3 mrk: for deres Reise og 2 Dages	betalt	(			
Forretning		(	3		
			29	2	2
Hr: Kruger anmelte at kunde \ligesom og ved forrige Forretning skrevet(?) er/ anføres til Rættens Underholdning til ham			6		
Summa denne Forretnings bekostning			35	2	2

Derefter blev Forretningen sluttet, og i samtliges Nærværelse af den gandske Rætt dømt og {afsagt}

Afsagt

Efter given Anleedning i denne Forretning bliver at \ventilere og/ paakiende efterskrevne 3de poster. 1te Jhenseende til Præste Huuset hvorleedes dermed skal forholdes i tilfælde, at det nedfalder og et nyt skal opbygges, hvem da sam/m/es bekostning skal komme til kost. 2det Om de af Hr: Christi oplagde Steen Helle Tage skal ham gotgiøres til afdrag i den øvrige Aaboed, og 3de Den af Besigtelses Mændene taxerede Aabods Ansvar tilligemed Omkostningernes erstatning for denne Forretning. Hvad angaaer det 1te, da er derom afsagt en Kiendelse i Forretningen af 10de oct: 1770, hvormed begge Parter ere foreenede, for deres deel for nærværende tiid, og ihenseende til det 2de Da siden Hr: Christi derudi har frievillig giort en bekostning som hand ei var forbunden til, og hvilken ikke kand paalægges nærværende eller efterkom/m/ende Successor at erstatte, som og Hr: Kruger derimod i kraftigste maader har protesteret, ligesom ellers naar Hr: Christi havde forsynet de omventilerede Huuse med Torv Tag intet meere af ham kunde prætenderes; Saa kand denne Rætt ei andet end kiende billig at Hr: Christi aftager og bortfører som sin Eiendom de oplagde Steen Heller, og derimod tilsvarer iblant Aaboeds fald paa Præstegaards Huusene, hvad Torv Tag i Steen Hellenes Stæd kand ansees at koste: Samt betreffende 3de post, Da vil Aaboden saaleedes som sam/m/e af Besigtelses Mændene er taxeret, af Velærværdige Hr: Christi blive at betale til Velærværdige Hr: Kruger, saa og Omkostninger paa denne Forretning ligemeget af begge Hr: Præster at udreede; Thi Kiendes og døm/m/es for Rætt og herved afsiges: 1te At den paa denne Præstegaard den 10de oct: 1770 holte Forretning, bliver ihenseende til Præste Vaan Huusets opbyggelse i det tilfælde sam/m/e nedfalder eller ei kand staae længere, som usvækket, af den/n/e Forretning upræjudiceret og uforandret. 2det Velærværdige Hr: Christi beholder til sin Eiendom strax at bortføre, de af ham paa Høe Laden og begge Florene

oplagde Steen Heller, og derimod tilsvarer Aabods fald til disse Huuse for Torv Tag, som manglende. 3de

1779: 90b

Altsaa og ellers, betaler Velærværdige Hr: Christi til sin Successor Hr: Kruger Aabods fald for efterskrevne og foranførte Huuses og Bygningers Mangler som følger.

1. Høe Laden	26 rd:	0	0			
og til manglende Torvtag og Sue Tag	35			61 rd:	0	0
2. Borge Stuen				29	3	2
3. Stoere Floren	15	4	4			
og til manglende Torv tag	13			28	4	4
4. Lille Floren	6	1	8			
og til manglende Torv Tag	6	3		12	4	8
6. Baade Nøstet				28	5	6
7. Vaan Huuset eller Præste Huuset				7	3	10
	J alt den S:ma			168 rd:	2 mk	14 s:

Skriver Et Hundrede trediesindsTyve og Aatte Rigsdaler 46 skl: D: Ctt:(?) (Courant), og hvorimod Hr: Kruger i sin tiid tilsvarer Huusene i forsvarlig stand, undtagen hvad Præste Vaan Huuset angaaer, i det tilfælde at sam/m/e nedfalder eller af ælde kom/m/er paa fald og desaarsage maae nedrives, hvorfor hand da ei tilsvarer meere end efter sam/m/es Vurdering 36 Rd:, og for den gamle søndersprukne Kakkelovn som det eeniste Jnventarium ved denne Capellansgaard 6 Rdr:, i alt disse 2 sidstmelte poster Toe og Førgetyve Rigsdaler D: C…(?) (Courant). Af denne Forretnings bekostning betaler Velædle og Velærværdige Hr: Christi 17 Rd: 4 mrk: 1 s: og Hr: Kruger foruden Rættens underholdning 11 rd: 4 mrk: 1 s: Det tildømte efterkom/m/es inden 15 dage efter denne Doms lovlige forkyndelse under Execution og Adfærd efter Loven. Udstæd til begge

Sommer Ting for Waags Skibreede paa Bekkervig Tingstæd den 26 April 1779, sat og holden af Rættens Betiente i overværelse af Hr: Foget Koren, Skibreedets Lensmand Knud Larsen Rydland, samt tingsøgende Almue og efterskrevne 8te Eedsvorne Laug Rættes Mænd
1. Lars Einersen Østevold 3. Jngebr: Christoph: Sandtorv 5. Thomas Larsen Nor: Aareland 7. Niels Larsen Fittie
2. Niels Larsen ibd: (Østevold) 4. Johan/n/es Jørgens: Sør: Aareland 6. Biørn Jacobs: Stangeland 8. Johannes Larsen Lande

Da først allerunderd: og underdanigst blev publiceret see fol: 93b og 103b
allern: Placat 30 Nov: 1778 om indenlandske Kaaber- og Jern Vahrers Stempling som sendes til Westindien d:
[allern: Placat] som fornyer Forbudet af 26 Juni 1747 imod Qvægs og Kalves samt raae Huders og Skinds Jndførsel i Norge fornyes og igientages d: 1 feb: 1779.
[allern: Placat] ang:de Fyrerne i Danmark og Norge d: 1 feb: 1779.
[allern: Placat] ang:de Kiøbe Sum bør nævnes i Skiødet med viidere d: 22 feb: 1779.

[allern: Placat] ang:de hvad skal betales til de af de virkelige Consuls antagne Vice Consuler saalænge Krigs urolighederne varer d: 1 Marti 1779.
Forordning om en extraordinari Afgift af Skibe og Vahrer, d: 19 Marti 1779.
Stiftets Lysning efter een fra Woss undviigt ved Navn Jon Mikkelsen d: 9 feb: 1779.
[Stiftets Lysning] efter en Delinqvent Jon Knudsen Ør.eland(?) (Ørteland?) undviigt fra Nedenæs. d: 6 April 1779.
Communication 12 Janv: 1779 af Kongl: befaling 16 Dec: 1778, at ingen maae tage tieniste hos Capere.
[Communication] 22 Dec: 1778 af Rentek: Skr: 5 d: om Hugst i Almindinger.
[Communication] 5 Janv: 1779 af 12 Dec: 1778 Canc: Skr: om Militair assistence naar Capere indfinde sig i Havnene.
[Communication] 6 Apr: 1779 om reede Penge Bøder Sagers afgiørelse hvorviit kand skee uden Dom.

1779: 91

Formynder Ting blev holden, og Børne Midlerne befunden i behørig rigtighed efter Formynder Bogen.

Pante Bogen til inddragelse publiceret
Skifte 23 Juli 1778 efter Anders Larsen Store Tofteland
[Skifte] 29 Juli 1778 efter Peder Svendsen Nedre Waages Hustrue
[Skifte] 7 Sept: 1778 efter Knud Andersen Bakkesund
[Skifte] 9 Martii 1779 efter Erich Larsen Søre Aarlands Hustrue
[Skifte] 15 Martii 1779 efter Poul Christophersen Remmereides Hustrue
Alle Jordegods-Udlægge i Pantebogen extraheret
Henrich Christi Pante Obligation til Wilhelm Smidt paa 300 rd: 1 pr: Østevold, Møgster Kirker efter Skiøder 28 Juli(?) 1768 og 6 Apr: 1768 med 12 Leie Kiør d: 21 Nov: 1778.

Pante Bogen til Udslettelse
Henrich Christi Obl: til Magdalene Smith 300 rd: d: 26 aug: 1768 No: 2 p: 460 qvitteret 21 Nov: 1778.

Pante Bogen til inddragelse
Kongl: allernaad: Privilegium paa Tobaks Handel for Henrich Christi dat: 1te Sept: 1778.

Bygsel Seddel publiceret
Bendt Olrich Hynnemørs til Hans Johansen paa 1 pd: 21 mrk: Smør i Gougseim dat: 26 April 1779. til Manuf: H: bet: 8 skilling

Nye Justitz Sag
Velædle og Velviise Hr: Foget Koren fremlagde een paa Justitiens vegne udstyret skriftl: Stevning contra Erich Larsen Aarland med fleere for at have uden Anmeldelse for Øvrigheden, afspækket en funden Hval med viidere efter Stevnemaalets indhold som blev oplæst og lyder saaleedes:
Stevne Vidnerne Lars Jørgensen Fagerbakke og Anders Eliassen Fagerbakke afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre sam/m/e oplæste Stevning lovlig for alle vedkom/m/ende og indbenævnte at have forkyndet.
Hr: Fogden derefter fremlagde den i Stevnemaalet paaberaabte Opmaalings Forretning af 25 {…} \Martii/ 1779 som blev oplæst og lyder saaleedes:

Samtlige indstevnte mødte Personlig, og hvoraf Erich Aareland og Johannes Støele som forklarede at den 10 Janv: sidst, fandt de en Miil uden for alle Land, i vildt Hav en Hval som var afspækket, uden at de veed af hvem, som kand være skeet af Skibsfolk i Søen, og hvorpaa intet Spæk fantes uden fra Gadboren til Stærten paa den eene side, omtrent 3 skriver tree Alen lang, men Hovedet var afspækket, og Jndvolden laae paa Søen, da de fik de i Stevningen benævnte Brugere til hielp til at føre Fiske Radden til Lands, som dog ei kunde bringe den længere end til første Hav skiær Olsvogen, som var saa ubeleilig at de hverken kunde giøre den fast, eller belægge den, saaleedes at de kunde være sikker, at den ei af Søen skulde strax blive borttaget, hvilket saavelsom tilgaaende Silde Fiske var Aarsag, at de ei kunde give sig tiid til at reise til Hr: Fogden for derom at giøre anmeldelse, det de tilstoed at have forsømt, dog underrættet \de/ Henrich Christi derom, og som de fik denne Hval Rad til ben:te Olsvogen Søndag aften, begyndte de Tiirsdag at afskiære der lidet Spæk og Kiød som paa Radden fantes, og først nogle dage efter maalte de Hvalen som var fra Blæsten til Stærten lidt over 15 alen, den de meente som Odelsmænd at tilhøre, \s..(?)/ og overalt ansaae det lidet Kiød der var derpaa /: thi Spæk var ei engang nok til F….g.(?) Spæk :/ for saa ubetydelig, at det aldrig kunde kom/m/e i consideration eller paa Hands Maj:ts vegne kunde være værd at paastaaes: At Hovedet ei var bleven siddende ved Ryggen ved Opmaaling af Sr: Christi var skeet imod deres Villie af Søens brud og Magt, men Stærten maatte de skiære fra, for at kom/m/e til at arbeide det øvrige. Altsaa haabede at være frie for Paaanke, allerheldst de ei udbragte meere deraf end deres Arbeide betalt, nemlig Spæk for 33 Rd:, iberegnet 2 tdr: Jster, samt 6 tdr: Tran af Kiødet og Jndvolden, som de har faaet 11 rd: for tønden af. Biergerne refererede sig i alt til det af Finderne tilførte, og dernæst protesterede Christopher Øfre Waage og Johannes Øfre Waage imod nogen Procedur at frem/m/e imod dem ved denne Rætt, saasom de sorterer

1779: 91b

under Lyse Closters Jurisdiction, og derfor i kraftigste maade exiperede Forum. De sig fremstillende Comparenter erklærede viidere: At der vare fleere og i alt 14 Mænd som fik Part i det der udkom af denne Hval Rad, som ei alle ere stevnte, og hvilke dog alle vare med at biærge, og formoder at een ikke bliver straffet for andre Medskyldige.

Hr: Fogden derefter fremlagde Sr: Christies attest om Trannens beløb af bemelte Hval, d: 23 April sidst saalydende:

Hr: Foget Koren som havde bemærket af Biergerne til den fundne Hval deres egen tilstaaelse inden Rætten, at Hvalen af dennem var bleven solgt for 33 Rdr: og Trannen desuden udbragt til en S:ma af 66 rd:, kunde ei andet slutte, end at denne Hval som næsten var gandske afspækket, da den blev funden har været af det største slags, i det mindste af den Længde, at Hds: M: sin Andeel burde tilkom/m/e; og da de tillige gandske havde fortiet Hvalens jndbiergning, og Hr: Fogden alleene ved en Hændelse af nogle reisende folk fik derom Oplysning, saa var det hand intet viidere paa sin siide kunde iagttage, end at lade overblevne Levninger besigtige og opmaale, hvorom den i Rættelagde og uimodsagde Opmaalings Forretning vil oplyse det fornødne; Saa var det at hand for saaviit den Andeel af Finderne og Biergerne som vedkom Sundhorlehns Fogderie, maatte paastaae: At halve deelen af den udbragte Værdie af Hvalen maatte tilfalde den Kongl: Cassa, ligesom alle foraarsagede Omkostninger \med 10 rd:/ at blive paa Biergerne og Findernes egen Regning, som de der har handlet mod Lovens allernaadigste Forskift, og saaleedes indlades Sagen under Dom.

Sr: Christi som Præste- og Kirke Tiende Tager reserverede den sig end nu tilkom/m/ende Tiende som af denne Hval resterer med 5 rd: 3 mrk: 10 s:

De øvrige indstevnte her under Jurisdictionen sorterende, beklagede at den frie fordeel som kom ud af og til overs af denne Hval Rad, som kom paa fuld Mands Lod 8 ½ Rd:, i alt, efter

at Baade og Reedskabs Slid, Brænde at kiøbe etc: \var frataget/ ei var meere end ordinair DagsLøn for 14 dage de arbeidede dermed, hvorfor de haabede aldeeles frie findelse, og indloed Sagen under Dom, reserverende deres Regress hos øvrige Medskyldige.
Sagen blev til Doms optagen til i morgen.

Bygsel Seddel publiceret
Hr: Palludans til Biørn Mogensen p: ¼ Løb ¼ Hud i Præstbøe, med Vilkor at Marithe Giermunds Dr: livs tiid nyder paa gaarden underholdning, eller 2 tdr: Havre Korn, en Koe og 6 Smalers foster, samt HuusVærelse d: 29 Nov: 1778. Manuf: Huset 8 Skilling
Ditto til Erich Hansen paa 1 Løb 1 Hud i Sæterbøe d: 25 Marti 1779. paategnet af Hr: Palludan til Manufactur Huuset intet af Jorddrot eller Leilænding betalt.

Spedalsk Tingsvidne.
Lensmanden Knud Larsen Rydland for Waags Skibreede, androeg, at her i Skibreedet er et Spedalsk Menniske ved Navn Steener Heljesen, paa Gaarden Age, som er gandske befængt med den Spedalske Syge, og saa yderlig fattig, at hverken hand eller hands Forældre eier det {meste} mindste til den allernødtørftigste underholdning, mindre til at bekoste sig i Hospitalet med, saa hand liider baade Hunger og anden Nød, og alleene lever af hvad hands Forældre gaaer om og betler; Og da hand nødvendig maatte føres ind til Hospitalet i Bergen; Saa var Lensmanden

1779: 92

om saadan hands tilstand, TingsVidne begiærende.
Rætten forelæste Laug Rættet og Almuen det tilførte, som de samtlig declarerede, at var dem bekiendt sig saaleedes at forholde i Sandhed.
Lensmanden begiærede det passerede som TingsVidne sig beskreven meddeelt som blev bevilget. Udstæd

Spedalsk Tingsvidne.
Lensmanden Knud Larsen Rydland for Waags Skibreede androeg, at her i Skibreedet er et Spedalsk Menniske Anders Heljesen paa Gaarden Age, som er gandske befængt med den Spedalske Syge, og saa yderlig fattig, at hverken hand eller hands Forældre eier det mindste til den allernødtørftigste underholdning, mindre til at bekoste sig i Hospitalet med, saa hand lider baade Hunger og anden Nød, og alleene lever af hvad hands Forældre gaaer om og betler; Og da hand nødvendig maatte føres ind i Hospitalet i Bergen; Saa var Lensmanden om saadan hands tilstand, TingsVidne begiærende.
Rætten forelæste Laug Rættet og Almuen det tilførte, som de samtlig declarerede var dem bekiendt, saaleedes sig at forholde i Sandhed.
Lensmanden begiærede det passerede som TingsVidne sig beskreven meddeelt som blev bevilget. Udstæd

Spedalsk Tingsvidne.
Ligeleedes om Knud Wermundsen paa Drivenes, saa hand lider baade Hunger og anden Nød; Og da hand nødvendig maatte føres ind til Hospitalet i Bergen etc: Udstæd

Nye Sag.
Sr: Bent Olrich Hynnemør i Bekkervigen fremstillede som Stevne Vidner Lars Jørgensen Fagerbakke og Anders Eliassen Fagerbakke, ved hvilke hand har ladet indkalde med lovlig mundtl: Varsel Ole Ottesen Stolmevogen for at have revet Lyng paa Citanten tilhørende

freedlyste Øe Sælbiørn, derfor at liide Dom til Bøder og Omkostninger samt høre Vidner som ligeleedes under Faldsmaals Straf er indstevnet, nemlig Ole Salthellen, Niels Jndre Rabben og Johannes Jndre Rabben.
Stevne Vidnerne afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Ole Ottesen Stolmevogen mødte og tilstoed lovlig Varsel og nægtede at have revet Lyng paa Sælbiørn som hand ei heller har hørt er freedlyst, men vel veed at tilhøre Citanten.
De indstevnte Vidner bleve paaraabte som alle mødte, og blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende,
da fremstoed som 1te Vidne Ole Johannesen Leilænding paa Salthellen, som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: At veed vel, Citanten eier Sælbiørn og har freedlyst sam/m/e, men har ei seet indstevnte Ole Ottesen enten reevet eller taget Løng der nogen tiid. Dimitteret.
Fremstoed som 2de Vidne Niels Johannesen Jndre Rabben som aflagde Eed og forklarede: Ligesom 1te Vidne. Dimitteret.
Fremstoed som 3de Vidne Johannes Johannesen Jndre Rabben som aflagde Eed og forklarede: Ligesom de forrige Vidner. Dimitteret.
Sr: Hynnemør begiærede Sagen udsat til Høste tinget førstk:de som blev bevilget.

Nye Sag
i alt som forestaaende contra Asbiørn Rasmussen Stolmevogen.
Asbiørn Rasmussen Stolmevogen tilstoed lovlig Varsel, og var bekiendt at Sælbiøren Øen tilhører Bekkervigen samt at den er freedlyst, og har vel revet Lyng der undertiiden paa et Aars tiid, men ei før. /: Vidnerne ere de sam/m/e som ovenmelt :/
fremstoed som 1te Vidne Ole Johannesen Leilænding paa Salthellen som aflagde Eed og forklarede: {Liges} At har seet den indstevnte een gang dette Aar rive Lyng

1779: 92b

paa bem:te Sælbiørn, en færingsbaad fuld, i øvrigt ligesom i forrige Sag. Dimitteret.
2de Vidne Niels Johannesen Jndre Rabben aflagde Eed og forklarede: Ligesom i næstforrige Sag. Dimitteret.
3de Vidne Johannes Johannesen Jndre Rabben som aflagde Eed og forklarede: Ord til andet som i næstforrige Sag.
Citanten loed Sagen beroe til Høste Tinget 1779.

Nye Sag.
Niels Mortensen Flygensfær anmelte at have til dette Ting og tiid med lovlig mundtl: Varsel ladet indkalde Sr: Natanael Mathiassen til at betale sig skyldig værende Løn for 4 ½ aar, første aar 6 rd: og 1 rd: til en halv Hud Læder, 2det aar 7 rd: og 1 rd: til en halv Hud Læder, 3die aar 9 rd:, og 4de aar 10 rd:, samt for det sidste halve Aar 5 rd:, derfor at liide Dom, samt Omkostninger at erstatte.
Stevne Vidnerne Lensmand Knud Larsen Rydland og Jens Knudsen Rydland afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre efter Loven, saaleedes lovlig at have stevnet Natanael Mathiassen til at betale 4 ½ aars Løn, efter afdrag af bekomne 10 Rdr:, i øvrigt som tilført er.
Citanten derefter anmelte at have faaet af ovenanførte 11 rd: 1 mrk:, og veed ei om har faaet noget lidet i Vahrer, som ei skal blive imodsagt efter rigtig Optegning af Sr: Nathanell Mathiassen nu opholdende sig i Bekkervigen, og derefter paastoed Dom for det øvrige med Omkostninger skadesløs at erstatte.
Sr: Natanael Mathiassen begiærede Sagen udsat til Høste Tinget 1779 som blev bevilget.

Som aftenen paafaldt, beroer Tingets continuation til i morgen.

Anden Dagen den 27 April 1779 continuerede dette Ting.

Bygsel Seddel publiceret
Mikkel Bakkes paa 2 pd: 6 mrk: fisk i Klepsvig til Niels Olsen d: 26 apr: 1779. Manuf: Huuset 8 skl:

Pante Bogen til inddragelse
Ole Christophersen Fitties Skiøde til Poul Christophersen Remmereide paa 23 ½ mrk: S: 7/24 Hud i Remmereide 26 April 1779.
Jens Fitties Sk: til Knud Endresen p: ½ Løb i Tvedte No: 13 for 51 rd: d: 26 April 1779.
Knud Endresens Obl: til Jens Knudsen Fittie p: 51 rd: 1 pr: i forbem:te dtr: 26de April 1779.

Optagen Justitz Sag fra i gaar Fogden contra Erich Aarland med fleere.
Da udi denne Sag blev afsagt følgende

Dom

Velædle og Velviise Hr: Foget Koren har paa Justitiens vegne her til Rætten ladet indkalde Erich Larsen Aarland og Johannes Jørgensen Støele som Findere med fleere Biergere og Jnteressentere i een i Havet funden, før af ubekiendte afspækket Hval, at liide Dom til at betale Anpart af hvad sam/m/e er udbragt til, til Hds: M: Casse, samt foraarsagede Omkostninger at erstatte med viidere. De indstevnte have tilstaaet, at have funden i Havet uden for alle Land, den forhen af andre afspækket Hval Rad eller Skrog, men hvorpaa ei var andet end Kiødet og noget lidet Spæk paa den eene side af Stærten, og sam/m/e at have bierget samt viidere aldeeles benyttet uden mindste Anmeldelse derom for vedkommende Øvrighed. Actor efter i Rættelagde attest om Maalet paa Rygbeenet af bem:te Hval, med viidere beviis om hvad Fordeel af denne Hvals Rad af Finderne og Jnteressentere er udbragt, samt indstevn-

1779: 93

tes tilstaaelse, har paastaaet den halve deel med 49 rd: 3 mrk:, tildømt Hds: M: Cassa foruden Omkostningernes erstatning. Da denne fundne Hval Rad som af andre var afspækket, ei har været nogen heel Fisk, men kun en Rad eller Skrog, og hvad Maalet angaaer, er ligesaa lidet nøiagtig oplyst, at sam/m/e har været større end Finderne der har anmeldet sig for Odelsbaarne der ei er modsagt kunde tilhøre efter L: p: 847 a. 1., som det er fuldkommen vis, hvad dens rætte Længde har været; Saa sees ikke at Lovens allernaadigste Forskrift om Hvals deeling, i denne Sag kand blive nogen Regel: Men da det bliver alligevel en Forseelse, at Finderne ikke har anmeldet for vedk:de Øvrighed denne Hval Rads finding og Biergning, at sam/m/e kunde førend den blev adskilt, blevet rigtig og paa foreskrevne og befalede maade, maalet, og Hds: Maj:ts Jnteresse derved iagttaget, og Finderne til hvad dem maatte tilkomme derfor faaet Doms Hiemmel, fornemmelig at Hands Maj:ts Rætt derved kunde vorde paakiendt; Saa kand Rætten ikke forbiegaae eller undlade derfor at ansee vedkom/m/ende forbrydere med en arbitrair Mulct foruden foraarsagede Omkostningers erstatning; Thi Kiendes og døm/m/es for Rætt og herved afsiges: At Erich Larsen Aarland og Johannes Jørgensen Støele som Findere, een for begge, og imod Regress imellem sig selv og fleere Med Interessentere, bør for deres uforsigtighed og egenraadige Behandling med denne fundne Hval Rad, bøde til den Nordenfieldske Vei Casse 8 rd:, betale Rættens Gebuhr 5 mrk: 4 s: Act:

Sal: 5 mrk: 4 s: Stevnings Penge og for den skeede Opmaaling i alt 8 Rd:, samt om Dom/m/en til forkyndelse og Execution udstædes, da til Stemplet Papiir 1 rd: 2 mrk: 4 s: alt at efterkom/m/es inden 15 dage efter denne Doms lovlige forkyndelse under Adfærd og Executions Tvang efter Loven.

Børne Midlers Forsegling
{……. …….. …..} \Niels Larsen Tidtzlevold/ som Formynder for Gabriel Olsens Arv ved Skifte efter Ole Gabrielsen Fittie den 24de oct: 1777, anmelte at have forrige og dette Ting oplyst til udsættelse paa Rente 37 Rd:, af bemelte Arve Midler; Men som ei kunde faae dem udsat, maatte nu beede dem i Rætten oplyst, og om ingen til sammes imodtagelse melder sig, da forseglet.
Rætten oplyste disse 37 rd: og som ingen sam/m/e vilde modtage, blev Pungen hvori Niels Larsen Tidzlevold anmelte dem at være, forseglet med Dom/m/erens Segl, og Niels Larsen Tidzlevold leveret.

Børne Midlers Forsegling
Ole Knudsen Rydland som ForM: for Simon Olsens Arv ved ovenstaaende Skifte, oplyste ligesom forrige 45 rd: 3 mrk: 14 s: ligesom forrige oplyst, forseglet og Ole Knudsen Rydland leveret.

Børne Midlers Forsegling
Johannes Simonsen Helland som ForM: for Marithe Ols Datters Arv ved formelte Skifte; loed oplyse i en foreviist Pung, hvori anmeltes at være 18 Rdr: ligesom forrige, oplyst, forseglet og Johannes Simonsen Helland tilbageleveret.

Pante Bogen til inddragelse
Tarrald Nielsens Skiøde til Niels Tarraldsen p: ½ Løb ½ Hud i Lande No: 1 H: C: gods d: 27 April 1779.
Lars Johansens Skiøde til Tarrald Larsen paa ½ Løb Smør i Tvedte No: 13 for 60 rd: dat: 5 Marti 1779.

Bygsel Sedler
Lambert v: d: Ohes til Lars Mortensen p: 1 pd: 3 mrk: Smør i Winnes d: 16 April 1779. Manuf: H: bet: 8 skl:
Ole Nielsens paa 1 pd: 3 mrk: fisk til Niels Olsen i Kalvenes d: 27 Apr: 1779. Manuf: H: bet: 8 skl:
Sr: Hynnemørs paa 36 skl: Penge i Nedre Drivenes d: 27 Apr: 1779. til Manufact: H: bet: 8 skl:

1779: 93b

Pante Bogen til inddragelse
Wincents Nielsens Sk: til Niels Vinzents: p: 12 5/6 mrk: Lax og 1 pd: 8 mrk: Fisk i Hilde No: 75 for 50 rd: d: 27 Apr: 1779.

Pante Bogen til udslettelse
Ole Larsen Mehammers Obl: 19 Apr: 1773 p: 250 rd: No: 2 p: 562 qvitteret af Capt: Dahl 10 Marti 1779.

Bygsel Seddel publiceret
Hans Monsen Traalands til Ole Larsen paa 80 skl: Penge i Nedre Waage d: 27 Apr: 1779
Manuf: H: bet: 8 skl:

Som ingen viidere indfandt sig med noget at gaae i Rætte, blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

Opdals Skibreedes Sommerting den 28 April 1779 paa Bekkervigs Tingstæd, holden af Rættens Betiente i overværelse af Hr: Foget Koren, Lensmand Mads Christophersen St: Godøen, tingsøgende Almue og Laug Rættes Mænd
1. Peder Jacobsen Flygensfær 3. Thor Knudsen Kaldefos 5. Ole Jonsen Kaldefos 7. Jacob Wermundsen Frøkedal
2. Simon Larsen ibd: (Flygensfær) 4. Samson Knudsen Bruntvedt 6. Johannes Peders: Flygensfær 8. Samson Rasmussen Braatetvedt

Allerunderd: og underdanigst publiceret Kongl: og høi Øvrigheds Anordninger og Ordres registeret for Waags Skibreede fol: 90b, og end viidere:
allernaad: Placat at Saug Bevillinger skal forinden Eieren deraf maae benøtte sig, læses til Tinge første Ting efter at de ere tilhændekomne dt: 17 Marti 1779.

Formynder Ting blev holden, og Børne Midlerne befunden i behørig rigtighed efter Formynder Bogen.

Pante Bogen til inddragelse publiceret
Skifte 25 Maj 1778 efter Jan (Jon) Thomassen Lille Brattetvedt i Pantebogen extraheret.
Axel Eldholms Skiøde til Jacob Olsen paa ½ Løb ½ Hud i Lande for 97 rd: d: 26 feb: 1779.

Pante Bogen til Udslettelse
Niels Arnesen Hidtlevigs Obl: 81 rd: til Torger Opdal 5 Maj 1763 No: 2 p: 187, qvitteret af Arving Ole Torgersens ForM: Jngebreth Nielsen Lille Heje 28 apr: 1779.

{Pante Bogen til jnddragelse}
Bygsel Seddel
Henrich Formans til Jngebreth Nielsen p: ½ Løb i Lille Heje d: 19 Dec: 1777, til Manuf: Huuset vet: 8 skl:

Spedalsk Tingsvidne
Lensmanden for Opdals Skibreede Mads Christophersen Godøen androeg beklagelig at her i Skibreedet er et elændig Menniske, nemlig Cecilia Hans Dtr: Hvidevoldsnæsset, Bondemanden Guldbrand Ellingsen Hvidevoldsnæssets Hustrue, som er i meget høi grad befængt med den Spedalske Syge, og er baade saa fattig, at hun liider baade Hunger og Nød, saa og saa venner og hielpe løs, at hun slet intet veed sig selv eller andre, formaaer at bringe til veie til sin indlemmelse i Hospitalet i Bergen hvor hun nødvendig maae henføres; hvorom Lensmanden var TingsVidne begiærende: Rætten forelæste Laug Rættet og Almuen det tilførte og derom tilspurgte dem, hvorviit det andragne forholt sig saaleedes eller anderleedes?
Laug Rættet og Almuen svarede at de meget vel vidste Cicilie Hans Datters baade Svagheds og Armods tilstand, der destoværre forholt sig i alt saaleedes som andraget er, i ald Sandhed.

Lensmanden var TingsVidne herom begiærende som blev bevilget. Udstæd

1779: 94

Aftingnings Tingsvidne
Christi Svends Datter af forhen Halsnøe Closter gods fremstoed og beklagede: At være den 7de oct: 1777 dømt at bøde Leiermaals Bøder 6 Rdr: med viidere, men beklagede sin fattigdom at slet intet formaaer deraf at udreede, alleene har faaet til Laans 1 Rd:, som hun herved anbøed, med begiæring hendes Bøder dermed maatte være aftinget.
Hr: Fogden Koren tilspurgte Laug Rættet og Almuen om de noget om hendes tilstand var bekiendt, hvortil de samtl: svarede: At hun var yderlig fattig, og eyede ei det hun kunde skiule sig udi,
Hr: Fogden Koren saae sig nødsaget, efter det passerede, at imodtage den anbudne Een Rigsdaler i Aftingning, og derom begiærede det passerede som Extractum Protocolli sig meddeelt, der blev bevilget,

Pante Bogen til inddragelse
Johannes Johannesen Landes Obl: til Mads Christoph: Godøen paa 51 Rd: 3 mrk:, 1 pr: i No: 83 Lande 1 pd: 21 mrk: Sm: ½ H: d: 2 oct: 1778.

Opsat Justitz Sag fra fol: 59a. Fogden contra Ole Holk.
Lensmanden declarerede at have efterspurgt Ole Holk, men ingen underretning har kundet faae om ham, uden at hand skal være reist ud af Riigerne.
Hr: Fogden altsaa maatte frafalde Sagen siden Paagiælderen er [ei] at finde, dog under Reservation at staae ham Aaben for, naar hand maatte antreffes.
Sagen blev altsaa ophævet.

Opsat Sag fra fol: 60a. Ole Mehammer contra Ole Kongsvig.
Ole Kongsvig mødte og anmelte at have til dette Ting og tiid med lovlig mundtl: contra Varsel ladet indkalde Citanten Ole Mehammer til at høre Vidner, og liide Dom til befrielse for Søgemaalet, samt alle Omkostningers erstatning.
Som Stevne Vidner fremstillede Ole Larsen Næsse og Johannes Jacobsen Drange der og havde stevnet som Vidner under Falsmaal Niels Kongsvig, Johannes Høvischeland, samt som \de/ der har tilladt Contra Citanten det omstevnte Beite, følgende: nemlig Lars Eide og Tosten Eide, at erklære som Brugere af Jorden hvorunder Beitet hører, om de ikke har taget imod Græsleie af Contra Citanten, og til Beitet givet ham tilladelse; hvilke Stevne Vidner afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Ole Mehammer vedtoeg lovlig Varsel.
Tosten Jacobsen Eide som Leilænding paa Eide og Lars Biørnsen Eide ligeleedes Leilænding sam/m/estæd, og begge eeneste Brugere af Eide, fremstoed og erklærede: At de havde tilladt Ole Kongsvig afvigte Som/m/er at have 6 Fæe Bæster i Eide Hagebeite, som dem tilhører og ligger i fællet med Mehammer Haune (Havne) Hage, hvorimellem hverken er Giærde eller aflukke, men alleene Skiæl og Skifte, og ingen Giærde er holden, og for hvilke 6 Fæebæsters Hage beite de haver taget betaling af Ole Kongsvig, saa Ole Kongsvig af dem frieholdes for ald tiltale af Ole Mehammer, men de gandske træder i hands stæd dog efter lovlig Omgang, og er det deres Sag at forsvare om nogen af de af dem til Beite indtagne Bæster har fornærmet Citanten, da de derfor haver taget og eene beholdt betaling af Ole

Kongsvig i alt 3 Mrk:, som de haver ikke deelt med Mehammers Eiere, fordie hand i 3 aar før havde haft ligesaa fremmede Bæster i Beite, og ei af betalingen derfor givet dem nogen deel.
De indstevnte Vidner Niels Larsen tiener Contra Citanten Ole Kongsvig og Johannes Pedersen Leilænding paa Høvischeland, fremstoed og blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende,
og fremstoed 1te Vidne Niels Larsen Kongsvig som aflagde Eed og paa

1779: 94b

tilspørgelse svarede: At da Vidnet med {….. …..} \sin Hosbonde/ var med at føre Contra Citantens 6 Fæe Bæster til Som/m/er beite noget før St: Hans tiid afvigte Som/m/er, havde h/an/d ordre at sætte dem i Eide Hage, det h/an/d og giorde, da Vidnet kiendte Marken som h/an/d havde tient paa Eide i 3 Aar, og var ei i ald den tiid noget Skifte giærde imellem Mehammer og Eide. Noget efter var Vidnet sendt til Eide, at spørge efter Bæsterne, da Tosten Eide svarede: At have hørt de gik i Mehammer Marken, der Vidnet og fandt 3 af dem. Dimitteret.
Fremstoed 2de Vidne Johannes Pedersen Høvischeland som aflagde Eed og forklarede: At saae omvundne tiid Contra Citanten og det 1ste Vidne satte omvundne Bæster paa Land paa Eide Mark eller Hage, som skeede tet ved deres Bøe giærde. Vidste ei viidere. Dimitt:
1te Vidne under aflagde Eed forklarede end viidere: At da hand tiente paa Eide, gik Eide og Mehammer Creaturer i Hage beite paa hinandens Hage baade frem/m/ede og Brugernes egne. I den tiid brugte at om Som/m/eren paa den Strækning hvor disse Bæster bleve satte i Land, beitede alleene Mehammer Creaturer, men imoed Høsten kom Mehammers Bæster derfra, da Eides Creaturer kom der. Dimitt:
Hoved Citanten Ole Mehammer anmelte at have med Continuations Varsel ladet indkalde Ole Kongsvig til at liide Dom efter Hoved indstevningen, og høre Vidner Niels Rønholm og Helje Mehammervigen som ligeleedes med Faldsmaal er indstevnet, deris Eedelige Vidnesbyrd i Sagen at aflægge.
Ole Kongsvig vedtoeg lovlig Varsel, og ligeleedes mødte begge Vidnerne som blev forelagt Eedens forklaring af Lov bogen, med formaning til Sandheds udsigende, hvorefter fremstoed Hoved Citantens
1te Vidne Niels Olsen Rønholm Leilænding som aflagde Eed og forklarede: At er fød paa Mehammer, og veed at altiid har været brugt imellem Mehammer og Eide, at der hvor er omvunden at disse Bæster er sat i Land, har Mehammer beitet høieste Som/m/er, og Eides Bæster da været derfra, men i Korn Skuuren er Eides Bæster kommen der, og da er Mehammers Bæster tagen derfra, saae ei i Fior Som/m/er Kongsvigs omstevnte Bæster: Jmellem Mehammer og Eide er vel Skiæl og Skifte men ingen Skiftes giærde, saa begge Gaarders Creature gaaer iblant hinanden paa hinandens Hage. Hvem af gaardenes brugere der haver indtaget frem/m/ede Bæster, har selv derfor beholt Hage Leie, Paa det stæd hvor Kongsvig Bæster er sat i Land kunde 6 bæster have Beite naar ingen Kalver var der. Ellers vidste at Fieldet var freedlyst. Dimitteret.
2det Vidne Helje Johansen Huusmand i Mehammervigen aflagde Eed og forklarede; At afvigte Som/m/er før St: Hanstiid saae Vidnet de 6 Kongsvig bæster gaae paa Skiftes Haven som er i Skiftet imellem Meham/m/er og Eide, at gaae der 2 á 3 dage paa Mehammer Mark, hvor vel er Skiæl men ingen Skiftes giærde, hvorefter de blev jaget til Fiælds, og 3 kom need igien paa Mehammer, som mest blev der heele Sommeren, for det øvrige forklarede som forrige

1779: 95

Vidne undtagen ei veed hvem har beholt Hage Leien. Dimitteret.
Ole Mehammer begiærede Sagen opsat til Høste Tinget 1779 som blev bevilget til første dag sam/m/e holdes.

Opsat Sag fra fol: 60b. Endre Haaland contra Braatetvedts Opsiddere.
Begge Parter blev paaraabt, men som de ikke mødte eller møde loed, beroer Sagen til Høste Tinget 1779 første dag sam/m/e holdes, at møde, eller Sagen i mangel af dens fremme, bliver afviist til nye Jndstevning.

Som aftenen paatrængte, beroer Tingets continuation til i morgen.

Anden Dagen den 29 April 1779 continuerede dette Ting.

publiceret
Pante Bogen til inddragelse
Auct: Skiøde fra Frue Dahls Stærvboe til Kr: Commissaire Henning Friman Dahl paa 2 Løb 2 Huder i Onerim d: 22 Sept: 1778.
Knud Aamundsen Klokker til Tysnæs Skiøde til Jonas Hougs Knudsen paa Walde 1 pd: Smør [for] 198 rd: 20 Apr: 1779.
Aamund Knudsen Berges Skiøde paa Odels Rætten til sam/m/e Walde, til Jonas Hougs Knudsen d: 3 Aug: 1778.
Jonas Hougs Knudsens Obl: til Klokker Knud Aamundsen p: 150 rd: 1 pr: i bem:te Walde d: 28 Apr: 1779.

Opsat Sag fra fol: 60b. Jon Johansen contra Hans Hollekim.
Jon Johansen mødte og fremlagde Rættens Laugdag som er saa lydende: og paastoed Dom efter Jndstevningen og Omkostninger under Reservation af fleere paagaaende, erstattet med 2 rd: 2 mrk:, foruden Dom/m/ens Stempl: Pap: og forkyndelse.
Hans Hollekim tilstoed lovlig Varsel og Laugdag; men anmelte at have laant 6 rd: 1 mrk: 8 s: af Ole Mikkelsen Opdal, som sidstmelte anviiste ham at tage hos Jon Johansen, som er grunden til sam/m/es imodtagelse af indstevnte fra Citanten, hvilket h/an/d med Eed erbyder at gotgiøre, og er villig sam/m/e til Ole Opdal at betale, naar hand sam/m/e fordrer, men exiperede imod Søgemaal af indstevnte \som h/an/d ei efter foregaaende Paafordring har kundet betale Pengene til/ og paastoed sig for denne Sag friefunden, men om uformodentlig Dom/m/en skulde udfalde hannem til Last, reserverede hand sig alle foraarsagende Omkostninger af Ole Opdal som saadanne med viidere Vidtløftighed som nu erfares, foraarsager: Saaleedes indloed Sagen under Dom.
Ole Opdal mødte ikke.
Thi blev udi Sagen afsagt følgende

Dom

Da Hans Knudsen Hollekim tilstaaer at have imodtaget omstevnte 6 rd: 1 mrk: 8 skl: som et Laan, men at Laanet var giort af Ole Opdal som Creditor og den der eiede Pengene, skiønt Pengene blev Hans Hollekim tilleveret af Citanten; Saa bliver Hans Hollekim pligtig at betale Pengene tilbage til den hand dem har imodtaget af, siden Ole Opdal ei har vildet møde \idag/, eller paatage sig Sagen, da og Omkostningerne af denne Sag vil kom/m/e Hans Hollekim til Last, dog imod Regress til Ole Opdal, i fald Ole Opdal har laant og anviist Hans Hollekim Pengene saaleedes som sidstmelte foregiver, og saadan Regress paa lovlig maade at søge; Thi K: og døm/m/es for Rætt og herved afsiges: At Hans Knudsen Hollekim bør betale til Citanten Jon Johansen Næsset bemelte Sex Rd: 24 skl: dog under Reservation af forbemelte Regress ihenseende Omkostningerne som for dette Søgemaal tilpligtes Hans Knudsen

Hollekim til Citanten at erstatte med 2 rd: 2 mrk:, foruden Dommens udstædelse og forkyndelse. Alt at efterkommes inden 15 dage efter denne Doms lovlige forkyndelse under Adfærd og Executions Tvang efter Loven. Udstæd

Opsat Sag fra fol: 61a. Christopher Giersvig contra Lisbeth Ols Datter og hendes Fader. Citanten loed fremlægge Rættens Laugdag som er saa lydende:
Stevne Vidnerne Johannes Madsen Godøen og Torbiørn Jonsen Nedre Dalland afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre sam/m/e Laugdag rigtig for den!! (de) indbemelte at have forkyndet.
De indstevnte og Laugdagede blev paaraabt

1779: 95b

men mødte ikke eller møde loed.
Citanten siden indstevnte ikke mødte til Sagens formodentlige afgiørelse, loed Sagen beroe til Vidners indstevning til Høste Tinget 1779 første Dag sam/m/e holdes; til den tiid Sagen beroer.

Opsat Justitz Sag fra fol: 61a. Fogden contra Ørie Hollekim.
Hr: Fogden anmelte at Ørie Hollekim havde betalt den anbudne 1 Rd: til de fattige, og altsaa frafaldt Sagen som og nu for Rætten blev aldeeles ophævet. NB: Mulct 1 Rd:

Nye Sag.
Hans Knudsen Hollekim anmelte at have med lovlig mundtl: Varsel ladet indkalde til dette Ting og tiid Ole Mikkelsen Opdal, til at betale til Citantens Fader \Knud Mikkelsen/ for hvem og paa hands vegne h/an/d gaaer i Rætte, af, en sam/m/e hands Fader ved Skiftet 21 oct: 1751 efter Mikkel Knudsen Opdal, tilfalden Arv, efterskrevne poster 1te for anpart i en Sølv Kande 6 rd: 3 mrk:, og i en borket Sk..t(?) 1 rd: 5 mrk:, i en tørke-Ka…(?) 1 mrk:, et Drøfte Troug 6 skl:, 1 Smede Slegge 1 mrk: 4 s:, samt Omkostninger at erstatte, og derpaa alt at modtage Dom.
Stevne Vidnerne Johannes Madsen Godøen og Torbiørn Jonsen Nedre Dalland, afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Ole Mikkelsen Opdals Søn Mikkel Olsen Opdal protesterede imod Sagens fremme, forinden Knud Mikkelsen selv deri gaar i Rætte eller ligitimerer lovlig Hans Knudsen Hollekim, da ellers den sidste er uvedkom/m/ende, og fører Sagen uden aarsag, alleene for at chicanere Ole Opdal, der intet af det paastevnte er skyldig.
Hans Hollekim begiærede Sagen udsat til Høste Tinget 1779 til hvilken tiid første dag sam/m/e holdes, Sagen beroer.

Nye Sag.
Jacob Hansen Huusmand under Wernøen anmelte at have ved lovlig skriftl: Kald Seddel indkaldet Marthe Knuds Datter for beskyldninger, hvilken Kald Seddel blev oplæst og lyder saaleedes.
Stevne Vidnerne Johannes Madsen Godøen og Torbiørn Jonsen Nedre Dalland afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet alle indbemelte.
Marithe Knuds Datter og Formynder blev paaraabt men mødte ikke eller møde loed, ei heller Vidner; thi blev Marithe Knuds Datter med Formynder Samson Jonsen Belt givet Rættens Laugdag til Høste Tinget 1779 første dag sam/m/e holdes, at møde og svare til Sagen: til sam/m/e tiid og Ting forelægges under Faldsmaals Straf at møde de indstevnte og udeblevne Vidner J:frue Rachel Hans Datter og Christi Torkels Datter, deres Eedelige Vidnesbyrd i

Sagen at aflægge; hvilken Laugdag og forelæggelse, Citanten paalægges at tage beskreven, og lovlig at lade forkynde.
Sagen beroer til Høste Tinget 1779.

Pante Bogen til inddragelse
Tørres Larsen Langelands Obl: til Tørres Tørresen Skaaluren 60 rd:, og Jon Gertsen Løvfald 39 Rd:, 1 pr: i 2 pd: 6 mrk: S:, ½ Hd: i Langeland d: 2 Dec: 1778.

Som ingen viidere indfandt sig med noget at gaae i Rætte, blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

Ous Skibreedes Sommer Ting den 1ste Maji 1779 paa Haavigens Tingstæd holden af Districtets Sorenskriver i overværelse af Velædle og Velviise Hr: Foget Koren, Skibreedets Lensmand Hans Hansen Lundervigen, samtlig tingsøgende Almue og efterskrevne Aatte Eedsvorne Laug Rættes Mænd, navnlig

1779: 96

1. Jon Engelsen Dalland 3. Engel Hansen Eecheland 5. {Ole M} Lars Ols: Helland 7. Jon Jonsen Haavig
2. Willum Jansen Waagen 4. Ole Jonsen Øfstestue 6. Daniel Friderichs: Tuft 8. Engel Jonsen Haavig

Allerunderdanigst og underdanigst publiceret Kongl: allernaadigste og høi Øvrigheds Anordninger og Befalinger, registeret for Waags og Opdals Skibreede fol: 90b. og 93b.

Formynder Ting blev holden, og Børne Midlerne befunden i behøring rigtighed efter Formynder Bogen.

Pante Bogen til inddragelse
Hr: Provst Kahrs Optegnelse paa Formyndere for Arve Midler falden ved Geistlige Jurisdictioner hvoriblant i dette Skibreede Jan Leganger.

Bygsel Sedler publiceret
Hr: Brandal til Fane Præstegiæld til Tollev Olsen paa ½ Løb ½ Hud i Salbue dat: 12 Nov: 1778. Manufact: Huuset betalt 12 Skl:
Jan Legangers til Lars Johansen paa Hetleflaat eller Schogseide af Landskyld 2 Rd: d: 26 Apr: 1779. Manufact: H: bet: 12 skl:

Biørne Skud
Niels Nielsen SelvEier paa Qvittingen i Ous Skibreede foreviiste en voxen Biørne Hud, som af ham var skudt og fældet i Qvittinge Mark Onsdag for Paaske sidst, og derfor begiærede de sædvanlige Skud Penge 2 Rdr:
Almuen var viidende om denne Biørns Skud og Fælding thi blev Huden mærket, og Comparenten tilbageleveret, samt ham Skud Pengene 2 Rd: af Hr: Fogden betalt.

Opsat Justitz Sag fra fol: 63a. Fogden contra Niels Aadnesen Houchenes.

Hr: Fogden fremstillede Stevne Vidner Lensmand Hans Hansen Lundervig og Ole Nielsen Steentvedt som afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre, med lovlig Varsel at have forelagt Vidnet Ole Hansen Steensland under Falsmaal til dette Ting og tiid at møde, sit Eedelige Vidnesbyrd i Sagen at aflægge.
Siden Stevne Vidnet Ole Nielsen Steentvedt melte Vidnets Svagheds forfald; Saa loed Actor Sagen under nye forelæggelse beroe til Høste Tinget 1779.
Og da Ole Hansen Steensland ikke mødte; Saa blev ham given Rættens forelæggelse at møde under Faldsmaals Straf til Ous Skibreedes Høsteting 1779 første dag samme holdes, sit Eedelige Vidnesbyrd i Sagen at aflægge. Hvilken forelæggelse Lensmanden blev paalagt lovlig at forkynde, og til næste Ting afhiemle.
Niels Aadnesen mødte ikke.
Sagen beroer til Høste Tinget 1779.

Opsat Justitz Sag \fol: 63b./ Fogden contra Siselle Lars Datter Steensland.
Hr: Fogden fremstillede som Stevne Vidner Lensmand Hans Hansen Lundervigen og Ole Nielsen Steentvedt, hvilke under Lovens Eed med oprakte fingre afhiemlede Rættens seeniste Laugdag for Siselle Lars Datter lovlig at have forkyndet til dette Ting og tiid at møde. Ligeleedes har de ankyndiget Stevnemaalet for Processens skyld for Barne Faderen Land Soldat Svend Pedersen Steensland.
Den indstevnte Siselle Lars Datter saavelsom Svend Pedersen Steensland blev paaraabt men mødte ikke eller møde loed.
Paa Siselle Lars Datters vegne mødte hendes anordnede Forsvar Lensmand Hans Hansen Lundervigen, som maatte for først anhøre hvad i Sagen imod hende maatte vorde fremmet.
Hr: Fogden loed Sagen beroe til Høstetinget 1779 siden hand ei endnu har erholdet den ofte forlangte Præste attest, da og skal blive oplyst om hun noget til yderste formue er ejende.
Sagen beroer til Høste Tinget 1779 i fald intet af det manglende inden dette Tings slutning fremkommer.

Nye Justitz Sag.
Velædle og Velviise Hr: Foget Koren anmelte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet indkalde ugift Qvinde Malene Mons Datter Kleppe, for begangen Leiermaal \paa Sundhorlehns SelvEier gods/ med sit Næst Sødskende barn, enroulleret Land Soldat Anders Monsen Øfre Qværnes, derfor at liide Dom \til Bøder/ og anden Straf, samt Omkostninger at erstatte.
Stevne Vidnerne Lensmand Hans Hansen Lundervigen og Ole Nielsen Steentvedt af-

1779: 96b

hiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Da indstevnte Malene Mons Datter ikke mødte eller møde loed, Saa blev hende med Værge og Forsvar givet Rættens Laugdag til Høste tinget 1779 første dag samme for dette Skibreede holdes at møde og svare til Sagen, til hvilken tiid og Barne Faderen for Processens skyld bliver at indvarsle; Hvilken Laugdag og Varsel Lensmanden Hans Hansen Lundervigen blev beordret for vedk:de lovlig at lade forkynde, og sam/m/e næste Tægte Dag her i Rætten afhiemle.
Sagen beroer til Høste Tinget 1779 første dag sam/m/e holdes.

Bygsel Seddel publiceret
Peter Sahls for Enke fattig Huuset i Bergen til Jon Evensen p: 1 pd: 6 mrk: Smør, ¼ Hud i Tvedt d: 12 Apr: 1779. Manuf: H: bet: 8 skilling

Pante Bogen til inddragelse
  Ole Olsen Nordwiig[s] Skiøde til {Knud Svendsen} \Johannes Olsen/ Nordwiig paa Odels Rætten til Johannes Ols:s brug No: 56 i Nordvig af Ldsk: ½ L: ½ H: ½ G:sk: d: 5 oct: 1778.
  Lars Olsen Helland og Anders Andersen Hellelands Markeskiæls Contract d: 1 Maj 1779.

Pante Bogen til Udslettelse
  Ole Hansen Sundøens obl: 6 oct: 1764 til Jan Leganger 60 rd:, qvitteret 4 Juli 1775 No: 2 p: 246.

Pante Bogen til inddragelse
  Johannes Olsen Nordvigs Obl: til Johan Leganger p: 250 rd: 4 p:C: 1 pr: i ½ Løb, ½ Hd:, ½ G:sk: i Norvig d: 1 Maj 1779.

Som aftenen paafaldt, beroer Tingets Continuation til Mandagen d: 3 Maji.

Anden Dagen Mandagen den 3 Maji continuerede dette Ting.

publiceret
Pante Bogen til inddragelse
  Niels Berges Enkes Obl: til Jan Leganger 400 rd: 1 pr: i Berge 1 ½ Løb Skattesk: dtr: 15 Dec: 1778.
  Johan Markus Lerke Klokkers Contract med sin Fader boer paa Kuen d: 30 Maj 1778.

Bygsel Seddel
  Niels Berges Enkes til Johannes Mikkelsen p: ½ Løb ½ Hud i Berje, d: 3 Maj 1779. undtagen Huusmands Pladset Kiilen. Manuf: H: 12 skl:

Som ingen viidere indfandt sig at gaae i Rætte, blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

Strandwiig Skibreedes Sommer Ting paa Haavigs Tingstæd den 3 Maji 1779 holden af Districtets Sorenskriver, i overværelse af Velædle og Velviise Hr: Foget Koren, Skibreedets Lensmand Engel Hansen Giøen, samtlig tingsøgende Almue, og Laug Rættes Mænd
1. Jon Engelsen Dalland 3. Engel Hansen Eecheland 5. Lars Olsen Helleland 7. Jon Jonsen Haavig
2. Willum Jansen Waagen 4. Ole Jonsen Øfstebøe!! (Øfstestue) 6. Daniel Fridrichs: Tuft 8. Engel Jonsen Haavig

Allerunderdanigst og underdanigst publiceret Kongl: allernaadigste og høie Øvrigheds Anordninger og Ordres, registeret for Waags og Opedals Skibreeder.

Formynder Ting blev holden, og Børne Midlerne befunden i behørig rigtighed efter Formynder Bogen.

Pante Bogen til inddragelse
  Skiftebrev efter Guldbrand Haldorsen Bakke 15 oct: 1778, i Pantebogen extraheret.

Haldor Hansen Tvedts Obl: til Ped: Peders: Næss 149 rd: og Knud Nernes 149 Rd:, i alt 298 rd: 1 pr: i Tvedt No: 82 1 L: 1 H: d: 3 Maj 1779.

Opsat Sag fra fol: 64a. Roal Ohme contra Hans Holdhuus.
Siden ingen af begge Parter efter Paaraab mødte; Saa blev Sagen afviist til den paa nye bliver indstevnet.

1779: 97

Nye Sag
Hans Hansen Biøndal, Niels Nielsen, Endre Jansen og Engel Hansen alle SelvEiere paa Biøndal, anmelte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet til dette Ting og tiid indkalde Poul Torkelsen Kiilen SelvEier, fordie hand imod deres Villie og Vidende, skal have paa Biøndals Eiendom opsat et Qværn Huus, med tilbehør, derfor at lide Dom, at bort fløtte Huuset med ald dets Reedskab, eller og accordere derom med Biøndals Opsiddere, samt at paahøre Vidner Jan Biøndal, Ommund Eide, Olle Ellingsen Aarre og Brynild Tomre, som under Faldsmaal er indstevnet, deres Eedelige Vidnesbyrd i Sagen at udsiige.
Som Stevne Vidner fremstillede Hans Poulsen Jndre Røe og Anders Nielsen Kiøen som afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som nu tilført og oplæst er.
Den indstevnte Poul Torkelsen Kiilen saavelsom Vidnerne undtagen Ole Ellingsen Aarre, mødte alle og vedtoeg lovlig Varsel.
Poul Torkelsen Kiilen tilstoed at have bygt et Qværn Huus paa Marken ved en Elv {imellem} som løber forbie Drageide og Biøndal, paa et stæd hvor hverken indstevnte eller Gaarden Kiilen har mindste Lod eller Eiendom eller Rætt paa nogen maade, men har beedet om tilladelse dertil hos Størk Andersen som er hos sin Moder Madelle Pouls Datter Enke efter Anders Størksen Drageide, og styrer en deel af hendes Jord, hvem har givet ham Lov dertil, imod Aarlig afgift til Størk Drageide 4 skilling, og hvilken Størk Drageide, indstevnte fremstillede i sit stæd at forsvare Sagen.
Citanterne havde intet imod at Størk Andersen Drageide indkom i Sagen uden Stevnemaal naar hand selv deri indlader sig, men ihenseende til ham, tager de sig alleene deres Rætt reserveret, og ellers for Sagen holder sig til Poul Kiilen, da Størk Drageide hverken efter Skiøde eller andet Eiendoms Adkomst, eller efter Bygsel Seddel har mindste Raadighed over noget Drageide tilhørende, hvorhen dog ikke den grund hører, hvor dette Qværne Huus er opbygget, da grunden tilhører Biøndal, og det efter Skiøde og Skifte, og Citanterne med Bygsel Sedler skal beviise, at have bortbøxlet og taget afgift af en Saug grund tet ved dette Qværne Huus et Kugle Skud derfra, som Biøndal som Grund Eiere tilhørende, og hvorimellem er intet Skiæl eller Skifte, saa at naar Sauggrunden tilhører Biøndal, maae og Qværne Huus grunden tilhøre sam/m/e, saa meget meere som før har været et Qværne Huus tet ved sam/m/e stæd hvor dette Qværne Huus er bygt, som Kiilen har faaet tilladelse til af Biøndals Opsiddere, og deraf givet aarlig afgift til Biøndal 4 skl:
Størk Drageide tilstoed at ei have Skiøde eller Bygsel paa Drageide, men er dertil Odels baaren og styrer sam/m/e med sin Moder, og paa den grund har givet Poul Kiilen Lov til at bygge Qværne Huuset, for Aarlig afgift 4 skl:, hvoraf Comparenten selv afdrager de 2 skl: som brugende Qværne Huuset halvparten, saa Comparenten aldeeles træder i Poul Kiilens stæd, og forsvarer denne tilladelse, og endskiønt Saug grunden et Kugle Skud fra Qværne Huuset, tilhører Biøndal, og intet Skiæl og Skifte er imellem Qværne Huuset og Saug grunden, formeener dog Comparenten at grunden hvor Qværne Huuset er bygt tilhører Drageide, fordie Græsset derpaa hører Drageide til, baade hvor Saugen og Qværne Huuset

staaer begge deele i Udmarken som tilhører Drageide, efter Skiæl og Skifte. Biøndals Eiere har haft Qværne Huus tet ved hvor dette Qværne

1779: 97b

Huus er, paa den siide til Saugen, som de loed Kiilens opsiddere bygge med tilladelse dertil af Biøndals Opsiddere, som blev solgt derfra for 26 aar siden. Drageide har og Qværne Huus \Comp:s Moder tilhørende/ tet ved dette omstevnte. længere fra Saugen, en snees alen fra dette paaankede, og intet Kan eller Skifte er imellem nogen af disse Bygninger. Viidere paastoed at efter Skiæl og Skifte tilhører Drageide Græsset og Beitet som Udmark omkring alle disse Sauger og Qværner, hvorpaa h/an/d formeener Grunden ligeleedes at tilhøre {…..} \Drageide da/ Skiftes giærdet er langt derfra, og det andet Skifte efter Kan som Biøndals Opsiddere vil regne til Skifte, er Skifte for Skov og Hugst, men ei for Græs og grund.
Citanterne paastoed, at det som Størk Drageide kalder Skifte Giærde, er kun et Giærde, Biøndal selv holder, for deres Creaturer ei skal kom/m/e for langt bort, og som er opsat i Biøndals egen Mark, og ingen Skifte giærde, men det som Størk Drageide kalder Giærde eller Kan og Skifte for Skoven, er baade for Skov og grund, saa derefter tilhører Biøndal Grunden hvor alle disse Qværne og Huuse staaer, som og Biøndals Creaturer frit beiter omkring Saugen og alle Qværnerne, naar de vil lade dem gaae saa langt.
Størk Drageide formeente at Biøndal ei maae beite ved disse Huuse, ei heller de har.

Som Natten paafaldt, beroer denne Sag og Tingets Continuation til i morgen.

Anden Dagen den 4 Maj 1779 continuerede Tinget og næstforestaaende Sag,
da de mødte Vidner blev forelæst Eedens forklaring af Lov bogen med formaning til Sandheds udsigende, og fremstoed til at vidne Jan Johansen Huusmand paa Biøndal.
Størk Drageide protesterede imod dette Vidne som Fader til den eene Citant Endre Jansen Biøndal.
Rætten tilloed Vidnet at vidne, da det ved endelig Dom skal paakiendes, hvorviidt hands Vidnesbyrd kand ansees eller ikke.
Bemelte Jan Johansen Biøndal som 1te Vidne aflagde sin Eed med oprakte fingre efter Loven, og forklarede: At der hvor Poul Kiilen har bygt Qværne Huus, hører Grunden Biøndal til, i Udmarken, hvor Beitet er fælleds for Biøndal og Drageide, og har saa været i over 40 Aar, saa baade Drageide og Biøndal har begge beitet der, med liige Rætt til Græsset, og er intet Kan eller Skifte imellem disse 2 gaarde paa Beitet, men vel paa Hugsten, og efter dette Kan hører og denne grund Biøndal til. Der er en Saug nederst ved Elven, som tilhører Henanger, Drageide og Uglehuus, som disse Eiere har bygslet grunden til af Biøndal, der oven for et halv Skud fra Saugen, er en gl: Qværne Huus Tompt hvor Kiilen for Aarl: 4 skl: afgift til Biøndal, ikke til Drageide har haft Qværne Huus, som for over 20 aar siden er afført. Derfra 2 á 3 favner staaer det nu paaankede Qværne Huus, hvor før aldrig har staaet Qværne Huus. Der omtrent 3 á 4 favner fra, er et Qværne Huus [som]? hører til den gaard Størk Drageide er paa, som h/an/ds Fader da hand bygte det, sagde til Biøndals Opsiddere at vilde have, og de kiærte sig ei viidere om det. Jmellem alle disse Saug- og Qværne bygninger, er intet Kan eller Skiæl, i nogen maade. Dimitteret.
2det Vidne Ommund Poulsen SelvEier paa Eide fremstoed, aflagde Eed og forklarede: At beliggenheden af disse Bygninger og Huuser, er som første Vidne har forklaret, og imellem dennem ikke noget Kan eller Skiæl, og veed ei, hvem grunden eller Græsset tilhører, viidere end har hørt, at Drag-

1779: 98

eide eier Græsset og Biøndal Skoven, og veed at Drageide ved disse Qværner og Saug har haft Beite \og Støel/ men veed ikke om Biøndal har beitet der. Om Saugens Eiere og Bøxel forklarede som 1te Vidne. Der hvor Tompten nu er øde, havde Vidnets Fader Poul Kiilen et Qværne Huus bygt før Vidnets tiid, nu bortført for 26 á 27 aar siden, hvoraf Vidnets Fader gav aarl: afgift til Biøndal, mindes ei om var 4 eller 8 skl:, men veed ei at noget blev betalt til Drageide, og har selv betalt som Eier af Qværne Huuset, for et aar til Biøndal, men intet til Drageide. Vidste ei viidere. Dimitteret.

Fremstoed 3die Vidne Brynnild Andersen SelvEier p: Tomre, som aflagde Eed og forklarede: som 2det Vidne, undtagen veed intet om betalingen af det gamle Poul Kiilens nu bortførte Qværne Huus. Med begge Parters Minde dimitteret.

Citanterne frafaldt det udeblevne Vidne, og fremlagde til beviis i Sagen 2de Bygsel Sedler paa Sauggrunden, og derefter paastoed Dom efter Stevnemaalet og til skadesløs Omkostninger, bemelte 2de Bygsel Sedler af 28 Marti 1737 og 10 oct: 1776 lyder saaleedes. Derefter de paastoed Dom.

Poul Kiilen henskiød Sagen paa Størk Drageide som derunder er indtraad i hands stæd, og til sin befrielse for alle udgifter, samt sit Qværne Huus at blive staaende, indloed Sagen under Dom.

Størk Drageide paatager sig Sagen for Poul Kiilen, og begiærede den udsat til Høste tinget 1779 til Contra Stevning og Contra Vidners førelse.

Sagen beroer til Høste tinget 1779 første dag sam/m/e holdes.

Pante Bogen til inddragelse

Markeskiæls Contract imellem Anders og Lars Pedersen Døsvig og Torbiørn Uglehuus, 12 oct: 1778. indført No: 3 fol: 128b.

Johannes Olsen Henangers Obl: til Gudmund Hansen Eecheland 150 rd: 1 pr: i 1 Løb ¾ Hud i Henanger d: 3 Maj 1779.

Pante Bogen til Udslettelse

Johannes Olsen Henangers Obl: til Niels Ellingsen Opsal 120 rd: d: 10 Maj 1770 qvitteret 3 Maj 1779. No: 2 p: 448.

Ole Jonsen Berges Obl: til Hans Eegeland p: 140 rd: d: 12 oct: 1772 No: 2 p: 544, qvitt: 8 Dec: 1778.

Opsat Sag fra fol: 65a. Sverke Hiertnes contra Engel Revne.

Sverke Hiertnes paastoed Dom efter Stevnemaalet og det passerede tilligemed Omkostningers skadesløse erstatning saa og Tiende afgift for 1777 1 Rd: 1 mrk: 12 s:

Engel Revne tilstoed bemelte 1 Rd: 1 mrk: 12 s:, men har ei stevnet Vidner, formedelst forhindring af Vind og Veyr, og derfor begiærede Sagen udsat til Vidners førelse til Høste Tinget.

Citanten protesterede imod længere Opsættelse som nu tredie Ting, og da længere Opsættelse alleene paa løse Udflugter er ham til Skade paastaaer hand Dom ved dette Ting.

Rætten kunde \ei/ tillade længere Opsættelse, og derfor paalagde Engel Revne nu at frem komme med sit agtende forsvar.

Engel Revne refererede sig til sit forrige;

Thi blev udi denne Sag afsagt følgende

Dom

Da udi denne Sag saaviit angaaer Hugst i Skoven og Huusenes Misbrug eller brøstfeldighed, ey er fremmet fuldkom/m/en Oplysning, ei heller enten lovgyldig beviis eller det paakærede taxeret; Saa bliver alleene at paakiende de formerede Prætensioner, i alt de resterende Aarlige

afgifter 14 Rd:, og Tiende 1 rd: 1 mrk: 12 s: i alt 15 rd: 1 mrk: 12 s: Sam/m/e er af Engel Revne tilstaaet, dog efter Decourt af 6 Aars Odel Skatt 8 rd: 12 skl:; Men hvilken Decourt denne Rætt ei finder at have grund, imod 1te og 2det Vidnes eenstemmige udsigende, at Engel Revne foruden Kongl: Skatter, skulde betale den accorderede Afgift til Citanten Sverke Hansen Hiertnes; Thi kiendes og dømmes for Rætt og herved afsiges: At indstevnte Engel Hansen Revne bør til Citanten Sverke Hansen Hiertnes betale bemelte Femten Rd: 1 mrk: 12 s: samt erstatte Omkostninger 3 rd: 2 mrk:, foruden Dommens udstædelse og forkyndelse, men for det øvrige af Søgemaalet, for Citantens tiltale frie at være. Det tildømte efterkommes inden 15 dage efter denne Doms lovlige forkyndelse under Adfærd og Execution efter Loven. Udstæd

1779: 98b

Pante Bogen til jnddragelse
Guldbrand Bakkes Arvingers Skiøde til Engel Guldbrands: p: ½ Løb, ½ Hud i Bakke d: 3 Marti 1779.
Engel Guldbrandsen Bakkes Vilkors brev til sin Moder Guri Engels D: dtr: 3 Mari 1779.

Spedalsk Tingsvidne.
Lensmanden for Strandvig Skibreede Engel Hansen Giøen maatte her for Rætten beklagelig andrage, hvorleedes her i Skibreedet er paa Gaarden Øfre Waage et Spedalsk Qvinde Menniske, ved Navn Herborg Engels Datter omtrent 19 Aar gam/m/el, som er overmaade befængt med den Spedalske Syge, og formedelst hendes Forældres Fattigdom, ikke alleene maae liide baade Hunger og Nød, men hun endog meget mindre har noget at erlægge for at indkomme i Hospitalet i Bergen, hvor hun høist fornødentlig maae indtages, hvilket og er langt over hendes fattige Forældres Evne til at de noget dertil kunde biedrage.
Rætten oplæste for Laug Rættet og Almuen det tilførte, og derom æskede deres Svar om hvorleedes sam/m/e sig i Sandhed forholder? Dertil de samtlig svarede: At det var dem fuldkom/m/en bekiendt sig saaleedes i Sandhed at forholde som andraget er.
Lensmanden var herom TingsVidne begiærende som blev bevilget. Udstæd

Bygsel Seddel publiceret
Johannes Andersen Eides til Asbiørn Olsen Røen p: et Plads Eide støel aarl: afgift 1 rd: 4 mrk: 8 s: og betalt Bøxel 6 rd:, paa Johannes Andersens Livs tiid, og at Asb: Røens Creaturer skal, neml: Melke Kiørene gaae i Johannes Eides Hage til hand farer til Sætret. Naar Asbiørn Olsen skal gaae fra Pladset ved Johannes Eides Død skal hand have Bøxelen tilbage. Manuf: Huuset betalt 8 skilling.
Sverke Hiertnes til Elias Olsen Boge paa 20 Aar, p: 18 mrk: S: ¼ Hud ½ faarskind i Selsvold d: 4 Maj 1779. Manuf: H: 8 skl:

Pante Bogen til Udslettelse
Elling Olsen Hatletvedts Obl: til Niels Engelsen 124 rd: dtr: 11 Maj 1775 No: 2 p: 625 qvitteret den 4 Maj 1779.

Pante Bogen til inddragelse
Haldor Siursen Str: Brottetveds Skiøde til Ole Haldorsen p: ½ L:, ½ Hud i Store Brattetvedt d: 11 Marti 1779.
Thomas Larsen Giærevigs Skiøde til Wincientz Larsen p: ½ L: 14 39/48 mrk: S: ½ Hud i Opsal d: 9 oct: 1778.

Saug Bevilling for Sverke Hansen p: Hiertnes Saug d: 5 Maj 1777.
Engel Hansen Revnes Skiøde til Jngebrecht Jonsen Qvale paa 1/6 part i Strandvig Kirke med Gods d: 4 Maj 1779.
Sverke Hiertnes og Ole Johansens Contract om Selsvolds Løsning d: 4 Maj 1779.
Elling Olsen med fleeres Skiøde til Torbiørn Øriansen p: ¼ Løb, ¼ Hd:, ½ F:sk: i Hatletvedt No: 24 d: 26 feb: 1779.
Torbiørn Hatletvedts Vilkors Contract 4 Maj 1779.

Som ingen viidere indfandt sig med noget at gaae i Rætte, blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

Strandebarms Skibreedes Sommer Ting paa Giermundshavns Tingstæd den 6 Maj 1779, holden af Districtets Sorenskriver i overværelse af Districtets Foget Velædle og Velviise Ulrich W: Koren, Skibreedets Lensmand Hans Andersen Øfre Waage, tingsøgende Almue, og efterskrevne Aatte Eedsvorne Laug Rættes Mænd
1. Lars Jansen Galtung 3. Iver Torkelsen Schielnes 5. Gert Anders: Kiærevigen 7. Ole Samsonsen Neerhus
2. Anders Guldbransen Øfr: Waage 4. Roal Baarsen Jnd: Ohme 6. Lars Samsonsen Fladebøe 8. Mikkel Olsen Yttr: Ohme

1779: 99

Allerunderdanigst og underdanigst publiceret Kongl: og høi Øvrigheds Anordninger og Befalinger, registeret for Waags og Opdals Skibreeder.

Formynder Ting blev holden og Børne Midlerne befunden i behørig rigtighed efter Ober Formynder Bogen.

Pante Bogen til inddragelse publiceret
Skiftebrev efter Anders Jensen Øjes Hustru 19 feb: 1779 i Pantebogen extraheret.
[Skiftebrev efter] Aad Erichsen Havneraas Enke 22 feb: 1779 ligeleedes extraheret.
Gotschalk Pedersen Giæres Skiøde til Anders Jonsen Aarvig p: 2 pd: 6 mrk: S: efter Aftag i Giære d: 27 Marti 1779.

Pante Bogen til Udslettelse
Jver Johansen Øjerhavns Obl: p: Knud Pedersen Tvedts vegne 189 rd: 3 mrk: 4 s: d: 15 oct: 1770 No: 2 p: 468 qvitteret af alle vedk:de 1 Maj 1779.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i morgen.

Anden Dagen den 7 Maj 1779 continuerede dette Ting

da blev publiceret
Pante Bogen til inddragelse
Samson Olsen Neerhuus {Obl:} til Ole Samsonsen udgivne Vilkors brev d: 12te oct: 1778.
Samson Olsens Obl: til Ole Samsonsen [paa] 200 rd: 1 pr: i No: 72 Neerhuus 1 Løb 1 pd:

Nye Sag
Engel Torgersen Brathuus anmelte at have til dette Ting og tiid ladet indkalde Torbiørn Larsen hos sin Fader Raadsmanden paa Strandebarms Præstegaard, at høre Vidner og liide Dom til at betale skyldig værende 16 rd: 4 mrk: 10 s: for een sig af Citanten tilkiøbt Hæst afvigte Sommer, samt Processens Omkostninger at erstatte.
Stevne Vidnerne Lensmd: Hans Andersen Øfre Waage og Gert Andersen Kiærevigen afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Torbiørn Larsen mødte og vedtoeg Varsel, men fandt sig ei pligtig at betale det paastevnte, da Hæsten døde siden i Fieldet.
Vidnerne Jan Larsen SelvEier paa Grønning, og Siur Siursen Aase som Stevne Vidnerne under forhen aflagde Eed forklarede, under Faldsmaal at have indstevnet, blev paaraabt, hvoraf alleene mødte Jan Larsen Grønning, som blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende, og derpaa aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: At var tilstæde ved accordten imellem Parterne Søndag for St: Hans dag afvigte Sommer, da de blev eenige at Torbiørn Larsen skulde give 18 rd: for Hæsten som da gik i Fieldet, og deraf skulde hand betale 12 rd: strax, men betalte kun 1 Specie paa Haanden strax, derhos Engel Brathuus sagde, at naar den er skikkelig fremføed til næste Vaar vil hand give Torbiørn Larsen igien 24 rd:, og giorde h/an/d ikke det, skulde Torbiørn Larsen beholde den for de bemelte 12 rd:, og fra i morgen som er Mandag, er Hæsten for Din Torbiørn Larsens Risico, men erindrer ei hvad Torbiørn Larsen svarede; Vidnet har hørt siden, at Hæsten var død i {Fieldet} \Nedre Boelstad Mark/, efter at den, efter at Kiøbet var giort, var bleven ilde brugt af andre. Dimitteret.
Dernæst fremstoed det 2det Vidne Siur Siursen Aase SelvEier, som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven, og forklarede: At da Parterne blev accorderet en Søndag for St: Hansdag afvigte Som/m/er om Hæsten, sagde Torbiørn Larsen at have seet Hæsten Løverdag aften før, og bød paa den, da de bleve eenige om 18 rd:, og i øvrigt som forrige Vidne forklaret haver, med det tillæg, at da der blev talt om Risico, svarede Torbiørn Larsen at ieg tager mig ei Risico paa, før ieg kom/m/er af Brøllup, som de da vare udi. Omtrent 14 dage siden efter hørte hand at Hæsten var død i Nedre Boelstad Mark, efter at være brugt af andre. Dimitteret.
Engel Brathuus begiærede Dom efter Jndstevningen.
Torbiørn Larsen begiærede Sagen udsat til Høste Tinget 1779 til Contra Vidners førelse.
Sagen til den tiid beroer, første dag Tinget holdes.

1779: 99b

Opsat Justitz Sag fra fol: 64b. Fogden contra Helje Larsen Traae.
Helje Traae mødte og tilstoed lovlig Varsel til denne dag og tiid til Dom at imodtage.
Hr: Fogden lod anføre, at den oplysning hand udi Sagen meente til dette Ting at kunde faae tilveiebragt, ved at i Rættelægge den Optegnelse som de 2 Mænd havde haft, der efter Sogne Præsten nu Sl: Hr: Markers ordre besigtigede Tøm/m/eret, kunde h/an/d nu formedelst Hr: Markers dødsfald ikke faae, som venteligen og maae være forkommet, ligesom h/an/d og fra de Kiøbmænd i Bergen som skulde have tilkiøbt sig bordene er bleven svaret, at da de handler med mangfoldige folk som bringer Bord til Bergen, kunde de heller ikke viide, hvad enhver af bordene de kunde have tilkiøbt sig kunde være eiende, under foregivende, at de over saadant ikke holder bog.
Fogden maatte derfore nu slutte Sagen med denne Paastand: At som det ved de førte Vidner tilstrækkelig er oplyst, at indstevnte Helje Traae haver hugget ei alleene til 7 tylter Stokker,

som laae paa eet stæd, og sam/m/e tiid men paa et andet stæd endeel skaarne Bord og Huun, og paa et tredie stæd sam/m/e tiid nogle Stokker; Vel ere ikke Bordenes Antal opgivet, ikke heller Mængden af de sidstnævnte Stokker, men rimelig viis kand sluttes, at sam/m/e, indberegnet de 6 á 7 tylter som forklaret er vil udgiøre en langt større Hugst end tilladt er for en Leilænding paa det benificerede Gods, at hugge til halve Landskylden af indstevntes brug 1 Løb Smør ¾ Hud som Cassa Bogen og hands Bøxel Seddel skal udviise: paastaaende derfor at den andeel(?) Rætten synes at være for meget af det hugne, maae tilligemed tilstrækkelige Bøder tilfalde den Nordenfieldske Vei Casse, og Helje Traae foruden sam/m/e at udreede tilliige erstatte Omkostningerne i Sagen, og saaleedes paastaaer Dom til næste Ting.

Rætten tilspurgte Laug Rættet hvad en Tylt Tøm/m/er Stokker kand ansees af Værdie? Dertil de svarede: At sam/m/e kunde naar det er middelmaadig eller Samfænge Tømmer, kand det ansees af Værdie pr: Tylt 1 Rdr:

Helje Traae tilstoed ovenmelte sin Landskylds Matricul Taxt som h/an/d har i Bøxel og brug, samt at have hugget \endeel/ eet Aar, endeel et andet, og erindrer ei hvor meget, og formeente at blive ved Dom friefunden for Actors tiltale, saaleedes indloed Sagen under Dom.

Sagen blev til Doms optagen til Høste Tinget 1779.

Pante Bogen til inddragelse

Anders Larsen Sandvigs \Arve/ Skiøde til Lars Andersen p: ½ L:, ½ Hd: i Sandvig d: 6 Maj 1779.

Ped: Ped: Næss Sk: til Niels Ped: Næss paa halve Næss Saug d: 6 Maj 1779.

Anders Pedersen Dysvigs Skiøde til Peder Andersen Dysvig paa 1 pd: 12 mrk: Smør ½ Hud, og over Bøxel til 9 Mrk: Smør ¼ Faar Strandebarms

1779: 100

Præsteboels gods som og 1/16 deel i Ohme Saug dat: 22 feb: 1779.

Opsat Justitz Sag fra fol: 65a. (64b.) Fogden contra Ole Olsen, Hans Torgersen, Hans Pedersen og Jon Johansen Brue.

Lensmanden Hans Andersen Øfre Wa[a]ge og Gert Andersen Kiærevig afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre, Rættens seeneste Laugdag for Paagiælderne at have forkyndet, og tillige stevnet dem og Jon Brue til at høre Vidner som ligeleedes under Faldsmaals Straf er indstevnet, Hans Rasmussen Berge og Peder Johannesen Berge.

De indstevnte og Laugdagede mødte undtagen Ole Olsen Brue, og af de mødte, tilstoed Hans Torgersen Brue at have solgt noget Øll til Kirke folk, …. vel(?) til Reisende, dog kand ei nægte at have solgt Øll til Kirkefolk …….(?) dage?/dog?/der? for betaling, og har hverken hand eller Naboer nogen bevilling paa Øll Sal, eller deraf svarer Skatt. Hans Pedersen Brue har ind(?)til for 2 aar siden, da blev giort Paamindelse fra Præsten imod Øll Sal, men ingenlunde siden, solgt Øll til Kirkefolk, som h/an/d var uviidende, at det var forbudet, og formeente sig for tiltale befriet.

Vidnerne blev forelæst Eedens forklaring af Lov bogen med formaning til Sandheds udsigende, og deraf fremstoed

1te Vidne Hans Rasmussen Berge som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: At have hørt at de indstevnte har solgt Øll til Kirke folk, indtil for 2 aar siden, at det blev paa nye bekientgiort fra Præsten, at intet Øll maatte sælges hos nogen, men siden har intet sligt erfaret hverken af andre, eller ved egen Eftersyn som Medhielper. Dimitteret.

Fremstoed 2det Vidne Peder Johannesen Berge som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: At have een gang hos Ole Olsen Brue seet nogle folk drikke Øll, men

veed ei om det var før{t} eller efter, da for 2 Aar siden Forordningen paa nye blev bekientgiort, men i Almindelighed har siden ei seet hos nogen af indstevnte noget Øll Sal, men vel hørt det af andre. Dimitteret.
Hr: Fogden loed beroe med Sagen til Høste tinget 1779 til fleere Vidners førelse.
Sagen beroer til Høste Tinget 1779 første dag samme holdes.

Opsat Justitz Sag fra fol: 65b. Fogden contra Gunder Olsen for Tyverie.
Hr: Fogden fremstillede Gunder Olsen løs og leedig for Rætten, samt loed fremstille Siur Olsen Berge der iblant andet er bestiaalet en Hat, den hand foreviiste, og Gunder Olsen tilstoed at være den af ham staalen, som af Laug Rættet blev vurderet og anseet af Værdie 2 mrk: 8 s: derefter den Siur Brue blev tilbage leveret efter af ham aflagde Eed, at denne samt den ham frastiaalen 1 Rd: i Penge \som h/an/d har faaet tilbage/ var ham tilhørende, og er ham imod h/an/ds Villie og Viidende frastiaalen. Ole Brue som vel var indstevnt men som døv har ei kundet møde loed ved sin Søn bemelte Siur Brue tilstaae, at have faaet den stiaalne 24 skl: tilbage, hvorom ellers Delinqventen vedblev sin bekiendelse at have sam/m/e staalet imod Eierens Villie og Viidende.
Hr: Fogden fremlagde 2de Præste attester fra Hr: Glahn af 3 April og fra Hr: Marker af 4 Maj begge dette Aar som blev oplæst og lyder saaleedes.
Hr: Fogden tilspurgte Almuen om de vidste Gunder Olsen var noget eiende, hvori kunde giøres Seqvestration? Dertil de samtlige saavelsom Gunder Olsen svarede, at hand slet intet eiede, uden det hand staaer og gaaer i.
Hr: Fogden paastod Dom.
Gunder

1779: 100b

Olsens Defensor Lensmand Hans Andersen Øfre Waage indstillede Sagen til Dom med forhaabning om sam/m/e paa det moderateste i betragtning af indstevntes Ungdom og ufostandighed, og saaleedes indloed Sagen under Dom; Thi blev herudi af Sorenskriveren og forbem:te MedDoms Mænd afsagt følgende

Dom

Det er af Delinqventen Gunder Olsen tilstaaet at have med en Kniv opbrækket een Siur Brue tilhørende Kiste og deraf bortstiaalet 1 Rd: Penge, og en Hat vurderet for 2 mrk: 8 skl:, samt stiaalet igiennem et Vindue fra Ole Brue 24 skilling i Penge, i alt beløbende til 1 Rd: 4 mrk:; hvilket alt de bestiaalne haver faaet tilbage og de ellers ved Corporlig Eed inden Rætten bekræftet, det den frastiaalne baade at være skeet imod deres Villie og Viidende, og at være dem tilhørende; Thi Kiendes og døm/m/es af mig og Meddoms Mænd for Rætt og herved afsiges: At Gunder Olsen for begangne ringe Tyverie bør efter Lovens 6 Bogs 17 C: 33 a:, miste sin Hud i Fængselet, samt efter 40de art: betale Tviigiæld /: Jgiæld bliver ei at {betale} paadømme siden Kosterne ere komne tilbake :/ til Hds: Maj:ts Casse, 3 Rd: 2 mrk: Til Hoved Lods forbrydelse, er hand efter Almuens forklaring, intet eiende. Denne Actions Omkostninger erstatter hand med Stemplet Papir 5 mrk: 4 s: Rættens Gebuhr, Actors og Defensors Sal:, Stevningspenge og viidere efter nærmere Regning, som ellers i mangel af hands formue, for saaviit sam/m/e bør liignes Almuen, udreedes efter derom allernaadigst udgangne Anordninger. Alt tildømte efterkommes til Execution efter Lovens forskrift og allernaad: udg: Anordninger. Udi Sagens drift er ei giort nogen uforsvarlig Ophold.
Efterat Dom/m/en var oplæst, blev Delinqventen tilspurgt, om hand dermed var fornøiet, eller forlangede sam/m/e appelleret. Dertil hand svarede: At var med Dom/m/en fornøiet, og forlangede ingen appel. Ustæd til Fogden

Pante Bogen til inddragelse
  Sergeant Johan Daniel Galtungs Arve Sk: til Lars Johansen Galtung paa Torsnes og Gangdalen p: 4 pd: 22 1/6 mrk: Smør og i Gangdalen 20 3/10 mrk: Smør dat: 11 Maj 1778. Efter Matr: Torsnes 1 Løb 2 pd: Smør 1 ½ Hud heele bruget

Optagen Sag fra fol: 66a. Fogden contra Mikkel Ohme.
da udi denne Sag blev afsagt følgende

Dom

Velædle og Velviise Hr: Foget Koren har her til Rætten ladet indkalde Bonden Mikkel Olsen Ohme for at have kiøbt og hiemført en tønde Brændeviin, og deraf solgt og falholt endeel, til Bøders udreedelse og Omkostningers erstatning. Den indstevnte har tilstaaet at have faaet i Bergen i betaling for Vahrer omtrent en tønde Hamborger Brændeviin, og deraf at have solgt til en Begravelse 2 Potter. Da indstevnte Mikkel Olsen Ohme herudinden har forbrudt [sig] imod den Kongl: allernaad: Fr: af 8de Marti 1757 a. 3; Saa kiendes og dømmes for Rætt og herved afsiges: At bemelte Mikkel Olsen Ohme for begangne ulovlig

1779: 101

Brændeviins Handel, bør som for første gang, bøde i allerunderdanigst følge allerhøist bemælte allernaad: Forordning, og til dette Districts Foget betale, Hands Maj:ts Casses Bøder 20 skr: tyve Rigsdaler, samt erstatte denne Actions Omkostninger, Rættens Gebuhr 5 mrk: 4 s:, Actors Salarium 5 mrk: 4 s:, Stevningspenge 4 Mrk:, og om Acten til forkyndelse og Execution forlanges beskreven, da Stempl: Pap: 1 rd:, alt at efterkom/m/es inden 15 dage efter denne Doms lovlige forkyndelse under Adfærd og Executions Tvang efter Loven.
Extr: lev: Fogden Udstæd in forma til Mikkel Ohme

Opsat Sag fra fol: 66a. Fogden contra Otte Urbansen Giesman.
Otte Urbansen Giesman mødte, og som uskyldig i det hand actioneres for som hand aldeeles benægter i nogen maade at have forseet sig udi, anmelte at have demonstreret sin uskyldighed for Hr: Stiftbefalingsmanden og formodede at Hr: Fogden allereede fra ham er tilskreven, om at frafalde Sagen.
  Hr: Fogden Koren som ei har erholdet nogen saadan ordre fra HøiVelbaarne Hr: Stiftbefalingsmanden, maatte altsaa begiære Sagen opsat til Vidners førelse til Høste Tinget 1779 til den tiid Sagen første Rættes dag beroer.

Opsat Justitz Sag fra fol: 66b. Fogden contra Torger Torgersen Traae.
Da Torger Torgersen Traae saavelsom begge Vidnerne Helje Larsen Traae og Peder Henrichsen Traae mødte og tilstoed lovlig Varsel. Da og Torger Torgersen tilstoed at have [i] fior Vinter maattet modtage for Eege(?) Veed af en Brændeviins brænder i Bergen, 7 Potter Hamborger eller Korn Brændeviin, deraf hand har drukket noget selv, givet noget bort og solgt noget, omtrent 2 ½ Potte i alt solgt.
  De indstevnte Vidner bleve paaraabte som mødte og blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende, hvoraf fremstoed
  1te Vidne Helje Larsen Traae som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: At har ei seet Paagiælderen haft brændeviin uden en Søndag aften afvigte Som/m/er, da Kirkefolk fik hos ham til kiøbs som de drak strax 1 Potte brændeviin, og viidere veed ei om det paastevnte. Dimitteret.
  Fremstoed 2det Vidne Peder Henrichsen Traae som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: At har ei megen Omgang haft i det Huus hvor Torger Torgersen tiener, og derfor ei veed viidere end een gang afvigte Som/m/er en Søndag aften, at have seet Torger

Torgersen sælge for 4 skl: brændeviin, saae vel ei h/an/d fik Pengene, men hørte der blev begiært for 4 skl:, og Vidnet har og eengang kiøbt hos indstevnte brændeviin for 2 eller 4 skl: og betalt med Penge. Dimitteret.

Torger Torgersen tilstoed at ei har Bevilling til at handle med brændeviin, ei heller svarer Handel Skatt, og formodede sig for Tiltale frie funden.

Hr: Fogden i anleedning af det passerede som hand ved Rætten har paahørt, kunde ei andet slutte end at denne indstevnte Dreng ikke af nogen modtvillighed imod de udgangne Foranstaltninger som forbyder Brændeviins Sal, men meget meere af Taabelighed ladet sig lokke at tage Brændeviin i stæden for Vahrer for sin solgte Veed, og at hand af Misforstand igien søgte at giøre det i Penge for at blive skadesløs. Hr: Fogden maatte derfor efter Omstændigheder ikkun lade sin Paastand gaae derhen at hand de paa Sagen foraarsagede Omkostninger maatte erstatte, og i det øvrige ei paastoed ham idømt nogen Bøder, og da h/an/d nu betalte Stevningspenge og viidere Omkostninger Saa frafaldt Hr: Fogden Sagen.

Rætten loed Sagen ophæve siden dertil sam/m/es Anlæg ei er Amtets Ordre efter Rescr: 6 Apr: 1779. \for Stift…..(?) …… …….(?)/ (Mrkn: Kor denne innskotne setning eigentleg skal stå i siste ovannemnde setning, er ikkje avmerka i protokollen. Og ikkje er den særleg skjønleg heller)

1779: 101b

Fortiilig SammenLeye Sag
Fogden contra Jver Præstgaard og Hustrue.

Hr: Fogden som Bøderne tilhørende frafaldt Sagen.

Nye Leyermaals Sag
Hr: Fogden anmelte at have til dette Ting og tiid ladet indkalde Lars Jonsen Tvedt for begangne Leiermaal med Herborg tienende i Kiærevigen, paa Sundhorlehns SelvEier gods at \lide Dom til at/ betale Bøder og erstatte Omkostninger.

Stevne Vidnerne Lensmand Hans Andersen Øfre Waage og Geert Andersen Kiærevigen afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.

Da Lars Jonsen Tvedt ikke mødte eller møde loed; Saa blev ham given Rættens Laugdag til Høste Tinget 1779 første dag sam/m/e holdes, at møde og svare til Sagen, hvilken Laugdag Lensmanden blev paalagt, hannem lovlig med mundtl: Varsel at lade forkynde.

Sagen beroer til Høste Tinget 1779.

Nye Fortiilig Sammenleye Sag
Hr: Fogden anmelte at have til dette Ting og tiid ladet indkalde Lars Jonsen Tvedt tilligemed Hustrue Christi Knuds Datter, for fortiilig Sam/m/enleie paa Waage paa Sundhorlehns Selv Eier Gods, at betale Bøder efter Loven, og Omkostninger at erstatte.

Stevne Vidnerne Lensmand Hans Andersen Øfre Waage og Gert Andersen Kiærevigen afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.

Da Lars Jonsen Tvedt og Hustrue Christi Knuds Datter ikke mødte eller møde loed; Saa blev dem given Rættens Laugdag til Høste Tinget 1779 første dag samme holdes at møde og svare til Sagen, hvilken Laugdag Lensmanden blev paalagt, dennem med lovlig mundtl: Varsel at lade forkynde.

Sagen beroer til Høste Tinget 1779.

Nye Sag
Mikkel Olsen Yttre Ohme mødte og anmelte at have med lovlig mundtlig Kald og Varsel ladet til dette Ting og tiid indkalde MedEierne i Ohme Saug nemlig Ørian Baarsen Indre Ohme og Roal Baarsen Jndre Ohme, Peder Baarsen Jndre Ohme og Hans Hansen Jndre Ohme, der foruden toe andre, ere Eiere tilligemed Citanten i bemelte Saug, at høre Vidner og liide Dom, i anleedning deres fornærmelige Omgang imod Citanten ihenseende Skiørselen, til at vedtage og oprætte lovlig accordt derom efter billighed, og Omkostninger at erstatte. Stevne Vidnerne Lensmand Hans Andersen Øfre Waage og Geert Andersen Kiærevigen, afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er, og tilliige under Faldsmaals Straf som Vidner Baar Siursen Yttre Ohme og Jon Rasmussen Yttre Ohme.
De indstevnte 4re MedEiere mødte og vilde anhøre hvad viidere maatte passere, da de reserverede sig tilsvar.
Vidnerne bleve paaraabte, men som de ikke mødte {eller møde loed}; Saa bleve de af Rætten forelagde at møde under Lovens Faldsmaal til Høste Tinget 1779 første dag sam/m/e holdes, deres Eedelige Vidnesbyrd i Sagen at aflægge; hvilken forelæggelse Citanten paalægges at tage beskreven og lovlig at lade forkynde.
Sagen beroer til Høste Tinget 1779.

1779: 102

Pante Bogen til inddragelse
Baar Jensen Tvedts Arvingers Skiøde til Erich Baarsen p: 1 Løb 2 mrk: Sm: 1 Hud i Tvedt dtr: 27 feb: 1779. No: 84

Opsat Sag fra fol: 67a. Strandebarms Præstegiælds Almue contra Peder Pedersen Næss og Helje Samsonsen Schielnes Enkes Arvinger,
udi hvilken Sag Rætten blev betient af efterskrevne 8 upartiske Laug Rættes Mænd af Qvinherrets Præstegiæld, neml:
1. Ole Samsonsen Neerhuus 3. Brynild Elefsen Houge 5. Ole Olsen Str: Dahle
2. Helje Brynildsen Houge 4. Baar Aadsen Havneraas 6. Jon Ludvigsen Møglebust 7. Knud Monsen Liustvedt 8. Lars Olsen Møklebust
Da paa Almuens vegne mødte for Strandebarm Sogn Hans Rasmussen Store Linge og for Warraldsøe Sogn Jver Johansen Øjerhavn, samt for Jondals Sogn Torbiørn Widtlichsen Nedre Traae, som anmelte at have med Lovlig Continuations Varsel ladet indkalde efter forrige Hoved Stevnemaal Peder Pedersen Næss, samt afg: Helje Samsonsen Schielnes Enke Alis Peders Datter med Laug Værge Erich Pedersen Aakre, og Børn, myndig Søn Svale Heljesen tiener Moderen, myndig Søn Samson Heljesen, umyndig Søn Peder Heljesen hands Formynder Gitle Siursen Mundem, umyndig Søn Anders Heljesens Formynder Peder Pedersen Næss, alle at høre Vidner og liide Dom efter Hoved Stevnemaalet: Saa og som Vidner indstevnet under Faldsmaals Straf at møde, Haaver Siovatsen Tvedt, Ørie Baarsen Jndre Ohme, og Torbiørn Andersen Øfsthuus samt godvillig mødende Torbiørn Olsen Sælsvigen.
Stevne Vidnerne Lensmand Hans Andersen Øfre Waage og Geert Andersen Kiærevigen afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Alle de indstevnte Paagiældere mødte undtagen Enken Ales Peders Datter, Samson Heljesen.

Af Vidnerne mødte alle forbem:te undtagen Torbiørn Andersen Øfsthuus, og blev de mødende forelæste Eedens forklaring af Lovbogen, med formaning til Sandheds udsigende.
Citanterne begiærede Vidnerne fremstillet til Eedelig Vidnesbyrds aflæggelse og Svar paa følgende qvæstioner. 1. Hvorleedes den gamle Bispe Stue paa Strandebarms Præstegaard var bygt i alle maader, hvor lang, hvor mange Vinduer, og hvor mange Nover det var bygget med. 2. Hvorleedes den nye Bispe Stue er bygget i alle maader, hvor lang den er, hvor mange Vinduer der er og hvor mange Nover det er bygget med. 3. Om der ikke er 2 Stuer i sam/m/e Bygning. 4. Om det er ikke ringe og uforsvarlige Materialier dette nye Huus er opbygt af. 5. Om Contracten var ikke saaleedes, at den nye Stue skulde været bygget ligesom den gamle Bispe Stue? 6. Om Vidnet har ikke hørt Mangel af Almuen saaleedes: At de vilde intet viide af den nye bygning, ei heller betale fleere Penge før det er bygget efter Contracten og 7de Om Vidnet veed ikke hvor mange Penge Almuen har betalt paa den nye Bispe Stue i alle 3 Sogner hver Mand?
De indstevnte protesterede imod Vidnesbyrds aflæggelse til disse qvæstioner af de fremstillede Vidner, da disse resterer selv hvad de skal betale, og ere selv interesserede og implicerede i Sagen paa Hoved Citanternes siide, og altsaa ei kand vidne i deres egen Sag som selv Sagsøgere, Men Contra Parterne de af dem mødte vil selv paa egne og øvriges Vegne tilstaae og besvare hvad af disse Spørsmaale medfører Sandhed, og paastoed at saaviit Hoved Citanterne ei med deres Svar er fornøiet, de bliver paalagte hvad de meere vil beviise, da derpaa at føre upartiske Vidner som ei i nogen maade er interesseret i Sagen.
Derpaa de indstevnte svarede til 1te qvæstion. At den var omtrent i een Stue uden Nover 11 ½ Alen lang, 9 \1/2/ Alen breed i eet Værelse, 4re

1779: 102b

Nover, og een Svale ved den eene ende langs med Huusets breede, 4re Alen breed. \Svalen/ Paneelet \Stuen bordklæd/ alt under eet Tag af Torv og Næver, deri 8te {g…?} \Nye(?)/ Vinduer. 2. Den nye Bispe Stue er bygget 18 Alen 1 q:ter uden Nover, breed 8 Alen, indeelet til 2 Stuer, med 8 Nover og en Sval eller gang midt imellem begge Stuer tvers igiennem Huuset, Pande Tag, derudi 4 fag Vinduer i hver Stue, er 8 fag, og i hver fag som er dobbelte Vinduer, er 4 stk: Vinduer, alt under eet Tag, og bordklæd. 3de Er besvaret under 2de qvæstion. 4de Henholt sig til den d: 17de aug: 1778 paa Aastædet holte Forretning, og paastaaer, at vil Citanterne anderleedes beviise, maae det skee ved upartiske Vidner. 5te Jo, det var accorderet med mundtlig accord at denne Bispe Stue skulde bygges efter den gamle. 6te Jo, af endeel Almue, men endeel er vel fornøiet. 7de De som har betalt \fult/ har betalt af Strandebarms og Warraldsøes Sogner hver Mand 4 mrk: 13 s:, og af Jondals Sogn 5 mrk: 5 sk:, nogle har betalt af de 2 første Sogner hver 3 mrk:, og af Jondals Sogn 3 mrk: 8 skl:, og nogle haver slet intet betalt.
Citanterne var fornøiet med de givne Svar undtagen paa 4de qvæstion, og til samme nøiere at oplyse maatte begiære Sagen udsat til andre upartiske og uforkistelige Vidners førelse.
De indstevnte Peder Pedersen Næss, og Erich Pedersen Aakre paa Helje Schielnes Enkes vegne tilligemed de fleere afg: Helje Schielnes Arvinger, som vare mødte, anmelte at have ladet med lovlig mundtl: Kald og Varsel contra ladet indkalde til dette Ting og tiid, de endnu resterende efter fremlagte Mandtal som i dag skal blive i Rættelagt, af alle 3 Sogners Almue til at liide Dom, og see Documenter i Rættelagt, samt høre Paastand, til friefindelse for Citanternes tiltale, og at betale det resterende til den nye opbygte Bispe Stues Opbyggelses bekostning, samt foraarsagede Omkostninger saavelsom paa den afvigte Som/m/er paa Præstegaarden holte Forretning, som denne Sag, alt skadesløs.

Stevne Vidnerne fremlagde deres egen Optegning paa de mundtl: indstevnte \af Strandebarms og Warraldsøes Sogner/ som lyder saaleedes. No: 1 De indstevnte fra Jondals Sogn er anført som resterende i en herefter af Contra Citanterne fremlæggende Liste.
Paa egne og samtlige jndstevnte Almues vegne vedtoeg de for Citanterne mødte Hans Store Linge, Jver Øjeshavn (Øjerhavn) og Torbiørn Nedre Traae lovlig \Contra/ Varsel.
Contra Citanterne fremlagde til Actens følge den 17 Aug: 1778 holte Besigtelse paa Præstegaarden, \No: 2/ hvorefter fremlagde Mandtal paa de resterende til omstevnte Bispe Stue \No: 3 saa lydende/ derefter oven .. ….(?)udi oplæste og anførte resterende paastoed Dom efter indstevningen. Dernæst fremlagde et Jndlæg fra de som frasiger sig Sagen, og exiperer imod Dom at overgaae saa lydende \No: 4/ Viidere fremlagde Contra Citanterne deres skriftl: Jndlæg af dags dato saa lydende. \No: 5/ Derefter paastoed Dom.
Efter Citanternes forlangende beroer Sagen til Høste Tinget 1779.

1779: 103

Pante Bogen til Inddragelse
Jon Ludvigsen Møklebust Skiøde til Hans Johansen Furreberg paa Galteteigens Skoveteig d: 10 Nov: 1778.
Brynild Ohmes Arvingers Skiøde til Hans Hansen paa 1 L: 3 mrk: S: ½ Hud i Yttre Ohme No: 25 d: 6 Marti 1779.
Frøken Butlers Skiøde til Sergeant Frantz Butler paa 1 Løb 1 Hud i Kysnes dat: 8 Feb: 1779.
Sergeant Frantz Butlers Obl: til Jon Aarvigen 65 rd:, Endre Sætvedt 129 rd:, Erich Aakre 150 rd:, Hactor Aakre 54 rd:, og Lars Pedersen Dybsvig 54 rd: samt Jon Aarvigens Sønner Jon og Anders 65 rd:, d: 7 Maj 1779 1 pr: i Kysnes.

Som ingen viidere indfandt sig at gaae i Rætte blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

Qvinherrets Skibreedes Sommer Ting paa Giermundshavns Tingstæd den 7 Maji 1779 holden af Districtets Sorenskriver i overværelse af Fogden Velædle og Velv: Hr: U: W: K: Skibreedets Lensmand Lars Olsen Møklebust og Laug Rættes Mænd
1. Hans Andersen Ø: Waage 3. Gert Anders: Kiærevigen 5. Ole Samsonsen Neerhuus 7. Helje Brynildsen Houge
2. Hans Rasmuss: St: Linge 4. Lars Samsonsen Fladebøe 6. {Ole Olsen St: Dahle} \Erich Aakre 8. Jon Ludvig: Møklebust

Allerund: og underdanigst publiceret Kongl: allernaadigste og høi Øvrigheds Anordninger og Befalinger, registeret for Waags og Opdals Skibreeder.

Formynder Ting blev holden og Børne Midlerne befunden i behørig rigtighed efter Formynder Bogen.

Pante Bogen til Udslettelse
Ole Olsen Store Dahles Obl: til Consistorial Rd: Riese 13 Maj 1771 No: 3 f: 57 qvitteret 14 Janv: 1779 stoer 150 rd:

Pante Bogen til inddragelse

Skiftebrev efter Sl: Frue Krigs Commissairjnde Dahl sluttet 16 feb: 1779 paa Jordegods Udlægget i Feedt.

Som aftenen paatrængte, beroer Tingets Continuation til i morgen.

Anden Dagen den 8 Maji 1779 continuerede dette Ting,

da blev publiceret
Pante Bogen til jnddragelse
Knud Thomassen Lønnings Obl: til Lieut: J: Dahl og Kr: C: Dahl hver 155 rd: 3 mrk:, er 311 rd: 1 pr: i Lønningen ¾ L:, ¾ Hud d: 14 Janv: 1779.
Auct: Sk: til Knud Monsen paa Liustvedt No: 10 ½ L:, ½ Hd: d: 23 Sept: 1778.
Auct: Sk: til Kr: Com: Henning Dahl i!! (paa) ½ Løb i Lande No: 23 d: 23 Sept: 1778.
Capt: Dahls Skiøde til Jon Ludvigsen Møklebust p: Øvre Sandvigen 1 L:, 1 Hd: datr: 24 Marti 1779.
Jon Ludvigsen Møklebust Contract med Hr: Capt: Dahl 7 Maj 1779 ang: Øfre Sandvigen.
Kr: Com: Dahls Sk: til Jon Jansen (Jonsen) p: Lande ½ Løb, d: 5 Dec: 1778 Jens Baarsens brug.
Kr: Com: Dahls Sk: til Corporal Christopher Olsen Røsseland p: 1 Løb 1 Hd: i Lille Omvigen d: 8 Marti 1779.
Jon Johannesen Tvedts Enkes Arvingers Sk: til Jon Johannesen p: 2 Løber 2 ½ mrk: Smør 1 ½ Hud i Tvedt No: 42 d: 10 Nov: 1778.
Lieut: Ravns Obl: til Sergeant Aamund Larsen Waage, \81 rd:/ Lensmand Hans Andersen Waage \80 rd:/ og Anders Houchaas Enke Boel Hans Dr: \39 rd:/ i alt 200 rd:, 1 pr: i Plads Wiigene under Lønning, sam/m/es bygning d: 20 feb: 1779.
Jon Johannesen Tvedts Obl: til Jan Kiærland 100 rd:, Knud Naterstad 84 rd: og Johannes Jonsen Tvedt 110 rd: 4 proC: og 3 prC: 1 pr: i Tvedt No: 42 2 L: 2 ½ mrk:, 1 ½ Hud d: 10 Nov: 1778.
Halvor Olsen Fuglebergs Arvingers Skiøde til Lars Halvorsen paa ½ Løb ½ Hud i Fugleberg d: 10 Nov: 1778.
Lars Østensen Biellands Skiøde til Anders Samsonsen paa i alt ¾ Løb, ¾ Hud i Bielland d: 5 feb: 1779.
Jon Jonsens Skiøde til Niels Jensen paa ½ Løb i Lille Røsseland No: 25 dat: 7 Dec: 1778.

1779: 103b

Bygsel Seddel publiceret
Jon Ludvigsen Møglebust p: Øfre Sandvigen No: 27 1 L: 1 Hd:, til Geert Hansen af d: 8 Maj 1779 til Manufact: H: bet: 1 Mrk:

Pante Bogen til inddragelse
Geert Hansen Muuslands Vilkors Contract til Hans Geertsen Muusland og Hustru d: 8 Maj 1779.
Auct: Skiøde til Jon Jonsen paa ½ Løb i Lille Røsseland No: 25 d: 24 Sept: 1778.
Jon Tørresen[s] Skiøde til Tørres Jonsen p: 1 Løb i Lille Fousch No: 26, d: 10de Nov: 1778.

Pante Bogen til Udslettelse

Lieut: Hans Ravns Obl: til Ommund Larsen Nedre Waage med fleere p: 150 rd:, d: 14 Maj 1774 No: 2 p: 599 qvitt: 7 Maj 1779.

Pante Bogen til inddragelse
Auctions Skiøde til Hr: Capt: Dahl paa ½ Løb i Lande No: 23 d: 22 Sept: 1778.
Jon Ludvigsen[s] Obl: til Hr: Capit: Dahl 300 rd: 1 pr: i Ø: Sandvigen 1 Løb 1 Hd:, d: 8 Maji 1779.
Knud Monsen Liustvedt[s] Obl: til Hr: Capt: Dahl paa 150 rd: 1 pr: i Liustvedt No: 10 ½ L: ½ Hd: d: 11 Janv: 1779.
Auct: Skiøde til Johannes Monsen paa No: 20 Store Fousch ¾ Løb, ½ Hud, ½ Vog Korn med Bygsel, Johannes Monsens brug d: 2 Dec: 1778.
Ole Sørensen[s] Sk: til Elling Sørensen p: ¾ Løb ¾ Hud i Liustvedt dtr: 9 Janv: 1779.
Auct: Sk: til Ole Olsen paa 1 Løb 1 Hud i Liustvedt af 30 Dec: 1778.
Lars Gabrielsen Waages Obl: til Lieut: Joh: K: Dahl 160 rd: 1 pr: i Waage No: 9 H: C: gods (Halsnøe Closter gods) 2 pd: 6 mrk: Smør d: 15 Dec: 1778.
Jon Jonsen[s] Obl: til Lieut: J: K: Dahl 75 rd: og Kr: C: Dahl 75 rd: i alt 150 rd: 1 pr: i No: 23 Lande ½ Løb Smør d: 15 feb: 1779.
Auct: Sk: til Ole Albretsens Enke p: Liustvedt No: 10 ¾ L:, ¾ Hd: d: 24 Sept: 1778.
Auct: Sk: til Knud Thomassen Lønning p: 2 pd: 6 Mrk:, ¾ Hud i Lønning med halve deelen i underliggende Plads Wiigene d: 24 Sept: 1778.
Elling Sørensen Liustvedts Obl: til Hr: Lieut: J: K: Dahl p: 140 rd: 1 pr: i No: 10 Liustvedt ¾ Løb, ¾ Hud d: 9 Janv: 1779.
Knud Knudsen Waages Sk: til Lars Gabrielsen p: Waage No: 9 H: C: gods 2 pd: 6 mrk: Sm: d: 4 Janv: 1779.
Auct: Skiøde til Johannes Johannesen p: 1 Løb 1 Hud i Bielland No: 49 dtr: 7 Dec: 1778 med 1/3 deel i Biellandsøen.
Auct: Sk: til Niels Larsen paa ½ Løb ½ Hd: i Bielland No: 49 med 1/6 deel i Biellandsøen d: 4 Janv: 1779.
Skiøde fra Skifte Forvalteren i bem:te Niels Larsens Stærvboe paa sam/m/e Jord til Knud Knudsen d: 4 Janv: 1779.
Johannes Johannesens Obl: til Lieut: Wilhelm Friman Dahl paa 264 rd: 1 pr: i 1 Løb 1 Hud i Bielland No: 49 d: 8 Maj 1779.

Som ingen viidere indfandt sig at gaae i Rætte, blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

Sommer Ting for Schonevig Skibreede paa Gielmervig Tingstæd den 14 Juni 1779 holden af Districtets Sorenskriver, i overværelse af Districtets Foget Hr: Koren, Skibreedets Lensmand Christopher Pedersen Gielmervigen, tingsøgende Almue, og Laug Rættes Mænd
1. Niels Gundersen Schrome 3. Halvor Østensen Entvedt 5. Christopher Johansen Tielle 7. Lars Larsen Flesche
2. Lars Ommundsen Tielle 4. Ole Torkelsen Bakke 6. Tollev Torkelsen Wicke 8. Siur Larsen Tungesvig

Allerunderdanigst og underdanigst publiceret Kongl: allernaadigste og høi Øvrigheds Anordninger og Befalinger, registeret for Waags og Opdals Skibreede, samt end viidere.
Fr: (Forordning) om visse Præmier og Foranstaltninger for Provisioners forsendelse til de Danske Americanske Øer d: 19 Apr: 1779.

Fr: ang:de hvis, i overeenstemmelse med og i anleedning af derfor(?) (der for?) Hertugdømer(?) og Danmark under 7 Marti 1776 og 30 Nov: 1778 ergangne Anordninger imod Qvæg Sygen, skal i agttages d: 28 Apr: 1779.
Placat ang: hvorviit Skoeleholderes Børn paa Landet i Norge, skal være befriede for Udskrivning d: 28 Apr: 1779.

1779: 104

Formynder Ting blev holden, og Formynderskaper samt Børne Midler befunden i behørig rigtighed efter Formynder Bogen.

Bygsel Seddel publiceret
Sorenskriver Schiøtz til Præsten i Schonevig Hr: Stub paa ½ Løb i Opeim øde d: 17 Martii 1779. Manuf: H: bet: 1 mrk: 8 s:

Pante Bogen til Udslettelse
Jacob Mikkelsen Eides Obl: til Engel, Aase, Dordi og Kari Tørres Dattere 99 rd: dat: 25 Nov: 1774 No: 2 p: 627 qvitteret af Engels Md!! (Mand?) Jens Bielland, og de øvriges ForMyndere d: 14 Juni 1779.
Hr: Foget Korens Caution 18 April 1777, No: 3 f: 60, udslettet efter Stiftets ordre af 9 febr: 1779.

Pante Bogen til jnddrivelse
Hr: Foget Korens Caution 6 Nov: 1778 for 1365 rd: Kongl: Oppebørseler samt Notarial Copie af begge Skiøder paa Eide baade paa Jord og Bygning dtr: 9de oct: 1778.
Provst Kahrs Optegnelse paa Formyndere for Arve faldne ved Geistlige Skifter dat: 15 Marti 1779.
Skiftebrev efter Sl: Frue Krigs Commissairjnde Dahl sluttet 16 feb: 1779 for saaviidt angaaer Udlæg i Handeland og Gangstøe.
[Skiftebrev] efter Niels Jonsens Hustrue paa Sioe d: 31 oct: 1778 og sluttet 12 April 1779, i Pante bogen extraheret.
Christen Olsen Sundes Skiøde til Christen Christensen paa, før Aftag 2 pd: 18 mrk: S: ½ Hud i No: 21 Sunde d: 27 feb: 1779.

Pante Bogen til Udslettelse
Ole Wiersen Fiæres Obl: til Peder Olsen Rullestad 130 rd: d: 8 Juni 1750 No: 1 f: 418 qvitteret 14 Juni 1779.

Pante Bogen til jnddragelse
Fr: Dahls Auct: Sk: til Niels Olsen paa 1 L:, ½ Hd: i Øfstebøe d: 7 Dec: 1778.
Dto: til Christopher Røsseland paa 1 Løb, ½ Hd: i ibd:(?) (Øfstebøe) d: 2 Dec: 1778.
Dto: til Erich Hugnesen paa 1 pd: 12 mrk: Smør i Fuurdal d: 17 feb: 1779.
Ørie Siursen Hougens Vilkors Contract 13 Juni 1778.
Auct: Sk: fra Frue Dahls Stærv boe til Niels Jensen Fausch (Fousch) p: 1 Løb ½ Hd: i Øfstebøe d: 19 Nov: 1778.
Niels Jensen Fousch Skiøde til Thor Aschelsen Rafdal p: 1 Løb ½ Hd: i Øfstebøe d: 20 Nov: 1778.
Christen Christensen Sundes Vilkors Contract til Christen Olsen d: 14 Juni 1779.

Anders Johansens Skiøde til Gunder Torgersen Bogsnes p: Nedre Sæbøe No: 5 H: C: gods 1 Løb 1 Hud d: 8 feb: 1779.

Som aftenen paatrængte, beroer Tingets Continuation til i morgen.

Anden Dagen den 15 Juni 1779, continuerede dette Ting.

Opsat Sag fra fol: 70b. Ole Lechnes contra Lars Ebne.
Ole Lechnes mødte og declarerede Sagen forliigt. Og da Lars Ebne ei mødte; Saa blev Sagen ophævet.

Opsat Sag fra fol: 71a. Jens Undal contra Siur Millieteigen.
Paa Citantens vegne mødte hands Søn Sr: Lars Friderich Undal som anmelte, at ei af hands Fader er udstyret nogen Stevning til dette Ting; Thi blev Sagen afviist til nye Jndstevning.

Opsat Sag fra fol: 72a. Lars Teigen contra Mons Larsen Ebne.
Citantens Hustrue i hendes Mands Svagheds forfald loed fremlægge Rættens seeneste Laugdag som er saa lydende.
Stevne Vidnerne Peder Christophersen Skaalnes og Christopher Johansen Tielle afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre sam/m/e lovlig at have forkyndet.
Mons Larsen Ebne mødte for Rætten.
Citantinden fremstillede som ustevnt Vidne Jone Nielsen Leilænding paa Klungland i Fieldberg Skibreede, som blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende, derefter hand som 5te Vidne aflagde sin Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: At foromvundne tiid kom Vidnet til Aalunds Giæstgiverie en Eftermiddag, og der saae Lars Teigen og Mons Larsen staae

1779: 104b

sammen paa Gaarden ved Jldhuuset, og vare vreede, og talte hinanden vreedagtig til, da Vidnet foer forbie, og saae ei Lars Teigen blodig, men i det sam/m/e hand var kom/m/en saa forbie, at ei kunde see dem, hørte hand et Dunk, men kunde ei viide enten samme var i Væggen eller i Marken, og hørte i det samme Lars Teigen siige 2 á 3 gange: Slaaer Du mig, men kand ei erindre, enten hand nævnte Mons eller ey. Dimitteret.
Citantinden med sin Broder Lars \Knuds:/ Ixdal begiærede Dom i Sagen til Bøders udreedelse af Mons Larsen Ebne og Omkostningers erstatning med 3 Rd: foruden Dommens Stemplede Papiir og forkyndelse.
Mons Larsen Ebne nægtede aldeeles at have slaget Lars Teigen, og veed ei hvorleedes hand var blodig i Munden, og paastoed sig friefunden, samt indloed Sagen til Dom, og ansaae Vidnerne som Sanke Vidner der ei kand giælde efter Loven, og ikke ere nogen faste Vidner efter Loven.
Sagen blev til Doms optagen og derudi nu afsagt følgende

Dom

Af 1te Vidnes Udsigende om de af Mons Larsen Ebne omstevnte tiid udsagde Ord, bliver det klart, at Mons Larsen Ebne har foraarsaget Citanten Lars Knudsen Teigen, det sidstmelte sig da aftørrede blod. 3de Vidne forklarer: At saae Mons Larsen Ebne staaende [og]? havde fat i Lars Knudsen Teigen som laae i Steenbroen og var blodig i Munden. Heraf saavelsom de øvrige Vidners udsiigende, erfares, at førend ommelte passerede, var Lars Knudsen Teigen ei blodig, og kort efter, da imidlertiid ingen andre var seet ved ham, end Mons Larsen Ebne, var Lars Teigen blodig, laae i Steen broen, og Mons Ebne havde fat i ham, samt hand skydet til

Provs at Mons Ebne sloeg ham, hvortil vel Mons Ebne eengang sagde, at var Løgn, men efter 2 andre heri eenstemmige Vidners forklaring sagde: Vil Du have meere, skal Du faae et Liv fuld med Hug. Af dette alt kand ei med vissere formodning andet sees, end at Mons Larsen Ebne har slaget Lars Teigen og haft ham i Jorden under sig; Men da derom ej ere 2de øjensynlige eenstemmige Vidner; Saa vil Sagen med Eed afgiøres; Thi Kiendes og dømmes for Rætt og herved afsiiges: At Mons Larsen Ebne bør efter egen lovlig jndstevning til næste Ting til Lars Knudsen Teigen, til, enten at høre sin Benægtelses Eed, eller og af Lars Teigen Sigtelses Eed at aflægges, her for Rætten aflægge sin Corporlige Benægtelses Eed at hand ei har slaget Citanten Lars Teigen Næve Hug, og ikke med Magt lagt ham, eller slaget eller stødt ham til falds i Jorden, omtrent midt i Octobr: Maanet 1778, ved Aalunds Giæstgiverie, og derefter i følge Lov[ens] 1 B: 14 C: 6 a: for Citantens tiltale i denne Sag frie at være; Men i mangel \enten/ af saadan jndstevning til bem:te tiid, eller af Benægtelses Eeds aflæggelse, maae Citanten Lars Teigen indstevne Mons Larsen Ebne til at høre sin Sigtelses Eed efter L: 1 B: 17 C: 7 a: /: dog i begge tilfælde som og om begge Parter paa Justitiens vegne ihenseende til Hds: M: Casses Anpart af Bøderne, indstevnes til endelig Eeds aflæggelse af een af dem efter denne Doms iagttagne Forord: 5 Nov: 1723, om Sagen appelleres, hvis ikke :/

1779: 105

da bør efter Sigtelses Eeds aflæggelse Mons Larsen Ebne bøde efter Lov[ens] 6 B: 7 C: 8 art: enten for Næve Hug 3de 6 Lod Sølv [er] 9 Rd:. eller for Jordskuf 3de 6 Lod Sølv er 9 Rd:, eller i fald hand efter Eed befindes skyldig i begge forbrydelser, da i alt 18 Rd: deraf Hds: M: Casse tilfalder de 2/3 deele, og Sag Søgeren Lars Teigen 1/3 deel efter Lovens 1 Bog 22 C: 4 a: saa bør og i saa fald Mons Larsen Ebne erstatte Citanten denne Sags Omkostninger med 3 Rd:, foruden Dom/m/ens udstædelse og forkyndelse, og end viidere om Lars Teigen eller Justitien nødsages at indstevne Mons Larsen Ebne til Sigtelses Eed at anhøre, bør Mons Larsen Ebne erstatte saadan Jndstevnings bekostning skadesløs, alt at efterkom/m/es inden Lovens(?) foreskrevne tiider efter Dom/m/ens forkyndelse, og det seeneste 15 dage efter at Eed er aflagt under Executions Tvang og viidere Adfærd efter Loven. Udstæd til Citanten

Pante Bogen til inddragelse
Ole Nielsen[s] Skiøde til Torkel Siursen paa 2 pd: 6 mrk: Sm: i Opstvedt No: 26, H: C: gods, og ov: B: (overbygsel) til 9 mrk: S: Præsteb: gods d: 2 Marti 1779.
Torkel Siursens Vilk: Contr: til Ole Nielsen Opstvedt d: 2 Marti 1779.

Opsat Sag fra fol: 72b. Lars Teigen contra Mons Ebne.
Citantens Hustrue i hendes Mands Svagheds forfald, fremlagde tilligemed hendes Broder Lars Knudsen Jxdal, Rættens seeneste Laugdag som er saa lydende:
Stevne Vidnerne Peder Christophersen Skaalnæs og Christopher Johansen Tielle afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre sam/m/e lovlig at have forkyndet.
Mons Larsen Ebne var ved Rætten tilstæde.
Citantinden med Broder fremstillede som ustevnte Vidner Hans Christophersen Ixdal og Niels Tørresen Opeim som blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende, og derefter aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven, og forklarede: At efter Lars Teigens forlangende, haver de paa Gaarden Roa efterseet en Kiste med 2 Haand greeb, Laas, Nøgel og Hængsler som skulde være den Mons Larsen Ebne har taget for de omstevnte Renter, tilligemed et Tin fad, som Mons Larsens broder paa Roa sagde var \begge deele/ det bemelte, og vurderet Kisten for 1 rd: 5 mrk: med Haandgreeb, og Tin fadet for 4 Mrk:, men Aaklædet sagde bem:te Mons Larsens broder at Mons Larsen havde taget med sig. Dimitteret.

\Citantinden paastoed Dom./
Mons Larsen Ebne maatte anmelde at have bekostet begge Haand greebene for 1 rdr: og tillige for Laasen at reparere, men sam/m/e og det øvrige var ham overdraget til Eiendom af Lars Teigen efter Lars Teigens eget tilbud for Renter 15 Mrk: for 3 aar af 19 Rdr:, hvorpaa enten alt eller noget, hand ei havde noget skriftl: beviis eller forskrivelse fra Lars Teigen, herom alt indstevnte har stevnet Vidner til Fieldberg Skibreedes Ting, efter hvilket TingsVidne hand begiærede Sagen her opsat til Høste tinget 1779 til den tiid beroer.

Opsat Sag fra fol: 73b. Ole Samsonsen contra Elias Næss.
Da Citanten er død, og ingen af hands Arvinger, ei heller Contra Parten mødte; Saa blev Sagen ophævet.

Biørne Skud.
Wier Olsen Wiisekiær mødte og foreviiste en Biørne Hud af en voxen Biørn som af ham var fældet og skudt i Mosdalens Mark for 14 dage siden, her i Schonevig Skibrede og derfor begiærede de sædvanlige Skud Penge 2 Rd:
Almuen blev herom tilspurgt: som svarede: At det forholt sig saaleedes,

1779: 105b

thi blev Huden mærket og ham tilbage leveret, samt betalt Skudpenge 2 Rd:, af Hr: Fogden.

Opsat Justitz Sag fra fol: 74a. Fogden contra efterskrevne for Løsgiængerie. Torbiørn Olsen Wicke og Lars Biørnsen Bogstøe ang:,
fremstoed Ole Andersen Schoge og Jon Monsen Wicke som afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre at have med lovlig Varsel ankyndiget dem Rættens Laugdag til dette Ting og tiid.
Torbiørn Olsen Wicke blev paaraabt men mødte ikke eller møde loed.
Hr: Fogden som nu underrættet at hand er boesiddende Huusmand og har Kone og børn, frafaldt i henseende til ham, Sagen.
Helje Rasmussen mødte og tilstoed lovlig Stevning og Laugdag, samt tilstoed det paa hands vegne forrige Rættes tilførte.
Hr: Fogden som af den indstevntes egen tilstaaelse havde hørt, at hand saavel paa Røldals Market som udi Bergen, havde drevet Handel med Creaturer, maatte paastaae, at hand med passelig Mulct maatte blive erindret, og tillige, at betale de for denne hands ulovlige Handel, og den deraf foraarsagede Justitz Sag paagaaende Omkostninger, vilde i øvrigt troe, at h/an/d herefter som tilforn, tager sig efter F…(?) (Forordningen?) stadig Tieneste, paa det hand ikke som en virkelig Løsgiænger skulde ansees, da det ingen sinde er Soldater meere end andre tilladt at gaae paa deres egen Haand, men Straf for dem alle foreskrevet, og saaleedes indloed Sagen under Dom.
Helje Rasmussen paa Tilspørsel svarede: At kunde ei godvillig nu betale nogen Bøder, og haabede friefindelse, og saaleedes indloed Sagen under Dom;
Thi blev udi denne Sag afsagt følgende Extr: lev: Fogden

Dom

Da Helje Rasmussen Bogstøe selv har tilstaaet at have drevet u-tilladelig Handel imod Fr: (Forordningen) 9 Aug: 1754 a. 5te; Saa Kiendes og døm/m/es for Rætt og herved afsiiges: At Helje Rasmussen Bogstøe for saadan forbrydelse bør efter allerhøistbem:te allernaad: Forord:s allegerede art:, bøde til Holmedal Sogns fattige Tree Rigsdaler, og betale Rættens Gebuhr 5 mrk: 4 s: Actors Sal: 5 mrk: 4 s: StevningsPenge 3 mrk:, og i fald Dom/m/en til forkyndelse og Exec: forlanges beskreven, da Stemplet Papiir dertil 4 mrk: 8 s:, alt at

efterkommes under 15 dage efter denne Doms lovlige forkyndelse, under Exec: Tvang og Adfærd efter Loven.

Lars Biørnsen Bogstøe mødte, og nægtede, at have nogen tiid været Løsgiænger \og er bestandig i tieniste/ men tilstoed at have sidste Høst som eeneste og første gang kiøbt 4 Slagte bæster, her omkring paa Landet, dem hand maatte tage for Krav, og hvilke hand solgte i Bergen, og formeente sig friefunden og saadant ei for nogen forseelse anseet.

Hr: Fogden paastoed Dom siden jndstevnte ei vil erklære sig til mindelig Afsoning, og Paagiælderen anseet efter Fr: 9 Aug: 1754, saaleedes indloed Sagen under Dom.

Lars Biørnsen maatte indlade Sagen under Dom.

Thi blev udi Sagen afsagt følgende Extr: lev: Fogden

Dom

1779: 106

Da Lars Biørnsen Bogstøe selv har tilstaaet at have drevet utilladelig Handel imod Fr: 9 Aug: 1754 a. 5te; Saa Kiendes og dømmes for Rætt og herved afsiiges: At Lars Biørnsen Bogstøe for saadan forbrydelse, bør efter allerhøist bem:te allernaad: Fr:s allegerede art: bøde til Holmedal Sogns fattige tree Rigsdaler, og betale Rættens Gebuhr 5 mrk: 4 s: Act: Sal: 5 mrk: 4 s: Stevnings Penge 3 mrk:, og i fald Dom/m/en til forkyndelse og Execution forlanges beskreven, da Stemplet Papiir dertil 4 mrk: 8 s: alt at efterkom/m/es inden 15 dage efter denne Doms lovlige forkyndelse under Executions tvang og Adfærd efter Loven.

Nye Sag

Anne Ols Datter Enke efter Halvor Erichsen Huusmand i Teigendalsvigen, med Laug Værge Knud Tarraldsen Aaseim anmelte at have med lovlig mundtl: Varsel ladet indkalde Mons Larsen Ebne at høre Vidner stevnte og ustevnte, og liide Dom til Bøder, Erstatning og Omkostninger, for at hand uden lovlig Omgang har kastet hende ud af sine efter Bøxel Seddel iboende Huuse, og bemægtiget sig hendes Eiendom af Meubler og Klæder etc:

Stevne Vidnerne Lensmand Peder Christophersen Skaalnes og Christopher Johansen Tielle, afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.

Citantinden derefter fremlagde sin paa Huuset havende Bøxel Seddel, af forrige Aalunds Kirkes /: hvorunder Huuset ligger :/ Eiere Madame Mikkelsen dtr: 26 Nov: 1771 saalydende, derefter hun ved Laug værge beklagede, at Mons Larsen Ebne havde uden Lov og Dom, afvigte Vaar kastet hende af sit tilbøxlede Huus, imod sin Villie som sad i sin Mands Bøxel, og intet havde forbrudt, og bemægtiget uden Aarsag, Lov og Dom hendes Eiendom/m/er som hun havde i Huuset, oft omtalte Teigendalsvigen, som bestoed i Træe Kørveler, en Jern Skiæring, 3 Jern gryder, 1 bagste Helle, 1 Strøppe med Laag, 3de Kister deraf een med Laas og Nøgel, og i den eene Kiste Uld og Rue, og 3 støkker Klæder, samt en Ulden Skiorte i Buen \1 Aaklæe og 2 qvitler med videre/ hvorom hun begiærede fremstillende Vidner afhørt, og sig sit tilbøxlede Huus tilkiendt til beboelse som Mons Larsen nu selv beboer, samt sin Eiendom sig uskad leveret, og Omkostninger erstattet, samt Mons Larsen Ebne idømt Bøder for h/an/ds viidere Omgang ved denne h/an/ds Udkastelse,

derom at vidne fremstillede Peder Pedersen Huusmand under Giærevigen, h/an/ds Hustrue Jnger Peters datter, og en Pige Anne Peters Datter hos Peter Giærevigens Enke, samt Mons Jversen Skaalnes Skaffer som blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds Udsigende.

Mons Larsen Ebne nægtede at have foreholt Citantinden bemelte hendes Tøi, men det staaer i Huuset, og {aldrig} er \aldrig/ af hende forlanget, da h/an/d ikke kunde kaste det paa Marken, men skal være hende følgagtig, dog ei før hand faaer sit, nemlig Huuse Aaboed 20

Rd:, og for Hun har lagt sig i Huuset i Vinter aparte betaling. da hand 14 dage for Juul 1777 har sagt hende \Ud/ fra Pladset, men hun ei har vildet gaae derfra før, uagtet Comparenten har saaet og høstet Pladset baade i Fior og i Aar.

Fremstoed som 1te Vidne Jnger Peters Datter, Peder Pedersen Giærevigs Hustrue som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: At en dag 3 uger før Pintze dag sidst, var Vidnet i Stuen hos Citantinden og laae der om Natten, da Mons Larsen om Morgenen kom ind, og sagde hun havde taget Halm fra ham og lagt i sin Seng, det Vidnet dog intet veed om, da hand toeg Halmen i Sengen

1779: 106b

under hende, fra hende, og hand gik dermed, da hun klædde sig, og gik ud til ham, og forlangte Nøglen til Buen at lægge ind der sine Klæder, dertil hand svarede: hand havde ei fleere Nøgler end Huuset hør!! (hørte?) til, og hun fik ingen Nøgel, derpaa hand toeg hende i Skiorte Kraven, saa den brast i støkker, og da hun bad for sig, slap hand, men medens hand holt hende fast, peegede hand paa en Bæk, og sagde: her skal Du need , og sagde hun skulde strax gaae fra Pladset og Huuset, dertil hun sagde: hun gik ei før hun fik Nøglen til sin Kiste, dertil Hand svarede: at have ei fleere Nøgler end ham tilhører, derpaa hun bad Vidnet og sin Mand føre sig til Lechnes, og maatte da Vidnets Mand for hendes Svagheds skyld bære hende i baad og af Baad. Endnu erindrer, at da hun fordrede første gang Nøglen, svarede hand, hun fik den ikke førend hand fik Huuse Aaboden, 20 Rd: betalt, og fordrede hun da Nøglen med de Ord: ieg vil tage ud mine Klæder og Tøi, da hun fik sidstmelte Svar og ingen Nøgel. Anden gang da hun forlangte sin Kiste og sit Tøi svarede hand hende ligeleedes, at hun ei fik det før hand fik sin Huuse Aaboed betalt. Demitteret.

Fremstoed som 2det Vidne Pigen Anne Peters Datter som aflagde Eed og forklarede: At tiente omvundne tiid og 5 uger før, hos Mons Larsen, og da hun aftenen før forrige Vidne kom til Teigendalsvigen, havde efter Citantindens begiæring taget noget Halm fra ham i h/an/ds Lade, og lagt i Sængen under Citantinden, da Morgenen derefter, kom Mons Larsen ind og toeg Halmen i Sængen under hende, og tog hand intet meere, h/an/d toeg ei mindre, og det i Vreede, derefter passerede som første Vidne har forklaret, i alt ord til andet, og ellers veed Vidnet at Citantinden eiede der i Huuset, endeel Kørreler, 1 Skiæring, 3 Jern gryder, 1 bagste Helle, 1 Strøppe med Laag, 3 Kister og deraf een med Laas og Nøgel. men veed ei hvad var i dem, 1 Skiorte, 1 Liv støkke af blaa vadmel, 1 do: ulden Skiorte, 2 nye Qvitler, 2de gode Aaklæder, 1 Fiære Høien, 2 middels gamle Qvitler, 1 Skind Ruge(?), hvoraf hun intet fik med sig uden Klæderne hun gaaer i. Dimitteret.

Fremstoed 3 Vidne Mons Jversen Skaalnes som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: At omvundne Tiid veed ei af det passerede førend h/an/d fra sit Huus nær derved, hørte allarm paa Teigendalsvigens Ager som Mons Larsen bruger, da Vidnet saae da efter, saae h/an/d Citantinden og Mons Larsen paa Ageren, og Citantinden snakkede, men var ei saa nær, at hørte hvad hun sagde, men saae at Mons Larsen toeg Citantinden bag i Skiorte Kraven, og viiste hen til Bækken der nærved, da hun raabte: Lad blive mig Mons. Dimitteret.

2det Vidne forklarede endnu, at Citantjnden havde været syg og Sængeliggende de 5 uger hun var der.

3de Vidne derom forklarede, at hun har været syg og sengeliggende fra Juule Tiiden sidst.

Citantindens LaugVærge begiærede Sagen udsat til Høste Tinget 1779 til fleere Vidner.

Sagen til den tiid beroer.

Bygsel Seddel publiceret

Jørgen Olsens til Anders Nielsen paa Huusmands Pladset under Mosdalen d: 15 Juni 1779. Manuf: H: bet: 8 skilling.

1779: 107

Pante Bogen til jnddragelse
Auct: Skiøde fra Mad:m Mikkelsen til Mons Larsen Ebne paa Aalunds Annex Kirke d: 13 Sept: 1776.

Spedalsk Tingsvidne.
Lensmand Christopher Pedersen Gielmervigen fremstoed og beklagelig androeg, at her i Skonevig Skibreede er paa Gaarden Storhoug et Spedalsk Qvinde Menniske ved Navn Lisbeth Jobs Datter af Alder 21 aar gam/m/el, som er overmaade befængt med den Spedalske Syge, og formedelst hendes Forældres fattigdom ikke alleene maae liide baade Hunger og anden Nød, men hun endog meget mindre har noget at erlægge for at indkomme i Hospitalet i Bergen, hvor hun høist fornødentlig maae indtages, hvilket og er langt over hendes fattige Forældres Evne til at de noget dertil kand biedrage.
Rætten oplæste for Almuen og Laug Rættet det tilførte, \og/ dertil begiærede deres Svar om hvorleedes sig samme i Sandhed forholder? De Samtlige dertil svarede: At det var dem fuldkom/m/en bekiendt, det forbem:te sig saaleedes i Sandhed at forholde som tilført er.
Lensmanden var derefter om det passerede Tingsvidne begiærende som blev bevilget.

Nye Justitz Sag
Velædle og Velviise Hr: Foget Koren loed anmelde at have til dette Ting og tiid paa Justitiens vegne ladet indkalde Johannes Olsen Løvigen, at høre Vidner og liide Dom til Bøder og Omkostninger, for begangne Slagsmaal paa een nu af Skibreedet udfløttet Persohn, en Søndag afvigte Vaar, hvorom at vidne indstevnet under Faldsmaals Straf Poul Ellingsen Millietræe og Peder Eliasen Næss.
Stevne Vidnerne Peder Christophersen Skaalnæs og Christopher Johansen Tielle afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Johannes Olsen Løvigen mødte, og vidste sig ikke i noget mindre skyldig, end det paastevnte.
Af Vidnerne mødte Poul Ellingsen Millietræe som blev forelæst Eedens forklaring af Lov bogen med formaning til Sandheds udsigende, og derefter fremstoed som 1te Vidne, og aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: At en Søndag noget før Paaske sidst, da der den Dag havde været Prædiken ved Schonevig Kirke, om Eftermiddagen Kl: omtrent 3, kom Vidnet ind i et Huus ved Schonevigs Søen hvor holdes Giæstgiverie, og der saae at Johannes Løvigen kom sam/m/e Stæd noget efter, og kom i tale med en Smed som nu er fløttet fra Skibreedet, og som ustevnt ei nævnes, da der blev en u-eenighed imellem dem, og de skudedes med Næverne, da Johannes Løvigen faldt \meest(?)/ paa Gulvet, og blev skudet af Smeden som havde Johannes Løvigen fat i Hals kluden, derpaa de stod strax op, og Vidnet gik ud og saa ei meere, men saae ei at Johannes Løvigen sloeg Smeden eller andre. Siden saae vel Smeden udenfor Huuset, blodig i Munden, men veed ei hvem der havde enten slaget ham, eller hvorleedes ham sam/m/e var tilbragt. Demitteret.
Da det andet indstevnte Vidne Peder Eliassen Næss ikke mødte; Saa blev hand forelagt under Faldsmaals Straf at møde her for Rætten Høstetinget førstkom/m/ende første dag sam/m/e holdes, sit Eedelige Vidnesbyrd i Sagen at aflægge, hvilken forelæggelse Lensmanden blev paalagt lovlig at lade forkynde.
Sagen beroer til Høste Tinget 1779.

Nye Sag
Stevne Vidner Lensmand Peder Christophersen Skaalnæs og Christopher Johansen Tielle, fremstoed og anmelte, at have efter begiæring af Anders Poulsen Selsaas som Formynder for Myndtlingen Ole Jonsen som Odelsbaaren til Løvigen, og Hans {Jonsen} Rasmussen Molnes som Laugværge for Brynille Niels Datter, Enken efter Jon Poulsen Løvigen, til dette Ting og tiid indstevnet Beboeren og Eieren af Løvigen, Johannes Olsen, til at fremviise een af Dato 21 Decemb: 1771 oprættet Contract da Johannes Olsen var bleven Eier af Løvigen, for sam/m/e Contract at vorde tinglyst og protocolleret, eller i mangel deraf, at see Copie af sam/m/e i Rættelagt, og høre stevnte og ustevnte Vidner om Copiens rigtighed, samt liide Dom til at oprætte en formelig Contract ordlydende med i Rættelæggende Copie, og sam/m/e at underskrives og forsegle \og Omkostningerne erstatte/ Saaleedes rigtig at have stevnet, afhiemlede Stevne Vidnerne under Lovens Eed med oprakte fingre efter Loven

1779: 107b

samt at have ligeleedes under Faldsmaal indkaldet som Vidner Knud Tarraldsen Aaseim, Mons Larsen Ebne og Peder Christophersen Skaalnæs.
Siden ingen af Citanterne mødte, og Anders Storhoug som melte sig at vilde føre Sagen i Rætte, ei kand ligitimere sig enten som beskikket Procurator, eller beslægtet til Brynille Niels Datter og Ole Jonsen, hvorfor Dom/m/eren ei kand admittere ham denne Sag at procedere, beroer Sagens fremme til Høstetinget 1779 første dag sam/m/e holdes, da det paalægges Citanterne selv at besørge Vidnerne tilstæde som nu forgiæves er mødt. til den tiid Sagen beroer.

Nye Justitz Sag.
Hr: Fogden loed anmelde at have til dette Ting og tiid ladet indkalde Mons Larsen Ebne Huusmand for ei at have mødt paa Ulve Jagt, da sam/m/e 2 gange denne Vaar blev foretaget af heele Bøigdens Almue, at liide Dom til Bøder og Omkostninger.
Mons Larsen Ebne tilstoed at være tilsagt til een Ulve Jagt, men erindrer ey at være tilsagt til fleere, denne Vaar, da hand ei mødte saasom hand er halt og Krøbling i det eene Been, og ei kunde faae nogen i stæden for sig, saa hand haaber at være af saadanne Aarsager frie for dette Arbeide, og frie for Straf for denne saa undskyldelige forsøm/m/else.
Hr: Fogden, da alle Huusmænd saavelsom Jordemænd vare med, eller leiede andre for sig paa Ulve Jagten som var anstillet til Bøigdens Nøtte, kunde ikke see Mons Larsen Ebne derfor meere end andre befriet, da hand som Kirke Eier, ei mangler formue til at leie andre for sig, og altsaa paastoed Mons Larsen Ebne mulcteret til Sognets fattige og Omkostninger at erstatte. Saaleedes paastoed Dom.
Mons Larsen Ebne havde ei viidere at erindre;
Thi blev udi Sagen afsagt følgende

Dom

Da Mons Larsen Ebne selv maae tilstaae at være tilsagt til Ulve Jagt, men ei mødt eller sendt nogen for sig, og hands undskyldning at ei kunde faae nogen i stæden for sig, ikke er antagelig eller troelig; da hand dertil ei kunde mangle formue; Og da saadant er til almindelig Nødvendighed hvorfra ingen kand undslaae sig; Saa K: og d: for Rætt og herved afsiges: At Mons Larsen Ebne for saadan forsøm/m/else bør bøde til Skonevigs Sogns fattige 2 Mark danske, samt erstatte Rættens Gebuhr 3 mrk: 4 s:, Actors Sal: 3 mrk: 4 s: Stevnings Penge 2 mrk: 4 skl: og om Acten til forkyndelse og Execution forlanges beskreven, da Stempl: Papiir til Dom/m/en 3 Mrk:, alt at efterkom/m/es inden 15 dage efter denne Doms lovlige forkyndelse under Execut: Tvang og Adfærd efter Loven.

Nye Sag
Johannes Olsen Løvigen anmelte at have med lovlig mundtlig Kald og Varsel ladet indkalde Brønelle Niels Datter Enke efter Jon Poulsen Løvigen, i andleedning af at efter at hun havde indgaaet accordt med ham om \et/ deres sammenavlet uægte barns Opforstring, og hand i følge deraf til hendes fornøielse havde betalt hende efter accordt, og foreening, har hun søgt og udvirket Hr: Fogdens foranstaltning til paafulgte Execution for af hende foregivne resterende til Barnets Opfostring, hvorom tillige hand har ladet hende indstevne til at høre Vidner, og see Documenter i Rætte lagt, samt liide Dom til at levere og forskaffe Citanten det ham fra exeqverede, samt Omkostninger at erstatte.

1779: 108

Herom at vidne indstevnet Poul Millieteigen og Niels Løvigenæsset.
Af Stevne Vidnerne mødte Hactor Mikkelsen Melkevig, da den anden neml: Knud Pedersen Tofte Kalven, ei nu er tilstæde, og afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes som tilført er, at have stevnet Brønelle Niels Datter, men ei forkyndt nogen Jndstevning for Vidnerne.
Citanten begiærede Sagen udsat til afhiemling af det andet Stevne Vidne til Høste Tinget 1779, samt Vidnernes jndstevning.
Sagen til den tiid beroer.

Pante Bogen til inddragelse
Skifte Contract fra Torger Olsen Sioes Hustrues Arvinger til Torger Olsen dtr: 3 Marti 1779.
Torger Olsen Sioes Obl: til Capt: Dahl p: 250 rd: 1 pr: i Sioe 1 ½ L:, 1 ½ Hd: dat: 22 Marti 1779.
Gunder Olsens Enkes Skiøde til Knud Gundersen paa 15 mrk: Smør i Schrome dat: 2 Marti 1779.
Knud Gundersens Vilkors brev til Gunder Olsens Enke i Schrome d: 2 Marti 1779.

Pante Bogen til Udslettelse
Gunder Olsen Schromes Enkes Obl: {til} \med/ Peder Olsen Rullestad som Laug Værges Consence til Knud og Gunder Gundersen p: 60 rd: No: 3 P: 11 d: 14 Juni 1776, qvitteret 14 Juni 1779.

Pante Bogen til inddragelse
Torger Aschelsen[s] Obl: til Elias Pedersen Næss 99 rd: 2 pr: i Jndre Tungesvig 1 ½ Løb 1 Hud d: 20 Maj 1779.
Siur Larsen Jndre Tungesvig[s] Obl: til Capt: Dahl 200 rd: 1 pr: i 1 ½ Løb 1 Hud d: 15 Juni 1779.
Christopher Olsen[s] Sk: til Ole Larsen paa 1 Løb ½ Hd: i Øfstebøe d: 2 Dec: 1778.
Ole Larsen[s] Obl: til Lieut: W: Dahl paa 199 rd: 1 pr: i 1 Løb ½ Hd: i Øfstebøe d: 15 feb: 1779.

Som Aftenen paatrængte, beroer Tingets Continuation til i morgen.

Tredie Dagen den 16 Juni 1779 continuerede dette Ting.

Da ingen indfandt sig med viidere at gaae i Rætte blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

Etne Skibreedes Sommer Ting paa Killesvig Tingstæd den 17 Juni 1779 holden af Rættens Betiente i overværelse af Districtets Foget Hr: Koren, Skibreedets Lendsmand Christen Hansen Frethe, tingsøgende Almue og Laug Rættes Mænd
1. Halvor Simonsen Sæbøe 3. Christoph: Nielsen Øfre Axdal 5. Ole Olsen Søre Stumo 7. Peder Gundersen Alne
2. Ole Tostensen Sæbøe 4. Knud Andersen Øfre Houge 6. Siur Anfinsen Svalland 8. Lars Torkelsen Wiig

Allerunderdanigst og underdanigst publiceret Kongl: og høi Øvrigheds Anordninger, Befalinger og Ordres, registeret for Waags, Opdals og Skonevigs Skibreeder.

Formynder Ting blev holden og Børne Midlerne befunden i behørig rigtighed efter Ober Formynder Bogen.

Pante Bogen til Udslettelse publiceret
Hans Larsen Rivaas Obl: til Capt: Dahl 90 rd: 18 Apr: 1774 No: 2 p: 628 qvitteret 7 Janv: 1779.
Tørres Johansen Grindems Obl: til Capt: Dahl 30 rd: 17 Juni 1776 No: 3 f: 14 qvitteret 2 April 1779.
Ole Johansen Ulvenes Obl: til Capt: Dahl 300 rd: Pant i Westøe 1 oct: 1769 No: [? p: ?] tinglyst 18 Nov: 1769 qvitteret 18 feb: 1779.

Pante Bogen til inddragelse
Erich Christensen Wettestøes Obl: til Lieut: Johan Koren Dahl og Krigs Comm: Hen: Friman Dahl 300 rd: 1 pr: i Wettestøe No: 66 1 Løb 1 Hd: d: 17 Nov: 1778.
Ole Ohnesteens Arvingers Skiøde til Lars Olsen paa 1 Løb Smør, ½ td: Korn dat: 17 Nov: 1778.
Torbiørn Sølfestsen Støele[s] Obl: til Hr: Blydt paa 500 rd: 1 pr: i Støele No: 10 samt speci[fic]eret Løsøhre dtr: 4 Juni 1779.

Bygsel Seddel publiceret
Hr: Mossins (Morsins) til Lambreth Steensen paa 1 Løb 18 mrk: S: i Axdal d: 7 Nov: 1778. Manuf: H: betalt 12 skl:

1779: 108b

Opsat Sag fra fol: 75a. Timbkest contra Carl du Wahle.
Begge Parter blev paaraabt, Men da Citanten ikke mødte eller møde loed, og Sagen har henstaaet nu 3die Ting, ubeviist og uden noget deri at fremme; Saa blev Sagen til nye Jndstevning afviist.

Opsat Sag fra fol: 75a. Tørres Lunde contra Halvor Echreim.
Tørres Lunde fremstoed og anmelte at have ei nogen skriftl: fuldmagt fra sine MedArvinger, men af dem fremstillede Christen Hansen Frethe og Gotschalck Schiold, som Formyndere for 2de af de umyndige, der af Gotschalk Schiold anmelte, at ei være længere Formynder, og i sin tiid har ei begiært Sagen anlagt af Tørres Lunde, men Lensmand Christen Frethe

ligeleedes anmelte, ei at have begiært af Tørres Lunde denne Sag at anlægge. Derimod Hans Christensen Frethe fremstoed og declarerede, at var som en MedArving eening med Tørres Lunde om Sagens Anlæg.
Tørres Lunde begiærede Sagen efter forventende forliig opsat til Høstetinget 1779 til den tiid Sagen beroer, da Halvor Echreim ei mødte.

Opsat Sag fra fol: 75a. Halvor Toften contra Svend Fittie.
Ole Thorsen Giære paa Halvor Toftens vegne, samt Svend Fittie, anmelte Sagen forliigt, som altsaa blev ophævet.

Pante Bogen til jnddragelse
Skiftebrev 25 Maj 1779 efter Tørres Johansen Grindems Hustrue, hvis Jordegods Udlæg i Pantebogen er extraheret. lev: Niels Østrim

Opsat Sag fra fol: 75b. Paa Justitiens vegne Hr: Foget Koren contra Ellev Siursen.
Det i Rætte lagde blev oplæst.
Ellev Siursen mødte og tilstoed lovlig Stevning og Laugdag, men beklagede at aldeeles ikke vidste, at have underskrevet, uden simpel tilstaaelse, paa hvad hand var {dem} skyldig \til Mad: Taarnb: (Taarnbye) og Thomas Zibrantsen/ som var skreven af andre i Bergen, og saaleedes ham forelagt at sætte sin Haand under, uden at hand enten læste hvad hand underskrev, eller dets Jndhold blev ham enten sagt eller forelæst, saa hand er gandske uviidende om nogen Pante Obligation eller Pantsætning hverken til Sr: Zibrantsen eller Mad: Taarnbye, som noget der aldrig for ham er nævnt, og altsaa ham aldeeles ubekiendt.
Hr: Fogden begiærede Sagen udsat til Høste Tinget 1779 for imidlertiid at \lade/ ankyndige Sr: Zibrantsen og Mad: Taarnbye det herom inden nærmere Jrættesættelse agtende Continuations Varsel.
Sagen beroer til Høste Tinget 1779.

Opsat Sag fra fol: 75b. Christen Tvedte contra Ole Fosse.
Christen Tvedte mødte og declarerede Sagen forliigt, som altsaa for Rætten blev ophævet.

Opsat Sag fra fol: 76b. Rasmus Fiøsne contra Svend Fittie.
Svend Fittie anmelte at have med lovlig Contra Kald og Varsel ladet indkalde Rasmus Fiøsne at giøre sig rigtighed for mellemværende Handel hvoraf Hoved Citanten formeentl: vil derivere sin fordring \derom at føre Vidner/ og at liide Dom til Contra Citantens friefindelse for Citantens tiltale, samt Omkostningers erstatning.
Rasmus Fiøsne erklærede at være lovlig stevnet, og ellers forklarede: At hands fordring bestaaer i een for 6 Aar siden til Svend Fittie solgt Hæstes Kiøbe Summa som var accorderet 13 Rd: og 8 Vædre 6 rd: 3 mrk:, hvoraf bet: 1 Rd:, altsaa rester 18 rd: 3 mrk:, samt paa en Følie en rest 1 Rd:, nok resten paa en Hud 2 mrk: 4 s: i alt 19 rd: 84 s:
Contra Citanten begiærede de indstevnte Vidner Torkel Johansen Fiøsne Træe og Ragnele Johans Datter, Hoved Citantens Hustrue, paaraabt.
Stevne Vidnerne Jens Nielsen Hodlund(?) og Niels Tiæransen Østreim afhiemlede under Lovens Eed bem:te Vidner samt Aschel Larsen Støele, og Christian

1779: 109

Althan samt Osmund Christiansen Althan, Jon Jonsen Støele, og Osmund Erichsen Juleschaar, under Faldsmaals Straf til dette Tiid og Ting lovlig at have indstevnet.
Rasmus Fiøsne protesterede imod hands Hustrues Vidnesbyrd i denne Sag.

Contra Citanten paastoed hendes Vidnesbyrds Aflæg, siden det hun skal vidne om, er passeret førend sidste Forordning udkom.
Rætten kunde ikke tillade mod Forordningen 16 Sept: 78 at Hoved Citantens egen Hustrue i denne Sag skal aflægge noget Vidnesbyrd.
De øvrige Vidner blev paaraabt, men som de ikke mødte, blev de forelagt under Faldsmaals Straf at møde her inden Rætten til Høstetinget 1779 første dag sam/m/e holdes, deres Eedelige Vidnesbyrd i Sagen at aflægge, hvilken forelæggelse \Contra/ Citanten paalægges at tage beskreven og lovlig at lade forkynde.
Sagen beroer til Høstetinget 1779.

Opsat Justitz Sag fra fol: 78a. Fogden contra Carl du Wahl.
Carl du Wahl nægtede enten at have stukket Anklageren, eller slaget ham uden efter fortieniste, og har ei talt de Slag hand har givet ham, men Søren Jonsen faaer beviise hvor mange Slag hand har faaet, og ellers ligitimere sig med Pas og beviis samt Bøygde Røgte. J øvrigt Carl du Wahl \nægter ei(?), at have slaget ham med Oxe Pidsk og/ tilstoed Stevning og Laugdags lovlige forkyndelse, og ellers vilde nærmere tilsvare efter Omstændighederne.
Hr: Foget Koren maatte anmelde, at ei endnu har erholdet det sidste Rættes dag anmelte fra Hardanger Jurisdiction agtende TingsVidne, hvorfor hand til sam/m/e at fremlægge, og til sin viidere jrættesættelse maatte begiære Sagen til Høstetinget udsat som blev bevilget.

Opsat Sag fra fol: 78b. Ole Larsen Wee contra Mikkel Baarsen.
Svend Erichsen Fittie og Jens Nielsen Skaffer fremlagde Rættens seeneste Laugdag saa lydende og afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre samme lovlig at have forkyndet:
Siden ingen af Parterne mødte, beroer Sagen til Høste Tinget 1779 første dag sam/m/e holdes.

Opsat Sag fra fol: 78b. Siur Johansen Ouestad contra Mikkel Larsen Næsset.
Citanten fremlagde Rættens seeneste Laugdag som er saa lydende:
Mikkel Larsen mødte og tilstoed lovlig jndstevning og Laugdag samt fremlagde sin Bygsel Seddel af dato 19 Nov: 1762, og med Vidner kand beviise at have betalt baade sin Aarlige afgift til Mortensdag 1778, til sin Eiere paa Ouestad, hvorunder Pladset ligger, samt giort ald sit sædvanlige Dags Arbeide, saa hand anseer Citanten ubeføiet til Søgemaalet og derfor haaber sig friefunden, da Citanten hverken er Eier af Jorden eller Pladset, og ei derfor har ligitimeret sig for jndstevnte.
Citanten begiærede Sagen udsat til Høstetinget 1779 for Sagen viidere at proceqvere. til den tiid Sagen beroer.

Nye Sag.
Erich Haldorsen Qvamen som Laugværge for Toren (Toron) Tors Datter Enke efter Ole Larsen Onesteen, anmelte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet indkalde til dette Ting og tiid Aslach Jversen Rygenæs til at betale til hende skyldig værende 6 Rd:, derom at liide Dom og Omkostninger at erstatte.
Stevne Vidnerne Svend Erichsen Fittie og Jens Nielsen Skaffer afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Aslach Rygenæs blev paaraabt og da hand ikke mødte eller møde loed; Saa blev ham given Rættens Laugdag til Høstetinget 1779 første dag sam/m/e holdes, at møde og svare til Sagen; hvilken Laugdag Citanten paalægges at tage beskreven og lovlig at lade forkynde.
Sagen til den tiid beroer.

Nye Sag
Velærværdige Hr: Hegelund Sogne Præst til Etne Meenighed fremsendte en skriftl: Kald Seddel af dato 11 Maj sidst saalydende: contra Lars Olsen Birkenæs, hvilken blev oplæst, og af Stevne Vidnerne Svend Erichsen Fittie og Jens Nielsen Skaffer afhiemlet under Lovens Eed med oprakte fingre, saaleedes lovlig at have forkyndet.
Lars Olsen Birkenæs mødte og tilstoed lovlig

1779: 109b

Varsel, og at var begiært af Hr: Hegelund paa Kirkebakken at føre et Skriin med til Bergen, som Comparenten lovede Ja til, men hand sagde ei hvad der skulde være i det, og da Ellev Siursen bragte Skriinet til {Vidnet} \Comparenten/, paa Birkenæs, saae Comparenten Skriinet, i Laas Lukket, men gav ei agt paa om var heel eller sønder, da \hand/ ei toeg det i Hænder, men dermed var en forseglet Nøgel, og Ellev Siursen som Comparenten da talte med, sagde ei hvad der var i Skriinet, derefter det blev indladet i Jægten til Bergen, og da kom ei til mindste Skade, eller saae nogen Skade derpaa, ei {førend} heller gav agt paa om det havde Skade da hand ladede det i Jægten; Men paa Reisen toeg udi et haart Veir, et toug i det, og tumlede det, da det \saaes/ revnet, saa noget kunde falde ud, men blev ei vaer, noget kom der af, og satte Skriinet paa det beste at intet skulde falde af det. Altsaa paastoed friefindelse som uskyldig i hvad Vind og Veir har foraarsaget, og ei kand tilsvare hvad ham ikke var bekiendt og underrættet om at have i Ansvar.
Hr: Hegelund loed fremsende skriftl: Jndlæg af 16 Juni sidst som blev oplæst og lyder saaleedes. Hr: Hegelund fremsendte end viidere \et/ den 31 Aug: 1778 ved Bergen Byeting begyndt og d: 5te oct: nestefter sluttet Tings Vidne til denne Acts følge \saa lydende/ Derefter paastoed Dom.
Lars Olsen Birkenæs begiærede Sagen opsat til ydermeere forsvar til Høstetinget 1779 {opsat} som blev bevilget.

Nye Sag
Siur Larsen Eechenæs anmelte at have med lovlig mundtl: Varsel ladet indkalde Lars Larsen Sæbøe for at have angivet Citanten for Præsten for modtvillighed til at holde Skoelen, som har foraarsaget at Citanten er mulcteret for 2 mrk: 8 s: som hand vil paastaae Lars Sæbøe tildømt sig at erstatte tilligemed denne Processes Omkostninger, derfor at liide Dom, og desangaaende at høre Vidner som er indstevnet under Falsmaals Straf neml: Willum Willumsen Osvog og Tosten Pedersen Osvog.
Som Stevne Vidner fremstillede Svend Erichsen Fittie og Jens Nielsen Skaffer, som afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Lars Larsen Sæbøe blev paaraabt men mødte ikke eller møde loed.
Vidnerne fremstoed og blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende, samt efter aflagte Eed med oprakte fingre efter Loven forklarede: At har ei hørt at Lars Sæbøe har angivet Citanten i det omstevnte for Præsten, men de har været med Lensmanden afvigte Vinter at skulde exeqveret disse 2 mrk: 8 s: hos Citanten for modtvillighed i Skoelen at holde, hvilke da blev betalt uden Execution; nogle dage derefter hørte Vidnerne at Citanten bebreydede Lars Sæbøe for Angivelsen, og at Citanten ei vilde nægte at holde Skoelen, men hands leilighed var ei den tiid til at holde den, denne gang, da Lars \Larsen/ Sæbøe som er Skoeleholder sagde: Du svarede Jo, at vilde ei tage imod Skoelen siden Du ingen Børn har. Da Siur Eechenæs sagde: Det var ei sandt, ieg svarede ei anderleedes end ovenmelt. Dimitteret.

Siden Lars Larsen Sæbøe ikke mødte eller møde loed; Saa blev ham given Rættens Laugdag til Høstetinget 1779 første dag sam/m/e holdes, at møde og svare til Sagen, hvilken Laugdag Citanten paalægges at tage beskreven og lovlig at lade forkynde.
Sagen til den tiid beroer.

Som Aftenen paatrængte, beroer Tingets Continuation til i morgen.

1779: 110

Anden Dagen den 18 Juni 1779 continuerede dette Ting.

Pante Bogen til inddragelse publiceret
Samuel Larsen Haaims Arvingers Skiøde til Lars Samuelsen 1 Løb 1 Hud i Haaim dat: 2 Marti 1779.
Lars Samuelsen Haaims Vilkors Contract til Siur Halvorsen og Siri Tørres Dr: dat: 2 Marti 1779.

Opsat Sag fra fol: 77a. Abraham Liusnes contra Halvor Gundegiær.
Citanten begiærede sig Original Obligationen som er i Rætte lagt, sig udleveret, som strax skeede, derefter h/an/d lod Sagen beroe til Høstetinget 1779.

Opsat Sag fra fol: 78b. (78a.) Holger Birkhoug contra Halvor Gundegiær.
Halvor Gundegiær mødte og tilstoed lovlig Stevning og Laugdag, saavelsom Søgemaalet, men kunde nu ikke betale.
Holger Birkhoug paastoed Dom; thi blev udi denne Sag afsagt

Dom

Da Halvor Erichsen Gundegiær har tilstaaet Søgemaalet; Saa K: og dømmes for Rætt og herved afsiges: At hand til Citanten Holger Hansen Birkhoug bør betale sam/m/e skyldige 20 Rd:, samt erstatte denne Sags Omkostninger med 2 Rd:, alt inden 15 dage efter denne Doms lovlige forkyndelse under Exec: Tvang og Adfærd efter Loven. Udstæd til Cit:

Nye Sag
Lars Monsen Flokketvedt anmelte at have til dette Ting og tiid ladet indkalde med mundtl: Varsel Tørres Nielsen Biørgen for til Citanten skyldig værende for en sig afkiøbt Øg 10 rd: 3 mrk:, derfor at liide Dom, sam/m/e tilligemed Omkostninger at betale.
Stevne Vidnerne Jens Nielsen Skaffer og Niels Tiæransen Østreim afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet.
Tørres Nielsen Biørgen begiærede Sagen at beroe til Høstetinget, da ei veed nu om er Citanten saa meget skyldig.
Sagen til den tiid beroer.

Pante Bogen til Udslettelse
Siur Halvorsen Haaims Obl: til Lars Olsen Sævereide 52 rd: 3 mrk: 16 Nov: 1770 No: 2 p: 473 qvitteret af Ped: Ols: Rullestad som Arving 17 Juni 1779.

Nye Sag
Svend Erichsen Fittie anmelte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet indkalde Rasmus Erichsen Fiøsne, i anleedning at de begge engang ved at tale om deres Marke Skifte, bleve saaleedes foreenede \At Rasmus Fiøsne sagde/ at dersom Skiftet ei gaaer af Skiæret i

Stranden eller Søen og til Giærdes Enden, i liige Linie, da vil Rasmus Fiøsne give Citanten 20 Rd:, Men Citanten vil beviise at Skiftet gaaer i liige Linie, og hvorefter ham vil tilkom/m/e, som hand har hugget 6 Eeger, da Rasmus Fiøsne meener at Citanten kunde tilkomme 1 Eeg, hvorom hand er indstevnet at høre Vidner og liide Dom, til at betale bem:te 20 rd: og Processens Omkostninger. Som Vidner indstevnet under Faldsmaal Lars Jonsen Fittie, Hans Nielsen Fiøsne.

Stevne Vidnerne Jens Nielsen Skaffer og Niels Tiæransen Østreim afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.

Rasmus Fiøsne blev paaraabt, men mødte ikke eller møde loed.

Vidnerne blev fremkaldet som mødte og blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende,

da fremstoed som 1te Vidne Lars Jonsen Huusmand under Fittie som aflagde Eed og forklarede: At [i] Fior Vaar hørte Vidnet begge Parter talte sam/m/en om deres Marke Skifte, da Rasmus Fiøsne sagde: At dersom Skiftet ikke gik udenfor Linien fra Skiæret i Søen til Giærdes Enden skulde hand give Citanten 20 Rd:; Vidnet veed ei ræt hvor Skiftet gaaer. Dimitteret.

Fremstoed 2det Vidne Hans Nielsen Huusmand under Fiøsne som aflagde Eed og forklarede: \i/ A\l/t som forrige Vidne, undtagen om Skiftet som Vidnet veed at skal gaae i lige Linie fra Skiæret i Søen til Giærdes Enden, det hand har hørt af gamle folk, og altiid hørt i 23 aar hand har boet under Fiøsne. og ellers sagde Rasmus Fiøsne, at efter det krogede Skifte skulde Svend Fittie kun have een Eeg. Demitteret.

Siden Rasmus Fiøsne ikke mødte eller møde loed; Saa blev ham given Rættens Laugdag til Høstetinget 1779 første dag sam/m/e holdes, at møde og svare til Sagen, hvilken Laugdag Citanten paalægges at tage beskreven og lovlig at lade forkynde.

Sagen til den tiid beroer.

Nye Sag.
Biørn Johansen Espevold anmelte at have

1779: 110b

med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet indkalde til dette Ting og tiid Jngemon Rasmussen Ouestad til at liide Dom at betale Citanten foraarsaget Skade paa sin baad som hand afvigte Høst et Aar, havde fragtet til jndstevnte, samt Omkostninger at erstatte.

Jngemon Ouestad mødte og tilstoed lovlig Varsel, men kunde ei betale den formeente Skade, siden Reedskabet af Taugene ei var forsvarlig, og bræst.

Citanten vil beviise at jndstevnte har ei lagt \i/ nogen lovlig Havn, hvor den existerende Skade, ei kand blive Reedskabets skyld, altsaa begiærede Sagen til Oplysning ved Vidner opsat til Høstetinget 1779.

Sagen til den tid beroer.

Pante Bogen til Udslettelse

Henrich Ottesen Schenerleins Obl: til Lieut: W: F: Dahl 80 rd:, 3 feb: 1773, No: 2 p: 588 qvitteret 14 Maj 1779.

Pante Bogen til jnddragelse

Henrich Ottesen Eechelands Obl: til Lieut: W: Fr: Dahl p: 130 rd: 1 pr: i ¼ part i Giærde Kirke, ¼ part i Eecheland No: 54, og Lille Eecheland H: C: gods No: 7 dat: 17 Juni 1779.

Halvor Erichsen Gundegiærs Obl: til Fr: Juel 200 rd: 1 pr: i Gundegiær No: 10 H: C: g: 1 Løb 12 mrk: Smør d: 18 Juni 1779.

Pante Bogen til Udslettelse
Halvor Gundegiærs Obl: til Abraham Liusnes 123 rd: 20 Nov: 1771, No: 2 p: 508 qvitteret 17 Juni 1779.
Halvor Erichsen Gundegiærs Obl: til Jens Pedersen Ouestad 20 rd:, dat: 18 Nov: 1777 No: 3 f: 187 qvitteret 17 Juni 1779.

Pante Bogen til inddragelse
Lars Samuelsen Haaims Obl: til Hans Christensen Frethe \og Niels Erichsen Wættestøe hver 71 rd:/ paa 142 rd: 1 pr: i Haaim No: 34 1 Løb 1 Hd: d: 17 Juni 1779.
Tørres Nielsen Biørgens Contract om et Huusmands Plads til Niels Nielsen d: 18 Juni 1779.

Som ingen viidere indfandt sig med noget at gaae i Rætte, blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

Fieldberg Skibreedes Sommer Ting Paa Killesvig Tingstæd den 18 Juni 1779 holden af Districtets Sorenskriver i overværelse af Districtets Foget, Skibreedets Lensmand Tollev Steensen Killesvig, tingsøgende Almue, og Laug Rættes Mænd
/: De sam/m/e som forbemelte for Etne Skibreede :/

Allerunderdanigst og underdanigst publiceret Kongl: allernaad: og høi Øvrigheds Anordninger og Befalinger registeret for Waags, Opdals, og Skonevigs Skibreeder.

Formynder Ting holden og Børne Midlerne befunden i behørig rigtighed efter Formynder Bogen.

Pante Bogen til inddragelse
Auct: Skiøde fra Mad: Mikkelsens Arvinger til Mons Larsen Ebne paa Aalunds Kirke og underliggende d: 13 Sept: 1776.
Jngebreth Johansen Arnevigs Obl: til Lars Siursen Østensøe i Hardanger 249 Rd: 1 pr: i Arnevig No: 60 ½ Løb, ½ Hud d: 19 Nov: 1778.
Skiftebrev efter Thor Torbiørnsen Stangeland 24 Marti 1779.
Skiftebrev efter Jngebreth Halvorsen Udbioe 10 Dec: 1778.

Pante Bogen til Udslettelse
Jngebreth Johansen Arnevigens Obl: til Foget Koren \99 rd:/ 21 Nov: 1776 No: 3 fol: 39 qvitt: 2 Apr: 1779.

1779: 111

Opsat Sag fra fol: 80a. Peder Landenes og Hans Hinderager contra Lars Jonsen Echaasen. Lars Jonsen Echaasen mødte og forsikrede Sagen var forliigt; Men havde derom intet beviis, og har hand sendt Citanterne 4 Rd:, som er alt hvad de kunde fordre, samt i Omkostninger 5 mrk: 4 s: og Stevnings penge; Altsaa haabede ei blev dømt i Sagen, uden til aldeeles friefindelse, men Sagen at maatte beroe til Høste Tinget 1779, da beviis skal blive fremlagt fra Citanterne til Sagens Ophævelse.

Rætten i betragtning at forliig nu er foregivet 2de Tægte dage og ei beviist, maatte optage Sagen til Doms hvori da blev afsagt

Dom

Da Citanterne ei har fremført noget beviis i Sagen; Saa bliver jndstevnte alleene pligtig de af ham selv tilstaaede 4 Rd:; Thi Kiendes og Døm/m/es for Rætt og herved afsiges: At Lars Jonsen Echaasen bør betale til Citanterne de tilstaaede Fiire Rigsdaler, samt erstatte denne Sags Omkostninger 1 Rd: 2 mrk: foruden Dom/m/ens udstædelse og forkyndelse, inden 15 dage efter denne Doms lovlige forkyndelse under Exec: Tvang og Adfærd efter Loven.

Opsat Sag fra fol: 80a. Tollev Hamre contra Peder Wache.
Tollev Hamre blev paaraabt, men da h/an/d ikke mødte eller møde loed, og hand nu har ladet dette som 3de Ting forbiegaaes uden noget i Sagen at fremme Saa blev Sagen til nye Jndstevning afviist.

Bygsel Seddel publiceret
Provst Kahrs til Lars Thomassen paa ½ Løb i Bersvog 17 Maj 1779. Manuf: H: bet: 8 skilling

Som Aftenen paatrængte, beroer Tingets Continuation til i morgen

Anden Dagen den 19 Juni 1779 continuerede dette Ting,

da blev publiceret
Pante Bogen til inddragelse
Ole Svendsen Waches Obl: til Hr: Capt: Dahl paa 190 rd: 1 pr: i Wache 2 Løber 1 Hd: dat: 9 Apr: 1777.
Knud Torkelsen Svallands Arvingers Skiøde til Niels Nielsen p: 1 Løb 1 Hud i Svalland No: 26 H: C: gods d: 20 Nov: 1778.
Kongl: allernaad: Bevilling for Guri afg: Gudmund Aarvigs Enke nu gift med Engel Aarvigen paa Aarvigs Saug d: 30 Juni 1770.

Nye Sag.
Reinert Larsen Underhougen anmelte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet indkalde Halvor Evensen Heggen at anhøre Vidner, om sit ulovlige Beite paa Underhougens Eiendom, og derfor samt til at opsætte lovlig Skiftes Giærde efter indgaaede og oprættede Contract, saa og for at have nedbrudt og nedkastet Citantens opsatte Skiftes giærde hands Anpart, at liide Dom samt til Omkostningers erstatning. Hvorom at vidne indstevnet under Lovens Faldsmaal Synneve Torkels Datter Heggen og Synneve Jons Datter Osen.
Stevne Vidnerne Ole Halvorsen Eide og Jon Madsen Osen afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet Halvor Evensen Heggen, men har ingen Stevnemaal forkyndt de ommelte Vidner.
Halvor Evensen Heggen blev paaraabt, men da hand ikke mødte eller møde loed; Saa blev ham given Rættens Laugdag til Høste tinget 1779 første dag samme holdes at møde og svare til Sagen, hvilken Laugdag Citanten paalægges at tage beskreven og lovlig at lade forkynde.
Vidnerne mødte ei heller, men kand ei forelægges siden de ei er lovlig stevnt.
Sagen beroer til Høste tinget 1779.

Nye Sag
Reinert Larsen Underhougen anmelte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet indkalde til dette Ting og tiid Mons Larsen Ebne og Endre Torkelsen Heggen, een for begge

og begge for een, at anhøre Vidner stevnte og ustevnte, og liide Dom, i anleedning at Citanten ved en Hiem Tings Aastæds Dom var tildømt at betale dem 22 Rd: i Omkostninger, som de ham under Trudsel af Execution har aftvunget, men derefter er samme Hiem tings

1779: 111b

Dom ved Laugtinget underkiendt, hvorefter Citanten har tilbage fordret sam/m/e 22 Rd:, men da hand dem ei har kundet erholde, vil paastaae dem tildømt sam/m/e een for begge til ham at udbetale, tilligemed denne Processes Omkostninger skadesløs at erstatte.

Herom at vidne indstevnet under Faldsmaals Straf Tollev Killesvigen og Peder Wache.

Stevne Vidnerne Ole Halvorsen Eide, og Jon Madsen Osen, afhiemlede under Lovens Eed saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.

Parterne saavelsom Vidnerne bleve paaraabte, hvoraf alle mødte undtagen Mons Larsen Ebne, i hvilken Anleedning Stevne Vidnerne blev tilspurgt om Stevnemaalets forkyndelse for ham? hvortil de svarede: At hand boer i Teigendalsvigen i Skonevigs Skibreede, hvor de have forkyndt Stevningen med 4 ugers Varsel, og talte med ham selv, men hand svarede intet.

Vidnerne blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende, hvorefter de begge Lensmand Tollev Steensen Killesvigen og Peder Pedersen Wache aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: At de efter da værende Fogets ordre \tilligemed een mand til som nu … …..?/ var sendt paa Execution, Nam og Jndførsel hos Reinert Larsen Underhougen den 29 Sept: 1775, for at exeqvere de 22 rd: som Reinert Larsen Underhougen ved da medhafte og af begge Vidnerne paategnede Hiemtings Aastæds Dom begyndt 30 oct: 1774 og sluttet ved Dom 1te Juli 1775 \var tildømt at betale/ af hvilket skeede i medfølge af Mons Larsen Ebne og Endre Torkelsen Heggen som Reqvirenter, som da fordrede de 22 rd: og da Reinert Underhougen sagde hand da ei havde dem, paastoed begge Reqvirenterne Execution i hvad som fantes i Huuset eller Sølv og Guld, til de fik deres Summa ud, hvorpaa Vidnerne begyndte at vilde foretage den dem beordrede Nams Forretning, da Reinert Underhougen begiærede at Caution paa en 8te dage maatte antages, da fra Reqvirenterne blev svaret, Nej, ikke 3 dage. Da Vidnerne tilligemed den 2den medhafte Mand lovede at skaffe Pengene for Reinert Underhougen inden 8te dage, men derimod var Reqvirenterne ikke fornøiede, og paastoed Execution, hvorpaa Lensmanden og medhafte Mænd fordrede af Reinert Larsen Penge, eller de maatte giøre deres Forretning og tage Sølv og Guld og hvad de fandt, og om ei blev oplukket, maatte de bryde, naar ellers intet nærmere var at finde, da Reinert Underhougen efter en kort tiid, skiønt nødig, betalte de bem:te 22 Rdr:, som de bragte til Heggen og der leverede til Mons Larsen og Endre Torkelsen i sidstmeltes Stue og paa hands bord, hvor Pengene af begge Reqvirenterne bleve talte. Derefter begge Vidnerne skrev og tegnede paa Dom/m/en under deres Hænder om betalingen. Dimitteret.

Mons Larsen Ebne mødte og protesterede imod nogen Sags Anlæg imod sin Persohn ved denne Rætt, da her ikke er hands Værne Ting, og enhver bekiendt at hand boer i Skonevig Skibreede.

Dommeren efter saadan Exception, og da Reinert Larsen nu for Rætten declarerede at hand ei veed andet end Mons Larsen Ebne boer i Skonevig Skibreede, kunde ikke tillade Sagens fremme \ved denne Rætt/ ihenseende til Dom imod Mons Larsen Ebne, førend hand til sit rætte Værne Ting vorder indstevnet.

Endre Torkelsen Heggen formeente sig frie for at betale

1779: 112

enten alt eller noget af bem:te 22 rd: til Citanten, da sam/m/e ikke ved paafulgte Laugtings Dom er dømt at skal tilbage betales, og de ei har taget noget selv men alleene faaet ved Rættens Middel, det Dem ved Hiemtings Dom er tildømt.

Citanten fremlagde til denne Acts følge Hiemtings Aastæds Dommen begyndt 30te oct: 1774 og sluttet 1 Juli 1775, hvis Dom[s] Slutning \og paategnet qvittering/ hand begiærede her inddraget saa lydende: samt derpaa fulgte Laugdags Dom begyndt 13 Janv: 1776 og sluttet 29 Juli 1778, hvis Doms Slutning hand begiærede her inddraget lydende saaleedes: Derefter refererede sig til sin Paastand i Stevningen og de førte Vidner, samt begiærede Dom til Høstetinget 1779, til bemelte 22 rd:s tilbage betaling, samt denne Processes bekostnings erstatning med 1 Rd: 3 mrk: foruden Dom/m/ens udstædelse og forkyndelse, og TingsVidnets udstædelse in forma. Saaleedes indloed Sagen til Doms.

Endre Heggen ligeleedes indloed Sagen til Doms til Høstetinget 1779.

Sagen blev til den af Parterne begiærte tiid til Doms optagen.

Pante Bogen til Udslettelse

Endre Jensen Weastads Enkes Obl: til Jens Olsen Horneland 99 rd: d: 17 Juni 1778 No: 3 f: 110b. qvitteret af Creditor den 18 Juni 1779.

Endre Jensen Weastads Obl: til Simon Tostensen Birkeland 40 rd:, dat: 18de Juni 1771 No: 2 p: 489 qvitteret af Creditor 19 Dec: 1778.

Nye Sag.

Mons Larsen Ebne anmelte at have med lovlig mundtlig Kald og Varsel ladet indkalde til dette Ting og tiid Lars Knudsen Jxdahl for ulovlige Beskyldninger sidstafvigte Høste ting, at Citanten skulde have fornærmet sin Fader, og hand og Moder beklaget sig for indstevnte, at Citanten skulde have taget fra dem Smør Kander og Meel Poser, derom at høre Vidner, og lide Dom, samt erstatte Omkostninger. Herom at vidne indstevnet under Faldsmaal Hugne Steensen Killesvig og h/an/ds Hustrue Gyri.

Stevne Vidnerne Ole Halvorsen Eide, og Lars Diderichsen \..?/ Houge afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.

Lars Jxdal mødte og nægtede det paastevnte.

Vidnerne bleve paaraabte, men ikke mødte;

Citanten anmelte at Hugne Steensen Killesvigen er Sengeliggende i eet Huus her nær ved, og derfor begiærede 2 Mænd af Rætten udmelt at høre hands Eedelige Vidnesbyrd. Rætten udnevnte Lensmanden Tollev Steensen Killesvigen og Halvor Simonsen Sæbøe at forføie sig med begge Parter til Hugne Steensen Killesvig, sidstmelte at forelæse Eedens forklaring af Lovbogen, hands Eed og Vidnesbyrd om det paastevnte som for dem af Protocollen blev oplæst, at imodtage og sam/m/e her for Rætten at forklare. De indstevnte Mænd kom tilbage og forklarede: At have forholt sig efter Rættens ordre, og af Hugne Steensen under sin Eed med oprakte fingre blev forklaret: At hand slet intet vidste om det paastevnte. Saadan forklaring begge de udsendte Mænd med Eed med oprakte fingre forklarede.

Rætten siden det andet Vidne Gyri endnu ikke er mødt, paalagde Citanten at erklære om hand forlanger hende forelagt, eller vil formaae hende uden forelæggelse til Høste tinget at møde: Imidlertiid hun mødte, og blev fremstillet Navnlig Gyri Sølfest Dr: og blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen, med formaning til Sandheds udsigende, og derpaa aflagde sin Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: At veed slet intet om det paastevnte. Dimitteret.

Mons Larsen Ebne reserverede fleere Vidner, neml: Reinert Larsen Underhougen og Siur Karteig, hvorefter begiærede Sagen udsat til Høste tinget.

Sagen beroer til Høstetinget 1779 første dag samme holdes.

1779: 112b

Nye Sag.
Mons Larsen Ebne anmelte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet indkalde Lars Knudsen Huusmand paa Teigen, i anleedning at Lars Knudsen har søgt Citanten for Schonevig Skibreedes Ting for oppebaarne Renter af 16 Rd:, som Citanten havde laant til Lars Knudsen, og hvorfor Citanten er søgt af Lars Knudsen for noget Lars Knudsens Løsøhre som Citanten skulde have taget for Renterne, og hvilket tøi Mons Larsen Ebne vil beviise at være ham af Lars Knudsen godvillig leveret, derom at høre Vidner; hvorom indstevnet under Faldsmaal at vidne, Lars Knudsen Jxdal og Mathias Larsen Roa, alt til et TingsVidnes erhvervelse.
Stevne Vidnerne Ole Halvorsen Eide og Lars Diderichsen Houge, afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Lars Knudsen mødte ei, men hands Hustrue Guro Knuds Datter anmelte h/an/ds Svagheds forfald, og protesterede imod Vidnesbyrds Aflæg af Mathias Larsen Roa som Citantens kiødelige Broder.
Vidnet Lars Knudsen Jxdahl mødte og blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende, aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: Paa Citantens Spørsmaal, om Lars Teigens Hustrue har leveret Citanten godvillig det tøi, en Kiste, 1 tin Fad, 1 Aaklæde, som Citanten skulde have i Pant for {de til Lars Teigen laa} 3 Aars Renter af de til Lars Teigen af Citanten laante 16 Rdr:, som de selv bøed 5 skl: af Rdr: Aarlig, eller Citanten har taget sam/m/e \tøi/ selv? Rs: At da Mons Larsen Ebne havde faaet Sikkerhed til betaling for omvundne 16 rd: Capital, sagde Mons Larsen Ebne, Nu har ieg taget en Kiste i Pant for Renterne, hvilken Kiste Mons Larsen selv førte bort til Roa i sin forvaring, men nævnte ei andet Tøi; og nævnte Lars Knudsens Kone, da Manden ei var der selv, intet om at vilde godvillig, at Mons Larsen Ebne skulde tage sam/m/e for Renterne; Derefter da Mons Larsen førte Kisten fra Osen til Roa, stoed Lars Knudsens Kone med noget efterskrevne Tøi i haanden som hun ingenstæds havde at forvare, neml:, 1 tin Fad, 1 Aaklæde, 1 Hat og 1 Væv Skee, og sagde: Dette vil ieg lægge i Kisten, som ieg ingen stæd har at giøre af: ieg faaer det der igien, J giør ei Synd paa mig, at tage meere end Rætt er. Dertil Mons Larsen sagde: Det er der at finde igien: ieg tager ei meere end Rætt er: Der er ei nogen tiid ommelt hvor mange Aars Renter, eller hvor mange skilling af R:daleren. Dimitteret.
Citanten begiærede Sagen udsat til Høstetinget 1779, da hand vilde formaae det andet Vidne uden Forelæggelse at møde.
Jndstevnte Hustrue refererede sig til sin Protest imod Mathias Larsen Roas Vidnesbyrd som Mons Larsens Broder.
Citanten formoder at h/an/ds Broders Vidnesbyrd vorder antaget siden hand ingen andre Vidner har.
Rætten kunde ikke \ansee at være/ imod Lovens 1 Bog 13 Cap: 17 art: \at/ tillade Citantens Broder \skiønt/ imod Contra partens Protest, at aflægge sit Vidnesbyrd men lader det ankom/m/e paa endelig Dom hvorviidt sam/m/e kand ansees.
Sagen beroer til Høstetinget 1779.

Pante Bogen til inddragelse
Niels Nielsen Svallands Obl: til Jngebreth Simonsen Hammersland paa 150 rd: 1 pr: i No: 26 H: C: g: (Halsnøe Closters gods) Svalland 1 Løb 1 Hud d: 20 Nov: 1778.
Peder Pedersen Waches Obl: til Salomon Haagensen Soleim paa 297 rd: 1 pr: i Wache No: 75 d: 19 Juni 1779.

Pante Bogen til Udslettelse
Peder Pedersen Waches Obl: til Ole Steensen Ourdal 297 rd: d: 20 Nov: 1758 No: 2 p: 36 qvitteret af Creditors Enke d: 2 Juni 1779.
Størk {Nielsen} Poulsen Stangelands Obl: til Mons Larsen Ebne p: 90 rd: 1 pr: i Stangeland d: 17 Juni 1774 No: 2 p: 602 qvitt: 25 Marti 1779.

Pante Bogen til Inddragelse
Mageskifte imellem Siur Siursen og Halvor Heinesen paa Røen til sidstmelte No: 4 H: C: gods 1 L: 1 H: d: 27 feb: 1779.
Ole Larsen Stangelands Gavebr: til Synneve Haldors Datter p: ½ Løb i Stangeland d: 26 feb: 1779.
Torbiørn Knudsens og Tor Torbiørnsens Arvingers Skiøde til Haldor Torbiørnsen paa 2 Løb 1 Hud dtr:!! dat: 2 Marti 1779.
Haldor Torbiørnsen Stangelands Contract d: 19 Juni 1779.

Som ingen viidere indfandt sig med noget at gaae i Rætte, blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

Føjens Skibreedes Sommer Ting den 21de Juni 1779 holden paa Leervigens Tingstæd af Sorenskriveren i Overværelse af Districtets Foget Hr: Koren, Skibreedets Lensmand Jens Jensen Bielland, tingsøgende Almue og Laug Rættes Mænd
1. Endre Erichsen Øfre Næs 3. Knud Nielsen Northun 5. Abraham Størksen Ertzland 7. Reinert Hansen Næsse
2. Ole Pedersen Sæverud 4. Johannes Frantzen Gillie 6. Salomon Pedersen Sæverud 8. Peder Nielsen Øchland

Da først allerunderdanigst og underdanigst blev publiceret Kongl: allernaad: og høi Øvrigheds Anordninger og Befalinger, registeret for Waags, Opdals og Skonevigs Skibreeder.

Formynder Ting blev holden og Børne Midlerne befunden, i behørig rigtighed efter Formynder Bogen.

Pante Bogen til inddragelse
Skifte efter Lars Pedersen Brekkes Hustrue dtr: 11 Juli 1778.
[Skifte efter] Mons Østensen Alsvog den 9 April 1779.
[Skifte efter] Clemen Pedersen Alsvogs Hustrue den 10 April 1779.

Pante Bogen til Udslettelse
Erich Totlands Obl: til Knud Olsen Bue paa 60 rd: d: 21 Juni 1764 No: 2 p: 240 qvitteret af Debitors Efterkom/m/er i Ægteskabet 24 Nov: 1778.
Halvor Larsen Dyvigens Obl: 21 Juni 1774 78 rd: No: 2 p: 604 qvitteret 21de Juni 1779.

Pante Bogen til inddragelse
Jngemon Jonsen Røraaens Skiøde til Søren Knudsen paa Anpart 60 rd: i No: 20 Øchland som er i alt ½ Løb 6 mrk: Smør ½ Hd: ¾ Spd: Korn d: 24 Nov: 1777.

Kongl: allern: Bevilling for Niels Gorm paa Højlands Saug 9 Juni 1768.

Penge Mangels Lysning publiceret af Jens Hansen Øchland med Reservation af Jndløsnings Rætt efter sin Fader Hans Jørgensen Øfre Øchland 1 Løb Smør som nu beboes af Jørgen Hansen d: 21 Juni 1779.

Som Aftenen paatrængte, beroer Tingets Continuation til i morgen.

Anden Dagen den 22de Junii 1779 continuerede dette Ting.

Bygsel Seddel publiceret
Hr: Hertzbergs til Ole Andersen Deggernes ½ Løb 9 mrk: Smør i Notteland d: 25 Nov: 1778. Manuf: Huuset betalt 12 skl:
Natanael Olrichs til Hans Simonsen paa 1 pd: Smør i Steensvog d: 12 Juni 1779. Manufact: Huuset betalt 8 skl:

Pante Bogen til inddragelse
Peder Erichsen Totlands Arve og Creditorers Skiøde til Ole Erichsen paa 22 ½ mrk: Smør 5/16 Hd: i Totland d: 24 Nov: 1778.

Opsat Justitz Sag fra fol: 83a. Fogden contra 4 Drenge for Handel.
Angaaende Berge Olsen Hetlesæter fremstillede Hr: Foget Koren som Stevne Vidner Jens Jacobsen Skaffer og Helje Olsen Bielland der afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre, med lovlig Continuations Varsel, at have indkaldet Berge Olsen til at høre efterskrevne un-

1779: 113b

der Faldsmaals Straf indstevnte Vidner Reinert Andersen Agdesteen, Lars Torgersen Escheland, {Jens} \Mikkel/ Pedersen Lønning, og Mathias Erichsen Walvatne.
Alle indstevnte mødte, og Paagiælderens Fader Ole Olsen Hetlesæter fremlagde et skriftl: Jndlæg af 18 hujus saalydende.
Vidnerne blev fremkaldet og forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende.
Fremstoed 1te Vidne Reinert Andersen Agdesteen som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: At veed at Berge Olsen Hetlesæter har handlet med Hæste, Creaturer og Faar \samt Korn fra Jedderen/ men veed ei om det har været for sig selv eller sin Fader; Men en Hæst som de handlede med i Fior, sagde Hans Hetlesæter at hand og Brødre og en anden Dreng havde tilsam/m/en, har og seet en Føllie forrige Høst som en Søster af indstevnte sagde at tilhøre Berge Olsen. Demitteret.
Fremstoed 2de Vidne Mikkel Pedersen Lønning som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: At have selv med jndstevntes Fader Ole Olsen Hetlesæter i Sælskab og Jnteressentskab, ført Handel, og undertiiden Berge \Olsen/ reist i hands Faders stæd, men naar de haver giort Regning imellem sig, haver aldrig Ole Olsens Sønner haft deel deri med Vidnets afregning, men alleene Ole Olsen selv. Dimitteret.
Fremstoed 3. Vidne Lars Torgersen Escheland som aflagde Eed med oprakte fingre og forklarede: Ligesom 1ste Vidne, med den forskiæl at den i Fior kiøbte Hæst, kiøbte Berge Olsen, men hands Fader betalte den, og Berge Olsen solgte den igien, og toeg Ole Olsen sin Part af Pengene. \om Føllie veed intet/ Demitteret.

Fremstoed 4de Vidne Mathias Erichsen Walvatne som aflagde Eed og forklarede: At veed at Berge Olsen Hetlesæter har handlet med Hæste, Creaturer og Faar samt Korn, men veed ei enten Profiten har været hands egen eller hands Fader. Dimitt:

Hr: Fogden som saae det paastevnte fuldkom/m/en beviist baade med Vidner og egen tilstaaelse, paastoed jndstevnte tildømt at betale Mulct efter Forordningen, og erstatte Omkostninger, og saaleedes indloed Sagen under Dom.

Berge Olsen Hetlesæter formeente at som hand intet har handlet uden for sin Fader; Saa kunde hand ei paalægges nogen Mulct, men formoder friefindelse siden hand har Skiøde paa en Jordepart, skiønt hand tilstaaer sam/m/e ei endnu at have taget i brug, og saaleedes indloed Sagen under Dom;

Thi blev udi denne Sag afsagt følgende

Dom

Da det er beviist og tilstaaet, at Berge Olsen Hetlesæter har handlet adskilligt; Og ei kand reflecteres paa hvad hands Fader foregiver, at være sin Handel, som endog er imod Forord: 9 Aug: 1754 a. 5. Saa Kiendes og dømmes for Rætt og herved afsiges: At Berge Olsen Hetlesæter bør bøde efter Fr: 9 Aug: 1754 art: 5te til Storøens Sogns fattige Toe Rigsdaler, erstatte Rættens Gebuhr 5 mrk: 4 s: Actors Salarium 5 mrk: 4 s: Stevnings Penge 4 mrk: 8 s: og om Dom/m/en til Execution og forkyndelse forlanges beskreven, da Stemplet Papiir dertil 1 Rd:, alt at efterkommes inden 15ten dage efter denne Doms lovlige forkyndelse under Execut: Tvang og Adfærd efter Loven. Extr: lev: Fogden Udstæd til Berge

Angaaende Hans Olsen Hetlesæter i alt som i forrige Sag undtagen Indlægget.

Fremstoed 1te Vidne Reinert Andersen Agdesteen som aflagde Lovens Eed med oprakte fingre efter Loven, og forklarede: At veed ei at Hans Olsen Hetlesæter har handlet med halv-

1779: 114

parten i en Hæst for 2 á 3 aar siden, og en Føllie som hand har hørt at jndstevnte har kiøbt af sin Farbroder i Haalandsdalen, saa har hand og hørt, at paagiælderen med sine Brødre og en anden Dreng skal i Fior have handlet i Jnteressentskab sam/m/en med!! (om?) en anden Hæst \Ellers tiener Paagiælderen sin Fader/ Demitteret.

2de Vidne Mikkel Pedersen Lønning aflagde Eed og forklarede: At foromvundne halve part i en Hæst \er/ for 2 á 3 aar siden kiøbt af Hans Olsen Hetlesæter hos Vidnet, og af Hans Olsen accorderet, men Pengene derfor efter accordten, fik Vidnet betalt af Hans Olsens Fader. Veed ei viidere. Dimitteret.

3. Vidne Lars Torgersen Escheland aflagde Eed og forklarede: At veed ei om Hans Olsen har ført nogen Handel, viidere end har hørt at hand har kiøbt og solgt omvundne Føllie. Dimitteret.

4. Vidne Mathias Erichsen Walvatne aflagde Eed og forklarede: At veed ei om Hans Olsen Hetlesæter har ført nogen Handel.

Hr: Fogden, som erfarede at det paastevnte var fuldkommen beviist, paastoed indstevnte tildømt at betale Mulct efter Forordningen, og erstatte Omkostninger, og saaleedes indloed Sagen under Dom.

Hans Olsen Hetlesæter refererede sig til sit forrige Rættes dag tilførte, og paastoed friefindelse, og saaleedes indloed Sagen under Dom;

Thi blev udi denne Sag afsagt følgende

Dom

Af de førte Vidner er oplyst og beviist, at Hans Olsen Hetlesæter har ført Handel med Hæste imod Forord: 9 Aug: 1754 a. 5te \Alt/Saa Kiendes og døm/m/es for Rætte og herved afsiges: At Hans Olsen Hetlesæter bør bøde til Storøens Sogns fattige efter Fr: 9 Aug: 1754 a. 5te

Toe Rigsdaler, erstatte Rættens Gebuhr 5 mrk: 4 s: Actors Sal: 5 mrk: 4 s: Stevningspenge 3 Mrk:, og om Dommen til Execution og Forkyndelse forlanges beskreven, da til Stemplet Papiir 1 Rd: alt at efterkommes inden 15 dage efter denne Doms lovlige forkyndelse under Executions tvang og Adfærd efter Loven. Extr: lev: Fogden

Angaaende Mathias Erichsen Walvatne.
Mathias Erichsen Walvatne mødte og tilstoed Stevning og Laugdag, samt at have ei handlet uden med 5 Bukker, og har vel for sin Sviger Fader lagt Haandpenge paa en Hæst paa Condition om hands Sviger Fader dermed var fornøiet, men da sidstmelte ei var fornøiet med Kiøbet; Saa blev ingen Handel af, og viidere har ei handlet, altsaa formoder friefindelse, og dertil indlader Sagen under Dom, allerheldst hand nu selv skal sætte Boe og tage imod Jord.
Hr: Fogden efter saadanne Omstændigheder frafaldt Sagen, som og nu blev ophævet.

Bygsel Sedler publiceret
Jens Olsen Hornelands til Aadne Hansen paa Huusmandsplads Hornelandsvogen 12 mrk: Smør d: 21 Juni 1779. Manuf: H: bet: 8 skl:
Salomon Aarschougs til Endre Larsen p: Siøvold ½ L:, ½ Hd: d: 21 Juni 1779. Manuf: H: bet: 8 skl:

Pante Bogen til Udslettelse
Jon Christophersen Rommetvedts Obl: til Hr: Blyt 100 rd: 26 Juni 1764 No: 2 p: 241 qvitteret 22 feb: 1779.

Pante Bogen til inddragelse
Jon Christophersen Rommetvedts Arvingers Skiøde til Niels Gundersen p: ½ L:, ½ Hd: ½ V: Korn i Rommetvedt d: 6 Marti 1779.
Niels Gundersen Rommetvedts Obl: til Lieut: Wilhelm Dahl p: 100 rd: 1 pr: i forbem:te d: 6 Marti 1779.
Niels Gundersen Rommetvedt[s] Vilk: brev til Jon Christophersens Enke d: 21 Juni 1779.
Auct: Skiøde til Johannes Johannesen paa ½ Løb ½ Hd: i Nedre Spidsøen dat: 23 Sept: 1778.

1779: 114b

Auct: Skiøde til Helje Nielsen p: ¼ Løb, ¼ Hud i Nedre Spidsøen dtr: 23 Sept: 1778.
Auct: Skiøde til Jens Nielsen p: ¼ Løb, ¼ Hd: i Nedre Spidsøen dtr: 23 Sept: 1778.

Bygsel Seddel publiceret
Hr: Hertzbergs til Endre Olsen paa Teigeland Ldsk: ½ Løb 18 mrk: Smør d: 21 Juni 1779. Manuf: H: bet: 12 skl:
Peter Sahls til Ole Thomassen paa Staveland 18 mrk: Sm:, ¼ Hd:, 9 mrk: Fisk d: 3 Dec: 1778. Manuf: H: 12 skl:

Opsat Sag fra fol: 84a. Knud Jensen Otterøen contra Hans Peterteigen,
Citantens Fader Jens Jacobsen Skaffer og paa Hans Peterteigens vegne Procurator Gorm declarerede Sagen forliigt, thi blev det i Rætte lagde Afkald af 22 Juni 1773 Sr: Gorm tilbage leveret, og Sagen ophævet.

Opsat Sag fra fol: 84b. Størk og Lars Skaalevigen contra Lars Jngebretsen og Hans Thomassen.

Citanten!! (Citanterne) i Rætte lagde Rættens seeneste Laugdag saalydende. Samme blev oplæst, og af Lars Jngebrethsen og Hans Thomassen vedtaget, som tillige lovlig Stævning i sin tiid forkyndet.

Citanten!! (Citanterne) ved Procurator Gorm indleverede sit skriftl: Jndlæg af gaars dato som blev oplæst saalydende. Og Regning paa Omkostningerne saalydende og derefter paastoed Dom.

De indstevnte mødte, og anmelte intet at have betalt af bem:te 16 rd:, og har intet at betale med, men kand ei nægte forliiget, alleene har ei Formue at betale med, og indloed Sagen under Dom.

Thi blev udi Sagen afsagt følgende

Dom

Størk Abrahamsen og Lars Størksen Skaalevigen har her til Rætten ladet indkalde Lars Jngebretsen Habbestad og Hans Thomassen Pollen, til at betale hver 8 Rd:, efter imellem dem oprættet forliig og foreening, samt Processens Omkostninger. Citanterne har med 2de eenstemmige Vidner beviist at de indstevnte i anleedning af een \af/ dem paa Citanterne giort beskyldning, som de derefter har afbeedet at ei maatte komme i Rætte, har indgaaet at betale hver 8 Rd:, i alt 16 Rd:, til Citanterne for Omkostninger med viidere til forliig; hvorefter Citanterne i confo\r/mite af Stevningen har paastaaet Dom til bem:te 16 Rd:s betaling samt denne Sags Omkostningers Erstatning med 12 Rd: 14 s: De indstevnte have tilstaaet forliiget men undskyldte sig for betalingen med uformuenhed; Thi Kiendes og døm/m/es for Rætt og herved afsiiges: At Lars Jngebrethsen Habbestad og Hans Thomassen Pollen, bør hver betale 8 Rd: skriver Aatte Rigsdaler i alt 16 Rd:, til Størk Abrahamsen og Lars Størksen Skaalevigen, samt erstatte denne Processes Omkostninger i alt med 12 Rd: 14 s: foruden Dommens udstædelse, hver halvparten, alt at efterkommes inden 15 dage efter denne Doms lovlige forkyndelse under Exec: Tvang og Adfærd efter Loven. Udstæd til Citanterne

Bygsel Seddel publiceret

Endre Erichsens til Ole Danielsen paa 1 pd: 3 mrk: Smør 36 skl: Penge i Søre Selle d: 22 Juni 1779. Manuf: H: bet: 8 skl:

Opsat Sag fra fol: 85a. Reinert Horneland contra Berje Hetlesæter.

Reinert Horneland anmelte ved Procurator Gorm, at have ved lovlig mundtl: Varsel ladet indkalde Ole Olsen Hetlesæter i Continuation af forrige Varsel til dennes Søn Berge Olsen Hetlesæter, at høre Vidner i sam/m/e Sag, og liide Dom efter forrige Jndsteving

1779: 115

hvorom at vidne indstevnet under Faldsmaals Straf Reinert Andersen Agdesteen, og Ole Reinertsen Deggernes, deres Eedelige Vidnesbyrd i Sagen at udsiige.

Ole Olsen Hetlesæter og Berje Olsen Hetlesæter mødte begge den sidste til Vedermæle, og den første vedtoeg lovlig Varsel, og indtræder i Sagen i sin Søns stæd, da hands Søn paa hands vegne har handlet, og er Sønnen Berje Olsen herudi aldeeles eenig.

Vidnerne mødte og blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende.

Indstevnte protesterede imod Reinert Andersen Agdesteens Vidnesbyrd som Sødskende barn med Reinert Horneland.

Reinert Horneland formeente at dette Vidnes Vidnesbyrd ikke kunde nægtes at modtages efter Loven som ei saa nær beslægtet eller besvogret som Lovens 1 Bog 13 C: 17 a: anmelder.

Og fremstoed da som 1te Vidne Reinert Andersen Agdesteen som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: At afvigte Høst en Søndag kom en ustevnt Mand til Vidnet i sit Huus, og sagde at have bud fra Reinert Horneland til de Hetlesæter Folk, at de skulde dagen efter som var en Mandag, hænte Studen som de havde kiøbt af Reinert Horneland, ellers slagtede hand den Tiirsdagen efter, hvilket bud Vidnet paatog sig strax at bringe til Hetlesæter, og strax derpaa sam/m/e Aften fandt een af Hetlesæter Beboeres Sønner, en Søn af indstevnte Ole Olsen, som da var paa Agdesteen, med hvem hand skikkede sam/m/e bud fuldstændig til sin Fader og Brødre paa Hetlesæter. Dette var noget før Alle Helgens tiider, og meener det var i den tiid, da Folk som her fra Egnen havde været i Bergen med Slagtebæster, var hiemkommen. Sommeren før ved St: Hanstiid hørte Vidnet at Citantens Fader sagde til Ole Hetlesæter, at vilde sidstmelte faae Risico paa Studen, skulde de faae den, hvis ikke, beholdt Sælgeren Studen selv, dertil Ole Hetlesæter sagde, hand kunde ei tage Risico paa Studen førend hand havde seet den eller haft den i Hænder. Dimitteret.

Fremstoed 2det Vidne Ole Reinertsen Deggernæs som aflagde Eed og forklarede: At [i] Fior Vaar var Vidnet hiem/m/e paa Deggernæs, da Reinert Horneland og Berje Olsen Hetlesæter vare der, og tilbød da Reinert Horneland, Berje Hetlesæter omstevnte Stud til Kiøbs, da de alle saae Studen, og holdt den i Værdie først 5 ½ Rd: og siden loed den for 5 Rd:, men Berje Hetlesæter sagde det var for dyrt, derpaa de skiltes ad, og ingen Kiøb blev sluttet. Demitteret.

Reinert Horneland begiærede Sagen opsat til Høstetinget 1779 til fleere Vidners førelse.

Ole Olsen Hetlesæter fremlagde et skriftl: Jndlæg af 17 Juni 1779 saa lydende.

Sagen beroer til Høste Tinget 1779.

Opsat Sag fra fol: 85a. Ole Olsen Hetlesæter contra Reinert Horneland.

Citanten fremstillede Jens Jacobsen Skaffer og Helje Olsen Bielland som Stevne Vidner, med hvilke hand havde indkaldet med lovlig mundtlig \Continuations/ Kald og Varsel Reinert Jensen Horneland, ang:de sidst omstevnte Skiældsord, at høre Vidner stevnte og ustevnte, liide Dom og betale Omkostninger, hvorom at vidne lig[e]leedes til dette Ting og tiid indstevnet under Lovens Faldsmaal Helje Johansen Rommetvedt og Aslach Isachsen Lunde.

Reinert Horneland saavelsom begge Vidnerne mødte og vedtoeg lovlig Varsel, og nægtede \Paagiælderen/ det paastevnte indtil det lovlig beviises.

Vidnerne blev fremkaldet som blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende, og

fremstoed som 1te Vidne Helje Johansen Rommetvedt, som aflagde Eed og forklarede: At kom om{vundne}\stevnte/ tiid tilgaaende, og hørte at Ole Olsen Hetlesæter sagde: jeg har betalt det ieg har faaet til denne tiid, dertil Reinert Jensen Horneland sagde: Du har betalt som en Skiælm, og veed ei viidere enten Begyndelse eller Ende, men de vare begge vreede. Dimitteret.

Fremstoed 2de Vidne Aslach

1779: 115b

Isachsen Lunde som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: Ligesom 1te Vidne med tillæg, at hørte at begyndelsen til det passerede kom af en Stud som de talte om. Dimitt:t.

Reinert Horneland begiærede Sagen udsat indtil der var falden endelig Dom imellem ham og \Citanten udi/ den anlagde Sag imod Ole Hetlesæter og Søn Berje, da det vel befindes, at det Ord som Vidnerne for nærværende tiid haver forklaret for Rætten, haver som Oprindelse af den ubillige og ulovlige Opførsel som bemelte har opført sig imod ham, og derpaa begiærede Rættens Eragtning.

Sagen beroer til Høste tinget 1779.

Nye Sag
Zacharias Kyvigen anmelte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet indkalde Peder Anfinsen Tvedt til at betale til Citanten skyldig værende 14 Rd: paa eet Citanten afkiøbt Øg, derfor at liide Dom og betale Omkostninger.
Stevne Vidnerne Jens Jacobsen Skaffer og Helje Olsen Bielland, afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre, saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Da indstevnte ikke mødte eller møde loed; Saa blev ham given Rættens Laugdag til Høstetinget 1779 første dag sam/m/e holdes at møde og svare til Sagen, hvilken Laugdag Citanten paalægges at tage beskreven og lovlig at lade forkynde.
Sagen beroer til Høste Tinget 1779.

Pante Bogen til jnddragelse
Abraham Larsen Steensbøes Skiøde til Ole Knudsen Rydland paa ½ Løb, ½ Hud, ½ G:sk: i Steensbøe No: 19 H: C: g:

Nye Sag
Zacharias Kyvigen anmelte at have med lovlig mundtlig Kald og Varsel ladet indkalde Mads Andersen Vatne for at have overfaldet Citanten i Fieldet og slaget ham med Næver og Stok, derfor at liide Dom til Bøder og Omkostningers Udreedelse og betaling, samt at høre Vidner.
Stevne Vidnerne Jens Jacobsen Skaffer og Helje Olsen Bielland, afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre efter Loven, saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Paa Mads Andersen Vatnes vegne mødte Procurator Gorm, og maatte forestille den respective Rætt, at det anlagde Stevnemaal imod h/an/ds Principal benægtede hand in totum ey at være Sandhed, men da Citanten har fundet behag i at stevne; Saa begiærede hand Sagen udsat til næste Ting for at indkom/m/e med sit Contra Stevnemaal ei alleene for at beviise, at Citanten uden Villie og tilladelse haver reedet hands Hæst eller Hors i Fieldet, men og endnu ydermeere at beviise at Citanten har ulovlig brugt Hans Hansen Aallands Hors til at kiøre Giødning med, og benægtede at hand ikke havde Øget i sin Værge: End ydermeere trøstede ……(?) Parten sig til at beviise med en tredie Mands Vidne, at hand haver fordølgt sam/m/e Mands Hors eller Hæst, og brugt sam/m/e at riide paa uden Villie og tilladelse.
Sagen beroer til Høste Tinget 1779.

Pante Bogen til jnddragelse
Lars Tollachsen Langelands Hustrues Arvingers Skiøde til Johannes Olsen Nordhuglen paa 1 Løb 1 Hud, d: 4 Marti 1779.

Som Aftenen paatrængte, beroer Tingets Continuation til i morgen.

Tredie Dagen den 23 Juni 1779 continuerede dette Ting.

1779: 116

Pante Bogen til inddragelse publiceret
Kongl: Allernaadigst Bevilling paa Sagvogs Saug 9 Juni 1768.
Knud Pedersens Skiøde til Elling Knudsen paa ½ L: S:, 1 ½ Vog Korn i Grønaas No: 53 d: 26 feb: 1779.

Jørgen Hansens Skiøde til Baltzer Jørgensen p: ¼ L:, ½ Hd: i No: 26 Øfr: Øchland dat: 2 Marti 1779.
Kongl: allernaad: Bevilling for Anfin Aadland paa Aadlands Saug 9 Juni 1768.
Helje Nielsen Spidsøens Obl: til Endre Øfre Næss 40 rd: og Christen Nedre Næss 40 rd: dat: 23 Janv: 1779 1 pr: i Nedre Spidsøen ¼ L:, ¼ Hd:
Jens Nielsen Spidsøen Obl: til Salomon Pedersen Sæverud 90 rd: 1 pr: ¼ L:, ¼ Hd: i Ned: Spidsøen dat: 23 Juni 1779.

Som ingen viidere indfandt sig med noget at gaae i Rætte efter 3de ganges Udraab, blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

Fiære Skibreedes Sommer Ting den 25 Juni 1779 holden af Districtets Sorenskriver i overværelse af Hr: Foget Koren, Skibredets Lensmand Mathias Johansen Eecheland, tingsøgende Almue, og Laug Rættes Mænd
1. Niels Nielsen Bielland 3. Even Heljesen Westvig 5. Gunder Hansen Løngholmen 7. Tollev Tollevsen Hougeland
2. Haldor Johannesen Røen 4. Svend Phillipsen Øchland 6. Tron Tronsen Søre Emberland 8. Ole Endresen Tvedte

Allerunderd: og underd: publiceret Kongl: allernaad: og høi Øvrigheds Anordninger og Befalinger registeret for Waags, Opdals og Skonevigs Skibreeder.

Formynder Ting blev holden og Børne Midlerne befunden i behørig rigtighed efter Formynder Bogen.

Pante Bogen til inddragelse publiceret
Skiftebrev efter Gunder Johansen Miaanes 13 April 1779.
[Skiftebrev efter] Jacob Halvorsen Møklevold 17 April 1779.
[Skiftebrev efter] Elling Poulsen Færaas 15 April 1779.
Samson Jansen (Jonsen) Oves Obl: til Knud Thorsen Grøtstøel 190 rd: 1 pr: i Ove No: 32 2 Løb S: dat: 9 Nov: 1778.
Hans Baarsen Liers Creditorers Skiøde til Nicol: Berntsen paa Lier ¼ Løb, 3 Sp: Korn d: 26 Nov: 1778.

Som aftenen paatrængte, beroer Tingets Continuation til i morgen.

Anden Dagen den 26 Juni 1779 continuerede dette Ting

og publ:t
Pante Bogen til Udslettelse
Hans Andersen Wehovdes Obl: til Fr: Juel 96 rd: d: 29 Nov: 1771 No: 2 p: 538. qvitteret 12 Juni 1779.
Thomas Pedersen Førres Obl: til Foget Koren 99 rd: 27 Nov: 1775 No: 3 f: 44, qvitteret 25 Juni 1779.

Pante Bogen til inddragelse
Hans Andersen Wehovdes Skiøde til Anders Sørensen paa Nedre Wehovde No: 23 H: C: g: d: 2 Marti 1669 1 Løb 1 Hd:

Anders Sørensens Obl: til Anders Pedersen Lundemansværk 99 rd: 1 pr: i Nedre Wehovde 1 L: 1 Hud d: 25 Juni 1779.
Guldbrand Giermunsen Westre Braatetvedts Obl: til Ole Giermundsen 62 Rd: 4 mrk: 1 pr: i Westre Braatetvedt No: 15 H: C: g: 1 L: 1 Hd: \1/2 td: K:/ d: 24 Juni 1778.
Thomas Pedersen Førres Obl: til Helje Jensen Birkeland 99 rd: 1 pr: i Førre No: 27 1 Løb 1 Hud d: 26 Nov: 1778.

Opsat Sag fra fol: 86b. Hr: Palludan contra Hans Wehovde.
Hr: Palludan fremsendte Rættens seeneste Laugdag som er saa lydende:
Stevne Vidnerne Lensmand Mathias Johansen Eecheland og Niclas Berentsen Lier afhiemlede under Lovens Eed sam/m/e Laugdag lovlig at have forkyndet.
Hans Nedre Wehovde blev paaraabt men mødte ikke eller møde loed, skiønt Stevne Vidnerne declarerede hand i gaar havde været ved Tinget.
Citanten loed paastaae Dom.
Thi blev udi denne Sag afsagt følgende

Dom

Da det er efter Lovens 2 Bogs 12 Cap: 10 art: at Præsterne skal nyde af Almuen Befordring og Natte hold, som af Jndstevningen sees, her i Wallestrands Annex som endeel andre Stæder er accorderet i Pen-

1779: 116b

ge, imod at Præsten selv \.....?/ holder og befordrer sig og Degnen, og hvilket hverken i alt eller tildeels af Jndstevnte efter Stevning og Laugdag er imodsagt; Saa Kiendes og dømmes for Rætt og herved afsiges: At Hans Andersen Nedre Wehovde bør betale til Citanten de paastevnte og ei modsagde Fiire Rigsdaler, samt erstatte denne Sags Omkostninger med 1 rd: 3 mrk: 4 s: foruden \Stemplet Papiir til/ Dommens udstædelse og \dens/ forkyndelse, alt inden 15 dage efter denne Doms lovlige forkyndelse under Executions Tvang og Adfærd efter Loven. Udstæd

Opsat Sag fra fol: 86a. Torbiørn Øfre Wiig contra Torbiørn Nedre Wiig.
Siden ingen af Parterne mødte efter Paaraab, eller møde loed, og Sagen nu har staaet 3die Ting uden viidere deri at fremme; Saa blev sam/m/e afviist til nye Jndstevning.

Børne Midlers Forsegling
Johannes Simonsen Bue nu Nordre Mølstre som Formynder for Eli Jngemons Datter anmelte at have staaende i reede Penge af hendes Arv 24 Rd: 5 mrk: 15 s:, som han anmelte at være i een nu i Rætten anviisende Pung, og hvilke hand opbøed om nogen vilde imodtage paa Rente; Da ingen sam/m/e vilde modtage, Saa begiærede Comparenten sam/m/e forseglet; hvilket og skeede, og sam/m/e Pung Comparenten tilbageleveret.

Børne Midlers Forsegling
Ole Knudsen Bue som Formynder for Christi Jngemons Datter, anmelte at have staaende i reede Penge af hendes Arv 16 Rd: 15 skl:, som hand anmelte at være i een nu i Rætten anviisende Pung, og hvilke hand opbøed om nogen vilde modtage paa Rente; Da ingen efter opraab sam/m/e vilde modtage, blev Pengene efter Comparentens begiæring forseglet og ham tilbage leveret.

Børne Midlers Forsegling

Jon Frantzen Sveen som Formynder for Gunnelle Jngemons Datter, anmelte at have staaende i reede Penge af hendes Arv 24 Rd: 3 mrk: 13 s: som hand anmelte at være i een nu i Rætten anviisende Pung, og hvilke hand opbøed om nogen vilde imodtage paa Rente; Da ingen efter opraab sam/m/e vilde modtage; Saa blev Pengene efter Comparentens begiæring forseglet og ham tilbageleveret.

Pante Bogen til Udslettelse
Hr: David Christies Obl: til Fr: Juel 400 rd: 8 Maj 1778 No: 3 f: 100b qvitteret 13 Juni 1779.

Pante Bogen til inddragelse
Gunder Johansen Miaanes Arve Skiøde til Johannes Gundersen p: ½ Løb, 6 Spd: Korn i Miaanes d: 27 feb: 1779.
Sævereid!! Johansen Flatnes Obl: til Provstinde Christie p: 98 rd: 5 mrk: 12 s: 1 pr: i Flatnes 2 L:!! Korn d: 25 Juni 1779.

Pante Bogen til Udslettelse
Johannes Johansen Buevigens Enkes Obl: til Foget Koren 60 rd: 28 Nov: 1776 No: 3 f: 46 qvitteret 25 Juni 1779.

Som ingen viidere indfandt sig med noget at gaae i Rætte blev Tinget for dette Skibreede ophævet, og dette Aars Som/m/er Tinge sluttet.

Extra Rætt

Anno 1779 Torsdag den 12te Augusti, er Extra Rætt til Forhørs holdelse i efterskrevne tilfælde, sat paa Fiære Skibreedes Tingstæd Leervigen i overværelse af de 2de af Fogden Velædle og Velviise Hr: U: W: Koren opnævnte Vidner og Eedsvorne Laug Rættes Mænd, navnlige Mathias Johannesen Eecheland og Ole Johannesen Leilænding ibdm:, da Velædle og Velviise Hr: Foget Koren fremlagde til Forhørets inddragelse, Amtets Bevilling til dette Extra Tings holdelse af dato 4 Aug: sidst, som tilligemed foregaaende Fogdens derom giorte Ansøgning lyder saaleedes.
Derefter fremstillede til Forhør og Examination indbemelte 3de Persohner

1779: 117

hvoraf for først til at giøre sin Forklaring, fremstoed Mands Persohn kaldende sig Peter Andersen og forklarede at være barnfød i Sigdals Præstegiæld \ved/ Hallingdalen af Fader Anders Petersen paa et Plads der i Egnen paa Biøre, som ei veed om lever, og Moder Anne Jons Datter som er død for 20 Aar siden er nu gammel i 65de Aar, var hiem/m/e hos sine Forældre 6 á 7 Aar, og siden været iblant Fremmede, og tiente, uden nogen tiid at have betlet, bestandig, og paa adskillige stæder som hand ei nu erindrer, derefter i sit 20de Aar var til Confirmation for Præsten Hr: Hans Glad i Nummedalen, og strax derpaa var til Guds bord, derefter fremdeeles tiente hos bønder til i sit 22de Aar, da hand blev Hæste Skiærer ved den grønne(?) Escadren Norske Dragoner da commanderet af nu Oberst Lieut: Hageman, under Hds: Høie Excellence Hr: Grev Wedel Jarlsberg som Oberst, hvor hand stoed 8 Aar, og imidlertiid var bleven gift med Birthe Kirstine Svends Datter som nu er her med ham, derefter har reist omkring som Hæste Skiærer og Kiædelflikker, og dermed næret sig og saaleedes continueret til denne tiid, og hverken betlet eller begaaet noget u-lovlig; og har hand, paa at reise omkring som Hæste Skiærer, erholdet HøiVelbaarne Hr: Stiftbefalingsmand

Hagerups Bevilling, paa Nedenes og Raabøygdelauget, og at hand er kom/m/en her i Stiftet. er ei i anden Anleedning, end at hand har haft bud fra folk her i Grændserne, at skulde komme her for at skiære Hæste, og da blev attraperet af en Bonde Svend Phillipsen Øchland som anholte ham og sit følge, nemlig bemelte hands Hustrue og hands StifDatter Anne Marie Anders Datter: Fremlagde dernæst følgende Passer, nemlig, 1. en attest underskrevet E: A: Bruun, dateret Eve (Evie) Præstegaard 22 Marti 1768, at Ægte folk (Ægtefolk) Peter Andersen og Hustrue Berthe Kirstine sig der 4 uger havde opholdt, og skaaret en Hæst. 2det Attest fra adskillige Hr: Præster hvor bemelte Ægte Folk har nydet Alterens Sacramente, og først fra Hr: Bruun dateret 2 Dec: 1774, til sidst paategnet af Hr: Ottesen til Højlands Meenighed, hvor de havde nydt Alterens Sacramente, Palme Søndag 1779. 3de HøiVelbaarne Hr: StiftbefalingsMand Hagerups Bevilling for bemelte Ægte Folk at reise i Nedenæs og Raabøygdelauget i Christiansand Stift, som Kaaber Smed og Hæste Snider, dat: 10 Janv: 1775, hvilke alle blev paategnede og Hr: Fogden leveret til at følge dette Forhør.

2de Fremstoed Qvindes Persohn kaldende sig Berthe Christine Svends Datter og forklarede; At være gammel 75 Aar, fød i Christiania, og veed ei nu hvem havde enten til Fader eller Moder, da hun var 3 Aar kom hun til en Moster, hvor hun var til i sit 14de Aar, og blev besvangret, og derefter tiente i Arendal hos Cort Knudsen \5 Aar/ derpaa reiste til Kongsberg og holdt til paa sin egen Haand i 3 Aar, da hun blev gift med første Mand Anders Andersen, og copuleret i Laurvigs Kirke, som levede 10 Aar, imidlertiid avlede med ham iblant andre \børn/ nærværende Anne Marie Anders Datter, nu 22 Aar gam/m/el, efter hands død var Enke 3 Aar, derefter blev gift med denne Peter Andersen Ao: 1756 og har reist med ham og ernæret sig som af ham er forklaret, uden at have enten betlet eller begaaet noget ulovligt. Derefter foreviiste Attest fra Hr: P: Stierne dateret Laurvigen den 3 feb: 1756, om at være copuleret {af} med bem:te Peter Andersen, som blev paategnet, og Hr: Fogden extraderet.

1779: 117b

3de Fremstoed Qvindes Persohn kaldende sig Anne Marie Andersdr: gam/m/el 22 Aar \men veed det ei til visse/ forklarede at være barnfød af bemelte Berthe Chirstine Svends Datter og hendes forrige Mand Anders Andersen, som den tiid var i Kragerøe, og veed ei hvor længe hendes Fader levede efter hun var fød, derefter var {……} \hendes/ Moder i Laurvigen i hendes 3 Aars Enkestand, imidlertiid Deponentinden var hos en gam/m/el Kone i Kragerøe til Opforstring, og derefter betlede indtil hun var 5 (6?) Aar gammel, da hun tiente hos Bønder for Giætle eller Hyrdebarn i 2 ½ Aar, derefter betlede i Kragerøe i 1 ½ Aar, siden var paa Gaarden Lier der tet ved og tiente 1 ½ Aar, siden har undertiden reist med sin Moder og Stiffader omkring, og undertiiden tient \... sidst/ et Aar i Evie Sogne hos Præstens Medhielper, dernæst fulgte med sine \Stif/ forældre, og imedens hun i Fior tiente i Evie Sogn østen for Mandal, blev hun der besvangret under Ægteskabs Løfte af Matros Peder Olsen i Mandal, og derefter da hun nu reiste med hendes Forældre, er kom/m/en i Barsel Sæng for 3 uger siden hos Svend Phillipsen Øchland i Fiære Skibreede, og fik et Pigebarn, døbt af Hr: Hertzberg til Finaas, og kaldet Berthe Kirstine, har ellers intet ulovligt begaaet, og foreviist attest dat: Evie Præstegaard 8 Marti 1779 underskreven E: A: Brum!! (Bruun), indeholdende at Deponentinden der havde gaaet til Alters den 7 Marti 1779, sam/m/e blev paategnet og tilligemed de andre levert Hr: Fogden: Beklagede ellers at slet intet eiede til Bøders udreedelse, som hun ei kunde undslaae sig for, som ei troelovet med Barne Faderen.

Hr: Fogden fremlagde Velædle, Velærværdige og høilærde Hr: Pastor Hertzbergs Anmeldelse dat: 31 Juli 1779, om bemelte u-ægte barns Daab saa lydende.

Svend Phillipsen Øchland mødte ei, og da Hr: Fogden ei vidste, hand eller andre her boende, noget om disse Omløbere var vidende, og ei er oplyst at de noget her har begaaet; Saa

begiærede Hr: Fogden Forhøret sluttet og sig beskreven meddeelt for med bemelte Personer at sende til det stæd de hiemme hører.
hvilket blev bevilget og Forhøret saaleedes sluttet. Udstæd

Extra Aastæds Ræt.

Anno 1779 Tiirsdagen den 17de Aug: er Extra Rætt satt paa Gaarden Nedre Kleppe No: 58 Sundhorl: SelvEier gods i Sundhorl: Sorenskriverie og Opdahls Skibr: bel: hos Ole Haldorsen Nedre Kleppe i Overværelse af Skibreedets Lensmand Madz Christophersen Store Godøen og Efterskrevne af Fogden Velædle og Velviise Hr: U: W: Koren opnævnte 6 Eedsvorne ubeslægtede til begge Parter og upartiske Laug Rættes mænd de Dannemænd 1te Jacob Larsen Amland 2de Niels Samuelsen Amland 3de Niels Olsen Tvedt 4de Colbeen Botolfsen Hellesviig 5te Bagge Ingebrichtsen Øfre Kleppe og 6te Christopher Olsen Øfre Drange, alt efter forlangende af bemelte Ole Haldorsen Nedre Kleppe som beboer og af Johannes Johannessen sig har tilkiøbt Een Andeel i bemelte Gaard Nedre Kleppe hvilken Hans tilkiøbte Anpart skylder udj Aarlig Landskyld med Bøxel og Herlighed 1 pund Smør 1/3 Hud, til en lovlig Besigtelse og Syn over sam/m/e Jordeparts tilhørende Huse Bygninger saavelsom Jorden i sig selv og den der tilhørende Skov, i hvad Stand og Værdie sam/m/e nu befindes, i hensigt til Eyendom/m/ens forbædring og i Tilfælde af dens Jndløsning af nogen Odels Prætendent, da sam/m/es Erstatning med alt der af Dependerende, alt paa Grund af den Kongelige Allernaadigste Forordning

1779: 118

Af 14de Januarj 1771 dens 8de Art:
Efterat Rætten var satt fremlagde Reqvirenten Ole Haldorsen Nedre Kleppe, den hertil udstyrede Rættens skriftlige Stævnemaal af Dato 29de April 1779, for Laugtings Rætten publiceret som med saadan Laugtings Rættens Publications Paategning blev oplæst og lyder saaleedes:
Odels Manden Johannes Johanessen Kongsviig mødte paa eegne og Hans Søn{s} Johannes Johansens veigne for Rætten og tilstod lovlig Varsel.
Ole Haldorsen Nedre Kleppe derefter fremviiste til denne Acts Jnddragelse det til sig af forrige Eiere Johannes Johannessen paa bemelte Eiendom udgivne Skiøde af Dato 25de Novemb: 1778 som med sine Paateigninger lyder saaleedes: Derefter Reqvirenten Ole Haldorsen Nedre Kleppe refererede sig til sin forrige i Stævningen indrykkede Reqvisition om Forretningen og dermed paa Grund af Forordningens havende Hensigt, samt til den Ende begiærede Forretningens Fremme.
Rætten med samtlige Laug Rætte, i følge Reqvirentens forlangende, og overeensstemmende med meer allerhøist bemelte Kongelige allernaadigste Forordning, paa det nøyeste Eftersaae alle paa bemelte Nedre Kleppe, befindende Huse Bygninger, som Laug Rættet blev af Dom/m/eren paalagt, paa det nøyeste og Rigtigste efter sammes, nu befindende Værdie, at vurdere som og paaskiønne Jordens og Skovens Beskaffenhed og Tilstand, hvilket Laug Rættet forsikrede at efterkom/m/e og blev da følgende befindende og af Ole Haldorsen N: Kleppe paaviiste Huuse Bygninger, da ingen fleere befandtes, af samtlige Laug Rættes og Besigtelses Mændene, anseet af Værdie for nærværende Tiid som følger.
1. Een gam/m/el Røg Stue gandske forfalden og forraadnet baade paa Tøm/m/er og Tag, med Torve Tag uden Bordklædning, Anseet af Værdie 1 Rd: 3 mrk: 0
2. Et gam/m/elt Ild Huus af Stav Værk med forfalden Spon Tag, mangler noget Bord Klædning Anseet af Værdie 4 mrk:
3. Een Høe Skud i Stue Brøsted, med Næver Tag gam/m/el og

forfalden, Anseet at være værd 4

4. Et gam/m/elt Tømret Stabur med Torv Tag uden Bord Klædning, hvoraf eendeel af Tøm/m/eret er gandske forraadnet vurderet for 5 mrk:

5. Floeren, Tømret med Torv Tag uden Bord Tag, gam/m/el og forfalden, som gandske i Grunden maae nedriives, anseet af Værdie 2

6. Laden af Stav Værk med Torv Tag feiler Bord Klædning og Næver med viidere taxeret til 3

7. Et lidet gam/m/el Smal Huus med Næver og Spon Tag anseet af Værdie 1 8

Summa disse fra No: 1 til 8 Beskrevne Bygningers fulde Værdie 8 Rd: 5 mrk: 8 s: skriver Aatte Rigs daler Fem Mark og Aatte Skilling.

8. Derefter blev Jorden efterseet og befandtes samme at mangle \Hul/ Veiter paa Een Ager kaldet Floers Flækken og paa Bus Ageren ligeleedes 1 Hul Veite samt paa Een Ager kaldet Graatten 1 Hul Veite, paa Lange Flækken mangler 2 Hul veiter og paa Lang Ageren 1 Hul Veite, End viidere feiler een aaben Veite ved Bus Ageren, hvilket alt sam/m/en af Syns Mændene blev Anseet at vil koste 3 Rd: 2 mrk: 4 s: skriver Tre Rigsdaler Toe Mark og Fiire Skilling.

9. End viidere blev efterseet Skoven som befantes at være alleene til Brænde Veed og Spærrer til Gaards Husenes Fornødenhed og Til Torvholds Træer som er {…..} nogenledes i Stand og ei meget udhuggen.

Da ingen viidere ved Forretningen havde at erindre; Saa bliver forinden sam/m/es Slutning at anføre dens Bekostning neml:

Skyds til Stædet 3 miil 3 Mand og Baad á Miilen 2 mrk:	1 Rd:	0	0
1 Dags Diæt Penge paa hen Reisen		4 mrk.	
1 Dags Forretning	2		
Skyds og Diæt Retour	1	4	
Forretningen Beskrivelse med Forseiglings Penge		5	12?
Stempl: Papiir dertil		1	8 s:
	de ovennevnte poster bet:		
Fogden for Laug Rættesmændenes Opnævnelse af Reqvirenten selv til Ham betalt	1		
Lensmanden for Laug Rættets tilsigelse og sin Nærværelse		4 mrk:	
	8	0	8 s:

1779: 118b

	(Trsp:)	8	0	8 s.
De 6 Laug Rættes Mænd á 1 mrk: 4 s:	bet:	1	1	8 s:
		9	2	0
Reqvirenten anmelte at Laugtings Stævningen med sin forkyndelse samt Rættens Underholdning har kostet tilsamen		9	2	4
	Sum/m/a	18 Rd:	4 mrk:	4 s:

Da til Slutning af den gandske Rætt blev afsagt,

Hvad foranførte Huse-Bygninger og Jorden af Ole Haldorsen Nedre Kleppe bliver forbedrede og i sin Tiid høiere taxeret, efter allerhøyst forbemelte Kongelige Allernaadigste Forordning, gives Ole Haldorsen og Hans Arvinger Regress for saavelsom for denne

Forretnings Bekostning Atten Rigs daler Fiire Mark Fiire Skilling, at faae erstattet af hvem som til Odels Løsning beviiser sig berættiget naar Hand saadan Løsning efter Lovlig Omgang prætenderer.

Reqvirenten begiærede det passerede sig in forma beskreven meddeelt som blev bevilget.

Extra Aastæds Rætt.

Anno 1779 Torsdagen den 19de Augusti er Extra Rætt satt paa Gaarden Nedre Rommetvedt No: 17 Sundhorl: S:Eier Gods i Sundhorl: Sorenskriverie i Storøens Præstegiæld og i Føjens Skib: bel: hos Niels Gundersen Nedre Rom/m/etvedt, i Overværelse af Skibreedets Lensmand Jens Jensen Bielland, og efterskrevne af Fogden Velædle og Velviise Hr: U: W: Koren opnævnte 6 Eedsvorne ubeslægtigede til begge Parter og upartiske Laug Rættes mænd de Dannemænd 1te Anders Pedersen Lundemansværk 2de Johannes Nielsen Hage, 3de Mikkel Pedersen Lønning 4de Gabriel Reinertsen Hage, 5te Halvor Olsen Lunde, og 6te Peder Anfindsen Tvedte alt efter forlangende af bemelte Niels Gundersen Rom/m/etvedt som beboer og af \S: T:/ (S:T: = Salvo titulo – med utelatelse av tittel) Hr: Peder Blydt, Sogne Præst til Wiigøers Præstegiæld i Hardanger med fleere har tilkiøbt sig een Andeel i bemelte Gaard Nedre Rom/m/etvedt af Landskyld med Bøxel og Herlighed ½ Løb Smør ½ Hud ½ Vog Korn, til een lovlig Besigtelse og Syn over sam/m/e Jorde gods tilhørende Huse Bygninger, saavelsom Jorden i sig Selv og een tilhørende Skov, i hvad Stand og Værdie samme nu befindes i hænseende til Eiendommens Forbædring og i Tilfælde af dens Jndløsning af nogen Odels Prætendent, da sammes Erstatning med alt deraf dependerende, alt paa Grund af den Kongelige allernaadigste Forordning af 14de Januarj 1771 dens 8te art:

Efterat Rætten var sat fremlagde Reqvirenten Niels Gundersen Rom/m/etvedt den hertil udstyrede Rættens skriftlige Stevnemaal af Dato 25de Maij 1779, for Laugtings Rætten publiceret, som med saadan Laugtings Rættens Publications Paateigning blev oplæst og lyder saaledes:

Odelsmanden Tron Jonsen Rom/m/etvedts Formynder Jon Tostensen Hougeland SelvEier i Føjens Skibr: mødte paa eegne og Hans Myndtlings Veigne og tilstoed lovlig Varsel.

Niels Gundersen Rom/m/etvedt derefter fremviiste til denne Acts Jnddragelse det til sig af forrige Eiere Velædle og Velærværdige Hr: Peder Blydt samt af gl: Jon Christophersen Ned: Rom/m/etvedts Enke Anne Jacobs Datt: med de fleere, paa bemelte Eiendom udgivne Skiøde, af Dato 6te Martij 1779, som med sine Paategninger lyder saaleedes.

Reqvirenten Niels Gundersen Rom/m/etvedt derefter refererede sig til sin forrige i Stævningen indrykkede Reqvisition om Forretningen og dermed paa Grund af Forordningens havende Hensigt samt til den hands begiærede Forretningens Frem/m/e.

Rætten med samtlige Laug Rætt, i følge Reqvirentens forlangende og overeenstem/m/ende med meer allerhøist bemelte Kongelige allernaadigste Forordning, paa det nøyeste Eftersaae alle paa bemelte Nedre Rom/m/etvedt Reqvirenten tilhørende befundne Huse Bygninger, som Laug Rættet blev af Dom/m/eren paalagt, paa det nøyeste og Rigtigste efter sam/m/es nu befindende Værdie, at vurdere, som og paaskiønne Jordens og Skovens Beskaffenhed og Tilstand hvilket Laug Rættet forsikrede at efterkom/m/e og blev da følgende befindende og af Reqvirenten Niels Gundersen Rom/m/etvedt paaviiste Huse Bygninger hvilke ingen fleere befandtes enten nu at være paa

1779: 119

Gaardebruget eller da Reqvirenten tilkiøbte sig sam/m/e undtagen Et Huus som Vinden næst afvigte Vinter har nedblæst som herefter skal tilligemed de øvrige Gaardepartens tilhørende

Huse blive taxeret og anført af samtlige Laug Rættes og Besigtelses Mændene anseet af Værdie for nærværende Tiid som følger.

1te Een gl: Lade som sidstleeden Vinter blev nedblæst af Vinden, {hvorov} \hvorom/ Laug Rættet blev tilspurgt om de har seet denne Lade hvorpaa de gav til Svar at de vidste der har staaet en gl: Lade som er nedblæst hvilken af dem blev anseet at have

været af Værdie	2 Rd:	0	0

2de Een Røgstue med Kaave og gl: Torv Tag mangler Tag samt

Torvhald og Bord klædning, anseet af Værdie	10 Rd:		

3de Een Floer {med} Tømret med een Skud i Brøstet af Stav Værk,

med Torv Tag uden Bord Klædning, taxeret for	5		

4de Et Smal Huus af Tøm/m/er bygget til Brøstet paa Stuen, samt

een liden Høe Skud ved bemelte Smal Huus af Stav værk hvilket alt er anseet af Værdie	2		

5te Een liden Veed-Skud \af Stav værk/ gam/m/el og forfalden

med Raaden Spon Tag taxeret for	1		

6te Et Stabur Tømret med Torv Tag mangler Bordklædning samt

Stolper og underslag vurderet til	4		

7de Et Jld Huus af Stav Værk med Torv Tag mangler Tag og

Bordklædning, anseet af Værdie	1		

8de Et gam/m/elt Som/m/er Smal Huus af Stavværk med Brage

Bordtag anseet af Værdie		2	
	---	---	---
Sum/m/a foranførte Bygningers fulde Værdie	25 Rd:	2 mrk:	0 s:

skriver Tyve og Fem Rigsdaler Toe Mark Dansk Courandt.

9de Derefter blev Jorden efterseet og befandtes sam/m/e at mangle 3de Hol Veiter som blev anseet at vil koste 6 Rigsdaler, skriver Sex Rigsdaler Dansk Courandt.

10de Endelig blev Skoven besigtiget og befandt Laug Rættet at for nærværende Tiid ei findes anden Skov end til fornøden Brænde Veed og Spærrer til Huuse.

Da ingen viidere havde at erindre ved denne Forretning, saa bliver til Slutning at anføre sam/m/es Bekostning med:

Skyds til Stædet 2 ½ Miil 3 Mand og Baad á miil 2 mrk:	0	5 mrk:	0
1 Dags Diæt Penge paa henreisen		4 mrk:	
1 Dags Forretning	2		
Skyds og Diæt Retour	1	3	
Forretningens Beskrivelse og Udstædelse med Forseiglings Penge		5	6 s:
Stempl: Pappiir dertil		1	8
ovenme:te poster bet:			
Fogden for Laug Rættets Opnævnelse af Reqvirenten selv betalt til Hr: Fogden	1		
Lensmanden for Laug Rættets Tilsigelse og sin Nærværelse ved Forretningen		3	8 s:
De 6 Laug Rættes Mænd á 1 mrk: 8 s:	1	3	
ovenme:te 2 poster bet:			

End viidere fordrer {……} Laug Rættet for een Dag som de anmelte efter {Hr: Fogdens og Hr: Sorenskriverens ordre} \Forlangende at/ have været paa Rom/m/etvedt ved St: Hans Tiider indeværende Aar for at eftersee Floeren og Smal Huuset førend Høe paa sam/m/e blev indlagt da de \.yns..?/ siden efter ey saa beqvem/m/elig naar Høe blev indlagt kunde taxeres)	NB: bet:	3	8 s:

??:	9	4	14 s:
Reqvirenten Anmelte at Laugtings Stævningen med sin Forkyndelse samt Rættens Underholdning har kostet	9		
Summa	18 Rd:	4 mrk:	14 s:

Da til Slutning af den gandske Rætt blev afsagt:

Hvad foranførte Huse Bygninger og Jorden af Niels Gundersen Rom/m/etvedt bliver forbedret og i sin Tiid, høiere taxeret, efter allerhøyst forbemelte Kongelige \allernaad:/ Forordning, giver Niels Gundersen Rom/m/etvedt og Hans Arvinger Regress for, saavelsom for denne Forretnings Bekostning Atten Rigsdaler Fiire Mark Fiorten Skilling, at faae erstattet af hvem som til Odels Løsning beviiser sig berættiget naar Hand saadan Løsning efter lovlig Omgang prætenderer.

1779: 119b

Reqvirenten begiærede det passerede sig in forma beskreven meddeelt, som blev bevilget. Udstæd

Extra Aastæds Ræt

Anno 1779 Tiirsdagen d: 7 Septbr: er Extra-Rett satt paa Gaarden Hatletvedt No: 24 Sundhorlehns Selv-Eyer-Gods i Sundhorlehns Sorenskriverie Ous Præstegield og Strandvigs Skibreede bel: hos Torbiørn Øriansen Hatletvedt i Overværelse af Skibreedets Lensmand Engel Hansen Giøen og efterskrevne af Fogden Velædle og Velviise Hr: U: W: Koren opnævnte 6 Eedsvorne ubeslægtede til begge Parter og upartiske Laugrettes Mænd de Dan/n/emænd 1te Torbiørn Ellingsen Houge, 2de Jon Torbiørnsen Houge, 3de Engel Johnsen Haavigen, 4de Jon Jonsen Haavigen, 5te Anders Lassessen Severeide og 6te Engel Knudsen Marchus, alt efter forlangende af bemelte Torbiørn Øriansen Hatletvedt som beboer og af Elling Olsen sig har tilkiøbt Een Andeel i bemelte Gaard Hatletvedt, hvilken hans tilkiøbte Anpart skylder udi aarl: Landskyld ¼ Løb Smør ¼ Hud og ½ Faareskind, til en lovlig Besigtelse og Syn over sam/m/e Jorde-Parts tilhørende Huuse Bygninger, saavelsom Jorden i sig selv, og den tilhørende Skov, i hvad Stand og Værdie sam/m/e nu befindes, i Hensigt til Eyendom/m/ens Forbædring og i Tilfælde af dens Indløsning af nogen Odels-Prætendent, da sam/m/es Erstatning med alt deraf dependerende alt paa Grund af den Kongl: allernaadigste Forordning af 14 Jan: 1771 dens 8 Art:

Efterat Retten var sat fremlagde Reqvirenten Torbiørn Øriandsen Hatletvedt den dertil udstyrede Rettens skriftlige Stævnemaal af Dato 4 Maij 1779 for Laugtings Retten publiceret, som med saadan Laugtings Rettens Publications Paategning blev oplæst, og lyder saaleedes:

Odels-Manden Elling Olsen møtte paa egne og hans Søns Ole Ellingsens Vegne for Retten og tilstod lovlig Varsel:

Torbiørn Øriansen Hatletvedt derefter fremlagde til den/n/e Acts Inddragelse det til sig af forrige Eyere Ole Ellingsen, paa bemelte Eyendom udgivne Skiøde af Dato 26de Febr: 1779 som med sine Paategninger lyder saaleedes: Derefter Reqvirenten Torbiørn Øriansen Hatletvedt refererede sig til sin forrige i Stævningen indrykkede Reqvisition om Forretningen og \sin/ dermed paa Grund af Forordningen{s} havende Hensigt, samt til den Ende begierede Forretningens Frem/m/e.

Retten med samtlige Laugrettet i følge Reqvirentens forlangende, og overeenstemmende med meer høyst \aller/bemelte Kongl: allernaadigste Forordning, paa det nøyeste Eftersaae alle paa bemelte Hatletvedt befindende Huuse-Bygninger, som Laug-Rettet blev af

Dom/m/eren paalagt, paa det nøyeste og rigtigste efter sam/m/es nu befindende Værdie at vurdere samt og paaskiøn/n/e Jordens og Skovens Beskaffenhed og Tilstand, hvilket Laugrettet forsikrede at efterkom/m/e, og blev da følgende befindende og af Torbiørn Øriansen Hatletvedt paaviiste Huuse Bygninger, da ingen fleere befandtes, af samtl: Laugrettes og Besigteles Mændene anseet af Værdie for nærværen-

1779: 120

de Tiid som følger:

1te Laden {med} \af/ Stav-Værk {at} \med/ Torv Tag er gandske forfalden og ruineret som gandske i Grunnen maae nedrives, anseet af Værdie	4 rd:	0	0
2de Et Smal-Huus uden Bord-Tag gam/m/el og forfalden, anseet af Værdie		1 mrk:	
3de Stalden gam/m/el og forfalden anseet af Værdie		4	
4de Den halve Flor som tilhører den/n/e Mand tømret med Torv-Tag, uden Bord-Tag er gam/m/el og forfalden anseet af Værdie	1	3	
5te Et gam/m/elt Stabuhr ligeleedes forfalden anseet af Værdie	2		
6te Den halve Røg-Stue, som tilhører den/n/e Mand blev vurderet for	5		
7de Ild-Huus{et} fandtes her ikke.			
	---	---	---
Summa foranførte Bygningers fulde Værdie	13 rd:	2 mrk:	0

skriver Tretten Rixdaler og Toe Mark.

8de Derefter blev Jorden Efteseet, og dens Mangel befantes saaleedes neml: 1te Paa en Ager kaldet stor Ageren er 4re Hul-Veiter, som ere gandske forfaldne. 2de paa 1 Ager kaldet Lang-Ageren, {hvilken} fattes Mul og Veiter. 3de paa Een Ager Hilleren tilligemed Ageren Flekken fattes Giødning. 4de paa Een Ager kaldet Jut-Teiken, {som} fattes Giødning Mul og Veiter; hvilket alt sam/m/en af Syns-Mændene blev anseet at vil koste 9 rd: 3 mrk: skriver Nie Rixdaler og Tree Mark.

9de End viidere blev efterseet Skoven som befandtes nu at være alleene til Brænde veed og Spærrer til Gaards Huusenes Fornødenhed; men i Tiiden naar deri ikke bliver huggen, tegner den sig til at blive en fuldkom/m/en Skov.

Da ingen viidere ved Forretningen havde at erindre; saa bliver forinden sam/m/es Slutning at anføre dens Bekostning neml:

Skyds til Stædet 5 Miile 3 Mand og Baad á Miilen 2 mrk: er	1 rd:	4 mrk:	0
2 Dages Diæt-Penge paa hen-Reysen	1	2	
Een Dags Forretning	2		
Skyds og Diæt Retour	3		
Forretningens Beskrivelse med Forseglings Penge	1	1	4 s:
Stemplet Papiir dertil		1	8 s:
Fogden for Laugrettes-Mændenes Opnævnelse	1		
	Ovenme:te poster bet:		
Leens-Manden for Laug-Rettes Tilsigelse og sin Nærværelse		3	
De 6 Laugrettes Mænd á 1 mrk: 8 s:	1	3	
	Ovenme:te 2 poster bet:		
	---	---	---
Tils:	12 rd:	2 mrk:	12 s:

Reqvirenten anmelte at Laugtings Stævningen med sin

Forkyndelse samt Rettens Underholdning har kostet	9	2	4
	---	---	---

Summ 21 rd: 5 mrk: 0 s:

\Da/ Til Slutning af den gandske Rett blev afsagt:

Hvad foranførte Huuse-Bygninger og Jorden af Torbiørn Øriansen Hatletvedt bliver forbædret og i sin Tiid høyere Taxeret efter allerhøyst bemelte Kongl: allernaadigste Forordning, gives Torbiørn Øriansen Hatletvedt og hands Arvinger Regres for saavelsom for den/n/e Forretnings Bekostning Tyve og Een Rixdaler og Fem Mark{er} at faae erstattet af hvem som til Odels-Løsning beviiser sig berettiget, naar han saadan Løsning efter lovlig Omgang prætenderer.

Reqvirenten begiærede det passerede sig in Forma beskreven meddeelt, som blev bevilget.

Høste Ting 27de Septemb: 1779 for Waags Skibreede holden paa Bekkervigen Tingstæd i overværelse af Districtets Foget Velædle og Velviise Hr: Ulrich Wilhelm Koren, Skibreedets Lensmand Knud Larsen Rydland, samtl: tingsøgende Almue, og efterskrevne 8te Eedsv: Laug Rættes Mænd

1779: 120b

1. Johannes Jørgensen Aarland 3. Thomas Larsen Aarland 5. Lars Erichsen Østevold 7. Johannes Larsen Lande
2. Biørn Jacobsen Stangeland 4. Niels Larsen Fittie 6. Niels Larsen Østevold 8. Jngemon Christophersen Sandtorv.

Allerunderdanigst og underdanigst publiceret:

Kongl: allern: Placat, ang: Saug Bevillinger at skal tinglyses dat: 17 Martii 1779.

Forordning om visse Præmier og Foranstaltninger ihenseende til Provisions og andre Vahrers Forsendelse til de Danske Westindiske Øer. dat: 19 April 1779.

Placat om Skoeleholderes børn paa Landet hvorviit befries for Udskrivning dat: 28 April 1779.

Forandring ang: Anstalter imod Qvæg Sygen dtr: 28 Apr: 1779.

Westind: og Guin: Rente og Gen: Told Kam/m/ers Placat 19 Juni 1779 imod fremmet Skrift(?) døber(?) Arbeids Jndførelse i Danmark og Norge dat: 10 Juni 1779.

Ditto Placat hvorved det under 15 April 1775 udstædde Forbud om fremmede Blik Pladers Jndførsel igien ophæves. dtr: 12 Jul: 79.

Stiftets Communication af det Westindiske og Guin: R: samt Gen: Told K:s Skr: 19 Juni 79 imod uberættigedes førende Handel med Tobak, d: 6 Jul: 1779.

[Stiftets Communication af det Westindiske og Guin: R: samt Gen: Told K:s Skr: dtr: Skr: af 10 Jul: 79 ang: Told Clarering for Bomseils Jægter som sigler paa Fiskerier dtr: 27 Jul: 79.

[Stiftets Communication af det Westindiske og Guin: R: samt Gen: Told K:s Skr: af det Danske Cancellies Skrivelse af 31 Jul: 79 om at paaagte, at ingen fremmede Hververe udpracticerer Søe Folk d: 17 Aug: 1779.

[Stiftets Communication af det Westindiske og Guin: R: samt Gen: Told K:s Skr: af 28 Aug: 1779 om Matroser som desertere fra fremmede krigende Magters Skibe, eller her enroullerede, men findes paa fremmede Nationers Conffardie Skibe dat: 13 Sept: 1779.

Stiftets Skrivelse at Anders Christophersen maae ernære sig som Gørtler og Hæste Skiærer i Hardanger Fogderie d: 28 Aug: 1779.

[Stiftets Skrivelse] ang: Delinqvent- og Broe Penge som dette Aar af Fogderiet skal erlægges 506 Rd: 38 s: d: 18 Sept: 1779.

[Stiftets Skrivelse] at skal efterlyses Delinqvent Erich Pedersen Mæsna, undviigt fra Hedemarken hvor hand har været Arresteret som beskyldt for Mord paa sin Fader d: 18 Sept: 1779.
[Stiftets Skrivelse] at skal efterlyses, hvem een i Bergen funden død \og myrdet/ Mands Persohn samt hvem hands Mordere maatte være dtr: 9 Sept: 1779.

Hr: Fogdens Regnskabs Tingsvidner blev examineret i overværelse af Almuen og Laug Rættet, samt Lensmand Knud Larsen Rydland og Skaffer Anders Eliassen Fagerbakke.

Pante Bogen til inddragelse publiceret
Skifte 1 Juli 1779 efter Lars Jngebrethsen Schaar, hvis Jordegods Udlæg i Pante bogen er indført.
Kongl: allernaad: Bevilling for Hans Henrich Jrgens paa Giæstgiverie i Engesund d: 18 Aug: 1779.
[Kongl: allernaad: Bevilling] for Knud Rydland paa Rydlands Saug d: 9 Juni 1768.
[Kongl: allernaad: Bevilling] for Bendt Olrich Hynnemør paa Giæstgiverie i Bekkervigen d: 15 Maji 1779.
[Kongl: allernaad: Bevilling] for Ditto paa Kræmmer Handel d: 3 Apr: 79.
Mikkel Monsens Skiøde til Knud Mikkelsen paa ½ L: ½ Hd: i Lande dtr: 27 Sept: 1779.
Natanael Mathiassens Obl: til Foget Koren 49 rd: 1 pr: i Huuse paa (Sa)lthellen dtr: 21 feb: 1779.

1779: 121

Opsat Sag fra fol: 92a. Hynnemør contra Ole Stolmevaagen.
Citanten frafaldt Sagen; thi blev samme for Rætten ophævet.

Opsat Sag fra fol: 92a. Hynnemør contra Asbiørn Stolmevogen.
Citanten frafaldt Sagen; thi blev sam/m/e nu for Rætten ophævet.

Nye Sag
Lars Larsen SelvEier paa Tvedte anmelte at have ladet med mundtl: Kald og Varsel indkalde til dette Ting og tiid Lars Olsen SelvEier paa Wiig at høre Vidner og liide Dom, til Bøder og Omkostninger for udsagde Beskyldning imod Citanten 2de Pintze dag sidst paa Fittie Kirkegaard, hvorom at vidne indstevnt under Lovens Faldsmaal Lars Larsen Schomsnæs, Anders Mikkelsen Aarland, og Jacob Tarraldsen Schaar.
Stevne Vidnerne Lensmand Knud Larsen Rydland og Ole Knudsen Rydland afhiemlede under Lovens Eed saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Lars Olsen Wiig mødte og tilstoed lovlig Varsel, og erklærede, at ei veed reede eller grund til mindste beskyldning, ei heller veed andet om Lars Larsen Tvedt end det som er Ærligt og Anstændig, og begiærede forliig, samt erbød baade at erstatte Omkostninger og at betale 1 Rd: i Straf til de fattige.
Lars Larsen Tvedt var fornøiet med giorde Tilbud hvorefter Lars Olsen Wiig igientoeg sin Erklæring, og declarerede at have sagt det hand ei vidste reede til, samt betalte En Rigsdaler som Jens Knudsen Fittie imodtoeg for til S[o]gne Præsten \Hr: Palludan/ at levere \til Fittie Sogns fattige/
Sagen blev af Citanten frafaldt. NB: Bøder

Nye Sag

Mikkel Olsen SelvEier paa Tvedte anmelte at have ladet med mundtl: Kald og Varsel indkalde til dette Ting og tiid Lars Olsen SelvEier paa Wiig, at høre Vidner og liide Dom til Bøder og Omkostninger for udsagde Beskyldning imod Citanten 2den Pintse dag sidst paa Fittie Kirkegaard, hvorom at vidne indstevnet under Lovens Faldsmaal Lars Larsen Schomsnes, Anders Mikkelsen Aarland og Jacob Tarraldsen Schaar.

Jndstevnte Lars Olsen Wiig mødte og tilstoed lovlig Varsel, samt erklærede, at ei veed Reede eller grund til mindste Beskyldning, ei heller veed andet om {…} Mikkel Olsen Tvedt end det som er Ærligt og anstændigt, og begiærede forliig, samt erbøed baade at erstatte Omkostninger og betale 1 Rd: i Straf til de fattige i Fittie Sogn.

Citanten var med Tilbudet fornøiet, hvorefter Lars Olsen Wiig igientoeg sin Erklæring, og declarerede at have sagt det hand ei vidste reede til, samt betalte Citantens Omkostninger og Een Rigsdaler til Fittie Sogns fattige, som Jens Knudsen Fittie imodtoeg for til Sogne Præsten Velærværdige Hr: Palludan at levere.

Derefter Citanten frafaldt Sagen som og nu for Rætten blev ophævet. NB: Bøder

Penge Mangels Lysning af Johannes Monsen paa Mikkel Larsens brug i Remmereide No: 11 Sundhorl: S:E: (SelvEier) gods af Landskyld 23 ½ mrk: Sm: ¾ Hud dat: 27 Sept: 1779.

Bygsel Seddel publiceret

Salomon Aarschous til Lars Endresen paa 1 Vog Fisk i Walhammer d: 27 Sept: 1779. Manuf: H: 8 skilling

Hr: Palludans til Knud Aamundsen paa ½ L:, ½ Hd: i Aarbøe dtr: 27 Marti 1779. Manuf: H: betalt 12 skl:

Som aftenen paatrængte, beroer Tingets Continuation til i morgen.

Anden Dagen den 28 Sept: 1779 continuerede dette Ting.

1779: 121b

Bygsel Seddel publiceret

Mons Jonsen Kleppes til Jon Halvorsen paa 1 pd: ¾ mrk: fisk i Kleppe dtr: 27 Sept: 1779. Manuf: Huuset betalt 8 skilling

Nye Justitz Sag

Velædle og Velviise Hr: Foget Koren tilkiendegav at hand til følge Stiftets høie Skrivelse af 2 Martii dette Aar, om at forsvare Sr: Henrich Christi i sin Handels Rættighed paa Qvalvogen mod alle som uberættiged giør ham Jndpas, havde seet sig forbunden at udnævne Johannes Walhammer og Hans Aarland for at borttage hvad de befandt nogen fremmet at handle med inden Hr: Christies District ham til fornærmelse, og som disse Mænd under 19 April sidst har meldet Comparenten at have hos Kipper Konen paa Salthellen nær ved Qvalvogen; fundet endeel Øll og Tobak, som hun handlede med og declarerede tilhørte Giæstgiveren Sr: Bent Olrich Hynnemør i Bekkervigen, Saa haver Hr: Fogden været nød ved skriftl: Stevnemaal af 19 Aug: sidst, at indkalde bemelte Sr: Hynnemør til dette Ting at paahøre ovenmelte 2 Mænds forklaring om de Vahre de toeg fra Kipper Konen, deres Mængde og Værd, samt Kipper Konens tilstaaelse hvem Vahrene tilhørte.

Fogden iRætte lagde Stevnemaalet tillige med Stiftets Skrivelse og fornevnte Angivelse, som blev oplæst og eet efter andet lyder som følger:

Hr: Fogden vilde dernæst fornemme om alle indstevnte mødte og vedtog lovlig Varsel, da hand forventede Rætten tog Johannes Walhammer, Hans Aarland og Kipper Konen under examen efter tilførsel.

Fogden reserverede sig derefter at fremkom/m/e med den Paastand som vedkom hands Embede efter denne Sags beskaffenhed.

Alle indstevnte mødte og vedtoeg lovlig Varsel.

Procurator Sr: Niels Gorm paa Sr: Bent Olrich Hynnemørs vegne mødte og tilstoed at hands Principal var lovlig stevnet, men forinden hand kunde tage til Gienmæle i Sagen, fandt hand fornøden, at indlevere sit skriftlige Jndlæg af gaars dato som blev oplæst og lyder saaleedes: Sr: Gorm derpaa vilde afvarte den respective Rættes Eragtning.

Hr: Fogden Koren som nok kunde slutte, at Sr: Gorm der var beskikket Procurator vilde fremkomme med noget, kunde vel slutte, at hand havde vilde endt en Sag med et Jndlæg, naar hand først var bleven oplyst hvorviit Fogdens Paastand i denne Sag havde vildet gaaet, hands fremmede og fra andre Kanter kiendte Stiil udi Jndlægget, vil Fogden lade sig være uvedkommende, eller i det mindste ikke fortrøre med, men naar Fogden som Foget betragter Sagen, da har Hds: Maj:t udi allernaadigst til Sr: Christi udstæd og ad interim herved(?) .o..(?) v..ls..d.(?) Privilegium af dato 31 Juli 1778, speciel(?) b……(?) Fogden, at maintinere Sr: Christi, hvilket og ved Stiftets Skrivelse som forhen paaberaabt, er igien taget: Dette kand(?) da ikke(?) saaleedes forstaaes, at Fogden alleene kand fratage de uberættigede hvad de handle med, og stikke dets Værd udi sin Lomme, men meget meere maae og bør at søge Rætten for at faae de borttagne Vahres Confiscation confirmeret og en Dom for hvor deres M…(?) skal hen; Til dette haver Fogden sigtet, og saaviit troer hand hands Embede i dette fald strekker(?) sig, hand behøver ikke at oplyse den respective Rætt om, at det er

1779: 122

hands Embeds Pligt med(?) (mod?) en Caution som hand seer sig betrygget med, at hielpe enhver som det forlanger, med een lovlig Arrest, og siden at lade dem selv forfølge og forsvare Arresten, og dette er ikke at maintinere nogen, men naar Casus er som før, bør Fogden baade at giøre Arresten og selv at forsvare den giorde Arrest for saaviit muelig den er overeenstemmende med den paaberaabte Kongl: Bevilling og Stiftets Skrivelse: Han skulde derfor ikke kunde formode at Rætten ved nogen Eragtning skulde biefalde Mr: Gorms Paastand; og skulde det være fordie at det Stemplede Papiir ei er brugt ved Stevningen; Saa er det noksom bekiendt, at Fogden i alle Justitz Sager skal beregne Hands: M: sam/m/e til Indtægt, og den Tabende Part betale desse beløb. Hand paastoed derfore under Forbeholdenhed og Anmeldelse til de Stæder hvorfra ordren til ham er kommen, at Sagen maatte have sin Fortgang, da hand naar Vidnerne var hørt vil slutte med en lovlig Paastand.

Sr: Gorm kunde ikke tage til Gienmæle, ei heller vilde besvare Hr: Fogdens tilførte forinden hand af den respective Rætt havde erholdet Eragtning hvad slags Navn denne af Fogden anlagde Sag skal kaldes med; Men refererede sig til sit indgivne Jndlæg, og ervartede Rættens Eragtning.

{Rætten Eragtede:} Hr: Fogden loed tilføre, at til intet svarede intet, og hand loed Rætten gierne give Sagen Navn.

Rætten Eragtede: Da den i Rætte lagde Stevning ikke sees at sigte til viidere end den giorde Confiscations Ventilation, grundet paa Angivelse af fornærmelse af uberættigede, og hvorimod Fogden med foreviiste Kongl: allernaadigste Privilegium til Sr: Christi allernaadigst meddeelt, er befalet hannem at maintinere; Og ei har hensigt til Grændsernes bestemmelse imellem begge disse Handlende Sr: Hynnemør og Christi; Saa kand ikke nægtes, det paastevnte og saaviit Stevningen indeholder efter sam/m/e paa lovlig maade at fremmes.

Vidnerne blev fremkaldet og forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende,
da fremstoed som 1te og 2det Vidne Johannes Larsen Walhammer Leilænding og Hans Andersen Nordre Aarland SelvEier som blev forelagt deres Anmeldelse til Hr: Foget Koren af 19de April sidst, derpaa de begge aflagde deres Eed med oprakte fingre efter Loven, saaleedes at være passeret som sam/m/e indeholder og ommelder. Sr: Gorm begiærede disse 2de Vidner tilspurgt 1. Da de bort toeg Sr: Bent Olrich Hynnemør i Bekkervigen hands gods hos Kipper Konen i Salthelleholmen, om de forkyndte lovlig Arrest derpaa, eller om de alleene efter Sr: Christies forlangende toeg det? Rs: Da de borttoeg bemelte gods hos Kipper Konen Synneve Lars Datter, Niels Larsen Kippers Hustrue, forkyndte de ingen lovlig Arrest derpaa, men efter den tillagde ordre og Sr: Christies Reqvisition toeg det, og leverede det til Sr: Christi som det imodtoeg. Hr: Fogden loed tilføre: At de udsendte Mænd syntes de var betrygget nok da de havde deres vedkommende Fogets ordre for sig at gaae efter, og ventelig mindst giorde sig Tanke om at bruge Hds: M: høie Navn i Sagen: Ligesaa lidet som Told og andre Betientere og deres underhavende bruger andet end Embedtz Myndighed, og maae Fogden hvor hand ei selv kand komme, have andre paa sine vegne. Med begge Parters minde demitteret.
3de [Vidne] fremstoed Niels Larsen Kippers Hustrue Synneve Lars Datter som forklarede: At omvundne af forbemelte 2de Mænd borttagne Vahre var spunden Tobak for 1 ort og noget Øll paa \et halv Anker/ Ankers Størelse omtrent for en Orts Penge, efter hendes Tanke, men blev ei maalt. hvilke Vahre

1779: 122b

Var Sr: Bent Olrich Hynnemør i Bekkervigen tilhørende, og hende af ham leveret til Udsal for hands Regning og Fordeel, formedelst at {Sr: Natanael Mathiassen for} en anden ustevnt Mand som boer paa Salthellen, der pleier slige Vahre for sig selv paa Salthellen, at udsælge, ei var hiemme ved sine Huuse. Dimitteret.
Bent Olrich Hynnemør tilstoed at bemelte borttagne Vahre var ham som ommelt tilhørende, og havde leveret paa ommelte stæd til Udsal for at vedligeholde sine paa Kræmmer Handel havende Rættigheder og gamle Frieheder.
Hr: Fogden syntes at have beviis nok at Vahrene tilhørte Sr: Hynnemør siden hand selv inden Rætten tilstoed det; Men maatte forinden hand aluttede Sagen, beede den respective Rætt at tilspørge her værende samtl: Almue, om ikke Salthellen eller det stæd hvor bem:te Kipper Kone boer, hos hvem Vahrene befantes, virkeligen ligger udi Møgster Sogn, siden det er med dette {og Østevolds} Sogns Almue, at Sr: Christi er berættiget at handle, og hvor Sr: Hynnemør som berættiget paa Bekkervigen bliver dog uberættiget. Naar denne begiærte Qvæstion er bejaet som Fogden ikke paatvivler, er hands Paastand til Doms saa billig, at hand ikkun paastaaer Vahrene eller dets Værd at tilfalde de fattige og Sr: Hynnemør tildømt at erstatte Omkostninger.
Sr: Gorm og Sr: Hynnemør tilstoed at Salthellen ligger paa Sæbiørns Øen, og i Møgster Sogn. Sr: Gorm i Rættelagde sit skriftl: Jndlæg af 27de hujus tilligemed de i sam/m/e Jndlæg paaberaabte authentiqve Documenter, som blev oplæst og lyder saaleedes, een efter andet, efter at Originalerne vare paategnede og tilbageleverede, efter deraf i Rætten forblevne Copier som følger:
Hr: Foget Koren som vidste at den respective Rætt fuldkommen indsaae det sande i alt det vidtløftige Mr: Gorm er fremkom/m/en med, behøvede ikke at igiennemgaae og postviis besvare samme, men maatte dog kortelig beede Rætten kaste et Øye til hvorviidt de seenere og Sr: Hynnemør meddeelte Privilegier ere uafbrudte følger af hands Formænde: thi det faldt ikke Hr: Fogden saa liige hen i begreebet: Ligesom og andre Embeds Forretninger her inden

Rætten havde betaget ham leilighed til at overveie hvorviidt de forrige tiider mellem en Bekkervigs og Bagholms Beboere indgangne Contract kunde være i denne Sag til nogen følge, eller Sr: Hynnemør til nogen Styrke. hand syntes derfor ikke at have meere at erindre end at vedblive sin forrige(?) Paastand og tillige begiære: At Rætten efter Stevnemaalets tilhold behagentl: vilde i Rætte fordre de Sr: Christi paa Qvalvaagen meddeelte Privilegier, for deraf at vorde oplyst, som Hr: Fogden troer, at Hynnemørs Handel paa Salthellen, er hannem ikke tilladt, og Sr: Christi til fornærmelse.

Sr: Gorm formeente {at} \med/ de i Rætte lagde Documenter at have beviist \Sr: Hynnemør/ at være berættiget til at handle med Sæbiørns Almue som ere hands egne Landbønder, men endnu for at oplyse Sagen viidere var hand begiærende at Sagen maatte udsættes til Contra Stevnemaal, da hand endviidere vilde beviise

1779: 123

med samtl: Almue og ældgamle Mænd af!! (at) Bekkervigens Eiere stedse og altiid haver brugt den handel som hands indgivne Jndlæg formelder, og aldrig haver været paatalt af Qvalvogs Eiere som selv inden friehed havde uden de af Østre Bagholmens Eiere var tilladt, som sees af Contracten af 26 Maji 1719.

Sr: Henrich Christi fremleverede een Skriftl: Resolution af 29 Aug: 1745 saalydende. Kongl: allernaadigst confirm(ere?)tions Bevilling af 10 feb: 1747 saalydende, samt \allernaad:/ Bevilling paa Kræmmer Handel i Qvalvogen, d: 31 J(…?) 1778 saalydende:

Sr: Christi begiærede at Sr: Hynnemør i anleedning af sine grove og fornærmelige Udtrykke i sit Jndlæg nemlig at Hr: Christi skulde have begegnet ham med Vold, maatte blive henfunden til Deprecation og convenable Bøders udreedelse følgelig Forordning 19 Aug: 1735 samt Loven og øvrige Kongl: allernaadigste Forordninger, der befaler at slige Jnvectiver som under Sag bliver moveret skal uden viidere Citation paakiendes til vekom/m/endes Afstraffelse.

Sr: Gorm reserverede sin tiltale til Sr: Christi for u-anstændige tilførte, og begiærte Sagen udsat til Som/m/ertinget 1780.

Rætten bevilgede den begiærte udsættelse og paalagde Sr: Hynnemør og Sr: Christi, at da deres Ventilation, som begge Privilegerede, gaaer ud paa grændsernes bestemmelse af hvers handels District og Rættighed imellem dem selv indbyrdes, og hvilket baade er uden for i Rættelagde Stevnemaal, samt er en privat Sag imellem dem der ei som een befalet Sag kand antages; Saa paalægges de saadan deres Prætensioner efter lovlig Stevnemaale og Procedur at udføre, da først ved sam/m/es Paadømmelse, denne jndstevnte Confiscation tilliige bliver at paakiende.

Sagen beroer til Som/m/er Tinget 1780 første dag sam/m/e holdes.

Bygsel Sedler publiceret

Steen Olsen Fladeragers til Peder Asbiørnsen paa ½ Løb ¼ Hd: i Hovland d: 28 Sept: 1779. Manuf: H: 8 skl:

Hr: Mossins (Morsins) til Anders Jacobsen paa ¼ Løb, ¼ Hd: i Hedemarken dtr: 24 Sept: 1779. Manuf: H: betalt 8 Skl:

Børne Midlers Forsegling

Johannes Simonsen Nedre Waage som Formynder for Niels Larsen arvet Lars Nielsen Steenevig 28 Juli 1778, da 2 ½ Aar gam/m/el, anmelte at have reede Penge bemelte Myndtlings Arv 7 Rd: 1 mrk: som hand opbød om nogen paa Rente vilde modtage, i mangel

deraf begiærede sam/m/e forseglet. Rætten opbød Pengene og da ingen sam/m/e vilde modtage, blev de forseglet og Formynderen tilbageleveret.

Nye Sag
Erich Arnesen Øchland og Elias Elefsen Torrang paa egne og øvrige Øchlands og Torrangs beboeres vegne anmelte, at have med lovlig mundtlig 14 dages Kald og Varsel til dette Ting og tiid ladet indkalde Anders Ottesen Leilænding paa Kleppe og Halvor Arntsen SelvEier ibd:, at høre Vidner, og liide Dom til Straf og Omkostningers erstatning for at have ulovlig reevet Løng i Naave Øen som tilhører Øchland og Torrang, hvorom at vidne indstevnet under Lovens Faldsmaal Sidselle Ols Datter tienende Anders Kleppe, og Kari Rasmus D: tienende Halvor Kleppe.
Stevne Vidnerne Aadne Wincientsen Skaffer og Ole Andersen Troland afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Siden hverken Paagiælderne eller Vidnerne efter 3 ganges Paaraab mødte, eller Paagiælderne møde loed; Saa blev Anders Ottesen

1779: 123b

Kleppe og Halvor Arntsen Kleppe givet Rættens Laugdag til Sommertinget 1780 første dag sam/m/e holdes, at møde og svare til Sagen, til hvilken tiid Vidnerne Sisselle Ols Datter og Kari Rasmus Datter, forelægges under Lovens Faldsmaal at møde og aflægge deres Eedelige Vidnesbyrds aflæggelse. Hvilken Laugdag og Forelæggelse Citanterne paalægges at tage beskreven og lovlig at lade forkynde.
Sagen beroer til Som/m/er Tinget 1780.

Publiceret
Freedlysning for Øchland og Torrang Marker og Holmer for Lyng, Fugle Reeder og Duun, samt Naav Øen og Arholm(?) dat: 1 oct: 1751.
[Freedlysning] for Troeland sam/m/e jndhold, samt imod Steens overladelse til Hollændere dat: 10 Dec: 1746.

Opsat Sag fra fol: 92b: Niels Mortensen Flygensfær contra Sr: Natanael Mathiassen.
Sr: Natanael Mathiassen mødte og fremleverede en Contra Regning af dato 27 Sept: 1779 som er saa lydende. Regningen blev oplæst, deraf hand nægtede alt ham til Last anførte undtagen 10 rd: d: 17 April 1769 og en Hud den 11 Martii 1770 for 1 Rd: 1 mrk:, samt laae syg 1770 udi 4 uger, hvorfor hand meener intet at bør betale uden for de 14 dage ugentl: ? Mrk: derimod tilkommer Løn efter jndstevning som hand kunde med Eed bekræfte at var saaleedes accorderet.
Citanten indleverede Jndlæg af 25 Sept: 1779 saalydende: Derefter paastoed Dom.
Sr: Natanael Mathiassen paastoed sin Regning betalt, og overloed Sagen til afgiørelse ved Eed paa een af siderne, og indloed Sagen til Doms.
Citanten var begiærende Dom i Sagen.
Sr: Natanael Mathiassen begiærede Sagen udsat til Som/m/ertinget 1780, for at begegne Sagen med Contra Stevning.
Sagen beroer til Som/m/er Tinget 1780.

Tingsvidne
Knud Joensen og Niels Eliassen Selv Eiere paa Møgster, samt Elias Nielsen Selv Eier ibd:, og Knud Andersens Enke Kari Anders Datter, ligeleedes Eier af en Anpart i Møgster med Laugværge Sr: Henrich Christi, mødte og androeg, at under Gaarden Møgster i Waags

Skibreede i Sundhorlehns Sorenskriverie, ligger og hører 4 Skattlagde Laxe Vaager kaldet Qvitinge Skiæret, Wanders Holmen, Haarje Kalven og Woule, hvoraf Møgster Eiere maae betale Skatt; Men at paa desse Vaager ikke er faldet Fisk af Lax eller Tart i en tiid af 12 á 14 Aar, saa det er dem umuelig deraf at kand contribuere nogen Skatt eller afgift, og begiærede at derom maatte indhæntes Laug Rættets og Almuens Svar?
Rætten tilspurgte Laug Rættet og Almuen om det fremsatte, og derom begiærede deres sandfærdige Svar? Laug Rættet og Almuen svarede: At dem var bekiendt bemelte Laxe Vaager, som og at Fiskeriet sam/m/estæds paa imod en Snees Aar har været saa aldeeles intet, og slet, at sam/m/e Laxe Vaager ikke er anderleedes at ansee, end som øde, hvor intet kand fiskes, og altsaa heller intet skattes af.
Comparenterne begiærede det passerede som TingsVidne sig beskreven meddeelt som blev bevilget. Udstæd

Bygsel Revers publiceret af
Hynnemørs Bygsel Seddel til Gunder Torbiørnsen paa 18 mrk: Smør i Dybevigen dat: 27 Apr: 1778. Manuf: H: betalt 8 skilling

1779: 124

Laug Rættes Mænd til at betiene Rætten pr: 1780 opnævnt: Hans Hansen Drønen, Jochum Nielsen Bussesund, Niels Simonsen Gougseide!! (Gaukseim i Fitjar), Hans Johansen ibd:, Gunder Torbiørnsen Dybevog, Erich Hansen Sæterbøe, Størk Endresen Lille Tofteland og Biørn Monsen Præstbøe.

Som ingen indfandt sig med viidere at gaae i Rætte blev Høste Tinget for dette Skibrede ophævet.

Opdals Skibreedes Høsteting den 30 Sept: 1779 holden paa Godøesunds Tingstæd af Districtets Sorenskriver i overværelse af Hr: Foget Koren, Skibreedets Lensmand Mads Christophersen Godøen, tingsøgende Almue og Laug R: Mænd
1. Peder Jacobs: Flygensfær 3. Johannes Peders: Flygensfær 5. Ole Jonsen Kaldefos 7. Thore Knudsen Kaldefos
2. Simon Larsen ibd: 4. Jacob Wermundsen Frøcheland 6. Samson Knudsen Bruntvedt 8. Samson Rasmussen Litle Braatetvedt.

Allerunderdanigst og underdanigst publiceret Kongl: og høie Collegiers og Øvrigheds Anordninger og Ordres registeret for Waags Skibreede fol: 120b. undtagen
den allernaad: Placat om Saug Bevillingers tinglysning som nu publiceret over alt.

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examineret i overværelse af Laug Rættet, Lensmanden og de 2de Skaffere Ole Larsen Næsse og Jver Pedersen Elsager.

Pante Bogen til inddragelse
Kongl: allernaadigst Saug Bevilling paa Hope Saug d: 9 Juni 1768.
Skiftebrev efter Jon Olsen Onerim 14 Maji 1779.

Opsat Sag fra fol: 95a. Endre Haaland contra Braatetvedts Opsiddere.

Endre Haaland mødte og declarerede Sagen forliigt, og begiærede samme nu for Rætten ophævet; Thi blev sam/m/e nu ophævet.

Opsat Sag fra fol: 95b. Jacob Wernøen contra Marthe Knuds D:
Paa Marithe Knuds Datters vegne mødte hendes Mand Ole Johnsen Kaldefos som vedtog lovlig Varsel og Laugdag. Ligeleedes mødte Vidnerne Jfr: {Christi} Rachel Hans Datter og Christi Torkels Datter og tilstoed lovlig Jndstevning og Forelæggelse.
Citanten paastoed Vidnerne stæd til Forhør; Thi blev dem forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning til Sandheds udsigende, hvorefter
fremstoed som 1. Vidne Jfr: Rachel Hans Datter Opholdende sig hos Hr: Lieut: Mullerup p: Wærnøen som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: At en Søndag der var Prædiken ved Tysnæs Kirke [i] Fior Som/m/er, erindrer ei enten før eller efter Michaelii, da Marithe Knuds Datter sagde om en Pige som tiente hos Citanten, og om hvem en anden sagde: At hun var en vakker Pige at hun var alt for \god og/ vakker til at være hos slig Landstryger Tøy, og da hun blev spurgt om hun det kunde beviise, sagde hun atter at var Landstryger Tøy. Dimitteret.
Fremstoed 2de Vidne Christi Torkels Datter gift med Andor Larsen Huusmand under Wærnøen som aflagde Eed og forklarede: At kand ei rætt erindre, men synes, dog meget usikker, at da ovenmelte blev omtalt, som var en Søndag men erindrer ei om var før eller efter Mich: 1778, Marithe Knuds Datter sagde om bem:te unævnte Pige, at hun var for vakker til at være hos slig enten Landfare eller Landstryger Tøy; men erindrer ei hvilken af deelene. Dimitteret.
Jacob Hansen Wernøen fremlagde et skriftl: Jndlæg af dato 30 Sept: 1779 som blev oplæst og lyder saaleedes: Dernæst paastoed Dom.
Ole Jonsen Kaldefos kand ey tilstaae det paastevnte, og indloed Sagen under Dom;
Thi blev udi Sagen afsagt følgende

Dom

Da hverken med 2de fuldstændige Vidner eller med de førte Vidners udsigende er fuldkom/m/en lovgyldig beviist, af Marithe Knuds Datter at være udsagt saadan Beskyldningen, eller Beskyldningen saaleedes beviist, at jndstevnte derfor med nogen Mulct kand blive at ansee; Saa Kiendes og Døm/m/es for Rætt og herved afsiiges: At de omvundne Ord skal være Mortificerede, døde og magtesløse og ikke kom/m/e Citanten til forkleinelse paa \gode/ Navn og Røgte i mindste maade. Udstæd
Processens Omkostning betaler Marthe Knuds Datter til Citanten 2 Rd: foruden Dom/m/ens og TingsVidnets Udstædelse. Alt at efterkommes inden 15 dage efter denne Doms lovlige forkyndelse under Executions tvang og Adfærd efter Loven. Ole Jonsen Kaldefos leve-

1779: 124b

rede strax i Rætten til Jacob Wernøen de idømte 2 Rd: som hand modtoeg.

Freedlysning publiceret for Onerim Krigs Commissair Dahl tilhørende, samt fleere Eiere paa sam/m/e gaard og Eierne af Store Sætre og Hvidevoldsnæsset for Skov og Græsning dat: 30 Sept: 1779.

Som Aftenen paatrængte, beroer Tingets Continuation til i morgen.

Anden Dagen den 1ste Octobr: 1779 continuerede dette Ting.

Pante Bogen til Udslettelse publiceret

Torbiørn Torbiørnsen Refschaars Obl: 150 rd: 4 oct: 1776 No: 3 fol: 25, qvitteret af Sr: Schrøder 2 oct: 1778.

Pante Bogen til jnddragelse
Samuel Hansen Amlands Skiøde til {…. …..sen} \Jon Andersen/ paa Odels Ræt til Jon Andersens brug i Lille Amland No: 12 S: S: E: gods (Sunnhorlehn Selv Eier gods), som denne har kiøbt efter Skiøde af 5 Oct: 177? (1773?) dtr: 23 Juli 1779.
Johannes Erichsen Sundvor[s] Skiøde til Rasmus Rasmussen p: Nedre Lunde No: 106 ½ Løb ½ Hud for 67 rd: 3 mrk: dtr: 2 oct: 1778.
Rasmus Rasmussen Nedre Lundes Obl: til Johannes Erichsen Sundvor p: 67 rd: 3 mrk: 1 pr: i forbem:te dtr: 2 oct: 1778.

Bygsel Sedler publiceret
Ludvig Studsvigs til Ole Siursen paa Stigen eller Studsvig Plads 3 mrk: Smør dat: 6 Martii 1779. Manufact: H: bet: 8 skl:
Hr: Baars til Christopher Christophersen paa 2 pd: i Wattendal dtr: 6 April 1779. Manuf: H: bet: 12 Skilling

Nye Sag
Jngeman Johansen Netteland fremlagde skriftlig Kald Seddel contra Christi Lars Datter Nedre Humlevig som blev oplæst og lyder saaleedes.
Stevne Vidnerne Lensmand Mads Christophersen Godøen og Samson Jansen Belt blev paaraabt, hvoraf alleene mødte Lensmanden som anmælte at de havde stevnet Christi Lars Datter og hendes Fader Lars Humlevig, samt af Vidnerne Lars Grimsland og Størk Belt. disse samtlige mødte og tilstoed lovlig Varsel.
De øvrige indstevnte Vidner anmelte Citanten at have ladet indstevne ved Guttorm Johannesen Wee og Jens Rasmussen Wee hvilke mødte og med Lovens Eed og oprakte Fingre afhiemlede dennem lovlig med 4 ugers Varsel at have indstevnet, men de svarede at ei mødte siden det ei var deres Værne ting ved Opdahls Skibr:
Citanten begiærede Vidnerne som mødte ere at stædes til Forhør.
De 2 Vidner som mødte blev forelæst Eedens forklaring med formaning til Sandheds udsigende, og derpaa fremstoed som
1ste Vidne Lars Jonsen Leilænding paa Grimsland som aflagde Eed og forklarede: At var tilligemed Størk Belt efter Citantens forlangende tilstæde for omtrent 5 á 6 ugers tiid forsamlede i Præstegaarden paa Tysnæs, hvor Christi Lars Datter var, samt hendes Fader, da Christi Lars Datter blev spurgt om det var sandt hun havde sagt, at Jngeman Johansen Netteland havde krænket hendes Ære og besvangret hende eller haft Legemlig Omgang med hende, hvortil hun tilstoed jo hun havde sagt det, derpaa Jngeman Netteland spurgte hende, om det var sandt hand havde begaaet den onde Gierning med hende, dertil hun sagde Ney det var ikke sandt, men Løgn, og da hun atter blev spurgt om hun havde digtet det af sig selv, eller er det foresagt af andre, da hun sagde hun havde digtet det op selv, og det var Løgn: Derefter hun sagde hun havde dog vel ikke været ene om det, men nævnede ingen og blev ei ydermeere spurgt. Dimitteret.
Fremstoed 2de Vidne Størk

1779: 125

Monsen Lejlænding paa Belt som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: Ord til Andet som næst forrige Vidne. Dimitteret.

Jngeman Johansen Netteland ansaae Sagen fuldkom/m/en oplyst, og begiærede Dom over Christi Lars Datter som en Æreskiænder efter Loven, til Straf og Omkostningers skadesløse erstatning med 10 Rd: Saaleedes hand indloed Sagen under Dom.

Christi Lars Datter med Fader Lars Hansen Nedre Humlevig mødte og kunde ingen benægtelse fremføre imod saa reene Vidners udsigende, og tilstod at Jngeman Johansen Netteland ei har besvangret hende, men haalede!! (haabede) at Dom/m/en maatte udfalde til hendes befrielse siden hun er kun paa 16de aar og har ei været til Confirmation eller Guds bord. Saaleedes indloed Sagen under Dom, og kand aldeeles intet andet sige om Citanten end at hand er en hæderlig og Ærlig Mand.

Citanten formeente efter hvad hand havde hørt at Christi Lars Datter skulde være ældre end angivet er.

Sagen blev til Doms optagen, og derudi af Dom/m/eren og samtlige Laug Rettes og MedDoms Mænd afsagt følgende

Dom

Da det er ved 2de fuldkomne lovgyldige Vidner beviist, at Christi Lars D: Nedre Humlevig har paasagt Jngeman Johansen Netteland en skammelig Løgn til Æres forkleinelse, hvorfor hun efter Lovens 6 B: 21 Cap: 7 art: conf: med foregaaende 13 Cap: 6te art:, kunde vorde at ansee: Og hvorfor hendes ungdom vel ikke stricte jure, som over Lav Alder i deslige og criminelle Sager i Almindelighed, kand befrie hende, men dog saa meget kand kom/m/e i betragtning, at Rætten kand have grund til, ikke at døm/m/e hende efter Lovens yderste Strænghed; Saa Kiendes og dømmes af Dom/m/er og MedDoms Mænd for Rætt og herved afsiges: At Christi Lars Datter bør for denne forbrydelse arbeide i Bergens Tugt og Manufactur Huus et Aar \Beskyldningen være(?) død og magtesløs/ og betale Jngemon Johansen Netteland i Processens Omkostninger 10 rd: alt at efterkom/m/es inden 15 dage efter denne Doms lovlige forkyndelse under Adfærd og Executions Tvang efter Loven.
Udstæd

Pante Bogen til Udslettelse

Johannes Johannesen Kleppes Obl: til Johannes Thomassen 21 rd: 6 Maj 1767 No: 2 p: 326 qvitteret 25 Nov: 1778.

Pante Bogen til jnddragelse

Johannes Thomassen Tranøens Skiøde til Johannes Johannesen p: 1 pd: 1/3 Hud i Ned: Kleppe No: 58 d: 25 Nov: 1778.

Johannes Johannesens Skiøde paa dto: til Ole Haldorsen d: 25 Nov: 1778.

Ole Haldorsen Kleppes Obl: 70 rd: til Ole Jacobsen Onerim 1 pr: i forbem:te dat: 1 oct: 1779.

Opsat Sag fra fol: 95b. Christopher Giersvig contra Lisbeth Ols Datter.

Paa indstevntes vegne mødte Ole Guldbrandsen Øfre Lunde som hendes Fader der paa sin Datters vegne tilstoed hun var gaaet af Tieniste bem:te tiid og havde slet intet paa folkene at siige, men maatte forlade tienisten fordi hun var saa svag, at hun ikke kunde giøre sit Arbeide, og siden har været hiemme hos sine Forældre, og indlader Sagen til Doms til befrielse.

Citanten loed paastaae Dom efter Loven til Bøders udreedelse i proportion af den Løn hun skulde haft 4 Rd: aarlig, samt Omkostningers erstatning.

Thi blev udi Sagen afsagt følgende

Dom

Da Lisbeth Ols Datter uden beviist lovgyldig Aarsag har fraveeget sin Tieniste hos Christopher Madsen Giersvig i urætte tiide; Saa Kiendes og dømmes for Rætt og herved afsiges: At hun efter Lovens 3 B: 21 C: 11 art: bør bøde 2 rd: halvdeelen til Citanten, og

halvdeelen til Hds: Maj: Cassa, samt efter Fr: 9 Aug: 1754 a. 13 staae i Hals Jernet paa Kirke bakken en time, og Ole Guldbrandsen Øfre Lunde som hende har antaget, bør bøde 4 rd: halvdeelen til Christopher Giersvig og halvdeelen til Hds: M: Casse samt een for begge og begge for een, erstatte denne Sags Omkostninger med 1 rd: 3 mrk: 12 s: foruden Dommens udstædelse og forkyndelse; Alt at efterkom/m/es inden 15 dage efter denne Doms lovlige forkyndelse under Adfærd og Exec: tvang efter Loven.

1779: 125b

Opsat Sag fra fol: 95b. Hans Hollekim contra Ole Opdal.
Ole Opdal mødte og indleverede skriftl: Jndlæg saa lydende.
Hans Knudsen Hollekim mødte og paastoed Dom og fremstillede Jngebreth Hansen Opdal samt Johannes Hansen Opdal, som forklarede, at have i dag hørt af Knud Mikkelsen at det var efter hands Villie og begiæring, at hands Søn Citanten søgte paa hands Vegne, Ole Mikkelsen Opdal for u-afgiort Arve Prætension.
Citanten begiærede Sagen at beroe til Som/m/ertinget 1780 til forliigs forsøg.
Sagen til den tiid beroer.

Nye Sag
Hans Hansen SelvEier paa Rolseim fremlagde skriftl: Kald Sæddel af 7 Sept: 1779 contra Jsach Olsen Giellefald saa lydende. Sam/m/e blev oplæst og af {Stevne Vid} Isach Olsen Giellefald tilstaaet og af ham vedtaget lovlig Varsel.
{Af} Vidnerne mødte Anders Siursen Opdal, Siur Andersen Opdal, Arne Nielsen Rolseim, Christi Hans Datter Beltestad som alle vedtoeg Varsel.
Jsach Olsen Giellefald nægtede aldeeles det paastevnte.
Citanten begiærede Vidnerne examineret; Thi blev de forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende, og fremstoed som
1ste Vidne Anders Siursen Opdal som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: At for 5 aar siden om Som/m/eren i Vidnets Stue sagde Jsach Olsen Giellefald at blev hand saa meget Karl, skulde hand see at faae Livet af Hans Hansen Rolseim. Dimitteret. Jsach Giellefald protesterede imod dette Vidne som besvogret til Hans Hansen Rolseim saaleedes at Hans Hansen Rolseims for imod 10 Aar siden afdøde første Hustrue var Søster til Anders Opdals endnu levende Hustrue.
Fremstoed som 2det Vidne Siur Andersen Opdahl som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven, og forklarede: Jsach Giellefald protesterede imod dette besvogrede Vidnes forklaring som Søn af næst forrige Vidne, Rætten tilloed Vidnet at svare. Vidnet forklarede Ord til Andet ligesom forrige Vidne som sam/m/e tiid tilstæde. Dimitteret.
Fremstoed som 3. Vidne Arne Nielsen tiener Hans Hansen Rolseim som aflagde Eed og forklarede: At for 2 Aar siden om Sommeren, paa Marken noget fra Gaarden Rolseim, kom Jsach Giellefald gaaende forbie Hans Hansen Rolseim, og toeg Hans Rolseim i Haaret, og siden toeg Jsach Giellefald en Gierde Stage, og sloeg paa en anden Stang, og sagde hand skulde pille Hans Rolseims Krop, og hand skulde have det. og Jsach Giellefald sagde, at Kiellingerne kunde have Hans Rolseim for sig. Siden har Jsach Giellefald ofte efter sigende av andre, gaaet over Hans Rolseims Eng. Dimitteret.
Fremstoed 4. Vidne Christi Hans Datter tienende paa Beltestad som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede Ord til Andet ligesom forrige Vidne undtagen de af forrige Vidne omvundne Jsach Giellefalds udsigende at Kiellingerne skulde have Hans Rolseim det Vidnet ikke hørte, ei heller har seet Jsach Giellefald fare over Citantens Eng.

Dimitteret. Endnu forklarede: At da ovenmelte passerede, spøttede Jsach Giellefald ad Hans Rolseim og sagde: Tvi være Dig. Dimitteret.
Hans Hansen Rolseim begiærede Tings Vidnet sluttet og sig beskreven meddeelt, som blev bevilget; for det øvrige Hans Hansen Rolseim frafaldt Doms Paastand og overgav Sagen til Justitiens Paatale ved Regimentet, siden Jsach Olsen Giellefald er Land Soldat under HøiVelbaarne Hr: General Major og Obriste von Schachts National Jnfanterie Regiment.
Udstæd

1779: 126

Pante Bogen til inddragelse
Jon Olsen Onerims Arvingers Skiøde til Elias Jonsen paa ½ Løb ½ Hd: i Onerim No: 132 d: 1 oct: 1779.

Nye Sag
Anders Siursen Opdal fremlagde skriftl: Kald Seddel contra Christopher Olsen Opdal som blev oplæst og lyder saaleedes:
Christopher Olsen Opdal mødte og tillige paa h/an/ds vegne Proc: Sr: Niels Gorm, som vedtoeg lovlig Varsel, men da hand formeente udaf det oplæste Stevnemaal, at Sagen er anlagt angaaende Eiendom; Saa formeente hand at det var ingen Ting Sag, men vel en Aastæds Sag; Thi paastoed hand at Sagen bør afviises til Aastæden paa Anders Opdals bekostning.
Rætten maatte afviise af denne Sag til Aastædet, alt hvad angaaer i Stevningen om melte(?) af h/an/ds(?) Marker undtagen jndhægning, samt opsatte Huuse Bygninger; Men i henseende til paastevnte Agerens Opkiørsel agtede fornøden først at høre de indstevnte Vidner forinden kand sees om Sagen derom, enten ved Tinget eller Aastædet kand paadømmes.
Af Vidnerne mødte Johannes Yttre Wee, Ørian Thoe, Geert Opdal, Størk Opdal, samt Christi Lars Datter tienende Citanten som {…..} blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende.
da fremstoed som 1te Vidne Johannes Jonsen SelvEier paa Yttre Wee som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: At kiender omstevnte Ager at tilhøre Anders Siursen Opdal efter Rættens Dom og i Vaar sidst efter den var tilsaaet, saae Vidnet at der var kiørt paa Ageren \den/ til skade, men saae ei af hvem, har og siden seet Ageren i Høst, da hand skiønnede Skaden at kunde være efter Distancen 4 al: breed og 4 favner lang, en Vog Korn 2 mrk: {……} i høieste, har ei seet men hørt af andre at Kiørselen var giort af Christopher Opdal som nu ei har anden Vei med sin Hævd (= Gjødning) end over Ageren, efter at en smal Kiørsel Vei som ligger der ved siden af, er betaget ved det at Christopher Olsen har fløttet et sit Huus eller Skugge. Demitteret.
2. Vidne Ørian Jacobsen Thoe Leilænding aflagde Eed og forklarede ord til andet som forrige Vidne. Dimitteret.
3. Vidne Geert Nielsen Leilænding paa Opdal aflagde Eed og forklarede: At kiender omstevnte Ager som tilhører Anders Siursen Opdal og af ham er spadet og saaet, og har seet at afvigte Vaar efter at den var tilsaaet, har Christopher Olsen Opdal kiørt ald sin Hævd eller giødning over bem:te Ager efter at den var saaet, og har ofte seet Skaden afvigte Som/m/er at være 3 alen breed og 1? (12?) al: lang, veed ei til hvor meget Korn Skaden kand taxeres, i øvrigt forklarede som forrige Vidne, undtagen at ei veed uden af at have hørt, at Christopher Olsen førend Vidnet kom til gaarden har fløttet omvundne Huus eller Skugge. Demitteret.

4de Vidne Størk Knudsen SelvEier paa Opdal aflagde Eed med oprakte fingre og forklarede: Ligesom første Vidne undtagen at Distancen kunde være 3 alen breed, og ei skiønner for hvor meget Korn Skaden kand være. Dimitteret.
Fremstoed 5te Vidne Christi Lars Datter tiener Anders Siursen Opdal som aflagde Eed og forklarede: At sam/m/e dag som Ageren var nedkiørt efter at den var tilsaaet, saae Vidnet at Christopher Olsen kiørte igiennem Gaarden med Møg, men saae ei h/an/d kiørte over Ageren, siden hun ei var ude af Huuset, men Veien efter Kiørselen saae Vidnet siden, laae liige fra Christopher Olsens Møding over Ageren. Dimitteret.
Anders Siursen paastoed Dom.
Christopher Olsen Opdal anmelte at have med Johannes Madsen Godøen og Ole Madsen Godøen ladet med mundtl:

1779: 126b

Contra Varsel ladet indkalde Anders Opdal til at høre Vidner om hvorleedes Veien forhen har lagt som omtvistes, og lide Dom til at holde sig fra denne og vorde afviist, og blive friefunden samt erstatte Omkostninger.
Af Stefne Vidnerne mødte Johannes Madsen Godøen og afhiemlede sam/m/es forkyndelse lovlig.
Anders Opdal vidste ei at være lovlig stevnt.
Siden det andet Stevne Vidne ei er mødt, beroer Sagen til Sommer Tinget 1780 til Contra Stevningens afhiemling.
derfor Sagen til den tiid beroer.

Nye Sag.
Anders Siursen Opdal fremlagde skriftl: Stevne[maal] contra Ole Olsen Giellefald, som blev oplæst og lyder saaleedes. Sam/m/e indeholder vel tillige Christopher Olsen; Men da saal..t(?) (saaledes?) er 2de Sager; saa bliver Stevnemaalet alleene contra Ole Olsen Giellefald antaget.
Som Stevne Vidner fremstoed Johannes Madsen Godøen og afhiemlede den oplæste Stevning lovlig at have forkyndet; Men anmelte at det andet Stevne Vidne Ole Madsen Godøen er syg.
Rætten altsaa siden Ole Olsen Giellefald ei mødte eller møde loed, maatte lade Sagen beroe til Som/m/er Tinget 1780 at Jndstevningen af det andet Stevne Vidne kand afhiemles.

Nye Sag
Procurator Sr: Niels Gorm mødte for Rætten og gav tilkiende, at hand til dette Ting og tiid havde paa Ole Christophersen Giellefalds vegne, med mundtl: Varsel ladet indkalde Anders Siursen Opdal til at anhøre Vidner, om Ærerørige og grove beskyldninger hand haver paalagt ham, at hand \Ole Giellefald/ skal have staalen fra ham \Anders Opdal/ 3 Gield bukker, og een fra Johannes Sørem, og derefter at anhøre iRættesættelse til Doms erholdelse efter Loven, at liide Straf og betale denne Processes Omkostninger skadesløs i alle maader.
Som Vidner indstevnt under Lovens Faldsmaal Kari Hans Datter, Siur Andersen Opdal, Johannes Hansen, Christi Lars Datter, Brithe Jacobs D: og Brithe Hactors Datter.
af Stevne Vidnerne mødte Johannes Madsen Godøen som afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet, men anmelt at det andet Stevne Vidne Ole Madsen Godøen var syg.
Anders Opdal melte at ei vidste at være stevnet.
Rætten maatte lade Sagen beroe til Som/m/ertinget 1780 for det andet Stevne Vidnes Afhiemling da at erholde.

til den tiid Sagen beroer.

Nye Sag
Morten Johansen tiener Geert Nielsen Opdal fremlagde \i/ Rætten{s} en skriftl: Kald Seddel af dato 3 Sept: sidst som blev oplæst, og lyder saaleedes.
Christopher Olsen Opdal mødte og tilstoed lovlig Varsel og ligeleedes Vidnerne Siur Andersen Opdal og Mikkel Olsen Opdal, for hvilke sidste Eedens forklaring af Lovbogen blev oplæst med formaning til Sandheds udsigende.
Fremstoed som 1te Vidne Siur Andersen Opdal som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven. Christopher Olsen protesterede imod dette Vidne da hands Fader har Process imod Christopher Olsen.

1779: 127

Rætten tilloed Vidnets Svar som forklarede: At denne Som/m/er paa en Reise med baad til Bergen hørte Vidnet at Christopher Olsen sagde til Morten Johansen: At Morten Johansen havde staalet Geederne som var bleven borte for en ustævnt Mand der da imellem dem blev nævnet, men sagde ei hvor mange Geeder. Demitteret.
Fremstoed 2det Vidne Mikkel Olsen Opdal som aflagde Eed og forklarede: Ord til Andet som forrige Vidne, med forskiel at der blev nævnet 2 geeder, og blev ei nævnet det ord Staalet, men at Morten Johansen havde taget Geederne, som Vidnet antoeg for Spøg.
Citanten paastoed Dom efter Loven og Jndstevningen.
Paa Christopher Olsens vegne mødte Corporal Torbiørn Olsen Waage og foreviiste Ordre til sig fra Hr: Lieutenant Møllerup dateret Schaden 30 Sept: 1779, at forsvare Christopher Olsen som Soldat staaende under Hr: Major Rosenkrantzes Compagnie, Hr: General Major Schachts National Jnfanteri Regiment; Og da altsaa denne Sag som en Ære Sag hører under Krigs Rætten, begiærede Comparenten Sagen did henviist.
Christopher Olsen tilbød forliig at betale til Citanten 4 Rd:, hvorfor Corporal Torbiørn Waage caverede i fald ei inden et halv Aar bliver betalt, samt derforuden paa sam/m/e Caution og tiid En Rigsdaler til Opdals Sogns fattige, og erklærede Christopher Olsen at have udsagt det omvundne uden Grund og Reede, og veed intet andet om Morten Johansen end det som er ærligt, anstændigt og got.
Morten Johansen var fornøiet med den giorde Erklæring og frafaldt Sagen.
Corporal Waage vedbliver sin Caution for ben:te 5 Rd: NB:

Pante Bogen til inddragelse
Hans Olsen Erritzværs Skiøde til Torger Johansen paa 12 mrk: Sm:, ½ Hd: og over Bygsel til ¼ Løb Smør benificeret gods i Erritzvær No: 39 d: 1 oct: 1779.
Hans Hansen Rolseims afg: Hustrues myndige Arvingers Skifte Contract d: 1 oct: 1779.
Ole Johansen Haaims Obl: til Anders Hansen Teigland paa 60 rd: 1 pr: i No: 46 Haaim 2 pd: 6 mrk: Sm:, ½ Hd: ½ G:sk: d: 1 oct: 1779.

Nye Sag
Helje Sl: Krøger i Bergen loed anmelde at have ladet indkalde med lovlig mundtl: Varsel Niels Hansen SelvEier paa Nedre Støele, til at betale sig skyldig værende 4 Rd: 3 mrk: for bekomne Strye, derom at lide Dom, som og at betale Processens Omkostninger.
Niels Støele blev paaraabt men mødte ikke eller møde loed.
Af Stevne Vidnerne mødte Johannes Madsen Godøen og afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er, men det andet Stevne Vidne Ole Madsen Godøen er syg.

Rætten altsaa efter det andet Stevne Vidnes afhiemling maatte lade Sagen beroe til Som/m/ertinget 1780.

Som Aftenen paatrængte, beroer Tingets Continuation til i morgen.

Tredie Dagen den 2de octob: continuerede dette Ting.

Pante Bogen til inddragelse publiceret
Skiftebrev efter Hans Siursen Teiglands Hustrue 11 Maj 1779 indført i P: Bogen.
Sæbiørn Jacobsen Store Godøens Arvingers Skiøde til Christopher Sæbiørnsen paa ½ Løb ½ Hd: i Godøen No: 90 d: 1 oct: 1779.
Christopher Sæbiørnsens Obl: til Johannes Erichsen Sundvor 70 rd: 1 pr: i forbem:te.
Ditto Vilkors Contract til Moderen Brithe Christophers D: d: 1 oct: 1779.

Opsat Sag fra fol: 94b. Ole Mehammer contra Ole Kongsvig.
Siden ingen af Parterne efter meere end 3 ganges Paaraab mødte eller møde loed, beroer Sagen til Som/m/ertinget 1780, i fald de ey inden dette Tings slutning indfinder sig.

Pante Bogen til Udslettelse
Engel (Øri?)esen Middalens Obl: til Salomon Solem 60 rd: 4 Maji 1776 No: 3 fol: 3 qvitteret 30 Sept: 1779.

1779: 127b

Pante Bogen til Udslettelse
Lars Bottelsen Reiseims Obl: til Hans Rolseide 60 rd: d: 6 Maj 1774 No: 2 p: 595 qvitteret 1 oct: 1779.
Erich Klettes Obl: til Capt: Dahl 60 rd: dtr: 3 Apr: 1773 No: 2 p: 566 qvitt:t 5 Maj 1779.

Pante Bogen til jnddragelse
Skiftebrev 17 Marti 1779 efter Torbiørn Johansen Wevatne ½ L: 1/3 Hd:
Skiøde fra Berje Flygensfærs Arv:r til Siur Berjesen paa ½ L: ½ Hd: i Flygensfær d: 4 Maj 1778.
Sjur Berjesen Flygensfærs Obl: 40 rd: til Christen Larsen Møklestad 1 pr: i forbem:te d: 1 oct: 1779.
Ole Christophersen Nedre Waages Sk: til Torbiørn Olsen p: Ned: Waage No: 11 før Aftag 1 pd: 6 mrk: ½ Hd: efter Aft[ag] 12 Mrk: ¼ Hd: d: 1 oct: 1779.
Erich Jacobsen Klettes Obl: til Niels Engelsen Schiolde 99 rd: 1 pr: i Klette No: 130 1 L: ½ Hd: 2 oct: 1779.
Lars Bottelsen Reiseims Obl: til Hans Hansen Rolseim 90 rd: 1 pr: i No: 50 Reiseim 2 pd: 5 mrk: Sm: ½ Hd: d: 2 oct: 1779.
Jver Engelsens Skiøde til Elling Engelsen p: ¼ L: ¼ Hd: i Haarnenes d: 1 oct: 1779.
Elling Engelsens \Haarnenes/ Vilkors Contract til Moderen Jngelev Jvers Datter d: 2 oct: 1779.
Elling Engelsens Contract til Jver Engelsen om Pladset Dallen under Haarnenes d: 2 oct: 1779.

Bygsel Seddel publiceret

Elling Engelsens Haarnenæs til Jver Engelsen paa et Plads Dallen d: 2 oct: 1779. Manuf: H: 8 skl:

Laug Rættes Mænd til at betiene Rætten pr: 1780 opnævnt 1. Mons Hansen Schorpen, 2. Ole Guldbrandsen Middalen, 3. Elias Jonsen Onerim, 4. Jacob Sæbiørnsen Færevog, 5. Niels Siursen Ned: Drange.

{Og} Som ingen viidere indfandt sig med noget at gaae i Rætte, blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

Ous Skibreedes Høste Ting paa Lundervigs Tingstæd den 4de oct: 1779, holden af Districtets Sorenskriver i overværelse af Districtets Foget V: og V: Hr: U: W: Koren, Skibreedets Lensmand Hans Hansen Lundervigen, tingsøgende Almue og Laug Rættes Mænd
1. Johannes Mikkels: {Boge} Berge 3. Johannes Rasmus: Helland 5. Hans Poulsen Hegland
2. Tollev Olsen Salbue 4. Lars Larsen Særvold 6. Lars Halvorsen Sundøen 7. Johannes Johannesen Røttingen 8. Lars Larsen Søre Strønen

Allerunderdanigst og underdanigst publiceret Kongl: allernaadigst samt Collegi og høi Øvrigheds Anordninger og Foranstaltninger, ligesom fol: 124a.

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examineret og befunden som her bag i Bogen findes tilført, i overværelse af Laug Rættet og Almuen samt Skafferne Ole Nielsen Storem og Hans Hansen Lundervigen.

Bygsel Sedler publiceret
Hr: Consistorial Raad Geelmuydens til Jon Andersen Houcheland paa 1 Løb 1 G:sk: i Schar d: 18 Janv: 1779. Manuf: H: 12 skl:

Pante Bogen til jnddragelse
Kongl: allernaad: Bevilling paa Tøsse Saug d: 2 Juni 1768.

Bygsel Sedler publiceret
Jan Legangers til Niels Hansen paa ½ L: \9 Mrk:/ 1 Hd: i Lepsøen dat: 22 Apr: 1779. Manuf: H: bet. 12 Skl:
Ditto til Hans Hansen paa liige brug i Lepsøen d: 22 April 1779. Manufactur Huuset betalt 12 Skilling.

1779: 128

Pante Bogen til jnddragelse
Johan Leganger med fleeres Skiøde til Ole Jversen Tvedte paa Sundøen No: 7 1 pd: 21 mrk: og over Bygsel til 4 ½ Mrk: d: 1ste Maj 1779.
Ole Jversen Tvedts Vilkors brev til Ole Hansen Sundøens Enke d: 1 Maj 1779.

Fogdens Regnskabs Bielag

Velædle og Velviise Hr: Foget Koren anmelte at paa den til ham fra Stiftet tilstillede Restance Liste for Kongl: Undsætnings Korn til den trængende Almue opsendt i Aarene 1772 og 1773, findes anført Jørgen Pedersen Særvold paa et stæd i Ous Skibrede for En td: Korn 2 rd: 8 s: og paa et andet stæd under samme Skibreede \atter Jørgen Pedersen Særvold/ for 1 ½ td: 3 Rd: 12 s: ialt 2 ½ td: for hvilke toe og en halv tønde Fogden og under trudsel af Execution har inddrevet betalingen; Men at i dag møder bemelte Jørgen Pedersen og benægter aldeeles under tilbud af corporlig Eed, [ei] at have faaet meere end Een tønde, og derformedelst tilbage fordrer betaling for de formeged betalte Een og en halv tønde; Thi maatte Hr: Fogden begiære til sit Regnskabs belæg at bemelte Jørgen Pedersen Særvold som nu for Rætten er tilstæde, maatte admitteres til Benægtelses Eeds aflæggelse at ei hverken directe eller indirecte har faaet meere end Een tønde Korn.

End viidere fremstillede Peder Særvolds Enke Maddelle Peders Datter for hvilken Peder Særvold ligeleedes paa Restancen findes anført 2 stæder hver sted en tønde Korn 2 Rd: 8 s:, men hun nægter under ombudne Eed [ei] at have faaet meere end een tønde det hun saa meget bedre veed, som hun selv besørgede Seddel derpaa, og loed det hænte da hendes Mand var en Sængeliggende Mand; Thi maatte Hr: Fogden begiære hende ligeleedes til Eed admitteret.

Ydermeere fremstillede Lars Larsen Særvold af sam/m/e Ous Skibr: som var ført paa Restancen under Ous Skibrede for 1 td: Korn 2 Rd: 8 s: og under Strandvig Skibreede hvor ingen Lars Larsen Særvold er eller har været i den tiid, er anført Lars Larsen Særvold for en td: Korn 2 rd: 8 s: som i alt giør 2 td:; Men Lars Larsen Særvold som er krævet for begge tønder, erbyder under Corporlig Eed at ei har faaet meere end Een tønde.

Rætten forelæste dem samtl: ovenmelte, samt Eedens forklaring af Lovbogen med formaning at vogte sig for Meen Eed. Derpaa de samtl: aflagde Corporlig Eed paa ovenmeltes Rigtighed med oprakte fingre.

Hr: Fogden begiærede det passerede som TingsVidne sluttet og sig beskreven meddeelt som blev bevilget. Udstæd

Bygsel Seddel publiceret

Biskoppen i Bergen til Jens Andersen Lien ½ pd: ½ G:sk: d: 30 oct: 1778. Manuf: Huuset betalt 8 skl:

Opsat Justitz Sag fra fol: 96a. Fogden contra Niels Aadnesen.

Niels Aadnesen mødte.

Det forelagde Vidne Ole Hansen Steensland mødte og aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven, efter at Eedens forklaring hannem af Lovbogen var forelæst med formaning til Sandheds udsigende. derefter forklarede: At har vel hørt af adskillige at Niels Aadnesen sælger Øll, {men har ei selv} og har selv kiøbt Øll og \drukket/ …. ……? i hands Huus undertiiden en Potte, har og seet andre kiøbt og drukket Øll i indstevntes Huus. Dimitteret.

Hr: Fogden paastoed Dom.

Niels Aadnesen \tilstoed ei at have tilladelse til Øll Sal ei heller svarer Skatt deraf men/ forventede fuldkommen befrielse og indloed Sagen under Dom;

Thi blev udi Sagen afsagt følgende

1779: 128b

Dom

Velædle og Velviise Hr: Foget Koren har paa Embeds og Justitiens vegne her til Rætten indkaldet Niels Aadnesen Huusmand under Houchenæs for holden Øll Sal uden tilladelse, at liide Dom til Bøders udreedelse og Omkostningers erstatning. Med 2de førte Vidner er det

indstevnte beviist, og ellers \er/ af Niels Aadnesen tilstaaet at hand hverken til Øll Sal har tilladelse eller deraf svarer Skatt. Hr: Fogden har ved Sagens indladelse til Doms igientaget sin Paastand i Stevningen. {… …} Da bemelte Niels Aadnesen herudinden har forseet sig imod den Kongl: Allernaadigste Forordning af 8 Marti 1757, a. 3, Saa Kiendes og Dømmes for Rætt og herved afsiges: At Niels Aadnesen for saadan sin forbrydelse bør i allerunderd: følge allerhøistbem:te allernaadigste Forordning, bøde som for første gang, til Hands Maj:ts Cassa 20 Rd: skriver tyve Rigsdaler, og tillige erstatte denne Actions Omkostninger, Rættens Gebuhr 5 mrk: 4 s: Actors Sal: 5 mrk: 4 s: Stevningspenge 1 Rd:, samt om Dom/m/en til forkyndelse og Execution forlanges beskreven, til Stempl: Papiir 1 Rd: alt at efterkommes inden 15 dage efter denne Doms lovlige forkyndelse under Adfærd og Executions tvang efter Loven. Extr: lev: Fogden

Opsat Jutstitz Sag fra fol: 96a. Fogden contra Siselle Lars datter Steensland.
Fogden fremlagde Præstens attest af d:to 30 Juni 1779 som er saa lydende.
Derefter tilspurgte Lensmanden og Laug Rættet om hun eiede noget til yderste Formue, og da samtlige dertil svarede Nej; Saa paastoed Hr: Fogden udi Sagen fældet Dom til vedbørlig Straf efter Loven, da det paastevnte med iRættelagde Præste attest fuldkommen er beviist.
Lensmand Hans Hansen Lundervigen \og Siselle Lars Datter/ kunde ei nægte forseelsen \og Slægtskabet/ men maatte anmelde, at hun var forlovet i 6 Aar med Svend Pedersen Steensland, og under hvilken forlovelse forseelsen er begaaet under Ægteskabs Løfte, og formedelst hendes Ungdom og Eenfoldighed, hvilket hand maatte forestille til hendes undskyldning og befrielse, og saaleedes indloed Sagen under Dom;
Thi blev udi Sagen afsagt følgende

Dom

Velædle og Velviise Hr: Foget Koren har her til Rætten paa Justitiens vegne ladet indkalde Sisselle Lars Datter, at liide Dom til vedbørlig Straf og viidere Omkostningers erstatning, for at have ladet sig besvangre af sit Sødskende barn Land Soldat og ungKarl Svend Pedersen Steensland. Factum er beviist med i Rætte lagde Præstens Attest og Paagiælderens tilstaaelse. Den indstevntes Defensor har vel anført adskilligt til hendes befrielse, men hvilket ei for denne Rætt kand kom/m/e i betragtning. Da Sisselle Lars Datter har forseet sig i Leiermaal med sit Sødskende barn i 2det Leed; Saa kiendes og døm/m/es for Rætt og herved afsiges: At hun for saadan forseelse bør efter Lovens 6 Bogs 13 Cap: 13 art:, Fr: (Forordning) 7te Dec: 1743 a. 22 og Fr: 8 Juni 1767 i stæden for aabenbare Skriftemaal sidde 8 dage paa Vand og brød, og siden imidlertiid betale sin underholdning og Varetægt, bøde dobbelte Leiermaals bøder til Hds: M: Cassa, 24 Lod Sølv er 12 rd:, men til yderste Formue er intet eiende;

1779: 129

saa ei derom kand dømmes. Derefter hun bør begive sig paa 2 Aar paa Fiskeleierne at arbeide. Endelig bør hun erstatte denne Actions Omkostninger Stempl: Papiir 4 mrk: 14 s:, Rættens Gebuhr 5 mrk: 4 s:, Actors Sal: 5 mrk: 4 s: Stevnings Penge 4 mrk:, alt at efterkom/m/es i behørig tiid efter Lovens og Allernaadigste \udgangne/ Forordningers forskift.
Hr: Fogden begiærede sig in forma beskreven meddeelt til allernaadigst befalede Appel. Hr: Fogden end viidere begiærede Udskrift af Acten for Regimentet siden Barne Faderen er Land Soldat, og i henseende til ham, at insinuere. Udstæd

Bygsel Seddel publiceret
Hr: Consistorial Raad Geelmuydens til Endre Svendsen Jndre Tøsse p: ½ Løb 1/3 deel Huud i Jndre Tøsse, d: 26 Janv: 1779. Manuf: H: 12 skl:

Opsat Sag fra fol: 96b. Paa Justitiens vegne Fogden contra Malene Mons Datter Kleppe.
Hr: Fogden fremstillede Niels Larsen Øfre Qværnes og Engel Samuelsen Nedre Qværnes som afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre at have med lovlig Laugdag indkaldet Malene Mons Datter Kleppe, samt tillige indvarslet hendes Formynder Jacob Johannesen Sandvigen og Barne Faderen Anders Monsen Øfre Qværnæs.

Malene Mons Datter mødte ikke, men som hendes Defensor mødte hendes Formynder Jacob Johannesen Sandvigen.

Hr: Fogden fremlagde Sogne Præstens Attest af 1 Sept: 1779 saalydende. Og da Malene Mons D: har forseet sig med sit Næst Sødskende Barn; Saa paastoed Fogden hende dømt efter Loven og Allernaad: udgangne Anordninger.

Malene Mons Datters Defensor og Forsvar tilstoed at hun vel var beslægtet med Anders Monsen Øfre Qværnes i tredie liige Leed og de næst Sødskende barn, samt Forseelsen saaleedes af dem begaaet som paastevnt er; Men da Forseelsen er begaaet af Vankundighed; Saa formodede hand at Straffen for Malene Mons Datter Kleppe blev formildet.

Hr: Fogden begiærede Laug Rættet og Almuen tilspurgt om Malene Mons Datter var noget ejende hvoraf yderste Formue kunde beregnes; Dertil de samtl: svarede Nej, at hun slet intet ejer meere end hvad hun har arvet efter sin Moder ved Skiftet 21 Sept: 1776 27 rd: 1 mrk: 2 4/7 s: og Hiemme gift 30 rd:, samt efter sin Fader 19 Juli 1779 23 rd: 1 mrk:, i alt tilsam/m/en 80 rd: 2 mrk: 2 4/7 s:

Da baade Actor og Defensor indloed Sagen under Dom; Saa blev udi Sagen afsagt følgende

Dom

Paa Justitiens og Embeds vegne er af V: og V: Hr: Foget Koren her til Rætten indkaldet Malene Mons Datter Kleppe for af hende begangne Leiermaal med sit Næst Sødskende Barn, at liide Dom til vedbørlig Straf samt Omkostninger at erstatte. Det paastevnte er med Defensors tilstaaelse beviist, Da Malene Mons Datter Kleppe har begaaet Leiermaal med sit Næst Sødskende barn i tredie liige Leed; Saa kiendes og dømmes for Ræt og herved afsiiges: At Malene Mons Datter Kleppe for saadan Forseelse bør efter Lovens 6 Bogs 13 Cap: 13 art:, Forordningen 6te Dec: 1743 art: 22 og Fr: 8de Juni 1767, i stæden for aabenbare Skriftemaal sidde 8 dage paa Vand og brød, og selv imidlertiid betale sin underholdning og Varetægt, bøde dobbelte Leiermaals bøder til Hds: Maj:ts Casse, 24 Lod Sølv er 12 Rd:, og have sin yderste Formue forbrudt med 8 rd: 3 s: Derefter hun bør begive sig paa 2 Aar til Fiskeleierne at arbeide. Endelig bør hun erstatte denne Actions Omkostninger med Stempl: Papiir 4 mrk: 14 s:, Rættens Gebuhr 5 mrk: 4 s: Actors Salarium 5 mrk: 4 s: Stevnings Penge 1 Rd: 2 mrk:, Alt at efterkommes inden lovlig tiid efter Lovens og allernaad: udgangne Anordningers Forskrift.

Hr: Fogden begiærede Acten sig in forma beskreven meddeelt til allernaad: befalede Appel. Hr: Fogden desuden maatte begiære Udskrift af Acten for vedk:de Regiment i henseende Barne Faderen er Land Soldat, at insinuere. Udstæd

1779: 129b

Pante Bogen til Udslettelse

Anders Olsen Midhuus Obl: til Jan Leganger 200 rd: 10 oct: 1777 No: 3 fol: 76 qvitteret 4 oct: 1779.

Pante Bogen til jnddragelse

Erich Nielsen Dybesvigs Skiøde til Niels Erichsen paa 1 pund Smør for 160 Rd: i Dybbesvig d: 4 oct: 1779.

Nye Sag.
Bagge Pedersen Leylænding paa Jndre Hougland Anmelte at have med lovlig mundtlig Varsel ladet indkalde til dette Ting og tiid Leylænding Jacob Halvorsen Hougland for at have \udkastet Citantens Høe af sin Lade og/ sat og opbygt sin Flor i Citantens Lade saa den halve Høe Lade er ham betaget, at liide Dom til at bortføre sin Flor, erstatte Skaden, og betale Bøder og Omkostninger efter foregaaende Vidnesbyrd \at anhøre/ af indstevnte Vidner \som/ under Faldsmaal er indstevnt at møde, neml: Peder Pedersen Yttre Hougland, og Barbara Mons Datter Enke efter Ole Olsen Hougland.
  Citanten fremstillede af Stevne Vidnerne som ere Thomas Arnesen Lusan og Bagge Baggesen Lusan, den første som afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet: Da det andet Stevne Vidne Bagge Baggesen Lusan ikke mødte; Og Jacob Halvorsen efter Paaraab ikke mødte eller mød{t}e loed; Saa beroer Sagen til Sommer Tinget 1780 efter jndstevningens Afhiemling af det nu udeblevne Stevne Vidne:
  Til den tiid Sagen beroer.

Nye Sag
Anders Olsen tiener paa Nordvig anmelte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet indkalde til dette Ting, tiid og Stæd Johannes Olsen og Knud Olsen begge paa Aaland at høre Vidner, og lide Dom til Bøder og Omkostninger, for at de en Søndag da der var Prædiken i Samnanger Kirke har ved samme Kirke overfaldet og slaget Citanten: Derom at vorde indstevnt under Faldsmaals Straf Hans Engelsen Steensland og Johannes Olsen Nordvig.
  Som Stevne Vidner \fremstillede/ Niels Larsen Øfre Qværnes og Engel Monsen Kleppe som afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som til tilført er.
  De indstevnte blev paaraabt men mødte ikke eller møde loed.
  Begge de indstevnte Vidner mødte og blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende.
  Og fremstoed som 1te Vidne Hans Engelsen SelvEiere paa Steensland der aflagde sin Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: At en Søndag for omtrent 8 uger siden var Vidnet ved Søen ved Samnanger Kirke, en Prædiken dag efter Prædiken, da i det sam/m/e begge de indstevnte kom til Anders Olsen som var der, og kom gaaende fra Aaland førend de, som var Eftermiddag omtrent Kl: 4 slet, da de sagde til ham, hvorfor skulde Du lægge Pengene paa vor bord, og derpaa begge sloeg ham med Knytte Næver i Hovedet og rykkede ham i Haaret, saa Vidnet og det andet Vidne maatte skille dem ad, og Anders Olsen slog ikke igien. Dimitteret.
  Fremstoed 2. Vidne Johannes Olsen SelvEier paa Nordvig som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: Ord til Andet som forrige Vidne undtagen, at hørte ei tale

1779: 130

om Pengene \videre end at nævne dem/ derimod hørte de sagde under Slagene: Vi skal lære Dig Du Slubbert. Dimitteret.
  Siden de indstevnte ikke mødte eller møde loed Saa blev dem given Rættens Laugdag til Som/m/ertinget 1780 første dag sam/m/e holdes at møde og svare til Sagen, hvilken Laugdag Citanten paalægges at tage beskreven og lovlig at lade forkynde.
  Sagen til den tiid beroer.

Som Aftenen paatrænger, beroer Tingets Continuation til i morgen.

Anden Dagen den 5te oct: 1779 continuerede dette Ting

og først publiceret
Pante Bogen til inddragelse
Anders Olsens Skiøde til Jan Johannesen paa Midhuus No: 25 ½ L: ½ Hd: d: 4 oct: 1779.
Jan Johansen Midhuus Obl: til Engel Torjulsen Brathuus p: 99 rd: 1 pr: i forbem:te d: 4de oct: 1779.
Anders Olsen Øfre Dahlens Obl: til Halvor Jonsen Torrang 99 rd: 1(?) (2?) pr: i Øfre Dahlen No: 31 et pd: 8 mrk: Sm: 2 G:skind d: 4 oct: 1779.

Nye Sag
Niels Pedersen Højsæter anmelte at have ved de 2de Stevne Vidner Niels Larsen Øfre Qværnes og Engel Monsen Kleppe, med lovlig mundtl: Kald og Varsel, til dette Ting, tiid og Stæd ladet indkalde Knud Jonsen SelvEier paa Svensdalen og hands Søn Niels Knudsen tienende sin Fader, for det de havde afvigte Sommer, taget af Citantens Høe Stak \Slaatte/ omtrent 7 eller 8 Læs \Høe/ og kiørt samme hiem til sig selv i deres Lade, samt kiørte dermed over Citantens Eng eller Bøe, da Græsset stoed i sin fulde Væxt, omtrent 4 uger førend det blev slaget, og giort Vei 240 Alen lang, adskillige stæder, og meere end een Vey, derfor at liide Dom til Skades erstatning \at lide efter Loven/, og Processens Omkostninger at betale, samt Vidner at anhøre: Thi derom at vidne indstevnet under Faldsmaal Straf med liige Varsel Johannes Larsen Huusmand under Knud Svendsen Højsæter, og Kari Niels Datter tienende Niels Pedersen Højsæter, samt Peder Siursen tiente da Niels Pedersen, nu opholder sig hos sin Fader paa Hage i Samnager.
Stevne Vidnerne afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
De indstevnte bleve paaraabte, hvoraf mødte Niels Knudsen paa sin Faders og egne Vegne, og tilstoed lovlig Varsel.
Af Vidnerne mødte Johannes Larsen Højsæter og Kari Niels Datter som blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende, og fremstoed som
1ste Vidne Johannes Larsen Huusmand under Knud Svendsen Højsæter som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: At denne Sommer høiest paa Someren ved Ols Dags tiider saae Vidnet, At Knud Jonsens Søn Niels Knudsen og hands Tienere, en Aften læssede ind i Knud Jonsens Lade endeel nye Høe, og endeel hængt i Hæsge, men veed ei hvor fra de havde taget det, saae ei heller de eller hvem, kiørte over Niels Pedersens Eng, og samme Aften saae Vidnet, at der var kiørt over Niels Pedersens Eng et lang støkke og nogle stæder ligesom 2 á 3 Slæder kunde kiørt hver for sig ved siden af hin anden, som Vidnet har været med at maale og var 240 Alen lang, og Skaden deraf skiønnes ei kunde være et Læs Høe; Men hverken saae hvem der kiørte over Engen, siden hand ei var der nær ved, den gang dette skal være passeret, ei heller saae at de indstevnte har taget Høe af Niels Pedersens Høe Stak, Dog kand ei nægte at jo har hørt baade at Knud Jonsens folk har raget Høe der hvorfra sam/m/e skal være ført fra Niels Pedersens Eng, og at de havde ført Høe fra sam/m/e stæd fra \en/ Høe Stak tilhørende Niels Pedersen, og sam/m/e Høe at skulde være det oven anmelte, samt dermed kiørt over Niels Pedersens Eng, hvilket hand havde hørt af sin Datter som var med at rage Høet. Dimitteret.
Fremstoed 2de Vidne Kari Niels Datter tienende!! tienende Citanten som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven, og forklarede: At sidste Sommer ved Olsdags tiider saae Vidnet at Knud Jonsen Svensdalens Folk og Niels Knudsen hands Søn var paa en Eng som Niels Pedersen nyelig havde med sine Folk slaget til at sætte i Stak, hvor de ragede Høet, læssede det, og kiørte

det bort til Knud Jonsen Svensdahlens Udlade, og førte noget af det ind i sam/m/e Udlade, og noget hængte de i deres Hæsge ved sam/m/e Udlade, og var det omtrent 8 Læs, men kun halv parten var saa tør at det kunde kommes i Huus; Dermed kiørte de over Niels Pedersen Højsæters Bøe eller Eng som var uslaget og stoed i sin beste Væxt, som Vidnet har været med at maale \og var/ 240 Alen lang, og nogle stæder 2 á 3 Veie, ligesom 2 á 3 Slæder kunde kiørt ved siden af hin anden, som kunde være til skade for et Læs Høe. Dimitteret.

Niels Knudsen paa egne og sin Faders vegne tilstoed at Comparenten og hands Faders tienere havde taget bemelte af Niels Pedersens folk slagne Høe, og efter Knud Jonsen Svensdalens Ordre raget det og ført det til Knud Jonsens Udlade, og der indladet det, omtrent 6 á 7 Læs, men ei alt tørt da de toeg det, og kiørt dermed over en Udslaatte Eng tilhørende Niels Pedersen Højsæter som de alletiider har kiørt over, og meener Comparenten at sam/m/e Slaatte og Høe hvorfra de har bortført Høet, tilhører h/an/ds Fader, da hand har slaget den over 20 Aar: J øvrigt begiærede Sagen opsat til Sommer Tinget 1780 til Contra jndstevning.

Opsættelsen blev bevilget og beroer Sagen til Som/m/ertinget 1780 første dag sam/m/e holdes.

Pante Bogen til jnddragelse

Johannes Olsen Totlands Obl: til Peder Thomassen Langeland paa 50 Rd: 1 pr: i Totland No: 85 1 pd: Sm:, ½ G:sk: dat: 4de oct: 1779.

Nye Sag

Knud Eliassen SelvEier paa Giære anmelte at have med lovlig mundtlig Kald og Varsel ladet til dette Ting, tiid og Stæd indkalde Knud Pedersen SelvEier paa \Yttre/ Tøsse og Hans Knudsen SelvEier ibdm:, til at høre Vidner, angaaende at de skal have eller viide hvor er afbleven et Markeskifte brev og sam/m/e at fremviise, som for mange Aar siden skal være oprættet imellem Gaardene Giærde og Nordvig, som bliver tillige til efterretning for Tøssen (Tøsses) Eiere, eller og de indstevnte ved Eed at fralægge sig hvor det er.

Som Stevne Vidner fremstillede Niels Larsen Øfre Qværnes og Engel Monsen Kleppe som afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.

Knud Pedersen og Hans Tøsse mødte, og erklærede: At for omtrent 20 Aar siden har været paa Tøsse et Markeskifte brev, over 200 Aar gl:, af Jndhold: At Elven Nemlig Tistedals Elven skifter imellem Nordvig og Giære, og hvilket Document iblant andre Documenter blev opædt i et Skriin paa Tøsse, af Muus, og er slet intet lidt eller meget deraf til nu; Derpaa de erbød Eed.

Knud Eliassen Giære fremstillede de indstevnte Vidner Endre Svendsen Tøsse og Lars Steensen Tøsse som blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende, og derpaa fremstoed som

1ste Vidne Endre Svendsen Leilænding paa Tøsse der aflagde Eed og forklarede: At en Aften afvigte Som/m/er har Hans Knudsen Tøsse sagt til Vidnet og det andet Vidne, at det omstevnte Document var paa Gaarden \yttre/ Tøsse. Dimitteret.

Fremstoed 2det Vidne Lars Steensen Tøsse som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede Ord til Andet som forrige Vidne, og undertiiden sam/m/e Aften, da hand ellers var beskiænket, sagde hand, at hand ei vidste af noget brev.

1ste Vidne fremstoed atter, og end ydermeere forklarede ligesom Andet Vidne. Derefter begge dimitteret.

Knud Eliassen Giære begiærede TingsVidnet sluttet og sig beskreven meddeelt som blev bevilget naar dertil leveres Stemplet Papiir. Udstæd

1779: 131

Nye Sag
Velærværdige Hr: Geert Geelmuyden Capellan pro Persona til Ous Præstegield mødte og anmelte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet til dette Ting, tiid og Stæd indkalde Land Soldat Anders Johansen Frøeland, for at have 6te Søndag efter Trinitatis sidst, paa Gaarden Yttre Tøsse, overfaldet Citanten, til herom at høre Vidner og efter irættesættelse, Dom at liide, til Bøders udreedelse og Satisfactions givelse samt Omkostningers erstatning.
Som Vidner indstevnt med liige Varsel under Faldsmaals Straf Anders Larsen SelvEier paa Frøeland, og Anders Nielsen Leilænding paa Steensland.
Stevne Vidnerne Niels Larsen Øfre Qværnenæs og Engel Monsen Kleppe afiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Velbr: Hr: Major Pritzier vedtoeg at Land Soldat Anders Johansen Frøeland er lovlig stevnet, men da h/an/d dog var beordret efter Stevning at møde, bliver af hands Fader anmelt at hand er bleven syg.
Velærværdige Hr: Geelmuyden Capellan pro Persona til Ous Præstegield, indfant sig for denne respective Rætt og tilkiendegav at hand har været høilig nødsaget, at indstevne for denne Rætt Soldat Anders Johannesen Frøeland fordie at sidstleeden 6te Søndag efter Treefoldighed udi Brølluppet paa Yttre Tøsse, haver brugt sig u-anstændig imod ham, tillige og for hands grove Opførsel som nærmere skal oplyses og gotgiøres; Altsaa bliver Hr: Geelmuydens jrættesættelse denne: At den indstevnte ved Dom bliver tilkiendt at satisficere ham for skeede fornærmelse og erstatte ham denne Processes unødvendige Omkostninger.
Hr: Geelmuyden begiærede Vidnerne fremstillet til forhør og deres Svar taget paa følgende Qvæstioner 1ste Om Vidnet \ikke/ saae 6te Søndag efter Treefoldighed, om Aftenen udi Brølluppet paa Yttre Tøsse, at Soldat Anders Johansen Frøeland havde en anden Soldat udi Brøstet, vilde trække Vampen af ham, og vilde have Klam/m/erie med ham. 2det Om Vidnet ikke saae, at da Præsten der stoed og saae sam/m/e tiid da Brøllup Folkene dansede paa Marken, og Præsten blev vaer at den formelte Soldat Anders Johannesen Frøeland, havde en anden sin Cammerat i brøstet, gik hand til ham som Præstens Embeds Pligt var, og bad hannem at hand vilde holde freed og slippe sin Cammerat. 3de Om Vidnet ikke saae, at efter at Præsten havde faaet hands Haand af den andens Brøst og faaet han/n/em fra ham, at da Anders Johannesen Frøeland toeg sin Hat af sig og befalede de omkring staaende at holde den, tillige udbrød med disse Ord: Præsten har ikke Kiole og Krave paa sig. 4de Om Vidnet ikke saae, at da ingen vilde imodtage og holde hands Hat, at hand da kastede Hatten fra sig, og hand vilde overfalde Præsten? 5te Om Vidnet ikke saae og hørte sam/m/e tiid, at en anden ustevnt Mand kom og tog fat paa ham og sagde til ham: Hvad er det Du giør og siger til Præsten: Du fører Dig selv i Ulykke, toeg ham derpaa bort med sig og ieg slap for hands Overfald.
Vidnerne blev fremkaldet og forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning til Sandheds udsigende: og fremstoed som
1ste Vidne Anders Larsen Frøeland der aflagde sin Eed med oprakte fingre efter Loven, og efter at qvæstionerne af Dom/m/eren saaleedes vare forandrede, at ikke derved skulde lægges Vidnet Ord i Munden, imod Forordningen [af ? ??] 1741, blev sam/m/e for Vidnet fremsat, og af ham dertil svaret til 1ste Det saae Vidnet ikke. til 2det Det saae Vidnet ikke. til 3de Saae ei det forud passerede, men kom til og saae at Anders Johansen Frøeland iblant mange Folk, hvoriblant Hr: Geelmuyden var, sagde til omstaaende: Hold Hatten min, J skal see et Løje-Puds(?) som skeede, da Præsten formanede Anders Johansen Frøeland. Og da en anden ustevnt Mand toeg Anders Johansen Frøeland til siide, og sagde: Agte Dig, da sagde Anders

Johansen Frøeland: Har Præsten Krave paa. til 4de Anders Johansen Frøeland kastede ei Hatten fra sig, og giorde ingen Teign til, at vilde overfalde Hr: Geelmuyden eller derom med Ord udloed sig. til 5te besvaret under 3de qvæstion. Dimitteret.
Velbaarne Hr: Major Pritzier anmelte at Anders Johansen Frøeland af ærbødighed for sin Siæle Sørger har ei til dette Ting udstyrt Contra

1779: 131b

Stevnemaal; Men siden nu erfares at ham giorde saa nærgaaende Beskyldninger, maae samme og ald hands formeentlige Rætt til næste Som/m/erting tages ham reserveret.
Hr: Geelmuyden var ærbødigst begiærende at tilføre, at da ikkun eet af de 2de indstevnte Vidner mødte, og det eenes Vidnesbyrd frygter hand for, ey er tilstrækkelig nok, begiærede Sagen udsat til tilkom/m/ende Som/m/erting for da at indstevne fleere Vidner, ja fleere end hand behøver til Sagens klarlige Oplysning imod Soldat Anders Johansen Frøeland.
Siden det eene indstevnte Vidne Anders Nielsen Steensland nu ei er tilstæde; Saa blev ham forelagt under Faldsmaals Straf at møde her inden Rætten Som/m/ertinget 1780 første dag sam/m/e holdes, og svare til Sagen, hvilken forelæggelse Citanten paalægges at tage beskreven, og lovlig at lade forkynde.
Sagen beroer til Som/m/ertinget 1780.

Biørne Skuds Tingsvidne
Peder Johannesen Eechedal Huusmand under Børdalen fremviiste en Hud af en voxen Biørn som hand havde skudt i Højsæter Mark, og derfor forlangede Skud Penge 2 Rd: Almuen paa tilspørsel erklærede, at var bekiendt denne Biørn af Comparenten at være fældet denne Vaar paa anmelte stæd; Thi blev Huden mærket og Comparenten tilbageleveret samt ham af Fogden betalt Skud Penge 2 Rd:

Bygsel Seddel publiceret
Hr: Geelmuydens til Lars Steensen p: 18 mrk: Sm: 1/6 Hd: i Jndre Tøsse dat: 22 Juli 1779. Manuf: H: bet: 8 skilling

Laug Rættes Mænd til at betiene Rætten pro 1780, opnævnt af unge Jordbrugende Jon Evensen Tvedte og Anders Knudsen Giære.

Som ingen indfandt sig med viidere at gaae i Rætte, blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

Strandvig Skibreedes Høste Ting den 7de oct: 1779, holden af Districtets Sorenskriver paa Haavigs Tingstæd i overværelse af V: og Velviise Hr: Foget Koren, Skibreedets Lensmand Engel Hansen Giøen, samtlige tingsøgende Almue, og Laug Rættes Mænd
1. Anders Lassessen Sævereide 3. Engel Jonsen Haavig 5. Aad Jonsen Lille Houen 7. Ole Mikkelsen Tomre
2. Engel Hansen Øfre Eecheland 4. Jon Engelsen Dalland 6. Ole Jonsen Øfstad 8. Jon Jonsen Haavig

Allerunderdanigst og underdanigst publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger samt Collegii og høi Øvrigheds Foranstaltninger, registeret fol: 124a.

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examineret og befunden som her bag i bogen findes tilført, i overværelse af Laug Rættet og Almuen, Skibreedets Lensmand og {…} Skafferen Jon Olsen Tuft.

Pante Bogen til inddragelse publiceret
Skiftebrev efter Jan Hansen Giøen den 26 Juli 1779 i Pantebogen indført.
Hr: David Christies Skiøde til Hr: Kruger paa Huuse paa Fuuse Præstegrd: dat: 22 Maj 1779.
Ole Endresen Aakres Skiøde til Hans Hansen paa 2 pd: Sm: 1/3 Hd: i Aakre No: 5 dtr: 9 oct: 1778.
Hans Hansen Aakres Obl: til Johannes Erichsen Sundvor paa 130 rd: 1 pr: i forbemelte dtr: 7 oct: 1779.

Opsat Sag fra fol: 98a. (97a.) Hans Biøndal med fleere contra Poul Kiilen.
Parterne mødte og declarerede Sagen forliigt og frafalden; Thi blev Citanterne tilbageleveret de i Rættelagde 2de Bygsel Sedler, og Sagen her for Rætten ophævet.

1779: 132

Bygsel Seddel publiceret
Consist: Rd: Geelmuydens til Ole Olsen p: ½ L: 2 1/3 G:sk: i Haaland, med Vilkor at give gl: Ole Olsen aarl: 2 tdr: Korn, 1 Koe foster og 1 Smale foster dtr: 28 Jul: 1779. Manuf: Huuset 12 skl:

Pante Bogen til inddragelse
Saug Bevilling paa Biørndals eller Rennesvig Saug ved Drageide 30 oct: 1767.

Som ingen viidere denne dag indfandt sig med noget at gaae i Rætte, beroer Tingets Continuation til i morgen.

Anden Dagen den 8de oct: 1779 continuerede dette Ting.

publiceret
Pante Bogen til Udslettelse
Engel Hansen Revnes Obl: til Knud Nærnes og Mad: Galtung 140 rd:. Pant i 1/6 deel Strandvig Kirke 14 oct: 1777 No: 3 f: 79 qvitteret 27 Apr: 1779.

Pante Bogen til inddragelse
Saug Bevilling paa Femanger Saug 21 Aug: 1769.
Sundfiord ditto 21 Aug: 1769.
Lygres ditto 21 Aug: 1769.
Schielbricht ditto 6 April 1756.
Henrich Hofs Arvingers og Ole Samsonsen Særvolds Skiøde til Christopher Johannesen Boge p: 1 pd: 21 mrk: S: ¾ G:sk:, 1 skl: Penge i Toft No: 3 d: 26 feb: 1779.
Ole Haldorsen Store Brattetvedts Obl: til Haldor Siursen paa 162 rd: 1 pr: i Store Brattetvedt ½ L: ½ Hd: d: 8 oct: 1779.
Ole Haldorsen Store Brattetvedts Vilk: Contr: d: 8 oct: 1779.
Skbr: 19 oct: 17?8 (1778?) af Sorenskr: i Hardanger ang: 7 Mrk: Smør i Tuft Udlægget i Pantebogen extraheret.

Skiøde til Daniel Friderichsen paa 22 ¼ mrk: Sm: i Tuft uden Bøxel d: 8 oct: 1779.

Som Natten paatrængte, beroer Tingets continuation til i morgen.

Tredie Dagen den 9 oct: 1779 continuerede dette Ting.

Laug Rættes Mænd til at betiene Rætten pro 1780, opnæfnt af unge Jordbrugende: Engel Guldbrands: Bakke, Fabian Øriansen Hatletvedt, Haldor Hansen Opsal, Jon Torbiørnsen Siørsand, Ole Haldorsen Store Brattetvedt, Christopher Johansen Toft og Jngebreth Jonsen Ø: Waage.

Som ingen indfandt sig efter 3de gange Udraab, med viidere at gaae i Rætte, blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

Strandebarm Skibreedes Høste Ting den 11te oct: 1779 holden af Rættens Betiente, i overværelse af Districtets Foget, Skibreedets Lensmand Hans Andersen Øfre Waage, tingsøgende Almue og efterskrevne 8de Eedsvorne Laug Rættes Mænd
1. Lars Johansen Galtung 3. Lars Samsonsen Fladebøe 5. Gert Andersen Kiærevig 7. Gotschalk Jensen Fladebøe
2. Roal Baarsen Jndre Ohme 4. Anders Guldbrands: Øfre Waage 6. Jver Torkelsen Schielnes 8. Gotschalk Mikkelsen Fladebøe.

Allerunderdanigst og underdanigst publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger samt Collegii og høi Øvrigheds Foranstaltninger, registeret fol: 124a.

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examineret og befunden som her bag i Protocollen findes tilført, i overværelse af Laug Rættet, Lensmanden og Almuen samt de 2de Mænd Lars Jsachsen Schogesal og Siur Jonsen M.eland(?).

Optagen \Justitz/ Sag fra fol: 99b. Fogden contra Helje Larsen Traae.
Da udi denne Sag blev afsagt følgende

Dom

Efter Velædle og Velviise Hr: Foget Koren paa Embeds vegne som Actor, Justitiatiter har ladet indstevne Leilændingen paa een Strandebarms Præste Kald benificeret Gaard Traae \Helie Larsen/ for ulovlig Skov Hug i samme Gaards Skove, til Doms lidelse, er af Actor med 1ste og 2det Vidne beviist, at være befunden paa eet stæd som Helje Larsen for Vidnerne har tilstaaet at have hugget i bemelte Skov, 6 á 7 tylter Stokker, og paa et andet stæd endeel, allereede skaaren i Bord og Huun foruden det tredie stæd nogle Stokker, som kun af det eene Vidne er forklaret at være 21 á 22 Stokker: End viidere efter 4de Vidnes forklaring 2 tylter Tømmer. Da nu ikke er 2de eenstemmige Vidner, eller bestemt Vidnesbyrd om meere end om de 6 á 7 tylter Stokker, som efter Laug Rættets skiønnende kand ansees af Værdie pr: tylt 1 Rd:, er for de 6 tylter 6 Rdr:; Saa kand ei viidere komme under Paadømme i denne Sag: Men da Helje Larsens i Bøxel paaboende og brugende

1779: 132b

Gaard og Jordebrug af Landskyld 2 Løber Smør ¾ Hud, dens halve Landskyld ikke er meere Aarlig end 2 Rd: 3 mrk: 12 skl: Saa har Leilændingen benævnte Helje Larsen Traae imod

Lovens pag: 511 a. 34, hugget meere end ham ved sam/m/e Lovs articul er tilladt, til Summa 3rd: 2 mrk: 4 s: som hand ei har beviist at have minde til: Men da herpaa ei efter allerhøistbemelte Lovens articul kand dømmes, siden Skaden ikke efter Lovens pag: 169 a. 17, paa den allernaadigst befalede maade er vurderet, der sees af Sagens Tømmer at kunde skee, som ei betiids angiven; Saa kiendes og døm/m/es for Rætt og herved afsiges: At Helje Larsen bør bøde den i liige tilfælde ved Forordningen af 21 April 1771 ..iterede(?) Straf, da Tømmeret ikke er attraperet til Confiscation, nemlig ovenmelte Værdie treedobbelt med 10 Rd: 12 skl: som efter Kongl: allernaadigst Rescript af 30 Marti 1778 tilfalder den Nordenfieldske Vej Cassa, samt erstatte denne Actions Omkostninger Rættens Gebuhr for Dom og TingsVidne 1 Rd: 2 mrk: 14 skl: Actors Salarium 1 Rd: 2 mrk: Stevningspenge 1 Rd: 3 skl: og om Dommen til forkyndelse og execution forlanges udstæd, da Stemplet Papiir til Hds: Maj:ts Cassa 1 Rd: 6 skl: alt at efterkommes inden 15 dage efter denne Doms lovlige forkyndelse under Adfærd og Executions Tvang efter Loven. Extract lev: Fogden

Pante Bogen til inddragelse
Skiftebrev efter Torkel Jversen Schielnes Hustrue af 2 Aug: 1779.
…… Niels Samsonsen Tangeraas af 6te Aug: 1779.
…… Mons Brynildsen Lie af 7 Augusti 1779 alle i Pante bogen extraheret.
allernaadigst Saug Bevilling paa Yttre Ohme Saug d: 25 Marti 1772.
…… paa Echenæs Saug d: 10 Maj 1759.
…… Næss Saug d: 10 Maj 1759.
…… Rørvig Saug d: 10 Maj 1759.
…… Kiærevig Saug d; 6 Maj 1766.
…… Svilland Saug d: 19 Maj 1759.
…… Jndre ….leland(?) Saug 29 Marti 1768.
…… Westervig Saug d: 10 Maj 1759.
…… Aarvig Saug d: 10 Maj 1759.

Opsat Justitz Sag fra fol: 100a. Fogden contra Ole Olsen, Hans Torgersen, Hans Pedersen og Jon Johansen Brue.
Hr: Fogden som ei har kundet faae giort muelig, at faae fuldkom/m/en beviis i Sagen maatte altsaa nødsages samme at frafalde.

Opsat Justitz Sag fra fol: 101a. Fogden contra Otte Urbansen Giesman.
Hr: Fogden fremstillede Stevne Vidnerne Lensmanden Hans Andersen Øfre Waage og Jver Torkelsen Schielnæs som afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre, med lovlig Continuations Kald og Varsel at have indkaldet Otte Urbansen til at høre Vidner og derefter lod!! (liide) Dom efter Hoved Stevnemaalet, alt til dette Ting og tiid samt indstevnet som Vidner under Faldsmaals Straf med lige Varsel til sam/m/e tiid og Ting Anders Samsonsen Svindland og Anders Geertsen Kiærevig.
Otto Urbansen mødte og vedtog lovlig Varsel.
Vidnerne blev fremkaldet som begge mødte og blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende,

1779: 133

og hvorpaa fremstoed som
1ste Vidne Anders Samsonsen SelvEier paa Svinland som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven, og forklarede: At var ved dette Ting Som/m/ertinget 1778, da HøiVelbaarne Hr: Stiftsbefalingsmanden bievaanede Tingene, da Anden Tingdags morgen hand hørte, at Høi

Velbaarne Hr: Stiftsbefalingsmanden havde befalet, at der intet maatte skiænkes uden til Nødtørftighed, og var vel endeel af Almuen beskiænkede og druken (drukne), som og der var skiænket og solgt Øll af Otto Urbansen Giesman Giæstgiver her paa Giermundshavn til endeel af den tingsøgende Almue siden Tinget holtes paa Giæstgiver Stædet Giermundshavn. Derefter gik 2 Mænd til Fogden, saasom Otto Urbansen havde taget Nøglen af Kiælderen og nægtet at skiænke meere Øll, og af Fogden begiæret at maatte Giæstgiveren tillades at skiænke meere af Øll for Almuen, da blev tilladt, at maatte skiænkes Øll men kun til Nødtørftighed, og siden saae Vidnet ei nogen at være beskiænket det Ting. Hr: Fogden som hørte sit Navn af Vidnet nævnt kunde gandske vel erindre sig nu, at paa det Ting da Stiftamtmand Schouboe var nærværende kom 2de Mænd til ham og bad at dennem maatte tillades at faae kiøbt nødtørftig Øll til deres medbragte tørre Spise, hvorfore hand efter denne billige begiæring at have forebragt Hr: Stiftamtmanden med hands høie Samtøkke, havde givet denne tilladelse dog saa indskrænket, at ingen maatte faae til Overdaadighed, og at dette fra den tiid af paa Tinget er holdt, viiste Vidnets øvrige forklaring. Dimitteret.

Fremstoed 2det Vidne Anders Geertsen SelvEier paa Kiærevigen som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede ligesom forrige Vidne med forskiel at ei hørte hverken Øll Skiænkningen forbuden eller …en(?) (ingen?/nogen?) tilladt, ellers kand ei mindes om nogen var beskiænket anden Tingdag. Med Actors og jndstevntes minde dimitteret.

Hr: Fogden med megen fortrydelse maatte erfare, hvor liidet til Oplysning er at udbringe af disse 2de Vidners forklaring, hvilke Persohner dog efter hands nøieste Efterspørsel, skulde være de der om tildragelsen skulde have givet den fuldstændigste forklaring, hvorformedelst hand i sit haabet skulde faaet denne i langdrag bragte Sag, i dag b…ag..t(?) til Doms, er bleven bedragen, og nu maatte see sig nødsaget til Sagens vedbørlige Oplysning at begiære Sagen udsat til Som/m/er Tinget 1780 til fleere Vidners førelse.

Sagen imidlertiid beroer.

Opsat Leyermaals Sag fra fol: 101b. Fogden contra Lars Tvedt.
Hr: Fogden anmelte Sagen bielagt i mindelighed, saa den af ham var frafalden, Thi blev den og nu for Rætten ophævet.

Opsat Fortiilig Sammenleye Sag. Fogden contra Lars Tvedt og Hustrue.
Hr: Fogden anmelte denne Sag i mindelighed bielagt, Thi blev Sagen som af Actor frafalden, herved for Rætten ophævet.

Opsat Sag fra fol: ???b. Strandebarms Præstegiælds Almue contra Peder Næss og Helje Schielnæs Arvinger.
Citanterne blev paaraabt men mødte ikke eller møde loed.

Contra Citanterne mødte og anmelte at var indstevnt paa nye af Citanterne til Aastædet til 15 hujus.

Efter saadan tilførsel beroer Sagen til 15 Octob: 1779.

Opsat Sag fra fol: 99a. Engel Brathuus contra Torbiørn Præstgaard.
Torbiørn Præstgaard mødte og anmelte at have paa

1779: 133b

nye ladet til dette Ting indkalde som Vidne det forhen afhørte Vidne Siur Siursen Aase, men ei stevnet Citanten sam/m/e at paahøre, ei heller var Vidnet mødt; Thi begiærede hand Sagen udsat til Som/m/er Tinget 1780 til viidere Vidnesbyrd.

Citanten begiærede Sagen nu paadømt, saasom Torbiørn Præstgaard ei har stevnet paa lovlig maade, og ikkun søger med Udflugter at udhale Sagen.
Rætten kunde ikke tillade jndstevnte at faae Sagen længere opsat, siden den agtende Opsættelse ei er at ansee for andet end Prætext til Sagens vidtløftig g…ehed(?), formedelst hand ei til dette Ting har lovlig stevnt, og ei stevnet andre end det eene af de forhen afhørte Vidner, da allereede i Sagen af begge Parters tilbragte qvæstioner, har giort sin Eedelige forklaring: Rætten altsaa maatte tilholde indstevnte nu at fremkom/m/e med hvad hand agter fornøden til sin Sags Tarv.
Citanten paastoed Dom til de paastevnte 16 rd: 4 mrk: 10 s:s betaling og Omkostningers erstatning med 5 rd:
Torbiørn Lars: paastoed sig friefunden siden Hæsten er omkom/m/en, og aldrig kom/m/en i hands Værge, og hand ei havde paataget sig sam/m/es Risico. Saaleedes indloed Sagen til Doms.
Sagen blev med begge Parters minde til Doms optagen og derudi afsagt følgende

Dom

Engel Torgersen Brathuus har her til Rætten ladet indkalde Torbiørn Larsen tienende paa Strandebarms Præstegrd:, til at betale skyldig værende 16 rd: 4 mrk: 10 s: paa \en/ sig afkiøbt Hæst, samt Omkostninger at erstatte. Den indstevnte Torbiørn Larsen har nægtet at betale det paastevnte, formedelst Hæsten var omkom/m/en kort tiid efter at Kiøbet var giort, og af hand ei derfor havde paataget sig Risico. Citanten har ved 2de førte Vidner søgt at bestyrke sig i Sag, og derefter igien taget sin Paastand i Stevningen, og indladt Sagen til Doms. Da af de førte Vidners forklaring ei andet er at see, end at Torbiørn Larsen som det er beviist, At have kiøbt bemelte Hæst, og derpaa at være skyldig 16 Rd: 4 mrk: 10 s:, jo og tillige har paataget sig Risico, fra næste dagen efter at Kiøbet var sluttet, ligesom hand og havde seet Hæsten aftenen før Kiøbet blev giort. Det og ikke er oplyst at det var imidlertiid at Hæsten er omkom/m/en, Følgelig da Risico af Hæsten bliver Torbiørn Larsen til Last; Saa Kiendes og dømmes for Rætt og herved afsiges: At Torbiørn Larsen bør til Engel Torgersen Brathuus betale de paastevnte 16 Rd: 4 mrk: 10 s:, samt erstatte denne Sags Omkostninger med 3 Rdr: foruden Dommens udstædelse og forkyndelse, udi alt at efterkom/m/es inden 15ten dage efter denne Doms lovlige forkyndelse under Adfærd og Executions Tvang efter Loven.

Opsat Sag fra fol: 101b. Mikkel Yttre Ohme contra MedEiere i Ohme Saug.
Citanten Anmelte Sagen forligt og frafalden; Thi blev Sagen nu for Rætten ophævet.

1779: 134

Nye Sag.
Lars Andersen Sandvig anmelte at have med lovlig mundtlig Kald og Varsel ladet indkalde til dette Ting og tiid, Huusmand Ole Mikkelsen Hisdalen, for at have med Hund jaget Citantens Kied og Bukker paa Søen, at liide Dom til at betale Skaden og erstatte Omkostninger. Ligeleedes er hand indstevnet at høre Vidner, som og i Sagen til Vidner er indstevnet under Faldsmaal Niels Erichsen Fluedalen, Lars Jonsen Øfre Waage, Anders Andersen Kiærevig og Anders Gertsen Kiærevigen samt Geert Andersen Kiærevigen.
Som Stevne Vidner fremstoed Lensmand Hans Andersen Øfre Waage og Jver Torkelsen Schielnæs som afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Ole Mikkelsen Hisdalen mødte og tilstoed lovlig Varsel men nægtede aldeeles det paastevnte.

Vidnerne blev fremkaldet hvoraf mødte Niels Fluedalen, Lars Jonsen Øfre Waage, Anders Geertsen Kiærevigen og Geert Andersen Kiærevigen som blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende, og fremstoed som
1ste og 2de Vidne Ander Geertsen Kiærevig og Geert Andersen Kiærevig som aflagde Eed og forklarede: At i fior Som/m/er have de beskikkelses viis efter Lars Andersen Sandvigs begiæring været hos Ole Mikkelsen Hisdalen i hands Huus, og spurgte ham om hand vidste hvorleedes den ene voxne Buk og et Kied som de saae død i Søen var jaget ud, dertil hand svarede at hand vidste det ikke og der var i 3 Aar ikke hund jaget af ham eller nogen i hands Huus. Dimitteret.
Fremstoed 3de Vidne Niels Erichsen Fluedalen som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: At denne Sommer har Vidnet seet at Ole Mikkelsens Hund har jaget 2 Bukker fra Sandvig tilhørende, ud paa Næsset \ved Hisdalen/ men ei i Søen, og var der ingen Folk med Hunden som hidsede dem, hvilket Næs er Ole Mikkelsens Bøe. Dimitteret.
Fremstoed 4de Vidne Lars Jonsen Øfre Waage som aflagde Eed og forklarede: At [i] fior Som/m/er har Vidnet seet, at Ole Mikkelsens Pige et barn paa en halv snees Aar, iagede 4 Kied og et pr: Bukker af Ole Mikkelsens Bøe, need i Tarren ved Strand bredden, men ei i Søen, og saae ingen Hund med. Dimitteret.
Citanterne begiærede Sagen udsat og det udeblevne Vidne forelagt til Som/m/ertinget 1780.
Siden det indstevnte Vidne Anders Andersen Kiærevigen ikke mødte {eller møde loed} Saa blev ham forelagt under Faldsmaals Straf at møde her inden Rætten Sommertinget 1780 første dag sam/m/e holdes at møde og svare til Spørsmaale og sit Eedelige Vidnesbyrd at aflægge, hvilken forelæggelse Citanten paalægges at tage beskreven og lovlig at lade forkynde.
Sagen til den tiid beroer.

Pante Bogen til inddragelse publiceret
Kongl: allernaad: Bevilling for Dybslands Saug 10 Maj 1759.
Skifte af Rosendals Birke Dom/m/er 20 oct: 1773 efter Anders Andersen Houchaas ang: Udlæg i Tvedt No: 84.
Kongl: allernaad: Bevilling for Torsnes Saug d: 10 Maj 1759.
Jan Johannesen Nedre Brues Skiøde til Hans Pedersen paa nu ialt ½ Løb, ½ td: Salt i Nedre Brue dat: 11 oct: 1779.

1779: 134b

Nye Sag
Zacharias Hansen anmelte at have med lovlig mundtlig Kald og Varsel ladet til dette Ting og tiid indkalde Knud Siursen forrige Eiere af en Anpart i Furhovde som Citanten som Odelsmand efter Laug Tings Dom af 29 Juli 1777 fra ham har indløst, til at bekoste og meddeele sig Skiøde paa bemelte Jordepart, derfor at liide Dom, og betale Skiødet enten halvt eller alt, samt erstatte Omkostninger.
Knud Siursen Furhovde mødte og tilstoed lovlig Varsel, men formeente at da hand blev af Citanten som Odelsmand dreven fra Jorden for 400 rd: som hand selv paa Auction havde givet 473 Rd: 3 mrk:, og altsaa tabt 73 Rd: 3 mrk:, Saa kunde hand ei formode, at hand skulle paabyrdes at betale dette Skiøde sig til større Tab, og saaleedes forventede Rættens Dom.
Citanten foreviste Laugtings Dom/m/en af 29 Juli 1777 som viiser at Knud Siursen er tildømt at røddig giøre Jordeparten for Citanten for 400 Rd:, som ham er betalt og Jorden dem overleveret, men paastaaer at Knud Siursen skal bekoste og skaffe dem frit Skiøde, og saaleedes paastaaer Dom.

Knud Siursen refererede sig til sit forrige og tilstoed at har faaet Løsnings Summen 400 Rd: betalt, samt er villig til at underskrive Skiøde naar sam/m/e af Citanten bekostes, og saaleedes indloed Sagen til Doms;

Thi blev udi denne Sag afsagt følgende

Dom

Ligesom Loven allernaadigst byder, at den som skal fraviige nogen Odels Jord for en Odels berettiget, skal gotgiøres de paa Godset anvente forbedringer; Saa sluttes og deraf, at naar slige tilfælde indtræffer, den da som skal røddig giøre Jorden, maae være frie for fleere bekostninger og større Tab, end denne Knud Siursen ved at fraviige denne Jord, har liidet, følgelig at Skiødet derpaa af Citanten som Løsningsmand bør bekostes; Thi Kiendes og døm/m/es for Rætt og herved afsiges: At Knud Siursen Furhovde bør for Citantens tiltale i denne Sag aldeeles frie at være.

Pante Bogen til inddragelse publiceret

Kongl: allernaad: Bevilling for Aakre Saug d: {9 Juni} \10 Decbr:/ 1768.

…… og for Kysnæs Saug d: 9 Juni 1768.

…… Øjerhavns Saug d: 19 maj 1759.

Nye Sag

Brynild Heljesen hos sin Fader Helje Brynildsen paa Houge anmelte at have ladet med lovlig mundtlig Kald og Varsel ladet til dette Ting og tiid indkalde Poul Aadsen Havneraas for at have bidt Citanten i sin finger, derom at høre Vidner, og liide Dom til Bøder at udreede og Skaden at oprætte, samt Omkostninger at erstatte.

Som Vidner i Sagen indstevnet under Faldsmaals Straf til dette Ting og tiid Anders Knudsen tiende!! (tienende) paa Schage, og Gabriel Eliassen paa Bogelands Heien, deres Eedelige Vidnesbyrd udi Sagen at aflægge.

1779: 135

Stevne Vidnerne Lensmand Hans Andersen Øfre Waage og Jver Torkelsen Schielnes afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.

Den indstevnte Poul Aadsen Havneraas blev paaraabt, men mødte ikke eller møde loed.

Vidnerne blev fremkaldet og forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende; og fremstoed som

1ste Vidne Anders Knudsen Schage som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: At ved Tække Dovning paa Houge hos en ustevnt Mand i Som/m/er sidst før Høe Slaatten, var om Morgenen tiilig begge Parter eenige og samdrægtige, men som de i det sam/m/e var i Stuen, og Vidnet havde været noget ude, samt derpaa kom ind, da saae Vidnet at de havde hinanden i Haaret, men Vidnet hørte ei Aarsagen dertil, da de skiltes ad, og begyndte igien paa sam/m/e maade, da Brynild Heljesen raabte og sagde, hand bider mig, da de blev skildt ad, og Brynild Heljesen viiste sin høire Tom/m/elfinger som var blodig og bidt tvert eller skraae over yderste Leed, og Vidnet saae vel ei at Poul Aadsen Havneraas beed Citanten, men da Citanten sagde det, nægtede hand det ei heller. Derefter Poul Aadsen endda løb efter Brynild Heljesen Houge som holt en Krak for sig, derefter Citanten begiærede freed, og imidlertiid stødte Poul Havneraas Citanten med Knyt Næve under Hagen, da ei viidere passerede. Dimitteret.

2det Vidne Gabriel Eliassen Bogeland aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: At var i Stuen ommelte tiid, men sad og sov ved Bordet, og i det sam/m/e blev opvækt, da hand saae at begge Parter stoed og skiændtes paa gulvet, og Brynild stoed med Øll

Støb i Haanden og truede til Poul Aadsen Havneraas dermed, da Poul Havneraas sagde: Vil Du slaae saa giør saa, og i det sam/m/e hørte et Slag som det kunde været med Øll Støbet paa eens Hoved, men saae ei just Slaget, som Vidnet drak i det sam/m/e, men efter Slaget saae Vidnet at Citanten havde Støbbet i Haanden, og tog haanden til sig dermed, og siden passerede ligesom 1ste Vidne har forklaret med den forskiæl \at Poul Havneraas første gang toeg Citanten i Haaret/ at Vidnet ei saae den bidte finger medens de var i Stuen, men saae at Brynild Heljesen viiste den til andre, og siden de kom ud paa Marken, viiste Brynild Heljesen Vidnet sin finger, som Vidnet ei saae blod paa, men saae den var blaae over Neglen, og saar ret under finger Enden. Dimitteret.

Siden Poul Aadsen Havneraas ikke mødte eller møde loed; Saa blev ham given Rættens Laugdag til Som/m/er Tinget 1780 første dag sam/m/e holdes, at møde og svare til Sagen, hvilken Laug dag Citanten paalægges at tage beskreven og lovlig at lade forkynde.

Sagen til den tiid beroer.

Som Natten paatrængte beroer Tingets Continuation til i morgen.

Anden Dagen den 12te octob: 1779 continuerede dette Ting.

Pante Bogen til inddragelse publiceret

Anders Houchaas Enkes Skiøde til Anders Andersen p: ½ L:, ½ Hd: i Tvedt No: 84 d: 11 oct: 1779.

Kongl: allernaadigst Saug Bevilling paa Femsteenevig Saug d: 10 Maj 1759.

Nye Sag

Engel Torjussen Brathuus anmelte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet til dette Ting og tiid indkalde Lars Johansen Torsnæs, til Vidner at paahøre og efter jrættesættelse

1779: 135b

Dom at liide til at betale Citanten 27 Rd: for en \Gra/ Hæst eller Hingst som Citanten havde laant ham til at bedække en jndstevntes Hoppe med, og imidlertiid kom til Skade, samt at betale for Springet eller Bedækningen 4 Mrk:, i alt 27 Rd: 4 mrk:, saa og at erstatte denne Sags Omkostninger, hvorom at vidne indstevnt til samme tiid og Ting under Faldsmaals Straf at møde Johannes Pedersen Store Linge, Hans Rasmussen Store Linge, Samson Roalsen tiener paa Store Linge, og Widleich Siursen Huusmand under Store Linge.

Stevne Vidnerne Lensmand Hans Andersen Øfre Waage og Jver Torkelsen Schielnæs afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.

Den indstevnte Lars Johansen Torsnes mødte og vedtoeg lovlig Varsel, og tilstoed vel at have sidst Vaar faaet hiem til Laans en Citantens Gra Hæst til sine Øg at springe med dem, og for hvilke Sprang betalingen bliver denne Sag uvedkom/m/ende, da de i saa fald paastevnte 4 Mrk: maae være andre Citanten formentl: men ugrundet, tilkom/m/ende: Bemelte Hæst hæntede Comparenten og fik den uskad saaviit Comparenten kunde see, og var den frisk da den var hos ham, saa længe den var med Øgene og længere, i alt 8te dage, da Hæsten kunde været ført tilbage frisk og sund, men at den siden kand være kom/m/en til skade som den haltede i den eene fremfod, da den længere blev gaaende i indstevntes Mark efter Citantens begiæring til St: Hans tiid kand jndstevnte ei kom/m/e til Last for sin tienstvillighed at græsse Hæsten længere end hand behøvede den, for derudi at tiene(?) Citanten, og saaleedes paastoed sig aldeeles friefunden.

Engel Brathuus dertil svarede: At hand havde ikke laant jndstevnte, bemelte Hæst anderleedes, end at den skulde være hos ham til St: Hans dag; altsaa da hand i den tiid er kom/m/en til skade, bliver Skaden Lars Torsnæss, og af ham bør erstattes hvad Hæsten koster.
Citanten som var for Hæsten og nogle forrige Eiere for Sprang accorderede betalinger, i alt 27 Rd: 4 mrk: begiærede dernæst de indstevnte Vidner paaraabt.
De indstevnte Vidner bleve paaraabte; Men da de ikke mødte eller møde loed; Saa bleve de forelagde under Faldsmaals Straf at møde her inden Rætten Som/m/er Tinget 1780 første dag samme holdes, under Faldsmaals Straf, deres Eedelige Vidnesbyrd i Sagen at aflægge, hvilken forelæggelse Citanten paalægges at tage beskreven og lovlig at lade forkynde.
Sagen til den tiid Som/m/er tinget 1780 beroer. See fol: 136a.

Bygsel Seddel publiceret
Bispinde Friedliebs til Peder Larsen paa 22 ½ mrk: Smør i Houchenes dat: 3 Juli 1779. Manuf: H: bet: 8 skl:

Nye Sag
Velædle og høilærde Hr: Lector Arentz i Bergen loed ved sin Frænde Velædle og Velviise Hr: Foget Koren efter foreviist skriftl: Fuldmagt anmelde at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet til dette Ting og tiid indkalde Zacharias Hansen SelvEier paa Furhovde og Cautionist og Fader og Formynder Hans Zachariassen Furhovde, at lide Dom til at betale skyldig værende til Citanten, Capital 340 Rdr: efter Pante Obligation af 12 Maj 1778, tilligemed resterende Renter samt Opsigelses og andre foraarsagede Omkostninger skadesløs.
Stevne Vidnerne Lensmand Hans Andersen Øfre Waage og Jver Torkelsen Schielnes afhiemlede under Lovens

1779: 136

Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Citanten loed i Rætte lægge skriftl: Opsigelse af 19 April 1779, Debitor lovlig forkyndt den 28de dto: saalydende: samt fremlagde Copie af den udgivne Obligation som blev tilbageleveret, paa Citantens Løfte at originalen næste Rætt skal vorde anviist.
De indstevnte Zacharias Hansen Furhovde og Fader som Cautionist og Formynder Hans Zachariassen Furhovde blev paaraabt; Men da de ikke mødte eller møde loed; Saa blev dem given Rættens Laugdag til Sommer Tinget 1780 første dag samme holdes, at møde og svare til Sagen, hvilken Laugdag Citanten paalægges at tage beskreven, og lovlig at lade forkynde.
Sagen beroer til Sommer Tinget 1780.

Fra folio 135b. Engel Brathuus contra Lars Torsnæs.
Begge Parter mødte for Rætten og declarerede Sagen forliigt, afgiort, og frafalden; Thi blev samme nu for Rætten ophævet.

Laug Rættes Mænd til at betiene Rætten pro 1780 opnæfnt af nye Jordbrugende Heine Hactorsen Bakke, Rasmus Johansen Echenæs, Ole Johansen Store Fosse, Anders Jonsen Giærde, Lars Andersen Sandvig, Peder Andersen Døsvig, og Hans Rasmussen Ohme.

Som ingen indfandt sig med viidere at gaae i Rætte, blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

Qvindherrets Skibreedes Høste Ting den 12te oct: 1779 holden paa Giermundshavns Tingstæd i overværelse af Fogden, Lensmanden Lars Olsen Møklebust, samtl: tingsøgende Almue og Laug Rættes Mænd:
1. Ole Samsonsen Løvfald 3. Jon Larsen Scharvetun 5. Mathias Christophers: Lille Echre 7. Ole Olsen Liustvedt
2. Jon Tørresen Lille Fousch 4. Christen Jensen Naterstad 6. Hactor Jonsen Fugleberg 8. Knud Knudsen Naterstad.

Allerunderdanigst og underdanigst publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger, samt Collegii og høie Øvrigheds Foranstaltninger, registeret fol: 124a.

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examineret og befunden som her bag i bogen findes indført, i overværelse af Laug Rættet, Lensmanden, Almuen og de 2de Mænd Knud Eliassen Lønning og Lars Olsen Møklebust.

Pante Bogen til inddragelse
Auctions Skiøde fra Frue Dahls Stærvboe til Peder Larsen Piile paa 1 Løb Smør i Piile dat: 22 Sept: 1778.
Auctions Skiøde fra Jørgen Andersen Sundes Stærvboe til Jens Friderich Undahl paa 12 Mrk: Smør i Sunde No: 50 d: 18 Maj 1779.
Lars Friderich Undahls Skiøde til Lars Erichsen Borg (Berg) paa forbemelte dateret 17 Martii 1779.
Lars Erichsen Bergs Obl: til Lieut: Wilhelm Dahl p: 47 rd: 1 pr: i bem:te 12 mrk: Sm: med Smede Huus og Smede Værktøi d: 15 Martii 1779.

Pante Bogen til Udslettelse publiceret
Ole Halvorsen Pilegaards Obl: til Consistorial Raad Riese 50 rd: d: 30 Juli 1772 No: 2 p: 547 qvitteret 12 Maji 1778.
Anders Samsonsen Biellands Obl: til Jan Røsseland 98 rd: d: 10 Nov: 1769 No: 2 pag: 430 qvitteret 9 feb: 1779.
Lars Østensen Biellands Obl: til Frue Dahl 90 rd: d: 9 Nov: 1770 No: 2 p: 471 qvitteret 10 Nov: 1777.
Lars Østensen Biellands Obl: til Lieut: Wilh: Dahl 90 rd: d: 10 Nov: 77 No: 3 fol: 85 qvitteret 15 feb: 1779.

Pante Bogen til inddragelse
Anders Samsonsen Biellands Obl: til Capt: Dahl 298 rd: 1 pr: i 2 pd: 6 mrk: Smør ¾ Hud i Bielland d: 5te feb: 1779.
Johannes Monsen Store Fousch Obl: til Halvor Pedersen Hatteberg 300 rd: 1 pr: i Store Fousch No: 20 ¾ Løb, ½ Hd:, ½ Vog Korn 7 Maji 1779.
Skiftebrev 10 Aug: 1779 efter Richart Møklebust.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i morgen, som anden Dagen.

1779: 136b

Anden Dagen den 13de octob: 1779 continuerede dette Ting,

da publ:

Freedlysning af 12te octob: 1779 for Jndre og Yttre Netteland, Hiorteland, Hiortaas, Gierde, Echeland, Schage, Gaathe, Boeland, Kirkhuus, St: Dahle og Lille Dahle, om deres Field Hatlestrand.

Nye Sag
Erich Larsen Berge og Ole Larsen Berge fremlagde skriftl: Kald Seddel contra Clemen Clementsen Roalstvedt som blev oplæst og lyder saaleedes:
Stevne Vidnerne Lensmand Lars Olsen Møklebust og Ole Olsen Houland afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre sam/m/e Kald Seddel lovlig for alle indbemelte at have forkyndet.
Clemen Clementsen Roalstvedt mødte og vedtoeg lovlig Varsel, men paastoed at har ei hugget uden paa sit eget Leiermaal efter rigtig Skiæl og Skifte, saa hand ei har fornærmet Citanterne, og derfor formeener sig for Citanternes tiltale aldeeles friefunden; Ligesom og paastaaer Citanterne med deres Prætention af paastevnte 20 Rd: aldeeles afviist som i alle maader ugrundet, da de ikke har paastaaet sam/m/e 20 rd:, uden at Comparenten ei kunde viise andet Skifte, end det som den tiid blev omtalt den 5te aug: sidst; Og da Comparenten har siden funden andet Skifte og viist Citanterne; Saa er følgelig deres Paastand om disse 20 rd: aldeeles ugrundet, og hvorfor Comparenetn i sin tiid venter sig aldeeles friefunden; Men for nærværende tiid paastaaer Sagen til Aastædet hiemviist der af Citanterne at paastevnes.
Citanterne formeente at beviise at jndstevnte har hugget dem til skade, og hvorfor hand har indgaaet forliig at betale 20 Rd: til St: Hans Dag sidst, med mindre, at hand kunde viise et bedre Skifte med Vidne og beviis, da hand skulde være frie for sam/m/e 20 Rd: at betale. Derefter Clemen Roalstvedt vel har viist dem et Skifte, men ikke med enten Vidner eller beviis saa de ikke kand ansee sam/m/e af Clemen Roalstvedt nu anviiste Skifte at være gyldig, siden det er kun 2 stæder med Steene, derimod er det Skifte som Citanterne formeener at være de rætte {..} \paa/ 6 stæder nedsatte, og hvorom de haver gamle Mænds Vidnesbyrd. Paastoed altsaa Sagens frem/m/e til Vidners førelse og Doms liidelse efter Stevnemaalet.
Rætten eragtede: Da Sagen i sig selv angaar hvilket af 2de Skiæl og Skifter der skal være det rætte, og forinden den Qvæstion er afgiort, ei kand paadøm/m/es enten Clemen Roalstvedt skal betale de viidere paastevnte 20 Rd: eller ikke; Og efter Lovens 1 Bog 13 Cap: 9 art: Vidner ikke i slige Sager maae sværge, førend de til \Aa/stæden stevnes, og der ere forhørte samt have giort An- og Paaviisning; Saa bliver denne Sag paa Aastædet efter lovlig Jndstevning af Citanterne, at behandle, og herved derhen afviises.

Nye Sag
Ole Bergesen Sundfiord loed anmelde at have til dette Ting og tiid ved lovlig mundtl: Varsel ladet indkalde Ole Kielsen Huusmand paa Bersvog under Berge, til at høre Vidner og liide Dom til at betale sig skyldig værende 2 Rd:, tilligemed Omkostninger at erstatte.
Stevne Vidnerne Lensmand Lars Olsen Møklebust og Ole Olsen Houland afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Ole Nielsen Bersvog blev 3de gange paaraabt, men da hand ikke mødte eller møde loed; Saa blev ham given Rættens Laugdag til Sommer Tinget 1780 første dag sam/m/e holdes, at møde og svare til Sagen, hvilken Laugdag Citanten paalægges at tage beskreven og lovlig at lade forkynde.
Sagen til den tiid beroer.

Laug Rættes Mænd til at betiene Rætten pr: 1780 opnævnt af unge Jordbrugende Lars Gabrielsen Waage, Knud Knudsen Waagen, Jon Jonsen Røsseland, Thor Opsanger.

Som ingen indfandt sig med viidere at gaae i Rætte, blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

Extra Aastæds Rætt fra fol: 133a. Tingsag.

Anno 1779 Freedagen den 15de octob: Morgen er Aastæds Rætt sat paa Strandebarms Præstegiælds Præstegaard Jvershuus kaldet, i efterskrevne Sag og paa efterskrevne Cintanteres Reqvisition i overværelse af efterfølgende af Velædle og Velviise Hr: Foget Koren opnævnte upartiske, ubeslægtet og ubesvogret Lensmand og Laug Rættes samt Besigtelses Mænd, neml: Lensmand for Kintzervig Skibreede i Hardanger Jon Torjulssen Haugse, og Laug Rættes Mænd alle Eedsvorne og af Kintzervig Skibreede i Hardanger Sorenskriverie, neml:

1. Thore Knudsen Diønne
2. Knud Thorsen ibd:
3. Svend Rasmussen Østenæs
4. Thomas Torjulsen Yttre Jaastad
5. Toriuls Toriulsen ibd:
6. Jørgen Pedersen Jndre Jaastad
7. Samson Jonsen Qvitne
8. Helje Olsen Aase
9. Aslach Svendsen Østenes
10. Jørgen Olsen Ø(n?)stenæs
11. Ole Heljesen Jnstenes
12. Jon Larsen Øfre Qvale
13. Jon Arnesen Wines
14. Ole Larsen Helleland
15. Jver Anfinsen Lofthuus
16. Lars Østensen Jndre Jaastad

da Citanterne ved Torbiørn Widleichsen Nedre Traae paa Jondals Sogns Almues Vegne, Hans Rasmussen Store Linge paa Strandebarms Sogns Almues vegne, og Jver Johansen Øjerhavn \for Warraldsøes Sogn/ loed fremlægge skriftl: Continuations og Aastæds Stevnemaal som blev oplæst og lyder af dato 26 Julii 1779 saaleedes: hvorhos blev anmelt som Vidner under Faldsmaals Straf at have indkaldet til dette \Extra/ Ting og tiid samt stæd, følgende: Torbiørn Andersen Øfsthuus og Hans Rasmussen Berge, Lars Tostensen Hallerager, Ørie Baarsen Jndre Ohme.

Stevne Vidnerne Lensmand Hans Andersen Øfre Waage og Lars Jsachsen Schogesahl, afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet bemelte Vidner, samt Peder Pedersen Næss og Helje Samsonsen Schielnæs Enke Ales Peders Datter med Laug Værge Erich Pedersen Aakre, samt myndig Søn Svale Heljesen, Samson Heljesen, Gitle Siursen Mundem som Formynder for Peder Heljesen, Peder Pedersen Næss som Formynder for umyndig Søn Anders Heljesen, alle som Paagiældere efter Stevnemaalets jndhold, og end viidere forrige {Lensmand og} Besigtelses Mænd ved den forrige den 17 Aug: 1778 paa denne Præstegaard holte besigtelse nemlig Torbiørn Engelsen Houge, Jan Torbiørnsen Houge, Hans Hansen Lille Wiig, Ole Siursen Revne, Tosten Haagensen Sandve, Ole Christophersen Sandve, Hans Jacobsen Øfre Wiig, og Osmund Torbiørnsen Soldahl. Ydermeere anviiste Stevnemaalet paa Jvershuus Præstegaard for Tieneren paa Jvershuus Præstegd:, i Sogne Præstens og Capellanen Hr: Markers fraværelse, saa og for Processens skyld for Velædle og Velviise Hr: Sorenskriver Schielderup for Processens skyld. End viidere stevnet under Faldsmaal til at vidne om paa hvad maade de og deres Medbrødre har bet: de sidst krævde 29 skilling, nemlig: Lars Olsen Engedalen, Lars Olsen Børseim, Helje Larsen Traae, og Jens Samsonsen Grønnevig, saa og Anders Geertsen Kiærevig at forklare hvorfor hand er gaaet fra Sagen.

Peder Pedersen Næss, Erich Pedersen Aakre som Laugværge for Helje Schielnes Enke, tilbød Citanterne forliig, saaleedes, at hvers(?) anvente bekostninger vil kom/m/e paa deres egen Regning, og de resterende betalte det for dem enhver for sig som resterende anført.

Citanterne kunde ikke modtage dette anbudne forliig, men vel paastaaer Dom efter Stevningens Medfør til Huusets nedrivelse, og Tomptens røddiggiørelse samt Omkostningernes erstatning.

Citanterne Almuen og

1779: 137b

de paa deres vegne comparerende begiærede Forretningens fremme, og for først at den tilstevnte Besigtelses og Syns Forretning maatte foretages, til hvilken ende og til oplysning i den henseende de fremlagde den forrige den 17 Augusti 1778 holte Besigtelses Forretning.

Dom/m/eren derefter leverede Lensmanden og samtl: \16/ Laug Rættes Mænd, bemelte Forretnings besigtelse, samt paalagde dem saavel den gamle Bispe Stue med sin tilhørende Svale, hvoraf om ei meere dog den tømrede Stue skal findes paa Gaarden Schogesahl her ikke langt fra, samt sames Vinduers høide og breede i Karmerne, \at besigtige og opmaale/, item den gamle Bispe Stues Tompt efter Anviisning af nu paa Præstegaarden tilstædeværende Capellan Velærværdige Hr: Marker, at maale i Længde og breede, saa og den nye Bispe Stues Tompt, Bygning, Materialier og Jndrætning, at nøie overveie og paaskiønne saaleedes som forrige Besigtelses Mænd ved den forrige holte Forretning er forelagt, saavel efterseende begge Bygningers forhold imod hinanden, den nye Bispe Stues forsvarlige døgtighed af Materialier efter de [i]? den forrige Forretning inddragne Regning, dens Jndrætnings Passelighed efter nærværende tiider og Bygninger paa andre Præstegaarde, med viidere Qvæstioner og Propositioner efter forrige Forretnings Jndhold, som alt blev dem tydelig betydet og forelæst og hvilket at \ma……?/ .i..de(?) skee i de fra begge Parter comparerendes nærværelse.

Samtlige Laug Rættes Mænd efter at have efterseet og efter at(?) det dem forelagde, tilbage leverede den dem udlaante Forretning, og derefter berættede, at have befunden alle efterskrevne poster som følger

1. Den gamle Bispe Stue staaende paa Gaarden Schogesal \med Bord tags brøst oven/ er Lang paa nedre side jnden Novs 10 ½ Al: 1 tom/m/e, Øvre side 10 ½ Al: ½ q:ter breed inden Novs 8 Al: 3 q:ter, høi under Lemmen 3 Al: 2 q:ter 4 tom/m/er. høi under Taget uden Novs 4 ½ Al: 2 ½ tom/m/er. Lang uden Novs 11 Al: 1 ½ q:t:, Taget 15 ½ Al: lang, Svalen \der/ under regnet.
2. Vinduerne i den gamle Bispe Stue var i alt 4 Karmer \eller Fag/ hver paa \2/ Vinduer, hver Karm 2 Al: 1 q:t 1 ½ tom/m/e lang, eller breed, og 1 Alen 1 ½ q:t høi, hver Vindue breed 1 Alen.
3. Svalen som har staaet ved den gamle Bispe Stue som et Kiøkken \af bord tags Værk og …….(?) var efter sam/m/e Bispe Stues nu værende Eieres berætning, breed efter Huusets Længde 4 ½ Alen, lang efter Huusets breede
4. Tompten hvor den gamle Bispe Stue med bemelte tilhørende Sval har staaet, blev efter Velærværdige Hr: Markers Anviisning befunden lang 19 Alen 1 q:t, men efter Præstegaardens Raadsmands Anviisning skulde Tompten være 18 Al: 3 q:t.
5. Den nye Bispe Stue, indrætted til 2 Værelser, Kamre eller Stuer, eet i hver ende, og hver Stue sine 4 Nover, een Sval eller gang der tvert igiennem huuset, med Pandetag Italiensk facon sine 4 siider er

1779: 138

lang hver Stue inden Novs 7 Al: 1 ½ q:t 1 tom/m/e lang, det eene Kam/m/er, og det andet lang 7 ½ Al: 1 tom/m/e, breed det første 7 ½ Al: 1 tom/m/e, og det sidste 7 ½ Al: 1 tom/m/e, høi under Læmmen 4 ½ Alen mindre 1 tom/m/e. Svalen breed imellem begge Væggene 2 ½ Al: ½ q:t lang Uden Novs 18 ½ Alen mindre 2 tom/m/e, breed 8 Alen 1 q:t høi uden paa Huusets side under Taget 5 Al: 1 q:t 2 tom/m/e, Taget lang 18 Alen 3 q:ter Ligeleedes Tompten.

6. Vinduerne er i alt 8 fag eller Karmer, i hver fag 4 Vinduer, hver Karm høi 2 Al: 1 q:t 1 tom/m/e, breed 1 Al: 3 q:t

Dette saaleedes af alle tilstædeværende anhørt og ikke imodsagt.

7. Materialierne synes for høit opført efter deres bonite, men kand ei speciel bestemmes, og faaer betragtes under eet ved nærmere almindelig betænkning om heele Bygningen, som ey heller af Bygnings V….(?) ..(?) b(ygt?) fos…(?)

8. En nye Bygning efter den gamle, meener Besigtelses og Laug Rættes Mændene at kunde være opført for 126 Rd:, skriver Et Hundrede Sex og tyve Rigsdaler, altsaa 107 rd: 1 mrk: 3 skl: ringere end denne nye Bispe Stue er beregnet at have kostet, og den nye bygning endda være forsynet med Pandetag.

9. Laug Rættes Mændene kunde ikke skiønne, at denne nye bygning er overdaadig efter denne tiids Brug og Maade, men synes at en anden ligesom den gamle kunde været tienlig og forsvarlig.

Laug Rættes og Besigtelses mændene kunde ikke skiønne rættere end tilført er, og saaleedes indloed deres Forretning til sin Slutning.

Thi blev til sidst anført denne Forretnings bekostning.

Sorenskrivers Skyds 6 Miil 3 Mand og baad á Miil pr: Mand 8 s: er		2 rd:	0	0
2 dages Diæt Penge paa hen Rejsen á 4 mrk:		1	2	
En Dags Forretning		2		
Denne Forretnings Udstædelse med Stempl: Pap: og Forsegling		1	1	4
Lensmanden for Laug Rættets tilsigelse og sin Nærværelse	bet:	1		
Fogden for Laug Rættets Opnævnelse	af Reqvirenterne betalt	1		
De 16 Laug Rættes Mænd á 4 mrk: 8 s:, formedelst Veiens Længde, som nogle 5 ½ Miil langt herfra boende	bet:	12		
Rættens underholdning	bet:	2		
bet: 21 rd: 3 mrk: 4 s:		---		
	Summa	22	3	4

Saaleedes denne Taxations Forretnings sluttet, og Citanterne paa forlangende bevilget beskreven meddeelt. Udstæd til Almuen

Aastæds Rætt

Anno 1779 Freedagen den 15de oct: er Aastæds Rætt sat paa Strandebarms Præstegiælds Præstegaard Jvershuus kaldet, etc: ligesom i forrige Sag, med Laug Rættes Mænd:

1. Thore Knudsen Diønne
2. Knud Thorsen Diønne
3. Svend Rasmussen Ystenæs
4. Thomas Torjulsen Yttre Jaastad
5. Torjuls Torjulsen ibd:
6. Jørgen Pedersen Jndre Jaastad
7. Samson Jonsen Qvitne
8. Helje Olsen Aase

etc: ligesom i forrige Forretning til Signim X (innskrive eit teikn/bumerke som vert beskrive slik: Sirkel, med ein rettvinkla, skråstilt kross lagt oppå, og armane går litt utom sirkelen. Ytst på høgre, øverste armen ein liten halvsirkel, halvvegs innafor/utafor sirkelen)

Citanterne derefter fremlagde den over bemelte Bispe Stue paa Jvershuus Præstegaard den 15 oct: dette Aar af 16 Besigtelses Mænd holte Besigtelses Forretning til Doms Actens følge.

Citanterne dernæst begiærede Vidnerne fremkaldet til Eedelig Vidnesbyrds aflæggelse og at svare paa Qvæstioner.

Peder Pedersen Næss og Erich Pedersen Aakre protesterede imod Eeds aflæggelse og Vidnesbyrd af disse som Vidner indstevnte Persohner, siden de er af Præstegiældets Almue, er selv Sagsøgere, og altsaa maatte vidne i deres egen Sag, hvilket er altsaa lovstridigt.

Rætten tilloed bemelte Persohner at giøre forklaring paa Citanternes qvæstioner, dog uden Eed;

Citanterne

1779: 138b

tilspurgte Lars Olsen Engedalen, Lars Olsen Børseim /: Helje Traae mødte ikke :/ og Jens Samsonsen Grønnevig, paa hvad maade de betalte de den sidst hver krævede 29 skl:, enten de holdt Huuset forsvarlig, eller af hvad anden Aarsag? Rs: Lars Engedalen svarede: At da en ustevnt Persohn krævede sam/m/e for Contra Citanterne, med sigende at de fleste havde betalt, da hand og betalte og sagde: At vilde da og betale, og fik de andre Penge tilbage, fik hand og. Lars Olsen Børseim svarede: At saae hverken Huuset gyldig eller ugyldig, men betalte for at vilde være frie Kravet, som ofte var giort. Jens Samsonsen Grønnevig svarede ligesom næst forrige.

Anders Geertsen Kiærevig svarede paa tilspørsel hvorfor hand var gaaet fra Sagen i Jnteressentskab med Almuen? For at være frie for fleere Jndstevninger og Ting Reiser.

Citanterne fremstillede end viidere som Vidner u-stevnte (indstevnte?) Torbiørn Andersen Øfsthuus, Hans Rasmussen Berge, Lars Tostensen Hallerager og Haaver Siovatsen Tvedt, som Citanterne begiærede i Eed tagne, at svare paa følgende Qvæstioner: 1. Om de veed ikke, om Foreeningen var saaleedes indgaaet imellem Almuen og Præsten, at den nye Bispe Stue skulde bygges liige efter den gamle Stue sit Skabelon dog om den var sat kortere? 2. Om Reparationen paa den gamle Stor Stue ikke skulde istandsættes af sam/m/e Almues Penge og forening og først foretagen som dog endnu ey er noget vedgiort. 3de Om ikke har været Kraf efter fleere Penge hos Almuen baade for og efter Helje Schielnæs død siden Huuset blev opført. og 4de Om Almuen ei haver svaret saaleedes naar Huuset efter Contracten bliver opført, saa skal de betale fleere Penge efter Skiønsomhed? Peder Pedersen Næss og Erich Aakre paa egne og medjndstevntes Vegne protesterede imod Eeds aflæggelse af disse fremstillede Persohner som selv er af Præstegiældets Almue. Rætten fandt fornøden at priliminariter examinere hver især, for at erfare hvorviit de ere implicerede i Sagen, og at forekom/m/e at de ei skal giøre Eed i deres egen Sag, imidlertiid forelæste dem Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsiigende: Og fremstoed da

1st Torbiørn Andersen Øfsthuus, og erklærede, at have betalt alt fordret, er fornøiet med at Bispe Stuen bliver staaende, men bliver den nedreeven, og de andre faaer Penge tilbage, venter hand og at faae sit udlagde tilbage. Rætten kunde ikke andet af Vidnets Declaration uddrage, end at hands Vidnesbyrd maatte ansees som i sin egen Sag, og derfor ei kunde tillade ham Eed at aflægge, men maae gierne uden Eed giøre sin forklaring om det tilspurgte? Dertil Comparenten svarede til 1ste At var nærværende, da 6 Mand af Jondals Sogn, og 4 af hver af de andre Sogner, for nogle Aar siden, foreenedes med Peder Næss og Helje Schielnæs, om en nye Bispe Stue at opbygge, da de blev foreenet at den skulde bygges lige efter den gamle, vel kortere men ey længere. 2det Ja den gamle Stor Stues Reparation skulde strax af sam/m/e Almues Penge

1779: 139

som blev lagt til Bispe Stuen besørges og foretages, men veed endnu ei er vedgiort. 3de qst: og 4de Har hørt af de som ei har betalt, at de har holdt Huuset ugyldig, og derfor ei har vildet betale, da det ei er bygt efter Contracten. Dimitteret.

2det fremstoed Hans Rasmussen Berge som declarerede, at har betalt alt hvad hand er fordret, og om Bispe Stuen blev nedreeven, forlanger hand ingen Penge tilbage, men maae erindre at var selv een af de 4 Mænd af Strandebarms Sogn som sluttede foreeningen, der var saaleedes som Torbiørn Andersen Øfsthuus har forklaret. til 2det svarede ligesom Torbiørn Øfsthuus, og at Helje Schielnes skulde besørge det. til 3de Ja. til 4de Som/m/e har betalt, og somme har svaret at ei vilde betale førend det blev bygt efter Contracten.

3de fremstoed Lars Tostensen Hallerager, som declarerede ligesom næst forrige og at var selv een af de 6 Mænd af Jondals Sogn som sluttede foreeningen, hvorfor Rætten ei kunde tillade ham ligesaalidet som næst forrige Comparent at aflægge Eed i sin egen Sag men tilloed ham at giøre sin forklaring, den hand aflagde ligesom Torbiørn Øfsthuus, og det gav ikke om Stuen blev 1 Alen kortere, og kostede den meere end var paalagt, skulde Almuen lægge til. til 2det Erindrer det ikke rættere, end at der skulde blive giort Reparation paa Store Stuen med det sam/m/e og for sam/m/e Penge, og af Helje Schielnes besørges. 3de Ja. 4de Har hørt af endeel at har ei vildet betalt, da Huuset ei er bygt efter foreningen.

4de fremstoed Haaver Siovatsen Tvedt, som forklarede, at har kun betalt de 3 mrk:, og de sidst fordrede ? Mrk: 13 skl: kand hand ei betale eller vil betale. Og var ellers een af de 4re Mænd af Strandebarms Sogn som var med at slutte foreeningen. Rætten altsaa kunde ei tillade ham at giøre Eed, men imodtoeg hands forklaring som følger: 1te At den nye Stue skulde være efter den gamle 10 Alen lang. 2. Ja den skulde først af sam/m/e Penge besørges af Helje Schielnæs. 3de Ja. 4de Ligesom Torbiørn Øfsthuus.

Citanterne derefter tilspurgte Peder Pedersen Næss og Erich Aakre paa egne og øvriges vegne, hvorfor de har bygt Huuset anderleedes end efter Contracten? Rs: Fordi det er almindelig brug overalt, hvor nye Huuse bygges, at de bygges som den/n/e nye Stue bygt er, og blev de der til raadet af forrige Sogne Præst.

Citanterne paastoed Sagen paadømt, saaleedes, at den nye Bispe Stue bliver bortført og Tompten røddiggiort samt de af Peder Pedersen Næss og Helje Schielnæs Enke og Arvinger oppebaarne Penge dem tilbageleveret, eller og et nye Huus efter det gamle forhen nedbrudte derfor opført, og Omkostningerne erstattet med 90 Rd: Saaleedes indloed Sagen under Dom.

Peder Pedersen Næss og Erich Aakre fremlagde skriftl: Jndlæg af gaars dato saalydende: hvilket blev oplæst, og hvorefter de paastoed Dom.

Dommeren fandt fornøden at tilspørge samtlige endnu for Rætten tilstædeværende 16ten Laug Rættes og besigtelses Mænd om Explication i deres foretnings 7de art:, at den nye Bispe Stue ei skulde være bygt forsvarlig. Dertil de samtl: svarede: At Tøm/m/eret ei er fældet

1779: 139b

vel sam/m/en, saa Byrden i Huuset af dets eget Tyngde er {…..} uliige, som giør at det snarere kand behøve Reparation, men kand vel staae naar det om nogle Aar bliver repareret eller først (første) Som/m/er(?), og \ellers/ bliver bekosteligere ja vel dobbelt, meere end et Huus efter det gamle, at vedligeholde.

Begge Parter var Dom begiærende, og paastoed Peder Pedersen Næss og Erich Pedersen Aakre, at blive tilkiendt Omkostninger 90 Rdr:

Sagen blev til Doms til i morgen, da Natten nu er paafalden, optagen.

Anden Dagen den 16de oct: blev Rætten sat i foreskrevne Sag med de gaars dato anførte Laug Rættes Mænd, og efter samtlige Parters sammenkaldelse for Rætten, da først blev anført denne Aastæds Doms Forretnings bekostning, nemlig:

Jncamination, Dommens beskrivelse og Forsegling	0	5 mrk:	4 s:
Stemplet Papiir dertil		4	8
2de Dages Forretning	3		
Skyds hiem 3 Mand og baad 6 Miil á Miil 2 mrk:	2		
Diætpenge 2de Reise Dage	1	2	
Lensmanden for Laug Rættets tilsigelse og frembringelse	1		
Samtlige 8 Laug Rættes Mænd for deres lange Reise fra et andet Sorenskriverie og Skibreede ialt	9	4	
Rættens underholdning	2		

Alle ovannemnde postar bet: ----------
Summa 20 3 12

Derefter blev udi foreskrevne Sag afsagt følgende

Dom

Af Strandebarm, Waraldsøe og Jondal Sogners Almue, har en stoer deel her til Rætten ladet indkalde Peder Pedersen Næss og afg: Helje Samsonsen Schielnes Arvinger, for at da disse 2de Mænd havde paataget sig at opbygge en nye Bispe Stue eller Herre Kam/m/er paa Præstegiældets Præstegaard Jvershuus, som Almuen tilkom at vedligeholde, i stæden for den gamle som skulde nedrives, have de givet denne nye bygning en anden og bekosteligere jndretning end som ere accorderet, og fordret derfor større betaling end først var erlagt, og \som/ Citanterne formeener, en liige Bygning indrættet som den gamle, kunde kostet; hvor formedelst Citanterne paastaaer de indstevnte tildømte at borttage denne nye Bygning fra Tompten, og opføre en anden efter den gamle og nedreevne, eller tilbage betale de allereede paa den nye bygning af Almuen oppebaarne Penge, samt Omkostninger at erstatte. Hoved Citanterne har derefter ved Ventilation under Sagen erholdet jndstevntes tilstaaelse, at det var accorderet, det den nye Bispe Stue skulde opbygges liige efter den gamle samt ved Besigtelses Forretning af 15de octob: 1779 faaet beviist baade den nye Bygnings forskiællighed fra den gamle, som meget større end den forrige, samt at til den nye bygning ei er brugt fuldkom/m/en gode Materialier, og Bygningen ei feld..(?) f..t(?) forsvarlig, med viidere, saa og at en Bispe Stue liige efter den gamle, kunde vært opført for 126 Rdr: Peder Pedersen Næss og Helje Samsonsen Schielnæs Arvinger, har som Contra Citantere, contra ladet indstevne, de med deres paaliignede Contingent resterende Almue sam/m/e tilligemed saavel Besigtelses som denne Processes Omkostninger skadesløs at betale, og derpaa at liide Dom, men(?) Contra Citanterne for Hoved Citanternes tiltale at vorde friefunden. Contra Citanterne har derefter i Rættelagt een den 17 Aug: 1778 holden formelig Besigtelses Forretning paa denn Bygning, men

1779: 140

hvilken Hoved Citanterne vil paastaae svækket og annulleret ved seenere Besigtelse af forbem:te 15de oct: 1779, samt fremlagt Mandtal eller Liste No: 3 paa de resterende og nu contra indstevnte, som viiser hvilke og hvor meget hver resterer, samt iblant andet, at der allereede er betalt 154 rd: 5 mrk: 10 s: Viidere et Jndlæg fra endeel af Almuen som frasiiger sig Sagen, og i mindelighed har rættet for sig tilligemed endeel fleere som bemelte Liste udviiser, der i mindelighed har betalt. Hoved og Contra Citanterne har derefter begge hver med sin Paastand indladt Sagen til Doms. Hvad angaaer den saa løselig anmelte gamle Stor Stues Reparation af de til den nye Bispe Stue henlagde Penge; da siden ei er oplyst hvori eller hvor stoer sam/m/e Reparation behøvedes kand sam/m/e ei her komme under Paadømme. Jhenseende til den opbygte nye Bispe Stue bliver Qvæstionerne i denne Sag 1ste Om den nye Bispe Stue bør blive staaende, eller nedrives? 2de Hvad i første fald for den nye Bygning skal betales? 3. Hvem Omkostningerne paa begge Besigtelserne og den øvrige Sag bør kom/m/e til Last? Hvad det første angaaer: Da bør vel foreeningen og accordten holdes, og den nye Bispe Stue været bygt efter den gamle; Men derimod sees af den \første og/ seeneste holte Besigtelses Forretning, at den gamle var alt for upasselig efter nu værende Bygnings maade, saa at naar en nye bygning skulde opføres, skulde den ei indrættes efter brug for et par hundrede Aar siden, men efter nærværende tiids maade, og derudi kand denne nye Bispe Stue ikke ansees overflødig eller overdaadig. Ligesom og foreeningen og accordten bør holdes i deres Reellite, bør og sam/m/e i henseende alle formaliteter i agt tages; Men herudi har Almuen ei opfyldt denne Pligt i følgende: a: At de ei strax da Anlægget blev giort eller efterhaanden under Bygningen, eller i mindste strax den \var/ færdig, protesterede imod

bygningens forskiællighed; Men b: derimod tiet stille indtil efter nogle Aars forløb, da den eene af Entrepreneurerne var ved døden afgangen, og de bliver søgt for det resterende, og saaleedes c: Ligesom stiltiende approberet den nye Bygning saaleedes som den er opført, hvilket d: de af Almuen som ved Jndlæg i Sagen udtrykkelig har anseet sam/m/e døgtig, derved expresse har givet tilkiende, hvor foruden e: den endnu større deel af Almuen som have betalt fyldest alt det fordrede, ei anderleedes kand ansees, end som Persohner der haver været fuldkommen fornøiede med Bygningen. Da nu saaleedes ved disse Omstændigheder, Bygningen af endeel af Almuen ligesom ved seenere accordt deels tydelig præsumeret, deels stiltiende, er approberet, og samme af den øvrige Almue er forsømt i rætte tiid at paaanke, samt den passelig efter disse tiiders maade og andre Præstegaarders bygninger Landet til Ziir(?) og Almuen til Ære \Materialierne og i den eene besigtelse anseet lige saa forsvarlig, som uforsvarlig i den andre/ hvorimod en anden \bygning/ som den gamle, vilde overalt ansees upasselig, nu af nye at opbygge. Saa vilde det blive stridende imod Tingens og Sagens Natur \samt? billighed/ at sam/m/e nu efter saa mange Aars forløb den har staaet upaaanket paa lovlig maade, skulde nedrives; Men derimod hvad 2de post angaaer; Da bør og ikke Almuen betale meere for den nye bygning, end hvad en anden liige efter den gamle kunde kostet, men det øvrige bliver for Entrepreneurernes egen Regning, som en af dem uden expresse Contract giort større bekostning, og hvilket øvrige efter Besigtelses Forretningen er skiønnet og anseet at være 107 rd: 1 mrk: 3 s:, som fradrages Bygningens gandske Summa 233 rd: 1 mrk: 3 s:, samt end viidere fradrages 12 Rd: som Besigtelses Forretningen af 17 Aug: 1778 viiser at den gamle Bispe Stue er solgt for, og 17 Rd:, som Entrepreneurernes i samme Besigtelses Forretnings inddragne Regning viiser, af Sl: Hr: Marker og andre godvillige at være givet til Vinduer: j alt som afgaaer 136 rd: 1 mrk: 3 s:

1779: 140b

Da den bekostning hvormed den nye Bygning bør betales af Almuen bliver 97 Rd:; Og da efter Contra Citanternes egen fortegnelse fremlagt 7 Maj 1779, af dem er oppebaaret 154 Rd: 5 mrk: 10 s:; Saa bliver Almuen at tilbagegive {……} af Entrepreneurerne den Summa 57 rd: 5 mrk: 10 s: som ei paa anden maade \efter denne Sags Anlæg og Procedure/ kand gotgiøres end liigemeget til hver som har betalt alt eller noget, da ikke kand komme i betragtning, at nogle have betalt fuldt eller meere end andre, saasom saadan betaling er skeet godvillig og utvungen. 3die Betreffende Processens og alle Forretningernes bekostninger, da naar considereres og overveies alle under den 1ste post anførte grunde, og tillige at den d: 17 Aug: 1778 holte Besigtelses Forretning er saa meget meere end den seenere i faveur af Entrepreneurerne, sees at Almuen, deels ved deres u-eenighed imellem sig selv, deels at nogle har udtrykkelig approberet bygningen, andre stiltiende med at erlægge fyldest betaling, og deels de øvrige med deres lange Taushed, har ligesaavel som Contra Citanterne ved det at disse ei nøie har holdt sig den første Foreening efterretlig, foraarsaget hinanden de ibragte Omkostninger. Efter saadanne denne Sags Omstændigheders nøieste Overveiende bliver herved for Rætt kiendt, dømt og afsagt: At bemelte nye opbygte Bispe Stue bør blive staaende og vedligeholdes til Bispe Stue paa Jvershuus Præstegaard; Men Peder Pedersen Næss og Helje Samsonsen Schielnes Enke og Arvinger, betale tilbage de efter Besigtelses og Taxations Forretning af 15 oct: 1779, og ovenstaaende Demonstration formeget oppebaarne 57 Rd: 5 mrk: 10 s: til de 243 Almues Mænd, som Jndlægget No: 3, viiser at have betalt alt eller noget til hver 22 8/9 skilling skriver Toe og tyve 8/9 deel skilling. Processens og Forretningernes bekostninger ophæves paa begge siider. Det til udreedelse tildømte efterkommes inden 15ten dage efter denne Doms lovlige forkyndelse under Adfærd og Executions tvang efter Loven. Udstæd til Almuen

Schonevig Skibreedes Høste Ting den 11te Novembr: 1779 holdet paa Gielmervigs Tingstæd i overværelse af V: og V: Hr: Foget Koren, Skibreedets Lensmand Christopher Pedersen Gielmervig, tingsøgende Almue og Laug Rættes Mænd
1. Ole Tollevsen Lechnes 3. Halvor Østensen Entvedt 5. Jon Larsen Lechnes
2. Niels Gundersen Schrome 4. Torjus Pedersen Bielland 6. Erich Haldorsen Lechnes 7. Johannes Samsonsen Lechnes 8. Mons Jversen Skaalnes.

Allerunderdanigst og underdanigst publiceret Collegii og høi Øvrigheds Foranstaltninger ligesom fol: 124a. og 120b. undtagen Forordningen om Westindisk Handel, dto: om Skoeleholderes børn, dto: om Qvæg-Sygen, hvilke nu ere over alt publicerede.

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examineret og befunden som her bag i Protocollen findes tilført, i overværelse af Laug Rættet, Lensmanden, Skaffer Mons Jversen Schaalnæs og Peder Christophersen Schaalnæs.

Pante Bogen til Udslettelse
Ole Nielsen Opstvedts Obligation til Ommund Matre 50 rd: 15 Juni 1764 No: 2 p: 238 qvitteret 14 Juni 1779.
Siur Larsen Jndre Tungesvigs Obl: 200 rd: til Niels Yttre Tungesvig 15 Maj 1767 No: 2 p: 335 qvitteret 15 Juni 1779.

Pante Bogen til jnddragelse

1779: 141

Johannes Siursen Braaschaats Skiøde til Lars Johansen p: 9 mrk: Smør i Braaschaat d: 13 Nov: 1778.
Kongl: allernaadigst Bevilling for Lechnes Saug 11 Janv: 1779.
….. Ellervig Saug d: 20 oct: 1767.
….. Gielmervig Saug d: 9 Junii 1768.

Som Aftenen paatrængte, beroer Tingets Continuation til i morgen.

Anden Dagen den 12te Novemb: 1779 continuerede dette Ting.

Pante Bogen til Udslettelse
Ole Johansen Hillesdals Vilkors Contract til Marithe Tollevs Datter af 2 Dec: 1769 No: 2 p: 440 mortificeret 11 Nov: 1779.

Pante Bogen til jnddragelse
Auct: Sk: fra Frue Dahls Stærvboe til Foget Dahl paa Schonevigs Konge Tiende dat: 21 Sept: 1778.
Ole Hillesdahls Obl: til Helje Rasmussen Sævereide paa 300 rd: 1 pr: i No: 36 H: C: gds: (Halsnøe Closter gods) Hillesdal 1 Løb 1 Bukkeskind d: 12 Janv: 1779.
Gunder Torgersens Obl: til Leutenant Wilhelm Dahl 99 rd: 1 pr: i Nedre Sæbøe No: 5 H: C: gods 1 Løb 1 Hud d: 11 Nov: 1779.
Niels Tollevsen Yttre Svindland No: 22 S: E: gds: (SelvEier gods) Vilkors Contract til Tollev Nielsen og Hustrue d: 11 Nov: 1779.

Pante Bogen til Udslettelse
  Knud Gundersen Schromes Vilkors Contract 2 Marti 1779 mortific: 11 Nov: 1779 No: 3 f: 187b.

Opsat Sag fra fol: 105a. Lars Teigen contra Mons Ebne.
Siden Mons Larsen Ebne anmelte at ei have faaet sit agtende TingsVidne ført; Saa beroer Sagen til Sommer Tinget 1780.

Opsat Sag fra fol: 107b. Anders Sælsaas og Hans Molnes contra Johannes Løvigen.
Anders Poulsen Sælsaas og Hans Rasmussen Molnes mødte og fremstillede de indstevnte Vidner, hvoraf mødte Mons Larsen Ebne og Peder Christophersen Skaalnes, da Knud Tarraldsen Aaseim ei endnu mødt, hvilke Vidner hand begiærede stædet til forhør.
  Vidnerne blev forelæst Eedens forklaring af Lov bogen med formaning til Sandheds udsigende.
  Citanterne fremlagde belagt med Stemplet Papiir Copi af omstevnte Contract 21 Dec: 1771, som de begiærede oplæst, og Vidnerne examineret om sam/m/es rigtighed, samt paastoed at Johannes Olsen Løvigen som har faaet Originalen i hænde, samme skal fremlægge.
  Johannes Olsen Løvigen blev paaraabt men mødte ikke.
  Af Vidnerne fremstoed som
  1ste Vidne Mons Larsen Ebne som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: At erindrer ikke for hvor mange Aar siden, men om Vinters tiid før Juul var Vidnet tilstæde paa Millie, da der vare forsamlede Johannes Løvigen, Brønnille Niels Datter, Hans Molnes, og Peder Skaalnæs med fleere, da erindrer ei om fleere Documenter bleve expederede, end en Contract som blev skreven, iblant andet saaviit nu efter saa lang tiids forløb kand erindres, indeholdende, at Johannes Løvigen skulde svare Brønelle Niels Datter Aarlig Vilkor 15 Voger Korn, 6 Smalers og 6 Gieders Foster, det halve Korn om Høsten, og det halve Kyndelsmisse tiider, og i mangel deraf skulde der sættes Love Mand ind at optærske det paa hands bekostning, frie Mæling, frie Kirke føre!! (skyss til Kirke), et støkke Skov at udviises til hendes brændeveed, hvortil hand til førselen skulde skaffe Øg 2 Kiørs Foster, samt at hand skulde sætte Huusene i god stand naar \en/ Odels baaren vilde tiltræde Jorden \Løvigen/ som skulde til….des(?) ham at løse til 15 Aar, Frie Tompt til at sætte sig Huus paa, uden afgift, da og blev omtalt at hun skulde for billig afgift, være nærmest at faae et støkke Bøe. Naar Odelsmanden dreev ham, skulde Johannes Løvigen faae 10 Rd: af ham, for hver Aars Vilkor hun havde faaet. Meere erindrer ikke, uden Contracten blev ham fore-

1779: 141b

læst. Dette alt indgik Johannes Olsen Løvigen, og derpaa blev Contract skreven, erindrer ei rættere end paa Stemplet Papiir, og erindrer ei rættere end hand tilligemed Peder Skaalnes har siden seet den hos Johannes Løvigen, men erindrer ikke om Johannes Løvigen da underskrev den, dog forom førte Poster tilstoed og tilbøed Johannes Løvigen, da Johannes Østreim kaldet, frievillig.
  Fremstoed 2det Vidne Lensmand Peder Christophersen Skaalnæs som aflagde Eed og forklarede: At 1771 Dec: Maanet \før Juul/ var Vidnet tilligemed Knud Aaseim tilkaldet ved det før omvundne, da Brynille Niels Datter gav Skiøde til Johannes Olsen Østreim paa Løvigen, hvorved og nogle af hendes børns Formyndere bortskiødede deres Myntlingers Andeel i sam/m/e Jord, da og blev indgaaet af Johannes Olsen Løvigen, at skulde lade sig udløse af Odelsmanden i 15 Aar, og saa længe skulde Johannes Løvigen boe der, men derefter lade sig løse, af Børnene hvem ældst blev levende paa den tiid i fald de ældre imidlertiid

døde, da Johannes Løvigen naar hand blev udløst, skulde have /: erindrer ei af hvem betalt :/ 10 rd: Aarlig for saa mange Aar hand havde givet Brønelle Niels Datter Vilkor i de 15 Aar, holde Huusene i stand, enten som uskammet(?), eller at en Mand kunde boe u-skad. Brønille {Lars} \Niels/ Datter skulde nyde Vilkor af Korn, men mindes ei hvor meget, uden det skulde være 15 Voger, noget j Høstens tid og noget siden \efter Juul/ det hun i mangel deraf selv maatte lade udtærske, 2 Kiørs og endeel Gieders og Souvers Foster, alt begge slags omtrent(?) 12 stk:, saaviit mindes, et støkke Skov til brændeveed, som Johannes Løvig skulde skaffe hende Øg at hiem føre; jøvrigt ang:de Vilkoret forklarede som forrige Vidne. Da blev derpaa skreven formelig Contract paa Stemplet Papiir, sam/m/e for alle vedkom/m/ende tilstæde værende oplæst, af Johannes Olsen selv underskreven {…} dog erindrer ei saa vist om hand underskrev eller holdt paa Pennen, men hands Signet blev sat paa Contracten, hvortil hand siden(?) leverede det, og alt foranførte indgik hand gandske godvillig. Vidnet erindrer ei de fleere poster som Contracten indeholder.

Fremstoed 3de Vidne Knud Tarraldsen Aaseim som blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende, samt aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: At for 7 eller 8 Aar siden før Juul passerede ligesom 2det Vidne har forklaret: Vilkoret erindrer ei hvor mange Voger Korn, 2 Kiørs Foster og Søver (Souer) og Gedder ligesom 2de Vidne har forklaret, Gaardens Huse skulde Johannes Løvigen holde i beboende stand, i øvrigt derom som første Vidne. Dette Johannes Løvigen indgik, godvillig, da derpaa blev skreven Contract, erindrer ei, men tænker den blev skreven paa Stemplet Papiir, veed ei vissere end den blev oplæst, kand ei siige eller mindes om Johannes Olsen underskrev den, veed ei heller om hands Signet blev under{skrevet}sat. Erindrer ei viidere, uden hand hørte Contracten oplæse. Den i Rættelagde Copie blev oplæst \for alle Vidnerne/ og lyder saaleedes: Vidnerne erklærede under aflagte Eed at synes ei rættere end dette er en rigtig Copie af Originalen, men ingen veed, hvem toeg Originalen til sig. Johannes Olsen Løvig begiærede Vidnerne tilspurgt, om de haver været med, da denne Copie blev skreven efter Originalen? Rs: Nej ingen af dem. Vidnerne blev

1779: 142

med begge Parters minde dimitteret.

Johannes Olsen Løvigen protesterede imod Vidnesbyrd paa Ord efter Aar og dag, og har Comparenten ei nogen Original heraf, ei heller nogen saadan har indgaaet, saaviit hand mindes, mindre mindes noget sligt at have underskrevet.

Citanterne paastoed Dom efter Jndstevningen, og Johannes Olsen tildømt at fremlevere Originalen, eller udstæde nye Contract, og sam/m/e i alt opfylde, samt erstatte Omkostninger skadesløs.

Johannes Olsen Løvigen begiærede Sagen udsat til Som/m/ertinget 1780 til den tiid Sagen beroer.

Opsat Sag fra fol: 106b. Anne Ols D: Wigen contra Mons Larsen Ebne.
Citantindens Laugværge anmelte at mangle et Vidne Peter Petersen som hand til Som/m/ertinget 1780 vil forestille, derefter begiære Sagen udsat.

Mons Larsen Ebne anmelte at have med lovlig mundtl: Varsel ladet indkalde til dette Ting og tiid Anne Ols D: Teigendalsvigen med Laug Værge Knud Tarraldsen Aaseim til at betale Huuse Aaboed paa Pladsets Huuse 18 rd: 5 mrk:, samt hun at varsle Creditorer og MedArvinger at tage deel i sam/m/e skade, siden det ei blev observeret i hendes Mands Skifte, samt at betale ham for 18 ugers tilsyn i hendes Svaghed, derom at høre Vidner og liide Dom, samt at høre Vidner hvorfor hun kom af Huuset, og at hand ey har nægtet hendes Eiendeele, saa og erstatte Processens Omkostninger.

Lensmanden Peder Christophersen Schaalnes og Ole Andersen Schoge afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet samt at have stevnet Knud Tarraldsen Aaseim for at have nægtet at fremviise bemelte Anne Ols Datters Mands Skifte, saa og at have stevnet som Vidner Ole Tollevsen Lechnes og Jon Larsen Lechnes, Torbiørn Halvorsen Mortvedt, og Mons Jversen Schaalnes, alle under Faldsmaal.
Contra Citanten fremstillede de indstevnte Vidner som blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende, og fremstoed som
1ste og 2det Vidne Ole Tollevsen Lechnes og Jon Larsen Lechnes som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: At for Juul 1777 have de efter Contra Citantens forlangende udsagt Anne Ols Datter af Pladset Teigendahlsvigen at fløtte næste Vaar Fardag, og giøre Huuset ryddig med Pladset. Dimitteret.
Fremstoed som 3de og 4de Vidne Torbiørn Halvorsen Mortvedt og Mons Jversen Skaalnæs som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: At have Høsten 1778 i Nov: eller Decemb: Maanet, uden Hr: Fogdens Opnævnelse, efter Mons Larsen Ebnes forlangende besigtiget bemelte Pladses Huuse, og anseet deres brøstfældighed og Aaboed til 18 rd: 5 mrk:, og siden, denne Sommer efter St: Hans tiid have de efter en skriftl: Seddel som de ei \læste/ men Mons Ebne læste for dem og foregav var Opnævnelsen fra Hr: Fogden, atter besigtiget samme Pladses Huuses Aaboed, og taxeret til 18 rd: 5 mrk:, men erindrer ey speciel hvormeget Aaboed blev lagt paa hver Huus for sig. Samme tiid fordrede Knud Aaseim Enkens tøi, af Mons Larsen Ebne som sagde ja at vilde levere det imod at faae sine Omkostninger og Huuse Aaboed betalt \af Knud Aaseim/. Mons Larsen Ebne da udbar noget paa Gaarden, men da Knud Aaseim ei vilde indestaae for Sagen, førte hverken Knud Aaseim eller Anne Ols Datter noget derfra. Dimitteret.
Fremstoed som ustevnt Vidne Anne Peters Datter, som aflagde Eed og forklarede: At Anne Ols Datter Teigendahlsvigen kom fra Huuset fordie Mons Larsen Ebne var for ond med hende

1779: 142b

u-agtet Anne Wigen gav Mons Ebne en graae Souv. Anne Wigen laae syg nogen tiid i 5 á 6 uger Vidnet var hos hende, og i den tiid kand ei sige at Mons Ebne underholdt hende, saasom naar hand kaagte, gav hand hende, og naar hun kaagte, gav hun ham. Mons Larsen Ebne, som ofte faldt Vidnet i Talen og lagde hende Ord i Munden, blev advaret sig derfra at entholde under Forordningens Straf. Vidnet veed ei viidere at forklare end før omvundet er. NB: Da endnu Mons Larsen Ebne vedblev at falde Vidnet i Tale og lægge det Ord i Munden, tilfindes hand at bøde til Justitz Cassen efter Fr: 3 Marti 1741 a: 14 Toe Lod Sølv er 1 rd: Vidnet blev med begge Parters minde dimitteret.
Sagen beroer til Sommer-Tinget 1780.
Knud Tarraldsen Aaseim og Anne Ols Datter nægtede at have ført noget af sidstmeltes tøi fra Pladset.
Sagen beroer til Sommer Tinget 1780.

Nye Sag
Anne Ols Datter Enke efter Halvor Erichsen Teigendahlsvigen med Laugværge Knud Tarraldsen Aaseim anmelte at have med lovlig mundtlig Varsel ladet indkalde til dette Ting og tiid Mons Larsen Ebne at høre Vidner \stevnte og ustevnte/ og liide Dom til at betale Bøder og Omkostninger for sidstafvigte Vinter længe efter Juul at have slaget Citantinden med et Riis af en Feie-Kost el: Sobe-Lime.
Som Vidner indstevnet under Faldsmaals Straf Jngeborg Ols Datter da tienende Mons Lars Ebne, sit Eedelige Vidnesbyrd i Sagen at udsige.

Stevne Vidnerne Mons Jversen Skaalnes og Lars Ommundsen Tielle afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Mons Larsen Ebne protesterede imod indstevnte Vidnesbyrd som da Comparentens egen Tiener. Rætten kunde ikke nægte hendes Vidnesbyrds antagelse, men loed ankom/m/e paa endelig Dom hvorleedes sam/m/e kand ansees. Thi blev hun fremkaldet og forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende, og derpaa aflagde sin Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: At afvigte Vinter en Aften kom Mons Larsen ind i Anne Wiigens Stue hvor hun laae syg, og de kom til at skiændes, og Mons Larsen bad Vidnet hænte Riis til at dænge el: slaae, Anne Wiigen med, det Vidnet ei giorde, og ei saae at Mons Larsen Ebne fik eller toeg noget Riis eller Lime, ei heller saae hand sloeg hende, men Vidnet løb af Stuen, og da stoed Mons Ebne for hendes Seng og skiændtes, og hun bad for sig, og sagde lad være mig, og hun kyste paa haanden og vilde give Mons Ebne, da hand truede at vilde kaste hende ud. Mons Larsen Ebne sloeg vel en Skaal Vand paa hende, og slængte en Øse i Sængen til hende, men saae ei viidere, men hørte hun klagede sig for sine Hænder. Dimitteret.
Mons Larsen Ebne som saae intet beviist af dette usandfærdig opdigtede, paastoed Sagen afviist, og sig erstattet Kost og Tæring for sit møde i slig Sag 3 Rdr: og saaleedes paastoed Dom.
Citantinden begiærede Sagen udsat til Som/m/er Tinget 1780, til den tiid sam/m/e beroer.

Opsat Justitz Sag fra fol: 107a. Fogden contra Johannes Olsen Løvigen \for Lars Sund/
Hr: Fogden fremstillede som Vidner Peder Eliassen

1779: 143

Næss, Morten Rosendal Skomager og Hustru Wilhelmke Magnus [Datter], som alle mødte, ligeleedes mødte som lovlig varslet den af Johannes Løvigen slagne Lars Erichsen Berg fra Sunde i Qvinherret.
Johannes Olsen Løvigen mødte og nægtede det paastevnte.
Vidnerne blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende. og fremstoed som
2de Vidne Peder Eliassen Næss som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: At omvundne tiid kom Vidnet ind i Stuen hvor Lars Erichsen Berg og Johannes Olsen Løvigen var, og hørte de da skiændtes, da Johannes Løvigen toeg i Lars Smed i Kinden og kneb ham, da Lars Erichsen Smed toeg Johannes Løvigen i Brystet og skiød ham fra sig, hen paa Bænken, derpaa Vidnet skildte dem ad, og der skeede ei meere. Men Lars Erichsen var blodig paa Kinden af Johannes Løvigens Knibe Tag. Dimitteret.
Fremstoed 3de Vidne Morten Petersen Rosendal Skomager ved Skonevig Søen, som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: At omvundne tiid i Vidnets Huus, kom Dispute imellem andre uvedkom/m/ende hvori først Lars Erichsen Berg melerede sig, og siden Johannes Olsen Løvigen imod Lars Erichsen saa de kom i Skiænderie, og Johannes Løvigen toeg med Haanden i vreede efter og paa Lars Erichsen men formedelst mange folk kunde ei see hvor hand traf fat paa Lars Erichsen, derpaa Lars Erichsen toeg Johannes Løvigen i!! i Brøstet, og skuede ham hen paa Bænken, derpaa de bleve skildte ad, hvorpaa Johannes Løvigen toeg Lars Erichsen i Kinden med haanden, saa da hand slap var Lars Erichsen blodig paa Kinden, derpaa Lars Erichsen toeg Johannes Løvigen i Kinden, men saae ei Blod derefter. Dimitteret.
Fremstoed som 4de Vidne Wilhelmcke Magnus Datter forrige Vidnes Hustrue som aflagde Eed og forklarede ligesom 2det Vidne Peder Eliassen Næss. Dim:t:
Hr: Fogden paastoed Dom efter Loven og Sagens Omstændigheder.

Johannes Løvigen begiærede Sagen opsat til Som/m/er Tinget 1780 til fleere \af/ Contra Vidners førelse.
Sagen til den tiid beroer.

Pante Bogen til inddragelse
Lars Larsen Flesches Obl: til Brithe Lars Datter den ældre, ditto den yngre, og Erich Larsen i alt 100 rd: 1 pr: i Flesche No: 64 H: C: g: 18 mrk: Smør d: 3 aug: 1779.
Bevilling paa Storhoug Saug 9 Juni 1768.
…. Wiig Saug d: 9 Juni 1768.

Bygsel Seddel publiceret
Hr: Lieut: Wilhelm Dahls paa 2 L: 18 mrk: i Handeland til Thor Thoersen d: 14 Apr: 1779. Manuf: H: bet: 1 mrk:

Pante Bogen til inddragelse
Bevilling paa Ebne Saug d: 9 Juni 1769.

Nye Sag.
Helje Nielsen Selv Eier paa Tvedt i Føjens Skibreede anmelte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet indkalde til dette Ting og tiid Mons Jørgensen SelvEier paa Sioe at liide Dom til at betale en Koe som hand 1770 har faaet i Leie af jndstevntes Hustru samt erstatte Omkostninger.
Stevne Vidnerne Jon Johansen Nodtvig(?) og Søren Hansen Sætre afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Den indstevnte Mons Jørgensen Sioe blev paaraabt, men da hand ei

1779: 143b

mødte eller møde loed; Saa blev ham given Rættens Laugdag til Sommer Tinget 1780 første dag sam/m/e holdes, at møde og svare til Sagen; hvilken Laugdag Citanten paalægges at tage beskreven og lovlig at lade forkynde.
Sagen beroer til Som/m/ertinget 1780.

Pante Bogen til jnddragelse
Skifte efter Hactor Heinesen Tielmeland 23 aug: 1779.
Haldor Gundersen[s] Skiøde til Jnger (Jnge) Lars Dat: og Torkel Jacobsen paa 2 pd: 15 mrk: Sm: i Wattendal No: 43 H: C: g: d: 11 Nov: 1779 og Lille Wattendal 9 mrk: Smør.
Torkel Jacobsens Obl: til Peder Lien 50 rd: og Niels Tvedt 30 rd: 1 pr: i forbemelte 2 pd: 15 mrk: Smør og 9 mrk: Sm: i Lille Wattendal d: 11 Nov: 1779.
Ditto og Haldor Gundersens Contract om et Plads under Wattendal d: 11 Nov: 1779.

Opsat Sag fra fol: 108a.
Johannes Olsen Løvigen anmelte at have med lovlig Continuations Varsel ladet indkalde Brynille Niels Datter Enke efter Jon Poulsen Løvigen, med Laugværge Hans Rasmussen Molnes, at liide Dom efter forrige jndstevning og høre Vidner stevnte og ustevnte, samt derom at vidne indstevnet under Faldsmaal Straf Peder Christophersen Skaalnes, Knud Larsen Axland, og Torbiørn Halvorsen Mortvedt.
Hans Rasmussen Molnes som Laugværge mødte og paa egne og Brynille Niels Datters vegne vedtoeg lovlig Varsel, ligeleedes mødte Vidnerne, som blev forelæst Eedens forklaring

af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende, og da Citanten begiærede Vidnerne stædet til forhør, fremstoed som
1ste, 2det og 3de Vidne Peder Christophersen Skaalnæs som Lensmand og Knud Larsen Axland samt Torbiørn Halvorsen Mortvedt som medhafte Vidner \ved/ efterskrevne Forretning, hvilke aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: At efter herved fremlæggende Brøla Niels Datter Løvigens pro Memoria til Hr: Fogden 16 Juni 1778 og paategnet Hr: Fogdens ordre 25 Sept: 1778 saalydende: har Peder Christophersen Skaalnes som Lensmand og paa sin Faders Vegne tilligemed de andre 2de Mænd som Vidner, og da Vurderingsmænd, indfunden sig i Dec: Maanet 1778 hos Johannes Løvigen som de \ei/ fandt hiem/m/e, og da de altsaa ei desformedelst fik betaling for det som efter Fogdens ordre blev fordret, udpantede de efter Vurdering som følger: 1 Aaklæde 1 rd: 3 mrk:, 1 dto: 1 Rdr:, 1 dto: 1 rd: 3 mrk:, 1 blaastribet Høi…(?) 4 mrk:, 1 dto: 4 mrk: 1 Kaaber Kiedel 1 pd: 20 mrk: á 8 skl: [er] 3 rd: 4 mrk:, nok for Lensmand og Mænd 1 Aaklæde 4 mrk:, hvilket de leverede paa Lensmandsgaarden Gielmervig og forelagde Johannes Løvigen 14 dage til sam/m/es Løsning, som de sagde til Johannes Løvigens Kone ved Udpantningen. Dimitteret.
Johannes Olsen Løvigen foreviiste en qvittering fra Brøla Niels Datter af 23 feb: 1777, hvorved hand vil beviise at have betalt alt baade for forbiegangen og tilkommende tiid hvad hand med hende har været accorderet om sam/m/e barns opdragelse, altsaa vil paastaae at da Brøla Niels Dtr: har ladet sig accordere til fornøielse, og siden efter udvirket Udpantning, saa bør Brøla Niels Datter skaffe ham sit fra exeqverede Tøi tilbage uden Vederlag, og betale denne Processes Omkostninger.
Hans Rasmussen Molnes kunde ikke vedtage den foreviiste og oplæste qvittering.
Johannes Olsen

1779: 144

Løvigen maatte altsaa begiære Sagen udsat til at afskrive dem foreviiste qvittering paa sit Stemplede Papiir, samt beviise sam/m/es rigtighed i fald det skulde modsiges med de 2de underskrevne Vitterligheds Vidner og derefter begiærede Sagen udsat til Som/m/er Tinget 1780.
Sagen til den tiid beroer.

Nye Justitz Sag.
Velædle og Velviise Hr: Foget Koren anmelte at hannem ved skriftl: Angivelse af 2 Aug: sidstl: var bleven underrættet om at den Dannemand Johannes Olsen Løvigen havde hos sin Svoger Erich Tvedt overfaldet og slaget et betlende Qvinde Menniske ved Navn Mille Pouls Datter, i hvilken anleedning hand ved ordre til Skibreedets Lensmand af 18de sam/m/e Maanet, havde ladet indkalde paa Justitiens vegne til dette Ting bemelte Johannes Olsen Løvigen for at paahøre Vidner og liide Dom for dette forøvede Slagsmaal, til Bøders udreedelse og Omkostningers betaling, dernæst indleverede den ham tilhænde komne skriftl: Anmeldelse som lyder saaleedes.
Som Vidner indstevnt under Faldsmaals Straf Erich Tvedts Kone Guro Ols Datter, Ole Christensen Tielflaats Hustru Siri Ols Datter, Haldor Haldorsen Huusmand under Jndre Næss, hands Hustru Siri Siurs Datter, Hans Rasmussen Molnæs Hustru Jngri Ols Datter.
Stevne Vidnerne Lensmand Peder Christophersen Skaalnes og Ole Andersen Schoge afhiemlede under Lovens Eed at have lovlig stevnet Johannes Løvigen og Hans Molnæs Hustru, samt Mons Jversen Skaalnes og Lars Ommundsen Tielle, afhiemlede at have forkyndt jndstevningen for alle de øvrige.
Johannes Olsen Løvigen mødte og vedtoeg lovlig Varsel, men veed intet af det paastevnte.

Af Vidnerne mødte Siri Siurs Datter, Haldor Jndre Næss Hustru, som blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen, med formaning til Sandheds udsigende, derefter hun aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: At paa Tvedt var Vidnet nu sidst Som/m/er, hvor Mille Pouls Datter var og Johannes Olsen Løvigen kom til, og da Vidnet en dag kom i Stuen sad Mille Pouls Datter og var truden under det eene Øye, og klagede sig at være slaget af Johannes Løvigen, men Vidnet saae det ikke, og da var Johannes Løvigen ei i Stuen, da Vidnet kom ind. Dimitteret.

De øvrige indstevnte og udeblevne Vidner Erich Tvedts Kone Guro Ols Datter, Ole Christensen Tielflaats Kone Siri Ols Datter, og Hans Rasmussen Molnes Hustru Jngri Ols Datter bleve forelagt under Faldsmaals Straf at møde her inden Rætten Som/m/er Tinget 1780 første dag sam/m/e holdes deres Eedelige Vidnesbyrd i Sagen at aflægge. hvilken forelæggelse Lensmanden blev Paalagt lovlig at lade forkynde.

til den tiid Sagen beroer.

Nye Sag.

Ole Rasmussen Løvig Tambour loed ved sin broder Knud Rasmussen Løvigen anmelde at have ladet med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet til dette Ting og tiid indkalde Ole Johansen SelvEier paa Jndre Næss, at høre Vidner og lide Dom for Skiældsord, til Bøder og Omkostninger at udreede, hvorom at vidne indstevnet under Faldsmaals Straf Halvor Tørresen Waldre og Knud Larsen Axland, deres Eedelige Vidnesbyrd i Sagen at aflægge.

Stevne Vidnerne Mons Jversen Skaal-

1779: 144b

næs og Lars Ommundsen Tielle afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnt som tilført er, og forkyndt Jndstevingen for Ole Jndre Næss.

Vidnerne mødte og vedtoeg lovlig Varsel.

Ole Jndre Næss blev paaraabt men mødte ikke eller møde loed.

Citanten fremlagde Hr: Capitain von Biørns skriftl: Jndlæg af 11 hujus saalydende:

Vidnerne blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende og fremstoed som

1ste Vidne Halvor Tørresen Waldre som aflagde Eed og forklarede: At i Liig færen i denne Høst paa Mortvedt, ved Michaelii, kom begge Parter i Mund Trætte sam/m/en, da Ole Rasmussen Løvigen bad om Freed, dertil Ole Johansen Jndre Næss sagde: Du skal ei faae Freed, jeg skal rive Dig levende sønder. De vare begge drukne. Dimitteret.

Fremstoed 2det Vidne Knud Larsen Axland som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: Ord til Andet som forrige Vidne. Dimitteret.

Citanten fremstillede som ustevnt Vidne Lensmand Peder Christophersen Skaalnæs som Aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede, ligesom de forrige Vidner med den forskiæl at erindrer ei enten Ole Johansen Jndre Næss sagde at vilde rive, eller at vilde slide Ole Rasmussen levende sønder. Dimitteret.

Da indstevnte Ole Johansen Jndre Næss ikke mødte eller møde loed; Saa blev ham given Rættens Laugdag til Som/m/er Tinget 1780 første dag sam/m/e holdes at møde og svare til Sagen; hvilken Laugdag Citanten paalægges at tage beskreven og lovlig at lade forkynde.

Sagen til den tiid beroer.

Nye Sag.

Reinert Larsen Underhougen anmelte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet indkalde til dette Ting og tiid Mons Larsen Ebne, Beviiser at see i Rætte lagt og Dom at liide, i anleedning at Citanten ved en Hiem tings Aastæds Dom var tildømt at betale til Mons

Larsen Ebne og Endre Torkelsen Heggen 22 rd: i Omkostninger, som de ham under Trudsel af Execution har aftvunget, men derefter er samme Hiem tings Dom ved Laugtinget underkiendt, hvorefter Citanten har tilbage fordret sam/m/e 22 Rd:, men da hand dem ei har kundet erholde, vil paastaae af Mons Larsen Ebne sig tildømt at nyde den halve Summa 11 Rd:, tilligemed denne Processes Omkostninger at erstatte. For Processens skyld er stevnet Endre Torkelsen Heggen.

Stevne Vidner Ole Halvorsen \Stor/ Eide og Jan (Jon) Madsen Osen under Roa, afhiemlede under Lovens Eed lovlig at have forkyndt saadan jndstevning for Endre Torkelsen Heggen.

Citanten manglede Stevne Vidner til afhiemling af Mons Larsen Ebnes jndkaldelse, og deri var bleven fixeret af den som sam/m/e sig havde paataget, hvorfor hand vil have sig sin tiltale reserveret; hvorfor hand maatte begiære Sagen til Continuations Varsel udsat til Som/m/ertinget 1780.

til den Tiid Sagen beroer.

Nye Sag.
Mons Larsen Ebne fremstoed og anmelte at have i følge Hiemtings Dom afsagt ved Skonevigs Skibreedes Som/m/er

1779: 145

Ting den 15 Juni 1779, ladet ved mundtl: Kald og Varsel til dette Ting og tiid indkalde Lars Knudsen Huusmand paa Teigen under Jxdal, at høre sin benægtelses Eed, at hand ei har slaget Lars Knudsen Næve Hug, og ikke med magt lagt ham eller slaget eller stødt ham til Falds i Jorden, omtrent midt i Octobr: Maanet 1778 ved Aalunds Giæstgiverie.

Lars Knudsen Teigen mødte og vedtoeg lovlig Varsel samt foreviiste bemelte Dom og begiærede den af Rætten paategnet, samt overloed til Mons Larsen Ebne at aflægge sin Benægtelses Eed efter bemelte Dom.

Mons Larsen Ebne fremstoed og erbøed sig sin Benægtelses Eed efter Jndstevningen og bemelte Dom at aflægge; Thi blev ham forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning at vogte sig for Meen Eed.

Mons Larsen Ebne derpaa blev forelæst saadan Eeds Formular grundet i bemelte Doms Forskrift, som følger: At ieg Mons Larsen Ebne ikke har slaget Lars Knudsen Teigen som her ved Rætten nærværende, Næve Hug, og ikke med Magt lagt ham eller slaget eller stødt ham til Falds i Jorden, omtrent midt i Octobr: Maanet 1778 eller anden tiid i sam/m/e Maanet ved Aalunds Giæstgiverie. Saa sandt hielpe mig Gud og hands hellige Ord. Samme Eed Mons Larsen Ebne corporlig for Rætten aflagde Ord for Ord med oprakte fingre efter Loven, og bekreftede med Lovens Eed.

Derefter hand begiærede TingsVidnet sluttet.

Dommen blev Lars Knudsen Teigen tilbageleveret.

Saaleedes det passerede som Tings Vidne sluttet.

Nye Sag.
Lars Mathiassen Ebne loed ved sin Søn Knud Larsen Axland anmelde at have med lovlig mundtl: Varsel ladet til dette Ting og tiid indkalde Mons Larsen Ebne, at høre opsigelses Vidner Hans Rasmussen Molnæs og Torbiørn Halvorsen Mortvedt, samt liide Dom til at betale efter sin Revers Capital 100 Rd:, samt erstatte denne Sags Omkostninger.

Stevne Vidnerne Peder Christophersen Schaalnæs og Ole Andersen Schoge afhiemlede under Lovens Eed saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er, og ligeleedes indstevnt bemelte Opsigelses Vidner under Faldsmaal.

Mons Larsen Ebne mødte og meente at sam/m/e 100 rd: kunde komme paa hands Anpart som ham tilhørende, og uddeelt til ham for sin Part ligesom til hands Sødskende, af hands Fader, altsaa Jndstevningen ugrundet og ubeføiet.
Citanten fremlagde en Original Revers af 30 oct: 1777 af Mons Larsen Ebne som blev oplæst og lyder saaleedes:
Derefter fremstillede bemelte Vidner som blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende, hvorefter bem:te Hans Rasmussen Molnæs og Torbiørn Halvorsen Mortvedt aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: At i Høe Slaatten afvigte Sommer vare de udsendte af Lars Mathiassen Ebne at kræve Mons Larsen Ebne 100 Rd: som Lars Mathiassen havde hos ham til gode, at betale til Michaelii sidst: Dertil hand svarede: At vilde først viide hvor Knud Axland havde giort af de 100 Rd:, hand (h?)avde under sine Hænder. Derpaa de aflagde deres Eed med oprakte fingre efter Loven.
Original Reversen blev Knud Larsen Axland tilbageleveret, til viidere.
Knud Larsen Axland begiærede Dom til bem:te 100 rd:s betaling med Rente fra jndstevningens dato til betaling skeer, samt denne Processes Omkostninger skadesløs at erstatte.
Mons Larsen Ebne begiærede Sagen opsat til Som/m/er Tinget 1780.
til den tiid beroer.

1779: 145b

Nye Sag.
Mons Larsen Ebne anmelte at have til dette Ting og tiid ladet indkalde Johannes Samsonsen Leithe for ubeqvæms Ord, derom at høre Vidner og liide Dom, til Bøder og Omkostninger,
Johannes Samsonsen Leithe mødte og vedtoeg lovlig Varsel.
Mons Larsen fremstillede som ustevnte Vidner Ole Andersen Schoge, Rasmus Jacobsen Teigendalsvigen, Jacob Rasmussen Teigendalsvigen, som blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende, da fremstoed som
1ste Vidne Ole Andersen {Selv} Leilænding paa Schoge som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: At for en Maanets tiid siden hos Mons Larsen Ebne, blev talt imellem begge Parter om et Giærde Skifte imellem Mons Larsen Ebne og en fattig Huusmands Enke, og da Mons Larsen i alle tilbud giorde hindringer, sagde Johannes Leithe: Du farer ad som en Bøddel, og ieg troer Du er det og. Dimitteret.
2det Vidne Rasmus Jacobsen Teigendalsvigen fremstoed og aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven, og forklarede ligesom 1ste Vidne, alleene med den forskiæl i Ordene at Johannes Leithe sagde: Du farer ad som en Bøddel. Dimitteret.
Fremstoed 3de Vidne Jacob Rasmussen Teigendalsvigen som aflagde Eed og forklarede ligesom 2det Vidne. Dimitteret.
Mons Larsen Ebne paastoed Dom.
Johannes Samsonsen indloed Sagen under Dom;
Thi blev udi denne Sag afsagt følgende

Dom

Mons Larsen Ebne har indstevnet Johannes Samsonsen Leithe for at have skiældt sig for Bøddel: Det paastevnte er beviist; Men da Bøddel er en Ærlig Bestilling og i intet foragtelig; følgelig Mons Larsen Ebne ei søgt noget til Vanære eller paa sit ærlige Navn; Saa kiendes og dømmes for Rætt og herved afsiges: At Johannes Samsonsen Leithe bør for Citantens tiltale i denne Sag aldeeles frie at være.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i morgen.

Tredie Dagen den 13 Novembr: 1779 continuerede dette Ting.

Brand Tings Vidne.
Velædle og Velviise Hr: Foget Koren loed tilføre at hand til \sit/ allerunderdanigste Regnskabs bielæg udbad sig af Rætten, at maatte blive tilspurgt den tilstæde værende Almue og Skibredets Lensmand, om et paalidelig Svar hvorleedes Bondemanden Biørn Olsen Amland havde opsat de Huuse igien som ved en ulykkelig Jldsvaade Natten imellem den 3 og 4 Juli 1777 afgik, og i hvis Anleedning hannem efter foregaaende TingsVidne og Ansøgning nu udi 2de Aar var gotgiort Aarlig udi Skatten 2 Rd: 5 mrk: 6 s: paa det Fogden deraf kunde erfare om hand i følge den Kongl: allern: Rescr: af 16de oct: 1776 havde sat Skorsteen udi sin nye Stue, og var sig herom tillige Almuens Svar som et TingsVidne begiærende, for derefter at observere hvad hannem som Foget var paalagt.
Rætten fremsatte alt tilførte for Almuen og Lensmanden samt derom begiærede deres svar?
Samtl: Almue med Lensmanden og Laug Rættet svarede: At det var dem bekiendt at Biørn Olsen SelvEier paa Amland No: 26 Sundhorlehns SelvEier gods i Schonevig Skbr:, haver der Rigtig og forsvarlig igien opbygt alle Gaardens behøvende Huuse, og samme nu beboer, samt allereede lang tiid har beboet, men formedelst Gaardens besværlige beliggenhed op paa et Fiæld, hvortil Veien fra

1779: 146

Søen er gandske brat, saa det var umuelig tilliige formedelst Veiens ufarbarlighed, at faae opført Steen og Kalk til Skorsteen, hvilke Materialier desuden maatte hæntes, i sær Muur steenene fra Bergen 9 Miile fra hands hiem, hvortil hands Evne ogsaa var altfor ringe; har det været for ham umuelig at bygge sin Stue med Skorsteen, men har maatte bygge sin Stue og Vaan Huus som almindelige Røg Stuer, dog har indsat derudi et Fag Vinduer, hvorigiennem i ulykkelige tilfælde /: det Gud afvende :/ Folk kand redde sig.
Det passerede blev efter Hr: Fogdens begiæring bevilget beskreven meddeelt. Udstæd

Pante Bogen til inddragelse publiceret
Hr: Lieutenant Wilhelm Dahls Obl: til Wilhelm Smith p: 99 rd: 1 pr: i 3 Spand Smør i Solhoug i Føjens Skbr:, d: 12 Nov: 1779.
Jørgen Olsen Mosdalens Obligation til Hr: Lieut: Wilhelm Dahl p: 60 rd: 1 pr: i Mosdalen No: 43 S: E: g: (SelvEier gods) 12 mrk: Smør d: 15 Juni 1779.
Jens Ulrich Undals Skiøde til Jørgen Olsen paa Mosdalen No: 43 12 mrk: Sm: dat: 26 feb: 1779.
Tørres Tørressen Holmedals Skiøde til Tørres Tørressen paa ½ parten i Holmedahl No: 23 H: C: gods (Halsnøe Closter gods), 1 Løb S:, ½ Bukskind 160 rd: d: 12 Nov: 1779.
Jacob Mikkelsen Eides Obl: til Capt: Dahl 140 rd: 1 pr: i Eide No: 3 H: C: g: 1 Løb, 1 Hud dat: 2 Juni 1779.
Knud Gundersens Skiøde til Gunder Olsens Enke paa Schrome No: 48 15 mrk: S: dat: 11 Nov: 1779.
Gunder Olsens Enkes Obl: til Knud Gundersen 80 rd: og Gunder Gundersen 40 rd: i alt 120 rd: 1 pr: i forbem:te dat: 11 Nov: 1779.
Aslach Olsen Schaalnes Obl: til Helje Sævereide 60 rd: 1 pr: [i] Schaalnæs No: 53 S: E: g: 1 pd: Smør d: 12 Nov: 1779.
Ole Simonsen Sandvolds Sk: til Poul Olsen paa 1 Løb ½ Hd: i Sandvold No: 18 H: C: gods dat: 13 Nov: 1779.

Fogden Dahls Skiøde til Lieutn: Jan og KrigsCom: Henning Dahl paa Schonevigs Korn tiende d: 22 Marti 1779.
Erich Rasmussens Skiøde til Ole Erichsen paa No: 61 Tvedt 2 pd: S: 1 g:sk: 240 rd: dat: 12 Nov: 1779.

Laug Rættes Mænd til at betiene Rætten pr: 1780 opnævnte af nye boesatte: 1. Christopher Eliassen Fiære, 2. Lars Johansen Ebne, 3. Johannes Siursen Hougstøl, 4. Torkel Siursen Opstvedt, 5. Thor Thørressen Holmedal..

Som ingen efter 3 ganges udraab indfandt sig med viidere at gaae i Rætte, blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

Etne Skibreedes Høste Ting paa Fittie Tingstæd holden den 15de {og 16de} Nov: 1779 i overværelse af Foget Koren, Lensmand Christen Hansen Frethe, tingsøgende Almue og Laug Rættes Mænd
1. Christen Gudmundsen Tvedt (Tvedte) 3. Erich Haldorsen Qvame 5. Haldor Torbiørnsen Sande
2. Jone Siursen Rame 4. Tiæran Knudsen Flaaten 6. Hans Christensen Frethe 7. Halvor Halvorsen Grønstad 8. Osmund Thorsen Echreim

Allerunderdanigst og underdanigst publiceret Kongl: Anordninger samt Collegii og Stiftets Foranstaltninger ligesom for Schonevig Skibreede, samt
Kongl: allern: Rescr: af 26 aug: sidst, communiceret fra Stiftet 2 oct: 1779.

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examineret og befunden som her bag i Bogen findes tilført, i overværelse af Lensmand, Laug Rættet og Jens Nielsen Fittie samt Halvor Tvedte.

Pante Bogen til Udslettelse
Capt: Biørns Obl: til Hr: Hegelund 18 Nov: 1777 No: 3 f: 107b qvitteret 18 oct: 1779.

Pante Bogen til Inddragelse
Bevilling paa Helvig Saug 9 Juni 1768.
Skiøde for Engel Haavig og Hans Haavig paa 10 Voger i Etne Konge Korn tiende d: 9 Juni 1778.

1779: 146b

Sk:brev 27 Maj 1779 efter Torbiørn Alvalsen Yttre Haaland.

Publiceret
Freedlysning for Peder og Ole Rullestad, Helje og Tollev Sævereide, Lars Nedre Sævereide, Erich ibd: Enken paa Tielmeland, Gunder Nereim, Siur Haaland, Alval Haaland, Gotschalk Haaland, Niels Torbiørnsen ibd: Elias Løvereide, Abraham Liusnes, Christen Tvedte, Gotschalch Schiold og Halvor Øjen, for deres Fiæld og Stæder d: 1779 13 Novembr:

Opsat Sag fra fol: 109b. Hr: Hegelund contra Lars Birkenæs.

Hr: Hegelund mødte og fremlagde et TingsVidne \fra denne Rætt/ begyndt 17 Juni 1777 og sluttet 17 Nov: 1777 til Actens følge, og hvorefter refererende sig til sit forrige [og] paastoed Dom.

Lars Olsen Birkenæs blev paaraabt, men da hand ikke mødte eller møde loed, og har allereede mødt og svaret i Sagen; Saa blev denne Sag indtil Doms optagen, og derudi afsagt følgende

Dom

Velædle, Velærværdige og høilærde Hr: Hegelund Sogne Præst til Etne Meenighed, har her til Rætten ladet indstevne BondeKarlen Lars Olsen Birkenæs til at erstatte 40 Rd: 24 s: foruden andre Contanter, der var nedlagt i et ubeskadiget /: ubeskadiget :/ Skriin, hvilket Skriin hvortil Nøglen var forseglet, indstevnte havde paataget sig at føre til Bergen og der levere, men hvori ved dets afleverelse der, ommelte Penge fattedes, og Skriinet fantes revnet i den eene Ende, derfor at lide Dom, samt Omkostninger at betale. Citanten har ved Jndlæg igientaget sin Paastand, og angivet de øvrige Contanter at være 2 Rd:, altsaa i alt 42 Rd: 1 mrk: 8 s: som hand paastaaer sig erstattet, og tillige Omkostninger 11 Rd: 4 mrk: 12 s:, og erbuden Eed at bemelte Penge tilligemed breve af ham var nedpakket i Skriinet. Til beviis i Sagen har Citanten ført TingsVidne her ved Hiem tinget, Som/m/er Tinget og Høstetinget 1777, samt i Bergen ved Byetinget, begyndt 31 Aug: og sluttet 5 oct: 1778. Ved sam/m/e TingsVidner har Citanten vildet beviise: a: at ved afsendelsen Citanten sagde til nogle af sine Tienere at der var Penge i og 4 stk: 10 rd: Banco Sedler til hands Søn i Kiøbenhavn, hvoraf hand hos 14de Vidne dertil havde indvexlet 2 Rd: see Hiemtings Vidnet 2de og 3de samt 14de Vidne, hvoraf det 3de Vidne saae, at Citanten nedlagde et tyk brev i Skriinet. b: At Skriinet da var heel, tæt og stærk og Nøglen forseglet, men Skriinet ved tilbage komsten, hvorom confereres 9, 10 og 11 Vidne, sønderrevet i den eene ende, saa en Haand kunde føres igiennem, see Hiemtings Vidnet 1te 2de og 3. Vidne, hvoraf det sidste Vidne forklarer, at den som skulde bringe Skriinet, til Birkenæs til Lars Olsen, fik ordre at advare om at der var Penge i, og at det skulde leveres i Bergen til Jfr: Magdalene Smith. c: At det blev bragt ubeskadiget til Birkenæs, see Hiemtings Vidnet 4de og 5te Vidne. d: At det blev leveret paa Birkenæs, og da ei seet Skade derpaa, see Hiemtings Vidnet 6te, 12te og 13de Vidne, hvoraf det 13. Vidne forklarer at Lars Olsen var hiemme paa Birkenæs, da Skriinet blev leveret, og talede ved Præstens b…(?) som bragte det. e: At da adskillige Kiiste og Skriine blev ladet i Jægten, hvormed Lars Olsen skulde

1779: 147

føre sam/m/e og reise til Bergen, saaes ingen sønder, see Hiemtings Vidnet 8de, 12te Vidne. f. Men at et Skriin som Lars Olsen sagde tilhørte Etne Præsten, kom til Skade og revnede lidet paa Reisen, see Hiem Tings Vidnet 8de Vidne. g. At Skriinet ved Ankomsten og afleverelse af Lars Olsen selv til Jomfrue Magdalene Smith i Bergen, fantes beskadiget en nye(?) Rift, og udi Skriinet ingen breve, alleene Præstens Klæder, see Jomfrue Smithes Eedelige attest i Hiemtings Vidnet, og Bergens Byetings Vidne Ane Johanne Ols Datters Vidnesbyrd, saa tydeligere forklarer, at aldeeles intet andet var i Skriinet end en Præste Kioel og 2de V…er(?). Den indstevnte Lars Olsen selv har her inden Rætten tilstaaet, at have taget imod et Skriin for at bringe til Bergen, tilhørende Citanten, hvilket Skriin hand da ei saae havde skade, men revnede paa Jagten paa Reisen: Ellers har begiært Opsættelse til nærmere forsvar; men til Tægte dag er ikke mødt eller har ladet møde. Da Lars Olsen Birkenæs har tilstaaet at have modtaget for Hr: Citanten et ubeskadiget Skriin, og hvori ved aflevering af ham selv i Bergen ei fantes det deri af Citanten er angivet at skulde være \og Skriinet da var beskadiget/; Saa bliver Lars Olsen Birkenæs pligtig at tilsvare hvad hand har imodtaget og som hand ei kand beviise ved Storm i Søen udkastet, eller udi hands forsømmelse og

Skiødesløshed bortkommet; Men da angaaende hvad der skulde være i Skriinet, ei er fremkom/m/et lovlig beviis, endskiønt de adskillige førte enkelte Vidner, og Citantens saavel før og ved Nedpakningen i Skriinet, med sin Paastand overeenstemmende foregivende, giver den største formodning, og ei kand kaldes utroeværdig. Saa Kiendes og døm/m/es for Rætt og herved afsiges: At naar Velædle og Velærværdige Hr: Hegelund efter egen Jndstevning her til Rætten næste Ting til Lars Olsen Birkenæs til sin Eed at paahøre, med Corporlig Eed bekræfte, at i Skriinet var nedlagt og fra ham afsendt derudi, de omstevnte 4re stk: 10 Rdr: Banco Sedler, og Mynt 2 rd: 1 mrk: 8 s:, hvorom ellers Fr: 5 Nov: 1723 allern: i agttages, bør Lars Olsen Birkenæs efter Lovens 1 Bogs 14 Cap: 7 a: og 5 Bogs 8 C: 17 a: erstatte velbem:te Hr: Hegelund sam/m/e toe og førgetyve Rd: 24 s:, inden 15 dage efter denne Doms lovlige forkyndelse og Eedens aflæggelse under Exec: tvang og Adfærd efter Loven. Men i mangel af saadan jndstevning og Eeds aflæggelse inden lovlig tiid, friefindes Lars Olsen for Hr: Citantens tiltale. Processens Omkostninger ophæves. Udstæd til Lars Birkenæs og til Hr: Hegelund

Nye Sag.
Velbaarne Hr: Capitain von Biørn mødte for Rætten og i Rette lagde skriftl: Kald Seddel contra Lars \Pedersen/ Sæbøe som blev oplæst og lyder saaleedes:
Rætten erindrede Hr: Capt: Biørn at da der var 2 Sager i Stevnemaalet, kunde ikkun den eene af dem admitteres efter Stevnemaalet, og paa det andet maatte aparte stevnes, hvorfor hand maatte behage at declarere, hvilken af Sagerne efter dette Stevnemaal skal fremmes.
Hr: Capitainen begiærede at hands Sag angaaende de fornærmelige Skields ord maatte efter denne Jndstevning fremmes, og reserverede sig ved aparte Jndstevning sin Paaanke angaaende hands Creaturers forjagelse.
Stevne Vidnerne Christen Hansen Frethe og Jens Nielsen Fittie Skaffer, afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som

1779: 147b

Anført og tilført er.
Af Vidnerne begiærede Velbaarne Hr: Capt: v: Biørn fremkaldet og stædet til forhør 1st Niels Jacobsen Nedre Præst Øen, 2. Steen Larsen Sæbøe og \3./ Lars Larsen Sæbøe, de øvrige frafaldes i denne Sag.
Lars Pedersen Sæbøe mødte og tilstoed lovlig Varsel, men vilde afvarte Vidnernes forklaring.
Bemelte Vidner blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende. og fremstoed som
1ste Vidne Niels Jacobsen Huusmand i Nedre Præst Øen som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: At dette Aar efter Michaelii, da Hr: Capitainens som alle Mænds Creaturer gik over alle Mands Giærde beite, og var paa Sæbøe Bøe, og Lars Pedersen Sæbøe jog Hr: Capteinens Creaturer fra en Kant af sin Bøe eller fra sin inderste Bøe, hvad enten hand vilde jage sam/m/e ud af Bøen eller til en anden Kant af Bøen veed hand ikke, da hand ei kom saa langt førend efterfølgende passerede, men har før denne Høst seet 2 gange hand har jaget Hr: Capitainens Creaturer ud af Sæbøe Bøe paa en anden Gaards Bøe. Da Hr: Capt: von Biørn tiltalede Lars Pedersen Sæbøe derfor, og sagde hand giorde som en Skalk eller Skiælm, erindrer ei hvilket af deelene hand sagde. dertil Lars Pedersen Sæbøe sagde til Hr: Capitainen: Du er det samme, og tilliige sagde: Hem har givet Capitainen Lov til at tage Høe og Halm omkring, og sagde til Hr: Capitainen, at hand \neml: Capitainen/ var en Tigger og en Betler, og at hand vilde hielpe Capitainen af med det, at tigge Høe og Halm, derpaa Hr: Capitainen sagde at vilde kløe ham ved Tinget, hvorpaa Lars Pedersen Sæbøe sagde, at hand

skulde kløe sig i Røven el: Rumpen. Lars Pedersen Sæbøes meeste Tale til Hr: Capitainen var med Du og Dig, og uden mindste Respect hverken med at tage Hue eller Hat af for Capitainen. Vidnet som ei viidere vidste, blev Dimitteret.

2det Vidne Steen Larsen tienende Lars Pedersen Sæbøe som sin Fader, aflagde Eed og med oprakte fingre efter Loven forklarede som forrige Vidne indtil hvad angaaer den sidste dag da ommelte passerede, og da h/an/ds Fader mødte Creaturerne og vilde jage dem tilbage, tog Hr: Capitainen sin Kioel tilside, og paa tilspørsel af Lars Pedersen Sæbø hvem der havde givet ham Lov til at jage sine Creaturer paa Lars Pedersen Sæbøes Bøe, sagde til Lars Pedersen Sæbøe. Du er en gl: Skielm og Skiælms tøj heele boutiqven for de ikke lader Creaturerne gaae, dertil Lars Pedersen Sæbøe sagde til Capitainen: hvem har givet Dig Lov til at tigge Høe og Halm, som Du gaaer omkring Gaarden det jeg skal hielpe Dig af med, og Du er en Tigger. Da derpaa der blev meere Mund Klam/m/er, sagde Capitainen som stoed med et Soldater Gevæhr i Haanden, til Lars Pedersen Sæbøe, at vilde sætte Kolben for Brøstet paa ham saa hand skulde lægge!! (ligge?) paa Stædet som dog ei skeede, men Hr: Capt: med viidere sagde: Du skal ikke viide af det førend ieg skal lægge Dig paa Stædet, og viidere sagde ieg skal passe Dig \da h/an/ds Fader sagde Du skal passe mig i Røven/. Dimitteret.

1ste Vidne paa begiæring og under forhen aflagde Eed, forklarede paa nærmere tilbragte qvæstion svarede: at som hand gik bag efter Capitainen, saa saae hand dog ikke, at Capitainen slog sin Kioel tilside: Dimitteret.

3de Vidne Lars Larsen Sæbøe fremstoed aflagde Eed og forklarede: At

1779: 148

vel(?) ….(?) Hr: Capitainens Creaturer jaget et par gange i Høst, men denne gang da dette omvundne passerede, saae ei begyndelsen, førend da Hr: Capitainen sagde: At den gl: Skielm ei kunde lade hands Creaturer gaae i freed, hvortil h/an/ds Fader sagde: Er ieg en Skielm. Da Vidnet gik derfra en liden Stund, og da hand kom igien, hørte hand at hands Fader Lars Pedersen Sæbøe sagde til Capitainen: At sidstmelte foer omkring og tiggede efter Høe og Halm, og derpaa gik derfra, dog hørte hand sagde til Capitainen: Du er en Tigger. Dimitteret.

Velbaarne Hr: Capitain von Biørn, da det paastevnte saavel Skiælds ord som øvrige Lars Pedersen Sæbøes grove Opførsel af de førte Vidner fuldkom/m/en er beviist, og da hvad af det 2det Vidne Hr: Capitainen til Nakdeel er udsagt, ei af de øvrige er confirmeret, saa sam/m/e ei kand reflecteres paa; Altsaa paastoed Lars Pedersen Sæbøe anseet efter Loven[s] 6 Bogs 21 C: 4 a: samt Omkostninger at erstatte, og saaleedes indloed Sagen til Doms.

Lars Pedersen Sæbøe begiærede Opsættelse til sit Forsvar til Som/m/er Tinget 1780.

Hr: Capitainen protesterede i kraftigste maade imod Opsættelse i saa reede en Sag.

Rætten loed Sagen beroe til Som/m/er Tinget 1780.

Pante Bogen til jnddragelse

Auct: Skiøde fra Frue Dahls Stærvboe til Halvor Halvorsen paa 2 Løber Smør i Grønstad d: 30 Dec: 1778.

Skiftebrev 22 Maj 1778 efter Tørres Nielsen Biørgens Hustrue.

Bygsel Seddel publiceret

Hr: Fogdens paa Hds: M: Strøe gods efter aftag 1 pd: 21 mrk: \i Grindheim/ til Rasmus Haldorsen d: 15 Nov: 1779. Manuf: H: bet: 8 skl:

Som Natten paatrængte, beroer Tingets Continuation til i morgen.

Anden Dagen den 16 Nov: 1779 continuerede dette Ting.

Opsat Sag fra fol: 110a. Abraham Liusnes contra Halvor Gundegiær.
Siden ingen af Parterne mødte, og Hans Frethe anmælte fra Citanten at Sagen var forliigt og frafalden; Saa blev sam/m/e her for Rætten ophævet.

Opsat Justitz Sag fra fol: 109a. Fogden contra Carl du Wahl.
Hr: Fogden som Actor fremlagde et under Hardanger Sorenskriveries Jurisdiction den 22 oct: 1779 \erhvervet TingsVidne/ og derefter paastoed Dom i Sagen efter i Rættelagde beviiser, Lovens bydende og Sagens Omstændigheder, til Bøders udreedelse og Omkostninger at betale.
Carl du Wahl blev paaraabt 3 ganger men da hand ikke mødte eller møde loed; Saa blev ham endnu given Rættens Laugdag, siden Almuen anmelte at hand var paa Reise i Nærings Vei til Bergen, at møde med endelig sig reserveret tilsvar i Sagen til Som/m/er Tinget 1780 første dag sam/m/e holdes. hvilken Laugdag Lensmanden blev beordret hannem lovlig at lade forkynde.
Sagen beroer til Som/m/ertinget 1780.

Opsat Sag fra fol: 109a. Ole Larsen Wee contra Mikkel Baarsen.
Siden ingen af Parterne mødte, og Jens Nielsen Skaffer anmelte fra Citanten at Sagen var forliigt; Saa blev sam/m/e her ophævet.

Opsat Sag fra fol: 108b. Tørres Lunde contra Halvor Echreim.
Tørres Lunde begiærede Sagen opsat til Som/m/er Tinget 1780.
Halvor Echrem mødte ikke; Thi beroer Sagen til S: Tinget 1780.

Opsat Sag fra fol: 109a. Siur Ouestad contra Mikkel Næsset.
Begge Parter begiærede Sagen til Som/m/er Tinget 1780 udsat; thi beroer sam/m/e til Sommertinger 1780.

Opsat Sag fra fol: 109a. Ole Ohnesteens Enke contra Aslach Rygenæsset.
Erich Qvamen declarerede Sagen forliigt; thi blev den nu ophævet.

1779: 148b

Opsat Sag fra fol: 110a. Lars Flokketvedt contra Tørres Biørgen.
Lars Flokketvedt begiærede Sagen at maatte foretages i Dag ved Tingets Continuation om Tørres Biørgen møder, og dertil bliver leilighed, eller i mangel deraf at beroe til Som/m/er Tinget 1780.
Sagen beroer efter begiæring, om ei i dag bliver proseqveret, da til Som/m/er Tinget 1780.

Opsat Justitz Sag fra fol: 108b. Fogden contra Ellev Siursen.
Hr: Fogden fremlagde Continuations Varsel af dato 10 Aug: 1779 som er saalydende:
Stevne Vidnerne Svend Erichsen Fittie og Jens Nielsen Skaffer, afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre samme lovlig for Ellev Siursen at have forkyndet.
Hr: Fogden derefter paastoed Dom over Ellev Siursen efter Lovens 5 Bog 3 Cap: 26 art: samt til Omkostninger at erstatte, og saaleedes paastoed uopholdelig Dom, da Sagen saa længe har henstaaet, og Ellev Siursen har mødt og svaret udi sam/m/e.

Ellev Siursen blev 3 gange paaraabt; men da hand ikke møder eller møde loed nu efter 3die Jndstevning; Da blev Sagen til Doms optagen, og derudi af Dommeren med tiltagne foreskrevne Aatte Laug Rættes Mænd som MedDoms Mænd afsagt følgende

Dom

Efter Høi Velbaarne Hr: Stiftbefalingsmand og Amtmand de Schouboes Ordre, er af Fogden Velædle og Velviise Hr: Ulrich Wilhelm Koren paa Justitiens vegne indstevnet Ellev Siursen at liide Dom efter Loven og Sagens Medfør for at have udgivet de 2de Pante Obligationer til 2 differente Creditorer Madame Taarnebye og Sr: Thomas Zibrantsen i Bergen med liige første Prioritet i een og samme Ting og Pant. Herom i Rættelagt Udskrift af Pante bogen af bemelte 2de Obligationer, som jndstevningens og Søgemaalets rigtighed til fulde beviiser. Hvad Ellev Siursen her inden Rætten har foregivet, om sin uviidenhed om disse forskrivningers jndhold, kand \da h/an/d har tilstaaet Underskriften, og i henseende til Jndholden ei flere(?) tordet sk…de(?) til Velbem:te(?) Mænds(?) ……..(?)/ som ubeviist ei komme i betragtning. Da Ellev Siursen har udi denne Sag forbrudt imod Lovens 5 Bogs 3 Capt: 26 art: og pantsat til een Creditor det samme som hand forhen til en anden har pantsat, og begge med liige, nemlig første Prioritet; Saa bliver herved af mig og MedDoms Mænd for Rætt kiendt, dømt og afsagt: At Ellev Siursen for saadan forbrydelse bør efter allerhøist bem:te allegerede allernaadigste Lovens articul, bøde sine Tree Mark til Kongen, og erstatte denne Actions Omkostninger, Rættens Gebuhr for Hoved og Continuations Varsel 1 rd: 4 mrk: 8 s: Actors Salarium 1 Rd: 4 mrk: 8 s: Stempl: Papiir 1 Rd: Stevnings Penge 5 Mrk: Alt at efterkommes til Execution efter Loven og Kongl: allernaadigste Anordningers forskrift.

Hr: Fogden begiærede Acten sig in forma meddeelt til allernaadigst befaled Appel, som blev bevilget. Udstæd

Opsat Sag fra fol: 109a. Rasmus Fiøsne contra Svend Fittie.

Svend Erichsen Fittie som Contra Citant, fremstillede Stevne Vidner Jens Nielsen Skaffer og Osmund Erichsen Juleschaar som afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre, at have med lovlig forelæggelses Varsel indstevnet til dette Ting og tiid under Faldsmaals Straf efterskrevne Vidner Torkel Johansen Fiøsne, Aschel Larsen Støele, Jon Jonsen Støele.

Af Vidnerne mødte Aschel Larsen Støele og Jon Jonsen Støele

1779: 149

som blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende, og hvorefter fremstoed som

1ste Vidne Aschel Larsen Støele som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: At for 7 Aar siden kiøbte Sven Fittie en Hæst af Rasmus Fiøsne for hvad S:ma, veed Vidnet ikke, men da Svend Fittie fik den, var den baade Ride Stædig og Kiøre Stædig. Som intet viidere vidste blev med begge Parters minde dimitteret.

Fremstoed som 2det Vidne Jon Jonsen Støele som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: Ligesom 1ste Vidne. Dimitteret.

Svend Fittie begiærede Sagen til fleere Vidners førelse opsat til Som/m/ertinget 1780.

Sagen til den tiid beroer.

Opsat Sag fra fol: 109b. Siur Echenæs contra Lars Larsen Sæbøe.

Citanten paastoed Dom \efter Laugdag saa lydende/.

Lars Larsen Sæbøe som da værende Skoeleholder tilstoed at kunde ei den gang da Lars Sæbøe indfandt sig til Skoelehold blive modtagen af Siur Echenæs.

Siur Echenæs tilstoed at det var ei h/an/ds leilighed omvundne tiid at tage imod Skoeleholdet, hvorfore hand den gang maatte viise Skoeleholderen af, men siden 2 á 3 uger

efter toeg hand imod Skoelholdet liige tiid 3 dage som hos hver af de andre Bønder det Aars Omgang.
Lars Larsen Sæbøe havde angivet den tilstaaende modtvillighed for Præsten, dagen efter at hand af Siur Echenæs var afviist, altsaa ei siden, da hand blev antaget af Siur Echenæs efter at Siur Echenæs var udpantet for Mulcten, kunde tilbagekalde sin Angivelse.
Siur Echenæs tilstoed at var udpantet for Mulcten førend hand toeg imod Skoeleholdet omvundne sidste gang.
Begge Parter paastoed [Dom], og altsaa blev nu udi Sagen afsagt følgende

Dom

Da Siur Echenæs selv tilstaaer, at vilde ei da Skoeleholderen kom at holde Skoele, den tiid imodtage ham, og ei siden imodtoeg Skoeleholdet førend efter at hand for sin modtvillighed først var mulcteret, følgelig har giort sig strafskyldig, men hvorformedelst hands seenere Lydighed ei kand tilbagebringe ham, allereede udbetalte Mulct; Saa Kiendes og dømmes for Rætt og herved afsiges: At Lars Larsen Sæbøe bør for Citantens tiltale i denne Sag aldeeles frie at være.

Opsat Sag fra fol: 110a. Svend Fittie contra Rasmus Fiøsne.
Rasmus Fiøsne mødte og tilstoed lovlig Varsel og jndstevning.
Svend Fittie paastoed Dom.
Rasmus Fiøsne paastoed Sagen afviist til Aastæden, da det omvundne er paa hands og ei paa Svend Fitties Eiendom, saaleedes indloed Sagen under Dom.
Thi blev udi Sagen afsagt følgende

Dom

Da Marke Skifterne ikke ved de førte Vidner er oplyst, og hvilke ei heller uden ved Aastæds Sag og foregaaende Situations Carts optagelse kand lovlig oplyses og beviises; Saa Kiendes og døm/m/es for Rætt og herved afsiges: Denne Sag bliver herved til lovlig Behandling som Aastæds Sag afviist. Denne Sags Omkostninger ophæves.

Opsat Sag fra fol: 110b. Biørn Espevold contra Jngemon Ouestad,
Citanten begiærede Sagen opsat til Som/m/er Tinget 1780 til Vidners jndstevning.
Sagen beroer til Som/m/er Tinget 1780. fol: 194a.

Nye Sag
Velædle og Velbyrdige Hr: Lieutn: Weltzen som Eier af Dønnebakken, Jngemon Tollevsen Houen, Niels Truelsen Giære og Ole Thorsen Giære, Ole Siursen Giære, Ole Johansen Flaaten, Ole Hansen Flaaten, Erich Erichsen Schiensvold, anmelte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet indkalde til dette Ting og tiid Lars Pedersen Selv Eier paa Sæbøe at høre Vidner stevnte og ustevnte, og liide Dom, for at hand \for/jager Creaturerne tilhørende Citanternes Gaarder, saavel Vaar og Sommer

1779: 149b

Som Høst, fra deres sædvanlige og roelige Græsgang i \Fælleds/ Udmark{en} ….(?) den tiider, som de ei kand kom/m/e til sædvanlig Skin Støe, men jages hen i {….} Fieldet, samt naar Giærdebeitene, ligeleedes jager dem af fælleds Bøe langt bort i Udmarken eller fra sin Bøe hen paa de andres Bøer; som ei imellem dem er fragiærdet, ligeleedes om Vinteren naar de gaaer paa Bøen paa hands Mark i Fløemaalet, jager hand dem derfra paa de andres Bøe, hvorom forventes Dom, til at hand sig derfra entholder, og betaler denne Sags Omkostninger.
Som Vidner under Faldsmaals Straf at møde, indstevnet Johannes Torgersen # og Erich Torgersen X # Huusmand under Giære og X tienende Niels Truelsen Giære, Anders

Jversen tiener Jngemon Houen, Jver Tiæransen Huusm/an/d ved Giærde Søen, Jngeborg Hans Datter Jngemon Houens Hustrue, deres Eedelige Vidnesbyrd i Sagen at udsiige.
Stevne Vidnerne Lensmand Christen Hansen Frethe og Jens Nielsen Skaffer afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Lars Pedersen Sæbøe blev paaraabt, men mødte ikke eller møde loed.
Vidnerne blev paaraabt hvoraf mødte Erich Torgersen, Anders Jversen og Jver Tiæransen som blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende, og fremstoed som
1ste Vidne Erich Torgersen tienende Niels Truelsen Giærde som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven, og forklarede: At har i Som/m/er da Creaturerne gik i Udmarken, seet at Lars Pedersen Sæbøe jog med en Skralle, {endeel} 2de Øger som var Vidnets Hosbondes, fra den siide af Udmarken hvor jndstevntes egne Bæster rækker op og need, hen til Giærde Bøe \giærdes/ Leed; En anden gang i denne Sommer har vidnet seet da Creaturerne gik i {Sk…} Udmarken, at Lars Pedersen Sæbøe har jaget endeel af Citanternes Creaturer fra Skin Støen, som er til fælleds for alle Parternes Udmark, ligesom og alle Udmarkerne er tilfælleds og ufragiærdet, og dreev dem langt hen paa en anden side af Udmarken, hvilket Vidnet kand ei siige Lars Pedersen Sæbøe giorde selv, men det var hands folk. Lars Pedersen Sæbøe lader sine Creaturer gaae over alt i Udmarken, men jager de andre Gaarders Creaturer fra een side i Udmarken som hand vil freede for sig selv, hvilket er de øvrige Eiere til stoer skade. Dimitteret.
Fremstoed 2det Vidne Anders Jversen tiener Jngemon Houen som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven, og forklarede: At have tient paa Houen et Aar, og seet Lars Pedersen Sæbøe selv een gang, og andre gange hands folk jage de andre Creaturer som var Citanterne tilhørende, og haver fælleds Udmark og Skin Støe med ham, fra Skin Støen om Som/m/eren hen paa en anden side i Udmarken, ligeleedes i Giærdebeites tiid jaget sam/m/e Creaturer fra sin Bøe hen paa de andres Bøer som ei er fragiærdet, iligemaade Vinters tiide jaget bem:te Creaturer fra sin Bøe hen paa de andres Bøer. Derimod lader hand sine Creaturer gaae over heele Udmarken, og naar Giærde beite er(?), da over

1779: 150

de andres Bøer, saa hand vil freede sin Bøe for andre fælleds Gaarders Creaturer, og ligeleedes det støkke af Udmarken som ligger ham nærmest, som er de andre Grander der ligger tilfælleds med ham, til skade. Dimitteret.
Fremstoed 3de Vidne Jver Tiæransen Huusmand ved Giærde Søen som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: Ord til Andet ligesom 2det Vidne. Dimitteret.
Citanterne paastoed Dom efter Indstevningen, frafaldende de øvrige Vidner, saa at Lars Pedersen Sæbøe tilbørlig bliver mulcteret og straffet, og tildømt sig for eftertiiden fra omvundne Adfærd at entholde, saa og Processens Omkostninger at erstatte.
Da Lars Pedersen Sæbøe ikke mødte eller møde loed; Saa blev ham given Rættens Laugdag til Som/m/ertinget 1780 første dag sam/m/e holdes, at møde og svare til Sagen, hvilken Laugdag Citanterne paalægges at tage beskreven og lovlig at lade forkynde.
Sagen beroer til Som/m/ertinget 1780.

Nye Sag.
Gotschalk Halvorsen Schiold mødte og fremlagde skriftl: Kald Seddel contra Niels Rasmussen og Lensmand Christen Hansen Frethe som blev oplæst og lyder saaleedes: samt anmelte at have stevnet ved mundtlig Varsel som Vidner under Faldsmaals Straf Even Erichsen Silde, Jacob Jacobsen Frethe Huusmand, Gunder Johansen Frethe, Torbiør Mons

Datter tienende Citanten, og Tørres Larsen Lunde, deres Eedelige Vidnesbyrd i Sagen at aflægge.
Stevne Vidnerne Henrich Ottesen Eecheland og Christopher Aslachsen Grindem afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som oplæst og tilført er.
Vidnerne blev fremkaldet som alle mødte og tilliige som ustevnte Vidner Ole Clausen Kiørping af Schonev: Skib:, og Tiæran Torbiørnsen Lunde og Abraham {Torbiørnsen} Holgersen Lunde, som blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende, da fremstoed som
1ste og 2det Vidne Tørres Larsen Lunde og Jon Jngebretsen Biørk som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven, og forklarede: At Løverdagen før Michaelii sidst vare de efter Citantens begiæring hos begge de Frethe Mænd, at advare dem at holde deres Creaturer fra hands Bøe da hand ei havde indhøstet, og havde da de paa Frethe ei selv fuldt indhøstet, det Lensmand Christen Frethe lovede at efterkom/m/e, men Niels Frethe sagde: det gaae (gaar?) noget paa os og noget paa de: Christen Frethe sagde end viidere: At Citanten kunde taxere Skaden, da hand vilde betale den uden Process. Tørres Larsen Lunde end viidere forklarede: At saae sam/m/e dag førend hand gik i bem:te beskikkelse, at Frethes Creaturer gik ugiættet først over Frethe bøe hvor ei var fuldt indhøstet, og siden over Elven paa Schiolds bøe hvor meget var uhøstet, da Gotschalck Schiold loed sin Dreng jage dem af Bøen. Dimitteret.
Fremstoed 3de Vidne Even Erichsen Silde som aflagde Eed og forklarede: At dette Aar Fredagen før Mich: sidst, saae Vidnet Frethes Creaturer 7 Øger gaae paa Schiolds bøe, hvor meget var uhøstet, og vel og noget paa Frethe bøe hvor ei er Skiftes giærde imellem, og var ei Giæter med bem:te Øger. Dim:t.
4de Vidne Jacob Jacobsen Frethe Huusmand fremstoed aflagde Eed og forklarede: At der er ei Skiftes gar eller saa stoer Elv imellem Schiold og Frethe, at det kand møde Creaturer, og før Mich: da ei var fuldhøstet paa Frethe bøe, og meere uhøstet paa Schiolds bøe, saae Vidnet een dag, nogle af Frethes Creaturer gaae paa Schiolds Bøe ugiætet, samt nogle Øger. Dimitt:

1779: 150b

Fremstoed 5te Vidne Gunder Johansen Frethe som aflagde Eed og forklarede: At Om Skiftes giærdes mangel ligesom forrige Vidne, og dette Aar Fredag efter Michaelii var ei gandske reen indhøstet paa Frethe, men meere uhøstet paa Schiold, da var Frethes Creaturer paa Schiolds Bøe, ugiættet, Dimitteret.
Fremstoed 6te Vidne Torbiør Mons Datter tienende Citanten, som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: Ligesom forrige Vidne om Elven og Skiftes giærdet, og har dette Aar baade før og efter Michaelii seet Frethes begge Beboeres Creaturer med Giæter paa Schiolds Bøe, da ei var reent indhøstet paa Schiold. Denne Vaar har Vidnet seet Christi Himmelfarts dag, at efter at VaarVinden var forbie og hendes Husbonde paa Schiold havde drevet sine Creaturer af Bøen i Udmarken, da een gang kom endnu Frethe Creaturer paa Schiolds Bøe. Demitteret,
7de Vidne Ole Clausen Kiørping Huusmand som aflagde Eed og forklarede: Ligesom forrige Vidne om det i Høst passerede samt manglende Skiftes giærde og Elvens beskaffenhed, og at med Creaturerne var undertiiden Giæter, og undertiiden ingen, og var deriblant baade Øger og Smaler. Dimitteret.
Fremstoed 8de Vidne Tiæran Torbiørnsen tiener paa Lunde som aflagde Eed og forklarede: Ligesom 6te Vidne med forskiæl at Torsdag og Freedag efter Michaelii \sidst/ var Vidnet paa Schiold at slaae, og da saae af begge Frethe Beboeres Creaturer paa Schiolds Bøe med Giæter, og var da ei reent indhøstet paa Schiold, og vel drev Frethes Giæter,Creaturerne af Schiolds Bøe, men naar de drev dem af et stæd, kom de ind paa et andet stæd. Dimitteret.

9de Vidne Abraham Holgersen Huusmand paa Lunde, fremstoed, aflagde Eed og forklarede: Ligesom 6te Vidne om manglende Skiftes giærde og Elvens beskaffenhed, og har ei seet Frethe Creaturer paa Schiolds Bøe uden Smaler 1 ½ uge før Mich: sidst uden Giæter, da ei var gandske indhøstet paa Frethe, men meere baade Høe og Korn stoed ude paa Schiold, og paa det stæd de gik som var en Holme, var noget slaget og noget stoed og voxte, og de gik i det voxende saavelsom det andet overalt og aad, og var vel flokken over en Snees støkker. Dimitteret.

Lensmand Christen Frethe som havde anhørt Vidnerne, er villig endnu efter sit Svar til Beskikkelses Vidnerne at betale sin Part af Skaden, naar Citanten vil beviise ham sam/m/es Eftersyn og Vurdering, og altsaa formodede at ham ingen Dom overgaaer.

Siden Niels Rasmussen Frethe ikke mødte eller møde loed; Saa blev ham given Rættens Laugdag til Som/m/er Tinget 1780 første dag sam/m/e holdes at møde og svare til Sagen, hvilken Laugdag Citanten paalægges at tage beskreven og lovlig at lade forkynde.

Sagen til den tiid beroer.

Nye Sag

Baar Jacobsen tienende paa Dønnebakken anmelte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet til dette Ting og tiid indkalde Peder Larsen Sæbøe for at have beskyldt Citanten for at have ført utugtig Levnet med en vis tieniste Pige, om saadan beskyldning at høre Vidner og liide Dom til vedbørlig Straf for nærgaaende Beskyldning, samt Omkostninger at erstatte.

Som Vidner i Sagen indstevnet under Faldsmaal Straf Jngebret Jversen og Siur Torgersen begge Huusmænd under Giære, deres Eedelige Vidnesbyrd i Sagen

1779: 151

at aflægge.

Stevne Vidner Lensmand Christen Hansen Frethe og Skaffer Jens Nielsen Juleschaar, afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.

Peder Larsen Sæbøe blev paaraabt men mødte ikke eller møde loed.

Begge de indstevnte Vidner blev fremstillet som Beskikkelse Vidner og forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende, hvorpaa de begge aflagde deres Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: At denne Som/m/er sidst i Maji Maanet vare Vidnerne beskikkelse viis udsendt til Peder Larsen Sæbøe for at høre om hand stoed ved sine Ord som hand har sagt, dertil hand sagde Ja, nemlig at Citanten havde lagt hos en vis ustevnet tieniste Pige; hvilken hosliggen Vidnerne forstoede var meent til utugtig Omgang. Dimitteret.

Citanten begiærede Peder Larsen Sæbøe vedbørlig straffet for beskyldningen, og at erstatte Omkostninger skadesløs, og saaleedes indloed Sagen under Dom.

Den indstevnte Peder Larsen Sæbøe blev atter paaraabt, men da hand ikke mødte eller møde loed; Saa blev ham given Rættens Laugdag til Sommer tinget 1780 første dag sam/m/e holdes, at møde og svare til Sagen, hvilken Laugdag Citanten paalægges at tage beskreven og lovlig at lade forkynde.

Sagen beroer til Som/m/ertinget 1780.

Nye Sag.

Lensmand Christen Hansen Frethe anmelte, at hand og Gotschalk Halvorsen Schiold eiede tillige med en tredie Persohn hver en tredie Part i en Hæst for 3 á 4 Aar siden, og hvilken de {alle} begge disse Parter solgte paa Røldals Market til en Østmand af Sætersdalen for 30 Rd:, paa Credit til Michaelii, og kom ei betalingen foruden, skulde hand givet 40 Rd: derfor; Og da

betalingen som blev frie Penge 32 Rd: 4 mrk: 8 skl: af Gotschalk Schiold er imodtagen, men Citanten ei deraf har faaet sin tredie Part 10 rd: 5 mrk: 8 s: Saa har Citanten indstevnt med lovlig mundtl: Kald og Varsel bem:te Gotschalk Halvorsen Schiold til sam/m/e at betale, samt aparte til gode havende omtrent 4 Rd:, derfor at lide Dom, tillige Omkostninger at erstatte.
Stevne Vidnerne Gunder Johansen Frethe Huusmand, og Jacop Jacobsen Huusmand ibd: afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet og talte med Gotschalch Schiold selv som svarede: At Citanten havde til gode bemelte 11 Rd: mindre 8 skl: og lidet andet meere, men vilde ei betale førend hand fik Regnskab for en Hæst som hand var interesseret i med Lensmand Frethe, og sidstmelte havde solgt.
Gotschalk Halvorsen Schiold anmelte at have med lovlig mundtl: contra Kald og Varsel til dette Ting og tiid ladet indkalde Lensmand Christen Hansen Frethe, for en Hæst som de begge for 9 á 10 Aar siden vare Ejere af hver halv parten, som Christen Hansen Frethe solgte paa Røldals market for 27 Rd:, og deraf ei har faaet sin Anpart 13 Rd: 3 mrk:, hvorfor hand har ladet indstevne Lensmand Frethe at liide Dom til sam/m/e 13 Rd: 3 mrk: at betale tilligemed Processens Omkostninger at erstatte, saa og at giøre rigtighed for viidere mellemværende.
Bemelte Stevne Vidner afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre sam/m/e Contra Varsel lovlig at have forkyndet.
Hoved Citanten nægtede at være noget skyldig af ommelte 27 rd: og da sam/m/e blev tabt aldeeles, og blev ikke solgt af Lensmand Frethe alleene, men tillige af Gotschalk Schiold, følgelig da Kiøberen blev insuffisant efter be-

1779: 151b

rætning, kand Lensmand Frethe ei betale for ham det hand ei selv har faaet, men paastaaer sig tildømt de tilstaaede 10 rd: 5 mrk: 8 s: med Omkostninger, og paa øvrige tilgodehavende hen imod 4 Rd:, reserverede sig at giøre Regning til Som/m/er Tinget 1780.
Gotschalk Halvorsen Schiold tilstoed at være skyldig til Lensmand Frethe de paastevnte 10 rd: 5 mrk: 8 s:, og muelig noget lidet aparte, som kom/m/er an paa Regning; Men af sine fordrede 27 Rd: paastaaer sig betalt de halve Penge 13 rd: 3 mrk:, da hand ei var hos da Lensmand Frethe solgte Hæsten, følgelig Lensmand Frethe som har solgt paa sin egen Haand, burde ei sælge til insuffisante uden paa egen Risico, og altsaa bør betale Contra Citanten bem:te 13 rd: 3 mrk:, med Omkostninger.
Lensmand Frethe begiærede Sagen opsat til Som/m/ertinget 1780, for at beviise med Regning hvad smaae aparte Fordringer hand havde at fordre hos Gotschalk Schiold, samt med Vidner, at Gotschalk Schiold var fornøiet med denne Hæstes Sal for 27 Rd:, førend den blev solgt.
Sagen beroer til Som/m/er Tinget 1780.

Nye Sag.
Niels Rasmussen Frethe loed anmelde at have med lovlig mundtl: Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Lensmand Christen Hansen Frethe, til at udsteene den fierde part i Walmoe efter Mageskifte brev 16 Juni 1778, samt Omkostninger at erstatte, derom at høre Vidner, og liide Dom.
Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Faldsmaal Jacob Jacobsen Huusmand paa Frethe og Niels Johansen tienende Citanten, deres Eedelige Vidnesbyrd i Sagen at udsiige.
Stevne Vidnerne Henrich Ottesen Eecheland og Christopher Aslachsen Grindem afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Citanten loed fremægge paaberaabte Mageskiftebrev af 16 Juni 1778 som lyder saaleedes;

Vidnerne bleve paaraabte hvoraf mødte Jacob Jacobsen Huusmand paa Frethe som blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende, derpaa aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: At var tilliige med det 2det Vidne beskikkelse viis sidst afvigte Som/m/er udsendt af Niels Rasmussen Frethe til Lensmanden Frethe for at spørge om hand vilde give over til Niels Rasmussen de ¾ parter i Walmoe, eller Ageren Dugen: Dertil Lensmand Frethe sagde at vilde gaae efter Bogstaven, og dørke af begge det ham tilkom. Dimitteret.

Lensmand Christen Hansen Frethe fremlagde Jndlæg af gaars dato som blev oplæst og lyder saaleedes. samt det paaberaabte Kongl: allernaad: Skiøde af 16 Sept: 1757 saalydende:

Da det eene Vidne Niels Johansen tienende paa Frethe, ikke mødte efter Paaraab; Saa blev hand forelagt under Faldsmaals Straf at møde her inden Rætten Sommer Tinget 1780 første dag samme holdes, sit Eedelige Vidnesbyrd i Sagen at aflægge; hvilken forelæggelse Citanten paalægges at tage beskreven og lovlig lade forkynde.

Sagen til den tiid beroer.

Nye Sag.

Velædle og Velærværdige Hr: Hegelund Sogne Præst til Etnes Meenigheder anmelte at have med lovlig mundtl: Varsel ladet til dette Ting og tiid indkaldet Niels Nielsen Biørge (Biørgen) for resterende 5 Aars Præste tiende 1 ½ Vog Aarlig, til at lide Dom

1779: 152

sam/m/e at betale samt Omkostninger at erstatte.

Stevne Vidnerne Jens Nielsen Skaffer og Jngebreth Jversen Giærde Søen afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.

Niels Nielsen Biørgen blev paaraabt, men da hand ikke mødte eller møde loed; Saa blev ham given Rættens Laugdag til Som/m/er tinget 1780 første dag sam/m/e holdes, at møde og svare til Sagen, hvilken Laugdag Citanten paalægges at tage beskreven og lovlig at lade forkynde.

Sagen til den tiid beroer.

Pante Bogen til jnddragelse

Niels Torbiørnsen Jndre Haalands Obl: til Rasmus Rasmussen Øfre Næss p: 99 rd: 2 prior: i Jndre Haaland No: 6 H: C: g: 1 Løb 1 Hd: før Aftag dat: 16 Nov: 1779.

Vilkors Contract paa Madschaar d: 16 Nov: 1779.

Bygsel Seddel publiceret

Hr: Hegelunds til Ole Erichsen paa 2 ½ Løb i Madschaar d: 8de Nov: 1779. Manuf: H: 12 skl:

Do: til Niels Jacobsen paa et Huusmands Plads d: 28 feb: 1779. Manuf: Huset bet: 8 skl:

Nye Sag

Lensmand Christen Hansen Frethe anmelte at have med lovlig mundtl: Varsel til dette Ting og tiid indkaldet Niels Rasmussen Frethe, angaaende et afvigte Som/m/er 16 og 17de Juni 1778 med Citanten indgangen Forliig, om at betale til Citanten 20 rd:, som ei endnu er betalt; derom at høre Vidner {stevnte og ustevnte}, og liide Dom til de bem:te 20 Rd: at betale {med Omkostninger}

Som Vidner i Sagen indstevnet under Faldsmaals Straf Jens Nielsen Skaffer, Svend Erichsen Fittie, og Ole Thorsen Giære, deres Eedelige Vidnesbyrd i Sagen at aflægge.

Stevne Vidnerne Henrich Ottesen Eecheland og Christopher Aslachsen Grindem afhiemlede under Lovens Eed saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.

Af Vidnerne mødte Jens Nielsen Skaffer og Svend Erichsen Fittie som blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende.
Niels Rasmussen Frethe blev paaraabt, men mødte ikke eller møde loed.
Fremstoed som 1ste Vidne Jens Nielsen Skaffer som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: At sidste Som/m/erting Stevnetiid var dette \Vidne/ og Svend Fittie udsendt af Citanten til Niels Rasm[ussen] Frethe for at spørge om hand vil betale de 20 rd: de var forliigt om, da hand spurgte om det var for Walmoe dertil de svarede Nej det var for Forliiget om beskyldnings Sagen, hvortil hand sagde Nei at vilde intet betale sam/m/e, derpaa de stevnede ham derfor. Vidste ei viidere. Dimitteret.
2det Vidne Svend Erichsen Fittie fremstoed aflagde Eed og forklarede ord til andet ligesom forrige Vidne. Dimitteret.
Da Niels Rasmussen Frethe ikke mødte eller møde loed; Saa blev ham given Rættens Laugdag til Som/m/er Tinget 1780 at møde og svare til Sagen; til sam/m/e tiid forelægges det udeblevne Vidne Ole Thorsen Giære at møde under Faldsmaals Straf, sit Eedelige Vidnesbyrd i Sagen at aflægge. Hvilken Laugdag Citanten paalægges at tage beskreven, og tillige med indeholdede Forelæggelse for vedk:de lovlig at lade forkynde.
Sagen beroer til Som/m/er Tinget 1780.

1779: 152b

Nye Sag
Ole Halvorsen Udstuen anmelte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet til dette Ting og tiid indkalde Lars Olsen Birkenes for skyldig værende 18 rd: 4 mrk: 10 s:, at liide Dom til sam/m/e at betale, samt Omkostninger at erstatte.
Stevne Vidnerne Erich Christensen Westad og Halvor Torkelsen Westad afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Den indstevnte Lars Olsen Birkenæs blev paaraabt; Men da hand ikke mødte eller møde loed; Saa blev ham given Rættens Laugdag til Som/m/ertinget 1780 første dag sam/m/e holdes; hvilken Laugdag Citanten paalægges at tage beskreven og lovlig at lade forkynde.
Sagen til den tiid beroer.

Laug Rættes Mænd til at betiene Rætten 1780 af nye boesatte Ole Erichsen Madschaar, Ole Halvorsen Udstoen.

Som ingen viidere indfandt sig efter 3 ganges Udraab med noget at gaae i Rætte, blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

Fieldberg Skibreedes Høste Ting den 18 Nov: 1779 holden paa Killesvig Tingstæd af Jurisdictionens Sorenskriver i overværelse af Districtets Foget Velædle og Velv: Hr: U: W: Koren, Skibreedets Lensmand Tollev Steensen Killesvig, tingsøgende Almue og efterskrevne 8te Eedsvorne Laug Rættes Mænd

1. Halvor Simonsen Sæbøe	4. Jon Siursen Asche	7. Aschel Andersen Øfrebøe
2. Ole Tostensen Sæbøe	5. Peder Jversen Alne	8. Ole Goutesen Steensland
3. Knud Andersen Øfre Houge	6. Ole Olsen \Søre/ Stume (Stumoe)	

Allerunderdanigst og underdanigst publiceret Kongl: allernaadigst samt Collegii og Stiftets Anordninger og foranstaltninger ligesom for Etne Skibreede.

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examineret og befunden som her bag i Protocollen findes tilført, i overværelse af Almuen, Laug Rættet, Lensmanden, samt Ole Halvorsen Øster Eide og Halvor Larsen Wiig.

Pante Bogen til Udslettelse
Ole Svendsen Waches Obl: til Capt: Dahl 90 rd: 9 Apr: 1774 No: 2 p: 602 qvitteret af Creditor 9 April 1777.

Pante Bogen til inddragelse
Reinert Knudsen Frønsdals Obl: til Lieut: Joh: Dahl og Kr: C: Herm: Dahl hver 149 Rd: i alt 298 rd: 1 pr: i 1 Løb 1 Hd: d: 19 Nov: 1778. Frønsdal No: 12.
Skiftebrev efter Myndtlingen Steen Nielsen, hvis Jordegods Udlæg i Oppeim No: 1 H: C: (Halsnøe Closter) ved Skiftet 24 Juli 1779, i Pantebogen er extraheret.
Kongl: allernaadigst Bevilling for Fatlands Saug d: 30 Juni 1770.

Optagen Sag fra fol: 112a. Reinert Larsen Underhougen contra Endre Heggen.
Da udi denne Sag blev afsagt følgende

Dom

Reinert Larsen Underhougen har her til Rætten ladet indkalde Mons Larsen Ebne og Endre Torkelsen Heggen til at tilbage betale sig 22 Rd:, som hand ved Hiemtings Aastæds Dom sluttet 1 Juli 1775 var tildømt, til dem i sam/m/e Sags Omkostninger at betale, og derefter ved Execution er aftvungen, men hvilken Dom efter Laugtings Stevning 28 Nov: 1775 ved paafulgte Laugtings Dom 29 Juli 1778 er tilsidesat, derfor at liide Dom og betale Omkostninger. Ved 2de eenstemmige Vidner har Citanten beviist, at bemelte 22 Rd:, er ham ved Executions Forretning aftvungen, hvorefter hand har foreviist bemelte Hiemtings Dom, der tilfinder ham at betale i Process Omkostninger til Mons Larsen

1779: 153

Ebne og Endre Torkelsen Heggen 22 Rd:, som samme Hiemtings Dom er paategnet qvittering for, den 29 Sept: 1775, endog uden forkyndelses Paategning at være betalt. Viidere foreviiste Laugtings Acten efter Appellations Stevning af 28 Nov: 1775 til denne Hiemtings Doms underkiendelse og Omkostninger at svare, hvorefter ved paafulgte Laugtings Dom 29 Juli 1778, Hiemtings Dommen er tilsidesatt, og Mons Larsen Ebne og Endre Torkelsen Heggen dømt at betale Processens Omkostning til Reinert Larsen Underhougen med 30 Rd: Da, ifald Citanten havde erholdet Appellations Stevning da Executions Rætten hos ham indfandt sig, ei kunde efter Lovens 1 B: 22 C: 2? og 56 art: skeet Jndførsel for bem:te 22 Rd:, førend Ober Rætts Dom var gaaen, og følgelig sam/m/e ikke bleven siden betalt eller kunde vorden exeqveret efter Ober Rætts Dom var gaaen, siden Ober Rætts Dommen tilsidesætter Hiemtings Dommen, og ikke det alleene, mend!! (men) end og tildøm/m/er Mons Larsen Ebne og Endre Torkelsen Heggen at betale Reinert Larsen Underhougen Omkostninger; Saa sees ingen Aarsag, hvorfor ikke disse saaleedes førend udtagen, men ei til rætte tiid forsømte Appellations Stevning, under Execution, Reinert Larsen aftvungne 22 Rdr: ham bør tilbage betales; Men da Mons Larsen Ebne har exiperet Forum, som boende i et andet Skibreede; Saa bliver Sagen kun nu ved denne Rætt at paadømme ihenseende til Endre Torkelsen Heggen for den halve Summa 11 Rdr:, hvorom Kiendes og dømmes for Rætt og Herved afsiges: At Endre Torkelsen Heggen bør til Citanten Reinert Larsen Underhougen betale den halve deel af bem:te Omkostninger med Elleve Rigsdaler, samt erstatte ham denne Sags Omkostninger med Een Rd: tree Mark, foruden TingsVidnets og Dommens udstædelse og den sidstes

forkyndelse: Alt inden 15 dage efter at denne Dom lovlig er bleven forkyndt, under Executions Tvang og Adfærd efter Loven. Udstæd til Cit:

Opsat Sag fra fol: 111a. Reinert Underhougen contra Halvor Heggen.
Citanten fremlagde Rættens Laugdag som lyder saaleedes.
Stevne Vidnerne Wincents Galtung og Ole Halvorsen Øster Eide afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre sam/m/e lovlig at have forkyndet.
Halvor Heggen mødte og vedtoeg lovlig Varsel.
Citanten derefter anmelte at have indstevnt som Vidner i Sagen under Faldsmaals Straf Synneve Torkels Dr: Heggen og Synneve Jons Datter Osen, Wier Hugnesen Tvedt, og Johannes Nielsen Døreim \og Jan (Jon) Stume (Stumoe)/ samt med lovlig Continuations Varsel indstevnet Halvor Heggen samme \og ustevnte Vidner/ at paahøre.
Som Stevne Vidner fremstillede Wincents Galtung og Ole Halvorsen Skaffer som afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Citanten endnu anmelte at have stevnet som Vidner under Faldsmaals Straf ved Stevne Vidner Ole Halvorsen Skaffer og Jon Madsen Osen, følgende Vidner Lars Olsen Birkenæs og Peder Pedersen Vache samt Thor Jacobsen Kaate.
Sidstmelte Stevne Vidner afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre sam/m/e Vidner lovlig at have indstevnet.
Citanten end ydermeere fremstillede som ustevnte Vidner Ole Halvorsen Øster Eide Skaffer, og Torger

1779: 153b

Mikkelsen Blokhuus.
Bemelte Vidner blev paaraabt, som alle mødte undtagen Johannes Døreim, Lars Olsen Birkenæs, Thor Jacobsen Kaathe, og bleve de mødende forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende.
Citanten end ydermeere fremstillede som Beskikkelse Vidner Ole Halvorsen Skaffer og Mikkel Pedersen Schoga der ligeleedes mødte og blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med liige formaning som forbemelt.
Citanten derefter i Rætte lagde en skriftlig Contract af 10 Maji 1759 som \blev/ oplæst [og] er saa lydende: hvornæst hand begiærede Vidnerne stædet til forhør, og fremstoed da som 1ste og 2det Vidne Peder Pedersen Wache og Jan (Jon) Endresen Søre Stume (Stumoe) som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven, og blev forelæst den i Rætte lagde Contract, og sam/m/e foreviist, derom de forklarede at denne foreviiste Contract var den samme som blev oprættet den 10 Maj 1759 og sam/m/es jndhold i alt saaleedes som nu er oplæst, i alle maader imellem alle indbemelte indgaaet og foreenet, som og af alle contraherende blev efterlevet, og Giærde opsatt derefter, i alt som Contracten foreskriver, og det \i/ sam/m/e Aar 1759 eller Aaret efter, derefter den og blev holdt nogle Aar men veed ei hvad den nu er, alleene \Peder Wache/ har seet at de Giærde parter som Reinert Larsen har viist Vidnet forrige Sommer, \at være som/ var nogeleedes i stand, men de andre Parter nedfalden, saa alt Qvæg kunde gaae over. Dimitteret.

Som Natten paafaldt, beroer denne Sag til Tingets Continuation i morgen.

Anden Dagen den 19 Nov: 1779 continuerede dette Ting og nest forestaaende Sag

da fremstoed som 3de Vidne Wier Hugnesen SelvEier paa Tvedt som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: At for omtrent imod 20 Aar og sam/m/e Aar som hand har hørt Contract om Skiftes giærde var sluttet imellem Underhougen og Naboer, var Vidnet med at hielpe at opsætte nye Skiftes Giærde imellem Underhougen og Heggen med fleere, og hialp da een af Hegge Mænd som nu er død og hvis Eftermand som ustevnt ei kand nævnes, hvilket giærde var i Udmarken, lige fra Bøe giærdet til Fields, og blev da fuld giærde giort, og den dag Vidnet var med at giærde, vare Underhougen og alle Naboer Heggen og Ryen med, i liige Arbeide at opsætte giærde, veed ei om Naboerne siden har deelt sam/m/e Giærde i visse Parter imellem sig, hvilket giærde blev holdt i nogle Aar. Under Arbeidet hørte Vidnet at Reinert Underhougen sagde: At skulde det være noget indgiærdet, at hegne for Smalen, maatte det være nu, ellers var der intet i det, derpaa ei mindes noget blev svaret. Dimitteret.

fremstoed 4de Vidne Ole Halvorsen Øster Eide som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: At for omtrent 20 Aar siden, tiente Vidnet hos Citanten og var med at opsætte Skiftes giærde i Udmarken imellem Underhougen og Naboer liige fra Bøe giærdet til Fiælds, som hand hørte blev talt om, var paa grund af oprættet Contract, hvorpaa og Heggen og Ryens Folk arbeidede, da alle i fælleds Arbeide satte giærdet op fra den eene ende til den anden, paa sam/m/e stæd hvor giærdet

1779: 154

endnu gik for 3 Aar siden da hand saae sam/m/e Giærdes gaard: Efter at giærdet var opsat blev det deelt saa hver Naboe tog sin Anpart i den, men hvorleedes sam/m/e \gaarders/ Parter faldt eller \om/ blev maalt, veed Vidnet ikke. Giærdet blev vedligeholt af hver Mand sin Part, i nogle Aar, af alle til for 4 Aar siden, da efter den tiid Vidnet for 3 Aar siden saae giærdet, og saae Reinert Underhougens Part \som hand veed hvor falder/ holt i stand, men det øvrige Giærdes andre Parter ei i stand, saa Creaturerne kunde gaae over. Denne Vaar har Vidnet og Citantens Tieniste Dreng Mikkel Pedersen Schoga været beskikkelse [viis] for Citanten udsendt til Halvor Evensen Heggen at tilspørge ham om hand havde nedlagt Giærdet dertil Halvor Evensen Heggen sagde: Ja hand havde lagt Giærdet need, og dertil havde Citanten givet ham tilladelse, men hand vilde og lægge det op igien, hvilket var af Citantens Giærde part: Da de viidere tilspurgte Halvor Heggen om hand vilde holde sin egen Giærde part som var nedfalden, eller hvorleedes det skulde blive med sam/m/e Giærde som var opsat efter Contracten. Dertil Halvor Heggen sagde: At hand nægter ingen Giærde, men faaer ei sætte \sit/ giærde{t} op for de andre, de slaaer det ned igien. Citanten da sagde til Halvor Heggen, at Giærdet maatte være færdig til 14 Maji, hvortil Halvor Heggen ei svarede viidere. Efter Citantens forlangende blev Contracten for Vidnet oplæst som sagde: At Skiftes giærdet i Udmarken blev opsat just i sam/m/e strækning som der er foreskrevet. Dimitteret.

fremstoed 5te Vidne Mikkel Pedersen Schoge tienende Citanten som aflagde Eed og forklarede: At kom i tieniste hos Citanten denne Vaar, da hand tiilig i Vaaren var med Citanten at oplægge Citantens egen Giærde part \i Udmarken/, men de andre Gaarders giærde var nedfalden, og ei i Som/m/er oplagt, hverken Halvor Heggens eller de øvrige, saa Creaturerne har gaaet derover. Vidnet har denne Vaar været tilligemed forrige Vidne beskikkelse viis hos Halvor Evensen Heggen for Citanten, da passerede som næst forrige Vidne har forklaret, med forskiæl at Halvor Heggen sagde: At vilde nok giøre Giærdet færdig, men vidste ei hvor meget hand skulde giærde, da Reinert Underhougen bad ham gaae ud med at opmaale Giærdet, men erindrer ei hvad hand svarede, dog blev ingen Opmaaling giort.

Næst forrige 4de Vidne fremstoed og under forhen aflagde Eed forklarede, dette sidste sig saaleedes i Sandhed at forholde.

Halvor Evensen Heggen begiærede dette og næst forrige Vidne tilspurgt: Om det kunde nøtte noget at hand og Underhougen giærdede, naar ei de andre giærdede? Dertil de begge svarede Ney, siden Giærdet gaaer frem i een Strækning. Dimitteret.

Fremstoed 6te Vidne Synneve Torkels Datter hos sin Stif Fader Halvor Evensen Heggen, som aflagde Eed og forklarede: At kand ei mindes da bemelte Giærde blev opsat, har siden tient hos fremmede indtil paa 5 Aar hun har været hiemme, i den tiid har ei seet nogen arbeide paa omvundne Giærde, og har ei givet agt paa, hvis Giærde part har været i stand, og hvis, ikke, veed ei heller hvor Citantens part er. Endeel af Giærdet er nedfalden og saa got som øde, men veed ei hvem tilhører, og har seet Creaturerne gaae derover. Vidnet har seet Reinert Underhougen giøre Ved og oplægge Steen paa Giærde, men veed ei enten det var hands eller andres Part. Dimitteret.

Fremstoed 7de Vidne Synneve Jons Datter hos sine Forældre Huusfolk i Osen under Roa, som aflagde Eed og forklarede: At tiente Citanten for 5 á 6 Aar siden i 4 Aar, da mindes at Citantens folk giærde ved Skiftes giær-

1779: 154b

det i Udmarken, men veed ei om selv var i Marken og saae det. Ei heller saae om andre giærde ved sam/m/e, af Gaarderne. Dimitteret.

Fremstoed 8de Vidne Torger Mikkelsen, tienende Christopher Axdal som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: At har for 6 Aar siden tient 2 Aar paa Heggen, og for et Aar siden 2 Aar, har eengang, men veed ei enten i sin første tieniste, eller den sidste, været med een af Hegge Mænd paa Skiftes giærdet i Udmarken, imellem Underhougen og Gaarder, og oplagde Giærdet paa et støkke Anpart som hands Hosbond sagde tilhørte Heggen og Ryen fra hvilke Gaarde, de andre Grander ligesom med een Mand fra hver, arbeidede paa sam/m/e støkke Giærde, da der var et andet støkke Giærde som de sagde tilhørte Reinert Underhougen, hvorpaa de ei Arbeidede, men Reinert Underhougen og hands folk arbeidede derpaa og satte sam/m/e i Stand: Sidst afvigte Aar saae Vidnet Giærdet, da det var nedfalden baade Som/m/eren og Vinteren paa nogle stæder paa Heggen og Ryens Parter, men meest paa disse, og vel og nogle Steener nedfalden paa Reinert Underhougens part, saae og Creaturer gaae over, da det ei kand nøtte een part er holt i stand, naar ei alt er i stand. Dimitteret.

Fremstoed 9de Vidne Thor Jacobsen SelvEier paa Kaathe som aflagde Eed og forklarede: At [i] fior Sommer først \i/ slaatten, var Vidnet med Peder Pedersen Wache paa omvundne Skiftes Giærde, da Citanten viiste dem de Parter af Giærdet, hand sagde sine at være, saavelsom og de Parter som hand sagde tilhørte Heggen og Ryen, og var da de anviiste Reinert Underhougens parter i god stand, men de andre nedfalden saa Creaturerne kunde gaae derover. Dette [Vidne]? tilligemed Peder Pedersen Wache under forhen aflagde Eed forklarede: At sam/m/e tiid fulgte de med Citanten fra Marken til Halvor Heggen, og sagde til sidstmelte at de havde været paa Giærdet i Udmarken, og seet sam/m/e efter Reinert Underhougens Anviisning, og befunden det hand anviiste at være Heggens Part at være til nedfalds og mest nedfalden, da og af Reinert Underhougen blev omtalt at siden hands giærde var i stand maatte de andre enten giærde eller giætte!! (giæte), da hand ei vilde have deres Creaturer over paa sin Mark; dertil Halvor Heggen sagde: jeg formaaer ey at giætte, men skal hegne det beste ieg kand. Dimitteret.

Fremstoed 10de Vidne Johannes Nielsen SelvEier paa Døreim som aflagde Eed og forklarede: At for omtrent 20 Aar siden var Vidnet med at hielpe {….} Citanten at giøre Skiftes giærde i Udmarken imellem Underhougen, Ryen og Heggen, da alle Gaarderne og Citanten, og deres folk og hielpere, giærdede een dag \om ret mindes/ i fælleds Arbeide samlet, een anden dag giærdede Reinert Underhougen og hands folk med Vidnet, alleene paa Reinert Underhougens Part. For nærværende tiid er sam/m/e Giærde paa sam/m/e stæd hvor

den blev opsat, men (no?)get nedfalden, men veed ei paa hvad Part. Vidnet har seet Heggens Smaler med Giætter!! (Giæter) været drevet op og need paa Underhougens siide af sam/m/e Skiftes giærde i Udmarken. Dimitteret.

1779: 155

Da det eene indstevnte Vidne Lars Olsen Birkenæs ikke mødte; Saa blev hand forelagt under Faldsmaals Straf at møde her inden Rætten Som/m/ertinget 1780 første dag sam/m/e holdes, sit Eedelige Vidnesbyrd i Sagen at aflægge hvilken forelæggelse Citanten paalægges at tage beskreven og lovlig at lade forkynde.
Sagen beroer til Som/m/ertinget 1780.

Pante Bogen til Udslettelse
Niels Johansen Arnevigs Obl: 22 Nov: 1762 til Mikkel Østensøe qvitt:t 12 Nov: 1778. No: 2 p: 181

Pante Bogen til jnddragelse
Erich Endresens Arvingers Skiøde til Mons Erichsen paa No: 50 Nedre Axdal S: E: gds: (Selv Eier gods), 1 Løb Sr:, ½ Hd:, 4 ½ Spd: Korn dtr: 18 Nov: 1779.

Opsat Sag fra fol: 112a. Mons Ebne contra Lars Knudsen Jxdal.
Citanten anmelte at have til dette Ting med lovlig mundtl: Continuations Varsel ladet indkalde til Vidner i Sagen under Faldsmaals Straf at møde Lars Diderichsen Houge Huusmand, hvilket Vidne nu for Rætten mødte og blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende.
Lars Jxdal blev paaraabt, men mødte ikke eller møde loed.
Lars Diderichsen Houge fremstoed som 3de Vidne, aflagde Eed og forklarede: At [i] fior Høsteting her paa Tingstædet, talte begge Parter vreedagtig til hinanden, da Lars Jxdahl vel(?) nævnede Meel Poser og Smør Kander, men kand ei siige at hand sagde det som nogen beskyldning mod Citanten. Dimitt:t
Citanten begiærede Sagen opsat til Som/m/ertinget 1780 for at føre Vidner Peder Wiig og Christopher Axdal.
Sagen til den tiid beroer.

Opsat Sag fra fol: 112b. Mons Ebne contra Lars Teigen.
Citanten maatte beklage at formedelst det agtende Vidnesbyrd af Mathias Roa ei nu kand forhverves siden Vidnet er fraværende; Saa maatte hand begiære Sagen opsat til Som/m/er Tinget 1780.
Sagen til den tiid beroer.

Nye Sag
Reinert Larsen Underhougen anmelte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet til dette Ting og tiid indkalde Tørres Erichsen {Leil} tienende sin Moder paa Ryen, i anleedning at hand har overfaldet Citanten i Marken paa Citantens Lejemaal for toe Aar siden i Octob: Maanet, med Slag og Jordskuf, derom at høre Vidner stevnte og ustevnte, samt derfor at liide Dom til Bøders Udreedelse og Omkostningers erstatning.
Som Vidner i Sagen indstevnet under Falsmaals Straf Endre Torkelsen Heggen, Niels Poulsen Hougen, Tørres Christensen Hougen, \og/ Wincents Galtung.
Stevne Vidnerne Wincents Galtung og Ole Halvorsen Øster Eide afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.

Tørres Erichsen Ryen mødte og vedtoeg lovlig Varsel.
Vidnerne mødte og blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende, og fremstoed som
1ste Vidne Wincents Galtung som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: At for 2 Aar siden i oct: Maanet gik Vidnet op i Marken, og gik først forbie Reinert Underhougen som stoed og huggede Veed, derefter mødte Tørres Erichsen Ryen som kiørte need med et Læs Veed, og da hand gik længere frem, raabte hand efter Endre Torkelsen Heggen som hand vilde tale med, og imidlertiid hørte et Skriig, da i det sam/m/e Endre Heggen kom løbende need, og bad Vidnet følge med og kom/m/e snart, løbende need forbie Vidnet sigende: jeg troer der skeer Mord, da Vid-

1779: 155b

net løb tilbage ned efter, og saae da ingen fleere end Reinert Underhougen alleene, paa sam/m/e stæd hvor hand var, da Vidnet gik ham første gang forbie, og sagde da Reinert Underhougen til Vidnet at hand nu blev slaget af Tørres Erichsen Ryen. Dimitteret.
Fremstoed 2det Vidne Endre Torkelsen Heggen som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: At vidste af intet førend da som første Vidne har forklaret, dette Vidne vilde gaae need at tale med forrige Vidne som raabte ham, da dette Vidne saae at i det Tørres Ryen kiørte forbie Reinert Underhougen med Læs, toeg Reinert Underhougen i Hæste Bidselet som Tørris Ryen kiørte med, og Tørres Tyen toeg ligesaa i samme, og de træktes, da Vidnet vilde løbe til og skille dem ad, og imidlertiid kunde ei bestandig see dem formedelst Busker, men saae ei at nogen af dem slog hinanden, og da Vidnet kom til dem, vare de skildte ad, og Tørres Ryen kiørte sin Vej, men de vare begge vreede. Dimitteret.
Fremstoed som 3de Vidne Niels Poulsen fra Wigedahl som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: At tiente Citanten for 2 Aar siden, da efter Michaelii, en dag Vidnet med sin Husbonde kiørte Veed, need af Skoven, sam/m/e dag Wincents Galtung gik forbie Houen op i Marken for at tale med Endre Heggen, da Tørres Ryen kiørte need med et Læs, og Reinert Underhougen gik med, og strax hørte Vidnet et Skriig, og som intet formodende, saae ei efter noget, men hørte raabe Vold, og løb til, og da Vidnet kom til dem, laae Reinert Underhougen i Marken, og Tørres Erichsen Ryen oven paa ham og de holt hinanden i brøstet og vare vreede, men saae ei de slog hinanden, da Vidnet toeg Tørres Ryen bag i Skuldrene, og trækkede ham op, og de skildtes ad, og {de} Vidnet hørte ei efter hvad de sagde: Dimitteret.
Fremstoed som 4de Vidne Tørres Christensen tienende Citanten som aflagde Eed og forklarede: At har været til Confirmation og Guds bord for 2 Aar siden, og bliver fuldt femten Aar efter sin Mening kort for tilstundene Juul, og var omvundne tiid med Citanten og kiørte Veed ned af Marken, da strax efter ham kom kiørende Tørres Erichsen Ryen med Læs, og hørte da Vidnet, at hand og Reinert Underhougen kom i Skiænderie, og i det samme skød (skiød/skyvde) Tørres Ryen, Reinert Underhougen baglænds over, og Reinert Underhougen raabte Vold, men Tørres Ryen sagde: Det var Løgn, og Vidnet var et Steen Kast fra dem, dog saae at Tørres Ryen laae paa Citanten, indtil næst forrige Vidne kom og skildte dem ad, saaleedes: At hand toeg Tørres Ryen af Citanten. Dimitteret.
Citanten begiærede Sagen opsat til Som/m/er Tinget 1780,
til den tiid Sagen beroer.

Publiceret
Taxations Forretning paa Jndre Hamre 23 Maji 1778.

Nye Sag.

Aschel Andersen Øfrebøe anmelte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet indkalde til dette Ting, tiid og Stæd

1779: 156

Steffen Signesen!! (Siggesen) Huustvedt at liide Dom til at betale skyldig værende 4 rd: samt Omkostninger at erstatte.
Af Stevne Vidnerne mødte alleene Ole Halvorsen Øster Eide som afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre efter Loven, sam/m/e Stevnemaal tilligemed Jon Myren lovlig at have forkyndet.
Citanten maatte lade Sagen beroe til Som/m/er Tinget 1780 første dag samme holdes, for at faae Stevnemaalet tilliige af det andet Stevne Vidne afhiemlet.
Sagen beroer til Som/m/ertinget 1780.

Nye Sag
Jngebreth Svendsen Arnevigen anmelte at have med lovlig mundtl: Kald og varsel ladet indkalde til dette Ting, tiid og Stæd Jngebricht Johansen Arnevigen, i anleedning af, at hand denne Høst har overfaldet Citanten i sin Tieniste paa Arnevigen med Hug og Slag, derom at høre Vidner og derfor at liide Dom til Bøders udredelse og Omkostninger at erstatte.
Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Faldsmaal Knud Knudsen Siøvangen, Eli Jonas Datter Arnevig, Siri Baars Datter Arnevig, deres Eedelige Vidnesbyrd i Sagen at aflægge.
Stevne Vidnerne Halvor Simonsen Sæbøe og Aschel Andersen Nordre Øfrebøe afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Jngebreth Johansen Arnevigen mødte og paa tilspørsel hvorfor hand overfaldt og sloeg Citanten svarede: fordie hand giorde Vold.
Af Vidnerne mødte Knud Knudsen Siøvangen som blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende, og efter aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven forklarede: At for omtrent 3 á 4 uger siden, i anleedning af et Fiske Kast som Jngebreth Johansen tilegnede sig Part udi, og Jngebreth Svendsen sagde Nei til, sloeg Jngebreth Johansen til Jngebreth Svendsen i Hovedet i Ansigtet saa hand blev blodig i Næsen og Hat og Hue fløy af ham, og reev ham i Haaret, samt sloeg ham i Ryggen. Dimitteret.
Jngebreth Johansen protesterede imod Siri Baars Datter som sin egen Hustrues Vidnesbyrd i denne Sag.
Rætten siden Eli Jonas Datter Arnevig ikke mødte forelagde hende under Lovens Faldsmaals Straf at møde her inden Rætten Som/m/er Tinget 1780 første dag sam/m/e holdes, sit Eedelige Vidnesbyrd i Sagen at aflægge, hvilke forelæggelse Citanten paalægges at tage beskreven og lovlig at lade forkynde.
Sagen til den tiid beroer.

Nye Sag
Lars Larsen Eechenæs anmelte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet til dette Ting og tiid indstevne Tosten Tostensen Nordre Stume for skyldig værende 5 rd: 1 mrk: 13 s: for tilkiøbte Vahrer paa Auction paa Gaarden Jndreland, sam/m/e med Renter efter Kongl: allernaadigste Anordninger at betale, derfor at liide Dom samt Omkostninger at erstatte.
Af Stevne Vidnerne mødte Ole Halvorsen Øster Eide som afhiemlede ved Lovens Eed med oprakte fingre efter Loven sam/m/e Stevnemaal tilligemed Jon Myren at have forkyndet.
Citanten siden det andet Stevne Vidne ikke mødte, maatte lade Sagen beroe til Som/m/er tinget 1780 til Stevnemaalets afhiemling tillige af Jon Myren.
Sagen beroer til Som/m/er Tinget 1780.

1779: 156b

Nye Sag.
Peter Pedersen Killesvig anmelte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet til dette Ting, tiid og Stæd indkalde Tosten Tostensen Nordre Stume, at liide Dom til at betale skyldig værende 8 rd: 3 mrk: 8 s: med Omkostninger.
Af Stevne Vidnerne mødte alleene Ole Halvorsen Øster Eide som afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet tilligemed Jon Myren som tilført er; Men da det andet Stevne Vidne Jon Myren ei mødte, ei heller den indstevnte indfandt sig; Saa begiærede Citanten Sagen at beroe til Som/m/ertinget 1780 for Stevnemaalet af det andet Stevne Vidne at vorde afhiemlet.
Sagen til den tiid beroer.

Nye Sag
Ole Siursen Selv Eier paa Birkenæs anmelte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet indkalde til dette Ting og tiid Torkel Nielsen Dregenes for skyldig værende 8 rd: 3 mrk: at liide Dom til sam/m/e med Omkostninger at betale.
Torkel Dregenæs tilstoed lovlig Varsel men ei tilstoed af fordringen meere end 3 Rdr:
Citanten loed Sagen beroe til Sommer Tinget 1780 til viidere beviis.
Sagen til den tiid beroer.

Pante Bogen til inddragelse
Bevilling paa Wache Saug d: 9 Juni 1768.
Tollev Olsen Svallands Obl: til Ole Goutesen Steensland p: 99 Rd: 1 pr: i Svall: No: 26 H: C: g: 1 L: 1 Hd: d: 18 Nov: 1779.
Siur Aslachsens Obl: til Ole Goutesen Steensland 30 rd: 1 pr: i No: 24 H: C: g: Grundevog 12 mrk: Smør d: 18 Nov: 1779.
Jngebreth Johansen Romsøe[s] Skiøde til Ole Thorsen Giærde paa Romsøe No: 41 S: S: E: gods (Sunnhorlehn Selv Eier gods) 2 Løb 1 Hd: d: 19 Nov: 1779.
Johannes Nielsen Døreims Obl: til Zacharias Løvereide 50 rd: 2 priorite i No: 7 H: C: g: 2 Løb 22 ½ mrk: Sm: d: 19 Nov: 1779.

Som Natten paatrængte beroer Tingets Continuation til i morgen.

Tredie Dagen den 20 Nov: 1779 continuerede dette Ting.

Laug Rætt til at betiene Rætten pro 1780 udnævnt av nye boesatte Tosten Simonsen Øfrebøe, Peder Poulsen Nordhuus, Lars Thomassen Bersvog og Haldor Torbiørnsen Stangeland.

Som ingen viidere efter 3de ganges Udraab indfandt sig med noget at gaae i Rætte, blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

Føjens Skibreedes Høste Ting den 22de Nov: 1779 holden paa Leervigens Tingstæd i overværelse af Districtets Foget Velædle og Velv: Hr: U: W: Koren, Skibreedets Lensmand Jens Jensen Bielland samt tingsøgende Almue og Laug Rættes Mænd

1. Ole Pedersen Sæverud 3. Knud Nielsen Nordthun 5. Reinert Hansen Nedre Næsse
2. Lars Erichsen Øchland 4. Abraham Størksen Ertzlan 6. Salomon Pedersen Sæverud 7. Peder Nielsen Øchland 8. Johannes Frantzen Gillie

Allerunderdanigst og underdanigst publiceret Collegii og høi Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger ligesom for Etne Skibreede.

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examineret og befunden som her i Protocollen findes indført, i overværelse af Jens Jacobsen Leervigen

1779: 157

og Ole Jacobsen Envær.

Pante Bogen inddraget fol: 242a.
Lieut: Wilhelm Dahls Obl: til Wilhelm Smith 99 rd: 1 prioritet i Solhoug 3 Spd: Smør dat: 12 Nov: 1779.

Pante Bogen til Udslettelse
Ole Danielsen Sæles Obl: til Gunder Næsse 50 rd: 23 Juni 1777 No: 3 f: 89 qvitt:t 21 Juni 1779.
Mads Vatnes Obl: til Tørres Storhoug 125 rd: d: 12 feb: 1760 No: 2 p: 114 qvitt: den 12 Nov: 1779.
Friderich Batzersen!! (Baltzersen) Vatnes Obl: til Tørres Storhoug 125 rd: No: 2 p: 114 d: 12 feb: 176? (1760?) qvitteret 12 Nov: 1779.

Pante Bogen til jnddragelse
Skiftebrev efter Bertel Ommundsen Eegeland 11 Sept: 1779.
Skiftebrev efter Bernt Mathiessen Sætres Hustru 9 Apr: 1779.
Bevilling for Agdesteen Saug d: 9 Juni 1768.
Skiftebrev 10 Sept: 1779 efter Geert Totland.

Opsat Sag fra fol: 115b Zacharias Kyvigen contra Peder Tvedt.
Citanten mødte ikke efter Paaraab.
Peder Tvedt mødte og tilstoed lovlig Varsel og Laugdag, men begiærede Sagen udsat til Som/m/er Tinget 1780, da en Anden Mand har paataget sig sam/m/e at betale for {…..} indstevnte til Citanten, og liqvidere Regning med ham, imidlertiid ikke nægter jo at være de omstevnte 14 Rd: til Citanten skyldig. Ellers fremlagde Laugdagen saalydende.
Sagen beroer til Som/m/er Tinget 1780.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets continuation til i morgen.

Anden Dagen den 23 Nov: 1779 continuerede dette Ting.

Pante Bogen til Udslettelse
Lars Torbiørnsen Førrelands Obl: til Halvor Rommetvedt 50 rd: 20 Juni 1774 No: 2 p: 603 qvitteret 23 Nov: 1779.
Christopher Christophersen Store Sætres Obl: til Steen Olsen Fladerager 70 rd: dt: 4 oct: 1768 No: 2 p: 387. qvitteret 23 Nov: 1779.

Pante Bogen til jnddragelse
  Sæbiørn Nielsen Almaas Arv: Sk: til Niels Sæbiørnsen Almaas p: 18 mrk: Smør ½ Hd: i Almaas d: 1 Marti 1779.
  Torbiørn Samsonsen Førreland[s] Skiøde til Mathias Jngvaldsen p: ¼ Løb ¼ Hd: i Grov No: 31 H: C: [gods] d: 23 Juni 1779.
  Friderich Baltzersen Vatnes Obl: til Tørres Holmedal 125 rd:, 1 pr: i Vatne No: 25 ¾ Løb, ¾ Hd: før Aftag d: 23 Nov: 1779.

Auctions Tillysning
Velædle og Velviise Hr: Foget Koren tilkiendegav, at ham fra Lensmanden over Føjens Skibreede var indberættet, det her i Skibreedet var fundet en liden Hval fisk imedens Sorenskriveren og Fogden var paa de længst fra liggende Tinge, hvorfor hand ei strax kunde derom giøre Jndberætning \førend for faae dage siden/: Og da sam/m/e endnu er beliggende hvor den er funden ved Brandesund imellem 2de Lande det eene tilhørende Sr: Christopher Christian Kramer i Bergen, {…} nemlig Sælsøen og det andet Land tilhørende Sr: Jacob Hynnemør nemlig Giisøen, dog lidet nærmere Sælsøen end Giisøen; Saa maatte Hr: Fogden derover begiære saa snart \Høste/ Tingene er forbie, at derover førstkom/m/ende Mandag den 29 Novb: maae holdes en ordentlig Forretning, og derved decideres hvem Hvalen skal tilhøre, i hvilken henseende Hands Maj:ts Rætt an…….(?) samt at Hvalen da tillige efter Kam/m/er Collegii ordre at maatte auctioneres.
  Sorenskriveren biefaldt Hr: Fogdens Reqvisition, og altsaa tilholdt saa mange som sam/m/e vedkom/m/er, ved den agtende Forretning over Hvalen førstk:de Mandag den 29

1779: 157b

Novembr: ved Hvalen at indfinde; Da, siden forud sees, at Hands Maj: derudi tilkom/m/er deel, siden det er forklaret af nærværende vedkommende, at Hvalen er funden i et trang Sund eller Fiord uden for 2 Landes Odde, og Fiorden hvor Hvalen er funden ei over et Riffel Skud breed; Saa berammes tilliige auction over Hvalen til offentlig bortsælgelse førstk:de Mandag den 29 Nov: \og følgende dage/, hvilken auction herved for heele Skibreedes Almue publiceres, og tilholdes Lensmanden sam/m/e ved Kirken at bekiendt giøre; thi vilde Liebhaberne behage sig sam/m/e tiid og stæd at indfinde.
  Som Finder anmelte sig Jan Nielsen Fisker i Bergen og paastoed siden hand havde belagt Hvalen 2 Favne Findings Spæk og hand og Torger Olsen Torget fordrede aparte for {siden} sig og bemelte Jan Nielsen for deres Vagt og tilsyn \Natt og dag/ samt Touges Sl...(?) saa lang tiid Hvalen har ligget 12 Rdr:

Opsat Sag fra fol: 115a. Reinert Horneland contra Berge Hetlesæter.
Citanten loed anmelde ved Procurator Sr: Gorm og ellers selv nærværende, at have til dette Ting og tiid ladet med mundtl: Kald og Varsel, i continuation af forrige jndstevning indkalde {Berge} \Ole/ Olsen Hetlesæter at høre Vidner af Hans Olsen Hetlesæter og Ole Olsen Hetlesæter, Hans Aadnesen Hornelandsvog og Anne Hans Datter \da/ tiente Hoved Citanten Reinert Horneland. hvilke Vidner under Lovens Faldsmaal er indstevnet.
  Stevne Vidnerne Torbiørn Torbiørnsen Søre Bielland og Jens Jacobsen Skaffer paa Leervigen, afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
  Ole Olsen Hetlesæter og Søn Berge Olsen Hetlesæter mødte og vedtoeg lovlig Varsel.
  Vidnerne mødte og blev forelæst Eedens forklaring af Lov bogen med formaning til Sandheds udsigende og fremstoed som

3de Vidne Hans Olsen Hetlesæter, Søn af Contra Citanten Ole Olsen Hetlesæter som aflagde Eed og forklarede: At efter at hands Fader havde faaet det øvrige Fæe hand havde kiøbt af Reinert Horneland, sig leveret 1778 om Vaaren, hørte Vidnet af sin Fader at det fattedes den omstevnte Stud, og hørte aldrig bud fra Reinert Horneland om at modtage Studen, og hørte intet om dette, førend i Høsten i Fior, men erindrer ei hvad tiid, da hand hørte af Berge Hetlesæter som kom fra Agdesteen, at Studen var slagtet. Vidnet var ei i Bergen den Høst med Slagtebæster, men hiem/m/e. Vidnet erindrer, at Søndagen efter Michaelii sam/m/e aar, da h/an/ds Fader var reist til Bergen med Slagtebæster, sagde Reinert Horneland til Vidnet, at nu havde hand faaet hiem Studen, og hvad skulde hand giøre nu med den, dertil Vidnet svarede, det vidste h/an/d ikke. Dimitt:t

4de Vidne Ole Olsen Hetlesæter, Søn til Contra Citanten Ole Olsen Hetlesæter, aflagde Eed og forklarede: {At} Ligesom forrige Vidne med det tillæg, at ved første Vidne Reinert Andersen Agdesteen kom bud noget efter Michaelii da {Citanten} Vidnets Fader og Broder var hiemkom/m/en fra Bergen hvor de havde afhandlet deres Slagte Bæster, fra Reinert Horneland, at h/an/ds Fader skulde hænte Studen, hvilket bud Vidnet tog imod, men erindrer ei enten

1779: 158

hand sagde budet fra sig til sin Fader og broder, eller ikke, den dag eller nogen tiid. Dimitteret.

Fremstoed 5te Vidne Hans Aadnesen Huusmand i Hornelandsvogen fremstoed, aflagde Eed og forklarede: At efter at Reinert Horneland havde leveret de øvrige Stude til Ole og Berge Hetlesæter, og denne omvundne fattedes, blev Vidnet begiært af Reinert Horneland 3de Pintse dag at leede efter Studen i Degernes og Hornelands med fleere Marker, og Vidnet leedte tilligemed Reinert Hornelands Dreng overalt som melt foresagt \en heel dag og siden ofte/ men fandt den ei. Dimitteret.

Fremstoed 6te Vidne Anne Hans Datter tiener nu hos Jens Horneland aflagde Eed og forklarede: At var med [i] fior Som/m/er at leede op de af Reinert Horneland til Ole og Berge Hetlesæter solgte Studer, og drev sam/m/e frem til de fra Hetlesæter toeg imod sam/m/e, da der fattedes den omvundne, som hun dog havde leedt efter nøie, og siden leedte efter Reinert Hornelands ordre efter sam/m/e Stud i 3 heele dage saa langt hun kunde kom/m/e, men fandt den ikke, førend om Høsten da Vidnet og fleere var udsendt af Reinert Horneland at leede efter den, erindrer ei rættere end det var {fø….} strax første Søndag efter Michaelii hun fandt den paa Tvedte i Fittie bøygden imod 1 ½ til 2 Miil fra Horneland. Dimitteret.

Ole Olsen Hetlesæter som Contra Citant anmelte at have med lovlig mundtl: Continuations \Contra/ Kald og Varsel ladet til dette ting og tiid indkalde Reinert Jensen Horneland, at liide Dom efter forrige jndstevning og høre Vidner, som er indstevnt under Faldsmaal Lars Torbiørnsen Escheland, Reinert Andersen Agdesteen, Jens Olsen Watne, Jens Hansen tiener Hoved Citanten, samt vil fremstille som ustevnt Vidne Niel Madsen Hysingstad.

Hoved Citanten saavelsom alle bemælte Vidner mødte og vedtoeg lovlig Varsel.

Contra Citanten begiærede Vidnerne stædet til forhøre; thi blev de forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende, og fremstoed som Contra Citantens

1ste Vidne Lars Torbiørnsen SelvEier paa Nedre Escheland, som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: Citanten protesterede imod dette Vidne som Svoger til Berge Hetlesæter. Rætten tilloed Vidnets Svar og loed ankom/m/e paa endelig Dom hvorvidt skal ansees. Vidnet forklarede: At da de øvrige Stude af Reinert Horneland blev til Ole Hetlesæter leveret, sagde Reinert Horneland, at skulde skaffe de Bæst som ikke nu vare tilstæde, siden det var saa afgiort i Kiøbet, og fattedes da første gang 2 Stude, hvoraf den eene

kort efter 8te dage blev levert. det andet skulde hand levere om det fantes, hvis ikke fik det være h/an/ds egen skade. Dimitteret.
2det Contra Vidne Reinert Andersen Agdesteen fremstoed, aflagde Eed og forklarede: At veed ei viidere end hvad hand forhen i Sagen har vundet. Dimitteret.
3de Contra Vidne Jens Olsen Vatne aflagde Eed og vidste intet om Sagen til Oplysning {Dimitteret} uden end at 2 dage før Michaelii 1778 sagde Berge Hetlesæter til Vidnet, at skulde lade Reinert Horneland viide, at omvundne Stud var paa Tvedt i Fittie Bygden, hvilket bud hand Søndag før Michelii sagde til Reinert Horneland. Dimitteret.

1779: 158b

4de Vidne Jens Hansen tiener Reinert Horneland, aflagde Eed og forklarede: At havde faaet det af forrige Vidne omvundne bud, men sagde det ikke til Reinert Horneland førend 2 á 3 dage efter, og Reinert Horneland blev fortrydelig over at Vidnet ei strax havde sagt det. Dimitteret.
5te Contra Vidne Niel Madsen Hysingstad aflagde Eed og forklarede: At en Mand paa Tvedt i Fittie bøgden, Løverdag før Michaelii sagde til Vidnet og andre, at een af Reinert Hornelands Stude /: veed ei om det var den paastevnte :/ gik der i Fieldet, det og forrige Vidne hørte. Dimitteret.
Reinert Horneland ved Procurator Gorm paastoed Dom til at faae betalt den resterende 1 Rd:, med Omkostninger 15 rd: og friefindelse for \Contra/ Citantens tiltale, samt Ole Hetlesæter som Temere Litigans anseet.
Ole Olsen Hetlesæter begiærede Sagen opsat til Som/m/er Tinget 1780 til at føre fleere Vidner.
Citanten protesterede imod længere Opsættelse og paastoed Dom.
Ole Olsen Hetlesæter indloed Sagen under Dom efter sit Contra Stevnemaal.
Begge Parter begiærede Dom til Som/m/er Tinget 1780.
Dommeren forlangte Laug Rættets Skiønnende, hvad Profiten paa saadan Stud i Bergen kunde være? Dertil svarede: At efter som handelen faldt [i] fior kunde Profiten i høieste være 4 Mrk:
Sagen blev til Doms optagen til Som/m/er Tinget 1780.

Opsat Sag fra fol: 115b. Ole Hetlesæter contra Reinert Horneland.
Citanten paastoed Dom til Som/m/er Tinget 1780.
Reinert Horneland indloed Sagen under Dom til sam/m/e tiid.
Sagen blev til Doms optagen til Som/m/er Tinget 1780.

Opsat Sag fra fol: 115b. Zacharias Kyvigen contra Mads Vatne.
Citanten mødte og tilspurte Mads Vatne om hand ikke har slaget Citanten efter Stevningen.
Mads Vatne mødte og vedtoeg Varsel men nægtet det paastevnte.
Zacharias Kyvigen begiærede Sagen opsat til Som/m/ertinget 1780 til Vidners jndstevning.
Sagen til den tiid beroer.

Nye Sag
Mads Andersen Watne mødte ved Procurator Sr: Niels Gorm og gav til kiende at hand ved mundtlig Stevnemaal haver indkaldet til dette Ting, tiid og Stæd \Zacharias Kyvigen/ at anhøre Vidner Lars Escheland, Ole Olsen Hetlesæter, samt godvillig mødende Vidner Jens Olsen Vatne og Hans Gregoriussen Aadland, deres Eedelige sandfærdige forklaring at hand neml: Zacharias Kyvigen i det almindelige Fiæld, hvor alle og enhver har friehed paa Landet at sætte sine Creaturer, i Sommers beite, hvor Zacharias Kyvigen har foretaget sig at riide paa

hands Hors eller Hoppe imod ½ Miil, derefter i følge Loven at liide Dom og betale Processens Omkostninger skadesløs.
Da Zacharias Kyvigen giorde Ulyd for Rætten, og ei vilde være Dommeren lydig at være stille; Saa blev hand

1779: 159

advaret efter Lovens pag: 115 a. 3, at have Respect for Rætten under den allernaadigst befalede Straf; allerheldst hand nu sagde til Sr: Gorm det var Løgn.
Stevne Vidnerne Jens Jacobsen Skaffer [og] Helje Olsen \Søre/ Bielland afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre efter Loven saaleedes lovlig at have stevnet, og indkaldet Vidnerne Lars Escheland og Ole Hetlesæter under Faldsmaal.
NB Zacharias Kyvigen som ikke holdt sig Dom/m/erens Advarsel efterretlig, mulcteres herved efter Lovens pag: 115 a. 3 paa 3 Lod Sølv [er] 1 Rd: 3 mrk: til Storøens Sogns Fattige.
Vidnerne blev fremkaldet som blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende.
Zacharias Kyvigen var mødt.
Af Vidnerne fremstoed som 1ste Vidne Lars Torbiørnsen \Nedre/ Escheland som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: At [i] fior Sommer leedte Mads Vatne efter sin Horse, og da de kom op i Fieldet, sagde en Giætle Gut at Zacharias Kyvigen havde reedet paa den, saa og da de kom længere frem, at Zach: Kyvigen sad ikke langt fra, hvor den gik, men Vidnet saae ei at hand reed eller sad paa den, den gang eller andre tiider. Dimitteret.
Fremstoed 2de Vidne Ole Olsen Hetlesæter som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: At i følge med Lars Torbiørnsen Nedre Escheland før omvundne tiid, hørte Vidnet det foranførte af en Giætle Gut, og forklarede i øvrigt som i dette ligesom forrige Vidne. Dim:t.
3de Vidne Jens Olsen Vatne aflagde Eed og vidste intet om det paastevnte at forklare. Dimitteret.
4de Vidne Hans Gregoriussen Aadland blev paaraabt, men mødte ikke {……} thi blev ham forelagt under Faldsmaals Straf at møde her inden Rætten Som/m/er Tinget 1780 første dag sam/m/e holdes, at aflægge sit Eedelige Vidnesbyrd i Sagen; hvilken forelæggelse Citanten paalægges at tage beskreven og lovlig at lade forkynde.
Sagen beroer til Som/m/er Tinget 1780.

NB Lars Stue som ved igientagen Banden for Rætten havde forbrudt imod Lovens pag: 116 {art} a. 5 blev mulcteret for 24 skl:; og sam/m/e ved Lensmanden tilstillet Sogne Præsten til Storøens Fattige at uddeele.

Bygsel Sedler publiceret
Jver Grams til Berge Nielsen paa et Huusmands Plads for Aarlig afgift 4 Rd: 3 mrk: d: 19 Nov: 1779. Manuf: H: 8 skl:
Hr: Hertzbergs til Jens Johansen paa ½ Løb 9 mrk: Smør i Sætre d: ?? Nov: 1778. Manuf: H: 8 skl:

Pante Bogen til Udslettelse
Abraham Larsen Steensbøe[s] Obl: til Jon Gaaseland paa 80 rd: 24 Nov: 1775. No: 2 p: 647 qvitteret 23 Nov: 1779.

Pante Bogen til jnddragelse
  Mads Vatnes Arvingers Skiøde til Mads Andersen p: ¾ Løb ¾ Hd: i Watne No: 25 d: 23 Nov: 1779.
  Mads Vatnes Obl: til Tørres Holmedal paa 125 rd: 1 pr: i sam/m/e d: 23 Nov: 1779.

Nye Sag
Procurator Sr: Niels Gorm mødte for Rætten og gav tilkiende, det Lars Tollachsen Langeland paa sin Datter Magrethe Lars Datter Langelands Vegne har ved skriftl: Stevnemaal af 12te octobr: 1779, til dette Ting, tiid og Stæd ladet

1779: 159b

Stevne Johannes Olsen Nordhuglen; til at anhøre Vidner, Lensmanden Jens Jensen Bielland, Rasmus Rasmussen Tvedt (Tvedte) og Johanne Sørens Datter Bielland afg: Tørres Biellands Enke for den beskyldning hand haver paalagt hands Datter at hun skal have begaaet Tyverie paa adskillige Stæder som Stevnemaalet viser. Ligeleedes har Lars Langeland stevnet Johannes Olsen Nordhuglen til at beviislig giøre sin beskyldning, eller i mangel deraf at modtage Dom efter Loven, og at betale Processens Omkostninger skadesløs, alt efter Stevnemaalets Jndhold, som blev fremlagt, oplæst og lyder saal:
  Stevne Vidnerne Torbiørn Torbiørnsen Søre Bielland og Jens Jacobsen Skaffer afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre efter Loven saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
  Johannes Olsen Nordhuglen mødte og tilstoed lovlig Varsel, men nægtede at have beskyldet hende i nogen maade.
  Citanten begiærede Vidnerne fremkaldet og stædet til forhør, thi bleve de paaraabte, og alle mødte som blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende, og hvorefter fremstoed som
  1ste Vidne Lensmand Jens Jensen Bielland som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: At denne Som/m/er blev Vidnet begiært af Johannes Nordhuglen i Slaattens tiid, at følge med sig til Lars Langeland, og siige til ham i Eenrum at hand havde hørt et slem[t] Bøygde Rygte om Magrethe Lars Datter Langeland om Tyverie at hun skulde have taget et Traad Nøste paa Tvedte, og {taget} sam/m/e tiid blev borte, som Snakken gik hun havde taget et traad Hæsgel!! (Hæspel) som laae der paa Marken ved Bækken, og taget en Brøstdug paa et Huusplads, som Lars Langeland sagde hand vidste af, nok taget et Lagen paa {…. ….} Stue i et Brøllup, end viidere taget et lidet støkke Klæde eller Baig i Spidsøen, samt taget 3 mrk: Uld fra sin Moder og ladet spitte!! (spøte) Hoser af til Johannes Nordhuglen, hvorhos Johannes Nordhuglen sagde: Hvis dette skulde være sandt, kunde hand ikke ægte hende, og hvis ikke, om det kunde blive giort til Løgn, vilde hand blive ved aftale, at ægte hende: Dette hørte Magrethe Lars Datter og sagde: At hun skulde giøre det til Løgn, og hvortil Johannes Nordhuglen sagde: ja da skal Du slet ikke tvivle paa mig, og bad ofte at det kunde blive giort til Løgn, og naar hand fik sit igien som h/an/d havde givet hende, vilde hand give Skiødet og alt tilbage, og give Slip paa Jorden Nordhuglens Part, og alt det øvrige. Dimitteret.
  Fremstoed 2det Vidne Rasmus Rasmussen Tvedt som aflagde Eed og forklarede: At denne Som/m/er kom Johannes Olsen Nordhuglen i Vidnets Huus og sagde: At vilde spørge efter Sladder, og om det Lagen som Bøigde Røgtet gik at Magrethe Lars Dt: Langeland skulde have taget et Lagen paa Stue i et Brøllup, og spurgte om et Traad Nøste som var bleven borte paa Tvedt, da Vidnet sagde: At Traad Nøste kom bort, men veed ei hvor det blev af, ligeleedes blev talt om et Traad Hæsgel (Hæspel), saa talte og

1779: 160

Johannes Nordhuglen om et lidet støkke Bai eller Kirsei som skulde være bortebleven i Spidsøen, saa og at hun skulde have taget {3 mrk:} Uld fra sin Moder og ladet spitte Hoser af til Johannes Nordhuglen. nok skulde hun have taget en Brøst dug fra en Huuskone. Dimitteret.

fremstoed 3de Vidne Johanne Sørens Datter Enke efter afg: Tørres Bielland som aflagde Eed og forklarede: At engang i Sommer kom Johannes Nordhuglen i Vidnets Huus da hand fik Lensmand Bielland at følge med sig til Langeland, da førend Lensmanden kom hiem af Marken, hand sagde til Vidnet, at have seet alt det sam/m/e som de forrige Vidner har forklaret, som Magrethe Lars Datter skulde have taget eller været mistænkt for samt end viidere, at hun til at betale Spitte Løn for de 3 Mrk: Uld, havde taget Mad paa Staburet fra sin Moder, dog erindrer ei at hand da talte om det Støkke Bai eller Kirsei som blev borte i Spidsøen. Dimitteret.

Johannes Olsen Nordhuglen fremlagde skriftl: contra Varsel af 3 hujus som blev oplæst saalydende.

Stevne Vidnerne Lensmand Jens Jensen Bielland og Jens Jacobsen Skaffer afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført og oplæst er.

Lars Tollachsen Langeland tilstoed lovlig Varsel.

Vidnerne \blev/ forelæst Eedens forklaring af Lovbogen, med formaning til Sandheds udsigende, som alle mødte undtagen Anne Lars Datter Tvedte, og Kirsti Jons Datter, og fremstoed som

1ste Contra Vidne Anne Jens Datter Enke efter Ole Jansen (Jonsen) Kipper, boende i et Huus paa Eldøen som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven. Contra Citanten fremlagde skriftl: Spørsmaale saalydende: Derefter dette Vidne blev tilspurgt, og svarede: Har ei seet men hørt at Magrethe Lars Datter har stiaalet en brøst Dug fra Vidnet, og baaret tilbage for 2 aar siden, da hun endnu ei havde været til Confirmation: Ligeleedes har ei seet men hørt af Folk i Spidsøen, at Magrethe Lars Datter der har stiaalet et Bai støkke eller Brøst Lap. Dimitteret.

Fremstoed 2de Contra Vidne Lensmand Jens Jensen Bielland som under forhen aflagde Eed forklarede: Foruden hvad forhen har forklaret, at have hørt af adskillige som ei erindrer hvem, at Magrethe Lars Datter skulde have staalet en Brøst Dug fra næst forrige Vidne. Dimitteret.

Fremstoed 3de Contra Vidne Ole Sæbiørnsen Tvedte som aflagde Eed og forklarede: At Magrethe Lars Datters Moder har beklaget sig, at ei kunde have noget i Roe for hende uden det var under Laas, har ei seet hende stiæle noget, men hørt sam/m/e Røgte som de forrige Vidner har forklaret. Dimitteret.

fremstoed 4de Contra Vidne Ales Rasmus Datter Tvedt som forklarede: At være den der havde mistet omvundne Traad Nøste og Hæspel \hvoraf hun saae Nøstet i Magrethe Lars Datters Haand/ men kand ei siige at Magrethe Lars Datter toeg det: Ellers aflagde Eed og vidnede at ei har seet Magrethe Lars Datter har staalet noget, ei heller hørt uden af Bøigde Røgte ligesom af de andre Vidner er forklaret. Dimitteret.

5te Vidne Kari Johannes Datter Hustrue til Helje Jensen Birkeland som {aflagde} uden Eed først forklarede: At have mistet et Lagen denne So(mmer?)

1779: 160b

i et Brøllup paa Stue, og da hun leedte derom iblant andre Bylter, fandt hun det i Magrethe Lars Datters Bylt, dog havde ei i forveien spurgt hende derom, og laae hendes Bylt i Kiøkkenet paa et lidet Bord, sammen bundet, derpaa sagde til Magrethe Lars Datter at have

fundet sit Lagen som melt \og taget det/ da Magrethe Lars Datter sagde, at vidste ei af det. Derpaa aflagde Eed og end viidere forklarede: At har ei seet Magrethe Lars Datter stiæle noget, ei heller har hørt andet end Bøigde Snak ligesom de andre Vidner har forklaret. Dimitteret.

Da de 2de Vidner Anne Lars Datter Tvedt og Kirsti Jans Datter Langeland ikke mødte; Saa bleve de forelagde under Faldsmaals Straf at møde Som/m/er Tinget 1780 første dag sam/m/e holdes deres Eedelige Vidnesbyrd i Sagen at aflægge.

Sagen til den tiid beroer. see viidere dette Ting fol: 161b.

Pante Bogen til inddragelse publiceret

Skiftebrevet efter Niels Pedersen Westvig 26 oct: 1779.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i morgen.

Tredie Dagen den 24 Nov: 1779 continuerede dette Ting.

Pante Bogen til jnddragelse publiceret.

Ole Danielsen[s] Skiøde til Endre Erichsen p: Søre Sæle No: 104 1 pd: 3 mrk: S: 36 skl: Penge dat: 27 feb: 1779.

Daniel Olsen Søre Sæles Enkes Skiøde til Ole Danielsen paa forbem:te NB er foregaaende Skiøde dt: 26 feb: 1779.

Endre Jensens Obl: til Jens Ezechielsen Wiche p: 68 rd: 1 pr: i Mit Hovland No: 4 H: C: g: 1 pd: 3 mrk: Sm:, 3/8 Hud d: 24 Nov: 1779.

Nye Leyermaals Sag

Velædle og Velviise Hr: Foget Koren anmelte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet til dette Ting og tiid indkalde Siri Ols Datter for begangen Leiermaal med Endre Samuelsen Søre Mæland som nu ved Døden er afgangen, boende og hun da tienende paa Halsnøe Closters gods bem:te Mæland, til at liide Dom til Leiermaals Bøders udreedelse og Omkostningers erstatning.

Siri Ols Datter mødte og tilstoed baade Varsel og paastevnte Forseelse, men beklagede sin yderlige fattigdom at er slet intet ejende, hvilket og Laug Rættet og Almuen bevidnede saa hun umuelig kunde betale det allermindste i Bøder i hvor liidet samme end maatte blive aftinget, saaleedes hun indloed Sagen til Dom.

Hr: Fogden, da indstevnte har tilstaaet det paatalte, maatte paastaae Dom efter Loven til Bøder til Hds: M: Cassa at betale, samt Omkostninger at erstatte, og saaleedes paastoed Dom.

Thi blev udi Sagen afsagt følgende

Dom

Da Siri Ols Datter har tilstaaet paastevnte Leiermaal; Saa Kiendes og dømmes for Rætt og herved afsiges: At Siri Ols Datter bør efter Lovens 6 B: 13 Cap: 1 a: bøde til hands M: Cassa 12 Lod Sølv er 6 Rdr:, og efter Fr: 8 Juni 1767, i stæden for Skriftemaal sidde 8te dage paa Vand og brød samt betale Stemplet Papiir 3 Mrk:, Rættens Gebuhr 2 mrk:, Actors Salarium 2 mrk:, Stevnings Penge 24 skl:, alt at efterkommes inden 15 dage efter denne Doms lovlige forkyndelse under Executions Tvang og Adfærd efter Loven. Udstæd

1779: 161

Nye Sag

Paa Zacharias Kyvigens vegne mødte Proc: Sr: Niels Gorm og fremlagde skriftl: Kald Seddel contra Lensmand Jens Jensen Bielland hvilken Kald Seddel blev oplæst og lyder saaleedes:
Stevne Vidnerne Lars Pedersen Stue og Jens Jacobsen Skaffer afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre sam/m/e lovlig i dag 14 dage for Lensmand Jens Jensen Bielland at have forkyndet, samt for \2de af/ Vidnerne.
Rætten kunde ei tillade Vidners føring efter dette Stevnemaal førend der for lovlig bliver stevnet under Lovens Faldsmaal som imod Fr: (ope rum) 1741 er derudi udeladt, altsaa ingen Afhiemling ihenseende til Vidners jndstevning kand have stæd.
Lensmand Bielland blev paaraabt men mødte ikke eller møde loed.
Sr: Gorm loed tilføre at der endnu ei behøves Laugdag siden der dog udi Sagen skal udstyres nye Stevning til Vidners førelse, til hvilken ende hand begiærede Sagen udsat til Som/m/er Tinget 1780.

Bygsel Seddel publiceret
Jon Colbensen Mælands Bygsel Seddel til Colben Jonsen paa 1 pd: Smør i Nordre Mæland d: 24 Nov: 1779. Manuf: H: bet: 8 Skilling

Nye Sag
Ragnele Christophers Datter mødte og anmelte at have ladet til dette Ting og tiid indkalde Peder Nielsen Øchland i anleedning af at hun var forlovet med nu afg: Gunder Larsen Øchland, og hand paa sit yderste testamenteret hende mundtl: i Vidners overværelse, 14 Rd: i Penge, 1 Stak, 1 ulden Skiorte. 1 Koe, 1 td: Meel, 1 Potete Ager saaet 1 ½ skp:, men Peder Nielsen Øchland som den afdødes eeneste og myndige Arving paa sin Hustrue Barbara Gunders Datter[s] vegne, nægter at betale viidere, end 1 Qvie, 1 td: Meel, 1 gryde, 1 Skiæring, 1 Aaklæde og Qvittel, som dog alt var givet hende af Gunder Øchland i levende Live, nok en Sølv Naal som hende var givet ligeleedes, end viidere faaet et Hals Plag og 1 pr: Vanter som den afdøde havde givet hende, hvorfor hun paastaaer Dom at vorde alt af Peder Nielsen Øchland betalt med Omkostninger, Ligeleedes er hand stevnet at høre Vidner, og som Vidner under Faldsmaal indstevnet Lars Erichsen Øchland, Ole Larsen Myren.
Stevne Vidnerne Ole Jacobsen Envær, og Ole Pedersen Sæverud afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Peder Nielsen Øchland meente at Citantinden intet tilkom efter slig foregivende uden Kongl: confirmeret Testamente: jkke desto mindre har Comparenten af egen godhed givet hende, som hand meente hands Kone som Livs Arving ei var pligtig til, 1 Qvie, 1 td: Mel, 1 Gryde, en Skiæring, 1 Aaklæde, 1 Qvittel, 1 Sølv Naal, det hand mente var betaling nok for 19 uger hun var i Huuset, som Comparenten ei vidste var paa noget Ægteskabs Løfte eller Forlovelse, har ei heller hørt af Gunder Øchland, noget at være hende lovet eller tilsagt, mindre af Comparenten lovet eller vedgaaet.
Vidnerne blev fremkaldet og forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende, og hvorpaa fremstoed som

1779: 161b

1ste Vidne Lars Erichsen Øchland som aflagde Eed og forklarede: At var tilligemed Ole Larsen Myren hos afg: Gunder Larsen Øchland dagen før hand døde, tilhæntet, da hand sagde: At Ragnele Christophers Datter skulde have efter hands død 1 blaae Buffel!! (Duffel?) bajs Stak, 1 rød …rtj(?) ulden Skiorte, 1 td: Meel, derhos sigende, at have taget dette Menniske af forrige Tieniste, og vidste ei naar hun fik Tieniste igien, 1 Koe, da Peder Nielsen Øchland var tilstæde og sagde at Gunder Øchland kunde testamentere hvad hand vilde til hende: det skulde være ham neml: Peder Nielsen kiært, 1 Potete Ager da i Væxt,

14 Rd: i Penge, dette sidste Peder Nielsen og hørte, men svarede hverken Nei eller Ja til. Dimitteret.
Fremstoed 2de Vidne Ole Larsen Myren som aflagde Eed og forklarede ord til andet som forrige Vidne. Dimitteret.
Peder Nielsen Øchland begiærede Sagen opsat til Som/m/er Tinget 1780, som blev bevilget.
Sagen beroer til Som/m/er Tinget 1780.

Bygsel Sedler publiceret
Jon Hansen(?) og Peder Gundersen ..uther(?) paa 12 mrk: Smør til Willum Jansen (Jonsen) i Wicke d: 24 Nov: 1779. Manuf: H: bet: 8 skilling
Jens Ezechielsen Wicke med fleeres til Ezechiel Jensen paa ½ Løb i Wiche dtr: 24 Nov: 1779. Manuf: H: 8 skilling

Pante Bogen til inddragelse
Ole Erichsen Totlands Obl: til Ole Arentsen Tidzlevold 80 rd: 1 pr: i 22 ½ mrk: Smør 5/16 Hud i Totland No: 59 d: 24 Nov: 1778.
Poul Axelsen Houchenæs Arv: Sk: til Salomon Nielsen p: 18 mrk: Smør, 3/8 Hud i Houchenæs No: 25 H: C: g: d: 23 Nov: 1779.
Lars Johansen Øfre Grindems Arv: Sk: til Ole Larsen p: Grindem No: 58 S: S: E: g: (Sunnhorlehn Selv Eier gods) ½ Løb ½ Hd: dt: 24 Nov: 1779.

Opsat Sag fra gaars dato fol: 160b. Lars Tollachsen Langeland paa Magrethe Lars Datters vegne contra Johannes Olsen Nordhuglen.
Lars Tollachsen Langeland og Johannes Olsen Nordhuglen mødte begge og declarerede Sagen aldeeles forliigt og ophævet, som og \Johannes Olsen/ erklærede, at fortryde det hand skulde fæstet Troe til et løs Bøigde Røgte, hvortil hand aldeeles ingen grund eller Anleedning veed, og selv hverken troer eller veed andet om Magrethe Lars Datter Langeland end det som er Ærligt, dydigt og got, og slet intet veed eller nu troer noget uanstændigt om hende, ei heller tydelig eller utydelig efterdags om hende noget sligt fra ham skal høres eller spørges.
Johannes Olsen og lovede med første at give Skiøde paa Nordhuglen fra sig, som ham sidste Som/m/er Ting blev tilskiødet paa Condition at skulde ægte Magrethe Lars Datter Langeland, hvilket nu er ophævet, men hvorfor hand ikke har betalt nogen Kiøbe Skilling.
Lars Tollachsen Langeland declarerede sig paa Magrethe Lars D:s vegne saaleedes fornøiet, og frafaldt ald tiltale til Johannes Olsen for udsagde Beskyldninger.
Begge Parter derpaa toeg hinanden i Haand, og lovede hin anden alt passerede at skal efterdags være død og magtesløs.
Saaleedes Sagen ophævet.

1779: 162

Freedlysning publiceret for Storøens Field dt: 24 Nov: 1779 med forbud at sætte Creaturer, eller skyde Hiorter.

Pante Bogen til jnddragelse
Lars Brekkes Arvingers Skiøde til Knud Larsen p: ½ L:, ½ Hd:, ½ vog Fisk i Brekke d: 24 Nov: 1779.

Bygsel Sedler publiceret

Salomon Sæveruds med fleeres til Torkel Nielsen p: ½ L: i Urrang d: 24 Nov: 1779. Manufact: H: 8 skl:
Lars Brekke med fleere til Ole Størksen paa 18 mrk: Sm:, 5/16 Hd: i Øchland d: 24de Nov: 1779. Manuf: H: 8 Skl:
Ole Westvig til Peder Pedersen p: 1 pd: 3 mrk: Sm:, ¼ Hd:, ¼ G:skind i Eide d: 24 Nov: 1779. Manuf: H: bet: 8 Skl:

Pante Bogen til inddragelse
Ole Goutesens Skiøde til Ole Nielsen Westvig p: {…..} paa 1 pd: 3 mrk: Smør ¼ Hd:, ¼ G:skind i Westvig No: 11 H: C: g: dat: 24 Nov: 1779.
Niels Pedersen Westvig[s] Arv: Sk: til Peder Pedersen p: ¼ td: Torsk i Weq!! Westvig No: 13 H: C: g: dat: 24 Nov: 1779.
Ole Larsen Øfre Grindems No: 58 S: S: E: g: Vilkors Contract dt: 24 Nov: 1779.
Thomas Tarraldsens Skiøde til Mathias Jngvolds: paa Grov ¼ L:, ¼ Hd: d: 24 Nov: 1779.
Mathias Jngvoldsen Grovs Vilk: Contract 24 Nov: 1779.
Salomon Nielsen Houchenæs Obl: til Anders Larsen Sæbøe 99 rd: 1 pr: i 1 Løb i Houchenæs d: 24 Nov: 1779.
Johannes Larsens Skiøde til Peter Petersen paa ½ Løb, ½ Hd: i Øfre Grindem No: 58 S: S: E: g: d: 24 Nov: 1779.
Bertel Ommundsens Arvingers Sk: til Ommund Bertelsen p: 2 pd: 6 mrk: Sm:, 2 ¼ Vog Korn i Grønaas No: 53 S: E: gods d: 24 Nov: 1779.
Geert Larsen Totlands Arv: Sk: til Mikkel Geertsen paa 1 pd: 21 mrk: S: 5/8 Hud i Totland d: 24 Nov: 1779.
Erich Mathiassen[s] {……..} Sk: til Jens Olsen p: 18 mrk: Sm:, ½ Hd: i Almaas dat: 24 Nov: 1779. No: 45 S: E: g:
Jens Olsen Almaas Obl: til Erich Mathiassen Walvatne paa 72 rd: 1 pr: i forbem:te d: 24 Nov: 1779.
Siur Giermundsen Berges Skiøde til Lars Siursen Tiong p: 1 pd: Sm:, 1/3 Hd: i Berge No: 91 S: S: E: g: d: 24 Nov: 1779.
Jacob Larsens paa Ales Jacobs D: Særsteens vegne Skiøde til Lars Jacobsen paa Særsteen deri 1 pd: 3 mrk: Sm: d: 24 Nov: 1779.

Bygsel Seddel publiceret
Mathias Halvorsen Synstabøe med fleere til Jørgen Siursen paa Søre Mæland 21 mrk: Sm: 1/6 Hud d: 24 Nov: 1779. Manufact: H: bet: 8 skl:

Pante Bogen til inddragelse
Ole Erichsens Skiøde til Gabriel Erichsen paa 1 pd: Sm:, 1/3 Hd: i Søre Mæland No: 26 H: C: g: dat: 24 Nov: 1779.

Laug Rættes Mænd til at betiene Rætten pro 1780 af nye boesatte opnævnt Helje Jensen Bergeland, Torbiørn Tollevsen Lønning, Jan (Jon) Tostensen Hovland, Helje Bentsen Tveite, Johannes Gundersen Haugland, Søren Knudsen Øchland, Lars Olsen Hage, Niels Olsen Mehammer.

Som ingen viidere med noget at gaae i Rætte indfandt sig efter tree ganges Udraab, blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

Fiære Skibreedes Høsteting den 25 Nov: 1779 holden paa Leervigens Tingstæd af Jurisdictionens Sorenskriver i overværelse af Districtets Foget Hr: U: W: Koren, Skibreedets Lensmand Mathias Johansen Eeckeland, samtl: tingsøgende Almue og efterskrevne 8te Eedsvorne Laug Rættes Mænd

1779: 162b

1. Ole Jensen Drange
2. Tollev Tollevsen Hougeland
3. Ole Endresen Tvedt
4. Aanen Johansen Emberland
5. Gunder Hansen Løngholm
6. Tron Tronsen Embeland.
7. Ole Poulsen Fagerland
8. Ole Andersen Westvig

Underdanigst publiceret Collegii og høi Øvrigheds ordre og Foranstaltninger ligesom for Etne Skibreede.

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examineret og befunden som her bag i Protocollen findes indført i overværelse foruden Lensmanden og Laug Rættet af Ommund Jonsen Næsse og Mathias Johansen Eecheland

Som Natten paatrængte, beroer Tingets Continuation til i morgen.

Anden Dagen den 26 Nov: 1779 continuerede dette Ting.

Pante Bogen til inddragelse
Skiftebr: efter Lars Olsen Flaadens Hustru 19 Apr: 1779.
Johannes Mikkelsen Liens Arv: Sk: til Lars Siursen p: ½ Løb ½ Hd: i Lien No: 71 S: S: E: g: d: 5 Marti 1779.
Niels Nielsen og Ole Nielsen Nordre Apelands Contract 25 Juni 1779.
Sven Pedersen Flotnes Arv: Sk: til Endre Endresen paa ½ Løb i Flatnes (Flotnes) No: 17 H: C: g: d: 27 feb: 1779.
Bevilling paa Øfre Wiig Saug d: 9 Juni 1768.
…. Lindaas Saug d: 9 Juni 1769.

Bygsel Seddel publiceret
Hr: Provst Kahrs til Tron Simonsen p: Enkegaard Nedre Wiig 1 Løb 1 Hd:, 1 Vog Korn d: 17 Juni 1779. til Manufact: Huuset intet betalt

Børne Midlers Forsegling
Aanen Frantzen Sveen som Formynder for Knud Knudsen Drange anmelte at have hands Arv 17 Rd: i reede Penge her at foreviise, som og foreviiste en Pung hvori hand anmelte at være 17 Rd: som hand oplyste til udsættelse paa Rente; Men da ingen sam/m/e vilde modtage, blev Pengene efter hands begiæring forseglet og ham tilbage leveret.

Børne Midlers Forsegling
Aanen Frantzen Sveen anmelte at være Formynder for Gunelle Frantz Datter, og af hendes Arv herved oplyste til udsættelse paa Rente som hand foregav at være i en foreviisende Pung 8 Rdr: Sam/m/e blev oplyst; Men da ingen dem vilde modtage, blev Pungen efter hands nærmere forlangende forseglet, og ham tilbageleveret.

Børne Midlers Forsegling

Steffen Hansen Qvelvogen!! (Qvalvogen) anmelte at være Formynder for Brithe Clemens Dt:, hvis Arv hand oplyste til udsættelse paa Rente, af Summa som hand foregav at være i en foreviisende Pung 8 Rd: 2 mrk:, Sam/m/e blev oplyst, men ingen dem vilde modtage; Thi blev Pungen efter begiæring forseglet, og ham tilbageleveret.

Pante Bogen til jnddragelse
Skifte efter Femie Jngebreths Datter Øfrebøe 1 Juni 1779.
Ditto efter Jngeborg Jngebreths Datter Øfrebøe 2 Juni 1779.
Lars Siursen Liens Løsnings Contract p: Lien No: 71 d: 26 Juni 1779.
Lars Siursen Liens Obl: paa 63 Rd: 3 mrk: 1 pr: i Lien No: 71 d: 25 Nov: 79.
Elling Poulsen Færaas Arv: Skiøde til Torkel Anfinsen paa 18 mrk: Sm:, 4 ½ Spd: Korn i Færaas No: 76 d: 2 Marti 1779.

1779: 163

Torkel Anfinsen Færaas Obl: til Ole Aslachsen Elieraas p: 36 Rd: 1 pr: i næst forbem:te dat: 26 Juni 1779.
Torkel Anfinsen Færaas Vilkors Contract d: 26 Juni 1779.

Bygsel Seddel publiceret
Hr: Hertzbergs til Baar Knudsen p: et Plads Skiftestad dat: 27 oct: 1779. Manuf: H: 8 skl:

Pante Bogen til inddragelse
Skifte Contract om Øchland til Tørres Øchlands Enke d: 25 Nov: 1779.
Tørres Øchlands Enkes Sk: til Endre Tørresen p: ½ L:, ½ Hd: i Øchland No: 25 H: C: g: dat: 25 Nov: 1779.
Knud Knudsen Buavigs Obl: til Ole Aslachsen Elieraas 60 rd: 1 pr: i Buavig No: 38 S: S: E: gds: 12 Mrk: Smør d: 26 Nov: 1779.
Ole Andersen Førres Arv: Sk: til Anders Olsen p: Førre No: 27 S: E: g: 1 Løb 1 Hud d: 5 Marti 1779.

Bygsel Seddel publiceret
Orm Bergelands til Daniel Clementsen p: 18 mrk: Smør 1 td: Korn i Nordre Mølstre d: 26 Nov: 1779. Manuf: H: 1 mrk:

Pante Bogen til inddragelse
Daniel Clementsen Nordre Mølstre No: 79 Vilkors Contract 26 Nov: 1779.
Endre Endresen Flatnes Obl: til Peder Johannesen Qvalvog 50 rd: 1 pr: i Flotnes (Flatnes) No: 17 H: C: g: ½ Løb d: 26 Nov: 1779.
Anfin Torbiørnsens Skiøde til Erich Torbiørnsen paa Odels Ræt til 1 Løb ?/4 (1/4?) td: Korn i Eidsvog No: 1 S: E: g: d: 26 Nov: 1779.
Lars Monsen Braatvedt[s] Arv: Sk: til Mons Larsen p: 1 L:, 1 Hd: i Østre Braatvedt No: 14 H: C: g: d: 26 Nov: 1779.

Laug Rættes Mænd til at betiene Rætten pro 1780 opnævnt af nye boesatte Hans Heljesen Bue, Jacob Erichsen Rødmyr, Johannes Gundersen Tveite, Niclas Berentsen Lier, Johannes Gundersen Miaanes, Endre Endresen Flatness og Jens Nielsen Houge.

Som ingen viidere indfandt sig med noget at gaae i Rætte, blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

Extra Rætt om en funden Hval

Anno 1779 Mandagen den 29 Novemb: Morgen tiilig er Extra-Rætt, satt i efterskrevne Begivenhed paa Giæstgiver-Stædet Brandesund i Overværelse af disse Aatte af Velædle og Velviise Herr Foged Koren til den/n/e Forretning opnævnte Eedsvorne Laug-Rættes Mænd, som tillige Besigtelses Mænd, Navnligen 1ste Reinert Jensen Horneland, 2de Giærmund Ommundsen Eldøen, 3die Helie Olsen Biælland, 4de Torbiørn Johansen Hysingstad, 5te Mathias Johansen ibidem, 6te Anders Pedersen Lundemansværk, 7de Johannes Nielsen Hage og 8de Gabriel Reinertsen Hage;

Skibreedets Lensmand Jens Jensen Biælland mødte med Laug-Rættet, alt efter Reqvisition af Velbemeldte Herr Foged Koren, som tillige mødte og anmeldte at have {her imellem dette Brandesunds eller} maattet reqvireret den/n/e Extra-Rætt, i Anleedning af at her imellem dette Brandesunds eller Giisøe Landet tilhørende Sr: Jacob Hynnemøer i Brandesund, paa den eene, og Sælsøen tilhørende Sr: Christopher Cristian Kramer, i Bergen paa den anden Siide, var funden en død Hval, dog flydende, og uden at røre noget Land, over hvilken Hval han nu ligesom forhen ved Føyens Skibreedes almindelig Høste-Tings Holdelse den 23de Novembris 1779, maatte begiære en ordentlig Examinations og Opmaalings Forretning samt tillige Dom paa Hvalen at tilhøre hans Majestets Casse, efter nærmere giørende Paastand, til hvilken Ende han var forlangende Finderne og hvem fleere ere som Hvalen kand have bierget, deres Forkla-

1779: 163b

klaring!!, samt derefter Opmaalings Forretning over sam/m/e Hval, hvorefter han reserverer sig nærmere Paastand til Hans Majestets Interesses Iagttagelse;

Rætten fremkaldte og paaraabte, alle Vedkommende, da mødte Jan Nielsen Fisker fra Bergen, anmeldende sig som Finder af Hvalen og han tilligemed Torger Olsen Torget, boende her ved Brandesund, begge som de der havde belagt og fra 1te Novbr:, sidst, da Hvalen blev funden, samt til Dato bevogtet bemeldte Hval, som da ingen andre meldte sig, eller var at opspørge, der herom kunde give Oplysning, blev forelæst Eedens Forklaring af Lov-Bogen med Formaning til Sandheds Udsigende, da først fremstoed

Jan Nielsen og forklarede at Mandagen d: 1te Novbr: sidst, da han reyste ud at fiske, fandt han bemeldte nu forefindende her beliggende Hval flydende og uden at røre ved noget Land, men ellers beliggende her imellem Giisøe-Landet eller Brandesund tilhørende Sr: Jacob Hynnemøer paa den eene og Sælsøen tilhørende Sr: Christopher Christian Kramer i Bergen paa den anden Siide i et trangt Sund eller Fiord Brandesund kaldet, ey der meere end et Riffel Skud bredt, dog Hvalen liidet nærmere Sælsøen end Giisøen beliggende, og hvoruden for vare(?) Odderne af begge Landene, derpaa han fik Torger Olsen Torget til Hielp og ved laante Touge fik Hvalen nærmere til Selsøe-Landet hvor han belagde den, og tillige med Torger Olsen Torget, siden har bevogtet den Natt og Dag, paa hvilken Forklaring han aflagde sin Eed, derpaa han paastoed sig Findings Spæk 2 Favne fiirkandt tilkiendt, samt aparte Betaling for Hvalen at belægge og Natt og Dag at bevogte 6 rd: som af Laug-Rættet blev skiøn/n/et billig.

\Dernæst/ Fremstoed Torger Olsen Torget som forklarede: At da han af Jan Nielsen fra Bergen, om/m/elte Tiid blev tilkaldet, fandt han Hvalen liggende, som ovenmeldt, og derefter hialp Jan Nielsen at faae Hvalen halet nærmere Sælsøe Landet, hvor de belagde den, som forbemeldt, paa hvilken Forklaring han aflagde sin Eed, og derefter paastoed 6 rd: for at have

hiulpet at biærge Hvalen, fast giøre den med Touge og passe paa den Natt og Dag fra den Tiid til Dato; hvilket af Laug-Rættet blev skiøn/n/et billigt.

Rætten med Laug-Rættet begav sig paa anviiste Stæd og befandt Situationen ligesom forklaret er, da derpaa Hvalen blev maalet fra Hovedet og sam/m/e indberegnet til Sporen, saa langt Ryg-Beenet, rækker og befunden Lang 19 3/8 Alen.

Hr: Fogden derefter paastoed Hvalen som befunden flydende uden at røre Land og efter sin Størrelse og Længdes Beskaffenhed tildømt at tilfalde Hans Majestets Casse efter Lovens 5te B: 12te Cap: 2 Art: samt efter R: Kam/m/erets Skrivelse, af Dato 9de Aug: 1749, strax ved offentlig Auction at bortsælges.

Sr: Christopher Christian Kramer i Bergen loed fremsende skriftlig Indlæg og Paastand af 16de Novbr: sidst, saalydende.

Sr: Jacob Hynnemør i Brandesund, mødte og paastoed at som Hvalen var funden imellem begge Land og inden for begge Lands Odder, maatte Hvalen deeles imellem begge Lander, hans som Eyere af Brandesunds Landet Giisøen kaldet og Sr: Kramer som Eyere af Sælsøe Landet og saaleedes paastoed Rettens Kiendelse.

Hr: Fogden andsaae begges Paastand ugrundede, og refererede sig til sin forrige Prætention og saaleedes indloed Sagen under Dom.

Siden ingen vii-

1779: 164

dere møtte med noget herved at erindre, bliver at anføre den/n/e Forretnings Omkostning nemlig:

Sorenskriveren

Skyds 6 Miil 3 Mand og Baad á Miil 3 mrk: vinter Taxt	3 rd:	0	0		
2 Dages Diæt Penge paa Hen-Reysen og Forretningen 1 Dag	2				
1 Dags Forretning	3				
Forretningens Udstædelse og Forseigling		5 mrk:	12 s:		
Stemplet Papiir dertil	1				
Skyds og Diæt Retour	4	2		14 rd:	1 mrk: 12 s:

Fogden

Skyds 5 Miil 3 Mand og Baad á 3 mrk:	2 rd:	3 mrk:		
2 Dages Diæt-Penge paa Hen-Reysen	1	2		
Diæt ved Forretningen 1 Dag		4		
For Laug-Rættes Opnævnelse	1			
Een Dags Forretning	3			
Skyds og Diæt Retour	3	5	12	2
Lensmanden for Laug-Rættes Tilsigelse og sin Nærværelse	1 rd:	2 mrk:		
samt efter aparte Regning saa lydende	3	2	4	4
Halvor Dyvigen og Sæbiørn Nielsen Wiige fordrede for at have været med Lensmanden at maale Hvalen samt at reyse til Leervigen				4
De aatte Laug-Rættes Mænd á 4 mrk:			5	2
		Summa	37 rd:	1 mrk: 12 s:

Hvorefter udi den/n/e Forretning blev afsagt følgende:

Dom.

Da bemeldte Hval er funden i en trang Fiord eller Sund inden Sælsøe og Giisøe Landets Odder; Saa Kiendes og Døm/m/es for Rætt og herved afsiges: At Hvalen efter at Tiende, Findings Spæk, efter Lovens 5te B: 12 C: 9 Art: toe Favner Fiirskaaret, som tilkiendes Finderen Jan Nielsen fra Bergen, at nyde, samt Biærgnings Omkostninger til ham og Torger Olsen Torget hver 6 rd: og den/n/e Forretnings samt paafølgende Auctions Bekostning derefter udreedet og betalt bør \til/falde(?) efter Lovens 5te B: 12te C: 4de art: 2det Punct, Hans Majestets Casse een halv Deel og \de/ 2de Landdrotter Sr: Christopher Christian Kramer og Sr: Jacob Hynnemør hver en Fierdepart og Hvalen til slig Deeling ved offentlig Auction at bortsælges. Alt strax og i lovlig Tiid at efterkom/m/es. Udstæd til Fogden p: det St: P:

Året 1779 er med dette til endes.

Tingbok nr. I. A. 41 1777-1782 for Sunnhordland
Året 1780

(1780: 164)

Extra Aastæds Rætt

Anno 1780 Tirsdagen d: 7de Martj er Extra-Rett satt paa Gaarden Sundøen No: 7 Sundhorlehns Selv-Eyer Gods i Sundhorlehns Sorenskriverie i Ous Skibreede og ibid: Præstegield bel:, hos Ole Iversen Sundøen, i Overværelse af Skibredets Lensmand Hans Hansen Lundervig, og efterskrevne af Fogden Hr: U: W: Koren opnævnte 6 Edsvorne ubeslægtede til begge Parterne og upartiske Laug-Rettes Mænd de Dan/n/emænd, 1. Ole Baarsen Søre Strønen, 2. Ingebricht Ingebrichtsen Lepsøen, 3. Johannes Johanssen Røttingen, 4. Halvor Svendssen Røttingen, 5. Lars Halvorssen Sundøen, 6. Christopher Pederssen Røttingen; alt efter forlangende af bemelte Ole Iverssen Sundøen, som beboer, og af Sgr: Leganger og af afg: Ole Hansens Enke Herborg Torbiørens Datter sig har tilkiøbt Een Anpart i Gaarden Sundøen, skyldende udi aarlig Landskyld ½ Løb Smør ¼ Hud, eller efter Matriculen 1 pd: 21 mrk: Smør til en lovlig Besigtelse og Syn over Jordens tilhørende Huuse-Bygninger, saavelsom Jorden i sig selv, og dens tilhørende Skov; i hvad Stand og Værdie sam/m/e nu befindes, i Hensigt til Eyendom/m/ens intenderende Forbedring; og i Tilfælde af dens Indløsning af nogen Odels-Prætendent; da sam/m/es {paa Grund af den} Erstatning med alt deraf dependerende, alt paa Grund af den Kongelige allernaadigste Forordning af 14de Januarj 1771 dens 8de Articul.

Efter at Retten var sadt fremlagde Reqvirenten Ole Iverssen Sundøen det dertil udstyrede skriftlige Rettens Stævnemaal af Dato 5te Octbr: 1779 for Laugtings Retten publiceret, som med saadan Laugtings-Rettens Publications Paategning blev oplæst og lyder saaleedes.

Odelsmanden Hans Olssen med Formynder Daniel Hanssen Søre Strønen af Lyse-Closter Gods møtte begge for Retten, og vedtog at være lovlig stævnet.

Ole Iverssen Sundøen, derefter fremlagde til den/n/e Actes Inddragelse det til sig af forrige Eyere Sgr: Leganger og Ole Hanssens Enke Herborg Torbiørns Datter paa bemelte Eyendom udgivne Skiøde af Dato 1te May 1779 som med sine Paategninger lyder saaleedes.

Derefter Reqvirenten Ole Iverssen Sundøen refererede sig til sin forrige i Stævningen indrykkede Reqvisition og sin dermed paa Grund af Forordningen havende Hensigt, samt til den Ende begiærede Forretningens Frem/m/e.

Retten med samtlige Laug-Rettet i følge Reqvirentens forlangende, og Overeenstemmende med meer

1780: 164b

eller høyst bemelte Kongelige allernaadigste Forordning, paa det nøyeste eftersaae alle paa bemelte Sundøen befindende Huuse-Bygninger som Laugrettet blev af Dom/m/eren alvorligen paalagt paa det nøyeste og rigtigste, efter sam/m/es nu befindende Værdie, at vurdere, samt og at paaskiøn/n/e Jordens og Skovens Beskaffenhed og tilstand. hvilket Laugrettet paa det nøyeste forsikrede at efterkom/m/e; og blev sa følgende befunden, og af Ole Iverssen Sundøen paaviiste Huuse-Bygninger da ingen fleere befantes, af samtlige Laugrettes- og Besigtelses Mændene anseet af Værdie for nærværende Tiid, som følger:

1. Røgstuen med Sval og Ildhuus, som er Torvtagt!! (-tægt), er gandske forfalden og ruineret, saa at den ey nu kand taxeres høyere end	10 rd:	0	0
2. Laden aldeeles fordærvet, mangler Tag og Bordklædning, saa at den nu ey kand bruges, men aldeeles i Grunden maae nedrives, kunde ey taxeres høyere end	8		
3. Floren aldeeles ubrugelig og til nedfalds, saa at den, straxen maae nedrives; og af Vurderings Mændene, ey andseet at være det mindste Værd, og altsaa ey kunde vurderes.			
4. Staburet befantes beskadiget i det søre Bryst, og ellers manglede Tag med viidere, saa at sam/m/e ey kunde vurderes i det høyeste meere end	6		
5. En gl: og aldeeles fordærvet Bue, som Tag og alt er indfaldet paa, saa at den i Grund maae nedrives, og nu ey kunde vurderes høyere, end	4		

Fleere Huuser fantes ikke at vurdere, altsaa bliver foranførte Huuse-Bygningers fulde Værdie	28	0	0

Skriver Aatte og Tyve Rixdaler.

Derefter blev Jorden efterseet og dens Mangel befantes saaleedes nemlig: Agerene blev efterseet og befantes efterskrevne hver for sig af Udsæd og mangel at være, som følger:

1. Ageren i Dahlen kaldet Slæbe, hvori nu saaes 3/8 Tønde Korn, hvilken Ager mangler Holveyte, og anden Eftersyn; da ifald dette manglende ey bliver istandsatt; Ageren vil aldeeles blive uduelig; hvilken Jstandsættelse i det mindste vil koste Een Rixdaler.
2. Ageren kaldet Steenflækken hvori saaes 3/8 Tønde Korn og mangler ligesom forrige, og altsaa Istandsættelsen vil koste som forrige.
3. Ageren kaldet Plomerageren, hvori saaes ½ Tønde Korn, denne behøver sam/m/e Istandsættelse, som forrige, hvilken og vil koste det sam/m/e.
4. Ageren kaldet Floretoften 1/16 Tønde Korn mangler ligesom forrige og altsaa Istandsættelsen efter advinant, som oven for.
5. Ageren kaldet Smørbrække hvori saaes 1/8 Tønde Korn mangler Mull og Giødning, som ey kand taxeres nu hvad vil koste.
6. Ildhus Ageren kaldet, hvori saaes ½ Tønde Korn mangler alleene Giødning, som ey kand taxeres nu.
7. Ageren kaldet Øsen hvori saaes 1 Tønde Korn mangler intet.
8. Ageren Harebakken kaldet hvori saaes 1/8 Tønde Korn mangler Een Holvæit, som nu ey kand taxeres, hvad vil koste.

9. Ageren kaldet Haltæigs Rompen hvori saaes 1/16 Tønde Korn mangler intet.
10. Ageren kaldet Buetoften hvori saaes 1/16 Tønde Korn mangler intet.
11. Ageren kaldet Halvteigen hvori saaes ½ Tønde Korn, mangler Holdvæiter!! (Holveiter), som ey kand taxeres nu hvad vil koste.
12. Ageren kaldet Myren, hvori saaes ½ Tønde Korn, mangler ligeleedes Holvæiter, som ey nu kand taxeres.
13. Ageren kaldet Krogen hvori saaes 1/8 Tønde Korn mangler Giødning.
14. Ageren kaldet Næbegraven hvori saaes 1/8 Tønde Korn mangler ligeleedes Giødning, som ey kand vurderes nu, hvad vil koste.
15. Ageren kaldet Romstykket hvori saaes ½ Skieppe Korn mangler ligeleedes Giødning.
16. Ageren kaldet Vettla Sæljastykket hvori saaes 1/16 Tønde Korn mangler ligeleedes Giødning.
17. Ageren kaldet Store Sæljestykket hvori saaes 1/8 Tønde Korn mangler ligeleedes Giødning.
18. Ageren kaldet Ekeraae hvori saaes 3/16 Tønde Korn, mangler ligeleedes Giødning.
19. Ageren kaldet Store-Flue hvori saaes 1/16 Tønde Korn mangler ligeleedes Giødning.
20. Ageren kaldet Vettla-Flue hvori saaes 1/16 Tønde Korn mangler li-

1780: 165

geleedes Giødning og anden Tilsyn, som nu ey kand vurderes hvad vil koste.
21. Ageren kaldet Kiælleflækken hvori saaes 1/24 Tønde Korn mangler Holveit, som nu ey kand taxeres hvad sam/m/e vil koste.

Derefter blev Hiem/m/ebøen Slaattetæigen efterseet og befandtes saaleedes: Engen befantes overalt meget vaad, og uden Giødning, at sam/m/e nødvendig \maae/ have Holvæiter og Giødning, hvilken Istandsættelse i det mindste vilde koste 8 rd: skriver Aatte Rixdaler.

Endelig blev Skoven efterseet, som befantes ey nu at være viidere end til Brendeved, men ey til Huusenes Reparation men ifald deri ey fra dato blev noget hugget kunde der vel i Fremtiiden blive til Huusenes Reparation.

Da ingen viidere ved Forretningen havde at erindre, saa bliver forinden sam/m/es Slutning at anføre dens Bekostning nemlig:

Skyds til Stædet 6 ½ Miil 3 Mand og Baad á 2 mrk: Miilen er	2 rd:	1 mrk:	0
2 Dages Diæt-Penge paa henreysen	1	2	
En Dags Forretning	2		
Skyds og Diæt-Penge Retour	3	3	
Forretningens Beskrivelse med Forseiglings Penge		5	12
Stemplet Papiir dertil		1	8
Fogden for Laug-Rettesmændenes Opnævnelse	1		
som Reqvirenten anmelte at til Hr: Fogden selv have betalt.			
Lensmanden for Laugrættes Tilsigelse og sin Nærværelse		3	8
De 6 Laugrættes-Mænd á 1 mrk: 12 s:	1	4	8
Tilsam/m/en	13 rd:	3 mrk:	4 s:
Reqvirenten anmelte at Laugtings-Stævningen med sin Forkyndelse med viidere, samt Rættens Underholdning har kostet i det mindste	9	2	12
Summa	23 rd:	0	0

Da til Slutning af den gandske Rætt blev afsagt: Hvad foranførte Huuse-Bygninger og Jorden af Ole Iverssen Sundøen bliver forbedret, og i sin Tiid høiere taxeret, efter allerhøystbemelte Kongelige allernaadigste Forordning gives Ole Iverssen Sundøen og hans

Arvinger Regres for, saavelsom for den/n/e Forretnings Bekostning Tre og Tyve Rixdaler at faae erstattet af hvem som til Odels Løsning beviiser sig berettiget; naar han saadan Løsning efter lovlig Omgang prætenderer.
Reqvirenten begiærede det passerede sig in Forma beskreven meddeelt, som blev bevilget.

Sommer-Ting for 1780 for Waags Skibreede den 27de April paa Godøesunds Tingstæd, satt og holden af Rættens Betient i overværelse af Hr: Foget Koren, Skibreedets Lensmand Knud Larsen Rydland, samtlige Tingsøgende Almue og efterskrevne 8te Eedsvorne L: R: Mænd.
1. Ole Larsen Waage 3. Biørn Monsen Præstbøe 5. Hans Johansen Drønen 7. Gunder Torbiørnsen Dybevaagen
2. Hans Johansen Gougseide 4. Erich Hans: Sætrebøe 6. Jochum Nielsen Deichman Bussesund 8. Størk Endresen Lille Tufteland.

Da først Allerunderdanigst og underdanigst blev publiceret: see fol: 186b.
Kongl: Allernaad: Placat hvorved det Forbud imod fremmede Tobakkers Indførsel i følge Fr: af 23 Marti 1778 har Stæd, udstrækkes til Bergens Stift d: 8 Nov: 1779.
Rente Kammerets Placat om Opdagelse og Anmeldelse af Fogden i Totens Fogderie, Andreas Hauruds tilhørende og ey angivne dat: 17 Nov: 1779.
Kongl: Allern: Pl: for Norge om Consumptionen af inden Riigske consumptionbare Vahre som føres fra een Kiøbstæd til en anden i Danmrk: og Norge d: 20 Dec: 1779.
Stiftets communication 2 oct: 1779 af Kongl: Rescr: 26 aug: at Told betientere maae anholde og inqvirere om contrabande og Toldforsvigen Vahre i deres eget og andre Districte.
Kongl: allern: Rescr: 10 Nov: 1779, om hvorleedes med Franske og Engelske Skibe, Kapere og deres i frie Søe opbragte Priiser, skal forholdes.
Stiftets Efterlysning 28 Dec: 1779 i følge Canc: Skr: af 11 ditto, efter en Lundin undviigt fra Stokholm.
Stiftets Communication 23 Nov: 1779 af allern: Rescr: 3 ditto, at til Saug Bevillingers Tingslysning, maae endnu forundes et Aars Frist.
Stiftets Communication 28 Dec: 1779 af Kongl: Rescr: 9 Dec: 1776, at i Bergen fra 1779 Aars udgang skal svares Consumption af Hornet Qvæg 48 s: stk:

1780: 165b

Stiftets Communication 28 Dec: 1779 af Rente Kam/m/erets Skr: 11 dto:, at om Gaardernes Matric: skyld ei er rigtig angivet i Ld: Milits Etatens Lægs Roulle, kand saadant ei komme i betragtning i Skatternes beregning.
Stiftets Skr: 22 feb: 1780, at Lensmændene maae tilsee det Rodskiæren og Rund Fisken maae behandles efter Fr: 12 Sept: 1753.
Stiftets Communication 7 Marti 1780 af Gen: Told K: Skr: 19 feb: sidstl:, at Tienistefolk hos de Militaire som staar i virkelig Krigs Tieniste, er frietaget for den Aarlige Folke Skatt.

Formynder Ting blev holden og Børne Midlerne befunden i behørig rigtighed efter Formynder Bogen.

Pante Bogen til Udslettelse publiceret
Rasmus Aschelsen Woldens Obl: til Aschel Rasmussen p: 54 rd: d: 30 Sept: 1768 No: 3 p: 383 qvitteret 29 Dec: 1779.

Bygsel Sedler publiceret
Christopher Kramer i Bergen til Ole Aronsen Tidslevold paa ½ Snogsdals Laxe Fiskerie, og naar forandring med Schomsnes Laxe Fiskerie indfalder, da derudi de i stæden for ¼ part, og beholde ¼ p: i Snogsdals, alt at levere Kramer, og hver fierde(?) Fisk i Landskyld, og Eieren for de øvrige betale ham for hver fuld Lax 24 skl: og for hver Tart 4 skl:, dog Kramer selv den at hente og tiende, under Bøders forbydelse, og det aars Fiske h/an/d forseer sig i d: 6 oct: 1768. Manuf: H: 8 skl:
Christopher Kramers dto: til Aron Olsen Tidslevold paa Liige Part i Liige Voger paa sam/m/e Conditioner dtr: 10 Dec: 1778. Manuf: H: 8 skl:
Henrich Christi paa Provstinde Christies Vegne til Ole Ottesen paa 1 ¼ Spand Fisk i Hæverøen og Andeel i Fugleøen samt tilliggende Laxe Voger 2 Dec: 1779. Manuf: H: 8 skl:
Henrich Christi paa Provstinde Christies Vegne til Jacob Olsen paa 1 ¼ Spand Fisk [i] \ibd:/, og Andeel i Fugleøen med Laxe Voger d: 3 Nov: 1779. M:f: H: 8 skl:

Pante Bogen til jnddragelse
Johannes Larsen Hagebergs Arvingers Skiøde til Lars Johannesen paa ¼ Løb ¼ Hd: i Hageberg No: 8 H: C: g: d: 29 Sept: 1778.
Niels Gielmans Creditorers Skiøde til Niels Gielman p: ¼ p: i Østre Bagholmen 12 mrk: S: for 200 rd: d: 3 Marti 1779.
Skiftebrev efter Wisiteur Niels Gielman d: 6 Julii 1779 i P: b: extr:h:
…… Jacob Salomonsen Gielmans Hustru d: 25 oct: 1779 d: d:
…… Jngebreth Tørressen Schaar d: 23 oct: 1779 d: d:
…… Rasmus Aschelsen Wolden 1 Nov: 1779 d: d:
…… Samson Olsen Mit Engevig d: 2 Nov: 1779 d: d:
…… Knud Johannesen Tuftelands Hustru 30 oct: 1779 ligeleedes
Ludvig Sørensen Bugges Obl: til Lars Samsonsen Mit Engevig 30 rd: 4 p:C: 1 pr: i nye Huuse paa Pladset Gassen under Engesund d: 24 Nov: 1779.

Børne Midlers Forsegling
Ole Johannesen Uglenes foreviiste en Pung hvori hand som Formynder for Sara, Else og Petrices Arv ved Skifte 8 Juni 1751 efter Arne Pedersen Hillesvig, anmelte at være sam/m/e Arv tilhørende 3 Rd:, som hand opbød til modtagelse paa Rente. Sam/m/e blev opbuden, men ingen dem vilde modtage; Thi begiærede Comparenten sam/m/e forseglet; Efter saadan begiæring blev bem:te Pung forseglet og Comparenten tilbageleveret.

Opsat Sag fra fol: 123b. Niels Flygensfær contra Natanael Mathiassen.
Sr: Bendt Olrich Hynnemør som paa sin Madame Kiæristes vegne eeneste Arving efter nu afdøde …(?) Natanael Mathiassen, mødte

1780: 166

og paastoed Dom.
Niels Mortensen Flygensfær paastoed Dom.
Rætten tilspurgte Laug Rættet hvad Løn var sædvanlig i Waags Skibreede for en Dreng Aarlig hos saadanne Folk som Giæstgivere og Kræmmere? Dertil de svarede: Sædvanlig var Lønnen 6 Rd:, og naar det var en dygtig Dreng da 8 Rd:
Sagen blev til Doms optagen og derudi afsagt følgende
Dom

Niels Mortensen Flygensfær har her til Rætten ladet indkalde Sr: Natanael Mathiasen til at betale sig paa skyldig værende Løn for 4 ½ Aar resterende 29 Rd: samt Omkostninger at erstatte. Citanten har derefter tilstaaet, ey at have meere at fordre end 27 Rd: 5 mrk:, og hvori skal afgaae om hand har faaet noget lidet i Vahre som hand ei veed. Sr: Natanael Mathiassen har derimod i Rættelagt en contra Regn: hvorefter hand fordrer som meere end Lønnens beløb hos Citanten til gode havende 21 Rd: 1 mrk: Citanten har nægtet denne Regn:s jndhold undtagen bekomne 10 Rd: den 12 Apr: 1769, og en Hud d: 11 Marti 1779 for 1 Rd: 1 mrk:, samt for 2 uger hand laae syg á 4 mrk: 1 Rd: 2 mrk:, i alt tilstaaet 12 rd: 3 mrk:; Saaleedes de begge har indladt Sagen til Doms. Da Sr: Mathiassen i sin Regn: tilstaaer at Citanten skulde have i Løn 28 rd: 2 mrk: for 4 Aar 3 ½ Maanet, som Citanten vel har paastaaet, men ey beviist at skulde være meere, der ei uden beviis kand reflecteres paa, da saadan Løn som i Regn: er anført, er ungefær den almindelige, som og ikke forskiællen af tiiden k/an/d kom/m/e i Consideration som ubeviist; Og Citanten har tilstaaet deraf at have bekommet 12 rd: 3 mrk:, derimod nægtet alt det øvrige opførte; Saa bliver Sr: Mathiassen til Citanten skyldig 15 rd: 5 mrk:, som hand bliver pligtig at betale, i fald det ei allereede er betalt saaleedes som i jndstevntes contra Regn: er opført: Og hvad angaaer det meere som Sr: Mathiassen hos Citanten formeener at have til gode, da kand samme ey under den/n/e Sag som ikke paastevnet, kom/m/e under Paakiendelse, men hvorfor ham eller hands Stærvboe sin lovlige Rætt forbeholdes, sam/m/e hos Citanten efter lovgyldig beviis at søge; Da imidlertiid Natanael Mathiassen ved Døden er afgangen; Men hand i levende Live under sin Procedure har overladt Sagen til afgiørelse ved Eed paa een af siderne; Saa kiendes og døm/m/es for Rætt og herved afsiiges: At {..ar} Niels Mortensen Flygensfær efter egen lovlig Jndstevning her til Rætten, bør efter Lovens 1 Bog 14 C: 6 a: dog at den Kongl: allern: Fr: af 5 Nov: 1723 allerund: i agt tages, aflægger sin Corporlige Benægtelses Eed, at ei har faaet meere af det i afg: Natanael Mathiassens Regn: anførte betalt paa Lønnen i alt beløbende til 28 rd: 2 mrk:, end de tilstaaede 12 Rd: 3 mrk:; da hvad Citanten saaleedes ved Eed tør bekræfte, ey at have bekommet til afdrag paa bem:te 28 Rd: 2 mrk:, bliver afg: Natanael Mathiassens Stærvboe og Arvinger tilpligtet at betale, dog ei til høiere beløb end bem:te 28 Rd: 2 mrk:; Men i mangel af saadan jndstevning eller virkelig Eeds aflæggelse til næste Ting, friefindes afg: Mathiassens Stærvboe for Citantens tiltale. Processens Omkostninger ophæves.

Opsat Sag fra fol: 123b. Erich Øchland og Elias Torrang contra Anders og Halvor Kleppe. Mikkel Torrang paa egne og MedCitanteres Vegne declarerede Sagen forliigt; thi blev sam/m/e nu for Rætten ophævet.

Som aftenen paatrængte beroer Tingets continuation til i morgen.

1780: 166b

Anden Dagen den 28 April continuerede dette Ting.

Opsat Sag fra fol: 123a. Fogden Koren contra Bendt Hynnemør.
Proc: Sr: Niels Gorm mødte for Rætten og gav tilkiende, det Sr: Bendt Olrich Hynnemør haver til dette Ting tiid og stæd ved skriftl: Kald Seddel dateret Bekkervigen den 14 Marti 1780 ladet stevne Sr: Henrich Christi til at anhøre Vidner, stevnte og ustevnte, Documenter, Paastand, og i Rættesættelse over ham til Doms lidelse, ei alleene for de Vahre hand haver ladet borttage paa Salthelleholmen, men end og for Tort; Credit- og Nærings Spilde med videre som Stevnemaalet indeholder der nu fremlægges i Rætten, hvilket Comparenten var begiærende maatte blive oplæst og Acten tilført; hvilket skeede og lyder sam/m/e saaleedes.

Stevne Vidnerne Lensmand Knud Larsen Rydland og Erich Hansen Sæterbøe afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre efter Loven saaleedes lovlig at have forkyndet det i Rættelagde og oplæste Stevnemaal for alle derudi benævnte, som sam/m/e indeholder.
Hr: Henrich Christi mødte og tilstoed lovlig Varsel saa mødte og Johannes Larsen Walhammer.
Hr: Christi for [det] første tilstoed at have erholdet sig fra Rætten udleveret de af ham seenest Tægte Dag i Rætte lagde sig tilhørende Originale Documenter. Derefter anmelte, at da Vahrene blev taget havde Sr: Hynnemør ei faaet friehed at handle paa Bekkervigen, mindre paa Salthellen, som og at Vahrene ei blev taget i Sr: Hynnemørs Huuse som privilegeret at handle i Bekkervigen: forbeholdt sig ellers tils(var)? nærmere i Sagen.
Sr: Gorm vilde for nærværende tiid alleene begiære Vidnerne paaraabt og stædet til forhør.
Vidnerne blev paaraabt, hvoraf mødte: Bendt Jensen Mejer, Niels Baarsen Grasdalen, Thomas Jacobsen Drivenæs, Lars Larsen Rabben, Niels Johannesen Jndre Rabben, Johannes Johannesen Jndre rabben, {…… …… ..} hvorforuden fremstillede som ustevnte Vidner Wærmund Jngebretsen Giersvig, Niels Andersen Gierstad, Ole Johansen Bakke, Torbiørn Erichsen Wevatne, Endre Johansen Haaland, Hans Endresen Epland, Hans Olsen Botne, Lars Johansen Tvedte, Jngemon Jonsen Wespestad, og Christopher Johansen Wespestad, hvilke alle blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende.
Sr: Gorm fremlagde skriftl: forfatte[de] Qvæstioner saa lydende: hvorefter hand begiærede Vidnerne examineret, og fremstoed som
1ste Vidne Bendt Jensen Mejer som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven, og blev efter Sr: Gorms begiæring foresat de første 20 qvæstioner, hvortil svarede: til 1ste Bliver 2 Nov: førstk:de 63 Aar, boer paa Søervigen paa Stolmen nær ved Qvalvogen. 2. Rs: Ao: 1731. 3de Rs: Jo, omtrent 1730 har h/an/ds Fader ladet opbygge alle Huusene, undtagen 2 gl: Boer som stoede før, og et \Vaan/ Huus som blev nedreevet, saa og en Boe som blev nedreevet, men bemelte 2 stk: Boer staaer endnu, saa var og et lidet Nøst som blev nedreeven. 4de Ja de forbemelte og deraf de 2 gl: Boer brugt til Salte boder i Maren Sl: Mikkel Olrichs tiid som var Moder til Anne Malene Olrich gift med Vidnets Fader Jens Hansen Mejer 1721 eller 1722.

1780: 167

5te Jo som forbemelt, og boede de og drev Handel paa Bagholmen, og fra h/an/d blev gift til h/an/d fløttede did 1731, drev hand Handel paa Qvalvogen om Vinteren, men før drev en Huusmand Handel der paa Sl: Maren, Mikkel Olrichs vegne. 6. Jo, sam/m/e Underskrift seer Vidnet nu af Contracten som Citanten in Originali foreviiste Vidnet for Rætten, at være rigtig som omspurgt. 7. Derom kand nu intet forklare, da har ved Stædets Sal overleveret alle Documenter. 8de Vidnets Fader drev Handel som forbemelt til 1731, og siden bestandig paa Qvalvogen indtil 1746 hand solgte Qvalvogen til Vidnet. 9de Fra 1746 til 1753, da en anden som Panthaver blev Eier, der siden eiede det til 1768 da Sr: Christi blev Eier deraf. Fra 1753 drev Vidnet Handelen i 3 Aar med Eierens Bevilling. 10de Vidnets Privilegium var ei meere udstrakt end hands Fader Jens Hansen Mejer. 11. Vidnet veed ei at have vidst af denne Contract førend \nu/ paa et par Aars tiid. 12te Altsaa ei i agt toeg samme. 13. Har hørt at omspurgte Bekkervigs Eiere har brugt Handel {baade paa Rabbevigen} paa Bekkervigen, der er og brugt Handel paa Rabbevigen førend Vidnets tiid, men veed ei om det var af Bekkervigs Eiere: Paa Salthellen har hørt Handel dreven af nu afg: Natanael Mathiassen, men veed ei hvor mange Aar: Har ei hørt nogen Paatale paa sam/m/e Handel, enten af hands Fader \Jens Mejer/ eller de seenere Eiere, som og ei er nogen tiid skeet af Vidnet. 14de Referer sig til Svar paa forrige qvæstion, men veed ei naar Nat: Mathiassen fløttede til Salthellen, men 1779 fløttede hand derfra til Bekkervigen. 15. Ja. 16. Jo,

omtrent i W: eller W:N:W:, i øvrigt som omspurgt. 17. Salthellen er fra Rabbevigen 1/16 Miil, begge paa Sæbiørns Øen: For de fleeste Reisende er Salthellen beleiligst, men naar Vinden er W:N:W er Qvalvogen beleiligst, ligesaa er Qvalvogen beleiligst for Fiskere som farer nord ud, naar Fisket falder til norden for. For Lodserne som har bragt Skibene ud med Nordlige Vinde, igiennem Stolme Sundet, er Salthellen beleiligst, undtagen naar der blev holdt fornødne Vahrer paa Stolmevogen, da samme var for Lodserne meere beleiligt. 18. Ja som omspurgt, og ei nærmere Logement end paa omliggende Gaarde. 19. Frafaldt Citanten. 20. Veed Vidnet ei, da Stædet ey af ham er solgt til Sr: Christi. Vidnet blev tilspurgt efter Sr: Gorms forlangende: 21. Om Slægtskabet af alle de der har underskrevet Contracten af 26 maj 1719, hvorleedes de nedstam/m/er fra hinanden? Rs: Maren Sl: Mikkel Olrichs boede paa Østre Bagholmen. Bendt Olrich hendes Søn boede paa Westre Bagholmen \gift med Anne Marie Magnus(?)/ som efter hendes død kom i fremmedes Eie. Hendrich Grandorf var en Datter Mand boede i Bergen. Maren Peter Møllers \hendes Datter og/ Moder til Vidnets Hustru, Maren Møller boede i Bergen. Anne Malene Olrich var en Datter af Maren Sl: Mikkel Olrichs, den tiid {forbem:te} hos sin Moder \siden Vidnets Stif Moder/ Mikkel Olrich boede i Hidschen. 22. Naar og hvad tiid Qvalvogen er bleven Kræmer Leie? Rs: Veed Vidnet ikke. 23. Hvor mange Øer og Holmer, Møgster Sogn bestaaer af, hvor langt hver er fra Bekkervigen, Salthellen og Qvalvogen, og hvor mange \bønder/ paa hver tilhører Sr: Hynnemør, som er h/an/ds Land Bønder, og hvor mange er de øvrige? Rs: Møgster Sogn bestaaer af:

			Bekkerv:	Salth:	Qvalvogen
Møgster Øen	4 Mænd	Hynnemør uvedkom/m/ende, langt fra	¾ Miil	½ Miil	½ Miil
Lille Kalsøen	6 Mænd	hører andre til	¾ Miil	1 ½ f: M:	¼ Miil
Hævrøen	6 Mænd	hører Frue Christi til	½ Miil	1 f: M:	1/16 Miil
Store Kalsøen	omtr: 16 á 18	hører ei Hynnemør til	1 ¼ Miil	1 ¼ Miil	1 ¼ Miil
Stolmen	omtr: 19 Mænd	hører ei Hynnemør til, derpaa ligger Qvalvogen	¾ Miil	1/12 Miil	
Sæbiørn Øen	24	deraf 19 er Leilændinger under Bekkervig, de 5 ere SelvEiere, paa denne Øe ligger Bekkervig og Salthellen			¼ Miil

1780: 167b

Lundøen 2 Mænd benif: gods langt fra: Bekkerv: ½ M: fra Salth: ¼ Miil Qval: ¼ Miil Sr: Henrich Christi begiærede dette Vidne tilspurgt. 1. Om den Handel Vidnet har hørt at være ført paa Rabbevigen, er ført i hands Faders tiid eller før? Rs: Var ei i Vidnets Faders tiid, men maae været før. 2. Om Store Kalsøen ligger saa langt fra Qvalvogen, at kand der ei handle, men maae handle anden stæds? Rs: Store Kalsøen har deres Handel paa nærmere Stæd Wæstre Bagholmen, ligeleedes Møgster dog har disse og handlet paa Qvalvogen. Sr: Christi fremlagde Extract af Matriculen saa lydende: hvormed vil beviise at Qvalvog er et gl: Kræmmer Sæde. Vidnet blev med begge Parters Minde dimitteret.

2det Vidne Niels Baarsen Grasdalen fremstoed og aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede til de efter Sr: Gorms begiæring for ham fremsatte qvæstioner, saasom til 21de, 22, og 23de ligesom 1ste Vidne 24de Rs: 85 Aar, boer paa Sæbiørn. 25. Ja og hørte til Mathias Ellingsen boende paa Bekkervigen, som paa Rabbevigen brugte Handel og Giæstgiverie ligesaafuldt der som paa Bekkervigen, men efter h/an/ds død, hørte sligt op paa Rabbevigen. 26. Ja en Mængde med Almue, men ei Vidnet selv, som {..} var tienende der nær ved. 27de Jo der var Handel og Kiøbmands Huuse før. 28. Vidnet ansaae Stædet for et Fiskerie og Handels Stæd ligesom siden Jens Hansen Mejer byggede der, og blev Handelen dreven der af Maren Sl: Mikkel Olriks som boede paa Østre Bagholmen. 29de og 17de

qvæstion Rs: Salthellen er et Kugle Skud fra Rabbevigen, begge paa Sælbiørns Øen, Salthellen er for Reysende og Lodser mest beleilig for de fleeste Reisende og Lodser, meere end Qvalvogen. 30te {og} Rs: Længe før hands tiid brugte Bekkervigs Eier Handel og Giæst giverie paa Rabbevigen, til Mathias Ellingsen døde; Men i de sidste 15 á 16 Aar har der været Handel og Giæstgiverie paa Salthellen af Natanael Mathiassen som før boede paa Bekkervigen. 31te Nej aldrig hørt nogen Paatale eller Forbud. 18de Ja, som omspurgt, og da de blev tillukt, var der mangel paa Huus Lye, saa alle maatte søge omliggende gaarde. 32te Deels forhen besvaret, og ang:de sin Handel, da har hand handlet paa Bekkervigen. 33te Rs: Har hørt af gamle Folk og sine Forældre, det omspurgte, men veed ei for hvor mange Aar siden Handelen begyndte paa Salthellen. Sr: Christi begiærede Vidnet tilspurgt: om Sl: Natanael Mathiassen har haft Kongl: Priv: at handle paa Salthellen? Rs: Vidste Vidnet ikke. Med begge Parters Minde dimitteret.

3de Vidne Thomas Jacobsen Drivenes fremstoed og aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven, samt af Sr: Gorm belv begiært tilspurgt 17de og 18de samt 21de og følgende qvæstioner hvortil svarede: til 17de Rs: Et Bøsse Skud eller høist 1/16 Miil, begge paa Sæbiørns Øen, og er Salthellen meest beleilig for Lodser, meere end Qvalvogen, som for de fleeste Reisende er den almindeligste tour. 18de Rs: ligesom 1ste Vidne. 21de, 22 og 23de ligesom 1ste Vidne. 24de Rs: gl: 78 Aar, boer paa Sæbiørn Øen. 25de Ja, erindrer det \at stoed Huuse/ og har hørt at Mathias Ellingsen paa Bekkervigen ejede Huusene, men veed ej om hvad Handel og Giæstgiverie der er brugt i Rabbevigen, viidere end at have hørt det af andre gamle folk, at det der

1780: 168

er brugt. 26. Rs: Han hørte det omspurgte af andre, men veed ei viidere. 27. Erindrer ei det omspurgte, førend Jens Hansen Mejer byggede der for omtrent 50 Aar siden. 28. Rs: Derom veed Vidnet intet at forklare. 29de Rs: Qvalvogen ligger som omspurgt, men ei i den almindelige Vei for reisende Folk. 30te Rabbevigen og Salthellen ligger som omspurgt, veed ei om Handelen paa Rabbevigen viidere end forhen har forklaret, Men paa Salthellen har nu afg: Natanael Mathiassen boet i omtrent 16 á 17 Aar, og der ført Handel og Giæst giverie noget lidet. 31. Svarede som 2det Vidne. 32. Har ei hørt nogen Anke eller Paatale paa Salthellens Handel af Qvalvogens Eiere, men selv har Vidnet handlet paa Bekkervigen. 33. Har hørt at Bekkervigen er et ældgam/m/el Giæst giver Stæd som stedse der har brugt Handel; om det øvrige forhen forklaret. Sr: Christi begiærede dette Vidne tilspurgt 1. som 1ste Vidne. Rs: Det var i den tiid førend Jens Hansen Mejer kom til Qvalvogen. 2det som 1ste Vidne. Rs: Ligesom 1ste Vidne. til 3de qvæstion fremsat til 2. Vidne, svarede: Vidste Vidnet ikke. Demitt:t

Fremstoed 4de Vidne Lars Larsen Rabben som aflagde Eed og efter Sr: Gorms begiæring blev tilspurgt som 3de Vidne, dertil svarede: til 17de Omtrent ei fuldt ½ f: Vej imellem, begge paa Sæbiørns Øen, og er Salthellen meere beqvæm end Qvalvogen for de fleeste Reisende og Lodser som maae passere Stolme Sundet, undtagen med Sønden Vind, at komme lettere til Qvalvogen. 18de Som 1ste Vidne. 21de og 22de ligesom 1ste Vidne. 23de tilstoed Sr: Christi at forholde sig som 1ste Vidne har forklaret. 24de Rs: gl: 45 Aar, og boer paa Sæbiørn Øen. 25de Kand intet selv herom mindes, men har hørt det af sin Fader, at der var holdt Handel og Handels Huuse i Rabbevigen, tilhørende Bekkervigs Eiere. 26de Derom veed Vidnet intet. 27de Veed ei viidere end har hørt af sin Fader at der i Fisketiider var Øll og brændeviin i Qvalvogen at faae. 28de Veed Vidnet ikke. 29de Som 3de Vidne. 30te besvaret under 25. qvæstion, og Stæderne beliggende som omspurgt, samt hørt af sin Fader at Mathias Ellingsen har ført Handel paa Rabbevigen, Men i Vidnets tiid var ingen tiid Handel der, førend Natanael Math: for 18 Aar siden bygte paa Salthellen, siden hvilken tiid

Natan: Math: har ført Handel paa Salthellen, ligesom Hynnemør i Bekkervigen. 31te Som 2det Vidne. 32te Som 3de Vidne, og Vidnet har selv handlet paa Salthellen som omspurgt. 33te Som 3de Vidne. Paa Sr: Christies til 3de Vidne fremsatte qvæstioner svarede til 1ste som 3de Vidne. 2det som 1ste Vidne. 3de som 2det Vidne. Dimitteret.

Fremstoed 5te Vidne Hans Olsen Botne af Opdals Skibreede som aflagde Eed og forklarede til de af Sr: Gorm for dette Vidne begiærte, ikkun efterskrevne Qvæstioner 17de Omtrent 1/12 Miil, begge paa Sælbiørns Øen, i øvrigt som 4de Vidne. \til 18. qv:/ som 1. Vidne. 21de frafalden. 22de Veed Vidnet ikke. 23de frafalden. 24de Rs: gl: 40 Aar, boer i Opdals Skb: 25de Kand ei mindes. 26de frafalden. 27de Kand ei mindes. 28de Derom veed Vidnet intet. 29. Ligesom 3. Vidne. 30. Derom veed intet. 31te Som 1ste Vidne. 32te Som 3de Vidne, men selv er uden for alle Parternes Handels Districter. 33te Rs: At Bekkervig er et gl: Kræm/m/er Leye og Giæst giver

1780: 168b

Stæd, hvor stedse er ført Handel; Men om Handel paa Rabbevig veed intet; Dog er bekiendt at i omtrent 18 Aar er ført Handel og brugt Giæst giverie paa Salthellen af Natanael Mathiassen, der før har ejet Bekkervigen. Paa Sr: Christies qvæstioner til 1ste Veed derom intet. 2det Derom veed intet. 3de Derom vidste intet. Dim/m/itteret.

Fremstoed 6te Vidne Endre Johansen Haaland af Opdals Skb: som aflagde Eed og forklarede: til 17de Som 5te Vidne. til 18de Som 1ste Vidne. 21de, 22, 23 frafalden. 24. Rs: 36 Aar, boer i Opdals Skb: 25. til 30te frafalden. 31te Veed Vidnet ikke. 32te Som 5te Vidne. 33te Ligesom 5te Vidne med tillæg, at Giæstgiverie og Handel er nødvendig paa Salthellen. Sr: Christi frafaldt sine fremsatte qvæstioner. Dimitteret.

Fremstoed 7de Vidne Niels Andersen Gierstad som aflagde Eed og forklarede paa den eeneste af Sr: Gorm til dette Vidne proponerede qvestion neml: 33te som 5te Vidne, med den forskiæl, at i 19 Aar er ført Handel og Giæstgiverie paa Salthellen af Natanael Mathiassen, samt at Giæstgiverie og Handel er nødvendig paa Salthellen. Dimitteret.

Fremstoed 8de Vidne Lars Johansen Tvedte som aflagde Eed og forklarede paa de efterskrevne af Sr: Gorm begiærte til dette Vidne fremsatte qvæstioner, neml: til 17de Rs: Salthellen og Rabbevigen begge paa Sælbiørns Øen ligger ½ f: Miil fra hinanden, i øvrigt som 3de Vidne. 18de Har ei været paa Fisket siden Salthellen blev bebygt. 21de 22de og 23de af Sr: Gorm frafalden. 24de Rs: gl: 84 Aar, boer i {Opdals} \Waags/ Skibreede paa Storøen. 25de Rs: Ja, og tilhørte sam/m/e Bekkervigen Eiere, som holdt Handel med Brød, Brændeviin og Tobak paa Rabbevigen, i hvilken tiid Mathias Ellingsen ejede Bekkervigen. 26de Ja i alt som omspurgt. 27de og 28de Derom erindrer intet. 29de Som 3. Vidne. 30te Rabbevig og Salthellen ligger som omspurgt, og har Bekkervigs Eier brugt Handel paa Rabbevigen, men veed ei naar ophørte. Om Salthellen veed intet som en gam/m/el Mand der i mange Aar ey har reist. 31te og 32te Derom veed Vidnet intet. 33te Bekkervig er et gl: Giæstgiver Stæd, i øvrigt refererede sig til allereede giorde forklaring, ellers er Salthellen altiid nødvendig for Fiskere og reisende Folk. til Sr: Christies qvæstioner veed intet at forklare. Dimitteret.

Fremstoed 9de Vidne Jngemon Jonsen Wespestad som aflagde Eed og forklarede til efterskrevne af Sr: Gorm til ham begiærte qvæstioner, neml: til 17de Et Riffel Skud imellem, begge paa Sælbiørns Øen, i øvrigt som 3de Vidne. 18de som 1ste Vidne. 21de, 22de og 23de frafalden. 24de gl: 52 Aar boer i Fittie Sogn i Waags Skibreede. 25. Veed det ei selv, men har hørt af sin Fader at der har været Huuse i Rabbevigen, tilhørende Bekkervigs Eiere Mathias Ellingsen, som loed drive Handel i Rabbevigen med Øll og Brændeviin, hvorimod bønderne der solgte Fisken. 26de Ney. 27de og 28de derom veed intet. 29de Qval-

1780: 169

vogen ligger som omspurgt, men ej i almindelig Vej for reisende Folk, undtagen nogle faae Fiskere som reiser ud og ind til og fra Havet. 30te Ligger som melt, og har ei hørt andet om Rabbevigen, end hand har svaret paa 25. qvæstion; Men om Salthellen veed ej viidere end at 1765, kiøbte Vidnet efter Anviisning fra Bekkervigs Eier, 1 td: Malt hos Natanael Math: paa Salthellen. 31te Derom veed intet. 32te Veed intet om at forklare, men selv er uden for Handels Districtet af begge Parter. 33te Bekkervig er et gl: Giæstgiver Stæd, om Handel paa Rabbevigen og Salthellen veed ei viidere end forklaret er, og er Salthellen altiid nødvendig at være KræmmerLeie og Giæstgiverie paa, for reisende Folk. Paa Sr: Christies qvæstioner svarede: At veed ei om Natanael Mathiassen havde Privilegium, og da hand kiøbte den eene td: Malt i Salthellen, betalte hand den til Eieren i Bekkervig, da dog Natanael Mathiass: boede paa Salthellen. Dimitteret.

Sr: Gorm frafaldt de øvrige indstevnte Vidner og begiærede Tingsvidnet sluttet og sig beskreven meddeelt, samt begiærede Sagens Anstand til Høste Tinget 1780 til at giøre sin Paastand og iRættesættelse.

Sr: Christi reserverede sig tilsvar, og havde intet imod at Sagen opstaaer til Høste tinget førstk:de, da hand vil fremlægge eet i dag agtende Tings Vidne \efter dertil udstyrede Contra Stevning/.

Sagen beroer til Høste Tinget 1780. Udstæd til begge See næste Sag

Nye Tingsvidne

Sr: Henrich Christi i Qvalvogen fremlagde skriftl: forfattet Contra Kald Seddel, contra Sr: Bendt Olrich Hynnemør i Bekkervigen som blev oplæst og lyder saaleedes:

Sr: Hynnemør mødte og vedtoeg lovlig Varsel.

Sr: Christi derefter fremstillede som godvillig mødende Vidner Jacob Erichsen Stangeland, Johannes Olsen Lille Kalsøen, Lars Johannesen Stangeland, Ole Olesen Dybevogen, Gunder Torbiørnsen Dybevogen, hvilke blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsiigende.

derefter fremstoed som 1ste Vidne Jacob Erichsen Stangeland som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven. Sr: Christi fremlagde skriftl: qvæstioner saalydende: hvorefter hand begiærede dette Vidne tilspurgt 1ste 2de 3de og 6te qvæstion dertil Vidnet svarede: til 1ste Siden Jens Hansen Mejer loed bygge Qvalvogen og fik Bevilling paa Handel der, har ingen Handel været brugt nogen stæd paa Rabbevig eller Salthellen, førend Natanael Mathiassen fløttede fra Bekkervig did \til Salthellen/ da hand derefter handlede paa Salthellen. 2det Rabbevig og Salthellen ligger i Møgster Sogn, og Salthellen er kun 1/? Miil fra Qvalvogen. 3de Jo, og har det været Tobak, brændeviin og Salt. 6te Bekkervig ligger i Fittie Sogn i Storøens Præstegiæld. Paa Sr: Gorm paa Sr: Hynnemørs vegne tilbragte Qvæstioner svarede Vidnet, at Jens Hansen Mejer for 49 Aar siden fløttede til Qvalvogen, og Aaret derefter fik Privilegium. Dim/m/itteret.

Fremstoed 2det Vidne Johannes Olsen Lille Kalsøen som aflagde Eed og blev efter Sr: Christies begiæring tilspurgt 1ste, 2de 3. og 6te qvæstioner, dertil svarede: til 1ste Veed ej \accurat/ naar Jens Hansen Mejer kom til Qvalvogen, men siden er ingen Handel ført paa Rabbevigen eller andre stæder i Møgster Sogn af Bekkervig Eier, førend for omtrent 17 á 18 Aar siden, at Nat: Math: fløttede til Salthellen, og som blev sagt, havde solgt Bekkervigen, da siden Nat: Math: handlede paa Salthellen. 2det Ligesom 1ste Vidne med

1780: 169b

Forskiæl at Distancen er 1/8 Miil. 3de Derom veed Vidnet intet. 6te Som 1ste Vidne. Sr: Gorm begiærede Vidnet tilspurgt: Hvad Huuse der stoed i Qvalvogen førend Jens Hansen Mejer kom der? Rs: Der stoed en Stue som er fløttet, og 2 Boer som staaer endnu, en Boe som er afført, hvilke Huuse der befindende førend Jens Hansen Mejers tiid, tilhørte Maren Sl: Mikkel Olrichs. Dimitt:t.

Fremstoed 3de Vidne Lars Johannesen Stangeland som aflagde Eed, og begiærtes af Sr: Christi tilspurgt 1, 2, 3 og 6 qvæstion hvortil svarede: til 1ste At for 49 Aar siden bygde Jens Hansen Mejer Qvalvogen, før var handlet paa Rabbevigen, men ej siden, ei heller har Bekkervig Eier siden handlet andre Stæder i Møgster Sogn førend Natanael Math: fløttede til Salthellen, og hands Svoger boede i Bekkervig, da Nat: Math: handlede paa Salthellen, som nu er omtrent 20 Aar. 2det Ligesom 2det Vidne. til 3de Derom veed Vidnet intet. 6te Som 1ste Vidne. Med begge Parters minde dimitteret.

Fremstoed 4de Vidne Ole Olsen Dyebevogen som aflagde Eed, og efter Sr: Christies forlangende blev \begiært/ tilspurgt 3de, 4de og 5te qvæstioner. Sr: Gorm tilkiendegav Rætten, at dette Vidne er af Sr: Hynnemørs Land Bønder, hvorfor hand protesterede imod hands Afhørelse. Sr: Christi paastoed Vidnet afhørt, da hand ei skal blive tilspurgt uden for Stevnemaalet. Sr: Gorm paastoed Vidnet afviist, og i kraftigste maade protesterede imod Vidnets Svar. Rætten kunde ikke nægte Vidnets Svar, dog under den Reservation, at ingen forklaring maae giøres, om noget Vidnet selv angaaende, og i øvrigt kom/m/er det an paa endelig Dom, hvorviit hands Vidnesbyrd skal giælde. Vidnet svarede til 3de qv: At i Vinter sidst i Fiske tiider har Vidnet kiøbt paa Salthellen, Salt, Tobak, Øll etc: som Sr: Hynnemør der loed falholde. 4de Derom veed Vidnet intet. 5te Rs: J fior Vinter hørte Vidnet at Sr: Hynnemør skiændte paa een af sine Leilændinger for hand havde solgt til, og kiøbt af Sr: Christi. Dimitteret.

Fremstoed 5te Vidne Gunder Torbiørnsen Dybevogen som aflagde Eed. Sr: Christi begiærte dette Vidne tilspurgt bem:te 3de 4. og 5te qvæstioner dertil svarede: til 3de Jo, Øll, Brændeviin, Brød og Tobak, har Vidnet faaet der i Fiskeriets Tiider, som Sr: Hynnemør der lod udsælge. til 4de Ja Vidnet selv er saaleedes tvungen af Sr: Hynnemør som er Vidnets Husbonde. til 5te Ja Vidnet er forbuden \af Sr: Hynnemør/ saaleedes som omspurgt.

Sr: Christi loed i Anleedning af Vidnets Svar paa disse qvæstioner, tilføre: At da sam/m/e viiser hvor ubillig Sr: Hynnemør handler imod Fr: (Forordningen) af 1685 dens 8. art: som siger at ald Paalæg af en Eier imod Loven skal være afskaffet, og saadant Paalæg er just imod Lov, da den ingen stæder giver tilladelse dertil. Vel siger Lovens 3 B: 14 Cap: 34 art: at Jorddrotten er nærmest at kiøbe det Tømmer Leilændingen maae

1780: 170

hugge til at betale sin halve Landskyld med; Men det kand ei give Anleedning til at tvinge eller forbyde en Leilænding til at sælge hvad Vahre hand avler til den som Hds: M: med allern: Privilegium har sagt skal handle med ham, som erfares af allerunderdanigst anviisende og Copie af leverende til actens følge Kongl: allern: bevilling af 31 Juli 1778. Sam/m/e blev oplæst og lyder saaleedes: Viidere fremlagde verificeret Copie af Ældre Kongl: allernaad: Privilegium for Jens Hansen Mejer af dato 23 Juni 1741 saalydende.

J øvrigt under forbeholdenhed af fleere Vidners førelse, begiærede Tings Vidnet sluttet og sig beskreven meddeelt som blev bevilget.

Sr: Gorm begiærede sin Rætt paa sin Principals vegne reserveret imod Sr: Christi for ulovlig Beskyldning. Ustæd til begge.

Fogden om Undsætnings Kornet.

V: og V: Hr: Foget Koren maatte i anleedning af det høilovlige Rente Kam/m/er Skrivelse af 27 Nov: han/n/em tilkiende givet ved Stiftets høie pro Memoria af 15 Dec: begge forrige Aar, forestille, at den ham derved paalagde Undersøgning om dem som havde faaet af det igiennem Stiftet i Aarene 1772 og 1773 ud crediterede Kongl: Undsætnings Havre, følgelig de ham tilsendte trykte Sedler, som ikke fantes Navn given blant de, hvorom Undersøgnings Forretning er holden Som/m/er Tingene 1778, i HøiVelbaarne Hr: Stiftbefalingsmand Schouboes Nærværelse, ommelder, var hannem gandske umuelig ved dette Sommer Ting at forskaffe, saasom meget lidet Folk indfandt sig paa Tinget, der kunde give ham den befalede Oplysning, og hvorfore hand bad, at Rætten behagelig vilde annotere denne Omstændighed til hands Sikkerhed.

Nye Leyermaals Sag. S: S: E: g: (Sundhorlehn Selv Eier gods)
Velædle og Velviise Hr: Foget Koren anmelte at have til dette Ting og tiid ladet indkalde Synneve Ellings Datter for begangen Lejermaal paa Bekkervig Sundhorlehns S: E: gods, at liide Dom til Bøders udreedelse og Omkostningers Erstatning.
Synneve Ellings Datter mødte og tilstoed lovlig Varsel saavelsom og Søgemaalet; Men kunde nu slet intet betale, og begiærede Sagen udsat til Høste Tinget 1780, da hun i mindelighed vilde betale sine Bøder, eller i mangel deraf taale Dom uden viidere Varsel eller Laugdag.
Hr: Fogden loed Sagen til den tiid beroe.
Sagen beroer til H: T: 1780.

Nye Sag
Velædle og V: Hr: Foget Koren loed tilføre, at som hand hos Leiermaals begiængeren Johannes Salomonsen Heye efter afsagt Dom af 30 April 1778 tilkom 12 rd: 3 mrk: 4 s:, men ved Undersøgning hos hannem, intet var at finde, havde hand seet sig nød, for ei kandske at tabe de, ham ved høi Kongl: Resol: tillagde Jndkomster, og fordie den skyldige ikke under Navn af uformuenhed gandske skulde slippe at liide for sin forseelse, at forbyde hands Husbond Jon Møgster at udbetale ham 3 rd: af Lønnen 1779 hvilket og bem:te Jon Møgster vedtoeg; Men som Fogden siden har maattet formærke, at Jon Møgster for at faae den skyldige

1780: 170b

Dømt, nu har udbetalt ham ald hands Løn, har hand seet sig nød at indstevne bemelte Jon Møgster at liide Dom at betale disse 3 rd: med alle paaløbende Omkostninger som er flødt og flyder af, at hand ikke efterkom sam/m/e mundtl: forbud.
Stevne Vidnerne Lensmand Knud Larsen Rydland og Erich Hansen Sæterbøe afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre efter Loven saaleedes til dette Ting og tiid at have stevnet som tilført er, og svarede Jon Møgster, at have betalt Drengen selv, og hand fik søges derfor, {Ligeleedes} da hand ey vilde betale dem. Ligeleedes med sam/m/e Varsel indstevnet Johannes Salomonsen Heje til Vedermæle.
Begge indstevnte blev paaraabte, men ikke mødte eller møde loed.
Hr: Fogden som i Sagen forlangede Laugdag for Johannes Heje og Jon Møgster, hvilken sidste hand mærker tvinger sig til Vidners førelse og anden Vidtløftighed i denne ellers reene Sag.
Siden de indstevnte ikke mødte eller møde loed; Saa blev Jon Møgster og Johannes Heje givet Rættens Laugdag til Høste tinget 1780 at møde og svare til Sagen; Hvilken Laugdag Citanten behager at tage beskreven og lovlig at lade forkynde.
Sagen beroer til Høste Tinget 1780.

Som ingen med noget efter 3 ganges Udraab infandt sig at gaae Rætte, blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

Sommer Ting for Opdals Skibreede den 29 April 1780 sat og holden paa Godøesund Tingstæd af Districtets Sorenskriver, i overværelse af V: og V: Hr: Foget Koren, Skibreedets Lensmand Mads Christophersen Store Godøen, samtl: tingsøgende Almue, og efterskrevne 8te Eedsvorne Laug Rættes Mænd:
1. Salomon Johansen Mæland 3. Mons Hansen Schorpen 5. Niels Siursen Drange 7. Christen Mortensen Flygensfær
2. Jacob Sæbiørnsen Færevog 4. Ole Guldbrandsen Middalen 6. Jngebrit Mortensen Aase 8. Gunder Olsen Berge.

Da først allerunderdanigst og underdanigst blev publiceret Kongl: Allernaadigste samt Collegii og Stiftets Anordninger og ordres registeret for Waags Skibreede fol: 165.

Formynder Ting blev holden og Børne Midlerne befunden i behørig rigtighed efter Ober Formynder Protocollen.

Fogden om Undsætnings Kornet. ligesom for Waags fol: 170.

Pante Bogen til Udslettelse publiceret
Mons Guldbrandsen Wattedals Obl: til Ole Haldorsen Baartvedt 35 rd:, 3de oct: 1776 No: 3 f: 25 qvitteret af Creditor 26 April 1780.
Jan Thomassen Lille Braatetvedts Obl: til Biørn Rønholm 36 rd: d: 8 Maj 1775 No: 2 pag: 624 qvitt:t af Creditor selv 29 April 1780.

Pante Bogen til Inddragelse
Skiftebrev efter Christen Jonsen Lande 12 Maj 1779 i P: b: extraheret.
Ole Hansen Øfre Humlevigs Skiøde til Niels Hansen Teigland paa ½ Løb ¼ Hd: i Ø: Humlevig No: 97, S: S: E: g: d: 11 April 1780.
Ole Larsen Store Brattetvedts Obl: til Ole Larsen Møklestad 80 rd: 1 pr: i Str: Brattetvedt No: 37 S: S: E: gds: 1 L: 1 Hd: d: 1 oct: 1779.

1780: 171

Jords Frasigelse for Kongl: Skatter.
Ørian Knudsen mødte Persohnlig for Rætten, og angaaende den ham tilhørende Øe Hummlevig \ved Humlevig/ No: 99, 100 og 101 i Opdals Skibreede af Skatte- og Landskyld 1 pd: Smør, declarerede at overdrage aldeeles Stædet til Hands Maj:t for deraf resterende Kongl: Skatter, med fuldkommen Eiendom ligesom samme ham tilhører efter Skiøde af 11 Juli 1763, og ialt ligesom Lensmand Mads Christophersen Godøen paa hands Vegne her inden Rætten d: 3 oct: 1778 har declareret, hvilket som er saa lydende: her af Protocollen hannem blev forelæst, som hand end nu vedgaaer og refererer sig til: Og saaleedes aldeeles overlader Stædet Hands Maj: til Eiendom fra dato.
Hr: Fogden begiærede det passerede som Extractum Protocolli sig beskreven meddeelt som blev bevilget. Udstæd

Pante Bogen til jnddragelse
  Biørn Jngebretsen Rønholms Skiøde til Jørgen Jansen p: Lille Brattetvedt No: 36 S: S: E: g: ½ Løb d: 1 Marti 1779.

Bygsel Sedler publiceret
  Ole Andersen Øfre Dallands til Knud Jngebretsen p: 1 L: ½ Hd: i Øfre Dalland d: 26 Juni 1779. Manuf: H: 1 mrk:
  Hr: Mossins til Lorentz Lorentzen p: Humlevig ½ L: 1 pd: 3 mrk: S: med Vilkor for Lars Hansen at beboe et Huus, en Koes foster, og at maae rydde i Udmarken til 1 td: Sæd, Giæst giver Johannes Monsen at bruge Humlevigs Øen dat: 16 Nov: 1779. Manuf: H: 1 mrk:

Som Aftenen paafaldt, beroer Tingets Continuation til 1ste Maj da den 30 April er Hellig Dag.

Anden Dagen den 1ste Maj 1780 continuerede dette Ting.

Pante Bogen til inddragelse publiceret
  Torbiørn Torbiørnsen Schaars Obl: til Jens Baarsen Tvedt paa 163 rd: 1 pr: i No: 29 Schaar 18 mrk: S: 4 p:C: Rente d: 13 oct: 1778.
  Mikkel Mikkelsen og Lars Mikkelsens Arvingers Skiøde til unge Mikkelsen paa Færevog 1 pund 2/7 mrk: Sm: d: 1 oct: 1779 No: 10 og 11
  Johannes Johannesen Reiseims \Arv:/ Skiøde til Johannes Johannesen paa No: 50 Reiseim S: S: E: g: p: ½ L: ½ Hd: d: 2 oct: 1779.
  Mons Olsen Flakkes Obl: til Ole Jngebretzen Schielde paa 40 rd: 4 p:C: R: 1 pr: i Flakke No: 14 H: C: g: ½ Løb Smør d: 1 Maj 1780.
  Skifte efter Guldbrand Christophersen Wattendals Hustru 14 Maj 1779 i P: b: extr:
  Mons Guldbrandsen Wattendals Skiøde til Lars Larsen p: ½ L: ¼ Hd: ½ G:sk: dtr: 1 Maj 1780.
  Lars Larsen Wattendals Obl: til Hans Jngebretsen Tufte paa 80 rd: 4 pr: C: R: 1 pr: i No: 127 Warrendal ½ L:, ¼ Hd: ½ G:sk: d: 1ste Marti(?) (Maj?) 1780.

Nye Sag.
Procurator Sr: Niels Gorm paa Sr: Thomas Zibrantsen[s] vegne i Bergen mødte for Rætten og gav til kiende, det hand efter Kiøbmanden i Bergen Sr: Thomas Zibrantsens forlangende, og paa h/an/ds vegne haver til denne tiid, og dette Ting og Stæd, efter skriftl: Stevning d: Leervigen paa Storøen den 30 Marti 1780, ladet stevne Sr: Hans Pedersen Hansen til at lide Dom at betale de efter Regning endnu resterende 10 rd: samt Processens Omkostninger skadesløs, hvilket Stevnemaal Sr: Gorm i Rætte lagde, som blev oplæst og lyder saaleedes:
  Sr: Hans Pedersen Hansen mødte og tilstoed lovlig Varsel.
  Sr: Gorm i Rættelagde den i Stevningen paaberaabte Regning af hands Principal egenhændig skreven datert Bergen d: 15 April 1780 der befindes at være attesteret af de 2 Mænd sc: Skibs Capt: Jonas Olsen Toske og Stads Mesteren Ole Winding, at den staar anført i hands af

1780: 171b

Magistraten i Bergen authoriserede giennemdragne og nummererede og forseglede Hovedbog, der er med sit behørige Stempl: Papiir for og bag i Bogen p: 141 sam/m/e Regn: blev oplæst og lyder saaleedes:

Sr: Hans Pedersen Hansen mødte og loed tilføre: Da det er en usandfærdig og en urigtig Regning, og sees vel, af at hand har indført Jon Monsen paa gaarden Nam hvor Manden skulde være fra, ei heller noget beviis(?) eller begiæring fra Comparenten, og 2de gange haver stevnet paa denne Sag i Bergen, og derifra fradømt og mig friekiendt, først fra Giælds Commissionen, dernæst til byetinget, paa begge Stæder haver tabt, og dernæst udviiste hands uskikkelige Omgang imod Comparenten i mange ting. Comparenten paastoed af Citanten beviist Aarlig holte Afregning efter Loven, og rigtig Kiøbmands bog, og altsaa paastaaer friefindelse, da Comparenten aldrig har handlet med Citanten.
Sr: Gorm vilde oplyse Rætten om de paaberaabte Domme at sam/m/e ej udfaldt anderleedes end ihenseende til jndstevntes Forum som hand exiperede og henskiød sig under Sundfiords Jurisdiction, hvorpaa faldt Eragtning, og Citanten til sit rætte stæd og Jndstevntes Jurisdiction henviist, men paa Giælden er ingen Dom falden; Thi paastoed Sr: Gorm jndstevnte tildømt at betale de 10 Rd:, med Omkostninger 7 Rd:, og saaleedes indloed Sagen under Dom.
Sr: Hans Pedersen Hansen paastoed, eftersom Sr: Gorm siger at hand har faaet saadanne Domme, maatte paalægges at beviise det; Men Comparenten benægter Kravet og aldrig har holt nogen Afregning med Citanten, og paastaaer aldeeles friefindelse, og er Comparenten villig at aflægge Eed om behøves efter Sagens Omstændigheder.
Sr: Gorm formeente at i Rættelagde Regning er beviis nok; Men befinder Rætten for got at paalægge jndstevnte Eed, har Citanten intet imod paa sin Principals vegne naar samme bliver indstevnte nøiagtig foreskrevet, og paastaaer Dom til førstk:de Høste Ting.
Sr: Hansen paastoed bem:te Bergenske Dom/m/e af Sr: Gorm fremlagt, og da vil indstevnte indlade Sagen under Dom.
Sr: Gorm loed Sr: Hansen beviise de Dom/m/e hand selv har paaberaabt, og paastaaer Dom til næste Høste ting.
Sr: Hansen begiærede Sagen opsat til Høste tinget til at fremkomme med skriftl: Jndlæg.
Sagen beroer til Høste tinget 1780.

Opsat Sag fra fol: 127a. Ole Mehammer contra Ole Kongsvig.
Ole Mehammer blev paaraabt, men mødte ikke eller møde loed.
Ole Kongsvig paastoed Dom til friefindelse og Omkostningers erstatning med 3 Rd: 3 mrk:
Siden Ole Mehammer \ei heller Niels Olsen/ nu 2de Tægte dager ikke har mødt i Sagen;
Saa blev sam/m/e nu til Doms optagen og derudi afsagt følgende Dom

Dom

Ole Larsen Mehammer for sin Søn, nemlig Niels Olsen Mehammer har her til Rætten ladet indkalde Ole Wincentsen Lille Kongsvig for at have uden Mehammers Eieres tilladelse ladet sætte i Beite i Citantens Fæe Hauge, 6 Fæe bæster, i en tiid af 11 á 12 uger i Aaret 1778, til derfor at betale Græsleie pr: Bæst 8 skl: er 3 mrk:, og Omkostninger at erstatte. Jndstevnte Ole Kongsvig har declareret at vil beviise at have haft tilladelse hertil af vedkom/m/ende MedEiere i fælleds Fæe Hage,

1780: 172

til hvem hand har betalt sin Græs Leie. Citanten paastaaer at hand ei har haft tilladelse uden til Fieldet, men ej som skeet er at sætte dem i Hiemme hagen. Efter Ole Kongsvigs contra jndstevning til friefindelse og Omkostningers erstatning, har Tosten og Lars Eide declareret at have tilladt Contra Citanten at have bem:te 6 Bæster i Eide Hagebeite som dem tilhører, og ligger i fællet med Mehammer Hiem/m/e Hage, hvor imellem ei er Giærde, og hvorfor de har taget betaling, samt at de træder i hands stæd, hvorefter hands førte Contra Vidner har oplyst ved Som/m/ertinget 1779, at da bem:te 6 bæster blev bortført, blev de sat i Eide Mark, men siden var 3 af dem seet i Mehammer Mark. Hoved Citanten har derefter ført Vidner, men

hvorved ei andet er oplyst, end at Mehammer og Eide Creature gaar om hinanden, at Beitet er fælleds: og at hvem af MedEierne i fælleds hagen der har indtaget fremmede Creature, har derfor beholt Hageleien. Ole Mehamer har de sidste 2 Tægte dage ei mødt eller svaret til Sagen. Contra Citanten har paastaaet Dom. Da ei sees at Hoved Citanten til dette Søgemaal imod Ole Kongsvig har været beføiet, men hands Regress til sine MedEiere at bør være ham forbeholden; Saa Kiendes og dømmes for Ræt og herved afsiges: At Ole Wincentsen Kongsvig bør for Hoved Citanten Ole Larsen Mehammers tiltale i denne Sag aldeeles frie at være. og Ole Larsen Mehammer bør til Contra Citanten Ole Wincentsen Kongsvig betale i foraarsagede Omkostninger 3 Rdr: foruden Acternes udstædelse og Dommens forkyndelse. alt at efterkommes inden 15 dage efter denne Doms lovlige forkyndelse under Adfærd og Executions Tvang efter Loven. Udst: til Contra Cit:

Opsat Sag fra fol: 125b. Hans Hollekim contra Ole Opdal.
Ingen af Parterne mødte eller møde loed.
Siden Citanten har begiært Sagen opsat, men ei møder, beroer Sagen til Høste Tinget 1780.

Opsat Sag fra fol: 126. Anders Opdal contra Christopher ibdm:
Anders Opdal mødte og paastoed Dom:
Christopher Opdal blev paaraabt, men hverken mødte eller møde loed, ei heller loed fremstille Stevne- eller andre Vidner.
Siden Christopher Opdal ei mødte i Sagen og ei siden har forfulgt samme; Og endog forsømt at forfølge sin seeneste Tægtedag incaminerede men ey da eller nu afhiemlede Contra Stevning: Samt Citanten paastaaer Dom; Saa bliver Sagen at paadømmes til Høstetinget 1780, i fald jndstevnte ei møder og proceqverer sin Sag.
Sagen beroer til Høstetinget 1780.

Opsat Sag fra fol: 126b. Anders Opdal contra Ole Olsen Giellefald.
Citanten fremstillede det 2det Stevne Vidne Ole Madsen Godøen som det i Rættelagde Stevnemaal blev forelæst, hvilket hand med oprakte fingre efter Loven afhiemlede, tilligemed Johannes Madsen Godøen lovlig at have forkyndet.
Ole Olsen Giellefald blev paaraabt, men mødte ikke eller nogen paa hands vegne.
Vidnerne bleve efter Citantens begiæring alleene følgende paaraabt, neml: Ole Andersen Opdal og Anne Ols Datter Opdal, samt Christopher Olsen {Giellefald} \Opdal/ som begge Stevne Vidnerne nu fremstoed og afhiemlede til sam/m/e tiid lovlig som Vidner at have indstevnet \under Faldsmaal/ hvoraf de 2 førstmelte mødte og blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende. og fremstoed som
1ste Vidne Ole Andersen Søn til Citanten som Citanten begiærede stædet til forhør.
Rætten erindrede: At Vidnet vel kand aflægge

1780: 172b

Sin forklaring, men vel ankomme paa endelig Dom hvorvit sam/m/e af Søn med Fader, kand giælde. Vidnet aflagde Eed og forklarede: At 4de Pintse dag 1779 var Vidnet med sin Fader og giærdede paa Skiftes giærdet i Udmarken, de 2 alleene, da begge toeg hver en Byrde af Brage eller Eener Riis, og vilde bære hiem til Huusene, og hands Fader gik noget foran, og da hand var kommet noget fra Vidnet, saa Vidnet formedelst en mellem værende Bakke ei kunde see sin Fader, hørte Vidnet et jammerlig Skriig, som hand kiendte var sin Faders Lyd og Røst, da Vidnet løb til, og saae h/an/ds Fader havde kastet sin Bør, og gik fort, og \Vidnet saae/ Ole Olsen Giellefald saae Vidnet at løbe fra sin Fader, da Ole Olsen Giellefald sagde til Vidnets Fader i Vreede: Du skal ej alletiider frie Dig med Kiæften, ieg skal vel treffe Dig:

Da Vidnet kom til sin Fader, som sagde, men mindes ei ræt, at Ole Giellefald giorde Vold paa hannem. Dimitteret.
Fremstoed 2det Vidne Anne Ols Datter tienende Geert Nielsen Opdal som {aflagde Eed og} forklarede uden Eed siden hun ei har været til Confirmation eller Guds bord, men bliver nu til Confirmation præpareret, og er af alder 23 Aar: At 4de Pintzedag 1779 kom Vidnet gaaende op i Marken fra Opdal, da Vidnet var et støkke fra Huusene hørte hun et Nød Skrig, med det Ord: Vold som hun kiendte var Anders Opdals Lyd og kom op fra Marken hvor Vidnet saae Anders Opdal kaste Brage børren \og løb/ og Ole Olsen Giellefald løb efter ham og sagde: Nu skal og Diævelen regiære Dig, og saaleedes løb de forbie Vidnet, som saae og hørte ej viidere siden i det de løb længere need, der kom Dal og Bakke imellem Vidnet og dem. Anders Opdal saae forskrækket og foriaget ud. Dimitteret.
Siden det 3de Vidne Christopher Olsen Opdal ikke mødte efter 3de gange Paaraab; Saa blev hand forelagt under Faldsmaals Straf at møde her inden Rætten Høste Tinget 1780 førstkommende første dag sam/m/e holdes, sit Eedelige Vidnes byrd i Sagen at udsige; hvilken forelæggelse Citanten paalægges at tage beskreven og lovlig at lade forkynde.
Sagen til den tiid beroer.
Da Ole Olsen Giellefald ikke mødte eller møde loed; Saa gives ham Laugdag til sam/m/e tiid, som ham ligeleedes lovlig forkyndes.
Sagen beroer til Høstetinget 1780.

Pante Bogen til inddragelse
Hans Olsen Eritzværs Obl: til Lars Nielsen Westvig paa 41 rd: 2 pr: i ½ pd: ½ Hd: i Eritzvær No: 39 S: S: E: g: d: 1 Maj 1780.

Fogden opbuden øde Jord.
V: og Velv: Hr: Foget Koren loed tilføre: At som den Dannemand Christopher Christophersen Nordre Holme nu nogen tiid har haft Hds: M: øde Jord Holsæter No: 74 i dette Skbr: som er Øde Jord i brug for aarl: Græsleie til den Kongl: Casse 4 mrk: 8 s: Men formedelst fattigdom haver ved forrige Aars udgang, forladt saavel sin Eiendoms Jord som denne øde Plads; Saa haver Fogden nu inden Rætten tilbuden samtl: Almue, om nogen af dem skulde findes som mod Græsleie vilde benøtte sig af denne øde Plads, de da nu her for Rætten vilde melde sig, og til Protocollen declarere, hvad de for sam/m/e at bruge, i det høieste aarl: vil give til den Kongl: Casse? Samtl: tilstædeværende Almue declarerede, at ingen af dem og vil neppe nogen anden imodtage samme, som ligger

1780: 173

langt afsides, og er ugiærdet.
Hr: Fogden begiærede det passerede som Extractum Protocolli sig beskreven meddeelt, som blev bevilget. lev: Fogden

Opsat Sag fra fol: 126b. Ole Christophers: Giellefald contra Anders Siursen Opdal.
Citanten mødte og fremstillede det 2det Stevne Vidne Ole Madsen Godøen som blev forelæst Sagens jndstevning forrige Tægte dag hvorefter hand afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre, saaleedes som tilført er, at have tilligemed Johannes Madsen Godøen lovlig stevnt, og hvorhos de end viidere under aflagde Eed afhiemlede, sam/m/e tiid, til sam/m/e Ting og Stæd at have under Faldsmaals Straf indstevnet som Vidne Christopher Olsen Opdal.
Anders Siursen Opdal mødte og declarerede intet at viide om det paastevnte.

Vidnerne blev paaraabt, hvoraf mødte Kari Hans Dt:, Siur Andersen Opdal, Johannes Hansen Opdal, Christi Lars Datter, Brithe Jacobs Datter, Brithe Hactors Datter, men Christopher Olsen Opdal mødte ikke.
De mødte Vidner blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende.
Fremstoed som 1ste Vidne Kari Hans Datter tiener i Godøesundet som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: At slet intet viide eller har hørt om det paastevnte. Dim:t.
2det Vidne Siur Andersen Opdal mødte og aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven, og forklarede Paa Spørsmaal af Citanten, om har hørt paastevnte beskyldning af Anders Opdal udsagt afvigte Aars Vaar og Som/m/er paa Opdal i Anders Opdals eget Huus og paa gaarden? [Svarede:] At have slet ikke hørt det omspurgte i omspurgte tiid. Dimitteret.
3de Vidne Johannes Hansen Huusmand paa Opdal som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: i alt som 1ste Vidne. Dimitteret.
4de Vidne Christi Lars Datter tienende Anders Opdal som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven, og forklarede: i alt som 1ste Vidne. Dimitteret.
Fremstoed 5te Vidne Brithe Jacobs datter tienende Christopher Olsen Opdal til hvis Hustru hun er en Søster, aflagde Eed og forklarede: At [i] fior Vaar efter Pintze tiid paa gaarden paa Opdal, hørte Vidnet at Anders Siursen Opdal sagde: At en til Vedermæle ustevnt Persohn, skulde gaae ind og æde Gield bukke Pølse med sin Fader af de Gieldbukke hands Fader Ole Christophersen havde staalet fra ham: \And: Opdal/ jngen andre end Vidnet hørte det, som det og var alleene til hende hand sagde det. Dimitteret.
6te Vidne Brithe Hactors Datter Hustru til Jsach Olsen Øfre Dalland aflagde Eed og forklarede: At ei har hørt det omstevnte, men har hørt at Anders Opdal for 3 Aar siden har klaget sig over at have mistet 3 Gield bukker som var afjaget for ham. Dimitteret.
Da Vidnet Christopher Olsen Opdal ei mødte: Saa blev hand forelagt under Faldsmaals Straff, at møde her inden Rætten Høste tinget 1780 første dag sam/m/e holdes, sit Eedelige Vidnesbyrd i Sagen at aflægge, hvilken forelæggelse Citanten paalægges at tage beskreven og lovlig at lade forkynde.
Sagen beroer til Høstetinget 1780.

Opsat Sag fra fol: 127a. Helje Sl: Kruger i Bergen contra Niels Støele.
Niels Støele mødte og vedtoeg lovlig Varsel men nægtede det paastevnte at være skyldig eller noget hos Citanten at have faaet.
Sagen siden Citantinden ei loed møde, beroer til Høstetinget 1780.

Freedlysning publiceret af d: 1 Maj 1780 for Fladerager imod Hugster og Beite i deres Skov, og Creaturers Drift og Græsning, samt Jagen og Skyden efter vilde Dyr og Fugle.

Nye Sag.
Hans Pedersen Hansen mødte og anmelte at have med lovlig mundtl: Varsel ladet til dette Ting og tiid indkalde Hr: Foget Korens Fuldmægtig Sr: Kahrs til at høre Vidner og lide Dom, for hand har trækket nøgen Hertsfænger (= blank jaktkniv) i Citantens Huus, og andre uartigheder hand har udviist da hand var hos ham i Feb: 1780.
Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Falds-

1780: 173b

maal Rasmus Andersen Kongsvig, Anders Olsen tienende \nu/ Berge og Berthe Marie Caspers Datter Enke efter(?) en(?) (boer?) i Næshavn.

Som Stevne Vidner fremstillede Ole Larsen Næsse, og Ole Pedersen Eritzvær, som forklarede at have saaleedes lovlig stevnet som tilført er Sr: Kahrs med 3 ugers varsel til sidste Løverdag den 29 April, og forkyndt Varselet for ham selv paa Eide i Schonevigs Skibreede, og i dag 3 uger have de forkyndt Stevnemaalet for Vidnerne Anders Olsen da tienende i Næshavn, og for Berthe Marie Caspers datter, saa og for Rasmus Andersen Kongsvig: Paa hvilken forklaring de til Stevnemaalets afhiemling aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven.

Sr: Kahrs begiærede tilført, at da hand ej var givet lovlig Varsel, protesterede hand imod disse Vidners afhørelse, hvorpaa hand forventede den respective Rættes Eragtning.

Sr: Hans Pedersen Hansen paastaaer, eftersom det var ham uvitterlig og ubekiendt, at Eide var uden Tinglauget da sees det øyensynligt, at Sr: Kahrs er frygtagtig for denne hands uskikkelige Gierning, dersom hand ikke vil beqvemme sig at imodtage Vidner og viise sig at ikke være bange for saadan uskikkelig Gierning som strider imod Lov og Forordninger, hvorved hand paaførte Comparenten og Huusgesinde saadan stoer alteration og Rædsel at de til Sængs maatte gaae, og ei kunde forskaffe saa mange Vahre som hand forlangede: Comparenten tilbød ham at give ham Anviisning(?) i Bergen og andre Stæder hvor hands effecter var som hand ei kunde have paa det øde Stæd hand var kommen. Og nu sees ingen anden Raad for Comparenten eftersom Sr: Kars er saa frygtagtig og ei tør møde at høre Vidner; Saa faaer denne Sag for denne sinde opsættes formedelst hands frygt; thi enhver retsindig Mand er aldrig bange at høre Vidner om det hand er uskyldig i; maatte det behage Dom/m/eren at tilspørge Mr: Kahrs om hand vil imodtage Stevnemaalet hvis hand er uskyldig, og finder hand sig skyldig i Sagen, da vil Comparenten lade den beroe.

Sr: Kahrs begiærede tilført: At hvad hand har svaret, svarede hand, og ei fandt fornøden meere hertil at svare. Men reserverede sig sin forrige Paastand.

Sr: Hansen begiærede det passerede sluttet og sig beskreven meddeelt.

Rætten siden ej er lovlig stevnet efter Lovens 1 Bog 4 Cap: 8 art: kunde ei tillade Sagens fremme efter denne jndstevning, men maatte afviise samme til nye Jndstevning.

Nye Sag.

Jsach Olsen Giellefald hos sin Fader Ole Christophersen Giellefald mødte og anmelte at have til dette Ting, tiid og Stæd ladet med lovlig mundtl: Varsel indkalde Alv Nielsen Møklestad til at høre Vidner \som stevnte Vidner/ og liide Dom til Bøders udreedelse og Omkostningers erstatning, for ubeviislige beskyldninger i Rætten seeneste Høsteting.

Herom at vidne indstevnet under Faldsmaals Straf til sam/m/e tiid og Ting, Johannes Hansen Opdal og Olaus Hougs.

Stevne Vidnerne Johannes Madsen Godøen og Torbiørn Jonsen Dalland afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.

Af Vidnerne mødte Johannes Hansen Opdal som blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende.

Alv Nielsen Møklestad mødte og nægtede nogen beskyldning, Citanten

1780: 174

at have tillagt.

Fremstoed som 1ste Vidne Johannes Hansen Opdal som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: At afvigte Høsteting sagde Alv Nielsen Møklestad offentlig iblant Almuen, at Citanten var saa uskikkelig paa Vei og Stier at hand reev ned Giærderne, siden huggede Jsach Olsen 4 furrer af de beste Furrer som Alv havde i Marken sin, siden huggede hand for fode i bare Skiorte, og Alv troede sig ikke at gaae til ham med 3 Mennisker.

Dimitteret.

Da det andet Vidne Olaus Hougs ikke mødte efter Paaraab; Saa blev hand forelagt under Faldsmaals Straf at møde her inden Rætten Høstetinget 1780 første dag sam/m/e holdes sit Eedelige Vidnesbyrd i Sagen at udsiige; hvilken forelæggelse Citanten paalægges at tage beskreven og lovlig at lade forkynde.
Sagen beroer til Høste tinget 1780.

Pante Bogen til inddragelse
Guldbrand Wattendals Arv: Sk: til Jngebreth Guldbrandsen paa ½ L:, ¼ Hd:, ½ G:sk: i Wattendal No: 127 d: 6 Janv: 1780.

Nye Sag
Alv Nielsen Møklestad anmelte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet indkalde til dette Ting tiid og stæd Ole Christophersen Giellefald og {begge} Søn{ner} Jsach Olsen Giellefald at høre Vidner {……} om 4 Furrer som de skulde have hugget hos Alv Nielsen Møklestad.
Som Stevne Vidne fremstillede {…… …..} Johannes Johansen Reiseim som afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre, tilligemed Lars Bottelsen Reiseim saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er. Da Lars Bottelsen Reiseim ikke mødte; Saa beroer hands afhiemling til Høste Tinget 1780.
Stevne Vidnerne Johannes Madsen Godøen og Torbiørn Jonsen Dalland afhiemlede under Lovens Eed i sam/m/e Sag at have stevnet som Vidner Ole Larsen Møklestad og Halsteen Johansen Møklestad, Mons Nielsen Møklestad alle under Lovens Faldsmaal.
Efter det andet udeblevne Stevne Vidnes afhiemling beroer Sagen til Høstetinget 1780.

Nye Sag
Morten Johansen Opdal anmelte at have til dette Ting tiid og Stæd ladet indkalde Christopher Olsen Opdal til at betale sig efter indgangne Forliig her for Rætten den 1 oct: 1779 hos indstevnte til gode kommende 4 Rd:, derfor at liide Dom samt til Omkostningers erstatning.
Som Stevne Vidner fremstillede Johannes Madsen Store Godøen og Torbiørn Jonsen \N:/ Dalland som afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Christopher Olsen Opdal blev paaraabt men mødte ikke eller møde loed; Thi blev ham forelagt {……} og givet Rættens Laugdag til Høstetinget 1780 første dag sam/m/e holdes, at møde og svare til Sagen; hvilken Laugdag Citanten paalægges at tage beskreven, og lovlig at lade forkynde.
Sagen beroer til Høste tinget 1780.

Pante Bogen til inddragelse
Jngebreth Guldbrandsen Wattendals Obl: No: 127 p: 45 rd: 1 pr: i Wattendal ½ L:, ¼ Hd:, ½ G:sk: 3 p:C: Rente d: 1 Maj 1780 Creditor Salomon Haagensen Solem.

Nye Sag
Lensmand Mads Christophersen Godøen som indsat for-

1780: 174b

mynder for afg: Anne Ols Datter Niels Salomonsen Wattendals afg: Hustrues \umyndige/ Børn, anmelte at have til dette Ting og tiid ladet indkalde Niels Salomonsen Wattendal for ej at have \ladet/ holdet lovlig Skifte, men uden hands Hustrues dødsfald for Skifte forvalteren at anmelde, uddeelet hendes Efterladenskab, til betaling til Creditorer til hvem hand vilde, og

ladet andre ligesaa berættigede miste, hvorudi Salomon Haagensen Solem skal have været hannem behielpelig \som og er indstevnet/ derom at høre Vidner til et lovlig Tings Vidnes erhvervelse, hvorom stevnet Vidner med liige Varsel under Faldsmaals Straf Guldbrand Christophersen Wattendal, Lars Larsen Wattendal, Jngebreth Guldbrandsen Wattendal, deres Eedelige Vidnesbyrd i Sagen at aflægge.

Alle indstevnte mødte \og vedtoeg Varsel som vidner/ og blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende, da fremstoed som

1ste Vidne Guldbrand Christophersen Wattendal som aflagde Eed og forklarede: At der vel var nogle levende Creature i Niels Wattendals Boe før h/an/ds Kone døde, men veed ey hvor mange, og formoder at de tilhørte andre, og veed ei andet end have hørt af \en ustevnt/ Christopher Christophersens Hustru, at Salomon Solem var med at udtage sam/m/e \ustevnte/ Christophers Arv, som var efter bem:te Niels Wattendals Hustrues død, og har hørt af Christopher Christophersen selv, en ustevnet, at der blev vurderet alt jndtil det ringeste. Dimitt:t.

Fremstoed 2det Vidne Lars Larsen Wattendal som aflagde Eed og forklarede: Om Boens Effecter som forrige Vidne, men om det øvrige vidste intet. Dimitt:t.

Fremstoed 3de Vidne Jngebreth Guldbrandsen Wattendal som aflagde Eed og forklarede: Ligesom 2de Vidne. Dimitteret.

Tings Vidnet begiæredes sluttet.

Pante Bogen til inddragelse

Jørgen Jansen Lille Brattetvedts Obl: til Gunder Willumsen Waage paa 36 rd: 4 p:C: 1 pr: No: 36 S: S: E: gds: Lille Brattetvedt ½ Løb d: 1 Maj 1780.

Anders Siursen Opdals paa sin Søn Ole Andersens vegne Contract om Odels Løsning paa Øfre Dalland No: 85 1 Løb ½ Hd: d: 1 Maj 1780.

Mikkel Pedersen Fladeragers Obl: til Lars Nielsen Westviig paa 99 rd: 4 p:C: Rente 1 pr: i Fladerager No: 65 2 pd: 6 mrk: S: ¾ Hud d: 1 Maj 1780.

Geert Nielsen Opdals Vilkors Contract til Peder Johansen Opdals Enke d: 1 Maj 1780.

Som ingen viidere indfandt sig med noget at gaae i Rætte, blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

Sommer Ting 1780 for Ous Skibreede den 3 Maj paa Lundervigs Tingstæd i overværelse af Dist:s Fog: V: og V: Hr: Ulr: Wilh: Koren, Lensm: Hans Hansen Lundervigen, og Laug Rættes Mænd:

1. Hans Nielsen Gielle	4. Anders Knudsen Giære	7. Hans Engelsen Holmefiord
2. Anders Andersen Helland	5. Jon Evensen Tvedt	8. Thomas Nielsen Gielle
3. Ole Jversen Sundøen	6. Benoni Jensen Sundøen.	

Da først allerunderdanigst og underdanigst blev publiceret Kongl:, allernaad: Collegi og høi Øvrigheds Anordninger og ordres registeret for Waags Skibreede fol: 165.

Formynder Ting blev holden, og Børne Midlerne befunden i behørig rig-

tighed efter Formynder Bogen.

Fogden om Undsætnings Kornet ligesom for Waags f: 170a.

Pante Bogen til Udslettelse publiceret
Erich Nielsen Dybesvigens Obl: til Lars Siursen Østensøe paa 130 rd: 9 Maj 1770 No: 2 p: 445 qvitteret af Creditor 18 April 1780.
Hans Knudsen Sævilds Obl: til Hans Troland 99 rd: d: 8 oct: 1774 No: 2 p: 611 qvitteret af Hans Troland 3 Maj 1780.
Hans Larsen Goupholms Obl: til Jacob Sandvig p: 150 rd: 9 Maj 1774 No: 2 p: 596 qvitteret af Creditor 3 Maj 1780.
Peder Hansen Gougstads Obl: til Niels Monsen Waage 40 rd: d: 6 Maj 1754 No: 1 fol: 625 qvitteret 3 Maj 1780.

Opsat Sag fra fol: 129b Bagge Hougland contra Jacob Hougland.
Citanten fremstillede det andet Stevne Vidne Bagge Baggesen Lusan som afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre, tilligemed Thomas Arnesen Lusan at have lovlig stevnet saaleedes som tilført er, undtagen for Barbara Mons Datter. hvilket Vidne mødte og vedtoeg lovlig Varsel.
Bagge Hougland fremstillede som Stevne Vidner Ole Nielsen Storem og Lars Larsen Særvold som afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre efter Loven at have med lovlig Continuations Varsel til dette Tiid og ting indkaldet ligesom før er afhiemlet, Jacob Hougland at lide Dom og høre Vidner som stevnte ere, nemlig Peder Pedersen Yttre Hougland, Jngeborg Ols D: tiener paa Yttre Hougland og Barbara Mons D: Enke efter Ole Olsen Hougland.
Jacob Halvorsen mødte og vedtoeg lovlig Varsel.
Vidnerne bleve paaraabte som alle mødte og blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende.
Fremstoed som 1ste Vidne Peder Pedersen Yttre Hougland som aflagde Eed og forklarede: At der er 3 brug paa Jndre Hougland, hvoraf Bagge Hougland har de 1 ½ brug eller halve gaarden, hvilke alle 3 brug eller heele gaarden har een fælleds Lade, hvortil forrige brugere paa det brug som Bagge Hougland nu bruger, bygte et støkke i den eene Ende 2 á 3 Spær langt, som da værende Bruger strax efter fandt at staae for nær Jldhuuset, saa hand fattede det forsæt at rive det need igien, som og er skeet førend Bagge Hougland kom til bruget, men veed ey naar, og staaer endnu den gamle Lade, som alletiider har været den eeneste for heele gaarden eller alle 3 brug som ellers er 3 Teiger i alt. Næst forrige Aars Høe Høst eller ind paa Korn Høsten saae Vidnet at Jacob Halvorsen Jndre Hougland kastede Høe ud af bem:te Lade af Bagge Pedersen Jndre Hougland sit Høe, i overværelse af Bagge Pedersens Hustrue og fleere, i Vreede og Skiænderie, men Vidnet var saa langt fra, at hand ei kunde høre Ordene. Forleeden Som/m/er 1779 har Jacob Halvorsen Indre Hougland, taget sin Parts Flor og opbygt som Flor ind i den Part af Gaardens Lade, som hvilken Part tilhører Bagge Pedersens Brug, saa Bagge Houglands Brug er betaget 1/3 part af sin Lade, og det hand kand have i det øvrige Rum, bliver fordærvet af Hævd og Hævde Vand fra denne Jacob Halvorsens nye Flor. Dimitteret.
Fremstoed 2det Vidne Jngeborg Ols Datter tiener paa Yttre Hougland som aflagde Eed

1780: 175b

Og forklarede: Angaaende Høets Udkastelse forrige Høst ligesom 1ste Vidne. Angaaende Floren ligeleedes som 1ste Vidne, undtagen ey veed om hvad skade Bagge Hougland kand tage i sin Lade Rum af Jacob Halvorsens indbygde nye Flor. Dimitt:t.

Fremstoed 3de Vidne Barbara Mons Datter, Enke efter Ole Olsen Jndre Hougland som aflagde Eed og forklarede: Angaaende den gamle Lade, dens tilbygning og sidstmeltes nedrivelse ligesom 1ste Vidne. Angaaende Jacob Halvorsens nyebygte Flor ligesom 2de Vidne. Dimitteret.

Jacob Halvorsen Jndre Hougland begiærede Sagen opsat til Høste tinget 1780 til Contra Vidners førelse.

Sagen beroer til Høstetinget 1780.

Opsat Sag fra fol: 130a. Anders Olsen Nordvig contra Johannes og Knud Aaland.
Citanten i Rætte lagde Rættens Laugdag og fremstillede til sam/m/es forkyndelses Afhiemling Jacob Johansen Sandvig og Anders Erichsen Sandvig, hvilke afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre samme lovlig for begge Laugdagede at have forkyndet. Laugdagen lyder saaleedes:

Anders Olsen Nordviig paastaaer Dom og saaleedes indloed Sagen.

Johannes Olsen Aaland begiærede Sagen opsat til Høste tinget 1780.

\Knud Aaland mødte ikke/.

Sagen beroer til Høste tinget 1780.

Pante Bogen til Udslettelse

Hans Hansen Aallands Obl: til Lars Olsen Helland 80 rd:, 9de Maj 1770 No: 2 p: 445 qvitteret af Creditor 3 Maj 1780.

Opsat Sag fra fol: 130 Niels Pedersen Højsæter contra Knud og Niels Svensdalen.
Begge Parter begiærede Sagen udsat til Høste tinget 1780 til formedentl: Forliig: og i fald Sagen da ei bliver fremmet, begiærer de den som frafalden for Rætten ophævet.

Opsat Sag fra fol: 131 Hr: Geert Geelmuyden contra Anders Johansen Frøelland.
Citanten fremlagde Rættens forelæggelse seeneste Tægte Dag som blev oplæst og lyder saaleedes.

Stevne Vidnerne Jacob Johansen Sandvig og Anders Erichsen Sandvig afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre samme forelæggelse lovlig for det forelagde Vidne Anders Nielsen Steensland at have forkyndet.

Anders Johansen Frøeland mødte tilligemed paa hands vegne Sergeant Jørgen Gielle.

Vidnet Anders Nielsen Steensland blev paaraabt, da mødte paa hands vegne Hans Engelsen Steensland og Niels Aadnesen Aldalen som melte at hand laae meget syg til Sengs, og de havde seet ham elændig sængeliggende forgaars sidst, og hand havde anmodet Hans Engelsen Steensland at aflægge sit Vidnesbyrd, som hand sagde til Comparenten uden Eed: At en Søndags aften sidst Sommer saae hand Præsten Hr: Geelmuyden komme ud paa Bakken paa Yttre Tøsse, og var vreed. Comparenten derpaa aflagde Eed og blev dimitteret.

Citanten Hr: Geelmuyden anmelte at have indstevnet som Vidner under Faldsmaals Straf Lars Nielsen Reigstad og Peder Erichsen Sandvig til deres Eedelige Vidnesbyrd i Sagen at aflægge, saa og i continuation af forrige Indstevning stevnet Anders Johansen Frøeland til disse

1780: 176

Vidner at paahøre.

Anders Johansen Frøeland vedtoeg lovlig Varsel.

De indstevnte Vidner Lars Nielsen Reigstad og Peder Erichsen Sandvig mødte, og blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende, og fremstoed som

2de Vidne Lars Nielsen SelvEier paa Reigstad som aflagde Eed og forklarede paa Spørsmaale af Hr: Citanten til 1ste Vidne fremsatte, saasom til 1ste Ja som omspurgt, dog veed ei hvad Søndag det var, og reevedes hand da med en anden, og de havde hinanden i Armene, men saae ei at indstevnte vilde trække Vampen af den anden, og var Anders Johansen Frøeland noget vreed. Til 2de qvæstion svarede: At noget efter bad Hr: Geelmuyden Anders Johansen ude paa Marken at holde freed og være stille. 3de Derpaa Anders Johansen som var noget beskiænket nærmede sig ind paa Hr: Geelmuyden, og Hr: Geelmuyden skued ham fra sig, bad Anders Johansen en anden holde sin Hat som den anden dog ei vilde, da Anders Johansen sagde om Præsten, at hand har ei Krave paa. 4de Veed ei hvor Anders Johansen giorde af Hatten, men Anders Johansen toeg Hr: Geelmuyden fat [i] Brøstet i Klæderne, veed ey hvor meget i Vreede, da en anden toeg Anders Johansen fra Præsten, og i det sam/m/e gik Hr: Geelmuydens Kiole op, saa at alle Knapperne revedes op ved det Anders Johansen blev taget fra Hr: Geelmuyden. 5te En anden sagde til Anders Johansen: Agte Dig hvad Du giør, hvilket var den sam/m/e Mand som toeg ham fra Præsten. Ellers forklarede: At selv havde sagt til Hr: Geelmuyden før sam/m/e dag at Anders Johansen og fleere vare noget skiødesløse og at hand ikke vilde holde freed med de andre, og da Anders Johansen blev tagen fra Hr: Geelmuyden, sloeg Hr: Geelmuyden ham need efter Brøstet, da Anders Johansen sagde: Slaaer J mig, og Hr: Geelm: svarede: jeg tør saa Gud slaae Dig, Din Canaille. Dimitteret.

Fremstoed 3de Vidne Peder Erichsen Sandvig som aflagde Eed og forklarede til bem:te qvæstioner, saasom til 1ste At det var en Søndag efter St: Hans tiid afvigte Som/m/er at paa omvundne stæd Anders Johansen brødedes og revedes med Vidnet, men alt af Spøg og uden mindste Klammerie eller Vreede. til 2de qvæstion svarede: som 2de Vidne. til 3de Hr: Geelmuyden toeg Anders Johansen fra Vidnet, som gik derfra hen til andre længere hen paa Marken, og veed slet intet hvad siden passerede imellem Hr: Geelmuyden og And: Johansen. 4de og 5te Veed ei viidere end forklaret er. Dimitteret.

Anders Johansen Frøeland anmelte at have med lovlig mundtl: Varsel til dette Ting og tiid ved Contra Stevning ladet indkalde til Vidnesbyrds aflæggelse under Faldsmaals Straf at møde, Ole Monsen Qværnes, og Engel Monsen Kleppe.

Stevne Vidnerne Jacob Johansen Sandvig og Anders Erichsen Sandvig afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er, men ei indstevnet Velærværdige Hr: Geelmuyden sam/m/e Vidner at paahøre.

Capellanen Velærværdige Hr: Geelmuyden er Ærbødigst begiærende af denne respective Rætt, at ingen Vidner maae føres af Soldat Anders Johansen Frøeland, saasom Capellanen ey lovlig er stevnet, og vidste ikke det mindste, hvorfor Vidner skal føres, da om Vidner skal føres, tager hand sig sin Rætt reserveret.

Velærværdige Hr: Geelmuyden begiærede det udeblevne Vidne Anders Nielsen Steensland forelagt til Høstetinget 1780 første dag sam/m/e holdes.

Rætten kunde

1780: 176b

ikke tillade Anders Johansen Frøeland at faae afhørt sine agtende Vidner førend Hr: Geelmuyden efter Lovens 1 B: 4 Cap: 1 art: dertil og sam/m/e at paahøre, er lovlig stevnet.

Og da Anders Nielsen Steensland ikke møder; Saa blev hand atter forelagt under Lovens u-udeblivelige Faldsmaals Straf at møde her inden Rætten Høste Tinget 1780 første dag

sam/m/e holdes, sit Eedelige Vidnesbyrd i Sagen at aflægge. hvilken forelæggelse Citanten tager beskreven, og lovlig {at} lader forkynde.
Sagen beroer til Høste Tinget 1780.

Bygsel Sedler publiceret
Hr: Peder Brandal til Fane til Hans Hansen 18 mrk: S:, ¼ Hd: i Salbue dat: 22 Apr: 1780. Manuf: H: 8 skl:

Pante Bogen til inddragelse
Niels Hansen Berges Enkes Arvingers Skifte Contract om Berge No: 23 1 L: 1 Hd: d: 27 feb: 1779.

Nye Sag.
Velærværdige Hr: Geerhard Geelmuyden paa sin Fader Hr: Consistorial Raad Geelmuydens Vegne anmelte at have til dette Ting og tiid ladet indkalde Niels Larsen Qværnes at lide Dom til at betale resterende Landskyld \med fierde Penge/ samt Omkostninger at erstatte.
Stevne Vidnerne Jacob Johansen Sandvig og Anders Erichsen Sandvig afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Niels Larsen Qværnes blev paaraabt, men da hand ikke mødte eller møde loed; Saa blev ham given Rættens Laugdag til Høstetinget 1780 første dag sam/m/e holdes at møde og svare til Sagen, hvilken Laugdag Citanten paalægges at tage beskreven, og lovlig at lade forkynde.
Sagen beroer til Høste Tinget 1780.

Nye Sag.
Hr: Geelmuyden ligesom forrige, contra Anders Andersen Hage.
dto: Stevne Vidner og Afhiemling.
Afskeediget med Laugdag, beroer til H: T: 1780.

Nye Sag.
{Hr: Geelmuyden paa sin Fader Hr: Consistorial} Lars Larsen Sør Strønen \og Jon Larsen Sør Strønen/ anmelte at have til dette Ting, Tiid og Stæd ladet ved mundtl: lovlig Varsel indkalde Ole Baarsen Sør Strønen for at have af fælleds Udmark bortsolgt 8 Jægter med Steen, uden at have givet Citanterne Anpart i den derfor bekomne betaling, derom at høre Vidner, og liide Dom til deres Anpart at betale og Omkostninger at erstatte.
Som Vidner indstevnet Elling Olsen Sundøen og Johannes Johannesen Røttingen, men ej nævnet Faldsmaal.
Stevne Vidnerne Hans Hansen Lepsøen og Jngebreth Jngebretsen Lepsøen afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes at have stevnet som tilført er.
Ole Baarsen og Vidnerne Elling Olsen Sundøen og Johannes Johannesen Røttingen mødte og vedtoeg lovlig Varsel.
Vidnerne

1780: 177

mødte og blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende.
og fremstoed som 1ste Vidne Elling Olsen Sundøen som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven, og forklarede: At for omtrent 3 á 4 uger siden var Vidnet tilligemed det 2det Vidne \udsent af/ Lars Larsen Sør Strønen til Ole Baarsen for at høre Ole Baarsens Svar paa Lars Larsens Spørsmaal, om Ole Baarsen vilde betale for Steenen, reede Penge efter Anpart,

som Ole Baarsen havde solgt af fælleds Udmark, dertil Ole Baarsen svarede: Du faaer intet af Steenen før Lov og Rætt skiller os ad. Du har Steen Du og. Dimitteret.
Fremstoed 2det Vidne Johannes Johannesen Røttingen som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: Ord til andet som næst forrige Vidne. Dimitteret.
Ole Baarsen tilstoed at have solgt 6 Jægte Ladninger som hand har faaet Penge for, 2 á \hver/ for 3 mrk: 8 s: er 1 rd: 1 mrk:, 1 for 3 mrk:, 3 á 4 mrk: 8 s: er 2 rd: 1 mrk: 8 s: i alt 3 rd: 5 mrk: 8 s:, deraf paastaaer for sit Arbeide 1 Rdr: De øvrige 2 rd: 5 mrk: 8 s: vil hand gierne give sine Grander Anpart af, det hand i dag før har tilbuden Lars Larsen Sør-Strønen, eller og at Lars Larsen kand tage Steen lige derimod.
Lars Larsen Sør-Strønen kunde ei tage Anviisning paa Steen, da nu ingen findes saa beleilig, og syntes den anførte Priis paa de solgte Ladninger er for ringe, som og den til afdrag deraf beregnede Dagløn for høi.
Ole Baarsen tilstoed at ei have tilladelse af sine Grander til bem:te solgte Steen, men solgte Steen fordie den laae ham i Veyen, og saaleedes indloed Sagen til Doms.
Citanterne begiærede Dom til Høste Tinget 1780.
Sagen blev til Doms optagen til Høste Tinget 1780.

Bygsel Seddel publiceret:
Hr: Consist: Rd: Geelmuydens til Klokker Johan Markus Lercke paa Kuvene 2 pd: 6 mrk: Smør d: 27 Apr: 1780. Manuf: H: bet: 1 Mrk:

Nye Sag
Lars Larsen Sør-Strønen anmelte at have til dette Ting og tiid med lovlig mundtl: Varsel ladet indkalde Ole Baarsen Sør-Strønen, for at have beskyldt Citanten at have tilstukket sig en Jægte Ladning Steen, derom at høre Vidner \stevnte og ustevnte/ og liide Dom til Bøders udreedelse og Omkostningers erstatning.
Herom at vidne indstevnet under Lovens Faldsmaal Elling Olsen Sundøen og Johannes Johannesen Røttingen.
Stevne Vidnerne Hans Hansen Lepsøen og Jngebret Jngebretsen Lepsøen, afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Ole Baarsen vedtoeg lovlig Varsel.
Vidnerne mødte og blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende, og begge som brugte beskikkelses viis fremstoed, aflagde Eed og forklarede: At for omtrent 4 uger siden vare Vidnerne sendt beskikkelse viis til Ole Baarsen Sør Strønen, ang:de nogle Jægte Ladninger Steen som Ole Baarsen havde solgt af fælleds Udmark, da Ole Baarsen sagde til Lars Larsen Sør Strønen: At Lars Larsen havde og solgt en Jægte-Steen!! (Jægte Ladning Steen) paa Qværnevigen et stæd \ud/ for Fælleds Hagen. Dimitteret.
Citanten paastoed Dom til Høste tinget 1780.
Ole Baarsen Sør-Strønen indloed Sagen under Dom til Høste Tinget 1780.
Sagen blev til Doms optagen til Høste Tinget 1780.

Nye Sag.
Ole Baarsen Sør Strønen anmelte at have

1780: 177b

til dette Ting og tiid med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet indkalde Mons Jonsen Søre Strønen for Beskyldning at Jon Larsens Pige Dordi Johannes Datter \nu gift med Mons Jonsen/ skulde have gaaet til Citantens Hustru med noget Smør, og derfor faaet Stry og Uld,

hvilket Smør skulde vel være meent, at hun havde fravendt sin Hosbonde, herom at høre stevnte og ustevnte Vidner, og liide Dom, til Bøder og Omkostninger at erstatte.
Herom at vidne indstevnet under Faldsmaals Straf Lars Larsen Sør Strønen og Peder Christophersen Sør Strønen.
Stevne Vidnerne Hans Hansen Lepsøen og Jngebreth Jngebretsen Lepsøen afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Mons Jonsen Sør Strønen mødte og tilstoed lovlig Varsel for sig og Hustru.
Vidnerne bleve fremkaldte som hvoraf mødte Lars Larsen Sør-Strønen der blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende, og fremstoed som 1ste Vidne, samt efter aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven forklarede: At Høste Tinget 1778 \ved Michaeli tiider/ blev her paa Tingstædet talt om det paastevnte etc:
Rætten som erfarer at den paastevnte Paasagn, er skeet for meer end 1 ½ Aar siden, og hvorom altsaa ei imod Lovens 1 Bogs 13 C: 23 art: efter saa lang tiids forløb ey maae føres Vidner, kunde følgelig ikke tillade Vidnets afhørelse om det over Aar siden af andens Mund hørt er.
Citanten efter saaleedes passerede, begiærede Sagen frafalden, som da og for Rætten blev ophævet.

Nye Leyermaals Sag.
Velædle og Velv: Hr: Foget Koren anmelte at have til dette Ting og tiid ladet indkalde Jngeborg Pouls Datter Nedre Bouge for {anden gangs} begangen Leyermaal paa Øfre Bouge Sundh: S: E: Gds:, med Geevorben Soldat af Bergens Guarnison Ole Pedersen Nedre Bouge, at høre Paastand og liide Dom til at betale Bøder og erstatte Omkostninger.
Stevne Vidnerne Ole Nielsen Øfre Bouge og Jørgen Pedersen Øfre Bouge afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Jngeborg Pouls Datter blev paaraabt, men som hun ikke mødte eller møde loed; Saa blev hende given Rættens Laugdag til Høste tinget 1780 første dag sam/m/e holdes, at møde og svare til Sagen, hvilken Laugdag Lensmanden blev beordret hende lovlig at forkynde.
Sagen beroer til Høste Tinget 1780. NB: mangler Præste attest

Pante Bogen til inddragelse publiceret
Anders Siursen Koldals Skiøde til Sønne Søn Anders Siursen paa Koldal 1 Løb 1 Hd: No: 36 S: S: E: gds: d: 8 feb: 1780.
Unge Anders Siursen Koldals Obl: til gl: Anders Siursen paa 300 rd: 1 pr: i 1 Løb 1 Hd: i Koldal No: 36 S: S: E: gds: d: 3 Maj 1780.

1780: 178

Anders Siursen Koldal den yngres Vilkors Contract til Anders Siursen Koldal den ældre d: 3 Maj 1780.
gl: Anders Siursen Koldals Skiøde paa Trengereide No: 51 ½ Løb d: 8de Marti 1780.
Hans Larsen Goupholms Obl: til Jacob Johansen Sandvig 250 rd: 4 p:C: R:, 1 pr: i 18 mrk: ½ Hd: i Goupholm dt: 3 Maj 1780.
Hans Knudsen Sævilds Obl: til Niels Pedersen Højsæter 200 rd: 4 p:C: Rente 1 pr: ½ L:, ½ G:sk: i Sævild d: 3 Maj 1780.
Haldor Berhovdes Sk: til Hans Toriusen Aadland p: ½ Løb ½ Hd: i Aadland No: 42 for 230 rd: dat: 8 feb: 1780.
Hans Torjusen Aadlands Obl: til Haldor Hansen Berhovde 170 rd: 3 ½ p:Cto: 1 pr: i Aadland No: 42 ½ L:, ½ Hd: d: 3 Maj 1780.

Hans Aadlands Sk: til gl: Anders Siursen Koldal paa Aadland No: 42 ½ Løb ½ Hd: d: 9 feb: 1780.
Niels Nielsen Qvittingens Sk: til Søn Niels Nielsen Qvittingen p: No: 78 ½ Løb i Qvittingen d: feb: 1780.

Som ingen efter 3 gangers udraab indfandt sig med noget at gaae i Rætte, blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

Strandvig Skibreedes Sommer Ting den 5te Maj 1780 paa Lundervigens Tingstæd holden af Rættens Betient i overværelse af Districtets Foget, Skibreedets Lensmand Engel Hansen Giøen, Tingsøgende Almue, og efterskr: 8te Eedsvorne Laug Rættes Mænd
1. Hans Nielsen Gielle 4. Anders Knudsen Giære 7. Hans Engelsen Holmefiord
2. Anders Anders: Helland 5. Jon Evensen Tvedt 8. Thomas Nielsen Gielle
3. Ole Jversen Sundøen 6. Benoni Jensen Sundøen

Da først allerunderdanigst og underdanigst blev publiceret Kongl: allernaadigst, samt Collegii og høi Øvrigheds Anordninger og ordres, registeret for Waags Skibr: fol: 165.

Formynder Ting blev holden, og Børne Midlerne befunden i behørig rigtighed efter Formynder Bogen.

Fogden om Undsætnings Kornet ligesom for Waags fol: 170a.

Pante Bogen til Udslettelse publiceret:
Jon Knudsen Nedre Eechelands Obl: til Jngemon Røraaen 200 rd: d: 12 oct: 1770 No: 2 p: 466, qvitteret af Jngemon Røraaens Enkes Laug Værge Hans Hiorteland d: 5 Maj 1780.

Pante Bogen til jnddragelse:
Skiftebrev efter Ole Ellingsen Aarres Hustru 14 oct: 1779 extract: i P: bogen.

Pante Bogen til Udslettelse
Knud Hansen Neerhovdes Obl: til Jan Berhovde 98 rd: d: 10 Maj 1769 No: 2 p: 413. qvitteret af Creditors Enke den 5 Maj 1780.
Torbiørn Olsen Uglehuus Obl: til Johannes Engelsen Balleseim 96 rd: 11 Maj 75 No: 2 p: 625 qvitteret 5 Maj 1780.
Jan Hansen Giøens Obl: til Jan Berland 80 rd: 11 Maj 1767 No: 2 p: 330 qvitt: af Arving Haldor Berhovde 5 Maji 1780.

Ræve Skytterie
Elling {Larsen} Dagsen hos sin Fader Dag Ellingsen Røsaas foreviiste 12 Skind af Voxne Ræve som hand anmelte at have selv skudt denne Vinter sidst afvigt i Røsaas Mark paa Sundhorlehns Selv Eier Gods, hvorom hand begiærede Rættens attest i hensigt at søge paa vedkommende Stæder om nogen Præmie eller Belønning, for sin derudinden hafte Møje.
Rætten tilspurgte herom den paagrændsende Almue, som samtlige forsikrede om dette foregivendes Sandhed og rigtighed; Thi blev Skindene Comparenten tilbageleveret, og ham den begiærte Attest meddeelt.

1780: 178b

Nye Sag
Velærværdige Hr: Geelmuyden paa sin Fader Velædle og Høiærværdige Hr: Consistorial Raad Geelmuydens vegne anmelte at have til dette Ting, Tiid og Stæd ladet indkalde med lovlig mundtl: Kald og Varsel Hans Hansen Aakre for et Aars Tiende pro 1777 5 mrk: 6 s: at liide Dom til samme at betale, samt Omkostninger at erstatte, da jndstevnte urigtig foregiver sam/m/e at have betalt, men forholder sig saaleedes, at hand betalte i 1778 det for 1777 resterende, som og for 1777 er afskreven.
Stevne Vidnerne Hans Monsen Særvold og Jon Olsen Tuft afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Hans Hansen Aakre blev paaraabt, men mødte ikke eller møde loed; Thi blev ham given Rættens Laugdag til Høste Tinget 1780 første dag samme holdes, at møde og svare til Sagen; hvilken Laugdag Citanten paalægges at tage beskreven og lovlig \at lade/ forkynde.
Sagen beroer til Høste tinget 1780.

Pante Bogen til jnddragelse
Jan Hansen Giøens Arvingers Skiøde til Engel Knudsen p: ½ Løb i Giøen No: 73 d: 22 Dec: 1779.
Knud Hansen Nerhovdes Obl: til Haldor Hansen Berhovde p: 198 rd: 3 ½ p:C: 1 prio: i Nerhovde No: 74 1 pd: 16 mrk: S:, ½ Hd: d: 5 Maj 1780.
Torbiørn Olsen Uglehuus Obl: til Knud Siursen Furhovde 80 rd: 1 pr: i No: 89 21 mrk: S: ¼ Hd: dat: 5 Maj 1780. 2 ½ p:Cto: Rente.
Jngebricht Jansen (Jonsen) Øfre Waages Obl: til Jfr: Engel Catrine Hansten paa 120 rd:, 4 p:C: Rente 1 pr: i 1/6 part i Strandvigs Annex Kirke, d: 5 Maj 1780.

Som Aftenen paatrængte, beroer Tingets Continuation til i morgen.

Anden Dagen den 6te Maji 1780 continuerede dette Ting.

Nye Sag
Ole Olsen Haaland anmelte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet indkalde til dette Ting, tiid og Stæd Dannemanden Hans Holdhuus for skyldig værende 3 rd: 3 mrk: til Citanten, at paahøre Vidner Hans Jndre Røe og Anders Nielsen Kiøn, samt liide Dom til sam/m/e at betale og Omkostninger at erstatte.
Til sam/m/e tiid og ting indstevnet under Faldsmaals Straf deres Eedelige Vidnesbyrd i Sagen at udsiige som Vidner Hans Jndre Røe og Anders Nielsen Kiøen.
Stevne Vidnerne Berge Halvorsen Yttre Røe og Siur Zachariassen Jndre Røe, afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Hans Jansen (Jonsen) Holdhuus mødte og vedtoeg lovlig Varsel.
Af Vidnerne mødte Hans Poulsen Jndre Røe som blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende og derpaa aflagde sin Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: At forrige Aars Som/m/er Ting var Vidnet nærværende ved Parternes \da/ giorde Afregning, da ei hørte Anden Oprindelse til Giælden, end at Hans Holdhuus skulde været skyldig for nogle Aar siden 15 Rd:, til Ole Haaland, men mindes ei Omtalt nogen Haand

eller skriftl: beviis derom, ei heller mindes omtalt, at paa sam/m/e Haand skulde være noget afskrevet: Alleene hørte, at Hans Holdhuus havde betalt noget i Vahre og noget i Penge, saa hand og Ole Haaland bleve begge eenige, og begge foreenede om at Hans Holdhuus endelig blev skyldig den tiid 20 mrk: og desuden 1 mrk: i Stevnings Penge, i alt 3 Rd: 3 mrk:; Derefter Ole Haaland paa Hans Holdhuus Anmodning sagde at vilde eftergive af sin Fordring til 15 Mrk:, imod at de blev betalt til St: Hans tiid derefter, hvis ikke vilde hand stevne for de fulde 21 Mrk: Dimitteret.

Da det andet Vidne Anders Nielsen Kiøen efter Rættens 3 gange Paaraab ikke mødte {eller møde loed}; Saa blev hand forelagt under Faldsmaals Straf at møde her inden Rætten Høste Tinget 1780 første dag sam/m/e holdes, sit Eedelige Vidnesbyrd i Sagen at udsige; hvilken forelæggelse Citanten paalægges at tage beskreven, og lovlig at lade forkynde.

Sagen beroer til Høste Tinget 1780.

Pante Bogen til jnddragelse publiceret

Poul Andersen Hougens Obl: til Knud Siursen Furhovde p: 99 rd: 2 ½ p:Cto: Rente 1 prioritet i ½ Strandvigs Annex Kirke d: 5 Maj 1780.

Engel Knudsen Giøens Obl: til Lars Mikkelsen Tørrestvedt paa 199 rd: 3 p:C: Rente 1 ste prioritet i Giøen No: 73 ½ Løb d: 6 Maj 1780.

Ole Ellingsen Aares Arv: Skiøde til Samson Knudsen Aarre p: 18 mrk: Smør i Aare No: 84 d: 9 feb: 1780.

Samson Knudsen Aarres Obl: til Engel Knudsen Markhuus 50 rd: 4 p:C: Rente 1 prioritet i nest forbem:te 18 mrk: Sm: i No: 84 Aarre d: 6 Maj 1780.

Johannes Christophersen Litle Wiigs Obl: til Johannes Erichsen Sundvor p: 21 rd: 4 p:C: Rente 1 pr: i specificerede Creaturer d: 6 Maj 1780.

Som ingen viidere efter Udraab indfandt sig med noget at gaae i Rætte, blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

Strandebarm Skibreedes Sommer Ting den 8de Maj 1780 paa Giermundshavns Tingstæd holden af Rættens Betient i overværelse af Districtets Foget, Skibreedets Lensmand Hans Andersen Øfre Waage, samtl: Tingsøgende Almue og efterskrevne 8te Eedsvorne Laug Rættes Mænd:

1. Hactor Arnesen Breebne
2. Rasmus Johansen Eechenæs
3. Peder Andersen Døsvig
4. Lars Andersen Sandvig
5. Hans Hansen Ohme
6. Anders Jonsen Giære
7. Erich Baarsen Tvedt
8. Niels Olsen Riise

Da først allerunderdanigst og underdanigst blev publiceret Kongl: allernaad: samt Collegii og høi Øvrigheds Anordninger og ordres, registeret for Waags Skibr: fol: 165.

Formynder Ting blev holden, og Børne Midlerne befunden i behørig rigtighed efter Formynder Bogen.

Fogden om Undsætnings Kornet ligesom for Waags fol: 170a.

Pante Bogen til Udslettelse

Klokker Ole Engel Samuel Brugmans Obl: til Anders Houchaas 40 rd: 1 pr: i Huuse paa Jvershuus grund d: 3 Juni 1771 No: 2 p: 502 tglst: 18 oct: 1771 qvitteret af Lensmand Hans Waage som Arving d: 13 Nov: 1779.

Pante Bogen til inddragelse

Skifte efter	Peder Andersen Aarsand 18 feb: 1780.	alle
….	Torkel Jsachsen Leersteen 30 Juli 1779.	i
….	Marithe Lars datter Øfre Waage 15 oct: 1779.	Pante bogen
….	Ales Lars Datter Øfre Waage 14 oct: 1779.	extraheret
….	Lars Samsonsen Torsnæs Hustru 21 feb: 1780.	Udlægget

Opsat Sag fra fol: 134a. Lars Andersen Sandvig contra Ole Mikkelsen Hisdalen.
Citanten begiærede Sagen opsat til Høste Tinget 1780.
Sagen til den tiid beroer.

1780: 179b

Opsat Sag fra fol: 135a. Brynild Houge contra Poul Havneraas.
Begge Parter mødte og declarerede Sagen forliigt, saaleedes at alle giorde Omkostninger kom/m/er ei i betragtning, og de have haandtaget hinanden paa bestandig Venskab, samt end viidere indgaaet, at hvem at dem der giør hinanden først ufreed eller bryder Venskab i nogen maade, skal foruden Lovens Bøder bøde 5 Rd: til Sognets fattige.
Fogden som vidste at de udi denne Sag imellem Parterne førte Vidner ikke tilstrækkelig kunde oplyse saadan forseelse, at hand paa Hds: M: vegne kand forvente nogen Bøder, havde intet imod det imellem Parterne her inden Rætten skeede venlige Forliig.
Sagen blev saaleedes for Rætten ophævet.

Opsat \Justitz/ Sag fra fol: 133a. Fogden contra Otto Urbansen.
Hr: Fogden fremstillede som end viidere indstevnte Vidner Anders Larsen Nedre Waage, Aake Olsen tienende i Giermundshavn, Poul Christiansen Dybsland, hvilke alle mødte, saavelsom og Otto Urbansen og vedtoeg lovlig Varsel.
Vidnerne blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende.
Fremstoed som 3. Vidne Anders Larsen Nedre Waage som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: At veed slet intet af det omstevnte, andet end at en Dag HøiVelbaarne Hr: Stift befalingsmanden kom i Ting Stuen, da i det at Almuen stoed {…} op, hændte det at en gl: Mand som sad ved Tingbordet, og reiste sig, ligesom ravede til at kom nær Hr: Stiftbefalingsmanden, dog faldt ei paa ham, men Vidnet kand ei sige at det var af Drukkenskab, siden sam/m/e gl: Mand er aldrende, svagelig og har Skade paa Synet. Dimitteret.
fremstoed 4de Vidne Aake Olsen som aflagde Eed og forklarede: At kand ei siige, at Almuen ved omstevnte Ting var meere beskiænket end at de vel kunde skiøtte sig selv, saae ei heller at Giæstgiveren loed tappe til nogen beskiænket Mand, som hand ei heller selv sædvanlig tapper eller skiænker, veed ei om det var første Tingdags Aften eller Morgenen derpaa, at Hr: Stiftbefalingsmanden lod forbyde at skiænke for Almuen, men observerede, at derefter blev Øll dem nægtet, jndtil dertil igien blev givet tilladelse, da dog ei blev solgt saa frit til Almuen som første dag. Dimitteret.
Fremstoed 5te Vidne Poul Christiansen Dybsland som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: At saae ei Almuen saa meget beskiænket, at de io kunde iagttage hvad de skulde, men en Mand som om Natten skulde være gaaet ind i Hr: Stiftbefalingsmandens Kam/m/er, kunde giort saadant gandske ædruelig, da hand er saa gotsom fra forstanden; Og

da det blev forbuden at faae Øll hos Giæstgiveren, reiste Vidnet hiem, saa ei veed viidere at forklare. Dimitteret.

Hr: Fogden som ikke kunde tilveiebringe fleere Vidner maatte nu slutte Sagen til Doms med Paastand at Otte Urbansen bliver dømt at have sit Privilegium forbrudt og at erstatte Omkostninger.

Den indstevnte Otto Urbansen mødte og nægtede at have forseet sig i mindste [maade], som hand og ikke saae sig noget overbeviist, derfor hand

1780: 180

Paastoed sig aldeeles friefunden, og saaleedes indloed Sagen under Dom.

Thi blev udi denne Sag afsagt følgende

Dom

Velædle og Velviise Hr: Foget Koren har paa Justitiens vegne ladet indkalde Otto Urbansen Giæstgiver i Giermundshavn, for at hand, da Strandebarms Skibredes Sommerting 1778 holtes paa bem:te Giermundshavn, har tvert imod HøiVelbaarne Hr: Stiftbefalingsmanden som da ved Tinget nærværende, hands høie ordre, skiænket og solgt Øll til den til Tinget forsamlede Almue saa overflødig, at en stoer deel om ey de fleeste vare drukne, derfor at liide Dom til hands Privilegiers forbrydelse og Omkostningers Erstatning. Otte Urbansen har forsikret at have holdt sig den givne høie ordre efterretlig, og ey efter sin formeening skiænket uden til Nødtørft, og formeener sig uskyldig i at nogle af Almuen kand være bleven drukne. Ved Vidnernes udsiigende har Actor ei beviist det paastevnte. Da paa dette Giæstgiver Stæd som paa fleere Giæstgiver Stæder i Norge, Tinget holdes, for Almuens beqvemmeligheds skyld, og Giæstgiverne ei kand nedlægge deres forrige havende Næring for den tiid for Tingholdets skyld, da Almuen for Tingholdet betaler noget lidet; Saa sees ei Lovens 1 B: 3 C: 3 art: her applicable: Vel kand en Giæstgiver ej saa nøie forekomme, at iblant mange, een og anden Almues Mand kand blive drukken, og mindst naar Almuen er saa forsigtig, at lade hænte Øll ved en ædrue Mand, og bringe ud paa Marken til Andre; Men endog det er ei beviist, at Otto Urbansen, har i mindste maade forseet sig, efter at det var ham forbuden, saa desformedelst kunde blive nogen Anleedning til u-orden; Thi Kiendes og døm/m/es for Rætt og herved afsiiges: At Otto Urbansen bør for Actors tiltale i denne Sag aldeeles frie at være.

Pante Bogen til Udslettelse

Daniel Wallems Obl: paa Jacob Hans Christopher Galtungs vegne til Lars Samsonsen Torsnes p: 176 rd: 4 mrk: 8 s: Pant i Torsnes og Bolsnes (Belsnes) d: 22 oct: 1755 No: 1 fol: 755 qvitteret af Creditor 6te oct: 1779.

Pante Bogen til jnddragelse

Lars Samsonsens Hustrus Arv: Skiøde til Lars Samsonsen p: Torsnes No: 55 2 pd: Smør 2/3 Hd:, og ¼ deel i Torsnes Saug d: 9 Marti 1780.

Niels Olsen Riises med fleeres Skiøde til Torkel Nielsen Tangeraas paa Niels Tangeraas efterladte Jord i Gougswiig 18 mrk: Sm: ¼ Hd: d: 11 oct: 1779.

Anders Samsonsen Svindlands Obl: til Lars Samsonsen Torsnæs p: 75 rd: 3 p:C: 1 pr: i Svindland 2 pd: 6 mrk: S: ½ Hd: d: 8 Maj 1780.

Som Aftenen paatrængte, beroer Tingets Continuation til i morgen.

Anden Dagen den 9 Maj 1780 continuerede dette Ting.

Bygsel Seddel publiceret

Erich Andersen Breums til Hactor Arnesen Breum paa 2 pd: 6 mrk: Smør ¾ Hud i Breum dat: 9 Maj 1780. Manuf: H: bet: En Mark

Nye Justitz Tingsvidne Sag.
Velædle og Velbyrdige Hr: Lieutenant Hans Henrich Ravn paa det 2det Bergenhuusiske Regiments vegne \Justitialiter og/ som Actor fremstillede Land Soldat Torbiørn Torbiørnsen Bakke til at høre Vidner om efterskrevne, hvorudinden som Vidner ligeleedes fremstillede Gotschalk Pedersen SelvEier paa Giære og Knud Pedersen SelvEier p: Sundal, samt Ole Larsen Vilkors Mand paa Braathun, deres Eedelige Vidnesbyrd i Sagen at aflægge, alt angaaende at indstevnte og Land Soldat Samson Andersen Sundal for omtrent 2 uger siden

1780: 180b

vare begge i Fieldet ved Bakke, Heyen kaldet, for at skyde Aarfugl, hvor da Torbiørn Torbiørnsen Bakke ved et ulykkelig Skud traf Samson Andersen Sundal saa at denne sidste 7 dage derefter døde, alt til et lovlig TingsVidne at erholde for Regimentet at insinuere til Sagens viidere forfølgning eller foranstaltning som en Livs Sag siden Paagiælderen er Land Soldat.
Ligeleedes mødte som Defensor for Torbiørn Torbiørnsen Bakke, den Vanhafte Sergeant Sr: Frantz Butler.
Vidnerne blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende, og fremstoed som
1ste Vidne Gotschalk Pedersen Giære som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: At være saaleedes beslægtet den afdøde, at hands Moder og Vidnet ere Sødskende børn, og har kiendt ham og Torbiørn Bakke fra Barns been af, har \ey/ hørt eller nogen tiid erfaret andet, end at Torbiørn Torbiørnsen og Samson Andersen haver alletiider været meget gode Venner og aldrig haft nogen u-eenighed imellem sig, talte ei ved (med?) nogen af dem, den dag da denne Ulykke skeede som var [i] gaar 14 dage, men næste Dag derpaa fik det at høre af een siige, at Samson Andersen var dagen før skudt fordærvet paa Heien, da Vidnet og Knud Sundal med fleere gik paa Heien for at besee det Stæd hvor Ulykken skulde have tildraget sig, hvor de fandt en liden Bakke eller Høi hvor bag ved de tænkte Samson Andersen har lagt og biet paa Aarfugl, og Torbiørn Torbiørnsen at være kom/m/en fra en liden Dal paa den anden side, hvor imellem var nogle smaae furre træer og noget Krat, og da muelig seet noget røre sig som hand kand have anseet for Fugl, og kand have været Samson Andersens Hat eller Hovet, hvorefter hand kand have giort det ulykkelige Skud, formedelst ei for Buske at kunde have seet tydelig, da det og var tiilig om Morgenen i Lysningen før dag, hvilket Stæd Torbiørn Torbiørnsen med fleere anviiste: Derfra gik Vidnet til Samson Andersen som laae paa Bakke hvor hand tiente, og saae ham skudt med Hagel midt i Ansigtet, dog meest paa venstre side, og var truffet fra Halsen og op til Haaret i Panden, og som hand end da levede, spurgte de ham om hvorleedes var tilgaaet, men hand svarede og talte intet, saa Vidnet sluttede hand ikke havde Forstands Samling til at forstaae hvad de sagde, eller til at svare derpaa: Siden har ei seet den skudte Samson Andersen som døde 7 dage derefter. Da de var paa Heien vilde de ei friste Torbiørn Bakke om \hand/ havde giort det, som hand ei sagde, og tiede stille, da de sagde til Torbiørn Bakke, at det var skeet ved hands Skud, svarede h/an/d: Ja Gud bedre mig, det kunde alt for meget være, men i saa fald vist med U-Villie. Med Actors og Defensors Minde dimitteret.
Fremstoed 2de Vidne Knud Pedersen Sundal som aflagde Eed og forklarede: At være Næst Sødskende barn med den afdødes Moder, og i øvrigt Ord til Andet som næst forrige Vidne. Dimitteret.
Fremstoed 3. Vidne Ole Larsen Braathun som

aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: At sam/m/e dags morgen da Ulykken var skeet, kom Vidnets Stif Søn hiem og sagde, at Samson Andersen var bleven skudt fordærvet, og bad Vidnet gaae op paa Heien at hente Samson hiem, da Vidnet gik til Heine Bakke, og de 2 fulgtes op til Hejen, og da de kom halv veien, kom 5 Karle bærendes med Samson Andersen, hvor og disse tog til at hielpe, og saae da Vidnet Samson Andersen saaleedes tilreed som forrige Vidner har forklaret; Vidnet hialp da at bære ham hiem til Bakke, hvor de lagde ham need, da hand levede, men talte intet eller svarede det mindste paa hvad ham blev tilspurgt, og troede derom ligesom de forrige Vidner har forklaret. Vidnet var ei paa Stædet hvor Ulykken skal være skeet. Har kiendt de begge fra deres Barndom, og hørt at de alletiider har været gode Venner, og altiid gierne søgt hin andens Sælskab. Vidnet er beslægtet den afdøde i 4de Leed. Siden oven omvundne tiid har Vidnet ei seet Samson Andersen som levede 7 dage derefter. Dimitteret.

Actor og Defensor begiærede Tings Vidnet sluttet og \Actor/ beskreven meddeelt, som blev bevilget.

Opsat Sag fra fol: 136a. Lector Arentz contra Zacharias Hansen Furhovde og Hans Zachariassen Furhovde.

Citanten loed fremlægge Rættens Laugdag som er saalydende:

Stevne Vidnerne Lensmanden Hans Andersen Øfre Waage og Peder Henrichsen Traae afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre samme lovlig for alle indbemelte at have forkyndet.

Hr: Foget Koren paa Citantens vegne foreviiste og fremlagde til Actens følge Original Obligationen af dato 12 Maj 1778 som er saalydende: Derefter paastoed Dom til Capitalens med Renter \4 proCto:/ fra Obligationens dato til denne tiid og viidere til betaling skeer, skadesløse betaling, samt Omkostninger erstattet skadesløs med 4 Rdr:

De indstevnte bleve paaraabte hvoraf ……(?) mødte Zacharias Hansen som havde intet at erindre imod Søgemaalet \og tilstoed 4 proCto: Rente, hvoraf vel ere noget betalt 26 Rd:, men har ei qvittering at fremvise/

Thi blev Sagen til Doms optagen og derudi afsagt følgende

Dom

Citanten Velædle og høilærde Hr: Lector Arentz har efter lovlig jndstevning til Zacharias Hansen Furhovde med Fader og Formynder samt Cautionist Hans Zachariassen Furhovde, indklaget indstevntes til sig udgivne Pante Obligation af dato 12 Maj 1778 paa Capital 340 rd: hvorpaa ingen Rente findes afskreven, viidere i Rættelagt lovlig Opsigelse af dato 19 April 1779 forkyndt 28 ditto, til Capitalens og Renters udbetaling ¼ Aar efter Opsigelsen, og da betaling ei er paafulgt til 12 oct: 1779 er Sagen da anhængiggiort, hvorimod jndstevnte ej efter Stevning og Laugdag er fremkom/m/en med noget beviisligt; Thi Kiendes og døm/m/es for Rætt og herved afsiiges: At Zacharias Hansen Furhovde som Debitor og hvad hos ham maatte mangle, hands Fader Hans Zachariassen Furhovde \som Cautionist/ bør til Citanten Hr: Lector Arentz indfrie og betale sin til ham udgivne Pante Obligation Capital 340 rd: med Renter fra dens dato 12 Maj 1778 til dato for 2 Aar 27 Rd: 1 mrk: 3 1/5 s: og viidere Rente til betaling skeer 4 proCto:, samt erstatte denne Processes foraarsagede omkostninger skadesløs med 4 Rdr: Alt at efterkomme inden 15 dage efter denne Doms lovlige forkyndelse under Executions Tvang og Jndførsel i Pantet og saavit ei tilstrækker i andre Debitorers Effecter efter Loven.

Original Obligation blev Citanten tilbageleveret.

Nye Sag
Lensmand Johannes Pedersen Wiig og Niels Jversen Underhougen anmelte at have med lovlig Varsel ladet ind-

1780: 181b

kalde til dette Ting Tiid og Stæd Hans Zachariassen Aandvigen eller Furhovde \at liide Dom/ til at betale de til ham af Citanterne paa Hr: Borgemæster Broses Caution laante 56 Rd: samt Omkostningerne at erstatte: Ligeleedes indstevnt hands Søn Zacharias Hansen til at være tilstæde om h/an/ds Navn maatte blive nævnet. Saa og stevnet til at høre Vidner stevnte og ustevnte.

Begge indstevnte mødte og vedtoeg lovlig Varsel.

Som Vidner indstevnt under Faldsmaals Straf Knud Siursen Furhovde til sam/m/e tiid og Stæd sit Eedelige Vidnesbyrd at aflægge.

Stevne Vidnerne Lensmand Hans Andersen Øfre Waage og Peder Henrichsen Traa afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre Vidnet saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.

Hans Zachariassen tilstoed at have faaet til Laans paa Hr: Borgemæster Broses Caution 56 Rd:, nemlig af Lensmand Johannes Wiig og Niels Jversen Underhougen, for 2 Aar siden, hvilke blev brugt til hands Søns Odels Jord at indløse. Hvilke 56 Rd: hand endnu til Citanterne er skyldig, fordie hand ei har haft Vilkor til sam/m/e at betale.

Citanterne anviiste den ommelte Caution af Hr: Borgemæster Brose i Bergen d: 25 April 1778, hvorved hand forbandt sig at betale 56 Rd:, til hvem som Hans Zachariassen dermed vil forstrække, og det inden et Aar fra dato. Sam/m/e blev efter begiæring paategnet og tilbageleveret. Citanterne paastoed Dom efter jndstevningen \og Omkostning: 3 rd:/

Hans Zachariassen maatte indlade Sagen til Doms;

Thi blev sam/m/e til Doms optagen og derudi afsagt følgende

Dom

Da Hans Zachariassen Furhovde har tilstaaet at være Citanterne skyldig 56 Rd:, hvorimod h/an/d intet har haft at indvende; Saa Kiendes og døm/m/es for Rætt og hermed afsiges: At Hans Zachariassen Furhovde bør til Citanterne Lensmand Johannes Pedersen Wiig og Niels Jversen Underhougen betale bemelte Sex og Halvtredsindstyve Rd: samt erstatte Processens Omkostninger med 3 Rd:, foruden Dom/m/ens udstædelse og forkyndelse; Alt at efterkom/m/es inden 15 dage efter denne Doms lovlige forkyndelse under Execution og Adfærd efter Loven. Udstæd

Pante Bogen til jnddragelse

Gotschalch Sundals Arvingers Skiøde til Ole Gotschalksen paa 1 pd: 22 ½ mrk: S: og 9/32 Hd: i Sundal dt: 9 Marti 1780.

Gotschalck Sundals Arvingers Skiøde til Ole Gotschalksen paa 1/8 Part i Sundals Saug for 14 Rd: d: 9 Marti 1780.

Pante Bogen til Udslettelse

Helje Hauges Obl: til Lars Schage (Schoge) 40 rd: d: 17 oct: 1759, qvitteret af hands Arvinger No: 2 p: 83 Qvitteret 8 Maj 1780.

Pante Bogen til jnddragelse

Ole Gotschalksen Sundals Vilkors Contract 9 Maj 1780.

Frøken Butlers og Sergeant Butlers Contract d: 9 Maj 1780.

Jver Johansen Øjerhavns Skiøde til Peder Pedersen Øje paa 1/8 Part i Øjerhavns Saug dat: 6 Maj 1780.
Peder Nordhuus Skiøde p: Bakke No: 28 18 mrk: Sm: ¼ Hd: til Knud Knudsen dat: 4 feb: 1780.

Som ingen indfandt sig med viidere at gaae i Rætte blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

1780: 182

Qvindherrets Skibreedes Sommer Ting den 9 Maji 1780 paa Giermundshavns Tingstæd holden af Rættens Betient i overværelse af Fogden, Skibreedets Lensmand, Tingsøgende Almue og Laug Rættes Mænd
De sam/m/e som for Strandebarm Skibreede.

Da først allerunderdanigst og underdanigst blev publiceret Kongl: allernaad: samt Collegi og høi Øvrigheds Anordninger og ordres, registeret for Waags Skibrede fol: 165.

Formynder Ting blev holden og Børne Midlerne befunden i behørig rigtighed efter Formynder Bogen.

Fogden om Undsætnings Kornet ligesaa for Waags fol: 170a.

Opsat Sag fra fol: 136b. Ole Sundfiord contra Ole Bersvog.
Lensmanden paa Citantens vegne melte Sagen forliigt, som og nu for Rætten blev ophævet.

Bygsel Seddel publiceret
Forvalteren ved Rosendal til Tørres Jonsen p: 12 Mrk: Smør i Lille Fousch dt: 28 Sept: 1779. Manufactur Huuset 8 skl:

Pante Bogen til Udslettelse
Gunder Bogsnæs Obl: til Lieut: Jan og Kr: C: ….(?) Dahl 200 rd: d: 10 Nov: 78 No: 3 fol: 133b. qvitteret af Lieut: Jan Dahl den 10 Nov: 1779.

Nye Leyermaals Sag
…(?) Velædle og Velviise Hr: Foget Koren anmelte at have til dette Ting og tiid ladet indkalde Ole Ellingsen Holme og Brithe Rasmus Datter Wigene for med hinanden begangne Leiermaal at liide Dom til Bøders udreedelse og Omkostningers Erstatning.
Begge mødte og tilstoed lovlig Varsel.
Hr: Fogden fremlagde vedkom/m/ende Sagen Præstes Anmeldelse saa lydende: hvoraf sees Leiermaalet er begaaet i Opdals Skibreede paa Sundhorlehns S: E: gds:
Brithe Rasmus Datter tilstoed Søgemaalet og vedblev sin bekiendelse paa Ole Ellingsen som Barne Fader.
Ole Ellingsen nægtede at være Barne Fader og derpaa erbød at aflægge sin Eed.
Brithe Rasmus Datter vedblev sin bekiendelse.
Ole Ellingsen begiærede Sagen opsat til Høste Tinget 1780 som blev bevilget.

Børne Midlers Forsegling

Erich Larsen Wold som Formynder for Anne Johans Datter der har Arvet efter Johannes Henrichsen Store Ekre ved Skifte 12 April 1776, foreviiste en Pung hvori skal være noget lidet over 17 Rd: af hendes Arv, hvilke hand opbød til udlaan paa Rente, eller i mangel deraf, at faae forseglet? Pengene blev opbuden; Men da ingen dem vilde modtage blev Pungen med Pengene forseglet, og Comparenten tilbageleveret.

Børne Midlers Forsegling
Lars Larsen Grasdal som Formynder for Rachel Johans Datter der har arvet efter Johannes Henrichsen Store Ekre ved Skifte 12 April 1776, foreviiste en Pung hvori anmelte at være 18 rd: 3 mrk: 8 s:, af hendes Arv, hvilke hand opbød til Udlaan paa Rente, eller i mangel deraf, at faae forseglet. Pengene blev opbuden; Men da ingen dem vilde modtage, blev samme Pung med Pengene forseglet, og Comparenten tilbageleveret.

Om Undsætnings Korns Restance
Velædle og Velviise Hr: Foget Koren fordrede nu til stædeværende for Rætten efterskrevne for resterende Kongl: Undsætnings Korn Gabriel Hansen Lille Dahle for ½ td: 1 rd: 4 s: foruden allereede betalt 1 td:, Aschel Aschel-

1780: 182b

sen for 6 skp: 1 rd: 3 mrk: 6 s: De bemelte nægtede aldeeles at være det fordrede(?) skyldig, og forsikrede Gabriel Hansen Lille Dahle, ej at have faaet meere end den ene tønde som hand har betalt, derpaa hand erbød sin Eed, at ei enten ved sig selv eller andre har faaet den fordrede halve tønde.
Hr: Fogden saae intet hinderlig i den anbudne Eeds modtagelse; Thi blev ham forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning at vogte sig for MeenEed, hvorpaa h/an/d med corporlig Eed bekræftede hands foregivende Ord til Andet.
Hr: Fogden begiærede det passerede som Udskrift sig meddelt.
Aschel Aschelsen foregav at have betalt sam/m/e 6 skp: til Sl: Hr: Kam/m/er Raad Juel selv for Tingbordet et Høste Ting paa Møklebust: derpaa hand erbød Eed.
Hr: Fogden declarerede paa Frue Kam/m/er Rd: Juels vegne at var fornøiet det Comparenten nu aflagde sin Eed.
Comparenten blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning at vogte sig for MeenEed, hvorefter hand bekræftede sit foregivende med Corporlig Eed efter Loven.
Extr: lev: fogden

Pante Bogen til jnddragelse
Johannes Larsen Sundes Obl: til Hr: Lieut: Wilh: Dahl p: 100 rd: 1 pr: i 2 pd: 3 13/16 mrk: S: 1/3 Hd: i Sunde No: 50. S: S: E: gds: 4 p:C: d: 1 Marti 1779.

Bygsel Sedler publiceret
Haldor Tangen til Jon Halvorsen paa Huusmands Plads Berstøe dat: 9 Maj 1780.
Manuf: H: bet: intet
Ditto til Jens Jensen Berslien paa et Plads dtr: 9 Maji 1780. Mf: H: intet

Pante Bogen til inddragelse
Svend Øfre Døsselands Obl: til Poul Kiærland paa 60 rd: 4 p:C: 1 pr: i Øfre Døsseland No: 35 2 pd: 6 mrk: S: ½ Hd: d: 9 Maj 1780.

Som ingen viidere indfandt sig med noget at gaae i Rætte, blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

Præstegaards Besigtelse paa Strandebarm

Anno 1780 Onsdagen den 24 Maji Morgen tiilig er Extra Ræt sat paa Strandebarms Præstegiælds Præstegaard Jvershuus kaldet \i Strandeb: Skbr:/ til efterskrevne Besigtelse, i overværelse af dertil af V: og V: Hr: Fogden Koren opnævnte u-Partiske og i Wiigøers Præstegiæld boende Eedsvorne Laug Rættes og Besigtelses samt Taxations Mænd, tilligemed nærværende Lensmand Velagte Johannes Pedersen Wiig Lensmand for Jondals og Østensøe Skibreeder, Navnligen

1. Lars Tostensen Scheje 4. Siur Larsen Schutleberg 7. Niels Arnesen Torpe
2. Stengrim Olsen Scheje 5. Jørgen Jsachsen Berven 8. Ole Arnesen Moe
3. Svend Knudsen ibd: 6. Tosten Johannesen Lepsøen

alle af Østensøe Skibreede i Hardanger Sorenskriverie; Hvilken Forretning er foretaget til en Besigtelse paa bem:te Præstegaards Huuse i hvad stand sam/m/e forefindes, og i henseende til sam/m/es Mangler, at paaskiønne Aabodens billige bekostning, i Anleedning af Salig Hr: Marker forhen Sogne Præst til Strandeb: Præstegiæld, hands dødelige afgang, og Kaldet samt Embedets tiltrædelse af hands dertil allernaadigste beskikkede Sucessor Velædle, Velærværdige og høilærde Hr: Christen Heiberg, samt efter sidstmeltes derom giorde Ansøgning til Stiftet af 18 Janv: 1780, Stiftets derom til

1780: 183

denne Rætt ergangne ordre af 25 feb: nest efter, hvilket alt blev fremlagt og tilligemed paategnet Beram/m/else af 22 Marti e: a: nu blev oplæst og lyder saaleedes:

Ved Forretningen var nærværende paa Velædle og Velviise Hr: Foget Korens Vegne i hands andre Embeds Forretningers lovlige forfald, Lensmand Johannes Pedersen Wiig som vil iagttage og tilbørlig observere hvad paa Hds: Maj:t og Hr: Fogdens Embedes Vegne ihenseende til Præstegaardens publiqve Bygninger er at paaagte.

Velærværdige Hr: Heiberg anmelte at da hand i henseende til de Huuse som Almuen paalegges her paa Præstegaarden, at vedligeholde, henholder sig til derom den 18 Augusti 1778 passerede Besigtelse og Dom og forrige Rættens Forretninger, og ei viidere imod Almuen har at paa Anke, sam/m/e Huuse angaaende, saa har hand ei indstevnet dem til denne Forretning, men alleene indvarslet dem fra Kirke bakkerne, at om de noget havde at erindre ved Forretningen, kunde de dermed fremkomme, da hand for sin deel er villig at tage til Vedermæle.

Rætten loed 3 gange udraabe, om nogen af Strandebarms Præstegiælds Almue var indfunden sig, eller noget ved Forretningen havde at erindre, Men ingen mødte eller møde loed.

Hr: Heiberg derefter erindrede, at da Forretningen eene og alleene efter hands Reqvisition sigter til de øvrige Præstegaardes Bygninger som hører Embedet og Præstegaarden til, og Præst efter Præst tilkom/m/er at vedligeholde; Saa har hand dertil ved lovlig Varsel af 5 Maj sidst som hand fremlagde der blev oplæst og lyder saaleedes: indkaldet hands \Sl:/ Formands forrige Sogne Præst Hr: Eiler Holk Markers Enke Madame Hedevig Sl: Markers, med Laug Værge, hendes Parter at iagttage, og Forretningens udfald at forvente.

Paa Velædle Madame Markers vegne indfandt sig for denne Forretning som hendes Laug Værge Velædle og Høiærværdige Hr: Concistorial Raad Thomas Riese, Sogne Præst til Qvindherrets Præstegiæld og vedtoeg lovlig Varsel.

Velærværdige Hr: Heiberg foreviiste til Efterretning og Underretning om hvilke Bygninger Præstegaarden tilhører og Præst efter Præst tilkommer at vedligeholde, en Rættens Forretning

af 27 Sept: 1689, og et Forliig imellem hands Formand Sl: Hr: Marker og forrige Sogne Præst Sl: Hr: Gierdrums Enke af 16 Juni 1749, samt en Besigtelse og Dom af 18 Augusti 1778 over de Huuse og Bygninger som Almuen paaligger at vedligeholde, sam/m/e Documenter hand efter Rættens afbetiening begiærede paategnet og sig tilbageleveret.

Rætten tilligemed Besigtelses Mændene igiennemlæste og eftersaae bemelte Documenter og deraf uddroeg alt hvad under denne Forretning kand henhøre, derefter sam/m/e blev paategnet og Hr: Heiberg tilbageleveret.

Hr: Heiberg dernæst fremlagde et skriftlig Jndlæg af dags dato, oplæst, saa lydende: Hr: Heiberg derefter paastoed Forretningens fremme,

Hr: Consistorial Raad Riese paa Mad: Markers Vegne tog sig behørig tilsvar og jndsigelse reserveret ved og under Forretningens fremme.

Dommeren oplæste for Besigtelses Mændene de forrige Forretninger, til underretning om hvilke Bygninger nu kommer under Aaboeds besigtelse og Taxation

1780: 183b

og derefter beordrede dem under deres aflagde Laug Rættes Mænds Eed, at besee paa det nøieste alle under Qvæstion kommende Huuse bygninger sammes mangler at begrandske, og Aaboeds bekostningen derpaa at taxere saa speciel, nøiagtig og billig, som de vil forsvare og bekiendt være, alt i Dommerens og Parternes hos- og overværelse; det de lovede at efterkomme: hvorefter blev af begge Parter paaviist alle de Huuse efter de forrige Forretninger \og ellers befindende/ som Præst efter Præst tilkom/m/er at vedligeholde, sam/m/e af Besigtelses Mændene efterseet, og befunden, samt derpaa befindende Aaboed taxeret som følger:

a. Et Studer Kom/m/er med Loft paa staaende i Østre brøst til daglig Stuen: befindes tømrede Vægger, uden Kakkelovn, underste Værelse bestaaende af 3 Vægger, den fierde Væg tiener Almuens Huus Præstens daglig Stue kaldet, til, sam/m/e fattes Spær under Taget nogle stæder, Vandbord, nogle bordklædnings bord, 1 Rende, og Vinduerne brøstfeldige, sam/m/e kand medtage bekostning til jstandsættelse

4 Spær \tages af Præstegaards Skoven/ men kand koste						
Arbeids Løn	1 rd:	0	0			
1 Rende som vel kand faaes i Præstekaldets Skove, dens Arbeids Løn og Førsel		3				
2 tylter bord 4 alens bord til Vandbord og Bordklædning, med Arbeids Løn, á tylt 4 mrk: 8 s:	1	3				
1 Fag Vinduer med Ram/m/er og Karmer, kand koste foruden Glasset som er i de gamle	1	3				
1 fag fattes Karm, sam/m/e kand koste i alt	1			5	3	0

---

b. En lille Stue med Loft paa og Skorsteen op igiennem, kaldes Lille Daglig Stue, med Kammer ovenpaa, og derudi paa Kammeret en Jern Vind Ovn som tilhører Præstegaarden, derpaa er Karmene i Vinduerne noget brøstfældige, endeel Ruder istøkker, og nogle smaae Mangler paa Bordklædningen, som ei speciel kunde opregnes, ansees at kand koste i alt 4

Ved samme Stue findes en liden Alcove Rum og et Kam/m/er saaleedes annecteret underste Stue, at fra Stuen til Alcoven, er en Aabning uden Dør, men saa stoer næsten som en Sænge længde, og derved et Kam/m/er, dette Alcove og Kam/m/er har sine 3 Vægger, af Tøm/m/er, men Stuen saaviit ei bemelte Aabning gaaer, er den

4de Væg. Oven paa er et Kam/m/er, som har sine 4 tømrede Vægge
særskildt fra Kammeret over Lille Stuen, hvortil fra forbem:te
Kam/m/er oven Lille Stuen er en Dør: Samme Tilbygning fandt
Besigtelses Mændene saaleedes som ovenmelt beskaffen, samt
Sue Tags bordene over hver Værelse for sig særskilt, dog saa tet
sam/m/en, at Pande Steenene ligger i hinanden; saa de ansaae det
for en særskilt Bygning. Hr: Heiberg paa grund af saadan denne
tilbygnings annectering med Lille Stuen baade ved øverste og nederste
Værelse, og den stoere og større end Dør \størelse værende/ Aabning
imellem begge bygningerne, samt da den eene Vægs Tøm/m/er stokker
af tilbygning er ind i novet i Lille Stue Side Væggen, paastoed denne
liden Tilbygning at

1780: 184

høre til og være indbegreben under Lille Stuen og det der oven paa værende Kam/m/er, altsaa sam/m/e at følge, og den derpaa befindende Aaboed at taxere.

Hr: Consistorial Raad Riese formeente og paastoed, at da denne tilbygning er saa særskildt som af Mændene er forklaret, og nu af Rætten efterseet; Saa bør sam/m/e være Præstegaardens Huuse uvedkommende, og som en privat Eiendom tilhøre Sl: Hr: Markers Stærvboe, følgelig intet Aaboed derpaa at kand lægges, især da det skal befindes ved nærmere Eftersyn, at Tilbygningens nederste Etages Væg, ey er indnovet i Lille Stue Væggen, men lagt dertil ved Oplændinger.

Besigtelses Mændene fratoeg et par Bord af Bordklædningen, for Sammenføiningen at eftersee, og befandt sam/m/e saaleedes som af Hr: Cons: Rd: Riese er tilført.

Hr: Cons: Rd: Riese endnu igientoeg sin Paastand, som end ydermeere grundet derudi, at denne Tilbygning ei i de forrige Forretninger er anmelt, Præstegaarden at tilhøre: Altsaa som der med Taushed forbiegaaet, er en privat Eiendom.

Hr: Heiberg \saa og Lensmanden p: Hr: Fogd: Vegne/ maatte paastaae enten denne Tilbygning at følge Lille Stuen og derpaa at lægges Aaboed, eller i fald Rætten deciderer Tilbygningen at være en privat Eiendom, at da erstattes saa meget, at Væggens Aabning kand forsvarlig og nøttig i standsættes.

Rætten paalagde Besigtelses Mændene at taxere hvad Bekostning kand medgaae til Lille Stue Væggen og Dør hullet i øverste Etage at tillukke og tilbygge i tilfælde at tilbygningen skal bortfløttes,

Laug Rættet fandt at disse Aabninger kand forsvarlig tillukkes med at indskiøde Tøm/m/er Stokker, da og vil behøves Bordklædning uden paa Væggen, hvortil vil medgaae:

5 Tøm/m/er Stokker {…} á 3 mrk:	2	3	0			
6 tylter 4 alens bord á 2 mrk: 4 s:	2	1	8			
Arbeids Løn med Førsel og Jern bolter	3			7	4	8

Angaaende denne Tilbygning blev D:Hr: Hr: Consistorial Raad Riese paa Madame Markers Vegne og Hr: Heiberg foreenede at sam/m/e som en privat Eiendom afstaaes og overlades fra Madame Marker til Hr: Heiberg og hands Arvinger for 10 skriver Tii Rigsdaler.

c. En Bygning i Forretningen af 1689 under No: 6, og i Forliiget af 1749 No: 2 i blant Præstens Huuse 2 Etager høi, indrættet [i] nederste Etage til Stue og et afpanelet Rum, og et lidet Rum i Døren, og øverste Etage afdeelt ved Panel Værk til 2 Kamre eller en Sal og et Kam/m/er, derudi et muret Rør fra anden Etage, tækket med Torve Tag og Heller; Sam/m/e Huus befantes af Tidens ælde saa forfalden, at samme er Spærrene forraadnet, Lemmen opraadnet, endeel Stokker af Væggen, ligeleedes forraadnet, som og Bordtaget uduelig, saa at

denne Bygning ej kand af Vurderings Mændene taxeres anderleedes, end at da Bygningen staaer til Nedfals, som og efter berætning skal være over 200 Aar gam/m/el; Saa kand den ei repareres paa anden maade end at nedrives, og igien opbygges, da ved hielp af nogle af de gamle Materialier, det øvrige vil behøves af nye, hvilken bekostning, Laug Rættet ei speciel kunde taxere eller giøre nøiagtig Overslag paa de dertil behøvende Materialier anderleedes end at \vil/ beløbe

1780: 184b

Sig til den Summa, med alt, baade Vinduer, Tag etc: indberegnet, til 120 0 0

Hr: Consistorial Raad Riese som Mad: Markers Laugværge forestillede Rætten, hvor ubillig det maatte synes at være, at Sl: Hr: Markers Stærvboe for sin betienings tiid af 30 Aar skulde opbygge et nyt Huus i stæden for det gamle der havde staaet til hands Formænds brug i toe og muelig tree hundrede Aar; Altsaa hand maatte paastaae, at enten ey høiere Aaboed bliver paalagt Madame Marker til Ansvar end conform Lovens pag: 507 a. 30, eller og at Huusets bygning bliver anseet som hand virkelig holder det for at være, overflødig og unødvendig paa Præstegaarden som ellers efter hands formeening noksom bebygget, og altsaa bliver Madame Marker uden Aaboeds Ansvar, saa meget meere, da ei skal beviises, at Huuset er forfalden formedelst VanRygt eller Forsømmelse, men alleene af Tidens Ælde, det og de gamle Forretninger udviiser. Skulde og Aaboed paalægges, kunde det ei være billig meere end den Aaboed 1689 derpaa er lagt 23 rd: 2 mrk:, som Hr: Consistorial Raaden endog vilde consentere til 30 Rd:, da Sl: Hr: Marker ei har haft brug deraf til større Nytte end, som og Forretningen af 1749 udviiser, til at lægge Rusk udi.

Hr: Heiberg kunde ikke istandsætte Huuset med ringere S:ma end efter Besigtelses Mændenes Skiønnende; Altsaa ey kunde modtage de anbudne 30 rd:, men refererede sig til sin i sit Jndlæg giorde Project, og paastoed den derpaa satte Aaboed sig gotgiort, da Huuset, eller et andet i dets stæd er ham nødvendig og ei kand undværes.

Hr: Foget Koren ved Lensmand Wiig maatte protestere imod at Præstegaardens bygninger blev forringet i Taxt, og altsaa maatte paastaae denne Bygning fuldkom/m/en repareret, eller en nye i stæden opført, enten paa den afdøde eller tiltrædende Præstes, eller deels sidstmeltes, deels hands Successors bekostning.

Laug Rættet fandt Huuset saa forraadnet, ei af VanRygt og forsøm/m/else, men af Tiidens Ælde, at sam/m/e ei længe kand staae uden at nedfalde, om endog det paa sidst proponerede maade blev repareret paa Taget og bordklædningen, hvortil vil medgaae

14 ½ tylt 4 alens bord til bordklædning i alt med			
Arbeids Løn á tylt 3 mrk:	7	1	8
6 tylter til Traae under Taget á 2 mrk: 8 s:	2	3	
24 Spærrer taget af de benificerede Skove,			
Arbeidsløn og førsel	3		
1 Rende med Arbeids Løn	1		
	13	4	8

Laug Rættet derhos declarerede, at u-agtet denne Reparation bliver paalagt, kand de ikke forsikre, at Huuset jo kand nedfalde eller nedblæse, om et á toe Aar, eller enten før eller siden, hvorforuden Vinduerne ei kand istandsættes

mindre end	7 Rd:		
i alt	20	4	8

1780: 185

Hr: Consistorial Raad Riese fandt endnu fornøden at erindre: At Loven pag: 307 a. 4. ej paalægger Præst eller Præste Enke at opbygge noget Huus paa Præstegaarden, men alleene sam/m/e at vedligeholde, og da Loven viiser andet Expedient til Præstegaards bygningers Opbyggelse i tilfælde af Jldebrand, saa bliver og saadant at formode i tilfælde af Huusenes nedraadnelse af Tiidens Ælde at en gandske nye Bygning kand kom/m/e paa een eeneste nærværende Præstes bekostning og blive hands Udgift alleene, baade for hands Formænds tiid i 2 á 300 Aar som at nu faldefærdig Huus kand have staaet, og for hands Successorer i 2 á 300 efterfølgende Aar at nye Huus kand staae; Altsaa hand for at see befriet Mad: Marker for den saa aldeeles ubillige Aaboed 120 rd:, i fald den skulde imod ald formodning, kom/m/e hende til Last, vilde aldeeles være eenig \med(?)/ og til vedkom/m/ende høie Stæder hvorved recommenderes Hr: Heibergs i sit Jndlæg giorde Project, at Huuset giøres i Penge saaleedes som det staaer, og sam/m/e tilligemed de fra Mad: Marker anbudne Aaboed 30 rd:, bliver for først et Depositum i stæden for Bygning, hos Hr: Heiberg, og hand ei til meere til sin Successor at blive ansvarlig, men imidlertiid \af ham/ at kunde udvirke hin(?) (sin?) Øvrigheds foranstaltning til en nye Bygnings baade Opførelse, og hvorfra det øvrige til sam/m/es bekostning skal tages, herom hand og udbaf sig Rættens Eragtning eller betænkning.

Rætten med Laug Rættet fandt gandske vel grundet, at en Bygning i steden for denne faldefærdige kand behøves, men sam/m/e og at kand være lige nyttig, af noget mindre Størelse, og følgelig vil medtage mindre bekostning.

Dommeren fandt fornøden at æske af Laug Rættet, en billig Taxation paa hvad Huuset saaleedes som det staaer, og her foran er beskreven kand være værd, og om saa udfalder, paalægges Hr: Heiberg at tage det for, og være ansvarlig til Vurderings Summen i Penge i stædet.

Laug Rættet ansaae ingen Vurdering billigere i den foreskrevne Hensigt og efter Omstændighederne end 20 Rd:

Hr: Heiberg syntes den satte Vurdering at være for høi, men dog vilde vedtage, at tage Huuset derfor, dog efter Rættens Dom, og uden at paadrage sig Ansvar for meere end hand tager imod, alt for at favorisere(?) fra sin side saa meget muelig til Forretningens fælleds ønskelige Udfald.

d. Staburet blev efterseet og funden af nye opbygt, og uden mindste Mangel af Hr: Heiberg imodtaget.

e. Laden fantes manglende en Stavleide, en grind, og noget adskillige Stæder paa bordklædningen \samt Loven uduelig/ hvortil behøves:

3 Tøm/m/er Stokker \12 Alen/ til Loven á 3 mrk:	1	3	0			
Arbeids Løn	1	3	8			
4 Staver á 1 mrk: 8 s:	1					
2 Bitter eller Bielker á 3 mrk:	1					
Arbeids Løn	1					
½ tylt 7 alens bord med Arbeids Løn		3		6	3	8

1780: 185b

f. Smale Huuset mangler alleene følgende:

3 Bitter i alt med en Svil og Arbeids Løn 1 rd: 3 mrk:

g. Et tømret Jldhuus, den eene Nov tildeels opraadnet, noget af Bordklædningen forraadnet, 2 Ruuder bort raadnet, og Skorsteenen behøves at beslaaes med Kalk baade udvendig og Indvendig, Taget og meget brøstfeldig, hvortil behøves:

4 tylter 4 alens bord á 2 mrk: 4 s:	1	3	0			
2 Render á 3 mrk:	1					
2 tdr: Kalk á 1 mrk:		2				
3 Voger Næver á 20 s:		3	12			
Torv haller og Kroger		2				
Arbeids Løn og Førsel	2			5	4	12

h. En Røg Stue med 2 Vinduer, fattes:

3 bord med Arbeids Løn			12			
7 Ruder i Vinduerne á 4 s:		1	12	0	2	8

i. Hr: Consistorial Raad Riese samt Capellan Hr: Marker anmelte endnu at tilhøre Præstegaarden et Nøst, som fattes

2 Staver og 1 Bitte med Arbeids Løn	1	0	0	1	0	0

Fleere Huus og Bygninger blev ei paa \Rættens/ tilspørsel, af nogen af Parterne anmelt eller paaviist Præstegaarden at tilhøre, af Præst efter Præst at vedligeholdes; Thi indloed begge Parter Forretningen til Dom og Beslutning, og refererede sig Hr: Heiberg sig til sit Jndlæg og giorde Paastand, ligesom og Hr: Consistorial Raad Riese paa Mad: Markers vegne paastoed hende friekiendt for den, Salen saa ubillig paalagde Aaboed 120 rd:, som og ellers for ald ubillig Ansvar.

Lensmand Wiig paa Hr: Fogdens vegne refererede sig til forhen tilførte, og at Præstegaarden ingen af sine tilhørende Bygninger bliver frakiendt, Saaleedes indloed Sagen til Doms.

Som Aftenen og Natten paafaldt, blev Sagen til Doms optagen til i Morgen.

Dog forinden den/n/e Dags Sessions Slutning foreviiste vedkommende det ved Præstegaarden befindende Jnventarium som bestaaer i følgende, da (der?) af Laug Rættet blev vurderet som følger:

1 underdyne og 1 Hoved Pude for 3 Rd: 2 Kiedler med Hødde(?) ikke bedre end Brom(?), vægtig 17 Mrk: á 10 s: er 1 rd: 4 mrk: 10 s: 1 Skiæring 6 skl:, 4 Kiør i lovlig stand, 1 Souv ligeleedes, J stædet for 1 Øg 1 Rd:

J øvrigt bliver forinden Sagens Paadømmelse, her at anføre denne Forretnings bekostning, nemlig:

1. Sorenskriveren

Skyds 3 Mand og baad 6 Miil á Miil 2 mrk:	2	0	0			
Diæt Penge 2 Reise Dage á 4 mrk:	1	2				
Skyds og Diæt Retour	3	2				
2 Dages Forretning	5					
Forretningens udstædelse med Stempl:						
Pap: \24 s:/ og forsegling	2	4	4	14	2	4

2. Hr: Foget Koren

Skyds 3 Mand og Baad 5 ½ Miil á 2 mrk:	1	5	0			
Diæt Penge 2 Reise Dage	1	2				
	3	1	0	14	2	4

1780: 186

(Trsp:)	3	1	0	14	2	4
Skyds og Diæt Retour	3	1				

Laug Rættes Opnævnelse	1				
2 Dages Forretning	5		12	2	
3. Lensmanden for Laug Rættets tilsigelse og nærværelse ved Forretningen 2 dage		bet:	1	1	
4. De 8 Laug Rættes Mænd á 3 mrk: 8 s:		bet:	4	4	
		betalt	32	3	4
5. Reqvirenten Hr: Heiberg for Rættens underholdning			12		
J alt denne Forretnings gandske bekostning			44	3	4

Saaleedes Sagen beroer til i morgen.

Anden Dagen den 25 Maj 1780 blev Rætten atter sat sammestæds i alle forbemelte vedkommendes Overværelse, da Forretningen til Slutning blev foretaget, og derudi af den gandske Rætt dømt og

Afsagt

Udi denne Sag imellem forrige Sogne Præst Sl: Hr: Markers Arvinger og Stærvboe, og nu tiltrædende Sogne Præst Velædle og Velærværdige Hr: Heiberg, til besigtelse paa de af Præstegaardens Huuse som tilkom/m/er Præst efter Præst at vedligeholde, og om Aaboed forefindes, da hvormeget derfor af Sl: Hr: Markers Enke paa Stærvboets vegne til Hr: Heiberg bør betales, vil Madame Marker blive pligtig uden viidere ventilation, undtagen hvad angaaer: Til bygningen ved Lit: b. en lille Stue, og den under Lit: C: ommelte Bygning, at erstatte de paa hver Huus her i Forretningen lagde Aabods Bekostning efter Besigtelses Mændenes Skiønnende; Men hvad angaaer: 1ste Tilbygningen ved Lille Stuen Lit: b: Da siden ey andet efter nøieste besigtelse og begrandskning er at see, end at samme er separat og Lille Stuen uvedkommende, ligesom den og ikke i de ældre Forretninger er omrørt; Saa vil den og blive Præstegaarden uvedkom/m/ende, men en Privat Eiendom at kand af Hr: Heiberg som sig sam/m/e har tilhandlet, sælges og bortføres, imod at Madame Marker svarer de til Lille Stuens tillukning i tilfælde at Tilbygningen fra tages taxerede 7 rd: 4 mrk: 8 s: og Hr: Heiberg i sin tiid til sin Successor tilsvarer Lille Stuen tillukket de derpaa nu til Sæng i nederste Etage, og Dør hul i øverste Etage værende Aabninger, paa den ved denne Forretning paaskiønnede Maade. og 2det Den gamle Bygning under Litr: C: Da, siden samme er befunden og anseet irreparable, men faldefærdig, alt formedelst Ælde, saa ingen Aaboed til dens Reparation er applicable, synes det u-nøttig den derpaa i eet tilfælde af Besigtelses Mændene lagde Aaboed i alt 20 rd: 4 mrk: 8 s: derpaa \samme/ at anvende. Skal den derimod efter Bygnings Grunde behandles, nemlig nedrives, og med, for det meeste nye Materialier, da kun lidet af det gamle vil blive brugelig, af nye opbygges, hvortil Taxations Mændene har giort Overslag paa 120 Rd:; Da er ingen lovbillig Grund, \til/ at paalægge Mad: Marker et saadan nye Huuses opbyggelse i stædet for et gam/m/el, af Tidens ælde faldefærdig, og af hendes Sl: Mands Formænd i et par hundrede Aar brugt. Ligesaa ubillig er det at paalægge nærværende Præst, en nye Bygning at opføre paa sin bekostning alleene, ja end ikke paa fælleds eller halv bekostning med Mad: Marker, {at opføre} til mindste nytte for sig selv, men mest til brug for sine Eftermænd saalænge Bygningen kand staae som kand skiønnes at være 2 á 300 Aar, med mindre denne Rætt kunde tildømme den som giør Opbyggelsens bekostning, en billig Skadesløsholdelse, men hvortil det fornødne Expedient er over og uden for Rættens Competance, saa Hands K: M: derom allerunderdanigst maae ansøges. Rætten finder altsaa ikke at kand paalægge Mad: Marker viidere, end at tilsvare den anbudne Aaboed 30 Rd:, som er proportioneret efter Huusets tilstand ihenseende dets Ælde, da Sl: Hr: Marker det imodtoeg, saa og med den Aaboed hand derfor \har/ imodtaget og den

Nytte hand deraf i sin tiid har haft; Ei heller at kand ved Dom forbinde Hr: Heiberg til meere Ansvar, end at, uden at overlevere sin Successor nogen Bygning i dens stæd, alleene at fra sig levere den derfor ovenmelte bekommende Aaboed 30 rd:, og Huusets nu befindende Værdie Penge(?) 20 rd: som hand selv har indgaaet at imodtage Huuset for, i alt 50 rd:, hvilke Halvtredsindstyve Rd: bliver et Depositum hos ham, indtil Hds: K: M: eller Stiftets

1780: 186b

høie Øvrighed, paa Hr: Heibergs derom giørende Forestilling, om sam/m/es brug og Anvendelse til en nye Bygning i den gamles stæd, som er skiønnet at være ved Præstegaarden nødvendig, allernaadigst allernaadigst!! resolveres.

Angaaende det ved Præstegaarden befindende Jnventarii Overlevering, neml: en Jern Vindovn paa Kam/m/eret over Lille Stuen Lit: b, og det ved gaars dags Forretnings slutning specificerede; Da siden Velærværdige Hr: Heiberg sam/m/e \efter Vurdering/ uden Paa-Anke har imodtaget; saa bliver intet derom ved \denne/ Dom at paakiænde.

Efter saadanne denne Sags, bemelte Bygningers og de ved samme befundne Omstændigheders Beskaffenhed, Kiendes og dømmes for Ræt og herved afsiges: At Velædle Madame Hedevig Sl: Hr: Markers bør paa hendes Sl: Mands Stærvboes Vegne til hands Successor Velædle og Velærværdige og høilærde Hr: Christen Heiberg, betale efterskrevne paa Jvershuus Præstegaards foran førte Bygninger, befundne Aabods, skiønnende Bekostninger, nemlig:

a. For Studeer Kam/m/eret	5 rd	3 mrk:	0
b. For Lille Stuen	4		
Og for derpaa nu værende Aabningers tillukkelse \for i/ tilfælde af Tilbygningens frarivelse, nødvendig, men desuagtet strax betales	7	4	8
c. For den gl: faldefærdige Bygning	30		
d. Staburet uden mangel, altsaa intet derfor at tilsvare			
e. Laden	6	3	8
f. Smale Huuset	1	3	
g. Et tømret Jldhuus	5	4	12
h. Røg Stuen		2	8
i. Et Nøst	1		
Sum	62	3	4

Skriver Tredsindstyve og toe Rd: 3 mrk: 4 s: D: C: M/ynt

Hvorimod Velærværdige Hr: Heiberg i sin tiid tilsvarer disse Huuse i forsvarlig stand, undtagen alleene Bygningen Lit: C: hvorfor hand ei til viidere bliver ansvarlig end i stedet derfor bemelte 30 Rd:, Aaboed, og sam/m/es Værdie 20 rd: i alt Halvtrediesindstyve Rd: D: C: M: (Mynt) og imod at Hr: Heiberg istandsætter Lille Stuen Litr: b. bliver den ved sam/m/e staaende Tilbygning, hands private Eiendom.

Af denne Forretnings bekostning betaler Madame Marker \til Hr: Heiberg/ 32 rd: 3 mrk: 4 s: og Velærværdige Hr: Heiberg \selv/ 12 Rd: Det tildømte efterkommes inden 15 dage efter denne Doms lovlige forkyndelse under Executions Tvang og Adfærd efter Loven. Udstæd til Hr: Heiberg

Schonevig Skibreedes Sommer Ting den 16 Juni 1780 holden paa Gielmervigs Tingstæd af Rættens Betient i overværelse af Fogden, Lensmanden, tingsøgende Almue, og Laug Rættes Mænd:

1. Christopher Eliassen Fiære
2. Torkel Siursen Opstvedt
3. Hans Larsen Bougstøe
4. Wier Østensen Eilervig
5. Johannes Samsonsen Lechnes
6. Erich Haldorsen Lechnes.
7. Ole Tollevsen Lechnes
8. Jon Larsen Lechnes

Da først Allerunderdanigst og underdanigst blev publiceret Kongl: allernaadigste samt Collegii og høi Øvrigheds Anordninger og Foranstaltninger registeret for Waags Skibreede fol: 165 hvoriblant

Stiftets Communication af 2de oct: 1779 om Told Jnqvisitioner nu er udlyst, og end viidere publiceret følgende:

Kongl: allern: Placat om Handel med uforarbeidede Tobaks blade eller Blade Tobakker etc: dateret den 10 April 1780.

….. Rescript af 22 Marti 1780 om Præste Rættigheders jnddrivelse ved udpantning, ligesom og for Benificiorii.

Stiftets Lysning efter Anne Jonas Datter undvigt fra Arendals Arrest d: 15 April 1780.

Ditto efter Musqvetair Kittel Knudsen d: 11 Maj 1780.

Ditto Communication af 23 Maj 1780 af Gen: .d(?) Oec:(?) og Can: Call(?) Skr:(?) 6te ditto, at ….ten(?) for Com/m/essioner til Tobaks Handel skal betales 6 Rd: til den Kongl: Cassa.

Ditto d: 30 Maj 1780, af Kongl: Resolution af 1 hujus, at Saug qvanta ei maae skiæres i 5 combinerede Aar, men paa visse foreskrevne Conditioner.

1780: 187

Stiftets Communication til Sorenskriverne d: 25 April 1780 af Cancelliets Skrivelse af 8 ditto, at i tilfælde naar Norske Matroser som begiver sig fra fremmede Skibe, og her skal nyde Skyds og Protection, skal undersøges, om de have haft Tilladelse og Pas til at gaa i fremmet Tieniste.

Formynder Ting blev holden, og Børne Midlerne befunden i behørig rigtighed efter Formynder Bogen.

Fogden om Undsætnings Kornet ligesom for Waags fol: 170a.

Pante Bogen til Udslettelse

Jens Monsen Opstvedts Obl: til Tollev Matre 45 rd: d: 2 Dec: 1768 No: 2 p: 404, qvitteret af myndig Arving Ole Aschildsens Arving Aschel Aschelsen 11 Juni 1780.

Aad Larsen NorEbnes Obl: til Lars Steensen 220 rd: 12 Maj 1778 No: 3 fol: 106a qvitteret af Creditor den 4 Janv: 1780.

Aad Larsen NordEbnes Vilkors Contract 12 Juni 1778 No: 3 f: 106a. mortificeret af Lars Steensen den 4 Janv: 1780.

Ole Simonsen Sandvolds Obl: til Simon Olsen Ohe 130 rd: d: 15 Juni 1773 No: 2 p: 574 qvitteret af Creditor 12 April 1780.

Pante Bogen til jnddragelse

Sorenskriver Schiøtz Obl: til Erich Pedersen Aakre 200 rd:, Ole Samsonsen Løvfald 200 rd:, Peder Pedersen Næss 100 rd:, og Jngemon Røraaens Stærvboe 300 Rd: i alt 800 rd: 1 pr: i Millie d: 7 Maj 1780.

Erich Hugnesen Furdals Obl: til Lietn: Wilhelm Dahl 172 rd: 1 pr: i 1 ½ L: Sm: i Furdal dat: 17 feb: 1779.

Jens Monsen Opstvedts Obl: til Peder Torbiørnsen Lien 70 rd: 4 proCto: Rente, 1 pr: i 2 pd: 6 mrk: S: før Aftag i Opstvedt No: 26 d: 16 Juni 1780.

Opsat Sag fra fol: 141a. Lars Teigen contra Mons Ebne.
Da ingen af Parterne mødte efter Paaraab, beroer Sagen til Høste Tinget 1780.

Opsat Sag fra fol: 142b. Anne Ols Datter Wiigen contra Mons Larsen Ebne.
Citantindens Laugværge Knud Tarraldsen Aaseim, anmelte at have med lovlig mundtl: Continuations Varsel ladet til dette Ting og tiid indkalde Mons Larsen Ebne til at høre Vidner stevnte og ustevnte, samt liide Dom efter forrige jndstevning til at sætte hende i sit tilbøxlede Huus, og levere hende sine Eiendeele, samt betale Bøder for at have trækket hende efter Halsen, og erstatte hende alle foraarsagede Omkostninger.
Stevne Vidnerne Peder Christophersen Schaalnes og Jon Monsen Skaffer afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Mons Larsen Ebne blev paaraabt og mødte samt vedtoeg lovlig Varsel.
Citantindens Laug Værge derefter frafaldt det agtende før ommelte Vidne og paastoed Dom efter Jndstevningen samt hendes Tøj hende enten uskad leveret eller dets Værd betalt efter forklaring af fremstillende 2de Vidner og Vurderingsmænd Peder Christophersen Schaalnes og Lars Ommundsen Tielle som fremstoed og blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende, da de forklarede at de den 2de Juni sidst har vurderet efterskrevne i Mons Larsen Ebnes Huus som før af Anne Wiigen beboedes, befindende af hende anviiste, og af ham tilstaaede, hende tilhørende effecter, nemlig 1 Kiste med Laas 5 mrk:, 1 do: uden Laas 12 s: 1 do: 1 mrk: 12 s: 1 Kagge 1 mrk: 12 s: 1 Rok 1 mrk: 4 s: 1 Rømme Holk 4 s: 1 Drøftetrug 1 mrk: 4 s: 1 Qvittel 2 mrk: 1 dto: 2 mrk: 1 Aaklæde 1 mrk: 8 s: 1 Strøppe(?) 12 s: 1 halvtønde 2 s: 1 Vægt 8 skl: 1 bagste bord og Krak 8 s: 1 Knøetroug 6 s: 1 bagste helle 4 mrk: 8 s: 5 Melke Koller 10 s: 1 Melke Skab 1 mrk: 8 s: 3 Stamper 6 s: 1 Kierne 4 s:

1780: 187b

1 Bord og Bord Stoel 1 mrk: 1 Skiæring 1 mrk: 8 s: 1 fransk Jern gryde 2 mrk: 1 Flaae gryde 4 mrk: 1 fransk do: 1 mrk: 8 s: 1 Sænge stæd 1 mrk: 1 lidet fisk Troug 2 s: 1 Slagbænk 4 s: 1 blaaestribet Høyen(?) med fi..f…(?) 2 mrk: 1 stk: rød Kirsey 2 mrk: 12 Mrk: Ru og Uld 4 mrk: 8 s: 1 Kibe 6 s: 1 bedærvet Skiid (Skind?) Rye 8 skl: Summa i alt 7 rd: 5 mrk: 12 s:
Sam/m/e Mons Larsen Ebne da tilstoed hende at tilhøre, og blev saaleedes som nu anført af dem vurderet efter deres beste Skiønnende, Og udloed Mons Larsen sig, at hand havde forholt sam/m/e for Huuse Aaboeden.
Anne Ols Datter som var da tilstæde anmelte at savne meere som hende skulde tilhøre, og paastoed at Skind Rugen eller Ryen var tilligemed Qvitlerne i bedre stand da hun maatte forlade sam/m/e.
Begge Vidnerne paa bem:te Forklaring og Vurdering aflagde deres Eed efter Loven og blev Dimitteret.
Knud Aaseim derefter end viidere paastoed Mons Larsen Ebne tildømt at betale Bøder for at have trækket Anne Wiigen efter Klæderne og sønderrevet sam/m/e, samt at erstatte hende Omkostninger i alt med 7 Rdr: Saaleedes indloed Sagen til Dom.
Mons Larsen Ebne fremlagde sit skriftl: Jndlæg af dags dato som blev oplæst og lyder saaleedes:
Derefter foreviiste Hr: Foget Korens Opnævnelse til Mons Skaffer og Torbiørn Mortensen af 10 Jul: 1779 til at besigtige Skaden paa de Huuse Anne Teigendalsvigen boede udi.

Mons Ebne derefter paastoed Dom med Processens Omkostningers Erstatning med 3 Rd: om Sagen falder ham imod, agter hand sam/m/e til Laugtinget at appellere, da hand vil holde sig til Knud Aaseim for Omkostninger ved Sagens uddrag.

Begge Parter indloed Sagen til Doms;

Thi blev Sagen til Doms optagen og derudi afsagt følgende

Dom

Anne Ols Datter Enke efter Halvor Erichsen Huusmand paa Pladset Teigendalsvigen, har ladet indkalde Pladsets Ejer Mons Larsen Ebne til Bøder, Skades erstatning \indsættelse i sit Huus/ og Omkostningers betaling for \at/ hand paa ulovlig maade uden lovlig Omgang har kastet hende ud af sine efter lovlig Bygsel Seddel iboende Huuse og bemægtiget sig hendes Ejendom af Meubler og Klæder. Citantinden har derefter fremlagt sin paa Pladset havende, sin afg: Mand meddeelte Bygsel Seddel, og med førte Vidner beviist, saasom med 1ste og 2det Vidne, hvorleedes Mons Larsen Ebne 3 uger før Pintsedag 1779, havde med magt jaget Citantinden fra Huuset imod sin Villie, og nægtet hende sit Tøy, indtil hun havde betalt 20 Rd: i Aaboed for Huusene, samt draget hende efter hendes Klæder saa sam/m/e brast i støkker. hvortil 2det Vidne tillægger en speciel forklaring paa hvad Tøy eller Gods Citantinden ejede i Huuset, som nærmere er specificeret med Eedelig vurdering til 7 Rd: 5 mrk: 12 s: hvorved er beviist, at Mons Larsen Ebne ved Vurderingen har tilstaaet, sam/m/e Tøy Citantinden at tilhøre. Mons Larsen Ebne har nægtet at have forholt hende sit Tøy, dog paastaaer ei at lade det være hende følgagtig førend hand faaer sin Aaboed 20 rd: betalt, og aparte for hun har lagt syg Vinteren 1778 og 1779, da hand 14 dage før Juul

1780: 188

1777 har sagt hende ud fra Pladset, men hun ej vilde gaae derfra uagtet hun havde saaet og høstet Pladset 1778 og 1779. Derefter Mons Larsen Ebne har contra jndstevnet Citantinden til at betale sig Huuse Aaboed 18 rd: 5 mrk: og aparte for 18 ugers tilsyn i hendes Svaghed med viidere, og Omkostninger at erstatte: hvorpaa Contra Citanten har beviist Hoved Citantindens lovlige Udsigelse af Pladset før Juul 1777 at fløtte næste Vaar Far dag, samt til Aaboeden at beviise fremstillet 3de og 4de Vidne som forklarer at have i Novemb: eller Dec: 1778, uden nogen Øvrigheds Opnævnelse, beseet Huusene og taxeret deres Aaboed til 18 rd: 5 mrk:, og atter i Som/m/eren 1779 efter St: Hanstiid, efter Hr: Fogdens Opnævnelse igientaget sam/m/e Taxation, men har ej kundet forklare hver Huuses specielle Aaboed for sig. Den paastevnte tilsyn i hendes Svaghed har Contra Citanten ej kundet beviise. J øvrigt efter giorde Jndsigelser i fremlagde Jndlæg hand indlader Sagen til Doms. Da Citantinden beboede dette Plads i sin afg: Mands Bøxel efter Loven pag: 493 a. 11 og Fr: 29 Apr: 1752 a. 4. og ej er overbeviist Aarsag eller Forseelse til sam/m/es forbrydelse,, ej heller Op- eller Udsigelsen lovlig forfulgt ved lovlig Omgang eller til Udkastelses Dom, siden hun ej godvillig har fløttet, og Mons Larsen Ebne dog har udkastet hende og bemægtiget sig Pladsets brug og beboelse, samt bemægtiget sig hendes g/o/ds, indtil hand fik den paastaaede Aaboed 20 Rd: betalt, da dog de indstevnte 2 Mænd ej har taxeret sam/m/e til meere end 18 rd: 5 mrk:, men hvilken Taxation dog som stridende imod Lovens p: 508, er aldeeles ulovGyldig, af Mons Larsen Ebne iværksat, og desuden ihenseende til den lange tiid efter at den burde været skeet, at den er virkelig foretaget, ligesaa uefterretlig, saa ham ei efter saadan Omgang nogen Aaboed ved denne Dom kand tilkiendes. Og Contra Citanten saaleedes i alt har taget sig selv til Rætte imod Lovens pag: 5 a. 3; Saa efter denne Sags Paastevning, Procedur og Omstændigheder Kiendes og dømmes for Rætt og herved afsiges: At Mons Larsen Ebne strax bør fraviige og røddiggiøre for Hoved Citantinden Halvor Erichsens Enke Anne Ols Datter, bemelte Huus og Plads Teigendalsvigen til brug og beboelse af hende efter hendes afg: Mands Bygsel Seddel, samt levere hendes her i Acten specificerede hende tilhørende Gods,

eller betale det manglendes Værd efter derpaa satte Vurdering, saa og bøde for Klæders Sønderrivelse efter Lovens pag: 930 a. 8 3de Lod Sølv er 9 rd: hvoraf tilfalder Hands Maj:ts Casse efter Lovens p: 163 a. 4 de 2/3 deele 6 rd:, og Hoved Citantinden den 1/3 deel 3 Rd: J øvrigt Hoved Citantinden for Contra Citantens tiltale i denne Sag friefindes. Processens Omkostninger betaler Mons Larsen Ebne til Hoved Citantinden skadesløs med 6 Rd: Alt at efterkommes inden 15 dage efter denne Doms lovlige forkyndelse under Udkastelse samt viidere Adfærd og Executions Tvang efter Loven. Udstæd til Citantinden og til Contra Citanten

Opsat Justitz Sag fra fol: 143a. Fogden contra Johannes Løvigen om Lars Smed.
Hr: Fogden paastoed Dom og Johan-

1780: 188b

nes Olsen Løvigen tildømt at bøde 3de 6 Lod Sølv til Hds: Maj:ts Cassa samt Hellig brøde 9 Mrk:, saa og alle foraarsagede Omkostninger samt Stemplede Papiir, og saaleedes indloed Sagen til Doms og Sagens Omkostninger erstattet med Rættens Gebuhr 1 rd: 2 mrk: 14 s: \bet:/ Actors Salarium 1 Rd: 2 mrk: Stevnings Penge 4 mrk: 8 s: saa og om Acten til forkyndelse forlanges beskreven, da tillige at betale det Stemplede Papiir 1 Rd:, og paastaaes Hellig brøden 3 Lod Sølv forbem:te 1 Rd: 3 mrk:, hendømt til Schonevig Sogns Skoele Cassa efter Forordningen 23 Janv: 1739 a. 32.

Johannes Olsen Løvigen betalte strax alt det paastaaede som af Hr: Fogden ved Fuldmægtig blev modtagen saaviit de publiqve Bøder og Hr: Fogdens tilkommende angaaer, og det øvrige hver sit leveret, hvorefter hand paastoed, ej Dom at maatte overgaae ham, ei heller hand at tilpligtes, noget til Stemplet Papiir at betale, da ingen Dom bliver at afsige, og altsaa ingen at udstæde.

Hr: Fogdens Fuldmægtig, da Paastanden saaleedes var opfyldt og Johannes Olsen Løvigen giørligen rættet for sig, \efter Lovens pag: 60 a. 11/ frafaldt Doms Paastand, men begiærede det passerede som Udskrift til Hr: Fogdens Regnskabs belæg sig beskreven meddeelt som blev bevilget. Udstæd til Fogden NB: Bøder

Opsat Sag fra fol: 142a. Anders Sælsaas og Hans Molnes contra Johannes Løvigen.
Citanterne paastoed Dom.

Johannes Løvigen begiærede Sagen opsat til Høste Tinget 1780, da hand ej endnu har kundet besørge sit nødvendige Forsvar, eller faae de agtende Vidner ført, hvorom hand nyelig er bleven underrettet.

Citanterne protesterede imod Opsættelse.

Rætten kunde ikke nægte den begiærte Opsættelse dog kun for denne gang og til næste Ting med endelig og sidste Erindring, at Johannes Løvigen da enten proseqverer sin Sag, eller maae taale sam/m/e til Doms optagen.

Sagen beroer til Høste Tinget 1780.

Pante Bogen til jnddragelse publiceret

Peder Toftekalvens Skiøde til Knud Pedersen p: ½ Løb Toftekalven No: 8 dat: 28 Dec: 1779.

Knud Pedersen Toftekalvens Obl: til Peder Pedersen Toftekalven paa 99 rd: 1 pr: i forbem:te datr: 16 Juni 1780.

Som Aftenen paatrængte, beroer Tingets Continuation til i morgen.

Anden Dagen den 17 Juni 1780 continuerede dette Ting.

Opsat Sag fra fol: 144a. Johannes Løvigen contra Brynille Niels Dt:
Johannes Olsen Løvigen mødte og anviiste en qvittering paa slet Papiir, hvoraf hand fremlagde Copie paa Stemplet Papiir som med originalen blev confereret, oplæst og lyder saaleedes: Originalen blev paategnet og Citanten tilbageleveret.
Hans Rasmussen Molnæs mødte, og kunde intet svare derom, da hand ej var derved, da qvitteringen enten skal være skreven, eller sam/m/es jndhold accorderet.
Citanten fremstillede de 2de Vidner Poul Ellingsen Millie og {Johannes}

1780: 189

Niels Olsen Løvigen som hand begiærede admitteret til Eedelig at bekræfte sam/m/e qvittering der af dem til vitterlighed er underskreven.
Vidnerne blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende. Bemelte Vidner derpaa aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: At Maj 1779 var de med Johannes Løvigen hos Brøle Niels Datter, da Johannes Løvigen tilspurgte hende om hun ikke havde faaet, hendes betaling af ham for hands halve Part til deres sammenavlede u-ægte barns opdragelse, dertil hun svarede Ja. Johannes Løvigen havde da qvitteringen i hænderne som hand skreev sam/m/e tiid, og er den nu foreviist og da af dem underskreven, men Vidnerne saae ey at hun den underskrev, saae ey heller at hand satte hendes Haand derunder, dog blev den oplæst for Vidnerne, og er den nu i Rætten foreviisende; Men dens Jndhold tilstoed hun som melt: Erindrede ellers at dens Datum ey blev oplæst. Ey heller blev omtalt, enten \eller naar/ hun havde faaet det i Penge eller Vahre eller Pant, ey heller blev Udpantningen omtalt. Dimitt:t
Lensmand Peder Schaalnæs som havde været paa Udpantningen, forklarede: At det udpantede Gods var paa Lensmands gaarden Gielmervig til 14 dage før Juul 1779, da hendes Laugværge Hans Molnes det imodtoeg.
Hans Molnes tilstoed det tilførte, og blev det ham leveret ved Lensmands Drengen og en anden Mand, og er hos ham end nu.
Johannes Løvigen paastoed at hun havde faaet alt accorderede for heele forbiegangne og tilkom/m/ende tiid, betalt for 4 Aar siden, i reede Penge.
Hans Molnæs veed intet derom, men paastoed Dom til Sagens endskab, og Brøle Niels Datters friefindelse.
Johannes Løvigen begiærede Sagen opsat til Høste Tinget 1780.
Sagen beroer til Høste Tinget 1780.

Opsat Sag fra fol: 142b. Anne Wigen contra Mons Ebne.
Anne Wigen mødte og paastoed Dom.
Mons Ebne refererede sig til sit forrige og paastoed Dom.
Sagen blev til Doms optagen, og deri afsagt følgende

Dom

Halvor Erichsen Teigendalsvigens Enke Anne Ols Datter har ladet indkalde Mons Larsen Ebne, for eengang Vinteren 1778 og 1779, at have slaget Citantinden med Riis af en Feye Kost, at liide Dom til Bøders udreedelse og Omkostningers erstatning.
Mons Larsen Ebne nægter det paastevnte.
Af Citantinden er vel ført et Vidne, men intet om det paastevnte er derved oplyst.
Thi Kiendes og dømmes for Rætt og herved afsiges: At Mons Larsen Ebne bør for Citantindens tiltale i denne Sag aldeeles frie at være.

Opsat Sag fra fol: 143b. Helje Tvedt contra Mons Sioe.
Helje Tvedt mødte og fremlagde Rættens Laugdag som er saa lydende:
Mons Sioe mødte og vedtoeg lovlig Varsel og Laugdag.
Helje Tvedt derefter androeg, at Mons Sioe havde forhen en Koe i Leye tilhørende h/an/ds Hustrue da Enke Guro Isachs Datter, som Mons Sioes Hustr: ej var fornøiet med, og begiærede en anden, da Citantens Hustrue en Michaelii for 8 á 9 Aar siden, toeg imoed den første Koe, og førte til Bergen og solgte, hvorimod Mons Sioe først i Nov: fik en anden Koe, frisk og føer, men skikkede bud at var ej fornøjet med Koen paa Leje, saasom Mons Sioe syntes den var tynd eller mager, hvortil Citantindens!! (Citantens) Hustrue sagde: Saa føed den \da/ paa foster for betaling til Koen har baaret Kalv, da J seer, hvad der bliver af den, og fatter den da noget maae det viise sig: Derefter da Koen havde baaret medio febr:, kom Mons Sioe og begiærede saavelsom og h/an/ds Kone at

1780: 189b

Maatte beholde Koen paa Leje, og fattedes /: sagde Mons Sioe :/ Koen nu intet, naar jeg havde noget at give den, samt begiærede at Citantindens!! (Citantens) Hustrue ej vilde tagen den fra dem, derefter en tiid derefter i Vaar bød de Citantens Hustrue 2 mrk: i Leje aarlig, og Ejeren at staae Risico for Koen. Men Citantens Hustrue svarede, at vilde ej tage meere end en Ort, men Mons Sioe skulde svare til den og staae Risicoe, dertil de neml: Mons Sioe og Hustru intet svarede, men de beholdt Koen, uden at bringe den tilbage, og 14 dage eller 3 uger derefter, kom Mons Sioes Hustrue, og sagde til Citantens Hustru: At Koen vilde nu døe, og Cit:s Hustr: maatte sende sine folk at tage Skindet af den, dertil Cit:s Hustr: sagde Nej, og bad Mons Sioes Kone at de vilde tage Skindet af den, som de og giorde, og beholdt, og ej tilbuden Citanten. Siden har Citanten krævet Mons Sioe Koen betalt med 5 Rd:, men ej faaet; derfor paastaaer sig nu sam/m/e tildømt med Omkostninger, da Mons Sioe afvigte Høst tilbød til 2 af Citanten udsendte Mænd at betale Koen 3 uger derefter med 5 rd:, men ej endnu skeet er, og paastaaer Dom.
Mons Jørgensen Sioe mødte og forklarede: At Citantens Hustrue toeg imod Comparentens Villie og uden Advarsel, fra Comparenten den første Leje Koe, dog lovede Ejeren, at Comparenten skulde strax faae ligesaa god Koe igien, og Comparenten sagde: faaer ieg ej saa god Koe igien vil ieg ingen have, og var dette 14 dage før Michaelii, da Comparenten derefter fik den anden Koe først i Nov: Maanet, som hand og Hustrue declarerede, at ej vilde tage imod som den var saa usel, og vilde buddet!! (budet) skulde strax bringe sam/m/e tilbage, men som det var ondt Vejr, og den saae ud som den vilde døe inden kort tiid, bad Citantens bud, at Koen maatte staae hos Mons Sioe til Hosbonderne eller vedkom/m/ende selv havde talt sammen, da den blev staaende, og Citantens Hustr:, begiærede strax ved et bud, at Mons Sioe vilde føde Koen som et Gield bæst for betaling, og paa den maade beholdt de Koen, indtil midt i Januarii, da Koen blev fuldt af utøy, da Comparenten begiærede at Cit:s Hustrue maatte kom/m/e og røgte Koen, som hun og giorde, og smurte den, derefter medio febr: bar Koen Kalv, som Comparenten beholdt, siden Ejeren ej efterspurgte den, og talte vel siden med Citantens Hustru om Koen, og tilbød Ejeren da Koen til Comparenten til Leje, men Comparenten svarede undertiiden eet, undertiiden andet, og kand ej sige vist, enten svarede at vilde beholde den eller ikke, men kand ej vide det siden den nu er saa slet, hvad det kand blive til Vaaren, da de beholdt Koen til i Vaaren, da Koen fik ondt, og Comparentens Hustr: gik til Cit:s Hustr: og sagde at Koen havde ondt, da Cit:s Hustrue bad dem røgte den saa got de kunde, det de og giorde, indtil 8 dage derefter, da den vilde døe af Sygdom som ej veed hvad var, da Comparentens Hustr: sagde til Cit:s Hustr: at de maatte selv lade tage Huden af den, men Cit:s Hustr: bad Comparentens Hustr: at tage Skindet af, og hænge Huden forsigtig op, da Cit: Hustrue ei havde folk hiemme, og hun sagde der var nok borte alligevel:

Comparentens Hustrue loed da Huden tage af, og kaste Kiødet bort, og hænger Huden hos dem, som Ejeren ej har vildet afhænte, uagtet dem derom tilsendtes adskillige bud.
Mons Sioe begiærede Sagen opsat

1780: 190

til Høstetinget 1780.
Sagen beroer til Høste Tinget 1780.

Pante Bogen til jnddragelse
Jver Erichsens Skiøde til Jver Aamundsen paa Glomen No: 44 6 mrk: Smør d: 17 feb: 1780.
Aad Larsens Skiøde til Lars Steensen paa NorEbne No: 85 1 Løb 18 mrk: Smør og halve Saug d: 4 Janv: 1780.

Opsat Justitz Sag fra fol: 144a. Fogden contra Johannes Løvigen for Mille Pouls Datter.
Hr: Fogden fremstillede Stevne Vidner Ole Anders: Schoge og Jon Monsen Wiche som afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre, Rættens forelæggelse for de udeblevne Vidner, og det med Faldsmaals Straf, nemlig Erich Tvedts Kone Guro Ols Dr:, Ole Christensen Tielflaats Kone Siri Ols Datter, og Hans Rasmussen Molnes Hustrue Jngri Ols Datter, hvoraf mødte de 2de nu for Rætten, at have forkyndet.
Johannes Olsen Løvigen mødte for Rætten.
Vidnerne mødte undtagen Ole Christensen Tielflaats Kone hvis Mand melte hende syg og sengeliggende, men forsikrede det hun uden viidere Varsel eller forelæggelse, og under Faldsmaals Straf skal møde til Høstetinget førstk:de, sit Eedelige Vidnesbyrd i Sagen at aflægge.
De øvrige 2de Vidner blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende, og fremstoed som
2de Vidne Guro Ols Datter Erich Tvedts Hustrue som aflagde Eed og forklarede: At omstevnte tiid var Mille Pouls Datter i Vertskab paa Tvedt, da Johannes Olsen Løvig og var der, og sagde da Mille Pouls Datter til Vidnet, at Johannes Løvigen havde slaaet hende, og var hun den tiid drukken, men Vidnet saae ei hverken hand sloeg hende, ej heller om hun var blaae eller blodig, hørte heller ikke Raab af hende. Dimitt:t
fremstoed 3. Vidne Jngri Ols Datter, Hans Molnes Hustrue som aflagde Eed og forklarede: At bem:te tiid var Mille Pouls Datter omvundne Stæd i et Vertskab, og da hun sad i Stuen kom Johannes Løvigen ind, og toeg hende over Skuldrene, og spurgte om hun vilde have Skyds, og i det sam/m/e sloeg hand hende under Øret 2 á 3 gange, og hun hverken svarede eller skreeg, men hand var vreed, og lagde hende paa gulvet, og traadde paa hende \saa hun skreeg/ nemlig hand kastede hende i Gulvet derefter hand løftede hende op af Gulvet, og satte hende i Krogen og stødte hendes Hoved imod Væggen, samt sloeg hende i Ansigtet med sin Næve, saa hun blødede. Dimitteret.
Hr: Fogden begiærede Sagen udsat til Høste Tinget 1780, til at faae ført det endnu manglende Vidne Ole Tielflaats Hustrue.
Sagen beroer til Høstetinget 1780.

Opsat Sag fra fol: 144b. Ole Løvig contra Ole Næss.
Ole Løvig ved sin Stif Fader Johannes Løvig declarerede Sagen forligt og frafalden; thi blev den nu for Rætten ophævet.

Opsat Sag fra fol: 144b.

Reinert Larsen Underhougen anmelte at være tilfredsstillet med Caution af Mons Larsen Ebne; Altsaa frafaldt Sagen. thi blev sam/m/e for Rætten ophævet.

Opsat Sag fra fol: 145a. Lars Mathiassen Ebne contra Mons Larsen.
Mons Larsen begiærede Sagen opsat til Høstetinget 1780.
Knud Axland paa sin Faders vegne fremleverede Original Reversen og paastoed Dom.
Mons Larsen begiærede Sagen opsat.
Citanten paastoed Dom tillige til Omkostningers erstatning 1 Rd: 3 mrk:
Mons Larsen begiærede Opsættelse til hand og Sødskende havde talt med deres Fader.
Citanten paastoed Dom;
thi blev Sagen til Doms optagen, og

1780: 190b

Derudi afsagt følgende

Dom

Lars Mathiassen Ebne som Fader til Mons Larsen Ebne har her til Rætten ladet indkalde sidstmelte at betale sig efter Revers skyldig værende 100 rd: med {Renter og} Omkostninger. Søgemaalet er beviist med i Rætte lagde Revers, hvis Opsigelse og Lovkyndigelse ligeleedes med 2de Vidner er beviist. Jndstevnte har intet afbeviist, men alleene søgt Sagens ophold med Opsættelse uden lovgyldig Grund. Thi bliver udi denne Sag for Rætt kiendt og herved dømt og afsagt: At Mons Larsen Ebne bør til sin Fader Lars Mathiassen indfrie og betale sin udgivne Revers med Capital 100 skriver Et Hundrede Rigsdaler {og Rente fra Paastevningens dato} Dansk Cour: Mynt, samt erstatte denne Sags Omkostninger med En Rigsdaler tree Mark, foruden Dommens udstædelse og forkyndelse. Alt at efterkom/m/es inden 15 dage efter denne Doms lovlige forkyndelse under Adfærd og Executions tvang efter Loven. Udstæd

Pante Bogen til jnddragelse
Hactor Tielmelands Arvingers Skiøde til h/an/ds Enke Guro Mads Dt: paa 1 ½ Løb Smør ½ Hd: i Tielmeland No: 41 d: 13 Nov: 1779.
Thor Aschelsen Øfstebøes Obl: til Lieut: W: Dahl 100 rd: 4 pr:C: Rente 1 pr: i Øfstebøe No: 34 1 Løb ½ Hd:, og efter Aftag ¾ Løb dtr: 16 Juni 1780.
Ole Simonsen Sandvolds Disposition om Sandvold No: 17, hvorledes skal tilfalde hands børn dtr:t 17 Juni 1780.
Abraham Olsen Nedre Ravdals Obl: til Lieutn: Wilhelm Dahl 110 rd: 1 prioritet i Nedre Ravdal No: 56 ½ Løb Smør dtr: 17 Junii 1780.
Niels Yttre Tungesvigs Arvingers Skiøde til Ole Nielsen paa Yttre Tungesvig No: 32 1 Løb 18 mrk: 7/12 Hd: og Strand øde No: 63 9 mrk: S: dtr: 29 Janv: 1780.
Ole Tungesvigs Vilkors Contract d: 17 Juni 1780.

Som ingen viidere indfandt sig med noget at gaae i Rætte, blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

Etne Skibreedes Sommer Ting den 21de Junii 1780 holden paa Fittie Tingstæd i overværelse af Districtets Foget; Skibreedets Lensmand Christen Hansen Frethe, tingsøgende Almue og efterskrevne 8te Eedsvorne Laug Rættes Mænd, navnligen:
1. Jon Hansen Ryg 4. Peder Pedersen Steene 7. Halvor Knudsen Ryg

2. Lars Johansen Grinden 5. Hugne Tiæransen Rame 8. Rasmus Haldorsen Grindem
3. Hans Hallisen Ramsvig 6. Christopher Aslachsen Grindem

Allerunderdanigst og underdanigst publiceret Kongl: allernaadigst samt Collegii og høi Øvrigheds Anordninger og Foranstaltninger, registeret for Waags Skibreede fol: 165, og Schonevigs Skibreede fol: 186b.

Formynder Ting blev holden, og Børne Midlerne befunden i behørig rigtighed efter Ober Formynder Bogen.

Fogden om Undsætnings Kornet ligesom for Waags fol: 170a.

Pante Bogen til jnddragelse
Ole Jversen Schieldals Arvingers Vilkors Contract til Siselle Ols Datter dat: 2 Dec: 1779.
Skiftebrev efter Aanen Larsen Wee 7 Dec: 1779.
….. Ole Jversen Schieldal 2 Dec: 1779.
Siur Alvalsen Støeles Contract til Johannes Siursen om Aaboed af Støele dat: 16 Nov: 1779.

Pante Bogen til Udslettelse
Hans Siursen Grønstads Obl: til Erich Haldorsen Næss paa 150 rd: dat: 16 Nov: 1778 No: 3 f: 141a qvitt:t af Creditor 21 Juni 1780.

1780: 191

Opsat Sag fra fol: 148a. Hr: Capit: Biørn contra Lars Pedersen Sæbøe.
Lars Pedersen Sæbøe mødte og allerydmygst var udbedende af Velbaarne Hr: Capt: von Biørn som var tilstæde for Rætten, at hand Sagen vilde frafalde, da Comparenten underdanigst bad om forladelse for begangne forseelse, og gierne vil giøre ald den Afbigt som af ham kand forlanges, samt betale paagangne Omkostninger.
Velbaarne Hr: Capitain von Biørn declarerede at af Tilbøyelighed til Moderation og Lemfældighed i alle mulige tilfælde, er hand gierne fornøjet at Sagen bliver forliigt, som hand og vil frafalde den, imod at Lars Pedersen Sæbøe her inden Rætten giør Hr: Capitainen vedbørlig Afbigt, samt erlægger alle paagangne Omkostninger.
Lars Pedersen Sæbøe betalte til Hr: Capitainen de paagangne Omkostninger undtagen Stevnings Pengene som hand strax i dag eller morgen vilde betale, samt dernæst bad Hr: Capitainen om forladelse for begangne forseelse, og declarerede de udsagde skam/m/elige Ord at være af ham udsagt imod Hr: Capitainen i ubesindighed, ubetænksomhed og overiilelse, og uden at viide mindste sandsynlig grund eller Reede dertil, da hand ikke veed andet om Hr: Capitainen end alt det som er en honet og brav fornem Officeer og Hr: Capitainen høie Caracteer og C..bede(?) anstændig.
Hr: Capitainen frafaldt Sagen og med den giorde Afbigt var fornøiet.
Sagen blev for Rætten ophævet. Udskr: meddeelt Biørn

Opsat Sag fra fol: 148b. Rasmus Fiøsne contra Svend Fittie.
Rasmus Fiøsne fremstillede Stevne Vidner Jens Nielsen Skaffer og Erich Jacobsen Dønjen til at afhiemle at have med lovlig Continuations Varsel i den/n/e Sag {ladet} indkaldet Svend Fittie at høre Vidner stevnte og ustevnte, samt liide Dom til at betale skyldig værende 20 Rd: mindre 12 s: og erstatte Omkostninger.

Stevne Vidnerne afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Svend Fittie mødte for Rætten.
Rasmus Fiøsne fremstillede som ustevnt Vidne Wilhelm Larsen ung Karl logerer paa Synstabøe i Opdals Annex i Nummedalen gl: 26 Aar, været sidst til Guds bord afvigte Høst i bem:te Opdals Kirke, hvem blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende, hvorpaa hand aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: At for 8te Aar siden, kiøbte Vidnets Fader en Hæst af Svend Fittie som var en borket Gra Hæst under 9 qtr: høj, gl: over 6 Aar, og for den tillige med en anden som var bedre, gav 50 Rdr:, da \Vidnet/ vel syntes, at imellem Vidnets Fader og Svend Fittie blev talt om, at Svend Fittie havde kiøbt den Hæst af Rasmus Fiøsne, men erindrer det ej til visse, mindre veed det eller noget om deres foregaaende Handel. Hæsten veed ej fattedes noget, uden hørte tale at den undertiiden skulde være noget vrang, dog reed selv paa den, men ej mærkede, den at være Ride Stridig, Alligevel var det ej meget hand prøvede Hæsten. Dimitteret.
Svend Fittie som Contra Citant fremstillede det sidste Ræt udeblevne Vidne Torkel Johansen Fiøsne som aflagde Eed, efter forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende, med oprakte fingre efter Loven og forklarede: At for 8 Aar siden var Vidnet som Dagtiener hos Rasmus Fiøsne, da saadan Hæst som oven omvundet er, stoed hos Rasmus Fiøsne ham tilhørende, den Svend Fittie saae paa og reed paa i gaarden, og Giætle drengen reed den til Fittie sam/m/e aften, og Vidnet hørte ingen accordt, Kiøb eller Sal derom, ej heller veed om Hæsten fattedes noget. Dimitteret.
Hoved Citanten Rasmus Fiøsne begiærede Dom efter jndstevningen.
Contra

1780: 191b

Citanten Svend Fittie begiærede Sagen opsat til fleere Vidners førelse til Høstetinget 1780, da hand agtede at faae erhvervet Vidnesbyrd af det i dag førte Vidnes Fader som kiøbte Hæsten, og skiønt Comparenten ej veed hvad hand da fik for Hæsten, siden hand solgte den tilligemed en anden, men den som kiøbte den, veed hvad hand igien fik for den, paa Market, og veed dens Lyde. Comparenten veed ei hvad accordt var endelig sluttet imellem sig og Rasmus Fiøsne om Hæsten, tilstoed ellers de 8 Vædre for 6 rd: 3 mrk:, en Følies Restance 1 Rd:, og en Hud for 2 mrk: 4 s:
Rasmus Fiøsne paastoed sin Fordrings rigtighed, og protesterede imod Sagens opsættelse, da vel umuelig det paaberaabte Vidnesbyrd kand faaes til Høste Tinget, saa det kun paaskydes til Sagens at bringe i u-endelighed.
Svend Fittie tilstoed at have kiøbt Hæsten af Rasmus Fiøsne, men vil overlade Rasmus Fiøsne at beviise hvad Hæsten skulde koste, og paastaaer Opsættelse.
Rætten kunde ikke imod Lovens pag: 126 a. 15 tillade fleere opsættelser end de allereede passerede, da den nu søgende, tydelig viiser alleene sigter til Sagens langvarig giørelse, da det ei kand blive til Orgtiment(?) \ i Dom/m/en / imellem disse Parter, hvad en seenere Kiøbere har solgt Hæsten for; Thi paalægges Svend Fittie nu at fremkom/m/e med hvad hand agter i Sagen at erindre, eller maae taale, at sam/m/e til Doms bliver optagen.
Svend Fittie paastoed friefindelse.
Sagen blev til Doms optagen, og derudi afsagt følgende

Dom

Rasmus Fiøsne har indstevnet Svend Fittie til at betale sig skyldig værende 19 Rd: 5 mrk: 4 s:, samt Omkostninger. Svend Fittie tilstaaer at undtagen de 12 Rd: som skal restere paa en Hæst der var solgt af Rasmus Fiøsne til Contra Citanten for 13 Rd: Contra Citanten tilstaaer Hæstens Kiøb, men vil hverken tilstaae eller fragaae Kiøbe Summen, alleene søger Udflugter

i nogle Mangler af Ride og Kiøre Stædighed som ved Vidner \er/ beviist; Men da disse Mangler ej sees at kand giøre nogen betydelig forskiel i Kiøbe Summen 13 Rd:, ej heller kand sluttes, at Svend Fittie har tabt paa Hæsten, ved at sælge den tilligemed en bedre, under et Kiøb, strax efter for 50 rd: efter et sidste Tægte dag førte Vidnes forklaring; Saa kand Svend Fitties saaleedes brugte jndsigelser, ej ansees for andet end Udflugter, og at hand ej tør beviise(?) Kiøbe Summen, kand med god grund ansees for en tilstaaelse; Thi K: og døm/m/es for Rætt og herved afsiges: At Svend Fittie bør til Hoved Citanten Rasmus Fiøsne betale de paastevnte \derudi tilstaaede, derudi/ og ej modsagde 19 Rd: 5 mrk: 4 s:, samt erstatte \hans(?)/ til denne Processes Omkostninger 2 Rd:, alt at efterkommes inden 15 dage efter denne Doms lovlige forkyndelse under Adfærd og Exec: tvang efter Loven. Udstæd til Citanten

Opsat Sag fra fol: 148a. Tørres Lunde contra Halvor Echreim.
Begge Parter blev paaraabt, men da de ikke mødte eller møde loed, beroer Sagen til Høstetinget 1780.

Opsat Justitz Sag fra fol: 148a. Fogden contra Carl du Wahl.
Hr: Fogden fremleverede i Rætten den sig udlaante Søren Jonsens Klage, og derefter paastoed Dom.
Carl du Wahl mødte og tilstoed Laugdag. Carl du Wahl begiærede Sagen opsat til Vidners førelse af efterskrevne agtende

1780: 192

Vidner Christen Frethe, Svend Fittie, Gunder Tesdal, Hans Lille Dahlen.
Actor protesterede imod Opsættelse.
Rætten tilloed Opsættelse dog at sam/m/e ej accorderer uden til disse Vidners førelse, og at de indstevnes til Høste tinget 1780, i mangel deraf eller af u-nødig Ophold, Sagen til Doms bliver optagen.

Opsat Sag fra fol: 148a. Siur Johansen contra Mikkel Næsset.
Mikkel Næsset begiærede Sagen opsat til Høstetinget 1780, for at indstevne Jordens og Pladsets Hosbonde \Jngemon Rasmussen Ouastad/ til at tilstaae at have faaet Huus afgiften betalt, og det pligtige Dags Arbeide giort, da Citanten og har beviist for Comparenten sig at være Ejer til Pladset, siden Skiøde af ham til Jngemon Rasmuss: er udstæd.
Siur Johansen tilstoed ej at have viist eller bekientgiort Mikkel Næsset, Sig(?) (det?) til Jngemon Rasmussen udgivne Skiøde af 16de Juni 1777, paa Ouestad, hvorved Citanten udtrykkelig har forbeholdet sig indstevntes Plads som hand har i Bøxel og brug: j øvrigt paastoed Dom.
Mikkel Næsset begiærede Sagen opsat efter forrige Paastand.
Sagen beroer til Høstetinget 1780.

Opsat Sag fra fol: 148b. Lars Flokketvedt contra Tørres Biørgen.
Begge Parter blev paaraabt, men da de ikke mødte eller møde loed, beroer Sagen til Høste Tinget 1780.

Opsat Sag fra fol: 149a. Biørn Espevold contra Jngemon Ouestad.
Siden ingen af Parterne efter Paaraab mødte, beroer Sagen til Høstetinget 1780. See dette Ting fol: 194a.

Opsat Sag fra fol: 150a. Hr: Lieut: Weltzen med fleere contra Lars Sæbøe.
Stevne Vidnerne Jens Nielsen Skaffer og Tosten Torgersen loed fremsende ved den første i den sidstes fraværelse Rættens Laugdag som lyder saaleedes: Det eene Stevne Vidne Jens Nielsen Skaffer afhiemlede Laugdagens lovlige forkyndelse; Men da ingen af Parterne, ej heller det andet Stevne Vidne mødte; Saa beroer Sagen for først til Laugdagens lovlige Afhiemling til Høste Tinget 1780.

Opsat Sag fra fol: 150b. Gotschalk Schiold contra Christen og Niels Frethe,
Citanten fremstillede Osmund Erichsen Schieldal og Christopher Aslachsen Grindem som afhiemlede under Lovens Eed at have med lovlig Varsel forkyndet Rættens paa Stemplet 12 skl:s Papiir udstædde Laugdag til i dag at møde for Niels Rasmussen Frethe.
Gotschalch Schiold beklagede at have glemt Rættens Laugdag hiem/m/e, men belovede sam/m/e saasnart muelig i Rætten at insinuere, som naar skeer skal blive her indført, og lyder saaleedes:
Citanten paastoed Dom med Reservation af et end nu agtende herved fremstillende ustevnet Vidnes førelse, navnligen Ørie Wiersen Huusmand under Schiold som efter forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende, aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven, og forklarede: At afvigte Høst 3 uger før Michaelii, gik Frethes Smaler paa Schiolds Bøe ugiædet een dag, og siden Fæe Bæsterne ligeleedes ugiædet, da hverken Frethe eller Schiold havde deres Høe indhøstet, som continuerede saaleedes nogle dage, at Creaturerne der gik, hvor og nogle af Frethes Øger gik ligesaa længe, og uagtet folkene paa Schiold jog dem af, kom de igien. Ligeleedes i Fior Vaar har Frethes Creaturer gaaet paa Schiolds bøe, paa Ager og Eng efter at Agerne var tilsaaet, og Sæden saa meget groet, at den var en á toe tom/m/er lang. Jmellem begge gaarder er hverken Skiftes giærde eller stoer Elv. Dimitt:t
Citanten paastoed Dom efter jndstevningen.
Niels Rasmuss: Frethe mødte ikke eller møde loed.
Christen Frethe refe-

1780: 192b

rerede sig til sit forrige, og er villig efter lovlig Taxation at betale Skaden som imod hands Villie er skeet.
Citanten kunde ei beviise Skaden med Besigtelse, saasom hand ey var hiemme den tiid saadant skulde været iagttaget.
Christen Hansen Frethe indloed Sagen til Doms.
Sagen blev til Doms optagen og derudi afsagt følgende

Dom

Gotschalch Halvorsen Schiold har her til Rætten ladet indkalde Beboerne paa Frethe Lensmand Christen Hansen og Niels Rasmussen, for at de haver ladet deres Creature komme paa Citantens Bøe naar Korn og Høe voxer og i Høstetiiden, at liide Dom til at betale for af deres Creature opædt Høe, og herefter at holde dem derfra, samt Omkostninger at erstatte. Citanten har ved eenstemmige Vidner beviist a: At have herom advaret indstevnte, dertil Christen Frethe svarede: som hand og i Rætten har repeteret, at vilde betale Skaden paa sin Part efter Taxation uden Process. b: At Frethes Creature har adskillige gange gaaet paa Schiolds Bøe, undertiiden med Giæter, undertiiden ugiædet, i Høstens tiid, da ej der var indhøstet, ej heller var indhøstet til Frethe, hvorimellem ikke er Skiftes giærde. Citanten har derfor paastaaet Dom efter Jndstevningen. Lensmand Christen Frethe har {betalt} tilbuden at betale Skaden efter Vurdering og Niels Rasmussen Frethe er ej mødt efter Stevn: og Laugdag. Da Skaden ej efter L: p: 464 a. 13, er lovlig vurderet; Saa kand ikke heller dømmes

paa sam/m/es Erstatning eller det viidere efter sam/m/e Articuls bydende; Men da det forøvede er ulovlig; Saa Kiendes og døm/m/es for Rætt og herved afsiges: At jndstevnte Frethes Beboere hver for sig for allereede Citanten overgangen foraarsagede Skade skal betale til den Nordenfieldske Vej-Casse En Rigsdaler, og herefter holde deres Creature fra Citantens Bøe i ulovlig tiid under Straf efter Loven. Omkostninger betaler Niels Rasmussen Frethe 3 Rd:, til Citanten, som Lensm/an/d Christen Frethe befries for at erlægge noget til, siden hand efter Lovens pag: 60 a. 11. har vildet giørlig være for sig. Det tildømte efterkommes inden 15 dage efter denne Doms lovlige forkyndelse under Executions Tvang og Adfærd efter Loven. Udst: til Gotschalch Schiold

Opsat Sag fra fol: 151a. Baar Dønnebakken contra Peder Larsen Sæbøe.
Citanten fremlagde Rættens Laugdag som er saa lydende:
Peder Larsen Sæbøe mødte og vedtoeg lovlig Stevning og Laugdag, og formodede friefindelse, som noget hand havde hørt for sig af andre, og saaleedes indloed Sagen under Dom, i fald ej Citanten vil modtage forliig som Comparenten tilbyder, og erklære at veed ingen Reede eller grund til de udsagde Paasagn, samt vil betale og nu i Rætten lægger alle paagangne Omkostninger.
Baar Dønnebakken var fornøiet med tilbuden Forlig og giorde Erklæring, samt imodtoeg alle sine anvente Omkostninger, og derefter frafaldt Sagen, som og nu for Rætten blev ophævet.

1780: 193

Opsat Sag fra fol: 151b. Lensmand Frethe contra Gotschalch Schiold.
Lensmand Frethe fremlagde Regn: paa tilgodehavende hos Gotschalch Schiold dat: 21 Juni 1780, i alt 3 Rd: 4 mrk: 2 s: \oplæst/ saa lydende:
Gotschalch Schiold kunde ikke tilstaae alt det opførte, og maatte reservere sig Contra Regning samt skriftl: jndsigelse imod det i denne Regning urigtige.
Lensmand Frethe begiærede Sagen opsat til Høste Tinget 1780 til viidere Sagen at proseqvere.
Sagen beroer til Høste Tinget 1780.

Opsat Sag fra fol: 151b. Niels Frethe contra Christen Frethe.
Niels Frethe loed møde ved Henrich Ottesen Eecheland som fremlagde een sig til at gaae i Rætte i denne Sag meddeelet Stiftets Resolution af dt: 6 Juni sidst, saalydende:
Lensmand Christen Frethe mødte.
Det forrige Tægte dag udeblevne Vidne Niels Johansen tienende paa Frethe, mødte og blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende, samt aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede Ord til Andet som 5te Vidne.
Henrich Eecheland fremstillede Stevne Vidner Osmund Erichsen Schieldal og Christopher Aslachsen Grindem som afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre efter Loven, at have med lovlig Continuations Varsel til dette Ting, tiid og Stæd ladet indkalde Lensmand Christen Hansen Frethe, at høre Vidner stevnte og ustevnte, og beviise hvorleedes hand har faaet den fierde part i Walmoe som hand siger hand har arvet, ellers i mangel deraf, at liide fordi hand har mageskiftet u-hiemlet, at lide Dom og betale Processens Omkostninger efter Paastand.
Lensmand Christen Frethe vedtoeg lovlig Varsel, og begiærede Sagen opsat til Høste tinget 1780 til at gaae Sagen med behørig Forsvar i Møde.
Henrich Eecheland havde intet imod Opsættelsen.
Sagen beroer til Høstetinget 1780.

Nye Sag
Lensmand Christen Hansen Frethe anmelte at have med lovlig mundtlig Varsel ladet indkalde til dette Ting, tiid og stæd, Johannes Erichsen Steene, at høre Vidner ustevnte, samt liide Dom at betale til Citanten 6 Rd:, lovet af jndstevnte i forliig for Paasagn og Beskyldninger, samt erstatte Omkostninger.
Stevne Vidnerne Jens Nielsen Skaffer og Erich Jacobsen Dyngene afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er, og svarede Johannes Steene at have ingen Penge, ei 6 skl: at betale med.
Citanten fremstillede Vidner Søren Larsen Klokker og SelvEier paa Fosse, og Hagen Ellingsen Søreim som blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende.
Johannes Steene blev paaraabt, men mødte ikke eller møde loed.
Begge bemelte Vidner aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: At afvigte Høst et Aar, vare de tilstæde paa Fittie, da Johannes Steene blev forliigt, formedelst at Johannes Steene havde paasagt Lensmanden u-anstændige Ord, \og/ saaleedes forliigt med Lensmand Frethe, at hand indgik at betale til

1780: 193b

Lensmand \Christen/ Frethe 6 Rd:, som skulde blive betalt Som/m/eren efter, hvorpaa de bleve kaldte til Vidne. Dimitteret.
Citanten paastoed Dom efter jndstevningen.
Johannes Erichsen Steene blev paaraabt, men da hand ikke mødte eller møde loed; Saa blev ham given Rættens Laugdag til Høste Tinget 1780, at møde og svare til Sagen; hvilken Laugdag Citanten paalægges at tage beskreven, og lovlig at lade forkynde.
Sagen beroer til Høstetinget 1780.

Pante Bogen til inddragelse
Ole Hansen Flaadens Obl: 40 rd: til Lieut: W: Dahl, 2 pr: i Flaaden d: 21 Juni 1780.

Opsat Sag fra fol: 152a. Hr: Hegelund contra Niels Biørgen.
Hr: Hegelund loed fremsende Rættens Laugdag saa lydende.
Stevne Vidner Hans Christensen Haaim og Osmund Thorsen Echrem afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre sam/m/e lovlig at have forkyndet.
Niels Biørgen blev paaraabt men mødte ikke eller møde loed.
Hr: Hegelund {blev} loed fremsende skriftl: Jndlæg af dags dato saalydende. Sam/m/e blev oplæst.
Siden Niels Biørgen ey er mødt med nogen jndsigelse eller Tilsvar, blev Sagen til Doms optagen, og derudi afsagt følgende

Dom

Velædle og Velærværdige Hr: Hegelund har ladet indkalde Niels Nielsen Biørgen at betale 7 Voger resterende Præste Tiende á 3 mrk: med 3 rd: 3 mrk:, og Smaae Tiende 1 Rd: 12 s: samt Omkostninger at erstatte.
Den indstevnte er ej mødt efter Stevning og Laugdag, med mindste indsigelse; thi K: og d: for Rætt og herved afsiges: At Niels Nielsen Biørgen bør til Citanten Hr: Hegelund betale bemelte u-imodsagde Restance 4 Rd: 3 mrk: 12 s: og erstatte ham denne Processes Omkostninger med 1 Rd: 4 mrk: 10 s: foruden Dom/m/ens udstædelse, og for sam/m/e at lade forkynde. Alt at efterkommes inden 15 dage efter denne Doms lovlige forkyndelse under Adfærd og Executions Tvang efter Loven.

Opsat Sag fra fol: 152b. Ole Udstuen contra Lars Birkenæs.
Citanten fremlagde Rættens Laugdag saalydende.
  Stevne Vidnerne Peder Pedersen Steene, og Peder Biørnsen Wee blev anmelt sam/m/e at have forkyndt; Men hvoraf nu ej mødte uden den første som afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre sam/m/e lovlig at have forkyndt.
  Lars Olsen Bjørkenæs blev paaraabt, men mødte ikke; Og da det eene Stevne Vidne Peder Biørnsen Wee ej mødte; Saa beroer Sagen til Laugdagens afhiemling af det andet Stevne Vidne, {…} Peder Biørnsen Wee, til Høste Tinget 1780.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets continuation til i morgen.

Anden Dagen den 22 Juni 1780, continuerede dette Ting,

og blev da først publiceret:

1780: 194

Bygsel Seddel
  Erich Haldorsen Nedre Næss til Hans Siursen paa Grønstad, før Aftag 1 ½ Løb, efter Aftag 1 Løb dat: 21 Juni 1780. Manuf: H: bet: 8 skl:

Pante Bogen til jnddragelse
  Hans Siursens Skiøde til Erich Haldorsen Nedre Næss paa Anpart i Grønstad før Aftag 1 ½ Løb, efter Aftag 1 Løb No: 14 d: 29 Janv: 1780.
  Ditto Contract om sam/m/es Løsning d: 21 Juni 1780.

Nye Sag
  Niels Jacobsen Huusmand paa Aasen under Wee anmelte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet indkalde til dette Ting, tiid og Stæd Johannes Ovesen Grindem SelvEjer for til sig skyldig værende 2 rd: 1 mrk:, at liide Dom til sam/m/e at betale, og Processens Omkostninger at erstatte.
  Stevne Vidnerne Jens Niels: Skaffer og Erich Jacobsen Dynnie afhiemlede under Lov: Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført.
  Johannes Ovesen Grindem blev paaraabt men mødte ikke.
  Citanten paastoed Dom efter Jndstevningen.
  Siden Johannes Ovesen Grindem ikke mødte eller møde loed; Saa blev ham given Rættens Laugdag til Høstetinget 1780 første dag sam/m/e holdes, at møde og svare til Sagen; hvilken Laugdag Citanten paalægges at tage beskreven, og lovlig at lade forkynde.
  Sagen beroer til Høste Tinget 1780.

Opsat Sag fra fol: {192a.} 149a. Biørn Espevold contra Jngemon Ouestad.
Biørn Espevold anmelte at have med mundtl: lovlig continuations Varsel til dette Ting og Tiid indkaldet Jngemon Rasmussen Ouestad, at høre Vidner stevnte og ustevnte, i denne forhen paastevnte Sag, at liide Dom til at betale Baaden og erstatte Omkostninger.
  Som Vidner indstevnt under Faldsmaals Straf Tiæran Jngemonsen Ouestad og Tosten Torgersen Ouestad, til dette Ting at møde deres Eedelige Vidnesbyrd i Sagen at aflægge.
  Stevne Vidnerne Jens Nielsen Skaffer og Erich Jacobsen Dynnie afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.

Af indstevnte Vidner mødte Tiæran Jngemonsen Ouestad, samt som ustevnt Vidne fremstoed, Osmund Valentinsen Wiiland af Wats Skibreede i Ryefølke, hvilke blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende, og fremstoed som 1ste Vidne Tiæran Jngemonsen Lejlænding paa Ouestad som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: At har hørt det var Høsten 1777 at Jngemon Ouestad havde omstevnte Baad til Leje, og Som/m/eren 1778 ved St: Hans tiid var Vidnet og Tosten Ouestad af Citanten kaldet til Jngemon Ouestad i sit Huus, hvor, da de kom, og Jngemon Ouestad ej var hiem/m/e, Citanten bad jndstevntes Hustru sige ham at hand enten maatte istandsætte Baaden, eller kom/m/e til Citanten og forliige sig med ham derom, det hun lovede at berætte, men kunde ej selv svare noget til. Dimitteret.

Fremstoed 2det Vidne Osmund Valentinsen Wiiland som aflagde Eed og forklarede: At Høsten 1777 da Jngemon Ouestad \havde/ bragt tilbage den omvundne baad, i Wigedals Osen, hvor den hørte til, saae Vidnet Baaden \nogle dage efter, paa Land sat/ da den var sønderslagen, og forknust overalt, alleene nyelig var paalappet saaviit den kunde føre ham, og var det en stoer Væng baad paa 60 tder:, der nu ej var mere værd end 3 rd:, men vel kunde være værd førend Jngemon Ouestad lejede den 50 rdr: Vidnet var afvigte Høst tilkaldet tilligemed Mikkel Jngebretsen Jihle i Wats Skbr: at besigtige Baaden, og fandt den som ovenmelt, dog Jngemon Ouestad ej tilstæde. Vidnet har hørt, at Baaden har faaet Skaden paa Østebøevigen i Wigedals Skibreede, hvor Jngemon Ouestad siger laae med Baaden paa hemReisen (henReisen) til Stavanger, hvilket Stæd er ingen forsvarlig Havn, hvor nogen kommer uden i got Vejr, høieste Som/m/ertiid, og denne Reise var i Høsten

1780: 194b

i ondt Veyr, og kiender Vidnet Havnen, som og veed, at den tiid kunde let været taget en tet ved liggende Havn Næverevigen som er en sikker Havn ½ f:s Vej derfra. Dimitteret.

Fremstoed 3de Vidne Mikkel Jngebretsen SelvEjer paa Jhle i Wats Skbr: i Ryefølke som blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende, hvorefter aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven, og forklarede: At kiender Baaden som kand være paa 60 tdr: stor, saae den kort før Jngemon Ouestad fik den til Leje, at være i god stand, af Værdie 50 rd:, saae den siden, kort for Nov: Maanet da Jngemon Ouestad var paa Rejsen med den, og Jngemon Ouestad en Onsdag \eller Torsdag/ ….mod(?) dag Kl: 3 eller 4 tog Havn med Baaden ladet med Hæster som Jngemon Ouestad selv siden sagde var 18 stk:, i Østebøevigen for contrair Vind, dog ingen stormende Vejr den dag, og er Østebøevigen ingen Havn der Aarets tiid, men formedelst Vejret \og Dagens(?) timer/ kunde gierne været taget Havn paa sikker almindelig Havn stæd Næverevigen ½ f: Vej derfra under Vinden. J Østebøevigen laae hand til Søndag morgen, og var i de dage ondt Vejr \og Modvind til Stavanger/ værre end Onsdagen \eller Torsdagen/ og tiltoeg værre og værre, saa et andet fartøj som kom der, gik derfra Torsdag \eller Fredag/ om rætt mindes til Næverevigen, og blev i behold. Søndags Morgen var Vidnet og fleere med at hielpe denne omvundne baad /: som andre havde hiulpet af Land :/ {……} ud af Østebøevigen, og da Vidnet kom dertil den ende, sagde Jngemon Ouestad og medhafte folk, at Vejret havde slaget Baaden paa Land, og slapt(?) Roeret fra, som blev hiulpet paa, og paasat Baaden, og var da Baaden sønderslagen, saa den neppe kunde kom/m/e hiem, og maatte Jngemon Ouestad frastaae sin Markets Reise til Stavanger \med baaden/, og \ladet den/ slæbe hiem {.....} til Wigedals Osen, ved hielp af inderlig Øsen, samt torde ej lade Baaden med Hæstene eller andet og maatte dertil leje anden Baad. Denne Baad gav Vidnet da ej agt paa den tiid hvad den var værd som beskadiget, men var med næst forrige Vidne afvigte Høst at besigtige den, og fandt den da som forrige Vidne har forklaret. Havde Baaden strax bleven repareret, havde Skaden dog ej kunde blevet taxeret saa total. Dimitteret.

Fremstoed 4de Vidne som ustevnt Aamund Andersen Huusmand under Haagenvigen i Ryefølke, som blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende, samt aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: At kiender Baaden som er stoer, og vel muelig paa 60 tdr:, saae da Jngemon Ouestad \omvundne tiid/ laddede Baaden for Landet hvor Vidnet boer, med Hæste, fuld lad, og sejlede af med den, paa Stavanger Vejen, da den var i god stand, og Vejret farendes og got Vejr men Modvind, dog meest stille. Nogle dage derefter saae Vidnet Baaden blev ført tom tilbage af andre folk, og lagt i Wigedals Osen, og atter nogle dage derefter, bad Citanten Vidnet, at reparere noget paa den, og da Vidnet da kom dertil, var den sat paa Land, og sønderknust som forrige Vidne har forklaret, saa den havde taget Skade for 10 Rd:, under hvilken Summa den og kunde sættes i den stand igjen

1780: 195

den før var. Vidnet reparerede den da, kun noget det allernødvendigste, som kostede ½ Rdr:, hvorefter den blev ført til Skudesnæs Fisket, Vinteren efter men kunde ej bruges, som læk. Vidnet er bekiendt om de omvundne Havne og Vinden den bem:te tiid, og derom forklarede ligesom 3de Vidne. Da Vidnet kom til at reparere den, saae ej noget derpaa var lappet eller vedgiort. Dimitteret.

Da Contra Parten Jngemon Ouestad ikke mødte, eller møde loed, ej heller Vidnet Tosten Torgersen Ouestad; Saa blev den første givet Rættens Laugdag til Høste Tinget 1780 at møde og svare til Sagen, og Vidnet Tosten Torgersen Ouestad forelagt under Faldsmaals Straf at møde sam/m/e tiid sit Eedelige Vidnes byrd i Sagen at aflægge; hvilken forelæggelse og Laugdag Citanten paalægges at tage beskreven og lovlig at lade forkynde.

Sagen til den tiid beroer.

Nye Sag

Ole Halvorsen Udstoen anmelte at have paa sin Hustru Siri Samuels Datters vegne ladet indkalde med lovlig mundtl: Varsel Siur Halvorsen Haaim, for til hende skyldig værende 6 Aars Løn, Dom at liide sam/m/e at betale, og Omkostninger at erstatte.

Stevne Vidnerne Henrich Ottesen Echeland og Christopher Aslachsen Grindem afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.

Siur Halvorsen Haaim blev paaraabt 3 gange; Men da hand ikke mødte eller møde loed; Saa blev ham given Rættens Laugdag til Høste Tinget 1780 første dag sam/m/e holdes, at møde og svare til Sagen; hvilken Laugdag Citanten paalægges at tage beskreven, og lovlig at lade forkynde.

Sagen til den tiid beroer.

Nye Sag

Corporal Knud Løvigen anmelte at have med lovlig mundtlig Kald og Varsel ladet indkalde Tørres Nielsen Biørgen for skyldig værende 8 rd: for en afkiøbt Baad, at liide Dom, sam/m/e at betale, og Omkostninger at erstatte.

Stevne Vidnerne Jens Nielsen Skaffer og Erich Jacobsen Dynnie afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er, og svarede jndstevnte, at naar h/an/d fik med Baaden hvad den tilhørte, skal Citanten faae sine Penge.

Tørres Biørge blev 3 gange paaraabt; Men da hand ikke mødte eller møde loed; Saa blev ham given Rættens Laugdag til Høste Tinget 1780 første dag sam/m/e holtes, at møde og svare til Sagen; hvilken Laugdag Citanten paalægges at tage beskreven, og lovlig at lade forkynde.

Sagen til den tiid beroer.

Pante Bogen til Udslettelse
  Ole Jversen Schieldals Obl: 17 Nov: 1778 til Hans Frethe 180 rd: No: 3 f: 144a. qvitteret 22 Juni 1780.

Pante Bogen til jnddragelse
  Siur Alvalsens Obl: til Lieut: W: Dahl 100 rd: 4 p:C: Rente 1 pr: i No: 10 Støele, før Aftag 1 ½ Løb dat: 16 Nov: 1779.
  Lars Evensen Udstuens Obl: til Torbiørn Larsen Lande 150 rd: 1 pr: i Udstuen No: 65 2 pd: Smør og specif: Løsøhre dat: 22 Juni 1780.

Opsat Sag fra fol: 152a. Christen Frethe contra Niels Frethe.
Citanten fremlagde Rættens seeneste Laugdag og Forelæggelse som er saa lydende:
  Henrich Eecheland fremlagde Amtets Bevilling til at gaae i Rætte for jndstevnte, og er saalydende: /: see Sagen om Walmoe

1780: 195b

fol: 193a. :/ hvorefter hand paa indstevntes Vegne vedtoeg lovlig Varsel.
  Vidnet Ole Thorsen Giære mødte og blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende. Henrich Eecheland protesterede imod Vidnet som har til ægte Lensmand Christen Frethes Datter. Rætten tilloed Vidnet at afhøres, under forbeholdenhed ved endelig Dom; hvorviit hand kand ansees; thi aflagde hand Eed med oprakte fingre efter Loven, og forklarede: At var tilstæde ved omstevnte forliig, ommelte tiid, da Lensmand Christen Frethe og Niels Rasmussen Frethe, blev forliigt om en Sag, i anleedning af, at Christen Frethe havde stevnet Niels Frethe for beskyldninger, hvilket forliig var saaleedes: At Christen Frethe skulde frafalde Sagen, derimod Niels Frethe skulde betale til Christen Frethe 20 Rdr: for Beskyldnings Sagen, uden andre Conditioner derved, saaviit Vidnet kand erindre. Med begge Parters minde dimitteret.
  Det forrige afhørte 2det Vidne Svend Erichsen Fittie fremstoed og under forhen aflagde Eed forklarede; At h/an/d omstevnte tiid hørte begge Parter tale sam/m/en om forliig ang:de Beskyldninger /: og hørte ey andet omtale :/ det Vidnet raade de til, men veed ey paa hvilke Conditioner blev sluttet. Dimitt:t
  Citanten begiærede Sagen opsat til Høste Tinget 1780 til fleere Vidners førelse af Rasmus Øfre Næss, og andre som ey nu kand viides.
  Sagen beroer til Høste Tinget 1780.

Leyermaals Sag
Hr: Fogden havde ladet indkalde til dette Ting, Tiid og Stæd Siri Jngemons Datter ugift Qvinde Menniske for begangen Leyermaal paa Gaarden Engelsgiærd, Halsnøe Closter Gods, med gevorben Soldat Jver Aslachsen Rygenæs {…} guarnisonerende i Friderichshald, at liide Dom til Bøders udreedelse med viidere.
  Paa indstevntes vegne mødte {…..} Johannes Siggesen Waagen og Lars Larsen Ousnes som vedtoeg lovlig Varsel, og beklagede hendes yderlige Fattigdom og Nøgenhed, samt Forældres uformuenhed, saa hun slet intet ejede til Bøderne.
  Laug Rættet og Almuen erklærede paa tilspørsel, at være bekiendt hendes store Fattigdom og aldeeles uformuenhed til noget i Bøder at erlægge.
  Comparenterne Johannes Waagen og Lars Larsen Ousnes erklærede at vilde betale for hende 4 Rdr: skriver Fiire Rigsdaler til Høste Tinget 1780, hvorfor de vil indestaae som Selvskyldnere, een for begge, naar Bøderne dertil maatte(?) aftinges.

Hr: Fogden var nødsaget at indgaae den begiærte Aftingning, og begiærede det passerede som Udskrift sig beskreven meddeelt som blev bevilget. Udstæd til Fogden

Nye Sag
Halvor Erichsen Gundegiær anmelte at have med lovlig Mundtl: Varsel ladet til dette Ting og tiid indkalde Lensmand Christen Hansen Frethe, i anleedning af at Citanten, har indgivet en Klage over Lensmanden til Districtets Foget, hvorpaa Lensmanden har erklæret, og under Erklæring sat Haldor Sande og Erich Qvamens Navne, dem uvitterligt, samt for at

1780: 196

have taget 8 skl: i Skriver Penge da hand udpantede, som i Erklæringen benægtes, derom at høre Vidner, liide Dom og erstatte Omkostninger.
For Processens skyld er indstevnt Haldor Sande og Erich Qvamen.
Som Vidner indstevnt under Faldsmaals Straf, Baar Schieldal, Gotschalk Schiold, Halle Ouestad og Tiæran Ouestad, deres Eedelige Vidnesbyrd at aflægge.
Stevne Vidnerne Henrich Ottesen Eecheland og Christopher Aslachsen Grindem afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Alle indstevnte blev paaraabt, hvoraf mødte Lensmand Christen Frethe, og af Vidnerne Gotschalch Schiold og Tiæran Ouestad, hvilke sidste blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende.
Citanten foreviiste omstevnte sin Klage af 27de Marti 1779 med paategnet Christen Hansen Frethes Erklæring som hand begiærede paategnet, og sig tilbageleveret til at omskrive til næste Rætt paa Stemplet Papiir; hvilket alt efter begiær og skeede, og hvorhos sam/m/e for Rætten blev oplæst.
De mødte Vidner blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende. Og fremstoed som
1ste Vidne Gotschalch Halvorsen Schiold som aflagde Eed og forklarede: At Aaret 1777 efter Høste Tinget i Nov: Maanet var Vidnet paa Gundegiær da Lensmanden med Haldor Sande og Erich Qvamen kom for at udpante et Formynderskab, det de først fuldførte, derfor de udpantede sig til betaling 3 eller 4 mrk:, erindrer ei hvilket, derpaa Lensmanden sagde: jeg skal have 8 skl: til, da ieg ej er pligtig at skrive for intet, og saae Vidnet ej at Lensmanden skreev andet end sin Forretning. Derefter sam/m/e dag bem:te Lensmand og Mænd giorde Udpantning for resterende i Kongl: Skatter, og derfor udpantede sig til betaling et Faar Creatur, veed ey om det var Væder eller Souv, men af Værdie 5 mrk:, dog veed hverken, hvad hand egentlig i Penge fordrede for sin Forretning, eller hvad dette blev vurderet for. Det udpantede forblev paa Gundegiær og blev ej bortført den gang. Dimitteret.
Fremstoed 2det Vidne Tiæran Jngemonsen Ouestad og Halle Hallesen Ouestad som 3de Vidne, der begge aflagde Eed og forklarede: At de efter Halvor Gundegiærs begiæring 8 dage før afvigte Michaelii havde fulgt med ham til Haldor Torbiørnsen Sande og Erich Halvorsen Qvamen, og tilspurgte hand da disse 2 sidstmelte, om de havde sat deres Hænder under Erklæringen imellem ham og Lensmanden, dertil de begge hver for sig, sagde Ney. Dimitteret.
Lensmanden foreviiste sin Forretning over Formynderskabets udpantning, hvilket Formynderskab var 13 rd: 3 mrk:, og er ej udpantet meere end i alt 14 Rd: 8 s: altsaa kun for sig og Mænd 3 mrk: 8 s:, hvilken Forretning er under de medhafte Mænds Hænder, og er Vejen fra Frethe til Gundegiær 1 ½ Miil, og fra Sande til Gundegiær 1 Miil ½ f: og fra Qvamen 1 Miil til Gundegiær.
Halvor Gundegiær tilstoed det tilførte ang:de denne Forretning.

Lensmanden anmelte at Forretningen over Udpantningen for Kongl: Skatter har hand leveret til Hr: Fogden, hvilken skal viise hand ej har beregnet meere end i Erklæringen er anført og hvorfor hand ej har faaet betaling, ikke heller taget Pantet,

1780: 196b

og naar derfor bliver betalt for denne Forretning 3 mrk:, har Lensmanden ingen viidere Prætension paa Pantet, uagtet hvad enten samme er vurderet for meere eller mindre, som ej er Halvor Gundegiær til skade, da det udpantede aldrig er ham frataget. Angaaende Udpantning for Skoele Løn refererer sig til sin Erklæring.

Da Vidnet Baar Schieldal ikke mødte, saa blev hand forelagt under Faldsmaals Straf at møde her inden Rætten Høste Tinget 1780 første dag sam/m/e holdes, sit Eedelige Vidnesbyrd i Sagen at aflægge, hvilke forelæggelse Citanten paalægges at tage beskreven, og lovlig at lade forkynde.

Sagen beroer til Høste Tinget 1780.

Pante Bogen til inddragelse

Siur Alvalsen Støeles Obl: til h/an/ds Moder Alval Hamres Enke 129 Rd: 2 pr: i Støele No: 10 før Aftag 1 ½ Løb, efter Aftag 2 pd: 17 mrk: S: ½ td: Korn dat: 16 Nov: 1779.

Skiftebrev efter Halvor Knudsen Rygs Hustru 5 April 1780.

Agerbrugs Forbedring

\Bonden/ Svend Erichsen Fittie SelvEier boende paa Fittie i Etne Skibreede i Sundhorlehns Sorenskriverie, anmelte at have indgiærdet af sin Udmark, deels med Riisgiærde, deels med Steengiærde, 2 støkker Mark, og sam/m/e noget røddet, deels Steen og deels Rødder opbrudt, saa der nu kand freedes og slaaes Høe, omtrent 30 Læs hver støkke, i alt 60 Læs, Aarlig, hvor forhen intet er avlet, og været saa u-røddet, at ej var slaaendes til Høe, førend afvigte Aar, hand paa denne Rødning begyndte.

Rætten loed dette eftersee af de 4re Eedsvorne Laug Rættes Mænd {…..} Jone Hansen Ryg, Tosten Pedersen Ouswiig, Halvor Knudsen Ryg og Johannes Siursen Støele, som efter nøjeste Eftersyn forklarede: At denne forbedring er skeet i Fior og i Aar, og er saaleedes giort i alt som Svend Erichsen har anmeldet, samt Udmarken paa \disse 2de/ {dette} stæd\er/ forhen været saa ubeqvæm som oven er melt, men nu forbedret med Rødning og Jndgiærdning, saa de skiønner at 60 Læs Høe omtrent Aarlig kand avles paa disse 2de jndlukker.

Svend Erichsen Fittie begiærede herom Rættens Attest til afbetiening paa sine Stæder, i Haab om Præmies Erholdelse for denne sin Gaards forbedring, hvilken Attest blev bevilget.

Pante Bogen til jnddragelse

Thor Larsen Østreims Vilkors brev til Moder Helga Thors Datter d: 22 Juni 1780.

Ole Jversens Arvingers Skiøde til Baar Jngebretsen, paa Schieldal No: 15 ½ td: Korn, 1 Løb Smør dat: 29 Janv: 1780.

Halvor Knudsen Rygs Arv: Sk: til Knud Halvorsen paa 1 ½ Løb i Ryg No: 43 d: 7 April 1780.

Som ingen viidere indfandt sig med noget at gaae i Rætte, blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

1780: 197

Fieldberg Skibreedes Sommer Ting den 23 Junii 1780 holden paa Fittie Tingstæd i overværelse af Districtets Foget, Skibreedets Lensmand Tollev Steensen Killesvig, tingsøgende Almue, og efterskrevne 8te Eedsvorne Laug Rættes Mænd navnligen
1. Jan (Jon) Halvorsen Ryg 4. Peder Pedersen Steene 7. Halvor Knudsen Ryg
2. Lars Johansen Grindem 5. Hugne Tiæransen Rame 8. Rasmus Haldorsen Grindem
3. Hans Hallisen Ramsvig 6. Christopher Aslachsen Grindem

Allerunderdanigst og underdanigst publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger samt Collegii og Stiftets høie ordres og Foranstaltninger, registeret for Waags Skibreede fol: 165, og Schonevigs Skibreede fol: 186b.

Formynder Ting blev holden, og Børne Midlerne befunden i behørig rigtighed efter Formynder Bogen.

Fogden om Undsætnings Kornet ligesom for Waags fol: 170a.

Pante Bogen til Udslettelse
Tollev Olsen Svallands Obl: til Mons Larsen Ebne 99 rdr: 19 Juni 1772 No: 2 p: 533 qvitteret af Creditor 23 Junii 1780.
Iver Jversen Jndbioes Obl: til Salomon Aarschoug 92 rdr: 28 Junii 1772 No: 2 p: 533 qvitteret 21 Junii 1780.
Anders Jørgensen Kickes Obl: til Niels Olsen Onerim 98 rd: 21 Nov: 1776 No: 3 fol: 39 qvitteret af Creditor 19 Nov: 1779.

Pante Bogen til jnddragelse
Skifte brev efter Reinert Larsen Underhougens Hustru Brithe Niels Dtr: 10 April 1780.

Nye Sag
Velbaarne Hr: Capitain von Biørn anmelte at være nødsaget mundtlig med lovlig Varsel at lade indkalde Bønderne Thor Jacobsen Kaathe og Peder Pedersen Wache, at møde ..ig(?) eller Fuldmægtig inden Rætten paa dette Skibreedes Som/m/er Ting dette Stæd og denne tiid, for der begge lovligen at gotgiøre deres usandfærdige og ærerørige Klage som de under 12 Sept: 1779 har over Citanten til det høie Stift indgivet, og i sær at gotgiøre og lovlig beviise de Ord derudi til slutning ere anførte, nemlig: .. Vi vil denne gang ey vøre ved denne Mands øvrige Omgang mod os og øvrige Almue i adskillige maader: hvilke Ord de tydelig og efter de Qvæstioner dem bliver forelagde skal besvare, og begge for een og een for begge lovligen beviise, og i vidrig fald derfor bliver anseede, som Løgnere, og Mænd der ej bør staae til Troende, og straffede efter Lovens Bydende, samt i eet og alt erstatte Citanten alle de Omkostninger som ham ved denne Process foraarsages.
Stevne Vidnerne Lensmand Tollev Steensen Killesvig og Ole Halvorsen Øster Eide Skaffer afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
De indstevnte bleve paaraabte og begge mødte.
Hr: Capitainen foreviiste en Copie Klage af 12 Sept: 1779 som er undertegnet Thor Jacobsen Kaathe og Peder Pedersen Wache, som blev paategnet, og efter begiæring for de indstevnte oplæst og Hr: Capitainen tilbageleveret, hvoraf hand lovede under Sagens fremme at fremlægge Gienpart paa sit Stemplet Papiir \og er sam/m/e saalydende/
Hr: Capitaine v: Biørn tilspurgte begge indstevnte efter at Copie Klagen var oplæst, om de kiendte sig ved den ligelydende efter Originalen at være? Peder Pedersen Wache svarede: Ja

hand vedkiendte sig den at være rigtig ordlydende med indgivne original Klage hvorunder var baade Peder Waches og Thor Kaathes Hænder og Sig-

1780: 197b

neter, Peder Waches Navn af ham selv underskreven, og Thor Kaathes Navn blev undersat af hands egen Søn som og satte sin Faders Signet derunder;

Men Peder Wache beeder underdanigst Hr: Capitainen omforladelse, og at Sagen maae forliiges. Peder Wache anmelte viidere, at ingen af dem havde selv skrevet Klagen som de ikke ere skrivemægtige.

Thor Jacobsen Kaathe svarede: At kiende sig ved Copie Klagen at være ordlydende med Originalen, eller rættere Concepten, undtagen de 2 Ord: øvrige Almue som ikke stoed i Concepten, eller var Comparentens Villie, der skulde staae, ej heller skulde staae noget af den heele Clausul: Vi vil ej denne gang vøre ved hvorleedes denne Mands Omgang er mod os og øvrige Almue i adskillige maader, da Comparenten ej kunde klage for andre end for sig selv: Comparenten har ei seet Klagen efter at den var skrevet, men tilstaaer at have leveret sin Søn sit Signet at sætte derunder hos Peder Wache, og sætte Comparentens …(?) Navn derunder, og har Comparenten ei selv skrevet Klagen.

Hr: Capt: begiærede begge Comparenterne tilspurgt, om hand med dem har haft nogen Dispute nogen tiid enten før eller siden? Rs: Ney aldeeles ikke. Viidere tilspurgt Thor Kaathe, om hvad der kunde bevæge ham til paa Peder Waches Andragende, alleene, at forfatte og underskrive saadan Klage, af hvad Passage hand ey selv havde seet noget eller været overværende ved? Rs: Har dertil ingen Aarsag eller veed nogen Raisom, men har alleene giort det efter Peder Waches fortælling, da hand ej har seet noget af det passerede, eller været med Peder Wache hos Hr: Capitainen.

Thor Kaathe beeder Hr: Capitainen om forladelse og at Sagen maae blive forliigt.

Hr: Capitainen vil kun have de indstevnte paalagt at beviise hvad de haver klaget.

Comparenterne de indstevnte erklærede, at de intet kand \be/viise, med tillæg af Peder Wache, at der intet er at beviise, men begge beeder om forladelse og forliig, og for at erholde sam/m/e vil beede Rætten at Sagen maae beroe til i morgen tiilig, da de Kl: 8 igien vilde møde for Rætten.

Hr: Capt: vedtog at Sagen beroer til i morgen tiilig da hand igien vil indfinde sig for Rætten.

Sagen til i morgen beroer. see fol: 200b

Nye Sag

Christian Althan anmelte at have til dette Ting og tiid ladet indkalde med mundtl: Varsel Torkel Nielsen Dregenes for skyldig værende 5 Rd: 1 mrk: 8 s: at lide Dom til sam/m/e, med Omkostninger at betale.

Torkel Dregenes mødte og tilstoed baade Varselet og Søgemaalet.

Christian Althan paastoed Dom med Omkostningers erstatning 1 rd: 4 s:

Torkel Dregenes indloed Sagen til Doms.

Thi blev udi Sagen afsagt følgende

Dom

Christian Althan har indstevnt Torkel Nielsen Dregenes at lide Dom til at betale skyldig værende 5 rd: 1 mrk: 8 s:, med Omkostninger, de sidste efter nærmere Paastand 1 Rd: 4 s: Torkel Dregenes har intet haft imod Søgemaalet, men samme i alt tilstaaet. Thi K: og d: for Rætt og herved afsiges: At Torkel Nielsen Dregenes bør til Citanten

1780: 198

Christian Althan betale de paastevnte og tilstaaede 5 rd: 1 mrk: 8 s: samt erstatte ham denne Sags Omkostninger med 1 Rd: 4 s: foruden Dommens udstædelse, og til den at lade forkynde. Alt at efterkommes inden 15 dage efter denne Doms lovlige forkyndelse under Adfærd og Executions Tvang efter Loven.

Pante Bogen til inddragelse
Hans Andersen Kickes Obl: til Ole Jacobsen Onerim paa 110 rd: 1 pr: i Kicke No: 63 af Ldskd: 1 Løb, 1 Hd:, 1 G:sk: dat: 23 Juni 1780.

Opsat Sag fra fol: 155a. Reinert Underhougen contra Halvor Heggen.
Citanten \vilde/ fremlag{de}t Rættens forelæggelse {saa lydende} men har forglemt sam/m/e hiemme, og derfor lovede den ved næste Rætt at fremlægge, men over alt har Citanten ei ladet den Vidnesfast forkynde, da Vidnet Lars Birkenes havde lovet at møde godvillig; Men er endnu ej indfunden sig: Og da Citanten formedelst overgangne sørgelige Omstændigheder, er hindret fra at iagttage sin Sags Tarv til dette Ting; Saa begiærede hand Sagen udsat til Høste Tinget 1780.
Halvor Evensen Heggen mødte, og declarerede, at vilde gierne giøre sin Anpart Giærde efter Contracten, men har været det forbuden af een af Hegge Mænd, med Trudsel at om Comparenten giærder, vil den ustevnte Mand paa Heggen slaae Giærdet need: Og da Reinert Underhougen nu har opsat Giærde baade for egen, og Grandernes Anpart; Saa vil Comparenten gierne betale sin Anpart deraf; Altsaa da h/an/d giørlig vil strax rætte for sig, paastaaer at blive frie for viidere Process, Dom og Lovmaal; til den ende begiærede at Reinert Underhougen strax vil sige, hvad bekostningen paa Comparentens Part kand blive, da h/an/d sam/m/e om det er rimelig strax vil betale.
Reinert Underhougen forlangede for Halvor Heggens Part baade Giærdets istandsættelse og Sagens Omkostninger i alt 2 Rd: 3 mrk:
Halvor Heggen vil gierne betale de fordrede 2 rd: 3 mrk:, og lovede sam/m/e at betale til Michaelii, og til Reinert Underhougen.
Reinert Underhougen var saaleedes i saaviit fornøiet, og vil betroe Halvor Heggen betalingen til den belovede tiid; Altsaa ej paastaae Dom i denne Sag paa viidere end Contractens Confirmation og Regress for Processens øvrige Omkostninger hos andre Paagiældende, som Citanten tager sig i kraftigste maade reserveret efter nærmere Continuations Varsel.
Halvor Heggen er i alt fornøiet med Contracten og gierne indgaaer at den ved Dom vorder confirmeret, og dertil indloed Sagen til Doms, men paastaaer sig for viidere Omkostninger befriet.
Sagen efter Citantens begiæring beroer til Høste Tinget 1780.

Opsat Sag fra fol: 155a. Mons Ebne contra Lars Ixdahl.
Citanten declarerede Sagen forliigt og frafalden; Thi blev den nu for Rætten ophævet.

Opsat Sag fra fol: 155b. Reinert Underhougen contra Tørres Ryen.
Citanten fremstillede det forrige Tægte dag afhørte Vidne Tørres Christensen som fremlagde Attest fra Sogne Præsten Hr: Baade i Wigedal af 9 Marti 1780 om hands Alder, som viiser at hand er døbt 23 Nov: 1764, og er saa lydende: Viidere fremlagde Attest fra Velædle, Velærværdige og høilærde Hr: Provst Kahrs om h/an/ds Altergang sidste gang den 6te Søndag efter Paaske faste, hvilken attest er saalydende: Og da Vidnet ej efter disse attester var 15 Aar fuldt da hand aflagde sit Vidnesbyrd; Saa blev nu

Eedens forklaring ham atter af Lovbogen forelæst, og hands aflagde Vidnesbyrd for ham af Protocollen oplæst, det hand nu atter med Eed og oprakte fingre efter Loven bekræftede.
Tørres Erichsen Ryen begiærede Vidnet tilspurgt: Om Vidnet saae hvem først begyndte!
Rs: Reinert Underhougen holdt et Øxe Skaft for det Øg som Tørres Ryen kiørte med, som at dette ikke skulde gaae frem den Vej, men kiøre en anden Vej paa Tørres Ryens Madmoders egen Grund, og sagde Reinert Underhougen at har hand Dom paa Marken og Hugsten; Saa har hand og Dom paa hvor hand skal kiøre: Viidere veed Vidnet ej, hvem begyndte, eller først lagde Haand paa den anden, viidere end allereede har forklaret.
Tørres Erichsen Ryen protesterede imod dette Vidne som er en Datter Søn af Reinert Underhougens nu afdøde Hustrue, af hendes første Ægteskab, og begiærede Sagen udsat til Høste Tinget 1780 til Contra Vidnesbyrd at erhverve af Comparentens Broder Erich Erichsen Ryen.
Reinert Underhougen protesterede imod en saa nær beslægtet Persohns Vidnesbyrd, og paastoed Dom efter Jndstevningen med Omkostningers erstatning skadesløs: Saaleedes nu indloed Sagen til Doms.
Rætten bevilgede Tørres Ryen den begiærte Opsættelse til Høste Tinget 1780.

Opsat Sag fra fol: 156a. Aschel Øfrebøe contra Steffen Huustvedt.
Det sidst udeblevne Stevne Vidne Jon Larsen Myren mødte og afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre, til afvigte Høste Ting saaleedes lovlig at have stevnet Steffen Huustvedt som da tilført er, og nu af Protocollen oplæst.
Steffen Huustvedt blev paaraabt; Men da hand ikke mødte efter 3 ganges Udraab, eller møde loed; Saa blev ham given Rættens Laugdag til Høste Tinget 1780 første dag samme holdes at møde og svare til Sagen, hvilken Laugdag Citanten paalægges at tage beskreven og lovlig at lade forkynde.
Sagen beroer til Høste Tinget 1780.

Opsat Sag fra fol: 156a. Ingebreth Svendsen Arnevigen contra Ingebreth Johansen Arnevigen.
Begge Parter fremstoed og declarerede Sagen imellem dem forliigt.
Dom/m/eren ved at eftersee Protocollen fandt sam/m/e af den beskaffenhed at den ej kunde afgiøres ved forliig uden Kongen at faae sine Bøder \efter Lovens pag: 164 a. 8/ hvorfor hand communicerede Hr: Fogden, jndholden af det passerede.
Hr: Fogden som af Protocollen underrættet om det i Sagen oplyste, kunde ikke undgaae paa sit Embeds vegne at paastaae det forelagte Vidne som for Rætten er nærværende, afhørt, og Sagen ihenseende til Hands Maj:ts Bøder lovlig paadømt.
Vidnet Eli Jonas Dt: \Anders Andersen Arnevigs Hustrue/ fremstoed og blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende, derpaa hun aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: Ligesom første Vidne om Klammeriets Anleedning, men om Slagsmaalet i sig selv forklarede, at Jngebreth Johansen tog Jngebreth Svendsen paa Hovedet paa Hatten og røstede ham, og derpaa slog med Haanden Jngebret Svendsen i

1780: 199

Nakken, men kand ej sige enten det var med Knyt Næve eller flad Haand, saae ej viidere, og med samtl: minde blev dimitteret.

Hr: Fogden paastoed Jngebret Johansen dømt at bøde til Hands Maj:ts Casse \af/ Nævehugs Bøder efter Lovens 6 Bogs 7 Cap: 8 art: 3de 6 Lod er 9 rd:, og for Haargreb 3de 6 Lod Sølv er 9 Rd:, i alt af 18 rd: d: 2/3 deel 12 Rd: efter Lovens pag: 163 a. 4de

Jngebreth Johansen forhaabede og formeente sig friefunden, det og Jngebreth Svendsen paastoed siden de imellem sig er forliigt, og overalt haabede at Hr: Fogdens Paastand blev ved Dom modereret \da ej alt saaleedes er tilgaaet eller beviist/

Hr: Fogden og begge Parter indloed Sagen til Dom.

Thi blev derudi afsagt følgende

Dom

Da denne Sag imellem begge Parter Jngebreth Svendsen og Jngebreth Johansen er forliigt angaaende deres mellemværende Prætensioner; Saa bliver alleene Hands Maj:ts Bøder, hvorom af Hr: Foget Koren er giort Paastand at paadøm/m/e; Og da ej af det i Sagen oplyste, er {….} med 2 eenstemmige Vidner \.....(?)/ beviist, end at Jngebreth Johansen Arnevigen har slaget Jngebreth Svendsen Næve Hug; Saa kand og ikke Bøder for viidere blive at paakiende; Thi Kiendes og dømmes for Rætt og herved afsiges: At Jngebreth Johansen bør bøde for Næve Hug efter Lov: 6 B: 7 C: 8 a: Hds: Maj:ts Casses Anpart efter Lov: pag: 163 a. 4, de 2de 6 Lod Sølv er 6 rd: som til Districtets Foget betales, under Execution efter Forordningen 6 Dec: 1743. Udstæd til Fogden

Opsat Sag fra fol: 156a. Lars Echenæs contra Tosten Nordre Stume.

Det sidst udeblevne Stevne Vidne Jon Larsen Myren mødte og afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre, til afvigte Høste Ting saaleedes lovlig at have stevnet Tosten Nordre Stume som da tilført er, og nu af Rætten oplæst.

Tosten Nordre Stume mødte ikke, Lars Eechenes ikke heller, ej heller nogen paa h/an/ds vegne.

Sagen beroer til Høste tinget 1780.

Opsat Sag fra fol: 156b. Peter Killesvig contra Tosten Nordre Stume.

Citantens Stif Fader Lensmand Tollev Steensen Killesvigen anmelte paa Citantens vegne, at Sagen var forliigt, og frafalden; Thi blev sam/m/e nu for Rætten ophævet.

Opsat Sag fra fol: 156b. Ole Birkenæs contra Torkel Dregenæs.

Begge Parter blev paaraabt, men mødte ikke eller møde loed.

Sagen beroer til Høste Tinget 1780.

Nye Sag

Jone Nielsen Lejlænding paa Klungland anmelte at hands Søn Ole Jonsen sidst afvigte Vaar paa en Bergens Reise paa hiem Reisen, da hand var paa Baad med Endre Jonsen tiener paa Søre Stume, ulykkelig viis blev borte og druknede; Og da hand var nødsaget at søge en lovformelig Oplysning om Omgangen herved med hvad deraf dependerer angaaende hands Søns død, og hvad hand havde med at fare; Saa havde hand indkaldet bemelte Endre Jonsen med lovlig mundtlig Varsel til dette Ting og Tiid, selv herom at giøre forklaring og ellers Vidnesbyrd at anhøre desangaaende af Hans Mule og Synneve Mule som til herom at vidne, under Faldsmaals Straf er indstevnet \alt til et lovlig Tings Vidne/

Stevne Vidnerne Ole Halvorsen Øster Eide og Steffen Johansen Myren afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.

Endre Jonsen Stume blev paaraabt, men mødte ikke.

Hans Mule og Synneve Mule mødte og blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende. og fremstoed

1780: 199b

som
1ste Vidne Hans Hansen Mule Huusmand under Nærem som aflagde Eed og forklarede: At Torsdag efter Paaske sidst, reiste fra Bergen hiem, Ole Jonsen og Endre Jonsen Stume, paa en Sex Ærings Baad sam/m/en, med endeel Gods saa baaden var forladet, samme tiid reiste Vidnet hiem fra Bergen med en Færing, og havde sin Hustrue Synneve Mule med paa Baad og noget Gods, og da, om Aftenen dog førend det blev mørk, de kom /: og fulgtes ad begge Baadene paa 3 á 4 Bøsse Skud nær :/ paa Øster Fiorden og var meest kom/m/en over Fiorden til jmod Færøe, da Veyret var bleven hart, hvor da Seglet paa Sex Æringen faldt need \under Hufter Landet ved Sandvigen/ hvorover Vidnet hastede efter dem i tanke, at de biede ham, og da Vidnet kom til Sex Æringen var Ole Jonsen udfalden af Baaden hvor hand hængte uden for i Søen, og holdt i et støkke Toug, da Vidnet hialp ham op i Baaden, og Endre Jonsen holdt i Ole Jonsens Trøje og vilde hielpe med, men kunde ey hielpe noget, siden Trøjen var aaben, og Endre Jonsen havde fornøden at passe paa Baaden, at Søen ej skulde slaae den gandske over. Hvorleedes at Ole Jonsen faldt ud af Baaden, saae ej Vidnet, som da [var] saa langt fra dem, som ovenmelt. Vidnet da Ole Jonsen var kom/m/en op i Baaden, talte Endre Jonsen fortrydelig til fordi h/an/d ej havde hiulpet Ole Jonsen strax, da Endre Jonsen alleene svarede, at hand tænkte at Ole Jonsen kunde hiulpet sig noget selv, og Baaden toeg Vand ind strax, og Ole Jonsen sagde slet intet til nogen fortrydelse over Endre Jonsen: Derpaa de begge fortalde at Ole Jonsen var falden ud, ved det at hand skulde fløtte Sejl Skiødet og snublede, og var ej andet end Venskab imellem dem, som de og alletiider har været gode Venner, da Vidnet har kiendt dem fra Børn af, og de vare omtrent af liige alder, Endre Jonsen omtrent 28 aar, og Ole Jonsen omtrent 22 aar. Vidnet loed da sin Hustrue være alleene paa sin Færing, og hand forblev hos de 2de Karle paa Sex Æringen, derpaa de roede og sejlede en halv Miil til de kom imod Færøe Sund, imidlertiid Ole Jonsen hverken var bleven bange eller forskrækket, men i det sam/m/e kom en Søe i Baaden og fyldte den, saa den vilde siunke, da Vidnet holdt for bedre at faae Baaden til at hvælve, siden den ellers vilde siunket, da der var Jern og Salt i den, og altsaa alle folkene aldeeles maatte drukne; for da at faae Baaden til at hvælve, for at bierge Livet og komme paa Kiølen, styrede Vidnet Seglet derefter, da Baaden hvælvede, og Endre Jonsen kom først paa Kiølen, og derefter Vidnet, og fra \da/ Baaden hvælvede, saae Vidnet aldrig Ole Jonsen: Det var ½ f: Miil fra Land, og endnu Lys Dag. Derefter Vidnets Hustrue biærgede Vidnet, og 2 Mand som vare fremmede(?) fra Stokken, kom ud og biergede {Vidnet} Endre Jonsen, som var en Mand i Stokken og hands Huusmand. Dagen efter sagde Endre Jon-

1780: 200

sen at hand vidste ikke vis, om Ole Jonsen var for ved Baaden paa den eene side for ved Masten, i det Baaden hvælvede, og vissere havde Endre Jonsen ej seet Ole Jonsen. Tøjet i Baaden veed Vidnet intet viidere om, end at en Bomme som hørte Ole Jonsen til, vilde Endre Jonsen at Vidnet skulde tage paa sin Baad, at føre hiem, og da h/an/d ei kunde, kaldte hand Vidnet til, at skulde see, h/an/d vilde brække Bommen for at føre hiem hvad som kunde tage Skade, og lade Bom/m/en med det øvrige staae efter, da h/an/d deraf toeg 1 trøie tøi og en Hue og 3 boutellier, hvilket var Løverdag i Sandvigen, og tillige i Vidnets Hustrues nærværelse, da ej meere Tøj var i Bom/m/en: Ellers fra Baaden hvælvede saae ej Bom/m/en før Løverdag som melt, og Fredag laae Vidnet sig i Sandvigen, og Endre Jonsen var i sam/m/e Huus, da Endre Jonsen laae noget, men siden biærgede noget af Tøjet Fredag Eftermiddag. Dimitteret.

Fremstoed 2det Vidne Synneve Anders Datter Hustru til forrige Vidne som aflagde Eed og forklarede: Ligesom 1ste Vidne indtil at Ole Jonsen var kom/m/en i Baaden igien, da siden Vidnet som eene i sin baad, giorte begge Baade fast med Toug, og fulgte bag efter den anden Baad; og noget derefter bad Endre Jonsen Vidnet at slaae Touget løs, det hendes Mand og Ole Jonsen ei vilde, og Ole Jonsen sagde til Endre Jonsen: Du far saa ad, at Du vil giøre Ende paa os alle sam/m/en /: Vidnet tænker at Endre vilde have Segl op :/ Derpaa de skiltes ad begge Baadene og Vidnet var alleene paa sin Baad, og de avancerede imod ½ Miil, saa Sex Æringen kom for ved hende, da imedens hun som roede baglænds saae sig en gang tilbage, blev hun vaer ligesom 2 Menniske Hoveder paa Søen, og Baaden hvælvet, og da Vidnet kom nærmere saae hun Endre Jonsen kom paa Kiølen, og siden hendes Mand, men saae slet intet Ole Jonsen, da de blev bierget saaleedes som 1ste Vidne har forklaret. Vidnet har kiendt Ole Jonsen og Endre Jonsen i en halv snees Aar, og ej mærket andet end de alletiider har været gode Venner, ligesaa nu i Bergen da de taledes ved. Da de vare biærgede kom de til Lands i Sandvigen, og Fredag Morgen biergede Endre Jonsen hvad som flød, som Vidnet ej veed viidere om hvad var, end en Bom/m/e hvorom forklarede ligesom 1ste Vidne. Ligeleedes Freedag Middags tiider bad Endre Jonsen Vidnet være med sig at oplukke Mad Kisten som tilhørte Ole Jonsen, da der var Laas for, og hand brækkede med en Kniv for at see hvad der var i den, og toeg op 2 Hatter, 1 Høien Vær, 1 pr: Hoser, 1 Fiil, 1 Kniv, og meere var ikke deri, uden Mad. Dimitteret.

Siden Endre Jonsen ikke mødte; Saa blev hand herved af Rætten forelagt at møde her inden Rætten Høste Tinget 1780 første Dag sam/m/e holdes, sin forklaring i Sagen at aflægge.

Sagen til den tiid beroer.

Pante Bogen til Udslettelse

Anne, Poul Nordhuus Enkes Obl: til Jngemon Røraaen 164 rd: Pant i Nordhuus d: 18 Juni 1762 No: 2 p: 164, qvitteret af Creditors Enke 7 Marti 1780.

1780: 200b

Som Aften paafaldt, beroer Tingets Continuation til i morgen.

Anden Dagen den 24 Juni 1780 continuerede dette Ting,

da først blev publiceret

Pante Bogen til jnddragelse

Endre Jensen Weastads \Arvingers/ Skiøde til Lars Jonsen paa Weastad No: 72 2 pd: 6 mrk: S:, ¾ Hd: dat: 26 feb: 1779.

Lars Jonsen Weastads Obl: til Jens Olsen Horneland p: 156 rd: 4 mrk: 1 pr: i Weastad 2 pd: 6 mrk: S: ¾ Hd: dat: 18 Juni 1779.

Opsat Sag fra i gaar fol: 198b. Hr: Capt: Biørn contra Peder Wache og Thor Kaathe.

Hr: Capitain von Biørn begiærte Thor Kaathe og Peder Wache tilspurgt følgende Qvæstioner. 1. Om Thor Kaathe ikke 2 á 3 gange blev fra Hr: Capt: ved begge sine Sønner advaret, ikke at befatte sig med Peder Waches Optøjer, da sam/m/e kun vilde paadrage ham uleilighed? Rs: Jo, men veed ej accurat hvad tiid. 2det Begge tilspørges: J hvad hensigt de indgav den ondskabsfulde og malifieuse Klage? Rs: Alleene at angive hvad dem var vederfaret, og til en forespørsel. 3de Hvad de mener med de Ord i Klagen: Vi vil ej denne gang vøre ved, hvorleedes denne Mands Omgang er mod os og øvrige Almue i adskillige maader ? Rs: \Peder Wache svarede/ De veed intet ondt om Hr: Capitainen, og veed intet hvor de \ord/

skulde sigte hen, endskiønt det er vist de ere talte, men har ingen Ond Meening haft dermed. Angaaende dette svarede Thor Kaathe at veedste intet om disse Ord, ey heller veed noget ondt om Hr: Capitainen. 4de Begge tilspurgt: Om de vil vedstaae og beviise deres Klage, eller samme tilbage kalde og declarere den for usandfærdig i alle maader? Thor Kaathe fragaaer aldeeles den omstevnte Clausul, altsaa ej kand beviise sligt, og ere \det/ usandfærdige Ord. Peder Wache svarede: At hverken vedstaaer eller kand beviise sam/m/e Clausul som omstevnt er, men sam/m/e tilbagekalder, og erklærer den for usandfærdig, og beder om forladelse.

Hr: Capitainen paa saadan deres Declaration, og i betragtning af deres ondskabs erkiendelse, deres Ydmygelse og inderlige Beden om forladelse, er det hand selv har Medlidenhed med dem, beeder derfore, for dem, at Naade maae gaae for Rætten, og at denne respective Rætt ikke vil ansee Sagen fra den værste side, og ej behandle dem efter Lovens yderste Strænghed, men at de dog maae faae en Lære Penge der kand betage dem Lysten, oftere at finde paa saadan utilladelig foretagende. hvorefter Hr: Capitainen indloed Sagen til Doms, samt i sin tiid \begiærede/ Acten beskreven, paastaaende Processens Omkostninger skadesløs i alle maader.

Peder Wache og Thor Kaathe begiærede ydmygst at Hr: Capitainen vilde frafalde af særdeeles Gunst for dem sin Doms Paastand, da de vil her inden Rætten i Protocollen giøre ald den Afbigt som de meener kand forlanges og paastaaes og erbød at betale hver i Mulct til de Fattige Fem Rigsdaler, og hver til Hr: Capitainen i Processens Omkostninger En Rigsdaler, og erklærede de begge her for Rætten, at hvad i bem:te Klage er inddraget af omstevnte Clausul og Ord, veed de ingen Reede eller Grund

1780: 201

til, og slet intet i saa fald eller i mindste maade for sig selv eller for nogen af Almuen har at klage, eller det mindste paa Hr: Capitainens Omgang med dem har at udsætte, saa de hverken har haft nogen Mening dermed Hr: Capitain von Biørn til Præjudice, ej heller sam/m/e kand vedstaae eller beviise, men sam/m/e Ord og Clausul i alt og aldeeles tilbagekalder og erklærer for usandfærdig i alle maader, og beder Hr: Capitainen om forladelse, \saa/ og declarerer: At ej veed andet om Hr: Capitainens omgang mod dem og meenige Almue, end alt det der er got og berømmeligt som de baade er og bør være fornøiet med.

Hr: Capitain von Biørn vilde være fornøiet med den giorde Erklæring, og altsaa frafaldt viidere Doms Paastand undtagen Forliigets Confirmation for de tilbudne Mulcter og Process Omkostningers erholdelses skyld, og derhos paastoed, at siden disse Bøder til de fattige dependerer af et sluttet Forliig, at samme da af Hr: Capitainen conjunctim med Stædets Sogne Præst distribueres til Giærde Sogns Fattige.

Peder Wache og Thor Kaathe indlode Forliiget til Confirmation ved Dom;

Thi blev udi Sagen afsagt følgende

Dom

Da forestaaende Forliig af Velbaarne Hr: Capitain von Biørn er samtøket og indgaaet med Peder Pedersen Wache og Thor Jacobsen Kaathe. Saa K: og d: f: R:!! (Kiendes og dømmes for Rætt) og herved afsiges: At sam/m/e bør i alt være confirmeret, og den omstevnte Clausul mortificeret, samt Thor Jacobsen Kaathe og Ped: Pedersen Wache bøde hver for sig til Giærde Sogns fattige Fem Rigsdaler som til Sogne Præsten leveres, og af Hr: Citanten {……} Hr: Capt: v: B: conjunctim med ham distribuere: saa bør de og hver for sig betale til Hr: Capt: v: B: i allereede anvente denne Sags Omkostninger Een Rigsdaler og end viidere om Dom/m/en for disse 2 Rd: at faae inddrevne og exeqveret ved Rættens Middel, bliver fornøden at udstæde, at erstatte sam/m/es udstædelse og forkyndelse: Alt at efterkom/m/es inden 15 dage

fra dato, saasom de Paagiældende nu selv hører Dom/m/en for Rætten afsagt. Udstæd til Biørn

Pante Bogen til inddragelse
Jver Jversen Jndbioe[s] Obl: til Anfin Torbiørnsen Biørgen p: 110 rd: 1 pr: i No: 23 Jndbioe 1 L: 1 pd: 1 1/6 Hud, dat: 23 Junii 1780.

Opsat Sag fra fol: 155a. Mons Ebne contra Lars Teigen.
Lars Teigen blev paaraabt men mødte ikke eller møde loed.
Mons Larsen Ebne fremstillede Vidnet, sin fuld Broder Mathias Larsen Roa som hand haabede antaget siden Citantindens!! (Citantens) Hustrues broder Lars Jxdal har vidnet i denne Sag.
Vidnet blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende, samt aflagde Eed og forklarede: At for 6 á 7 aar siden havde Lars Teigen til Laans af Mons Ebne 16 Rd:, hvilket Vidnet har hørt af Lars Teigen og Hustrue, og hvorpaa ej veed at have været skriftl: Forsikring, har hørt af Lars Teigen og Hustr: at de deraf skulde give Renter, men veed ej hvor meget: Ved omvundne tiid da Lars Teigen fløttede fra Harraldseidet, var de paa Land ved Osen under Roa, da Mons Larsen kom og begiærte til laans hos Vidnet et Øg at kiøre en Kiste op med som Mons Larsen skulde have i Renter af Lars Teigen, siden denne ingen Penge havde, da Vidnet fulgte med til Søen, og satte Kisten paa Slæden, hvorudi var et Aaklæde, ikke saa gam/m/elt, som derudi var Møll, 1 Tin fad, 1 Væv Skee, 1 Hat, og var Kisten beslagen med Jern beslag, og Laas dog uduelig, men ingen Haand fang.
NB: Thor Jacobsen Kaathe var ved Rætten drukken og

1780: 201b

usømmelig, og ofte faldt Vidnet ind i Talen, samt uagtet hand 2 gange blev viist ud af Tingstuen, kom dog igien 3de gang, og faldt Vidnet i Talen; Thi bør hand derfor bøde til Justitz Cassen efter Forord: 3 Martii 1741 a. 14de 2 Lod Sølv er En Rigsdaler.
Mons Larsen Ebne sagde da til Lars Teigens Hustrue at dette Tøj var forlidet i Renter, hand maatte have meere, da Lars Teigens Hustrue sagde, det kunde være nok, og Mons Larsen Ebne svarede hand vilde have sine Renter langt hellere i Penge. Erindrer ej hvem først talte om Renterne af Parterne, men de talte begge om det. Tin fadet laae i Kisten, og Lars Teigens Hustr: vilde havt det tilbage, men Mons Larsen svarede: Var det for meget, var det best for hende selv, om noget var over, og vilde heldst have sine Renter i Penge, og vilde give hende Aars frist, da Lars Ixdal hendes Broder sagde til Mons Ebne, rejs Du med det, hun løser det aldrig. Der blev ej talt enten om hvor mange Aars Renter eller hvor mange Renter af Daleren det skulde være. Dimitteret.
Mons Larsen Ebne begiærede Tings Vidnet sluttet og sig beskreven meddeelt som blev bevilget.

Pante Bogen til inddragelse
Anders Gudmundsens Skiøde til Lars Gudmundsen paa 1 L: 2 pd: 6 mrk: S: i Aarvigen med ½ Aarvigs Saug d: 11 Janv: 1780.
Lars Gudmundsens Obl: til Anders Gudmundsen p: 375 rd: 1 pr: i forbem:te dat: 11 Janv: 1780.
Engel Engelsen Aarvig og Lars Gudmundsen Aarvigs Contract om Lars Gudmundsens ejende ½ part i Aarvig, dens beboelse i 5 aar dateret 24 Juni 1780.
Hans Andersen Kiickes Contract til sin broder Søn Anders Jørgensen om Løsningen af Kiicke d: 23 Juni 1780.

Mons Larsen Ebnes Skiøde til Tørres Erichsen Ryen paa Ryen No: 1? før Aftag 1 ½ Løb, d: 29 Janv: 1780.
Endre Siursen Søre Berges Obl: til Siur Larsen Eechenes 80 rd: 1 pr: i No: 31 Søre Berge ½ L: ½ Hd: d: 24 Juni 1780.
Peder Poulsen Nordhuus Skiøde til Anne (Ane) Jons Datter Nordhuus Enke efter Poul Nordhuus paa ½ part i Nordhuus Ldsk: 1 Løb 1 Hd: dt: 29 Janv: 1780.

Som ingen viidere indfandt sig med noget at gaae i Rætte blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

Føjens Skibreedes Sommer Ting den 26 Junii 1780 holden paa Leervigens Tingstæd af Rættens Betient i overværelse af Hr: Foget Koren, Lensmand Jens Jensen Bielland, samtl: tingsøgende Almue, og efterskrevne 8te Eedsvorne Laug Rættes Mænd

1. Niels Olsen Mehammer
2. Jon Tostensen Nordhuglen
3. Lars Olsen Hage
4. Helje Nielsen Tvedte
5. Søren Knudsen Øckland
6. Johannes Gudmundsen Øchland
7. Torbiørn Tollefsen Lønning
8. Helje Jensen Birkeland

Allerunderdanigst og underdanigst publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger, samt Collegii og høi Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger registeret for Waags Skibreede fol: 165 og Skonevigs Skibreede fol: 186b.

Formynder Ting blev holden, og Børne Midlerne befunden i behørig rigtighed efter Formynder Bogen.

1780: 202

Fogden om Undsætnings Kornet ligesom for Waags Skbr: fol: 170a.

Pante Bogen til jnddragelse publiceret
Fallit Skiftet efter Enoch Berle i Bømmelhavn begyndt 8 Juli 1778 og sluttet 24 Nov: 1779.
Skifte efter Christen Colbeensen Mæland 22 oct: 1779.

Opsat Sag fra fol: 158b. Reinert Horneland contra Berje Hetlesæter.
da udi denne Sag blev afsagt følgende

Dom

Reinert Jensen Horneland har til denne Rætt ladet indkalde Berje Olsen Hetlesæter, og ved Continuations Varsel tillige h/an/ds Fader Ole Olsen Hetlesæter til at betale resterende 1 Rd: paa 8 Slagte bæster, som Citanten til ham havde solgt, men hvilken 1 Rd:, indstevnte har tilbageholdt, fordie hand ei fik det 9de som var i sam/m/e Handel men for aparte Priis, og hvilket Citanten foregiver hand ej kunde finde, da de skulde leveres, og derfor selv maatte slagte det, saasom indstevnte, da det siden fantes, det ej vilde modtage, derfor at taale Dom og Processens Omkostninger at erstatte.
Berje Olsen og Fader Ole Olsen Hetlesæter ved Contra Stevning paastaaer at blive sig det manglende Slagte bæst, en Stud, tilleveret, da h/an/d derfor vil betale bem:te 1 rd:, og 5 rd: for sam/m/e manglende, ham ej leverede Stud efter sam/m/e accordt, derom hand ervarter Dom over Citanten, og sig Omkostningers erstatning tilkiendt.

Hoved Citanten har ved Sommer Tinget 1779 ført 2de Vidner hvoraf det eene forklarer overeenstemmende med 3de og4de Hoved Citantens Vidner ved Høst Tinget 1779, at tiiden da hand sente bud til Contra Citanten om denne Studs modtagelse som da var funden, var, da de til Bergen med Slagte fæe reiste folk vare hiemkomne. Dette bliver altsaa Hoved Citanten til Last, saasom Contra Citanten sig da kunde emplojere sam/m/e i den Handel hvortil den var kiøbt. J øvrigt dette 1ste og 2det Vidnes forklaring sætter i Tviil om og Kiøb om denne Stud var sluttet; Men hvilket ej kommer i betragtning, da begge Parter i deres jndstevning tilstaaer Kiøbets Slutning. Ved de andre Hoved Citantens Vidner har h/an/d vildet beviise, at have leedt efter Studen, og ej kundet finde den, saa hand formeener sig uskyldig i sam/m/es manglende Leverance, men hvilket ej kand komme Ole og Berje Hetleseter til Tab. Contra Citanterne har derefter ved Høste Tinget 1779 ført Vidner, hvoraf det 1ste forklarer: At Reinert Horneland da de øvrige bæster vare leverede, sagde om dette eene manglende, at skulde levere det om det fantes, hvis ikke fik det være hands egen skade. Ligeleedes forklarer 3de Vidne at have sagt Søndag før Mich: til Hoved Citantens Dreng, at Studen gik paa Tvedt, det denne som er det 4de Vidne, ej havde sagt til Reinert Horneland før 2 á 3 dage efter, som Reinert Horneland blev fortrydelig over hand ej før havde sagt. Det er saaleedes oplyst, at Reinert Horneland har foruden fleere Slagte bæster, hver for sin separate Priis, solgt til Contra Citanten eet som ej er Kiøberen leveret; Men at \dog/ Kiøbet derom var fuldkomen sluttet, og Parterne eenige om Leverance af det kiøbte til en vis tiid, i hvis følge og de øvrige Stude er leveret, men denne ikke: Saa er og oplyst, at Kiøberne Ole Olsen og Berje Olsen Hetlesæter, ved at betale de øvrige, har tilbageholdt 1 Rd:, indtil de erholte det endnu manglende forbem:te Slagte Bæst. Ligesom Reinert Horneland var pligtig at levere det eene manglende Slagte Bæst, eller erstatte Kiøbernes lidte Tab ved ej at erholde sam/m/e; Saa vare og Ole Olsen og Berje Olsen Hetlesæter pligtige siden de omhandlede Slagtebæster vare satte hver paa sin separat accorderede Priis, at betale de bekomne, uden at tage sig selv til Rætte ved at tilbageholde den omstevnte paa sam/m/e resterende 1 Rd:; Men da de

1780: 202b

saaleedes have tilbageholdt 1 Rd:; Saa have de derved paa deres side ligesaa meget givet Anleedning til denne Sag, som Reinert Horneland, herom(?) derimod havde alleene og aldeeles blevet Sagskyldig naar bem:te 1 rd: var bleven betalt, og Contra Citanterne derefter havde søgt ham for den manglende Stud; Thi K: og d: for Rætt og herved afsiges: At Ole Olsen og Berje Olsen Hetlesæter een for begge og begge for een, bør betale til Reinert Jensen Horneland den paastevnte 1 Rd:, og Reinert Jensen Horneland deri decourterer og gotgiør Ole Olsen og Berje Olsen Hetlesæter i stæden for den Fordeel de kunde \have/ havt af Handel i Bergen, med den dem ej levende Stud 4 Mrk: J øvrigt Reinert Horneland for Contra Citanternes viidere tiltale i denne Sag bør frie at være. Processens Omkostninger ophæves paa begge sider. Det tildømte efterkom/m/es inden 15ten dage efter denne Doms lovlige forkyndelse under Adfærd og Exec: Tvang efter Loven. Udstæd til Citanten

Optagen Sag fra fol: 158b. Ole Hetlesæter contra Reinert Horneland.
da udi denne Sag af Dommeren og samtlige Laug Rætt, som Meddoms Mænd, dog i denne Sag Helje Børkeland som beslægtet udviist, og Rætten betient i hands stæd som Med Doms Mand af Johannes Nielsen Hage, blev afsagt følgende

Dom

Ole Olsen Hetlesæter har her til Rætten til 23 Nov: 1778 ladet indkaldet Reinert Jensen Horneland for at have udskiældet Citanten den 3de ditto, at liide Dom og betale Omkostninger. Citanten har med 2de Vidner beviist: At indstevnte har bem:te tiid sagt til Citanten: Du har betalt som en Skiælm. Da Ord og Talemaade i de De Jnjuria verbalie i sig

selv saa odieuse Sager ei bør tillægges nogen extensiv Jnterpretation; Saa kand og de Ord: Som en Skiælm, ej ansees saa grove, som om enten var sagt: Du er en Skiælm, eller Sigtelsen giort paa slig Sag, følgelig Ordene ej ansees som Ærerørige, men utilbørlige efter Lovens 6 Bogs 21 C: 4 a:, Thi kiendes og dømmes af mig og Med Doms Mænd for Rætt og herved afsiges: At Ordene bør være døde og magtesløse, samt som utalte {saaleedes} aldeeles mortificerede, og ej kom/m/e Ole Olsen Hetlesæter til Nakdeel paa Ære, gode Navn og Røgte i mindste maade, og Reinert Jensen Horneland for sam/m/e at have udsagt, og hvilke som utilbørlige ansees, bør bøde til den Nordenfieldske Vej Casse 7 Rd: \Syv Rdr:/ samt erstatte denne Processes Omkostning med 3 Rd:, foruden Tings Vidnets og Dommens udstædelse og den sidstes viidere paafølgende forkyndelses bekostning, i fald sam/m/e behøves til Jndførsel for bem:te 3 Rd: Alt at efterkom/m/es inden 15ten dage efter denne Doms lovlige forkyndelse under Adfærd og Executions Tvang efter Loven. Udstæd til Reinert Horneland og til Citanten

Spedalsk Tingsvidne.
Skibreedets Lensmand Jens Jensen Bielland fremstoed og beklagelig androeg at her i Skibreedet er et Spedalsk Menniske paa Gaarden Aadland, nemlig Hans Hansens Hustrue Brithe Ols Datter som er yderlig og i høi grad spedalsk, og formedelst fattigdom lider megen Nød, og er ussel i høi grad, hvorforuden de ere saa fattige at de umuelig kand udrede eller

1780: 203

hos nogen blive hiulpen til det mindste til hendes jndlemmelse i Spedalsk Hospitalet i Bergen. Lensmanden var begiærende herom Tings Vidne meddeelt.
Rætten tilspurgte Laug Rættet og samtl: Almue, om de om det andragne var noget bekiendt. Hvortil de samtlige svarede: At alt det tilførte, forholder sig aldeeles i Sandhed som tilført er, baade den syges Svaghed, og Fattigdom {og} saavelsom lidende Nød og Uselhed, hvilket alt var dem fuldkom/m/en bekiendt.
Lensmanden begiærede det passerede som TingsVidne beskreven sig meddeelt som blev bevilget.

Som Aftenen paafaldt, beroer Tingets Continuation til i morgen.

Anden Dagen den 27 Juni 1780 continuerede dette Ting

og blev først publiceret
Pante Bogen til Udslettelse
Hr: Hertzbergs Obl: til Enke Cassen 500 rd: 14 Marti 1777 No: 3 f: 68, qvitteret af Directionen den 5 Nov: 1779.
Hr: Paludans Obl: til Erich Aakre, Helje Schielnes og Ole Kiærland 440 rd: d: 22 Juni 1769 No: 2 p: 420 qvitteret 8 Maj 1780.

Pante Bogen til inddragelse
Knud Jensen Otterøens Obl: til Lars Langeland 50 rd: 1 pr: i Otterøen No: 1 ½ Løb ½ Hd: d: 26 Juni 1780.

Bygsel Seddel publiceret
Jochum Hansen Mehuus til Knud Siursen p: 22 ½ mrk: Smør i Giætung dat: 24 Nov: 1779. Manuf: H: bet: 8 skl:

Bjergnings Vrag
Lensmand Knud Olsen Rydland for Waags Skibreede fremstoed og forklarede: At midt i afvigte Marti Maanet havde Niels Larssen Wiig og Lars Larsen Tvetten funden en afbrækket Mast i det aabne Hav, tilligemed noget søndertravet Toug, hvilket Lensmanden anmelte at have den 21 dto: tilligemed Niels Tidslevold og Ole Tidslevold taxeret og befunden Masten uden Jern, 20 Alen lang, men ej duelig til andet end brændeveed, af Værdie 4 mrk:, og det sønder Toug omtrent 2 Voger anseet af Værdie 1 skl: Marken er 1 Rd: 3 mrk:
Hr: Fogden begiærede sam/m/e auctioneret, og \af/ dets beholdning efter fradragne Omkostninger Hands Maj:ts Cassa tildømt, den sam/m/e deraf tilkom/m/ende Anpart; Thi blev bem:te Mast og Tougværk opraabt for derpaa satte Verdie 2 rd: 1 mrk: og efter bud og overbud som høistbydende tilslagen Lars Olsen Hage for 4 rd: 1 mrk: 1 skl:
skriver Fiire Rd: 1 mrk: 1 s:, som Hr: Fogden Koren
modtoeg, og deraf betalte Omkostninger ….ls(?)

Taxationens bekostning	4 mrk:		
Auct: Sal:	1	Er	5 mrk:
	---		---
		Jgien	3 rd: 2 mrk: 1 s:

Hr: Fogden paastoed Dom.
Thi blev afsagt herom følgende

Dom

Denne fundne Mast og Tougværks beløb 4 rd: 1 mrk: 1 s: hvorfra afgaaer Taxationens bekostning \4 mrk:/ og auctions Salario 1 mrk:, da bliver igien 3 Rd: 2 mrk: 1 s:, bliver herved for Rætt kiendt og afsagt, at skal tilhøre Hands Maj:ts Cassa den halve deel 1 rd: 4 mrk: ½ s: og Biergerne Niels Larsen Wiig og Lars Larsen Tvetten den halve deel 1 rd: 4 mrk: ½ s:

Opsat Sag fra fol: 157a. Zacharias Kyvigen contra Peder Tvedt.
Paa Citantens vegne melte Proc: Gorm Sagen forliigt; Thi blev sam/m/e for Rætten opnævnt!! (ophævet).

Opsat Sag fra fol: 158b. Zacharias Kyvigen contra Mads Vatne.

1780: 203b

Proc: Gorm melte paa Citantens vegne Sagen forliigt; Thi blev samme for Rætten ophævet.

Opsat Sag fra fol: 158b. Mads Vatne contra Zacharias Kyvigen.
Proc: Gorm melte paa Parternes vegne Sagen forliigt; Thi blev samme nu for Rætten ophævet.

Opsat Sag fra fol: 161a. Zacharias Kyvigen contra Lensmand Bielland.
Proc: Gorm paa Citantens vegne melte Sagen forliigt; Thi blev sam/m/e for Rætten ophævet.

Opsat Sag fra fol: 161b. Ragnele Christophers Datter contra Peder Øchland.
Ole Jacobsen Envær paa Citantindens vegne melte Sagen forliigt; Thi blev sam/m/e for Rætten ophævet.

Nye Delinqvent Sag.
Velædle og Velviise Hr: Foget Koren som Actor fremstillede løs og leedig for Rætten, Drengen Simon Olsen Fylkesnæs, for at have anden gang begaaet ringe Tyverie, derom at

høre Vidner og lide Dom til vedbørlig afstraffelse, samt Processens og Actionens saavelson paafølgende Executions bekostninger at erstatte.
Drengen Simon Olsen Fylkesnæs med anordnet Defensor Lensmand Jens Jensen Bielland vedtoeg lovlig Varsel.
Hr: Fogden begiærede een over denne Simon Olsen Fylkesnæs den 26de Nov: 1777 ergangne Dom, denne Act til oplysning inddragen som blev bevilget og er saalydende:
Delinqventen Simon Olsen Fylkesnes fremstoed for Rætten og forklarede paa tilbragte Qvæstion saasom ad generalia ligesom under forrige Sag, med tillæg \at være gl: 26 Aar/ at have været til Confirmation sidst afvigte Michaelii, og derefter til Guds bord sidste gang nu afvigte Vinter, har siden sidst overgangen Tyve Dom tient i Lindøen 1 aar, derefter i Løchlingeholmen hos Baar Poulsen som nu nærværende og declarerede, at Delinqventen vel forsøgte at øve Tyverie i sit Huus, men blev dog hindret fra at fuldføre noget saaviit Comparenten veed; var der ½ Aar; var siden hos Torkel Heljesen Aadnenes ½ Aar omtrent. Torkel Heljesen var tilstæde, og declarerede ej at være bleven bestaalen. Derefter ¼ Aar har hand været hos Ole Olsen Synstabøe som nu var tilstæde, og declarerede, at hand intet uskikkeligt i hands Huus og Tieniste have begaaet. Delinqventen end viidere tilstoed, at denne Vaar ved Kyndelmisse tiider, havde hand, da hand laae i Fiskets tiider ved Gaarden Berje, funden leilighed, en Nat, {……} hand og fleere laae i en Stue hos Lars Knudsen Berje, at stæle og borttage i et Krid Huus i en Bomme uden Laas, en Sølv Ring med 2 Løv forgylt, og en Sølv Søllie, samt 4 skl: i Penge, og var vel meere sligt smaat i sam/m/e Bom/m/e som hand ej stial, men hvem Bom/m/en ejede, veed hand ikke. Det stiaalne havde hand lagt i en Klud og giemt i sin Væske, hvor det blev funden og derved aabenbaret, da Lars Knudsen Berje mødte sig som Ejermand, og her for Rætten vedkiendte sig sam/m/e Ring og en Søllie, som af Lensmanden Jens Bielland der det havde haft imidlertiid i forvaring, blev fremleveret, hvilket nu Simon Olsen Fylkesnæs blev foreviist, og \nu/ af ham tilstaaet, at være det bemelte af ham stiaalne; Men de 4 skl: i Penge tilstoed Delinqventen selv at have brugt. Det i Rætten leverede Sølv blev af Laug Rættet taxeret neml: Sølv Ringen med 2 Løv 4 mrk:, og Søllien 1 mrk:

1780: 204

Den bestiaalne Lars Knudsen Berje fremstoed og under Lovens Eed bekræftede det bem:te Sølv samt 4 skl: Penge var ham tilhørende, og ham imod hands Villie og Viidende frastiaalen; Thi blev Sølvet ham nu for Rætten leveret.
Delinqventen erklærede at ej have haft nogen Medhielpere, Medviidere eller Hælere, og ej stiaalet siden forrige Dom ham overgik, andet end dette og siden paa Aandenæs, hvor hand stial noget lidet Meel som ½ skeppe.
Hr: Fogden, da Delinqventen selv har tilstaaet factum, holdt ufornøden med Vidners førelse, som unødvendig at vidtløftig giøre Sagen; Men paastoed Delinqventen tildømt at udstaae Lovens Straf, og erstatte denne Actions Omkostninger samt have sin Hoved Lod forbrudt.
Rætten tilspurgte Laug Rættet om Delinqventen ejer noget til Hoved Lods forbrydelse? Dertil de samtl: saavelsom Delinqventen svarede: Nej slet intet. Viidere om de er bekiendt fleere Tyverier eller Misgiærninger af ham begaaet? Dertil svarede Nej.
Delinqventen havde intet til sit Forsvar at fremføre men udbad sig mildeste Dom.
Defensor Lensmand Bielland begiærede at maatte tages i betragtning, Delinqventens ungdom og Vankundighed, saa at sam/m/e ham enten maae tiene til undskyldning eller i mindste aldmindelig Moderation.
Actor og Defensor saavelsom Delinqventen indloed Sagen til Doms;
Thi blev sam/m/e af Dommeren og samtlige Laug Rættes og Med Doms Mænd til Doms optagen, og derudi afsagt følgende

Dom

Efter(?) Indstevning af Velædle og Velviise Hr: Foget Koren som Actor paa Justitiens og sit Embeds Vegne \er/ indkaldet Simon Olsen Fylkesnæs til vedbørlig Straf for Anden gang begangne Tyverie. Simon Olsen Fylkesnæs er ved forhen over ham for ringe Tyverie ergangen Dom den 26 Nov: 1777, overbeviist, at dette er Anden gang af ham begaaet Tyverie, hvorfor hand som derudi befunden, er dømt. Delinqventen har selv tilstaaet dette Tyverie \hvorfor hand nu actioneres/ hvis beløb er efter Vurdering 5 Mrk: 4 s:. Af det stiaalne har den bestaalne bekommet tilbage Vahrene vurderet til 5 Mrk:, saa ej rester Jgiæld meere end 4 skl:; Desuden har Vahrenes Ejer ved Lovens Eed tilhiemlet sig det staalne, og under samme Eed bekræftet, Vahrene saavelsom 4 skl: i Penge, ham imod hands Villie og Viidende at være frakommen. Hr: Fogden som Actor har derefter formeret sin Paastand conform Loven og allern: udgangne Anordninger samt Misgierningens beskaffenhed. Defensor har intet havt imod Delinqventens egen tilstaaelse at erindre; Thi bliver af mig og Med Doms Mænd herved for Rætt kiendt, dømt og afsagt: At Simon Olsen Fylkesnæs bør for anden gang begangne ringe Tyverie efter Lovens 6 Bogs 17 Cap: 34 art: og Forordningerne 19 Nov: 1751 og 27 April 1771, miste sin Hud paa Kagen og arbeide i Jern i nærmeste Fæstning sin Livs tiid, samt efter paafølgende Lovens 6 B: 17 C: 40 art: betale Lars Knudsen Berje Jgiæld af det staalne og ej tilbageleverede 4 skilling, og bøde til Hands Maj:ts Casse Tvigiæld af alt det staalne 1 rd: 4 mrk: 8 skl: Til Hoved Lods forbrydelse er hand efter Actens udviisende intet ejende. Denne Actions Omkostninger erstatter hand med Stempl: Papiir 4 mrk: 8 s: Rættens Gebuhr, Actors og Defensors Salarium, Stevningspenge og viidere efter nærmere Regning, som ellers i mangel af hands Formue, for saaviit sam/m/e bør liignes paa Almuen, udreedes efter derom allernaad: udgangne Anordninger. Alt tildømte efterkommes til Execution efter nærmere Ober Rættens Dom samt Lovens Forskrift og allernaadigst udgangne Anordninger. Udi Sagens Drift viser Acten, ej er giort mindste Ophold. For Executionen nyder Skarp Rætteren efter Reglementet 5 rd:

Efter at Dom/m/en for Delinqventen var oplæst, begiærede Hr: Fogden som Actor sig sam/m/e beskreven meddeelt til allernaad: befalede appell, som blev bevilget. Udstæd

Bygsel Seddel publiceret

Hr: Hertzbergs til Jomfru Budde af 17 Maji 1780 paa Espevær. Manufact: Huset bet: 8 skl:

1780: 204b

Pante Bogen til jnddragelse

Auctions Skiøde fra Sl: Christian Buddes Stærvboe \til Jomfr: Budde/ paa Espevær dt: 27 Juni 1780.

Pante Bogen til Udslettelse

Hans Madsen Lillebøes Obl: til Rasmus Tvedte p: 99 rd: dt: 21 Juni 1777 No: 3 pag: 66 qvitteret af Creditor 27 Juni 1780.

Penge Mangels Lysning

af Hans Andersen som Anders Hansen Søre Biellands Søn, paa Helje Olsens brug d: 27 Juni 1780.

Pante Bogen til inddragelse

Niels Olsen Mehammers Contract til sin forlovede Ales Niels Dat: Flornes om \No: 4/ Mehammers jndløsning ½ Løb ½ Hd:

Som Aftenen paafaldt, beroer Tingets Continuation til i morgen.

Tredie Dagen den 28 Junii 1780 continuerede Tinget,

da først blev publiceret
Pante Bogen til Udslettelse
Jone Siursen Tvedts obl: til Hr: Foget Koren paa 88 rdr: dt: 24 Juni 1776 tinglyst 24 Juni 1776 qvitteret 26 Juni 1780.

Pante Bogen til inddragelse
Niels Olsen Mehammers Vilkors Contract til Ole Mehammer og Hustru d: 27 Juni 1780.
Jens Biellands Skiøde til Christen Halvorsen paa Nedre Næsse No: 132 1 pd: 3 mrk: Smør og OverBygsel til 9 mrk: Smør d: 29 Janv: 1780.
Lars Pedersen Stues Hustr:s Arv:s Skiøde til Lars Pedersen p: ½ Løb, 1 Hd: i Stue No: 30 dt: 29 Janv: 1780.
Jone Siursen Tvedts Skiøde til Mons Guldbrandsen p: Tvedt No: 29 H: C: g: ½ Løb ½ Hd: d: 29 feb: 1780.
Mons Guldbrandsen Tvedt[s] Obl: til Foget Koren 80 rd: 1pr: i forbem:te d: 28 Juni 1780.
Christen Halvorsen Nedre Næss Obl: 98 rd: til Peder Pedersen Mæling 1 pr: i Nedre Næss No: 132 1 pd: 3 mrk: Sm: d: 28 Juni 1780.
{Christen Colbeensen Mælands Arv:s Skiøde til Hans Olsen p: 19 mrk: Sm: ½ Hd: i Nordre Mæland No: 124 d:} Ej tinglyst
Lars Larsen Grindems Obl: til Knud Rydland 50 rd: 1 pr: i Nedre Grindem No: 3 H: C: gds: d: 28 Juni 1780.
Hans Lillebøes Arv: Skiøde til Hans Madsen paa No: 37 H: C: gods 17 mrk: S: ½ Hd: Nedre Lillebøe d: 28 Juni 1780.
Hans Madsen Lillebøes Obl: til Rasmus Tvedt 95 rd: 1 pr: i Nedre Lillebøe No: 37 H: C: gds: d: 28 Jini 1780 ¼ Løb ½ Hd:
Provstinde Christies Skiøde til Conducteur Werner Hosevinkel Christi paa Orninggaard d: 22 feb: 1779.
Jf: Buddes Obl: til Jngemor Holm paa 600 rd: 1 pr: i Espevær dt: 28de Juni 1780.

Som ingen viidere indfandt sig med noget at gaae i Rætte, blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

Fiære Skibreedes Sommer Ting den 29 Juni 1780 sat og holden paa Leervigs Tingstæd af Sorenskriveren, i overværelse af Fogden, Lensmand Mathias Johansen Eecheland, samtlige Tingsøgende Almue, og efterskrevne 8 Eedsvorne Laug Rættes Mænd:

1. Johannes Gundersen Tvedt	4. Jens Nielsen Houge	7. Endre Endresen Flatnes
2. Jacob Erichsen Rødmyr	5. Nicolaj Nielsen Krogschaat	8. Nicolaj Berntsen Lier
3. Hans Heljesen Bue	6. Torkel Anfinsen Færaas	

Allerunderdanigst og underdanigst publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger samt Collegii og høi Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger registeret for Waags Skibreede fol: 165 og Skonevigs Skibreede fol: 186b.

Formynder Ting blev holden og Børne Midlerne befunden i behørig rigtighed efter Ober Formynder Bogen.

Fogden om Undsætnings Kornet ligesom for Waags Skibreede fol: 170a.

Pante Bogen til Udslettelse publiceret
Christen Normansen Dommersnes Obl: til Johannes Andal 40 rd: d: 24 Juni 1777 No: 3 fol: 69 qvitteret 29 Juni 1780.

Nye Justitz Sag
Velædle og Velviise Hr: Foget Koren anmelte at have med lovlig mundtlig Varsel ladet paa Justitiens og sit Embeds Vegne som Actor, indkalde Halsteen Johansen Møklevold gift Mand for i sit Ægteskab begangne Hoer med Malene Erichs Datter Enke efter Christen Siursen Fiere Pladset, Ligeleedes indkaldet Malene Erichs Datter for sam/m/e begangne Lejermaal, begge at liide Dom til Bøder og Straf efter Loven samt Omkostninger at erstatte.
Stevne Vidnerne Lensmand Mathias Johansen Eecheland og Jørgen Torbiørnsen Wiche, afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
De indstevnte bleve paaraabte, men mødte ikke eller møde loed.
Hr: Fogden begiærede Laug Rættet tilspurgt ihenseende til Halsteen Johansens forbrydende yderste Formue om hand noget er ejende, hvorover kunde giøres Forretning til Seqvestration? Laug Rættet og Almuen erklærede at hand er en \omgaaende/ Betler og ejer slet intet.
Hr: Fogden begiærede de indstevnte Laugdaget til næste Ting, da og vedkommende Hr: Sogne Præstes Attest skal blive fremlagt.
De indstevnte Halsteen Johansen Møklevold og Malene Erichs Datter blev given Rættens Laugdag til Høste Tinget 1780 første dag sam/m/e holdes, at møde og svare til Sagen; hvilken Laugdag {Citanten} \Lensmanden/ paalægges, lovlig at forkynde.
Sagen til den tiid beroer.

Som Aftenen paafalder, beroer Tingets continuation til i morgen.

Anden Dagen den 30 Juni 1780 continuerede dette Ting,

da blev publiceret
Pante Bogen til Inddragelse
Jacob Halvorsen Møklevolds Arvingers Skiøde til Johannes Rasmussen paa Møklevold No: 8 1 Løb 1 Hd: d: (ope rum)
Gunder Hansen Næsses og Jacob Sandings Contract om Løngholmen d: 29 Juni 1780.
Jacob Christian Sandvigs Obl: til Gunder Hansen Næsse p: 50 rd: 1 pr: i et Huus dat: 29 Juni 1780.
Bent Nicolajsen Waages Sk: til Jacob Bentsen paa 1 Løb 1 ½ Hd: i Waage No: 54 d: 29 Janv: 1780.
Jens Houges Hustr: Arv:s Skiøde til Jens Nielsen p: Houge No: 29 ½ L: ½ Hd: dat: 26 Nov: 1779.
Jens Nielsen Houges Obl: til Fr: Juel 80 rd: 1 pr: i forbem:te dt: 26 Nov: 1779.

Lars Olsen Flaadens Hustrues Arvingers Skiøde til Lars Olsen Flaaden paa ½ Løb ½ Hd: i Flaaden No: 17 d: 29 Janv: 1780.
Christen Dommersnes Obl: 80 rd: til Ole Goutesen Steensland, 1 pr: i No: 2 Nedre Dommersnes 1 Løb 1 Hud d: 30 Juni 1780.

Undsætnings Korns Restance ang:de
Hr: Fogden fremstillede Johannes Olsen Rinden som er anført til Restance til den Kongl: Cassa for erholte 1 td: Havre af det opsendte Undsætnings Korn som

1780: 205b

Johannes Olsen Rinden blev fordret at betale med 2 rd: 8 skl:
Den fremstillede Johannes Olsen Rinden forsikrede at hand aldrig har tænkt at begiære noget af det i sin tiid opsendte Kongl: Undsætnings Korn, og ligesaaliidet det har enten begiært eller faaet ved sig selv eller andre paa sine Vegne directe eller indirecte, hverken til Kiøbs eller paa Credit, noget deraf, hvorpaa erbød sin Saligheds Eed.
Hr: Fogden havde intet imod at Comparenten bekræftede sit Udsigende med Lovens Eed;
Rætten altsaa forelæste Johannes Olsen Rinden, Eedens forklaring af Lovbogen med formaning at vogte sig for MeenEed, hvorpaa ham ligeleedes blev forelæst hands foran førte Deposition, den hand nu for Rætten ved Lovens Eed med oprakte fingre bekræftede.
Hr: Fogden begiærede det passerede som Udskrift af Protocollen sig meddeelt, som blev bevilget. Udstæd

Pante Bogen til inddragelse
Endre Tørresen Øchlands Obl: til Siur Eidsvog 49 rd: 1 pr: i No: 25 H: C: gds: ½ Løb ½ Hud hvoraf pantsættes ½ Løb d: 30 Juni 1780.
Gunder Ulveragers Obl: til Rasmus Tvedt 95 rd: 1 pr: i Ulverager No: 8 1 Løb 1 pd: S:, 1 Vog Korn d: 30 Juni 1780.
Gregorius Tollefsen Øfre Eechelands Arvingers Skiøde til Mathias Johannesen Eecheland paa Øfre Eecheland No: 22 H: C: g: 1 L: 1 Hd: 4 Sp: Korn datert 29 Janv: 1780.
Johannes Rasmussen Fieres Obl: til Hans Pedersen Siggervog 92 rd: 1 pr: i Møklevold No: 8(?) (5?) 1 L: 1 Hd: d: 30 Juni 1780.

Som ingen viidere indfandt sig med noget at gaae i Rætte blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

Delinqvent Sag Extra Rætt

Anno 1780 Tiirsdag den 12te Septemb: Morgenen er Extra Rætt sat i efterskrevne Delinqvent Sag paa Tingstædet Leervigen i overværelse af Føjens Skibreedes Lensmand Jens Jensen Bielland, og efterskrevne hertil af Velædle og Velviise Hr: Foget Koren opnævnte Eedsvorne Laug Rættes Mænd af Føjens Skibreede, som og tilliige Med Doms Mænd, Navnligen.
1. Jens Olsen Horneland 4. Lars Halvorsen Dahle 7. Lars Tollachsen Langeland
2. Rasmus Rasmussen Tvedte 5. Samson Johansen Hysingstad 8. Mikkel Pedersen Lønning
3. Jørgen Olsen Walvatne 6. Friderich Baltzersen Vatne
Velædle og Velviise Hr: Foget Koren som Actor, loed ved Fuldmægtig Sr: Kahrs tilføre: At hands Principal maatte besørge [til] dette Extra Ting som af det høie Amt er approberet, paa Justitiens vegne, indkaldet ved skriftlig Stevning af 2 aug: sidstleden Delinqvent Lars

Endresen fordi hand formeentlig er den som har ombragt forrige Beboer i Bekkervigen Natanael Mathiasen, og afplyndret ham de Klæder med meere hand havde paa sig tilligemed Christen Urrang og Erich Sortland som skal være Delinqventens Medviider i (Gier?)ningen, og haver formaaet noget af det Gods, hand havde røvet, samtlige at paahøre Vidner, være

1780: 206

Rættens Examen undergiven og lide Dom efter Sagens beskaffenhed. Saa havde og Hr: Fogden indkaldet ved samme Stevnemaal, alle som havde underskrevet den ham tilsendte Angivelse i Sagen af 27 Juli dette Aar, at beEdige bemelte Angivelse, og svare paa hvad viidere der kunde findes fornøden at spørge dem om til Sagens Oplysning, hvorefter Hr: Fogden lod indlevere til jnddragelse i Acten Amtets Bevilling til denne Extra Rætt af d: 29 Juli 1780 som blev oplæst og lyder saaleedes. Dernæst fremlagde det udstyrede Stevnemaal af 3 Aug: 1780 som blev oplæst og lyder saaleedes. Viidere fremlagde den forommelte Angivelse dateret Bekkervigen den 27 Juli 1780 underskreven af H: P: Hansen, Niels Dichman, Jan Nielsen Mejer, Ole Olsen, Salomon Knudsen S…enæs(?) og Sr: Bent Olrich Hynnemør som er saa lydende. Og da Amtet havde beordret Procurator Sr: Gorm til de Skyldiges Forsvar, Men hand sam/m/e formedelst Famillie forbund med den myrdede og plyndrede Mathiassen ikke kunde paatage sig som Delinqventens Forsvar, Saa havde Hr: Fogden ved Forestilling til Amtet faaet ham derfor befriet, og Lensmand Jens Jensen Bielland i stæden, hvorom Amtets ordre af 5 Sept: sidst blev fremlagt og lyder saaleedes. Endelig fremlagde den over afg: Natanael Mathiassens døde Legeme holte Obductions Forretning af Chrurgi Wisbek og Galschiøtt, dateret Bekkervigen den 1 Aug: 1780 som blev oplæst og lyder saaleedes.

Sr: Kahrs begiærede derfor den respective Rætt vilde tage dem under Examen først de som har underskrevet Angivelsen, og siden de skyldige, alt i Defensors Overværelse.

Delinqventen var imidlertiid medens det fremlagde blev oplæst som og fremdeeles, løs og leedig for Rætten fremstillet uden Baand og Fængsel. Saa var og mødt for Rætten hands anordnede Defensor Lensmand Jens Jensen Bielland.

Stevne Vidnerne Jon Johansen Nøstvig og Christen Jespersen Eide afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre den i Rætte lagde og oplæste skriftlige Stevning lovlig for alle vedkommende ere benævnte at have forkyndet.

Christen Salomonsen Urrang og Erich Jørgensen Sortland mødte begge for Rætten.

Af Vidnerne mødte Hans Pedersen Hansen i Næshavn, Niels Jochumsen Dichman i Busesundet, Og Salomon Knudsen tienende Sr: Bent Olrich Hynnemør i Bekkervigen som blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende.

Delinqventen Lars Endresen blev løs og leedig for Rætten fremstillet som forklarede: At være gam/m/el 19 Aar, død paa Gaaseland i Føjens Skibreede Bremnes Sogn, af Fader Endre Endresen Leilænding død for 13 aar siden, og Moder Lucretz Lars Datter død for 11 aar siden, var hiemme hos sine Forældre til hand kom at tiene hos Tosten Aslachsen Urrang, da hand ei nu veed hvor gam/m/el hand var, hvor hand var ½ Aar, derfra til Christen Salomonsen Urrang ½ Aar, derfra til Jngebreth Rabbestad!! (Habbestad?) paa Lyse Closters gods, alt i Føjens Skibreede, hvor var 5 ½ aar derfra kom i Høst til Alle Helgens tiid 1779 i tjeneste hos Jan

1780: 206b

Nielsen Mejer i Folgerøe Havn her i Skibreedet, hvor Delinqventen tjente da det tildrog sig hvorfor hand nu actioneres, har nu 2 aar gaaet til Lærning eller Præparation og Underviisning i sin Christendom til Confirmation, men ei endnu været til Confirmation, og altsaa ei heller til

Guds bord, har ei noget Pas eller Skudsmaal fra de hand har tjent hos, siden hand er fød og har bestandig været i Finaas Præstegiæld. har staalen fra Jørgen Erichsen Sortland en gang for 10 á 11 Aar siden Mad, som hand selv aad og levede af nogle dage, siden stial fra Salomon Habbestad for 2 Aar siden, Tobak for 6 skilling, som Delinqventen selv opbrugte, sam/m/e tiid hand stial Mad fra Jørgen Sortland, stial hand og fra de andre Folk paa Sortland Mad, som hand selv aad og levede af 2 á 3 dage, nok for 12 Aar siden staalen paa Urrang fra alle Beboerne Mad, og aad, for 2 Aar siden stial paa Gaaseland et par Hoser som h/an/d ei veed hvem eiede, hvilke hand selv sleed, og for 3 Aar siden har stiaalen en Fiske Stang fra Jngvold Sæle i Føjens Skbr:, som Dælinqv: selv har opbrugt og kunde være et par skillings værdie, for et par Aar siden staalen en Kniv fra Ole Synstabøevogen, som hand selv har opslidt, nok stiaalen fra en ubekiendt Mand i Fiorden en Kniv afvigte Vinter som den bestaalne fik igjen; Denne Vaar eller afvigte Høst stial et pr: \nye/ Skind buxer i Nøstbakken, veed ei fra hvem, men har siden hørt skulde være Helje Eecheland tilhørende, og har Delinqventen brugt sam/m/e noget, men nu er de i Folgerøe Havn. Sidste 2de Juule dag har stiaalet fra en Skipper fra Bergen, Sr: Claus Koren, hands Lods, som ej veed navn paa, et par Hoser, som Lodsen fik igien. Afvigte Vinter har staalen fra en Mand paa Urrang Torkel Nielsen, en Hue som Del: har opslidt. Paa tilspørsel hvorfor hand sloeg afg: Nathanel Mathiassen jhjel, svarede: Natanael M: havde ei giort ham noget ondt, og det var ei heller for at røve ham, og havde ingen Aarsag dertil, forklarede ellers viidere, saaleedes at være tilgaaet: At Onsdag før Bededag sidst, roede Delinqventen alleene i en Baad, fra Folgerøen, til Næshavn, efter en Nod, i Ærinde for sin Husbond Jan Mejer i Folgerøen, og da Del: i sin Vej kom for Østernæsset (Osternæsset), saae hand en Mand i en baad som rægede eller drev, og i tanke at Manden sov samt tilliige i den ugudelige tanke og indskydelse, at vilde slaae ihjel hvem det var, for at røve hvad Manden maatte have paa sig, roede hand til den rægende eller drivende baad, og fandt deri en mand sovende og liggende i Fremskuttet eller frem i Baaden, {som} \og Manden/ laae paa Ryggen, men Dep: som da ei haver seet Sl: Nat: Math: nogen tiid, kiendte ham ikke, og saasnart Delinqventen kom saa nær, at hand kunde naae, reiste hand sig op i sin egen baad, og toeg een af sine Aarer,

1780: 207

og med den tykke ende deraf, sloeg med ald Magt til den sovende Mand, først et Slag oppe i Hovedet i Kiæven(?), hvorpaa den sovende slog om sig med Hænderne, men kunde ej staae op, \ej/ heller lættede eller løftede Hovedet og Kroppen op, derpaa Del: sloeg strax anden gang til Manden med bladet af Aaren, og sloeg ham midt paa Maven, \ned over/ …..(?) Hemmeligheden, \da/ siden den døde ei rørte sig, derpaa Del: gik over i den dræbtes Baad og af Tviil om hand var rigtig død, toeg Del: ham over Halsen og Struben, for om hand ei var død, at qvæle ham, men da hand ei formaae Liv, tog Del: sig for at røve og plyndre den døde, og toeg først af ham en Silke Hals Klud som var sort, derpaa randsagede hands Lommer og fandt i en Lærrets Pung Penge som hand talte strax, 3 Banco Sedler á 1 rd: og Sølv Penge Ortstykker og Smae Penge 2 Rdr:, et brille Huus med et pr: Briller i, dette alt Del: lagde over i sin egen baad, og derpaa toeg det døde Legeme i Buxe Linningen og væltede ham ud af Baaden i Søen {paa} \over/ Siden af Baaden \og/ sank da Liiget strax /: og hvad Delinqventen har sagt før, at fandt Nat: Math: hængende efter Humle bandene i sin egen Baad, declarerede hand nu for Rætten, var Løgn :/ da derpaa Del: brød i sønder en Tobaks Pibe som hand fandt i Baaden, og derefter forloed Baaden, som hand loed drive, og veed ei om nogen af Baandene i Baaden var sønder, men det kom ej i støkker ved denne leilighed. Den døde havde paa sig en brun Væst med Been Knapper i, og sorte Buxer, og Sølv Spænder i Skoene, og ingen Knæ Spænder, samt en Hat, og en Sølv Erme Knap af hands Skiorte, dette alt Delinqventen toeg af Liiget og førte med sig, og saae ei nogen Peruqve. Dette skeede ved

saa Lys dag om Eftermiddagen. Derpaa Del: reiste til Færøesundet, og lagde alt Tøjet op, i en Holme at skiule, samt fik at drikke for nogle skillinger af de røvede Penge, hvorefter hand fortsatte sin Reise til Næshavn, der hand solgte Brillerne til Hans Pedersen Hansen for 4 s:, og sagde for ham at have fundet Brillerne der(?) havde fart en Baad ilde for Osternæsset: Dernæst paa hiem Reisen Del: toeg alt det øvrige tøi med sig, undtagen Brille Huuset som hand kastede paa Søen, og hvilket var af læder, hvilket Tøi hand derpaa giemte paa en øde Holme kaldet Fladøen ved Folgerøen, og laae ei længe der, men toeg det derfra efter faae dage, og toeg det med sig en gang hand foer til Mølle paa Klubbe da hand lagde det paa Rubbestadnæsset paa øde Mark og skiulte det en kort tiid, derefter førte det til {….. …. ……} Uskenæsset (Askenæsset?) ved Folgerøen, og skiulte det paa Marken, derpaa Søndag \før Pintse/ toeg Del: det med sig til Kirken paa Bræmnes, der Christen Salomonsen Urrang toeg imod det, nemlig Væsten, Buxerne, Erme Knappen, Hatten, Skoene og Sølv Spænderne, alt paa begiæring af Del: at forvare det, med foregivende af Delinqventen at have fundet det paa en død Krop,

1780: 207b

som hand tænkte var Lieut: Mullerup i Wærnøen, der den tiid gik Ord at, var druknet, da Christen Urrang uden viidere Eftespørsel lovede at vilde giemme det for ham. jmidlertiid havde Del: strax efter Bededag bragt Hals kluden til Bekkervig og leverte den til Sr: Hynnemørs Kiæriste som den afdødes Datter, og sagde, at have fundet den i en tom og leedig Baad ved Osternæsset. Banco Sedlerne og Pengene har Delinqventen forødet. Pungen kastede hand ud, Nogle Søndager efter, en Søndag, var Del: ved Bremnes Kirke, og da spurgte Christen Urrang, om hand havde Tøiet som Del: havde flyet ham at forvare: Dertil hand sagde ja, og vilde kiøbe det af Del:, hvortil Del: sagde Ja, og videre blev ei omtalt: Jmidlertiid tiiden gik bort til sidst i Juli, da Sl: Natanael Mathiassens Liig var funden, og Del: blev hæntet til Bekkervigen, hvor fra Del: blev skikket til Christen Urrang paa Urrang, for at hænte hvem Medviidere der maatte være, da Tøjet ei fantes hos Christen Urrang, og Del: havde ei beedet ham skiule det. Til Erich Sortland har Del: intet Tøj heraf leveret. {Men} Og ej sagt ham noget herom førend efter hand var greben, Men tilstaaer nu at da hand leverede Christen Urrang Tøjet sagde hand til Christen Urrang at hand havde slaget en Mand ihiel, og af ham var det hand havde taget disse Klæder. Da Christen Urrang bad ham dølge det vel, og tage sig i agt. Og var Christen Urrangs Kone Synneve Carls Datter tilstæde og hørte hvad blev talet, men sagde intet dertil. Den tiid sagde og Del: til Christen Urrang, at det var af Nathanael Mathiasen, som Del: strax faae dage efter hand havde giort Ulykken, af Røgte erfarede, var bortkom/m/en, og følgelig den hand havde myrdet, hvorpaa hand Tiirsdag efter Bededag bragte {Hals Kluden} Hals Kluden til Bekkervig. Declarerede at slet ingen Medviidere var om denne onde Giærning uden Christen Urrang og hands Kone. Udi hands Tieniste i Folgerøen, blev Del: uroelig baade Nat og Dag af Samvittigheds Nag, som Anleedigede hands Medtjener Guttorm Olsen at spørge Del: om det var sandt Del: havde slaget Nat: Math: ihiel, dertil hand sagde Nei, det var ei sandt; Men sagde derhos: Gid jeg aldrig havde fundet den Hals Klud. Dog mærkede Del: at Jan Mejer mistænkte ham, da Jan Mejer sagde sin Mistanke til Del: Delinqventen paa adskillige Spørsmaale, tilstoed at have nogen tiid efter da Hans Pedersen Hansen sagde til ham, det var vist nok Nat: Mat:[s] Briller, Del: havde solgt ham, tilstaaet det var saa, men sagde, at have taget dem af ham og funden ham død, hvilket skeede førend Delinqventen blev arresteret. Endelig erklærede og forsikrede, at denne Bekiendelse var den eeneste sandfærdige

1780: 208

af alle differente bekiendelser som hand for adskillige har gjort. dog med den forskiæl, at Banco Sedlerne 3 stk: á 1 Rd:, har Del: sam/m/e tiid leveret Christen Urrang at forvare, ligeleedes Sølv Pengene de 2 Rd: paa 8 skl: nær, som Del: havde fortæret. Delinqventen endnu paa tilspørsel forklarede, ei at have begaaet denne Ulykke, af Kiedsom/m/elighed til Livet, men for at have fordeel af det hand røvede. Dimitteret.

Actor fremlagde Sogne Præst og Siæle Sørger Velædle, Velærværdige og høilærde Hr: Hertzbergs attest af dato 11 Sept: 1780 saalydende.

Dernæst blev fremstillet Christen Salomonsen Leilænding paa Urrang i Føjens Skibreede, som {forklarede} blev tilbragt adskillige Spørsmaale i Anleedning af Delinqventen Lars Endresens Udsigende ham Angaaende, samt blev forelæst det derom af Lars Endresens Forklaring, Protocollen tilført; Men nægtede aldeeles at have enten modtaget, annammet eller skiult noget Tøj, for Delinqventen eller fra ham sig leveret.

Delinqventen blev derefter til Confrontation for Rætten fremstillet.

Christen Salomonsen Urrang blev endnu ved at nægte ligesom forbemelt.

Rætten havde forhen tilspurt Christen Salomonsen om hand kjendte Lars Endresen, dertil hand sagde Nej, ikke viidere end at hand kiendte ham fra en Anden; Men nu paa nærmere Confrontation maatte tilstaae at Lars Endresen havde tjent ham over ½ Aar som og af Lars Endresen er forklaret.

Lars Endresen igientoed sit Udsigende, og paastoed, at have sagt den reene Sandhed, og at Christen Salomonsen Urrang havde imodtaget til at forvare, alt forbem:te Tøj, det hand nu opregnede. Lars Endresen endnu forklarede: At en Pige nemlig Alet Carls Datter saae at hand leverede Tøjet til Christen Salomonsen, og hvilken Alet Carls Datter er hos Christen Salomonsen. Ellers har Delinqventens Moster Aase Enke efter Carl Larsen, nu opholdende sig paa Urrang, overhængt Delinqventen at ej maatte bekiende paa Christen Salomonsen Urrang, men maatte lyve paa en Anden, og Christen Salomonsen havde i dag bedet Delinqventen at sige, at have solgt Tøjet paa Skibene paa Bergens Leed.

Christen Salomonsen vedblev at nægte omspurgte. Thi blev hand til viidere Dimitteret.

Erich Jørgensen Sortland mødte og nægtede aldeeles at have faaet i forvaring eller paa anden maade noget af ommelte Tøj, eller vidste noget om denne Lars Endresens Misgiærning førend efter at Sl: Natanael Math: var funden og Lars Endresen greben, da Lars Endresen usandfærdig havde paasagt Deponenten sligt, men hvori hand var uskyldig, og hvilket Lars Endresen jgien maatte fragaae. Dimitteret.

Af Vidnerne fremstoed

1ste Vidne Sr: Hans Pedersen Hansen i Næshavn som aflagde Eed og {forklarede} fremlagde selv sit skriftlige forfattede Vidnesbyrd, som hand declarerede selv at have conciperet og underskrevet og blev oplæst \saalydende/ det hand med corporlig Eed bekræftede med tillæg at da hand var hos Christen Urrang, kom Delinqventens Moster Aase, og faldt Delinqventen om Halsen kyste

1780: 208b

ham, og bad ham ei at bekiende paa Christen Urrang, med de Ord: Du maae intet sige paa Christen, og hun spurgte om hand havde taget Tøjet, dertil Lars Endresen sagde Jo, og siden hviskede de som Vidnet ei hørte. Noget efter sagde Lars Endresen: Lad ham være uskyldig da. Rætten derefter forelæste Vidnet den af Vidnet med fleere underskrevne Angivelse af dato 27 Juli 1780, som hand under aflagde Eed bekreftede, saaleedes da at være passeret. Dimitteret.

Fremstoed 2det Vidne Niels Jochumsen Deichman i Bussesundet som blev forelæst bem:te Angivelse af 27 Juli 1780, den hand med aflagde Corporlig Eed bekræftede, med tillæg, at da Delinqventen omvundne tiid blev transporteret fra Bekkervig, da til sidst sagde hand at

Christen Urrang ei havde faaet Klæderne, men Delinq: havde solgt dem til en Skipper i Folgerøe Havn, og paa tilspørsel hvorfor hand sloeg Natanael Math: svarede hand var nød til at giøre det, fordi hand flød. Dette Delinqventen nu for Rætten forklarede: At hand var nød til at slaae ham, for at faae hands Liv. Vidnet forklarede viidere: At da hand var med at lægge Liiget i Kiste paa Bekkervig efter at Liiget var funden, saae hand Legemet fra Hagen \frem/ langs ned til under Hemmeligheden, at være blaae og grøn, og en blod Slintre imellem Beenene under det eene Laar ligge uden paa Kroppen under Sædet, lang som en finger. {Dimitteret} Hovedet var Hud og Kiød af. Dimitteret.

Det forhen afhørte 1ste Vidne Hans Pedersen Hansen forklarede under forhen aflagde Eed, ang:de Liigets tilstand bem:te tiid da det blev lagt i Kiste, ligesom forrige Vidne. Dimitteret.

Fremstoed 3de Vidne Salomon Knudsen tienende Sr: Bendt Olrich Hynnemør som blev forelæst den forbem:te Angivelse, den hand med Corporlig Eed bekræftede, og end ydermeere under sam/m/e Eed forklarede: At var med 1ste Vidne Hans Pedersen Hansen, paa Urrang omvundne tiid nemlig da Sl: Nat: Math:s Liig var funden, for at spørge efter den afdødes Klæder, da Christen Salomonsen Urrang nægtede at have faaet nogen Klæder, og de maatte leede hvor de vilde, som hand og lukkede sin Kiste op for dem, men de fandt intet eller saae noget af det. Men Delinqventen Lars Endresen vedblev at sige at Christen Urrang havde faaet det; Dog tilsidst de gik i baad, sagde Del: at Christen Urrang ei havde faaet det, men Del: havde siunket det ned paa Fittie Viigen. Angaaende Liigets tilstand da det blev lagt i Kiisten, forklarede som 2det Vidne. Dimitteret.

Vidnet Jan Nielsen Mejer mødte ikke efter Paaraab, men frem sendte sit skriftl: Vidnesbyrd som blev oplæst og lyder saaleedes.

Actor paastoed dette udeblevne Vidne saavelsom Vidnet Ole Olsen som og er udebleven forelagt at møde her for Rætten næste Tægte dag hvortil Sagen maae begiæres udsat til disse og fleere Vidners førelse, som ei kand begiæres beram/m/et førend de nu nær forestaaende

1780: 209

Almindelige Høste Tinge ved Novembr: Maanets udgang, er afholden.

Rætten beram/m/ede Sagens foretagelse ved Extra Ting til viidere Procedure Torsdagen den 30 Nov: Morgen førstkom/m/ende; Til hvilken tiid de udeblevne Vidner Jan Nielsen Mejer og Ole Olsen tienende Sr: Hynnemør forelægges under Faldsmaals Straf at møde, deres Eedelige Vidnesbyrd i Sagen at udsige, hvilken Forelæggelse Actor nu blev meddeelt beskreven for lovlig at lade forkynde, til den tiid Sagen beroer.

Defensor forbeholdt sig nærmere Tilsvar til Delinqventens Forsvar.

Delinqventen vedblev endnu som før sin bekiendelse, men bad at Dom/m/eren og høiere Rætte eller Hands Kongl: Maj: vilde ved mildeste Dom/m/e eller udvirkende Hands Kongl: M: Naade forunde ham at beholde Livet.

Sagen beroer til 30 Nov: 1780.

Høste Ting 1780 den 2de octob: for Waags Skibreede holden paa Godøesunds Tingstæd formedelst den nyelig det sædvanlige Tingstæd Bekkervigen overgangne ulykkelige totale Jldebrand, af Districtets Sorenskriver, i overværelse af Velædle og Velviise Hr: Foget Koren, Skibreedets Lensmand Knud Larsen Rydland, samtl: tingsøgende Almue, og efterskrevne 8te Eedsvorne Laug Rættes Mænd navnligen:

1. Ole Larsen Nedre Waage 4. Biørn Monsen Præstbøe 7. Gunder Torbiørnsen Dybevog
2. Erich Hansen Sæterbøe 5. Størk Endresen Tufteland 8. Jochum Nielsen Bussesund
3. Hans Johannesen Gougseide 6. Hans Johansen Drønen

Allerunderdanigst publiceret Kongl: allernaadigste samt Collegii og høi Øvrigheds Anordninger og Ordres, som følger: se viidere fol: 225a

Først de fol: 186b. for Schonevig Skibreedes sidste Sommer Ting speciel extraherede. Dernæst følgende:

1. Kongl: allernaad: Placat at ingen uden de Militaire af Land Etaten maae bruge guule og røde Cocorder paa Hattene d: 19 Juli 1780.
2. Rente Kam/m/erets Communication af Kongl: Resol: 7 feb: 1780 at de om 15 aar formodende Hands Maj:ts Casse tilfaldende Arvefalds Capitaler, skal strax i Hds: Maj:ts Cassa indleveres, og siden naar forefalder. d: 18 Marti 1780.
3. Stiftets Efterlysning efter een fra Bergens Fæstning undviigt Slave Isach Eliassen dat: 21 Juli 1780.
4. …. Communication af Kongl: Resol: 19 Jul: sidst, ang:de at til Civile Ombudde skal ei bruges andre af det unge Mandskab, end de til Artillerie Kudske indskrevne d: 15 Aug: 1780.
5. …. ….. om Delinqvent og Hospitals Penges udreedning d: 5 Sept: 80.

Formynder Ting blev holden, og Børne Midlerne befunden i behørig rigtighed efter Formynder Bogen.

Fogdens Regnskabs Tingsvidner blev examineret i overværelse af Almuen og Laug Rættet, Lensmanden Knud Larsen Rydland \Lars Jørgensen Fagerbakke/ og Mons Larsen Bakke.

Tingsvidne og Undsætnings Kornet.
Velædle og Velviise Hr: Foget Koren indleverede i Rætten de qvitterede Anviisnings Sedler for udcrediteret Kongl: Undsætnings Korn, som hannem giennem Stiftet i Skrivelse af 15 Dec: 1779 blev tilsendt, og udtoeg Rætten da de Sedler som vedkom Sunds og Storøens Præstegiæld i dette Skibreede, ved sam/m/e nøie at examinere, fantes de i anviiste Restance anførte Personer, ei anført paa den Undersøgnings Forretning som holtes Sommer Tingene 1778 i Hr: Stiftbefalingsmand Schouboes Overværelse, og hvilke nu med alle sine mødende Omstændigheder anføres, da paa de øvrige Sedler blev tegnet: findes anført og Hr: Fogden tilbageleveret. De anførte Persohner specificeres i TingsVidnet.

Pante Bogen til Inddragelse
Skiftebrev efter Lars Christensen Hofstad 12 Aug: 1780.

1780: 209b

Pante Bogen til Inddragelse
Skiftebrev efter Halvor Aarentsen Kleppe 16 Marti 1780 i
…. efter Elias Knudsen Bakkesund 1 Aug: 1780. Pante
…. efter Salomon Salomonsen Lille Næss 9 Aug: 1780. bogen
…. Tarrald Johansen Hatlevig 19 Aug: 1780. extraheret

Ole Jensen Holks Skiøde til Birthe Marie Jens D: gift med Hans Pedersen Ulvig, paa Odels Rætt til No: 36 Jversøn (Jversøen) 18 mrk: S: ¼ Hd:, Lars Monsens brug d: 29 Juli 1780.

Bygsel Seddel publiceret
Fra Abraham Olsen Toske til Daniel Crispenæs!! (Chrispinussen? Ein em: Daniel Christpinussen Westre Bagholmen gift i Sund 1770 med p. Chatarina Christensdtr:

Hæggelund) paa Øen Bachholmen at rydde, Aarl: Afgift 3 Mrk: efter 10 Aar som gives frie, og Bøxelen giælde for Daniel samt Hustrue og børn. d: 10 Dec: 1779 M: H: intet

Opsat Leyermaals Sag fra fol: 170a. Fogden contra Synneve Ellings Datter.
Hr: Fogden frafaldt Sagen som afgiort ved Aftingning. Sagen altsaa ophævet.

Opsat Sag fra fol: 170b. Hr: Foget Koren contra Jon Møgster.
Hr: Fogden begiærede Sagen at beroe til Som/m/er Tinget 1781.
Jon Møgster mødte ikke.
Sagen beroer til Som/m/er Tinget 1781.

Nye Sag
Ole Rasmussen Lejlænding paa Gresdal mødte for Rætten tilligemed Procurator Sr: Niels Gorm, og anmelte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet til dette Ting og tiid indkalde Rasmus Rasmussen Lejlænding paa Græsdalen, for udsagde Ærerørige beskyldninger af Bedrager og Tyv, paa Citanten, at høre Vidner, som tillige er indstevnt under Faldsmaal Rasmus Knudsen Tieniste Dreng og Jngeborg Mikkels Dt: Tieniste Pige begge tienende Citanten, samt at liide Dom, og betale Omkostninger skadesløs.
Stevne Vidnerne Anders Eliassen Fagerbakke og Lars Jørgensen Fagerbakke afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Rasmus Rasmusen Græsdalen saavelsom begge bem:te Vidner mødte og vedtoeg lovlig Varsel.
Vidnerne blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende. Hvoraf fremstoed som
1ste Vidne Rasmus Knudsen som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: At denne Som/m/er i Slaatten i augusti Maanet, en dag begge Parter gik og sloeg Græs, kom de i Tale sam/m/en om adskilligt, da Rasmus Rasmussen Græsdalen sagde til Ole Rasmussen: Hvorvel Du er en Tyv: End da Du stial de 50 rd: Tienerne Dine gav Du ingen Løn, og Pigerne Dine har Du ædt op for: Dette hørte det andet til i dag indstevnte Vidne, og veed ei fleere. {Dimitt:t} Dertil Ole Rasmussen Græsdal sagde: jeg har hverken staalen Brislinge tønde, eller Binge(?) Brosmer eller Lage Brosmer. Demit:
Fremstoed 2de Vidne Jngeborg Mikkels Datter som aflagde Eed og forklarede: Rasmus Rasmussen Græsdal protesterede imod dette Vidne som Søster til Citantens Hustrue. Proc: Gorm formeente at Vidnet skulde føres i følge Loven, som tillader slige Vidner i Lives og Ære Sager, og naar ingen andre Vidner kand haves. Rætten tilloed Vidnets Svar, under forbeholdenhed af, hvorleedes sam/m/e ved endelig Dom skal ansees. Vidnet forklarede: Ligesom 1ste Vidne med Tillæg: At Rasmus Rasmussen sagde til Citanten, at sidstmelte havde bedraget sine Tienere, og en anden bedraget 15 Mrk: fra. Dimitt:t
Rasmus Rasmussen begiærede Sagen opsat til Som/m/er Tinget 1781.
Citanten havde intet imod Opsættelsen.
Sagen beroer til Som/m/er Tinget 1781.

1780: 210

Pante Bogen til Udslettelse
Hans Hansen Houchenæs Obl: 30 Sept: 1775 No: 2 p: 634 til Jver Houchenes p: 50 rd: 1 pr: i Houchenæs qvitteret 2 oct: 1780.

Som Aftenen paatrænger, beroer Tingets Continuation til i morgen.

Anden Dagen den 3de oct: 1780 continuerede dette Ting,

og først public:
Pante Bogen til Inddragelse
Samson Olsen Mit-Engevigs Arvingers Skiøde til Ole Samsonsen Kieholmen paa No: 3 S: S: E: g: Mit Engevig 1 pd: Smør d: 3 feb: 1780.

Fogden Velædle og Velviise Hr: Ulr: Wilh: Koren anmelte at have efter Amtets høie ordre af 2 Maj sidst; tillagt Lensmand Knud Larsen Rydland ordre at indkalde til Examen, Mikkel Bakke, Niels Kipper, Jacob Stangeland og Svoger, samt som Vidner Johannes Walhammer med fleere hvilken ordre dateret 24 Aug: sidst, at ang:de de førstmeltes uskikkelige Omgang imod Hr: Mossing i Møgster Kirke anden Juule Dag afvigte Aar; Men da hand nu erfarer, at dette alt er forsømt; Saa begiærede hand til sin Sikkerhed i tilfælde, Lensmanden fremkaldet, at giøre forklaring om Aarsagen dertil?
Lensmand Knud Larsen Rydland mødte og foreviiste bem:te ordre af 24 Aug: sidst, som hand forklarede: At først have erholdt den 16 Sept: sidst som vel var betiids nok til Stevne tiid; Men da Natten derpaa, dette Skibreedes sædvanlige Tingstæd Bekkervigen ved ulykkelig Ildebrand aldeeles afbrændte, saa hand ikke kunde viide hvor Tinget kunde blive, hvorom hand og strax maatte reise at forhøre sig; Saa var desaarsag denne Jndkaldelse Forsømt.
Hr: Fogden forbeholdt sig det passerede at faae som Udskrift beskreven.

Fogden Velædle og Velviise Hr: Ulr: W: Koren anmelte, at Lars Mikkelsen Kolbeensvigen og Abraham Abrahamsen Kolbeensvigen, var for nogle Aar siden overgangen en ulykkelig Jldebrand, hvorom for Waags Skibreedes Bøigde Ting den 3 Maj 1777 og 3de oct: 1777 er erhvervet Tings Vidner; Deres afbrændte Gaarde er vel siden opbygt; Men da de ei i henseende til Stuen eller Vaan Huuset ere bygte efter Rescriptet 16 oct: 1776; Saa var Hr: Fogden af Rente Kam/m/eret paalagt at undersøge om deres Røg Stuer vare bygte førend allerhøistbem:te allern: Rescript blev publiceret; hvorom hand begiærede saavel ihenseende til Publications tiiden, Underrætningen af Dom/m/eren af Justitz Protocollen, som ihenseende til Opbyggelsen, Almuens forklaring af Dommeren indhæntet.
Dommeren eftersaae Just: Prot: og fandt at den 3de oct: 1777 ved Høste Tinget, var af da værende Foget Sl: Hr: K: Rd: Juel fremlagt og publiceret Kongl: allern: Rescr: af 16 oct: 1776 om Røg Stuers afskaffelse communiceret fra Stiftet 16 Nov: e: a: Dom/m/eren derefter tilspurgte Almue om naar bemelte 2de brandlidte Mænds Røg Stuer af dem vare opbygte? Dertil de svarede: At Lars Mikkelsen havde sin Røg Stue færdig Som/m/eren 1777 førend Juli Maanets Udgang; Men Abraham Abrahamsen fik ei sin Stue færdig førend Sommeren 1779, da hand og først toeg den under Bygning; Men Tømmeret dertil var bestilt og hugget Vinteren før Neml: 1778; og hvilke begge Stuer ere Røg Stuer: Dog har Abraham Abrahamsen Glas Vinduer i sin Stue. Men derhos forklarede: At denne af Abraham Abrahamsen opbygde Stue, er en overflødig Stue da hand har een gam/m/el Røg Stue til Vaan Huus, som har staaet

1780: 210b

før Jldebranden, og fra Jlden blev sparet, og hvilken er hands til Gaarden nødvendige Stue, som ei er brændt, og altsaa ej af nye opbygt.
Hr: Fogden til ydermeere Oplysning, loed tilføre, at denne Abraham Abrahamsen ej har nydt gotgiørelse i alle sine Skatter, paa grund af at denne Vaan Stue, og fleere ringe Huuse, fra Jlden blev sparet, som Tings Vidnet af 3 oct: 1777 forklarer.

Hr: Fogden begiærede det passerede som Tings Vidne sluttet og sig beskreven meddeelt, som blev bevilget. Udstæd

Pante Bogen til jnddragelse
Skifte efter Johannes Nielsen Windenes p: 2 pd: S: 2/3 Hd: d: 6 Sept: 1763

Opsat Sag fra fol: 169a. Fogden contra Bendt Hynnemør.
Procurator Sr: Gorm paa Sr: Hynnemørs Vegne maatte forinden hand kunde indlade sig viidere i Sagen, af den høistærede Rætt udbeede sig tilladelse til et Tings Vidnes førelse paa nogle faae Qvæstioner de hand til Sagens drivelse u-undgaaelig fandt fornøden, hvilket hand haabede blev ham tilladt.
Sr: Christi protesterede imod fleere Vidner, siden Sr: Gorm forrige Tægte dag sluttede sit Tings Vidne; Dog om Rætten vil bevilge ham Vidners førelse, dog ved dette Ting uden længere Ophold, er Sr: Christi og dermed fornøiet.
Sr: Gorm ventede Rættens assistence.
Rætten paa grund af Sr: Christis Declaration tilloed Vidners førelse denne Rættes dag dog uden viidere Ophold uden efter lovlig Omgang.
Sr: Gorm fremstillede som ustevnte Vidner Lensmand Knud Larsen Rydland og Salomon Knudsen Aarschou som blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende, hvorefter fremstoed som
10. Vidne Lensmand Knud Larsen Rydland som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og {forklarede} af Sr: Gorm blev tilspurgt: 1ste Hvor langt der er fra Bekkervigen til Fittie Bøgden? Rs: Bekkervigen ligger i Fittie Sogn dog i kanten af sam/m/e paa Sæbiørn \Øen/, men Bekkervig og Sæbiørn kaldes ei Fittie bøygd, og Fittie bøygd kaldes den største part af Fittie Sogn nærmest Fittie Kirke paa Storøen, \og sønden for Sæbiørn Fiorden/ og fra Bekkervig til Storøen er over Sæbiørn Fiorden en Miil, og lagde saa langt til de andre Øer af Fittie Sogn \sønden for fiorden/ fra Bekkervig. 2. Om de i Fittie Bøigden boende Bønder ei almindelig have deres Handel i Engesund? Rs: De fleeste handler i Bergen, og naar de behøver ellers lidet, tager de det i Engesund som ligger tet ved, eller og i Bekkervigen, herved forstaaes de sønden for Fiorden boende som meeste part af Sognet. Norden for Fiorden ligger af Fittie Sogn Gaugseide (Gougseide) 4 Mænd, Grasdalen 5 Mænd, Drivenes 3 Mænd, alle paa Sæbiørn Øen hvor Bekkervig ligger, Uglenes 2 Mand, Wiig 2 Mand, Windenes 3 Mand, Blænes 2 Mand, Huusevig 2 Mand, Brekke 2 Mand, Otteraaen 1 Mand, alt paa Øen Huften ¼ Miil fra Bekkervig; hvilke norden for Fiorden boende har nærmest af alle Steder til Bekkervigen. 3. Om Sr: Hynnemør i Bekkervigen fik nogen at handle med, naar Sr: Christi var berættiget at handle med heele Møgster Sogn? Rs: De paa Sæbiørn og Huft Øerne forbemelte, har kortest til Bekkervigen, men angaaende de sønden for Sæbiørn fiorden boende og Fittie Sogn tilhørende, kunde ei svare meere end til 2de qvæstion er forklaret. 4de Om der nu staaer eller haver staaet Huuse paa Rabbevigen siden Huusene paa Salthellen

1780: 211

blev opbygget? Rs: Nej ingen af deelene. 5te Eller om siden er handlet paa Rabbevigen? Rs: Nej Hr: Christi begiærede Vidnet tilspurgt 1ste Hvor mange Mand heele Fittie Sogn bestaaer af? Rs: Omtrent 150 Mand 2det Hvorlangt Møgster Sogn beregnes? Rs: Længden fra Sæbiørn Øen til Store Kalsøen er 1 Miil. Proc: Gorm maatte give Rætten tilkiende at i Fittie Sogn findes sønden for Sæbiørn Fiorden 3 Giæstgiver Stæder nemlig Færøesund, Engesund og Brandesund. Sr: Christi maatte ligeleedes tilkjendegive den respective Rætt, at i Møgster Sogn som bestaaer kun af nogle og 70 Mænd er 4 Giæstgivere

og Kræmmere; Altsaa sees deraf at Fittie Sogn som bestaaer af 150 Mænd, har over Vægten af Mandtal at handle med, fremfor enhver i Møgster Sogn, og meest Bekkervigen som Vidnet har forklaret at have norden for Fiorden 26 Mand, og desuden fleere sønden for Fiorden, hvilket og i det forrige tagne Tings Vidne af Vidnerne er forklaret: Og at nu Bekkervigen som 5te Mand vil indtrenge sig i Sognet, er endnu ei foreviist nogen Kongl: Tilladelse til. Dimitteret.

Fremstoed som 11te Vidne Salomon Knudsen Aarschoug som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og svarede paa de til forrige Vidne fremsatte Qvæstioner. saasom til 1ste Ligesom forrige Vidne til 2det Ligeleedes, med den forskiæl at siden nu værende Giæstgiver kom i Engesund, veed Vidnet ingen af de sønden for Sæbiørn Fiorden boende, at have handlet i Bekkervigen. til 3de Ligesom forrige Vidne. 4de og 5te Ligesom forrige Vidne. Paa Sr: Christies Qvæstioner svarede til 1ste Med smaae skyldsatte Pladser iberegnet, er omtrent 163 Mand. til 2det Ligesom forrige Vidne. Dimitteret.

Proc: Gorm fremlagde sit skriftlige Jndlæg af gaars dato som blev oplæst og lyder saaleedes. Af de deri paaberaabte Documenter blev fremlagt til Actens følge de 2de Tings Vidner af 27 April 1780. samt Extract af Tings Vidnet saalydende: Skiøde af 21 Sept: 1709 saalydende: Copi Confirmations bevilling for Bendt Jensen Mejer 10 feb: 1747 saal: Derefter paastoed Dom.

Sr: Henrich Christie fremlagde sit Jndlæg af gaars dato som blev oplæst og lyder saaleedes: samt fremlagde til sin Acts følge de første Tings Vidner af 27 April 1780. Hr: Christi derefter \som/ formeenede at have paa en simpel samt synlig og lige med fornuften overeenstemmende maade i sit Jndlæg kortelig forklaret de førte beviiser, fandt sig i andleedning af hands Contra Partes indgivende, beføiet at udbeede sig af den respective Rætt følgende tilført: Sr: Hynnemør som i Sagen er min Contra Part: Lad ham bruge forklaringene saa gode som om de havde en lærd forfatter, det vil dog kun lidet nytte, for ham, og gamle Privilegier, forældede og af de seenere Monarcher uconfirmerede Contracter paaberaabes og lægges for Rætten, ligesom de skulde kunde kuldkaste hvad vores allernaadigste Konge i det Hynnemør selv givne Privilegium haver fastsat, med disse tydelige Ord at hand skal handle paa Bekkervigen følgelig ei omkring paa Gaardene i hands eget District, mindre i mit District, og kastes af den respective Dommer et agtsomt Øye paa sam/m/e gamle Contract; Saa sees, at sam/m/e er underskrevet alleene af gamle Eiere af Westre Bagholmen

1780: 211b

og Bekkervigen der for længe siden ere døde, sam/m/e Contract kunde jo ej længer holde Stik end de contraherende levede, da den alleenest følge Lovens 5 B: 1 C: 1 art: forpligtede dem som den med Haand og Segl underskrevet og forseglet havde, men ej 3de eller Efter-Mænd, der er uden for den Æt, og som hverken har seet eller underskrevet den, og hvilken den altsaa heller ikke ifølge Lovens 5 B: 1 C: 3 a: kand gielde imod. Dernæst sees den ej at være confirmeret hverken for Hynnemør eller næste hands formænd, hvilket dog nok af dem har været ansøgt, men ei bleven bevilget, naar Monarchen med sam/m/e naadige Øyen har seet deres forlangende at være stridende mod billighed, sidst bem:te Lovens bydende og det Qvalvogen allernaadigst meddeelte Privilegium, og derfore nu sat Hynnemør Grændser for med disse {u?}tydelige Ord, at hand skal handle paa Bekkervigen. At Handelen i Møgster Sogn skal være fælleds imellem Bagholmen og Qvalvogen viiser de seenere allernaadigst udgivne Privilegier; Altsaa kand vel ej nogen af disse Stæders Ejer contrahere med tredie Mand om Handelen uden fælleds Samtøkke, ja kastes samme Øye til den af mig i mit Jndlæg allegerede Forordning af 7 Aug: 1697; Saa sees deraf at ingen Kræmmer maae fare fra sit eget Leye og til en andens Leye eller District under Straf for at handle. At Sr: Hynnemør ellers vil

formeene at faae ved Dom nu confirmeret denne gamle Contract, er nok ej af samme Viisdoms Bog som et og andet lærd og høi Trøk(?) i hands Sags forsvar synes at være taget af; thi havde der været deraf; Saa havde det nok været indseet, at det havde været ugiørligt efterdi den som melt er ei af de seenere Monarcher confirmeret og at den altsaa ej i Rætten kunde blive antaget som noget beviis mindre faae Confirmations Dom eller blive lagt den til noget Baand som ej sam/m/e underskrevet have. Lige det samme maae og siges om de beviiser hand søger at fremføre om fornødenhed i at drive Handel paa Salthellen; Lad ham kun beviise Stædets fornødenhed; Saa vil og Handelen derpaa ufeilbar tilhøre mig, som den rætte privilegerede i Møgster Sogn. Den Contract hand beraaber sig paa, hands Leilænding have indgaaet med ham, er vel heller ey af de lovligste, og hvorvidt Contract imod Lov kand staae ved Magt faaer staae sin Prøve, Den respective Dommer vilde vist forsvare sine Rættigheder, om en Contra Part eller nogen anden vilde indgaae i deres Jurisdiction for at holde Forretninger, og Deres Bestalling paa at være Sorenskriver vilde vist viise deres Paastands rigtighed. Saaleedes vil det heller ej falde underligt, at jeg vil forsvare mig mod den som uberættiget handler i mit District, og den mig allernaadigst meddeelte Bevilling paa at være Kræmmer i Møgster Sogn, tilligemed den udi samme og de seenere af Stiftamtmanden udgivne ordres til Fogden om forprangs hæmmelse for mig vil og vist viise min Paastands rigtighed, siden Salthellen ligger

1780: 212

inden Møgster Sogn. De Vahrer som af mig med de opnævnte Mænd blev borttaget paa Salthellen var Kræmmer Vahrer saa at Hynnemøers jndvending i den fald vil intet sige. J øvrigt forventede Sr: Christi befrielses Dom for h/an/ds Contra Parts ugrundede Paastand og jrættesættelse, og saaleedes paastaaer Dom. Saavidt Hr: Christies Dictamen.

Sr: Gorm vilde ikke opholde den høistærede Rætt med vidtløftig besvarelse paa Sr: Christies tilførte Protocollation; Men refererede sig til de i Rætten indgivne Jndlægger og medfølgende Documenter, og var begiærende den respective Dommer vilde see af Sr: Christies i Rætte lagde Kongl: allernaadigste Bevilling det ham ey er tilladt viidere Handel end som hands Formænd havde haft, og at i sam/m/e h/an/ds Bevillings brev er anført den Clausul, at skal handle med angrændsende Almue i Møgster Sogn: J øvrigt indloed hand Sagen til Doms.

Hr: Fogden loed tilføre: At hand ved det i Sagen fra hands Stevnemaals Jncamination og til nu mellem Parterne selv meget pass(ere?)de, kunde ikke saae nøje viide hvad enhver af dem havde oplyst til sin Sags Styrke da hand som Foget havde meget paa Tingene at bestille, og ikke alletiider kunde give agt paa, hvad udi Rættergangen forefaldt, maatte derfor kortelig fra sin side slutte Sagen saaleedes med denne Paastand: At hand haabede de fra Sr: Hynnemør paa Salthellen borttagne Vahrer maatte blive confisqverede som \noget/ hand befandtes at handle med i en anden privilegeret Mands District stridende imod det Sr: Hynnemør selv paa Bekkervigen meddeelte Privilegium. Hvad Straf Bøder og viidere som Hynnemør ved saadan forseelse kand have udvirk(et?) sig overloed hand til Rættens behagelige Skiøn, og fra sin Side ikke vilde giøre nogen hinder {til} \udi/ Sagens endskab men indloed sam/m/e til Doms.

Sagen blev til Doms optagen.

Samtlige alle vedkommende Parter var fornøiet med, da Tingtiiden nu er forløben, saa de vel seer, der ei bliver leilighed til Doms afsiigelse i denne vidtløftige Sag ved dette Ting; Og Udsættelses Ting seer De vel ei kand beram/m/es førend alle forestaaende og nu nyelig begyndte Høste Tinge ved Novemb: Maaneds udgang førskom/m/ende er afholden; at altsaa vil(?) {til} \paa/ Leervigens Tingstæd Torsdagen den 30 Nov: førstk:de Morgen tiilig, for der Doms afsiigelse i Sagen at anhøre, hvilket Stæd og tiid de antager til Udsættelses Ting til Dom i Sagen, uden at paastaae Dom/m/en enten før eller andet Stæd afsagt.

Sagen beroer til bem:te 30 Nov: 1780 til Doms afsigelse, hvortil den blev optagen.

Pante Bogen til inddragelse
  Ole Samsonsen Kieholmens paa Mit Engevig Vilkors Contract til Samson Olsens Enke Anne Ols Datter d: 27 April 1780.
  Hans Hansen Houchenæs Skiøde til Ole Engelsen paa Houchenæs No: 84 S: S: E: g: ½ L: ½ Hd: 3 skl: Penge for 220 rd: dat: 3 oct: 1780.

Bygsel Seddel publiceret
  Ole Samsonsens til Thomas Tarraldsen paa 1 pd: Smør i Mit Engevig d: 2 oct: 1780. Manuf: H: 8 skl: betalt.

Pante Bogen til inddragelse
  Lars Christensen Hovstads Arv:s Skiøde til Salomon Olsen Tidslevold paa ½ Løb S: 3/8 Hud i Havstad No: 34 d: 3 oct: 1780.

Laug Rættes Mænd til at betiene Rætten pr: 1781 opnævnt af nye boesatte: Jacob Olsen Hævrøen, Ole Ottesen ibdm:, Thomas Tarraldsen

1780: 212b

Mit Engevig, Ole Engelsen Houchenæss, og Salomon Olsen Hougstøe.

Som ingen viidere efter tree ganges udraab, indfandt sig med noget at gaae i Rætte, blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

Opdals Skibreedes Høste Ting den 5te octob: 1780 holden paa Godøesunds Tingstæd, af Rættens Betjent i overværelse af Districtets Foget, Skibreedes Lensmand Mads Christophersen St: Godøen, tingsøgende Almue og efterskrevne 8te opnævnte Eedsvorne Laug Rættes Mænd, navnligen:
1. Gunder Olsen Berge 4. Ole Guldbrandsen Middalen 7. Salomon Johansen Mæland
2. Mons Hansen Schorpe 5. Jngebrict Mortensen Aase 8. Christen Mortensen Flygensfær
3. Jacob Sæbiørnsen Færevog 6. Niels Siursen Drange

Allerunderdanigst og underdanigst publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger, samt Collegii og høi Øvrigheds Foranstaltninger og ordres, ligesom for Waags Skibreede.

Formynder Ting blev holden og Børne Midlerne befunden i behørig rigtighed efter Ober Formynder Protocollen.

Fogden, Undsætnings Kornet ang:de ligesom for Waags Skibreede, ang:de Sognerne i dette Skibreede.

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examineret i Overværelse af Almuen og Laug Rættet samt Lensmanden og de 2de Mænd Ole Larsen Næss og Johannes Nielsen Natervig samt her bag i Protocollen extraheret.

Rydnings Seddel publiceret

Hr: Lieut: Møllerup paa Wærnøen til Andor Larsen paa et Plads kaldet Elnæsset for Aarl: afgift En Rigsdaler d: 4 oct: 1780. Manuf: Huset 4 Skl:

Pante Bogen til Udslettelse
Niels Nielsen Nedre Kleppes Obl: 4 oct: 1774 p: 34 rd: til Foget Koren No: 2(?) p: 610 qvitteret 4 oct: 1780.

Pante Bogen til jnddragelse
Ole Johansen Schorpetvedts Arvingers Skiøde til Johannes Olsen paa Schorpetvedt, paa 1 Løb S:, 1 B:skind No: 19 H: C: gds: d: 29 Janv: 1780.
Knud Thorsens Hustrues Arvingers Skiøde til Anders Knudsen paa ¼ Løb ¼ Hud og ¼ Faar i Mit Giøvog No: 23 d: 8 feb: 1780.
Niels Nielsen[s] Skiøde til Thomas Johannesen paa Nedre Kleppe No: 58 12 mrk: S: 1/6 Hd: d: 7 Janv: 1780.

Bygsel Seddel publiceret
Torbiørn Størksen Ertzvær til Even Larsen p: 1 pd: 6 mrk: Sm: ½ Hd: i Ertzvær dat: 1 Maj 1780. Manuf: H: 8 skl:

Som Aftenen paatrængte, beroer Tingets Continuation til i morgen.

Anden Dagen den 6te octob: 1780 continuerede dette Ting,

da publiceret
Pante Bogen til Udslettelse
Anders Olsen Onerims Obl: til Jngemon Røraaen paa 100 rd:, d: 6 Maj 1767 qvitteret af Hans Thomassen Hiorteland 12 Maj 1780 paa Stærvboets Vegne No: 2 pag: 326.

Pante Bogen til jnddragelse
Thomas Johansen Nedre Kleppes Obl: til Hr: Foget Koren paa 45 rd: 1 pr: i No: 58 Nedre Kleppe 12 mrk: S: 1/6 Hd: dat: 4 oct: 1780.
Christopher Christophersen Nedre Holmes Skiøde til Lars Johansen paa \Nordre/ {Nedre} Holme No: 73, ½ Løb ½ Hd: d: 3 Nov: 1779.

Opsat Sag fra fol: 172a. Hans Hollekim contra Ole Opdal.
Begge Parter blev paaraabt; Men da de ikke mødte eller møde loed, beroer Sagen

1780: 213

til Sommer Tinget 1781.

Opsat Sag fra fol: 172a. Anders Opdal contra Christopher Opdal.
Anders Opsal mødte og paastoed Dom.
Christopher Olsen Opdal mødte og fremstillede som Stevne Vidner Johannes Madsen Godøen og Ole Madsen Godøen til at afhiemle, at have til dette Ting og tiid med lovlig mundtl: Contra Varsel indkaldet Anders Siursen Opdal at høre Vidner \stevnte og ustevnte/ at den omtvistede Kiørsel har været en frie Vej, og lide Dom, samt betale Omkostninger; hvorom at vidne indstevnt under Faldsmaals Straf Ole Mikkelsen Opdal, og Kari Hans Datter Godøesundet.
Stevne Vidnerne mødte og afhiemlede saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.

De indstevnte Vidner blev paaraabt, hvoraf mødte Kari Hans Datter tiener paa Godøesundet, samt som ustevnte Vidner Johannes Johansen Gielland, {Anne Jens Datter Hustru til for} Mikkel Olsen Opdal, og Brithe Jacobs Datter tienende \Contra/ Citanten, hvilke blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen, med formaning til Sandheds udsigende; Og fremstoed da som 1ste Vidne Kari Hans Datter som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: At ei veed hvor omstevnte Kiørsel er skeet, som hun ei den tiid var der, men veed at før, og for 3 aar siden da hun tiente der, og havde været der i 4 aar, var saa bredt imellem Anders Opdals Ager og Christopher Opdals Skugge, at Vidnet kiørte der selv med Høe Læs uden at komme paa Ageren, hvor \imellem/ var almindelig Agster Vei, og nu er sam/m/e Skugge af Christopher Opdal fløttet ud over Vejen saa Vejen er ei over 3 fod breed, saa Kiørselen nu nødvendig maae skee paa Ageren, da der behøves den Vei at kiøre baade Høe og Møg. Da Vidnesbyrdet for Vidnet blev oplæst, betænkte det sig, at det forholt sig saaleedes: At Skuggen er siden ikke fløttet eller bygt større, Vejen til skade; Men Vejen er bleven smalere, fordie Anders Opdal har spadet sin Ager ud paa Vejen, og derved giort den smalere. Anders Opdal paastoed intet reflecteret paa dette Vidne, da hun er Sødskende barn til Christopher Opdals Hustrue. Dimitteret.

Fremstoed 2de Vidne Johannes Johansen Gielland som aflagde Eed og forklarede: At have høstet hos Anders Opdal i 3 aar, for 2 aar siden, sidste gang, da i den tiid ei heller siden, {er} Christopher Opdals Skugge er fløttet \eller giort større/ veed ei hvorleedes Veien nu er breedere eller smalere; Men den tiid var Kiørsel Vei paa Eng imellem bem:te Skugge og Anders Opdals Ager, dog saa smal, at var knap med Høe Læs kunde kom/m/e forbie derimellem, uden at den eene Slæde meed!! (meie?) maatte kom/m/e paa Agerens yderste Kant. Veed ei om den paastevnte Kiørsel, da Vidnet ei den tiid var der. Dimitteret.

Fremstoed 3. Vidne Mikkel Olsen Opdal tiener sin Fader Ole Opdal, som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven, og forklarede: At paa omstevnte Ager var kiørt [i] Fior Vaar, paa Kanten af Ageren, Ageren til skade, ved Reenen, hvilket skeede efter den var spadet og saaet, og maatte Slæden kom/m/e paa Ageren siden Vejen imellem Ageren og Skuggen er saa smal, at der ei nogen Slæde ellers kand komme forbie. Saae ei hvem som kiørte der, men har hørt det var Christopher Opdal. Christopher Opdals Skugge er bygt for nogle Aar siden større end den forrige, og nærmere Ageren end den forrige; Og er en Mærke Steen sat i Kanten paa Ageren, hvorimellem og Skuggen nu ingen Slæde kand komme; Men før har været gandske rummelig Kiørsel Vei imellem Skuggen og Ageren, uden at have nødig at kom/m/e paa Ageren. Førend den nye Skugge blev bygt, var og Kiørsel Vejen fuldkom/m/en breed uden at komme paa Ageren. Vidnet veed, at Ageren er noget nærmere Vejen og Skuggen, end før paa nogle Aar, men veed ei om den før har været lagt efter, eller ikke; Men nu gaaer Ageren dog ikke uden for Mærke Steenen. Dimitteret.

1780: 213b

Fremstoed 4. Vidne Brithe Jacobs Datter tienende Christopher Opdal som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven, og forklarede: At kjender Anders Opdals Ager som omstevnt er, og blev ei [i] Fior Vaar kiørt derpaa efter den var spadet, uden Møget som Christopher Opdal kiørte derover \vidste ei videre/ Dimitteret.

Contra Citanten frafaldt de øverige Vidner, og paastoed Dom til Sagens hjemviisning til Aastædet, samt Omkostninger erstattet.

Anders Siursen Opdal paastoed Dom, og Omkostninger erstattet.

Sagen blev til Doms optagen og derudi afsagt følgende

Dom

Anders Siursen Opdal har her til Rætten ladet indkalde Christopher Olsen Opdal, for at have, Vaaren 1779 kiørt over een Citantens saaet Ager, hvorover før ej har været Kiørsel eller Vej,

derfor at lide Dom til Bøders udreedelse og Omkostningers Erstatning. Citanten har beviist det paastevnte med 2 Vidner, samt at Skaden er anseet for 2 Mrk: Den indstevnte har efter Contra Stevning ført Vidner til at beviise at sam/m/e Ager var en frie Vej med viidere; Men hvilket til Aastæds Sag maae henviises at behandles: Derimod da Contra Citanten ei har kundet fralægge sig, at have kiørt paa Citantens saaede Ager, eller har beviist med nogen Dom, førend saadant foretagende, at have vundet frie Kiørsel derover; Saa Kiendes og dømmes for Rætt og herved afsiiges: At Christopher Olsen Opdal for saadan ulovlig Adfærd bør bøde til den Nordenfieldske Vej Casse Een Rigsdaler, samt erstatte Citanten denne foraarsagede Processes Omkostninger med 2 Rdr: foruden Dommens udstædelse og den at lade forkynde. Citanten friefindes for Contra Citantens tiltale efter denne Contra Jndstevning. Det tildømte efterkommes inden 15 dage efter denne Doms lovlige forkyndelse under Executions Tvang og Adfærd efter Loven. Udstæd til A: Opdal

Pante Bogen til jnddragelse
Hr: Lieutenant Friderich Christian Møllerups Obligation til Hans Øfre Waage, Erich Aakre, Hactor Aakre og Peder Pedersen Næss paa 292 Rdr: med 2 prior: i Schaden No: 141 2 pd: S:, ½ Hd: dt: 2det octob: 1780.

Opsat Sagh fra fol: 172b. Anders Opdal contra Ole Olsen Giellefald.
Citanten fremstillede Johannes Madsen Godøen og Ole Madsen Godøen hvilke som Stevne Vidner afhiemlede, Rættens seeniste forelæggelse og Laugdag lovlig at have forkyndet for Ole Olsen Giellefald og Vidnet Christopher Olsen Opdal den sidste under Faldsmaals Straf at møde, men havde forlagt Laugdagen, som naar de den kunde finde, skal blive indleveret i Rætten, og naar saa skeer, skal blive her indført, saal:
Ole Olsen Giellefald blev paaraabt, men mødte ikke, eller møde loed.
Vidnet Christopher Olsen SelvEier paa Opdal mødte, og blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende, saa(?) som 3de Vidne aflagde Eed og forklarede: At veed slet intet om det paastevnte, eller saae eller hørte sam/m/e, ej heller har hørt det af Ole Olsen Giellefald. Dimitteret.
Anders Opdal begiærede Sagen opsat til Som/m/er Tinget 1781, til at faae beEediget Anne Ols Datters Vidnesbyrd, og til at indstevne fleere Vidner, nemlig Sygni Hans Datter Opdal og

1780: 214

Ole Mikkelsen Opdal.
Siden indstevnte ikke mødte beroer Sagen til Som/m/er Tinget 1781.

Opsat Sag fra fol: 173a. Ole Christophersen Giellefald contra Anders Opdal.
Det forelagde Vidne Christopher Olsen Opdal mødte og blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende.
Anders Opdal mødte og protesterede imod dette Vidne som en Søn af Citanten og imod forhen aflagde Brithe Jacobs Datters Vidnesbyrd som Søster til dette Vidne Christopher Olsens Hustrue.
Ole Christophersen Giellefald mødte ikke.
Rætten tilloed Vidnets Svar, dog under forbeholdenhed hvorviit sam/m/e kand blive at ansee, som Citanten saa nær beslægtet.
Christopher Olsen Opdal fremstoed som 7. Vidne, aflagde Eed og forklarede: At Som/m/eren 1779 efter der var tilsaaet, nu 1780 Someren før Pintse tiid et Aar siden. Rætten som erfarede: At det vilde blive Vidnesbyrd paa hvad Vidnet af en andens Mund

haver hørt, for længere tiid end et Aar siden, kunde ikke tillade saadant Vidne at føres imod Lovens 1 Bog 13 Cap: 23 art: Siden Vidnet intet viidere vidste. Dimitteret.

Christopher Olsen Opdal paa sin Faders vegne i hands forfald begiærede Dom.

Anders Opdal fremlagde et skriftl: Dictamen som blev oplæst og lyder saaleedes: Derefter paastoed friefindelses Dom.

Begge Parter indloed Sagen til Dom;

Thi blev af Dommeren og samtlige Laug Rættes og Med Doms Mænd derudi afsagt følgende

Dom

Ole Christophersen Giellefald har her til Rætten ladet indkalde Anders Siursen Opdal for Ærerørige og grove beskyldninger imod Citanten, at lide Dom til Straf, og Omkostningers Erstatning. Af 6 af Citanten førte Vidner, har ingen herom kundet giøre nogen forklaring uden alleene det 5te Vidne Brithe Jacobs Datter; Men da hendes Vidnesbyrd som ellers et enkelt Vidne, ei kand ansees fuldkom/m/en gyldig som Citanten besvogret Saa bliver Søgemaalet som u-beviist at ansee; Thi K: og d: af Dom/m/eren og Med Doms Mænd for Rætt og herved afsiges: At Anders Siursen Opdal bør for Citantens Tiltale i denne Sag aldeeles frie at være.

Opsat Sag fra fol: 173a. Helje Sl: Krugers i Bergen contra Niels Støele.
Citantinden loed paastaae Dom og loed fremlægge sin Regn: saa lydende.

Niels Hansen Støele mødte og tilstoed Søgemaalet og Kravet, og indloed Sagen til Dom;

Thi blev udi Sagen afsagt følgende

Dom

Madame Helje Sl: Krugers i Bergen har her til Rætten ladet indkalde Niels Hansen Støele at lide Dom til at betale sig skyldig værende 4 Rd: 3 mrk:, med Omkostninger. Den indstevnte har tilstaaet fordringen. Citantjnden har paastaaet Dom efter Jndstevningen, og Omkostninger erstattet med 3 Rd: Thi Kiendes og dømmes for Rætt og herved afsiges: At Niels Hansen Støele bør til Citantinden betale de paastevnte og tilstaaede 4 Rd: 3 mrk:, samt erstatte denne Sags Omkostninger med 2 Rd: 4 mrk: \foruden Dom/m/ens udstædelse/ Alt at efterkommes inden 15 dage efter denne Doms lovlige forkyndelse under Executions Tvang og Adfærd efter Loven.

Opsat Sag fra fol: 171b. Zibrantsen i Bergen contra Hans Pedersen Hansen.
Paa Citantens Vegne loed Procurator Gorm fremsende Dictamen saalydende. Proc: Sr: Gorm loed tilføre, at da hand tilforn troer noksom at have beviist det paastevntes rigtighed; Thi vilde hand ei indlade sig i viidere Ventila-

1780: 214b

tion med Hans Pedersen Hansen, men protesterede imod allereede indkomne og af Hansen ventende ugrundede Jndvendinger. Derefter indloed Sagen til Doms, med Paastand om Pengenes betaling, og denne Paatvungne Processes Omkostninger med 10 rd:, indberegnet de 7 Rd:, forhen paastaaed, og om ei anderleedes kand afgiøres da een af Parterne maatte vorde Eed paalagt.

Hans Pedersen Hansen blev paaraabt, men mødte ikke eller møde loed.

Thi blev Sagen til Doms optagen, og derudi afsagt følgende

Dom

Sr: Thomas Zibrantsen i Bergen har her til Rætten ladet indkalde Sr: Hans Pedersen Hansen i Næshavn at liide Dom til at betale sig skyldig værende 10 Rd: og Processens Omksotninger. Citanten har ladet i Rætte lægge Regn: paa den paastevnte Summa, og derefter paastaaet sam/m/e sig tildømt tilligemed Omkostninger 7 Rd: Den indstevnte har benægtet Kravet og

derpaa erbuden Eed. Citanten har overladt til jndstevnte, den anbudne Eed at aflægge. Da indstevnte har nægtet fordringen, og begge Parter ere eenige om Sagens Afgiørelse ved Sagvolderens Eed; Saa kiendes og dømmes for Rætt og herved afsiges: At med iagttagelse af Forord: 5 Nov: 1723, indstevnte Hans Pedersen Hansen bør efter egen lovlig Jndstevning her til denne Rætt til næste Ting, for Rætten corporlig aflægge sin Benægtelses Eed, at ei har ladet begiære til sig, hos Citanten, eller i hands Handels Boe eller Huus, de i Regningen anførte Vahrer, og om har betalt meere derpaa end de Decourterede 4 rd: 1 mrk:, da hvormeget, og derefter for alt, eller for det meere betalt, være frie for Citantens tiltale; Men i mangel af saadan Jndstevning og virkelig Eeds aflæggelse, bør Sr: Hans Pedersen Hansen betale til Sr: Thomas Zibrantsen det paa Regningen efter derpaa betaltes fradragelse resterende, enten bem:te 10 Rd:, eller hvad det efter jndstevnte Hans Pedersen Hansens Eed bliver. {…….} Omkostninger ophæves. Det tildømte efterkommes efter denne Doms lovlige forkyndelse og til næste {Sk} dette Skibreedes Ting, og om Eed da ei bliver aflagt, udreedes samme inden 15 dage derefter, under Nam og Executions Tvang efter Loven.

Pante Bogen til inddragelse
Anders Olsen Onerims Skiøde til Ole Andersen paa ½ Løb ½ Hd: i Onerim No: 132. d: 2 Marti 1779.
Ole Andersen Onerims Obl: til Peder Pedersen Øje p: 99 rd: 1 pr: i forbem:te d: 28 Apr: 1779.

Freedlysning publiceret
for Frue Majorinde du Wahl imod fremmede Creaturers Beitning, Nævers Flækning og Dyrs Skytterie, paa Hovlands Ejendom dateret 5te oct: 1780.

Opsat Sag fra fol: 174a. Jsach Giellefald contra Alv Møklestad.
Jsach Giellefald mødte og fremlagde Rættens seeneste forelæggelse som er saa lydende:
Det forelagde Vidne Olaus Hougs mødte og blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen

1780: 215

med formaning til Sandheds udsigende.
Alv Nielsen Møklestad mødte.
Vidnet Olaus Hougs hiemme hos sin Fader Klokker Knud Ommundsen, fremstoed og aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven, og forklarede: At er slet intet viidende om det paastevnte. Dimitteret.
Isach Giellefald anmelte at have med lovlig Continuations Varsel til dette Ting og tiid ladet indkalde Alv Nielsen Møklestad til at høre stevnte Vidner, nemlig: Brithe Jacobs Datter hos Christopher Olsen Opdal, og Christopher Olsen Opdal, derefter at lide Dom efter forrige Jndstevning, samt at have indstevnet under Falsmaals Straf som Vidner i Sagen de forbem:te.
Stevne Vidnerne Johannes Madsen Godøen og Ole Madsen Godøen afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er, til Vidnesbyrds aflæggelse om passede!! (passerede) Beskyldninger ved Høste Tinget 1779.
Alv Nielsen Møklestad protesterede imod disse Vidners førelse som baade beslægtede, og desuden skal vidne om Ord passerede for over Aar siden, som let erfares naar Dom/m/eren vil eftersee Justitz Protocollen hvoraf vel {erfares} sees, at Høste Tinget 1779 holtes 30 Sept:, 1 og 2 oct:, og i dag skrives den 6te oct:, følgelig ei imod Lovens 1 Bogs 13 C: 23 art: kand antages.
Jsach Giellefald paastoed sine Vidner afhørte.

Rætten kunde ikke tillade disse Vidners førelse som ei forhen indstevnet, og nu efter Aars forløb imod Lovens 1 Bogs 13 Cap: 23 art:
Jsach Giellefald siden Alv Møklestad nu for Rætten declarerede ei at have giort nogen beskyldning imod ham, eller tænkt ham til sligt, vilde herved frafalde Sagen.
thi blev Sagen nu for Rætten ophævet.

Bygsel Seddel publiceret
Jan Legangers til Hans Olsen paa 1 L: 1 Hd: i Store Giersvig d: 16 Sept: 1780. Manuf: H: bet: 12 skl:

Opsat Sag fra fol: 174a. Alv Møklestad contra Ole Giellefald.
Alv Møklestad mødte og declarerede, at Sagen var alleene imod Ole Giellefald, men ei Jsach Giellefald, og fremstillede som Stevne Vidner Johannes Madsen Godøen og Ole Madsen Godøen, ved hvem hand havde ved mundtl: Kald og Continuations Varsel ladet indkalde Ole Christophersen Giellefald, i anleedning af \en af ham begaaet/ ulovlig Skov Hugst i Alv Møklestads Skov, derom at høre stevnte \og ustevnte/ Vidner, og liide Dom til Bøders udredelse og Omkostningers erstatning; {herom at vidne indstevnet}.
Stevne Vidnerne afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Ole Christophersen Giellefald mødte ved sin Søn Jsach Giellefald.
Citanten fremstillede som ustevnte Vidner Ole Larsen Møklestad, Halsteen Johansen Møklestad, Mons Nielsen Møklestad, som blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende. og fremstoed som
1ste Vidne Ole Larsen Selv Eier paa Møklestad som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: At veed Skiæl og Skifte i Møklestad Skov, og kiender Alv Nielsen Møklestads Skovs Skifte, men har ei seet Ole Giellefald eller hands folk hugge nogen Furre deri; Vidnet var ej heller hiemme, da det skal være skeet; Men Ole Christophersen Giellefald har selv tilstaaet for Vidnet, at have hugget 4re

1780: 215b

Furrer i Alv Møklestads Skov for 8 á 9 Aar siden. Dette sagde Ole Giellefald til Vidnet paa Vidnets gaard nu afvigte Sommer, {med det foregivende, at hand havde}. Dimitteret.
Fremstoed som 2det Vidne Halsteen Johansen Møklestad som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: Ord til andet som forrige Vidne, og derom hørte Ole Giellefalds tilstaaelse sam/m/e tiid som forrige Vidne. Dimitteret.
Fremstoed 3de Vidne Mons Nielsen Møklestad som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: Ligesom de forrige Vidner med den forskiæl, at Vidnet den tiid det skulde være skeet, var hiemme ved sit Huus, og Ole Giellefald har tilstaaet at have hugget 2 Furrer i omvundne Møklestad Skov; hvilket hand tilstoed denne Sommer for Vidnet. Dimitteret.
Citanten fremlagde til Actens jnddragelse en Freedlysning af dato 6 oct: 1767 saa lydende. Citanten derefter paastoed Dom til Bøders udreedelse og Omkostningers skadesløse Erstatning.
Da Ole Christophersen Giellefald ikke mødte, Saa blev ham given Rættens Laug dag til Sommer Tinget 1781 første dag sam/m/e holdes, at møde og svare til Sagen, hvilken Laugdag Citanten paalægges at tage beskreven og lovlig at lade forkynde.
Sagen beroer til Som/m/er Tinget 1781.

Opsat Sag fra fol: 174a. Morten Johansen Opdal contra Christopher Olsen Opdal.

Stevne Vidnerne Johannes Madsen Godøen og Ole Madsen Godøen afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre, Rættens skriftlige Laugdag for Christopher Olsen Opdal at have forkyndet, men havde nu ei Laugdagen ved haanden, den de lovede at fremlægge, og naar saa skeer, skal den her blive inddragen saa lydende.

Christopher Olsen Opdal blev paaraabt, men ikke mødte eller møde loed.

Citanten fremlagde Udskrift af denne Rættes Protocol af 1 oct: 1779 saa lydende hvormed hand vil beviise sit Søgemaal, og derefter paastoed Dom til de paastevnte 4 Rd: samt Omkostningers skadesløse betaling med 4 Rdr: Saaleedes paastoed Dom.

Da den indstevnte endnu ikke mødte efter Stevning og Laugdag; Saa blev Sagen til Doms optagen, og derudi afsagt følgende

Dom

Morten Johansen Opdal har her til Rætten ladet indkalde Christopher Olsen Opdal til at betale sig efter forliig inden Rætten den 1ste oct: 1779 tilkom/m/ende 4 Rd:, med Omkostninger. Citanten har beviist Søgemaalet med paaberaabte forliig, og derefter paastaaet Dom til bem:te 4 rd: betaling med skadesløs Omkostninger. Den indstevnte er ei mødt hverken efter Stevning {og} \eller/ Laugdag med nogen Jndsigelse; Thi Kiendes og dømmes for Rætt og herved afsiges: At Christopher Olsen Opdal bør til Citanten Morten Johansen Opdal betale forbemelte Fiire Rigsdaler, samt erstatte denne Sags Omkostninger skadesløs med 4 Rdr: foruden denne Doms udstædelse og samme at lade forkynde. Alt at efterkommes inden 15 dage efter denne Doms lovlige forkyndelse under Executions Tvang og Adfærd efter Loven. Udstæd til Citanten

1780: 216

Pante Bogen til jnddragelse

Hans Siursen Teiglands Arvingers Skiøde til Siur Hansen paa 1 L: 1 Hud i Teigland No: 80 d: 29 Janv: 1780.

Nye Sag.

Hans Jngebrethsen Tufte i Strandebarm Skibreede loed anmelde at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet indkalde Anders Nielsen Langeland for sig skyldig værende 8 rd: for en Citanten for 9 Aar siden afkiøbt Jægt, at lide Dom til sam/m/e at betale, og Omkostninger at erstatte.

Stevne Vidnerne Gunder Olsen Berge og Salomon Johansen Mæland afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.

Jndstevnte Anders Nielsen Langeland blev paaraabt, men da hand ikke mødte eller møde loed; Saa blev ham given Rættens Laugdag til Som/m/er Tinget 1781 at møde og svare til Sagen; hvilken Laugdag Citanten paalægges at tage beskreven og lovlig at lade forkynde.

Sagen beroer til Som/m/er Tinget 1781.

Pante Bogen til inddragelse

Siur Hansen Teiglands Vilkors Contr: til Hans Siursen Teigland d: 6te oct: 1780.

Som Aftenen paatrængte, beroer Tingets Continuation til i morgen.

Tredie Dagen den 7 oct: 1780 continuerede dette Ting

først publiceret
Pante Bogen til inddragelse

Lars Johansen Houchenæs Obl: til Steen Olsen Fladerager paa 60 rd: 1 pr: i No: 73 Nordre Holme ½ Løb ½ Hd: d: 6 oct: 1780.

Nye Sag.
Lensmand Mads Christophersen Godøen anmelte at have med lovlig mundtl: Varsel til dette Ting og Tiid ladet indkalde Hans Knudsen Hollekim at liide Dom og betale Processens Omkostninger, til at betale 16 Rd: efter hands Forpligt af 29 April 1779.
Stevne Vidnerne Johannes Madsen Store Godøen og Ole Madsen Godøen afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Citanten fremlagde den jndstevntes Forpligt af 29 April 1779 som lyder saaleedes: hvorefter hand paastoed Dom til indbem:te Aatte Rigsdalers Straf til Opdals Sogns Fattige samt Aatte Rigsdaler til Citanten, i alt 16 Rd:, at betale, og denne foraarsagede Processes Omkostninger skadesløs at erstatte. Saaleedes indloed Sagen til Dom.
Den indstevnte Hans Knudsen Hollekim blev tree gange paaraabt, men da hand ikke mødte eller møde loed; Saa blev ham given Rættens Laugdag til Som/m/er Tinget 1781 første dag sam/m/e holdes, at møde og svare til Sagen; hvilken Laugdag Citanten paalægges at tage beskreven, og lovlig at lade forkynde.
Sagen beroer til Sommer Tinget 1781.

Nye Sag
Jon Johansen Næsset loed anmelde at have den 29 Apr: 1779 erhvervet Dom over Hans Knudsen Hollekim til at betale sig 6 rd: 1 mrk: 8 s:, og Omkostninger i alt med Dom/m/ens udstædelse 3 rd: 8 s: i alt 9 rd: 2 mrk:; Men da sam/m/e endnu ej er betalt; Saa har hand været nødsaget til dette Ting og tiid at lade ved mundtl: Kald og Varsel indkalde Hans Knudsen Hollekim at lide Dom til Fornyelse af forbem:te afsagde Dom, at see sam/m/e i Rætte lagt, og blive tildømt bem:te 9 rd: 2 mrk: tilligemed denne Processes Omkostninger skadesløs at betale.
Stevne Vidnerne Johannes Madsen Godøen og Ole Madsen Godøen afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Citanten, da indstevnte ikke møder forbeholt sig til næste Rætt at fremlægge forbem:te Dom

1780: 216b

da hand uden viidere jrættesættelse paastaaer Dom efter jndstevningen.
Hans Knudsen Hollekim blev paaraabt; Men da hand ikke mødte eller møde loed; Saa blev ham given Rættens Laugdag til Sommer Tinget 1781, første dag samme holdes, at møde og svare til Sagen, hvilken Laugdag Citanten paalægges at tage beskreven, og lovlig at lade forkynde.
Sagen beroer til Som/m/ertinget 1781.

Pante Bogen til inddragelse
Ole Engelsens Arvingers Skiøde til Samson Knudsen p: Nedr: Bruntvedt No: 27 ½ Løb ½ Hd: for 220 rd: d: 29 Janv: 1780.
Samson Knudsen Nedre Bruntvedts Obl: til Steen Olsen Fladerager p: 180 rd: 1 pr: i forbem:te d: 6 oct: 1780.
Torbiørn Erichsen Wevatnes Skifte Contract d: 29 Janv: 1780, ang: Wevatne No: 110 ½ Løb 1/3 Hud.
Jsach Torbiørnsen Liens Skiøde til Peder Heljesen paa Lien No: 122 2 pd: 10 ½ mrk: Smør, ¼ Vog Korn for 90 rd: d: 29 Janv: 1780.

Skifte 24 Juli 1780 efter Christen Landes Enke, hvis Jordegods Udlæg i Pante bogen er extraheret.
Torbiørn Erichsen Wevatnes Skiøde til Johannes Torbiørnsen paa Wevatne No: 110 ½ Løb 1/3 Hd: d: 29 Janv: 1780.
Christen Jansen (Jonsen) Landes Arvingers Skiøde til Samson Christensen paa Lande No: 83 2 pd: 6 mrk: S:, ½ Hud d: 6 oct: 1780.
Samson Christensen Landes Obl: til Engel Hansen Windenes p: 84 rd: 1 pr: i forbem:te dtr: 7 Oct: 1780.

Laug Rættes Mænd til at betjene Rætten 1781 opnævnt af nyegifte: Lars Johansen Nedre Lunde, Ole Johansen Backe, Gunder Willumsen Waage, Hans Andersen Waage, Niels Erichsen Schiolde, Niels Hansen Støele, Gregorius Jacobsen Beltestad og Ole Jacobsen Søreide.

Som ingen indfandt sig efter Udraab med viidere at gaae i Rætte, blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

Ous Skibreedes Høste Ting den 9de oct: 1780 holden paa Lundervigs Tingstæd af Sorenskriveren i overværelse af Districtets Foget, Skibreedets Lensmand Hans Hansen Lundervigen, samtl: tingsøgende Almue og efterskrevne 8te Eedsvorne Laug Rættes Mænd.
1. Anders Siursen Koldal 4. Jon Evensen Tvedt 7. Anders Andersen Hope
2. Hans Nielsen Gielle 5. Ole Jversen Sundøen 8. Thomas Nielsen Gielle
3. Hans Engelsen Nordre Holmefiord 6. Benoni Jensen Sundøen

Allerunderdanigst og underdanigst publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger, samt Collegii og høi Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger ligesom for Waags Skibreede.

Formynder Ting blev holden og Børne Midlerne befunden i behørig rigtighed efter Ober Formynder Protocollen.

Fogden Undsætnings Kornet angaaende ligesom for Waags Skibr: ang:de Sognerne i dette Skibreede.

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examineret i overværelse af Almuen og Lensmanden med Laug Rættet samt de 2de Mænd Ole Nielsen Storem og Lars Larsen Søre Strønen og sammes befindende her bag i Justitz Protocollen extraheret.

Pante Bogen til Udslettelse
Capt: Pritziers Obl: til Consistorial Raad Geelmuyden 40 rd: Pant i Molde dat: 2 Dec: 1754 No: 1 fol: 688 qvitt: 12 Nov: 1779.

1780: 217

Pante Bogen til Udslettelse
Capit: Pritziers Obl: til Consistorial Rd: Geelmuyden paa 40 rd: Pant i Løsøhre dat: 5 Apr: 1762 No: 2 p: 204 qvitteret 12 Nov: 1779.

Torjuls Hansen Goupholms Obl: til Hans Monsen Troland 40 rd: d: 7 oct: 1771 qvitteret 27 Nov: 1779 No: 2 p: 494 og 495.

Pante Bogen til Jnddragelse
Skifte 4 Aug: 1778 efter Torjus Nielsen Goupholm. alle i
…. 4 Marti 1780 efter Hans Nielsen Goupholm. Pantebogen
…. efter Peder Christophersen Sør Strønen 20 Maji 1780. extraheret
Ole Olsen Oustestads Hustrues Arvingers Skifte Contract 9 feb: 1780.

Bygsel Seddel publiceret
Borgemester Formans til Lars Olsen paa Hofland 1 pd: S:, ¼ Hd:, ½ G:sk: d: 8 Apr: 1779. Manuf: Huuset bet: 8 Skl:

Pante Bogen til jnddragelse
Anders Siursen Koldals Skiøde til Jan Andersen Tveiteraas paa No: 51 Trengereide ½ Løb d: 9 oct: 1780.

Opsat Sag fra fol: 176b. Hr: Geelmuyden contra Anders Johansen Frøeland.
Hr: Geelmuyden declarerede Sagen forliigt og frafalden.
Thi blev Sagen nu for Rætten ophævet.

Nye Sag
Jens Steensen Houge anmelte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet indkalde til dette Ting Tiid og Stæd Anders Johansen Frøeland, at høre Vidner og liide Dom, i anleedning af nogle af Anders Johansen Frøeland imod Citantens Hustrue udsagde nærgaaende Ord og Beskyldninger, derfor at liide vedbørlig Straf og Sagens Omkostninger at erstatte.
Anders Johansen Frøeland mødte og begiærede af Citanten, Sagen forliigt, og tilbød baade at giøre Citanten og Hustrue ald den Erklæring som hand for sig og Hustrue vil forlange, samt erlægge en Mulct af 1 Rd: til de fattige og erstatte Citanten alle paagangne Omkostninger.
Stevne Vidnerne Anders Erichsen og Jacob Johannesen begge paa Sandvigen, afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes at have stevnet Anders Johansen Frøeland, at høre stevnte Vidner, liide Dom og betale Omkostninger, for en Ære- eller vanærlig Snak {paa} \om/ Jens Steensen Houges Hustrue:
Herom at vidne indstevnet under Lovens Faldsmaal til dette Ting Lars Andersen Frøeland og Peder Johansen Eechedalen.
Vidnerne bleve fremkaldede og forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende, og fremstoed som
1ste Vidne Lars Andersen tiener sin Fader Anders Larsen Frøeland som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: At denne Som/m/er omtrent 14 dage efter St: Hansdag var Vidnet paa en Baad fra Samnanger til Bergen, tilligemed det andet Vidne, samt Citanten Jens Houge og instevnte Anders Frøeland da Jens Steensen Houge sagde: jeg og en anden \ust:/ Mands Persohn /: som ei er stevnt :/ har byttet Kone. Noget derefter sam/m/e dag sagde Anders Johansen Frøeland, at de skulde giøre Skifte giærde, imellem Houge og {…… for} Ulleland for ei at tage Konen fra Jens Houge. Imidlertiid havde Anders

1780: 217b

Frøeland sagt paa Baaden imedens denne Discours varede, at hand selv saavelsom den forhen ommelte og ustevnte Persohn, havde været paa hende, neml: Jens Houges Hustru hvortil Jens

Houge intet svarede: Anders Johansen Frøeland begiærede Vidnet tilspurgt 1. Om hvem først bragte Jens Houges Kone paa Snak, som anleedning til det om hende udsagde? Rs: Hvem aller først nævnede hende, erindrer Vidnet ikke, men om hende blev slet intet u-anstændigt sagt, førend Jens Houge sagde: det var noget Løye med bem:te ustevnte Persohn, at hand havde for sig i Brølluppet \paa Tøsse(?) i Sommer/ at vilde bytte Kone med mig, og give mig 50 rd: i Bytte; Dog for i vejen havde Anders Frøeland paa sam/m/e Reise paa Baaden spurgt Jens Steensen Houge, hand havde hørt at Jens Houge og meer ommelte ustevnte Person havde byttet Kone, og spurgte om det var sandt; hvorpaa fulgte dette Svar af Jens Houge: Alt dette passerede syntes Vidnet var i Lystighed og Spøg uden Vreede. 2det Om Vidnet hørte paa hvad maade de havde været paa Jens Houges Kone? Rs: Derom hørte ei andet end forklaret er. 3de Om derpaa Baaden blev omtalt at Stude eller Creaturer gik fra den eene gaard til den anden, og hvilket kunde være anleedning til omtalte Skiftesgiærde? Rs: Anders Frøeland sagde: De gaar Horm om Horn i Udmarken, derfor skulde de giøre Skiftes giærde; Men det forhen forklarede, blev og sagt. Dimitteret.

Fremstoed 2det Vidne Peder Johansen Leilænding paa Eechedalen, som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: At ommelte tiid og paa sam/m/e Reise, blev spøget og snakket imellem de som fulgtes paa Baaden, da Jens Houge først sagde: jeg og /: en anden ustevnt Persohn :/ skulde byttet Kone, og ieg faaet 50 rd: til, der til Anders Frøeland sagde, at de skulde giøre Skiftes giærde imellem Ulleland og Houge, for at den ustevnte Persohn paa Ulleland ikke skulde tage Konen fra Jens Houge. Anders Frøeland sagde da og at baade hand selv og forommelte ustevnte Persohn havde {haft} været paa hende; hvorpaa Anders Frøeland sagde: Nu veed ieg hvad Jens Houge tænker, nu tænker hand at vil dænge dvs: slaae Konen sin naar hand kom/m/er hjem; hvilket alt blev sagt som noget Spøg og Galskab. Dimitteret.

Citanten begiærede Tings Vidnet sluttet, og Dom i Sagen afsagt til Som/m/er Tinget 1781, og saaleedes indloed Sagen til Dom.

Anders Johansen Frøeland, endskiønt Vidnernes udsigende er u-overeenstem/m/ende, u-stadig, og intet beviisende, fortryder dog saadan letsindig Skiemt, og begiærede samt udbad sig lemfældig Dom, siden Citanten ikke har vildet modtage anbuden forliig, hvorved indstevnte har giørlig vildet rætte for sig. Saaleedes indloed Sagen til Doms til Sommer Tinget 1781.

Sagen blev til Doms optagen til Som/m/er Tinget 1781.

1780: 218

Opsat Sag fra fol: 177a. Lars og Jan Søre Strønen contra Ole Baarsen Sør Strønen.
Begge Parter mødte og declarerede Sagen forliigt, og altsaa ei begiærede Dom.

Opsat Sag fra fol: 177a. Lars Sør Strønen contra Ole Baarsen.
Begge Parter mødte og declarerede Sagen forliigt; Thi blev sam/m/e nu for Rætten ophævet.

Bygsel Seddel publiceret

Consistorial Raad Geelmuydens til Poul Arnesen paa Pladset Landsvigen under Jndre Tøsse d: 30 Aug: 1780. Manuf: H: bet: 8 skl:

Pante Bogen til jnddragelse

Peder Thomassen Langelands Contract til Erich Nielsen Hope om frie Skiørsel i Peder Langelands 1/3 part i Tøsse Saug d: 3 Maj 1780.

Pante Bogen til Udslettelse
Mons Johansen Hafschaars Obl: til Ole Larsen Hafschaar p: 55 rd: d: 10 oct: 1755 No: 1 f: 721 qvitteret af Søn og Arving Christopher Olsen Hafschaar.

Som Natten paafaldt beroer Tingets Continuation til i morgen.

Anden Dagen den 10de octob: 1780 continuerede dette Ting.

Pante Bogen til jnddragelse
Arvingerne efter Torjus Nielsen og Niels Torjussen Goupholm deres Skiøde til Torjus Nielsen paa 18 mrk: Sm:, ½ Hd: i Goupholm No: 72 d: 7 Marti 1780.
Arvingerne efter Peder Thomassen Langelands Hustr: deres Skifte Contract dat: 3 Marti 1780.

Pante Bogen til Udslettelse
Mons Johannesen Hafschaars Obl: til Brithe Ols D: Windenæs p: 90 rd: Pant i Hafschaar d: 8 Maj 1771 No: 2 p: 482 qvitteret af Engel Sørtvedt som Laugværge 9 oct: 1780.
Mons Johansen Hafschaars Obl: til Niels Nielsen Schielbricht paa 30 rd: Pant i Hafschaar d: 6 Maj 1765 No: 2 p: 260 qvit: 9 oct: 1780.

Opsat Sag fra fol: 175b. Bagge Hougland contra Jacob Hougland.
Begge Parter blev paaraabt; Men da de ikke mødte eller møde loed efter 3 ganges Paaraab; Saa beroer Sagen til Som/m/er Tinget 1781.

Opsat Sag fra fol: 175b. Anders Nordvig contra Johannes og Knud Aalland.
Anders Nordvig declarerede ei at være contra stevnet, og paastoed Dom efter Jndstevningen og Proceduren. Saaleedes indloed Sagen til Dom.
\Johannes Aalland mødte ikke./
Knud Aalland mødte og declarerede ei at have contra stevnet, og maatte indlade Sagen til Dom.
Sagen blev til Doms optagen og derudi afsagt følgende

Dom

Anders Olsen tienende paa Nordvig har her til Rætten ladet indkalde Johan/n/es Olsen og Knud Olsen Aaland, for at have overfaldet og slaget Citanten en Søndag, at lide Dom til Bøders udreedelse og Omkostningers erstatning. Ved 2de eenstemmige Vidner er beviist, at indstevnte har en Søndag, da der havde været Prædiken i Samnanger Kirke, Eftermiddag Kl: 4 slet, slaget Citanten med Knytte Næve i Hovedet, og rykket ham i Haaret; Thi Kiendes og døm/m/es for Rætt og herved afsiges: At Johannes Olsen og Knud Olsen Aalland, begge hver for sig bør bøde efter Lovens 6 Bogs 7 C: 8 art: for Næve Hug 3de 6 Lod Sølv er 9 Rd:, og for Haargreeb 3de 6 Lod Sølv er 9 Rd:, i alt for hver 18 Rd:, og for begge 36 Rd:, hvoraf Hands Maj:ts

1780: 218b

Casse efter Lovens 1 Bogs 22 C: 4 art: tilfalder de 2/3 deele i alt 24 rd:, og Sagsøgeren 1/3 deel 12 Rdr: Saa bør de end viidere hver for sig efter Lovens 6 Bogs 3 Cap: confereret med Lovens pag: 948 a. 22, bøde Hellig brøde 3 Lod Sølv er 1 rd: 3 mrk:, og for begge 3 Rd:, til Samnanger Sogns Skoele Cassa efter Fr: 23 Janv: 1739 a. 32. Processens Omkostninger betaler Johannes Olsen og Knud Olsen Aalland, een for begge og begge for een imod Regress imellem sig selv inbyrdes, til Citanten Anders Olsen skadesløs med 6 rd: Alt at

efterkom/m/es inden 15 dage efter denne Doms lovlige forkyndelse under Adfærd og Executions Tvang efter Loven.

Opsat Sag fra fol: 175b. Niels Pedersen Højsæter contra Knud og Niels Svensdalen.
Citanten loed Sagen beroe til Som/m/er Tinget 1781 til formodentl: forliigs endelige fuldførelse.
De indstevnte mødte ikke.
Sagen beroer til Som/m/er Tinget 1781.

Opsat Sag fra fol: 176b. Hr: Geelmuyden contra Niels Qværnes.
Hr: Geelmuyden declarerede Sagen forliigt og ophævet; Thi blev sam/m/e nu for Rætten ophævet.

Opsat Sag fra fol: 176b. Hr: Geelmuyden contra Anders Hage.
Citanten mødte og declarerede Sagen forliigt og frafalden; Thi blev sam/m/e for Rætten ophævet.

Pante Bogen til jnddragelse
Torjus Nielsen Goupholms Obl: til Asbiørn Pedersen Sævild paa 174 rd: 3 mrk: 14 s: 1 pr: i No: 72 Goupholm 18 mrk: ½ Hd: d: 3 Maj 1780.

Opsat Sag om Leyermaal fol: 177b. Hr: Fogden contra Jngeborg Pouls Datter Nedre Bouge.
Lensmanden anmelte at have forsømt Laugdagens forkyndelses afhiemling; Thi blev ham paalagt, Stevne Vidnerne til den ende til næste Som/m/er Ting at fremstille.
Hr: Fogden loed Sagen beroe til Som/m/er Tinget 1781.

Nye Sag.
Knud Svendsen Nordvig anmelte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet indkalde Knud Eliassen SelvEier paa Giære, for beskyldning, at om der findes Skifte Steene imellem Giære og Nordvig, har Citanten selv lagt dem der, derom at høre stevnte Vidner, og liide Dom til Bøders udreedelse og Omkostningers erstatning.
Herom at vidne indstevnt under Faldsmaals Straf til dette Ting og tiid at møde Thomas Monsen Qværnes, og Jngel Monsen Kleppe.
Stevne Vidnerne Jacob Johansen Sandvigen og Anders Erichsen Sandvigen blev paaraabt, deraf alleene mødte Jacob Johansen Sandvigten.
Knud Eliassen Giære mødte og vedtoeg lovlig Varsel.
De indstevnte Vidner Thomas Monsen Qværnes og Engel Monsen Kleppe, mødte og vedtoeg lovlig Varsel, samt blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende, hvorefter fremstoed som
1ste Vidne Thomas Monsen Qværnes tjenende der paa gaarden, som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven, og forklarede: At denne Sommer en Søndag var Vidnet ved Samnanger Kirke, da der ved Søen var Knud Nordvig og Knud Giære, og det andet Vidne med mange fleere, da imellem Parterne blev talt om Marke Steenene imellem Nordvig og Giære, og sagde da Knud Eliassen Giære til Knud Svendsen Nordvig: Er de lagde,

1780: 219

Saa har Du lagt dem der. Dimitteret.
Fremstoed som 2det Vidne Engel Monsen Kleppe som aflagde Eed og forklarede, som forrige Vidne, med forskiæl at Vidnet som kom forbie gaaende, hørte ei hvad Marke Steene

der blev talt om; Men alleene hørte at Knud Eliassen Giære sagde til Knud Svendsen Nordvig: Er de Steene lagt der; Saa har Du og fleere lagt dem der. Med begge Parters minde dimitteret.
Citanten begiærede Sagen opsat til Sommer Tinget 1781 første dag sam/m/e holdes, til fleere Vidnesbyrds erhvervelse.
Sagen beroer til Som/m/er Tinget 1781.

FreedLysning publiceret
for Niels Pedersen og Niels Knudsen Højsæter for deres Støel Højsæters Grøe Warslotten og Berje, og imod fremmede Drifter igiennem deres Sæter Støel Qvandal dat: 9 oct: 1780.

Nye Justitz Sag.
Velædle og Velviise Hr: Foget Koren loed anmelde at have paa Justitiens vegne til dette Ting og tiid ladet ved mundtl: Kald og Varsel indkalde Knud Eliassen SelvEjer paa Giære, for ulovlig Øll Sal baade hiemme i sit eget Huus og ved Samnanger Kirke, derom at høre Vidner, stevnte og ustevnte, samt liide Dom til Bøders erlæggelse, og Omkostningers erstatning.
Herom at vidne indstevnet under Faldsmaals Straf Anders Samuelsen Giære, Ole Hansen Steensland og Knud Svendsen Nordvigen, deres Eedelige Vidnesbyrd i Sagen at aflægge.
Stevne Vidnerne Lensmand Hans Hansen Lundervigen og Jacob Johansen Sandvigen afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Knud Eliassen Giære mødte og blev tilspurgt om hand godvillig for at spare sig selv for Omkostninger vil Rætte for sig og betale sine forbrudte Bøder uden Søgemaal? Knud Eliassen svarede: At kunde ikke bøde for det hand ikke har forbrudt, og er gandske uskyldig i det paastevnte.
Hr: Fogden begiærede Vidnerne stædet til forhør. Vidnerne blev fremkaldet hvoraf mødte Anders Samuelsen hos sin Fader paa Giære, og Ole Hansen Leilænding paa Steensland, som blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende.
Hvorpaa fremstoed som
1ste [Vidne] Anders Samuelsen Giære som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven, og forklarede: At der har været solgt Øll i Knud Eliassens Huus som Vidnet har seet et par gange i Som/m/er, men hands Søn, og h/an/ds Datters Mand som ei boer hos ham, uden alleene hands Søn \som er hiemme/ har taget imod Penge der for, dog har det været skiænket baade i Knud Eliassens Stue og i Marken der ved Thunet, baade Søndage, og andre dage, dog kand ei sige at det har været under Prædiken eller før Prædiken i Huuset, men vel har det været {paa Kirke} ved Søen tet ved Kirken, at der kand være solgt Øll Søndagene før Prædiken, hvorfor er taget Penge af Knud Eliassens Søn, det Vidnet een gang har seet, da Knud Eliassen ei var hos, og tappede da Knud Eliassens Søn af en Kagge omtrent som en fierding stoer. Og er dette Knud Eliassens yngste Søn som er stedse hjemme hos sin Fader, og hvem Vidnet har seet een gang før at sælge Øll ved Kirken ved Søen en Søndag, dog er ei vis paa om det var denne eller en anden Persohn. Dette ved Kirken passerede, har og været denne Som/m/er. Søndagene efter Prædiken om aftenen, er solgt Øll i Knud Eliassens Stue, som Vidnet har seet mange gange. Dimitteret.
Fremstoed 2de Vidne Ole Hansen Steensland som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven, og for-

1780: 219b

klarede: At have seet Øll solgt i Knud Eliassens Huus og omkring paa Marken \tet ved Huuset i gaarden/ toe eller tree gange, baade Søndage, for Prædiken, under Prædiken og efter

Prædiken, da Knud Eliassen har været med, men ei seet ham tage imod Penge \for Øll/ men hands yngste Søn som tjener hos ham, og hands Datters Mand, som ej er hos ham \har taget imod Penger/ dog har ej seet Knud Eliassen som har drukket med, har givet Penge der for: De har begyndt at drikke Søndagen, og holdt ved op paa Mandagen og. Vidnet har og seet bem:te Knud Eliassens yngste Søn sælge Øll ved Søen ved Kirken en Søndag efter Prædiken, da hand tappede af en Kagge som et fierding stoer omtrent, og toeg bem:te Søn imod betaling for Øllet. Dette er skeet denne Sommer. Dimitteret.

Knud Eliassen Giære blev tilspurgt, om hand har nogen Bevilling eller hands Søn eller Sviger Søn, til Øll Sal, Kroehold eller Giæstgiverie. Rs: Ney.

Hr: Fogden begiærede Sagen udsat til Som/m/er Tinget 1781. til viidere at proseqvere.

Sagen til den tiid beroer.

Pante Bogen til Udslettelse

Knud Eliassen Giæres Obl: til Niels Waage paa 202 rd: 4 mrk:, 1 pr: i 2 pd: Smør i Giære d: 9 oct: 1758 No: 2 p: 25 qvitteret 10 oct: 1780.

Pante Bogen til jnddragelse

Torjus Nielsen Goupholms Contract til Niels Torjussens Enke Marte Wincents Datter om Goupholms beboelse d: 3 Maji 1780.

Ditto Vilkors Contract til Brithe Pouls Datter, Torjus Hansens Enke af Goupholm dt: 3 Maj 1780.

Rasmus Olsens Skiøde til Ole Andersen paa Søre Holmefiord No: 43 10 mrk: S: ½ Hd: dt: 9 oct: 1780.

Ole Andersen Søre Holmefiord[s] Obl: til Anders Mikkelsen Tørrestvedt paa 100 rd: 1 pr: i forbem:te dt: 10de oct: 1780.

Jon Olsen Øfre Dahlens Obl: til Halvor Jonsen Torrang paa 96 rd: 1 pr: i Øfre Dahlen No: 31 16 mrk: Sm:, 1 G:sk: d: 10de oct: 1780.

Knud Eliassen Giæres Obl: til Niels Monsen Waage p: 202 rd: 4 mrk: 1 pr: i No: 62 Giære 2 pd: Smør dt: 10de oct: 1780.

Knud Eliassen Giæres 2de prioritets Obl: til Niels Monsen Waage paa 79 Rd: i sam/m/e Pant d: 10 oct: 1780.

Mons Hafschaars Hustrus Arvingers [og] Creditorers Skiøde til Mons Johansen paa Hafschaar No: 39 ¾ Løb ¾ Hd: d: 10 oct: 1780.

Mons Johansen Hafschaars Obl: til Knud Wincentsen Windenes Enke paa 90 rd: 1 pr: i Hafschaar No: 39 1 pd: 9 mrk: Sm: ¾ Hd: d: 10de oct: 1780.

Mons Johansen Hafschaars Obl: til Niels Nielsen Schielbricht paa 30 rd: 1 pr: i 21 Mrk: Smør i bem:te Hafschaar d: 10de oct: 1780.

Laug Rættes Mænd til at betjene Rætten pr: 1781, opnævnt af Nyegifte Asbiørn Pedersen Goupholm, Erich Johansen Røe og Anders Siursen Koldal.

Jngen viidere indfandt sig; altsaa Tinget for dette Skibreede ophævet.

Strandvig Skibreedes Høste Ting den 12te Octob: 1780 holden paa Haavigs Tingstæd af Rættens Betient, i overværelse af Districtets Foget, Skibreedets Lensmand Engel Hansen Giøen, samtl: tingsøgende Almue og efterskrevne 8te Eedsvorne Laug Rættes Mænd

1. Torbiørn Øriansen Hatletvedt 4. Haldor Hansen Opsal 7. Jngebreth Jonsen Øfre Waage
2. Ole Haldorsen St: Braatetvedt 5. Jon Torbiørnsen Siørsand 8. Engel Jonsen Haavig

3. Engel Guldbrandsen Bakke 6. Christopher Johannesen Tuft

1780: 220

Allerunderdanigst og underdanigst publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger, samt Collegii og Stiftets høje Ordres og Foranstaltninger, registeret for Waags Skibreede.

Formynder Ting blev holden, og Børne Midlerne befunden i behørig rigtighed efter Ober Formynder Protocollen.

Fogden Undsætnings Kornet angaaende, ligesom for Waags Skibrede angaaende Sognerne i dette Skibrede.

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examineret i overværelse af Almuen, Lensmanden, og de 2de Mænd Jon Olsen Tuft og {Engel Jonsen} \Jon Jonsen/ Haavig, og sammes befindende her bag i Justitz Protocollen extraheret.

Pante Bogen inddraget, publiceret
  Ole Olesen Oustestads Hustrues Arvingers Skifte Contract til Ole Olesen Oustestad paa Storem i Ous Skb: \No: 11/ og No: 61 Oustestad i Strandvig Dat: 9 feb: 1780.

FreedLysning publiceret
  for Capellanen paa Fuuse, for Fuuse Fiæld og Fuuse Axelen dat: 10 Maj 1771.
  for ditto ditto dateret 7 April 1734.

Opsat Sag fra fol: 178b. Hr: Geelmuyden contra Hans Aakre.
Citanten fremlagde Rættens seeniste Laugdag saalydende.
  Hans Hansen Aakre mødte og declarerede, det nu fordrede pr: 1777 at have betalt sam/m/e Aars Høst paa Særvold, hvorfor vel ei havde qvittering, men erbød at bekræfte sit udsigende med sin Eed.
  Citanten declarerede sig fornøiet, at Hans Aakre aflægger sin Eed, at have betalt ald sin Tiende til 1779 Aars udgang, da Citanten vil staae alle Omkostninger.
  {Citanten} \Den indstevnte/ vil saaleedes villig og med en god Samvittighed aflægge saadan Eed som Citanten proponerer.
  Begge Parter indloed Sagen til Doms til Som/m/er Tinget 1781.
  Sagen blev til Doms optagen til Som/m/er Tinget 1781.

Børne Midlers Forsegling
Engel Knudsen Markhuus som Formynder for Engel Engelsen Arvet ved Skiftet 29 Dec: 1775 paa Giøen efter Marthe Jacobs Datter 6 rd: 8 s:, hvilken tilligemed en anden Arv er udlagt ved Skifte efter Jan Giøen 26 Juli 1779, i alt med 20 rd: 5 mrk: 6 s:, foreviiste sam/m/e Arv i Banco Sedler 21 rdr:, som hand oplyste til Udsættelse paa Rente; Men da ingen samme vilde modtage; Saa blev Pengene efter hands begiæring forseglet, og ham tilbageleveret.

Opsat Sag fra fol: 179a. Ole Haaland contra Hans Holdhuus.
Citanten fremlagde Rættens seeniste forelæggelse saa lydende:
  Begge Parter saavelsom det indstevnte Vidne mødte. Og blev Vidnet Anders Nielsen Kiøen forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende. hvorefter fremstoed som

2de Vidne Anders Nielsen Kiøen, aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: At næstafvigte 1779 Aars Som/m/er Ting var Vidnet nærværende ved Parternes da giorde afregning, da mindes ei nogen Haand eller skriftlig beviis omtalt, men de blev begge foreenede, at Hans Jansen Holdhuus var da skyldig til Ole Olsen Haaland 21 mrk: eller 3 ½ Rd: Derefter Ole Haaland paa Hans Holdhuus Anmodning sagde at vilde eftergive noget af sin fordring til 1 rd:, saa hand

1780: 220b

neml: Hans Holdhuus ikkun skulde have 15 Mrk: at betale, dersom hand betalte sam/m/e 15 Mrk: til St: Hans Dag 1779, hvis ikke skulde hand betale de 3 Rd: 3 mrk: Dimitteret.

Citanten paastoed Dom efter Jndstevningen, og saaleedes indloed Sagen til Doms.

Hans Jansen Holdhuus foreviiste en Regning paa 15 rd: 4 mrk: 8 s: som hand havde deels i Penge leveret, deels i Vahre gotgiort Citanten \dog førind: Somer Tinget 1779/ saa Comparenten er ham intet skyldig, og paastoed friefindelses Dom.

Da begge Parter indloed Sagen til Doms; Saa blev sam/m/e til Doms optagen, og derudi afsagt følgende

Dom

Ole Olesen Haaland har her til Rætten ladet indkalde Hans Jansen Holdhuus, at liide Dom til at betale sig skyldig værende 3 Rd: 3 mrk:, tilligemed denne Sags Omkostninger. Citanten har beviist Søgemaalet med 2de lovgyldige Vidner \som har hørt deres afregning Somer Tinget 1779/. Den indstevnte har foregivet at have betalt alt det paastevnte \dog/ førend Somer Tinget 1779. Da det ved 2de Vidner er beviist at Hans Jansen Holdhuus var skyldig til Citanten Somer Tinget 1779 3 Rd: 3 mrk:; og indstevnte ei har paaberaabt sig, noget siden deraf at være betalt; Saa K: og dømmes for Rætt og herved afsiger: At Hans Jansen Holdhuus bør til Citanten Ole Olsen Haaland betale bemelte 3 Rd: 3 mrk:, tilligemed denne Processes Omkostninger 2 rd: foruden Dom/m/ens udstædelse, og den at lade forkynde, Alt inden 15 dage efter denne Doms lovlige forkyndelse under Executions Tvang og Adfærd efter Loven. Udstæd

Pante Bogen til jnddragelse publiceret

Jan Knudsen Nedre Eechelands Obl: til Hr: Jocum Kruger paa 300 rd: 1 pr: 2 pd: 6 mrk: S:, ¾ Hd: i Nedre Eecheland No: 63 d: 5 Maji 1780.

Som Aftenen paatrængte, beroer Tingets Continuation til i morgen.

Anden Dagen den 13de Octob: 1780 continuerede dette Ting,

publ:t
Pante Bogen til inddragelse

Johan Friderich Krøpelin i Bergen h/an/ds Skiøde til Halvor Knudsen paa 2 pd: 6 mrk: Smør 2/3 Hd: i Schaathun for 250 rd: d: 25 Aug: 1780.

Halvor Knudsen Schaathuns Obl: til Hr: Johan Leganger p: 200 rd: 1 pr: i forbem:te dateret 18 Sept: 1780.

Anders Størksen Drageides Creditorers Skiøde til Størk Andersen Drageide paa 12 mrk: Sm: for 60 rd: No: 20 dat: 6 Marti 1780.

Sorenskr: Schielderups Skifte Contr: efter Jan Torjelsen Berhovde Lyse Closter gods dat: 1 Maj 1780, hvorved er udlagt til Marthe Jans D:, gift med Lasse Hansen Oustestad i Berland 2 pd: 6 mrk: S: med Bøxel, og til Christi Jans D: gift med Haldor Hansen Berhovde i

Berlandstvedt 18 mrk: Sm:, 1 G.sk: med Bøxel, og i Hammeland eller Hammersland 9 Mrk: Sm: uden Bøxel.
Størk Andersen Drageides Vilkors eller Beboelses Contract d: 6 Maj 1780.

Freed Lysning publiceret
for Særvold, Aakre og Tuft for deres Fæe Mark dat: 13 oct: 1780.

Pante Bogen til Udslettelse
Steen Lassesen Mit Røes Obl: til Ole Lassesen Øfststue 120 rd: No: 2 p: 369 qvitteret 13 oct: 1780.

Saug Tingsvidne.
Sverke Hansen Hiertnes mødte, og

1780: 221

foreviiste Kongl: allernaadigst Bevilling af dato 5 Maj 1777 til 450 Bords Aarlig Skiørsel paa en sig tilladt Saug paa Hiertnes Gaards grund; Men derhos anmelte, at have erfaret det hand til denne Saug paa Hiertnes grund vil komme i mangel for behøvende Vand, saasom de Elve hand dertil tænkte at foreene(?) med og leede i Hoved Elven, dertil er altfor ubeqvemme situeret, saa den formodende foreenende Vandets formeerelse ikke lader sig giøre, hvor formedelst hand er nødsaget, at fløtte samme Saug et andet stæd hen, hvor om hand er accorderet med Balleseims Opsiddere og SelvEiende Odels bønder nemlig: Engel Johannesen Store Balleseim, Hans Hansen Store Balleseim, Anders Andersen Lille Balleseim, hvilke mødte, nemlig de 2de sidste paa egne og Engel Johannesens vegne, og declarerede, at Sverke Hansen Hiertnæs havde med dem indgaaet, og de med ham var foreenet, at hand maatte fløtte sin Saug paa bemelte Balleseims Odels grund, og opsætte den ved deres Elv, hvor Balleseims Opsiddere, SelvEiere og Odels Bønder, eyer Grunden paa begge sider af Elven, saa Saugen og Dam Stokken kom/m/er til at staae heel og paa Elvens begge sider paa deres frie Odels grund, hvorimod de var foreenet med Sverke Hansen Hiertnæs \som hand og tilstoed nu for Rætten/ at hand og de forbemelte 3de SelvEiere paa Store og Lille Balleseim skulde være liige deelagtige Eiere i Saugen hver for en fjerde Part; Og da Sverke Hansen Hiertnæs maatte giøre allerunderdanigst Ansøgning om bemelte Saugs forfløttelse fra Hiertnes til Store og Lille Balleseim i Strandvig Skibreede, og en nye allernaadigst Bevilling meddeelt paa samtl: forbem:te 4re Jnteressentere som MedEjere; hvilken forfløttelse kand være ¼ Miil, og ingen til fornærmelse, da de nu ej forlanger eller allerunderdanigst ansøger allernaadigst Bevilling paa højere quantum end ved den forrige allernaad: Bevilling af 5 Maj 1777 er tilladt, neml: paa 150 bord til forhandling og 300 til brug i Bøigden, hvortil og ikke behøves at tage Tøm/m/er af andre Skove end de i den forrige allernaad: bevilling ommelte, for hvilke Store \og Lille/ Balleseim er ligesaa beleilig som Hiertnæs; Saa var hand begiærende Almuen tilspurgt, om nogen noget herved kunde have at erindre, hvilken begiæring og af de forbem:te Balleseims Eiere blev igjentaget.
Rætten forelæste Laug Rættet og Almuen det tilførte, og forlangte deres Svar om hvorleedes sam/m/e sig i Sandhed forholder, samt om noget herved kunde være at erindre? Laug Rættet og Almuen declarerede: At alt tilførte forholder sig saaleedes i Sandhed, og at den agtende Saugens forfløttelse er ingen til fornærmelse eller skade.
Samtl: Comparenterne begiærede det passerede som Tings Vidne sig beskreven meddeelt som blev bevilget. Udstæd

Pante Bogen til jnddragelse

Siur Andersen Store Balleseims Skiøde til Hans Hansen paa Store Balleseim No: 35 S: S: E: gds: 2 pd: Sm:, 1/3 Hd: d: 13 oct: 1780.
Ole Olsen Oustestads Skiøde til Lasse Hansen Oustestad paa Oustestad No: 61 7 mrk: Sm: 3/8 Hd: d: 10 feb: 1780.
Johannes Engelsen Eides Arv: Skiøde til Ommund Poulsen Eide p: 2 pd: 14 Mrk: Smør, skriver 2 pd: 14 mrk: Sm: i Eide No: 93 d: 12 oct: 1779.
Skiøde til Lasse Steensen Mit Røe paa Mit Røe No: 65 p: 2 pd: 6 mrk: Smør ¾ Hd: d: 14 oct: 1780.

Som Aften paatrængte, beroer Tingets Continuation til i morgen.

Tredie Dagen den 14de oct: 1780 continuerede dette Ting.

Tingholdet angaaende.
Skibreedets Lensmand Engel Hansen Giøen havde ved dette Tings begyndelse første Tingdag, og da de fleeste af

1780: 221b

den tingsøgende Almue var tilstæde, declareret og frasagt sig Tingholdet herefter, da hand formedelst Alderdom og Svaghed det ei længere kunde bestyre.
Hr: Fogden da strax tilspurgte heele Almuen, om noget!! (nogen) her i Skibreedet sig det kunde modtage \og sig paatage/ de da vilde sig tilkiendegive og anmelde; Men ingen melte sig dertil, at kunde sig det paatage.
Anden Dagen blev sam/m/e Spørsmaal af Fogden igjentaget til den forsamlede Almue; Men endnu ingen melte sig.
Tredie Dagen i dag giorde endnu Hr: Fogden Almuen samme Spørsmaal? Men endnu ingen melte sig, eller af den forsamlede Almue vilde declarere sig til det at paatage sig, eller at kunde modtage.
Hr: Fogden begiærede det passerede sig som Udskrift af Protocollen beskreven meddeelt.

Pante Bogen til jnddragelse publiceret
Lasse Steensen Mit Røe[s] Obl: til Hr: Kruger 200 rd: 1 pr: i No: 65 Mit Røe d: 14 oct: 1780 2 pd: 6 mrk: S: ¾ Hud.
Lasse Steensen Mit Røes Vilkors Contract til Steen Lassesen Mit Røe dat: 14 oct: 1780.

Laug Rættes Mænd til at betjene Rætten 1781 opnævnt af Nye gifte Berge Bergesen N: Echeland, Anders Olsen Liothun, Hans Hansen Stor Balleseim, Engel Knudsen Giøen, Engel Hansen Biøndal, Ole Olsen Haaland, Wiking Olsen ibd:

Som ingen viidere indfandt sig med noget at gaae i Rætte, blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

Strandebarm Skibreedes Høste Ting den 16de oct: 1780 holden paa Giermundshavns Tingstæd af Rættens Betjent, i overværelse af Districtets Foget, Skibreedets Lensmand Hans Andersen Øfre Waage, samtl: tingsøgende Almue, og efterskrevne 8te Eedsvorne Laug-Rættes Mænd
1. Hactor Arnesen Breum 4. Rasmus Johannesen Egenæs 7. Erich Baarsen Tvedt

2. Peder Andersen Døswig 5. Heine Hactorsen Bakke 8. Poul Christiansen Dybsland
3. Lars Andersen Sandvig 6. Hans Hansen Yttre Ohme

Allerunderdanigst og underdanigst publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger samt Collegii og Stiftets Øvrigheds høie Ordres og Foranstaltninger, registeret for Waags Skibreede.

Formynder Ting blev holden, og Børne Midlerne befunden i behørig rigtighed efter Ober Formynder Registeret.

Fogden Undsætnings Kornet angaaende, ligesom for Waags angaaende Sognerne i dette Skibreede.

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examineret, i overværelse af Almuen, Laug Rættet, Lensmanden og de 2de Mænd Siur Jonsen Bougland og Lars Jsachsen Schogesal samt befunden saaleedes som de her bag i Bogen findes extraheret.

Pante Bogen til Udslettelse
Gotschalk Mikkelsen Fladebøes Obl: til Magrethe Ols Datter Fladebøe paa 70 rd: dat: 17 oct: 1760 No: 2 p: 121 qvitteret 16 oct: 1780, og deels udlagt ved Skifte 17 Jul: 1780.
Sorenskriver Schiøtz Obl: til Madm: Hesselberg 1000 rd: d: 20 Marti 1777 No: 3 fol: 61 qvitteret efter Madm: Hesselbergs Fuldmagt 22 Sept: 1780 af Gerhard Cappe d: 16de oct: 1780, med hoslagt Opsigelse.

Bygsel Seddel publiceret
Hr: Heiberg i Strandebarm til Lars Haaversen paa ½ Løb, ½ Hud i Tordalen

1780: 222

dateret 2de oct: 1780. Manuf: H: bet: 8 skl:

Opsat Sag fra fol: 179a. Lars Andersen Sandvig contra Ole Mikkelsen Hisdalen.
Citanten declarerede Sagen frafalden; Thi blev den nu for Rætten ophævet.

Nye Sag
Ole Ludvigsen værende paa Tangeraas, anmelte at have bøxlet paa Livs tiid af Anders Geertsen Kiærevigen for 5 aar siden, en Anpart i Riise; fra hvilken Part hand afvigte Aar 1779 før Juul blev udsagt at fløtte dette Aars Vaar, som Citanten maatte underkaste sig, og hvilken Opsigelse skeede af Ejeren Peder Hansen Riise, med den Clausul, at Peder Hansen Riise selv vilde beboe Jorde parten; Men da Citanten var der fra fløttet, maae hand uventelig erfare at Peder Hansen Riise ej selv tog Jorden i brug, men overloed den til brug til en anden: Sam/m/e Jordepart er af Landskyld ½ Løb ½ Hd: Da Citanten har givet forrige Leilænding til afstaaelse paa dette brug 20 rd:, med Consence af da værende Ejer Anders Geertsen Kiærevigen; Saa paastaaer hand nu af Peder Hansen eller hands Fader Hans Pedersen, hvilken sidste har imodtaget disse bem:te 20 rd: som da værende Leilænding, disse 20 rd: erstattet, eller af Ejeren Peder Hansen Gaardeparten røddig giort og sig til brug og beboelse efter sin Bygsel Seddel overleveret, og erstattet sit Tab og Skade for {…} den tiid hand u-lovlig er holdt fra brugen af Jorden, og Nytten af sin Bygsel Seddel; til hvorfor at liide Dom, og Omkostninger at erstatte, samt Vidner stevnte og ustevnte at anhøre, Citanten med lovlig mundtl: Varsel til dette Ting og tiid har ladet indkalde Peder Hansen Riise og Hans Pedersen

Riise. Saa har h/an/d og ladet indstevne som Vidner under Faldsmaals Straf at møde Samson Nielsen Grønning og Torger Torgersen Grønning.
Anders Geersten Kiærevigen mødte og vedtoeg Vedermæle for Processens skyld.
Stevne Vidnerne Niels Olsen Riise og Lars Jsachsen Schogesal afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Peder Hansen Riise og Hans Pedersen Riise mødte.
Citanten fremlagde sin paa dette brug meddeelte Bygsel Seddel som er saa lydende: samt begiærede Vidnerne fremkaldet til Eedelig Vidnesbyrds aflæggelse, det Rætten bevilgede, og blev Vidnerne paaraabt, som begge mødte og blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende. Og fremstoed som
1ste Vidne Samson Nielsen SelvEier paa Grønning som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: At noget før sidste Juul 1779 var dette og det andet Vidne udsendt af Peder Hansen Riise og Hans Pedersen Riise som Fader til og Curator for førstmelte, til Ole Ludvigsen da værende Lejlænding paa Riise boende paa sit der tilbygslede brug ½ Løb, ½ Hd:, for at opsige ham sin Bygsel, og udsiige ham af Gaardeparten og Bruget, at giøre sam/m/e røddig og fra fløtte til Korsmisse 1780, {det de og udrættede} saasom Peder Hansen som Ejer selv vilde bruge det, og havde ingen anden Jord: Sam/m/e Opsigelse de udrættede, og sagde til Ole Ludvigsen deres Ærende, omtrent 4 uger for Juul, hvortil Ole Ludvigsen svarede: ja naar jeg faaer mit igjen

1780: 222b

Saa faaer jeg gaae. Vidnet veed, at Ole Ludvigsen efterkom Opsigelsen og fløttede fra Jorden sidste Vaar rætte fløttetiid dette Aar; Men hverken Peder Hansen Riise eller h/an/ds Fader Hans Pedersen Riise har taget Jorden i brug eller beboelse, derimod har de indsat derpaa, og overladt den til en ustevnt Mand som fløttede fra Tangeraas did; hvilken ustevnte Mand fra Vaar sidst, der har boet, og Jorden baade pløjet og saaet, samt høstet. Dimitteret med begge Parters Consence.
Fremstoed som 2det Vidne Torger Torgersen Grønning som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede Ord til Andet som forrige Vidne. Dimitteret.
Citanten fremlagde skriftl: beviis for af ham til afstaaelse til Hans Pedersen betalte 20 rd:; hvilket beviis lyder saaleedes: Citanten derefter begiærede Laug Rættets Skiøn hvad Erstatning billig kand agtes, hand bør have for hver Aar hand er sat fra denne Jords brug og bestyrelse? Dommeren tilloed herom Laug Rættets betænkning. Samtlig Laug Rættet eenstemmig formeente, at Citanten for sit Tab og som sat fra sin Boepæl og Næring, ei kand have mindre Erstatning end 18 rd: skriver Atten Rigsdaler aarl: Citanten derefter paastoed Dom til enten af Hans Pedersen og!! (eller?) Peder Hansen at faae betalt tilbage de for afstaaelsen erlagde 20 rd:, og denne Sags Omkostninger, eller og at blive overleveret sin tilbygslede Jord efter sin Bygsel Seddel at styre og bruge, og blive erstattet for dette Aar hand har været sat fra Jorden 18 rd:, og ligeleedes 18 rd: for hver Aar Peder Hansen og Hans Pedersen forholder ham sam/m/e, samt denne Processes skadesløse Erstatning. Saaleedes indloed Sagen til Dom.
Peder Hansen Riise og Hans Pedersen Riise, mødte og tilstoed at førstmelte er Ejere af omvundne Jordebrug som hand havde kiøbt af Anders Geertsen Kiærevigen, og var dette beboet af Hans Pedersen førend Citanten fik Bygsel Seddel derpaa, som Hans Pedersen beboede som Lejlænding, og for Afstaaelsen der af har imodtaget de ommelte 20 rd:; Men hvilke hand formeener ingenlunde at være pligtig at levere tilbage. Peder Hansen formeener og at være sagesløs, da det ved Opsigelsen var hands fulde Alvor og Tanke, at vilde selv som Boeslids Mand havde brugt den; Men imidlertiid hændte det at en anden som blev huusvild fra et andet stæd, begjærede dette brug for dette Aar, hvilket Peder Hansen af Medynk

bevilgede ham, uden Bygsel Seddel, og uden Bygsels betaling, samt uden viidere afgift end selv at svare Skatterne og holde Peder Hansen Rente frie af derpaa laante Capital 127 Rd:, med 4 Rdr: Comparenten altsaa paastoed sig friefunden for Citantens tiltale: Og end viidere maatte paastaae Erstatning for Huuse Aaboed, hvortil de nødsagedes at contra stevne til Som/m/er Tinget 1781, til hvilken tiid og for imidlertiid at faae Huuse Aaboden besigtiget, de begiærede Sagen udsat.
Sagen beroer til Som/m/er Tinget 1781.

Pante Bogen til inddragelse
Knud Siursens Skiøde til Zacharias Hansen paa Furhovde

1780: 223

No: 12 af Ldsk: ½ Løb ½ Hd: d: 9 feb: 1780.

Som Aftenen paatrængte, beroer Tingets Continuation til i morgen.

Anden Dagen den 17de oct: 1780 continuerede dette Ting,

og publiceret
Pante Bogen til jnddragelse
Peder Pedersen Aarsands Arvingers Skiøde til Knud Pedersen Sundal paa No: 63 Aarsand 1 Løb Smør d: 9 Marti 1780.

Pante Bogen til Udslettelse
Frøken Karen Butlers Obl: til Jon Aarvigen med fleere paa 516 rd: Pant i 1 ½ Løb i Kysnæs d: 24 Maj 1774 No: 2 p: 613, qvitteret 7 Maj 1779.
Frantz Butlers Sergeant Obl: til Jon Aarvigen med fleere paa 516 rd: Pant i 1 ½ Løb Smør, dat: 24 Maji 1774 No: 2 p: 613 qvitt:t 16 ot:(?) (1 oct:?) 1680.

Pante Bogen til jnddragelse
Helje Houges Hustr: Arv: Skiøde til Helje Brynildsen paa Houge No: 9 ½ Løb ½ Hd: dat: 26 Janv: 1780.
Knud Pedersen Sundahls Skiøde til Peder Knudsen paa 1 Løb 21 mrk: S: 9/16 Hd: i No: 74 Sundal d: 16 oct: 1780.
Torjer Knudsen[s] Skiøde til Peder Torjersen paa Syfsæter No: 44 14 mrk: S: 1 G:sk: dat: 16 oct: 1780.
Johan Daniel Galtungs Enkes Skiøde til Lars Johansen Galtung paa Torsnes No: 55 1 pd: 13 5/6 mrk: S: ½ Hd:, og Gangdal No: 56 9 7/10 mrk: Sm: d: 9 Marti 1780.
Lars Johansen Galtungs paa Torsnes, {Vilkors} Contract til Mad: Marthe Hans D: Galtung, om bestyrelsen af ½ deel af hands brug i 5 Aar d: 8 Maj 1780. og siden 1/3 deel saa længe hun lever.

Bygsel Seddel publiceret
Erich Aadsen Havneraas til Knud Larsen paa ½ Løb ½ Hd: i Bakke dat: 17de oct: 1780. Manufactur Huuset betalt 8 skl:

Pante Bogen til inddragelse
Hans Pedersen Nedre Brues Obl: til Knud Knudsen Nærnes paa 398 rd: 1 pr: i Nedr: Brue No: 36, ½ Løb Smør ½ td: Salt d: 17 oct: 1780.

Laug Rættes Mænd til at betjene Rætten pro 1781 opnævnt af nyegifte Torkel Jsachsen Leersteen, Peder Johansen Fladebøe, Siur Siursen Røen, Niels Pedersen Næss.

Pante Bogen til Inddragelse
Johannes Johannesen Yttre Berreseims Skiøde til Johannes Johannesen paa Yttre Berreseim 1 Løb ½ Hd: d: 17 oct: 1780.
Gert Andersen Kiærevigs Skiøde til Lars Erichsen paa Jndre Netteland No: 1 18 mrk: Smør ¼ Hd: d: 5 Maj 1780.
Samson Nielsen Grønnings Obl: til Torbiørn Olsen Jndre Berreseim paa 132 Rd: 1 pr: i Grønning No: 3? (36?) ½ Løb ½ Hd: d: 17 oct: 1780.

Som ingen viidere efter 3 ganges udraab indfandt sig med noget at gaae i Rætte, blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

Qvinherrets Skibreedes Høste Ting den 18de oct: 1780 paa Giermundshavns Tingstæd, holden af Sorenskriveren i overværelse af Districtets Foget, Skibreedets Lensmand Lars Olsen Møklebust, samtl: tingsøgende Almue, og efterskrevne Aatte Eedsvorne Laug Rættes Mænd:
1. Lars Johansen Naterstad 4. Knud Knudsen Bielland 7. Johannes Larsen Sunde
2. Ole Johansen Fausch 5. Thor Tørresen Opsanger 8. Tørres Jørgensen Haavigen
3. Jon Gertsen Kiærland 6. Anders Samsonsen Bielland.

Allerunderd: og underdanigst publiceret Kongl: allern: Anordninger samt Collegii og Stiftets høje Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger: Først de fol: 209 ommelte forhen fol: 186b. speciel registerede, som over heele Jurisdictionen er publiceret

1780: 223b

Dernæst de fol: 209a. for Waags Skibreede speciel registerede.

Formynder Ting blev holden, og Børne Midlerne befunden i behørig rigtighed efter Ober Formynder Protocollen.

Fogden Undsætnings Kornet ang:de, ligesom for Waags Skibreede for de Sogner her i Skibreedet.

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examineret, og dets befindende her bag i Protocollen extraheret, i overværelse af Almuen, Laug Rættet, Lensmanden, og de 2de Mænd Erich Thommassen Liustvedt og Lars Halvorsen Fugleberg.

Opsat Leyermaals Sag fra fol: 182a. Fogden contra Ole Ellingsen Holmene og Brithe Rasmus Datter Wiigene.
Hr: Fogden frafaldt Sagen ihenseende Ole Ellingsen Holmene som har belovet sine Bøders afgjørelse; Men ihenseende Brithe Rasmus Datter Wiigene paastoed Dom.
\Ole Ellingsen mødte ikke./
Siden Brithe Rasmus Datter ikke mødte eller møde loed; Saa blev Sagen til Doms optagen og derudi afsagt følgende

Dom

Brithe Rasmus Datter Wiigene er af Hr: Fogden paa Embeds vegne indkaldet at liide Dom til at udreede Bøder for begangne Leiermaal med Ole Ellingsen Holmen, samt Omkostninger at erstatte. Brithe Rasmus Datter er Søgemaalet overbeviist med vedk:de Sogne Præstes Anmeldelse og hendes egen Bekiendelse: Thi Kjendes og døm/m/es for Rætt og herved afsiges: At Brithe Rasmus Datter Wiigene bør efter Lovens 6te Bogs 13 Cap: 1 art: for begangne Lejermaal bøde, og til Actor V: og V: Hr: Foget Koren betale sine forbrudte Lejermaals Bøder 12 Lod Sølv, er 6 Rdr:, samt efter Forord: 8 Juni 1767, i stæden for Skriftemaal sidde 8te dage paa Vand og brød og selv betale sin Underholdnings og Varetægts bekostning, saa og erstatte denne Processes Omkostninger med Rættens Gebuhr 5 mrk: 4 s: Act: Sal: 5 mrk: 4 [s:], Stevnings Penge 3 Mrk:, og end viidere om Dommen til Forkyndelse og Execution forlanges beskreven, at erstatte det Stemplede Papiir med 4 Mrk: 8 s: Alt at efterkom/m/es inden 15 dage efter denne Doms lovlige forkyndelse under Executions Tvang og Adfærd efter Loven.

Nye Sag.
Ole Olsen Lejlænding paa Hougeland, anmelte at have til dette Ting og tiid med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet indkalde Svend Johansen SelvEjer paa Døsseland, for beskyldninger, at lide Dom, og Omkostninger at erstatte, samt derom høre indstevnte Vidner, Abel Aschelsen og Anders Henrichsen Hougeland, som og til dette Ting og tiid er jndstevnet under Faldsmaals Straf at møde.
Svend Johannesen Døsseland mødte og vedtoeg lovlig Varsel samt erbøed forliig, og erklærede, at veed ei grund til nogen Beskyldning, og om hand har talt noget, har det været i ubesindighed, som hand ingen reede veed til, og ingen Meening har haft med, og veed ei andet om Ole Olsen, end det der er ærligt og anstændigt, samt tilbøed at betale til Sogne Præsten, til Qvinherrets Sogns fattige 1 Rd:, saa og erstatte Citanten sine Omkostninger 1 Rd: 5 mrk: som hand lovede at betale inden 3 uger.
Citanten var fornøiet med Tilbudet, det hand modtoeg og indgik forliig, samt frafaldt Sagen imod at de forbemelte Penge bliver betalt.
Saaleedes blev Sagen for Rætten nu ophævet. NB: Mulct 1 Rd:

Nye Sag.
Erich Larsen SelvEjer paa Berge, og Ole Larsen Selv-

1780: 224

Ejer paa Berge, anmelte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel til dette Ting og Tiid ladet indkalde Clemen Clemensen Roalstvedt, i anleedning at hand havde indgaaet ved forliig at betale til Citanterne 10 Rdr:, derom at høre Vidner {…} og lide Dom til bemelte 10 rdr: at betale, samt Omkostninger at erstatte.
Stevne Vidnerne Tørres Johansen Dønhoug og Lars Olsen Møklebust afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre efter Loven, saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Citanterne fremstillede som ustevnte Vidner Lensmand Lars Olsen Møklebust og Lars Larsen Fugleberg, som blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende. Og fremstoed som
1ste Vidne Lars Olsen Møklebust som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven, og forklarede: At 1779 Høste Ting her paa Tingstædet, hørte Vidnet Parterne blev forliigt, om en Skov Trætte som da var indstevnt og ei blev udført, saaleedes forliigt, at Clemen Clemensen Roalstvedt lovde at betale Citanterne 10 Rd:, siden Sagen ej blev dreven, hvilke 10 Rd: skulde være for Clemen Clemensens Skovehug, forbie Skov Skiftet. Demitteret.

Fremstoed 2det Vidne Lars Larsen SelvEjer paa Fugleberg som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede Ord til Andet som første Vidne. Dimitteret.
Citanten derefter paastoed Dom til bem:te 10 rd: betaling, samt denne Sags Omkostningers erstatning skadesløs til dato 2 rd: 1 mrk:, foruden viidere paagaaende.
Clemen Clemensen Roalstvedt declarerede at ei havde betalt bem:te 10 rd: og ej heller vil betale dem, førend der har været Aastæds Sag paa deres Skove Skifte, og om hand da ej bliver tildømt det Skove Stykke hvor hand har hugget. Derefter indloed Sagen til friefindelses Dom.
Citanterne indloed Sagen til Doms.
Sagen blev til Doms optagen, og derudi afsagt følgende

Dom

Erich Larsen og Ole Larsen Berge har indstevnet Clemen Clemensen Roalstvedt til at betale efter indgangne forliig 10 Rdr:, samt denne Sags Omkostninger. Søgemaalet er beviist med 2de eenstemmige Vidner. Den indstevnte har intet lovgyldigt haft derimod at indvende. Thi Kiendes og dømmes for Rætt og herved afsiges: At Clemen Clemensen Roalstvedt bør til Citanterne Erich Larsen og Ole Larsen Berge betale bemelte Tii Rigsdaler, samt erstatte denne Sags Omkostninger med Toe Rd: 1 mrk:, foruden Dom/m/ens udstædelse og viidere paagaaende; alt at efterkom/m/es inden 15 dage efter denne Doms lovlige forkyndelse under Executions Tvang og Adfærd efter Loven. Udstæd

Nye Sag.
Lars Olsen Flaaden paa Wallestrand loed anmelde at have med lovlig Mundtl: Kald og Varsel ladet indkalde til dette Ting og Tiid, Gotschalck Jonsen paa Sandvigen, i anleedning at hand af Citantens Hustrue for 9 aar siden havde laant 15 Rd: 4 mrk:, og hvorpaa Citanten ved mange Reiser efter sam/m/e at kræve, er foraarsaget Omkostninger 4 Rd: 2 mrk:; hvorfor hand paastaaer Gotschalk Jonsen tildømt sam/m/e 20 rd: at betale samt denne Sags Omkostninger at erstatte, og derpaa alt at modtage Dom.
Stevne Vidnerne Lensmand Lars Olsen Møklebust og Tørres Johansen Møklebust afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Gotschalk Jonsen Sandvig blev paaraabt 3 gang; Men da h/an/d ikke mødte eller møde loed; Saa blev ham given Rættens Laugdag til Som/m/er Tinget 1781 første dag sam/m/e holdes, at møde og svare til Sagen, hvilken Laugdag Citanten paalægges at tage beskreven og lovlig at lade forkynde.
Sagen beroer til Som/m/er Tinget 1781.

1780: 224b

Pante Bogen til Jnddragelse publiceret
Skifte efter Ole Hansen Sundes Hustrue af 14 feb: og 10 Juli 1780, hvis Udlæg i Pante bogen er extraheret.
Skifte 12 Jul: 1780 efter John Torgersen Røsseland ligeleedes extraheret.

Om Undsætnings Korns Restance
Hr: Fogden fordrede Torger Torsen Røsteen 4 mrk: 11 s: resterende for bekomne Kongl: Undsætnings Korn.
Torger Thorsen mødte, og erklærede at have faaet ¾ td: Korn, deraf har betalt for nogle Aar siden til Lensmanden 4 Mrk: 11 s:, og i dag til Hr: Foget Koren 4 Mrk: 11 s:, saa hand er intet skyldig, og derpaa erbød sin Eed.

Hr: Fogden declarerede at de 4 mrk: 11 s:, som anmeldes til Lensmanden førend Fogdens betjenings tiid betalt, er ej afskreven i de ham overleverede Restancer, og hvilke ere just de som nu fordres; Men naar Torger Thorsen derpaa vil aflægge den anbudne Eed, har Hr: Fogden intet derimod.

Torger Thorsen Røesteen aflagde sin Corporlige Eed saaleedes at have betalt som tilført er, og er de til Lensmand betalte 4 mrk: 11 s: betalt i forrige Foget Sl: Kam/m/er Rd: Juels tiid, omtrent et Aar før hand døde.

Lensmand Lars Olsen Møklebust, med Hr: Foget Korens Consence, aflagde Eed, sam/m/e 4 mrk: 11 s:, at have modtaget af Torger Røesteen, og til Sl: Kam/m/er Rd: Juel selv leveret over et Aar før h/an/d døde, og det paa Qvinherrets Tingstæd.

Hr: Fogden begiærede Udskrift af det passerede som blev bevilget. Udstæd

Pante Bogen til jnddragelse

Christopher Olsens Obl: til Krigs Commissair Dahl 190 rd: Pant i Lille Omvig dat: 16 April 1779.

Pante Bogen til Udslettelse

Lars Jonsen Scharvetuns Obl: til Jngemon Røraaen dt: 11 Maj 1776 paa 150 rd: Pant i Scharvethun No: 3 fol: 9 qvitteret af Jngemon Røraaens Arvinger 18de oct: 1780.

Pante Bogen til jnddragelse

Ole Hansen Sundes Obl: til Kr: Commiss: Dahl p: 198 rd: 1 pr: i No: 50, 1 Løb 13 5/8 mrk: Sm: 2/3 Hd: d: 18 oct: 1780.

Bygsel Seddel publiceret

De 4 Mænd paa Sunde No: 50 til Torger Siursen Opsanger paa et Plads d: 18 oct: 1780. Manuf: H: 8 skl:

Pante Bogen til jnddragelse

Jngemon Røraaens Arvingers Skiøde til Lars Jonsens Enke paa forhen Lars Jonsens brug i Scharvetun 1 pd: S:, ¼ Hd: d: 12te oct: 1780. Jon Larsen Scharvethun som afg: Lars Jonsens ældste Søn og Odelsbaaren til Godset protesterede imod dette Skiøde, da hand har paastaaet Godset til sig indløst, og derfor buden Penge. Og reserverer endnu sam/m/e efter sin derpaa havede Odels Rætt at indtale.

Ole Hansen Sundes 2 pr: Obl: 70 rd: til Niels Olsen Onerim 2 pr: i 1 Løb 13 5/8 mrk: S: 2/3 Hd: i Sunde No: 50 d: 18de oct: 1780.

Knud Knudsen Biellands Obl: til Lieut: W: Dahl 84 rd: 1 pr: i Bielland No: 49 ½ Løb ½ Hd: d: 18de oct: 1780.

Laug Rættes Mænd til at betjene Rætten pr: 1781 opnævnt af nyegifte Lars Halvorsen Fugleberg og Johannes Rasmussen Scharvetun.

Som ingen viidere indfandt sig med noget at gaae i Rætte, blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

1780: 225

Schonevig Skibreedes Høste Ting den 13 Nov: 1780 holden paa Gielmervig Tingstæd i overværelse af Districtets Foget Koren, Skibreedets Lensmand Christopher Pedersen Gielmervig, samtl: tingsøgende Almue, og efterskrevne 8te Eedsvorne Laug Rættes Mænd
1. Christopher Eliassen Fiære 4. Torkel Siursen Opstvedt 7. Ole Larsen Tindahlen
2. Hans Larsen Bougstøe 5. Østen Larsen Mortvedt 8. Hans Rasmussen Molnes
3. Wier Østensen Eliervig 6. Thor Tørresen Handeland

Allerunderdanigst og underdanigst publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger samt Collegii og Stiftets Øvrigheds høje Ordres og Foranstaltninger {…} de for Waags Skibreede fol: 209a. speciel registerede fra No: 1 til 5. og end viidere see fol: 242b.
Stiftets Communication af Cancelliets Skr: 7 oct: 1780, at enhver maae bage og sælge oblater til Kirkebrød.

Formynder Ting blev holden og Børne Midlerne befunden i behørig rigtighed efter Formynder Protocollen.

Fogden Undsætnings Kornet ang:de, ligesom for Waags Skbr: for de Sogner her i Skibreedet.

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examineret, og dets befindende her bag i Protocollen extraheret, i overværelse af Almue, Laug Rættet, Lensmanden, og de 2de Mænd Jon Monsen Schaalnes og Jon Johansen Nøstvigen.

Pante Bogen til Udslettelse
Lars Johansen Sør Ebnes Obl: til Peder Christophers: Gielmervig p: 165 rd: dat: 23 feb: 1776 No: 3 f: 13 qvitt:t af Creditor 23 Dec: 1779.
Lars Johansen Sør Ebnes Vilkors brev til Kari Ols Datter d: 23de feb: 1776 No: 3 fol: 13 hun død 1780.

Pante Bogen til jnddragelse
Skifte brev 29 Marti 1780 efter Ørian Larsen Wicke hvis Jordegods Udlæg i Pantebogen er extraheret.

Opsat Sag fra fol: 188b. Anders Sælsaas og Hans Molnes contra Johannes Løvigen.
Peder Mortensen Nordhuus som Formynder i Anders Sælsaas stæd, og Hans Molnes som Enkens Laugværge, anmælte at have med lovlig mundtl: Continuations Varsel ladet indkalde Johannes Olsen Løvigen til at fremlægge sit Skjøde i Rætten og høre Vidner stevnte og ustevnte, samt liide Dom efter forrige jndstevning og erstte Processens Omkostninger.
Som Vidner indstevnt under Faldsmaal Straf Lars Eliassen Ebne og Gudmund Olsen Leervig.
Stevne Vidnerne Lensmand Peder Christophersen Schaalnæs og Erich Haldorsen Lechnes afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Johannes Olsen Løvigen mødte og fremleverede et skriftl: {Jndlæg} \Stevnemaal/ af 20de oct: 1780 som {blev oplæst og lyder saaleedes} efter begiæring blev paategnet og ham tilbageleveret, hvilken Stevning var indrættet til Som/m/er Tinget 1781 at falde i Rætte, hvorefter Johannes Olsen Løvigen da vil føre Vidner, og hvorefter hand paastaaer Sagen opsat til Som/m/er Tinget 1781.
Citanterne ansaae saadan Stevnemaals jndretning aleene sigtende til Sagens Ophold, hvorfor de maatte paastaae naar deres i dag indstevnte Vidner var ført, at Sagen da ved dette Ting

maatte paadømmes, jmidlertiid de begiærede de indstevnte Vidner tillige med endnu godvillig mødende Vidne Ole Bergesen Sundfiord Eedelig afhørte.
Alle bem:te Vidner blev paaraabt, som alle mødte og blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende, og fremstoed da som

1780: 225b

4de Vidne Ole Bergesen Sundfiord som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: som 1ste Vidne Ord til Andet, med forskiæl at erindrer ei om Johannes Olsen Løvigen da underskrev Contracten eller den skulde underskrives næste Ting, men den blev skreven paa Stemplet Papiir og oplæst for Johannes Olsen Løvigen, og af ham indgaaet. Dimitteret.
Fremstoed 5te Vidne Gudmund Olsen Leervigen som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: Ligesom forrige Vidne med forskiæl, at der vel blev skreven Contract; Men erindrer ei om var paa Stemplet Papiir, ei heller om Johannes Olsen Løvigen da skrev sam/m/e under, men alt ommelte, blev af ham indgaaet. Dimitteret.
Fremstoed 6te Vidne Lars Eliassen Ebne som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: At denne Sommer i Julii Maanet var Vidnet paa en Reise til Bergen, paa en Jægt med Johannes Løvigen, da de under Seiladsen kom paa Tale om denne Sag som gav anleedning, at Johannes Løvigen leverede med egen Haand, Vidnet i Hænde, en sammenlagt Act at læse, som Vidnet aabnede, og fandt at være et Udskrift af Protocollen denne Sag angaaende, da deri laae et separat Document paa Stemplet Papiir, mindes ei rættere end til ½ Rdr:, som var underskrevet Johannes Olsen Østreim, og Signert med Bogstaver udi IOS midt imellem sam/m/e Navn, hvor foruden Documentet var underskrevet af 3 á 4 andre, hvoraf ei erindrer fleere end Hans Molnæs; hvilket Document var den omstevnte Contract in originali, hvoraf ei erindrer Jndholden post wiis, men den var af Jndhold, ligesom den Copie Vidnet læste i Udskriftet, og overeenstemmende med de Vidnesbyrd som dette Vidne havde læst i Udskriftet, af Peder Schaalnæs, Knud Aaseim og Mons Skoemager aflagt; Sam/m/e Contract laae i et Skab siden i Jægte Vængen indtil de kom til Bergen, da Johannes Olsen Løvigens Dreng kom at hænte det, op i Byen. Dimitteret.
Alle bemelte i dag afhørte Vidner blev forelæst den i Rættelagde Copie Contract, hvortil 4de og 5te Vidne declarerede under aflagde Eed, at det var saadan Jndhold den omstevnte og af Johannes Olsen Løvigen eller Østreim indgaaede Contract var af, og 6te Vidne declarerede, at mindes adskilligt deraf overeenstemmende, med bem:te af ham læste original Contract, men kand ei erindre det alt Ord for Ord, saasom hand ei lagde det paa Hukommelsen, da det var ham uvedkom/m/ende. Vidnerne blev med begge Parters minde dimitteret.
Citanterne fremæskede af Johannes Løvigen fremviist sit originale Skiøde paa Løvigen.
Johannes Olsen Løvigen formeente ei dertil at være pligtig førend hand det selv for got syntes.
Citanterne fremlagde Copie af det til Johannes Olsen Østreim paa Gaarden Løvigen udstædde Skiøde dt: 21 Dec: 1771, som verificeret Udskrift af Pante bogen, hvilket lyder saaleedes: Citanterne derefter begiærede Rætten deraf at erfare: At Skiødet paaberaaber sig en Contract, som uden hvilken, intet Skiøde skulde have stædse været(?) giældende, og hvilken Contracts Jndhold de formeener noksom med i

1780: 226

Rættelagde Copie og de førte Vidner at være beviist; Thi paastaaer de Johannes Olsen tildømt, saadan Contract at oprætte, bekoste, samt holde og opfylde, og denne Sags

Omkostninger til dato 6 Rd:, at erstatte; Saaleedes paastoed Dom ved dette Ting uden længere henstand.

Johannes Olsen Løvigen paastoed Opsættelsen til Som/m/er Tinget 1781, da hand ikke formedelst contrair Vind kunde faae Stevningen saa tiilig fra Bergen, at den til dette Ting med lovlig Varsel kunde forkyndes, allerheldst et af de for Processens skyld …v…de(?) forhen førte Vidne, saavelsom og fleere i Sagen, skal have 4 ugers Varsel.

Rætten, siden ei(?) sees den begjærte Opsættelse kand blive til noget Tab for Citanterne, da de grunder deres Procedure og Paastand paa den tiid og Termin som Contracten indeholder, og hvilken ej imidlertiid udløber eller expirerer, tilloed den begjærte Opsættelse, dog paa Condition, at Stevningen med fuldkommen lovlig Afhiemling falder i Rætte Som/m/er Tinget 1781 saaleedes at det som er stevnet for, kand procederes, og virkelig bliver proceqveret derefter; Men i mangel deraf bliver udi Sagen da afsagt Dom.

Sagen beroer til Som/m/er Tinget 1781.

Opsat Sag fra fol: 187a. Lars Teigen contra Mons Ebne.

Citantens Hustrue mødte, og begiærede Aaklædet af Laug Rættet vurdert, og sam/m/e til den ende af Mons Larsen Ebne fremleveret.

Mons Larsen Ebne havde ei Aaklædet med sig.

Laug Rættet kunde hertil ei erklære andet end at et nye Aaklæde kand koste 9 til 12 Mrk:, og naar de er brugt, kom/m/er det an paa hvormeget det er slidt.

Mons Larsen Ebne sagde: At hand havde ladet det vurdere, da hand fik det, og blev det da vurdert for 5 Mrk:

Citantens Hustrue paastoed Dom efter Jndstevningen og Processens Omkostninger erstattet med 4 Rdr:, samt for Aaklædet 1 Rd:, og det øvrige Tøj sig tilbageleveret uskad efter forrige Paastand, saa og Mons Larsen Ebne anseet efter Loven og Kongl: Forordninger for ulovlig tagne Renter.

Mons Larsen Ebne mødte og refererede sig til erhvervet Tings Vidne ved Fieldberg Skibreedes Bøigde Ting sluttet Som/m/er Tinget 1780, og erklærede, at ej har fordret eller taget Renter, men paastaaer sig følgende Omkostninger betalt og erstattet, nemlig for en Reise fra Schonevig til HarraldsEide 4 Miil frem og tilbage 1 Rd:, en Reise fra Fittie til Ølen, og der opholdt sig 4 dage for at imodtage Pante godset 4 Mrk:, Stoele Penge for 5 Aar á 8 s: 2 mrk: 8 s: Kisten med Jernbeslag 1 Rd:, en Reise fra Schonevig til Ebne 10 s: Laasen paa Kisten at reparere 10 s:, i alt 3 Rd: 1 mrk: 12 s: som indlades til Dom/m/erens Paaskjønnende.

Citantens Hustrue nægtede, at de ommelte Reiser er skeet for denne Sags skyld, men ved hands Reiser i andre Anleedninger, har hand været hos hende, og de ommelte bekostninger paa Kisten, kunde Mons Larsen Ebne have spart. Citantens Hustrue paastoed Dom.

Mons Larsen Ebne indloed Sagen under Dom;

Thi blev Sagen til Doms optagen, og derudi afsagt følgende

Dom

Citanten Lars Knudsen Teigen har indstevnet Mons Larsen Ebne for at have taget Renter, og det endda for høje Renter 2 rd: 4 mrk: for af ham uden beviis eller Obligation paa Stemplet Papiir laant 16 Rd: i reede Penge paa 3 Aar, derom at høre Vidner og derfor liide Dom, samt Omkostninger at erstatte, og Citanten

1780: 226b

Sig derfor bemægtigede Meubler at tilbagelevere. Citanten har med 2de beskikkelses Vidner beviist Mons Larsen Ebnes tilstaaelse at fordre Renter af 16 Rd: for 3 Aar 15 eller 16 mrk:, og Rentes Renter og endda meere, samt at hand derfor havde en Kiste /: derpaa hand skulde

have bekostet Haandfang :/ et Aaeklæde og et Tin fad. Dette Citanten har ladet vurdere, hvorved Kisten er anseet af Værdie 1 Rd: 5 mrk:, og Tin fadet 4 mrk:, men Mons Larsen foregiver at have kostet 1 Rd: paa Haandgrebene paa Kisten. Aaeklædet tilstaaer Mons Ebne selv at være vurderet for 5 mrk: Citanten Lars Knudsen har derefter paastaaet Dom efter Jndstevningen. Mons Larsen Ebne derimod har ei kundet fremlægge nogen Obligation eller Vexel Obligation paa Stemplet Papiir, tvertimod har selv tilstaaet, ei at have haft sligt. Mons Larsen Ebne har ellers ved Fieldberg Skibreedes Ting ført Tings Vidner Som/m/er Tinget 1779 og Som/m/er Tinget 1780, hvorved vildet beviise at Citanten har godvillig tilstaaet at vilde give 5 skl: af Rigsdaleren Aarlig i Rente, og at Tøjet af Citantens var ham godvillig derfor bleven leveret, men ved det første Vidne har Hensigten ej været at opnaae. Det andet Vidne Mons Larsens broder Mathias Larsen Roa, kand som saa nær beslægtet, ej være at reflectere, skjønt hands Vidnesbyrd, om og var lovgyldig, ei er fuldstændig. Da Mons Larsen Ebne har uden nogen forskrivelse paa Stemplet Papiir fordret Renter af laante reede Penge imod Forordningen af 26 Nov: 1731; Saa Kjendes og dømmes for Rætt og herved afsiges: At Mons Larsen Ebne bør i allerund: følge allerhøjstbem:te allernaadigste Forordning udbetale bemælte Capital Sexten Rigsdaler, som forbrudt de 8 Rd: til Hds: M: Casse, og de 8 Rd: til Citanten som Angiver, og lade Citanten for Renter deraf være ukrævet, samt tilbage levere ham sit sig bemægtigede Gods, en Kiste uden Haandfang, 1 Aaeklæde og et Tin fad, eller betale dets Værd, hver for sig som derunder ere(?) forringet, efter ovenmelte Vurdering, eller i alt 2 rd: 2 mrk: samt erstatte denne Processes Omkostninger til Citanten i alt med 2 Rd: 4 mrk:, alt at efterkommes inden 15 dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd og Executions Tvang efter Loven. NB: Hds: M: Cassa 8 rd:

Som Aftenen paafaldt, beroer Tingets Continuation til i morgen.

Anden Dagen d: 14 Nov: 1780 continuerede dette Ting.

Pante Bogen til Udslettelse publiceret
Til Afdrag paa Thor Haagensen Holmedals Obl: til Hr: Capt: Dahl 260 rd: dat: 1 Marti 1774 No: 2 p: 600 betalt imod Creditors qvittering 4 Nov: 1780 110 rd: med den Paategning: At gives Debitor frie tilladelse at sælge til Aamund Tvedt den halve deel af sin paaboende Gaard Holmedal som er 1 Løb med Bøxel og Herlighed, og 4 ½ Mrk: Over Bygsel.
Thor Haagensen Holmedals Obl: til Hr: Capt: Dahl 38 rd: 5 mrk: dat: 12 Juni 1778 No: 3 fol: 105a. qvitteret af Creditor den 4 Nov: 1780.

1780: 227

Pante Bogen til jnddragelse
Tollev Haldorsen Yttre Matres Skiøde til Torbiørn Tollefsen paa No: 25 H: C: gds: Yttre Matre 1 Løb 1 Hd: d: 23 Sept: 1780.
Lars Johannesen Søre Ebnes Obl: til Lieut: Wilhelm Friman Dahl 60 rd: og Hr: Hegelund i Etne 100 rd: i alt 160 rd: 1 pr: i Søre Ebne No: 87 ½ Løb 1 Hd: dat: 25 Sept: 1780.

Biørne Skud
Mads Christophersen Birkestrand SelvEjer, mødte og fremviiste en voxen Biørne Hud som af ham var fældet og skudt i Rullestad Mark her i Schonevig Skbr:, denne Høst ved Mich: tiider, og derfor begiærede de sædvanlige Skud Penge 2 Rd:

Almuen declarerede at var viidende om dette Biørne Skud, at forholt sig saaleedes som anmelt er; Thi blev Huden mærket, og ham tilbageleveret, samt ham betalt af Fogden Skud Pengene Toe Rigsdaler.

Biergnings Vrag.
Velædle og V: Hr: Foget Koren loed tilføre at paa den ham og Naboe Gaarden Sætre tilhørende fælleds Udmark blev for nogle Uger siden fundet et fra Havet ind ræget eller ind drevet Fad med Blade Tobak som formedelst Søens Arbeide med faddet(?) (fadet) hvorved 2 Staver var knuset eller indslaget tilligemed den eene Bund ind stødt, og Søen derved havde faaet frie Jndgang til Tobakken i sig selv, og derved beskadiget Tobakken saa den næsten havde bleven til ingen nytte, saafremt sam/m/e ikke med megen møye var bleven tilseet: Denne Tobak havde Fogden nu ladet veje og befandt sam/m/e at blive 15 Voger noget saa nær tør Tobak. Fogden paastoed nu at denne Tobak her ved offentlig Auction maatte bortsælges; Men forinden fremstillede hand Lensmanden Torger Sioe som kand giøre forklaring, om baade hvorleedes Tobakken er funden, og hvad Paastand finderen for sin Anpart vil gjøre.
Torgier Olsen Sioe mødte og forklarede: At 29de oct: sidst, fandt Ole Johansen Agdesteen et halv Fad i Stranden paa Fiæren, for Et Foget Koren tilhørende Eides og Sætres Land, som var Blade Tobak, hvilket Finderen strax overloed Comparenten sin Biærge- og Finde Part af, hvorpaa Comparenten biergede det til Land og reddede det, da Fadet var spoleret saaleedes som for er melt, og Tobakken vaad, hvorpaa Comparenten loed dette Skibreedes Lensmand Peder Christophersen Schaalnæs, og Niels Christophersen Gielmervig samt Niels Tørresen Tarraldsøen, besee sam/m/e, da Comparenten derefter maatte pakke Fadet op, og optage Tobakken, der havde anseende at være gandske bedærvet, men hand dog hang den i Huus at tørre for at conservere den for viidere aldeeles uduelighed, hvorefter Comparenten for 2 dage siden loed den veie, og saaviit som den da var tørret, var den i alt 15 Voger, foruden nogle faae Marker som nu ved Tinget er uddeelt iblant Almuen til Prøve; For hvilken Møje og Umage Comparenten paastaaer sig i Biergnings eller Findings Part tildømt en tredie Part af Tobakken med 5 Voger in natura.
Lensmand Peder Christophersen Skaalnæs frem-

1780: 227b

stoed og forklarede: At have den 29de oct: \sidst/ tilligemed bemelte 2 Mænd beseet formelte Tobaks Fad, som da var kom/m/en saaviit paa Land paa Strand Kanten i Fiæren for bem:te Eides og Sætres Land, at det stoed tørt, da Fadet var saaleedes spoleret som bemelt, og derudi Blade Tobak som saae gandske bedærvet og vaad ud, og ansaae Lensmanden det for et halv Fad \men intet Mærke paa/ og intet Tobak deraf bortkom/m/en, uden det kunde være noget lidet, i den ende som Bunden var borte, derpaa Lensmanden var med i bem:te Vidners Nærværelse, tilligemed Torgier Sioe og førte Tobakken af Fadet optaget til Huus, for at af Torger Sioe viidere tørres og behandles. Fadet som uduelig gik sønder, og blev liggende. Tobakken kunde de ikke taxere, da den var vaad, og ei kunde vejes og saae ud til at være gandske uduelig.
Hr: Fogden i Anleedning af Lensmand Sioes tilførsel, om at nyde tredie deelen in natura, loed dette tilføre; At hand holdt det fordeelagtigt for den Kongl: Cassa at alle 15 Voger nu her ved offentlig auction blev bortsolgt; Men da saadant dog kunde lade sig giøre, at Findings deelen blev separeret uden hver Vog er for sig selv, og Tobakken paa ingen maade bleven valgt; Saa indstillede hand sam/m/e til Rættens Skjønnende og alleene dette forud maatte tillægge, at om saa var, Lensmand Sioe nød efter sin Paastand, hand dog maatte udreede sin

Andeel i alle paagaaende Omkostninger. Hr: Fogden derefter paastoed de 2 deelene Hds: M: Casse tilkjendt, og saaleedes indloed alt til Rættens Kjendelse.
Torger Sioe paastoed sin Anpart in natura, og af de øvrige 2 parter al'advenant at udreede tillige alle paagangne Omkostninger og saaleedes paastoed Rættens Dom.
Thi blev herom afsagt følgende

Dom.

Da det efter Hr: Fogdens Paastand og Rættens Skjønnende, vil blive fordeelagtigst for den Kongl: Cassa, at alle de 15 Voger fundne Tobak, ved auction bliver bortsolgt, hvorved og Biergeren intet taber naar hand deraf nyder sin Part; Og da forud deraf bør udreedes alle paagangne og auctions Omkostninger, hvorefter da Biergeren eller Finderen vil nyde sin Part, af det beholdne auction beløb, hvilken Part efter Lovens pag: 674 a. 5 ansees at bør være en tredie Part; Saa Kiendes og dømmes for Rætt og herved afsiges: At bemelte 15 Voger Blade Tobak bør ved auction alt bortsælges, saaleedes at Kiøberen udreeder alle Omkostninger efter nærmere Regning, samt derforuden betaler giørende højeste bud, som bør være frie Penge, hvoraf Hans M: Casse efter Lovens p: 674 a. 5 tilkom/m/er de toe tredie Parter og Biergeren

1780: 228

Torger Olsen Sioe i Biergnings og Findings Part den en tredie Part.
Hr: Fogden i Anleedning af Rættens Kjendelse begiærede Tobakken opraabt, og ved auction bortsolgt, da auction tilforn er publiceret, og Prøver af Tobakken iblant Almuen uddeelt, og sam/m/e at bortsælges paa disse 2 Conditioner: 1. At ud af hver Vog betales udi medgaaende Omkostninger indberegnet auct: og Jncassat: Sal: 3 mrk: 8 s: og 2det At budet som bliver frit foruden alle Omkostninger, bliver leveret inden 6 uger til Fogden i hands Huus imod at Tobakken da ved Pengenes Annam/m/else bliver udleveret; Men i fald nogen Kjøber da ei afhænter Tobakken, bliver det paa Kjøberens Regn: om den enten bedærves eller sættes til nye auction. Bemelte Conditioner blev oplæst og Prøver af Tobakken fremviist, og derefter Tobakken opraabt og bortsolgt som følger.

1 Vog Blade Tobak	2 rd:	3 mrk:	8 s:	Velædle og Velv: Hr: Foget Koren
1 Vog ditto	2	4		Ditto
1 V: do:	3			Torgier Sioe
1 V: do:	2	5		Fogden
1 V: do:	2	5	3	Ditto
1 V: do:	2	5	9	Anders Olsen Storhoug
1 V: do:	2	5		Morten Rosendahl
1 V: do:	3	1	4	Mikkel Andersen Storhoug
1 V: do:	3			Torger Sioe
1 V: do:	3	2	9	Anders Olsen Storhoug
1 V: do:	3			Fogden
1 V: do:	3	1	8	Ditto
1 V: do:	3	1	5	Anders Storhoug
1 V: do:	3		6	Morten Rosendal
1 V: do:	3	1		Hr: Fogden
	---	---	---	
S:ma	45 rd:		4 s:	

Saaleedes Auctionen sluttet. Udstæd

Nye Justitz Sag.
Velædle og Velv: Hr: Foget Koren anmelte at have paa Justitiens og sit Embeds vegne ladet til dette Ting, tiid og Stæd indkalde ved mundtl: Varsel Just Pedersen Ejde SelvEjer at høre

Vidner, stevnte og ustevnte, samt liide Dom til Bøders udreedelse for at have overfaldet og slaget Jacob Mikkelsen Ejde, saa og Omkostninger at erstatte.
Som Vidner stevnet under Faldsmaals Straf Malene Niels Datter tjener Just Ejde, Mons Jørgensen Sioe, Anders Johansen Sioe og Torbiørn Johansen Tofte.
Stevne Vidnerne Jon Johansen Skaffer og Helje Aschoutsen Sætre \..... ……. ……?/ afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Jacob Mikkelsen Eide mødte for Processens skyld og sin Klage at tilsvare.
Just Pedersen Eide blev paaraabt, men mødte ikke eller møde loed.
Af Stevne Vidnerne mødte John Johansen og paa Helje Sætres Vegne som syg og sengeliggende, Torbiørn Johansen Tofte og Helje Heljesen Sætre, som afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at være stevnet som tilført er.
Vidnerne bleve paaraabte og forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende.

1780: 228b

Fremstoed som 1ste Vidne Malene Niels Datter tjenende Just Pedersen Eide som aflagde Eed og forklarede: At denne {Vinter} Sommer sidst i Høe Slaatten, saae Vidnet at Jacob Eide gik og sloeg sin Eng, da Just Pedersen Eide gik til Jacob Mikkelsen Eide, og Vidnet som gik med sin Rive og ragede Høe, saae at Just Eide sloeg Jacob Eide, veed ei enten med Knyt Næve eller flad Haand, paa Ryggen, og fik Jacob Eide under sig paa Jorden; og siden sloeg ham 2 Slag \som var de forbem:te/ med Haanden. Dimitteret.
Fremstoed 2de Vidne Mons Jørgensen Selv Ejer paa Sioe som aflagde Eed og forklarede: At omvundne tiid var Vidnet paa sin Eng og sloeg, og hørte en Skiænden, men saae ei nogen, og løb hen paa en Høy, der hand saae Jacob Eide gik og sloeg og Just Eide gaae hos ham, ligesom at leede efter noget paa Jorden, men saae ei nogen af dem sloeg hinanden, og hørte ei hvad de sagde, men Just Eide var vreed, da Vidnet gik strax derfra, og siden ei hørte eller saae viidere. Dimitteret.
Fremstoed 3. Vidne Anders Johansen Huusmand under Sioe som aflagde Eed og forklarede: At omvundne tiid hørte Vidnet at Just Eide sam/m/e Stæd som 1ste Vidne har forklaret skiændte i Vreede, og bandte Jacob Eide med fæle Ønsker, da Vidnet \gik hen for at see, og/ og!! saae at Just Pedersen Eide havde Jacob Eide under sig i Jorden, og sloeg ham nogle Slag med Haanden, veed ei enten med Knytte Næve eller flad Haand, derpaa de skildtes ad, og Jacob Eide toeg til igien og sloeg Græs, og Just Eide gik omkring, ligesom at leede efter noget, siden satte sig paa en Tue og skiændte. {Saae} og noget efter gik Just Eide fra ham, og raabte tilbage til Jacob Eide: En anden gang skal jeg slaae Beenet skikkelig. Dimitteret.
Fremstoed 4de Vidne Torbiørn Johansen Tofte tjenede paa Sætre som aflagde Eed og forklarede: At omvundne tiid og paa Slaatten saae og hørte Vidnet at Just Eide skiændte i Vreede paa Jacob Eide, og da Vidnet saae til, blev hand vaer, at Just Eide havde Jacob Mikkelsen Eide med begge Hænderne i Haaret, og trak Jacob Eide ned paa Jorden efter Haaret, og lagde sig oven paa Jacob Eide, og sloeg ham med Knytte Næve 2 Slag i Hovedet, derefter da Just Eide gik fra Jacob Eide, raabte h/an/d tilbage til Jacob Eide ligesom forrige Vidne har forklaret. Dimitteret.
Hr: Fogden som kunde slutte at den indstevnte bliver givet Laugdag, toeg sig reserveret til næste Ting at føre fleere Vidner i Sagen.
Da Just Pedersen Ejde efter 3 gange Paaraab endnu ikke mødte eller møde loed; Saa blev ham given Rættens Laugdag til Som/m/ertinget 1781 første dag sam/m/e holdes, at møde og

svare til Sagen; hvilken Laugdag Lensmanden blev paalagt lovlig den jndstevnte at lade forkynde.
Sagen beroer til Som/m/er Tinget 1781.

1780: 229

Bygsel Seddel publiceret
Hr: Stubs til Johannes Johannesen paa Siohuus (Siøhuus) 1 Løb d: 3 Juni 1780. Vilkor til Peder Olsen 1 td: Korn, 1 Koe og 3 faars Foster. til Manuf: Huuset bet: 8 skl:

Pante Bogen til inddragelse
Colben Poulsen Biørgens Vilkors Contract til h/an/ds Hustrue Guro Siurs Datter d: 1 Nov: 1780.

Opsat Sag fra fol: 189a. Johannes Løvigen contra Brøla Niels Datter.
Johannes Løvigen paastoed Dom.
Hans Molnæs paa indstevntes vegne indloed Sagen til Dom;
Thi blev Sagen til Doms optagen, og derudi afsagt følgende

Dom

Johannes Olsen Løvigen har her til Rætten ladet indkalde Brøle Niels Datter Enke efter Jan Poulsen Løvigen, i Anleedning af, at efter at hun havde indgaaet accordt med ham om eet deres sammen avlede uægte Barns Opfostring, og hand i følge deraf til hendes Fornøjelse havde betalt hende, har hun søgt og udvirket Fogdens foranstaltning til paafulgt Execution for af hende forgegiven resterende men allereede betalte, til Barnets opfostring, hvorom hand vil forvente Dom til at erholde sit sig fra exeqverede tilbage, og Omkostningerne at vorde erstattet. Med de af Citanten indstevnte Vidner er beviist at Brøle Niels Datter har den 16 Juni 1778 ansøgt Hr: Fogdens assistance til Execution, hvortil er paafulgt Ordre d: 25 Sept: 1778 at exeqvere 9 rd: foruden Forretningens bekostning, og hvilken Execution er paafulgt {den 23de Oct: 1778 at exeqvere} in Dec: 1778, og dertil udexeqveret endeel i Acten d: 12 Nov: 1779 specificeret Løsøhre: saa har og Citanten vildet beviise med Brøle Niels Datters qvittering 23 feb: 1777, at hand efter accordt har betalt hende baade for forbiegangne og tilkom/m/ende tiid for det nu paastevnte; Men da efter sam/m/es underskrevne Vitterligheds Mænds Eedelige Vidnesbyrd, denne qvittering er skreven in Maj 1779, og hun da først om dens Jndhold tilspurgt, dog qvitteringen ei hende, men aleene Vidnerne, forelæst, dog dens datum dem ei forelæst, og sam/m/e endda ikke af hende underskreven; Saa er sam/m/e qvittering ej i denne Sag at reflectere, da hun vel in Maj 1779 kand siges at have faaet sit tilgodekom/m/ende, men derunder og være meent det udpantede; Thi Kiendes og døm/m/es for Rætt og herved afsiges: At Brøle Niels D: bør for Citantens tiltale i denne Sag aldeeles frie at være.

Opsat Sag fra fol: 189b. Helje Tvedt contra Mons Sioe.
Helje Tvedt ved Lensmand Schaalnæs, og Mons Sioe declarerede Sagen forliigt; Thi blev denne for Rætten ophævet.

Pante Bogen til inddragelse
Torkel Jacobsen Wattendals Contract om Vilkor til Haldor Gundersen Wattendal og Hustru af Wattendal No: 43 og 44 H: C: gds: dat: 14 Nov: 1780.

Opsat \Justitz/ Sag fra fol: 190a. Fogden for Mille Pouls Datter contra Johannes Løvigen.

Hr: Fogden fremstillede det endnu manglende Vidne Ole Christensen Tielflaats Hustrue Siri Ols Datter som blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen

1780: 229b

med formaning til Sandheds udsigende, derefter hun fremstoed som
4de Vidne, aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven, og forklarede: At omstevnte tiid var Vidnet i Vertskab paa Tvedt, hvor og Mille Pouls Datter og Johannes Olsen Løvigen var, da Vidnet, i det at Folk reiste fra Vertskabet, saae at Mille Pouls Datter havde nyelig faaet et blaae Øje som hun klagede for Vidnet at Johannes Løvigen havde slaget hende, men Vidnet hverken hørte eller saae, som da værende i et andet Huus, da dette skulde været passeret, at Johannes Løvigen enten skiændte paa, eller sloeg Mille Pouls Datter. Dimitteret.
Hr: Fogden da hand ei har kundet bringe i erfaring, fleere Vidner noget herom at være vidende, indloed Sagen til Doms med Paastand, at Johannes Olsen Løvigen bliver efter Sagens Omstændigheder og Beviiser dømt at bøde for u-lovlig Overfald Hug og Slag, samt denne Sags Omkostninger at erstatte.
Johannes Løvigen begiærede Sagen opsat til Sommer Tinget 1781 til sit fornødne Forsvar og Contra Vidnes førelse.
Opsættelsen blev bevilget, og Sagen beroer til Som/m/er Tinget 1781.

Pante Bogen til inddragelse
Torbiørn Tollevsen Yttre Matres Vilkors Contract til Tollev Haldorsen d: 14 Nov: 1780.
Sergeant Frantz Butlers Skiøde til Torbiørn Lande paa 3 Løber 3 Huder i Lande No: 10 H: C: gds: d: 29 Janv: 1780.

Nye Sag
Hans Pedersen Hansen i Næshavn mødte og anmelte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet til dette Ting og tiid indkalde Sr: Kahrs Fuldmægtig hos Velædle og Velviise Hr: Foget Koren, for at have draget Herts fænger (Hirtsfenger = lang jaktkniv) imod Citanten, {.. …. Vidner} ved en Executions Forretning hos Citanten i februari Maanet dette Aar, derom at høre Vidner stevnte og ustevnte, og anhøre samt see i Rætte lægge et herom i Bergen erhvervet Tings Vidne, saa og endelig derfor at liide Dom, og Omkostninger at erstatte. Ligeleedes stevnet Velædle og Velviise Hr: Foget Koren til Vedermæle \om noget i Sagen har at sige./
Stevne Vidnerne Ole Larsen Næsse og Ole Pedersen Erritzvær begge af Opdals Skibreede afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Sr: Kahrs mødte og vedtoeg lovlig Varsel.
Velædle og Velviise Hr: Foget Koren var ved Rætten tilstæde og vedtoeg Varsel til Vedermæle.
Sr: Hansen anmelte at have ved Bergens Byeting erhvervet Tings Vidne begyndt og sluttet 19 Juni 1780, som hand nu fremlagde til denne Acts inddragelse og følge.
Citanten derefter anmelte, at have indkaldet til dette Ting som Vidne i Sagen, Berthe Marie Caspers Datter, men da hun er saa svag at hun ej kand reise; Saa har hun aflagt sit Vidnesbyrd for 2de Mænd

1780: 230

nemlig Ole Larsen Næsse SelvEier og Ole Pedersen Opholdende sig i Næshavn som Citanten begiærede maatte fremføre hendes Vidnesbyrd, og sam/m/e med deres Eed bekræfte.

Ole Larsen Næsse og Ole Pedersen Erritzvær opholdende sig i Næshavn, begge af Opdals Skibreede fremlagde skriftlig Vidnesbyrd dateret 23 oct: 1780, underskreven Berthe Marie Kaspers Datter, Enke, som de anmelte at være saa \gammel og/ syg at ei kand reise, hvorformedelst hun har leveret dem sam/m/e skriftlige Vidnesbyrd, som de saae at Hans Pedersen Hansen skrev, og læste op for hende, og hun skreev det under med paaholden Pen som Hans Pedersen Hansen førte og skreev med, men hun tilstoed at være hendes Vidnesbyrd, og hvorpaa hun aflagde sin Eed for begge Comparenterne med oprakte fingre: Saa sandt hielpe sig Gud og hands hellige Ord, og svarede hun da Comparenterne paa tilspørsel, at have før hørt Eedens forklaring af Lovbogen. Dette Vidnesbyrd hun leverede dem selv i egen Haand, og hvilket de siden har haft i deres eget Gjemme. Sam/m/e blev nu oplæst og lyder saaleedes: Begge Comparenterne derefter \efter forelæst Eedens forklaring af Lovbogen/ aflagde deres corporlige Eed, sam/m/e skriftlige Vidnesbyrd at være det af Berthe Marie Kaspers Datter aflagde og beEedigede, samt at ovenmelte deres forklaring som nu for dem af Protocollen blev oplæst, forholt sig saaleedes i Sandhed.

Citanten derefter fremstillede som ustevnt Vidne Anders Olsen nu tjenende Citanten, som i det fremlagde Bye Tings Vidne har aflagt sit skriftlige Vidnesbyrd, hvilket Vidne Citanten begiærede nu atter taget i Eed, og examineret paa fremsættende Qvæstioner. Vidnet blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende, derpaa hand aflagde sin Eed med oprakte fingre efter Loven, og af Citanten blev tilspurgt: 1. Om Vidnet hørte anden dags morgen da Sr: Kahrs kom igjen til Næshavn, hvad Citanten spurgte ham, ang:de af Sr: Kahrs første dag dragne Hirsds fænger til Citanten, og hvad Sr: Kahrs svarede? Vidnet svarede: Hans Pedersen Hansen spurgte omspurgte tiid, Sr: Kahrs: Trækkede J Hirsdsfænger til mig i gaar? dertil Sr: Kahrs svarede: Ja det giorde jeg. Dertil Hansen svarede: Det hører Dokker gotFolk paa. 2. Om Vidnet hørte, at Hansen spurde Sr: Kahrs om Meeningen med Hirsdsfænger at trække? Rs: Vidnet hørte det ikke.

NB: Hans Pedersen Hansen som adskillige gange imod Dom/m/erens 4 gange og atter giorde Erindringer og Advarseler, faldt Vidnet i Talen, og lagde det Ord i Munden, blev mulcteret at bøde efter Forordninger 3 Marti 1741 a. 14. til Justitz Cassa Toe Lod Sølv er En Rigsdaler.

3. Om Vidnet hørte, om Sr: Kahrs sagde: At om Citanten havde talt et Ord med ham, at Sr: Kahrs da vilde stukket Hirsdsfængeren i ham? Dommeren forandrede qvæstionen saa at ei derved skulde lægges Vidnet ord i Munden, hvortil Vidnet svarede: Det kunde hand ikke sige noget om. Paa nærmere Spørsmaal svarede: At Sr: Kahrs sagde til Hansen: Dersom J havde gjort noget, kunde jeg vel giøre Jer et Rap af den, og vel muelig stikke den i Jer. og ellers sagde Kahrs: At {øvrigheden} \Almuen/ skulde være ham underdanig. J alt dette sagde Hansen intet uskikkelig til ham. 4. Om Citantens Hustru den tiid gik

1780: 230b

Til Sengs og af hvad Aarsag? Rs: Hansens Hustrue laae i Sængen da Sr: Kahrs den morgen kom, som var op paa Formiddagen, og var syg, da hun blev syg første dagen Sr: Kahrs kom der, og maatte gaae til Sengs, da de havde skrevet noget, men var ej skikkelig frisk før; og laae hun allereede til Sengs anden Morgenen førend Talen blev imellem Kahrs og Hansen om Hirsdsfænger Trækningen, det hun hørte paa, liggende i Sængen. Vidnet viidere forklarede: At Hansens Hustru sagde selv: det hun maatte gaae til Sængs af forskrækkelse. Sr: Kahrs begiærede Vidnet tilspurgt: 1. Om Vidnet var i Stuen den første Executions dag da Sr: Kahrs skulde have trækket Hirsdsfængeren? Rs: Vidnet var ei i Stuen førend om Aftenen, imod de skulde have Aftens Mad, da og M: Kahrs var der. Sr: Kahrs maatte fornemme af Vidnets Svar paa denne qvæstion, at hand ei maatte viide Aarsagen, hvorfore hand skulde have draget Hirsds fængeren. 2det Om Vidnet saae om Hansen bortgjemte adskillige Vahre

som var i den Stue hvor Executionen blev holdt, saavel under et Gulv som i andre Giemmer? Rs: Det kand Vidnet ei sige, da Sr: Kahrs kom der om Eftermiddagen, og Vidnet ei kom i Stuen før om Aftenen, og veed ingen Giemmer under Gulvet, eller andre hemmelige Giemmer i Stuen. 3de Om Vidnet veed, at Hansen i Executions dagene bortførte nogle Creaturer som hos ham var beroende? Sr: Hans Pedersen Hansen protesterede imod Svar paa denne Qvæstion som uden for jndvarslingen, og ei Sagen vedkommende. Sr: Kahrs herudinden vilde være fornøjet med den respective Rættes Eragtning. Dom/m/eren eragtede: J hvorvel Qvæstionens hensigt skal være at oplyse Aarsagen og Oprindelsen til det paastevnte, kand dog og Svaret derpaa gaae langt uden for Sagen saaleedes som den nu er paastevnt; Thi kand Vidnets Svar ei tillades forinden derfor vorder lovlig stevnet. Sr: Kahr begiærede tilført: Blot ved at nævne det Navn Hans Pedersen Hansen i Sauesund, nu Næshavn, er Kahrs forsikret om, Persohnens Caracteer er bekjendt, som tydelig nok i dag for Rætten har viist sig, hvorover sam/m/e var ufornøden herom denne gang at tale; Men da Sagen er af den beskaffenhed, at Sr: Kahrs fandt fornøden sam/m/e at begiære den respective Dommer, at Sagen maatte udsættes til Som/m/er Tinget 1781 for da at føre Contra Vidner saavel om det passerede, som om Hansens Opførsel ved den skeede Execution, som hand indloed til Rættens Eragtning, og begiærede det nu i dag passerede tilligemed de fremlagde Documenter sig beskreven meddeelt. Sr: Hansen til Giensvar paa Sr: Kahrses tilførte, svarede: Da skal hand beviise baade med Tings Vidner og Attester, at hand alletiider

1780: 231

haver omgaaedes alle og enhver reedelig og oprigtig, saa hand haaber, at ingen brave Folk skal have noget med Sandhed paa ham at klage, men paastaaer formedelst den Rædsel og uartig Omgang hand paafører h\an/ds Kone op i Sængen, og at trække nøgne Hirsdsfænger i hands Nærværelse, hvorudover hun der maatte gaae til Sængs, og anden Tiids Spilde som hand mig paaførte, paastaaer ieg i allermindste for mine Omkostninger og Reiser 300 Rdr: Vidnet blev med begge Parters minde Dimitteret.

Hansen end viidere begiærte tilført: Eftersom Sr: Kahrs har begiært Opsættelse, Saa sees vel derudaf at ieg ingen Dom denne gang kand faae, saa ieg for denne sinde faar lade beroe.

Sagen beroer til Som/m/er Tinget 1781.

Pante Bogen til jnddragelse

Thor Haagensen Holmedals Skiøde til Aamund Hactorsen Tvedt paa No: 23 H: C: gds: Holmedal, halvparten 1 Løb S: og Over Bygsel til 4 ½ mrk: S: dat: 14 Nov: 1780.

Ole Biørnsen Wiche og Ole Larsen Wickes Contract d: 14 Nov: 1780.

Ørian Johansen Markhuus Obl: til Peder Olsen Rullestad 120 rd: 1 pr: i No: 40 Markhuus H: C: gds: 18 mrk: Smør 1 Væt Næver og Over bygsel til 18 mrk: Smør d: 14 Nov: 1780.

Som Aftenen paafaldt, beroer Tingets Continuation til i morgen.

Tredie Dagen den 15 Nov: 1780 continuerede dette Ting.

Laug Rættes Mænd til at betiene Rætten pr: 1781 opnævnt af nye gifte Lars Johansen Sør Ebne, Niels Tollefsen Yttre Svindland, Ole Nielsen Yttre Tungesvig, Torbiørn Tollefsen Yttre Matre, Halvor Østensen Entvedt.

Som ingen viidere efter 3 ganges Udraab indfandt sig med noget at gaae i Rætte, blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

Etne Skibreedes Høste Ting den 17 Nov: 1780 holden paa Killesvig Tingstæd, da Jisen havde gandske tillagt Fiorden saa man ej kunde komme Etnes Tingstæd Fittie paa en halv Miil nær, og derfor maatte vende til Killesvig som er ¾ Miil \fra Fittie/: Og som Fiordens tilfrysning allereede var begyndt nogle dage før; saa blev Etne Skibreedes Almue og Lensmand den 15de hujus bekjendtgjort, at naar Fiorden ej inden at Tinget skulde holdes \optørde(?)/, var man nød til at holde Tinget paa nærmeste Skibreedes Tingstæd Killesvig, som er kun ¾ Miil fra Fittie Tingstæd \for at ei udsætte Tinget til en anden tiid/. Og blev Tinget holden i overværelse af Districtets Foget, Skibreedets Lensmand Christen Hansen Frethe, samtlige tingsøgende Almue, og efterskrevne 8te Eedsvorne Laug Rættes Mænd.
1. Peder Lars: Øfr: Berge 4. Peder Pedersen Steene 7. Johannes Erichsen Steene
2. Halvor Knudsen Ryg 5. Rasmus Haldorsen Grindem 8. Baar Jngebrethsen Schieldal
3. Jon Hansen Ryg 6. Thor Larsen Østreim

Allerunderdanigst og underdanigst publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger samt Collegii og høi Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger ligesom for Schonevig Skibreede fol: 225a.

Formynder Ting blev holden, og Børne Midlerne befunden i behørig rigtighed efter Formynder Bogen.

Fogden Undsætnings Kornet ang:de, ligesom for Waags Skibreede, angaaende Sognerne her i Skibreedet.

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examineret, og sammes befindende her bag i Protocollen extraheret, i overværelse af Almuen, Laug Rættet, Lensmanden og de 2de Mænd Jens Nielsen Juleschaar og Hans Christensen Haaim.

1780: 231b

Pante Bogen til Udslettelse
Lars Evensen Udstonens Obl: til Torbiørn Lande 98 rd: 12 s: 17de Juni 1773 No: 2 p: 575 qvitteret 14 Nov: 1780.

Pante Bogen til Jnddragelse
Alval Siursen Hamres Arvingers Skiøde til Siur Alvalsen paa Støele No: 10 2 pd: 17 mrk: Sm:, ½ td: K: d: 16 Nov: 1779.

Opsat Sag fra fol: 191b. Tørres Lunde contra Halvor Echreim.
Hans Christensen Haaim paa Citantens vegne declarerede Sagen forliigt; Thi blev samme nu for Rætten ophævet.

Opsat Sag fra fol: 192a. Siur Johansen contra Mikkel Næsset.
Siur Johansen mødte og paastoed Dom.
Mikkel Larsen mødte og anmelte at have indkaldet Siur Johansen til at høre Jngemon Rasmussen som nu Ejer af Ouestad hands forklaring at har imodtaget af Contra Citanten baade Afgift og Arbeide af Pladset, samt at see Jngemon Rasmussens ihændehavende Skiøde i Rætte lagt, derefter at lide Dom og Omkostninger at erstatte, samt ligeleedes irette

indstevnet Jngemon Rasmussen Ouestad om ovenmelte at giøre forklaring, og sit Skjøde at i Rætte lægge. Begge vedtoeg lovlig Varsel.

Jngemon Rasmussen mødte og fremlagde det sig af Siur Johansen den 16 Juni 1777 paa Jorden Ouestad meddeelte Skjøde som er saa lydende: samt tilstoed at Contra Citanten havde til Comparenten betalt den fulde Huus afgift samt gjort det Arbeide som hand for Pladset var pligtig efter Bygsel Seddelen for Aarene 1777, 1778 og 1779, men den imodtagne Afgift i Penge for 1777 har Comparenten sam/m/e Aars Høst leveret til Siur Johansen, og det for de 2 Aar 1778 og 1779 imodtagne har Comparenten tilbuden Citanten Siur Johansen, og hvilket Tilbud skeede i Høsten 1778 for sam/m/e Aar, og ellers siden ved Samtale; Men Siur Johansen har ej vildet modtage sam/m/e.

Siur Johansen tilstoed at Mikkel Larsen for den forbiegangne tiid førend 1777 slet intet resterede: Men ellers formeente at Jngemon Ouestad var uberættiget at modtage Afgiften, der og aldeeles u-ordentlig og som til urætte Mand, er af Mikkel Larsen til ham betalt; Altsaa paastoed, desuagtet denne Udflugt, Dom efter sin Jndstevning og Omkostninger erstattet, og saaleedes indlode Sagen under Dom.

Contra Citanten paastoed Dom til friefindelse og sine Omkostninger erstattet.

Sagen blev til Doms optagen, og derudi afsagt følgende

Dom

Siur Johansen Ouestad har her til Rætten til Høste Tinget 1778 ladet indkalde Mikkel Larsen Huusmand paa Næsset under samme Ouestad at liide Dom til at fraviige Huusmands Pladset, fordi hand ei har betalt Afgiften deraf for 2 Aar til den tiid, Aarlig 2 rd:, og ei heller gjort Dags Arbeide, samt Omkostninger at erstatte. Den indstevnte har i Rættelagt sin Bøxel Seddel og beviist at have betalt sin Afgift og gjort sit Arbeide til Ouestads nu værende Ejer til Martii 1779 inclusive, og anseer Citanten som nu ej Ouestads Ejere, og saa sig ei i den qvalite for indstevnte har ligitimeret, ubeføjet til dette Søgemaal, hvorformedelst Mikkel Larsen efter Contra Stevning har paastaaet friefindelses Dom og sig de foraarsagede Contra jndstev-

1780: 232

nings Omkostninger erstattet. H: Citanten har tilstaaet, at ei har viist eller bekjendtgjort sit til Jngemon Rasmussen den 16 Juni 1777 udgivne Skjøde paa Ouestad, hvorved hand har bortsolgt Jorden fra sig, men forbeholdt sig det omstevnte Plads Ouestadnæsset: j øvrigt hand anseer Mikkel Larsens betaling til Jngemon Rasmussen, og Pengenes betalings modtagelse af Jngemon Rasmussen, for en Udflugt, og paastaaer Dom efter sin Jndstevning. Bemelte Skjøde er i Rættelagt som viiser at Citanten har ved at bortsælge Jorden Ouestad, forbeholdt sig bem:te Plads. Da Siur Johansen ei har ved at sælge Jorden Ouestad fra sig, bekjendtgjort Mikkel Larsen den uformodentlige Omstændighed, at have forbeholdt sig Pladset Ouestadnæsset til Raadighed og beboelse. Og Mikkel Larsen har beviist, at have uden Restance betalt Afgiften, og gjort sit Dags Arbeide til Ouestads nu værende Ejer Jngemon Rasmussen, og hvortil hand er lovlig grundet og beføjet, som da /: og saa længe hand var :/ ubekjendt om forbem:te Siur Johansens tagne Reservation, dette Plads angaaende; Altsaa ei har ved nogen Restance at paadrage sig, forbrudt sit bøxlede Plads; Saa Kjendes og dømmes for Rætt og herved afsiges: At Mikkel Larsen Næsset bør for {Contra} Citantens Tiltale efter denne Jndstevning aldeeles frie at være; Men Siur Johansen Ouestad bør til Contra Citanten Mikkel Larsen erstatte denne ham forvoldte Contra Jndstevnings bekostning med 1 Rd: 2 mrk:, foruden Dommens udstædelse, inden 15 dage efter denne Doms lovlige forkyndelse under Adfærd og Executions Tvang efter Loven.

Opsat Sag fra fol: 195a. Biørn Espevold contra Jngemon Ouestad.

Citanten fremlagde Rættens Laugdag og Forelæggelse saa l: (lydende:) samt derefter frafaldt det forelagde Vidne Tosten Ouestad.
Jngemon Ouestad mødte og vedtoeg lovlig Varsel.
Citanten fremstillede som ustevnte Vidner Osmund Siursen Wormestrand (Wærmestrand) og Halvor Aschautsen Østebøe, som blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende. og fremstoed som
5te Vidne Osmund Siursen Wormestrand som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: At Høsten 1777 kom en af de folk som var med paa Baaden, og fik gjort hos Vidnet Jern til Roret paa Baaden, som Baade folkene selv sloeg paa, og beklagede de sig at Baaden havde faaet Skade, da Vidnet sagde, at de skulde taget ræt Havn, saasom Østebøe vigen hvor de laae, var ingen Havn. Toe dage derefter var Vidnet med at hjelpe Baaden af Landet i Østebøvigen, og føre den til Wigedals Osen til sin Ejer, da den var meget beskadiget, og Vidnet hørte af Jngemon Ouestad og medhafte 2de Mand, at Jngemon Ouestad havde havt Baaden til Leje af Biørn Espevold, destineret til Stavanger Market, men formedelst contrair Vind maatte søge Havn den de toeg i Østebøevigen, hvor ei er Havn, da de der i stæden for, kunde været i behold i Næverevigen 1 knap fierding Vei derfra. Paa Veien til Wigedals Osen maatte de øse og pompe. Dimitteret.
Fremstoed 6te Vidne Halvor Aschautsen Østebøe som aflagde Eed og forklarede: At saae Høsten 1777 omvundne Baad en dag ved lys Dag, {bem} maatte vende for contrair Vind, da den toeg Havn i Østebøevig som er ingen Havn, og derimod kunde den gjerne for Vindens skyld vunden paalidelig Havn i Næverevigen: da Baaden nu havde ligget der et par Nætter, og Vinden blev stærkere, saae Vidnet en Morgen, den var slagen paa Land, og taget skade.

1780: 232b

Jngemon Ouestad og medhafte Folk paa Baaden, logerede hos Vidnet, af hvilke hand hørte, at Baaden var lejet af Citanten til Stavanger Market. Vidnet saae at Folkene paa Baaden havde Dræggen oppe, førend Stormen blev saa stærk, at den kunde der paa Stranden være farlig; da Tauget til Dræggen var brusten, som de gjorde ved, hvilket skeede een gang, men erindrer ei om det var oftere. J grunden er Sand og muelig de!! (der) Steen iblant som kand gjøre Tougene Skade. Den sam/m/e Vind som Baaden kom med paa Østebøevigen, var det der siden blev stærkere. og stoed just paa hvor denne Baad var, da derimod en anden Baad laae paa en anden side i sam/m/e Viig, hvor Veiret ei stoed saa meget paa, hvilken blev i behold. Paa den Side denne Baad laae i Viigen, kunde intet Toug holde, om det aldrig var saa got, da Vinden blev paa det stærkeste. Vidnet hørte og saae, at Jngemon Ouestad og medhafte Folk laante Toug paa Østebøe som de belagde Baaden med. Dimitteret.
Citanten paastoed Dom til Baadens betaling, og Omkostningers erstatning.
Jngemon Rasmussen Ouestad anmelte at have ladet indstevne med lovlig Contra Varsel Biørn Espevold, at høre Niels Jensen Opsals Vidnesbyrd som var Styrmand paa Baaden, hvilken Niels Jensen ligeleedes er indstevnet at aflægge sit Vidnesbyrd.
Niels Jensen mødte.
Biørn Espevold vedtoeg lovlig Varsel.
Vidnet blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende, derpaa aflagde sin Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: At være lejet af Jngemon Ouestad at være med Baaden omvundne Reise, dog ikke som Styrmand, og var med Baaden da Jngemon Ouestad ladede Hæste ind i den, for at føre til Stavanger Market, da Baaden var ubeskadiget men ellers en gam/m/el Baad, Tougene derimod slet og aldeeles ikke paaliidelige: Da de kom til at sejle, maatte de vende for contrair Vind, og vilde da Jngemon Ouestad og øvrige medhavende ligge i Østebøevigen, for der beleiligst at faae Hæstene op, saasom Vidnet sagde, at i Østebøevigen kunde de ligge for den Vind det da var, men hand

vidste ei hvorleedes det kunde være i Næverevigen til at faae Hæstene op, og var hand hverken gaaet med paa Reisen som Styrmand eller kjendt Mand, men kun for at styre Seglene; hvorpaa Jngemon Ouestad og øvrige Medhavende vilde tage Havn i Østebøe; Men kunde ligesaavel naaet Næverevigen som hand vilde søge om de vilde. Da Hæstene var kom/m/en af Baaden, blev de med Baaden liggende paa Østebøevigen i 3 dage, med sam/m/e Vind, undtagen den blev meere østlig, og stærkere, da Drægge Touget brast 2 gange, og var raaden, derimod om Touget havde været stærk, havde Baaden bleven i behold, endskjønt Vinden stoed meere paa denne side hvor denne baad laae, end paa den anden side hvor den Baad laae, der var i

1780: 233

Behold. Drægge Touget brast af Raadenhed, og ei blev overskaaret af Steene i grunden. Der blev laant Land Touge paa Østebøe som de belagde Baaden med, men da Drægge Touget sprang, gik Baaden paa Land, og fik skade saa meget, at de ei kunde føre den til Wigedals Osen uden at øse og pompe meere end sædvanlig; Roeret blev og fraslaget af løse(?) Søen. Da Hæstene var kom/m/et af Baaden, kunde de gjerne seilet til Næverevigen, som er en almindelig god Havn, og i den Vind det da var havde været langt sikrere: Derimod om Vinden havde blevet paa en anden Kant som det tegnede til, havde der været farligere end i Østebøevigen som ei er nogen Havn, undtagen i meget sieldne tilfælde. Saasnart Hæstene var kom/m/en af Baaden, sagde Biørn Espevold som kom til-Reisende, at de maatte ei lægge der med Baaden, men maatte søge Næverevigen, da Vidnet sagde ja, naar hand selv vilde være med, men hvortil hand sagde Nej, som da var i andet Reise Laug. Og holdt Vidnet det ej ellers raadeligt, siden Stormen den tiid toeg stærk til. Dimitteret.

Jngemon Rasmussen Ouestad paastoed Dom til aldeeles friefindelse og Omkostningers Erstatning.

Hoved Citanten ligeleedes indloed Sagen til Doms.

Sagen blev til Doms optagen til i Morgen.

Som {Aften og} Natten paafaldt, beroer Tinget til i morgen.

Anden Dagen den 18 Nov: 1780 continuerede dette Ting,

da udi denne Sag blev afsagt følgende

Dom

Biørn Johansen Espevold har her til Rætten ladet indkalde Jngemon Rasmussen Ouestad til at betale Citanten foraarsagede Skade paa sin til den indstevnte fragtede eller lejede Baad samt Omkostninger at erstatte. Citanten har ført herom endeel Vidner, hvoraf 2det Vidne forklarer, at Baadens skade fra(?) den Stand den var i førend Jngemon Ouestad lejede den, indtil den i samme Leje var beskadiget, ansaae hand ved besigtelse af sig og 3de Vidne for 47 Rd:, og har hørt at Baaden havde faaet skade i Østebøevigen, som er ingen forsvarlig Havn, og hvor ½ f: Miil derfra, er en god Havn i Næverevigen. 3die Vidne har seet Jngemon Ouestad søge med Baaden bemelte uforsvarlige Havn, da hand kunde taget god Havn i Næverevigen hvor andre samme tiid tog Havn og blev i behold. Vidnet var med at hjelpe Baaden ud af Østebøevigen, da Jngemon Ouestad sagde, at Vejret havde slaget Baaden paa Land, og var da Baaden sønderslagen og beskadiget, men gav ei agt paa hvad den nu kunde være værd, og holdt den for at være værd, da Jngemon Ouestad lejede den 50 Rd: 4de Vidne forklarer, at saae Jngemon Ouestad ladede Baaden, da den var i god stand, og noget efter var den sønderknuset og taget skade for 10 Rd: den blev vel noget repareret for at skulde bruges Vinteren efter ved Skudesnæs fisket, men kunde ei blive brugt saasom den var læk. 5te Vidne forklarer at

Baaden sam/m/e Reise blev beskadiget, at Østebøe Vigen er ingen forsvarlig Havn men derimod Næverevigen, hvilken Havn de kunde have naaet. 6te Vidne dermed stemmer overeens, med tillæg, at Drægge Touget fik Skade, og at der paa den siden i Østebøe Vigen hvor Baaden laae, var det farligste stæd der i Viigen. Jngemon Rasmussen Ouestad har paaskudt at kunde ej svare til den formentl: Skade, da Tougerne ei var forsvarlig, og brast i støkker,

1780: 233b

hvorom og har ført et Vidne som var lejet med paa Baaden, der har forklaret, at Touget til Dræggen var raaden, og bræst 2de gange, hvilket ei skeede formedelst overskiærelse af Steen, men af Raadenhed; forklarer videre, at Hoved(?) Citanten havde advaret dem, ei at blive liggende i Østebøe Viigen. Af det passerte sees, at Jngemon Rasmussen Ouestad har imodtaget Citantens Baad i Leje til een sin forehavende Reise, men dermed {….} søgt utryg og ei almindelig Havn, da nær ved var tryg Havn af faae, hvor den kunde blevet i Behold, og hvor formedelst Baaden er kommen til Skade, hvilken Skade efter Vidnernes ulige Taxation, ei kand ansættes uden efter mindste derpaa satte Summa 10 Rd: Derimod har Contra Citanten ved eet Vidne beviist, at Drægge Touget var raadden, hvilket i noget bestyrkes af Hoved Citantens 6te Vidnes udsigende. Af hvilket alt ej rættere skjønnes, end at Skaden bør være fælleds; Thi Kiendes og dømmes for Rætt og herved afsiges: At efter Lovens 4 Bogs 2 C: 7 a: confereret med 5 Bogs 8 Cap: samt denne Sags Omstændigheder og de førte Beviiser, bør Jngemon Rasmussen Ouestad erstatte Biørn Johansen Espevold af \den/ paa sidstmeltes til Jngemon Ouestad lejede Baad, skeede Skade Sex Rigsdaler. Processens Omkostninger ophæves paa begge Sider.

Opsat Sag fra fol: 192a. {Lars Sæbøe} Hr: Lieut: Weltzen med fleere contra Lars Sæbøe.
Siden det udeblevne Stevne Vidne Tosten Torgersen endnu ikke mødte, ei heller nogen af Parterne; Saa beroer Sagen efter Laugdagens afhjemling af bem:te Tosten Torgersen til Som/m/er Tinget 1781.

Opsat Sag fra fol: 192a. Lars Flokketvedt contra Tørres Biørgen.
Siden ingen af Parterne efter Paaraab mødte, beroer Sagen til Sommer Tinget 1781.

Opsat Justitz Sag fra fol: 192a. Fogden contra Carl du Wahl.
Hr: Fogden paastoed Dom til Som/m/er Tinget 1781.
Carl du Wahl blev paaraabt, men {….} mødte ikke eller møde loed.
Sagen efter forrige Eragtning og Actors Paastand blev optagen til Som/m/er Tinget 1781 til Doms Afsigelse, i fald jndstevnte da ei lovgyldig proceqverer sin Sag.
Beroer til Som/m/er Tinget 1781.

Opsat Sag fra fol: 193a. Christen Frethe contra Gotschalk Schiold.
Christen Frethe fremlagde skriftl: Jndlæg af 11 oct: 1780, som blev oplæst og lyder saaleedes:
Christen Frethe paastoed Dom.
Gotschalk Halvorsen Schiold fremleverede skriftl: Regn: af 16de Nov: 1780 saalydende: sam/m/e blev oplæst, men alt af Christen Frethe aldeeles benægtet.
Christen Frethe kunde ikke her føre Vidner ang:de den for 27 rd: solgte Hæst, hvorfor betaling ei er erholt Men erbyder sin Eed, og er fornøiet om Gotschalk Schiold maae aflægge benægtelses Eed, ellers Citanten vil aflægge Eed

1780: 234

at da bem:te Hæst blev solgt til en Oplænding ved Navn Knud Wiiland, skeede det saaleedes: At da hand havde accorderet med Knud Wiiland, om 27 rd: for Hæsten, sagde Comparenten til Knud Willand, at det maatte endnu komme an paa om Gotschalch Schiold dermed var fornøiet, derpaa Comparenten sendte bud til Gotschalch Schiold, og loed spørge om hand var fornøiet med Hæstens Sal til Knud Willand, paa Credit, hvorpaa fik Svar med buddet (budet) tilbage, at Gotschalk Schiold var fornøiet \med hvad Comparenten giorde/. Derefter Gotschalch Schiold kom til og talte med Comparenten og Knud Willand og hørte baade Kjøbet og at Sallet var skeet paa Credit eller Borg paa nogle Maaneder, som Gotschalch Schiold da selv samtøkkede, og var Gotschalch Schiold tilstæde, da Hæsten blev Knud Willand leveret. Christen Frethe derefter paastoed Dom.

Gotschalck Schiold var fornøiet at Sagen blev om denne Hæst afgiort ved Eed, da Comparenten kand benægte, at ej fik noget bud eller Spørsmaal derom, talte ej heller derom med Knud Willand: Ligesaalidet fik mindste underretning af eller fra Christen Frethe om Hæstens Sal eller Kjøbe Pengenes Credit, førend efter de var kom/m/en hjem fra Markedet, da Christen Frethe fortalte det til Comparenten, at have solgt den paa Credit, som var imod Comparentens Villie der ei havde samtøkt at den skulde crediteres bort. Comparenten derefter paastoed Dom og tilstoed at være Christen Frethe skyldig af sidstmeltes Regn: 3 rd: 3 mrk:, men derimod og derudi til afdrag paastaaer sig tildømt efter sin Regning 2 rd: 2 mrk: 12 s:

Christen Frethe erindrer slet intet af det af Gotschalck Schiold fordrede, eller veed noget derom, men dog er tilbøielig at tilstaae det til afdrag i sin fordring 3 rd: 3 mrk:, saa Christen Frethe efter endelig Liqvidation faaer til gode 1 rd: 4 s: Endelig paastoed Dom.

Begge Parter indloed Sagen til Doms til Som/m/er Tinget 1781.

Sagen blev til Doms optagen til Som/m/er Tinget 1781.

Høste Tings Holdelse angaaende.

Almuen blev foreholdt den Hinder i Høste Ting Reiserne nu nogle Aar er indfalden, at Jisen har tillagt Etne Fiorden saa at Øvrigheden de forrige Aar, neppe har kundet kom/m/e ind til Etne for Jis, og det endda med megen Vanskelighed og Hazard for Kongens Skatter og Jurisdictionens Protocoller, som og dette Aar Jisen gandske har tillagt Fiorden saa Tinget maatte holdes paa Killesvig, da man umuelig kunde komme til Etne Tingstæd, og hvilket Killesvig er det Stæd hvor hidtil Etne Skibreedes Sommer Ting hver andet Aar holdes \tilligemed Fieldb: Skbr:/ og ei er længere fra Fittie hvor Etne Skibreedes Høste Ting de sidste Aar er holden end ¾ Miil, og fra Birkenæs hvor sam/m/e Ting før er holden, end ½ fierding Miil: Desaarsag Almuen blev proponeret, om ej var tjenligst, og til deres egen Lætte ihenseende Skyds og Vanskelighed med Jis Føret, at alle Sommer Tingene for Etne Skibreede blev holden i Etne, og alle Etne Skibreedes Høste Tinge holden tilligemed Fieldberg Skibreedes Høste Tinge i Aalunds Giæstgiverie i Fieldberg Skibreede paa Grændserne af Etne Skibreede, hvortil de længst i den anden ende af Etne Skibreede boende, ei har længere end 2 ½ Miil, som dog kun er den mindste Part af Skibreedet, og i saa fald over ½ Miil nærmere end naar Tingene hidtil er holden i Killesvig.

Samtlige tilstædeværende Almue biefaldt Propositionen og var saaleedes fornøiet, at alle Som/m/er Tingene blev holden i Etne, imod at Høste Tingene blev holden i Aalunds Giæstgiverie for Etne Skibreede tilligemed Fieldberg Skibreede, naar tilli-

ge om nogen af Almuen jndfandt sig paa Gielmervig med deres Skat Hr: Fogden da sam/m/e der vilde modtage. Dette Hr: Foget Koren belovede at Almuen alle tiider skulde blive føjet udi.
Det tilførte blev oplæst, og af Almuen atter biefalden.

Opsat Sag fra fol: 193a. Niels Frethe contra Christen Frethe.
Henrich Eecheland paa Citantens Vegne fremstillede Halvor Halvorsen Grønstad og Halvor Knudsen Ryg som afhiemlede som Stevne Vidner, at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel til dette Ting og tiid indkaldet Lensmand Christen Hansen Frethe med continuations Varsel, om Walmoe, at høre Vidner stevnte og ustevnte; samt liide Dom efter forrige Jndstevning; Saa og indstevnet som Vidner under Faldsmaals Straf Gotschalch Halvorsen Schiold og Christen Gudmundsen Tvedte samt Erich Erichsen Winnie. Paa saadan Afhiemling de aflagde deres Eed med oprakte fingre efter Loven.
Henrich Eecheland tillige \vilde (vildet)/ fremstille{de} som ustevnte Vidner Siri {Siurs} \Niels/ Datter Rame og Christi Tiærands datter Kaldem, men som de begge ere syge og gamle, havde Citanten ladet dem afhøre af nu fremstillende 2de Mænd Jngemon Rasmussen Ouestad og Halvor Johansen Kaldem.
Lensmand Christen Frethe mødte.
Vidnerne blev paaraabt, hvoraf mødte Jngemon Ouestad og Halvor Kaldem, samt Gotschalch Schiold, som blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende, og fremstoed Jngemon Rasmussen Ouestad og Halvor Johansen Kaldem som forklarede: At Christi Tiærans Datter Kaldem er syg og svagelig og ofte sengeliggende saa hun ei kand reise til Tinget, desaarsag have de for 3 dage siden, hørt hendes Vidnesbyrd saaleedes: At hun tjente paa Frethe hos Christen Frethe da hands Moder som var gift med Niels Rasmussen, navnlig Siri Ols Datter, ved døden afgik, da Niels Frethe som Enkemand og Christen Frethe som hendes Søn og begge myndige og eeniste Arvinger, blev forliigt om Arven efter hende, om en Penge Summa, men veed ei hvor meget. Derpaa hun efter forelæste Eedens forklaring aflagde for Comparenterne hendes Eed med oprakte fingre. Begge herpaa aflagde og bekræftede dette Vidnesbyrd med deres Eed med oprakte fingre efter Loven. Dernæst fremstillede bem:te Jngemon Rasmussen Ouestad og Samuel Jansen Rame, som forklarede: At Siri Niels Datter er vanfør saa hun ej kand reise til Tinget, desaarsag de efter Citantens forlangende har imodtaget Vidnesbyrd af bem:te Siri Niels Datter Enke efter Levor Jngemansen, som hun for dem saaleedes har aflagt: At tjente hos Niels Frethe da h/an/ds Kone Siri Ols Datter døde, da der ligesom forrige Vidne har forklaret, hand blev forliigt med Christen Frethe om Arven efter hende, i en Penge Summa, i hvilken anleedning hun hørte tale imellem dem om 200 rd:, saae og at der var Penge paa Bordet i Niels Frethes Stue, i Christen Frethes og Niels Frethes nærværelse, men veed ei hvor mange: Derefter Niels Frethe gav Christen Frethe et Sølv-

1780: 235

Støb. Derpaa Christen Frethe sagde til sin Søsters Mand Ole Hereim(?) (Nereim?) som nu er død: Var det ikke lige saa got at vi fik Penge nu som vi skulde gaaet ind i Boen, og faaet hvad paafalde kunde? Dertil Ole Hereim (Nereim?) sagde: Jo. Paa dette Vidnesbyrd hun efter forelæst Eedens forklaring af Lovbogen aflagde sin Eed med oprakte fingre efter Loven. Begge Comparenterne bekræftede deres forklaring med corporlig Eed med oprakte fingre efter Loven. Dimitteret.
Fremstoed som 3de Vidne Gotschalk Halvorsen Schiold som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: At siden Niels Frethes Kone Siri Ols D: efter hvem Christen Frethe var Arving, døde, for omtrent 17 á 18 aar siden, har begge disse Mænd

ligesom forhen medens hun levede, brugt hver halvparten af Walmoe; sam/m/e Aar har de byttet halvparterne, og brugt Jorderne alternative, men dog alletiider hver halvParten af heele Jorden Walmoe. Dimitteret.

Lensmand Christen Frethe fremlagde skriftl: Jndlæg af 11te oct: 1780 som blev oplæst og lyder saaleedes: Og i øvrigt Lensmand Christen Hansen Frethe erbød sin Eed, og er fornøiet om Niels Rasmussen aflægger Eed til at gjøre ende paa Sagen; Men for sig erbyder Eedelig at bekræfte, at Arve deelingen efter h/an/ds Sl: Moder Siri Ols Datter, skeede saaleedes: At Niels Rasmussen Frethe betalte ham tiid efter anden, i reede Penge og Afregning samt Handel 200 rd: for sin Møderne Arv, som skulde være for egentlig Aastædet Jorden Frethe, Comparentens Part, og hands Part i Løsøhre og deslige, hvorpaa Niels Frethe forærerede ham uden Vederlag et Sølv Støb, Men Walmoe den fierde Part deraf som Comparenten efter sin Moder maatte tilfalde i Arv, af den halve deel h/an/ds Stif Fader Niels Frethe da ejede efter det Kongl: Skjøde, var ei derunder beregnet, men Comparenten forbeholder, det Comparenten sagde ham udtrykkelig med de Ord: At Walmoe ei var under de 200 rd:, men fik Niels Frethe Bøen skulde hand faae Comparentens {…} nu arvfalden fierde Part for got Kjøb, men ellers vilde hand have den døgtig betalt: Dette erbyde Comparenten sin Eed paa, og er fornøiet at Sagen \proceqveres/ betragtes og paadømmes efter denne Oprindelse som fra dens første grund og begyndelse, og om ei dette foregivne bliver Sandhed efter Eeds aflæggelse, vedgaaer Comparenten at det i Rætte lagde Mageskifte brev skal være som ugjort, og følgelig give Niels Frethe reen Skjøde til derefter at eje halve Walmoe, uden noget Vederlag i Ageren Dugen; Men da hverken er Document om Arve deelingen, eller Skifte brev eller Vidner; Saa faaer Sagen ved Eed afgiøres.

Henrich Eecheland formeente at kand beviise saa meget med Vidner, at Eed ei skal behøves, hvis ikke er eenig med Lensmanden, at Sagen efter hands tilførsel fra sin grund og oprindelse procederes og ved Eed afgiøres; forbeholder sig ellers Niels Frethes Rætt og begiærede de udeblevne Vidner forelagt.

De indstevnte og efter Paaraab udeblevne Vidner Christen Gudmundsen Tvedte og Erich Erichsen Winnie blev forelagt under Faldsmaals Straf at møde her inden Rætten Som/m/er Tinget 1781 første dag sam/m/e holdes, deres Eedelige Vidnesbyrd i Sagen at aflægge; hvilken forelæggelse Citanten paalægges at tage beskreven og lovlig at lade forkynde.

Sagen beroer til Som/m/er Tinget 1781.

1780: 235b

Opsat Sag fra fol: 193b. Ole Udstoen contra Lars Birkenæs.
Peder Biørnsen Wee mødte og afhiemlede den sidst i Rætte lagde Laugdags lovlige forkyndelse med oprakte fingre efter Loven.

Siden Lars Olsen Birkenæs ikke mødte, beroer Sagen til Sommer Tinget 1781.

Opsat Sag fra fol: 195a. Corporal Løvigen contra Tørres Biørgen.
Begge Parter mødte og declarerede Sagen forliigt og frafalden; Thi blev Sagen nu for Rætten ophævet.

Opsat Sag fra fol: 195b. Christen Frethe contra Niels Frethe.
Citanten havde været forhindret fra at faae stevnet i Sagen til dette Ting, og derfor begiærede Sagen opsat til Sommer Tinget 1781.

Niels Frethe mødte ikke;

Thi beroer Sagen til Sommer Tinget 1781.

Opsat Sag fra fol: 193b. Lensmand Frethe contra Johannes Steene.
Citanten fremlagde Rættens Laugdag saalydende:
Stevne Vidnerne Halvor Halvorsen Grønstad og Halvor Knudsen Ryg afhjemlede under Lovens Eed samme Laugdag lovlig at have forkyndet.
Johannes Steene mødte og tilstoed sam/m/e 6 Rd:, at være skyldig; Men havde tilbuden Lensmand Frethe samme, da hand ei dem vilde imodtage; altsaa paastaaer friefindelse.
Johannes Erichsen Steene anmelte at have med lovlig mundtl: Varsel ladet contra indkalde Lensmand Frethe at høre ustevnte Vidner i denne Sag.
Stevne Vidnerne Halvor Halvorsen Grønstad og Halvor Knudsen Ryg afhiemlede under Lovens Eed saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Lensmand Frethe vedtoeg lovlig varsel.
Contra Citanten fremstillede som ustevnte Vidner Peder Pedersen Steene og Peder Larsen Øfre Berge som blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende og fremstoed da begge bemelte Vidner som efter aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven forklarede: At paa Tingstædet forrige Aars Høst, havde Contra Citanten en Pung i Haanden, og sagde til Lensmand Frethe: Her er de 6 Rd: efter forliiget, Men derfor vil jeg have qvittering: Da Lensmanden Christen Frethe sagde: Du kand tage de Mænd med som var ved forliiget. Dimitt:t
Johannes Steene begiærer Sagen opsat til Sommer Tinget 1781 for at føre fleere Vidner.
Citanten paastoed Dom.
Sagen beroer til Sommer Tinget 1781.

Opsat Sag fra fol: 195a. Ole Udstoen contra Siur Haaim.
Citanten anmelte Sagen forliigt og frafalden; Thi blev Sagen nu for Rætten ophævet.

Nye Sag
Halvor Halvorsen Grønstad anmelte at have med lovlig mundtl: Varsel til dette Ting og tiid ladet indkalde Tørres Nielsen Biørgen for beskyldning at skulde have roet efter ham paa Liv og Velfærd, derom at høre Vidner stevnte og ustevnte, samt lide Dom og Processens Omkostninger at erstatte.
Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Faldsmaals Anders Knudsen Wae og Alval Gundersen Flaate.
Stevne Vidnerne Jens Nielsen Skaffer og Jngebreth Jversen Giærde Søen afhjemlede under

1780: 236

Lovens Eed saaleedes lovlig at have stevnet Tørres Biørgen og Anders Wae. End viidere som Stevne Vidner afhiemlede Lensmand Christen Hansen Frethe og Jacob Jacobsen Frethe, at have saaleedes som tilført er, lovlig stevnet Alval Gundersen Flaaten.
Tørres Biørgen mødte og anmelte at have med lovlig mundtl: Contra Kald og Varsel ladet indkalde til dette Ting og Stæd Halvor Halvorsen Grønstad til at beviise hvad maade hand roede efter Tørres Biørgen fra Biørgen til Ølens bryggen, derom at høre Vidner, stevnte og ustevnte, og lide Dom samt Processens Omkostninger at betale.
Som Vidner i Sagen indstevnt Anders Knudsen Wae under Lovens Faldsmaal.
Stevne Vidnerne Jens Nielsen Skaffer og Jngebreth Jversen Giærde Søen afhiemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have contra stevnet som tilført er.
Begge Parter vedtoeg hinandens Varsel.
De indstevnte Vidner Anders Knudsen Wae og Alval Gundersen Flaaten blev paaraabt, men da de ikke mødte; Saa bleve de forelagde under Faldsmaals Straf at møde her inden Rætten Som/m/er Tinget 1781 første dag sam/m/e for dette Skibreede holdes, deres Eedelige

Vidnesbyrd i Sagen at aflægge. hvilken Forelæggelse Citanten paalægges at tage beskreven og lovlig at lade forkynde.
Sagen beroer til Som/m/er Tinget 1781.

Opsat Sag fra fol: 194a. Niels Jacobsen Aase contra Johannes Grindem.
Citanten fremlagde Rættens seeniste Laugdag saalydende:
Stevne Vidnerne Halvor Halvorsen Grønstad og Thor Jversen Grindem blev paaraabt, hvoraf alleene mødte Halvor Grønstad som afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre sam/m/e Laugdag lovlig at have forkyndet.
Da det andet Stevne Vidne Thor Jversen Grindem ikke mødte; Saa beroer Sagen efter Laugdagens afhjemling tillige af ham, til Som/m/er Tinget 1781.

Opsat Sag fra fol: 196b. Halvor Gundegiær contra Lensmand Frethe.
Siden Halvor Gundegiær ikke mødte eller fremlagde Rættens seeniste Forelæggelse; Saa beroer Sagen til Sommer Tinget 1781.

Nye Sag
Hans Larsen Rivaasen anmelte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet til dette Ting og tiid indkalde Svend Erichsen Fittie til at giøre Reede og rigtighed samt Overlevering til Citanten som Formynder for Siri Ols Datter, for een hands Arv som Svend Fittie forhen har været Formynder for, sam/m/e til Citanten med sine Renter at levere, derom Dom at liide og Omkostninger at erstatte.
Stevne Vidnerne Jens Nielsen Skaffer og Jngebreth Jversen Giærde Søen afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Svend Erichsen Fittie blev paaraabt, men da hand ikke mødte eller møde loed; Saa blev ham given Rættens Laugdag til Sommer Tinget 1781 at møde og svare \til/ Sagen, hvilken Laugdag Citanten paalægges at tage beskreven og lovlig at lade forkynde.
Sagen beroer til Som/m/er Tinget 1781.

Freedlysning publiceret
for Torkel Evensen Højlands Eiendom Højlandshovde, dateret 17 Nov: 1780.

1780: 236b

Bygsel Seddel publiceret
Hr: Foget Korens til Baar Jngebretsen paa halve Kallestad bakken før Aftag ½ Løb Smør d: 18 Nov: 1780. Mf: Huset 8 s: Stavangers Rectorats gods

Nye Sag.
Tosten Pedersen Ousvog anmelte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet indkalde Lars Larsen Ousnes for at have beskyldt Citanten at have opædt for fattige Folk baade det Lars Ousnes har givet og andre, derom at høre Vidner, og lide Dom samt erstatte Omkostninger.
Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Faldsmaal Lars Udstoen og Jver Tiæransen Giærde Søen.
Stevne Vidnerne Jens Nielsen Skaffer og Jngebreth Jversen Giærde Søen afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Lars Larsen Ousnes vedtoeg lovlig Varsel og anmelte at have med lovlig Contra mundtl: Kald og Varsel ladet til dette Ting, tiid og Stæd indkalde Tosten Pedersen Ousvog for

Skiænds Ord sam/m/e tiid, derom at høre Vidner og lide Dom og betale Processens Omkostninger.
Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Faldsmaal Torbiørn Wigen og Sønneve Bakken.
Bemelte Vidner afhjemlede saaleedes lovlig at have contra stevnet som tilført er.
Vidnerne blev alle paaraabt hvoraf alleene mødte
Torbiørn Poulsen Huusmand paa Pladset Wigen under Ousvog, som efter forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende, aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: At Skiær Torsdag dette Aar, var {…….} \Tosten Ousvog/ i Vidnets Huus, og talte sam/m/en med det Vidne Synneve Bakken og med dette Vidne om noget Halm som Synneve Bakken havde, hvilket Tosten Ousvog som havde kjøbt hendes Koe, vilde have tillige, som Synneve intet havde imod, da det ei var meere end knap 8 skl: værd. Dimitteret.
Begge Parter blev kjærlig og venlig forliigt, at ingen fornærmelig Meening eller Tanke skal være at forstaae af det paastevnte, som de og intet andet end got og ærligt veed om hinanden, og herefter alletiider vil være gode Venner. De anvendte Omkostninger toeg enhver paa sin Regning: Saaleedes de begge declarerede Sagen frafalden som og nu for Rætten blev ophævet.

Pante Bogen til Udslettelse
Siur Haldorsen Haaims Obl: til Halvor Tvedte p: 85 rd: d: 17 Juni 1776 No: 3 f: 14 qvitteret 18 Nov: 1780.

Nye Sag
Helje Rasmussen Sævereide anmelte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet til dette Ting og tiid indkalde Ole Haldorsen Raadsmand paa Fittie, for skyldig værende 40 rd: at lide Dom til sam/m/e at betale, og Omkostninger at erstatte.
Stevne Vidnerne Jens Nielsen Skaffer og Jngebreth Jversen Giærde Søen afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Ole Haldorsen Fittie blev paaraabt, men møtte ikke eller møde loed;

1780: 237

Thi blev ham given Rættens Laugdag til Som/m/er Tinget 1781 første dag sam/m/e holdes, at møde og svare til Sagen; hvilken Laugdag Citanten paalægges at tage beskreven og lovlig at lade forkynde.
Sagen beroer til Som/m/er Tinget 1781.

Nye Sag
Torbiørn Gundersen Næreim anmelte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet til dette Ting og tiid indkalde Svend Erichsen Fittie som hands forhen værende Formynder, til at fremlægge i hændehavende Skiftebrever hvorefter Citanten er tilfalden adskillige Arver, og derefter til Citanten at betale Hoved Arve Capitalen med Renter, samt Omkostninger at erstatte, hvorom alt Citanten vil være Dom forventende.
Stevne Vidnerne Lensmand Christen Hansen Frethe og Jacob Jacobsen Fredte, afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnt som tilført er.
Svend Erichsen Fittie blev paaraabt 3 gange; Men da hand ikke mødte eller møde loed; Saa blev ham given Rættens Laugdag til Som/m/ertinget 1781 første dag sam/m/e holdes, at møde og svare til Sagen; hvilken Laugdag Citanten paalægges at tage beskreven, og lovlig at lade forkynde.

Sagen beroer til Som/m/er Tinget 1781.

Nye Sag
Velædle og Velærværdige Hr: Hegelund Sogne Præst til Etne Menigheden loed anmelde at have med lovlig mundtl: Varsel til dette Ting og tiid ladet indkalde Svend Erichsen Fittie for skyldig værende resterende Tiende for 8 Aar, 4 ½ Vog Aarlig i alt 36 Vaager efter publicerede Taxt pr: Vog 3 mrk:, er i alt 18 Rd: som resterer fra Aaret 1773 inclusive, derfor at lide Dom til samme at betale og Processens Omkostninger at erstatte.
Stevne Vidnerne Lensmand Christen Hansen Frethe og Jacob Jacobsen Frethe afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Svend Erichsen Fittie blev paaraabt 3 gange; Men da hand ei mødte eller møde loed; Saa blev ham given Rættens Laugdag til Som/m/er Tinget 1781 første dag sam/m/e holdes, at møde og svare til Sagen; hvilken Laugdag Citanten paalægges at tage beskreven, og lovlig at lade forkynde.
Sagen beroer til Som/m/er Tinget 1781.

Nye Sag
Velædle og Velærværdige Hr: Hegelund Sogne Præst til Etnes Menighed loed anmelde, at have ladet med lovlig mundtl: Varsel til dette Ting og tiid indkalde Ole Haldorsen Raadsmand paa Fittie for til Citanten skyldig værende laante Penge 5 Rd:, at lide Dom til sam/m/e at betale, og Omkostninger at erstatte.
Stevne Vidnerne Lensmand Christen Hansen Frethe og Jacob Jacobsen Frethe afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre, saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
{Svend Eri} Den indstevnte Ole Haldorsen Fittie blev paaraabt 3 gange; Men da hand ikke mødte eller møde loed; Saa blev ham given Rættens Laugdag til Som/m/er Tinget 1781 første dag sam/m/e holdes, at møde og svare til Sagen; hvilken Laugdag Hr: Citanten paalægges at tage beskreven, og lovlig at lade forkynde.
Sagen beroer til Som/m/er Tinget 1781.

Nye Sag
Lensmand Christen Hansen Frethe anmelte at have med lovlig mundtlig Kald og Varsel ladet til dette Ting og

1780: 237b

tiid indkalde Svend Erichsen Fittie for til sig skyldig værende 1? (13?/17?) Rd: 3 mrk: 2 s: som Jncassator for Auction holden i Stærvboet i Washagen, for af Svend Fittie sig ved sam/m/e auction tilkjøbte Vahre, der for at lide Dom til sam/m/e at betale og Omkostninger skadesløs at erstatte.
Stevne Vidnerne Jens Nielsen Skaffer og Jngebreth Jversen Giærde Søen afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Svend Erichsen Fittie blev paaraabt 3 gange; Men da hand ikke mødte eller møde loed; Saa blev ham given Rættens Laugdag til Som/m/er Tinget 1781 første dag sam/m/e holdes, at møde og svare til Sagen; hvilken Laugdag Citanten paalægges at tage beskreven og lovlig at lade forkynde.
Sagen beroer til Som/m/er Tinget 1781.

Nye Leyermaals Sag
Velædle og Velviise Hr: Foget Koren anmelte at have til dette Ting og Tiid ladet indkalde Qvinde Mennisket Halis Mikkels D:, for begangen Lejermaal \paa Fittie Sundhorl: S: E: gds:/

med u-confirmeret Land Soldat Jsach Torgersen Fittie derfor at lide Dom til Bøders udreedelse og vedbørlig Tugthuus Straf, samt Omkostninger at erstatte.
For Processens skyld ankyndiget dette Varsel for Barne Faderen.
Stevne Vidnerne Jens Nielsen Skaffer og Jngebreth Jversen Giærde Søen afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er:
Halis Mikkels Datter blev paaraabt, men mødte ikke eller møde loed.
Hr: Fogden fremlagde Sogne Præstens Anmeldelse af dato 17 Sept: 1780 saalydende: og derefter paastoed indstevnte dømt at lide efter Loven og Forordningen af 2 Sept: 45 samt Omkostninger at erstatte.
Barne Faderen mødte ikke.
Da de indstevnte ikke mødte eller møde loed; Saa blev dem given Rættens Laugdag til Som/m/er Tinget 1781 at møde og svare til Sagen; hvilken Laugdag Lensmanden blev paalagt, dennem lovlig at lade forkynde, og her for Rætten afhjemle.
Sagen beroer til Som/m/er Tinget 1781.

Nye Leyermaals Sag
Velædle og V: Hr: Foget Koren anmelte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet til dette Ting og tiid indkalde Qvinden Kari Ols datter for begangen Lejermaal \i Etne Præste grd:/ med uconfirmeret nu enroulleret Land Soldat Peder Jonsen Mæland, derfor at lide Dom til Bøders udreedelse og vedbørlig Straf efter Forordningen, samt Omkostninger at erstatte.
Dette Stevnemaal er for Processens skyld anmelt for Barne Faderen.
Stevne Vidnerne Jens Nielsen Skaffer og Jngebreth Jversen Giærde Søen afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Hr: Fogden fremlagde Sogne Præstens Anmeldelse af 17 Sept: 1780, som her inddragen, lyder saaleedes: hvorefter paastoed Dom til Kari Ols Datters vedbørlige undgieldelse efter Loven og Kongl: allernaadigste Anordninger, samt Omkostninger at erstatte.
Da ingen af de indstevnte mødte eller møde loed;

1780: 238

Saa blev dem given Rættens Laugdag til Som/m/er Tinget 1781 første dag sam/m/e holdes at møde og svare til Sagen; hvilken Laugdag {Citanten} paalægges {…. beskreven} Lensmanden at lade forkynde, og forkyndelsen for Rætten lovlig afhjemle.
Sagen beroer til Som/m/er Tinget 1781.

Pante Bogen til inddragelse
Siur Halvorsen Haaims Obl: til Christen Frethe paa 30 rd: Pant i Løsøhre d: 18 Nov: 1780.

Penge Mangel publiceret
Svend Erichsen Fitties paa Siur Abelsens brug i Tesdal No: 48 S: E: g: efter Skiøde af 13 Janv: 1771 af Ldsk: 1 Løb 1 pd: 9 mrk: Smør 7/12 td: Korn dat: 18 Nov: 1780.
Svend Erichsen Fitties paa Baar Jngebretsens brug i No: 15 og 16 Schieldal og Kallestadbakken. Sundhorl: S: E: gds: efter Skiøde af 29 Janv: 1780 af Landskyld 1 Løb Sm: ½ td: Korn. d: 18 Nov: 1780.

Laug Rættes Mænd til at betjene Rætten pro 1781 udnævnt af nye gifte: Mads Pedersen Haaims næss Ole Erichsen Madsgaard.

Som ingen viidere efter 3 gangers Udraab, indfandt sig med noget at gaae i Rætte; Saa blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

Fieldberg Skibreedes Høste Ting den 20 Nov: 1780 holden paa Killesvig Tingstæd af Rættens betjent, i overværelse af Districtets Foget, Skibreedets Lensmand Tollev Steensen Killesvigen, samtlige Tingsøgende Almue, og efterskrevne 8te Eedsvorne Laug Rættes Mænd
1. Peder Paulsen Nordhuus 4. Tarrald Goutesen Næreim 7. Tosten Simonsen Øfrebøe
2. Torger Siursen Sundnes 5. Ole Thorsen Giærevig 8. Christen Nielsen Nedre Axdal
3. Halvor Tollachsen Svinevig 6. Tiæran Hansen Wiig.

Allerunderdanigst og underdanigst publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger, samt Collegii og høi Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger ligesom for Schonevig Skibreede fol: 225a.

Formynder Ting blev holden og Børne Midlerne befunden i behørig rigtighed efter Ober Formynder Bogen.

Fogden Undsætnings Kornet ang:de, ligesom for Waags Skibreede angaaende Sognerne her i Skibreedet.

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examineret og sammes befindende her bag i Protocollen extraheret, i overværelse af Almuen, Laug Rættet, Lensmanden og de 2de Mænd Halvor Larsen Wiig og Ole Halvorsen Øster Eide.

Penge Mangels Lysning publiceret
Jngebreth Johansen Romsøes paa Romsøe No: 41 S: S: E: gds: 2 Løber 1 Hd: nu ejende af Ole Thorsen Giærde, for h/an/ds Søn Johannes Jngebrethsen, og 4 Døttre dateret 20 Nov: 1780.

Opsat Sag fra fol: 198b. Aschel Øfrebøe contra Steffen Huustvedt.
Steffen Huustvedt tilstoed Varsel og Laugdag samt Søgemaalet de 4 rd:, men lovede at betale sam/m/e med alle Omkostninger til første Pintze dag: Derimod begiærede at ei maatte overgaae Dom.
Citanten vilde ei paastaae Dom; Men frafaldt Sagen for denne gang, haabende indstevntes Løfte i rætte tiid opfyldtes, i mangel deraf hand reserverede sig sin Rætt ved nærmere paastevning.
Thi blev Sagen nu for Rætten ophævet.

Opsat Sag fra fol: 198a. Reinert Larsen Underhougen contra Halvor Heggen med fleere.
Citanten fremlagde Continuations Varsel i denne Sag hvormed end viidere og tillige indstevnes Endre Torkelsen Heggen og Tørres Erichsen Ryen som tillige

1780: 238b

Hoved Mænd for denne Sag, hvilket skriftl: Varsel af dato 3de oct: 1780, blev oplæst og lyder saaleedes:
Stevne Vidnerne Lensmand Tollev Steensen Killesvig, og Ole Halvorsen Øster Eide Skaffer afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre, sam/m/e skriftl: Varsel lovlig at have forkyndet, og tillige mundtl:, stevnet Endre Heggen og Tørres Ryen at høre stevnte og ustevnte Vidner, ligesom de og til dette Ting og tiid har indstevnet som Vidner under

Faldsmaals Straf, Ole Halvorsen Øster Eide, Halvor Evensen Heggen, Lars Torbiørnsen Heggen, Siri Ols Datter Heggen, Brithe Torgers Datter Heggen, Ole Olsen Ryen, Brithe Goutes Datter Ryen, Poul Torkelsen Heggen, Jacob Mikkelsen Underhougen, Tørres Christensen Underhougen, Torger Mikkelsen Osen, Lars Hegsdal(?) (Hixdal), Ole Larsen Hixdal, {Lars Olsen}

Citanten end viidere fremstillede som ustevnte Vidner Lars Olsen Børkenæs, Mikkel Pedersen Tvedt, Steffen Giærevig, \Tollev Steensen Killesvig/ og Jon Osen.

De indstevnte Contra Parter Endre Heggen og Tørres Ryen mødte.

Vidnerne blev paaraabt og de tilstædeværende forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende, da fremstoed forhen afhørte 4de Vidne Ole Halvorsen Øster Eide som blev af Protocollen forelæst sit forhen aflagde Vidnesbyrd \det hand vedblev/ med tillæg under forhen aflagde Eed, at Giærdet blev vedligeholdt af Underhougens Ejer, Citanten, Ryens Opsidder og 2de Heggens Opsiddere, hver sin Part: At Halvor Heggen ved beskikkelsen sagde, at h/an/d ei fik gjøre eller sætte sit Gjærde op, for Opsidderne paa Ryen, og Heggen, de slaaer det ned igjen. Denne Sommer har Vidnet tilligemed Steffen Johansen Giærevig der nu fremstoed som 11te Vidne, aflagde Eed og forklarede tilligemed Ole Halvorsen Øster Eide, begge: At denne Som/m/er ved {St: Hans tiider} Medio Maj tiider vare de sendte fra Citanten til Halvor Heggen, Endre Heggen og Tørres Ryen, at tilspørge dem om de vilde være med at giærde det Giærde imellem dem og Underhougen i Udmarken, men da de fandt dem ei hjemme, saa sagde de deres Ærende til andre Folk i Huuserne, samt tillige, at dersom de ei gjorde deres Giærde; Saa satte hand det op paa deres bekostning. Omtrent 3 uger før St: Hanstiid sidst var de atter sendt til alle bemelte fra Citanten med sam/m/e Ærende, da de ei fandt andre hjemme end Endre Heggen og Halvor Heggen, da Halvor Heggen sagde hand vilde gjerne giærde naar de andre vilde gjærde, hand nægter ingen Giærde; Men Endre Heggen sagde: At naar Reinert Underhougen skaffede lovlig Skifte, saa vilde hand gjærde, men ei før. Paa Ryen var \Tørres ej/ {ingen} hjemme, men de sagde deres Ærende til Huusfolkene paa Ryen. Noget efter, ved St: Hans tiid, vare de atter tilligemed Lensmand Tollev Steensen Killesvig at besee Gjærdet som da var alt sam/m/en opsat, og noget af nedslaget, samt da blev sendt fra Citanten til \Halvor og/ Endre Heggen og Tørres Ryen at spørge dem hvem der havde slaget Gjærdet need, dertil de intet efterretligt svarede, Disse sidst afhørte 2de Vidner tilligemed 12te Vidne Lensmand Tollev Steensen Killesvigen som fremstoed, aflagde Eed [og] forklarede viidere: At sidste Som/m/er medio Maj tiider var de opsendt af

1780: 239

Reinert Underhougen at besee Skiftes Giærdet i Udmarken imellem ham og Contra Parterne, da 4de og 11te Vidne var paa Ryen og Heggen for at beede Opsidderne kom/m/e ud i Marken, at gjøre Giærdet, men fandt ingen hjemme, derefter de alle 3, nemlig 12te Vidne tillige, gik i Marken, og saae det støkke Giærde i stand baade lovlig og forsvarlig, som Reinert Underhougen anviiste at være sin Part, men det øvrige Giærde var overalt uduelig, og somme stæder reent borte. Distancen af Reinert Underhougens gjærde syntes de at være rimelig overeenstemmende med hands Jordebrug. Siden efter ved St: Hanstiid blev de alle 3 tilkaldet af Citanten for at see Giærdet efter, som Citanten sagde hand havde opsat, da de fandt Gjærdet fra den eene ende til den anden fuldkom/m/en jstandsat, men mange stæder igien nedreeven saa Creaturerne kunde gaae over; Men Heggens og Ryens Opsiddere vare ei med. Dimitteret.

Fremstoed forhen afhørte 5te Vidne Mikkel Pedersen Tvedt eller Schoge som under forhen aflagde Eed forklarede ligesom forhen af ham er vidnet, der af Protocollen for ham blev oplæst, med tillæg, at hverken Halvor Heggens, Endre Heggens eller Tørres Ryens Giærder

vare i stand. Dette og 4de Vidne forklarede atter: At da de Vaar[en] 1779 beskikkelses viis var hos Halvor Heggen, vare de tilliige hos Endre Heggen og Tørres Ryen, og tilspurgde dem om de vilde giærde Giærdet, da Endre Heggen svarede: At hand kunde ei gjærde førend hand vidste, hvor Gjærdet skulde staae. Endre Heggen sagde da til Halvor Heggen: Giærder Du saa slaaer ieg det need igjen. Dimitteret.

Fremstoed forhen afhørte 8de Vidne Torger Mikkelsen som blev forelæst hands forhen aflagde Vidnesbyrd, det hand under forhen aflagde Eed vedblev med tillæg: At da hand var med at oplægge Skiftes gjærdet tjente Vidnet hos Endre Heggen, og var paa sin Hosbonds Vegne, samt Halvor Heggen sin Dreng for sin Hosbonde, saa og Tørres Ryen, hvilke 3 i fælleds Arbeide opsatte disse Gaarders Giærde Part, og viiste og sagde Endre Heggen da til Vidnet, hvor disse 3 Gaarders Giærde part strækker sig i bem:te Skiftes gjærde imellem dem og Underhougen. Dimitteret.

Fremstoed som 13de Vidne Halvor Evensen Heggen som aflagde Eed og forklarede: At have selv underskrevet i Rættelagde og forhen i Rætten oplæste Contract, og saasnart den var gjort, blev Skiftes gjærde opsat efter Contracten imellem Underhougen, Heggen og Ryen, derpaa alle disse Gaarders Beboere arbeidede i fælleds, men da den var opsat, skiftede de Giærdet, saa at Underhougen fik sine støkker og Parter for sig selv, og Heggen og Ryen, deres for sig selv: derefter Underhougen arbeidede sin Giærde Part alleene, men Heggen og Ryen deres til fælleds, og deelte de saaleedes at der kom meere paa Heggen og Ryen begge, end paa Underhougen: Saaleedes blev Skiftes gjærdet holt vedlige til for 5 á 6 Aar siden, da Reinert Underhougen siden bestandig vedholt sin Part vedlige, men ei de andre paa Heggen og Ryen, og Vidnet blev forbuden af Endre Heggen og Tørres Ryen at giærde, og Endre Heggen sagde, at giærder Vidnet, slaaer hand det need igjen. Contracten blev godvillig indgaaet i sin tiid da den blev oprættet, af alle de som den har underskrevet, saaleedes som den næstforrige Tægte dag atter blev oplæst, og efter at den var gjort, hørte ingen Misfornøielse af nogen af Contrahenterne, ei heller var selv misfornøiet. Dette

1780: 239b

Aar har Reinert Underhougen gjærdet helle!! (heele) Gjærdet fra ende til anden alleene, efter at hand i forvejen havde beskikket Hegge og Rye Opsiddere at om de ei giærdede deres Giærde, fik hand gjærde alt paa deres bekostning. Denne Sommer har Endre Heggens Dreng revet need nogle Steene af Vidnets opsatte Gjærde Part. Dimitteret.

Som Natten paafaldt beroer Tinget og denne Sag til i Morgen.

Anden Dagen den 21 Nov: 1780 continuerede dette Ting og denne Sag,

da Citanten atter fremstillede Jacob Mikkelsen tjenende Citanten, der som 14de Vidne aflagde sin Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: At har tjent Citanten i 4 Aar, og hver Aar har været med at gjærde Citantens Part Skiftes gjærde i Udmarken imellem Parterne, hvilken Citantens Part alletiider var holdt i stand, i den tiid; Og saa snart den har været nedfalden som har været ofte, men Vidnet veed ei, hvorleedes det er skeet, har Citanten strax igjen ladet den i standsætte; Men disse Aaringer har Ryens og Heggens Anpart Gjærde været nedfalden overalt, og ei af dem enten vedligeholdt eller opsat, indtil denne Som/m/er da Reinert Underhougen har opsat Ryens og Heggens Part efter Vaar Vinden dette Aar i medio Maji og siden har den nogle gange baade paa Underhougens og Ryens og Heggens Part været nedfalden,, som vist ei var skeet af sig selv, men veed ej hvem der har gjort det, da Reinert Underhougen 2 á 3 gange har repareret sit eget Giærde og een gang vedgjort Ryens og Heggens Part: Naar Ryens og Heggens saavel som Underhougens Gjærde har været ned (nede), har Ryen og Heggens Creaturer gaaet over de nedfaldne Gjærde Parter, og har Vidnet seet at Endre Heggens og Tørres Ryens Giætle børn har drevet deres Smaler sc: Faar, over de

nedfaldne Gjærder ind paa Underhougens Mark, da Citanten naar hand har seet det, har drevet dem igjen tilbage. Dimitteret.

Fremstoed 15. Vidne Lars Knudsen Hixdal som aflagde Eed og forklarede: At var med da den i Rættelagde Contract blev oprættet, som nu for Vidnet blev oplæst, da den blev godvillig indgaaet af alle underskrevene, og bekræftet og bevidnet af alle overværende som endnu alle lever, undtagen Johannes Fittie og Peder Killesvig samt Aanen Oppeim som for nogle Aar siden ere døde, hvorefter just i følge Contracten, og saaleedes som den foreskriver, Skiftes gjærdet blev opsat \samme Sommer/ som hand hørte skeede fra ende til anden, af Underhougen, Ryen og Heggens Opsiddere i fælleds Arbeide, og blev vedlige holdt i nogle Aar; Men i de sidste Aar har seet den nogle stæder nedfalden, men veed ei hvis Parter. Denne Som/m/er 1 ½ uge før St: Hans tiid mødtes Vidnet med Citanten paa Hegge Bøe, og hørte da en Allarm af faldende Steene, da Citanten kaldte Vidnet op til giærdet og saae da Vidnet, at der var nedrevet en stoer Brud paa giærdet, og Tørres Ryen stoed og væltede Steenene som af giærdet

1780: 240

Var nedfalden eller nedreven, da Reinert talte til Tørres Ryen, men Tørres Ryen taug stille, og gik bort. Veed ei hvis Giærde Part dette var paa. Samme Stæd har været KiørselVei førend Gjærdet kom op, og ingen Leed været paa. Sam/m/e KiørselVei er imellem Ryen, Heggen og Underhougen, og gaaer op i Underhougens Mark og ei andre stæder, saa at dersom Ryen og Heggen intet ejer paa den anden side af Skiftes gjærdet efter Contracten, har de intet paa den KiørselVei at gjøre. Dimitteret.

Fremstoed 16de Vidne Ole Larsen tjenende paa Hixdal som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: At som kun 21 Aar gl: kand ei mindes længere end 5 á 6 Aar, i den tiid har seet noget af Gjærdet i stand, og noget nedfalden, men veed ei hvis Parter, men denne Som/m/er var Vidnet med forrige Vidne 1 ½ uge for St: Hans tiid, da passerede Ord til andet som forrige Vidne har forklaret, Veed ei hvis Giærde Part det var paa. Veed ei hvorleedes Kiørsel Vei der forhen kand have været, men har seet Gjærde og ikke Leed der. Hvor Kiørsel Vejen paa dette stæd gaar hen, derom forklarede som forrige Vidne. Dimitteret.

Fremstoed 17. Vidne Jon Madsen Huusmand paa Osen under Roa aflagde Eed og forklarede: At saae for omtrent 20 Aar siden, saae Vidnet at Underhougens, Ryens og Heggens Beboere opsatte dette Gjærde, og holdt det nogle Aar, siden har den!! (det) lagt ned paa Heggens og Ryens Part, da Reinert Underhougen har holdt sin Part, men de andre ikke. Denne Vaar efter Vaar Vinden var Vidnet lejet af Citanten, og var med Citantens Dreng 14. Vidne og istandsatte heele Giærdet fra ende til ende baade Underhougens Part og Ryen og Heggens Part, og saae den var 2 á 3 dage efter nedfalden eller nedreven, dog kunde ei falde need af sig selv, men saae ei hvem der gjorde det, hvilket var adskillige stæder hvoriblant var Riis eller Træe giærde som var sat need med Staur, hvilke Staur var oprevne og kastet hen paa Marken. Dimitt:t

Fremstoed 18. Vidne Lars Torbiørnsen tjenende Endre Heggen, som siden hand ei har været til Guds bord, forklarede uden Eed: At have tjent sin Hosbonde nu paa andet Aar, det forrige Aar var noget af Skiftes gjærdet i stand som var Reinert Underhougens Part, men Ryens og Heggens Parter var ei i stand, Reinert Underhougens folk vedgjorde hands Part, men de andre ikke deres. Denne Vaar har Reinert Underh: opsat heele Gjærdet fra ende til anden, baade egen og de øvriges Parter, derefter Vidnet efter sin Hosbonds befaling var hen at slaae Steen giærdet need 2 stæder, og dreev efter sam/m/e ordre hands Hosbonds Smaler derover ind paa Underhougens Mark, hvilket skeede paa Ryens og Heggens Part Giærde, det Vidnet nedsloeg. Dimitteret.

Fremstoed 19. Vidne Ole Olsen tjenende Tørres Ryen som aflagde Eed og forklarede: Ligesom forrige Vidne, med tillæg at har \efter sin Hosbonds ordre/ de forrige 2 Aar Vidnet har tjent paa Ryen, dreven Ryens Smaler over det nedlagde Giærde \ind paa Underhougens Mark/ Men dette Aar har Vidnet ei været med, eller seet hvem der har slaget Giærdet ned. {Dimitteret. Frem} Vidnet har efter sin Hosbonds Kones ordre vedgjort et (en?) Braatte i giærdet som denne Som/m/er var nedslaget af Tørres Ryen, efter hendes ordre.

1780: 240b

Dimitteret.
Fremstoed 20de Vidne Poul Torkelsen tjenende Halvor Heggen som aflagde Eed og forklarede: At hand denne Vaar er kom/m/en i denne Tjeneste, og denne Sommer strax efter Vaar Vinden, har Reinert Underhougen istandsat heele Giærdet fra ende til ende, hvoraf en deel var nedlagt før, men veed ei hvis Part, og efter at den var opsat, har Endre Heggen sin Dreng det 18. Vidne nedslaget et stk:e Steengjærde, det Vidnet saae, som var paa Ryens og Heggens Part, den blev oftere nogle Stædet nedslagen, men veed ei af hvem, men Vidnet og dets Hosbonde gjorde det ved igjen. Dimitteret.
Fremstoed som 21. Vidne Brithe Goutes datter tjenende Tørres Ryen som aflagde Eed og forklarede: At denne Vaar er kommen i sin tjeneste, og da laae endeel af Skiftes gjærdet øde, som var Ryens og Heggens Part, men Underhougens Part var i stand, og i Vaar efter Vinden satte Reinert Underhougen heele Gjærdet i stand fra ende til anden, baade sin egen og Ryens og Heggens Part, derefter noget af den blev nedslagen, nogle Stæder, veed ej paa hvis Part, eller af hvem gjort. Efter sin Hosbonds ordre, har hun denne Sommer dreven hands Smaler over de nedslagne Gjærder, ind paa Underhougens Mark og der beitet med dem, som er skeet 2 á 3 gange, har og drevet eller hæntet Ryens og Heggens Fæe Creaturer fra Underhougens Mark, over de nedslagne støkker Gjærde. Dimitteret.
Fremstoed 22de Vidne Tørres Christensen tjenende Citanten som aflagde Eed og forklarede: At har været paa Underhougen fra sin Alders 1 ½ Aar, og nu er 17 Aar, men veed intet om det paastevnte at forklare, uden at denne Vaar, var heele Gjærdet forfalden, da Reinert Underhougen istandsatte baade sin egen og Ryens og Heggens Part fra ende til ende, hvorefter noget af den blev nedslagen, men saae ej af hvem, hvilket Halvor Heggen derefter reparerede. Denne Sommer har Ryens og Heggens Gjætle børn drevet deres Smaler over de nedslagne Gjærder, og beitet med dem i Underhougens Mark, jevnlig denne Som/m/er: Ligeleedes har deres Fæe Creaturer og Øger gaaet over de nedslagne Gjærder ind paa Underhougens Mark. Reinert Underhougen har drevet det tilbage igjen, naar hand er kommen op i Marken og seet det. Dimitteret.
Citanten frafaldt de øvrige til dette Ting indstevnte Vidner for denne sinde, og ei kunde fremstille til Vidnesbyrd det eene Vitterligheds Vidne som Contracten har underskreven, nemlig Peder Killesvig, siden hand for nogle Aar siden ved døden er afgangen, som 15de Vidne har forklaret: Men ellers maatte forbeholde sig fleere Vidners førelse, og dertil begjærede Sagen opsat til Som/m/er Tinget 1781.
Sagen beroer til Som/m/er Tinget 1781.

Opsat Sag fra fol: 198b. Reinert Underhougen contra Tørres Ryen.
Tørres Erichsen Ryen anmelte at have med lovlig Contra mundtl: Kald og Varsel ladet til dette Ting og tiid indkalde Reinert Larsen Underhougen at høre Vidner!! (Vidnesbyrd) i denne Sag af Erich Ryen, Endre Heggen, Torger Osen, Tørres

1780: 241

Eide, og Citanten derefter at lide Dom og betale Omkostninger.
Stevne Vidnerne Ole Halvorsen Øster Eide og Jon Madsen Osen afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre efter Loven, saaleedes lovlig at have contra stevnet Reinert Underhougen, samt af Vidnerne Torger Osen og Erich Ryen, under Faldsmaal.
Contra Citanten anmelte, at Endre Heggen og Tørres Eide, møder som ustevnte Vidner.
Citanten protesterede imod Vidners førelse førend de Vidner forhen af Citanten ere førte, bliver stevnede, disses Vidnesbyrd at anhøre.
Contra Citanten formeener at ei kand nægtes disse Vidners førelse, til at beviise, at hand ei har slaget Citanten.
Dommeren kunde ikke imod Lovens 1 Bogs 13 Cap: 13 art: tillade disse contra indstevnte Vidners førelse, førend de forhen i Sagen førte Vidner bliver indstevnet til disse at anhøre.
Contra Citanten til at opfylde Rættens Eragtning maatte begiære Sagen opsat til Som/m/er Tinget 1781.
Sagen beroer til Som/m/er Tinget 1781.

Opsat Sag fra fol: 199a. Lars Eechenæs contra Tosten Stume.
Begge Parter blev paaraabt, men da de ikke mødte eller møde loed; Saa beroer Sagen til Som/m/er Tinget 1781.

Pante Bogen til Udslettelse
Ole Hansen Søre Berges Obl: til Jon Knudsen paa 51 rd: d: 21 Nov: 1776 No: 3 fol: 40 qvitteret 21 Nov: 1780.
Even Hansen Qvamens Obl: til Gudmund Aarvig p: 90 rd: No: 2 p: 317 dateret 21 Nov: 1766 qvitteret af Engel Giøen p: Aarvig den 21 Nov: 1780.

Pante Bogen til inddragelse
Peder Pedersen Waches Skjøde til Rasmus Pedersen paa 1 Løb ½ Hd: i Wache No: 35 S: S: E: gds: d: 20 Nov: 1780.

Opsat Sag fra fol: 199a. Ole Birkenæs contra Torkel Dregenes.
Citanten begjærede Sagen opsat til Som/m/er Tinget 1781 til Vidners førelse.
Sagen beroer til Som/m/er Tinget 1781.

Opsat Sag fra fol: 200a. Jon Klungland contra Endre Stume.
Endre Jonsen Søre Stume mødte.
Jon Klungland declarerede at ligesaa lidet som noget ved de førte Vidner var oplyst, overeenstemmende med det hand havde formodet: Ligesaa lidet vidste hand at faae yderligere Oplysning herom; altsaa hand frafaldt Sagen.
Endre Jonsen declarerede sig gandske uskyldig baade ihenseende til Skjødesløshed, forsøm/m/else eller i andre maader, at have foraarsaget den sig tildragne ulykke; Men har og ikke mindste Anke til Jon Klungland, at hand som Fader har vildet examinere h/an/ds Søns Døds maade; Men derfor renuncerer aldeeles paa ald Tiltale.
Efter saadan begge Parters tilførsel, blev Sagen for Rætten ophævet.

Nye Sag
Ellev Johansen Bratland af Imsland Sogn i Ryefølke anmelte at have med lovlig mundtl: Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Jon Nielsen Klungland til at betale sig skyldig værende 6 Rd:, for kjøpte Smaler, samt tilbagelevere \en/ Citanten tilhørende og Jon Klungland til at sælge, leverede gamle Kaaber Kjedel vægtig 1 pd: 11 mrk:, samt derimod paa Citantens vegne at kjøbe en nye, men Citanten hverken erholdt den gamle eller den nye;

derom at høre stevnte Vidner og lide Dom til ovenmelte at betale, og Omkostninger at erstatte.
Som Vidner i Sagen indstevnet under Faldsmaals Straf Rasmus Hansen Klungland, Christen Poulsen Nordre Stume og Endre Jonsen Søre Stume.
Stevne Vidnerne Lensmand Tollev Steensen

1780: 241b

Killesvigen og Ole Halvorsen Øster Eide afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Jon Nielsen Klungland mødte og tilstoed at være sam/m/e 6 \Rd:/ skyldig til Citanten; Men angaaende Kaaber Kjedelen har hand imodtaget en gammel Kaaber Kjedel fra Ellev Johansen paa 1 pd: 10 mrk: eller 1 pd: 11 mrk:, for at sælge i Bergen, og i stæden for sam/m/e, paa Citantens Regning og til ham, at kjøbe en nye: Denne Commision har hand fuldført, og tillagt paa det gamle Kaaber Kiedel for en nye Penge 4 Rd: 9 s: og efter sam/m/e 4 rd: og 9 s: afdrag er Jndstevnte villig, det øvrige til Citanten at betale, Men umuelig kand levere nogen af Kjedlerne, ikke den gamle, siden den er solgt, og ikke den nye siden jndstevntes Søn Ole Jonsen som havde den nye Kjedel hjem med sig paa Baad fra Bergen \ulykkelig viis/ kuldseilede med Baaden, blev borte og druknede, da og Kaaber Kjedelen med meget andet forgik paa fiorden, og ei blev bjerget, og da Ole Jonsen ej kunde bjerge sit eget Liv, kand hand ej heller tilsvare hvad hand for andre havde at føre. Ellers har hand endviidere at fordre til afdrag i bemelte 6 Rd:, gotgiørelse for en Hat som hand havde kjøbt til Citanten for 5 mrk:, den hand sendte til Citanten men fik en ringere tilbage ej 2 mrk: værd, med bud fra Citanten, ei at vilde have den, hvorfor hand paastaaer sig gotgjort 3 Mrk:
Ellev Johansen Bratland paastoed sig Kjedelen erstattet u-agtet oven tilførte, siden Jon Nielsen havde ordre at selv føre den til Bergen, og den nye hjem, og var af Citanten forbuden at sende den med andre; og siden hand har gaaet imod ordre, faaer hand erstatte Citanten den gamle Kjedels Værd: Angaaende Hatten kand Citanten intet erstatte, da hand ei fik nogen Hat til 5 Mrk:s Værdie; Men siden den var alt for ringe til den Priis, maatte hand sende den tilbage, altsaa intet for nogen Hat kand gotgiøre.
Vidnerne blev paaraabt, hvoraf alleene mødte Christen Poulsen Nordre Stume som blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende, derpaa hand som 1ste Vidne aflagde sin Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: At for 4 uger siden var Vidnet tilligemed Rasmus Hansen Klungland der og som Vidne er indstevnt, begge fulgte med Citanten paa hands begjæring til Jon Klungland for at tilspørge ham, om hand vilde betale Citantens fordring som var henimod 10 rd: indberegnet Kjedelen, og hørte da Vidnet at Citanten sagde hand forhen og førend Ole Jonsen døde, havde været hos Jon Klungland og vilde haft den gl: Kjedel tilbage, men ei faaet den, og fik den ei fordie at Jon Klungland \sagde/, at var det ei udrættet med Kjedelen, kunde det skee endda. Jon Klungland da sagde: At vilde ei betale meere end de Penge der blev til overs fra een til Citanten kjøbt nye Kaaber Kjedel, og hvilken nye Kjedel hand ei kunde betale siden den ulykkelig viis bortkom med hands egen Søn. Dimitteret.
Fremstod som 2det Vidne Endre Jonsen Søre Stume som aflagde Eed og forklarede: At var med Ole Jonsen til Bergen før Paaske dette Aar, og da de ladede i Baaden og skulde reise, fik Ole Jonsen en gl: Kjedel af Kaaber med sig, paa over

1780: 242

en halv tønde Rum, som Jon Klungland sagde var Ellev Brotteland tilhørende, derpaa de reiste, og i Bergen var med Ole Jonsen hos en Kaaber Smed hvor denne gl: Kjedel blev solgt

for 11 skl: Marken, og vejet, og betalt efter afslag for 1 pd: 9 mrk:, da sam/m/e stæd Ole Jonsen kjøbte en nye Kaaber Kjedel i alt \for/ 7 Rd: 4 mrk:, hvilken nye Kjedel Ole Jonsen førte med sig hjem paa Baaden, men da de kom 5 Miil fra Bergen, kuldseilede ulykkelig viis Baaden, og adskilligt Tøj hvoriblant Kjedelen, sank til Grunde og ei blev bjerget, og Ole Jonsen selv druknede, men de andre 2 Mand hvoraf Vidnet var den eene, blev bjerget. Paa heele Reisen hørte ej af Ole Jonsen hvem enten den gl: eller den nye Kjedel tilhørte. Dimitteret.

Det 3de Vidne Rasmus Hansen Klungland blev paaraabt, men da hand ikke mødte; Saa blev hand forelagt under Faldsmaals Straf at møde her inden Rætten Som/m/er Tinget 1781 første dag sam/m/e holdes, sit Eedelige Vidnesbyrd i Sagen at aflægge; hvilken forelæggelse Citanten paalægges at tage beskreven, og lovlig at lade forkynde.

Sagen beroer til Som/m/er Tinget 1781.

Pante Bogen til Udslettelse

Gunder Andersen Øfre Lundes Obl: til Barbara Pouls Datter 34 rd ? mrk: d: 23 Nov: 1753 No: 1 fol: 607 qvitteret af hendes Mand Baar Johansen Asbiørnshoug 16 Nov: 1780.

Do: Obl: til Hans Colbensen Berge 40 rd: 22 Nov: 1759 \No: 1 p: 89/ ved Skifte efter Gunder Lundes Hustr: 9 Jul: 1777 og efter Niels Oppeim 7 Marti 1778 udlagt Siri hans Datter, qvitteret af hendes Mand Niels Nortvedt 21 Nov: 1780.

Do: Obl: til Kari Anders Datter 42 rd: d: 23 Nov; 1764 No: 2 p: 255, qvitteret af hendes Mand Niels Truelsen Giærde 22 Nov: 1777.

Do: Obl: til Hans Colbensen Berge 46 rd: d: 16 Juni 1761 \No: 2 p: 139/ udlagt ved de forbem:te 2 Skifter til Siri Hans Datter, og af hendes Mand qvitteret 21 Nov: 1780.

Pante Bogen til jnddragelse

Even Hansen Qvamens Obl: til Torbiørn Gundersen Sandvig 99 rd: 1 pr: i Qvamen No: 70 ½ L:, ½ Hd:, ½ Vog Korn d: 24 Juni 1780.

Nye Sag

Johannes Larsen Øfre Houge anmelte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet til dette Ting og tiid indkalde Lars Olsen Eechehoug for sig skyldig værende Penge som indstevnte selv maae forklare, at lide Dom til samme at betale og Omkostninger at erstatte.

Stevne Vidnerne Lensmand Tollev Steensen Killesvigen og Ole Halvorsen Øster Eide afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.

Lars Olsen Eechehoug blev paaraabt; Men da hand ikke mødte eller møde loed; Saa blev ham given Rættens Laugdag til Som/m/er Tinget 1781 første dag sam/m/e holdes, at møde og svare til Sagen: hvilken Laugdag Citanten paalægges at tage beskreven og lovlig at lade forkynde.

Sagen beroer til Som/m/er Tinget 1781.

Som Aftenen paafaldt, beroer Tingets Continuation til i morgen.

Tredie Dagen den 22 Nov: 1780 continuerede dette Ting.

Laug Rættes Mænd til at betjene Rætten pr: 1781, opnævnt af nyegifte: Tollev Alvalsen Nordre Hamre, Haldor Torbiørnsen Stangeland, Jacob Oppeim, Alv Thorsen Hetland, Lars Thomassen {Øcland} Bersvog, Johannes Torgersen Nordre Berge, Tørres Alvalsen Ulvenæs, Ole Larsen Stangeland.

Som ingen viidere efter 3 ganges Udraab indfandt sig med noget at gaae i Rætte, blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

1780: 242b

Føjens Skibreedes Høste Ting den 24 Nov: 1780 holden paa Leervigs Tingstæd i overværelse af Districtets Foget, Skibreedets Lensmand Jens Jensen Bjelland, samtl: Tingsøgende Almue, og efterskrevne 8te Eedsvorne Laug Rættes Mænd.
1. Søren Knudsen Nedre Øchland 4. Torbiørn Torbiørnsen Lønning 7. Lars Olsen Hage
2. Niels Olsen Mehammer 5. Jon Tostensen Hougland 8. Johannes Gudmundsen Nedre Øchland
3. Helje Nielsen Tvedt 6. Helje Jensen Birkeland.

Allerunderdanigst og underdanigst publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger samt Collegii og Stiftets Øvrigheds høie Ordres og Foranstaltninger ligesom for Schonevig Skibreedes Ting er registeret {samt} fol: 225a, samt end viidere
Stiftets Efterlysning efter een saa kaldet Johannes med 2 Qvinder Lise og Brithe, medhavende Gevæhrer og 2 Hunde d: 31 oct: 1780.

Formynder Ting blev holden og Børne Midlerne befunden i behørig rigtighed efter Formynder Protocollen.

Fogden Undsætnings Kornet ang:de, ligesom for Waags Skibreede, ang:de Sognerne her i Skibreedet.

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examineret og sammes befindende her bag i Protocollen extraheret, i overværelse af Almuen, Laug Rættet, Lensmanden og de 2 Mænd Jens Jacobsen Leervigen og Ole Jacobsen Envær.

Pante Bogen til jnddragelse publiceret

Skifte	31 Aug: 1780 efter Erich Heljesen Yttre Haavig.	Udlæggene i
….	2 Sept: 1780 efter Colbeen Erichsen Yttre Haavig.	Jordegods
….	4 Sept: 1780 efter Erich Heljesen Yttre Haavigs Enke.	og faste
….	31 Maj 1780 efter Knud Torbiørnsen Jndre Røgsunds Hustru.	Ejendomme
….	5 Juni 1780 [efter] Tron Siursen Jndre Hovland.	i
….	6 Juni 1780 efter Hans Torbiørnsen Hiertnes.	Pante
….	26 Aug: 1780 efter Gunder Halvorsen Søre Sæles Hustru.	bogen
….	28 Aug: 1780 efter Jens Ezechielsen Wiiches Hustru.	extraheret

Som Aftenen paatrængte beroer Tinget til i Morgen.

Anden Dagen den 25 Nov: 1780 continuerede dette Ting.

pub:t
Bygsel Seddel
Christopher Christian Kramer[s] Bygs: S: til Niels Wiche, Lars Tvedte og Tarrald Tveite paa halve Hanøens Laxe Vog d: 1 Maj 1780. Mf: H: 4 s:
Hr: Wiggers til Niels Erichsen paa Klubben 6 mrk: Smør d: 27 oct: 1780. Mf: Huset 8 skl:

Fattig Huusets Forstander Wahls til Peder Hansen paa Føjen ½ L:, ½ Hd: dat: 2 oct: 1780. Mf: Huset 8 Skl:
Rasmus Engelsen Gloppens til Gunder Frantzen paa Waage 18 mrk: Smør dat: 28 oct: 1780. Manuf: H: bet: 8 skl:

Pante Bogen til Udslettelse
Mons Jacobsen Rosbøes Obl: til Peder Nordhuglen \28 rd:/ d: 28 Nov: 1761 No: 2 pag: 156 qvitteret 25 Nov: 1780.

Pante Bogen til inddragelse
Kiøbe Contract om Folgerøen imellem Henrich Rasmussen og Jan Mejer dtr: 20 Marti 1778.
Henrich Rasmussens Skjøde til Jan Mejer paa Folgerøen, dateret 2 Aug: 1780.
Jan Nielsen Mejers Skjøde til Jonas Olsen Toscke i Bergen paa Folgerøen d: 2 Aug: 1780.

1780: 243

Biergnings Vrag
Velædle og Velv: Hr: Foget Koren som fra dette Skibredes Lensmand var bleven anmelt, at 2de af Skibredets Almues Mænd havde udi aaben Hav fundet et fad med Blade Tobak, hvilket var bleven brakt til Lensmanden for paa beste maade at conserveres, og her paa Tingstædet at blive gjort i Penge til mueligste fordeel for den Kongl: Cassa. Fogden blev tillige nu paa Tingstædet anmeldet, at Finderne og Bjergerne ikke nu paa Tinget var nærværende, følgelig viiste hand ikke hvad deres Paastand kunde blive som Findere; Men som Lensmanden havde givet ham en Regning paa Bjergnings Omkostningerne; Saa var det at hand begiærede Tobakken ved auction maatte blive bortsolgt, da det ved det herefter næstkommende Ting kunde blive at afgjøre hvad Andeel Bjergerne med Rætte kunde tilkomme; thi at lade Tobakken blive liggende hos Lensmanden, ansaae hand uforsvarlig; Vilde i øvrigt forinden auctionen toeg sin fremgang fornemme, om Lensmanden havde nogen Fuldmagt fra Bjergerne og hvad sam/m/e var.
Lensmand Jens Jensen Bielland forklarede: At Ole Larsen Hallerager og Lars Monsen Hallerager havde tilbragt bem:te fad Tobak til Lensmanden, foregivende at have funden sam/m/e i aaben Hav uden for alle Land og beboede Øer, hvorfor de paastoed for deres Part halvparten; Og saasnart de havde for 4 uger siden leveret samme til Comparenten, havde hand, saasom det var optaget af fadet, som Finderne havde sagt var sønder, saa at noget Tobak var kom/m/en bort i Søen; bragt det i Huus og ophængt og tørret det saaviit muelig, men des uagtet er det dog aldeeles bedærvet Blade Tobak, derefter nu ladet det veje, og funden det vægtig saaviit det da var tørret, 24 Voger, hvoraf hand her paa Tingstædet har leveret Prøve.
Hr: Fogden begiærede at med Decisionen maatte beroe indtil Biergerne selv fremstillede sig for Rætten til at give fuldkommen Oplysning om Findingen, men derimod at auctionen maatte have sin fremgang paa følgende Conditioner: 1. At af hver Vog bliver udi alle paagaaende Omkostninger betalt 3 mrk: 8 s: 2de At den udlovede Kiøbe Summa som bliver frie og uden hæftelse af Omkostninger, bliver at levere til Fogden i det seeniste inden Feb: Maaneds udgang næste Aar, da kand Kjøberen strax hos Lensmanden annamme Tobakken mod saadan Caution som Hr: Fogden seer sig betrygget med. Paa disse Vilkor begiærede Fogden at Tobakken maatte opraabes 6 Voger paa gangen.
Conditionerne blev oplæst, og derefter til auctionens frem/m/e Tobakken opraabt og bortsolgt som følger:

6 Voger Blade Tobak	15 rd: 0	0	Lensmand Jens Jensen Bielland
6 Voger ditto	12	2	Giæstgiver Gorm og Hans Henrich Jrgens

6 Voger do:	12		4	Ditto
6 Voger do:	12	4	14	Torbiørn Tollevsen Lønning
	---	---	---	
S:ma	51	5	4	

Saaleedes Auctionen sluttet.

Biergnings Vrag
Velædle og Velviise Hr: Foget Koren Anmelte at for faae dage siden har Niels Erichsen Øchlands-

1780: 243b

Vaagen og Peder Nielsen SelvEjer paa Øchland, for ham angivet at Peder Nielsen Øchland har fundet et fad med Olie i Øchlands Osen som er et Sund fra Havet, hvilket fad Olie Peder Nielsen Øchland biergede til Lands og belagde det i Strandkanten eller Fiæren, indtil hand fik Niels Erichsen til hjelp da de begge siden bragte det paa Land, med viidere. Herom fremstillede hand begge forbemelte og af Rætten begjærede at de maatte gjøre deres forklaring dette angaaende.

Peder Nielsen Øchland fremstoed og forklarede: At den 25de oct: sidst fandt Comparenten et fad flydende i Øchlands Osen som er et Sund der gaaer ind fra Havet, hvilket hand roede til, og ved hjelp at slaae sin Kniv i fadet og deri at gjøre sit Baade fæste fast, flaadede det til Land, og belagde det i Landet, derefter hand kaldte Niels Erichsen Øchlandsvaagen til hjelp, som hjalp ham det paa Landet, da de fandt der var Bom Olie, og da fadet var saa meget Baand Løs, at der var kun 2 Baand paa den eene ende saa Oljen randt ud; Saa har Comparenten kjøbt 12 Eege Ankere dertil for 2 mrk: 8 s: stk: er 5 rd:, og derpaa aftappet ald Olien som fyldte bemælte 12 Ankere, og ladet den oplægge hos Natanael Olrich i Hidschen som derfor paastaaer Boe- eller Pak Huus Leje 1 Rd: jmidlertiid hand anmelte det ufortøvet for Hr: Fogden, og nu har bragt Olien her til Tingstædet til at auctioneres den dertil berammede dag den 30 hujus førstk:de, og paastaaer hand sig tildømt foruden alle Omkostninger, de forbem:te 6 Rdr:, samt umage med Olien at aftappe, Reisen til Hr: Fogden, og Olien nu at bringe til Tinget 4 Rd: i alt 10 Rd:, at nyde af det øvrige en tredie deel som Finder og Bierger.

Derefter fremstoed Niels Erichsen ØchlandsVogen som forklarede: At den 25de octobr: om Aftenen kom Peder Nielsen Øchland til Comparenten og kaldte ham til hjelp, da de kom til Strand breedden og der fandt et fad, som Peder Øchland der havde belagt i Landet, og hand sagde at have fundet paa Sundet kaldet Øchlands Osen, hvilket hand da hjalp Peder Nielsen Øchland paa Land \og fandt det at være Bom Olie/ og derefter hjalp ham at aftappe Olien, med viidere, {saa da Comparenten fandt det at være Bom Olie}, hvorefter det blev oplagt udi 12 Ankere hos Sr: Natanael Olrich i Hidschen.

Hr: Fogden derefter paastoed Rættens Kjendelse angaaende Bjergningen, og hvad Andeel Bjergeren og Finderen skal tilkom/m/e, og hvorved Hr: Fogden paastaar at Hands Maj:ts Casse vorder tilkjendt de 2/3 deele af Oliens Værdie, hvad sam/m/e ved auction som hand paastaaer holden over heele qvantiteten, bliver udbragt til efter at alle Omkostninger er fradragen. Saaleedes paastoed Rættens Kjendelse;

Thi blev herom afsagt følgende

1780: 244

Dom

Jndbemelte fundne 12 Eege Ankere Bom Olie bør ved offentlig auction gjøres i Penge, og {deraf beløbet} deraf først udreedes alle paagangne Omkostninger, hvorefter det gjørende højeste bud som frie Penge kom/m/er til deeling imellem Hands Maj:ts Casse og Finderen eller Bjergeren; Thi Kjendes og dømmes for Rætt og herved afsiges: At forbem:te Bom Olie som er 12 Ankere, bliver tilligemed Ankerne, ved auction at bortsælge, saaleedes at Kjøberen eller Kjøberne udreeder alle Omkostninger, og derforuden betaler hvad højeste bud bliver, som uden afgang, bør som frie Penge tilfalde efter Lovens pag: 674 a. 5, Hands Maj:ts Casse de to tredie Parter, og Peder Nielsen Øchland som Finder og Bjerger en tredie Part.

Pante Bogen til inddragelse
Krigs Raad Korens Skjøde til Lensmand Jens Jensen Bielland paa 1 Løb 1 Hud med Bøxel i Eldøen for 370 rd: d: 14 Jul: 1780.

Brand Skade Tings Vidne.
Helje Endresen Leilænding paa Gaarden Worland i Bømmel Sogn og Finaas Præstegiæld \Føjens Skbr:/ fremstoed og væmodelig beklagede, at den 11 Juli sidst afvigte morgen tiilig i dagningen, dette Aar, var opkom/m/en i hands JldHuus, en ulykkelig Jldebrand, hvortil hand ingen Aarsag, hvoraf sam/m/e er {op}kommen, er viidende eller kand udfinde, hvorved er aldeeles lagt i Aske alle Gaardens Huuse, undtagen Fæe Huus og Lade, og blev da af Jlden fortæret og total afbrendt, en Glas Stue med tree Værelser, 1 Stabur, et Jldhuus og Svaler med gandske Jndboe, Sænge og gang Klæder og Mad Vahre saa hand med Hustrue og 4 Børn slet intet ejede, uden nogle Palter og Arbeids Klæder som de i en hast kunde tage, siden det var en Storm, hvorformedelst Jlden greb saa hastig om sig, at det var umuelig noget at redde. Og da Comparenten for sin paaboende Gaards brug Worland i Føjens Skibreede, Bømmel Sogn Finaas Præstegiæld, og Finaas Præsteboel benificeret No: 88 Sundhorlehns SelvEjer gods i Sundhorlehns Sorenskriverie af Skatteskyld 1 pd: Smør og Landskyld 18 mrk: Sm:, ¼ Hd:, agter formedelst denne ulykkelige Hændelse som har sat ham i den yderste fattigdom, at ansøge allerunderdanigst nogle Aars Skatte friehed og befrielse for alle Udgifter; Saa var h/an/d derom et formelig TingsVidne begiærende, til sin allerund: Ansøgning dermed at belægge.
Rætten oplæste for heele Laug Rættet og Almuen alt det tilførte, og derom æskede deres sandfærdige Vidnesbyrd, om ovenmælte sig saaleedes i Sandhed eller hvorleedes anderleedes forholder? Samtl: Laug Rættet og Almuen svarede: At det var dem alle fuldkom/m/en bekjendt, det andragne sig saaleedes at forholde som tilført er, i alle maader, saa at af Gaardens Huuse alle bem:te Bygninger med hvad deri var, aldeeles blev opbrændte, hvorved Helje Endresen er sat i de fattigste Omstændigheder, og er de afbrændte Huuse at ansee for 7/8 deele af heele Gaarde brugets Huuse.

1780: 244b

Helje Endresen begjærede det passerede som TingsVidne sluttet, og sig beskreven meddeelt som blev bevilget. Udstæd

Brand Tings Vidne
Niels Larsen Lejlænding paa Gaarden Worland i Bømmel Sogn, Finaas Præstegiæld, i Føjens Skbr: beklagede væmodelig, at den 11 Juli sidst afvigt, opkom ved en ulykkelig Hændelse, om Morgenen i Dagbrækningen, Jldebrand i hands Naboe Helje Endresens Jldhuus, som i en hast formedelst da værende stærke Vind, fortærede endeel af samme hands Naboes Huuse, og tillige angreeb Comparentens Gaarde brugs Huuse, og deraf aldeeles i grund opbrændte, en Glas Stue, 1 Sænge boe, 1 Stabur, 1 Jldhuus med Forstue og Svaler, tilligemed hvad deri var,

hands gandske Jndboe, Sænge, og Gang Klæder, og alle h/an/ds Mad Varer, ja det meeste af hands Fiske Reedskaber af Makrel Nod og Silde garn, og blev af Jlden alleene levnet af Huusene, Fiøs eller Fæe Huus og Lade. Ved denne ulykkelige JldsVaade var Comparenten sat i de ynkværdigste og fattigste Omstændigheder, med Hustrue og 5 smaae børn. Og da Comparenten for sin paaboende Gaards brug Worland i Føjens Skb:, Bømmel Sogn, Finaas Præstegiæld og Finaas Præsteboel benificeret No: 88 Sundhorlehns SelvEjer Gods, i Sundhorlehns Sorenskriverie af Skatteskyld 1 pd: Smør, og Landskyld 18 mrk: Smør ¼ Hd:, agter formedelst denne ulykkelige hændelse som har sat ham i den yderste fattigdom, at ansøge allerunderdanigst nogle Aars Skatte friehed og befrielse for alle Udgifter; Saa var hand derom et formelig TingsVidne begjærende, til sin allerunderdanigste Ansøgning dermed at belægge.

Rætten oplæste for heele Laug Rættet og Almuen alt det tilførte, og derom æskede deres sandfærdige Vidnesbyrd, om ovenmelte sig saaleedes udi Sandhed, eller hvorleedes anderleedes forholdet? Samtlige Laug Rættet og Almuen svarede: At det var dem alle fuldkom/m/en bekjendt, det andragne sig saaleedes at forholde som tilført er, i alle maader, saa at af Gaardens Huuse alle bem:te Bygninger med hvad deri var, aldeeles blev opbrændt, hvormed Niels Larsen er sat i ynkværdige Omstændigheder; og er de afbrændte Huuse at ansee for 7/8 deele af heele Niels Larsens Gaarde brugs Huuse.

Niels Larsen begjærede det passerede som Tings Vidne sluttet og sig beskreven meddeelt som blev bevilget. Udstæd

Pante Bogen til Udslettelse

Daniels Larsen Wichenæs Obl: til Mathias Eecheland 60 rd: d: 23de Nov: 1775 No: 2 p: 646 qvitteret 25 Nov: 1780.

Pante Bogen til jnddragelse

Krigs Raad Korens Skiøde til Johannes Larsen p: No: 10 H: C: gds: Wespestad 18 mrk: Sm: ¼ Hd: d: 29de oct: 1779.

Johannes Olsen Nordhuglens Skjøde til Lars Tollachsen Langeland paa No: 2 Nordhuglen S: E: gds: 1 Løb 1 Hd: dat: 29 Janv: 1780.

1780: 245

Nye Sag

Lars Pedersen Stue fremstoed og anmelte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet indkalde Helje Olsen Bielland, at høre Vidner, stevnte og ustevnte, lide Dom og betale Omkostninger, for at, da Lars Stues Dreng denne Sommer var med Helje Tvedt paa en Jagt, og skulde føre en Koe for sin Hosbond Lars Stue til Bergen, har Helje Bielland, sat Koen af Jægten paa Land, og viist Lars Stues Dreng fra Jægten, men beholdt bem:te Lars Stues Drengs Mad Bomme paa Jægten, som Citanten ei har faaet igjen.

Som Vidner under Faldsmaals Straf indstevnet Hans Andersen Bielland, Niels Aanensen Tvedt, deres Eedelige Vidnesbyrd i Sagen at aflægge.

Dette Stevnemaal er ankyndiget Helje Nielsen Tvedt for Processens skyld.

Stevne Vidnerne Jens Nielsen Skaffer og Aadne Andersen Bielland afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.

Helje Olsen Bielland mødte og vedtog lovlig Varsel, samt anmelte, at have med lovlig mundtl: contra Kald og Varsel ladet indkalde Lars Pedersen Stue for at have sam/m/e tiid taget Contra {Citantens} Citantens Jægt uden tilladelse til sam/m/e Bergens Reise, og da Contra Citanten havde ført paa Jægten sin Niste eller Mad Bomme og Tøj; har Lars Stue

kastet sam/m/e paa Land, derom at høre Vidner, stevnte og ustevnte, samt lide Dom og betale Omkostninger.

Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Faldsmaal Niels Aanensen Tvedt, og Otte Aanensen Tvedt {samt Helje Olsen Tvedt}, Lars Nielsen Højlands Træet, Johannes Rasmussen Tvedt, Hans Rasmussen Tvedt, Østen Østensen Døsset, Mathias Jørgensen Nyesæter.

Bemelte Stevne Vidner afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.

Contra Citanten fremstillede som ustevnte Vidner Mads Vatne, Lars Bielland, Guro Ols Datter, Jacob Ebbesen[s] Hustrue, {Otte Tvedt,} Helje Nielsen Tvedt, Halvor Grov, Halsteen Wiigen, Torbiørn Bielland, Ole Højland, Anders Halsteensen Wiigen, Giermund Eldøen, Lars Langeland, Grethe Langeland,

Samtl: Vidner blev paaraabt som alle mødte og blev forelæst Eedens forklaring af Lov bogen med formaning til Sandheds udsigende.

Helje Nielsen Tvedt mødte til Vedermæle.

Fremstoed som 1ste Vidne Mads Andersen Vatne som aflagde Eed og forklarede: At denne Som/m/er efter St: Hans tiid lejede Vidnet Helje Olsen Biellands omstevnte Jægt til Bergen for sig og for Helje Nielsen Tvedt, og lovede da Helje Olsen Bielland at hands Dreng skulde følge med Jægten for Vidnet, da Helje Nielsen Tvedt selv vilde følge med Jægten: Toe Dage derefter ladde (ladede) Vidnet med Spærrer og Bord, og Helje Tvedt ladede nogle Bord, da Helje Nielsen Tvedt ei vilde have Helje Biellands Dreng med Jægten, som ubevant med slig Reise, da h/an/d dog er 21 Aar, derpaa Vidnet sagde det til Helje Bielland, da Helje Bielland lovede at vilde svare til den skade der skeede for h/an/ds Drengs skyld, det Vidnet sagde til Helje Tvedt og Lars Stue, derpaa Lars Stue ladede ind uformodentlig, og uden at Vidnet veed nogen tilladelse dertil, endeel Ræer og sligt, skjønt Jagten allereede var lad nok, og derpaa overleverde Vidnet, Jagten og alt til Helje Biellands Dreng

1780: 245b

Til at reise. Morgenen derefter reiste Jægten, da Helje Tvedt og Lars Stues Dreng reiste med den. Aftenen førend de ladede, fik Vidnet bud fra Helje Bielland, at dersom Helje Biellands Dreng ei kom med Jægten, fik Vidnet ej Jægten. Den Morgen de ladede, kom Lars Stue og siden efter Ladede sine Ræer ind paa Jægten, med Helje Tvedts tilladelse. Dimitteret.

Fremstoed 2det Vidne Lars Tostensen tjenende paa Bielland som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: At denne Sommer efter St: Hans tiid da bemelte Jægt om Morgenen var lad for at reise til Bergen da om Aftenen ved lys dag, saae Vidnet at Helje Biellands Dreng med Baad førte sin Niste eller Mad-Bomme om Bord paa Jægten og satte den paa Pligten, da Helje Bielland var med til Baaden, men foer ei fra Land, som Vidnet dog ei vist mindes. Dimitteret.

NB: Lars Pedersen Stue som efter adskillige og mange igjentagne Advarseler og Formaninger fra Dommeren, ei vilde entholde sig fra at forvilde Vidnet, faldt det i Talen og lægge det Ord i Munden, bliver herved mulcteret at bøde efter Forordningen 3 Marti 1741 a. 14, til Justitz Cassen 2 Lod Sølv er En Rigsdaler.

Fremstoed 3de Vidne Jacob Ebbesen Huusmand under Orning gaard h/an/ds Hustru Guro Ols Datter som aflagde Eed og forklarede: At omvundne tiid da om Morgenen Jægten var lad, saa Aften derpaa var Vidnet ved Orninggaards Nøstet, da kom Helje Biellands Dreng Hans Andersen Bielland som skulde fare med Jægten, fra Jægten til Landet, og spurgte Vidnet om Mads Vatne og Helje Tvedte var hjemreist eller de vilde reise i Aften, da Vidnet svarede: At de vare hjemreist, da h/an/d bad Vidnet at sige dem, at hand havde været ved Søen og biet paa dem, men Vidnet erindrer ej om hun talte med dem siden. Dimitteret.

Som Aftenen paatrængte og Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation og denne Sag til førstk:de Mandag den 27 Nov: 1780.

Tredie Dagen den 27 Nov: 1780 continuerede dette Ting,

da først pub:t
Pante Bogen til jnddragelse
Skifte 3 Nov: 1780 efter Hans Jørgensen Kallevogs Hustrue.
Krigs Raad Koren Skiøde til Steiner Larsen paa Wespestad No: 10 H: C: gds: 18 mrk: Sm:, ¼ Hd: dtr: 29de oct: 1779.
Christen Colbeensen Nordre Mælands Arv: Sk: til Hans Olsen p: Nordre Mæland No: 124 Paa 19 mrk: Sm: ¼ Hd: d: 20 Janv: 1780.
Jngebreth Poulsen Berøens Arv: Sk: til Jngebreth Svendsen paa No: 60 Berøen 2 pd: 13 mrk: Sm: dt: 25 Nov: 1780.
Aamund Aslachsens Skjøde til Niels Siovatsen paa Eide No: 11 H: C: g: ½ Løb ½ Hd: d: 25 Nov: 1780.
Peder Andersen Nordhuglens Skjøde til Sæbiørn Nielsen paa Totland No: 59 22 ½ mrk: Sm:, 5/16 Hd: dt: 25 Nov: 1780.
Sæbiørn Nielsen Totlands Obl: til Reinert Reinertsen Schimmeland paa 59 Rd: 1 pr: i No: 59 Totland 22 ½ mrk: Sm:, 5/16 Hd: d: 25 Nov: 1780.
Anders Ellingsen Tvedts Skiøde til Elling Andersen paa Tvedt No: 29 H: C: gds: ½ L: ½ Hd: d: 27 Nov: 1780.

1780: 246

Elling Andersen Tvedts Obl: til Mikkel Pedersen Lønning p: 37 rd: 8 s: 1 pr: i Tvedt No: 29 H: C: gds: ½ Løb ½ Hd: dt: 27 Nov: 1780.
Elling Andersen Tvedts Vilkors brev til Anders Ellingsen d: 27 Nov: 1780.

Bygsel Seddel publiceret
Niels Larsen Tidslevolds til Anders Pedersen paa Huuse No: 96 2 pd: {8 s:} Smør 8 skl: Penge d: 27 Nov: 1780. Manuf: Huset bet: 8 skl:

Næst forestaaende Sag
Fremstoed 4de Vidne Helje Nielsen SelvEjer paa Tvedt, aflagde Eed og forklarede: At Vidnet denne Sommer 14 dage efter St: Hans tiid fik af Helje Olsen Bielland, hands Jagt til Leje til Bergen, som Helje Olsen lejede Vidnet med de Ord; om Vidnet vilde selv fare med Jægten, da Helje Bielland ei vilde betroe Mads Vatne Jægten, og svarede da Vidnet, ja, at vilde fare selv, hvorefter Mads Vatne bad Vitnet endelig følge med Jagten; thi ellers fik de den ikke. Vidnet og Mads Vatne blev eenig, at naar de ei kunde fuldlade Jægten, maatte en anden faae noget ind med(?), hvorpaa Vidnet gav Lars Stue tilladelse for sin Anpart, at faae noget ind paa Jægten: jmidlertiid sagde Mads Vatne at Helje Biellands Dreng Hans Andersen skulde fare i sin Stæd, det Vidnet ei vilde tillade som den der havde taget Jægten i Ansvar og bemelte Dreng syntes ham ei døgtig nok til saadan Reise, det Vidnet loed Helje Bielland viide, som svarede at Drengen var døgtig nok, det Vidnet ei reflecterede men bad Lars Stue om h/an/ds Dreng Niels Aanensen, dertil Lars sagde ja, dersom h/an/d kunde faae en Koe med: det Vidnet lovede ja til paa sin Anpart, derpaa Jagten af Vidnet og Mads Vatne blev tilladet, og om Aftenen lagt ud paa Vigen; og Vidnet sagde sam/m/e Aften til Lars Stue, at h/an/ds Dreng skulde komme Morgenen efter til Jægten for at reise, saasom Mads Vatne

havde sagt til Vidnet, at Vidnet fik tage med sig hvem hand vilde, saasom Vidnet fik tage alting paa sig. Morgenen efter kom Lars Stues Dreng paa Jægten med Koen og Niste Bommen med Laas, og da de kom paa Jægten stoede noget Tøi som de ej kiendte, eller vidste hvem tilhørte, paa Jægten, nemlig en Bomme, og veed ei hvad lidet meere, som Lars Stues Dreng og Vidnets Dreng førte af Jægten, og leverede det i Huuset til een der boende Mand: Derpaa Vidnet og Lars Stues Dreng Niels Aanensen reise med Jægten. Om Aftenen maatte de tage Havn efter ½ Miils Reise, hvor Helje Olsen Bielland og hands Dreng Hans Andersen kom til, og førstmelte i Vreede efter megen Modstand af Vidnet løste Koen og satte den paa Land her paa Storøen hvor alle Parterne hører hjemme, og Helje Bielland viiste Lars Stues Dreng fra Jægten, men vilde ei tillade ham, at tage sin Niste med, da Drengen maatte gaae paa Land alligevel, hvorimod Helje Bielland satte sin Dreng Hans Andersen paa Jagten, som ei havde Niste med sig, men Helje Bielland sagde at hand skulde tage Niste af Lars Stues Drengs Niste bomme, den hand skulde slaae op, naar h/an/d ei ellers kunde faae den op. Vidnet reiste da med Helje Biellands Dreng og gav ham af sin Mad halvanden dag for h/an/d ei skulde brække Lars Stues Drengs Niste bomme, men derefter brækkede Helje Biellands Dreng Logget paa Lars Stues Drengs Niste bom/m/e, med(?) Laasen, den ei til skade oven (over?) for en Mark omtrent, og var i Bommen ei andet end Mad, det Helje Biellands Dreng aad.

1780: 246b

Dimitteret.

Fremstoed 5te Vidne Otte Aanensen tjenende paa Tvedt hos forrige Vidne, aflagde Eed og forklarede: At den morgen da Jægten Aftenen før var tilladdet, fulgte Vidnet med sin Hosbonde, og hialp ham hands Niste bomme ombord paa Jægten, hvor da var Lars Stue og h/an/ds Dreng Niels Aanensen, og da der stoed paa Jægten noget Tøj som Niste Tøjen Bommen, en Melkebøtte \en bylt Klæder/ og en Drikke Kagge; Saa sagde Lars Stue, da de ej kjendte det, eller vidste hvem det hørte til, at det Tøj siden det ingen forsvar havde, fik de sætte paa Land, det Vidnet og giorde, og leverede det i Huus som forrige Vidne har forklaret, da Jægten reiste saaleedes lad som forrige Vidne har forklaret, og blev ført af Vidnets Hosbond og Lars Stues Dreng, og Vidnet reiste fra Jagten hjem i sin(?) Hosbonds Arbejde. Lars Stues Drengs Niste bomme var der Laas for og beslag paa. Dimitteret.

6te Vidne Niels Aanensen Tvedt fremstoed aflagde Eed og forklarede: At den dag da Jagten blev ladet, var Vidnet som tjener Lars Pedersen Stue sendt fra ham til Jagten, at beede om at faae noget med Jagten, da Helje Tvedt og Mads Vatne var der, og havde ladet Jagten, og Mads Vatne sagde at Helje Tvedt skulde staae for alt, hand kunde gjøre som h/an/d vilde, og sagde da Helje Tvedt ja: at Lars Stue skulde faae noget med, det sam/m/e Svar Lars Stue selv fik, som imidlertiid kom til, Derefter sendte Helje Tvedt bud med Mads Vatne til Helje Bielland, at Helje Tvedt kunde ei være hiulpet med at have Helje Biellands Dreng Hans Andersen med, uden Helje Bielland vilde være med selv, det Helje Tvedt og sagde til Mads Vatne som svarede, at kunde ei skaffe anden Karl, men Helje Tvedt fik selv at skaffe en anden og selv tage Ladningen paa sig neml: Helje Tvedt derefter passerede i alt som 4de og 5te Vidne har forklaret: og Vidnets Niste sagde Helje Bielland at vilde have, med mindre Vidnet vilde bringe ham hands Niste, i øvrigt som 4de Vidne indtil dette Vidne forloed Jægten, som hand var nød til, da Helje Bielland sagde at hand ei skulde faae sin Niste, og ei maatte beholde Koen paa Jagten; Og sagde da Helje Bielland at Vidnet kunde blive paa Jægten om hand vilde, men skulde fare for intet, og ei maatte føre sin Niste af Jagten. Dimitteret.

Fremstoed 7de Vidne Hans Andersen tjenende Helje Olsen Bielland som er h/an/ds Stif Fader, aflagde Eed og forklarede: At den dag da Jægten blev ladet, kom Mads Vatne og

sagde fra Helje Tvedt til Helje Bielland, at Helje Tvedt tog(?) ei Vidnet got nok til at fare med Jægten, men Helje Bielland maatte fare selv, da Helje Bielland sagde: dersom den Niste(?) som jeg skikket, ei er god nok; Saa skal jeg svare baade til Jægt og Ladning, da Mads Vatne sagde til Helje Bielland: At skulde denne Aften føre sin Niste ud paa Jægten, og Mads Vatne gav Vidnet ordre, hvad det skulde kjøbe i Bergen for h/an/ds Penge, da Vidnet og h/an/ds Hosbonde, førte sin Niste, en Bomme, 1 Melke Holk,

1780: 247

en Drikke Kagge og 1 Klæde Bylt, ud paa Jægten, hvor ingen folk da var, og satte bem:te Tøj paa Jagten, og sagde til 3de Vidne, at sige det de andre naar hun saae dem komme til Jægten, da Vidnet den Aften reiste hjem, og Morgenen derpaa da Vidnet vilde fare til Jægten at reise med den til Bergen, var Jægten reist, og da Vidnet spurgte folk paa Landet om sit tøj, fik hand at viide hvor det var, og fandt det i en Lade hos en Huusmand, da hand reiste hjem til sin Hosbond som fulgte med ham efter Jægten, og da de naade Jægten, passerede saaleedes som 4de og 6te Vidne har forklaret, med tillæg, at Helje Bielland bad Helje Tvedt at skaffe Vidnet Mad for Penge, det Helje Tvedt lovede, {som} med de ord: saa meget som ieg kand: da Helje Tvedt gav Vidnet Mad til anden dagen de endnu laae der, da Lars Stue kom \i Vreede/ til Jægten og forbød Helje Tvedt at maatte ei give Vidnet Mad, med de ord: Du skal faae en Ulykke om Du giver ham meere Mad. Og da Vidnet var nød til for Mad skyld, at slaae Lars Stues Drengs Niste Bomme op, gik den op uskad. Dimitteret.

Fremstoed 8de Vidne Ole Endresen Raadsmand paa Højland som aflagde Eed og forklarede: At da Jægten kom anden Reise efter det før omvundne var passeret, hjem fra Bergen, blev Vidnet og Torbiørn Bielland sendt af Helje Olsen Bielland til Lars Ped: Stue, med det bud: At Lars Stue skulde tage sit Niste og Tøj af Jægten, da Helje Bielland vilde sætte Jægten op? Dertil Lars Stue sagde; Nej, jeg troer ikke det. Dimitteret.

Fremstoed 9de Vidne Halvor Østensen SelvEjer paa Grow som aflagde Eed og forklarede: At den tiid da Koen blev sat paa Land af Jægten, saae Vidnet det saaleedes at tilgaae: At Helje Olsen Bielland løste Koen hvor den stoed bunden paa Jægten, og Helje Bielland trækkede Koen efter Touget, og Helje Tvedt efter Helje Biellands forlangende skød (skiød) efter, og førte den paa Land hvor den kom uskad, da Helje Bielland bandt Touget sam/m/en, og hængte Koen om Halsen, og laae!! (lode) hende gaae hvor hun vilde. Vidnet syntes ei at Koen kunde staae der hvor den stoed frem paa Jagten, uden at være i Vejen og til hinder for Seilet, og Roeningen. Dimitteret.

Fremstoed 10de Vidne som ustevnt Johannes Ommundsen Langeland som aflagde Eed og forklarede: At hørte da Mads Vatne fragtede Jægten af Helje Bielland, da Helje Bielland sagde at h/an/ds Dreng skulde følge med, dertil Helje Tvedt paa tilsendt bud svarede: h/an/d var god nok, efter Mads Vatnes fra Helje Tvedt bragte Svar. Paa den Jægt saadan som Vidnet har hørt den var lad, kunde ingen Koe staae frem paa Pligten, uden at være til hinder som forrige Vidne har forklaret. Dimitteret.

Fremstoed 11te Vidne ustevnt Jens Jensen Bielland som aflagde Eed og forklarede: At efter at Jægten var reist og kommet hjem igien, hørte Vidnet at Helje Tvedt sagde til Helje Bielland at Jagten havde h/an/d lejet baade til sig og til Mads Vatne, saa at Mads Vatne havde bedet først om den, som Helje Bielland tilstoed, og at naar de ei kunde fuld lade Jægten maatte de tage med for en anden, men Helje Bielland sagde da, at hand havde ved at fragte Jægten bort, betinget sig at vilde have sin Dreng med. Dim:t.

Contra Citanten frafaldt de øvrige Vidner, og begiærede Sagen opsat til Som/m/er Tinget 1781.

Citanten begjærede lige opsættelse.

Sagen beroer til Som/m/er Tinget 1781.

Nye Sag.
Helje Olsen Bielland anmelte at have med lovlig mundtl: Varsel ladet indkalde til dette Ting og

1780: 247b

Tiid Lars Pedersen Stue, for at have talt ærerørig og fornærmelige Ord om Citanten, derom at høre Vidner stevnte og ustevnte, og lide Dom samt Processens Omkostninger skadesløs at erstatte.
Som Vidne i Sagen indstevnet under Faldsmaal Lars Nielsen Højlands Træet, Johannes Rasmussen Tvedt, Hans Rasmussen Tvedt, Mathias Nyesæter, Østen Østensen Døsset.
Stevne Vidnerne Jens Nielsen Skaffer og Aadne Andersen Bielland, afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnt som tilført er.
Vidnerne tilligemed endeel ustevnte Vidner blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende.
Lars Stue mødte og vedtoeg Varsel men veed intet af det paastevnte.
Fremstoed som 1ste Vidne Lars Nielsen Højlands Træet Huusmand som aflagde Eed og forklarede: At i et Brøllup første Søndag efter \en/ Jægt{en} var reist til Bergen som hørte Helje Bielland til, og var lejet af Helje Tvedt, {da} hvilket Brøllup var paa Højland noget efter St: Hanstiid sidst, da Mandagen derpaa, sagde Lars Stue til Helje Bielland: Jagten Din skal blive klar, og Du skal partere for mig. Begge Parter vare drukne. Dimitteret.
Fremstoed 2de Vidne Lensmand Jens Jensen Bielland som ustevnt, der aflagde Eed og forklarede: At var med Torbiørn Bielland i Helje Biellands Huus tilligemed Lars Stue ved Michaeli sidst, da begge Parter kom i Tale og en Dispute om en Citantens Jagt og dens Reise til Bergen, da Lars Stue sagde til og om Helje Bielland /: hvis Kone havde sagt at hendes Mand saae ilde ud, og maatte æde meget :/ at det var ventelig h/an/d maatte æde meget, som foer frem efter Fiorde Kiæftene og naskede i Folkes Niste Kørreler. og sagde Lars Stue: ieg skal beviise det var en Fiorde Kiæft du ragede med \i/ min Niste {i}. Dim:t.
Fremstoed 3de Vidne Johannes Rasmussen tjenende Rasmus Tvedt som aflagde Eed og forklarede: At i bem:te Brøllup paa Højland Løverdags Aften, sagde Lars Stue til Helje Bielland: Dette skal være Din Jægts sidste Reise, hun skal blive klar, og vare de begge drukne. Dimitteret.
Fremstoed 4de Vidne Hans Rasmussen tjenende Rasmus Tvedt som aflagde Eed og forklarede: At paa Højland i bem:te Brøllup, sagde Lars Stue til Helje Bielland: Du skal partere om Du er klæd i i Fløjel og Silke. Dimitteret.
Fremstoed 5te Vidne Mathias Jørgensen SelvEjer paa Nysæter som aflagde Eed og forklarede ligesom 1ste Vidne.
Fremstoed 6te Vidne Østen Østensen Døsset, Huusmand under Orninggaard som aflagde Eed og forklarede: At i bem:te Brøllup sagde Lars Stue til Citanten, Jægten Din gjør ei fleere Reiser. Dette er den sidste. Om Du var klæd i Fløjel og Silke og var guldslagen; saa skal Du partere for mig. Dimitt:t.
Fremstoed 7de Vidne ustevnt Anders Halsteensen Leervigen som aflagde Eed og forklarede: At i bem:te Brøllup sagde Lars Stue til Helje Bielland: Din Jægt giør nu den sidste Reise, og ieg skal

1780: 248

faae Dig til at gaae til Bønne bogen. Lars Stue sagde til Citanten at h/an/d havde sneget sig ud paa Landet.

Fremstoed som 8de og ustevnt Vidne Lars Tollachsen Langeland som aflagde Eed og forklarede: At i bemelte Brøllup sagde Lars Stue til Citanten \...?/: Du skal partere for mig, gaae under Korset og krybe til Bønne bogen. Dimitteret.
9de Vidne Giermund Ommundsen Eldøen aflagde Eed og forklarede: Ord til andet ligesom 8de Vidne. Dim:t.
10de Vidne Johannes Ommundsen Langeland aflagde Eed og forklarede: At Lars Stue sagde til Citanten i Brølluppet: Du skal partere. Dim:t.
11te Vidne Hans Andersen tjenende Citanten Vidnets Stif Fader aflagde Eed og forklarede Ord til andet som 2de Vidne.
12te Vidne Grethe Lars Datter Langeland som aflagde Eed og forklarede: At veed intet om det paastevnte. Dm:t.
Citanten derefter paastoed Dom.
Lars Stue begjærede Sagen opsat til Som/m/er Tinget 1781.
Sagen beroer til Som/m/er Tinget 1781.

Pante Bogen til inddragelse
Lars Siursen Tiongs Skiøde til Anders Andersen p: No: 91 Berge 1 pd: Sm: 1/3 Hd: d: 27 Nov: 1780.
Mons Jacobsen Rosbøes Obl: til Provstinde Christi 80 rd: 1 pr: i Rosbøe No: 28 H: C: gds: ½ Løb 1 G:sk: d: 27 Nov: 1780.

Bygsel Sedler publiceret
Halvor Lundes til Roar Larsen paa ½ Løb ½ Hd: i Lunde d: 27 Nov: 1780. Manuf: Huset 8 skl:
Hr: Hertzbergs til Gunder Larsen paa ½ Løb i Nordre Schimmeland d: 27 Nov: 1780. Manuf: H: 8 skl:

Biergnings Vrag ang:de fra fol: 243a.
For Rætten mødte Ole Larsen Hallerager og Lars Monsen \ibd:/ begge Leilændinger i Føjens Skbr: som forklarede: At de begge paa en baad for 4 uger siden var udroede til Havet, og da fandt et stoer Fad \i Havet uden for alle Land/ som de flaadede til Land, og da det var sønderslaget eller knust, saa maatte de tage op deraf hvad det var, og fandt det at være Blade Tobak som var bedærvet, og hvilket de pakkede op, og i baad førte det til Lensmanden, for hvilken umage med Tobakken og sam/m/e at føre, de fordrer og paastoed 5 Rd:, samt derefter halve deelen af Tobakkens beholdne beløb efter Loven.
Hr: Fogden paastoed af bemelte Tobak Hds: Maj:ts Casse de 2/3 deele tilkjendt efter at alle Omkostninger ere fradragne som h/an/d indloed til Rættens Kjendelse.
Comparenterne paastoed den halve deel sig tilkjendt siden de har fundet dette Vrag i aaben Hav og uden for alle Land, og med megen Møje biærget det, da fadet var saa knust, at noget af Tobakken var faldet ud. Saaledes de paastoed Dom;
Thi blev herom afsagt

Dom

Da efter Comparenternes forklaring dette Blade Tobak er funden uden for alle Land; Saa K: og d: f: Ræt og herved afsiges: At Finderne og Biergerne Ole Larsen Hallerager og Lars Monsen Hallerager bør nyde for deres Arbeide 5 Rd:, og af Tobakkens beholdne beløb ved auction efter at alle Omkostninger er fradragen som af Kjøberne uden afgang i Kiøbe Summen udreedes, det halve, da Hds: M: Casse tilfalder det halve efter Lovens pag: 674 a.
5te Udstæd

1780: 248b

Pante Bogen til inddragelse
Erich Heljesens Yttre Haavigs Arv: Sk: til Helje Erichsen paa Yttre Haavig No: 80 1 Løb S:, 12 mrk: Fisk d: 27 Nov: 1780.
Mathias Jngvoldsen Grovs Obl: til Tosten Olsen Nordhuglen p: 40 rd: 1 pr: i Grov No: 31 H: C: gds: ½ Løb ½ Hd: deraf pantsatte ¼ L: ¼ Hd: d: 27 Nov: 1780.

Laug Rættes Mænd til at betjene Rætten pro 1781 opnævnt af nye gifte: Christopher Jørgensen Sætervig, Lars Torbiørnsen Eecheland, Endre Tostensen Sætrevig, Rasmus Biørnsen Øchland, Knud Ommundsen Næsse, Niels Gundersen Rommetvedt, Lars Larsen Isdal, Berje Olsen Hetlesæter.

Som ingen viidere efter 3 ganges udraab, indfandt sig med noget at gaae i Rætte, blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

Fiære Skibreedes Høste Ting den 28de Nov: 1780 holden paa Leervigens Tingstæd af Districtets Sorenskriver, i overværelse af Fogden Hr: Koren, Skibreedets Lensmand Mathias Johansen Eecheland, samtlige Tingsøgende Almue, og efterskrevne 8te Eedsvorne Laug Rættes Mænd:
1. Hans Størksen Hope 4. Endre Endresen Flatnes 7. Johannes Gundersen Tvedt
2. Niclas Berentsen Lier 5. Torkil Anfinsen Færaas 8. Tørres Rejersen Hougeland
3. Niclas Nielsen Krogschaat 6. Jens Nielsen Houge

Allerunderdanigst og underdanigst publiceret Kongl: allernaadigste, samt Collegii og høj Øvrigheds Anordninger, Ordres og Foranstaltninger, ligesom for Føjens Skibreede fol: 242b.

Formynder Ting blev holden og Børne Midlerne befunden i behørig rigtighed efter Ober Formynder Protocollen.

Fogden Undsætnings Kornet angaaende, ligesom for Waags Skibreede, ihenseende til Sognerne her i Skibreedet.

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examineret og sammes befindende her bag i Protocollen extraheret, i overværelse af Almuen, Laug Rættet, Lensmanden og de 2de Mænd Ommund Jansen (Jonsen) Næsse og Jørgen Torbiørnsen Wiige

Biergnings Vrag
Sr: Henrich Christi i Qvalvogen mødte for Rætten og anmelte, at for omtrent 6 uger siden har Ole Jansen (Jonsen) Stangeland, Ole Larsen ibd:, Niels Larsen ibd:, Erich Larsen ibd:, Biørn Jacobsen ibdm:, Hans Andersen Gaasenæsset, Sæbiørn Olsen Sørvig, Jacob Endresen Qvalvog, Ole Andersen ibd:, Christopher Jansen ibd: og Bendt Jensen Mejer, fra en Høj paa Landet Stolmens vestre side, seet i aabenbare Søe i Havet uden for alle Land \en fustage flyde/ hvorpaa de i et overmaade stormende Vejr begav sig paa Havet og bjergede sam/m/e til Lands, da det befandtes, at være et Fad Bom olie, men da Fadet var saa meget knuset og sønderslaget, at Olien randt deraf, saa maatte \de/ med Comparentens Raad og hielp, tappe sam/m/e af, paa 2 tønder og en halv tønde, som Comparenten dertil overloed og hvorfor hand har at fordre 2 Rd: 3 mrk:, og hvilke 2 ½ tønde var ald den Olie som da var paa Fadet eller

Fustagen, hvorefter bemelte Olie blev indlagt i Comparentens Pak Huus, derfor hand paastaaer \Pak Huus Leje/ som og for Skyds og bekostning h/an/d til Tinget, for herom at giøre indberetning og Anmeldelse 2 Rd:, i alt 4 Rd: 3 mrk:
Christopher Jansen Qvalvog som een af Finderne og Biergerne, fremstoed paa egne og alle øvrige forbemelte Findere og Biergeres Vegne, og forklarede om dette Olie Fustages Finding og Biergning udi aabenbare Søe i Havet, samt viidere tilstand, aftapning og

1780: 249

Conservation, samt dertil kjøbte Tønder og leiede Pak Huus Rum, ligesom af Sr: Christi er tilført: Derefter Comparenten paa egne og Medbjergeres Vegne paastoed forbemelte og alle andre Omkostninger af Oljen for..ds(?) udreedet, samt Bjergerne derefter af Oliens beholdne auctions beløb det halve tilkjendt efter Loven.
Hr: Fogden Koren paastoed paa Hds: Maj:ts Casses vegne, ved Rættens Kjendelse, det den Kongl: Casse tilkom/m/ende, \ sam/m/e / lovlig tilkjendt, og da herom intet viidere er til Oplysning; Saa indloed hand til Rættens Dom.
Thi blev herom afsagt følgende

Dom

Da dette fundne og bjergede, og nu efter {…..} \aftapning/ befundne 2 ½ tønde Bom Olie, er funden i aabenbare Søre uden for alle Land; Og da bemelte paa sam/m/e Conservation anvendte Omkostninger 4 Rd: 3 mrk:, ei kand andet end billiges; Saa K: og d: f: R: og herved afsiiges: At sam/m/e 2 ½ tønde Olie ved offentlig auction bortsælges, saaleedes at Kjøberne udreeder bem:te og alle øvrige paagaaende Omkostninger, hvad sam/m/e reparteret pr: tønde, kand blive, og i øvrigt betaler for det kiøbende, det gjørende højeste bud hvorpaa tilslag skeer, uden afgang, hvoraf efter Lovens pag: 674 a. 5, Hands Maj:ts Casse tilkommer det halve, og de bem:te 11 Bjergere og Findere samtlige halvedeelen. Udstæd

Pante Bogen til Udslettelse
Jens Nielsen Houges Obl: til Fru Juel og Mad: Hundt p: 60 rd: d: 28 Nov: 1776 No: 3 f: 47 qvitteret 25 Nov: 1779.

Opsat Justitz Sag fra fol: 205a. Fogden contra Halsteen Møklevold og Malene Erichs Datter. Stevne Vidnerne Lensmand Mathias Johansen Eecheland og Jørgen Torbiørnsen Wiche afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre, Rættens Laugdag for begge de indstevnte lovlig, at have forkyndet.
Halsteen Johansen mødte og tilstoed forbrydelsen begaaet paa Førre Sundhorlehns SelvEjer gods hvor Malene Erichs Datter da var, men beklagede slet intet at være ejende til mindste Bøder.
Hr: Fogden fremlagde Sogne Præsten Hr: Provst Kahrs Attest af 1 Marti 1780 som er saa lydende.
Malene Erichs Datter mødte ikke eller møde loed.
Hr: Fogden fremstillede Lensmanden Mathias Johansen Eecheland som forklarede efter Hr: Fogdens ordre tilligemed de 2de Mænd Størker Larsen Haaversholm og Tomas Pedersen Førre, at have paa nøieste efterseet hos Halsteen Johansen hvad hand maatte være ejende, og befunden sam/m/e alleene at bestaae i det allernødvendigste Jldkar som hand daglig behøvede, og alt ei meere til Værdie end 4 rd: 8 skl: derimod hand er bortskyldig 12 rd: 3 mrk: 2 s: som hand slet intet eier, hvoraf det ringeste til Bøder eller yderste Formues Forbrydelse kand udreedes. Hr: Fogden derefter paastoed Dom til de skyldiges vedbørlige afstraffelse og Omkostningers erstatning.
Halsteen Johansen indloed Sagen til Doms.

Thi blev udi Sagen afsagt følgende

Dom

Fogden Velædle og Velviise Hr: Koren har paa Embeds \og Justitiens/ vegne som Actor ladet til denne Rætt indkalde Halsteen Johansen Møklevold, for udi sit Ægteskab begangne Hoer med Malene Erichs Datter, paa Gaarden Førre paa Sundhorlehns SelvEjer gds:, samt

1780: 249b

ligeleedes ladet indkalde Malene Erichs Datter, begge at liide Dom til Bøders udreedelse og vedbørlig Straf for begangne forbrydelse samt Omkostninger at erstatte. Actor har derefter beviist Factum med Præstens attest og Halsteen Johansens egen Tilstaaelse og ladet eftersee og beskrive Halsteen Johansens Ejendeele ihenseende til hands forbemelte yderste Formue, men hvorved sam/m/e er befunden saa usel at hand slet intet til yderste Formues Forbrydelse er ejende; hvorefter Hr: Fogden har med Paastand paa Bøder og Straf efter Loven samt Omkostningers erstatning, indladt Sagen til Doms. Da de indstevnte intet til deres Forsvar har fremført, og Forseelsen saaleedes som ovenmelt er beviist; Saa Kiendes og dømmes for Rætt og Herved afsiges: At Halsteen Johansen Møcklevold for begangne Hoer i sit Ægteskab, bør efter Lovens 6 B: 13 C: 25 art: og Fr: 6 Dec: 1743 a. 22 bøde dobbelte Leiermaals Bøder 48 Lod Sølv som er 24 Rdr: til Hands Maj:ts Cassa som til Districtets Foget betales /: til yderste Formue er intet ejende :/ saa og efter Forordningen 8 Juni 1767 sidde 8te dage paa Vand og brød i stædet for Skriftemaal, og selv erstatte sin underholdning og Varetægt. Malene Erichs Datter bør for begangne Lejermaal bøde [til] Hds: Maj:ts Cassa Bøder efter Lovens 6te Bogs 13 C: 1 art:, 12 Lod Sølv som er 6 Rd:, der til Districtets Foget betales samt efter Fr: 8 Juni 1767 i stæden for Skriftemaal sidde 8 dage paa Vand og brød, og erstatte sin underholdning og Varetægt. Denne Actions Omkostninger erstatter de een for begge, og begge for een, med Rættens Gebuhr 5 mrk: 4 s: Actors Salarium 5 mrk: 4 s:, Stevnings Penge 4 Mrk:, og Stemplet Papiir 4 mrk: 14 skl:, alt inden 15 dage efter denne Doms lovlige forkyndelse under Adfærd og Executions Tvang efter Loven.

Pante Bogen til Udslettelse

Niels Johansen Øvre Wehovdes Obl: til Brønnelle Gudmunds Datter Aarvigen paa 60 rdr: d: 25 Juni 1773 No: 2 pag: 578 qvitteret af Formynder Engel Aarvig 1776.

Pante Bogen til jnddragelse

Skiftebr: 15 April 1780 efter Knud Guldbrandsen Østvig.	i Pantebogen
Skifte efter Knud Normansen Brochenæs d: 17 Apr: 1780.	extraheret
…. 18 Apr: 1780 efter Peder Pedersen Ervesvog.	Udlægget

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i morgen.

Anden Dagen den 29 Nov: 1780 continuerede dette Ting

da blev pub:t

Bygsel Seddel

Provst Kahrses til Siur Torbiørnsen Nedre Wiig paa 1 Løb, 1 Hd:, 1 Vog Korn i Nedre Wiig til Enke Sædet, paa Condition at rødig giøre Gaarden naar Enke bliver i Kaldet under Udkastelse uden Lov og Dom, og med Vilkor til Anders Jversen 1 td: Havre og en Vog Meel Aarlig d: 16 Nov: 1780. Manufact: Huuset betalt 8 skl:

Pante Bogen til jnddragelse

Johannes Tronsen Svendsbøes Skjøde til Niels Torkilsen paa Svendsbøe No: 44 ½ Løb ½ Hd: d: 29 Janv: 1780.
Jacob Christensen Sannings Obl: til Hans Tornøe i Bergen 200 rd: 1 pr: i Giæstgiver Stædet Løngholmen, en baad og Søe Redskaber dateret 12 Juni 1780.

1780: 250

Børne Penges Forsegling
Johannes Simonsen Nordre Mølstre som Formynder for Anne Daniels Datter, anviiste en Pung hvori hand anmelte af hendes Børne Midler og Arve Penge at skulde være 10 Rd: 18 s: samme hand opbøed om nogen samme vilde modtage paa Rente. Men da ingen dertil efter Opbydelse fra Rætten meldte sig; Saa begjærede hand sam/m/e forseglet; hvilket og af Rætten skeede, og Pungen med hvad deri var ham strax tilbageleveret.

Tings Vidne om Præstens Natte Hold paa Wallestrand
Velædle, Velærværdige og højlærde Hr: Hans Paludan Sogne Præst til Storøens Præstegjæld hvorunder hører Wallestrands Annex, mødte og begjærede Almuen af dette Sogn tilspurgt: 1ste At da Sogne Præsten efter Loven tilkommer Natte Hold eller Holding af bemelte Annex, hvorleedes da samme i hands Formænds og egen tiid er betalt, og om ikke allereede fra Sl: Provst Korens tiid som var Præst i Kaldet og døde 1747, sam/m/e Holding er betalt med Penge En Rigsdaler hver Prædiken, ligeleedes til hands Eftermand Sogne Præst, Salig Hr: Smith, som og til Hr: Smiths Eftermand Sl: Hr: Wendelboe, samt ligeleedes til h/an/ds Eftermand Comparenten som nu værende Sogne Præst? Almuen svarede Jo! det forholdt sig i alt som omspurgt. 2det Om nuværende Præst Hr: Paludan sam/m/e har vedtaget? Rs: Ja, i hands betjenings tiid nu 11 Aar, har hand sam/m/e vedtaget, og i den tiid har sam/m/e Vedtægt staaet.
Comparenten begjærede det passerede som Tings Vidne sluttet og beskreven meddeelt som blev bevilget. Udstæd

Pante Bogen til inddragelse
Niels Torkelsen Svendsbøes Obl: til Hr: Provst Heiberg paa 138 rd: 3 mrk: 1 pr: i Svendsbøe No: 44 ½ L: ½ Hd: d: 29 Juni 1780.
Johannes Gundersen Miaanes Obl: til Reinert Schimmeland p: 50 rd: 1 pr: i Miaanes No: 20 H: C: gds: ½ Løb, 6 Spd: Korn d: 29 Nov: 1780.
Salomon Olsen Ersvig[s] Obl: til Jon Geertsen Kiærland p: 100 rd: 1 pr: i Løvaas No: 75 9 mrk: Sm:, 3 Spd: Korn d: 29 Nov: 1780.
Knud Tørresen Travaas Obl: til Niels Siursen Eidsvog paa 40 rd: 1 pr: i Travaas No: 4 1 pd: Sm:, 4 Spd: Korn d: 29 Nov: 1780.
Niels Johannesen Øfre Wihovde[s] Obl: til Anne Daniels Datt: 30 rd: og Brithe Daniels Datt: 30 rd: i alt 60 rd: 1 pr: i No: 10 Øfre Wihovde ½ Løb Sm:, ½ Hd: ½ td: Korn 64 skl: Penge d: 29 Nov: 1780.

Laug Rættes Mænd til at betjene Rætten pr: 1781 opnævnt af nyegifte: Johannes Gundersen Miaanes, Abraham Knudsen Lier, Lars Siursen Lie, Niels Nielsen Apeland, Aanen Johansen Øfrebøe, og Aanen Osmundsen Erve.

Som ingen efter 3 ganges Udraab indfandt sig med noget at gaae i Rætte, blev Tinget for dette Skibreede ophævet.
Saaleedes dette Aars Høste Tinge afholdet og sluttet.

Udsættelses Ting fra fol: 212a. Fogden contra Hynnemør

Anno 1780 den 30 Nov: er efter seeniste Vedtægt, Udsættelses Ting holden paa Leervigs Tingstæd udi denne Sag, i overværelse af Lensmand Jens Jensen Bielland og efterskrevne 8te Eedsvorne Laug Rættes Mænd

1. Mikkel Pedersen Lønning 4. Rasmus Rasmussen Tvedt 7. Mathias Johansen Hystad
2. Lars Tollachsen Langeland 5. Jørgen Olsen Walvatne 8. {Peder Nielsen Øchland} Friderich Baltzersen Watne
3. Jens Olsen Horneland 6. Lars Halvorsen Dahle

Nærværende Hr: Foget Koren, samt Parterne Sr: Hynnemør og Christi.

1780: 250b

da udi denne Sag blev afsagt følgende

Dom

Sr: Henrich Christie i Qvalvogen som der privilegeret Handlende, har ved 2de af Districtets Foget opnævnte Mænd, ladet den 19 April 1779, bort tage hos en Kone paa Salthelleholmen, kaldet og Salthellen spunden Tobak for 1 mrk: 8 skl:, og noget Øel paa et Træe omtrent for 20 skl: eller 1 Ort, som hun angav at tilhøre Sr: Bendt Hynnemør paa Bekkervigen, og for ham havde at sælge. Samme 2 Mænd har derefter indberættet denne Forretning til Fogden, som da til følge i Rættelagde Stiftets Ordre af 2de Marti 1779, har paa Justitiens Vegne indstevnet til denne Rætt Sr: Bendt Olrich Hynnemør i Bekkervigen til Høstetinget 1779, til Vahrenes forbrydelse og Omkostningers Erstatning. Sr: Bendt Olrich Hynnemør, Handlende og Gjæstgiver paa Bekkervigen, har derefter ved contra Stevnemaal af 14 Marti 1780 indstevnet Sr: Henrich Christi at lide Dom for hands ubillige Omgang, og foraarsagede Credits og Nærings Spilde, samt lidte Tort at oprætte, de borttagne Vahrer at betale, saa og en Contract af 26 Maj 1719 at høre cornfirmeret, og i øvrigt denne Processes Omkostninger at erstatte. Sr: Henrich Christi har ved Stevning af 11 April 1780, indstevnet Sr: Hynnemør, at lide Dom til at erstatte ald ved sidstmeltes ulovlige Handel inden Møgster Sogns Grændser, Sr: Christi foraarsaget Skade, Bøder at udreede, Omkostninger at erstatte, og for eftertiiden at entholde sig fra at handle inden Møgster Sogns Grændser. Ved Sagens Procedure har Hr: Fogden første Rættes dag sluttet Sagen med Paastand efter sin jndstevning, som hand og seeniste Rættes dag har igjentaget. Sr: Henrich Christi har til sin Rættigheds forsvar, i Rætte lagt en Stiftets Resolution af 29 Aug: 1745, en Kongl: allernaadigst Bevilling af 10 feb: 1747, samt seenere Kongl: allernaadigst Bevilling af 31 Juli 1778, saa og Extract af 1667 aars Matricul, item Copie Kongl: allernaadigst Bevilling for Jens Hansen Mejer dt: 23 Juni 1741 paa Handel paa Qvalvogen, og ellers her inden Rætten ført adskillige Vidner. Derefter hand har indladt Sagen til Doms med saadan Paastand som hands Jndlæg af 2de oct: 1780, og hands Protocollation seeniste Tægte Dag udviiser. Sr: Bendt Olrich Hynnemør har tilstaaet, at de bort tagne Vahrer vare ham tilhørende, som af ham paa det stæd leveret til Udsal, og hvortil hand formeente sig berættiget, u-agtet at Salthellen tet ved Rabbevig, ligger i Møgster Sogn, men dog paa Sæbiørn Øen, hvor Bekkervig ligger, der hand selv boer, samt ellers paastaaer at være berættiget at handle med Sæbiørns Almue som ere hands egne Land Bønder: saa og ellers i Rættelagt endeel i sit Jndlæg af 27 Sept: 1779 paaberaabte Documenter, nemlig en Contract af 26 Maj 1719, en allernaadigst Confirmations Bevilling af 16 Juli 1745, ditto af 26 Juni 1747, en Stiftets Bevilling af 17 Dec: 1761, Kongl: allernaadigst Bevilling af 3 April 1779, og ditto af 15 Maji 1779, samt et Skjøde af 21 Dec: 1709 paa Rabbevigen, og i øvrigt ført endeel Vidner, samt endelig indladt Sagen til Doms med saadan Paastand som af hands Jndlæg af 2de oct: 1780, erfares. Af de i Sagen fremlagde

Documenter, er paa Bekkervigs Ejer Sr: Hynnemørs Side beviist: a: At den 26 Maji 1719 har

1780: 251

Maren Sl: Mikkel Olrichs Enke paa Bagholmen, som der privilegeret at handle med Østevold og Møgster Sogners Almue, ved Contract declareret, for sig, Børn, Arvinger og Efterkommere, at Bekkervigs Ejer Mathias Ellingsen og h/an/ds Efterkommere maae uformeent bruge deres Handel paa Bekkervig eller Rabbevig med alle Sælbiørns Beboere, og Bekkervigs Ejers Landbønder paa Lille Kalsøen: Sam/m/e Contract er underskrevet iblant andre hendes Børn, af Anne Malene Olrich som b: er ved Vidner beviist at være gift med Jens Hansen Mejer, Fader til Bendt Jensen Mejer, der har solgt Qvalvogen til Sr: Henrich Christi. c: er uimodsagt at Sr: Bendt Olrich Hynnemørs Hustrue er en Datter af bemelte Mathias Ellingsens Søn Natanael Mathiassen, og hun nu boer paa Bekkervigen med bemelte sin Mand Sr: Bendt Hynnemør. d: At bemelte Contract i alt er confirmeret ved Kongl: allernaadigst Confirmation Bevillinger af 16 Juli 1745 og 26 Juni 1747, for Natanael Mathiassen paa Giæstgiverie og Kræmmer Stæd paa Bekkervigen paa en Miils Circumference, for saaviit andre ej forhen maatte være privilegeret: NB: Her anføres Sælbiørn og Lille Kalsøen at ligge i Bagholmens District, og lader Qvalvogens District være ubenævnt. e: At Natanael Mathiassens Eftermand paa Bekkervigen, Hans Jacob Bugge som Sr: Hynnemørs Formand i Ægteskabet, har nydt Bevilling af 17 Dec: 1761 fra Stiftet, paa Kræmmer Handel paa Bekkervigen efter allerhøistbemelte forrige allernaadigste Continuation Bevilling. f: At bem:te Bugges Eftermand i Ægteskabet Sr: Hynnemør har den 3 April 1779, erhvervet Kongl: allern: Bevilling for sig og Hustrue, paa Kræmmer Handel paa Bekkervigen med adskillige benæfnte Vahre, NB: for vedkommende Almue, samt den 15 Maj 1779 har erholdet allernaadigst Giæstgiver Privilegium. Af de af Sr: Christi paa Qvalvogen fremlagde Documenter er beviist: g: Ved allern: Bevilling af 10 feb: 1747 til Qvalvogens forrige Ejer Bendt Jensen Mejer paa Kræmmer Lejet Qvalvogen, at hand er bevilget Handel med Møgster Sogns angrændsende Almuen, som Jens Hansen for (før) ham har haft. h: At Sr: Henrich Christi paa Qvalvogen ved allernaadigst Bevilling af 31 Juli 1778, er bevilget, tilligemed dem paa Westre Bagholmen, at handle med Møgster Sogns angrænsende Almue ligesom Bendt Mejer har været forundt. i: Ved Extract af 1667 aars Matricul, at Qvalvogen der er kaldet et Kræmmer Sæde, og Skatlagt for ½ pd: Sm: k: Ved Copie Kongl: allernaadigst Bevilling af 23 Juni 1741, at Jens Hansen Mejer for sig og Hustrue Anne Malene Olricks Børn, maae, u-agtet at Bendt Olrich i Bagholmen den 14 Juni 1734 allernaadigst forundt Privilegium, være tilladt, paa Qvalvogen at føre lovlig Handel med angrændsende Møgster Sogns og andre i Fiskeriets tiid der søgende Almue. Desuden er ved de i Sagen førte Vidner paa begge sider beviist: saasom, ved det Sommer Tinget 1780 af Sr: Hynnemør erhvervede Tingsvidne: 1. At Maren Sl: Mikkel Olricks og siden Malene Olrick som var gift med Jens Hansen Mejer Ao: 1721 eller 1722, ejede Qvalvogen, see 1ste Vidnes Svar i det af Sr: Hynnemør førte TingsVidne Som/m/er Tinget 1780 paa 4de, 5te og 21de Qv: samt 1ste, 2de, 3de og 4de Vidnes Svar paa 21de qvæstion. 2det At Jens Hansen Mejer har drevet Handel paa Qvalvogen fra den tiid tid til 1746 hand solgte Stædet, og siden hands Søn Bendt Jensen Mejer til Ao: 1753, see 1ste Vidnes Svar paa 8de og 9de qv: i dto: Tings Vidne. 3die At der er handlet paa Rabbevigen førend 1721 see 1ste Vidnes Svar paa 13de qv: og ditto Vidne samt 3de og 4de Vidners Svar paa 1ste contra qvæst:; hvilken Handel var ført af Mathias Ellingsen, da boende paa Bekkervigen, saa den i Rættelagde Contract af 1719 viiser at da levede, som 2det, 3de, 4de, 8de og 9de Vidners Svar paa 25de qvæst:, samt 2de og 4de Vidners Svar paa 30te qv:; og det til hands død, see 2det Vidnes Sv: paa bemelte qvæstion. 4de Ligeleedes handlet paa Salthellen

1780: 251b

af Natanael Mathiassen see 1ste Vidnes Svar p: 13de qv: og 9de Vidnes Svar p: 30te qvæstion, som 2det og 3de Vidner, i Svar paa 30te qvæstion, siger, har været i de sidste 15 eller 16 Aar, men 4de Vidne i Svar paa 30te qv:, samt 5te og 6te Vidner i Svar paa 33. qv: siger har været i 18 Aar, og 7de Vidne i Svar paa ditto qvæstion melder 19 Aar, hvorforuden det 2det Vidne i Sr: Christies TingsVidne paa 1ste qvæstion anmelder Tiiden for 18 Aar, og 3. Vidne i dto: Tings Vidne paa sam/m/e qvæstion siger 20 Aar; Og hvilken Handel paa Rabbevig og Salthellen, har været upaatalt af Qvalvogens Ejere og andre, see 1ste Vidnes Svar paa 13de qvæstion, samt 2det, 3de og 4de Vidners Svar paa 32 qv: i Sr: Hynnemørs TingsVidne. Ligeleedes Bekkervigs Handel med sine Land Bønder paa Sælbiørn altiid været upaatalt, see 2de, 3de og 4de Vidners Svar i dto: TingsVidne paa 31te qvæstion. 5te At Salthellen og Rabbevigen ligger begge paa Sæbiørn Øen, see 1ste Vidnes Svar paa 15 og 17 qv: 2det Vidnes Svar paa 17 og 29 qvæst: 3de Vidnes Svar paa 17 og 30te qvæst:, og 4de Vidnes Svar paa 17de qv:, med fleere Vidner. Og ei længere fra hinanden end 1/16 deel Miil, hvorom 1ste og 3de Vidners Svar p: 17 qv: ere eenstemmige; Men hvorfra differere 2de og 9de Vidner som i Svar paa 17de og 29de qvæstion angiver Distancen for et Kugle Skud, 4de og 8de Vidner i Svar paa 17de qv: for 1/8 Miil, samt 5te og 6te Vidne i Svar paa sam/m/e qvæst: for 1/12 Miil. 6te At Møgster Sogn bestaaer af følgende Øer og Holmer, neml: Møgster, Lille Kalsøen, Hævrøen, Store Kalsøen, Stolmen, Lundøen, Sæbiørn Øen beboet af 24 Mand hvoraf de 19 ere Bekkervigs Leilændinger, og paa hvilken Øe ligger, Bekkervig, Rabbevig og Salthellen, see de forrige Vidner, samt 1ste, 2det og 3de Vidners Svar paa 23 qvæstion, og Sr: Christies tilstaaelse under 4de Vidnes Examen alt i det af Sr: Hynnemørs Sommer Tinget 1780 erhvervede TingsVidne. 7de At af bemelte Øer, Store Kalsøen handler paa Westre Bagholmen, og Møgster handler baade paa Qvalvogen og Westre Bagholmen, see dto: TingsVidne[s?] 1ste, 3 og 4de Vidners Svar paa 2de Contra qvæstion. 8de At Qvalvogen ligger paa Øen Stolmen, skildt fra Sæbiørn Øen ved et Sund, see 3de, 4de, 5te og 8de Vidners Svar paa 29 qv: i ditto Tings Vidne. End viidere har Sr: Christi ved sit Som/m/er Tinget 1780 erhvervede TingsVidne beviist: 9de At siden Jens Hansen Mejer loed bygge Qvalvogen for 49 Aar siden, er ingen Handel ført paa Rabbevig eller Salthellen, førend Natanael Mathiassen fløttede til Salthellen, da hand der siden handlede, see 1, 2, 3 Vidners Svar paa 1 qvæst:, og 1ste Vidnes Svar paa til ham fremsatte Contra qvæstion. 10de At Rabbevig og Salthellen ligger i Møgster Sogn, {for 1ste, 2de og 3de Vidners Svar paa 2de qv:; Men hvilk} og 1/6 eller 1/8 Miil fra Qvalvogen, see 1ste, 2de og 3de Vidners Svar paa 2de qvæst:; Men hvilken Distance er af 3de eenstemmige Vidner og Sr: Christies tilstaaelse i forbem:te Sr: Hynnemørs TingsVidne anmelt at være, nemlig fra Sæbiørn Øen til Qvalvogen ¼ Miil. 11te At Bekkervig ligger i Fittie Sogn og Storøens Præstegiæld, see 1ste, 2de og 3de Vidners Svar paa 6te qvæstion. Ved de Høste Tinget 1780 førte Vidner, har Sr: Hynnemør vildet beviise, at ikkun have 14 Mænd norden for Sæbiørn Fjorden som er en Miil over, at handle med, naar Handelen med hands egne Land Bønder paa Sæbiørn Øen, hvor Bekkervig ligger, blev ham betagen. Qvæstionerne i denne Sag bliver: 1ste Om Bekkervigs Ejer har Rætt til at handle baade paa Rabbevig eller paa Salthellen eller Salthelle holmen paa Sæbiørn Øen og paa Bekkervig, med Sælbiørns Øens Beboere og {Sælbiørn Øens} Bekkervigs Ejers Landbønder og Leilændinger paa Lille Kalsøen, uagtet disse {Øer} 2de Øer ligger i Møgster Sogn? og 2det Hvorleedes den paastevnte Confiscation skal ansees? Jhenseende til det 1ste; Da, endskiønt Sr: Christi, paa grund, at i seeneste allernaad: Privilegium for Sr: Hynnemør af 3 Apr: 1779, aleene nævnes Bekkervig, formeener at hand ingen anden Stæder maae drive Handel; Saa dog, siden Contracten af 26 Maj 1719, der er indgaaet af da værende Qvalvogens Eier

og clausuleret, at for(biude?) Efterkommerne, i faveur af da værende og efterkommende Bekkervigs Ejere, ej af nogen af de seenere Kongl: allernaadigst, eller Stiftets Bevillinger er ophævet, eller til intet gjort, men meget meere den 16 Juli 1745 og 26 Juni 1747, da end og Sælbiørn og Lille Kalsøen ommeldes, som tilhørende Bagholmens, men ei Qvalvogens District, allernaadigst er approberet; som og efter dens egen Stiil, Clausuler og Termini, hvorefter den bliver at ansee som meere reel, der hæfter paa Tingen tilliige, end Personel aleene hæftende paa Persohnen; altsaa bør ansees som en Contract der stedse bør holdes efter Lovens 5 B: 1 C: 1 og 2 art: og ei kand, som expresse \ligesom/ confirmeret, til intet gjøres uden ligesaa expresse allernaad: ophævelse, der ei er skeet; tvertimod, de seeniste allernaadigste Bevillinger refererer sig til de foregaaende, og bevilger Handelen ligesom forhen. Der og ikke er fremlagt noget foregaaende Privilegium for andre, til Jndskrænkning i allerhøjstbem:te allernaadigste Bevillinger af 16 Juli 1745 og 26 Juni 1747; Saa skjønnes ei rættere, end at Hands M: vel allene har bevilget Handelen i disse om ventilerende Districter til visse particulierer, men ei betaget dem, imellem sig at bestemme Grændserne, som og ved denne Contract er skeet; Og da som melt, de seeniste allernaadigste Bevillinger refererer sig til de foregaaende, og gjør Contracten gjeldende; Saa kand ei heller Qvalvogens nuværende Ejer, som Efterkommer af Contrahente(rne?) have større Rætt til Stædet, end samme Stæd har været forbeholdet efter bem:te Contract, ej heller næstforrige Ejer af Qvalvogen, Bendt Mejer som har kjøbt Qvalvogen af hands Fader Jens Hansen Mejer, hvis Hustrue var en Descendent af den Ao: 1719 Hovedcontraherende Persohn, sælge større Rætt med Stædet, end hand selv ejede, og ham og Qvalvogen af hands Forfædre forrige Ejere var contraheret og forbeholden. Herom bliver endnu at tage i betragtning, at det allern: Priv: for Bekkervigen af 3de Apr: 1779, tillader Handel for NB: vedkommende Almue. Ligeleedes nævner det Sr: Christi allernaadigst forundte Privilegium af 31 Juli 1778, at hand maae føre samme Handel som Bendt Jensen, og med Møgster Sogns NB: angrændende Almue, hvilket alt confirmerer alt foregaaende passerede, og af det Ord: Angrænsende, sluttes, at ei er meent heele Møgster Sogns Almue, saa meget meere, som og er mærkeligt, at i alle de Qvalvogen forundte Bevillinger, nævnes udtrykkelig NB: Angrændsende, og det uagtet, at de indrykkede Recensioner(?) af Ansøgningerne, ej indeholder det Ord: Angrænsende, som Bevillingerne af 31 Juli 1778, og i sær af 23 Juni 1741 udviiser, hvoraf sluttes, at Stædernes forrige Ejeres Conventioner, ei ere til intet gjorde til Bekkervigs udelukkelse. Det Høste Tinget 1780 passerede viiser og, at naar Bekkervigs Ejere ei maatte handle med Sæbiørns Øes Beboere, paa samme Øe Bekkervig ligger, skjønt i Møgster Sogn, vilde kun liden Almue blive til overs for Bekkervig at handle med. Over alt hvad Bekkervigs Ejeres Handel med hands Land Bønder paa Sæbiørn Øen angaaer; Da, som Bekkervigs Ejere efter Vidnernes udsigende, deraf har været i(?) roelig u-paaanket og u-paakært besiddelse over Hævds Tiid, vil samme fremdeeles tilhøre Bekkervig efter Lovens 5 Bog 5 C: 3 og 4de art:; Altsaa Bekkervigs Ejer har Rætt at handle efter Contracten paa Bekkervig og Rabbevig; Men hvad derimod angaaer: at Sr: Hynnemør siden Rabbevig er øde, paastaaer sig berættiget, at føre den Handel paa Salthellen, som hand formeener sig at have Rætt til efter Contracten at drive i Rabbevigen; Da, siden Contracten ei nævner Salthellen, men aleene Bekkervig og Rabbevig; Og da ingen Contract kand i Jnterpretations tilfælde gives nogen extensiv fortolkning, ei heller ved Dom at tænderes over dens egne tydelige Ord; Saa skjønnes ikke at Sr: Hynnemør er berættiget at føre nogen Handel paa Salthellen. Betreffende 2de post ihenseende til den af Sr: Christi iværksatte og udførte Confiscation; Da, siden der allerede førend Sr: Christi blev Ejer af Qvalvogen, og siden, er handlet paa Salthellen af Bekkervigs Ejer i mange Aar upaaanket; og

af Sr: Christi ei er paaberaabt nogen uviidenhed om den om ventilerende Contract; følgelig Rættighed til Handel paa Salthellen, verserende under qvæstion

1780: 252b

Som u-afgjort, da Confiscationen skeede: Desuden Sr: Christi ingen grund havde til at borttage og confisqvere{d} det befundne Øll, siden samme er en Gjæstgiver Species, og uden for den Sr: Christi alleene forundte Bevilling paa Kræmmer Handel; Saa skjønnes ikke den af Sr: Christi selv i værksatte og udførte Confiscation, at være lovgrundet, ligesaalidet som Arrest for illigvid(?) Fordring efter Lovens 1 Bog 19 C: 8 og 19de art: Altsaa efter denne Sags Omstændigheder, Kjendes og dømmes for Rætt og herved afsiges: 1ste At Sr: Henrich Christi som Ejer af Qvalvogen er uberættiget at handle imod bemelte Contract af 26 Maji 1719 med Sæbiørns Øens Beboere og de Sr: Bendt Olrich Hynnemør paa Bekkervigs tilhørende Lejlændinger paa Lille Kalsøen, men samme Handel bør være Bekkervigs Ejer forbeholden, paa Bekkervig og Rabbevig, men ej paa Salthellen eller Salthelleholmen at føre. 2det At Sr: Hynnemør for Hr: Fogdens og Hr: Christies Tiltale i denne Sag bør frie at være, og den af Sr: Henrich Christi effectuerede omstevnte Confiscation, hvis bekostning bør blive for hands egen Regning, bør ei confirmeres, men være ophævet og uden Consequence for Sr: Hynnemør til Tab eller Hande[l] i den ham allernaadigst bevilgede og tilkommende Gjæstgiver og Kræmmer Handel: Og Sr: Christi bør betale Sr: Bendt Hynnemør de borttagne Vahres Værdie med 2 mrk: 12 skl: Saa bør og Sr: Christi betale til Hands Maj:ts Casse det Stemplede Papiir som til de fra Hr: Fogden i denne Sag der ansees for en privat og ikke Justitz Sag, fremlagde Documenter burde været brugt med 2 mrk: 4 skl: Processens Omkostninger ophæves paa begge Sider. Det \til betalings/ tildømte udreedes inden 15 dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd og Executions Tvang efter Loven. Udstæd til begge.

Biergnings Vrag fra fol: 244a. Angaaende de 12 Ankere Bom Olie
Hr: Fogden Koren begjærede at den hidbragte Olie, som er funden udi Føjens Skibreede, og hvis Findere haver aflagt inden Rætten sin Forklaring, maatte nu ved auction opraabes, og bortsælges; til hvilken ende Hr: Fogden forud havde besørget auctionen bekjendtgiort, saavel her omkring paa Landet ved Placater saal: som i de Bergenske Addresse Contoirs aviser, og til viidere bekjendtgjørelse for Liebhaberne, anførte hand følgende 2de Conditioner: 1ste At Ankerne \som/ sælges 3 stk: i Partiet, annammes ligesom de nu forefindes, og betales af hver Anker udi alle paagaaende Omkostninger 1 Rd: 2 mrk: 2det At Kjøbe Summen som bliver uden for alle Omkostninger, betales mod Annammelsen, som ikke maae skee seenere end 6 uger fra dato, da og Olien imidlertiid ligger for Kjøberens Regning. Skulde Hr: Fogden som Jncassator synes nogen Kjøber insufficant, bliver hand pligtig at stille saadan Caution som Jncassator kand være betrygget med. Disse Conditioner blev for alle tilstædeværende oplæst, samt bemelte Olie derefter opraabt og bortsolgt som følger

3 Ankere	6 rd:	1 mrk:	6 s:	Bendix Ertsager i Bergen
3 Ankere	8	5	12	V: og V: Hr: Cancellie Rd: Vhristi
3 Ankere	9		8	Bendix Ertzager i Bergen
3 Ankere	11			Ditto
	---	---	---	
S:ma	35 rd:	1 mrk:	10 s:	

Saaleedes denne Auction sluttet. Udstæd

Biergnings Vrag fra fol: 249a. ang: 2 ½ td: Olie.

1780: 253

Hr: Fogden Koren begjærede at den hidbragte Olie, som er gjort Forklaring om ved Fiære Skibreedes Høste Ting den 28 hujus 2 ½ td:, maatte nu ved auction opraabes, ligesom allereede er solgt noget Olie funden i Føjens Skibreede, da til forrige auction er skeet bekjendtgjørelse baade her i Districtet og i Bergens addresse aviser og nu endeel Liebhabere ere samlede, og til hvilken auction hand begjærede maatte bekjendtgjøre følgende Conditioner: 1. At Oljen sælges de 2 tdr:, hver tønde for sig, og den halve tønde for sig selv, og annam/m/es \paa Søre Wigen/ ligesom de nu forefindes, samt betales pr: Tønde udi alle paagangne og paagaaende Omkostninger 4 Rd: 2det /: ligesom i forrige auction :/ Disse Conditioner bleve for alle tilstædeværende oplæst, samt bemelte Olie derefter opraabt og bortsolgt som følger

1 td: Olie	13 Rd:	0	0	Bendix Ertzager i Bergen
1 td: Olie	17 rd:			Ditto
en halv tønde Olie	24	4	8	Hr: Henrich Christie
	---	---	---	
S:ma	54 rd:	4 mrk:	8 s:	

Saaleedes denne Auction sluttet. Udstæd

Extra Rætt i Delinqvent Sag fra fol: 209a.

Anno 1780 den 30 Novembr: Morgenen er Extra Rætt sat i denne Sag paa Leervigens Tingstæd, i overværelse af Skibreedets Lensmand Jens Jensen Bielland, og efterskrevne 8te af Districtets Foget opnævnte Eedsvorne Laug Rættes og Med Doms Mænd, navnligen:

1. Mikkel Pedersen Lønning
2. Lars Tollachsen Langeland
3. Jens Olsen Horneland
4. Rasmus Rasmuss: Tvedt
5. Jørgen Olsen Walvatne
6. Lars Halvorsen Dahle
7. Mathias Johansen Hysingstad
8. Friderich Baltzersen Vatne

Delinqventen Lars Endresen blev løs og leedig for Rætten uden Baand og Fængsel for Rætten fremstillet. Paa hands Vegne var og mødt hands Defensor Lensmand Jens Jensen Bielland.

Velædle og Velv: Hr: Foget Koren som Actor anmelte, at hand for at faae den mod Delinqventen Lars Endresen anlagde Justitz Sag fuldkommen oplyst, havde med Continuations Stevning af 28 Sept: sidstleden, indkaldet endeel Vidner under Faldsmaal, til dette berammede Extra Ting, for at tages under Rættens Examen, og at svare paa de Qvæstioner dem bliver given; til hvilken ende saavel Delinqventen som Christen Urrang og Endre Sortland er stevnt dem at paahøre. Fogden indleverede Continuations Stevningen, og begjærede de indstevnte paaraabt. Continuations Stevningen blev oplæst og lyder saaleedes:

Stevne Vidnerne Jon Johansen Nøstvig og Christen Jespersen Beiten afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre denne Stevning lovlig at have forkyndet for alle derudi benævnte.

Actor derefter i Rættelagde Rættens seeniste forelæggelse som er saa lydende:

De forbem:te Stevne Vidner afhjemlede ligeledes under Eed med oprakte fingre samme Laugdag lovlig at have forkyndet.

Hr: Fogden anførte dernæst at hand syntes det var fornøden at Delinqventen forinden Vidnerne kom til Examen blev tilladt paa nyt at gjøre sin bekjendelse for at høre om hand nu havde noget viidere at erindre til forandring eller Tillæg, og naar dette var skeet, forbeholdt Hr: Fogden sig at for(mere?) ham Qvæstioner.

Delinqventen Lars Endresen gjorde sin bekjendelse ligesom forrige Tægte dag, men med dette Tillæg og Forskjæl: At Oster Næsset er synden for Sæbiørn Fjorden, hvor h/an/d fandt den savnede Mand ved Non dags tiid omtrent Kl: 3 eller 4 om Eftermiddagen, den hand sloeg

kun et Slag, og det tvert over Under Livet under Maven, med den tykke ende af sin Aare, derpaa den liggende Mand ei rørte sig, da Delinqventen droeg den nu døde Mand efter Klæderne over i Delinqventens Baad, og strax plyndrede ham, og først toeg i hands Lommer og fandt 3 Banco Sedler á 1 Rd:, og 2 Rd: i Sølv Penge, et pr: Briller i træe fut-

1780: 253b

teral, hands Skoe med slitte Sølv Spænder med Jern Hager i, hands Buxer som hand ei veed rættere end var af klæde, {…..} sort.æst(?) Couleur, der næst toeg Væsten af brun Klæde med Been Knapper, en sort Silke Hals Klud, en Sølv Hals Knap af h/an/ds Skjorte, {.. .. …..} \af/ Erme Knappen fra(?) Hænderne af Skjorten, \toeg hand/ den eene \som var/ af Sølv, og den anden toeg hand ikke, siden der kom en Baad roende efter ham \nok tog/ en Hat, derpaa Delinqventen kastede Liiget ud af sin Baad, havende alleene paa sig, Skjorte og et par Under Buxer, og Hoser, da Liiget sank strax, hvorpaa Delinqventen skyndte sig at roe bort, formedelst den efter ham kommende Baad. Banco Sedlerne kjendte Delinqventen vel, at var Banco Sedler, men vidste ikke hvor stoere, førend da Jan Mejer i Folgerøen toeg imod dem, og sagde, de var hver paa 1 rd: den dræbtes Buxer kjendte ei heller hvad Tøj var af, førend Jan Mejer ligeleedes sam/m/e tiid da h/an/d dem imod toeg sagde da at de var af Klæde. Delinqventen nægter nu at toeg den døde i Struben. Dernæst forklarede ligesom forhen, indtil efter at hand paa Næshavn havde solgt Brillerne til Hans Pedersen, da Hans Pedersen sagde Del: i .kj….(?), at Delinqventen maatte have gjort en u-Lykke, hvorpaa Del: tilstoed det for ham \hvor tilgaaet var/ men vidste ei hvem det var hand havde dræbt, hvor da Hans Pedersen Næshavn raadede ham, at levere det røvede til hands Datters Mand Jan Mejer i Folgerøen, og at tie stille med det begangne Mord. Angaaende det røvede Tøj, da gjemte Del: det saaleedes som hand forhen har bekjendt, og til sidst paa Uskenæsset, hvor paa, efter at imidlertiid var passeret dette: At Delinqventen da hand kom hjem til Folgerøen, sagde til een der, at have seet et dødt Menniske i Søen, og faaet hands Hals Klud paa sin Aare, hvorefter imod Pintze tiid Hans Pedersen Næshavn kom til Folgerøen, da hand med sin Datters Mand Jan Mejer i Folgerøen, tog Delinqventen for sig, og sagde at Delinqventen endelig maatte levere dem det røvede Tøj baade Klæderne og Pengene, da Delinqventen og tilstoed for Jan Mejer, hvorleedes hand havde slaget den fundne sovende Mand, og røvet ham, saaleedes som Del: i dag her for Rætten har forklaret, da de sagde Del: at det var Natan: Math:, h/an/d havde slaget ihjel, det Del: før havde faaet at viide da h/an/d leverede Silke Tørklædet i Bekkervigen: Sam/m/e dag Hans Pedersen Hansen reiste fra {…..} Folgerøen, da efter at hand var reist, kom Delinqventen til at slaae en stoer Boutellie paa 5 Kander, i sønder for hands Hosbonde Jan Mejer, hvorfor Jan Mejer til erstatning forlangede det røvede, da derpaa Delinqventen hæntede Klæderne som hand imidlertiid havde fløttet fra Uskenæsset til Folgerøe bøen, og leverede til Jan Mejer, alle forbemelte Klæder, Spænder og Knappen, Banco Sedler, og Penge 2 Rd:, mindre 8 skl:; Men Pungen beholdt Delinqventen, som siden mistede den, uden at vide hvor er afbleven. Jan Mejer fulgte med Delinqventen did hvor Klæderne laae, og hand bar alle Klæderne, men Spænderne, Knappen og Banco samt Sølv Penge, havde Delinqventen hjemme i Huuset paa Folgerøen, og der leverede sam/m/e til Jan Mejer, hvorpaa Jan Mejer bad Delinqventen tie med det, at det ikke kom for Øvrigheden, og taug hand ei, vilde hand jage Kniven i Delinqventen hvor hand fandt ham. Hans Pedersen Næshavn den dag hand var paa Folgerøen som meldt, truede ligeleedes Delinqventen til at tie, ellers Hans Pedersen Hansen vilde løse den onde

1780: 254

og sætte paa Delinqventen, og var det ingen Sag for sig, sagde Hans Pedersen at løse den onde sc: Helsken Fyr!! (Norsk Hist: Leksikon: Helsfyr, i uttrykk som ”helvete i vold”, ”fan i vold”), og sætte paa Delinqventen, som da skulde slaae af Delinqventen enten Hoved eller Foed, da hand havde gjort sligt før. Delinqventen declarerede saaleedes aldeeles for Løgn det hand forhen har forklaret at have leveret det røvede til Christen Urrang, Men Hals Kluden vilde Jan Mejer ei have, siden Delinqventen havde gjort bekjendt at have fundet den, hvorpaa da der kom bud efter den fra Bekkervigen, hand bragte den did, som forhen er forklaret.

Sr: Hynnemør var tilstæde, og declarerede at sam/m/e Hals Klud var opbrendt i den Bekkervig sidst 16 Sept: overgangne ulykkelige Jldebrand.

Dommeren fandt fornøden i Anleedning af Delinqventens første Tægte dag gjorde bekjendelse, hannem at tilspørge: 1st Hvorleedes Natanael Mathiasen laae i Baaden, hvorleedes med Beenene, havde hand noget paa Hovedet og hvad? Rs: Hand laae paa Ryggen, Hovedet frem i Rongen, under Rongen, erindrer ei om hand havde Paruqve eller bar Hoved. Beenene laae hen i Baaden under Bandet. 2de Hvorleedes sov den døde, og hvorpaa kjendte Delinqventen at hand sov? Rs: Delinqventen veed ei enten h/an/d sov eller var levende, men havde {k…} Jntention at slaae ham ihiel om h/an/d var levende. 3de Hvorleedes laae Aarene i Natan: Math:s baad? Rs: Der var ingen Aarer i eller ved Baaden. 4de Hvorleedes skeede Slagene, var det fra enden af Baaden eller fra Siden af Baaden? Rs: Det var fra siden af Baaden, og kun et Slag tvers over Under Livet med Tyk enden af Aaren. 5te Om Delinqventen saae Liiget paa Bekkervig, da det var funden og blev lagt i Kiste, og kjendte det igjen? Rs: Da hand saae ham Liig paa Bekkervig, var hand Liig klæd, og Kiødet af Ansigtet, saa hand ei kjendte ham.

Delinqventen forklarede viidere: At Hans Pedersen Hansen og Jan Mejer havde beedet Delinqventen ikke at nævne dem, at have faaet Tøjet, men hand kunde angive hvem andre hand kjendte, da h/an/d af sig selv faldt paa at skyde paa Christen Urrang, som dog er gandske uskyldig, og ei talt med ham om det: Ligeleedes er Erich Sortland gandske uskyldig. Delinqventen end viidere forklarede: At denne dags morgen vilde Jan Mejer og hands Sviger Fader Hans Pedersen Hansen tale med Delinqventen, men arrest forvareren forbød dem det. Delinqventen deponerede viidere; At denne Som/m/er var Delinqventen en dag paa Næshavn med Jan Mejer og h/an/ds Kone da Hans Pedersen Hansen gav ham 2 skl: og sagde, hand skulde have det for det hand havde leveret. Dette skeede efter at Delinqv: havde levert Klæderne til Jan Mejer.

Samtlige indstevnte Vidner blev fremkaldet og \med formaning til Sandheds udsigende/ forelæst Eedens forklaring af Lovbogen, som alle mødte efter Forelæggelsen og Continuations Stevningen, undtagen Salomon Habbestad, som Actor frafaldt, siden det hvorom h/an/ds forklaring kunde behøves, er kun et ubetydelig Tyverie af 6 skl:s Værdie.

Fremstoed som 4de Vidne Ole Olsen tjenende Sr: Bendt Olrich Hynnemør i Bekkervigen, som aflagde sin Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: At den nu ham af Rætten forelæste Angivelse af 27 Juli 1780 forholdt sig saaleedes i Sandhed. Fogden saavel til dette Vidne som Sr: Hynnemør og fleere fra Bekkervigen fremsatte følgende qvæstioner: 1. Om Vidnet vidste, at afg: Nat: Math: kjendte Del: og havde noget u-venskab med ham? Rs: Vidnet veed herom intet at forklare. 2. Hvad dag og hvad tiid paa dagen, afg: Mathiass: sidste gang reiste fra Bekkervigen, og om Vidnet vidste hand vilde over Fjorden til Oster-

1780: 254b

næsset? Rs: Det var paa dagen om Morgenen Kl: ved 7 slet men erindrer ej hvad dag, ei heller hvor h/an/d vilde reise hen, men reiste af med Sr: Gorm paa sidstmeltes Jægt, dog roede fra Landet paa sin egen Baad. 3de Hvad tiid Del: bragte Silke Tørklædet tilbage, og hvad hand foregav, var Anleedning dertil? Rs: Derom veed Vidnet intet. 4de Om Vidnet veed

viidere til Sagens Oplysning? Rs: Vidnet saae da Sl: Natanael Math:s Liig kom til Bekkervig efter at det var funden, havende paa sig Hoser, et pr: blaae under Buxer, en blaae Nat Trøie og en Skind brøst dug hvori var 2 Sølv Knapper og resten Tin Knapper, i Skjorten var en Erme Knap ved den eene Haand, og Knap ved Halsen, men den eene Erme Knap var borte. Paa Hovedet var Hud og Kiød affalden, og over Maven var hand blaae, men ei Hul paa, men under Sædet imellem Beenene var Hul, og hængte der en Blod Slintre ved. Dimitteret.

Fremstoed som 5te Vidne Jan Nielsen Mejer som blev forelæst den forhen i Rættelagde af ham tillige underskrevne Angivelse af 27de Juli 1780, den hand med Eed med oprakte fingre efter Loven bekræftede, sig saaleedes Sandhed at forholde. Dimitteret under Reservation af nærmere Examen.

Delinqventen paa tilspørsel svarede: At da h/an/d trækkede det døde Legeme over i sin baad, var Liiget ei varm, og rørte ei heller Tungen.

Fremstoed som 6te og 7de Vidne Sr: Bendt Olrich Hynnemør den dødes Datters Mand og Salomon Knudsen tienende bem:te Sr: Hynnemør som aflagde Eed og svarede paa de af Actor til 4de Vidne fremsatte qvæstioner saasom til 1ste Veed herom intet. 2det Det var Onsdag før Bededag sidst den 19de April, om Morgenen Kl: 7 slet, da Sl: Nat: Math: roede fra Bekkervigs Brygge med en liden baad ud paa Havnen paa Sr: Gorms Jægt, sigende at vilde lodse Gorm ud af Havnen, og var gandske frisk, veed ei heller at hand den dag havde smagt nogen stærk Drik, var ellers frisk \og sund/, og har ei nogen tiid haft nogen Svaghed, som pludselig og voldsom overfaldt ham, men var af alder 68 Aar. 3de Salomon Knudsen forklarede: At Ondsdag efter Bededag, efter hans Hosbonde paa grund af et Røgte, om at Lars Endresen havde fundet Silke Tørklædet, havde sendt bud efter Lars Endresen, kom bemelte Lars Endresen til Bekkervigen, med det sorte Silke Tørklæde, og leverede Mad:m Hynnemør, men Vidnet hørte ei hvad h/an/d sagde derom: Derpaa Lars Endresen fulgte med Folk ud paa Fjorden for at søge efter Sl: Nat: Mathiasens Liig paa Fjorden. 4de Ligesom 4de Vidne med Tillæg, at der var blod paa hands Skjorte, {f.. det stæd som for hands Navle, og langs need efter} bag under Sædet. Dimitteret.

Fremstoed som 8de, 9de, 10de og 11te Vidne Sr: Gorm paa Leervigen og Mathias Mathiassen Schotteberg, Jan Johansen tjener Sr: Gorm, og Halsteen Andersen Huusmand under Leervigen som samtlige har fart med Sr: Gorm paa hands Jægt, den dag Sl: Natanael Math: blev ombragt, hvilke aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og af Hr: Fogden blev tilspurgt: 1. Hvad dag og tiid paa dagen Sl: Mathiassen var hos dem paa Jægten, og hvor langt hand fulgte dem? Rs: Onsdag før Bededag sidst, kom Natanael Mathiassen paa en liden baad, til dem paa Jægten i Bekkervig Havn, og vilde følge

1780: 255

med dem et lidet støkke ud paa Sundet, var gandske frisk, og var det ved Klokken 7 slet om Morgenen, da hand blev paa Jægten hos dem en fierdedeel Miil til forbie Øxhammer, der hand gik fra dem i sin egen liden Baad. 2de Hvad Klokken omtrent kunde være, da hand forloed dem? Rs: Kl: var omtrent 8 ½ slet. 3de Om hand var beskjænket da h/an/d reiste fra dem, om hand sagde sig at vilde reise lige hjem, eller nogen anden stæd, da hvorhen? Rs: Hand var ei beskjænket, og ikkun nød paa Jægten 2 smaae glas eller Dosie brændeviin, hand sagde at vilde reise lige hjem til Bekkervig. 4de Om Vind og Strøm faldt saaleedes samme tiid, at naar en Baad havde lagt ved Øxhammeren norden for Sæbiørn Fjorden, uden at blive roet eller styrt, havde da rimelig viis ræget den Vei over til Osternæsset \sønden for Fiorden/ og hvor lang tiid dertil omtrent vilde medgaae efter Vindens haardhed? Rs: Da hand forloed dem, var hand siden ombord paa en anden Jægt hos Mons i Viigen som gik nær hos dem paa Fjorden, hvor hand var ½ time eller 3 qvarteer, da de saae h/an/d roede fra Mons i Viigen sin Jægt, og roede hand hjem efter, og da Klokken var omtrent 9 ½ slet sam/m/e Formiddag saae

de hand var ved Øxhammeren, og var da Vind og Strøm den tiid begge tilliige saaleedes, at en Baad u-styret og uroet kunde ræge eller drive fra Øxhammeren sønden efter til Osternæsset paa en tiid af 3 eller 4 timer. 5te Om Vidnerne veed om Natanael Math: kjendte Del: eller havde noget uVenskab med ham? Rs: derom veed Vidnerne intet at forklare. Dimitteret.

Fremstoed som 12te Vidne Mons Thomassen i Wiigen, som erklærede, at den Mand hand den tiid havde paa Jægt med sig, er syg, saa hand aleene maatte møde, aflagde Eed og forklarede paa de til næst forrige Vidner fremsatte qvæstioner, saasom til 1ste Onsdag før Bededag sidst, Formiddag omtrent Kl: 9 slet, kom Sl: Natanael Mathiassen i sin liden Baad fra Sr: Gorms Jægt som gik paa Fjorden tilligemed Vidnet med sin Jægt, til Vidnet ombord, og var en halv time omtrent ombord hos Vidnet og var frisk og sund. 2det Omtrent Kl: 10 slet. 3de Nei hand var gandske ædrue, og ei nød meere hos Vidnet end een Dram eller Dosie brændeviin: hand sagde sig at vilde reise hjem til Bekkervig. 4de Sl: Natanael Mathiassen roede aleene i sin liden Baad fra Vidnets Jægt hjem efter, og da Kl: var omtrent 10 sam/m/e Formiddag, saae de hand var ved Øxhammeren norden for Fjorden, og siden saae Vidnet som seilede sønden efter, ham ikke, og var Vinden saaleedes den dag at en Baad ustyret og uroet kunde ræge eller drive over Fiorden til Østernæsset sønden for Fjorden paa en tiid af nogle Timer. Dimitteret.

Delinqventen Lars Endresen blev tilspurgt, hvorleedes Baad fæstet i Sl: Natanael Math:s baad befandtes? Rs: Det hængte ud af Baaden, men der var ingen Lykke paa, hvoraf kunde sluttes, at det nogen stæd havde været gjort fast i Land.

Fremstoed saa 13de Vidne Hans Pedersen Hansen i Næshavn som af Hr: Fogden blev tilspurgt, og hvorpaa svarede uden Eed: 1. Hvad Dag og tiid Delinqventen kom til Næshavn, og havde Brillerne med sig? Rs: Det var sam/m/e dag som Natanael Mathiass: var om bord paa forbem:te Jægter, imod Aftenen Kl: 7 eller 8te. Brillerne leverede Vidnet nu i Rætten, som blev Sr: Hynnemør foreviist, men hand kjendte dem ikke, da disse, saavelsom

1780: 255b

og Sl: Natanael Mathiassens \i levende Live hafte/ Briller, er af det almindelige slags, som i alt ere hinanden liige. Brillerne blev Hans Pedersen Hansen som af Værdie 3 á 4 skl: tilbageleveret. 2de Om Vidnet ikke mærkede paa Delinqventen, da h/an/d falbøed Brillerne, at hand havde begaaet noget ondt, og om dette ikke gav anleedning til, at Vidnet spurgte Del: om h/an/d ikke paa en ulovlig maade var kommen til dem, og hvad Svar hand fik? Rs: Hand syntes at Delinqventen saae confus ud, hvorfor hand spurgte ham, om hand ikke var kommen ulovlig til Brillerne, da hand svarede: At have fundet dem paa Land i Færøesundet. Dimitteret under Reservation af nærmere Examen.

Fremstoed 5te Vidne Jan Nielsen Mejer som uden Eed forklarede paa følgende Qvæstioner: saasom 1ste Hvad dag før Bededag dette Aar, at Del: reiste ind i Næshavn, og hvad tiid hand reiste fra Folgerøen? Rs: Vidste Vidnet ikke. 2de Om Vejen fra Folgerøen til Næshavn falder omkring Osternæsset, Og hvor langt fra Folgerøen? Rs: Jo naar de reiser norden om, og hvor langt fra Osternæsset til Folgerøen er, veed Vidnet ikke. 3. Om Delinqventen kom igjen sam/m/e dag og hvad tiid paa dagen? Rs: Hand kom ej hjem den dag, men veed ej naar. 4de Om Vidnet mærkede nogen uroelighed paa Delinqventen ved hjemkomsten, og hvad af Tøjet hand saae som var taget fra Mathiassen? Rs: Nej ingen af deelene. 5te Hvad hand har hørt af Delinqventen denne Sag angaaende førend Sl: Mathiassen blev funden? Rs: Aldeeles intet hørt af Delinqventen førend Sl: Mathiassens Liig blev funden. 6te Hvad Vidnet har hørt af Del: efter at Sl: Natanael Math:s Liig er fundet? Rs: Refererer sig til allereede i dag aflagde Eedfæstelse, samt sit forrige Tægte dag i Rætten {…} indleverede skriftl: Vidnes byrd, som h/an/d nu declarerede ei formedelst Svaghed i sine Øjen at kunde selv læse, men er af ham selv skreven sit Navn under; og da

sam/m/e ham nu af Rætten blev forelæst, declarerede hand sam/m/e at være sit sandfærdige Vidnesbyrd. Hans Pedersen Hansen og Jan Nielsen Mejer blev forelæst Delinqventens dem ang:de giorde bekjendelse, og Delinqventen til Confrontation fremstillet, som sam/m/e bekjendelse end nu vedblev, men Hans Pedersen Hansen og Jan Mejer nægtede aldeeles at have imodtaget noget af det røvede, eller at vide noget derom. Jan Nielsen Mejer blev tilspurgt om ei i hands Huus er hængende et pr: Skind buxer som Delinqventen har stiaalet, og siden har hørt skulde være Helje Eecheland tilhørende, og hvilke maatte frembringes her til Vurdering? Rs: Veed ei om er i Vidnets Huus men vil leede derefter, og sende sam/m/e til Vurdering og Eftersyn. Dimitteret.

Som Natten paafaldt beroer Extra Tinget og Sagen til i morgen.

Anden Dagen den 1 Dec: 1780 contiunerede dette Extra Ting og denne Delinqvent Sag, da efter at Delinqventen løs og leedig uden Baand og Fængsel for Rætten var frem stillet, fremstoed som 14de Vidne samt 15de og 16de Vidne Ole Andersen Nordfonden, Johannes Endresen Bruntvedt, og Størk Endresen Gjelland som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede til følgende Actors qvæstioner

1780: 256

saasom: 1ste Hvad dag de fandt afg: Mathiassens døde Legeme, og paa hvad Stæd? Johannes Bruntvedt og Størk Gielland svarede: At 3die dagen i Hundedagene denne Sommer, kom de norden fra, fra deres Hjem paa en baad, og vilde sønden efter over Sæbiørn Fiorden til Engesund, og da de kom til Osternæsset, saae de et dødt Legeme ligge at flyde omrent en favn fra Landet. 2det Hvad Klæde hand da havde paa? Rs: Bemelte 2 Vidne svarede: At hand var iklæd et pr: graae uldne Hoser, et par blaae spittet under Buxer, 1 blaae spittede Trøje og en Skind brøst dug, samt Linnet Skjorte. 3de Om de kjendte strax at det var Natanael Math: fr: (fra) Bekkervigen, og hvorpaa eller om de alleene meente det var ham, siden de ventelig havde hørt hand var bleven borte? Rs: Der var intet Kjød paa Ansigtet eller Hovedet, saa de ei derpaa kunde kjende ham, men sluttede af den om hand hørte Efterspørsel, at det var ham. 4de Hvad skade de saae paa hands Legeme? Rs: Klæderne skiulte Legemet, saa de saae ei viidere end Ansigtet som forbemelt, og Hænderne hang efter Seenerne. 5te Hvor de bragte ham hen? Rs: til nærmeste gaard til her værende Ole Andersen Nordfonden, og fik de ham ind i deres Baad med hielp af deres medhavende Touge. Dim:t. Delinqventen Lars Endresen tilstoed at da hand efter Mordet havde forladt det døde Legeme, var det saaleedes klæd som disse Vidner og 4de Vidne Ole Olsen har forklaret. Vidnet Ole Andersen Nordfonden svarede: til 1ste Rs: samme dag som ommelt kom de næstforrige 2 Vidner til Vidnet med Natan: Math:s Liig, som de sagde de havde funden, saaleedes som de nu for Rætten har forklaret, og var Vidnet da hjemme ved sit Huus. 2de De som de forrige Vidner har forklaret, og var i den blaae Trøie {..} en Sølv Knap og resten Tin Knapper, samt Sølv Knap i det eene Skiorte Erme paa venstre Haand, {samt} \og een/ Sølv Knap i Halse Linningen. 3de Svarede ligesom de forrige 2 Vidner. 4de Ligeleedes. 5te Vidnet ved hjelp af de forrige 2 Vidner og Touge, fik Liiget i een sin baad, og strax bragte det til Bekkervigen, hvor Folkene kjendte Liiget paa Klæderne at var Sl: Natan: Mathiassen, og blev hand ei afklæd imedens {Liiget} Vidnet var paa Bekkervigen. Dimitteret.

Fremstoed som 17de Vidne Niels Baarsen Leilænding paa Urrang som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og svarede paa følgende Actors qvæstioner saasom til 1ste Om Vidnet har seet at Delinqventen har bragt noget Tøj til Urrang, som Christen Salomonsen skulde forvart for ham, eller leveret ham noget ved Bræmnes Kirke? Rs: Nej, slet intet og har ei seet Delinqventen paa Urrang siden [i] Fior Mich: 2de Om Vidnet har hørt nogen tale

imellem Delinqventen og Christen Urrang om det Drab som var begaaet paa Natanael Mathiassen forinden hand blev funden? Rs: Nej aldeeles intet. 3de Om Vidnet har mærket at Christen Salomonsen Urrang har haft saadanne Klæder i Huuset som de der blev røvet af Sl: Mathiass:s døde Legeme? Rs: Nej. 4de Hvad Tale der faldt paa Urrang imellem {…….} Delinqventen og Christen Urrang, da Delinqventen var der efter Nat: Math:s Liig var funden, og hvor da var med Hans Pedersen Hansen? Rs: Lars Endresen sagde at havde leveret Klæderne et ps: buxer, en Væst, og 5 rd: Penge til Christen Ur-

1780: 256b

rang, det Christen Urrang nægtede bestandig. 5te Om Vidnet veed noget om, at Erich Sortland har haft noget af det røvede Tøi i forvaring? Rs: Vidnet var med sam/m/e tiid paa Sortland, da Erich ei var hjemme men Hans Pedersen Hansen spurgte efter et pr: Spænder, som ingen paa Gaarden vidste noget om, men Lars Endresen sagde at Erich Sortland havde faaet dem. Dimitteret.

Fremstoed som 18de Vidne Peder Tollevsen Lejlænding paa Urrang som aflagde Eed og svarede paa de til forrige Vidne fremsatte qvæstioner, saasom til 1ste, 2, 3 ligesom forrige Vidne. 4de Ligeleedes med det tillæg at Delinqventen den tiid, undertiiden sagde til Christen Urrang at have leveret ham Klæderne i Huuset, undertiiden sagde at have leveret ham dem ved Bræmnes Kirke, men Christen Urrang nægtede begge deele. 5te Ligesom forrige Vidne. Dimitteret.

Fremstoed som 19de Vidne Alet Carls Datter tjenende Christen Urrang der uden Eed siden hun ei har været til Guds bord skjønt 16 Aar gl:, forklarede til følgende qvæstioner: 1. Hvad tiid det var at Delinqventen leverede Tøjet til Christen Salomonsen Urrang? Rs: Vidnet har ei seet Delinqventen der paa gaarden siden [i] Fior Michali og aldrig seet ham levere Christen Urrang noget Tøi enten hjem/m/e eller ved Kirken, eller hørt dem snakke sam/m/en. 2de Hvad der passerede paa Urrang da det blev bekjendt at Natanaels Liig var funden, og om Vidnet ei mærkede at Christen Urrang bar frygt for sig? Rs: Vidnet mærkede slet intet af det omspurgte førend da Hans Pedersen Hansen kom der med Delinqventen, da de begge beskyldte Christen Urrang at have faaet Tøjet, men Christen Urrang nægtede det bestandig. Dimitteret.

Fremstoed 20de Vidne Synneve Carls Datter, Hustrue til Christen Salomonsen Urrang som uden Eed svarede paa de til forrige Vidne fremsatte Qvæstioner, saasom til 1ste Ligesom forrige Vidne. til 2de svarede \som forrige V: og/ som 17de Vidne til 4de qvæstion. Dimitteret.

Fremstoed 21de Vidne Aase Lars Datter Enke efter Carl Larsen Urrang, som aflagde Eed og forklarede paa følgende Spørsmaal: 1. Hvorfor hun bad Delinqventen, ei bekjende paa Christen Urrang: Om det var fordie hun vidste Christen havde Tøjet, hvad Tøj det da var, eller om det var fordie at Christen Urrang var vidende om Mordet, og ikke havde aabenbaret det? Rs: Vidnet har ei seet Del: der paa gaarden siden [i] Fjor Mich:, og aldrig seet eller hørt noget Tøi at være modtaget af Christen Urrang fra Lars Endresen: bad ei heller Lars Endresen ei at bekjende paa Christen Urrang, men sagde til ham, hand skulde sige Sandhed hvor hand havde gjort af Klæderne, enten hand havde solgt dem, gravet dem need, eller siunket dem need, Dimitteret. Delinqventen paa tilspørsel erklærede: At hand løgnagtig havde beskyldt Christen Urrang og Erich Sortland, da de slet intet havde faaet af Tøjet, eller Delinqventen aabenbaret dem noget om Mordet, men Jan Mejer har imodtaget alt Tøjet og Pengene, og Delinqventen har skudt paa disse 2 uskyldige Persohner efter Raad af Hans Pedersen Hansen i

1780: 257

Næshavn. Christen Urrang og Erich Sortland fremstoed begge, og aldeeles under anbydende Eed, benægtede at have talt med Lars Endresen siden [i] Fjor Somer og Michaeli tiider, eller faaet noget Tøj eller Penge af noget slags i Forvaring, eller at være aabenbaret af Delinqventen, det mindste om Mordet. Dimitteret.

Fremstoed som 22de Vidne Guttorm Olsen tjenende Jan Mejer i Folgerøen, som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede paa de til 5te Vidne Jan Nielsen Mejer gaars dato fremsatte qvæstioner saasom til 1ste Det var en Onsdag, men husker ei om det var i Bededags ugen, og reiste hand fra Folgerøen Formiddag Kl: 10. 2det Der er vel 2 Veje, nemlig norden om forbie Oster næsset som er den snareste, og sønden om Storøen som er længere, men Delinqventen reiste den tiid om Osternæsset som er 1 Miil fra Folgerøen. 3de Del: kom ei hjem den Aften, men Fredags Aften efter. 4de Da Del: kom hjem, sagde hand med Væmodighed til Vidnet, at hand saae en Mand foer ilde ved Osternæss Bor…(?) (Boerne?), og viiste Del: da en sort Silke Hals Klud som hand sagde, hand havde faaet paa sin Aare, da hand rakte den efter Manden til at hjelpe ham, men kunde ei naae Manden som stoed og agede(?) i Søen. Meere Tøi af sligt har Vidnet ei seet eller hørt om. 5te Rs: Aldeeles intet. 6te Rs: Da Liiget var funden, og Delinqventen blev hæntet til Bekkervigen, talte Del: intet til Vidnet, og loed som ei viste hvad de fra Bekkervig efter ham udsendte, vilde ham, og siden har Vidnet ei seet eller talt med Del: førend han nu har seet ham her for Rætten. Dimitteret.

Delinqventen blev tilspurgt: Hvor Jan Mejer forvarede Klæderne? Rs: Jan Mejer bar dem ind igjennem den nordre Dør paa Huuset, men saae ei hvad Stue hand bar dem ind i eller hvor h/an/d forvarede dem, og siden har Del: ei seet eller hørt \om/ dette Tøj hvor det er afbleven. Ellers vedbliver at Jan Mejer har imodtaget og faaet det, paa hvilken bekjendelse hand tør gaae til sin Død.

Salomon Habbestad ved Peder Tollefsen Urrang anmelde sit Svagheds forfald, og at hand intet havde mistet, men hands Huusmand havde mistet noget Tobak, og derfor havde hand faaet sine Penge, som Comparenten har hørt skulde være 4 skl:

Jngevold Endresen Nordre Sæle fremstoed og forklarede, at have mistet en Fiske Stang af Værdie 3 skl: som h/an/d har hørt Delinqventen har staalet og giort Stokker af til at gaae med i haanden, hvilken Fiske Stang hand nu med Eed bekræftede, at have mistet imod sit Vidende og Villie.

Helje Knudsen Eecheland fremstoed og forklarede: At forleden Aar dagen efter Høste Tinget, mistede Comparenten imod sin Viidende og Villie, et pr: Skind buxer af Værdie 2 Mrk:, sam/m/e blev staalen i Nøstbakken, og hvilke hand har hørt var staalen af Delinqventen, og Bededag sidst, saae Comparenten dem i den Kirke baad som Delinqventen var fulgt med til Kirken, og hvilke Buxer var de Comparenten frastaalen; hvorpaa h/an/d nu for Rætten aflagde sin Eed, men dog ei kand her for Rætten denne sinde tilhiemle sig samme bortstaalne, siden det ei er tilstæde.

Dom/m/eren fremlagde een fra Provincial Physicus Hr: Just: Rd: Buchers erhvervede Betænkning over Obductions Forretningen; hvilken er saalydende:

Actor Velædle og Velviise Hr: Foget Koren fremlagde sit skriftl: Jndlæg i Sagen saalydende:

1780: 257b

Derefter indloed Sagen til Doms.

Defensor Lensmand Jens Jensen Bielland fremlagde sit skriftl: Jndlæg som blev oplæst og lyder saaleedes: derefter indloed Sagen til Doms.

Delinqventen Lars Endresen vedblev sin gaars dato gjorde bekjendelse med tillæg, at den Mand hand sloeg, tænkte hand var levende, men saae ei Tegn til Live, enten af Brystets eller Mavens bevægelse af Aandedrag. Det røvede Tøj har aldrig været i andres Hænder end Delinqventens og af ham til Jan Mejer leveret som det har imodtaget. jøvrigt vedbliver sin i gaar og i dag gjorde bekjendelse, uden noget at tillægge eller fratage, og erklærede alle hands forrige bekjendelser for Løgn. Paa denne hands sidste bekjendelse hand nu indloed Sagen til Doms, og har ei viidere til sit Forsvar at fremføre, men beder om mildeste Dom.

Sagen blev til Doms optagen og derudi af Sorenskriveren og Med Doms Mænd afsiges følgende

Dom

Delinqventen Lars Endresen er paa Justitiens vegne actioneret for Mord eller Drab paa afg: Natanael Mathiassen samt hands døde Legeme at have røvet. Hvad Drabet eller Mordet i sig selv angaaer; Da, i hvorom Delinqventens egen bekjendelse, de med sam/m/e {……} sær den første her i Rætten gjorde Deposition overeenstemmende Omstændigheder, hands tilstaaede Forsæt og Jntention til at myrde og røve, saaleedes conciereret til et stærk beviis, at da Natanael Mathiass: pludselig er kommen af dage, ingen andre Mennisker her omkring \saaleedes/ i den tiid funden døde, Lars Endresen tilstaaet Mordet, og røvet {hands} \den dræbtes/ Klæder, samt deraf fremleveret hands Hals Klud, følgelig Natanael Mathiassen er {funden} \bleven/ dræbt, og da ingen Mistanke efter mindste Omstændigheder falder paa andre, Lars Endresen at være hands Banemand, og derfor at have forbrudt si Liv efter Lovens 6 B: 9 C: 1 art:, endog alleene for sit selv tilstaaede Drabs forsæt efter Lovens 6 B: 6 C: 22 art:; Saa dog, da efter Obductions Forretningen mangler Kjendsgjerning, og Delinqventen i sin bekjendelse er saa ustadig og vaklende, samt ingen beviis ved noget Vidne om Haandgierningen haves, holder denne Ræt betænkeligt at dømme ham fra Livet, men holder …….(?) grundet efter Sagens Omstændigheder, og Delinqventens tilstaaede mordiske Gemyt, at Delinqventen derfor, og til Publicii Sikkerhed, forvares i en Fæstning, og der straffes med Arbejde sin Livs tid. Henseende til begangne Røverie paa den døde Natanael Mathiassen, da bør Delinqventen efter hands egen bekjendelse, derfor bøde efter Lovens 6 Bogs 16 Cap: 3 art: for Val Rov til Hds: Maj:ts Casse 3de 40 Lod Sølv er 60 Rdr:; Men paa det \røvede/ dobbeltes Vedelag kand ei i denne Sag dømmes, da det ei har været mueligt samme at faae opdaget til Vurdering, som det og maae separeres fra denne Sag, hvem som Heleri derfor kand blive ved giorte Action, at tiltale, da ei derom har været muelig at faae anden Oplysning, end Bekjendelse af Delinqventen, hvilken Paasagn af et ustædigt Menniske ei er noget beviist, og hvorefter Sagen imod Delinqventen ikke Publicum til byrde og bekostning kand opholdes: Og hvad angaaer de derfor i denne Sag sigtede Christen Urrang og Erich Sortland; da siden ei andet kand

1780: 258

sees af de førte Vidner, og Delinqventens seeniste tilstaaelse, end at de ere uskyldige; Saa bliver de derfor at frie finde; Thi {Kjendes} bliver herved af Dommeren og MedDoms Mænd for Rætt kjendt, dømt og afsagt: At Delinqventen Lars Endresen bør arbeide i Bergens Fæstning sin Livs tiid, og bøde til Hds: Maj:ts Casse for Val Rov efter Lovens 6 B: 16 C: 3 a:; 3de 40 Lod Sølv er 60 rd: saa og erstatte hands Arrestes og denne Actions Omkostninger efter nærmere Regning \saa og Stemplet Papiir 1 Rd 5 mrk: 10 s:/ som ellers saaviit hand ei dertil er ejende, bør udreedes af Almuen efter Kongl: allernaadigste Anordninger. Christen Urrang og Erich Sortland frie findes for Actors Tiltale. Denne Dom forfølges og opfyldes efter Kongl: allern: Anordningers forskrift. Udi Sagens Drift er ei skeet nogen uforsvarlig Ophold.

Hr: Fogden begjærede Dommen beskreven til allernaad: befalede Appell, som blev bevilget.
Udstæd

Herved til ende med året 1780.

Tingbok nr. I. A. 41 1777-1782 for Sunnhordland
Året 1781

(1781: 258)

Extra Ræt i Delinqvent Sag

Anno 1781 Mandagen den 18 feb: er Extra Rætt sat paa Leervigens Tingstæd, i efterskrevne Delinqvent Sag imod Tyven Simon Olsen Fylkesnæs hvilke Extra Rætt skulde været holdet den 17 Janv: sidst, hvortil Dommer med Laug Rætt samt Actor og Defensor den tiid var mødt og forsamlet, tilligemed Vidnerne, men da ej kunde foretages formedelst at Delinqventen ei kom hjem fra Bergen hvor hand sad i forvaring førend 4 Dage efter Tægte Sag \.....??...../
Og er Rætten nu sat i overværelse af efterskrevne af Districtets Foget opnævnte 8te Eedsvorne, ubeslægtede og upartiske Laug Rættes og Med Doms Mænd
1. Torbiørn Torbiørnsen Bielland 4. Johannes Gudmundsen Øchland 7. Helje Olsen Bielland
2. Jan (Jon) Tostensen Hougeland 5. Reinert Jensen Horneland 8. Lars Olsen Hage
3. Helje Nielsen Tvedt 5. Helje Jensen Birkeland.

Actor V: og V: Hr: Foget Koren loed fremstille for Rætten Delinqventen Simon Olsen Fylkesnæs løs og leedig uden Baand og Fængsel, for hvem og mødte som Defensor Lensmand Jens Jensen Bielland.

Actor derefter fremlagde til denne Acts inddragelse, Stiftets Ordre af 28 Nov: a: p: til denne Extra Rætt saalydende: samt Ober Hof Rættens hjemviisnings Dom af 13 Nov: 1780 til denne Acts følge, hvis Slutning lyder saaleedes: Viidere til denne Acts følge fremleverede de i Ober Hoff Rættes Dommen paadømte og hjemviiste Domme nemlig fra denne Rætt af 26 Juni 1780, og fra Bergens Laugting af 28 Sept: 1780. Viidere til den høje Ober Hof Rættes Doms Efterlevelse fremlagde den over Delinqventen for første gang begangne Tyverie den 26 Nov: 1777 ergangne Dom in originali til Actens følge, hvilken er paategnet om sam/m/es Doms Execution, hvorom Paategningen lyder saaleedes: Declarerede i øvrigt at Delinqventen intet ejede at exeqvere de idømte Pengebøder og Omkostninger udi, samt at denne Dom hverken var appelleret, eller som dens Jndhold udviiser af Delinqventen begiært appelleret, ei heller forestillet Hds: K: M: til allernaad: Formildelse eller Eftergivelse, hvorom Actor ellers til nærmere Examen fremstillede Delinqventen samt Arrest Forvareren Baar Poulsen.

Delinqventen Bonde Drengen Simon Olsen Fylkesnæs tilstoed, at være pidsket i Fængselet af Arrest Forvareren Baar Poulsen efter den for første gang begangne Tyverie over ham ergangne Dom, hvilken Dom hverken var appelleret, eller det af ham begjært, ligesaalidet af ham begjært Hands M: forestillet til allernaadigst Eftergivelse eller formildelse, men til de idømte Penge-

1781: 258b

Bøder og Omkostninger var hand intet ejende, hvori sam/m/e kunde exeqveres. Hr: Fogden angaaende det sidste erindrede: At Doms Acten i sig selv beviiser med Almuens og Laug Rættets Vidnesbyrd at Delinqventen intet ejede.

Baar Poulsen Arrest Forvalter fremstoed og efter forelæste Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende, aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven, og forklarede: At have pidsket Simon Olsen Fylkesnes for første gang begangne Tyverie den 16 Janv: 1778 efter Dommen og Paategningen som for ham nu i Rætten blev oplæst. Dimitteret.

Defensor tilstoed saavel Actors tilførsel som Delinqventens tilstaaelse og Arrest Forvalterens Forklaring.

Actor til det øvrige af Ober Hoff Rættens Dom/m/ens Opfyldelse, havde efterspurgt paa det nøieste alle herom optænkelige Vidner, men ej kunde opspørge fleere end efterskrevne til Examination indstevnte og mødende Vidner Lars Knudsen Berje og Hustrue Brithe Torkels Datter, Torkel Heljesen Aadnenæs og Hustrue Gunnelle Mikkels Dat: som blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende.

Delinqventen ved Defensor vedtoeg lovlig Varsel.

Delinqventen Bonde Drengen Simon Olsen Fylkesnæs \blev/ forelæst sin forrige bekjendelse de[n] hand vedblev, og blev foreviist af Lars Knudsen Berje de staalne Koster nu i Rætten, som hand vedstoed vare de sam/m/e hand havde staalen, nemligen Sølv Ringen og Søllien, hvortil havde ingen Medviidere eller Medhjelpere, ei heller andre veed noget siden derom, end de nu mødte Vidner. Da Delinqventen havde stiaalet dette, hørte hand intet derom, førend i Ugen før Paaske, der efter, da Torkel Heljesen havde funden Kosterne i Delinqventens Sæng i Torkel Heljesens Huus hvor Del: da tjente, indsvøbt i en Klud i en Væske, hvilke h/an/d viiste Del: og spurgte hvor hand havde faaet det, hvortil Del: vel gav et pr: løgnagtige Svar, men endelig tilstoed det ligesom hand det her for Rætten har tilstaaet, at have stjaalet, hvorefter hand hørte eller fornam til intet, førend hand \med/ Kosterne nogle dage efter blev ført til Lensmanden, som toeg Kosterne i Forvaring, derfra til Fogden, som befalede ham at blive tilstæde i sin tjeneste til Som/m/er Tinget 1780.

Hr: Fogden herved erindrede, at hand havde gjort sig paa anden maade forsikret for hands tilstædeblivelse, og derfor ei vilde bebyrde Almuen med hands Arrest fra den tiid til Som/m/er Tinget.

Af Vidnerne fremstoed

1ste Vidne Gunnelle Mikkels Datter som aflagde Eed og forklarede: At Mandag før Paaske forrige Aar, kom Vidnet gaaende i sit Huus der hvor Delinqventens Seng var, der hun blev vaer en Klud som hun tog op, og fandt der, den nu i Rætten foreviisende Sølv Ring, den hun viiste sin Mand Torkel Heljesen, som Morgenen efter, da

1781: 259

Delinqventen der var et Ærende borte, var kom/m/en hjem, talte til ham derom, da Simon Olsen paa tilspørsel hvor hand havde faaet det, endelig tilstoed at have stjaalet det hos Lars Knudsen Berje, en Nat i en aaben Bomme, nemlig Ringen og en Sølv Søllie, som hand havde i sin Skjorte, og er den nu i Rætten befindende. Veed ei viidere eller andre herom viidende; Thi blev hun med begge Parters minde dimitteret.

Fremstoed 2de Vidne næst forrige Vidnes Mand Torkel Heljesen Aandenæs som aflagde Eed og forklarede: At veed intet herom førend h/an/ds Hustru omvundne tiid havde fundet Ringen, da Vidnet morgenen efter spurgte Delinqventen hvor h/an/d havde faaet den, da Del: endelig tilstoed at have stjaalet Ringen og Søllien som er de nu i Rætten anviisende, hos Lars Knudsen Berje, hvorpaa Vidnet leverede Delinqventen til Skafferen for at bringe ham til

Lensmanden, tilligemed Kosterne. Veed ei viidere eller andre noget herom viidende end de jndstevnte. Med Actors og Defensors minde dimitteret.

Fremstoed 3de Vidne Brithe Torkels Datter Lars Knudsen Berjes Hustr: som aflagde Eed og forklarede: At det hende frastaalne nu i Rætten anviisende Sølv Ring og Søllie savnede hun \tilligemed 4 skilling i Penge/ efter Kyndelmisse tiider forrige Aar, efter at Del: og andre havde lagt i Fiskeriets tiider til Logemente hos hende, da det maatte være borttaget af en aaben Bomme som stoed i Stuen hvor Folkene laae til Logemente, og vidste ei hvor var afbleven eller af hvem stjaalen, førend efter Paaske de hørte at Delinqventen havde tilstaaet det at have stjaalet, hvorefter hendes Mand ved Som/m/er Tinget tilhjemlede sig det. Veed ei viidere, eller andre noget herom viidende. Med Actors og Def: Minde dimitteret.

Fremstoed 4de Vidne Lars Knudsen Berje aflagde Eed og forklarede ligesom forrige Vidne Ord til andet og ellers ligesom h/an/d her inden Rætten den 27 Juni 1780 har forklaret. Veed ei viidere, eller fleere noget herom viidende; thi blev hand med Actors og Defensors minde dimitteret og ham leveret Sølv Ringen og Sølv Søllien.

Samtlige Vidner under aflagde Eed forklarede: At ej veed fleere Tyverier eller Misgjærninger af Delinqventen begaaet.

Actor forhaabede fuldkom/m/en at have opfyldt Ober Hof Rættens Dom, og paastoed Dom over Delinqventen ligesom forrige i denne Sag afsagde Dom.

Delinqventen og Defensor ligeleedes indloed Sagen nu til Doms, og havde ei viidere til sit forsvar at fremføre, som og vedtoeg at være lovlig varslet til Doms.

Dommeren og Med Doms Mænd optoeg Sagen til Doms, og derudi afsagde følgende

Dom.

Delinqventen Simon Olsen Fylkesnæs er ved Hjem tings Rætten d: 27 Juni 1780 dømt for anden gang begangne ringe Tyverie, hvilken Dom for Ober Hof Rætten og hjemviist til nøiere Oplysning Da sam/m/e ved det i Dag her i Rætten passerede er fuldkommen opfyldt; Saa igjentages af Dommeren og Med Doms Mænd den forhen forbem:te ergangne Dom, og herved Kjendes for Rætt, dømmes og afsiges: At Simon Olsen Fylkesnæs bør

1781: 259b

for anden gang begangne Tyverie efter Lovens 6 Bog 17 C: 34 art: og Forordningen 19 Nov: 1751 og 27 Apr: 1771, miste sin Hud paa Kagen, og arbeide i Jern i nærmeste Fæstning sin Livs tiid, samt efter paafølgende Lovens 6 B: 17 C: 40 art: betale Lars Knudsen Berje Jgiæld af det Staalne og ei tilbage leverede 4 Skl:, og bøde til Hds: M: Casse Tviigjæld af alt det Staalne 1 rd: 4 mrk: 8 s: Til Hoved Lods forbrydelse er han efter Actens udviisende, intet ejende. Denne Actions Omkostninger erstatter h/an/d med Stempl: Pap: 4 mrk: 8 s: Rættens Gebuhr, Actors og Defensors Sal:, Stevnings Penge og viidere efter nærmere Regning, som ellers i mangel af h/an/ds Formue, for saaviit samme bør liignes paa Almuen, udreedes efter derom allernaadigst udgangne Anordninger. Det tildømte efterkommes til Execution efter nærmere Ober Rættens Dom samt Lovens Forskrift, og allernaadigst udgangne Forordninger.

Udi Sagens Drift er ei skeet nogen uforsvarlig ophold. For Executionen nyder Skarp Rætteren efter Reglementet 5 rd:

Efter at Dom/m/en for Del: var oplæst, begjærede Hr: Fogden den sig in forma beskreven meddeelt, til allernaad: befalede Appel, som blev bevilget. Udstæd

Extra Aastæds Rætt:

Anno 1781 Fredagen d: 6te April er Extra Rætt sadt paa Gaarden Yttre Haavigen No: 80 Sundhorlehns S: E: Gods i Sundhorlehns Sorenskriverie, Føyens Skibrede, og Findaas Præstegjæld beliggende, hos Helje Erichssen Yttre Haavigen i Overværelse af Skibredets

Lehnsmand Jens Jenssen Bielland, og efterskrevne af Fogden Hr: U: W: Koren opnævnte 8te Edsorne, ubeslægtede til begge Parterne, og upartiske Laugrettesmænd de Dannemænd 1. Lars Endressen Indre Haavig; 2. Valentin Pederssen Røgsund; Jacob Clausen Teigland; 4. Lars Olssen Grindeim; 5. Jens Nielssen Spidsøen; 6. Helje Nielssen Ibidem; 7. Michel Baarssen Todtland; og 8te Ole Larssen Anglevig; Alt efter Forlangende af bemælte Helje Erichssen Yttre Haavigen, som Beboer, der af Sl: Erich Heljessen Yttre Haavigens Arvinger, og Colben Erichssen Yttre Haavigens Arvinger; samt Erich Helliessen Yttre Haavigens Hustrue Anna Peders Dr: Yttre Haavigens Arvinger sig har tilkjøbt Gaarden Yttre Haavigen skyldende udi aarlig Landskyld 1 Løb Smør 12 Mrk: Fisk til en lovlig Besigtelse og Syn over Jordens tilhørende Huuse Bygninger; saavel som Jorden i sig selv, og dens tilhørende Skov, i hvad Stand og Værdie Samme nu befindes, i Hensigt til Ejendommens intenderende Forbædring; og i Tilfælde af dens Indløsning af nogen Odels Pretendent, da Sammes \Erstatning/ med Alt deraf dependerende; Alt paa Grund af den Kongelige Allernaadigste Forordning af 14de Januarj 1771 dens 8de Articul.

Efter at Rætten var satt fremlagde Reqvirenten Helje Erichssen Yttre Haavigen det dertil udstyrede skriftlige Rættens Stævnemaal af Dato 29de December 1780, for Laugtings-Rætten publiceret, som med saadan Laugtings-Rættens \Publications/ Paatæigning blev oplæst og lyder saaledes.

Formynderen Erich Erichssen Todtland, for den Odelsbaarne Myndtling Friderich Pederssen i Kiøbenhavn, mødte for Rætten og Vedtoeg at være lovlig Stævnet.

Helje Erichssen Yttre Haavigen derefter fremlagde til den/n/e Actes Jnddragelse det til sig af forrige Ejere sc: Erich Heljessen Yttre Haavigens Arvinger; og Colben Erichssen Yttre Haavigens Arvinger, samt Erich Heljessen Yttre Haavigens Huustrue Anna Peders Dr:s Arvinger paa bemælte Ejendom udgivne Skjøde af dato 27de Novembr: 1780, som med sine Paateigninger lyder saaledes. Derefter Reqvirenten Helje Erichssen Yttre Haavigen refererede sig til sin forrige i Stævningen indrykkede Reqvisition og sin dermed paa Grund af Forordningen havende Hensigt; samt til den Ende begjærede Forretningens Fremme.

Rætten med samtlige Laugrettet i Følge Reqvirentens Forlangende, og overensstemmende med mer Allerhøjst bemælte Kongelige Allernaadigste Forordning; paa det nøjeste eftersaae alle paa bemælte

1781: 260

Yttre Haavigen befindende Huuse-Byggninger, som Laugrettet blev af Dommeren allvorligen paalagt paa det nøjeste og rigtigste, efter Sammes nu befindende Værdie at vurdere; samt at paaskjønne Jordens og Skovens Beskaffenhed og Tillstand; hvilket Laugrettet forsikrede paa det nøjeste at efterkomme; Og blev da følgende befunden, og af Helje Erichssen Yttre Haavigen paaviste Huuse-Byggninger, da ingen flere befandtes, af samtlige Laugrettes- og Besigtelses-Mændene, anseet af Værdie for nærværende Tiid, som Følger:

1: Røgstuen med Svael, som er Torvtaget, er aldeles forfalden og ruineret, saa at Sam/m/e maae i Grund nedrives, hvorfor den i det højeste ej mer kand taxeres, end	6	0	0
2: Sænge-Boden med Torv-Tag er aldeles nedfalden og ruineret, saa at Sam/m/e maae i Grund nedrives, hvorfor den i det højeste, ej mer kand taxeres, end	7		
3: En Aaben Veed-Skud, der har adskillige Mangler, blev vurderet i det højeste, for	1		
4: Laden med Torv-Tag, er aldeles forfalden, og maae nedrives, hvorfor Samme ej højere kand taxeres, end	5		
5: Floeren, er aldeles nedfalden og kand ej taxeres højere, end		4	

6: Smale-Huuset med Spon-Tag er aldeles forfalden, og maae i Grund nedrives; og altsaa ej kand taxeres højere, end		5	
7: Stadburet befandtes, aldeles Brist fældig, dog saa at det ej behøves, at nedrives; Og altsaa ej kand taxeres højere, end	5		
8: Kalve-Huuset er bedærvet og mangler Tag, men ej behøves at nedrives; Altsaa bliver Samme taxeret for	1	3	
9: En Fiske-Skjaae, har lidt mangel paa Taget; og kand ej taxeres højere, end	1	0	0
10: Ild-Huuset mangler Tag med viidere, hvorfor Sam/m/e ej kand taxeres højere, end	1		
11: Nøstet aldeles gl: og nedfalden, saa at Samme ej kand taxeres højere, end		2	
12: En gl: Skjøkke blev taxeret for		1	
13: Et Smal-Huus udi Marken aldeles bedærvet, blev i det højeste taxeret for		1	
Flere Huuser fandtes ikke at vurdere, altsaa bliver foranførte Huuse-Byggningers fulde Værdie	29	4	0

Skriver Tyve og Nie Rigsdaler og Fiire Mark.

Derefter blev Jorden efterseet, og dens Mangel befandtes saaledes, nemlig Agerne blev efterseet og befandtes Efterskrevne, hver for sig af Udsæd og Mangel at være, som Følger:

1: Ageren kaldet Stoer-Ageren, hvori saaes 1 ½ tønde Koren, mangler Tilkjørsel af Muld, og et Skraae-Gjærdes Opsættelse, som i det mindste vill koste 5 rd: siger Fem Rigsdaler.

2: Ageren kaldet Lang-Ageren, hvori saaes 6/8 Tønde mangler Tilkjørsel af Muld og Ræer under, som andsættes i det mindste med 2 rd: 3 mrk: siger Toe Rigsdaler tre Mrk:

3: Ageren kaldet Støels-Flækken, hvori saaes 1/8 Tønde koren, mangler Til{l}kjørsel af Muld; som andsættes med 5 Mrk: siger Fem Mark.

4: Ageren: Bratt-Ageren kaldet, hvori saaes 3/8 Tønde Korn, mangler Ræer, som andsættes med Een Mark.

5: Ageren: Bruer-Ageren kaldet; hvori saaes 3/8 Tønde Korn, mangler intet undtagen Steen Gjærde, da Samme vill Rabe ud, hvilket bliver i det mindste, at andsætte med 3 rd: siger Tre Rigsdaler.

6: Ageren: Søer-Ageren kaldet, hvori saaes ¾ Tønde Korn, mangler intet undtagen Ræer, som andsættes med Een mark.

7: Ageren: Nøst-Ageren kaldet, hvori saaes 3/8 Tønde Korn, mangler Intet.

8: Ageren: Hamre-Flækket kaldet, hvori saaes 1/8 Tønde Korn, mangler Intet.

9: Ageren: Sør-Flækket kaldet, hvori saaes 1/8 Tønde Korn; mangler Intet.

10: Ageren: Musse-Flækket kaldet, hvori saaes 1/8 Tønde Koren, mangler Intet.

11: Ageren: Øde-Ageren kaldet, hvori saaes ¼ Tønde Korn, mangler Intet.

12: Ageren: Sten-Flækken kaldet, hvori saaes 3/8 Tønde korn, mangler Muldtilførsel; og Ræer, som andsættes med Een Rigsdaler.

13: Ageren: kaldet Nye-Flækken, hvori saaes ¼ Tønde Korn; mangler Intet.

14: Ageren: kaldet Anna-Flækket, hvori saaes 2/8 Tønde Korn; mangler Intet.

15: Ageren: kaldet Næbe-Graven, hvori saaes 1/8 tønde Korn, mangler Mulds Paakjørsel, som andsættes med Fem Mark.

Derefter blev Hjæmme bøen sc: Slotte-Teigen efterseet, og befandtes samme, alt i god Stand; undtagen et Stykke Mark, deraf Steen-Skreder, aldeles er overvældet; og hvis Rødning, Gjødning, og i Standsættelse, i det mindste vill koste 8 rd: skriver Otte Rigsdaler.

Endelig blev Skoven efterseet, som befandtes, at være af den Beskaffenhed; at naar først Huuserne og Gaarden af fremmet Skov, er opbygget, som Ejeren maae kjøbe: Saa kand Gaardens Skov være til Huusernes Reparation om noget, skulde mangle; samt til Aarlig Skatt.

Da Ingen videre ved Forretningen havde at erindre: saa bliver forinden Sam/m/es Sluttning at anføre dens Bekostning, nemlig

Skyds til Stædet 4 Mile 3 Mand og Baad á 2 mrk: Milen er	1	2	0
En dags Diæt-Pænge paa Henræisen		4	
Lateris	2	0	0

1781: 260b

Transport	2 rd:	0 mrk:	0 s:
En Dags Forrettning	2		
Skyds og Diæt Retour	2		
Forrettningens Beskrivelse med Forsæiglings Pænge		5	12
Stæmplet Papir dertil		1	8
Fogden for Laugrettesmændenes Opnævnelse	1		
som Reqvirenten anmælte til Hr: Fogden Selv, at have betalt.			
Lehnsmanden for Laugrettets Tillsigelse og sin Nærværelse		4	
De 8te Laugrettesmænd á 1 mrk: 8 s:	2		
Tilsammen	10	5	4
Reqvirenten anmælte, at Laugtings-Stævningen med sin Forkyndelse med videre; samt Rættens Underholdning har kostet i det mindste	10		12
Summa	21	0	0

Da til Sluttning, af den gandske Rætt blev afsagt: Hvad foranførte Huuse-Byggninger og Jorden af Helje Erichssen Yttre Haavigen bliver forbædret og i sin Tiid højere taxeret, efter Allerhøistbemælte kongl: Allernaadigste Forordninger gives Helje Erichssen Yttre Haavigen og hans Arvinger Regres for, saavell, som for denne Forrettnings Bekostning Tyve og Een Rigsdaler: At faae erstattet, af hvem, som til Odels-Løsning beviser sig berettiget; naar hand saadan Løsning efter lovlig Omgang pretenderer.

Reqvirenten begjærede det passerede sig in Forma beskreven meddelt, som blev bevilget. Udstædt

Sommer Ting 1781 for Waags Skibreede den 30te April holden paa Godøesunds Tingstæd af Rættens Betient, i overværelse af Districtets Foget, Skibreedets Lensmand Knud Larsen Rydland, samtlige Tingsøgende Almue, og efterskrevne 8te Eedsvorne Laug Rættes Mænd

1. Ole Andersen Troland
2. Niels Salomonsen Drønen
3. Mons Larsen Schaar
4. Niels Olsen Kalvenesset
5. Knud Endresen Tvedte
6. Johannes Johannesen Stenevig.
7. Tarrald Larsen Tvedt
8. Knud Ommundsen Aarbøe

Da først allerunderdanigst og underdanigst blev publiceret:

Forordning, anl: det, Norske Lovs 3 B: 13 C: 1 a:, fastsætter, ihenseende til naar en Jorddrot kand udsige en Lejlænding, hvorleedes skal forstaaes d: 18de oct: 1780.

Placat ang:de Kongl: Told Tegn, som vorde uddeelte til visse Betjente ved Told Væsenet i Danmark og Norge d: 5 feb: 1781.

Placar hvorved Rappels og General Pardons Patentet af 13 Janv: 1777, for undvigte Søe folk, forlænges til 1781 aars udgang d: 5 feb: 1781.

Kongl: allerund: Resol: 19 oct: 1780, communiceret fra Stiftet 21 Nov: e: a: angaaende Hummer Handelen, at skal forblive ved Placaten 21 Jul: 1721; og alle seenere Ordres være ophævede.

…. 17 Nov: 1780, comm: fra Stiftet 5 Dec: e: a: at Præster skal contribuere til Delinqvent og Rade-Syge (Norsk Hist: Leksikon: Ratesyke = smittsom sjukdom) Omkostninger, men være frie for at svare i Transport Omkostninger, Fange Penge m: v:

…. af 31 Janv: 1781, comm: fra Stiftet 20 feb: e: a: at Børne Midler under 20 rd: maae udbetales, Forældre, Foster:Fædre eller Formyndere, for u:myndige, og til deres Underholdning anvendes.

Danske Cancellies Skrivelse af 27 Janv: 81, comm: fra Stiftet 20 feb: e: a: at det for Pest mistænkte Skib la Galere d'Amsterdam, \er/ tilladt at indløbe til Amsterdam, altsaa Foranstaltningen derimod ophæves.

Kongl: allern: Resol: 22 Janv: 1781, comm: fra Stiftet 20 febr:, at Tiende af den Tiære som i Norge virkes paa Svensk Maade nedsættes til 2 skl: pr: Rdr: af Værdien.

Stiftets Skrivelse af 6 Mart: 81, hvorved lyses efter een fra Indre Sogn bortrømt Delinqvent Hans Hansen Sagøen.

Westindiske og Guineiske Rente og Gen: Told Kam/m/er Skrivelse af 24 feb: 1781 at Consumption af Smør skal beregnes efter Ottinger(?) alt hvad som er over 28 Hds:(?) Vægt.

Kongl: allern: Rescr: af 31 Janv: 1781, comm: fra Stiftet 13 Marti e: a: om at Soldater skal aarl: nyde hver 48 s: af Udreednings Pengene til deres Marcher, til Exercithe og andre Samlinger.

Formynder Ting blev holden, og Børne Midlerne befunden i behørig rigtighed efter Formynder Bogen.

1781: 261

Pante Bogen til Udslettelse publiceret

Sl: Kam/m/er Raad Juels Caution Forskrivning for Kongl: Oppebørseler af 27 Juli 1760, indført i Pante bogen No: 2 p: 130 hvorved er sat til Caution Halsnøe Closter i Schonevig, Opsanger i Qvinherret, og Eide i Waags Skbr:, hvilken Udslettelse er efter Stiftets Skrivelse af 27 feb: 1781 saalydende: til Frue Kam/m/er Raadjnde Juels pro Memoria! Den af høitærede Frues afgangne Mand under 27 Jul: 1760, til det Kongl: Rente Kam/m/er indsendte Forskrivelse tilligemed vedhørende Forretning, hvorved hands ejende Halsnøe Closter gaard med flere Ejendomme blev stillet til forsikring for de ham betroede Oppebørseler, bliver hende, i følge fornevnte Collegii Skrivelse til mig af 10 hujus, herved tilstillet, paa det Forskrivelsen nu af vedkommende Ting Protocoller, kunde udslettes, siden det paa hendes afgangne Mands vegne sidst aflagde Regnskab for Aaret 1776, er bragt til endelighed, og af Hands Maj:t allernaad: qvitteret. For modtagelsen af benævnte Forskrivelse og vedlagde Forretning, udbeder jeg mig høistærede Frues gode tilstaaelse.

Bergen den 27 feb: 1781 Schouboe

Pante Bogen til Inddragelse

Skiftebrev efter Clemen Olsen Nordre Engevig 26 Juli 1780.

…. Endre Larsen Remmereides Hustr: 10 Aug: 1780.

…. Ole Ellingsen Hellands Hustr: 10 Aug: 1780.

…. Poul Christophersen Lille Næss Hustr: af 12 Marti 1781.

Pante Bogen til Udslettelse
Mikkel Mikkelsens Obl: til Christian Torkelsen Øchland 36 rd: 3 mrk: 8 s: Pant i 1 pd: 6 mrk: S: i Øchland 30 Sept: 1776 prot: No: 3 f: 23 qvitteret af Creditor 30 April 1781.

Bygsel Sedler publiceret
Salomon Hamres Enkes til Ole Larsen paa 1 pd: 3 mrk: Sm: i Østevold, d: 2 oct: 1780. Manuf: H: 8 skl:
Hr: Natanael Sundes til Endre Jacobsen paa Bussesund p: 1 pd: d: 26 Apr: 1781. Manuf: H: 8 skl:
Henrich Christi paa Provstinde Christies vegne til Niels Larsen paa 2 ½ spand Smør i Stangeland d: 28 Apr: 1781. Manuf: H: 8 skl:
Bendt Hynnemørs til Lars Johansen paa 1 Vog Fisk i Store Drivenes, og at byde Hosbonden hvad hand avler d: 28 Apr: 1781. Manuf: Huset 8 skl:

Nye Justitz Sag
Velædle og Velviise Hr: Foget Koren fremlagde een sig fra Hds: Excel: Hr: Stiftsbefalingsmand de Schouboe af 26 Dec: a: p: tilkom/m/en Ordre til Sags Anlæg imod Mikkel Nielsen Bakke, Niels Kipper paa Salthellen og Jacob Stangeland og Ole Ottesen Hævrøen, for uforsvarlige Forhold imod den residerende Capellan Hr: Mossin i Møgster Kirke anden Juule Dag 1779, hvilken Ordre \blev oplæst/ saalydende: viidere fremlagde Anmeldelse til Stiftet derom fra Præsterne til sam/m/e Kirke af 27 Dec: 1779 som blev oplæst og lyder saaleedes: Samt Optegnelse paa de skyldige saa lydende: Dernæst fremlagde de 3de angivne skyldiges nemlig Mikkel Nielsen Bakke, Niels Kipper paa Salthellen og Jacob Erichsen Stangeland skriftl: Benægtelse og Undskyldninge saalydende:
Hr: Fogden derefter anmelte, at da de Skyldige ikke har været at bringe til at opfylde Stiftets høje Ordre, hvorudinden hand har gjort sig ald Møje; Saa har hand været nødsaget ved lovlig mundtl: Kald og Varsel at lade til dette Ting og tiid indkalde Mikkel Nielsen

1781: 261b

Bakke, Niels Larsen Kipper paa Salthelleholmen, Jacob Erichsen Stangeland og Ole Ottesen Hævrøen, paa Justitiens vegne, at lide Dom og paahøre Vidner, om sam/m/e deres uforsvarlige forhold, til Bøders udreedelse og Omkostningers Erstatning.
Som Vidner i Sagen indstevnet Johannes Larsen Walhammer, Niels Eliassen Møgster, og Mons Nielsen Bakke under Faldsmaals Straf til dette Ting og tiid at møde, deres Vidnesbyrd i Sagen at aflægge.
Stevne Vidnerne Anders Eliassen Fagerbakke og Lars Jørgensen Fagerbakke, afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre lovlig at have stevnet saaleedes som tilført er Niels Larsen, Jacob Stangeland, Ole Ottesen Hævrøen, Johannes Walhammer, Niels Møgster: Og som Stevne Vidner ligeleedes at have stevnet Mikkel Bakke og Mons Bakke, fremstoed og afhjemlede Aadne Wincentsen Piirholmen, og Ole Andersen Troeland.
Af de indstevnte mødte Niels Larsen og Ole Hævrøen som vedtoeg lovlig Varsel, men vidste sig ei skyldig i det paastevnte, og derfor hverken forhen efter Hr: Fogdens gjorde Formaning eller endnu kand afbede eller med Mulct fors…(?), en Forseelse de ei finder sig skyldig i.
Af Vidnerne mødte Johannes Larsen Walhammer som blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning til Sandheds udsigende, og derefter fremstoed som 1ste Vidne, aflagde Eed og forklarede: At var i Kirken Anden Juule Dag 1779 ved Møgster Kirke, da Capellanen Hr: Mossin kom til Kirken i stille Vejr, seenere end sædvanlig, saa seent at Tjenisten ofte paa den Aarsens tiid har været ude, da Capellanen nu kom; og da Capellanen

kom, sagde \hands/ Almue til Præsten, at det var nu for sildig at holde Prædiken, men hørte ei nogen forbød Præsten at kom/m/e i Kirken eller at prædike, meget meer de bad ham derom, endnu mindre saae nogen tog ham i Armen, enten Mikkel Bakke eller andre, og hørte ei andet af Mikkel Bakke, end at da Communionen (= altergangen) var forbie, og Solen var i Nedgangen \da Prædike tenesten(?) skulde begynde/ sagde Mikkel Bakke sagtmodig til Præsten at det var nu for seent, dog blev Tienesten fuldført, og sluttet og det ei endda gandske mørk, dog var Solen nedgaaet. Niels Larsen talte ei med Knur eller Mur, eller noget andet, end heele Meenigheden at det var for seent. Jacob Stangeland var ei til Kirken den dag. Veed ei rettere Ole Hævrøen \som er Jacob Stangelands Svoger/ var der eller ikke. Meeste deelen af Almuen reiste fra Kirken, da Præsten var kom/m/en, uden at gaae i Kirken, saa ikkun faae bivaanede Guds tjenesten i Kirken. Hørte ei at de som reiste bort, reiste med Vreede eller Opsætsighed, men endeel kunde have høilig Aarsag da at reise, om de skulde kom/m/e hjem inden det blev for mørk, og muelig farlig om Veir havde faldet paa. Med begge Parters minde dimitteret.

Hr: Fogden som agtede at lade Stevnemaalet ankyndige for Dhr(?) (Deherrer?) Præster til næste Ting, maae(?) til sam/m/e Ting begjære Laugdag og Forelæggelse i Sagen.

1781: 262

Rætten gav de {…} udeblevne Paagjældere Mikkel Nielsen Bakke og Jacob Erichsen Stangeland, Lovens Laugdag til Høste Tinget 1781 at møde og svare til Sagen. De udeblevne Vidner Niels Eliassen Møgster og Mons Nielsen Bakke blev forelagt under Faldsmaals Straf at møde til Høste Tinget 1781 første dag sam/m/e holdes, deres Eedelige Vidnesbyrd i Sagen at aflægge. Hvilken Laugdag og forelæggelse Lensmanden Knud Larsen Rydland blev paalagt lovlig at lade forkynde og i Rætten afhjemle.

Sagen beroer til Høste Tinget 1781.

Pante Bogen til jnddragelse

Tarrald Hatlevigens Arvingers Skiøde til Christopher Nielsen paa 1 pd: 6 mrk: Sm: i Hatlevig No: 21 d: 24 Aug: 1780.

Rasmus Aschildsen Woldens Arvingers Skiøde til Jens Jngebretsen paa Wolden No: 30 1 pd: 3 mrk: Sm: dat: 28 Dec: 1779.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 1ste Maji 1781 continuerede dette Ting,

da først blev publiceret
Bygsel Seddel

Abraham Olsen Toskes til Jon Olsen paa Egøen 6 mrk: S: d: 27 Sept: 1780. Manuf: H: 8 skl:

Nye Sag

Sr: Bendt Olrich Hynnemør Kræmmer og Giæstgiver i Bekkervigen fremstoed for Rætten og beklagede, hvorleedes hands Boepæl Giæstgiver Stædet Bekkervigen og alle tilhørende \Vaan- og Pak/ Huuse samt alle hands Løsøhre og Mobilier \samt Handels Vahre/ med alt hvad der fantes i Huusene, nogle ringe Sænge Klæder og lidet andet ubetydeligt undtagen som nærmest var for Haanden, ved en ulykkelig Jldebrand, Natten imellem den 16de og 17de Sept: 1780, aldeeles blev fortæret, og hvilken Jldebrand ikke kand være foraarsaget af andet, end af brændende Papiirer og andre Materier, af et Fyrværkerie som blev opført ved det

Kongl: Orlogs Skib Mars, commanderet af Højædle og Velbaarne Hr: Commandeur Lutken, hvilket Skib laae i Havn et Canon Skud fra Bekkervigs Huusene, og hvorved Dagen og Aftenen før var antændt et Fyrværkerie, hvoraf de brændende Papiirer fløy af den \sydlige/ stærke Storm som det da var, fra Fyrværkeriet som var sønden for Bekkervigs Huusene, omkring Bekkervig, og norden for Bekkervig, af hvilke brændende Papiirer, nogle blev funden iblant Bekkervigs Huusene, aftenen den 16 Sept: \og udtraad Ilden af, af Comparentens Folk/ hvoraf Comparenten den 17 Sept: efter Jldebranden bragte eet \Papiir/ om bord paa Orlog Skibet, som een af Deherrer Officerer, men erindrer ei hvem, imodtoeg og beholdt; Nogle saadanne er siden funden i en Ager et Canon Skud norden for Bekkervig ved Gaarden Drivenes. Af Raqvet!! (Rakett) stokker foreviiste Comparenten nu i Rætten 5 stk:, som viiser brændte eller svedene, og fleere ere fundne som ere bortkomne, hvilke ere fundne, nogle ved Bekkervigs Huusene og der omkring, nogle paa Marken Norden for, og nogle ved Bonde gaarden Søre Drivenes 1/16 Miil Norden for Bekkervig.

Om dette alt til et lovlig Tings Vidnes erhvervelse til afbetjening Supplicando paa sine Stæder, Comparenten havde indstevnet som Vidner under Faldsmaal, Salomon

1781: 262b

Knudsen, Ole Salomonsen, Ole Olsen, Rasmus Rasmussen Søre Drivenes, \Hans Haagensen og/ Hans Hansen Store Drivenes, Jacob Jacobsen Eegholm. Vidnerne bleve fremkaldte som alle mødte og blev forelæst Eedens forklaring af Lov bogen med formaning til Sandheds udsigende.

Comparenten fremlagde skriftl: Vidnesbyrd fra en Lods i Bergen Peder Mortensen, som lyder saaleedes: samt fremstillede Ole Salomonsen Mæling og Hans Haagensen begge tjenende Comparenten, til at afhjemle sam/m/e. Dette Vidnesbyrd blev oplæst for disse 2de Vidner, som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: At dette Vidnesbyrd var Peder Mortensen forelæst i Bergen, af ham tilstaaet og egenhændig underskreven med paaholden Pen.

Comparenten derefter fremlagde skriftl: Vidnesbyrd fra een nu til Kiøbenhavn til Kongl: Tieneste commanderet Matros Niels Nielsen Store Drivenes som lyder saaleedes. samt fremstillede bem:te 2 Vidner til sam/m/e at afhjemle. Dette Vidnesbyrd blev oplæst for disse 2de Vidner, som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: At dette Vidnesbyrd var Niels Nielsen forelæst, af ham tilstaaet og egenhændig underskreven med paaholden Pen.

Af de indstevnte Vidner mødte Salomon Knudsen tjenende Comparenten som aflagde Eed og forklarede: At den 16 Sept: 1780 om aftenen Kl: 9 blev antændt et Fyrværkerie \og en Mængde Raqvetter som steeg i Luften/ fra Orlog Skibet Mars, da liggende i havn i Rødholmen synden for Bekkervig, paa 3 Chalouper liggende norden for Skibet, et Riffel Skud fra Skibet, og fra Chalouperne til Bekkervig, et lidet Canon Skud, da Vidnet fandt først norden for Bekkervig, saasom Vinden blæste en Storm af S: O:, ved \Søre/ Drivenes et {Canon} \Riffel/ Skud fra Bekkervigen, et brændende Papiir af Raqvetter, som h/an/d slukkede, siden strax fandt tet ved Bekkervigs Huusene tilligemed Vidnet Ole Salomonsen, 4 brændende Papiirer \kommen fra Fyrværkeriet/ hvoraf de traadde Jlden af de 3de, og det 4de leverede de Sr: Hynnemør, da hand med Vidnet, samt Ole Salomonsen, Ole Olsen, og Niels Nielsen som nu er i Kiøbenhavn, reiste om bord til Orlog Skibet, men kunde ei komme til Borde for Storm og Søegang, men bad Orlog Skibets Folk paa Chalouperne, at tage sig i agt, saasom h/an/d havde funden Jld ved sine Huuser af Fyrværkeriet, da de viiste ham om bord paa Skibet, der h/an/d ei kunde komme, men maatte reise i Land, og strax derpaa ophørte Fyrværkeriet, som varede 1 time eller halv anden, hvorefter Vidnet og Folkene fik Mad, og eftersaae overalt om saae noget brændende, {og da} dog saae de ei fra den side hvor Jlden

opkom, derefter de lagde sig, men Natten imellem Kl: 1 og 2, opkom den ulykkelige Jldebrand i det sydligste Huus nærmest Fyrværkeriet, som var en Kipper Boe, hvorpaa en Sval var tækket med Torv og Næver, hvori eller i Marken i Mose, Lyng og Tuer, Jlden kand have ulmet i nogle Timer, uden at være seet, som kunde let skee siden det havde været stærk Tørke nogle Dage, og da en haard Storm den Nat, som og reiste sig efter Jldebranden at Jlden opkom igjen, i Marken, hvor den var slukket: Og da Vidnet vaagnede og kom ud, var der Jld i Kipper

1781: 263

Huuset saa de ei kunde kom/m/e paa det eene Loft, men i Jldstædet i Skorsteenen var ingen Jld, hvorpaa Jlden angreb alle Huusene som blev opbrændt i Grund tilligemed hvad deri var, i Vaan Huuse, Pak Huuse, ja Bolværker og 3 Jægter samt 6 Baade, saa intet blev bjerget uden Fæe Huuset og Laden, som stoed langt afsides, og af Meubler, nogle daglige ringe Gang og Sænge Klæder. De afbrændte Huuse vare stoere og kostbare, og rigelig forsyned med Handels Vahre, Boeskab, samt Sølv og Guld. og formedelst den stærke Storm, og at alle ting var tør af den lange Tørke, samt da alle Huusene vare [af] Træe, blev alle ting saa hastig antændt og opbrændt, at umuelig noget kunde ræddes, uden det som laae nærmest for Haanden, som og Huusene med eet af Jlden blev bespændt. Vidnet var og i Kipper Huuset, hvor i lang tiid intet Kipper arbejde havde været forrættet, men den dag var der vasket Klæder af Folk fra Orlogs Skibet, hvor \i hvilket Huus/ Vidnet var sam/m/e Aften \tilligemed Ole Salomonsen/ førend hand lagde sig, just der hvor Jlden om Natten først brændte, og var alle ting og ald Varme \og Jld/ aldeeles udslukket om aftenen førend Vidnet og Folk lagde sig til Sengs. Vidnet tilligemed Vidnet Hans Hansen har og hørt af en ustevnet Mand, at var funden brændt Papiir i hands Ager under Søre Drivenes et Riffel Skud fra Bekkervig norden for. Dimitteret.

Fremstoed 2det Vidne Ole Salomonsen tjenende Sr: Hynnemør i Bekkervigen som aflagde Eed med oprakte fingre og forklarede: Ord til andet som næst forrige Vidne, undtagen at ei var med da det første brændende Papiir ved Søre Drivenes blev funden. Dimitteret.

Fremstoed 3de Vidne Ole Olsen tjenende Sr: Hynnemør som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede, som 1ste Vidne, undtagen ej var med at finde de brændende Papiirer, og ei var i Kipper Huuset om aftenen før Jldebranden. Dimitteret.

Fremstoed 4de Vidne Jacob Jacobsen Eegholmen som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven, og forklarede: At ommelte Orlog Skib laae omvundne tiid i Rødholmen et Canon Skud \sønden/ fra Bekkervigen, men saae ei da Chaloupperne var lagt ud, til Fyrværkeriet, og var hjemme ved sit Huus norden for Bekkervig en kort halv fierding \Miil/ derfra, da hand saae Raqvetterne fløi i Luften fra Orlog Skibet, og var brændende, samt gik løs i Luften, omtrent som over Bekkervig. Dimitteret.

Fremstoed 5te Vidne Rasmus Rasmussen Søre Drivenes som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: At Orlog Skibet laae som omvunden er, hvorfra Vidnet {saa} i sin Stue et Riffel Skud fra Bekkervigen, hørte Raqvetter opstige og crepere i Luften over sit Huus, norden for Orlog Skibet og Bekkervigen, 7 støkker, som var om Aftenen den 16 Sept: ved Sænge tiid, da Vidnet gik ud, og saae ei videre, den Aften, men siden efter har funden Raqvet stokker, af de i Rætten foreviiste, 9 stokker, omkring sine Huuse og hen imod Bekkervig. Angaaende Skadens Betydenhed forklarede som 1ste Vidne. Dimitteret.

Fremstoed 6te Vidne Hans Hansen Lejlænding paa Store Drivenes som aflagde Eed og forklarede: Angaar de af en ustevnt Mand i sin Ager under Søre Drivenes funden brændte Papiir, ligesom 1ste Vidne. viidere forklarede: At have funden paa {sin Eng et Rifle Skud fra} Sr: Hynnemørs Eng nær ved hvor Huusene har staaet, een stok af den i Rætten foreviiste,

1781: 263b

saa og efter Jldebranden funden paa Sr: Hynnemørs Bøe et hvid Papiir, noget brændt og Mossen i Marken hvor det laae, og brændte, hvilket laae synden for Bekkervig, imellem Bekkervig og Fyrværkeriet. Angaaende Jldebrandens betydelighed og derved skeede stoere Skade, forklarede som 1ste Vidne. Dimitteret.

Sr: Hynnemør begjærede det passerede sluttet og som Tings Vidne sig beskreven meddeelt som blev bevilget. Udstæd

Opsat Sag fra fol: 209b. Fogden contra Jon Møgster
Hr: Fogden frafaldt Sagen; thi blev den for Rætten ophævet.

Opsat Sag fra fol: 209b. Ole Gresdal contra Rasmus Gresdal.
Begge Parter mødte og declarerede Sagen forliigt, erklærede hinanden her for Rætten med HaandTag, at har intet uanstændigt paa hin anden at sige, eller andet end det som got er, og skal dette være aldeeles glemt, undtagen nogen af dem opripper nogen nye beskyldning, da denne Sag skal staae den forbrydende aaben for. Omkostningerne ere de forliigte om imellem sig selv.

Sagen blev for Rætten ophævet.

Pante Bogen til jnddragelse

Ole Ellingsen Hellands Arvingers Skjøde til Elling Olsen paa ½ Løb ½ Hd: i Helland No: 35 d: 29 Janv: 1781.

Bygsel Seddel publiceret

Biskop Jrgens til Lars Monsen paa 18 mrk: S:, ½ Vog Fisk i Mælingen dat: 18 Apr: 1781. Manufact: Huuset betalt 8 skl:

Biergnings Vrag.
Lensmand Knud {Ol}\Lar/sen Rydland anmelte, at den 13de februari 1781 havde hand tilligemed Ole Knudsen Rydland den ældre og Ole Knudsen Rydland den yngre \været paa Huftevigen og/ efterseet besigtiget og vurderet noget Jern siddende paa sønderslagne Planker af Pram eller Skib, hvoraf Træet var uduelig og i sønder, hvilket Jern som var 24 Bolter, blev vejet og befantes at veje 4 ½ Vog og vurderet pr: Vog 4 mrk: 8 s:

Ole Jacobsen Gougseide mødte og paa egne og Biørn Endresen Gougseide samt Comparentens Dreng Lars Torkelsens vegne, forklarede, at de sam/m/e tiid havde funden dette paa deres Land i Huftevigen, som grændser til det vilde Hav, der havde opkastet det paa Landet, og hvilket de haabede desaarsag sig tildømt.

Hr: Fogden Koren begjærede sam/m/e auctioneret og af dets beholdning efter fradragne Omkostninger, Hds: Maj:ts Casse tildømt den samme deraf tilkommende Anpart.

Ole Jacobsen Gougseide paastoed sig gotgiort for tabte Toug 1 mrk: 8 s: Lensmanden fordrer for sig og Mænd for Vurderingen 1 Rd: med 2 Miils Reise.

Bemelte Jern blev opraabt efter derpaa satte Vurdering for 3 rd: 2 mrk: 4 s:
Sam/m/e blev efter bud og overbud tilslagen Sr: Gorm for 3 rd: 1 mrk: 15 s:
som Hr: Fogden Koren imodtoeg, og deraf betalte:

Taxations og Bjergnings bekostninger	1 rd:	1	8		
auct: Salario			12	1	2	4
	er igjen			1	5	11

Hr: Fogden paastoed Dom.

Thi blev herom afsagt følgende

1781: 264

Dom

Forestaaende Vrags beholdne Summa 1 rd: 5 mrk: 11 s: Kjendes og døm/m/es for Rætt efter Lovens p: 674 a.5, at bør tilfalde Hds: M: Casse de toe tredie Parter 1 Rd: 1 mrk: 12 2/3 s: og Biergerne Ole Jacobsen Gougseide, Biørn Endresen Gougseide og Lars Torkelsen en tredie Part 3 mrk: 14 1/3 s: for Biergnings {Part} og Findings Part. Udstæd til Fogden

Spedalsk Tings Vidne.

Lensmanden i dette Waags Skibreede Knud Larsen Rydland anmelte, at Jngebreth Nielsen Dahlen \hos sin Fader som er/ Huusmand under Gaarden Dahlen i Waags Skibreede, af Alder imellem 30 og 40 Aar, er aldeeles befængt og besmittet med den Spedalske Syge i saa høj en grad, at neppe nogen tør komme til ham, og hand deraf saa svag, at hand undertiiden maae holde Sængen, og saa nødlidende formedelst sin egen og sine Forældres Fattigdom, at hand maae liide baade Hunger og anden Nød, saa hand i højeste maade trænger til at blive indtaget i Hospitalet \i Bergen/ men hverken hand eller hands Slægt ejer det mindste til der for at kand betale, eller de i stand til, hos nogen at erholde den dertil fornødne Hjelp. hvorom Lensmanden var TingsVidne begjærende.

Dommeren oplæste for Almuen og Laug Rættet det tilførte, og dennem tilspurgt om de noget derom var bekjendt? Dertil de samtl: svarede: At det tilførte er dem fuldkommen bekjendt, destoværre sig saaleedes i Sandhed at forholde, i saa høj en grad, at de det ei kand beskrive.

Lensmanden begjærede det passerede sluttet og sig som TingsVidne beskreven meddeelt, som blev bevilget. Udstæd til Fogden

Pante Bogen til jnddragelse

Jon Nielsen Eldholms Skiøde 2 oct: 1780 til Erich Jsachsen p: ½ L: ½ H: 3 skl: P: i Houchenes No: 84.

Erich Jsachsen Houchenes Obl: til Krigs Commissaire Dahl p: 228 rd: 1 pr: i forbem:te d: 3 oct: 1780.

Bygsel Sedler publiceret

Fattig Huusets Forstander Wahls til Knud Jonsen p: ¼ L: ¼ Hd: i Rønholm dat: 12 Apr: 1780. Manuf: H: bet: 8 skl:

Hynnemør i Bekkervigen til Knud Jngebrichtsen paa 60 skl: Penge i Gougseim, d: 24 Apr: 1781, p: Condition at byde sin Hosbond for gangbar Priis alt arbeide af Land og Vand. Manuf: H: 8 skl:

Ditto til Niels Jngebrethsen paa 18 mrk: S: i Gresdalen d: 24 Apr: 1781. Lige Condition. Manuf: Huuset 8 skl:

Nye Sag.

Torbiørn Larsen Fladerager anmelte at have til dette Ting, tiid og Stæd lovlig ladet indkalde Biørn Jngebritsen Rønholm for at have hugget Veed eller Brænde i Citantens Skov, derom at høre Vidner, og lide Dom til Straf og Omkostningers Erstatning.

Som Stevne Vidner fremstillede Niels Nielsen \Søre/ Rønholm og Niels Olsen Nordre Rønholm som afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet med mundtl: Varsel som tilført er.

Biørn Jngebretsen Rønholm blev paaraabt men mødte ikke eller møde loed.

Citanten fremstillede som Vidner i Sagen Christopher Olsen tjener paa Koste i Opdals Skibreede som blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds

udsigende hvorpaa hand fremstoed, aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: At veed Torbiørn Larsen Fladeragers Skove Skiæl og Skifte, samt at Biørn Rønholm ikke boer eller ejer noget der nær ved

1781: 264b

men boer paa den anden side Fiorden, og saae afvigte Aars Høe Slaattes tiid, at Biørn Jngebretsen Rønholm stoed i Citantens Skov i Udmarken, og huggede paa Older, som laae nedfældet, og var nyelig fældet, hvilket hand huggede smaat, og bar det paa Ryggen, da Vidnet saae, at der laae en \eller toe/ Bør før ved Stranden, som Biørn Rønholm dog ej havde lagt i Baaden, og da Vidnet tilligemed Citanten kom til ham, i det hand bar den anden Bør, satte hand sig dermed at hvile, da de spurgte ham, hvem der havde givet ham Lov at hugge der, dertil hand svarede: Det havde en anden Mand paa Fladerager /: Vidnet veed vist, at det h/an/d da huggede var paa Citantens aleene :/ derpaa Citanten fratoeg ham Øxen hand bar, saasom Biørn Rønholm ej var kom/m/en til Alveg(?) \eller Søen/ og ei længere fra Stubbene h/an/d havde hugget end halvandet Kugle Skud. Derpaa Biørn Rønholm kastede Veeden paa Stædet, og gik op og viiste hvor h/an/d havde hugget, som var paa Citantens Skifte: Derpaa de skiltes ad, og Biørn Rønholm gik til Fladerager Qværn hvor hand havde Korn at male. Den hugne Veed var i alt ej over 3 Børrer eller ½ Læs, og ej værd over 4 skilling. Dimitteret.
Da Biørn Rønholm ikke mødte eller møde loed; Saa blev ham given Rættens Laugdag til Høste Tinget 1781 første dag samme holdes at møde og svare til Sagen; hvilken Laugdag Citanten paalægges at tage beskreven, og lovlig at lade forkynde.
Sagen beroer til Høste Tinget 1781.

Pante Bogen til jnddragelse
Johannes Monsen Windenes Arvingers Skjøde til Niels Nielsen Windenes paa i alt 2/3 Løb, 2/3 Hd: i Windenes No: 89 d: 29 Janv: 1781.
Jacob Thomassen Westvigs Obl: til Lars Nielsen Westvig paa 80 rd: 1 pr: i ½ L: ½ Hd: i Westvig No: 10 H: C: gds: d: 1 Maj 1781.

Bygsel Sedler publiceret
Johannes Larsen Walhammers til Niels Nielsen paa 13 ½ mrk: Smør i Sandtorv d: 29 Janv: 1781. Manuf: H: 8 skl:
Hr: Sundes til Niels Nielsen Sandtorv paa 4.deel af en halv Teig i Sandtorv d: 26 Apr: 1781 Manuf: H: 8 skl:
Frue Juels til Anders Larsen Eide ½ L: ½ Hd: d: 1 Maj 1781. Manuf: H: 8 skl:

Pante Bogen til jnddragelse
Ole Larsen Mehammers Skjøde paa 1/3 deel i Fittie Kirke og Gods d: 29 Janv: 1781 til Siur Olsen.
Ole Engelsen Houchenes Obl: til Jver Nielsen Houchenes paa 150 rd: 1 pr: i ½ L:, ½ Hd: 3 skl: P: i No: 84 Houchenes d: 1 Maj 1781.
Lars Christophersen Hofstads Arv: Skifte Contract om Hofstad No: 34 9 mrk: S: 1 Hd: d: 29 Janv: 1781.
Lars Christophersen Hofstads Skjøde til Rasmus Larsen paa Hofstad No: 34 9 mrk: S: 1 Hd: d: 29 Janv: 1781.

Fogdens Regnskabs Tings Vidne.
Odels Mandtallet tilligemed Af, og Tilgangen pro 1779, blev confereret paa sædvanlig maade, og Fogden derom Tings Vidne meddeelt see Opdal

overværende Lars Jørgensen og Anders Eliassen Fagerbakke.

Som ingen efter 3 ganges Udraab indfandt sig med noget at gaae i Rætte, blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

1781: 265

Opdals Skibreedes Sommer Ting 1781 den 2 Maji holden paa Godøesunds Tingstæd af Rættens Betient, i overværelse af Districtets Foget, Skibreedets Lensmand Mads Christophersen Store Godøen, samtl: tingsøgende Almue, og Laug Rættes Mænd:

1. Ole Johansen Bakke	4. Niels Engelsen Schiolde	7. Lars Johansen Sunde
2. Jørgen Hansen Ferevog	5. Niels Hansen Støele	8. Gunder Willumsen Waage
3. Gregorius Jacobsen Beltestad	6. Hans Andersen Waage.	

Allerunderdanigst og underdanigst publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger, samt Collegii og høj Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger, registeret for Waags Skibreede fol: 260b.

Formynder Ting blev holden og Børne Midlerne befunden i behørig rigtighed efter Ober Formynder Protocollen.

Fogden[s] Regnskabs Tings Vidne.
Hr: Foget Koren i følge den 16 post 4 art: i hands for Aaret 1779 aflagde allerunderdanigste Contributions Regnskab, erholdte Antegnelser, lod tilspørge Almuen, om ikke Almuens Adkomster afvigte 1779 blev paa sædvanlig maade inden Tinget confereret i henseende Odel Skattens gotgjørelse, som og for Af- og Tilgangen. Hvortil samtl: nu tilstædeværende Almue declarerede, at de meget vel kand erindre sig at sam/m/e ligesaavel for 1779 som ellers almindelig inden Rætten blev foretaget og examineret.
Saaleedes udstæd overværende Lensmanden og de 2 Mænd Ole Larsen Næsse, og Johannes Nielsen Nattevigen.

Pante Bogen til Udslettelse
Torbiørn Øchlands Obl: til Lars Sæe p: 59 Rd: Pant i Ferrevog d: 4 oct: 1762, qvitt: 2 Maj 1781 No: 2 p: 187 qvitt: af Ommund Knudsen Gloppen.
Hans Olsen Aarbakkes Obl: til Hans Jngebretsen Tufte 130 rd: Pant i Aarbakke d: 3de oct: 1776 No: 3 f: 24 qvitt:t af Creditors Arvinger 14 Apr: 1781.
Siur Aadnesen Nedre Hammerhougs Obl: til Torbiørn Samsonsen og Erich Larsen, Pant i Hammerhoug 99 rd: d: 4 Maj 1776 No: 3 f: 2 q:t af Creditoren 2 Maj 1781.
Morten Knudsen Alsager[s] Obl: til Torbiørn Samsonsen 80 rd: Pant i Alsager, d: 6 Maj 1774 No: 2 p: 594 qvitteret 2 Maj 1781.

Bygsel Seddel publiceret
Lieut:t Nicols til Elias Christophersen paa Aarbakke 2 pd: 6 mrk: S:, d: 20 Apr: 1781. Manuf: H: 8 skl:

Pante Bogen til jnddragelse
Ole Mehammers Skjøde til Siur Olsen paa 1/3 deel i Fittie Kirke og gods d: 29 Jan: 1781 protocolleret for Waags Skbr: gaars dato.

Skiftebr: 28 oct: 1780 efter Niels Johansen Nedre Dalland Jordegods Udlægget i Pantebogen extraheret.

Penge Mangels Lysning
Jver Larsen Langeland ved ForM: Jver Abelsen Helvig, paa Langeland No: 13 H: C: gds: 2 pd: 6 mrk: S: ½ Hd: som Tørres Larsen paaboer d: 2 Maj 1781.

Pante Bogen til jnddragelse
Hans Olsen Fuglebergs Skjøde til Lieut:t Nicol paa Aarbakke 2 pd: 6 mrk: Sm: d: 18 April 1781.

Opsat Sag fra fol: 212b. Hans Hollekim contra Ole Opdal.
Begge Parter blev paaraabt, men ikke mødte eller møde loed.
Rætten, da Citanten har ladet 3 Ting gaae forbie, og ej proseqveret Sagen, afviiste samme til nye Jndstevning.

Nye Sag.
Sr: Hans Pedersen Hansen i Næshavn fremlagde en skriftl: Kald Seddel af 2 April 1781 contra \Sr:/ Thomas Zibrantsen i Bergen, som blev oplæst og lyder saaleedes.
Procurator Sr: Niels Gorm mødte paa Sr: Thomas Zibrantsens vegne som hands Fuldmæg-

1781: 265b

tig i Sagen og vedtoeg lovlig Varsel.
Sr: Hans Pedersen Hansen i Næshavn derefter erbød Corporlig Benægtelses Eed i følge her inden Rætten den 6te oct: 1780 imellem Sr: Thomas Zibrantsen og ham ergangne Dom, at ej har ladet begjære til sig \eller faaet/ hos Sr: Thomas Zibrantsen, eller i Sr: Zibrantsens Handels Boe eller Huus, enten de i Regningen anførte eller andre Vahre, og altsaa hverken da til afdrag ommelte 4 rd: 1 mrk:, eller noget, har betalt, ej heller til Sr: Thomas Zibrantsen er skyldig.
Sr: Gorm paa sin Principals vegne maatte være fornøjet, naar Sr: Hans Pedersen Hansen saadan Eed aflægger. og altsaa intet derimod har at erindre, for derved at faae ende paa Sagen.
Dommeren forelæste Sr: Hans Pedersen Hansen Eedens forklaring af Lovbogen med formaning at vogte sig for Meen Eed. Sr: Hans Pedersen Hansen derefter Corporlig med oprakte fingre efter Loven, aflagde saadan Eed: At jeg Hans Pedersen Hansen ej har ladet begjære til mig eller faaet hos Sr: Thomas Zibrantsen i Bergen, eller i Sr: Zibrantsens Handels Boe eller Huus, enten de i Regningen som i bem:te Dom er paadømt, anførte eller andre Vahre, og altsaa hverken de til afdrag ommelte 4 Rd: 1 mrk:, eller noget, har betalt, ej heller noget til Sr: Thomas Zibrantsen er skyldig; Saa sandt hielpe mig Gud og Hands Hellige Ord.
Sr: Hansen begjærede det passerede som Tings Vidne sluttet, som blev bevilget.

Pante Bogen til Udslettelse
Anders Hansen Leithes Obl: til Anders Opdal 82 rd: Pant i Leithe, d: 5 oct: 1769 No: 2 p: 423 qvitt:t 2 Maj 1781.
Siur Monsen Nordre Grøteides Obl: til Alv Schaar 50 rd: Pant i Grøteig!! (Grøteid) No: 78 d: 4 Maj 1778 No: 3 f: 97b qvitt:t 2 Maj 1781.

Opsat Sag fra fol: 216a. Hans Tuft contra Anders Nielsen Langeland.
Citanten loed fremlægge Rættens Laugdag som er saalydende:

Stevne Vidnerne Gunder Olsen Berge og Morten Knudsen Alsager afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre, Laugdagen lovlig at have forkyndet.
Da indstevnte ikke mødte \eller loed møde/ loed, Citanten Sagen beroe til Høste Tinget 1781.
Sagen beroer til Høste Tinget 1781.

Opsat Sag fra fol: 215b. Alv Møklestad contra Ole Giellefald.
Citanten mødte og declarerede Sagen forliigt og frafalden.
Jndstevnte mødte ikke.
Citanten blev af Rætten udleveret den i Rættelagde FreedLysning.
Sagen blev for Rætten ophævet.

Som Aftenen paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 3 Maj 1781 continuerede dette Ting.

Opsat Sag fra fol: 213b. Anders Opdal contra Ole Giellefald.
Citanten begjærede Sagen opsat til Høste Tinget til den sidst ommelte agtende Procedure at proseqvere, saasom h/an/d derfra til dette Ting er bleven forhindret.
Ole Giellefald blev paaraabt, men mødte ikke.
Sagen beroer til Høste Tinget 1781.

Opsat Sag fra fol: 216b. Lensmand Godøen contra Hans Hollekim.
Citanten anmelte Sagen at være forliigt, og nu frafaldt samme.
Hans Hollekim mødte ikke.
Sagen blev for Rætten ophævet.

1781: 266

Opsat Sag fra fol: 216b. Jon Johansen Næsset contra Hans Hollekim.
Citanten fremlagde Rættens seeniste Laugdag som er saa lydende:
Stevne Vidnerne Jngebreth Hansen Opdal og Lars Bottelsen Reiseim afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre sam/m/e lovlig for Hans Knudsen Hollekim at have forkyndet.
Jndstevnte Hans Knudsen Hollekim blev 3 gange paaraabt men mødte ikke eller møde loed.
Citanten fremlagde den omstevnte Dom begyndt 1 oct: 1778 og sluttet med Dom 29 April 1779, til denne Act at følge, og dernæst anmelte at Hans Hollekim derpaa har betalt 4 Rd:, samt i haab at det øvrige snart skal blive betalt, loed Sagen beroe til Høste Tinget 1781: jmidlertiid begjærede den \i/ Dag iRættelagde Dom af 29 April 1779 sig udlaant, som igien ved Sagen at proceqvere skal blive i Rætten insinueret. Sam/m/e Dom blev Citanten udlaant, og Sagen beroer til Høste Tinget 1781.

Bygsel Seddel publiceret
Johannes Johannesens til Hans Johannesen paa ½ L: ½ Hd: i Reiseim 28 Dec: 1780.
Manuf: H: bet: 8 skl:

Pante Bogen til jnddragelse
Niels Olsen Mehammer[s] Skjøde til Niels Endresen Florness paa 1 Løb Sm:, ½ Hd:, 1 G:sk: i Flornes No: 137 d: 29 Janv: 1781.

Niels Endresen Florness Skjøde til Niels Olsen Mehammer p: ½ Løb Sm: med Overbygsel til 9 mrk: S: i Hollekim No: 49 d: 29 Janv: 1781.
Ommund Knudsens Skjøde til Torbiørn Olsen paa Færevog med Haannenæs No: 10 og 11 1 pd: 15 mrk: S:. ½ Hd: d: 29 Janv: 1781.
Torbiørn Olsen Færevogs Obl: til Ommund Knudsen Gloppen p: 60 rd: 1 pr: i forbemelt d: 3 Maj 1781.
Guttorm Johanssens Obl: til Berje Echeland 50 rd: 1 pr: i No: 81 Yttre Wee d: 3 Maj 1781 …(?) 3 ¾ mrk: S: 5/16 Hd:
Siur Arnesen[s] Obl: til Torbiørn Samsonsen Hadle og Erich Larsen Wolden p: 140 rd: 1 pr: i Nedre Hammerhoug No: 120 1 L: 1 Hd: d: 3 Maj 1781.
Morten Knudsen Alsagers Obl: til Torbiørn Samsonsen Hadle 122 rd: 1 pr: i Alsager No: 136 1 Løb d: 3 Maj 1781.
Anders Gundersen Hetleliens Obl: til Tørres Gotschalksen Schaar 66 rd: 1 pr: i Hetlelien No: 18 H: C: gds: 18 mrk: S: ¼ Hd: d: 3 Maj 1781.

Bygsel Sedler publiceret
Ole Jacobsens til Christoph: Christoph: p: Høvischeland ½ L:, ¼ Hd: d: 2 Maj 1782!! (1781) Manufaf: H: 12 skl:
Morten Knudsen til Jon Jacobsen Alsagernæsset p: Plads d; 3 Maj 81. Manuf: H: bet: 8 skl:
Johannes Engelsen Kolild (Kulild) til Rasmus Andersen paa Store Giersvig ½ Løb ½ Hd: d: 3 Maj 81. Manuf: H: bet: 12 skl:
Anders Siursen Opdals til Anders Hansen paa Leithe 1 Løb ½ Hd: dt: 3 Maj 1781. Manuf: H: 12 skl:

Pante Bogen til jnddragelse
Anders Hansens Skjøde til Anders Siursen Opdal p: Leithe No: 56 1 Løb ½ Hd: for 180 rd: d: 29 Janv: 1781.
Siur Monsen Grøteigs Obl: til Alv Schaar 80 rd: 1 pr: i Schaal No: 78 ½ L: ½ Hd: dat: 3 Maj 1781.

Som ingen efter 3 ganges Udraab, indfandt sig med noget at gaae i Rætte, blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

Ous Skibreedes Sommer Ting den 5te Maji 1781 holden paa Holsunds Tingstæd af Rættens Betient, i overværelse af Districtets Foget, Skibreedets Lensmand Hans Hansen Lundervigen, samtl: Tingsøgende Almue, og efterskrevne 8te Eedsvorne

1781: 266b

Laug Rættes Mænd:

1. Anders Olsen Liothun	4. Engel Knudsen Nerhovde	7. Engel Hansen Biøndal
2. Ole Olsen Haaland	5. Wiking Olsen Haaland	8. Hans Engelsen Øfre Eecheland
3. Berje Beriesen Echeland	6. Johannes Lassesen Øfstad	

Allerunderdanigst og underdanigst publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger, samt Collegii og høj Øvrigheds høje Ordres og Foranstaltninger, registeret for Waags Skibreede fol: 260 b.

Formynder Ting blev holden, og Børne Midlerne befunden i behørig rigtighed efter Ober Formynder Protocollen.

Fogdens Regnskabs Tingsvidne som for Opdals Skbr: fol: 265a.,
i overværelse af de 2de Mænd Johannes Pedersen Aadland, Hans Olsen Nordre Holmefiord.

Bygsel Seddel publiceret
Hr: Brandals til Carl Olsen Walle paa Sæle ½ L: ½ Hd: d: 1 Marti 1781. Manuf: H: bet: 12 skl:
Hr: Geelmuydens paa Præsten til Ous i Naadsens Aaret h/an/ds Vegne, til Hans Knudsen Yttre Tøsse p: Aldals Sauge grund og Elv, Aarl: afgift 3 mrk: d: 26 Janv: 1781. Manuf: H: bet: 8 skl:

Pante Bogen til jnddragelse
Peder Hansen Gougstads Obl: til Niels Monsen Waage p: 52 rd: 1 pr: i Gougstad 18 mrk: S:, ¼ Hd: ½ G:sk: d: 3 Maj 1780.

Opsat Sag fra fol: 218a. Bagge Hougland contra Jacob Hougland.
Bagge Hougland mødte og declarerede Sagen forliigt og frafalden; Thi blev den nu for Rætten ophævet.

Opsat Sag fra fol: 218b. Niels Pedersen Højsæter, contra Knud og Niels Svensdalen.
Begge Parter blev paaraabt, Men da de ikke mødte eller møde loed; Saa beroer Sagen til Høste Tinget 1781.

Opsat Leyermaals Sag fra fol: 218b. Fogden contra Jngeborg Pouls Datter Bouge.
Hr: Fogden fremstillede Stevne Vidner Johannes Lassesen Øfstad og Wiking Olsen Haaland som afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre, Rættens Laugdag til dette Ting og tiid lovlig at have forkyndet.
Hr: Fogden som havde imodtaget Skrivelse fra vedkom/m/ende Barne Faderens foresatte, at disse vil ægte hverandre, loed denne Sag beroe til Høste Tinget 1781.
Sagen beroer til Høste Tinget 1781.

Optagen Sag fra fol: 217b. Jens Houge contra Anders Frøeland.
Citanten paastoed Dom til Ordenes mortification og sine Omkostningers Erstatning med 2 rd:
Jndstevnte mødte ikke.
Dommeren tiltoeg samtlige Laug Rættes Mændene {og} som Med Doms Mænd, og med dem afsagde følgende

Dom

Jens Steensen Houge har her til Rætten ladet indkalde Anders Johansen Frøeland i Anleedning af udsagde nærgaaende Ord og Beskyldninger om Citantens Hustrue, derfor at lide Dom til Straf og Omkostningers Erstatning. Det af Citanten med 2de Vidner beviiste, er at Anders Johansen Frøeland har sagt, at h/an/d og en anden ustevnt Persohn har været paa Citanten Jens Houges Hustrue. Da Ordene ere Aqvivogne(?) og saa aldeeles ubestemte og uforklarede; Saa kand Rætten ikke henføre samme til den grove Beskyldning som Citanten maae have anseet dem for, Men da de ikke destomindre ere util-

børlige formedelst dermed følgende gemeene og fornærmelige Begreb; Saa Kiendes og dømmes af mig og MedDoms Mænd for Rætt og herved afsiges: At Ordene bør være som utalte, døde og magtesløse, og ej komme Citanten Jens Steensen Houges Hustrue til fornærmelse i nogen maade, og Anders Johansen Frøeland bør bøde for saadan Paasagn efter Lovens pag: 1032 a. 4 En Rigsdaler, som efter Kongl: allern: Rescr: af 30 Marti 1778 tilfalder den Nordenfjeldske Vej Cassa, samt betale Citanten denne Sags Omkostninger med 2 Rd: foruden Dommens udstædelse og for den at lade forkynde; Alt efterkommes inden 15ten dage efter denne Doms lovlige forkyndelse under Adfærd og Executions Tvang efter Loven. NB: Mulct

Opsat Justitz Sag fra fol: 219b Fogden contra Knud Eliassen Giære.
Hr: Fogden anmelte at have med lovlig mundtl: Continuations Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Knud Eliassen Giære til fleere Vidners anhørelse, og i øvrigt at lide Dom efter forrige Indstevning: Ligeleedes indstevnet Knud Eliassen Giæres Søn Johan/n/es Knudsen, at høre Vidner i sam/m/e Sag, for forøvede Øll Sal, og derfor at lide Dom. Som Vidner i Sagen stevnet ligeleedes til dette Ting og Tiid under Lovens Faldsmaal Ole Johansen Houchenes, Peder Pedersen Langeland, Anders Samuelsen Giære og Ole Hansen Steensland.
Stevne Vidnerne Niels Larsen Qværnes og Johannes Pedersen Aadland afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Knud Eliassen Giære mødte, og vedtoeg lovlig Varsel. Ligeleedes Johannes Knudsen.
Vidnerne bleve fremkaldte som alle mødte, og blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen, med formaning til Sandheds udsigende.
Fremstoed forhen afhørte 1ste Vidne Anders Samuelsen Giære som blev forelæst sin forrige Tægte Dag gjorde forklaring, den hand vedblev med det tillæg, at den Knud Eliassens Søn hand der har omvundet, er den nu indstevnte Johannes Knudsen. Knud Eliassen Giære begjærede Vidnet tilspurgt: 1st Om der har været solgt Øll af Johannes Knudsen nogen Søndag undtagen der (den?) Mandag efter har forud været beram/m/et nogen Forsamling eller Forretning? Rs: Det veed Vidnet intet om at forklare. 2. Om Johannes Knudsen har solgt paa sin egen eller sin Faders Regning? Rs: Veed ei det, uden det skulde være at Johannes Knudsen har solgt for sig selv, efter hvad Vidnet har hørt, og paa 1ste Spørsmaal erindrer sig nærmere, at een Søndag da Øll blev solgt, var Landmaaleren der Dagen efter, ventende, men kom ikke, en anden Søndag da Øll blev solgt var da Landmaaleren strax efter kom, til en beram/m/et Opmaaling paa Giære, og den tredie gang, var en Søndag, da et barn var til Kirke. 3die Om {…..} til disse Forretninger indfandt sig ubudne eller Snylte Giæster? Rs: Ja, endeel. 4de Om Johannes Knudsen havde brygget dette Øll paa Sal, eller aleene til at tage med sig som Soldat paa sine Exerceer Reiser? Rs: Det veed Vidnet ikke. 5te Om Johannes Knudsen selv bød det fal, eller, hand blev anmodet det at sælge til Snylte Giæster som melt, og i hvad Anleedning? Rs: Johannes Knudsen vilde nødig sælge, men blev anmodet derom, af de hos Knud Giære sig indfundne ubudne Gjæster, da Knud Giære ei længere vilde

1781: 267b

give dem Øll at drikke. Dimitt:t.
Johannes Knudsen Giære tilstoed at have 3 gange solgt Øll, den første gang en Søndag efter Prædiken, da Folk var kom/m/en af Kirken, da ved Søen hand solgte Øll som tilhørte hands Fader, og var medbragt til Kirken af frygt at et uægte barn ikke skulde blive døbt der ved Kirken, men at de maatte komme til at reise til Ous Kirke dermed, da sam/m/e Øll og en Mad bomme skulde tjene Folket til underholdning paa Vejen; Men da Barnet dog blev døbt ved Samnanger Kirke, saa indfandt sig Soldatens Cammerater og andre Snylte Gjæster af Almuen,

og begjærede af Johannes Knudsen som en Roers Karl paa Baaden, det de, af ham vilde skjænkes; Men da h/an/d syntes at ikke kunde bortskjænke Faderens tilhørende Øll; Saa havde h/an/d deraf ikkun {bort solgt} til de beste Venner bortskjænket noget, og derefter solgt for Penge 7 Potter. Ved hjemkomsten tilbød h/an/d Faderen de 14 skl: hand derfor havde løst, men Faderen forærede ham sam/m/e. En anden gang, da Øll blev solgt hjemme [i] Huuset, havde Faderen brygget til en forventende Samling med LandMaaleren, som dog gik over styr; Ved dette brug begjærede Sønnen til sin egen fornødenhed til Compagnie Samling, at brygge en Skp: (Skjeppe?) Malt med Faderen. Forinden h/an/ds Reise til Exercitzen foregik, indfandt sig til at vente paa Forretningen ved Opmaalingen baade de der burde være, og ikke burde være; og da Faderen ei vilde skjænke dem alle, nødde de ham nemlig Johannes Knudsen, at sælge af sit Øll, hvorfor hand selv beholdt Pengene siden hand selv havde kjøbt Maltet. Med den 3de gang at sælge \Øll/ som skeede, da Opmaalingen 3 á 4 uger derefter gik for sig, havde det sam/m/e beskaffenhed og Anleedning som anden gang.

Knud Giære nægtede, aldrig saalænge h/an/d havde levet, at have solgt eller ved sine Børn og Tjenere {at} ladet sælge Øll, og ellers declarerede at Johannes Knudsens foregivende, forholdt sig saaleedes i Sandhed.

Fremstoed 2. forhen afhørte Vidne Ole Hansen Steensland som under forhen aflagde Eed, vedblev sin forhen gjorde forklaring den ham nu af Protocollen blev forelæst, og end viidere svarede paa de i dag fremsatte Spørsmaale, saasom til 1ste At den forrige Tægte dag omvundne Knud Eliassens Søn, er den i dag i Rætten mødende Johannes Knudsen, og om hvis Øll Sal Vidnet ej veed viidere end 1ste Vidne paa 1ste og 2de qvæst: har forklaret, og veed ei hvor mange gange der er bleven solgt Øll paa Giære. 2de Veed ei enten Faderen eller Sønnen som er ung Karl tjenende Faderen, ejede Øllet. 3de Veed Vidnet ikke. 4de Veed Vidnet ikke. 5te Veed ei heller. Dimitteret.

Fremstoed 3de Vidne Ole Johansen Houchenes som aflagde Eed og forklarede: At afvigte Som/m/er en Søndag var Vidnet buden i anleedning af omvundene Fadderskab, til Knud Giære, og da ved Kirkebakken, da Folk gik af Kirke, blev af Knud Giæres Søn Johannes Knudsen skjænket med Øll uden betaling, da nogle begjærede Øll at kjøbe af Johannes Knudsen,

1781: 268

som h/an/d ei var ret villig til at sælge, men solgte nogle Potter til sine gode Venner: Derefter sam/m/e Eftermiddag og Aften Vidnet blev med fleere tracteret paa Giære af Knud Eliassen, hvor endeel ubudne indfandt sig, da Vidnet tiilig om Aftenen gik derfra, og veed ei om nogen kjøbte Øll den tiid. En anden gang om Mandag, da Landmaaleren var ventende til en Opmaalings Forretning, var Vidnet {……} paa Giære som een Forretningen vedkom/m/ende, og kjøbte da Vidnet af Johannes Knudsen en Potte Øll for 2 Skl:, da og fleere kjøbte for Penge af Johannes Knudsen, skjønt hand vilde nødig sælge, og overloed kun til sine gode Venner. Vidnet kjøbte og af Johannes Knudsen en Kande Øll og bar hjem til sit Huus. Knud Giære solgte intet saalænge Vidnet var der, men gik med de første derfra hjem. Der var og endeel uvedkom/m/ende, tilstæde paa Giære. Johannes Knudsen sagde da, at have brygget Øllet til egen fornødenhed til sine Exerceer Reiser. Dimitteret.

Fremstoed som 4de Vidne Peder Pedersen Langeland som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: At var i omvundne Fadderskab, men saae ingen solgte eller kjøbte Øll paa Kirkebakken, ei heller hjemme i Knud Giæres Huus men en ustevnt Mand havde Mandagen efter viist Vidnet 2 Kander Øll som h/an/d sagde at have kjøbt af Johannes Giære. Vidnet har og en Løverdag for 2 á 3 Aar siden kjøbt en Kande Øll paa Giære af Johannes Knudsen om ret mindes. Johannes Knudsen indstillede om noget paa dette Vidne er at

reflectere som nu øyensynlig beskænket og drukken. Dimitteret da Laug Rættet skjønnede Vidnet at være drukken.
Knud Eliassen Giære fremstoed tilligemed sin Søn Johannes Knudsen, og anmelte at have med lovlig mundtl: Contra Varsel indkaldet til Doms Velædle og Velviise Hr: Foget Koren, til Vidner at paahøre \stevnte og ustevnte/ og friefindelses Doms erholdelse.
Hr: Foget Koren vedtoeg lovlig Varsel
\de forrige Vidner mødte til Vedermæle/
Ligeleedes har indstevnet som Vidner under Faldsmaals Straf til dette Ting og tiid, Anders Hage, Anders Steensland, Mons Langeland, Marithe Peders Datter Træe, Ole Larsen Houchenes.
Stevne Vidnerne Johannes Pedersen Aadland og Niels Larsen Qværnes afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre bem:te Vidner lovlig at have stevnet som tilført er.
Som ustevnte Vidner fremstillede Contra Citanten \Asbiørn Jonsen/ Lars Steensen Tøsse,
Samtl: Vidner blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende,
og fremstoed som 1ste Contra Vidne Anders Andersen Lejlænding paa Hage, som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede, til følgende Spørsmaale: 1. Om Knud Giære oftere end de 3 omvundne gange har ført eller i sit Huus solgt Øll? Rs: Nej. 2det Om det disse gange er solgt af Knud Giære eller Johannes Knudsen? Rs: Det som blev solgt, solgte \Johannes/ Knud\sen/, og formoder Vidnet det var hands, som h/an/d nødig vilde sælge, men blev anmodet om. 3de Om Joh: Knuds: havde brygget det i hensigt at sælge, eller af hvad Aarsag? Rs: Det veed Vidnet ikke, men har hørt at hand vilde haft det til sine Exerceer Reiser de 2 gange, og den eene gang ved Fadderskabet blev skiænket en Pot Øll. Actor begjærede Vidnet tilspurgt: 1. Om {ikke} oftere og naar, er solgt Øll af Knud Giere eller Johannes Knudsen i Huuset eller ved Kirken, og hvem sam/m/e Øll var tilhørende? Rs: Nej ei som Vidnet veed. Dimitteret.
Fremstoed 2de Contra Vidne som aflagde Eed og

1781: 268b

forklarede: /: nemlig Anders Nielsen Steensland :/ paa forbem:te Spørsmaal saasom til Contra Citantens 1ste Nej. til 2det Det tilhørte Johannes Knudsen, i øvrigt som 1ste Contra Vidne. til 3de Johannes Knudsen havde brygget det til Exerceer Reiser de 2 gange, og da Knud Giæres Øll blev for lidet, bad de Johannes Knudsen meget førend hand vilde sælge. til Actors 1ste svarede som 1ste Contra Vidne. Dimitt:t.
Fremstoed 3de Contra Vidne Mons Nielsen Leilænding paa Langeland som aflagde Eed og forklarede til Contra Citantens 1ste qvæstion som 1ste Vidne. til 2det Var ei tilstæde uden ved Fadderskabet, da en ustevnt Persohn af Knud Giæres Slægt solgte Øll, som hand ei saae at skee af Knud Giære eller Johannes Knudsen. 3de Derom veed intet at forklare. til Actors 1. qv: Veed ei som selv seet, men har hørt at Johannes Knudsen har solgt Øll, een eller toe gange af de omvundne 3 gange. Dimitt:t.
Fremstoed 4de Contra Vidne Marithe Peders Datter tjener Thomas Reigstad, som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede til forbem:te qvæstioner saasom til 1ste Nej. til 2de Var ei tilstæde uden ved Fadderskabet, da Johannes Knudsen efter megen begjæring solgte 2 á 3 Potter. til 3de Ved ikke Aarsagen dertil denne gang, og de andre 2 gange var ej tilstæde. til Actors 1ste svarede som 1ste Vidne. Dimitteret.
Fremstoed 5te Contra Vidne Ole Larsen tjener paa Houchenes, som aflagde Eed og forklarede til forbem:te qvæstioner saasom til 1ste Ligesom 1ste Vidne. til 2de Var tilstæde ved Fadderskabet, da Johannes Knudsen solgte nogle Potter, som var en Søndag, da folk gik af Kirke, som var Joh: Knuds: selv tilhørende, om hvilket at sælge h/an/d meget blev

anmodet førend h/an/d vilde sælge. Saa var og tilstæde første gang Landmaaleren var ventende, da Johannes Knudsen og solgte Øll, veed ei hvor meget, og hvoraf h/an/d nødig vilde sælge, som var en Mandag. Begge gange havde Johannes Knudsen brygget til Exerceer Reiser til egen fornødenhed. 3de besvaret under 2de qvæstion. til Actors 1ste qv: som 1ste Vidne. Dimitteret.

Fremstoed 6te som ustevnt Vidne Asbiørn Jansen (Jonsen) Leqven Leilænding da paa Som/m/er Arbeide hos Knud Giære, hvis Datter \ h/an/d / har til ægte, som aflagde Eed og forklarede: At var buden til Fadderskabet, hvor indfandt sig mange ubudne, der blev skjænket af Knud Giære, og da Knud Giære ei havde meere Øll, og Folk vidste at Johannes Knudsen havde brygget Øll til Exerceer Reiser, bad Vidnet Johannes Knudsen at sælge sit Øll som h/an/d ei vilde, men siden saae Vidnet at hand solgte nogle Potter. Da Land Maaleren første gang skulde komme, havde Johannes Knudsen ogsaa brygget Øll til Exerceer Reiser, og da Knud Giæres Øll var drukken, blev hand meget anmodet, imod megen Modstand, at sælge sit Øll, som hand endelig beqvæmmede sig til. Tredie gang da Landmaaleren virkelig kom, hvor og endeel uvedkom/m/ende denne og forrige gang indfandt sig, da Knud Giæres Øll var opdrukket, og Johannes Knudsen havde

1781: 269

brygget til Exerceer Reiser, maatte h/an/d og paa sam/m/e maade efter overtalelse sælge sit Øll. til Actors 1ste qv: svarede som de forrige Vidner. Dimitteret.

Contra Citanterne frafaldt de øvrige Vidner og paastoed Dom til aldeeles friefindelse da de haabede den respective Rætt noksom af de førte Vidner var oplyst, at ingen af de jndstevnte har nogen tiider solgt Øll eller brygget for at sælge.

Actor begjærede Sagen opsat til Høste Tinget til fleere Vidners førelse.

Sagen beroer til Høste Tinget 1781.

Opsat Sag fra fol: 219a. Knud Nordvig contra Knud Giære.

Citanten anmelte at have med lovlig mundtl: Continuations Varsel indstevnet Knud Eliassen Giære og hands Søn Anders Knudsen Giære som lige skyldige i forhen paastevnte beskyldning, at lide Dom, og høre Vidner lovlig stevnte, til Straf og Omkostninger at betale.

Som Vidner i Sagen stevnet under Faldsmaal Johan/n/es Olsen Aadland, Hans Thomassen Nordvig, Ole Thomassen Aadland og Thomas Thomassen Gimmeland.

Stevne Vidnerne Johannes Pedersen Aadland og Niels Larsen Qværnes afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.

Vidnerne bleve fremkaldte som alle mødte og blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende, og fremstoed som

3. Vidne Johannes Olsen tjener paa Aadland, som aflagde Eed og forklarede: Ligesom 1ste Vidne med tillæg: At Knud Nordvig sagde: Det skal Du beviise. dertil Anders Knudsen Giære sagde: Det skal vi. Dimitteret.

Fremstoed 4de Vidne Hans Thomassen SelvEjer p: Nordvig som aflagde Eed og forklarede: Knud Giære protesterede imod dette Vidne som Citantens Hustrues Broder Søn. Citanten paastoed Vidnet ført. Rætten tilloed Vidnets Svar under forbeholdenhed hvorleedes sam/m/e ved endelig Dom skal ansees. Vidnet forklarede: Ligesom 3de Vidne. Dimitteret.

Fremstoed 5te Vidne Ole Thomassen Aadland. Knud Giære protesterede imod dette og næstfølgende Vidner som Citantens Hustrues Brødre. Citanten paastoed Vidnerne førte. Rætten under forbem:te forbeholdenhed tilloed Vidnernes Svar. Vidnet aflagde Eed og forklarede: At de omdisputerede Steene liger urørt paa sam/m/e Stæd hvor de har været, og har lagt over 40 Aar og Knud Nordvig har ej boet paa Nordvig længere end 33 Aar, da hand kom der til langt fra, fra Hardanger. Dimitteret.

Fremstoed 6te Vidne Thomas Thomassen Lejlænding paa Gimmeland som under forbem:te forbeholdenhed aflagde Eed og forklarede: Ligesom 5te Vidne med forskiæl, at har ei kjendt Steenene længere end 35 Aar, men det var længe før Knud Nordvig kom fra Hardanger til Nordvig. Dimitteret.
Knud Nordwiig paastoed til Høste Tinget førstk:de Dom til Reparation Bøders udreedelse af Knud Giære og Søn, Ordenes Mortification, og Omkostningers Erstatning skadesløs med 5 rd:
Knud Giære og Søn Anders Knudsen begjærede Sagen udsat til Høste Tinget til Contra Vidners førelse.
Sagen beroer til Høste Tinget 1781.

1781: 269b

Biørne Skud Tingsvidne.
Peder Johannesen Eekedalen Huusmand mødte og foreviiste en voxen Biørne Hud som af ham var fældet i ugen efter Michaelii sidst, og skudt i Fieldet imellem dette og Østensøe Skbr:, hvorfor hand begjærede de sædvanlige Skud Penge 2 Rd:
Almuen declarerede at var vidende om dette Bjørne Skud at forholde sig saaleedes som anmelt er. Thi blev Huden mærket og ham tilbageleveret, samt ham betalt af Fogden Skud Pengene Toe Rigsdaler.

Bygsel Seddel publiceret
Consistorial Raad Geelmuydens Stærvboes til Poul Olsen paa Biaanes, ½ Løb, ½ Spd: og 3 g:sk: d: 10 Marti 1781. Manufact: Huset bet: 8 skl:

Pante Bogen til jnddragelse
Hans Knudsen Yttre Tøsses Contract om Aldals Saugs brug dat: 9 Marti 81.
Hans Knudsen Yttre Tøsses Obl: til Niels Pedersen Højsæter p: 160 rd: 1 pr: i 9 mrk: S: ½ Hd: i Yttre Tøsse No: 66 d: 5 Maj 1781.
Hans Engelsen Steenslands Obl: 50 rd: til Peder Thomassen Langeland 2 pr: i Steensland No: 63, ½ L:, ½ Hd:, ½ g:sk: d: 5 Maj 81.
Anders Hansen Øfre Bouges Obl: p: 190 rd: til Hans Wincentsen Windenes 2 proC: 1 pr: i Øfre Bouge No: 35 2 pd: 6 mrk: S: ¼ Hd: d: 5 Maj 1781.

Som ingen efter 3 ganges Udraab, indfandt sig med noget at gaae i Rætte, blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

Strandvig Skibreedes Sommer Ting den 7de Maji 1781 holden paa Holsunds Tingstæd af Districtets Sorenskriver, i overværelse af Fogden Koren, Skibreedets Lensmand Engel Hansen Giøen, samtl: tingsøgende Almue, og efterskrevne 8 Eedsv: Laug R: Mænd
/: Laug Rættet det sam/m/e som for Ous fol: 266b. :/

Allerunderdanigst og underdanigst publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger, samt Collegii og høj Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger registeret for Waags Skbr:, fol: 260b.

Formynder Ting blev holden, og Børne Midlerne befunden i behørig rigtighed, efter Ober Formynder Protocollen.

Fogdens Regnskabs Tings Vidne som for Opdals Skibr: fol: 265a.
i overværelse af de 2 Mænd Jon Olsen Tuft og Hans Monsen Særvold.

Pante Bogen til Udslettelse
Hans Knudsen Yttre Tøsses Obl: til Jon Foer p: 62 rd: Pant i Yttre Tøsse i Ous dt: 12te Maj 1772 No: 2 p: 526 qvitt:t 7 Maj 1781.

Pante Bogen til jnddragelse
Christi Baars Datters Arv:s Skjøde til Jon Knudsen p: Nedre Eecheland No: 63 2 pd: 6 mrk: S: ¾ Hd: d: 9 marti 1780.

Optagen Sag fra fol: 220a. Hr: Geelmuyden contra Hans Aakre.
Blev udi denne Sag afsagt følgende

Dom

Salig Hr: Consistorial Raad Geelmuyden har her til Rætten ladet indkalde

1781: 270

Hans Hansen Aakre til at betale et aars resterende Tjende (Tiende) pr: 1777 5 mrk: 6 s: og Omkostninger at erstatte. Den indstevnte har erbuden Eed, at have betalt det paastevnte. Citanten har derpaa declareret, at være fornøiet at Hans Aakre aflægger sin Eed at have betalt ald sin Tiende til 1779 aars udgang, da Citanten vil staae alle Omkostninger. Den indstevnte har vedtaget Citantens Proposition. Efter saadan Procedure Kiendes og dømmes for Rætt, og herved afsiges: At naar Hans Hansen Aakre efter lovlig Jndstevning her til Rætten fra Hr: Citanten eller hands Arvinger, aflægger sin Eed at have betalt ald sin til Hr: Citanten pligtige Tiende til 1779 aars udgang, bør hand for ald Krav og Tiltale i denne Sag og for dens Omkostninger, aldeeles frie at være. Men i mangel deraf, bør hand betale til Citantens Arvinger de paastevnte Fem Mrk: 6 skl:, samt erstatte denne Sags Omkostninger med 3 Rd:, inden 15ten dage efter at baade denne Dom er lovlig forkyndt, og {Citanten} jndstevnte har undslaaet sig for Eeds aflæggelse efter lovlig jndstevning, under Adfærd og Executions Tvang i lovlig tiid efter Loven. Jøvrigt allerunderdanigst i agt tages Fr: 5 Nov: 1723 i fald Sagen appelleres.

Nye Sag.
Velædle og Velærværdige Hr: Gerhard Geelmuyden paa sin Sl: Fader Hr: Consistorial Raad Geelmuydens \Stærvboes/ vegne, anmelte at have til dette Ting og Tiid ladet indkalde Hans Hansen Aakre til Benægtelses Eeds aflæggelse for resterende Tiende Fordring 5 mrk: 6 s: efter i dag inden Rætten afsagt Dom, hvis Slutning hand begjærede her inddragen, lydende saaleedes:
Den indstevnte Hans Hansen Aakre mødte og erbød sin Eed efter afsagde og nu for ham oplæste Dom. Thi blev Eedens forklaring af Lovbogen hannem forelæst med formaning at vogte sig for MeenEed, og derpaa corporlig for Rætten med oprakte fingre efter Loven aflagde følgende Eed: At jeg Hans Hansen Aakre har betalt ald min til Sogne Præsten i Ous, Sl: Hr: Consistorial Rd: Geelmuyden pligtige Tiende til 1779 Aars udgang; Saa sandt hielpe mig Gud og hands hellige Ord.
Hr: Citanten begjærede det passerede som TingsVidne sluttet.

Bygsel Seddel publiceret
Ous Præstes Arvinger til Svend Olsen p: ½ Løb ½ Hd: i Store Wiig d: 8de feb: 1781.
Manuf: Huset bet: 8 skl:

Nye Sag
Klokker afg: Jens Lerkes Enke Madame Else Lerke, loed ved sin Søn nu værende Klokker Johan Marcus Lerke anmelde at have til dette Ting og tiid ladet indkalde Afg: Niels Olsen Kiøns Enke Marthe Anders Datter Kiøn, ved lovlig mundtl: Kald og Varsel, for resterende Landskyld for Aaret 1774 1 rd: 1 mrk: 8 s: derfor at lide Dom til sam/m/e at betale med Omkostninger at erstatte.
Stevne Vidnerne Lensmand Engel Hansen Giøen og Engel Knudsen Giøen afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Marthe Anders Datter Kiøen blev paaraabt, men mødte ikke eller møde loed.
Lensmand Giøen anmelte at være Enkens Laugværge, og for sig vedtoeg Varsel.
Da Marthe Anders Datter Kiøen som Enke efter Niels Olsen Kiøen Lejlænding, ikke efter 3 ganges Paaraab mødte eller møde loed; Saa blev hende given Rættens Laugdag til Høste Tinget 1781, første dag sam/m/e for dette Skibreede holdes, at møde og svare til Sagen; hvilken Laugdag Citanten paalægges at tage beskreven og lovlig at lade forkynde.
Sagen beroer til Høste Tinget 1781.

1781: 270b

Nye Leyermaals Sag
Velædle og Velviise Hr: Foget Koren anmelte at have til dette Ting, tiid og Stæd paa Justitiens Vegne ladet indkalde Qvinde Mennisket Dordi Torbiørns Datter for begangen Lejermaal \paa Foer p: Sundhorl: S: E: gds:/ førend hendes Confirmation med Land Soldat Hans Hansen Rognaldstvedt, derfor at lide Dom til Straf og Bøders Udreedelse samt Omkostningers Erstatning. For Processens skyld er denne Jndvarsling ankyndiget for Barne Faderen Hans Hansen Rognaldstvedt.
Begge indstevnte mødte og vedtoeg lovlig Varsel efter Jndstevningen, samt tilstoed Factum, Men Barne Faderen derhos anmelte at være enroulleret Land Soldat under Hr: Capt: v: Segelkes Compagnie \det 2det Bergenhuusiske Regiment/, og ellers er hand af Lyse Closters Jurisdiction.
Hr: Fogden som Actor fremlagde end videre til beviis i Sagen, vedkommende Præstes attest af 31 Dec: a: p: som er saalydende: og dernæst anmelte at Qvinde Mennisket har betalt sine Lejermaals Bøder efter Aftingning, saa ikkun bliver at gjøre jrættesættelse paa Straf paa Kroppen, og Omkostningers Erstatning; Men da hun vil allerund: ansøge Hds: K: M: om Straffens allernaadigste formildelse eller Eftergivelse; Saa begjærede Hr: Fogden, Sagen at beroe til Høste Tinget 1781.
Dordi Torbiørns Datter ligeleedes bad om Sagens Anstand, da hun som et barn paa 18 Aar, er bleven forført af Hans Hansen Rognaldstvedt, og altsaa venter(?) Kongl: allernaad: Benaadning.
Hans Hansen Rognaldstvedt tilstaaer hende at have forført.
Sagen beroer til Høste Tinget 1781.

Nye Sag
Sergeant Ole Bruedal fremlagde en skriftl: Kald Seddel contra Corporal Poul Drageide som blev oplæst og lyder saal:
Stevne Vidnerne Jon Olsen Tuft, og Hans Monsen Særvold afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre, denne Stevning lovlig for alle indbem:te at have forkyndet, og talte med Corporal Drageides Kone, da hand selv ej var hjemme, samt leverede hende Copie af Stevningen.

Corporal Drageide mødte.
Citanten fremlagde til Actens følge en imellem ham og h/an/ds Contra Part den 13 oct: 1777 oprættet Contract, som nu af Contra Parten Poul Drageide er overtraad som blev oplæst, og er saal: samt end viidere fremlagde den i Stevningen anmelte Beskikkelse af dato 2de Nov: 1780 som blev oplæst og lyder saaleedes:
Vidnerne blev paa Citantens begjæring fremkaldet som alle mødte, baade Beskikkels og andre Vidner og blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende.
Corporal Drageide mødte og vedtoeg lovlig Varsel efter Kald Seddelen; Men da sam/m/e viiser hand ei er stevnet til at høre Vidner; Saa paastaaer hand ingen Vidner bliver ført førend hand dertil vorder lovlig stevnet.
Citanten paastoed sine Vidner ført, om hvis førelse Poul Drageide

1781: 271

Noksom af det ham leverede Copie Stevnemaal, og hands egen Gjerning, er underrættet.
Rætten siden Corporal Drageide undskylder sig at hand ej har faaet lovlig Kald og Varsel til Vidner at paahøre, og hvilket ej heller af den fremlagde Kald Seddel er at see, skulde altsaa ikke \kunde/ tillade Vidners førelse imod Lovens 1 Bog 4 C: 1 a: forinden Corporal Drageide lovlig bliver stevnet til samme at paahøre, naar ej Corporal Drageide havde mødt, og ej modsagt jo at have faaet Copie af Stevningen efter Stevne Vidnernes Eedelige forklaring, hvoraf sees Vidner at være stevnet, og følgelig hand viidende om at de skal føres i den Sag; Men da efter disse Omstændigheder det kand ansees at Corporal Drageide er selv til Vedermaals Ting, Saa tillades Vidnerne at føres efter allegerede Lovens articul.
Af Vidnerne fremstoed 1ste og 2det Vidne Beskikkelses Vidnerne Jon Torbiørnsen Houen, og Anders Lassesen Sævereide som blev forelæst den i Rætte lagde Beskikkelse og paategnet Svar, hvilket de bekræftede med Lovens Eed med oprakte fingre, at være sam/m/e Beskikkelse som de havde forkyndet, og fordret Svar paa, og sam/m/e saaleedes besvaret som den findes paategnet. Dimitteret.
og atter fremstoed bemelte Anders Lassesen og efter aflagde Eed forklarede: At afvigte Høst efter Mich: en Morgen Vidnet som boer tet ved Houen, kom ud paa Marken, saae hand en Koe gaae aleene paa Houens Bøe, men kjendte ei om det var Citantens, var og noget langt fra hende, og var den tiid ingen Kiør paa Marken af omliggende enten Houens eller andre Granders, det var og paa den Aars tiid, at Kjørne ei saa tiilig paa Morgenen gik paa Marken; Men højere paa dagen blev vel Kjør udladt, da endnu ej var Snee paa Jorden, og det den dag var uden fare, som det var meget got Vejr. Dimitteret.
Fremstoed som 3de Vidne Jan Nielsen tjener paa Kiøen som aflagde Eed og forklarede: At Vidnet afvigte Aar tjente Corporal Drageide, da forrige Høst 14 dage omtrent efter Michaelii, da Qvæget overalt var indbunden, en dag en Morgen tiilig, Corporal Drageide udløste af Fæe Huuset, Sergeant Bruedals Malke Koe, som var paa Foster hos Poul Drageide, og det tiilig førend Soelen stoed op, da hands egne ej blev udløst førend Soelen var noget højt paa Himmelen, da hand og andre løste alle Creaturer ud, saasom det den Dag var got Vejr og Soleskin uden Snee. Og var ingen af Grandernes Kiør den Aarets tiid eller den dag saa tiilig udløst. Koen kunde ingen skade haft af at være ude heele Natten siden det var got Vejr. Corporal Drageide lukte den selv ud, og havde sagt Aftenen før til Vidnet, at kunde ej føde Brudals koe længere, siden h/an/d ei havde faaet Penge for den i 2 Aar. Den Dag efter at Koen var udlukket, bøed Bruedal, Poul Drageide Penge til for Koe Fosteret, dog saae Vidnet ei Pengene, og Corporal Drageide sagde: At Koen skulde ei komme i hands Floer meere, da Bruedal bandt den ind i en gl: Kjelder. og kom Koen ei den Vinter, i Corporal Drageides Flor, eller der blev forstret. Forklarede viidere, at [i] Fior Vaar i Vaar Vinden, noget før

denne tiid eller ved denne tiid, reev Corporal Drageide tilligemed Vidnet efter hands Ordre een Veed Skykke paa 4 Staver need, som Vidnet siden hørte var Sergeant Bruedals, og hvorfor Bruedal havde Laas og Nøgel, hvilket skeede en Morgen tiilig. Der var Steen Heller paa som Poul Drageide lagde paa et sit Jldhuus, og Træe Værket blev hugget og opbrændt af Corporal Drageide. Veed ei om der var

1781: 271b

Noget i Skykken af nogen betydenhed. Der var Jern Kroger til Hellerne som Vidnet ei veed, hvor afblev. Dette Veed Skiul havde 3 Vægger og Poul Drageides Jldhuus tjente til 4de Væg, hvilket Jldhuus Poul Drageide nedreev og fløttede. J dette Jldhuus var en Bager Ovn som Poul Drageide og nedreev, og kastede om paa Pladset \Steenene(?)/ hvilken Bager Ovn Bruedal sagde var sin, og Poul Drageide sagde til Bruedal at vilde gjerne være med at bygge en nye Øvn!! (Ovn) til begges nytte. Ildhuuset var det som tilhørte Gaarden og dens bruger Poul Drageide \som der istæden for har opbygt et mindre/ Poul Drageide lovede Bruedal at opsætte en nye Skykke i stæden, og tække med Næver Tag. \Til gaarden h…(?) Poul Drageide for …(?) Veed Skykke/ Dimitt:t

Fremstoed 4de Vidne Siur Olsen Drageide som aflagde Eed og forklarede: Angaaende Veed Skykken ligesom forrige Vidne, undtagen ei veed hvor Hellerne afblev, veed ei om var Laas og Nøgel for Skykken, erindrer ikke hvad Tag Poul Drageide lovede Bruedal paa omtalte agtende nye Skykke. Dimitt:t

Fremstoed 5te Vidne Ole Endresen Lejlænding paa Houen som aflagde Eed og forklarede: Ligesom forrige Vidne undtagen ei var hos, da Veed Skykken blev ned reeven, \ei/ heller hørte at Poul Drageide lovede at bygge nogen nye Ovn med Bruedal, eller viidere før omvundene Mellem Tale. Dimitteret.

Citanten fremlagde en Regn: af 2 Nov: 1780 saalydende: hvilken i Rætten blev oplæst, hvormed hand vil beviise fuldt at have betalt for Koen Foster Leje.

Citanten paastoed Dom efter Jndstevningen.

Corporal Drageide begjærede Sagen opsat til Høste Tinget 1781.

Sagen beroer til Høste Tinget 1781.

Nye Sag

Jacob Kaaresen Dreng paa Boelstad anmelte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet til dette Ting og tiid indkalde Johannes Anderssen Eide som h/an/ds Formynder i sine umyndige Aar, at fyldest afbetale til Citanten sine tilhørende Arve Midler baade Capital og Renter, samt Omkostninger at erstatte, og herom Dom at liide.

Stevne Vidnerne Lensmand Engel Hansen Giøen og Engel Knudsen Giøen afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet Johannes Eide som tilført er.

Johannes Andersen Eide blev 3 gange fra Rætten paaraabt, men da h/an/d ikke mødte eller møde loed; Saa blev ham given Rættens Laugdag til Høste Tinget 1781 første dag sam/m/e holdes at møde og svare til Sagen; hvilken Laugdag Citanten paalægges at tage beskreven, og lovlig at lade forkynde.

Sagen beroer til Høste Tinget 1781.

Pante Bogen til Udslettelse

Anders og Haldor Sævereides Contract 1 oct: 1760 No: 2 p: 120, attesteres /: at Sergeant Hof er død :/ d: 7 Maj 1781.

Pante Bogen til jnddragelse

Knud Johansen med fleeres Contract om Teigland No: 86 om Teiglands brug og Løsning d: 7 Maj 1781.
Anders og Haldor Sævereides Contr: til Ole Samsonsen Særvold paa Øllsal efter Priv: af 16 Sept: 1758 d: 7 Maj 1781.

1781: 272

Bygsel Seddel publiceret
Ole Mikkelsen Tomres til Johannes Jansen p: Træet Plads under Tomre dat: 7 Maj 1781. Manuf: H: 8 skl:

Pante Bogen til Udslettelse
Capt: Segelskes Obl: til afg: Hans Hansen Waage 50 rd: Pant i Engevig dat: 21 Apr: 1762 No: 2 p: 160 qvitteret af Lieut: Meidel som Arving den 18 Apr: 1781.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i morgen

Anden Dagen den 8de Maji 1781 continuerede dette Ting,

da publiceret
Pante Bogen til Inddragelse
Knud Hansens Obl: til Haldor Hansen Nerhovde p: 51 rd: 2 pr: i Nerhovde No: 74 1 pd: 16 mrk: S:, ½ Hd: d: 7 Maj 1781.

Som ingen viidere efter tree ganges Udraab indfandt sig med noget at gaae i Rætte, blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

Strandebarm Skibreedes Sommer Ting den 10 Maj 1781 holden af Rættens Betjent paa Giermundshavns Tingstæd i overværelse af Districtets Foget og Skibreedets Lensmand Hans Andersen Øfre Waage, samtl: Tingsøgende Almue, og efterskrevne 8te Eedsvorne Laug Rættes Mænd

1. Baar Olsen Bundhuus
2. Erich Hansen Tvedt
3. Siur Siursen Røen
4. Torbiørn Olsen Jndre Børresem
5. Knud Torbiørnsen Bundhuus
6. Peder Johansen Fladebøe
7. \gl:/ Niels Pedersen Næss
8. Torkel Jsachsen Lersteen

Allerunderdanigst og underdanigst publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger, samt Collegii og høj Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger, registeret for Waags Skibreede fol: 260b.

Formynder Ting blev holden, og Børne Midlerne befunden i behørig rigtighed efter Formynder Bogen.

Fogdens Regnskabs Tings Vidne som for Opdals Skibreede fol: 265a.
i overværelse af de 2de Mænd Lars Jsachsen Schogesal, \og/ Siur Johansen Bueland.

FreedLysning publiceret

for Hans Rasmussen Store Linge og Johannes Pedersen ibd: for deres Fjeld og Støels bejte d: 10 Maj 1781.

Pante Bogen til Udslettelse
Peder Hansen Riises Obl: til Anders Geertsen Kiærevigen 127 rd: 2 mrk: Pant i Riise No: 32 d: 17 oct: 1777 No: 3 f: 80 qvitt:t 10 Maj 1781
Torkel Jsachsen Leersteens Obl: til Anders Geertsen Kiærevigen 130 rd:, d: 14 Maj 1772 No: 2 p: 527 qvitteret 10 Maj 1781.
Peder Pedersen Svindlands Obl: til And: Geertsen Kiærevigen paa 50 rd: d: 10 Juli 1760 No: 2 p: 121 qvitt:t 10 Maj 1781.

Pante Bogen til jnddragelse
Skiftebrevet efter Brynnild Ellefsen Houge 24 feb: 1781, hvis Jordegods Udlæg er i Pantebogen extraheret.

Opsat Sag fra fol: 222b. Ole Tangeraas contra Peder og Hans Riise.
Hans Hansen St: Fosse paa Ole Tangeraas vegne og Peder Hansen Riise declarerede Sagen forliigt og frafalden; Thi blev den nu for Rætten ophævet og de i Rættelagde Documenter Citanten ved Hans Hansen St: Fosse tilbagestillet.

Nye Sag.
\V: og Velbyrdige/ Premier Lieutenant Jørgen Andreas Thausan mødte for sin Morbroder Hr: Borgemæster og Politie Mester Velædle og Velviise Hr: Ole Brose i Bergen, og fremlagde hands mod Hans Zachariassen Furhovde med Hustrue og Søn Zacharias Hansen den

1781: 272b

15 Marti sidstleden udfærdigede og derpaa lovligen forkyndte Stevning som blev oplæst og lyder saaleedes.
Stevne Vidnerne Lensmand Hans Andersen Øfre Waage og Torbiørn Andersen Øfsthuus afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre denne Stevning lovlig for Hans Zachariassen og Kone Brithe Anders Datter samt deres Søn Zacharias Hansen at have forkyndet.
Citanten derefter insinuerede Indlæg af 9 April sidstleden som blev oplæst og lyder saaleedes:
De indstevnte bleve paaraabte, men ingen af dem mødte eller møde loed.
Citanten end viidere fremlagde de i Indlægget paaberaabte Bielager Lit: A: B: og C: hvoraf Lit: B: og C: her inddragen lyder saaleedes: Lit: A: som er den her inden Rætten den 8 Maj 1780 afsagde Dom bliver Acten at følge.
Niels Jversen Underhougen paa egne og Johannes Pedersen Wiigs Vegne mødte og foreviiste omstevnte Caution in Originali af dato 25 April 1778 som blev paategnet og ham tilbageleveret, og hvoraf hand leverede Copie til Actens følge som er saalydende:
Citanten paastoed Dom efter Jndstevningen, og dertil submitterede Sagen.
Da indstevnte Hans Zachariassen og Hustrue Brithe Anders Datter samt Søn Zacharias Hansen efter 3 ganges Paaraab ikke mødte eller møde loed; Saa blev dem given Rættens Laugdag til Høste Tinget 1781 første Dag samme holdes at møde og svare til Sagen; hvilken Laugdag Citanten paalægges at tage beskreven og lovlig at lade forkynde.
Sagen beroer til Høste Tinget 1781.

Nye Sag.

Baar Siursen Ohme fremstillede de 2de Stevne Vidner Lars Jsachsen Schogesal og Hans Hansen Store Fosse, med hvilke hand ved lovlig mundtl: Kald og Varsel har ladet indkalde Ørie Baarsen \og Roal Ohme/ for at have brugt en Kiørsel Vej med Tømmer til Saugen hvori indstevnte har Part, over Citantens Bøe, og ei vildet fornøie Citanten derfor, derom at høre Vidner, samt lide Dom, og Omkostninger at erstatte.

Stevne Vidnerne afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.

Ørie Baarsen mødte og vedtoeg lovlig Varsel, men fremlagde en Contract af 14 Maj 1773 som h/an/d begjærede her indført, saalydende: \P: b: No: 2 p: 571./ hvorefter, men især paa Grund af mundtl: accordt førend denne Contracts dato, med Citantens Sl: Fader, om at indstevnte intet skulde betale, formeener sig for Citantens tiltale at vorde friefunden.

Citanten fremstillede som stevnte Vidner til Eedelig Vidnesbyrds aflæggelse Asbiørn Nielsen Breum, og Torbiørn Andersen Yttre Ohme som blev forelæst Eedens forklaring af Lov bogen med formaning til Sandheds udsigende. \Af/ forbem:te {Stevne} Vidner {afhjemlede} fremstoed som

1ste Vidne Asbiørn Nielsen Breum som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: At have tilligemed det 2det Vidne været fra Citanten beskikkelse Viis hos begge de indstevnte, for 3 uger siden, og tilspurgt dem, om de vilde betale ham noget for den Kiørsel Vei som de har paa Citantens Ejendom; dertil Ørie og Roal Ohme svarede: At

1781: 273

de vilde ikke give nogen betaling i Penge, men de vilde skjære et par Tylter Bord \eller for 12 skl:/ for Aaret, og derom paaberaabte sig en Contract. Forklarede viidere at veed til visse, at denne Vej gaaer et støkke over Citantens Bøe, hvor Græs kand blive nedtraaed. Dimitteret.

Fremstoed som 2de Vidne Torbiørn Andersen Yttre Ohme som aflagde Eed og forklarede Ord til Andet som 1ste Vidne. Dimitteret.

Da Roal Baarsen Ohme ikke mødte eller møde loed efter 3 gangers Udraab; Saa blev ham given Rættens Laugdag til Høste Tinget 1781 første dag sam/m/e holdes, at møde og svare til Sagen; hvilken Laugdag Citanten paalægges at tage beskreven og lovlig at lade forkynde.

Sagen beroer til Høste Tinget 1781.

Undsætnings Kornet Restance ang:de

V: og Velviise Hr: Foget Koren fordrede de 2de her i Rætten nærværende, nemlig Torbiørn Olsen Neerhuus, for bekomne ½ td: Kongl: Undsætnings Korn 1 Rd: 4 s: og Endre Thorsen Aarsan for en tønde 2 Rd: 8 skl:, hvorfor Betalingen rester.

Begge nægtede, noget i saa fald at være skyldig uden aleene førstmelte 4 skl:, men declarerede den første at have betalt Pengene for 6 aar siden neml: 1 Rd:, og rester endnu 4 s:, hvilken 1 Rd: hand i Sl: Kammer Raad Juels forrige Fogets tiid betalte Høste Tinget paa Øfre Waage til Lensmanden Hans Andersen Øfre Waage. Endre Thorsen declarerede ligeleedes at have for 6 aar siden betalt 2 rd:, og rester endnu 8 skl:, som hand betalte Som/m/er Tinget til Lensmand Øfre Wagge!! (Waage), for bekomne en tønde Kongl: Undsætnings Koren. Derpaa de begge erbød sin Eed.

Lensmanden declarerede at erindrer ei om har faaet betalingen, men erbyder sin Eed, at om hand har faaet sam/m/e, saa har h/an/d og leveret den til Sl: Hr: Kam/m/er Raad Juel.

Hr: Fogden saae intet hinderligt i de anbudnes Eeders modtagelse; Thi blev dem forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning at vogte sig for Meen Eed, hvorpaa de hver for sig med corporlig Eed bekræftede deres foregivende ord til andet.

Hr: Fogden begjærede det passerede som Udskrift sig meddeelt. Udstæd til Fogden

Pante Bogen til jnddragelse
Skiftebrev efter Hans Rasmussen Berje d: 22 feb: 1781 hvoraf Jordegods Udlægget i Pantebogen er extraheret.
Boel Hans Datter Houchenes Skjøde til Lars Erichsen Hiortaas paa en Hisdals Skove Teig dtr: 17 oct: 1780.
Knud Torjersen[s] Skjøde til Peder Torjussen Siuvsæter paa Odels Rætten til 1 pd: 4 mrk: S:, 2 G:sk: i Siuvsæter No: 44 d: 16de oct: 1780.

Som Aftenen paafaldt, beroer Tingets Continuation formedelst det i morgen er den almindelige Bededag til over Morgen den 12te Maj.

Anden dagen den 12te Maji 1781 continuerede dette Ting,

da blev publiceret
Pante Bogen til jnddragelse
Arvinger efter Lars Erichsen og Baar Jensen Tvedt deres Skjøde til Erich Baarsen Tvedt paa Tvedt No: 84 1 ½ L: 1 ½ Hd: d: 10 Maj 1781.
Peder Hansen Riises Sk: til Torkel Nielsen paa Riise No: 32 ½ Løb, ½ Hd: d: 29 Januari 1781.
Torkel Nielsen Riises Obl: til Anders Geertsen Kiærevigen p: 285 rd: 1 pr: i forbemelte dat: 10 Maj 1781.
Torkel Jsachsen Leerstens Hustr: Arvingers Skjøde til Torkel Isachsen p: Leersten No: 16 2 pd: 6 mrk: 1 Hd: dt: 29 Janv: 1781.

1781: 273b

Knud Pedersen Tvedts Skjøde til Baar Øriesen Jndre Ohme paa No: 24 Jndre Ohme 1 pd: 3 mrk: Smør ½ Hd: forhen Peder Baarsens Ejendom d: 29 Janv: 1781.
Torjus Knudsen Siufsæters Skjøde til Peder Torjussen p: No: 44 Siuvsæter 14 mrk: S: 1 G:sk: d: 29 Janv: 1781.
Hans Rasmussen Berjes Arv:s Skjøde til Hans Hansen paa No: 37 Berje 1 Løb 1 Hd: d: 25 feb: 1781.
Hans Hansen Berjes Contract om Vilkor til Moderen Anne Lars Datter datr: 10 Maj 1781.
Hans Hansen Berjes Contract til Søsteren Alis Hans Datter om Vilkor for hende paa Berje d: 10 Maj 1781.
Anders Gertsen Kiærevigs Skjøde som afg: Peder Svindlands Hustrues Creditor paa No: 88 Svindland, til Peder Svindland, paa 1 pd: 17 mrk: ½ Hd: d: 29 Janv: 1781.
Peder Pedersen Svindlands Obl: til Anders Geertsen Kiærevig p: 94 rd: 1 pr: i forbem:te datr: 10 Maj 1781.
Knud Siursen Furhovde[s] Contract om Furhovde No: 12, som hand beboer efter Skiftebr: 21 oct: 1772, at ei fange Odel paa d: 10 Maj 1781.
Brynild Houges Vilkors Contract til Moderen Giøri Johans Datter dt: 12 Maj 1781.

Som ingen viidere efter 3 ganges Udraab indfandt sig med noget at gaae i Rætte; Saa blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

Qvinherrets Skibreedes Sommer Ting d: 12te Maj 1781, holden paa Giermundshavns Tingstæd af Rættens Betient i overværelse af Districtets Foget, Skibreedets Lensmand Lars

Olsen Møglebust, samtlige tingsøgende Almue, og efterskrevne 8te Eedsvorne Laug Rættes Mænd.
/: Laug Rættet det samme som for Strandebarm fol: 272a. :/

Allerunderdanigst og underdanigst publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger, samt Collegii og høie Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger, registeret for Waags Skibreede fol: 260b.

Formynder Ting blev holden, og Børne Midlerne befunden i behørig rigtighed efter Formynder Bogen.

Fogdens Regnskabs Tingsvidne som for Opdals Skbr: fol: 265a.
i overværelse af de 2 Mænd Erich Thomassen Lønning og Siur Johansen Bueland.

Pante Bogen til Udslettelse
Sl: Kam/m/er Raad Juels Cautions Forskrivelse, ihenseende Opsanger i dette Skibreede, ellers extraheret for Waags Skbr: fol: 261a.
Peder Andersen Schippervigs Obl: til Hr: L: J: K: Dahl 100 rd: Pant i Bakke i Strandebarm 14 Maj 1770 No: 2 p: 450 qvitt:t 4 Dec: 1780.

Pante Bogen til jnddragelse
Skiftebr: 17 feb: 1781 efter Tørres Jonsen Lille Fousch i Panteb: extraheret.
Lars Larsen Biørnebølles Obl: til Jan (Jon) Knudsen Møklebust p: 80 rd: Pant i Glomen i Schaanev: No: 44 6 mrk: S:, og Løsøhre paa Biørnebølle d: 24 feb: 81.

Opsat Sag fra fol: 224a. Lars Olsen Flaaden contra Gotschalk Jonsen Sandvigen.
Citanten loed fremlægge Rættens Laugdag som er saalydende:
Stevne Vidnerne Lensmand Lars Olsen Møklebust og Samson Knudsen Døsseland afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre sam/m/e Laugdag lovlig at have forkyndet.
Jndstevnte mødte endnu ikke efter Paaraab.
Citanten loed Sagen beroe til Høst Tinget 1781, i formodning om mindelig betaling inden den tiid, i mangel deraf, hand forbeholder sig, da at paastaae Dom.
Sagen beroer til Høste Tinget 1781.

1781: 274

Nye Leyermaals Sag
Velædle og Velv: Hr: Foget Koren anmelte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet til dette Ting og tiid indkalde Qvinde Mennisket Kari Johans Datter Godøesundet, at lide Dom til Bøder, og Omkostningers Erstatning for begangne Lejermaal med Land Soldaten Hans Johansen Ulvenæs som og for Processens skyld til Vedermæle er indstevnet.
Begge mødte og vedtoeg lovlig Varsel, og Kari Johans Datter tilstoed sin Forseelse, men havde intet at betale Bøderne med, og derhos declarerede, at efter hendes nærmere Regning var Hans Johansen Ulvenæs ikke Barne fader, og ej har haft Omgang med hende siden nogle Uger før Vor Frue Misse 25 Marti 1780, saa hand ei k/an/d være Fader til hendes uægte Barn som blev føed 13de oct: 1780 hvilket barn ei var fuld baaren paa 8 uger nær efter hendes Regning. Men hendes rætte Barne Fader er Jon Larsen ung Karl tjener paa Berge, som ofte reiste forbie Godøesundet hvor hun tjente, og det blev begaaet, paa Sundhorlehns Selv Ejer gods, da hand havde Omgang med hende under Ægteskabs Løfte, og det var egentl: Vor Frue

Misse Dag den 25 Marti \1780/, saa hand er Fader til sam/m/e levende Barn som blev døbt og levede 12 á 14 dage, da det døde.
Hans Johansen Ulvenæs mødte og nægtede aldeeles hvorpaa hand erbyder Eed, at ei være Fader til dette uægte Barn, og ei har haft Omgang med hende siden medio Januari 1780.
Hr: Fogden begjærede Sagens Anstand til at indstevne Jon Larsen Berje, samt viidere Sagen at proseqvere.
Sagen beroer til Høste Tinget 1781.

Pante Bogen til jnddragelse
Erich Larsen Berjes Skjøde til Jon Erichsen Berje paa Berje No: 8 2 pd: 6 mrk: S:, ¾ Hd: dt: 8 Janv: 1781.

Bygsel Seddel publiceret
Ole Hansen Kiærlands til Erich Eliassen Boland paa et Plads d: 12 Maj 1781. Manuf: H: 8 skl:

Som ingen viidere indfandt sig efter Udraab, 3de ganger med noget at gaae i Rætte, blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

Schonevig Skibreedes Sommer Ting den 14 Juni 1781 holden paa Gielmervigs Tingstæd af Rættens Betjent i overværelse af Districtets Foget, Skibreedets Lensmand Christopher Pedersen Gielmervigen, samtl: Tingsøgende Almue og efterskrevne 8te Eedsvorne Laug Rættes Mænd.

1. Hans Rasmussen Molnes	4. Ole Andersen Schoge	7. Ole Nielsen Yttre Tungesvig
2. Ole Tollevsen Lechnes	5. Mikkel Thomassen Berhou	8. Anders Olsen Storhoug
3. Østen Larsen Mortvedt	6. Torbiørn Tollefsen Yttre Matre	

Allerunderdanigst og underdanigst publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger, samt Collegii og høi Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger, registeret for Waags Skibreede fol: 260b., og end videre
Forordning hvorleedes med Braate Brænden i Norge skal forholdes. dateret 4 April 1781.
Forordning hvorleedes med Udpantninger og Executioner for efterstaaende Kongl: Skatter paa Landet i Norge, Nordlandene undtagen, herefter skal forholdes. datr: 18 April 1781.
Kongl: allernaad: Placat, at de Jslandske, Grønlandske, Finmarske og Færøeske Sager, herefter skal høre under Rente Kammeret. d: 1 Maj 1781.
Kongl: allern: Rescript af 11 April 1781 communiceret fra Stiftet 8 Maj 1781, om Sommer og Høste Tingenes forandring i Sundhorlehn og Hardanger.

1781: 274b

Stiftets Skrivelse af 15 Maj 1781, om at fratage den Engelske Kaper Seeloock en Norsk Lods fra Langesund, Ole Olsen S(tr?)aaholmen, samt at Lodserne ej maae indlodse nogen Kaper, med viidere.
Kongl: allern: Befaling 18 April 1781 communiceret fra Stiftet 15 Maj e: a: at Fogderne skal herefter have Stemplet Papiir at forhandle.
Ditto 12 Maj 1781 om Lejlændingers fløtnings Penge efter Loven.

Formynder Ting blev holden, og Børne Midlerne befunden i behørig rigtighed efter Ober Formynder Bogen.

Fogdens Regnskabs Tings Vidne som for Opdals Skbr: fol: 265a.
i overværelse af de 2de Mænd Jon Monsen Wiicke og Jon \Johansen/ Nøstvigen(?).

Pante Bogen til Udslettelse
Sorenskriver Schiøtz Obl: til Hr: Foget Koren 400 rd: dtr: 20 Marti 1777 No: 3 f: 60 Pant i Millie, qvitteret efter foreviist Opsigelse, den 17 Janv: 1781 af Creditor alt med Rente Kamerets Consence i foreviist Rente Kam/m/er Skr: af 11 Nov: 1780, siden Obligationen i Rente Kammeret til Caution var deponeret.
Sl: Kam/m/er Raad Juels Cautions Forskrivelse, i henseende til Halsnøe Closter i dette Skibreede, extraheret for Waags Skibr: fol: 261a.

Pante Bogen til jnddragelse
Lars Larsen Biørnebølles Obl: til Jon Knudsen Møklebust paa 80 rd: 1 pr: i Glomen No: 44 6 mrk: S: i Schonevig Skbr:, samt endel Løsøhre paa Biørnebølle dtr: 24 feb: 1781 i Pantebogen indført for Qvinherrets Skibreede.

Tingsvidne
Velædle og Velviise Hr: Foget Koren fremlagde en sig fra Deres Excellence Hr: Stiftbefalingsmand de Schouboe tilkomne ordre af 8de Maj sidst, ang:de Almuens Erklæring at indhænte {ang:de} \om/ hvad de kand have imod at de ved Land Etaten anbefalede 12 Exerceer Dage, herefter kunde holdes udi een Termin, og hvilken tiid dertil var beqvæmmest, hvilken høje ordre blev oplæst og lyder saaleedes:
Hr: Fogden derefter begjærede Propositionen efter sam/m/e høje ordre for Almuen fremsat, deres Svar derover indhæntet, og det passerede derefter sig som Tingsvidne beskreven meddeelt.
Almuen blev forelæst høibem:te Ordre, og dennem om Jndholden tilspurgt, hvortil {…….} \alle eenstemmig/ svarede: At det var best at de 12 Exerceer Dage {var best at} blev afholdt paa een gang, og at begyndes hver Aar midt i Maj, saa at Mandskabet kunde komme hiem fra Exercitien ved Maj Maaneds udgang.
Det tilførte blev oplæst som Almuen vedblev, samt af Rætten bevilget beskreven meddeelt.
Udstæd

Opsat Sag fra fol: 226a. Anders Sælsaas og Hans Molnes contra Johannes Løvigen.
Citanterne paastoed Dom med forøgelse af Omkostninger for de mange foraarsagede Reiser af 4 Rd:, i alt 10 rd:, og Reservation for viidere foraarsagede Omkostninger.
Johannes Olsen Løvigen i Rættelagde et skriftl: Stevnemaal af dato 20 oct: 1780 som er saalydende: Samme blev oplæst.
Contra Citanten derefter anmelte, at have ved 2de Mænd Knud Larsen Axland og Samson Jonsen Asche ladet sam/m/e Contra Stevnemaal lovlig forkynde for Peder Nordhuus i Anders Sælsaas stæd

1781: 275

som nu værende Formynder for Myndtlingen Ole Jonsen, {og for… ……..}, men har ei kundet kom/m/e afstæd at \lade/ forkynde sam/m/e, enten for Brynille Niels Datter eller hendes Laugværge Hans Molnes, mindre for de forhen af Hoved Citanterne førte Vidner Mons Larsen Ebne, Peder Christophersen Schaalnes og Knud Tarraldsen Aaseim, eller de

fleere Vidner: Desaarsage hand begjærede Sagen opsat til Høste Tinget førstkommende, saa meget meere som Contra Citanten nu ej har tilstæde sine Stevne Vidner. Ej heller har kundet faae det muelig, at faae stevnet sine til dette Ting agtende \contra/ Vidner.

Hoved Citanterne Peder Poulsen Nordhus som Formynder for Ole Jonsen i Anders Sælsaas stæd, samt Hans Molnes, begjærede Rætten at betragte, at saadan forfald som Contra Citanten forebringer, er aleene Modtvillighed og Paaskud til at bringe Sagen i u-endelighed; hvorfor de paastoed sam/m/e ej reflecteret, men nu u-opholdelig at faae Sagen ved lovlig Dom dette Ting bragt til endskab.

Rætten, da Johannes Olsen Løvigen ej har opfyldt Rættens seeniste Eragtning forrige Tægte dag, og i saa lang tiid efterladt at lade Stevningen lovlig forkynde, hvortil hand hverken har givet nogen lovlig Aarsag, eller har kundet gjøre nogen forfald rimelig, saa saadan Stevningens efterladte forkyndelse og at hverken Vidner eller Stevne Vidner nu fremstilles i Rætten, ei kand ansees for andet end en \til Sagen at bringe i uendelighed ....nd….(?)/ modtvillig og med fliid forsætlig Efterladenhed og Forsømmelse \altsaa og/ allerheldst \da/ Contra Citanten forhen har erholdet Sagens Opsættelse, uden sig i det mindste deraf at betjene, maatte Eragte: At den nu begjærte Opsættelse ei kand bevilges; Men Johannes Olsen Løvigen paalægges nu at fremkomme med alt sit agtende i Sagen, saa at sam/m/e ved dette Ting til Doms kand optages.

Contra Citanten protesterede imod efterskrevne af de førte Vidner nemlig Ole Sundfiord \hvis Kone/ som er Sødskende barn til Peder Poulsen Nordhuus, og i 2de og 3de Leed beslægtet med Myndtlingen Ole Jonsen. Og Vidnet Gudmund Olsen Leervigen er beslægtet paa sin Kones vegne, som er Sødskende barn til \afg:/ Ole Nilsen Løvigens børn. Desuden er Mons Larsen Ebne et Avinds Vidne som ej bør reflecteres. Lensmand Peder Schaalnes ligeleedes. Lars Eliassen Ebne er ej heller et lovlig Vidne i denne Sag.

Hoved Citanterne formeente at intet kunde reflecteres paa Contra Citantens ugrundede Exeption imod bemelte Vidner, da hand ei derom har fremført mindste beviis, og desuden er dette af Exeptionen neml: imod Gudmund Olsen Leervigen ugrundet, da dette Vidne er besvogret med Ole Nielsens børn, men for disse er ikke Sagen anlagt; Derimod er Sagen anlagt for Jon Poulsens børn, og med disse er hand ei besvogret.

Contra Citanten anmelte at baade Ole Nielsens og Jon Poulsens børn var avlede med een og sam/m/e Hustrue, Citantinden Brynille Niels Datter. Derefter protesterede imod Doms afsigelse, og paastoed Sagen opsat til Høste Tinget 1781.

Hoved Citanterne paastoed Dom.

Rætten siden Johannes Olsen Løvigen ej har i agt taget Fr: 3 Marti 1744 a. 9, kunde ikke imod Hoved Citanternes

1781: 275b

Protest tillade fleere Opsættelser, da Sagen saa længe har henstaaet, og Contra Citanten allereede har erholdet 2de Opsættelser, og deraf den sidste endog med visse Conditioner, men ei anvendt sam/m/e i mindste maade til Sagens befordring, saa det lader sig tydelig beviise, at ei andet med sam/m/e Opsættelser har været intenderet, end Sagen at bringe i u-endelighed, ; Thi blev Sagen til Doms optagen, og derudi afsagt følgende

Dom

Anders Poulsen Sælsaas og i hands stæd Peder Poulsen Nordhuus som Formynder for Myndtlingen Ole Jonsen Odelsbaaren til Løvigen, og Hans Rasmussen Molnes som Laugværge for Brynille Niels Datter Enke efter Jon Poulsen Løvigen, har her til Rætten ladet indstevne Johannes Olsen Ejer og Beboer af bem:te Løvigen, til at fremviise til Tinglying, een af ham med dem den 21 Dec: 1771 oprættet Contract, eller i mangel deraf at see Copi af samme i Rættelagt og lide Dom til en formelig Contract derefter at bekoste og underskrive,

som og sit Skiøde at producere, samt Omkostninger at erstatte. Citanterne har derefter fremlagt en Copie, som efter at først Vidnerne for Rætten vare examinerede, ang:de sam/m/e og dens jndhold, og deres udsigende funden dermed overeenstemmende, dernæst er oplæst, og af dem ved aflagde Eed eenstemmig bekræftet at være saaleedes af Johannes Olsen Løvigen godvillig indgaaet og i Pennen forfattet, det 2de og 4de Vidne forklarer, skeede paa Stempl: Papiir, og 1ste, 3de og 5te Vidner melder, at erindrer ei rættere, med yderligere forklaring af 1ste Vidne, at have siden seet Original Contracten hos Johannes Løvigen, om hvis underskrift af Johannes Olsen, 1ste, 3, 4 og 5te Vidner melder de erindrer ej om da skeede, men 2det Vidne siger at Johannes Olsen underskrev og forseglede den. Herforuden 6te Vidne forklarer, at have Som/m/eren 1780 seet denne Contract paa Stempl: Papiir, med Johannes Olsen og fleeres Haand og Segl under, i Johannes Olsens Værge. Citanterne har derefter fremæsket Johannes Olsen Løvigens Skiøde paa Løvigen, men som saadant ei paafulgte, har \..?/ de deraf fremlagt Copi af Pantebogen, og paastaaet Dom efter Jndstevningen, samt Omkostninger erstattet med 10 Rd: Johannes Olsen Løvigen nægter, enten saadan Contract at have indgaaet, eller nogen saadan Contract at have. Men ligesom det første er ham med alle, og det sidste med eet af de førte Vidner og fremlagde Udkast af Skiødet, hvori Contract paaberaabes, anderleedes overbeviist; Saa bliver hands foregivende i det sidste saa meget mindre Antagelig, siden hand nægter Contractens jndhold; og da bem:te in Copia i Rætte lagde Contracts Jndhold, er Johannes Olsen Løvigen lovgyldig overbeviist, af ham at være godvillig indgaaet; Saa Kiendes og Dømmes for Rætt og herved Afsiges: At Johannes Olsen Løvigen bør enten fremlevere og bekoste tinglyst omstevnte Origi-

1781: 276

nal Contract, og sam/m/e underskrive om det ei skeet er, eller og bør bekoste, underskrive og forsegle en ordentl: paa Stempl: Papiir skreven, og derefter lovlig tinglysende Contract, ordlydende med her i Rætte lagde Copie, og det ene af deelene, inden 15 dage efter denne Doms lovlige forkyndelse under En Rigsdaler Straf til den Norden Fieldske Vej Casse for hver dags derudi af ham giørende Ophold, hvor foruden Johannes Olsen Løvigen bør erstatte Citanterne denne Sags Omkostninger med Aatte Rigsdaler. Det til betaling tildømte udreedes inden 15 dage efter denne Doms lovlige forkyndelse under Adfærd og Executions Tvang efter Loven. Udstæd til begge

Pante Bogen til inddragelse
Lars Ommundsen Tielles Skjøde til Tørres Larsen paa Tielle No: 75 1 L: 1 Vog Korn dt: 8 Janv: 1781.

Penge Mangels Lysning
Lars Olsen ved Formynder Torger Olsen Sioe, som Ole Larsens Søn, paa \Nedre/ Sæbøe No: 5 H: C: gds:, 1 Løb 1 Hd:, som Halvor Tørresen nu bruger d: 14 Juni 1781.

Pante Bogen til Udslettelse
Johannes Abrahamsen Hvidevolds Obl: til Sl: Kam/m/er Rd: Juel p: 90 rd: Pant i 2 pd: 6 mrk: S: ½ Hd: i Hvidevold d: 13 Nov: 1772 No: 2 p: 550 qvitteret af Creditors Enke 13 Juni 1781.

Som Aftenen paatrængte, beroer Tingets Continuation til i morgen.

Anden Dagen den 15 Juni 1781 continuerede dette Ting.

Opsat Justitz Sag fra fol: 229b. Fogden for Mille Pouls Datter contra Johannes Løvigen.
Hr: Foget Koren som Actor paastoed Dom efter de førte Vidner og gjorde Paastand, da hand ej har kundet bringe i Erfaring fleere Vidner, ej heller derom har kundet erholde nogen underretning fra Mille Pouls Datter, siden hun er et omvankende Menniske som ingen fast Tilhold har, desaarsag hand ej har kundet antreffe hende til at lade hende jndvarsle for Sagen og sin Klage.

Johannes Olsen Løvigen blev 3 gange paaraabt; Men da hand ikke mødte eller møde loed; Og Skibreedets Lensmand og Skaffere som de sædvanlige Stevne Vidner, declarerede for Rætten at de ikke til dette Ting, for Johannes Olsen Løvigen har forkyndet nogen contra Stevning; Saa, siden indstevnte ikke har opfyldt noget af den Aarsag, paa hvilken hand seeniste Tægte Dag har begjært og er bevilget Opsættelse, blev Sagen nu til Doms optagen, og derudi afsagt følgende

Dom

Velædle og Velviise Hr: Foget Koren har paa Justitiens og sit Embeds Vegne indstevnt til dette Ting Johannes Olsen Løvigen, for efter Mille Pouls Datters skriftl: Andragende, at Johannes Olsen Løvigen skulde have slaget hende med knyttet Næver, om det forøvede Slagsmaal at høre Vidner og liide Dom til Bøders udreedelse og Omkostningers Erstatning. Af de førte Vidner, har det 1ste og 4de Vidne forklaret, at Mille Pouls Datter var paa Tvedt,

1781: 276b

En Dag Sommeren 1779, var truden i Ansigtet, og sagde at være slaget af Johannes Olsen Løvigen. Det 2de Vidne forklarer at Mille Pouls Datter havde sagt, at Johannes Løvigen havde slaget hende. Det 3de Vidne forklarer, at Johannes Olsen Løvigen har bemelte tiid slaget Klagerinden med Næve i Ansigtet, kastede hende i Gulvet, og trædet paa hende. Actor har, efter at have ført bemelte Vidner, paastaaet Dom. Johannes Olsen Løvigen har nægtet det paastevnte, og til Contra Vidners førelse begjært Opsættelse; Men til Tægte Dag ej mødt. Da, af eet Vidne Eedelig er forklaret, at Johannes Olsen Løvigen en Dag Sommeren 1779, i et Vertskab paa Tvedt, har slaget Mille Pouls Datter i Ansigtet med Næve, kastet hende i Gulvet og trædet paa hende; Men hvilket ej af de øvrige Vidner er seet, skjønt dette Vidnes udsigende af dem ihenseende til Næve Slagene meget bestyrkes; Saa bliver Sagen som vel ej med 2de Øjensynlige Vidner \er/ beviist, men hvorudi dog er meere end halv beviis, og saa vis formodning, at den ikke uden ved Eed kand afgjøres, altsaa i overeenstemmelse dermed, at paadøm/m/e; Thi Kjendes og dømmes for Rætt og herved afsiges: At Johannes Olsen Løvigen bør efter egen lovlig Indstevning her til Rætten, til næste Ting aflægge sin corporlige Benægtelses Eed, dog at Forordningen af 5 Nov: 1723, om Sagen appelleres, allerunderdanigst i agt tages, at ej har, Sommeren 1779, paa omvundne Tvedt, slaget Mille Pouls Datter med Næve i Ansigtet eller anden stæds, kastet hende i gulvet, eller trædet paa hende; og da for Actors Tiltale i denne Sag frie at være, undtagen at betale denne ved sin mistænkelige forhold sig selv paadragne Actions Omkostninger, Rættens Gebuhr 1 Rd: 2 mrk: 2 s:, Actors Salarium 1 Rd: 2 mrk:, og Stevnings Penge 2 rd: 8 s:; Men i mangel af enten Jndstevning, eller Benægtelses Eeds aflæggelse, bør Johannes Olsen Løvigen bøde til Hands Maj:ts Casse efter Lovens 6 Bogs 7 Cap: 8 art: for Beens Hug, Næve Hug og Jordskuf, for hver 3de 6 Lod Sølv, er i alt 54 Lod Sølv er 27 Rd:, og betale denne Actions Omkostninger ligesom ovenmelt, Rættens Gebuhr 1 rd: 2 mrk: 2 s:, Actors Sal: 1 rd: 2 mrk:, og Stevningsp: 2 rd: 8 s: samt om Dommen til forkyndelse og Execution forlanges beskreven, da Stempl: Pap: 1 rd: 6 s: Alt at efterkommes inden 15 dage efter at Dommen er lovlig forkyndt, og den til Eed foreskreven Tiid er expireret, under Adfærd og Executions Tvang efter Loven. Extr: lev: Fogden

Pante Bogen til jnddragelse
  Tørres Larsen Tielles Obl: til Faderen Lars Tielle 150 rd: 1 pr: i No: 75 Tielde 1 Løb S: 1 Vog Korn d: 30 Maj 1781.
  Tørres Larsen Tieldes Vilkors Contract til sin Fader Lars Tielde d: 8 Janv: 1781.

Opsat Sag fra fol: 231a. Hans Pedersen Hansen contra Sr: Kahrs.
Sr: Kahrs anmelte at have til dette Ting og Stæd ladet indkalde med mundtl: Stevnemaal, Hans Pedersen Hansen, Drengen Anders Olsen og Pigen Birthe Marie Kaspers Datter Stavanger fra Sundfiords Fogderie, Brandsøi Skibrede, alle til at paahøre Contra Vidner saavel stevnte som ustevnte, og Hans Pedersen Hansen at lide Dom for sin Trættekjærhed,

1781: 277

og de Beskyldninger som hand paalagde Contra Citanten seeneste gang inden denne Rætt, som hand paastoed at være aldeeles ubeviist, neml: at Contra Citanten skulde have sagt: Saafremt J taler et Ord, skal jeg kjøre Hirsdsfængeren (Hirtsfenger = lang jaktkniv) i Jer. \samt Omkostninger at erstatte./ Vilde altsaa fornemme om Stevne Vidnerne Jon Johansen Nøstvigen og Poul Pedersen Nøkkels Eide, samt Ole Larsen Næsse og Niels Hansen Støele mødte til Jndstevningens afhjemling.
  Bemelte Stevne Vidner mødte, deraf de 2 første afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre, saaleedes lovlig at have \contra/ stevnet Hans Pedersen Hansen som tilført er. De 2de sidste afhjemlede ligeleedes under Lovens Eed med oprakte fingre, at have lovlig stevnet Anders Olsen og Birthe Marie Caspers Datter at høre contra Vidner i denne Sag.
  Contra Citanten derefter fremstillede som ustevnte Vidner Ole Wincentsen Lille Kongsvig, og Rasmus Andersen Store Kongsvig, som hand begjærede i Eed taget, og examineret paa fremstillede Qvæstioner.
  Hans Pedersen Hansen mødte; Men Anders Olsen og Birthe Marie Caspers Datter som blev paaraabt, mødte ikke.
  Hans Pedersen Hansen paastoed at Sr: Kahrs skulde staae for Rætten. Og respectere Kongens Rætt.
  Sr: Kahrs, da hand sad i Arbeide med sin Principal Hr: Fogdens Forretninger ved at oppebære de Kongl: Skatter, hvilket ikke kunde skee staaende, maatte derimellem opagte sin Sag.
  Sr: Hansen paastaaer at Sr: Kahrs bør respectere Kongens Rætt.
  Rætten Eragtede: Sr: Hansen kand behage at tage Sæde ved Bordet.
  Dom/m/eren fremkaldte de fremstillede Vidner, og dennem forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende.
  Fremstoed som 1ste Contra Vidne Ole Wincentsen Lille Kongsvig som aflagde Eed og af Sr: Kahrs blev tilspurgt: Sr: Kahrs fornam strax da Vidnet blev fremstillet, at Sr: Hansen posterede sig liige ved Vidnets side, og frygtede at hand nu ligesom paa Høste Tinget sidst afvigt, kunde confundere (forvirre) Vidnet, og derfor udbad sig af den respective Rætt, at Hansen maatte tilsiges, ej at befatte sig i mindste maade med Vidnet, da hand i vidrig fald reserverede sin Rætt at paatale sam/m/e, om saa skulde skee enten ved Tegn, Skuffen i Ryggem som hand seeneste Rættes Dag benyttede sig af, det Justids Protocollen selv udviiser. Dom/m/eren separerede Vidnerne. Sr: Hansen loed tilføre: Længe før Sr: Kahrs var føed til Verden vidste hand at omgaaes baade Vidner og en Sag, og dette Meriterer ei meere Svar denne gang. Dommeren anviiste Sr: Hansen et stæd ved Ting bordet, hvorfra hand ei, enten ved Tegn eller at røre Vidnet, skal kunde naae til at confundere samme. Sr: Kahrs begjærede Vidnet tilspurgt: 1st Om Hansen ved omstevnte Execut: Forretning beviiste sig uhøflig imod Contra Citanten som Executor, og hvorleedes? Rs: Vidnet svarede:

At hørte ikke nogen grove Ord af Hansen imod Sr: Kahrs, enten med Skjælden eller sligt; Men Sr: Hansen sagde til Sr: Kahrs: At Sr: Kahrs skulde faae en Ulykke for dette Arbeide, og Sr: Hansen skulde nok faae sit Gods igjen, hvilket hand sagde ved Forretningens begyndelse, og siden ogsaa. 2de til Velædle og Velviise Hr: Foget Koren begjærede Contra Citanten dette Spørsmaal: Om ej det var efter hands ordre, at Contra Citanten udrættede denne Forretning? Rs: Jo, det var en Dom fra Sundfiord som

1781: 277b

her skulde exeqveres hos Sr: Hansen, og hvilken Execution Sr: Kahrs som hands Fuldmægtig paa hands Vegne, skulde forrætte. Atter til Vidnet 3de Om Hansen mod Executions forbud bortførte af sin Stue endeel af de der værende Meubler? Rs: Sr: Kahrs forbød Hansen at bære noget bort af Stuen; Men Vidnet {erindrer} som var det eene Executions Vidne, erindrer ei, at Hansen førte noget bort. 4de om Hansen toeg en Regne Kiole som hængte paa Væggen, imedens Vurderingsmændene fik ordre at vurdere den, og trak den over sit Hoved, paa sig, uden paa de andre Klæder? Rs: Ja, som omspurgt, men erindrer ei om den hængte paa Væggen, eller laae et stæd, men den var i Stuen. 5te Om Pigen Birthe Marie Caspers Datter Stavanger, som opholder sig hos Hansen, er bestandig sængeliggende, og om Vidnet veed, om hun ej er af Bondestand? Rs: Hun er ei alle tiider sængeliggende og Vidnet har ei seet hende sængeliggende naar hand har været der i Huuset, som ofte skeer, da hand boer som næste Naboe ved Næshavn, og for 8te dage sidst var der i Huuset, da hun ei heller laae: Hun gaaer klæd naar hun gaaer til Kirke som en \ordinaire/ Kiøbstæd Tjeneste Pige, og ellers meest ligesom Sundfiord Bønder Folk, og af andet kand ej slutte hendes Stand. 6te Om hun daglig forrætter Arbeide som Tjeniste Pige hos Hansen og om h/an/d har fleere Tjeniste Piger? Rs: Hun gjør Tjeniste Pige Arbeide i Hansens Huus, og hand har ei andre Tjeniste Piger som Vidnet har seet. 7de Til beviis paa Hansens Modsætzige Omgangsmaade ved Executionen, begjærede Sr: Kahrs Vidnet tilspurgt: Om h/an/d mod Executors tilladelse toeg en Nod tilbage, efter at den lovlig var exeqveret? Rs: Ommelte Nod blev skreven og exeqveret anden Dagen da Executionen holtes, og derfra blev ført til Rasmus Kongsvigs Nøst, hvorfra den 2 á 3 dage efter, tilligemed det andet exeqverede Tøj skulde føres til Lensmanden, og da det skulde føres derhen til Lensmanden kom Hansen, i det de reiste forbie Næshavn, og tilligemed sin Svoger, toeg Noden af Baaden, imod Vidnets og Rasmus Kongsvigs som det andet Vidnes forbud, mundtl:, dog uden at bruge magt paa nogen af Siderne, men Sr: Kahrs var da hjemreist. da Hansen forvarede Noden i sin Stue, sigende, at den ei tilhørte ham selv men h/an/ds Svoger. Sr: Hansen begjærede tilført: At Noden hverken var hands, eller ham tilhørende, som blev bekjendt ved Forretningens første dags aften, da den blev tagen, hvortil blev svaret: Naar Ejermanden kom, skulde h/an/d faae sin Nod igjen, og da den laae ude i Regn og Slud i baad i over 8te dage; Da skikkede Comparenten bud til sin Svoger som Noden ejede, hvorpaa h/an/d kom med sine Tjenere, som bevidnede det var hands Nod, og selv annam/m/ede den, saa Comparenten ei da rørte ved den, eller toeg den i sit Huus. Hvad Birthe Marie Caspers Datter angaaer, da er hun syg og sengeliggende, aldrende, og ei kand fortjene enten Løn eller Klæder, ei heller kand komme til Kirke, og desaarsag ofte maae opsætte sin Altergang. At Sr: Kahrs skulde kom/m/e i fortræd for

1781: 278

hands Omgang, kunde hand vel vente, og anden ulykke, har Comparenten ei meent. 8de tilspurgt Vidnet: Om Berthe Marie Caspers Datter Stavanger ej har reist ofte til Kirke, og reiser bestandig? Rs: Vidnet kand ei sige, at hun har været oftere til Kirke end naar hun skulde gaae til Alters, som hand kand mindes, men hand seer hende ofte roe omkring og reise

paa Baad, og gaaer til Lands til Kirken ¼ Miil. 9de Om hun bestandig foerer Hansens Creaturer og røgter dem? Rs: Vidnet veed ikke andet. Sr: Hansen begjærede Vidnet tilspurgt: Om Vidnet har seet bem:te Birthe Marie Caspers Datter fare i baad, uden disse dage i den stærke Tørke efter Vand? Sr: Kahrs protesterede imod Hansens qvæstion, da h/an/d ei lovlig er indstevnt til at paahøre sam/m/e. Rætten kunde ingenlunde nægte Vidnet at svare, da Spørsmaalet hverken er uden for Sagen, eller stridende imod de Materier hvorom Sr: Kahrs selv har formeret qvestioner. Rs: Vidnet har ofte seet hende i baad uden at roe, men erindrer ej at have seet hende roe, oftere end for et par dag siden, da hun reiste et lidet støkke som ½ f: Vej med baad efter Vand, og havde een med sig i baaden, og erindrer ej vis, om hun da roede med selv. Sr: Kahrs begjærede Vidnet tilspurgt: 10de Om Vidnet hørte, og var nærværende den anden Executions Dag, at Sr: Kahrs sagde til Hansen; Saafremt Du taler et Ord, skal jeg kjøre Hirtsfængeren i Dig? Rs: Mindes ikke at hørte det, og nærmere svarede at hørte det ikke, da hand dog var ved Executionen anden Dagen som Executions Vidne. Sr: Kahrs begjærede Vidnet tilspurgt: 2det Om den omvundne Kioel var Sr: Hansens daglige Kioel eller en Regne Kjoel? Rs: Hansen var allereede klæd i trøje og Væst, førend h/an/d toeg denne Kioel paa som var en Kofte, som bruges at have uden paa andre Klæder, naar de farer paa Fiskerie, lang til {……} Knæerne omtrent, og er den sam/m/e som Hansen daglig brugte at gaae med hjem/m/e omkring ved sit Huus undertiiden, har og seet ham undertiiden uden at have den paa. Sr: Kahrs begjærede Vidnet tilspurgt: 11te Om Hansen var forsynet med en heel Klædning af rødt Klæde, som ej blev exeqveret? Rs: Ja forholder sig som omspurgt. Vidnet blev med begge Parters minde dimitteret.

Fremstoed som 2de Contra Vidne Rasmus Andersen Store Kongsvig som aflagde Eed og forklarede til de til forrige Vidne fremsatte qvæstioner: saasom til 1ste Ligesom 1ste Vidne, men nævnede ingen ulykke. 2de forbiegaaes. 3de i alt som 1ste Vidne. 4de svarede at Hansen toeg omspurgte Kjoel eller Kufte paa, og Vidnet erindrer ikke, om den da allereede var skrevet og skulde vurderes, men troer det ikke, eller om de i det sam/m/e blev beordret at skulde vurdere den, dog synes, at Sr: Kahrs sagde, den skulde været vurderet, førend hand toeg den paa. 5te Ligesom 1ste Vidne med tillæg: at have seet hende roe aleene i baad, dog kun et lidet støkke Vej, som et Kugle Skud over Sundet, een gang eller toe, men ofte har seet hende gaae til Hansens Creaturer paa Øen hvor hand boer, om\trent/ 1/12 Miil lang i det høieste. til 6te Ligesom 1ste Vidne. til 7de Ligesom 1ste Vidne med forskjæl, at det var første Executions Dag om aftenen, at Noden

1781: 278b

blev vurderet. til 8de Ligesom 1ste Vidne, men tillige refererede sig til sit Svar paa 5te qvæstion, og Vejen til Kirken er ¼ Miil til Vands, og ¼ Miil til Lands: /: Dette sidste 1ste Vidne som endnu var ved Rætten, ligeleedes forklarer :/ 9de Ja. 10de Var nærværende som omspurgt, men hørte det ikke. 11te som 1ste Vidne. til Sr: Hansens 1ste qvæstion refererer sig til Svar paa {sin} 5te Sr: Kahrses qvæstion, og ellers har seet hende een gang i baad med andre, men erindrer ej om hun roede selv med. til 2de Ligesom 1ste Vidne med forskjæl, at har ei seet Sr: Hansen bruge den hjemme eller nogen tiid, uden da hand toeg den paa ved Executionen. Med begge Parters minde dimitteret. Jmidlertiid fremstoed Hans Pedersen Hansen og begjærede Vidnet tilspurgt for det 3de Om Vidnet saae at Sr: Kahrs trækkede nøgen!! (dvs. blank?) Hirsdsfænger i Hansens Stue til Hansen, og kom til Hansen ved sin Kakkelovn hvor hand stoed? Vidnet svarede: At første Executions dag, under Forretningen, da, i anleedning at Sr: Hansen nødig vilde miste sit gods, og imedens de stoed og vurderede et Sænge Lagen, sprang Mr: Kahrs op af sit Sæde og trak sin Hirsdsfænger blank ud af Skeeden imod Sr: Hansen, og gik dermed til Hansen som stoed ved Kakkelovnen, og sagde til ham, hand skulde holde freed, at Forretningen kunde giøres, saasom Hansen

forhen naar de havde fat paa noget til at vurdere, vilde tage i det for at faae det dem af Hænderne, men fik ikke noget revet fra dem; Men da de vurderede bemelte Lagen, og Hirsdsfængeren af Sr: Kahrs blev trækket, havde hand \Hansen/ ei fat i sam/m/e Lagen, eller havde haft fat i det støkke, men vel som melt, før i andre støkker, og da Hirsdsfængeren blev trækket, saae Vidnet at Hansen havde fat i noget eller noget i sine Hænder: Hansen bad Sr: Kahrs at sætte sig need. Siden Vidnet siger, at Hansen ei fik noget af deres Hænder, fandt Sr: Kahrs fornøden at tilspørge Vidnet: 12te Om Hansen toeg en Aske (Eske) af Vidnets Hænder imedens de saae hvad der var i, og skulde vurdere samme? Rs: Det allerførste Forretningen begyndte, var en Aske i Skabet, som Vidnet ei mindes kom i Vurderingsmændenes Hænder, hvori Hansen sagde var Barne Klæder, som da Sr: Kahrs dertil taug stille, ei blev vurderet, og om ræt mindes, satte Hansen den i Skabet igjen, hvorfor ei mindes om var Laas eller ikke. Hansen begjærede Vidnet tilspurgt 4de Om Vidnet anden Execut: Dag hørte at Hansen spurgte Kahrs hvorfor h/an/d i gaar trak Hirsdsfænger til Hansen, og hvad Sr: Kahrs dertil svarede: Rs: Anden Executions Dag /: Sr: Kahrs protesterede imod Svar paa denne Qvæstion som det passerede er over Aar og dag, da Executions Forretningen var 3 feb: 1780, efter Lovens 1 Bog 13 Cap: 22 art: Rætten kunde ikke imod Lovens 1 Bog 13 Cap: 22 og 23 art: nægte Vidnets Svar paa denne qvæstion, da Sagen

1781: 279

ej angaar Paasagn, og er paastevnt til første Ting efter :/ Vidnet svarede: Anden Executions dag spurgte Sr: Hansen, Sr: Kahrs saaleedes som omspurgt, men erindrer ej hvad Sr: Kahrs svarede: Ellers var Sr: Hansens Tjenere i Stuen den tiid. Vidnet blev med begge Parters minde dimitteret.

Sr: Hansen paastoed Dom, og 200 rd: for Omkostninger.

Sr: Kahrs begjærede de af Laug Rættet som seeneste Høste Ting var nærværende tilspurgt: 1st Om Hansen ved seeneste Høste Ting faldt Vidnet Anders Olsen ind i sin Tale, og confunderede Vidnets Svar ved at skuffe ham i Ryggen, og viidere Tegn. Hans Rasmussen Molnes og Østen Larsen Mortvedt som 2de af sidste Høste Tings Laug Rætt, svarede: som Dommeren tilloed, siden Sr: Hansen ei derimod exiperede: Ja det forholdt sig som omspurt. 2. Om Vidnet blev bestyrtset over sit første Vidnesbyrd, saa det besvimede, og blev u-efterretlig i sit udsigende? Rs: Vidnet blev bestyrtset og besvimede for Rætten, men kom sig igjen, og siden svarede med Sam/m/enhæng og fuld Sands. Hansen, da Vidnet var syg den heele dag, og ikke kunde staae for Rætten, men besvimede, og havde ondt, hvorover Hansen bad ham tage sig vare, men ikke forhindrede ham i nogen qvæstioner. Sr: Kahrs protesterede imod de af Hansen førte Vidner som de der var aldeeles uovereenstemmende i deres udsigende, følgelig Lovens 1 B: 13 C: 1 art:, og efter paafølgende 5te art: som aldeeles ubekjendte ei har gotgjort med attest om deres Troeværdighed, som dog af fremmede og ubekjendte Folk behøves, og i sær da Vidnet Anders Olsen der efter Actens udviis har nu benægtet, det hand under sin Saligheds Eed saavel ved Byetinget som her ved Rætten havde 2de gange forhen bekræftet, saa viises tydelig at h/an/d er et forsætlig ustadig Vidne, og bør i følge Lovens 1 Bog 13 Cap: 21 art: ei ansees paalidelig i Rættergang \og/ Da det nu er beviist med de af Sr: Kahrs i dag afhørte Vidner, at Pigen Birthe Marie Caspers Datter ei er af de som Lovens 1 B: 13 C: 4 og 6 a: frietager for at møde Persohnlig for Rætten, der Corporlig at aflægge sit Vidnesbyrd; Saa saae Sr: Kahrs sig høist nødsaget og at protestere imod dette indgivne skriftl: Vidnesbyrd, heldst da det af Hansen selv er consiperet og skrevet, begjærede derfor den respective Rættes Eragtning til næste Ting, om dette skriftlige Vidnesbyrd skal blive anseet gyldig eller ikke.

Hansen paastaaer ei reflecteret paa Sr: Kahrses Udflugter som aleene sigter til at forlænge Tiiden der er øyensynlig nok, at Anders Olsen var syg, hvorover hand selv skal give sit Jndlæg og Forklaring, saa Hansen paastaaer sine overeenstemmende Vidner at staae ved magt.
Sagen beroer til Høste Tinget 1781.
Efter saaviit var passeret, fremstoed Hans Pedersen Hansen og Sr: Kahrs, og begge declarerede Sagen forliigt, samt begjærte den ophævet, som af dem paa begge sider frafaldes;
Thi blev Sagen for Rætten ophævet imellem Parterne.

Bygsel Seddel publiceret
Hr: Stubs til Ole Erichsen Entved p: 18 mrk: S:, ¼ Hd: af 11 Juni 1781, til Manufactur Huuset betalt 12 Skl:

1781: 279b

Pante Bogen til Udslettelse
Siur Millieteigens Obl: til Jens Undahl 31 rd: 3 mrk: 8 s: d: 14 Juni 1763, No: 2 p: 193 qvitteret 15 Juni 1781.

Pante Bogen til jnddragelse
Ørian Wickes \Arv:/ Skjøde til Sæbiørn Arnesen paa Wiicke No: 32 1 Løb Smør men efter Aftag 1 pd: 15 mrk: Sm: d: 11 Nov: 1780.
Siur Alvalsen Støeles Skjøde til Lars Eliassen paa No: 86 MitEbne 20 ¼ mrk: S:, ¼ Hd:, ¼ Vog Korn, som nu derved bliver Ejer af 1 Løb 9 Mrk: Sm:, 1 Hud, 1 Vog Korn. d: 27 Janv: 1781.

Opsat Justitz Sag fra fol: 228b. Fogden contra Just Eide.
Just Pedersen Eide mødte og vedtoeg lovlig Varsel baade efter Stevning og Laugdag.
Hr: Fogden fremstillede som Stevne Vidner Jon Johansen Nøstvigen og Christen Jespersen Beite, som afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre, at have med lovlig Continuations Varsel til dette Ting og tiid ladet indkalde Just Pedersen Eide til fleere Vidner stevnte og ustevnte at anhøre, og liide Dom efter forrige jndstevning.
Som Vidne i Sagen indstevnet under Faldsmaals Straf Jørgen Monsen tjener Mons Jørgensen Sioe.
Just Pedersen Eide mødte og vedtoeg lovlig Varsel.
Vidnet mødte og blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende. derpaa fremstoed som
5te Vidne Jørgen Monsen Sioe som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: At omvundne tiid gik Jacob Mikkelsen Eide paa sin Bøe og sloeg, da Just Pedersen Eide og gik og sloeg, de 2de ikke langt fra hin anden, men de begge omtrent et Riffel Skud 300 Skrit fra Vidnet, da Just Pedersen Eide gik hen til Jacob Eide, imidlertiid Vidnet blev ei vaar hvad passerede, førend hand hørte de skjændtes, men deels \ei/ hørte, deels ei erindrer hvad blev sagt, da hand saae at Just Eide som var vreed, havde Jacob Mikkelsen Eide under sig, men Just Eide stoed saaleedes paa fødderne, og holdt Jacob Eide under sig, at Vidnet ei kunde see om Just Eide sloeg Jacob Eide, skjønt hand kunde have slaget Jacob Eide mange gange, som Vidnet ei kunde see, da og var deels Tuer imellem. Vidnet saae ei hvor Just Eide holdt Jacob Eide. Derpaa Just Eide gik fra Jacob Eide, og skjændte, og Jacob Eide toeg sin Liaae, og sloeg Græs. Vidnet veed ei videre. Dimitteret.

Just Pedersen Eide frem\stillede/{lagde skriftl: Contra Kald og Varsel som blev oplæst og lyder saaleedes:} \som/ Stevne Vidner Jon Johansen Nøstvigen og Poul Pedersen Nøkkels Eide \som/ afhjemlede under Lovens Ed med oprakte fingre, at have med lovlig mundtl: contra Varsel ladet indkalde til dette Ting og Tiid Jacob Mikkelsen Eide at aflægge sin Eed om hand ikke har slaget Just Pedersen Eide igjen, og tillige halve Processens

1781: 280

Omkostninger at erstatte. saa og Vidner stevnte og ustevnte at anhøre, og som Vidner i Sagen indstevnet under Faldsmaals Straff Mikkel Abrahamsen Fiellandsand, og Torbiørn Johansen Nedre Tofte.

Jacob Mikkelsen Eide mødte for Rætten baade i Anleedning af sin Klage samme at forsvare, saa og vedtoeg lovlig Contra Varsel.

Hr: Fogden Koren som Actor vedtoeg Varsel.

Vidnerne blev fremkaldet og forelæst Eedens forklaring af Lov bogen med formaning til Sandheds udsigende, og fremstoed som

1ste Contra Vidne Torbiørn Johansen Nedre Tofte, som under forhen aflagde Eed som 4de Vidne forklarede: Ligesom forhen, med Tillæg: At Aarsagen og Anleedningen dertil var, at Jacob Eide havde gaaet 2 gange nemlig frem og tilbage, igiennem Just Eides Ager noget over omtrent 20 alen, bærende Korn Staur til sin egen Ager, formedelst hand ellers maatte gaaet lang Vei omkring Ageren, og hvorved ei kand skjønnes, at Just Eide kand være skeet nogen Skade, da Ageren var meest moden, og laae alligevel. Jacob Mikkelsen Eide sloeg ei igjen da h/an/d blev slagen som omvunden er. Dimitteret.

Fremstoed 2de Contra Vidne Mikkel Abrahamsen Fiellandsand som aflagde Eed og forklarede: At omvundne tiid saae Vidnet begge Parter langt fra hinanden, og Vidnet langt fra dem, da Just Eide kom gaaende fra Huuset, og Jacob Eide stoed paa sin Ager og staurede, og sagde da Just Eide til Jacob Eide, at det var ikke vel gjort, at gaae over en anden Mands Ager, da Vidnet gik og veed ei videre. Dimitteret.

Just Pedersen Eide fremlagde et skriftl: Jndlæg som blev oplæst og lyder saaleedes:

Rætten tilspurgte Just Pedersen Eide om vil betale de ved Søgemaalet paastaaende Bøder i mindelighed uden Process og Dom.

Just Pedersen Eide begjærede kun Sagen fremmet til Doms efter lovlig Omgang, og begjærede Sagen opsat til Høste Tinget 1781 til viidere Forsvar.

Hr: Fogden Koren som Actor loed tilføre, at som Just Eide fuldkommen nu er overbeviist saavel med de førte Vidner som ved hands eget skriftl: Jndlæg at have overfaldet sin Naboe i h/an/ds Arbeide paa Marken; Saa paastoed Actor Dom saavel til de Volds Bøder som Loven i saa tilfælde foreskriver, som for Slagsmaals Bøder og Processens Omkostninger, og fra sin side saaleedes sluttede Sagen til Doms, tagende sig viidere tilførsel reserveret, om den begjærte Opsættelse skulde blive Just Eide bevilget.

Sagen beroer til Høste Tinget 1781 første dag sam/m/e holdes.

Nye Leyermaals Sag.

Velædle og Velviise Hr: Foget Koren anmelte at have ved de 2 Stevne Vidner Jon Johansen Nøstvig og Christen Jespersen Beiten, indstevnet Qvinde Mennisket Anne Anders Dat: nu opholdende sig paa Løvøjen!! (Løvigen?), for begangen Lejermaal i sin Tieneste paa Scholnes af S: S: E: gods, med Corporal Samson Leite, at lide Dom til sine Lejermaals Bøders betaling {og Omkostninger}.

Stevne Vidnerne afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.

Hr: Fogden fremlagde Præstens attest saalydende: og ellers agtede til næste Ting at indvarsle Barne faderen for Processens skyld.
Da indstevnte efter Paaraab ikke mødte eller møde loed; Saa blev hende given Rættens Laugdag til Høste Tinget 1781 første dag sam/m/e holdes, at møde og svare til Sagen, hvilken Laugdag Lensmanden blev paalagt, hende at lade forkjynde, og lovlig afhjemle.
Sagen beroer til Høste Tinget 1781.

1781: 280b

Nye Leyermaals Sag.
Velædle og Velviise Hr: Foget Koren anmelte at have til dette Ting og tiid ladet indkalde Poul Erichsen Tvedte Huusmand under Wattendal for begangen Hoer i sit Ægteskab, med Enke Qvinden Magdele Wiers Datter, da opholdende sig paa Tvedt paa Sundhorlehns SelvEjer gods, hvor Lejermaalet er begaaet, at lide Dom til yderste Formues Forbrydelse, dobbelte Lejermaals Bøders betaling og Omkostningers Erstatning. Ligeleedes indkaldet Magdele Wiers Datter for sam/m/e forseelse at liide Dom til sine forbrudte Lejermaals Bøders betaling og Omkostningers erstatning.
Begge indstevnte mødte og vedtoeg lovlig Varsel, og erklærer Poul Erichsen at ej er frie for Magdele Wiers Datter, men er ej Barne Fader, siden h/an/d ei har haft omgang med hende siden \1,2,3/ \4/Kyndelmisse nogle\1/ uger\2/ efter\3/, 1780, og hun kom i Barsel Seng 4 ½ uge før Juul.
Magdele Wiers Datter erklærede: At var besvangret nu anden gang, men har til dette Lejermaal urigtig angivet Poul Erichsen, da det er ikke ham, men Erich Rasmussen SelvEjer paa Tvedte paa Sundhorlehns SelvEjer gods, hvor hun tjente, er hendes rætte Barne Fader, skjønt hun ej kand sige sig frie for Poul Erichsen Tvedte, som har haft Omgang med hende nogle uger efter Kyndelmisse 1780, adskillige gange baade for og efter Kyndelmisse, og til sidst 2 á 3 uger efter Kyndelmisse, hvorefter hun kom i Barsel Seng 4 ½ uge før Juul. Men {Helje} Erich Rasmussen Tvedt har haft Omgang med hende ved Juule tiider 1779, og siden adskillige gange een eller toe, og sidste gang 2 eller 3 uger efter Kyndelmisse tiider 1780, saa hun troer hand er hendes Barne Fader, hvorpaa hun er vis, {og derpaa tør aflægge} da Erich Tvedt har sidst haft Omgang med hende, 8 dage seenere end Poul Erichsen Tvedt.
Poul Erichsen Tvedt nægtede at være Barne Fader, og derpaa er forsikret, og paastoed sig frie funden.
Hr: Fogden begjærede Sagen udsat til Høste Tinget 1781 for at {indstev} indstevne Erich Tvedt, samt at fremlægge allereede erholdet Præste attest, og hos Poul Erichsen fuldført Beskrivelses og Undersøgnings Forretning.
Begge til dette Ting indstevnte blev nu af Rætten paalagt, sam/m/e tiid at møde.
Sagen beroer til Høste Tinget 1781.

Nye Leyermaals Sag.
Velædle og Velviise Hr: Foget Koren anmelte, at have til dette Ting og tiid ladet indkalde Qvinde Mennisket Anne Daniels Datter for 3die gang begangen Lejermaal. at liide Dom til Bøder og Straf efter Loven, samt Kongl: allernaad: Anordninger, og Omkostninger at erstatte.
Anne Daniels Datter mødte \vedtoeg lovlig Varsel/ og tilstoed og forklarede: At være føed i Etne og nu gam/m/el 34 Aar, hendes Forældre var Daniel Hansen en omgaaende Kam/m/e mager og Moder hands ægte Kone Kari Gunders Datter, Faderen er død, og hos Moderen har hun bestandig opholdt sig, og opholder sig endnu, siden hun ei har haft Styrke til at tjene, og saaleedes omreist i Etne og Schaanevig Præste gjælde, jmidlertiid har intet andet ondt

begaaet, end som hun beklagede, trende Lejermaale det første med en \gift/ Under Officeer for omtrent 10 Aar

1781: 281

Siden, det andet med \ægte/Mand Jacob Wahlen for 8 aar siden, for hvilke begge hun har for det sidste udstaaet sin Straf, men det første indfaldt i den tiid da ald Straf for sligt var ophævet, det tredie Lejermaal som hun nu søges for tilstaaer hun at have begaaet med Andreas Hæste Skiærer som var Enke mand, hvis fulde Navn var Andreas Christophersen, da opholdende sig paa Svinøen under Halsnøe Closter gaard forhen Halsnøe Closter gods i Skonevig Skbr:, hvor hun blev besvangret, men hvilken Andreas Christophersen er reist bort for ?0 (10?) uger siden, uden at nogen enten veed hvorhen, eller veed om hand kommer her meere. Forklarede viidere at have været til Confirmation da hun for det andet Lejermaal som u-confirmeret af hende begaaet, var paa Tugt huuset i Bergen, og blev hun da confirmeret af Hr: Angel i Bergen, og siden har gaaet til Guds Bord for Hr: Provst Kahrs i Fieldberg, i Eids Kirke, hvor hun sidst var til Alters 14 dage efter Paaske dette Aar.
Hr: Fogden begjærede Sagen udsat til Høste Tinget 1781, for imidlertiid at fremlægge vedkommende Sogne-Præstes attest, samt om Barne Faderen indfinder sig, hannem at indstevne og ellers at søge hos Amtet en Defensor anordnet; til hvilken tiid Anne Daniels Datter blev af Rætten paalagt at møde.
Sagen beroer til Høste Tinget 1781.

Pante Bogen til inddragelse
Siur Siursen Millieteigens Creditorers Skjøde til Siur Siursen paa No: 52 Millieteigen 12 mrk: Smør d: 11 Nov: 1780.
Sæbiørn Arnesen Wickes Contract med Ørian Wiches børns Formynder om Jndløsningen og Beboelsen af Wicke No: 32 d: 11 Nov: 1780.

Nye Sag.
Siur Rasmussen Yttre Haaland i Etne anmelte at have med lovlig mundtl: Varsel til dette Ting og tiid ladet indkalde Ole Johannesen \Indre/ Næss \og Johannes Torkelsen Aarthun/ for at have sidst Bededag ved Tielflaat paa {En} Citantens {Bøe paa} Reise over Tielflaat Bøe fra Skonevig Kirke, og hjem, overfaldet Citanten og \skiældet og/ slaget ham, derom at lide Dom til Bøder og Hellig brøde, samt Omkostninger at erstatte saa og Vidner stevnte og ustevnte at anhøre; hvorom at vidne indstevnet under Faldsmaals Straf {Johan} Siur Larsen Jndre Tungesvig, Jon Torbiørnsen Huusmand under Jndre Tungesvig, og Ole Christensen Tielflaat.
Stevne Vidnerne Jon Monsen Wicke og Anders Olsen Storhoug afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
De indstevnte bleve paaraabt men mødte ikke eller møde loed.
Af Vidnerne mødte Siur Larsen Jndre Tungesvig som blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende, og fremstoed som 1ste Vidne, aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven, og forklarede at omvundne Bede Dag sidst, da man kom fra Schonevigs Kirke, om Eftermiddagen Kl: omtrent 5 slet, hørte Vidnet og saae at Citanten og begge jndstevnte kom til ords sammen, paa Tielflaat Bøe paa hjem Reisen fra Kirken, men veed ei hvem begyndte, dog var det i Vreede, da Johannes Aarthun sagde til Siur Haaland; Du er en Opæder. Hørte intet af Ole Næss.

1781: 281b

Dimitteret.

Da de indstevnte Paagjældere, samt af Vidnerne Jan Torbiørnsen Jndre Tungesvig, og Ole Christensen Tielflaat, ikke mødte eller nogen paa førstmeldtes vegne; Saa blev Paagiælderne givet Rættens Laugdag til Høste Tinget 1781 første dag sam/m/e holdes, at møde og svare til Sagen, samt bemelte udeblevne Vidner forelagt sam/m/e tiid her inden Rætten under Faldsmaals Straf at møde, deres Eedelige Vidnesbyrd i Sagen at aflægge; hvilken Laugdag og Forelæggelse Citanten paalægges at tage beskreven, og lovlig at lade forkynde.
Sagen beroer til Høste Tinget 1781.

Nye Sag.
Johannes Abrahamsen Hvidevold anmelte at have til dette Ting og tiid ladet med mundtl: Kald og Varsel {ladet} indkalde Torbiørn Larsen Lande, i Anleedning af, at Citanten den 12te Marti sidst havde gjort lovlig Forbud paa nogle Tømmer Stokker, som {laae} \var hugget/ paa Citantens Ejendom i hands Skov, {og var} af Torbiørn Larsen Lande, ulovlig og uden Tilladelse; men hvilket Forbud uagtet, Torbiørn Lande alligevel benyttede sig af Tømmeret, og og!! huggede det til Stav, derom at høre Vidner stevnte og ustevnte, samt lide Dom for at have bort taget det forbem:te imod Forbudet, og Omkostninger at erstatte.
Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Faldsmaal Gunder Torgersen Sæbøe og Johannes Andersen Øfre Sæbøe.
Torbiørn Larsen Lande mødte og vedtoeg lovlig Varsel, men nægter at have hugget i Citantens Skov, eller videre end hvor hand har hugget i 23 Aar: j øvrigt paastaaer Sagen afviist siden ei er stevnet lovlig paa Forbudets Confirmation.
Stevne Vidnerne Anders Olsen Storhoug og Jon Monsen Wicke afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre efter Loven saaleedes lovlig \for 3 uger siden/ at have stevnet som tilført er.
De indstevnte Vidner mødte og blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende.
Citanten i Rættelagde det skeede Forbud af 12 Marti 1781 som blev oplæst og lyder saaleedes: Sam/m/e hand begjærede af Rætten confirmeret, og de indstevnte Vidner sam/m/e at beEedige, samt de derom viidere examineret.
Begge indstevnte Forbuds Vidner Gunder Torgersen Sæbøe og Johannes Andersen Øfre Sæbøe blev forelæst bem:te Forbud, det de beEedigede at være saaleedes passeret.
Torbiørn Larsen Lande vidste ikke eller blev anviist hvilke Træer det var iblant saa mange fleere der befindende hugne Træer som var sam/m/en kiørt, hvorom Forbudet skulde være, saa hand ikke kunde rætte sig derefter eller har forbrudt derimod: Overalt siden Forbudet ei ved lovlig Paastevning er lovlig forfulgt, paastoed hand det aldeeles som u-lovlig underkjendt og uefterretlig, samt Sagen til Aastæds Sag afviist.
Dom/m/eren tilspurgte Stevne Vidnerne under aflagde Eed om De har stevnet til Forbudets Confirmation: Rs: Nei, ej heller havde

1781: 282

de Forbudet med sig.
Dom/m/eren endviidere tilspurgte Citanten om hand har ved andre Stevne Vidner ladet stevne til Forbudets Confirmation? Rs: Nej!
Rætten siden det i Rættelagde Forbud ei ved denne eller anden Jndstevning er lovlig forfulgt ved Paastevning til Confirmation, kunde altsaa ikke sam/m/e Forbud confirmere imod Lovens 1 Bogs 19 Cap: 20 og 22 art: J øvrigt Sagen, henviises til \ved/ en lovlig Aastæds Rætt at behandles efter Lovens 1 Bogs 16 Capitel.

Pante Bogen til jnddragelse

Johannes Abrahamsen Hvidevolds Skjøde til Abraham Abrahamsen paa 2 pd: 6 mrk: S: ½ Hd: i Hvidevold No: 9 H: C: gds: for 170 rd: dat: 13 Janv: 1781.
Anders Axelsen Fiellands Obl: p: 50 rd: 3 mrk: til Axel Andersen mod 2 pr: i Fielland No: 11 H: C: gds: 1 Løb 1 Hd: d: 14 Juni 1781.
Abraham Abrahamsen Hvidevolds Obl: 90 rd: 1 pr: i Hvidevold No: 9 H: C: gds: 2 pd: 6 mrk: S: ½ Hd: d: 15 Juni 1781. til Frue Juel.
Johannes Olsen Løvigens Obl: til Lieut:t W: Dahl paa 96 rd: 2 pr: i Løvigen No: 84 d: 15 Juni 1781.
Siur Siursen Millieteigens Obl: til Peder Larsen Hetleflaaden paa 80 rd: 1 pr: i Millieteigen No: 52 12 mrk: Smør d: 15 Juni 1781.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i morgen.

Tredie Dagen den 16 Juni 1781 continuerede dette Ting,

da blev publiceret
Pante Bogen til inddragelse
Jacob Mikkelsen Eides Obl: til Mad:m Elisabeth Koren 60 rd: 1 pr: i Eide No: 3 H: C: gds: 1 Løb 1 Hud d: 15 Juni 1781.

Som ingen efter 3 ganges Udraab indfandt sig med noget at gaae i Rætte, blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

Etne Skibreedes Sommer Ting holden 18 Juni 1781 paa Fittie Tingstæd af Rættens Betient i overværelse af Districtets Foget Hr: Koren, Skibreedets Lensmand Christen Hansen Frethe, samtl: Tingsøgende Almue, og efterskrevne 8te Eedsvorne Laug Rættes Mænd:

1. Siur Larsen Hardeland	4. Tiæran Ingebrethsen Øchland	7. Haldor Rasmussen Lille Dahle
2. Siur Abelsen Tesdal	5. Lars Olsen Ohnesteen	8. Lambreth Steensen Axdal
3. Peder Olsen Halleland	6. Gunder Nielsen Tesdal	

Allerunderdanigst og underdanigst publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger, samt Collegii og høj Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger, registeret for Waags Skibreede fol: 260b., og for Schonevigs Skibreede fol: 274a. & b.

Formynder Ting blev holden, og Børne Midlerne befunden i behørig rigtighed efter Ober Formynder Protocollen.

Fogdens Regnskabs Tingsvidne som for Opdals Skibr: fol: 265a.
i overværelse af de 2 Mænd Jens Nielsen Fittie og Hans Christensen Haaim.

Tings Vidne om Land Militiens Exerceer Dage
Almuen blev forelæst Stiftets \høie/ ordre, og dennem om Jndholden tilspurgt, ligesom for Schonevig Skibreede er passeret hvortil dette Etne Skibreedes Almue svarede eenstemmig ligesom Schonevig Skibreedes Almue, med den forskiæl, at den beleiligste tiid i dette Compagnies District og dette Skibreede, var at Exercitien kunde begyndes sidst i Maj eller først i Juni. Det tilførte blev oplæst, og af Almuen vedbleven.
Hr: Fogden begjærede sam/m/e som Tings Vidne sig beskreven meddeelt, som blev bevilget.
Udstæd

Pante Bogen til jnddragelse
  Skifte efter Halvor Tesdals Hustr: 21 Sept: 1780.

1781: 282b

Pante Bogen til Udslettelse
  Siur Alvalsen Støeles Obl: til Lieut:t W: Dahl p: 100 rd: Pant i Støele No: 10 d: 16 Nov: 1779 No: 3 f: 282a. qvitt:t 7 Apr: 1781.

Nye Leyermaals Sag
Velædle og Velviise Hr: Foget Koren tilkjendegav at have ved skriftl: Stevnemaal af 30 Marti dette Aar, paa Justitiens vegne ladet indkalde nu værende Soldat Peder Jonsen Mæland fordi hand som uconfirmeret og uenroulleret havde besvangret Pigen Kari Ols Datter, derfor at liide Dom efter Lov og Forordninger; Og da Leiermaalet er begaaet paa Præstegaardens grund; Saa vil Bøderne tilfalde fattige Præste Enker i Stiftet. Fogden i Rættelagde Stevnemaalet som hand tillige havde ladet anviise Compagnie Cheffen Velbaarne Hr: Capt: v: Biørn siden Karlen er Soldat, og vilde dernæst fornemme om den indstevnte møder med Tilsvar.
  Stevne Vidnerne Lensmanden Christen Hansen Frethe og Skaffer Jens Nielsen Fittie afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre den i Rættelagde og nu oplæste Stevning som er saa lydende: lovlig for Peder Jonsen Mælands Moder i hands fraværelse paa hands tilholds Stæd som og for Hr: Capitainen lovlig at have forkyndet.
  Peder Jonsen Mæland blev paaraabt men mødte ikke.
  Kari Ols Datter var tilstæde ved Rætten og toeg til Gjenmæle for Processens skyld.
  Velbaarne Hr: Capitain von Biørn mødte for Rætten, begjærede følgende Protocollen tilført: Da Hr: Fogden Koren har til denne Rætt indstevnet Soldaten Peder Jonsen Mæland til Doms med viidere for begangne Lejermaal førend hand blev enroulleret; og altsaa ei kand nyde got af det Soldaterne i Almindelighed ved Lejermaals Sager alleene forundte Beneficium; Men i følge Rescr: af 30te oct: 1744 bør straffes: Naar da Hr: Capitaine finder at denne Sag paatales og anlægges for et nu competent Forum; Saa seer Hr: Capitainen sig beføjet, saavel paa Regimentets Jurisdictions som den jndstevntes vegne at exipere Forum: paastaaer Sagen henviist til Anden søgning og Paadømme ved Regimentets som Soldatens rætte Forum, hvorunder de som virkelige Militaire i denne Sag sorterer, og til saadan ende velbem:te Hr: Fogden paalagt, i medhold af Fr: 7 Marti 1749 9 art: at anmelde Lejermaalet for Regimentet. Hr: Capitainen kunde ellers ikke skjønne hvorviidt Lejermaalet kunde siges at være begaaet \om og Karlen vedkjender sig at være Barne Fader/ førend Soldaten blev enroulleret, eftersom samme ikke var bragt til fuldkommenhed \ved Barnets fødsel/ meget mindre opdaget, førend 4 Maaneder efter at Karlen virkelig var enroulleret. J det øvrige tilkjende gav Hr: Capitainen, at den indstevnte ikke mødte, deels fordie hand for nærværende tiid stoed under Exercitien, og deels fordie hand havde Hr: Capitainens positive ordre, ikke at møde hverken nu eller anden gang, for denne Rætt i denne begivenhed, og dertil formeente Hr: Capitainen sig at have noksom lovlig Hjemmel.
  Hr: Fogden Koren som formeente at denne Rætt var den Competente til at dømme i denne Sag, siden Lejermaalet var begaaet af Karlen som ungt

1781: 283

Mandskab, endskjønt det ikke var bekjendt, førend efter at hand var bleven enroulleret, havde just efter det allegerede Rescript af 30te oct: 1744, ladet ham her indkalde, da Fr: 7 Marti

1749 aleene angaaer efter Hr: Fogdens formeening de virkelige Militaire der som Militaire har begaaet Forseelsen, og om hvilke{t} det er befalet Fogden, at angive Forseelsen for Regiments Cheffen. Maatte derfor over den jndkaldte Peder Jonsen Mæland der ikke kand kaldes at være udebleven siden for ham er taget til Gjenmæle, paastaae Dom, og til den ende indleverede den ham fra Sogne Præsten meddeelte Attest som blev oplæst og er saal:

Hr: Capitainen loed tilføre, at det paaberaabte Rescript af 30te oct: 1744 vel siger, at de som begaar Lejermaal førend de blir Soldatere ikke skal nyde got af det Benef: som er forundt de Virkelig Militaire; Men hverken for(?) allerhøjstbem:te Rescr: eller Fr: 7 Marti 1749, melder at virkelige Soldatere skal for Lejermaals Sager trækkes fra det militaire Forum ned under den Civile Jurisdiction hvorfor Hr: Capt: forblev ved sin forrige Meening at Sagen burde henvises til Regimentets Undersøgning og Paakjændelse; Men naar Hr: Fogden behager at foreviise hvad anden lovlig Hjem/m/el h/an/d har til at paatale denne Sag for den Civile Rætt, og deraf behaglig meddeeler Hr: Capt: en bekræftet Gienpart; Saa vil Hr: Capt: insinuere samme til Regimentet: og imidlertiid indloed Sagen under Rættens Kjendelse, og derhos overleverede en Hr: Capt: fra Regiments Cheffen under dato 2de Juni dette Aar i denne begivenhed tillagte ordre, til foreviisning, hvoraf Hr: Capt: lovede Copie til Actens følge som, naar bliver indleveret her skal vorde inddragen {saalydende:} \Men hvilken Copie ei siden er indleveret/ Originalen blev oplæst og Hr: Capitainen tilbage leveret.

Hr: Fogden som gjerne vilde viise ald muelig føjelighed kunde dog ikke tjenes med Copie af noget udgangen Kongs bud, men da hand fuldkom/m/en var forsikret om at den respective Dommer vidste dem alle, og hand endnu som før troede at den jndkaldte sorterer under denne Rætt, vedblev hand sin forrige Paastand, og i Sagen begjærede Dom.

Hr: Capt: formeente at ihenseende til bekræftet Gjenpart forlangede af ergangne Kongl: Rescripter og Anordninger, allerheldst i det Sagen som angaaer Justitiens Administration, ingenlunde kand ansees som nogen føjelighed eller Tjeniste, men paaligger enhver Embedsmand, at meddeele samme i paakommende Tilfælde og i øvrigt forblev Capitainen ved sin forrige Paastand, og der udi nu som før begjærede Rættens Kjendelse.

Hr: Fogden vilde hertil intet svare.

Rætten Eragtede: Da Velbaarne Hr: Capitain von Biørn i sin tilførsel, ej har modsagt, men meget meere ved at paaberaabe sig at Lejermaalet \i fald Peder Jonsen vedkiender sig at være Barne fader/ ej ved Barnets Fødsel er bragt til fuldkommenhed førend 4 Maaneder efter at Karlen Peder Jonsen Mæland var enroulleret, har tilstaaet, at Lejermaalet, factum, Aarsagen hvor af Barn er fød, er(?), existeret førend Peder Jonsen til Soldat er bleven enroulleret; Og Rescriptet af 30te oct: 1744 udtrykkelig dicterer, at de!! de Militaire ved Fr: 29 Dec: 1690 for første gang begangne Lejermaal \forundte friehed/, ei skal strække sig til den forseelse der tilforn og førend de bleve enroullerede kand være passeret; Men den

1781: 283b

Kongl: allern: Fr: 7 Marti 1749 art: 7. alleene befaler, at Fogderne til Regimenterne skal anmelde Lejermaale, som Musketerer etc: maatte begaae; Saa bliver aleene at paaskjønne hvorvidt allerhøjst bemelte Kongl: Allern: Forord: paa denne Casus er applicabel. Vel siger da sidst allerhøjstbem: Kongl: allern: Fr: at Lejermaale begaaet af Musketerer etc: for Regimenternes Chefe skal anmeldes; Men da dette Lejermaal ikke er begaaet af nogen Musqvetair, men af en Bonde Karl eller ungt Mandskab, som da hand begik Lejermaalet /: hvorved forstaaes at have haft legemlig Omgang med et Qvinde Menniske at avle Barn, og hvorved ei kand komme under betragtning naar Barnet som en naturlig følge af Gjerningen bliver fød :/ ei var enroulleret eller Soldat, og at hand siden blev enroulleret Soldat, synes ikke at kand forandre Sagens første Forum; Saa sees ikke at allerhøistbem:te Kongl: allern:

Fr: 7 Marti 1749 a: 7, paa denne Sag kand være applicable; Men Eragtes af denne Rætt: At denne Sag ved denne Rætt bør have sin fremme til endelig Dom.
Hr: Capt: v: Biørn begjærede det passerede beskreven for Regimentet at insinuere, og paastaaer endnu som før, at Sagen hører under Militaire forum da Paagjælderen er militair.
Rætten siden Peder Jonsen Mæland ikke mødte, gav ham Laugdag til Høste Tinget 1781, første dag sam/m/e holdes, at møde og svare til Sagen, hvilken Laugdag Lensmanden blev paalagt hannem lovlig at forkynde, og inden Rætten afhjemle.
Sagen beroer til Høste Tinget 1781.

Nye Leyermaals Sag
Fogden contra Jsach Torjuss: nu Soldat, da ung Mandskab og u-confirmeret, for Lejermaal med Haldis Mikkels Datter \paa Fittie S: S: E: gds:/ Stevnemaalet afhjemlet af Christen Hansen Frethe og Svend Erichsen Fittie. Haldis mødte. j alt procederet som næst forrige Sag. Barnet føed 3 Maandeder efter Barne faderen blev enroulleret. Tillæg q(?) om og Karlen er skyldig for det hand angives for. etc: etc:
Rætten siden Jsach Torjussen ikke mødte, gav ham Laugdag til Høste Tinget 1781 første dag sam/m/e holdes, at møde, og svare til Sagen, hvilken Laugdag Lensmanden blev paalagt hannem lovlig at forkynde, og inden Rætten afhjemle.
Sagen beroer til Høste Tinget 1781.

Opsat Sag fra fol: 233b. Fogden contra Carl du Wahl.
Fogden paastoed Dom.
Anklageren!! (Den Anklagede?) blev paaraabt, men af Fogden anmelt, at siden h/an/d er omvankende, og ingen Tilholds stæd her har; Saa har hand ei kundet stevne ham.
Carl du Wahl havde intet viidere til sit Forsvar men indloed Sagen til Doms;
Thi blev Sagen til Doms Optagen og derudi afsagt følgende

Dom

Efter Jndstevning af Velædle og Velviise Hr: Foget Koren paa Justitiens vegne contra Carl du Wahl, for at have ved Natte tiid overfaldet en fremmet her udi Stiftet ei hjemmehørende Reisende, ved Navn Søren Jonsen, og hannem baade slaget og stukket med Kniv, derfor at liide Dom til Bøders udreedelse og Omkostningers Erstatning har Actor ved efterfølgende Vidner beviist, saasom: Ved 1ste Vidne: At en Søndag Morgen 4 uger før Mich: 1778, kom Carl du Wahl med vreede

1781: 284

Udi en anden Mands Huus hvor Søren Jonsen logerede og sloeg Søren Jonsen som var en Reisende, nogle Slag af en Oxe Pidske over Hovedet og Axlerne, og toeg Søren Jonsen i Haaret, samt truede ham med Kniv, og at Søren Jonsen siden sagde at være stukket med Kniv af Carl du Wahl. 2de Vidner stemmer heri over eens. 3de Vidne forklarer: At have hørt den Morgen dette passerede, af Carl du Wahl de ord ved Ed eller Banden: jeg har stukket ham eller jeg vil stikke ham. 4de Vidne forklarer: At Carl du Wahl 8te dage efter dette skal være skeet, skal have sagt om Søren Jonsen: ja hand skal faae meere. 5te Vidne forklarer: At sam/m/e Søndag Morgen kom Søren Jonsen til Vidnet for at cureres, og var forløben meget Blod, og sagde at var stukket med Kniv af Carl du Wahl; det samme Søren Jonsen for 6te og 7de Vidne har udsagt, hvilke besaae Saaret, som og for 8de Vidne som er en Søn af 5te Vidne, der eenstemmig med 5te Vidne forklarer, at Søren Jonsen der laae syg 14 dage. 9de Vidne Niels Siursen Bremnes afhørt ved Hardanger Sorenskriveries Jurisdiction, stemmer overeens med 4de Vidnes udsigende. Actor har derefter paastaaet Dom efter sin i Jndstevningen gjorde Paastand. Indstevnte Carl du Wahl har inden Rætten Sommer Tinget

1779, nægtet at have stukket Anklageren, eller slaget ham uden efter fortjeneste; end viidere, hvilket indeholder en Tilstaaelse om de Søren Jonsen tilbragte Saar. Ved de førte Vidner er med 1ste og 2de Vidners eenstemmige Udsigende beviist, at Carl du Wahl er kommen i Vreede i Anden Mands Huus og overfaldet hands Gjæst Søren Jonsen, med Slag af Oxe Pidsk og Haargreeb, og det en Søndag Morgen. Angaaende de paastevnte Kniv Sting, da skjønt sam/m/e ei fuldkommen er beviist, giver dog alle Vidnernes udsigende, grundende sig deels paa utydelige Ord og Trudsler af Carl du Wahl, deels paa Søren Jonsens Sigtelse som dog for alle endog paa differente tiider er sagt med de samme Omstændigheder, saa og det ved Hardanger Jurisdiction førte Vidnes forklaring, herom saa stor formodning, at Carl du Wahl ei derfor kand friefindes, uden samme sig ved sin Eed at fralægge; Thi Kjendes og dømmes for Rætt og herved afsiiges: 1st At Carl du Wahl bør bøde for Huusfreed efter Lov: 6 Bog 9 C: 2 art: 3de 40 Lod Sølv er 60 rd:, samt efter Lovens 6 B: 7 C: 8 art: for Stavshug 3de 6 Lod Sølv er 9 Rd:, og for Haargreb 3de 6 Lod Sølv er 9 Rdr:; jalt 78 Rd: til Hds: M: Casse, saa og efter Lovens 6 Bogs 3 Cap: conf: med Lovens pag: 948 a. 22, bøde Hellig Brøde 3 Lod Sølv er 1 Rd: 3 mrk:, til Giærde Sogns Skoele Casse efter Fr: 23 Janv: 1739 a. 32. 2det Jhenseende det paastevnte Sting af en Kniv, som af Carl du Wahl sam/m/e Søren Jonsen bem:te Tiid og Stæd skulde være tilbragt; Da bør Carl du Wahl efter nye lovlig Indstevning her til Rætten til næste Ting, aflægge sin Corporlige Benægtelses Eed, dog at Fr: 5 Nov: 1723, om Sagen appelleres, allerund: iagttages, at ej har med Kniv stukket bem:te Søren Jonsen sam/m/e Søndag Morgen 4 uger før Mich: 1778, da ovenmelte passerede, og da for Actors tiltale der for frie at være efter Lov: 1 B: 14 C: 6 a:, men i mangel af enten

1781: 284b

Indstevning eller Benægtelses Eeds aflæggelse, bør Carl du Wahl bøde efter Lovens 6 Bogs 7 Cap: 2 og 16 art:, til Hds: M: Cassa 3de 3, og 3de femten Lod Sølv i alt 54 Lod Sølv er 27 Rd: Denne Actions Omkostninger, Actors Sal: 3 Rd:, Rættens Gebuhr ved dette Ting 1 rd: 5 mrk: 14 s:, Stempl: Pap: i alt 1 rd: 3 mrk: 6 s:, Rættens Gebuhr for TingsVidnet i Hardanger 1 mrk: 6 s:, Stevnings Penge i alt 4 Rd:, betaler Carl du Wahl. Alt at efterkom/m/es inden 15 dage efter at Dom/m/en er forkyndet, og ihenseende til 2de post efter at den til Eed foreskrevne tiid er expireret, under Adfærd og Executions Tvang efter Loven.
Dommen blev af Carl du Wahl efter at hand samme havde anhørt, begjært beskreven, som blev bevilget, saasnart hand dertil leverer Penge til Stemplet Papiir og Actens Beskrivelse.
Udstæd til Actor

Opsat Sag fra fol: 233b. Lars Flokketvedt contra Tørres Biørgen.
Citanten mødte og anmelte Sagen forligt og frafaldt; Thi blev den nu for Rætten ophævet.

Opsat Sag fra fol: 233b. Hr: Lieut:t Weltzein med fleere contra Lars {Larsen} Pedersen Sæbøe.
Siden det udeblevne Stevne Vidne Tosten Torgersen ikke mødte, ej heller nogen af Parterne; Saa beroer Sagen efter Laugdagens Afhjemling til Høste Tinget 1781.

Optagen Sag fra fol: 234a. Christen Frethe contra Gotschalck Schiold.
Blev udi denne Sag afsagt følgende

Dom

Af det udi denne Sag passerede er beviist med Gotschalks Schiolds tilstaaelse, hand at være skyldig til Christen Hansen Frethe 10 Rd: 5 mrk: 8 s:, og aparte 1 Rd 4 s: i alt som da uden Dispute tilkom/m/er Christen Hansen Frethe 11 Rd: 5 mrk: 12 s: Angaaende derimod de 13 rd: 3 mrk: som Gotschalk Schiold paastaaer sig af Christen Frethe for een sin halve Part i een

af Christen Frethe solgt, og begge tilhørende Hæst, betalt, men Christen Frethe nægter at betale siden Kjøbe Pengene bleve tabte aldeeles, formedelst Kjøberens insuffisance; Da siden dette kom/m/er an paa: a. Om Gotschalk Schiold har consenteret at Hæsten er solgt just til den Persohn som kjøbte den, og paa Credit, og hvilket Christen Frethe paastaaer, men Gotschalk Schiold benægter, hvorom deres Protocollation Høste Tinget 1780 bliver at eftersee, ved hvilken de ellers begge vedtager Qvæstionens afgjørelse ved Eed. og b. Om hvad Aftale og Fuldmagt de i øvrige fælleds Handel har haft imellen sig, ihenseende til det som af den eene er solgt uden den andens Nærværelse; Og da intet derom er oplyst; Saa kand ej rættere skjønnes, end at den som har noget under Hænder at sælge for en Anden, og uden speciel Fuldmagt bort crediterer det, bør selv svare derfor. Tji Kiendes og dømmes for Rætt og herved afsiges: 1st At Gotschalk Halvorsen Schiold bør betale til Hoved Citanten Lensmand Christen Hansen Frethe de tilstaaede ham skyldige i alt 11 Rd: 5 mrk: 12 s:, skriver Elleve Rd: 5 mrk: 12 s: 2det Angaaende de af Contra Citanten Gotschalch Halvorsen Schiold, Hoved Citanten Lensmand Christen Hansen Frethe

1781: 285

fordrede 13 rd: 3 mrk: for halvparten i een dem begge tilhørende, og af sidstmelte til en insuffisant og langt fra boende Mand solgt Hæst; Da /: under forbeholdenhed af Forord: 5 Nov: 1723 dens allerund: Efterlevelse om Sagen appelleres :/ naar Lensm/an/d Christen Hansen Frethe efter egen lovlig Indstevning her til Rætten til næste Ting til sin Benægtelses Eed at paahør eller i mangel deraf Gotschalch Halvorsen Schiold Bekræftelses Eed at aflægge, ved Corporlig Benægtelses Eed bekræfte sin Protocollation i Sagen Høste Tinget 1780, og at hand ingen betaling har faaet for sam/m/e Hæst, bør hand efter Lovens 1 B: 14 C: 6 a: for Contra Citantens tiltale i denne post aldeeles frie at være, Men i mangel enten af saadan Indstevning til bem:te tiid eller af Benægtelses Eeds aflæggelse, maae Contra Citanten indstevne LensM/an/d Christen Hansen Frethe til næste Ting her til Rætten at høre sin Bekræftelses eller Sigtelses Eed, hvorved skal bekræftes Gotschalk Halvorsen Schiolds Protocollation her inden Rætten Høste Tinget 1780, da naar saadan Eed af Gotschalk Halvorsen Schiold er aflagt, Lensmand Christen Hansen Frethe derefter i følge Lovens 1 B: 14 C: 7 art: til ham bør betale 13 rd: 3 mrk: Processens Omkostninger ophæves paa begge Sider. Det tildømte udreedes og efterkommes inden foreskrevne tiider efter denne Doms lovlige forkyndelse og det seeneste inden 15 dage efter at Eed er aflagt, under Adfærd og Executions Tvang efter Loven.

Opsat Sag fra fol: 235a. Niels Frethe contra Christen Frethe.
Citanten ved Henrich Eecheland fremstillede det sidste Tægte Dag udeblevne Vidne Christen Gudmundsen Tvedte, samt da Erich Erichsen Winnie er saa gammel og svag at hand ei kand reise til Tinget, saa fremstillede til hands Vidnesbyrd at aflægge og afhjemle, de 2 Dannemænd Gotschalk Halvorsen Schiold og Samuel Jonsen Rame, hvilke samtl: blev forelæst Eedens forklaring af Lov bogen, med formaning til Sandheds udsigende. Og fremstoed
4de Vidne Christen Gudmundsen Tvedte som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: At kand mindes i 20 Aar, at Walmoe har været øde, og i den tiid været brugt, halv parten af hver af Parterne Niels Frethe og Christen Frethe, ligesom og Parterne hver har brugt halv parten i Frethe som de paaboer, og ejer, og saaleedes Walmoe været brugt under Frethe. Niels Frethes afg: Hustr: Siri Ols Datter døde for 19 aar siden, da Niels Frethe ei havde børn, men nu har 2 børn, og havde Niels Frethes da afdøde Hustr: ej fleere Arvinger, end Enkemanden, en Søn Lensm/an/d Christen Frethe, og en Datter da levende, men nu død, saavel som hendes da hafte Mand, men hun efterladt sig 5 børn. I den tiid Vidnet kand

mindes som melt 20 aar og et Aar førend Niels Rasmussen Frethes Hustr: Siri Ols D: døde, har baade før hun døde, og uden forandring efter hendes død, begge Parter brugt hver halvt i Frethe, og halvt i Walmoe. Dimitteret.
Fremstoed forhen afhørte 3de Vidne Gotschalck Halvorsen Schiold som under forhen aflagde Eed, og refererede sig til sit forrige Vidnesbyrd samt yderligere forklarede ord til andet som forrige 4. Vidne

1781: 285b

med tillæg, at have kjendt begge Parters brug og Ejendom i Frethe og Walmoe i 25 aar, og i den tiid været brugt som forbemelt: Og førend Walmoe blev kjøbt af Hds: M: brugte begge Parter de Frethe Mænd, samme som en øde Jord, paa Bygsel under Frethe. Dimitteret.
Citanten frafaldt Erich Erichsen Winnies Vidnesbyrd, og fremlagde et skriftl: Jndlæg som blev oplæst, og lyder saaleedes: Derefter paastoed Dom.
Lensmand Christen Frethe begjærede Sagens Anstand til Høste Tinget 1781 til at besvare det fra Citantens Side fremkomne.
Sagen beroer til Høste Tinget 1781,

Opsat Sag fra fol: 235b. Christen Frethe contra Niels Frethe.
Citanten begjærede Sagen opsat til Høste Tinget 1781.
Sagen beroer til Høste Tinget 1781.

Opsat Sag fra fol: 236a. Hans Larsen Rivaasen contra Svend Fittie.
Hans Larsen Rivaasen mødte og declarerede Sagen forliigt og frafalden; Thi blev den nu for Rætten ophævet.

Opsat Sag fra fol: 236a. Niels Aasen contra Johannes Grindem.
Citanten declarerede Sagen forliigt, og frafaldt sam/m/e; Thi blev den nu for Rætten ophævet.

Opsat Sag fra fol: 236a. Halvor Grønstad contra Tørres Biørgen.
Begge Parter declarerede Sagen forliigt og frafaldt; Thi blev den nu for Rætten ophævet.

Opsat Sag fra fol: 236a. Halvor Gundegiær contra Lensmand Frethe.
Citanten frafaldt Sagen; Thi blev den nu for Rætten ophævet.

Pante Bogen til jnddragelse
Even Erichsen Sildes Skjøde til h/an/ds Moder Erich Zachariassens Enke Brønelle Tiærands Datter paa No: 7 Silde 2 pd: 13 mrk: S: d: 18 Maj 1781.
Hr: Capt: Biørns Skiøde til Frandtz Dicke paa sine Huuse paa Sæbøe grund d: 25 April 1781.
Skiftebrev efter Niels Tostensen Ryg[s] Hustr: af 23 Apr: 1781 i Pante bogen extraheret.

Bygsel Seddel publiceret
Jon Mariagers paa Seminarii gods i Nærness 1 Løb til Zacharias Thorsen d: 25 Nov: 1780. Manuf: H: bet: 12 skl:

Nye Sag.
Siur Alvalsen Støele anmelte at have ved lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Johannes Siursen Støele for skyldig værende \Erstatning for/ Renter af 150 rd:

nemlig 6 Rd:, derom at høre Vidner stevnte og ustevnte, og lide Dom, samt Omkostninger at erstatte.
Til Vidne i Sagen indstevnt under Faldsmaals Straf Lambreth Steensen Axdal og Jens Pedersen Axdal.
Stevne Vidnerne Jens Nielsen Fittie og Daniel Torbiørnsen GiærdeSøen afhjemlede under Lovens Eed med

1781: 286

oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Citanten beklagede at ejede en Jordepart i Støele, som Johannes Siursen skulde efter Lov fraviige, men bad at blive der et Aar længere, imod at betale Renter af Kiøbe Summa 250 rd:, som Citanten havde laant, og stoed deri: Derimod har Johannes Siursen Støele ei vilde betalt Renter af meere end 100 rd:, med 4 Rd: og de øvrige 6 Rd:, er det Citanten nu paastaaer.
Johannes Siursen nægtede at have lovet Rente af meere end 100 rd: som hand vidste at Citanten havde laant, og forstoed ikke at skulde blive fordret meere.
Vidnerne blev fremkaldet og forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende. og fremstoed som
1ste Vidne Lambreth Steensen Axdal som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven, og forklarede: At var [i] fjor Vinter udsendt af Johannes Støele til Siur Alvalsen at give tilligemed det andet Vidne, Svar paa sidstmeltes brev, saaleedes: At Johannes Siursen vilde give Renter for det Aar, af Pengene \men nævnede ei viidere/. Dimitteret.
Fremstoed 2de Vidne Jens Pedersen Axdal som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede Ord til Andet som 1ste Vidne. Dimitteret.
Jndstevnte begjærede Sagen opsat til Høste Tinget 1781, som blev bevilget.
Sagen til den tiid beroer.

Opsat Sag fra fol: 235b. Lensm/an/d Frethe contra Johannes Steene.
Begge Parter declarerede Sagen forliigt og frafalden; Thi blev den nu for Rætten ophævet.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 19 Juni 1781 continuerede dette Ting.

Opsat Sag fra fol: 235b. Ole Udstoen contra Lars Birkenæs.
Citanten mødte og paastoed Dom: Men da Lars Olsen Birkenæs ikke mødte, havde Citanten ladet ham indstevne til herefter forestaaende Fieldberg Skibreedes Som/m/er Ting til Vidner at høre, hvorved Citanten vil beviise Kravet; Derefter Citanten begjærede Sagen udsat ved denne Rætt til Høste Tinget 1781.
Sagen til den tiid beroer.

Opsat Sag fra fol: 237a. Helje Sævereide contra Ole Fittie.
Helje Sævereide blev paaraabt; Men da hand ikke mødte eller møde loed; Saa beroer Sagen til Høste Tinget 1781.
Indstevnte Ole Haldorsen Fittie mødte og tilstoed lovlig Stevning og Laugdag, som og tilstoed at være Citanten de paastevnte 40 Rd: skyldig, men da Citanten havde lovet Paagjælderen Dilation derpaa til Høste Tinget førstk:de; Saa begjærede hand Sagen til den tiid udsat.
Sagen beroer som melt til Høste Tinget 1781,

Opsat Sag fra fol: 237a. Hr: Hegelund contra Ole Fittie.
Ole Haldorsen Fittie mødte og tilstoed lovlig Jndstevning, samt Fordringens rigtighed, og saaleedes indloed Sagen til Doms.
Citanten paastoed Dom;
Thi blev Sagen til Doms optagen og derudi afsagt følgende

Dom

Velædle, Velærværdige og højlærde Hr: Hegelund Sogne Præst til Etne Menighed har her til Rætten ladet indkalde Ole Haldorsen Raadsmand paa Fittie, for til Citanten skyldig værende 5 rd:, at liide Dom til samme at betale, samt Sagens Omkostninger at erstatte. Den

1781: 286b

indstevnte er mødt og har tilstaaet baade Jndvarslingen og Søgemaalet; Thi Kiendes og dømmes for Rætt og herved afsiges: At indstevnte Ole Haldorsen Fittie bør til Citanten betale de paastevnte og tilstaaede til Citanten Hr: Hegelund skyldig værende Fem Rdr:, samt erstatte denne Sags Omkostninger med 1 rd: 1 mrk: 12 s: foruden Dommens Udstædelse, og sam/m/e at lade forkynde. Alt at efterkommes inden 15 dage efter denne Doms lovlige forkyndelse under Adfærd og Executions Tvang efter Loven.

Nye Sag.
Siur Rasmussen Yttre Haaland anmelte at har med lovlig mundtlig Kald og Varsel ladet til dette Ting og tiid indkalde Alval Torbiørnsen Yttre Haaland, i Anleedning af, at jndstevnte afvigte Høst, tog Citantens Hæst paa Bøen, 31te oct: a: p: efter at Korn og Høe for længe siden var indhøstet, og alle Creaturer gik paa Bøen, og joeg den ud i Udmarken, og der hug eller skar Hæsten i Svangen, hvilken Skade Citanten vil paastaae sig erstattet, hvorom hand forventer Dom, og dertil samt til at høre stevnte og ustevnte Vidner, har indstevnet Alval Haaland, som og at blive tildømt Omkostninger at erstatte.
Som Vidner i Sagen indstevnet under Faldsmaals Straf Christen Thorsen Næsse.
Stevne Vidnerne Hans Christensen Haaim og Lensmanden Christen Hansen Frethe afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Alval Torbiørnsen Yttre Haaland mødte og vedtoeg lovlig Varsel, og nægtede aldeeles det paastevnte, hvorformedelst hand til Erstatnings Erholdelse for saadan Beskyldning har ved lovl: Contra mundtl: Kald og Varsel til dette Ting og Tiid ladet indkalde Siur Rasmussen Yttre Haaland, Contra Citantens Contra Vidner at anhøre stevnte og ustevnte, samt Dom at liide til Satisfactions givelse og Omkostningers Erstatning.
Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Faldsmaal Citantens Hustrue Marthe Ols Datter Yttre Haaland, Zacharias Siursen Løvereide og Elias Christophersen Løvereide.
Stevne Vidnerne Lensmand Christen Hansen Frethe og Hans Christensen Haaim afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have contra stevnet som tilført er.
Hoved Citanten vedtoeg lovlig Varsel.
Vidnerne blev paaraabt, hvoraf aleene mødte Zacharias Siursen Løvereide og Elias Christophersen Løvereide som blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning at vogte sig for Meen Eed, og fremstoed som
1ste Contra Vidne Zacharias Siursen Løvereide der aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven, og forklarede: At afvigte Vinter imod Vaaren, var Vidnet i Hoved Citantens Stue, hvor Alval Haaland og var, da Siur Haaland sagde til Alval Haaland: Du huggede Øxen i Hæsten min; Dertil Alval Haaland sagde: Det skal Du beviise, og skjød til Provs af Vidnet og Siur Haalands Hustrue. Veed ei viidere. Dimitteret.

Fremstoed 2de Contra Vidne Elias Christophersen Løvereide som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven, og forklarede: At afvigte Høst ved

1781: 287

Alle Helgens tiider, ugen derefter, var Siur Haaland hos Vidnet, og fortalgte, at en hands Hæst havde hand taget Skade paa, som var huggen for ham, og at Alval Haaland havde gjort det. En dag eller toe derefter var Vidnet tilligemed en anden udsendt derfor at stevne Alval Haaland for Siur Haaland som de og gjorde, men Sagen blev ej afvigte Høste Ting incamineret. Dimitteret.

Siur Haaland protesterede imod hands Hustrues Vidnesbyrd som da hun er hands Ægtefælle, maatte vidne ligesom i egen Sag.

Rætten kunde ikke tillade Siur Haalands Hustrue Marthe Ols Datter at vidne i denne Sag, imod \den/ Kongl: allern: Placat af 16 Sept: 1778.

Da Vidnet Christen Thorsen Næsse ikke mødte; Saa blev hand forelagt af Rætten at møde under Faldsmaals Straf her inden Rætten Høste Tinget 1781 første Dag samme holdes, sit Eedelige Vidnesbyrd i Sagen at aflægge; hvilken forelæggelse Hoved Citanten paalægges at tage beskreven, og lovlig at lade forkynde.

Alval Haaland paastoed Dom til Satisfaction og Omkostningers skadesløse Erstatning siden Hoved Citanten hverken har eller kand beviise det paastevnte.

Sagen beroer til Høste Tinget 1781.

Opsat Sag fra fol: 237a. Torbiørn Norem contra Svend Fittie.
Citanten fremlagde Rættens seeneste Laugdag som er saa lydende:

Svend Fittie mødte og tilstoed lovlig Stevning og Laugdag, og foreviiste 2de Skiftebreve: det første af 16 Marti 1763 efter Johannes Erichsen Fittie, hvorved Torbiørn Gundersen da 6 Aar gam/m/el har arvet: \a./ som Svend Fittie declarerede at have faaet reede Penge for d: 26 Nov: 1768 en Anpart i Silde af 23 1/7 mrk: Smør for reede Penge 28 rd: 3 mrk: 6 2/7 s: \b./ og i Løsøhre og tilgodehavende Gjæld 14 Rd: 6/7 s: jalt arvet 42 Rd: 3 mrk: 7 1/7 s: hvorfor Thor Echreim som døde for endeel Aar siden, ved Skiftet blev indsat til Formynder, men siden tilstoed Comparenten at være indsat til Formynder for 14 Aar siden. 2det foreviiste Skiftebrev af 28 Juli 1770 efter Jngeborg Gunders Datter Fittie, hvorved Citanten Torbiørn Gundersen da 13 Aar gl: har arvet i Norem Jordegods omtrent 16 mrk: Smør for rede Penge 28 Rdr:, og hvoraf er Renter betalt fra Skiftets dato, samt i Løsøhre og tilgodehavende Penge 20 rd: 4 mrk: 5 s:, i alt 48 Rd: 4 mrk: 5 skl: hvorfor ved Skiftet blev indsat til Formynder Thor Ekreim; Men Comparenten tilstoed siden og for 11 Aar siden, herfor at være sat til Formynder.

Citanten paastoed Dom til at faae betalt af Svend Erichsen Fittie begge ArveCapitaler i alt 91 Rd: 1 mrk: 12 s: samt Landskyld og Renter fra Arven er falden, siden at Citanten ei har været til Ophold hos denne sin Formynder, men været hos sin Fader som ei heller har erholdet noget enten af Renter eller Landskyld, af Formynderen, hvilken Rente Citanten til sit 18de Aar paastoed 3 proCento, da hand tilstaaer Formynderen den eene proCto: til Værge Penge efter Basin(?) her i Jurisdictionen; Men fra sit 18de Aar til nu hand er 24 Aar og fremdeeles, paastaaer 4 proCto: Rente, saasom Citanten da h/an/d var 18 Aar fordrede Arven, men til dato hverken har kundet faae sam/m/e eller noget deraf betalt. Citanten saaleedes paastoed Dom tillige til Omkostningernes skadesløse Erstatning.

Svend Erichsen Fittie tilstoed ArveCapitalen med lovlige Renter, og havde ei andet imod Søgemaalet, end at bør ikke svare højere Rente til betaling skeer end 3 proCto:, siden Citanten ej har fordret ham førend 3 dage førend denne Sags jndstevning. Ellers begiæ-

1781: 287b

rede Sagen opsat til Høste Tinget 1781 til Vidners førelse.
Citanten paastaaer Dom.
{De foreviiste Sk} De foreviiste Skiftebreve blev Svend Erichsen Fittie tilbageleveret, og Sagen bevilget at beroe til Høste Tinget 1781, dog paa Condition at Svend Fittie da fremkom/m/er med hvad hand agter i Sagen at fremføre, saasom ellers og i mangel deraf, Sagen til Doms bliver optagen.
Sagen beroer til Høste Tinget 1781.

Nye Sag.
Johannes Samsonsen Leithe af Skonevig Skbr:, fremlagde en Amtets Constitution af 22 Maj 1781 til Anders Olsen Storhoug at gaae i Rætte for sig i efterskrevne Sag, hvilken blev oplæst og lyder saaleedes.
Anders Olsen Storhoug derefter anmelte, at have paa Johannes Samsonsen Leithes vegne ladet indkalde Sergeant Jacob Weltzein og Sergeant Even Silde til dette Ting og tiid til at høre Vidner efter Jndstevning, angaaende, at have ulovlig medfaret med Johannes Samsonsen Leithes Datter Guri Johannes Datter, afvigte Vinter; hvorom at vidne ligeleedes er indstevnet under Faldsmaals Straf Erich Zachariasens Enke Brønelle Tiærans D: paa Silde, Siri Erichs Datter gift med Zacharias Tiæransen Flaate, Tiæran Erichsen Silde, Johannes Gundersen Silde, Erich Tiæransen Silde, Brithe Steens Datter Tiæran Erichsen Sildes Hustr:, Marithe Gabriels Datter tjenende paa Grønstad.
Citanten fremstillede end ydermeere som ustevnte Vidner Marithe Steens Datter Ole Tollefsen Lechnes Hustru, og Erich Haldorsen Lechnes Hustr: Magrethe Elias Datter.
Velbaarne Hr: Capt: von Biørn begjærede tilført: Da Johannes Leithe for denne respective Rætt har indstevnet Under Officeererne Sergeant Weltzein et Corporal Solde, til at paahøre Vidnesbyrd uden egentlig at navngive i hvad tilfælde, og uden at formelde saadan Stevnemaal for mig som Compagnie Cheff, hvilket Hr: Capitain formeente burde været i agt taget, da Sagen er Under Officeererne selv paagjældende; Saa paastaaer Hr: Capt: Biørn Stevnemaalet paa Johannes Samsonsen Leithes egen bekostning gandske afslaget, og samme afviist til nyt Stevnemaal, hvortil Hr: Capitainen ærbødigst begjærede at denne respective Rætt vilde paalægge Johannes Leithe med et andet nye Stevnemaal lovformeligere at omgaaes, end hidindtil er skeet.
{Rætten paalagte} Citanten fremstillede som Stevne Vidner til Stevnemaalets afhjemling Jens Nielsen Juleschaar og Ole Andersen Schoge, som afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre, med lovlig mundtl: Varsel at have stevnet saaleedes som tilført er, dog med den forskiæl, at de ikke anderleedes har nævnet Sagen for begge paagjældende Under Officeerer, eller anderleedes stevnet dem, end at høre stevnte Vidner om den Medfart som de har handlet med Johannes Leithes Datter /: dog uden at nævne hendes Navn :/ Og Vidnerne stevnede de, under Faldsmaal, at gjøre forklaring under Eed, hvad de har hørt, og hvad de har seet om den Medfart.
Anders Storhoug for-

1781: 288

meente, Stevnemaalet at være gyldig, og begjærede Vidnerne stædet til forhør.
Hr: Capt: von Biørn refererer sig til sit forrige.
Rætten eragtede: Da Lovens 1 Bog 4 C: 5 art: udtrykkelig befaler, at i Kald og Varsel enten det er skriftl: eller mundtl:, skal Sagen, saafremt Processen skal holdes, lovlig, nævnes, hvorfor man stevnes; Og ikke af Stevne Vidnernes Afhjemling og nøjere forklaring kand sees,

hvad Medfart eller hvorfor, Paagjælderne er stevnet, ja ej eng gang af dem nævnet ved Navn, den Persohn, som under Medfarten sluttes at have været den lidende; følgelig ej er nævnet [i]? Sagen hvorfor er stevnet; Saa kand denne Rætt ikke admittere Vidners førelse efter denne Jndstevning førend lovlig for sam/m/e bliver stevnet; Thi afviises Stevnemaalet uden viidere derefter at fremmes.
Anders Storhoug blev den fremlagde Constitution tilbage leveret.

Opsat Sag fra fol: 237a. Hr: Hegelund contra Svend Erichsen Fittie.
Citanten loed fremsende Rættens seeneste Laugdag som er saa lydende:
Svend Erichsen Fittie mødte og vedtoeg lovlig Varsel efter Stevning og Laugdag.
Hr: Citanten i Rættelagde skriftl: Jndlæg af dags dato som blev oplæst og lyder saaleedes:
Svend Erichsen Fittie nægtede at være Hr: Hegelund skyldig for saa mange Aar som fordres, og ei er skyldig for meere end 5 Aar til næstkommende Nye Aar, da h/an/d vil beviise, at have betalt det øvrige af det fordrede, hvorom h/an/d agter at føre Vidner, og til den ende begjærede Sagen udsat til Høste Tinget 1781.
Sagen beroer til Høste Tinget 1781.

Pante Bogen til Inddragelse
Niels Rygs Hustr:[s] Arv:[s] Skiøde til Hans Haldorsen Lille Dahle paa No: 43 Ryg 1 L: 19 ½ mrk: Smør d: 24 April 1781.
Torbiørn Sølfestsen[s] Skiøde til Johannes Siursen paa Støele No: 10, før Aftag 1 L: 2 pd: 16 mrk:, efter Aftag 1 L: 16 mrk: d: 11 Janv: 1781.

Nye Sag
Carl du Wahl Anmelte at have til dette Ting, Tiid og stæd ladet med mundtl: Kald og Varsel indkalde Peder Knudsen Østreim, til at gjøre Regnskab om fortjeneste paa 3 Hæste de havde sammen, og for de Penge som skulde komme fra Lars Flokketvedt, hvor mange de vare, og hvem hand bekom dem af. {h……. have stevnet Vidner Lars Flokketvedt og Erich Torgersen Giære samt at lide Dom og betale}
Stevne Vidnerne Lensm/an/d Christen Hansen Frethe og Hans Christensen Haaim afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre lovlig saaleedes at have stevnet Peder Knudsen Østrem, og til Vidne i Sagen under Faldsmaal Erich Torgersen Giære.
Som Stevne Vidner afhjemlede Jens Nielsen Fittie og Daniel Torbiørnsen Giærde Søen, lovlig at have stevnet under Faldsmaal til Vidne i Sagen Lars Flokketvedt.
Peder Knudsen Østreim protesterede imod enten Vidners førelse eller Doms afsigelse i denne Sag forinden h/an/d dertil lovlig vorder stevnet saavel til Vidner at høre som Dom at liide.
Citanten paastoed Sagens fremme.
Rætten kunde ei tillade Vidner at føre, eller antage Sagen til Doms, foruden herfor lovlig vorder stevnet.
Peder Knudsen Østreim som Contra Citant anmelte, at have ligeleedes til

1781: 288b

dette Ting og Tiid med lovlig mundtl: Contra Kald og Varsel ladet indkalde Carl du Wahl til at betale sig skyldig værende 13 Rd:, derfor at liide Dom og Omkostninger at erstatte.
Stevne Vidnerne Jens Nielsen Fittie og Daniel Torbiørnsen Giærde Søen afhjemldede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Carl du Wahl paastoed Contra Citanten at beviise sit Søgemaal, og begjærede Sagen opsat til nærmere Indstevning til Høste Tinget 1781.

Sagen beroer til Høste Tinget 1781.

Opsat Sag fra fol: 237b. Lensmand Christen Frethe contra Svend Fittie.
Laugdagen lyder saaleedes.
Svend Erichsen mødte og vedtoeg Varsel efter Stevning og Laugdag, og tilstoed de paastevnte 13 rd: 3 mrk: 2 s:, for tilkjøbte Vahrer paa ommelte Auction, til Citanten at være skyldig; Men paastaaer derudi decourteret tilgodehavende for Tinghold for Aaret 1780 samt for Veed. Til derom at procedere begjærede Sagen udsat til Høste Tinget 1781.
Citanten paastoed Dom og protesterede imod saadan Contra Regning imod h/an/ds reene Fordring, da Citanten ei kand tilstaae Svend Erichsen Fittie alt hvad hand prætenderer.
Dom/m/eren kunde ikke opholde Sagen efter Jndstevntes jndvending, og hands omtvistede Giæld, imod denne reene, af indstevnte tilstaaede, og ei Citantens private Gjæld, der kand ansees lige med rigtige Haand skrifter efter Lovens 5 B: 13 C: 4 a:; Thi paalægges Svend Erichsen Fittie nu at fremkom/m/e med hvad h/an/d agter i Sagen, som ellers nu til Doms bliver optagen: Dog ham sin Regress for sin fordring ved aparte Søgemaal forbeholden.
Da ingen viidere havde at erindre, men begge indloed Sagen til Doms; Saa blev sam/m/e til Doms optagen, og derudi afsagt følgende Dom!!

Dom

Lensmand Christen Hansen Frethe som Jncassator for Auction holden i Stærvboet efter Peder Monsen og Hustr: i Washagen den 30 Aug: 1779, har her til Rætten ladet indkalde Svend Erichsen Fittie til at betale resterende 13 rd: 3 mrk: 2 s: for sig ved sam/m/e Auction tilkjøbte Vahre, samt derpaa at modtage Dom tillige til denne Sags Omkostningers skadesløse Erstatning. Jndstevnte har tilstaaet Fordringen; Thi K: og d: for Rætt og herved afsiges: At Svend Erichsen Fittie bør til Citanten Lensmand Christen Hansen Frethe som bem:te Auct:s Jncassator betale formelte tilstaaede 13 Rd: 3 mrk: 2 s: samt erstatte denne Sags Omkostninger med 2 Rd: 4 mrk:; Alt at efterkommes inden 15 dage efter denne Doms lovlige forkyndelse under Adfærd og Executions Tvang efter Loven. Udstæd

Opsat Leyermaals Sag fra fol: 237b. Fogden contra Halis Mikkels Datter.
Hr: Fogden som Actor fremstillede som Stevne Vidner Jens Nielsen Fittie og Daniel Torbiørnsen Giærde Søen som afhjemlede under Eed med oprakte fingre efter Loven, for Halis Mikkels Datter at have lovlig forkyndet Rættens Laugdag til dette Ting og tiid.
Halis Mikkels Datter blev paaraabt, men ikke mødte eller møde loed.
Barne Faderen Jsach Torgersen mødte ej heller.

1781: 289

Actor begjærede Sagen opsat til Høste Tinget 1781 for at faae Paagjælderen en Defensor fra Amtet beskikket.
Sagen derefter beroer til Høste Tinget 1781.

Opsat Leyermaals Sag fra fol: 237b. Fogden contra Kari Ols Datter.
Hr: Fogden som Actor fremstillede som Stevne Vidner Jens Nielsen Fittie og Erich Christensen Wettestøe \samt Christen Hansen Frethe/ hvilke afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre, Rættens seeneste Laugdag med lovlig mundtl: Varsel at have forkyndet for Kari Ols Datter og hendes Barne fader Peder Jonsen Mæland, for førstmelte af Jens Nielsen og Erich Christensen og for sidstmelte af Jens Nielsen og Lensmand Christen Hansen.
Begge bleve paaraabte, men ikke mødte eller møde loed.

Actor begjærede Sagen opsat til Høste Tinget 1781 for at faae Paagjælderen en Defensor fra Amtet beskikket.
Sagen derefter beroer til Høste Tinget 1781.

Nye Justitz Sag.
V: og V: Hr: Foget Koren fremlagde en skriftl: Stevning paa Justitiens vegne contra Ellev Siursen d: 30 Marti sidst, som blev oplæst og lyder saaleedes:
Stevne Vidnerne Lensmand Christen Hansen Frethe og Jens Nielsen Fittie afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre sam/m/e Stevning lovlig for Ellef Siursen og hands Defensor at have forkyndet.
Actor ihenseende til Stevningens forkyndelse for Mad: Nille Taarnebye og Thomas Zibrantsen i Bergen refererede sig til sam/m/es Paategning af Stadens Bergens beskikkede Stevne Vidner. \Disse sidstmelte blev paaraabt men mødte ikke./
Hr: Fogden som Actor derefter fremlagde Stiftets høje Ordre af 13 Marti h: a: til denne Sag saa lydende: og i hvis følge hand anmelte at have beskikket til Ellef Siursens Defensor, Dannemanden Henrich Ottesen Eecheland i Etne.
Ellef Siursen og Defensor Henrich Ottesen Eecheland mødte for Rætten.
Actor derefter fremlagde til Actens følge den forhen i Sagen passerede Hjem Tings Act begyndt 16 Nov: 1778 og sluttet ved Dom 15 Nov: 1779, samt Laug Tings Act begyndt 17 Juni 1780 og sluttet 21 feb: 1781. hvorefter Hr: Fogden som Actor begjærede Sagen udsat til Høste Tinget 1781 for imidlertiid at indstevne Ellef Siursen til Bergens Byeting, der at see Mad: Taarnebyes og Sr: Thomas Zibrantsens ihændehavende, af ham underskriven til dem udgivne Obligationer, sig foreviist, samt sig over Underskriften at erklære, og vitterligheds Mændenes Vidnesbyrd at anhøre, saa og der at indstevne bem:te Creditorer, deres ihændehavende Obligationer at anviise, og sig at declarere, hvorviit Obligationerne med deres foregaaende Viidende og Consence, saaleedes er indrættet, og den eene i forvejen bekjendt, om den til \den/ anden agtende udgivende Obligation, med viidere hvad de enten med eller imod Ellef Siursen maatte have at erindre: Og endelig tillige der at indstevne alle de til Vitterlighed bemelte 2de Obligationer underskreven, til Eedelig Vidnesbyrd, om hvorleedes sam/m/e Obligationers fulde Jndhold enten ved forelæsning eller i andre maader er bleven Ellef Siursen bekjendt, førend hand Obligationerne underskrev, saa og om hvorleedes de af Ellef Siursen er underskreven, med viidere. Til den ende hand begjærede sig Hjem Tings Acten udlaant.
Defensor Henrich Eecheland loed Protocollen tilføre, at da hand af Hands Excellence Hr: Stift-

1781: 289b

befalingsmand de Schouboe, er beordret til at være Defensor i den/n/e Sag paa Justitiens Vegne imod Ellef Siursen, der for dobbelt Pantsetning, er actioneret, at møde; Saa da sam/m/e saa nyelig er bleven mig tilkjendegivet, at jeg ei har haft, eller af den Aarsag kunde have den behøvende Oplysning; Saa kand jeg for denne sinde ej i Sagen indlade mig, men maae begjære den til Høste Tinget dette Aar udsat, og imidlertiid den forrige Hjem Tings Act mig udlaant til Eftersyn.
Rætten udlaante til Actor og Defensor den forrige Hjem Tings Act til afbetjening, og loed Sagen beroe til Høste Tinget 1781.

Bygsel Seddel publiceret
Lars Pedersen Sæbøes til Frantz Dicke paa et Huus grund under Sæbøe, dateret 19 Juni 1781. Manuf: H: bet: 8 skl:

Pante Bogen til jnddragelse
Tiæran Knudsen Flaadens Skjøde /: som Abraham Liusnes \Hustr:[s]/ arving :/ til Abraham Torbiørnsen paa Liusnes No: 3 H: C: gds:, 1 Løb 1 pd: efter Aftag. d: 18 Nov: 1780.
Biørn Pedersen Wees Skiøde til Sønnen Peder Biørnsen Wee paa No: 64 Wee 1 Løb 18 mrk: Sm: d: 13 Janv: 1781.
Peder Biørnsen Wees Obl: til Biørn Pedersen Wee paa 250 rd: 1 pr: i forbem:te d: 19 Juni 1781.
Zacharias Thorsen Nærness Vilkors Contract til sin Moder Madli Christens D: d: 19 Juni 1781.
Hans Haldorsen Lille Dahles Obl: til Haldor Rasmussen Lille Dahle paa 150 rd: 1 pr: i Rygg No: 43 1 Løb 19 ½ mrk: Sm:, d: 19 Juni 1781.
Hans Haldorsen Lille Dahle paa Ryg \No: 43/ h/an/ds Vilkors Contract til Haldor Rasmussen og Hustr: Christi Hans Dt:, d: 19 Juni 1781.
Ole Olsen Brendeland paa Støele Kirkes gods Obl: til Even Gudmundsen Mæland paa 50 rd: 1 pr: i Løsøhre d: 19 Juni 1781.
Halvor Erichsen Gundegiærs Obl: til Even Gudmundsen Mæland paa 42 rd: 1 pr: i Løsøhre d: 19 Juni 1781.
Hans Haldorsen Lille Dahles Vilkors brev paa Ryg No: 43 til Niels Tostensen Ryg d: 19 Juni 1781.
Thor Larsen Østreims Obl: til Lars Torbiørnsen Østreims Enke Helga Tors D: 80 rd: Pant i Østreim No: 12, efter Aftag 2 pd: 6 mrk: S: d: 19 Juni 1781.
Tollev Steensen og Frantz Dickes Contract om Etnes Gjæstgiverie d: 19de Juni 1781 in duplo.

Som ingen viidere indfandt sig efter 3 ganges Udraab med noget at gaae i Rætte, blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

Fieldberg Skibreedes Sommer Ting den 20 Juni 1781 holden paa Fittie Tingstæd af Rættens Betjent, i overværelse af Districtets Foget, Skibreedets Lensmand Tollev Steensen Killesvig, samtl: Tingsøgende Almue, og efterskrevne 8te Eedsvorne Laug Rættes Mænd.

1. Siur Larsen Hordeland	4. Tiæran Ingebretsen Øchland	7. Haldor Rasmussen Lille Dahle
2. Siur Abelsen Tesdal	5. Lars Olsen Ohnesteen	8. Lambreth Steensen Axdal
3. Peder Olsen Halleland	6. Gunder Nielsen Tesdal	

Allerunderdanigst og underdanigst publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger samt Collegii og høi Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger, registeret for Waags Skbr: fol: 260b. og for Schonevig Skbr: f: 274a. – b.

Formynder Ting blev holden, og Børne Midlerne befunden i behørig rigtighed efter Ober Formynder Protocollen.

1781: 290

Fogdens Regnskabs Tingsvidne som for Opdals Skbr: fol: 265a.
i overværelse af de 2 Mænd Ole Halvorsen Øster Eide og Halvor Larsen Wiig.

Tingsvidne om Land Militiens Exerceer dage,
Almuen blev forelæst Stiftets høje ordre og dennem om Jndholden tilspurgt ligesom for Schonevig Skbr: er passeret, hvortil dette Fieldberg Skibreedes Almue eenstemmig svarede Ord til andet ligesom Etne Skibreedes Almue, at det var beleiligst at Exercitien de 12 dage blev holdt paa een gang, som for dette District var beleiligst at begyndes sidst i Maj eller først i Juni. Det tilførte blev oplæst, og af Almuen vedbleven.
Hr: Fogden begjærede det passerede som Tings Vidne sluttet og sig beskreven meddeelt, som blev bevilget.

Pante Bogen til Udslettelse
Steen Halvorsen Arnevigens Obl: til Halvor Arnevig p: 50 rd:, Pant i Udbioe 20 Nov: 1761 No: 2 p: 152 qvitteret af Creditors Arvinger 11 Nov: 1766.
Tron Torbiørnsen Weastads gl:(?) Obl: til Engel Aarvigen 150 rd: Pant i Weastad dat: 21 Nov: 1774 No: 2 p: 618 qvitteret 16 Juni 1781.

Nye Sag.
Peter Petersen Killesvigen fremstoed og anmelte, at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Lars Olsen Eechehougen for \til/ Citanten skyldig værende 10 Rd:, at liide Dom og \ sam/m/e at betale/ {betale} \og/ Omkostninger at erstatte.
Lars Olsen Eechehougen mødte og tilstoed lovlig Varsel, men nægtede Søgemaalet, som og paa Citantens begiæring ..(?) strax ved dette Ting at høre ustevnte Vidner, svarede: At vilde ej høre Vidner uden dertil at blive lovlig stevnet.
Citanten begjærede Sagen opsat til Høste Tinget 1781 til at indstevne Vidner.
Sagen beroer til Høste Tinget 1781.

Opsat Sag fra fol: 241a. Lars Eechenæs contra Tosten Stume.
Begge Parter blev paaraabt; Men da de ikke mødte eller møde loed; og Sagen har henstaaet nu tredie Ting uden at noget deri er frem/m/et; Saa afviises Sagen indtil derfor paa nye bliver stevnet.

Opsat Sag fra fol: 241a. Ole Birkenæs contra Torkel Dregenæs.
Citanten havde 2de ustevnte Vidner at fremstille, om Torkel Dregenes vilde consentere sam/m/es afhørelse uagtet hand ei er stevnet til dennem at paahøre.
Torkel Dregenes paastoed at vorde stevnet forinden Vidner føres i Sagen. Og da h/an/d ei til Vidner at paahøre er indstevnet; Saa protesterede h/an/d imod Vidners førelse denne sinde foruden h/an/d dertil bliver stevnet.
Citanten begjærede Sagen opsat til Høste Tinget 1781 til at stevne til Vidners førelse.
Sagen til den tiid beroer.

Opsat Sag fra fol: 241a. Reinert Underhougen contra Tørres Ryen.
Citanten paastoed Sagen denne Rætt sluttet ved Dom.
Tørres Ryen anmelte at have med lovlig mundtl: Contra Kald og Varsel ladet til dette Ting og Tiid {ved lovlig} indkalde Reinert Larsen Underhougen til at høre Contra Vidner stevnte og ustevnte, og liide Dom i denne Sag til friefindelse for Contra Citanten, samt Satisfaction at give og Omkostninger at erstatte.
Som Vidner i Sagen indstevnet under Faldsmaals Straf til Eedelig Vidnesbyrds aflæggelse, Tørres Torbiørnsen tjener paa Opheim, Erich Erichsen tjener paa Ryen. Ligeleedes indstevnet med liige mundtl: Varsel de forhen i Sagen førte Vidner til disse Vidner at paahøre, neml: Endre Torkelsen Heggen, og Tørres Christensen Hougen. Wincentz Galtung er ved

1781: 290b

Døden afgangen.
Niels Poulsen Hougen mødte til Vedermæle her ved Rætten til de nu agtende Vidner at anhøre.
Stevne Vidnerne Ole Halvorsen Øster Eide og Sylfest Hugnesen Killesvig afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Contra Citanten fremstillede endnu som ustevnt Vidne Torgier Mikkelsen Osen.
Vidnerne blev fremkaldet og forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende, og fremstoed som
1ste Contra Vidne Erich Erichsen tjener sin Broder Contra Citanten Tørres Erichsen Ryen, som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven. Hoved Citanten Reinert Larsen Underhougen protesterede imod dette {Hoved} \Contra/ Citanten alt for nær beslægtede Vidne. Contra Citanten paastoed Vidnet ført som ei efter Loven kand nægtes. Dommeren tilloed Vidnet at aflægge sit Vidnesbyrd under forbeholdenhed ved endelig Dom at paaskjønne, hvorviidt sam/m/e kand ansees eller ikke. Vidnet forklarede: At omvundne tiid da dette {passerede} skulde være passeret, var Vidnet i Skoven og huggede for sin Moder, tilligemed sin Broder Contra Citanten som de begge tjente, da de huggede Older Veed, og Tørres Ryen som nu er Contra Citant, kjørte det hjem til gaarden, da og sam/m/e tiid Reinert Underhougen kjørte Veed tilligemed sin Dreng, og i det sam/m/e at Vidnet blev vaer nu afg: Wincentz Galtung kom gaaende, kjørte Reinert Underhougen foran med et Læs og Tørres Ryen efter med sit Læs, og da de kom need paa Braatet, toeg Reinert Underhougen først i Tørres Ryen sin Hæste Tømme, og Tørres Ryen trækkede derom med ham, saa at Vidnet saae den gik i støkker, derpaa Reinert Underhougen toeg i Tørres Ryen i Brystet, da Tørres Ryen toeg i Reinert Underhougen med begge Hænder i Brystet, og Tørres Ryen sagde: Vil Du lægge til med Øxen, da Reinert Underhougen holdt en Øxe i Haanden, derpaa de faldt overende begge, men kand ej sige, hvem kom under eller først faldt, derpaa Reinert Underhougen raabte Vold, og raabte og skreeg 3 gange derefter, med Jam/m/er Skriig som om ham skeede noget ondt; Men formedelst mellem værende Bakke imellem det stæd Vidnet stoed og der hvor de laae paa Marken, kunde ej see hvad passered efter at de var falden over ende, da Reinert Underhougens Dreng Niels Poulsen kom til dem, og de stoede op og holdt i hinanden i Brystet, derpaa de skildtes ad, og Vidnet for Situationen kunde ej see dem meere. J det samme Parterne kom sammen at drage hinanden i Klæderne, stoed forhen afhørte Vidne Endre Torkelsen Heggen hos dette Vidne, og sagde: Ja jeg troer de kom sammen, og derpaa løb fra Vidnet til Parterne. Reinert Underhougen begjærede Vidnet tilspurgt: Hvor Tørres Ryen og Vidnet da huggede Vedden? Rs: Det var paa det støkke som var paa den side af Skiftes giærdet til Underhougen, der efter Contracten i fald den skulde gjælde /: en Contract af 10 Maj 1759 hvorom

1781: 291

en Process imellem Parterne :/ skulde tilhøre Underhougen. Men hved Hjem Tings Dom var tildømt Ryen, og Heggen, og hvilken Hjemtings Dom siden ved Laug Tings Dom er underkjendt. Dimitteret.
Fremstoed 2det Contra Vidne Tørres Torbjørnsen tjenende paa Oppeim som aflagde Eed og forklarede: At omvundne tiid tjente Vidnet paa Heggen, og stoed der i gaarden, og hørte et Skriig 2 á 3 gange som syntes ynkelig, og liigt Reinert Underhougens, derpaa Vidnet en liden Stund intet saae noget, men strax derpaa kom Reinert Underhougen og Tørres Ryen frem over en Bakke, og talte højt og vreedagtig til hinanden og havde et Øg med Læs imellem sig, hvilket Øg Reinert Underhougen leedte frem og Tørres Ryen holdt paa Læsset, og sagde: Vil

Du kjøre mit Øg over ende, derpaa de skiltes ad, og gik hver sin Vej, og siden saae ej viidere. Paa Hoved Citantens Spørsmaal svarede: At bem:te Øg og Læs \hørende til Ryen/ kom fra samme stæd som 1ste Vidne har forklaret. ellers veed ei om Laug Tings Dom. Dimitteret.

Fremstoed 3de Vidne Torgier Mikkelsen Huusmand i Osen som aflagde Eed og forklarede: At omvundne tiid gik Vidnet fra Heggen hvor hand tjente og vilde op i Skoven at kjøre Veed, og da Vidnet kom forbie Huusene paa Heggen, saa h/an/d begge Parter kom frem for en Bakke, og snakkede højt og liigt til at være vreedagtig, da de havde et Øg tilhørende Ryen imellem sig som Reinert Underhougen leedede, og Tørres Ryen holdt i Læsset, og Tørres Ryen sagde til Reinert Underhougen: Vil Du kjøre mit Øg over ende, derpaa de skildtes ad, og Tørres Ryen reiste sin Vei hjem til Ryen med Øget og Læsset. Paa Hoved Citantens Spørsmaal svarede: som næst forrige 2det Vidne. Dimitteret.

Contra Citanten fremstillede endnu som ustevnt Vidne det forhen af Hoved Citanten førte 2de Vidne Endre Torkelsen Heggen som aflagde Eed, og blev forelæst sin forhen gjorde forklaring det hand i eet og alt vedblev uden noget enten at fratage eller tillægge. Dimitteret.

Reinert Larsen Underhougen protesterede imod disse Vidner \1. Imod/ Endre Torkelsen Heggen, da denne Protocoll viiser, at Comparenten maae udholde en vidtløftig Process med ham og Tørres Erichsen Ryen om et Marke Skifte, hvorom allerede er passeret baade Hjem, og Laug Tings Dom forhen, saa de er Comparentens aabenbare Avindsmand og U Vene (uvenner), hvis Vidnesbyrd ej bør gjælde imod Lovens 1 B: 13 C: 16 art: 2de Imod Erich Erichsen Ryen som Broder til Contra Citanten, hvis Vidnesbyrd ei bør gjælde efter Lovens næst paafølgende 17 art: og paastoed Dom efter Loven og Indstevningen.

Tørres Erichsen Ryen paastoed disse Vidner at være gyldige, men derimod protesterer imod Tørres Christensens af Reinert Underhougen førte Vidnesbyrd, da h/an/d er en Datter Søn af Reinert Larsens Hustrue; Og om Sagen ei nok med Vidner er beviist, paastaaer Comparenten at een af Parterne bliver paalagt Eed.

Reinert Larsen erklærede at være fornøjet at Sagen ved Eed bliver afgjort, om den ej som \dog/ fornodes, noksom med Vidner er beviist og saaleedes paastoed Dom.

Tørres Ryen paastoed Dom.

Sagen blev til Doms optagen, og derudi afsagt følgende

Dom

1781: 291b

Reinert Larsen Underhougen har her til Rætten til Høste Tinget 1779 ladet indkalde Tørres Erichsen Ryen for at have overfaldet Citanten i sin egen Mark for 2 Aar siden med Slag og Jordskuf, at lide Dom til Bøder og Omkostninger. Af de førte Vidner er udsagt, saasom: Af 1ste som da var i Marken, at hørte Skriig efter at have seet Reinert Underhougen staae et stæd, og lidt efter mødt Tørres Ryen som kjørte Vidnet forbie: Og da Vidnet kom til Reinert Underhougen, sagde sidstmeldte, at hand nu blev slagen af Tørres Ryen. 2de Vidne saae begge Parter i begyndelsen, at Reinert Underhougen tog i Tørres Ryes sit Hæste Bedsel eller Tømme som hand kjørte med, og vilde kjøre ham forbie, hvorudi de begge trattes (traktes), da Vidnet løb til, og vilde skille dem ad, imidlertiid det ei bestandig kunde see dem for Busker, og da Vidnet kom til, vare de skildte ad, men begge vreede, 3de Vidne efter at hørte et Skriig med Raab af Vold, og løb til, saae Reinert Underhougen ligge i Marken, og Tørres Erichsen Ryen oven paa ham, og begge vreede holdt hinanden i Brystet, da Vidnet trækkede Tørres Ryen bag i Skuldrene, og 4de Vidne saae at Tørres Ryen skiød Reinert Underhougen baglænds over, og Reinert Underhougen raabte Vold, samt saae Tørres Ryen laae paa Reinert Underhougen, indtil næstforrige Vidne skildte dem ad, saaleedes som af samme Vidne er forklaret. Tørres Erichsen Ryen har efter Contra Jndstevning til Friefindelse, Satisfaction og Omkostningers Erstatning, ført 3de Vidne, hvoraf vel det eene som h/an/ds egen Broder ei

kand være at reflectere \imod L: 1 B: 13 C: 17 a:/ men dog hverken sam/m/e eller de øvrige Contra Vidnesbyrd sees at kand svække Hoved Citantens Vidner, siden Contra Vidnerne ej kunde see Parterne, {da det egentlige} formedelst mellemværende Bakke, da det egentl: Slagsmaal er eller sluttes at være passeret, da de laae over ende paa Jorden: Tvertimod endog Tørres Ryens Broder det 1ste Contra Vidne bestyrker Hoved Citantens Vidner, i det at dette Contra Vidne forklarer at hørte Reinert Underhougen raabe Vold, og siden {at} jammerlig skreeg 3 gange, hvilket sidste det 2de Contra Vidne ligeleedes forklarer. Udi denne Sag er Tørres Erichsen Ryen søgt for 2de forbrydelser Nemlig 1ste Slag Men hvorover ikkun er eet, nemlig det 4de Vidne, skjønt sam/m/e Vidne bestyrkes af Omstændighederne i de øvrige Vidners udsigende, saa denne post ej uden ved Eed kand bringes til Afgjørelse. Og 2det Jordskuf, og hvilket ved 3die og 4de Vidners eenstemmige Udsigende er beviist; Thi Kjendes og dømmes for Rætt og herved afsiges: Jhenseende til 1ste post: At Tørres

1781: 292

Erichsen Ryen bør efter egen lovlig Jndstevning til næste Ting \her til Rætten/ til Reinert Larsen Undehougen, til enten at høre sin Benægtelses {eller} Eed, eller og af Reinert Larsen Underhougen Sigtelses Eed at aflægge, her for Rætten aflægge sin Corporlige Benægteles Eed, at hand i 1777 i Octob: Maanet, i Marken, har slaget eller skudet eller stødt Reinert Larsen Underhougen, og derefter i følge Lovens 1 B: 14 C: 6 a: for Citantens Tiltale i denne Post aldeeles frie at være; Men i mangel enten af saadan Jndstevning til bem:te Tiid, eller af Benægtelses Eeds Aflæggelse, maae Citanten Reinert Larsen Underhougen indstevne Tørres Erichsen Ryen til at høre sin Sigtelses Eed efter Lov: 1 B: 14 C: 7 a: /: dog i begge tilfælde, som og om begge Parter paa Justitiens Vegne ihenseende til Hds: Maj:ts Casses Andeel af Bøderne, indstevnes til endelig Eeds adlæggelse af een af dem efter denne Dom, iagttages Forord: 5 Nov: 1723, om Sagen appelleres, hvis ikke :/ da bør efter Sigtelses Eeds aflæggelse, Tørres Erichsen Ryen, bøde efter Lov: 6 B: 7 C: 8 a: som for Næve Hug 3de 6 Lod Sølv er 9 rd:, deraf efter L: 1 B: 22 C: 4 a: Hds: M: Casse tilfalder de 2/3 deele, og Sagsøgeren Reinert Larsen Underhougen en tredie deel; Saa bør og Tørres Erichs: Ryen, om Reinert Larsen Underhougen eller Justitien, nødsages at indstevne ham til Sigtelses Eed at anhøre, erstatte saadan Indstevnings bekostning skadesløs. Jhenseende til 2de post, tilfindes Tørres Erichsen Ryen at bøde for Jordskuf efter allerhøist bem:te allegerede Articul 3de 6 Lod Sølv er 9 Rd:; deraf til Hds: Maj:ts Casse de 2/3 deele med 6 rd:, og til Sagsøgeren Reinert Larsen Underhougen en tredie deel 3 Rd: Processens Omkostninger erstatter Tørres Erichsen Ryen til Reinert Larsen Underhougen med 6 Rd: Alt at efterkommes inden {15 dage efter denne Doms} foreskrevne Tiider efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og det seeneste 15 dage efter Eed er aflagt under Adfærd og Executions Tvang efter Loven. Udstæd til Citanten

Pante Bogen til jnddragelse
Steen Halvorsen Udbioes Skjøde til Jngebreth Steensen paa No: 43 Udbioe, 1 Løb ½ Hd: d: 13 Janv: 1781.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 21 Juni 1781 continuerede dette Ting

da blev publiceret
Pante Bogen til inddragelse

Jngebreth Steensen Udbioes Obl: til Steen Halvorsen Udbioe p: 96 rd: 4 mrk: 1 pr: i Udbioe No: 43 1 Løb Sm:, ½ Hd: d: 20 Juni 1781.

Opsat Sag fra fol: 240b. Reinert Larsen Underhougen contra Halvor Heggen med fleere. Citanten anmelte at have med lovlig mundtl: Continuations Kald og Varsel \paa Hr: Provst Kahrs og egne vegne/ ladet til dette Ting og Tiid indkalde Endre Torkelsen Heggen og Tørres Erichsen Ryen, udi denne Sag at høre stevnte og ustevnte Vidner, og liide Dom i Hoved Sagen og \Contracten at staae ved Magt samt/ Omkostninger at erstatte, hvilket Varsel tillige for Halvor Evensen Heggen for

1781: 292b

Processens skyld er Ankyndiget.
Som Vidner i Sagen indstevnet under Faldsmaals Straf Ole Thorsen Giærde, Ole Tiæransen Birkenes, Peder Pedersen Wache, Wier Hugnesen Tvedt, Synneve Torkels Datter Heggen, Synneve Jons D: Osen, Thor Jacobsen Kaathe, Johannes Nielsen Dørem og Lars Olsen Birkenæs nu Eechehougen.
Stevne Vidnerne Ole Halvorsen Øster Eide og Sylfest Hugnesen Killesvig afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Citanten anmelte at har ej kundet indstevne Jon Endresen Søre Stume, til Vidnesbyrd siden hand ved Døden er afgangen.
Vidnerne blev fremkaldet, som alle mødte undtagen Peder Pedersen Wache, Synneve Osen, Thor Jacobsen Kaathe, og blev de mødende forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende.
Halvor Heggen mødte ikke. Endre Torkelsen Heggen og Tørres Erichsen Ryen mødte og fremlagde een Amtets Constitution af 29 Maj 1781 til Magus Jversen Højsæter til at gaae i Rætte for dem i denne Sag, hvilken Bevilling underdanigst blev oplæst, og lyder saaleedes:
Magnus Jversen Højsæter mødte derefter i Rætten, og vilde afvarte hvad Citanten i Sagen haver at fremføre.
Citanten paastoed de indstevnte Vidner stædet til forhør, og fremstoed som forhen afhørte
3die Vidne Wier Hugnesen Tvedt, der blev forelæst sit i Sagen den 19 Nov: 1779 aflagde Vidnesbyrd, det hand under forhen aflagde Eed vedblev, med Tillæg, at hand den tiid selv hialp at gjærde med Halvor Heggen, og Vidnets Dreng hjalp Torkel Heggen som var Endre Torkelsen Heggens formand paa Jorden. Magnus Højsæter begjærede Vidnet tilspurgt: Om samtl: Underhougen, Ryen og Heggens Opsiddere holdt Giærdet i de følgende Aar, eller Reinert Underhougen holdt det aleene? Rs: Det veed Vidnet ikke. Med begge Parters minde Dimitteret.
Fremstoed som forhen den 19 Nov: 1779 afhørte 6te Vidne Synneve Torkels D: Heggen, som blev af Protocollen forelæst sin forhen gjorde Forklaring, den hun vedblev under forhen aflagde Eed, og under sam/m/e Eed svarede paa Magnus Højsæters Spørsmaale, saasom 1ste Om der har været Ueenighed imellem Parterne siden Giærdet blev opsat? Rs: Vidnet veed intet derom at forklare. 2. Om Vidnet har hørt at Reinert Larsen har betaget ved Gjærdet, en Smale Vej som Heggen og Ryen skulde have efter omstevnte Contract? Rs: Vidnet veed intet derom at forklare. Med begge Parters Minde dimitteret.
Fremstoed som forhen den 10!! (19?) Nov: 1779 afhørte 10de Vidne Johannes Nielsen Dørem som blev forelæst af Protocollen sin da gjorde forklaring som hand under forhen aflagde Eed vedblev. Magnus Højsæter begjærede Vidnet tilspurgt som næst forrige Vidne, hvortil svarede: saasom til 1ste Da Vidnet gjærdede var hand en Ungdom, og hørte ei Andet end Eenighed da, og siden i de forrige Mænds tiid paa Ryen og Heggen; Men paa faae Aar {har hørt} en kort tiid har hørt Ueenighed imellem dem. 2. Som forrige Vidne. Dimitteret.

Fremstoed som 23de Vidne Lars Olsen Eechehougen som aflagde Eed og forklarede: At for 8 á 9 Aar siden tjente Vidnet 2 Aar hos Halvor Heggen og et Aar hos Reinert Underhougen, og da hand var i Halvor

1781: 293

Heggens Tjeneste, hjalp hand at gjærde paa dette Gjærde, med sin Hosbond; da de arbeidede i fælleds med Endre Torkelsen Heggen og Erich Erichsen Ryen, som var Tørres Erichsen Ryens Formand paa Jorden, og gjærdede de det støkke fra midt i Udmarken til op imod høiest i Fieldet, dog blev høiest oppe, et støkke staaende efter som h/an/d troede Reinert Underhougen skulde gjærde, hvem hand troede om ræt mindes, ogsaa skulde gjærde det Gjærde neden for til Bøen, neden for det stæd hvor de forbem:te, begyndte at gjærde. Heele Distancen baade det Vidnet var med at gjærde og det øvrige, var der gjærde før, men blev af dem oplagt og repareret den Distance som ovenmelt. Erindrer ej hvilke Giærde Parter enten der hand arbeidede paa, eller det som h/an/d troede tilhørte Reinert Underh: var best eller slettest førend det blev repareret. Hørte ej den tiid nogen Dispute eller uEenighed om Gjærdet. De støkker baade øverst og nederst hand som melt troede tilhørte Reinert Underhougen, saae h/an/d at Reinert Underhougen og h/an/ds Folk gjorde i stand. Det eene Aar Vidnet tjente for Reinert Underhougen, var Vidnet med Reinert Underhougen og gjærdede det førommelte øverste Støkke i Fieldet, men var paa Reise da det øvrige Gjærde blev vedgjort, saa h/an/d ej saae hvem derpaa arbeidede. Paa Magnus Højsæters Spørsmaale til næst forrige Vidne svarede, saasom til 1ste Ja paa de sidste 6 á 7 Aar har vel hørt at skulde være Ueenighed imellem Parterne om Gjærdet, det h/an/d har hørt af Parterne selv. 2det Vidnet har hørt da h/an/d tjente paa Heggen, at Ryen og Heggen skulde have en Smale Vej, {igjennem Gjærdet for} oven for Gjærdet i Fieldet som de Ryens og Heggens Mænd havde sagt at Reinert Underhougen havde gjærdet for dem, men veed ei om hvad grund det skulde have i Contracten. 3de Om Vidnet hørte af nogen af Parterne, at Reinert ej havde gjærdet rigtig efter Contracten? Rs: Refererer sig til sit Svar paa forrige qvæstion.

Fremstoed som 24de Vidne Ole Tiæransen Birkenæs som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og {forklarede} blev foreviist den i Rættelagde Contract, som h/an/d erklærede at ej kunde see Skriften paa, siden h/an/d var gammel og meget svag synet, men da den blev ham forelæst, forklarede at det var den sam/m/e som da blev af alle benævnte Parter indgaaet, forliigt om og underskreven, i alt af Indhold saaleedes som den nu er oplæst, og den 10 Maj 1759 oprættet, og da Contracten var gjort, var Vidnet med at opgaae Strækningen hvor Gjærdet efter Contracten skulde kom/m/e til at staae, hvorom da alle Parter efter sam/m/e var foreenet; Men siden har ej seet Gjærdet, siden Vidnet er boende langt derfra, førend for nogle Aar siden, da derom blev holdt Aastæds Rætt, da Vidnet saae Gjærdet, men gjorde sig ingen Tanke om, om den var sat paa den opgaaede Strækning, som h/an/d da ej kunde erindre: {Ellers} Med begge Parters minde dimitteret.

Fremstoed 25de Vidne Ole Thorsen Giærde som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven, og blev foreviist den i Rættelagde Contract, den hand erklærede ei at kunde see Skriften paa, siden h/an/d var gam/m/el og meget svag synet, men da den blev ham forelæst, forklarede: At det var den sam/m/e som da blev af alle benævnte Parter indgaaet, forliigt om og underskreven, i alt af Indhold saaleedes som den nu er oplæst, og den 10 Maj 1759 oprættet, og da Contracten var gjort, var Vidnet med at opgaae Strækningen hvor Gjærdet efter Contracten skulde komme til at staae, hvorom da alle Parter efter sam/m/e var foreenet; Siden har ej seet efter Gjærdet ved Agtsomhed til nogen Oplysing. Vidnet var begjært af afg: Erich Ryen at være med paa

1781: 293b

den Forretning og derved overværende. Dimitteret.
Magnus Højsæter reserverede sine Principalers Rætt i alle optænkelige Maader, og for først forbeholdt sig til Høste Tinget at fremkom/m/e med sit da agtende.
Citanten begjærede de udeblevne Vidner forelagt til Høste Tinget 1781.
Rætten loed paaraabe de indstevnte og udeblevne Vidner Peder Pedersen Wache, Synneve Jons Datter Osen og Thor Jacobsen Kaathe; Men da de ikke mødte; Saa blev de forelagt under Faldsmaals Straf at møde her inden Rætten Høste Tinget 1781 første dag samme holdes, deres Edelige Vidnesbyrd i Sagen at aflægge; hvilken Forelæggelse Citanten paalægges at tage beskreven og lovlig at lade forkynde.
Sagen beroer til Høste Tinget 1781.

Pante Bogen til jnddragelse
Jngebr: Udbioes Arv:s Skde (Arvingers Skjøde) til Colben Ingebrethsen No: 43 Udbioe 2 Løb 1 Hud d: 13 Janv: 1781.
Colben Jngebrethsens Udbioes Vilk: Contract til sin Moder Anne Steffens Datter d: 20 Juni 1781.

Saug Tings Vidne.
Knud Colbeensen SelvEjer til Tindeland No: 68 Sundhorlehns SelvEjer Gods, og Torbiørn Gundersen Sandvigen SelvEjer til Sandvigen No: 46 ditto gods, begge Gaarde i Fieldberg Skbr: fremstoed for Rætten og tilkjende gav: At da de {i} undertiiden ej kand faae skaaren paa omliggende Sauger, de fornødne Bord til deres Huuses Reparationer, af Tømmeret som de af deres egne Skove kand skaffe, og undertiiden dermed maae reise lange Veje sig til stoer Skade og Besværlighed for at faae skaaren de fornødne Bord; Og adskillige deres Naboer ligeleedes ere satte i samme forlegenhed; Saa ere de høist trængende at benøtte sig af deres egen og Dahlen, Udbioe, {Aasbøe,} og Svallands Skove hvilke ejes af Gabriel Steensen Dahlen, De 7 Opsiddere og SelvEjere paa Udbioe, og de 4 SelvEjere paa Svalland, som alle ere SelvEjere, ligesaa vel som og Comparenterne, der selv eje og paaboer deres Gaarde, samt af bem:te Skove at benøtte sig saavit behøves til Saugbrug, dog at ej forlanges af fremmede Skove videre, end Ejerne selv vil overlade; Og hvilket agtende Saugbrug, ej k/an/d være nogen til Hinder, da bemelte Skove er tilstrækkelig til at deraf uden deres skade, aarl: kand hugges Tøm/m/er til 100 Kiøbmands bord og 500 Bord til Bøygds Fornødenhed; Thi vare de nødsagede, da undertiiden deres og Naboers Tøm/m/er, kunde ligge ved en Anden Saug lang tiid, saa det ofte bliver bedærvet, og ofte maae hæntes tilbage fra een Saug, og føres til en anden, til ubodelig Skade for dem ved deres Huuses Reparationer som melt, allerunderd: at ansøge, at maatte tillades paa bem:te Tindelands Selv Ejer og frie Odels-Godses Lejemaal, hvor den gandske Dam Stok kommer til at lægge, og \hvor/ der{t..}\til/ er beqvæm Lejlighed {\til/} at opsætte en Flom- eller Bække Saug, hvortil af bem:te Skove som ej er lagt til andre Sauger, og ej kand faaes skaaren af, ved \de/ nærmeste forrige Sauger, …..(?) disse har allern: Bevilling til Udførsels bords Skiørsel, det behøvende Tømmer overflødig kand drives og skaffes.

1781: 294

Desaarsag de udbad sig Almuens Svar til et lovskikket Tingsvidnes Erhvervelse 1st Om den Saug som nu ansøges er nødvendig, og om det til ovenmelte qvantum Bord behøvende Tømmer, kand hugges i bem:te Skove Aarlig uden Skovenes skade eller medtagelse i nogen maade, nemlig baade i Comparenternes egne, og de øvrige forbem:te Skove? Almuen svarede: Baade er Saugen nødvendig, og det omspurgte qvantum kand gjerne i disse Skover

\aarl:/ hugges uden Skovenes skade. 2det Om dem er bekjendt at disse Skover \alle/ i Fieldberg Skibrede beliggende, forhen er lagt til nogen anden Saug? Almuen svarede: At disse Skover ere ej lagde til nogen Saug forhen.
Comparenterne som begge efter indgangne accordt og aftale ere lige jnteresserende i den agtende, og forhaabentl: allernaad: bevilgede Saug hver for halve parten \dog Knud Tindelands Ejendom til grunden uforkrænket/ begjærede det passerede sluttet og sig som TingsVidne beskreven meddeelt, som blev bevilget. Udstæd

Opsat Sag fra fol: 242a. Ellev Bratland contra Jon Klungland.
Jon Klungland mødte.
\Forelæggelse blev i Rætte lagt saa lydende:/
Citanten blev paaraabt, men mødte ikke.
Det forelagde \3die/ Vidne Rasmus Hansen Klungland mødte og blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende; dernæst fremstoed, aflagde Eed og forklarede ligesom 1ste Vidne, med Tillæg at Jon Klungland sagde: At det der var anvendt i Kjedelen kunde hand ikke betale, siden den blev borte med hands egen Søn; Men de 2 rd: bød hand da paa Stædet, at vilde godvillig betale. Dimitteret.
Laug Rættet blev tilspurgt: Om Værdien af en gl: Kaaber Kiedel paa 1 pd: 10 mrk: eller 1 pd: 11 mrk:? Laug Rættet vurderede en saadan gam/m/el Kjedel for 10 skl: Marken, altsaa til beløb 3 Rd: 3 mrk: 4 s: eller 3 rd: 3 mrk: 14 skl:
Jon Klungland begjærede Sagen opsat til at contra stevne Citanten, og at indstevne Contra Vidner.
Sagen beroer til Høste Tinget 1781.

Opsat Sag fra fol: 242a. Johannes Larsen Øfre Houge contra Lars Olsen Eechehoug.
Citanten eller da h/an/d siden seeniste Tægte Dag ved døden er afgangen \hands Arvinger/ mødte ikke efter Paaraab.
Lars Olsen Eechehougen mødte og vedtoeg lovlig Varsel og tilstoed at være skyldig 4 Rd: 3 mrk: 6 s: som h/an/d lovede at betale inden Høste Tinget, og begjærede Sagen \der/ efter at opsættes.
Siden Citanterne ei mødte eller møde loed beroer Sagen til Høste Tinget 1781.

Pante Bogen til jnddragelse
Tron Torbiørnsen Weastads Obl: til Simon Olsen Ove 199 rd: 1 pr: i Weastad No: 72 2 pd: 6 mrk: S: ¾ Hd: d: 21 Juni 1781.

Pante Bogen til Udslettelse
Siur Alvalsen Støele i Etne[s] Obl: til Anne Tollefs Datter 129 rd: Pant i Støele No: 10 i Etne d: 16 Nov: 1779 No: 3 f: 283b. qvitteret den 21 Juni 1781.

Pante Bogen til Inddragelse
Colben Jngebrethsen Udbioes Obl: til Jngebret Udbioes Enke 176 rd: 2 mrk:, Niels Siursen Udbioe 65 rd: 1 mrk:, Halvor Tørresen Sæbøe 28 rd: 4 mrk: 8 s:, Steen Udbioe 32 rd: 3 mrk: 8 s: i alt 302 rd: 5 mrk:, 1 pr: i No: 43 Udbioe 2 Løb 1 Hd: d: 21 Juni 1781.
Peder Johannesen Killesvigs Arvingers Skjøde til Peter Pedersen Lillienschiold paa Killesvig No: 36 1 ½ Løb, 1 Hd:, 1 B:skind, og Stavenes No: 37 9 Mrk: Smør d: 13 Janv: 1781.

1781: 294b

Peter Pedersen Lillienschiolds Obl: til Fr: Juel 250 rd: 1 pr: i halvparten af forbem:te d: 21 Juni 1781.
Ditto Obl: til Torbiørn Gundersen Sandvigen paa 250 rd: 1 pr: i den andre halve Part af forbem:te d: 21 Juni 1781.

Som ingen efter 3 ganges Udraab indfandt sig med noget at gaae i Rætte blev Tinget for dette Skibrede ophævet.

Føjens Skibreedes Sommer Ting den 23 Juni 1781 holden paa Leervigens Tingstæd af Rættens Betjent i overværelse af Districtets Foget, Skibreedets Lensmand Jens Jensen Bielland, samtl: Tingsøgende Almue og efterskrevne 8 Eedsvorne Laug Rættes Mænd
1. Christopher Jørgensen Sætrevigen 4. Lars Larsen Ixdal(?) (Isdal?) 7. Endre Tostensen Sætrevigen
2. Lars Torbiørnsen Ned: Escheland 5. Berge Olsen Hetlesæter 8. Rasmus Biørnsen Øchland
3. Johannes Olsen Nordhuglen 6. Knud Monsen Næss.

Allerunderdanigst og underdanigst publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger, samt Collegii og høi Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger, registeret for Waags Skbr: fol: 260b., og for Schonevigs Skbr: fol: 274a. et b., og end viidere:
Stiftets Skr: (Skrivelse) af 12 Juni 1781, at om nogen Søe Røvere udøver Voldsomhed paa Kysterne, og Gjerningsmanden ej k/an/d anholdes, at da factum undersøges.
Cancelliets Skr: 2 Juni 1781 til Stiftet, at ingen Kaper maae indløbe i nogen Udhavn, men skal søge Havn ved Kiøbstæderne.

Formynder Ting blev holden og Børne Midlerne befunden i behørig rigtighed efter Ober Formynder Bogen.

Fogdens Regnskabs Tings Vidne som for Opdals Skbr: fol: 265a.
i overværelse af de 2de Mænd Jens Jacobsen Leervigen og Ole Jacobsen Nøstbakken.

Pante Bogen til Udslettelse
Jver Knudsen Grams Obl: til Klokker Paust 220 rd: Pant i Sørhuglen dat: 9 feb: 1774 No: 2 p: 603 qvitt: 23 Juni 1781.

Pante Bogen til jnddragelse
Iver Knudsen Grams Obl: til Torbiørn Larsen Lande paa 237 rd: 1 pr: i Sørhuglen No: 3 2 Løb 2 Hdr: d: 23 Juni 1781.
Svend Andersen Tvedts Obl: til Lieut: W: Dahl 80 rd:, dtr: 14 Janv: 1779 1 pr: i Tvedt No: 29 H: C: gds: ½ Løb ½ Hd:
Skifte 9 Sept: 1780 efter Ole Jensen Watne Udlægget i Pantebogen extraheret.
…. 29 Marti 1781 efter Jens Olsen Hornelands Hustrue.

Bygsel Seddel
Lars Pedersen Stue og Mathias Jørgensen Nyesæter til Daniel Larsen paa Wiichenes No: 41 et Pund Smør d: 27 Nov: 1780.

Pante Bogen til Udslettelse

Christian Carl Buddes Obl: til Anne Magrethe Schram afg: Jonas Buddes d: 17 Nov: 1774 200 rd: No: 2 p: 632, qvitteret 1 Juli 1777.

Bygsel Seddel publiceret
Lars Hansen Aadlands og Mathias Nyesæters til Mons Larsen Lunde paa ½ Løb ½ Hd: i Lunde d: 23 Juni 1781. Manuf: H: bet: 12 skl:
Biskop Jrgens til Lars Tostensen p: ½ L: ½ Hd:, ¾ Spd: Korn i Rommetved datr: 14 April 1781. Manuf: H: bet: 12 skl:

Pante Bogen til Udslettelse
Halvor Dyvigens Obligation 25 Juni 1778 til Ole Deerness 60 rd: Pant i Dyvigen No: 47 No: 3 f: 147b. qvitt: d: 25 Juni 1781.

1781: 295

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til førstk: Mandag, siden Morgen som er Søndag, er hellig.

Anden Dagen den 25 Juni 1781 continuerede dette Ting.

Opsat Sag fra fol: 247a. Lars Stue contra Helje Bielland.
Paa Lars Pedersen Stues vegne mødte Procurator Velædle Sr: Gorm som antagen Fuldmægtig i Sagen, men forinden hand toeg til Gjenmæle, vilde Comparenten viise, at hands Principal ikke er Trættekjær, endskjønt hand havde aarsag at vedblive Sagen, siden Helje Bielland loed opbryde hands Drengs Mad Bomme som h/an/d skulde have med sig paa Reisen til Bergen, vilde hand forliige Sagen, og ej viidere paatale samme, naar Helje Bielland paa sin side igjen frafaldt alt hvad Tvistighed dem er kom/m/en imellem, og denne Sag er vedkommende.
Helje Olsen Bielland vilde vedblive Sagen, og fremstillede som Stevne Vidner Lensmand Jens Jensen Bielland og Giermund Ommundsen Eldøen som afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre efter Loven, at have for Contra Citanten Helje Bielland ved lovlig mundtl: \Continuations Contra/ Kald og Varsel til dette Ting og Tiid indkaldet Hoved Citanten Lars Pedersen Stue til at høre stevnte og ustevnte Vidner, samt liide Dom efter forrige Jndstevning til Bøders udreedelse og Omkostningers erstatning, samt til herom at vidne stevnet under Faldsmaal Helje Tvedt og Niels Aanensen Stue. Contra Citanten end viidere fremstillede som ustevnte Vidner Mathias Mathiassen Skotteberg Huusmands Hustrue Barbara Johans Datter, Mads Andersen Vatne, Hans Andersen Bielland, Torbiørn Torbiørnsen Bielland og Lensmand Jens Jensen Eldøen!! (Bielland?).
Alle bemelte mødte og blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende.
Fremstoed som forhen afhørte 4de Vidne Helje Nielsen Tvedt som under forhen aflagde Eed svarede paa følgende af Helje Bielland nu fremsatte Qvæstioner, saasom 1ste Om Lars Stue sagde de ord til Vidnet og Hans Andersen Bielland: At de skulde ikke fare fra Landet med Jagten førend h/an/ds tiid var? Rd: Det erindrer Vidnet ikke. 2de Om Helje Bielland forbød Lars Stues Dreng at være paa Jægten og æde af sin egen Mad? Rs: Ja som Vidnet forhen har forklaret, viiste Helje Bielland, Lars Stues Dreng fra Jagten, og vilde ikke tillade Drengen at tage sin Niste med. 3. Om Lars Stue forbød Helje Tvedt, at give Helje Biellands Dreng Mad? Rs: Nej slet ikke. Dimitteret.
Fremstoed Niels Aanensen forhen afhørt som 6te Vidne som under forhen aflagde Eed svarede paa følgende Helje Biellands nu fremsatte qvæstioner 1. Om hørte at Mads Vatne

sagde til Lars Stue, at Lars Stue ej maatte tage Jagten fra Helje Bielland? Rs: Det hørte Vidnet ikke. 2. Om de satte Helje Biellands Niste op paa Land for Rums skyld, eller hvorfor? Rs: Refererer sig til forrige forklaring, at ei veed hvis det Tøj var der blev sat paa Land, som blev sat paa Land fordie de det ikke kjendte. 3de Om Helje Bielland forbød Vidnet {at være paa} som da tjente Lars Stue, at være paa Jægten, og æde sin egen Mad? Rs: Som næst forrige Vidne. 4de Om der var Rum paa Jægten i stærk Vejr, for Koen der var sat paa? Rs: Jo, og de havde alt reist med den den Dag fra Formiddag til Eftermiddag omtrent Kl: 4, og louveret imod Vinden. 5te Om de ej gjættede hvem den i Land satte Niste ejede? Rs: Erindrer det ikke. Dimitteret med begge Parters minde.

Fremstoed som 12te Vidne Mathias Mathiassen Skottebergs Hustrue Barbara Johans Datter, som aflagde Eed og forklarede paa Helje Biellands fremsatte Qvæstioner saasom til 1ste Om Vidnet sagde til Lars Stue at maatte ej tage Jægten fra Helje Bielland? Rs: Nej. Ellers forklarede: At omvundne tiid bar 5te Vidne Otte

1781: 295b

Aanensen nogle Kørreler fra Jagten i Vidnets Huus, og sagde, at det var Helje Biellands Niste, da h/an/ds Dreng ej fik Lov, at være med Jagten. Dimitteret.

Fremstoed forhen afhørte 1. Vidne Mads Andersen Watne som under forhen aflagde Eed blev af Helje Bielland tilspurgt: 1. Om Vidnet sagde til Lars Stue, at h/an/d maatte ikke tage Jægten fra Helje Bielland? Rs: Aftenen førend Jagten reiste, sagde Vidnet til Lars Stue og Helje Tvedt, at de maatte ikke fare, og tage Lars Stues Dreng med, førend de advarede Helje Bielland derom, dertil Lars Stue svarede: Nej det gjorde h/an/d ikke, og vilde ej advare derom. det Niels Aanensen og Helje Tvedt hørte. 2. Om Helje Bielland har leveret sin Jægt i Helge Tvedts Ansvar? Rs: Nej. 3. Om Helje Bielland vilde svare til altsammen? Rs; Ja, og derfor da Jagten var lad, overleverede Vidnet Jagten til Helje Biellands Dreng. 4. Om der var Rum til Koen i stærk Vejr? Rs: Vidnet saae ej der kunde være Rum til den. Dimitteret.

Fremstoed forhen afhørte 7. Vidne Hans Andersen Bielland som under forhen aflagde Eed forklarede paa efterskrevne Helje Biellands Qvæstioner, saasom til 1. Om Helje Bielland har leveret sin Jagt i Helje Tvedts Magt og Ansvar? Rs: Nej ikke som Vidnet har hørt. 2det som til 4de Vidne Helje Tvedt, hvortil svarede: Rs: Nej. 3die Om Vidnet bad Lars Stue at skaffe sig Mad? Rs: Ja. 4de Om Helge Tvedt hørte at Vidnet bad Lars Stue skaffe sig Mad? Rs: Ja. 5te Om der var Rum til Koen paa Jægten? Rs: Nej. 6te Hvad viidere passerede? Rs: Da Koen blev tagen af Jægten sagde Lars Stue til Vidnet at maatte ei fare derfra førend h/an/d kom igjen naar hands tid var. Demitteret.

Fremstoed som 13de Vidne Torbiørn Torbiørnsen Bielland som aflagde Eed og forklarede: At denne Vinter efter Juul har Vidnet tilligemed Lensm/an/d Jens Jensen efter Helje Biellands forlangende, taget paa Helje Biellands Jagt, en Niste Bom/m/e med Laas i lukket uden Nøgel, en Melke bøtte og en Kaage gryde, en Meel Pose med Meel i, et Drikke bøtte, og leverede Lars Stue i sit Huus, og sagde fra hvem udsendt, det hand fik i sin Stue, ubeskadiget, og kjendte sig ved det var sit, da og Helje Bielland var med, og lagde Penger paa Bordet til betaling for den Mad, som hands Dreng havde ædt af Niste Bommen 4 Mrk: \og meere om forlangtes/ som Lars Stue ei vilde modtage.

Lensmand Jens Jensen Bielland som forhen afhørte 11. Vidne aflagde Eed og forklarede herom ligesom næst forrige Vidne, og end viidere forklarede: At efter at forrige Vidne var bort gaaet, lukkede Lars Stues Hustrue Bom/m/en op, med Nøgel, og var ei beskadiget. Dimitteret.

Næst forrige {Vid} 13de Vidne end videre forklarede ligesom forhen afhørte 8de Vidne, med forskjæl at Lars Stue sagde: det vilde h/an/d ikke. Dimitteret.

Fremstoed som ustevnt Vidne som 14de Vidne Brithe Lars Datter, der som uconfirmeret og kun paa 15de Aar gl:, ei kunde antages til Eed, men uden Eed forklarede: At \hun/ den tiid tjente Lars Stue, og den aften Jagten var lad, kom Lars Stue morgenen efter da Jægten var seilet, hjem, og sagde: at \hiin(?)/ havde ført(?) sin Niste paa Jagten, en bomme,

1781: 296

en Meel Pose, 1 Drikke Kagge, 1 Melke Holk. Demitteret.
Helje Bielland fremlagde et Jndlæg saa lydende: samt en Regn: saa lydende: og paastoed Dom.
Proc: Gorm paa Lars Stues Vegne som maatte fornemme at h/an/ds Principals gjorde Tilbud fandt ikke stæd hos Helje Bielland, men Helje Bielland heller viiser sig at være Trættekjær; begjærede altsaa Sagen udsat til anstundende Høste Ting, da h/an/d vilde indkomme med sit skriftl: forsvar i Sagen, og var begjærende Sagen til den tiid at beroe.
Sagen beroer til Høste Tinget 1781.

Pante Bogen til Udslettelse
Tor Hovlands Obl: til Johannes Andal Pant i Indre Hovland 56 Rd: d: 10 April 1772 No: 2 p: 558 qvitteret 25 Juni 1781.

Bygsel Seddel publiceret
Christopher Christian Kramers til Knud Rognalsen paa 6 mrk: S: i Qvarven dt: 22 Maj 1781. Manuf: H: bet: 8 skl:

Pante Bogen til jnddragelse
Hans Jørgensen Kallevogs Hustrues Arvingers Skde (Skjøde) til Daniel Hansen paa Kallevog No: 12 H: C: gds: ½ L: ½ Hd: d: 25 Nov: 1780.
Halvor Larsen Dyevigens Skde til Halvor Halvorsen p: Dyevigen No: 47 ½ L: ½ Hd: for 80 rd: d: 13 Janv: 1781.
Halvor Halvorsen Dyevigs Obl: til Ole Absalonsen Degernes 70 rd: 1 pr: i forbem:te d: 25 Juni 1781.

Nye Sag.
Procurator Velædle Sr: Gorm paa Enken Mari Anders Datter Tweites (Tveites) Vegne, har fundet sig beføjet ved skriftl: Stevnemaal af 28 Maj 1781, at indkalde Lensmanden Jens Jensen Eldøen til dette Ting, Tiid og Stæd, at anhøre Vidner, og derefter lide Dom efter Loven, for hands utilbørlige og utilladelige, ja ulovlige Omgang som hand haver brugt imod hendes Søn Peder Axelsen Højland, med Næve Hug, Jordskuf og Vej Freed, da hand skulde bringe ham med de andre udcommanderede Matroser til Bergen i Hds: M: Søe Tjeniste, samt at betale Processens Omkostninger skadesløs i alle maader, alt efter Stevnemaalets Jndhold som blev fremlagt, \oplæst/ og lyder saaleedes:
Lensmand Jens Jensen Eldøen protesterede i kraftigste maade imod denne Stevnings Afhjemling eller Sagens fremme, forinden Proc: Sr: Gorm ligitimerede sig med lovlig Fuldmagt fra Hovedmanden for Sagen da Lensmanden ej har forbrudt noget imod ham, og de vare gode Venner, og Hoved Manden Peder Axelsen er myndig, men nu fraværende og i Kiøbenhavn i Hds: M: Orlogs Tjeniste.
Proc: Sr: Gorm begjærede hands Vidner nu afhørte, da Comparenten er nok ligitimeret og befuldmægtiget som Lægsmand for det Lægd hvorfra Peder Axelsen er udcommanderet, og nu er i Kiøbenhavn.

Lensmand Jens Jensen Eldøen vedblev sit forrige, og protesterede imod Sagen indtil lovlig Fuldmagt fremlægges.
Rætten Eragtede: Da Sagsøgeren Proc: Velædle Sr: Gorm ikke har ligitimeret sig med lovlig Fuldmagt fra Hoved Parten; Og Hoved Parten eller den Forurettede ei er nærværende, men i Kiøbenhavn, saa hand ei selv kand møde, hvorformedelst Fuldmagt som meget meere behøves, siden imod Sagen protesteres; Saa er Rætten nødsaget Sagen at afviise, indtil den ved nye Jndstevning

1781: 296b

Gelejdes og ligitimeres med lovgyldig Fuldmagt eller Citantens Persohnlige og egen Nærværelse, da h/an/d ei kand ansees at sortere enten under sin Moder eller Lægmands Værgemaal. Udstæd

Opsat Sag fra fol: 248a. Helje Bielland contra Lars Stue.
Citanten fremstillede Stevne Vidner Lensmand Jens Jensen Eldøen, og Giermund Ommundsen Eldøen som afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre efter Loven, til dette Ting og Tiid med lovlig mundtl: Varsel at have indkaldet Lars Pedersen Stue til at høre Vidner, stevnte og ustevnte, samt liide Dom til Bøders udreedelse og Omkostningers Erstatning saavel i Continuation af forrige Hoved Stevnemaal som og for af Lars Stue viidere i Brølluppet paa Højland udsagde Skjelds Ord om Citanten h/an/ds Hustru og Stif Søn Tollach Andersen et lidet umyndig Barn 12 Aar, hvorom at vidne indstevnt under Faldsmaals Straf Marithe Johans Datter, Rasmus Tvedts Hustrue, og Grethe Lars Datter Pige paa Langeland.
Lars Stue blev paaraabt, men mødte ikke eller møde loed.
De indstevnte Vidner blev paaraabt, som mødte tilligemed fremstillende ustevnte Vidner, Johannes Rasmusen Tvedt og Giermund Ommundsen Eldøen, samt Madelle Gunders Datter, Jørgen Giermundsen, Hans Madsen Lillebøe og Steffen Larsen Kanelønning som blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende, og fremstoed som
13de Vidne Marithe Johans Datter Rasmus Rasmussen Tvedts Hustrue som aflagde Eed og forklarede: At omvundne Tiid i Brølluppet paa Højland, sagde Lars Stue til Helje Biellands Hustr: Du er en Fante Kierling. Lars Stue var da drukken. Dimitteret.
Fremstoed forhen afhørte 12te Vidne Grethe Lars Datter Langeland, som under forhen aflagde Eed forklarede: At i ben:te Brøllup sagde Lars Stue til Helje Biellands Stif Søn et Barn paa omtrent 12 Aar, i Drukkenskab: Du er en Fante Gut: Det Fante Tøy da. Dimitt:t.
Fremstoed forhen afhørte 3de Vidne Johannes Rasmussen Tvedt som under forhen aflagde Eed vedblev sit forrige Vidnesbyrd, med Tillæg, at Helje Bielland i sam/m/e Brøllup bad Lars Stue om Freed, men Lars Stue fulgte med ham hvor hand gik og snakkede med ham. Dimitteret.
Fremstoed forhen afhørte 9. Vidne som under aflagde Eed vedblev sit forrige Vidnesbyrd med Tillæg ligesom næst forrige Vidne, samt at Citantens Hustrue Anne Tollachs Datter var en Fante Kierling, og Helje Bielland har sneget sig ind paa Landet. Lars Stue var da drukken. Dimitteret.
Fremstoed 14de Vidne Madelle Gunders Datter, Lars Nielsen Føjens Hustrue som aflagde Eed og forklarede: At veed intet om de paastevnte Skjælds Ord. Dimit:
Fremstoed 15. Vidne Jørgen Giermundsen tjener Giermund Eldøen, som {aflagde Eed og} forklarede uden Eed siden hand ej har været til Confirmation: At ved bem:te Brøllup, da Barnet paa tilspørsel sagde at være fra Bielland, sagde Lars Stue: Du er

1781: 297

vel derfra hvor alt {for} hiint!! Fante Tøj er fra. Dimitteret.
Fremstoed 16de og 17de Vidne Hans Madsen Lillebøe og Steffen Larsen Kanelønning som aflagde Eed og forklarede: At afvigte Sommer noget efter omvundne Brøllup paa Højland, vare de beskikkelse viis fulgt med Helje Bielland til Lars Stue, da de tilspurgte sidstmelte, om h/an/d vilde vedstaae det h/an/d havde snakket i Højlands Brølluppet, dertil Lars Stue sagde: Ja, hand skulde staae med hvad hand havde gjort og sagt. Dimitteret.
Da Lars Stue ikke mødte eller møde loed; Saa blev ham given Rættens Laugdag til Høste Tinget 1781 første Dag sam/m/e holdes, at møde og svare til Sagen; hvilken Laugdag Citanten paalægges at tage beskreven og lovlig at lade forkynde.
Sagen beroer til Høste Tinget 1781.

Pante Bogen til inddragelse
Knud Torbiørnsen Jndre Røgsunds Hustrus Arvingers Skde til Knud Torbiørnsen Jndre Røgsund paa No: 83 Jndre Røgsund 18 mrk: Smør. dat: 27 Nov: 1780.

Nye Leyermaals Sag.
Velædle og Velviise Hr: Foget Koren anmelte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet indkalde paa Justitiens vegne til dette Ting og Tiid Knud Rognalsen tjenende i Qvarven {eller Qv} og uconfirmeret Qvinde Menniske Barbara Henrichs Datter for begangen Lejermaal førend Barne Moderens Confirmation, begaaet paa Qvarven Sundhorlehns SelvEjer gods, derfor at liide Dom til Bøder og corporlig Straf samt Omkostningers Erstatning,
Stevne Vidnerne Ole Jacobsen Envær og Jens Olsen Envær blev paaraabt, hvoraf mødte den første og afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er. Det andet Stevne Vidne Jens Olsen Envær paaligger det Actor til næste Rætt at fremstille.
De indstevnte blev paaraabt, da paa deres vegne mødte Proc: Sr: Gorm som anmelte at have paa deres vegne gjort allerund: Ansøgning til Hds: K: M: om Straffens Eftergivelse eller formildelse; hvilken derpaa forventende Kongl: allernaad: Resolution h/an/d haabede til Høste Tinget at kunde fremlægge, hvorefter h/an/d begjærede Sagen udsat.
Actor havde intet imod Opsættelsen at erindre, da h/an/d endnu ei har erholdet vedkommende Sogne Præstes attest.
Sagen beroer til Høste Tinget 1781.

Tings Vidne om Undsætnings Kornet.
Velædle og Velv: Hr: Foget Koren fordrede den nu for Rætten nærværende Morten Sætre for betaling for bekomne 2 tønder Kongl: Undsætnings Korn á 2 rd: 8 s: er 4 Rd: 1 mrk:
Morten Sætre nægtede aldeeles, at ej har faaet meere end 1 ½ tønde hvorfor hand er skyldig 3 rd: 12 s:, og aldeeles ikke at have faaet 2 tønder hvorpaa h/an/d erbød sin Eed.
Hr: Fogden havde intet imod den tilbudne Eeds Aflæggelse.
Comparenten blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning at vogte sig for Meen Eed, hvorpaa h/an/d blev forelæst af Protocollen sin tilførte benægtelse, den h/an/d ved Corporlig Eed med oprakte fingre efter Loven bekræftede.
Hr: Fogden begiæ-

1781: 297b

rede det passerede sig som Udskrift meddeelt som blev bevilget. Udstæd

Bygsel Seddel publiceret
Jon Colbensen til Størk Jonsen paa Sortland 1 pd: ½ Hd: d: 28de Dec: 1780. Manuf: H: bet: 8 skl:

Pante Bogen til jnddragelse
Krigs Raad Korens Skjøde til Ole Larsen paa 18 mrk: Sm: ¼ Hd: i Wespestad d: 11 Juni 1781.

Nye Sag.
Størk Gundersen Siøvold som Ejer af Enkens part i Siøvold efter lovlige Adkomster \2 pd: 6 mrk: Smør/ anmelte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet indkalde Elias Tollachsen som sam/m/e uden Ejendom, Adkomst eller Bygsel Seddel, paaboer, til det at fraviige efter lovlig Opsigelse og Udsigelse før Juul sidst afvigt til denne Vaar at røddig gjøre, og da hand ei saadan Opsigelse har holdt sig efterretlig, at lide Dom til Jorden at fraviige, betale Bøder og Omkostninger, saa og Vidner, stevnte og ustevnte at paahøre.
Som Vidner i Sagen indstevnet under Faldsmaal Hans Larsen Mæling og Ole Størksen Ouchland.
Stevne Vidnerne Ole Jacobsen Envær og Lars Pedersen Brekke afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre efter Loven saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Elias Tollachsen blev paaraabt; Men som hand ikke mødte eller møde loed; Saa blev ham given Rættens Laugdag til Høste Tinget 1781, at møde og svare til Sagen, hvilken Laugdag Citanten paalægges at tage beskreven, og lovlig at lade forkynde.
Sagen beroer til Høste Tinget 1781.

Nye Sag
Lars Gundersen Siøvold som Ejer af en Anpart i Siøvold efter lovlige Adkomster 2 pd: 6 mrk: Smør, anmelte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet indkalde Elias Tollachsen, som sam/m/e uden Ejendom, Adkomst eller Bygsel Seddel paaboer, til det at fraviige efter lovlig Opsigelse og Udsigelse før Juul sidst afvigt, til denne Vaar at røddig gjøre, og da hand ei saadan Opsigelse har holdt sig efterretl: at lide Dom til Jorden at fraviige, betale Bøder og Omkostninger, saa og Vidner stevnte og ustevnte at paahøre.
Stevne Vidnerne Ole Jacobsen Envær og Lars Pedersen Brekke, afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre efter Loven, saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Elias Tollachsen blev paaraabt; Men da h/an/d ikke mødte eller møde loed; Saa blev ham given Rættens Laugdag til Høste Tinget 1781 første dag sam/m/e holdes, at møde og svare til Sagen; hvilken Laugdag Citanten paalægges at tage beskreven, og lovlig at lade forkynde.
Sagen beroer til Høste Tinget 1781.

Pante Bogen til inddragelse
Krigs Raad Korens Skiøde til Niels Hansen paa 18 mrk: Sm: ¼ Hd: i Wespestad d: 11 Juni 1781.

Nye Sag.
Helje Olsen Bielland anmelte at have

1781: 298

med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet indkalde til dette Ting Helje {Ol} Nielsen Tvedt og Niels Aanensen forhen tjenende Lars Stue, nu tjenende paa Bielland, til at beviise hvad de

som Vidner i deres Vidnesbyrd i en Sag her ved Rætten ventilerende imellem Citanten og Lars Stue har beskyldt Citanten eller paasagt ham, at have givet dem Lov paa Jægten og givet dem magt over den, hvilket Helje Bielland tilstaaer vel at have givet Helje Tvedt Lov til for Helje Tvedts eget Gods og ladning, men ej for Lars Stue, da Citanten havde lejet Jægten til Mads Vatne for sig og Helje Tvedt, derom at liide Dom til Bøder og Omkostninger.
Stevne Vidnerne Lensmand Jens Jensen Eldøen og Giermund Ommundsen ibd: afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er.
Begge de indstevnte mødte, og henholdt sig til deres aflagde Eedelige Vidnesbyrd, samt provocerede Citanten at beviise dem over at have vidnet falskt, og forbeholder sig deres Rætt i kraftigste maade for Beskyldning paa Ære og Velfærd som falske Vidner, hvorfor de veed sig med frelst Samvittighed fuldkom/m/en sikker og frie.
Citanten begjærede Sagen opsat til Jndstevningen at lade forkynde for Processens skyld for {Helje Tvedt og} Mads Vatne og Lars Stue, samt til Vidner at indstevne.
Sagen beroer til Høste Tinget 1781.

Pante Bogen til inddragelse
Hans Hiertnes Arv:\s/ Skiøde til Niels Hansen paa Hiertnes No: 62 12 mrk: Sm: d: 13 Janv: 1781.
Ole Olsen Jndre Hovlands Obl: til Johannes Jørgensen Andahl 60 rd: 1 pr: i No: 5 H: C: gds: 1 pd: 3 mrk: S:, 3/8 Hd: d: 25 Juni 1781.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i morgen.

Tredie Dagen den 26 Juni 1781 continuerede dette Ting.

Og da ingen efter 3 ganges Udraab indfandt sig med noget at gaae i Rætte, Saa blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

Fiære Skibreedes Sommer Ting den 27 Juni 1781 holden paa Leervigens Tingstæd af Rættens Betient i overværelse af Districtets Foget, Skibreedets Lensmand Mathias Johansen Eecheland, samtl: Tingsøgende Almue, og efterskrevne 8 Eedsvorne Laug Rættes Mænd.

1. Endre Tørresen Øchland	4. Abraham Knudsen Lier.	7. Ole Andersen Westvig
2. Knud Knudsen Buevig	5. Johannes Gundersen Miaanes	8. Johannes Nielsen Næsse
3. Knud Evensen Tvedte	6. Aanen Osmundsen Erve	

Allerunderdanigst og underdanigst publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger, samt Collegii og høi Øvrigheds ordres og Foranstaltninger, registeret for Waags Skibreede fol: 260b. for Schonevig Skbr: fol: 274a. et b. og for Føjens Skibreede fol: 294b.

Formynder Ting blev holden, og Børne Midlerne befunden i behørig rigtighed efter Ober Formynder Bogen.

Fogdens Regnskabs Tingsvidne som for Opdals Skbr: fol: 265a.
i overværelse af de 2 Mænd Jørgen Torbiørnsen Wiig og Jon Ommundsen Næsse.

Pante Bogen til inddragelse
Skiftebrev 29 Marti 1781 efter Jens Olsen Horneland saaviit Udlægget i Sveens Konge Tiende og Gaarden Drange betræffer, indført i Pante

1781: 298b

Bogen for Føjens Skibreede.

Pante Bogen til Udslettelse
Sævereid Johansen Flatnes obl: til Provstinde Christi 98 rd: 5 mrk: 12 s: Pant i Flatnes No: 37 d: 25 Juni 1779, No: 3 fol: 207b. qvitteret 20 Jni 1781.

Nye Sag
Jochum Jørgens i Bergen loed fremstille Stevne Vidnerne Lensmand Mathias Johansen Eecheland og Jørgen Torbiørnsen Wiiche, som afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre, med lovlig mundtl: Kald og Varsel til dette Ting og Tiid at have indkaldet Ole Jonsen Biordal for til Citanten for 1 td: Malt skyldig værende 2 rd: 1 mrk:, som jndstevnte har bekom/m/et d: 29 Nov: 1775, sam/m/e tillige med 2 Mrk: for 2 Mænd som har reist og krævet betalingen, og denne Processes Omkostninger skadesløs at betale, derpaa alt Dom at lide.
Den indstevnte Ole Jonsen Biørdal blev paaraabt 3 gange, men da hand ikke mødte eller møde loed; Saa blev ham given Rættens Laugdag til Høste Tinget 1781 første dag sam/m/e holdes, at møde og svare til Sagen, hvilken Laugdag Citanten paalægges at tage beskreven og lovlig at lade forkynde.
Sagen beroer til Høste Tinget 1781.

Som Natten paafaldt beroer Tingets Continuation til i morgen.

Anden Dagen den 28 Juni 1781 continuerede dette Ting.

publiceret
Pante Bogen til Udslettelse
Niels Heljesen Gramshougs Obl: til Jens Horneland p: 99 rd: Pant i Gramshoug d: 28 Nov: 1771 No: 2 p: 517 qvitt:t 27 Juni 1781.

Pante Bogen til inddragelse
Lars Johansens Skjøde til Salomon Olsen p: Løvaas No: 75 9 mrk: Smør 3 Spd: Korn d: 29 Janv: 1780.
Niels Koren og Sønner Ulrich Wilhelm og Johan Korns (Korens) Skjøde til Ole Johansen Sundfør paa Odels Rætt til Sundfør d: 2 Dec: 1771.
Jochum Waages Hustrues Arvingers Skjøde til Jochum Waage p: 1 Løb 1 ½ Hd: i Waage No: 54 d: 24 Janv: 1780.
Udlægs Lod Seddel fra Ryefølke Skibr: Jurisdiction paa Mulebrekke (-breken?) og Næsse ved Skifte efter Mari Afløbet 5 Jul: 1777.
Skifte brev efter Jochum Waage sluttet 16 Maji 1781.
Jochum Waages Arv:s Skjøde paa Waage \til Stener Jochumsen/ No: 54 1 Løb 1 ½ Hd: d: 28 Juni 1781.
Jochum Waages Arv:s Skjøde paa Hovde No: 6 H: C: gds: ½ td: K: 18 mrk: Smør til Hans Johansen d: 28 Juni 1781.
Bendt og Stener Waages Contract med Hans Johansen Hovde, d: 28de Juni 1781.

Bygsel Seddel publiceret
Ole Johansen Sundførs til Sævereid Johansen Flatnes, paa Plads under Sundfør d: 28 Juni 1781. Manuf: H: bet: 8 skl:

Pante Bogen til jnddragelse
Halvor Andersen Kinds Obl: til Ole Knudsen Bue 70 rd: 1 pr: i Kind No: 78 18 mrk: s:, ½ Væt Korn d: 28 Juni 1781.
Erich Bærentsen Nunslie[s] Obl: til Simon Ove 50 rd: 1 pr: i Nunslie No: 39 2 pd: 12 mrk: Smør d: 28 Juni 1781.
Jacob Erichsen Rødmyrs Obl: til Jacob Saltvedt (Soltvedt) 98 rd: 1 pr: i Rødmyr No: 82 18 mrk: Sm: 11 Spd: K: dat: 28 Juni 1781.
Sævereid Flatnes Skjøde til Torbiørn Johannesen paa No: 37

1781: 299

Flatness 2 td: Korn d: 13 Janv: 1781.
Niels Heljesen Gramshougs Obl: til Provstinde Christi paa 120 rd: 1 pr: i Gramshoug No: 28 H: C: gds: 1 Løb 1 B:skind d: 28 Juni 1781.

Som ingen viidere indfandt sig efter 3 ganges Udraab med noget at gaae i Rætte blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

Extra Ræt udi Justitz Sag

Anno 1781 Tiirsdagen den 21 Augusti er Extra Ræt sat paa Giermundshavns Tingstæd i Strandebarm Skibreede, i efterskrevne Sag i underdanigst følge Stiftets høje Ordre af 26 Juni sidst, i overværelse af efterskrevne af Distr: Foget Velædle og V: Hr: U: W: Koren dertil opnævnte dette Aars Eedsvorne og upartiske Laug Rættes Mænd:

1. Baar Olsen Bundhuus 4. Knud Torbiørnsen Bundhuus 7. Niels Pedersen Næss
2. Erich Hansen Tvedt 5. Peder Johannesen Fladebøe 8. Torkel Jsachsen Leersteen
3. Torbiørn Olsen Jndre Berreseim 6. Siur Siursen Røen

da V: og V: Hr: Foget Koren som Actor paa Justitiens Vegne fremlagde Hands Exc: Høi og Velbaarne Hr: Stiftbefalingsmand Schouboes Bevilling til denne Extra Rætt af dato 26 Juni 1781 som blev oplæst saal: samt Sogne Præsten Velædle, Velærværdige og Høilærde Hr: Heiberg i Strandebarm hands Anmeldelse over Ægtefolkene Hans Zachariassen Furhovde og Hustrue Brithe Furhovdes skammelige, syndige og forargelige forhold, hvilken Anmeldelse er af dato 9 Maj sidst saa lydende: Viidere fremlagde sin til dette Extra Ting udstyrede skriftl: Stevning af 18 Juli sidst saal:

Som Defensor i Sagen mødte Anders Geertsen SelvEjer paa Kiærevigen og fremlagde sig tilkomne Defensions ordre af dato 27 Jul: sidst, saal:

De indstevnte Paagiældere Hans Zachariassen Furhovde og Hustrue Brithe Anders Datter mødte, og som melt tillige deres Defensor, saa mødte og Velædle, Velærværdige og høilærde Hr: Heiberg, da Alle forbemelte i Rættelagde Documenter blev oplæst, og de mødende vedtoeg lovlig Varsel efter oplæst Stevnemaal.

Actor fremstillede som Stevne Vidner Lensmand Hans Andersen Øfre Waage, og Anders Samsonsen Svilland, som afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre efter Loven, den i Rætte lagde og oplæste Stevning lovlig for alle deri benævnte med lovlig Varsel at have forkyndet, samt desuden at have med lovlig mundtl: Varsel til dette Extra Ting indkaldet som Vidner under Faldsmaals Straf at møde Knud Siursen Furhovde og Hustrue Mette Pouls Datter, Gitle Geertsen Mundem og Gitle Siursen Mundem, Torbiørn Jonsen Mundem, Peder Pedersen Svilland, Knud Pedersen Svilland. Actor end viidere fremstillede som ustevnte Vidner Halvor Halvorsen Furhovde og Marithe Aslachs D: Fluedalen.

De indstevnte Paagjælderes ældste Søn Zacharias Hansen og Hustrue Synneve Baars Datter mødte og tog til Vedermæle \for Proces: skyld/ saaviit og om Deres Navne under Actionen og Sagen skulde vorde nævnet.

Velædle, Velærværdige og højlærde Hr: Heiberg begjærede at maatte fremkalde som nu tilstæde for Rætten, de beskikkede Medhjelpere Peder Pedersen Næss og Torbiørn Andersen Øfsthuus, og dennem forelæses hands i Rættelagde Anmeldelse af 9 Maj sidst samt de tilspørges, hvorviit og om samme kom/m/er overeens med deres som Medhjelperes Andragende for ham \som/ Sogne Præst.

Bem:te Medhjelpere fremstoed og blev forelæst bem:te Anmeldelse, som de tilstoed var fuldkom/m/en overeenstemmende med den for Præsten af dem og Paagiældernes Naboe det indstevnte Vidne Knud Siur-

1781: 299b

sen Furhovde gjorde Angivelse, saasom Sogne Præsten Hr: Heiberg er endnu en fremmet Mand, der ikke har været her Sogne Præst, under lidt over et Aar, da dette blev angivet; Og hvilken Angivelsen skeede paa Gaarden Waage ved Warraldsøe Kirke, da begge Paagiælderne vare i den Anleedning tilsagde at møde for Præsten og Medhjelperne, men mødte ikke, som var sidst i April dette Aar.

Actor begjærede de indstevnte Paagjældere fremstillet for Rætten til forhør, og fremstoed da først Hans Zachariassen efter at hands Hustrue var udviist, som blev fremstillet uden Baand og fængsel, da ham ingen Arrest har været paalagt, og forklarede: At være 53 aar gl:, føed paa Schaale en Miil herfra i Qvinherrets Præstegjæld, af Fader Zacharias Andersen og Moder Marithe Lars Datter,nu begge døde, men da beboende som Leilænding, en Jord paa Schaale, var hos sine Forældre til hand var 8 aar, tjente derpaa hos fremmede i 4 aar, imidlertiid gik til Confirmation i Warraldsøe Kirke for da værende Capellan i Strandebarms Præstegjæld Sl:(?) Hr: Klouman, og strax derpaa gik til Guds bord i sam/m/e Kirke, derpaa var hos sine Forældre som boede paa Furhovde i Strandebarms Præstegjæld, 4 aar, siden tjente hos fremmede 8 Aar, hvorpaa blev gift med Brithe Anders D: som nu er indstevnt, og kom til at boe paa \bem:te/ Furhovde som SelvEjer hvor hand boede i 18 Aar, da de solgte Jorden, og derpaa opholdt sig et Aar paa Houge i Fjeldbergs Præstegjæld, siden et Aar paa Tuen, Lyse Closters gods i Ous Præstegjæld, derpaa et Aar uden for Bergen paa Dagløn hos adskillige \da de gik til Alters for Hr: Angel i Hospitalet/ dernest 4 Aar i Qvinherret Præstegiæld paa Lille Omvigen til Huuse, hvorpaa da h/an/ds Søn Zacharias Hansen fik indløst Furhovde som sin Odels Jord, Comparenten og Hustrue fulgte med ham til Furhovde her i Strandebarms Meenighed, hvor de har været til denne tiid 4 Aar, og har ingen Skudsmaal eller Præste attester at fremviise, siden hand har opholdt sig i eller nær ved Strandebarm Meenighed, hvor hand i sam/m/e Præstegjæld første gang gik til Guds bord ved Annexet Warraldsøe, og sig der meest opholdt sig, samt endnu opholder sig; har aldrig begaaet noget, hvorfor \kunde/ været tiltalt, og angaaende denne Angivelse, nægter aldeeles at have levet i mindste Ond forliigelse med sin Hustrue, eller hun med ham, nogen tiid hverken i de sidste eller de forrige Aaringer.

Dernæst fremstoed Hustruen Brithe Anders Datter efter at Manden var udviist, og mødte løs og leedig uden Baand og fængsel, som og ej har været paalagt nogen Arrest, og forklarede: At være 50 aar gl: fød i Qvinherret paa Lille Omvigen af Fader Anders Jonsen Gierdrum, da Skoelemæster, er endnu til Huuse paa Lille Omvigen, og Anne Knuds Datter hendes Moder, som ogsaa lever og er hos Manden, var hjemme hos sine Forældre til omtrent sit 12te eller 13. Aar, da tjente et Aar i Sandvig \i Qvinherret/ 3 Aar i Qvinherrets Præstegaard, 2 Aar paa Hatteberg i sam/m/e Præstegjæld, 3 Aar paa Mel Rosendals Gods, dto: Præstegiæld, 2 Aar paa Svindland i Warraldsøe Annex i Strdbarms Præstegiæld, 2 Aar paa Waage dto: Kirke Sogn

1781: 300

hos nu afdøde Lensmand, da blev gift med sin Mand, og angaaende sit ophold siden med sin Mand forklarede ligesom af ham er udsagt, har ingen Skudsmaal eller Præste attest at fremviise, siden fra hun blev gift har været meest, og endnu er i sam/m/e neml: Strandebarms Præstegjæld. har ellers i sit 16 Aar vært til Confirmation og Guds bord i Qvinherrets Kirke for Sl: Hr: Friman. Har aldrig begaaet noget, hvorfor kunde været tiltalt, og angaaende denne Angivelse, nægter aldeeles nogen uforligelighed imellem sig og hendes Mand, enten af ham mod hende, eller hende mod ham, nogen tiid enten før eller nu.

Begge Paagjælderne bleve til Confrontation for Rætten fremstillede, og begge vedblev at nægte det angivne.

Velædle, Velærværdige og højlærde Hr: Heiberg i stæden for den ved Fr: 21 Maj 1751 allernaadigst befalede Attest og Underretning af Kirkebogen, loed som Persohnlig for Rætten nærværende tilføre: Hvad de jndstevntes Alder angaaer, da kunde Comparenten derom intet melde, siden de ere fødde i et andet Præstegjæld, og angaaende deres Levnet og Forhold, da hand(?) (har?) ingen egen Persohnlig Kjendskab haft til dem, førend hand kom her til Kaldet sidst i Aaret 1779, da og siden hand har hørt om dem et slet Røgte af alle for uforligelighed og ugudelighed til stor forargelse, saaleedes som anmelt er: Da de blev kaldet til at møde for ham og Medhjelperne til underviisning og formaning, mødte de ikke, men mødte siden paa deres egen Haand, da Medhjelperne ej vare tilstæde, og Præsten altsaa ikke kunde foreholde dem nogen speciel Synd, men paa Generell Formaning syntes de at give Bodfærdigheds Tegn, hvilke jeg dog kunde slutte mig til var pro forma, hvilket jeg i nærværendes overværelse gav Paamindelse om, og har nærmere siden af Røgtet hørt, at skulde svare dertil, saasom de paa hjem Rejsen skal have ført afstæd baade Kiv og Klam/m/er imellem sig og Børn, hvorom Vidnet Marithe Fluedalen k/an/d examineres. Paagjælderne ere Bønder Folk, som i Ungdom/m/en har tjent deels ved Bonde og \deels ved/ Bonde Arbeide, og siden næret sig som Bønder. De har sidst været til Alters i Warraldsøe Kirke afvigte Høst, og siden har Jeg ei formedelst det almindelige Røgte, og udviiste slette slette bodfærdigheds Tegn, kundet antage dem til Sacramentet. Jeg veed ikke rættere end at naar de ere komne fra andre Meenigheder hertil, har de medbragt beviis om deres Altergang, som ellers er skeet i min Sl: Formands tiid, og hvoraf jeg ej har hørt eller erfaret, at de har begaaet andet, som de kunde søges og tiltales for, som ei heller i min betjenings tiid viidere end det nu angivne. Viidere havde Hr: Heiberg ey at erindre.

Deponenterne begge Paagjælderne bleve forelæst deres Bekjendelser den de declarerede at vedblive.

Defensor Anders Kiærevigen formeente, at ej andet af dem er udsagt, end den reene Sandhed, hvorfor hand vil formode og forvente, at Sagen ophæves og de uskyldige befries for viidere Uleilighed, i vidrig fald hand reserverer deres Rætt og Forsvar i alle optænkelige maader.

Actor begjærede Vidnerne paaraabt og examineret, med forlangende, at de maatte giøres deres Forklaring om det paastevnte.

Vidnerne blev af Rætten paaraabt, som alle mødte og blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med Formaning til Sandheds udsigende. Efter at Vidnerne vare separerede fremstoed som

1ste Vidne Knud

1781: 300b

Siursen SelvEjer paa Furhovde som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: At har ei boet paa Furhovde længer end 8 Aar hvoraf de sidste 4 Aar, begge indstevnte har og boet paa Furhovde, da der af og til har været et syndig Levnet imellem de indstevnte Ægtefolk med at bande, skjænde, slaae i bord og deslige \af dem begge/ meest om Søndagene, og naar Brithe Furhovde ikke har været hjemme, har det været freedeligt, Deres syndige Ord har været, Diævelen, Fanden, Helvede, og sligt til Forbandelse, men Vidnet har ei været i Stue hos dem, dog har hørt i sin Stue og Værelser det omvundne, og har eet deres Barn 7 aar gl: kom/m/en et par eller 3 gange grædende ind til Vidnet, og beklaget sig, at de synder saa hjemme, at hand ej kand være der. En aften kom Hans Zachariassen for 3 aar siden ind til Vidnet, og bad ham og Stif Søn Halvor Furhovde, at kom/m/e ind og høre hvad h/an/ds Kone vilde svare paa hvad h/an/d agtede hende at tilspørge, da de fulgte med, og Hans Zachariassen spurgte sin Hustrue, paa hvad maade hun gik af paa, og kom saa seent hjem; da hun sagde: Hand skal ingen Svar faae af hende. Vidnet har hørt at Brithe Furhovde har ofte opirret Manden, og naar hun har faaet ham opbragt, har hun teet \men Vidnet troer hun er meest skyld/ Hans Zachariassen har toe gange kommet til Vidnet, og spurgt Vidnet til Raads, hvor h/an/d skulde gjøre af sig, hand kunde ikke leve iblant sin Kone og Børn, de vilde styre deres Jord selv, og h/an/d skulde reise sin Vej, dette er 2 Aar siden, efter at Sønnen var bleven Ejer af Jorden, og sagde da Hans Zachariassen, at hands Hustrue opirrede ham til ondt, og Børnene med. Defensor havde intet at tilspørge. Vidnet declarerede at ej veed viidere. Det forklarede blev oplæst for Vidnet som sam/m/e vedblev. Vidnet blev med Actors og Def: minde dimitteret.

Fremstoed 2de Vidne Mette Pouls Datter nest forrige Vidnes Hustrue, som aflagde Eed og forklarede: At har boet paa Furhovde i 22 aar, og Hans Zachariassen og Hustrue boede der før, og har Vidnet ei været der paa gaarden 14 dage, førend det mærkede uforligelighed imellem de indstevnte, som stedse har vedvaret, dog paa et Aar siden deres Søn blev gift, har det været bedre. Vidnet har ei seet deres uforligelighed, saasom hun har skyet det, naar hun har mærket det, men har ofte i sin Stue hørt, at Hans Zachariassen og Hustr: har skjændtes og bandtes, og hun har ønsket ham paa Havsens Bund og andet ondt i Vreede og Bitterhed, men kand ei sige at Manden har saa meget ønsket hende ondt, endskjønt hand vel har skiændet og bandet hende og været vreed, men har ej skjønnet rættere end at Brithe Furhovde har været første Begynder og Aarsag, det Vidnet med Sandhed kand sige, da Vidnet naar det har hørt Begyndelsen til deres Klam/m/eri, har alletiider hørt at hun har begyndt først, da Manden og har blevet opbragt. Naar de har været i Klammerie, har de begge bandtes, skjændtes og skjældet hinanden, slaaet i Bordet, og staaet og gjort allarm anden stæds paa Huuset, saa det har været til stoer forargelse, og raabte paa Diævelen, Fanden og deslige ondt. Manden har ofte klaget at hands Kone var skyld, og hands Kone er et par gange

1781: 301

kommet i Vidnets Stue og beklaget sig, at hendes Mand havde truet hende med Øxe og Kniv, og hafde sagt, at een skulde miste Hovedet. Angaaende de indstevntes lidet Barn som er kommet grædende ind til Vidnet og hendes Mand, forklarede ligesom 1ste Vidne, hørte og at Hans Zachariassen en aften for 3 aar siden begiærede Vidnets Mand og Søn at følge hjem at høre ham tilspørge sin Hustrue, men Vidnet fulgte ei med. Vidnet troer at Brithe Furhovde er meest skyld. Defensor havde ei viidere at tilspørge. Vidnet declarerede at ej veed meere end det forklarede, som blev oplæst, og hvilket Vidnet vedblev, Vidnet blev med Actors og Def: minde dimitteret.

Fremstoed som 3de Vidne Halvor Halvorsen hos sine Forældre de forrige 2de Vidner, og værende hos dem paa Furhovde som aflagde Eed og forklarede: At ald den tiid Vidnet kand mindes, har Vidnet hørt de begge jndstevnte har levet ugudelig og uforligelig, og har seet i

deres egen Stue, at Brithe Furhovde har først begyndt, det Vidnet nogle gange har seet, da hun har overfaldet Manden i Vreede og Bitterhed med Skiælden, Skiænden og Forbandelse, og at Diævelen og Fanden skulde siunke ham need, og meere deslige, hvorpaa Manden er bleven ligesaa ond som hun, imod hende, med Banden og Skiælden og at slaae i Bord og i Vægge for hinanden, og oftest har hun kaldet Manden det forbandede gamle Hunde Rag, og andet som ei erindres. Men Vidnet erindrer ej at Manden har skjældet hende. En dag kom Brithe Furhovde med sine Børn ind til Vidnets Forældre, og beklagede sig at hendes Mand havde truet at vilde ødelægge hende, og truet hende med Øxe eller Kniv, da om Aftenen Hans Zachariassen gik i Gaarden og hujede og skreeg, og sloeg med noget saa stærk til Vidnets Forældres Stue Væg, at Glasset i Vinduet gik i støkker. Een dag kom Hans Zach: i Vidnets Forældres Stue og beklagede sig saaleedes som første Vidne har til slutning i sit Vidnesbyrd forklaret. Angaaende at blev kaldet tilligemed sin Stif Fader det 1ste Vidne en aften for 3 aar siden, af Hans Zachariassen, at høre hvad hand vilde tilspørge sin Hustrue, forklarede som 1ste Vidne. Angaaende indstevntes lidet Barn som er kommen grædende ind til Vidnets Forældre, forklarede ligesom 1ste Vidne. Denne Vaar sagde Brithe Furhovde til sin Sønne Kone, at ønskede sidstmelte saa mange Forbandelser som der voxer Græs Straae op af Jorden. Da Brithe Furhovde skulde møde for Præsten, sagde hun: Lad Fanden drage til Præsten, skulde jeg drage til ham, og lade mig hegle ud, har jeg gjort saa meget ondt, saa kand de give det an for Øvrigheden. Defensor havde intet at tilspørge. Vidnet blev forelæst sin Forklaring som det vedblev, og declarerede at veed ej meere. thi blev det med begge Parters minde dimitteret.

Fremstoed 4de Vidne Gitle Geertsen SelvEjer paa Mundem som aflagde Eed og forklarede: At vel har hørt et Bøigde Røgte om de indstevntes uforligelighed, men har ei selv seet eller hørt. Defensor havde intet at tilpørge. Vidnet blev forelæst sin forklaring som det vedblev, og declarerede, at veed ikke meere; thi blev h/an/d med Actors og Def: minde dimitteret.

1781: 301b

Fremstoed 5te Vidne Gitle Siursen Mundem, som aflagde Eed og forklarede: Ord til andet ligesom nest forrige Vidne; Og da Defensor vidste ej viidere at tilspørge, og Vidnet som blev forelæst sin Forklaring, declarerede at viide ej viidere; Saa blev Vidnet med Actors og Defensors Minde dimitteret.

Fremstoed 6te Vidne Torbiørn Jonsen SelvEjer paa Mundem som aflagde Eed og forklarede: Ord til andet som 4de Vidne; Og da Vidnet ej vidste viidere, og Defensor intet havde at tilspørge; Saa blev Vidnet med Actors og Defensors minde Dimitteret.

Fremstoed 7de Vidne Peder Pedersen SelvEjer p: Svindland som aflagde Eed og forklarede: At boede paa Furhovde for 22 Aar siden, da en dag Vidnet hørte, at begge de indstevnte skjændtes i Vreede, og bandte hinanden, og Hans Zachariassen løb ud i en Bæk, og sagde at vilde dræbe sig, men Bekken var saa aldeeles liden, at ingen der kunde dræbe sig. Det var ellers alt for ofte, at disse indstevnte Ægte Folk skjændtes og bandtes, men Vidnet vilde ej gaae ind til dem, saa h/an/d ikke kunde viide oprindelsen dertil, {… ….} \men hun/ begyndte oftest, og naar hun havde opbragt ham, var hand ikke bedre end hun. Vidnet var ej længere paa Furhovde end 7 á 8 Aar, imedens de indstevnte tillige boede der, og siden hand fløttede derfra, har ei seet eller hørt andet, end af Bøjgde Røgte, at de har holdt ved i Ond Forligelse. Defensor havde intet at spørge. Rætten forelæste Vidnet sin forklaring som h/an/d vedblev, og vidste ej viidere; thi blev hand med Actors og Def: minde dimitteret.

Fremstoed 8de Vidne Knud Pedersen tienende sin Fader nest forrige Vidne, som aflagde Eed og forklarede: At var ei længere paa Furhovde end hands Fader, og i den tiid saaviit Vidnet kand mindes, som da h/an/d \for 22 Aar siden/ reiste fra Furhovde var 17 aar gl:,

passerede ligesom næst forrige Vidne har forklaret, og siden har ei erfaret viidere, end ligesom h/an/ds Fader næstforrige Vidne efter Bøjgde Røgte har forklaret. I den tiid Vidnet var paa Furhovde skeede oftest at naar de havde skiændtes, løb een af dem af at skiule sig, for at gjøre den Anden bange ved at blive savnet. Defensor havde ej viidere at tilspørge. Da Vidnet som af Dommeren blev {op}\fore/læst sin Forklaring sam/m/e vedblev, og declarerede at viide ej meere; Saa blev sam/m/e med Actors og Defensors minde dimitteret.
  Fremstoed 9de Vidne Marithe Aslachs Datter Enke efter Niels Erichsen Fluedalen, som aflagde Eed og forklarede: At fulgte med Hans Zachariassen og Hustr: samt deres Søn Zacharias Hansen og h/an/ds Hustrue, for 6 á 7 uger siden \som reiste/ til Præsten, for at blive tegnet til Alters, og blive forliigt med deres Børn, og da de reiste hjem, da saasnart de kom uden for Præstegaarden, begyndte Brithe Furhovde at skjænde og bande paa Børnene, og da Sønne Konen bød undervejs Hans Zach: Mad, sagde Brithe Furhovde i Vreede og Bitterhed til Manden: Skam faae Du tager Du Mad af hendes Haand; Dertil vel Manden svarede noget fortrydelig men veed ei hvad Ord: Ellers skjændte hun lidt undertiiden paa hjem Reisen paa Manden, og hand svarede ei meget dertil i

1781: 302

Vreede. Veed ej viidere uden af Bøjgde Røgte, at de indstevnte lever uforligelig. Defensor havde intet at tilspørge. Dommeren forelæste Vidnet sin forklaring som sam/m/e vedblev og vidste ej viidere; thi blev hun med Actors og Defensors minde dimitteret.
  Actor fandt fornøden at indhænte Attester og underretninger saavel fra Paagjældernes Fødestæd, som de \andre/ Meenigheder, hvor de sig i de ommelte Mellem tiider har opholdt, samt at erkyndige sig om fleere Vidner eller anden Oplysning i Sagen er at faae, hvortil h/an/d maatte begjære Sagen opsat, og da sam/m/e ei kand erholdes førend tilstundende Høste Tinger begynder; Saa sees ej at det kand blive nemlig det udfordrende at erholde \eller Sagen at foretage/ førend til dette Skibreedes Høste Ting dette Aar til den tiid h/an/d maatte begjære Sagen udsat, til viidere at proceqvere, og derefter sin Jrættesættelse at formere.
  Defensor Anders Geertsen Kiærevigen formeente at med de førte Vidner er intet overbeviist de indstevnte; Thi paastoed hand dem aldeeles friefunden, eller om Actionen proceqveres, forbeholdt sig nærmere Jndsigelse og havde intet imod Sagens Anstand.
  De indstevnte Hans Zachariassen og Hustr: henholdt sig til deres Forsvars tilførte.
  Dommeren paalagde de paagjældende jndstevnte og deres Defensor at møde i Sagen til nestkom/m/ende dette Skibreedes Høste Ting. til den tiid Sagen beroer.

Høste Ting 1781 den 13 Septembr: for Schonevig Skibreede sat og holden paa Gielmervigs Tingstæd i overværelse af Districtets Foget Koren, Skibreedets Lensmand Christopher Pedersen Gielmervig, samtl: Tingsøgende Almue, og efterskrevne 8te Eedsvorne Laug Rættes Mænd:
1. Anders Johansen Tvedte 4. Torbiørn Tollefsen Yttre Matre 7. Ole Simonsen Sandvold
2. Lars Gudmundsen Nedre Sandvigen 5. Ole Andersen Schoge 8. Lars Steensen Nord Ebne
3. Ole Nielsen Yttre Tungesvig 6. Kittel Jversen Øfre Sandvig.

Allerunderdanigst og underdanigst publiceret Kongl: allernaadigste \Anordninger/ samt Collegii og høi Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger, nemlig:
  No: 1. Forordning om ¼ proCt: Paabud af Capitaler i Huuse og faste Ejendomme d: 31 Maj 1781.

.. 2. Kongl: allern: Placat hvorviit paa Kongl: Betjentes Gage maae gjøres Beslag, d: 27 Juni 1781.
.. 3. …. hvorved Afgifterne af fremmet Humle forhøjes d: 13 Juni 1781.
.. 4. …. hvorved adskillige Anordninger om Brændev: Brænden og Brug i Norge, igjentages og skjærpes. d: 9 Aug: 1781.
.. 5. Gen: Ld: Oec: g(?) (og?) C: Cal: Skr: til Stiftet af 19 Maj 1781, at indberette om Kapere kom/m/er paa Kysterne og øver U-orden, naar Gjerningsmanden ej kand anholdes. communic: fra Stiftet 12 Juni 1781.
.. 6. Danske Canc: Skr: 2 Juni 1781, communiceret fra Stiftet 19 ditto, at Kapere ei maae indløbe i nogen Hav uden højeste Nødvendighed.
.. 7. Kongl: allern: Rescr: 29 Juni 1781. commun: fra Stiftet 17 Juli e: a: at til Post Karle maae tages andre end Artillerie Kudske, naar ingen iblant disse findes beqvemme.
.. 8. Westindiske og Guineiske R: samt Gen: Toldk: Skr: af 7de Juli 1781 commun: fr: Stiftet 31 do:, at i Strandings tilfælde, maae i auct: Conditionerne over Vahre som ej maae forblive i Landet, ei indrykkes, at k/an/d forhaabes Bevilling sam/m/e i Landet at forblive.
.. 9. Stiftets Communic: af 4 Sept: 1781 om Smaae Tolden 232 Rd:, paa Fogderiets Løbe Tal at repartere.
.. 10. Stiftets Communic: af 4 Sept: 1781. af Kongl: Declaration og Convention af 1 Juni 1781. om 6te og 10 Penges Ophævelse, imellem de Kongl:, og Braunschveig Luneborgske Lande.

1781: 302b

Formynder Ting blev holden, og Børne Midlerne befunden i behørig rigtighed efter Ober Formynder Protocollen.

Fogdens Regnskabs Tings Vidner blev examineret i overværelse af Laug Rættet, Almuen, Lensmanden og de 2de Mænd Jon Monsen Wiiche og Jon Johansen Nøstvigen.

Pante Bogen til jnddragelse
Skiftebrev 6 Juni 1781 efter Haldor Gundersen Wattendahl, hvis Jordegods Udlæg i Pantebogen er extraheret.

Pante Bogen til Udslettelse
Christopher Eliassen Fiæres Obl: til Elias Pedersen Næss paa 93 – 3 – 8 d: 30 Dec: 1776 qvitteret 23 Juni 1781 No: 3 fol: 62.

Nye Sag
Madame Salig Jørgen Lunds Enke i Bergen loed anmelde at have ved Jon Monsen Wiicke og Mons Monsen Wiicke, ladet til dette Ting og Tiid med mundtl: Varsel {ladet} indkalde Hactor Mikkelsen Melkevigen for, til Citanten skyldig værende 1 Rd: 3 mrk:, derfor at lide Dom til samme med Processens Omkostninger skadesløs, at betale.
Af Stevne Vidnerne mødte aleene Jon Monsen som afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Da det andet Stevne Vidne Mons Monsen Wiicke ikke mødte; Saa beroer Sagen efter Stevnemaalets Afhjemling tillige af han, til Sommer Tinget 1782.

Pante Bogen til jnddragelse

Johannes Jobsen Ebnes Enkes Arvingers Skiøde til Lars Johansen SørEbne paa ½ Løb 1 Hud i SørEbne No: 87 d: 14 Nov: 1780.

Opsat Leyermaals Sag fra fol: 280a. Fogden contra Anne Anders Datter.
Anne Anders Datter mødte og tilstoed baade Forseelsen med Corporal Samson Leithe, samt lovlig Jndstevning til Bøder og Omkostninger, saa og Laugdag.
Actor fremstillede de 2de Stevne Vidner Lensmand Peder Christophersen Schaalnes og Skaffer Jon Monsen Wiicke som afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre, til dette Ting og tiid at have med lovlig mundtl: Varsel indkaldet Corporal Samson Leithe til Vedermæle i Sagen for Processens skyld.
Corporal Samson Leithe blev paaraabt, men mødte ikke eller møde loed.
Anne Anders Datter vedblev sin bekjendelse og indloed Sagen til Doms, i fald Hr: Fogden ej vil accordere hende aftingning til 4 Rd:, som hun lovede at betale til Sommer Tinget 1782.
Hr: Fogden da Laug Rættet og Almuen bevidnede hendes fattigdom accorderede Bødernes aftingning til 4 Rd:, og i vente af sam/m/es betaling til Som/m/er Tinget 1782, loed Sagen til den tiid beroe; Men i tilfælde af Betalingens udeblivelse paastaaer Dom efter Loven til Bøders udreedelse og Omkostningers Erstatning.
Sagen beroer til Sommer Tinget 1782.

1781: 303

Nye Sag.
Siur Rasmussen Yttre Haaland i Etne anmelte at have med lovlig mundtlig Kald og Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Ole Johannessen Jndre Næss, for skyldig værende 13 Rdr: at lide Dom til sam/m/e at betale, og Sagens Omkostninger skadesløs at erstatte.
Stevne Vidnerne Lensmand Peder Christophersen Skaalnes, og Skaffer Jon Monsen Wiicke afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Ole Johansen Jndre Næss blev paaraabt, men da h/an/d ikke mødte eller møde loed; Saa blev ham given Rættens Laugdag til Sommer Tinger 1782 første dag sam/m/e holdes, at møde og svare til Sagen; hvilken Laugdag Citanten paalægges at tage beskreven, og lovlig at lade forkynde.
Sagen beroer til Sommer Tinget 1782.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i morgen.

Anden Dagen den 14 Septemb: 1781 continuerede dette Ting.

Opsat Sag fra fol: 281a. Siur Haaland contra Ole Næss og Johannes Aarthun.
Citanten fremlagde Rættens seeniste Laugdag og Forelæggelse som er saalydende:
Stevne Vidnerne Lensmand Peder Christophersen Schaalnes og Jon Monsen Wiick Skaffer afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre samme lovlig for alle indbemelte at have forkyndet.
De indstevnte og Laugdagede Paagjældere bleve paaraabte, men mødte ikke eller møde loed.
De forelagde Vidner Jon Torbiørnsen Jndre Tungesvig og Ole Christensen Tielflaat mødte og blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds Udsigende.
Citanten begjærede Vidnerne stædet til forhør, at gjøre deres forklaring; Thi blev de separeret og fremstoed som

2det Vidne Jon Torbiørnsen Huusmand under Jndre Tungesvig som aflagde Eed og forklarede: Ord til andet som 1ste Vidne. Demitteret med Citantens Consence.
Fremstoed som 3de Vidne Ole Christensen SelvEjer paa Tielflaat som aflagde Eed og forklarede: At omvundne tiid hørte Citanten paa sin gaard, at Folk var til Ords paa hands Bøe paa Vejen derover fra Schonevigs Kirke til Aakre Fjorden, da Vidnet gik ud paa en Hov og saae at Ole Johannesen Jndre Næss og Siur Rasmussen Yttre Haaland mødtes eller kom tilhobe, da de toeg i hinandens Axler og Bryst, men for nogle Buskers skyld kunde ej see hvem toeg først, hvorpaa de faldt begge over ende, saae ei hvem kom ovenpaa, eller om nogen af dem sloeg, hørte ei viidere, end at Siur Haaland raabte 3 gange at Ole Næss skulde slippe ham i Guds Navn, derpaa de bleve skildte ad af andre Folk. Vidnesbyrdet blev oplæst, af Vidnet vedbleven, og da h/an/d ei vidste viidere, blev Vidnet med Citantens Consence dimitteret.
Citanten derefter paastoed Dom efter Jndstevningen.
Siden de indstevnte Paagjældere ikke mødte eller møde loed, loed Rætten Sagen beroe til Som/m/er Tinget 1782, at de kand fremkom/m/e med hvad, og om de noget til deres Forsvar har at frem/m/e, i mangel deraf Sagen da til Doms bliver optagen.
Sagen beroer til Sommer Tinget 1782.

1781: 303b

Pante Bogen til jnddragelse
Hactor Tielmelands Enkes Skjøde til Mads Erichsen paa Tielmeland No: 41 H: C: gds: 1 ½ L: ½ Hd: d: 13 Sept: 1781.
Mads Erichsen Tielmelands Vilkors Contract til h/an/ds Moder Guro Mads D:, dateret 13 Sept: 1781.

Opsat Justitz Sag fra fol: 281a. Fogden contra Anne Daniels Datter.
Actor fremstillede Stevne Vidnerne Jon Johansen Nøstvigen og Christen Jespersen Beiten som afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre, til dette Ting og tiid lovlig \med Continuat: Varsel/ at have indkaldet Andreas Christophersen baade til Doms for dette Lejermaal, at betale Bøder og Omkostninger, som og for Process: skyld i henseende til Sagens Drift imod Anne Daniels Datter, og fandt ei Andreas Christophersen eller har kundet opspørge ham, da ingen veed hvor hand er, men har forkyndt Stevnemaalet for hands sidste Tilholds stæd \hvorfra h/an/d for 8 uger siden var reist/ ved Handelands Søen i et Huus, i paahør af Synneve Gravdal og hendes Datter Siri Erichs Datter som er til Huuse i sam/m/e Huus hvor Andreas Christophersen sidst har holdt til eller opholdt sig.
Andreas Christophersen blev paaraabt, men mødte ikke eller møde loed.
Actor foreviiste Amtets ordre af 21 Augusti sidst, adskillige Justitz Sager, angaaende, hvoriblant denne er benævnt, som indeholder, at Hr: Fogden Koren paa Amtets vegne skal beskikke de Anklagede Defensor, enten Skibreedets Lensmand eller en anden lovkyndig Mand: J hvad følge Hr: Fogden anmelte at have beskikket til Defensor i denne Sag Lensmand Peder Christophersen Schaalnes.
Lensmand Peder Christophersen Schaalnes mødte som Defensor i Sagen og vedtoeg lovlig Varsel.
Actor fremlagde Velædle, Velærværdige og høilærde Hr: Provst Kahrses Attest om de 2de sidste Lejermaale, af dato 4 Sept: 1781 som er saa lydende: Sam/m/e blev oplæst.
Anne Daniels D: mødte og tilstoed Jndholden samt vedblev sin bekjendelse, og havde ej videre til sit forsvar at erindre, end at dette sidste Lejermaal er begaaet under Ægteskabs Løfte, skjønt hun det ei k/an/d beviise. Saaleedes hun indloed Sagen under mildeste Dom.

Defensor maatte forestille Rætten, at da dette Lejermaal er begaaet under Ægteskabs Løfte, og denne beklagelige Qvinde er baade eenfoldig og saa skrøbelig at hun ej kand tjene for sit brød, Saa forhaabede hand at dette maatte kom/m/e i betragtning enten til befrielse eller Straffens formildelse; Saaleedes h/an/d indloed Sagen under Dom, dog med Reservation af nærmere tilsvar, i fald dertil gives Anleedning.
Hr: Fogden begjærede Sagen udsat til næste Ting til fleere Præste attesters Erhvervelse som ei til denne tiid har været muelig.
Rætten siden Andreas Christophersen ikke mødte eller møde loed, gav ham lovlig Laugdag til Sommer Tinget 1782 første Dag sam/m/e

1781: 304

holdes, at møde og svare til Sagen; hvilke Laugdag Lensmanden Christopher Pedersen Gielmervigen blev beordret at lade lovlig forkynde og afhjemle,
Sagen beroer til Sommer Tinget 1782.

Opsat Justitz Sag fra fol: 280b. Fogden contra Poul Tvedt og Magdele Wiers Datter.
Actor fremlagde Sogne Præsten Velærværdige Hr: Stubs attest af dato 11 Juni 1781 saalydende: samt derefter fremstillede som Stevne Vidner Lensmand Peder Christophersen Schaalnes og Skaffer Jon Monsen Wiicke hvilke afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre, til dette Ting og tiid med lovlig Continuations Varsel at have mundtl: indkaldet Erich Rasmussen SelvEjer paa Tvedt, at høre Magdele Wiers Datters bekjendelse, og for med hende begangen Hoer i hands Ægteskab, at lide Dom til yderste Formues forbrydelse og Bøders udreedelse samt Omkostningers Erstatning.
Erich Rasmussen Tvedt blev paaraabt, men mødte ikke eller møde loed.
Poul Erichsen Tvedt mødte og vedblev sin benægtelse, og det saa meget meere rimelig da Magdele Wiers Datter den tiid tjente paa Tvedt hos Ægtemanden Erich Rasmussen Tvedt, og Comparenten boede ½ fj: Vei derfra paa Huusmands Pladset Wattendal under Gaarden Wattendahl, skjønt det Comparenten har haft omgang med hende, var paa Tvedt, men vedblev at benægte at være Barne Fader.
Magdele Wiers Datter mødte og vedblev sin bekjendelse, at Erich Rasmussen Tvedt da og endnu levede i Ægteskab med sin Ægte Hustrue, var hendes rætte Barne Fader, hos hvem hun da tjente, og hvem havde Omgang med hende i Laden, og paa Marken, ved Dags tiider, dog saa skiult at ingen saae dem enten søge hin anden eller gaae fra hinanden. Hun har ei begaaet Lejermaal uden eengang før, med en ung Karl under Ægteskabs Løfte.
Poul Tvedt nægtede nogen tiid før enten i eller uden Ægteskab at have begaaet Løsagtigheds Synd med nogen.
Magdele Wiers D: tilstoed paa Tilspørsel at hun havde førend hendes Barsel Seng saa og for dem som førte Barnet til Daaben, bekjendt at Poul Erichsen Tvedt var Barne Fader og ingen anden.
Da Erich Rasmussen Tvedt ikke mødte eller møde loed; Saa blev ham given Rættens Laugdag til Sommer Tinget 1782 første dag samme holdes at møde og svare til Sagen, hvilken Laugdag Lensmand Peder Christophersen Schaalnes blev paalagt og beordre lovlig at forkynde og afhjemle: De øvrige Paagjældende blev af Rætten paalagt til sam/m/e tiid til Confrontation at møde.
Sagen beroer til Sommer Tinget 1782.

Nye Sag.
Ole Nielsen SelvEjer paa Tungesvigen anmælte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet til dette Ting og tiid indkalde Lambret Larsen Tungesvigen, for at have \ladet/ een sin

Gjærde Part ligge øde til tet imod St: Hans Tiid hvorover Creaturer er gaaet ind paa Citantens Bøe og beskadiget hands Eng og Slaatte, derom at høre Vidner stevnte

1781: 304b

Og ustevnte, samt liide Dom til Skades Erstatning og Omkostningers betaling.
Som Vidner indstevnt under Falsmaals Straf Lars Flesche, Tollev Olsen Tungesvig og Torkel Olsen Tungesvig,
Stevne Vidnerne Lensmand Peder Christophersen Schaalnes og {Jon Monsen Wicke Skaffer} \Erich Haldorsen Lecknes/ afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Lambreth Larsen Tungesvig mødte, og tilstoed at et støkke af hands Giærde Part laae øde til omstevnte tiid, men alleene paa grund af at Citanten havde lovet afvigte Vaar 1780, at vilde gjærde dette støkke til et lidet Vederlag imod en anden Beqvemmelighed som Citanten i sin Gjærde part ved en nye Jndhegning havde nydt; hvilket Løfte hand nu bad Citanten tilspurgt om, enten h/an/d sam/m/e vilde tilstaae eller fragaae? Citanten nægtede saadant at have lovet. Lambreth Tungesvig forbeholdt sig saadant at beviise om Sagen fremmes; Men imidlertiid ligesom hand siden denne Paastevning har tilbuden Citanten Forliig og Skades Erstatning for at forekomme Process; Saa tilbyder hand sam/m/e endnu, og gjørlig vil rætte for sig, naar kun Citanten vil sætte en billig Værd derpaa efter Mænds Skjøn, og deri gotgjøre hvad Skade Citantens egne Kalver og Lam har gjort paa Lambreth Larsens Bøe, hvor Citanten har drevet dem ind. Saaleedes vil jndstevnte gjørlig rætte for sig, og altsaa paastaaer ingen Lov maal eller Dom at overgaae.
Citanten var villig til Forliig; Men paastoed til Skades Erstatning 4 Rd:
Jndstevnte veed ei eengang om der er skeet nogen skade, men {kand} umuelig kand den være saa stoer, og kunde ei erstatte meere end efter Mænds Skjøn, dertil hand er villig.
Citanten begiærede de indstevnte Vidner paaraabt og stædet til forhør at gjøre deres forklaring.
Vidnerne blev paaraabt som alle mødte og blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende, derefter blev separeret, og fremstoed som
1ste Vidne Lars Larsen SelvEjer paa Flescke som aflagde Eed og forklarede: At 3de Pintse Dag sidst før St: Hans tiid, viiste Citanten Vidnet et stk: Bøe gjærde, som hand sagde, men Vidnet ellers ei veed, at skulde være Lambret Larsen sin Part, for deres fælleds Tungesvig Bøe, som Vidnet ei maalte, og hvilket ej var gjærdet eller dette aar i standsat, hvorover Creaturerne kunde gaae, og saae Tegn efter, at de havde gaaet ind fra Udmarken paa Bøen, hvor og der nær ved meget var opædt, men Skaden blev ej da taxeret, ei heller saae de den tiid enten Creaturer gaae at æde, eller kom/m/e over Gjærdet, og skjønner aldeeles ikke, at Skaden ved Eftersyn kunde taxeres over 1 Rd:, hvori dog Lambret Larsen selv har en Teig, som var under sam/m/e Skade, og Citanten har 4 Teiger, alt Eng, og ingen Ager som havde taget skade. Jndstevnte begjærede Vidnet tilspurgt: Om haver hørt om Ole Tungesvig har talt eller lovet, at vilde gjøre dette støkke gjærde formedelst hand havde nydt anden beqvemmelighed i Gjærdet. Citanten havde

1781: 305

intet imod Qvæstionens besvarelse. Vidnet svarede: At den tiid bem:te 3de Pintse dag, sagde Citanten, at have paa Lambreth Larsen Tungesvigs begjæring vel lovet, at vilde paatage sig dette støkke gjærde, naar de ellers bleve eenige om alle ting, men da de ej ere det, saa vilde Citanten ej gjærde det. Forklaringen blev for Vidnet oplæst som sam/m/e vedblev, og hvorefter det med begge Parters minde blev dimitteret.

Fremstoed 2de Vidne Tollev Olsen tjenede Citanten, som aflagde Eed og forklarede: Ord til andet som 1ste Vidne med forskjæl, at sam/m/e 3de Pintse dags aften var gaaet over dette støkke gjærde, endeel Creaturer, tilhørende nogle Citanten og nogle den Jndstevnte, som Vidnet var med at jage ud. Engang siden i samme Uge har Vidnet seet, ligeleedes endeel Creaturer begge Parter tilhørende, gaae over sam/m/e Gjærde fra Udmarken ind paa Bøen. Vidnet har seet at Citantens Kalve 6 stk:, gik paa sam/m/e Bøe, men veed ej hvor længe, men kand ej sige hvor stoer Skaden kunde være. Paa Jndstevntes Spørsmaal svarede: At vel ej 3de Pitse dag, men andre tiider har hørt det samme som af 1ste Vidne er svaret. Før Pintse tiid saae ej Creaturer gaae over Gjærdet siden Vidnet ej var hjemme. Vidnet blev forelæst sin forklaring den h/an/d vedblev, derefter med begge Parters minde dimitteret.

Fremstoed som 3de Vidne Torkel Olsen Huusmand under Citanten som aflagde Eed og forklarede: At kjende det omstevnte støkke gjærde, hvilket Vidnet har seet at Lambret Larsen forrige Vaar 1780 har gjærdet, men ej i Aar blev gjærdet førend omtrent 14 dage før St: Hans tiid, saa det til den tiid laa ned, saa at Creaturer kunde gaae derover, men saae det ej \at Creat: gik derover/ aleene har seet at endeel Creaturer har gaaet ind(en?) for Gjærdet, paa Engen og ædt, hvilke Cretaurer tilhørte begge Parter, og Engen tilhører Citanten 4 Teiger, og Lambret Larsen 1 Teig tet ved Gjærdet, dette Vidnet kun een gang har seet, men har 2 gange seet 6 Citantens Kalve gaae der, dog veed ei hvorleedes de der var komne. Kand ei skjønne hvor stoer Skaden k/an/d være, men \der/ var opædt, nedlagt og nedtraad. Paa heele gjærdet veed ei nogen anden stæds mangel hvor Creaturer kunde gaae over. Paa jndstevntes Spørsmaal svarede: At bem:te 3de Pintse Dag hørte ligesom 1ste Vidne har forklaret. Vidnet blev forelæst sin forklaring den h/an/d vedblev og med begge Parters minde blev dimitteret.

Citanten begjærede Sagen opsat til Som/m/er Tinget 1782 til fleere Vidners førelse.

Lambreth Larsen Tungesvig forestillede: At dette støkke Gjærde, som h/an/d alle tiider før har giærdet, gjærdede Comparenten ogsaa i Aar efter Pintse tiid, da h/an/d mærkede Citanten gik paa sine ord, og ei havde efter Løfte gjærdet det, og da Citanten loed sine Kalve gaae der, som gjorde for stoer skade, men forinden da Citanten havde ført sine Kalve dit, vidste Comparenten ei hvad hand skulde gjøre, enten gjærde eller ikke, siden Citanten loed opæde saavel sit eget som Comparentens.

Sagen beroer efter Citantens begjæring til Sommer Tinget 1782.

1781: 305b

Pante Bogen til jnddragelse

Lars Larsen Eegemoes Skjøde til Lars Larsen paa Eegemoe No: 41 2 pd: 3 mrk: Sm: d: 13 Janv: 1781.

Aadne Johannesen Mortvedts Obl: paa 60 rd: til Samson Poulsen Jndre Bouge for Myndtlingen Torjer Øriansen Wiicke, 1 pr: i Mortvedt No: 79 1 pd: 9 mrk: Sm: d: 14 Sept: 1781.

Torbiørn Tollefsen Yttre Matres Obl: til Tollev Haldorsen Yttre Matre p: 200 rd: 1 pr: i Yttr: Matre No: 25 d: 14 Sept: 1781.

Biørne Skud.

Wier Olsen Wiesekiær SelvEjer mødte og foreviiste en voxen Bjørne Hud som af ham var fældet og skudt i Rullestad Mark her i Skonevig Skbr:, denne Sommer, og derfor begjærede de sædvanlige Skud Penge 2 Rd: Almuen declarerede at være viidende om dette Biørne Skud at forholde sig saaleedes som anmelt er; Thi blev Huden mærket og ham tilbage leveret samt ham betalt af Fogden Skud Penge Toe Rigsdaler.

Saug Tings Vidne
Wier Olsen Wisekiær SelvEjer til sam/m/e gaard \No: 51 S: S: E: gds:/ Mads Christophersen SelvEjer paa Birkestrand, {og} forhen H: C: gods No: 38, og Wier Johansen Rullestad, alle af Schonevig Skbr:, fremstoed for Rætten og tilkjende gav, at da de undertiiden ej kand faae skaaren paa omliggende Sauger, de fornødne Bord til deres Huuses Reparationer, af Tømmeret som de af deres egen Skove kand skaffe, og af omliggende Skove erholde, saa meget mindre, da der nær ved er kun een Saug, og de øvrige 2de Miile derfra beliggende, og undertiiden dermed maae reise lange Veje til stoer skade og besværlighed for at faae skaaren de fornødne Bord; Og adskillige af deres Naboer ligeleedes ere satte i samme forlegenhed; Samt da til en Saugs Opsættelse, hvorudi alle 3 Comparenterne vil interessere hver for 1/3 deel, en god leilighed paa Wisekiær grund, som er Selv Ejer Odels gods, og af bem:te Ejer besiddes, og paa hvilken grund \og Lejemaal/ den gandske Dam Stok kommer til at lægge, hvor forhen har været en allernaadigst bevilget Flom og Bække Saug kaldet Wiesekiær Saug der for 12 Aar siden er nedraadnet, og af da værende Ejer formedelst fattigdom forladet, hvorefter hand ved Døden er afgangen; Saa ere de høist trengende at benøtte sig af deres egne Wiesekiær og Birkestrands samt Rullestad, Fiære og Eegemoe Skove som ejes af SelvEjere, de Beboere, ligesom Comparenterne hvoraf de 2de førstmelte selv ejer og paaboer deres gaarde; samt af bem:te Skove at benøtte sig saaviit behøves til Saug brug, dog at ej forlanges af fremmede Skove viidere end Ejerne selv vil tillade og overlade; Og hvilket agtede Saug brug ej kand være nogen til Hinder, da bemelte Skove er tilstrækkelig, til at deraf uden deres skade aarlig kand hugges Tømmer til 200 Bord til Bøjgds fornødenhed, som er det samme qvantum der for den

1781: 306

forrige nu ødelagde Wisekiær Saug allernaad: var bevilget; Thi vare de nødsagede, da undertiiden deres og Naboers Tømmer kand ligge ved en anden Saug lang tiid, saa det ofte bliver bedærvet, og ofte maae hæntes fra en Saug og føres til en anden, til ubodelig Skade for dem ved deres Huuses Reparationer som melt, allerund: at ansøge at maatte tillades paa bem:te Wisekiær SelvEjer og frie Odels godses Lejemaal, hvor den gandske Dam Stok kom/m/er til at lægge, og hvor dertil er beqvæm Lejlighed, at opsætte en Flom eller Bække Saug, hvortil af bem:te Skove som ej er lagt til andre Sauger, det behøvende Tømmer overflødig kand drives og skaffes. Desaarsag de udbad sig Almuens Svar til et lovskikket Tings Vidnes Erhvervelse 1st Om den Saug som nu ansøges, er nødvendig, og om det til ovenmelte quantum Bord behøvede Tøm/m/er, kand hugges i bem:te Skove aarl: uden Skovenes skade eller medtagelse i nogen maade, neml: baade i Comparenternes og de øvriges forbem:te Skove? Almuen svarede: At baade er Saugen nødvendig, og det omspurgte qvantum kand gierne aarlig i disse Skove hugges uden Skovenes skade. 2det Om dem er bekjendt at disse Skove, alle i Schonev: Skbr: beliggende, forhen er lagt til nogen anden Saug? Almuen svarede: At disse Skove ere ei lagde til nogen Saug forhen.
Comparenterne som Jnteressentere hver for en tredie deel i den forventende allernaad: bevilgede Saug, dog Wisekiærs Ejeres Ejendom til grunden uforkrænket, begjærede det passerede sluttet, og sig som TingsVidne beskreven meddeelt som blev bevilget.

Tings Vidne om Undsætnings Kornet.
Peder Pedersen Toftekalven som fordres af Hr: Fogden for 1 ½ td: Kongl: Undsætnings Korn 3 Rd: 12 s: og Johannes Larsen Jndre Bouge som fordres for 2 tdr: 4 Rd: 1 mrk:, fremstoed og erbød Eed, at de slet intet har faaet af bem:te Korn; hvorefter de haabede, derfor at være ukrævet.
Hr: Foget Koren havde intet imod de anbudne Eeders modtagelse.

Comparenterne blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning at vogte sig for MeenEed; hvorpaa de begge og hver for sig, blev forelæst deres tilførte i Protocollen, hvilken deres benægtelse de med Corporlig Eed bekræftede med oprakte fingre efter Loven.
Hr: Fogden begjærede det passerede som Udskrift sig beskreven meddeelt.

Pante Bogen til Udslættelse
Aadne Johansen Mortvedts Obl: til Niels Axdal p: 60 rd: d: 14 Nov: 1774 No: 2 p: 615 qvitt:t 14 Sept: 1781.

Nye Sag.
Siur Siursen Kalvigens Enke Siri Torbiørns D: Wiigen mødte og anmelte at have ved lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Mons Larsen Ebne for en Dag omtrent 14 dage efter Pintse tiid sidst, at have slaget hende med Stok og Stav, derom at høre Vidner stevnte og ustevnte,

1781: 306b

samt liide Dom til Bøders udreedelse og Omkostningers Erstatning.
Som Vidner i Sagen indstevnt under Faldsmaals Straf Mons Monsen Wiigen h/an/ds Hustrue Anne Peders Datter, Mons Schaalnes Enke Siselle Jons Datter, Jngri Lars Datter Jon Wickes Hustrue, samt Johannes Samsonsen Leithe og Søn Samson Johansen Leithe.
Stevne Vidnerne Jon Monsen Wicke og Ole Tollefsen Lechnes afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Mons Larsen Ebne blev paaraabt, men mødte ikke eller møde loed.
Alle Vidnerne mødte undtagen Samson Johansen Leithe, og blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende, samt derefter separeret.
Citantjnden begjærede dem stædet til forhør at gjøre deres forklaring.
Fremstoed som 1ste Vidne Mons Monsen Wiige som aflagde Eed og forklarede: At omtrent 14 dage efter Pintse tiid sidst, var Vidnet i jndstevntes Huus og spiiste frokost, da hørte et Skriig udenfor Huuset \af Citantinden/ og da Vidnet kom ud, kom Citantinden løbende og beklagede sig, og løb fra sin Stue som er nær derved, ud paa Marken, og Mons Ebne stoed ved hendes Stue Dør, men Vidnet kunde ej høre hvad hand sagde, og noget efter, viiste hun Vidnet sin højre Arm som var blaae og truden, det hun sagde at jndstevnte havde slaget hende. Da Mons Larsen Ebne kort før dette skeede, gik ud af sin Stue, toeg hand en Stok eller Stav i Haanden, med sig, og dog reiste hand den dag ingen stæder: Anden Dagen efter kom Johannes og Samson Leithe med Staven og leverede jndstevnte, da Citantjnden fulgte med og sagde: der var den Stav hand havde slaget hende med, og hand siden havde truet hende at levere, hvilken Stav var da i støkker, men den Stav hand havde i haanden da h/an/d gik ud var heel, dog veed ei om det var den samme, ej heller saae saa nøje paa den {dog} da Mons Ebne gik ud med den, at h/an/d var gandske vis paa den var heel. Vidnet hørte ej hvad Mons Ebne svarede hende, men vilde ei tilstaae det at være hands Stav. Vidnet blev forelæst sin forklaring den h/an/d vedblev, og vidste ei viidere, uden aleene at Mons Larsen Ebne i denne uge, i gaar sagde: At i fald hand faaer Dom skulde hand slaae Citantinden meere. Dimitteret.
Fremstoed 2de Vidne Anne Peders Datter Hustrue til næst forrige Vidne som aflagde Eed og forklarede: Ligesom forrige Vidne med forskiæl, at gik ei ud da hun hørte Skriiget, og altsaa saae ei enten hende eller ham, men da de hørte Skriiget, kiendte de at det var Citantindens Skriig, og sagde imellem sig selv: Nu er Mons Skomager i færd med Siri. Den Stav Mons Ebne gik ud med var heel, og var den sam/m/e som Siri loed ham bringe igjen ved

bem:te 2 Mænd, da den var lige saadan som hand gik ud med den, og var et afbrudt Rive Skaft, men ellers hands daglige Stav h/an/d gik med, endskiønt hand ej vilde kiende sig ved

1781: 307

Den, da Mændene kom med den. J gaar sagde Mons Ebne ligesom 1ste Vidne har forklaret. Vidnet blev forelæst sin forklaring som hand vedblev, og vidste ei viidere, altsaa med Citantens Consence dimitteret.

Fremstoed 3de Vidne Mons Schaalnes Enke Siselle Jons Datter som aflagde Eed og forklarede: At omvundne tiid hørte Vidnet i sit Huus noget fra hvor begge Parter boer, et Skriig, og saae ud at det var Citantinden som skreeg, og løb fra sin Stue, og Mons Larsen Ebne efter hende, men saae ej h/an/d sloe hende, derpaa Vidnet gik til Citantjnden som viiste Vidnet sin højre Arm der var blaae og truden, det hun sagde Mons Ebne havde slaget hende. J gaar sagde Mons Ebne til Vidnet: At dersom Citantjnden ej vilde forliige dette, skulde hand banke hende meere, eller hun skulde faae meere. Vidnet blev sin forklaring forelæst det hun vedblev, og vidste ei meere; Thi blev hun med Citantindens minde dimitteret.

Fremstoed 4de Vidne Jngri Lars Datter, Jon Monsen Wiikes Hustr: som aflagde Eed og forklarede: Alt ord til andet som 3de Vidne, undtagen at hørte ej af Mons Skomager de gaars dato udsagde Ord som af forrige Vidner er omvundet, da Vidnet ei var hjemme. Vidnet vedblev sin forklaring som blev oplæst, og vidste ej viidere, altsaa med Citantindens minde dimitteret.

Fremstoed 5te Vidne Johannes Samsonsen Leithe som aflagde Eed og forklarede: At Vidnet og sin Søn Samson Leithe efter begjæring fulgte med Citantjnden, omvundne tiid, en Morgen, hjem til hendes Huus, da hun toeg en Stav, en afbrudt Rive Skaft, og bad dem levere Mons Ebne sam/m/e og tilspørge ham, om det var ikke den hand havde slaget hende med; hvilket de udrettede, dertil Mons Ebne, da Citantinden sagde til ham at det var den h/an/d havde slaget hende med, sagde: det var ingen Stav men et afbrudt Rive Skaft, men h/an/d toeg den og satte den i sin forvaring. {Dimitteret} Citantjinden viiste og Vidnet sin Ryg, som Vidnet saae var kuglet. Vidnet blev forelæst sin forklaring som h/an/d vedblev og vidste ei viidere; altsaa dimitteret.

Som Vidnet Samson Johansen Leithe ikke mødte, Saa blev hand forelagt under Faldsmaals Straf at møde her inden Rætten Sommer Tinget 1782 første dag sam/m/e holdes, sit Eedelige Vidnesbyrd i Sagen at aflægge. Da og Mons Larsen Ebne ikke efter Paaraab mødte eller møde loed; Saa blev ham given Rættens Laugdag til Sommer Tinget 1782 første dag sam/m/e holdes, at møde og svare til Sagen. hvilken Laugdag og Forelæggelse Citantinden paalægges at tage beskreven, og lovlig at lade forkynde.

Sagen beroer til Som/m/er Tinget 1782.

Spedalsk Tingsvidne.

Skibreedets Lensmand Christopher Pedersen Gielmervigen fremstoed og beklagede, at her i Skibreedet er et Spedalsk Qvinde Menniske navnl: Siri Erichs D: omtrent 30 aar gl: ugift, Faderløs og hvis Moder Synneve Handelands Sønn(?) er yderlig fattig, ligesom og Siri Erichs D: selv hverken noget har arvet eller fortjent, men er aldeeles

1781: 307b

fattig; Og da hun er befængt med den Spedalske Syge i saa høj en grad at hun nødvendig maae indtages i Hospitalet i Bergen, men hverken hun selv eller hendes Venner ejer det mindste til derfor at kand betale, mindre er det dem muelig, hos nogen dertil at erholde den fornødne Hjelp, da endog bem:te Spedalske tilligemed sin Moder som hun er hos, formedelst

deres fattigdom, lider baade Hunger og anden Nød. hvorom Lensmanden var TingsVidne begjærende:
Dommeren oplæste det tilførte for Laug Rættet og Almuen og derom æskede deres sandfærdige Svar, om sam/m/e sig saaleedes eller om anderleedes, da hvorleedes forholder? Samtlige Almue og Laug Rættet forsikrede: At det var dem fuldkommen bekjendt, det andragne sig alt for beklagelig saaleedes i Sandhed at forholde som tilført er.
Lænsmanden begjærede det passerede sig som TingsVidne \....t og/ beskreven meddeelt som blev bevilget.

Bygsel Seddel publiceret
Hr: Foget Korens til Steffen Kiørping paa Blaateigen No: 58 12 mrk: Smør, Hds: M: øde gds: dtr: 14 Sept: 1781. Manuf: H: bet: 8 skilling

Opsat Justitz Sag fra fol: 280a. Fogden contra Just Eide.
Hr: Fogden som Actor forventede Dom.
Just Eide blev paaraabt, men da h/an/d ikke mødte; Saa loed Rætten Sagen beroe til Sommer Tinget 1782, at Just Eide da enten kand fremkomme med sit agtende, eller maae taale at Sagen til Doms bliver optagen.

Som Natten paafaldt beroer Tingets Continuation til i morgen.

Tredie Dagen den 15 Sept: 1781 continuerede dette Ting.

Laug Rættes Mænd til at betjene Rætten pro 1782 opnævnt af nye gifte:
1. Niels Jonsen Sioe 2. Torkel Siursen Gistvedt 3. Niels Tollevsen Yttre Svindland 4. Torbiørn Arnesen Wiike.

Som ingen viidere efter 3 gangers Udraab indfandt sig med noget at gaae i Rætte, blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

Etne Skibreedes Høste Ting den 17de Sept: 1781 holden paa Tingstædet Etne Gjæstgiverie, i overværelse af Districtets Foget, Skibreedets Lensmand Christen Hansen Frethe, samtl: Tingsøgende Almue og efterskrevne 8te Eedsvorne Laug Rættes Mænd.
1. Gunder Nielsen Tesdal 4. Lars Olsen Onesteen 7. Siur Abelsen Tesdal
2. Haldor Rasmuss: Lille Dahle 5. Lambreth Steensen Axdal 8. Siur Larsen Hardeland
3. Tiæran Jngebretsen Øchland 6. Peder Olsen Halleland.

Allerunderdanigst og underdanigst publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger, samt Collegii og høj Øvrigheds ordres og Foranstaltninger, registeret for Schonevig Skbr: fol: 302a.

Formynder Ting blev holden, og Børne Midlerne befunden i behørig rigtighed efter Ober Formynder Protocollen.

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examineret i overværelse af Almuens, Laug Rættet, Lensmanden og de 2de Mænd Jens Nielsen Juleschaar og Svend Erichsen Fittie.

Pante Bogen til Jnddragelse

Skiftebr: 17 April 1781 efter Thor Nærnes. Udlægget i P: b: extraheret.

1781: 308

Skiftebrev 19 April 1781 efter Siur Grønstads Hustrue.

Pante Bogen til Udslettelse
Halvor Jonsen Tesdals Obl: til Else Astrup nu Fr: Lieut:jnde Dahl p: 300 rd:, dat: 6 Janv: 1769, No: 2 p: 418 qvitt: af hendes M/an/d Hr: Lieut: Jan Dahl 1 Juni 1781.

Opsat Sag fra fol: 284b. Hr: Lieut: Weltzein med fleere contra Lars Pedersen Sæbøe.
Lars Pedersen Sæbøe mødte og vedtoeg lovlig Stevning og Laugdags forkyndelse.
Hr: Lieut: Weltzein paa egne og Med Jnteressenteres Vegne paastoed Dom.
Lars Pedersen Sæbøe paastoed at alle Citanterne skal møde endnu for Rætten og fremføre, da jndstevnte nu efter Laug dag møder, deres Kære maal.
Citanten Lieut: Weltzein paastoed Dom.
Rætten Eragtede: At kunde ikke paalægge Citanterne, oftere end ved Sagens Anhængig gjørelse skeet er, at møde, naar de ej selv af Sagens Procedure dertil finder sig anleediget. jmidlertiid fik antage Procedure af een af dem paa egne og øvriges vegne, for lovgyldig.
Lars Pedersen Sæbøe paastoed Citanterne at beviise Søgemaalet, og indloed Sagen til Doms.
Sagen blev til Doms optagen og derudi afsagt følgende

Dom

Citanterne have hertil Rætten ladet indkalde Lars Pedersen Sæbøe, fordie hand, naar deres Creaturer gaaer paa Græs enten om Sommeren i Udmarken, eller om Høsten og Vinter og Vaar paa Bøerne som alt er fælleds, tilhørende alle Parternes Gaarder, da jager samme deres Creaturer fra fælleds Skin Støe, op i Fjældet, og i Gjærdsbeite fra Bøen i Udmarken, derfor at liide Dom til sig derfra at entholde, og Sagens Omkostninger at erstatte. Det paastevnte er af Citanterne med 2de eenstemmige Vidner saaleedes beviist, at jndstevnte har ladet andre fælleds granders Creaturer jage om Sommeren fra Skin Støen, hen paa en anden side i Udmarken, og i Gjærde beites og Vinters Tiid jage dem fra sin Bøe paa de andres Bøer som ej er fragjærdet, hvorimod hand lader sine Creaturer gaae over de andre Bøer. Jndstevnte har intet antageligt fremført imod Søgemaalet. Da det af Lars Peders: Sæbøe forøvede, er baade ubilligt og ulovligt; Saa Kjendes og dømmes for Rætt og herved afsiges: At Lars Pedersen Sæbøe skal entholde sig og sine Folk fra at jage Citanternes som fælleds granders Creaturer fra et stæd i fælleds Udmarken til et andet, eller fra et stæd i fælleds Gjærdebeite til et andet, eller fra fælleds Skin Støe, under Straf af Toe Lod Sølv for hver gang noget ham herimod overbeviises. Denne Processes Omkostninger betaler Lars Pedersen Sæbøe til Citanterne i alt med 4 rd: 2 mrk:, som udreedes inden 15 dage efter denne Doms lovlige forkyndelse under Adfærd og Executions Tvang efter Loven. Udstæd

Opsat Sag fra fol: 286a. Ole Udstoen contra Lars Birkenæs.
Citanten paastoed Opsættelse til Som/m/er Tinget til Vidners førelse af Hans Christensen Haaim og Ole Halvorsen Skaffer i Aalund, da jndstevnte ej til dato har betalt det paafordrede efter Løfte til denne tiid.
Lars Birkenæs blev paaraabt, men mødte ikke eller møde loed.
Thi beroer Sagen til Sommer Tinget 1782.

Nye Sag.

Velædle og Velærværdige Hr: Hegelund loed anmelde at have til dette Ting og tiid ladet indkalde ved mundtlig Varsel Jngemon Rasmussen Ouestad for resterende 13 Voger Præste Tiende á 3 Mrk: [er] 6 rd: 3 mrk:, at lide Dom til sam/m/e med Omkostninger

1781: 308b

at betale.
Jndstevnte mødte og tilstoed lovlig Stevning, saavelsom Søgemaalet.
Citanten paastoed Dom.
Jndstevnte indloed Sagen under Dom.
Thi blev Sagen til Doms optagen og derudi afsagt følgende

Dom

Da indstevnte intet imod Søgemaalet har haft at erindre eller indvende; Saa bliver udi denne Sag herved for Rætt kjendt dømt og afsagt: At Jngemon Rasmussen Ouestad bør til Citanten Velædle og Velærværdige Hr: Hegelund betale de paastevnte og tilstaaede 6 Rd: 3 mrk:, med Omkostninger 1 rd: 5 mrk:, inden 15 dage efter denne Doms lovlige forkyndelse under Adfærd og Executions Tvang efter Loven.

Nye Sag
Velædle, Velærværdige og høilærde Hr: Hegelund Sogne Præst til Etne Menighed, loed fremstille de 2de Stevne Vidner Jens Nielsen Skaffer og Jngebreth Jversen Giærde Søen som afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre, lovlig til dette Ting, Tiid og Stæd at have indkaldet med lovlig mundtl: Varsel Lars Evensen Udstoen for resterende Præste Tjende 7 Voger ½ pund á 3 mrk:, derfor at lide Dom til sam/m/e med Omkostninger at betale.
Lars Evensen Udstoen blev paaraabt, men da h/an/d ikke mødte eller møde loed; Saa blev ham given Rættens Laugdag til Sommer Tinget 1782 første dag sam/m/e for dette Skibreede holdes, at møde og svare til Sagen, hvilken Laugdag Hr: Citanten paalægges at tage beskreven, og lovlig at lade forkynde.
Sagen beroer til Som/m/er Tinget 1782.

Opsat Sag fra fol: 286a. Helje Sævereide contra Ole Fittie.
Citanten loed ei møde. Indstevnte ej heller; Thi beroer Sagen til Sommer Tinget 1782.

Opsat Sag fra fol: 287b. Torbiørn Nærem!! (Norem) contra Svend Fittie.
Citanten Torbiørn Norem med Curator Johannes Gundersen Silde mødte og paastoed Dom.
Svend Erichsen Fittie begjærede Sagen opsat til Som/m/er Tinget 1782, da h/an/d meente imidlertiid med Citanten at komme til Afregning.
Citanten protesterer imod Opsættelsen, og nu paastoed Dom.
Rætten siden Svend Fittie ej har i værksat den Condition paa hvilken ham sidste Ting Dag blev bevilget Opsættelse, kunde ikke, da nu uden antagelig Aarsag, atter begjæres Anstand, bevilge fleere Opsættelser; Men maatte paalægge indstevnte nu at fremkomme med alt sit agtende.
Jndstevnte indloed Sagen til Doms.
Sagen blev til Doms optagen, og derunder afsagt følgende

Dom

Torbjørn Gundersen Norem har her til Rætten ladet indkalde Svend Erichsen Fittie som Citantens forhen værende Formynder, til at fremlevere i hænde havende Skiftebreve, hvorefter Citanten er tilfaldt adskillige Arver, og derefter til Citanten at betale Hoved Arve Capitalerne med Renter, samt Omkostninger at erstatte, hvorom paastaaer Dom. Jndstevnte har derefter anviist de paastevnte Skifte Breve,

det første af 16 Marti 1763 hvorefter Citanten i Arv efter Johannes Erichsen Fittie, er tilfalden, som indstevnte (har) tilstaaet,

1781: 309

a. En Jorde part i Silde	28 – 3 – 6 2/7	
deraf 6 Aars Rættigheder fra 1763 til 1768 á 2 mrk: 8 s:	2 – 3 – 0	
og Renter fra 1768 til Citantens 18 Aars alder for 6 Aar á 3 proCto:	5 – 2 – 0	
b. Løsøhre og tilgodehavende	14 – 0 – 6/7	
deraf 12 Aars Rente 3 proCt:	5 – 1 – 8	55 – 3 – 15 1/7

2det Skiftebrev af 28 Juli 1770 efter Jngeborg Gunders Dtr: hvorved Citanten da 13 aar gl:, har arvet som indstevnte har tilstaaet 48 – 4 – 5
deraf 3 proCto: Rente i 5 aar til Myndtlingens 18de aar 7 – 3 – 0 56 – 1 – 5

Alt forbem:te er af jndstevnte tilstaaet, og endviidere er af Citanten paastaaet og af jndstevnte tilstaaet Rente for 6 Aar til Citantens 24de aar, af Arve Capitalerne i alt 91 rd: 1 mrk: 12 s: 3 pr:Ct: er 16 – 2 – 10

I alt hvorom begge Parter ere eenige 128 – 1 – 14

Men da Citanten paastaaer 4 proCto: for de sidst forbem:te 6 Aar fra sit 18de til 24 Aar til Som/m/er Tinget 1781, siden hand da hand fyldte 18 Aar har fordret Arven, men den ej kundet erholde, og hvoraf den eene proCto:, da de 3 proCto: allereede er beregnet, og af indstevnte tilstaaet, beløber 5 rd: 3 mrk:; Og hvilken 1 proCto: Svend Fittie nægter, siden Citanten ej har fordret Arven førend 3 Dage førend denne Sags Jndstevning; Saa er denne Difference det eeneste hvorom Svend Fittie har formeret Jndsigelse. Citanten ved Curator har derefter paastaaet Dom efter Jndstevningen. Da Hoved Søgemaalet saaleedes af Citanten er beviist \og af Indstevnte tilstaaet/; Og Svend Erichsen Fittie, ej andet end det ommelte imod Søgemaalet har haft at udreede: Og overalt da Lovens pag: 575 a. 36, ej tillader Værge Penge efter Myndtlings 18 Aar, ej heller stricte tilholder, at Mindre Aarig skal fordre Værgen, men snarere i conformite af paafølgende 37 art:, at Værgen, sær naar hand for den følgende tiid vil gjøre nogen Prætension, skal tilbyde Mindre Aaringen, Arven, allerheldst da Myndtlingen var nærværende. Anden Umags og besværings eller Bekostnings Erstatning, efter allerhøistbem:te 36 art: kand og ej have stæd, da Værgen ej har beviist, enten at Arvingen har været fraværende, eller at have haft nogen bekostning, eller at h/an/d efter sam/m/e articul har gjort Arvingen Regnskab, og denne sidste derefter været uvillig til afkalds givelse; Saa K: og d: f: Rætt og herved afsiges: At Svend Erichsen Fittie bør til Citanten Torbiørn Gundersen Norem betale de paastevnte Arve Capitaler med paastaaede Renter, beløbende til Som/m/er Tinget medio Juni 1781 i alt Capitaler og Renter 133 Rd: 4 mrk: 14 s: skriver Et Hundrede tree og tredive Rigsdaler 4 mrk: 14 s: med viidere Rente af sam/m/e 133 rd: 4 mrk: 14 s: fra den tiid til betaling skeer 4 proCto:, samt erstatte denne Sags Omkostninger skadesløs med 2 rd: 4 mrk:, alt at efterkommes inden 15 dage efter denne Doms lovlige forkyndelse under Adfærd og Executions Tvang efter Loven. Udstæd til Citanten

Opsat Sag fra fol: 288a. Hr: Hegelund contra Svend

1781: 309b

Fittie.
Hr: Hegelund paastaaer Dom.
Svend Erichsen Fittie nægtede at være saa meget skyldig for saa mange Aar som {hand} \Citanten/ fordrer, skjønt ingen qvittering har at fremviise, og paastaaer at Citanten faaer beviise at have saa meget til gode, og saaleedes begjærede Sagen udsat til Som/m/er Tinget 1782.
Citanten protesterer imod Opsættelsen og paastaaer Dom.
Dommeren kunde ikke tillade Opsættelse fleere gange end skeet er, da Jndstevnte ei har fremmet det mindste, af det hvortil h/an/d seeniste Tægte Dag begjærte Opsættelse, og da det vil paaligge jndstevnte med qvittering at beviise hvad af det fordrede hand vil formeene at skal være betalt.
Svend Erichsen Fittie erbød med Eed at fralægge sig at ej være meere skyldig end forhen af ham tilstaaet er, som h/an/d ej nu erindrer, og saaleedes indloed Sagen under Dom, samt begjærede Sagen opsat.
Citanten loed Sagen beroe til Sommer Tinget 1782.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i morgen.

Anden Dagen den 18 Sept: 1781 continuerede dette Ting.

public:t
Pante Bogen til Udslettelse
Ole Hansen Søre Berges Obl: til Erich Qvamen og Erich Næsse 60 rd: d: 19 Juni 1775 No: 2 p: 629 qvitt: 17 Sept: 1781.

Opsat Sag. fra fol: 288b. Carl du Wahl contra Peder Østreim.
Carl du Wahl anmelte at have med lovlig mundtl: Continuations Kald og Varsel til dette Ting og Tiid indstevnet Peder Knudsen Østreim, at gjøre Regnskab om fortjeneste paa de 3 Hæste de havde sam/m/en, og for de Penge som skal være kommen fra Lars Flokketvedt, hvor mange de vare, og hvem h/an/d bekom dem af, samt \for/ halvparten af 9 Rd:, som Peder Østreim paa begges vegne har modtaget af Ole Rønnevangen i Nummedalen omtrent 30 Miil herfra, derom at høre Vidner stevnte og ustevnte, samt at lide Dom at betale Carl du Wahl sit tilkom/m/ende, og Omkostninger at erstatte.
Som Vidner i Sagen indstevnet med lige Varsel under Faldsmaals Straf Lars Flokketvedt og Erich Torgersen Giære.
Stevne Vidnerne Jens Nielsen Skaffer og Jngebreth Jversen Giærde Søen, afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Lars Flokketvedt mødte og vedtoeg lovlig Varsel tillige for Processens Skyld.
Peder Knudsen Østreim vedtoeg lovlig Varsel.
Hoved Citanten begjærede de jndstevnte Vidner stædet til forhør \og selv gjøre deres forklaring/
Vidnerne mødte og blev forelæst Eedens forklaring af Lov bogen, med formaning til Sandheds udsigende, hvorefter de bleve separerede, og fremstillet som
1ste Vidne Lars Monsen Flokketvedt som aflagde Eed og forklarede: At 7 eller 8 aar siden, kjøbte Vidnet 2 Hæste af Carl du Wahl for, erindrer ej ræt enten 26 ½ rd: eller 27 ½ Rd:, paa Credit, hvilke Hæste h/an/d siden erfarede tilhørte begge Parter, da de begge krævede Pengene, og de sagde, eller den eene sagde, og den anden samtøkkede, at Carl du Wahl havde kun 4 ½ Rd: i disse Penge, resten var Peder Østreims, hvorfore Carl du Wahl har faaet af Vidnet sine 4 ½ Rd:, og Peder Østreim resten, ved et bud. Peder Knudsen Østrem og Carl du Wahl, tilstoed \nu/ at have faaet betalingene saaleedes som omvundet er.

Carl du Wahl ellers paastoed at ejede den eene Hæst aleene, og de begge ejede \forde(elen?) paa/ den andre, og Peder Østreim havde ei anden Rætt til Pengene end som hand for Hoved Citanten havde caveret til andre 14 eller 15 Rd:, for det øvrige paastaaer h/an/d af Contra Citanten Rigtighed. Vidnet blev forelæst sin forklaring den h/an/d vedblev, og med begge Parters minde blev dimitteret.

Fremstoed 2de Vidne Erich Torgersen tjenende Niels Truelsen Giære som aflagde Eed og forklarede: At af {føromvundne} Penge {leverede} \sendte 1ste/ Vidne for 7 á 8 aar siden, til dette Vidne endeel, indsvøbet i noget, som 1ste Vidne \loed/ {sagde} sige var, erindrer ej ræt, enten 22 eller 23 rd:, hvilket dette Vidne efter 1ste Vidnes begjæring skulde levere til Peder Østreim, og bragte dem og til Peder Østreim, hvor Carl du Wahl der og var, da en af dem imodtoeg Pengene, men erindrer ei hvem, og de begge hørte at Vidnet sagde, det var fra Lars Flokketvedt, erindrer ei om de bleve talte, ej heller om de begge \...../ Parterne, talte dem, eller kun een af dem, saae ej heller om de deelte dem, mindre ej heller hvorfor Pengene vare. Vidnet blev sin forklaring forelæst, den h/an/d vedblev, og derefter med begge Parters minde blev dimitteret.

Hoved Citanten begjærede Sagen opsat til flere Vidners førelse.

Contra Citanten paastoed sine 13 rd: betalt, med Omkostninger, da h/an/d intet er skyldig til Carl du Wahl, af Pengene for bem:te Hæste, i hvilke Hæste Contra Citanten intet ejede, men skulde have af sammes beløb, betaling for endeel Penge h/an/d havde caveret og betalt for Carl du Wahl 13 ½ Rd:, og meere har ej imodtaget.

Sagen beroer Sommer Tinget 1782.

Nye Delinqvent Sag.

Velædle og Velviise Hr: Foget Koren fremlagde skriftl: Stevnemaal til Tings Vidnes Erhvervelse contra Guro Johans Datter Leithe for Tyverie; hvilket Stevnemaal blev oplæst og lyder saaleedes.

Johannes Samsonsen Leithe paa egne og Hustrues vegne mødte, tilligemed Guro Johans Datter, og tilstoed lovlig Varsels forkyndelse.

Stevne Vidnerne Peder Christophersen Skaalnæs og Erich Haldorsen Lechnes afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre den i Rættelagde Stevning lovlig at have forkyndet.

Alle de i Stevningen ommelte, mødte, undtagen Johannes Leithes Hustrue og af Vidnerne Jon Jonsen.

Saa mødte og som Defensor i Sagen Anders Olsen Storhoug som dertil af Stiftet constitueret under 22de Maj 1781, hvilken Constitution h/an/d næste Tægte Dag in Originali skal fremlægge.

Actor fremlagde den sig tilkomne Angivelse af Corporal Even Erichsen Silde som dt: 28 Apr: 1781 blev oplæst og lyder saaleedes:

Guro Johans Datter Leithe fremstoed løs og leedig uden Baand og Fængsel for Rætten til Forhør, og forklarede: At være gam/m/el paa 15de Aar fød af Fader Johannes Samsonsen SelvEjer paa Leithe i Schaanev: Skbr:, og Moder Guri Johans Datter, som begge endnu lever, har været hjemme hos sine Forældre bestandig til Vaar 1780 da hun kom til at tjene hos Corporal Even Silde her i Skbr: for at gjætte, hvor hun var til denne Vaar 1781, og siden har været og endnu er hjemme hos sine Forældre har ej været til Confirmation, altsaa intet skriftl: Skudsmaal eller beviis har, nægter aldeeles at have begaaet det angivne, eller noget andet enten slig eller anden Misgjerning, og at har \det/ tilstaaet for de af Actor indstevnte Vidner, dertil var hun nød og tvungen ved det, at Corporal Silde skræmmede hende med, at hun skulde gaae med ham til Capitainen, det Vidnerne hørte, men dog ej skeede,

1781: 310b

Da hun havde tilstaaet, det hun ej var skyldig udi, og meere har Even Silde ej skræmmet hende, og dette var og Aarsagen, at hun skikkede bud til sin Fader om Pengene, som h/an/d dog ikke havde eller havde fundet, siden hun ingen havde staalet.

Johannes Samson: Leithe som hendes Fader, mødte og benægtede aldeeles at være viidende om nogen Tyverie af sin Datter men veed med en god Samvittighed, sig ikke deri at være deelagtig, eller nogen Penge eller andet, af hende at have modtaget, som hun saaleedes skulde have tilvendt sig. Og reserverer sig sin Rætt imod Corporal Silde for Beskyldningerne paa sin og Datters gode Navn og Røgte.

Actor begjærede Vidnerne paaraabt og stædet til forhør, og selv at gjøre deres forklaring.

Defensor vilde iagttage den uskyldig beskyldte forsvar, og ligeleedes begjærede at Vidnerne maatte gjøre deres forklaring.

Af Vidnerne mødte Carl du Wahl, Jon Halvorsen og Lars Halvorsen, som blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen, med formaning at vogte sig for Meen Eed. derefter de bleve separerede, og fremstoed som

1ste Vidne \Carl du Wahl/ aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven, og forklarede: At veed ei viidere herom, end at h/an/d denne Vaar, en Dag kom til Silde i sit eget Ærende; da var i Even Sildes Stue, Even Silde, den jndstevnte Guro Johans D:, Zacharias Silde, Even Sildes Moder, og det indstevnte Vidne Jon Jonsen, da \Pigen/ Guro Johans Datter, da Jon Jonsen spurgte hende, om h/an/d skulde gaae, efter Pengene, dertil hun sagde Ja; Men da h/an/d ikke vilde gaae førend fleere Vidner hørte derpaa, da blev tilkaldet Vidnerne Jon Halvorsen og Lars Halvorsen, som indkom, da Even Silde spurgte hende, hvad det var for Penge, dertil hun sagde: det var de Penge jeg toeg af Eeders Kiste 4 Rd: Sølv Mynt og 1 Kaaber skilling, som hun tilstoed var skeet kort før, at hun havde lukket Kisten op, hvor Nøglen stoed i, og taget dem, da Kisten stoed i Buen, og hun var der at reede Seng, hvilket var hendes egne Ord, og viidere paa Even Sildes Spørsmaal hvor hun havde gjort af Pengene svarede: At hun havde bundet dem i en Klud, og gjemt dem i sin Kiste, og siden under en Steen i Marken, og endelig at have bragt dem til Skonevigen og leveret dem \en Søndag/ til sin Fader Johannes Samsonsen Leithe. Derpaa hun sagde til Jon Jonsen at hand skulde gaae til hendes Fader, og faae de Penge tilbage, som hun havde leveret sin Fader, og hun havde taget fra Even Silde 4 Rd: SølvM:t og 1 Kaaber skilling. Da Vidnet som melt kom i Stuen, var de der tilstædeværende da i Tale derom, og da Jon Halvorsen og Lars Halvorsen kom i Stuen, og Pigen Guri Johans Dt: blev stillere, sagde Even Silde til hende: Bekiend Barn, lad mig faae mit igjen, saa vil jeg \ej/ attraae meere til din forstand(?); naar den anden kommer over Dig, veed Du hvorleedes det staaer til, og ellers blev hun hverken af Even Silde eller andre skræmmet, truet eller lokket, og {…} hun hverken græd eller saae forskrækket ud. ej heller talte hun om, at være enten truet, lokket eller skræmmet, hun sagde og, at Pengene var noget Orter og noget 8 skillinger. men Vidnet erindrer ej, om hun sagde hvormeget af hver slags. Defensor begjærede Vidnet tilspurgt: Om Pigen Guri Johans D: kunde tælle Penge? Rs: Det veed Vidnet ikke. Med Actors og Defensors

1781: 311

Consence dimitteret \efter at var forelæst sin forklaring den hand vedblev/

Fremstoed 2de Vidne Jon Halvorsen boende til Huuse paa Grindem som aflagde Eed og forklarede: At en Dag omtrent midt i en Uge denne Vaar først i Marti Maanet, blev Vidnet af Even Silde indkaldet i sin Stue, da der var de Persohner som forrige Vidne har forklaret, tilligemed Carl du Wahl, da der var Tale imellem de forsamlede om disse Penge, da Guro

Johans Datter, tilstoed i alt som 1ste Vidne har forklaret, men erindrer ej, om hun sagde at have haft Pengene gjemt paa Marken, men derimod sagde hun at hendes Moder saae paa hun leverede hendes Fader dem, og da hun bad Jon Jonsen gaae efter Pengene hos sin Fader, sagde hun at vilde selv betale Jon Jonsen for Reisen. Even Silde eller andre hverken truede, skræmmede eller lokkede hende ei heller hand i saa maade sagde andet til hende, end at hun skulde bekjende enten det var saa eller ikke; thi ellers kom en anden over hende, men nævnede ej hvem, eller hvad for een: Hun hverken græd eller saae forskrækket ud, men var stille de!! (da?) første Vidnet kom ind, dog siden blev meere dristig. Even Silde sagde og til hende: Lyv hverken paa Dig selv eller nogen anden. Paa Defensors Qvæstion svarede som 1ste Vidne. Vidnet blev sin forklaring forelæst som h/an/d vedblev, og med Actors og Defensors Consence dimitteret.

Fremstoed 3de Vidne Lars Halvorsen Huusmand under Hejland som aflagde Eed og forklarede: Ord til andet som næst forrige Vidne med det tillæg, at hun havde Pengene giemt først i sin Kiste, siden i Marken, og derefter leveret dem sin Fader som før er omvundet. Paa Defensors Qvæstion svarede som 1ste Vidne. Vidnet forklarede: At Guri Johans D: da havde sagt at hendes Fader havde spurgt hende hvor hun havde faaet de Penge, da hun leverede ham dem, dertil hun sagde at have svaret sin Fader at hun havde fundet dem i Buen hos Even Silde. Vidnet blev forelæst sin forklaring den hand vedblev, vidste ej viidere, og med Actors og Defensors Consence blev dimitteret.

Den indstevnte Pige Guri Johans Datter blev forelæst Vidnernes forklaring som hun ellers for Rætten havde anhørt, og hun formanet til Sandheds bekjendelse, men vedblev sin benægtelse.

Corporal Even Erichsen Silde fremstoed og haabede saaleedes, hands Andragende noksom at være beviist, men da h/an/d ikke har faaet Kosterne tilbage, det og er i Mynt som er ukjendelig; Saa kand hand ei vedkjende sig sam/m/e; Men erbyder herved sin Eed, at ham omtrent 3 uger efter St: Hans tiid 1780, var frastiaalet af sin Kiste hvor Nøglen stoed i, i Buen paa Gaarden Silde, reede Sølv Penge 4 Rd: og 1 Kaaber Skilling, imod hands Villie og Viidende, af en uforseglet Pung hvori var 66 Rd:

Actor og Defensor havde intet imod Eedens aflæggelse; thi blev sam/m/e i allerund: følge Fr: 21 Maji 1751 art: 5. af Rætten modtaget saaviit saadan Eed i dette fald er muelig; hvorefter Even Erichsen Silde efter at Eedens forklaring ham af Lovbogen var forelæst med formaning at vogte sig for MeenEed, aflagde Corporlig med oprakte fingre efter Loven saadan Eed: At mig omtrent 3 uger efter St: Hans tiid 1780, er frastaalet af min Kiste, hvor Nøglen stoed i paa gaarden Silde, i Buen, reede Penge 4 Rd: Sølv Mynt og en Kaaber Skilling, imod min Villie og Viidende, af een uforseglet Pung hvori var 66 rd: Saa sandt hielpe mig Gud og hands hellige Ord.

Even Silde endnu forklarede: At ingen andre end hand laae i samme Bue, saa hand ingen andre kunde mistænke, end den som det selv for Vidner har tilstaaet.

Actor begjærede Sagen udsat til Sommer Tinget 1782 til det viidere agtende.

1781: 311b

Det udeblevne Vidne Jon Jonsen blev af Rætten forelagt under Faldsmaals Straf at møde her inden Rætten Sommer Tinget 1782 første dag samme holdes, sit Eedelige Vidnesbyrd i Sagen at aflægge, hvilken forelæggelse Lensmand Christen Frethe blev beordret lovlig at besørge forkyndet og for Rætten afhjemlet. Sam/m/e tiid de øvrige vedkom/m/ende blev paalagt at møde, da Johannes Leithe og lovede, hands Hustrue at møde uden anden Stevnemaal.

Defensor forbeholdt sig behørig forsvar for den jndstevnte som et umyndig og enfoldig Barn.

Sagen beroer til Som/m/er Tinget 1782.

Opsat Justitz Sag fra fol: 289b. Fogden contra Ellev Siursen.
Actor fremstillede som Stevne Vidner Lensmanden Christen Hansen Frethe og Peder Christophersen Skaalnæs som afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre til dette Ting lovlig at have indkaldet Ellev Siursen til dette Ting.
Ellev Siursen blev paaraabt men mødte ikke.
Defensor Henrich Echeland reserverede sig at fremkom/m/e med sit agtende, naar noget fra Actors side dertil giver Anleedning.
Actor begjærede Sagen at beroe til Som/m/er Tinget 1782, saasom h/an/d ikke endnu har erholdet det fra Bergens Bye Ting begjærte TingsVidne.
Sagen beroer til Som/m/er Tinget 1782.

Pante Bogen til Inddragelse
Hans Halvorsen Tesdals Obl: til Lieut: Joh: Dahl 200 rd: 1 pr: i 2 Løb Sm: i Tesdal dat: 1 Juni 1781.
Hans Halvorsen Tesdahls Vilkors brev til sin Fader Halvor Tesdal dat: 18 Sept: 1781.

Opsat Sag fra fol: 287a. Siur Haaland contra Alval Haaland.
Begge Parter mødte.
Hoved Citanten fremlagde Rættens seeneste forelæggelse saa lydende:
Vidnet Christen Thorsen Næss (Næsse) mødte, og blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende.
Hoved Citanten begjærede Vidnet at gjøre sin forklaring.
Vidnet fremstoed som 1ste Vidne aflagde Eed og forklarede: At omtrent omvundne tiid, kjørte Vidnet og Alval Haaland hver sit Læs Veed af Bøen paa Haaland, da alle Creaturerne gik paa Bøerne, da Alval Haaland toeg Citantens Hæst, og reed den til Bøe gjærdet, hvor der var som et Brud paa Gjærdet, der hand stoed af, og jagede Hæsten over Bruddet paa Riis Giærdet, og i det samme sloeg hand til Hæsten med Øxe Skaftet \som h/an/d havde i Haanden/ men ikke med Øxen, saa Hæsten ej der af kunde komme til skade eller bløde, derpaa Alval Haaland gik fra Hæsten, og Hæsten blev gaaende uden for Gjærdet, hvorefter samme Dag en times tiid efter, kom Siur Haaland hjem med Hæsten, da Hæsten havde et Saar i Svangen paa den eene side, som blødede, og saae ud som var gjort med Skarpt omtrent 4 tom/m/e lang, det hand spurgte Vidnet og Alval Haaland ad, om de ei vidste hvem havde gjort, som de ej vidste. Vidnet blev forelæst sin forklaring den h/an/d vedblev, vidste ei viidere og med begge Parters minde blev dimitteret.
Siur Haaland fremstillede Stevne Vidnerne Lensmand Christen Hansen Frethe

1781: 312

og Erich Erichsen Frethe som afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre til dette Ting og Tiid lovlig at have indkaldet Alval Haaland til at høre Vidnesbyrd af Vidnet Jon Toften, samt tillige at lide Dom efter Hoved Stevningen, saa og indstevnet som Vidne under Faldsmaals Straf Jon Larsen Leilænding paa Toften.
Alval Haaland tilstoed lovlig Varsel.
Vidnet Jon Larsen Toften mødte og blev forelæst Eedens forklaring af Lov bogen med formaning til Sandheds udsigende, derpaa som 2de Vidne fremstoed, aflagde Eed og forklarede: At afvigte Aars Alle Helgens tiider, Dagen før eller efter, kom Hoved Citanten til Vidnet i Vidnets egen Stue, og bad Vidnet gaae ud med sig at see paa en Hæst som hand sagde havde taget skade, da Vidnet fulgte med, og saae paa en Hæst som Vidnet ei kjendte hvis var, men Hoved Citanten sagde var sin, og fandt da et Saar paa den oven for Svangen

paa Lænden, lang en 4 tom/m/e omtrent, efter Anseende gjort med Skarp, men veed ej viidere enten hvem der har gjort det eller andet, og var ei dybere end neppe igjennem Skindet, og kand ei være Hæsten til skade stoert. Vidnet blev forelæst sin forklaring den h/an/d vedblev, og med begge Parters Consence dimitteret.

Siur Haaland paastoed Dom til Som/m/er Tinget 1782. Alval Haaland ligeleedes.

Sagen blev til Doms optagen til Som/m/er Tinget 1782.

Opsat Justitz Sag fra fol: 289a. Fogden contra Haldis Mikkels Datter.

Haldis Mikkels Datter og Barne Fader Jsach Torgersen blev paaraabt, men ingen af dem mødte.

Hr: Fogden anviste Stiftets ordre af 21 Augusti 1781, til at anordne Defensorer i denne og fleere Justitz Sager, i hvis følge hand i denne Sag havde anordnet Lensmand Christen Hansen Frethe, som og nu mødte og vedtoeg lovlig Varsel, og til hendes forsvar alleene havde at bede hendes forseelse undskyldt, paa grund af hendes Eenfoldighed, og saaleedes indloed Sagen under mildeste Dom.

Actor paastaaer Dom efter Lov og Forordninger.

Sagen blev til Doms optagen og derudi afsagt følgende

Dom

Velædle og Velviise Hr: Foget Koren har paa Justitiens og sit Embeds Vegne her til Rætten ladet indkalde Haldis Mikkels Datter for begangen Lejermaal paa Fittie Sundhorlehns SelvEjer gods, med u-confirmeret og siden enroulleret Land Soldat Jsach Torgersen Fittie, til at liide Dom til Tugthuus Straf, Bøders Udreedelse og Omkostningers Erstatning. Hr: Fogden har i Rættelagt Sogne Præstens Anmeldelse, og derefter paastaaet Dom efter Jndstevningen. Den indstevnte Haldis Mikkels Datter er ej mødt hverken efter Stevning eller Laugdag, og saaleedes stiltiende har tilstaaet factum, ligesom og hendes Defensor intet til hendes befrielse har haft at fremføre; Thi K: og d: f: Rætt og herved afsiges: At Haldis Mikkels Datter for begangne Lejermaal bør bøde Lejermaals Bøder, som til Districtets Foget betales, efter Lov: 6 B: 13 C: 1 a: 12 Lod Sølv er 6 Rd:, og efter Fr: 8 Juni 1767, i stædet for Skriftemaal sidde paa Vand og Brød i Aatte Dage, og selv erstatte sin Underholdning og Varetægt, samt da det er skeet med en uconfirmeret, efter Fr: 2 Sept: 1745, arbeide i Bergens som nærmeste Tugthuus Et aar, saa og erstatte hendes Transport did, samt betale Stempl: Pap: 4 mrk: 14 s:

1781: 312b

Rættens Gebuhr 5 mrk: 4 s: Actors Salario 5 mrk: 4 s:, Stevnings Penge 3 mrk:, Defensors Sal: 2 mrk:, Alt inden behørig tiid at exeqveres, efter derom allernaad: udgangne Anordninger. Hr: Fogden begjærede Dommen beskreven til Appel til Ober Rætten som blev bevilget. Udstæd

Opsat Justitz Sag fra fol: 289a. Fogden contra Kari Ols d:

Kari Ols Datter og Barne Fader Peder Jonsen Mæland blev paaraabt, men ikke mødte {eller mø}.

Hr: Fogden anviiste Stiftets ordre af 21 Aug: 1781 til at anordne Defensorer i denne og fleere Justitz Sager, i hvis følge h/an/d i denne Sag havde anordnet Lensmand Christen Hansen Frethe.

Defensor Lensmand Christen Hansen Frethe mødte og vedtoeg lovlig Varsel, og til jndstevntes Undskyldning havde aleene at beede Rætten tage i betragtning, hendes Uforstandighed og Enfoldighed, hvorfor hand indloed Sagen til mildeste Dom.

Actor paastaaer Dom efter Indstevningen.

Sagen blev til Doms optagen, og derudi afsagt følgende

Dom

Velædle og Velviise Hr: Foget Koren har paa Justitiens og sit Embedes vegne her til Rætten ladet indkalde Qvinden Kari Ols Datter for begangne Lejermaal i Etne Præstegaard, med uconfirmeret siden enroulleret Land Soldat Peder Jonsen Mæland, derfor at lide Dom til Bøders Udreedelse og vedbørlig Straf efter Forordningen samt Omkostninger at erstatte. Hr: Fogden har i Rættelagt Sogne Præstens Anmeldelse og derefter paastaaet Dom efter Jndstevningen. Den indstevnte Kari Ols Datter, og ligesaalidet hendes Defensor har haft noget imod Søgemaalet til hendes Befrielse at fremføre. Thi K: og d: f: Rætt og herved afsiges: At Kari Ols Datter for begangne Lejermaal bør bøde Lejermaals Bøder efter Lovens 6 Bogs 13 Cap: 1 a: 12 Lod Sølv er 6 rd:, som tilfalder fattige Præste Enker, efter Lovens 2 B: 11 C: 16 a: og efter Fr: 8 Juni 1767 i stædet for Skriftemaal sidde 8 dage paa Vand og Brød, og selv erstatte sin Underholdning og Varetægt, samt da det er skeet med en u-confirmeret, da efter Forord: 2 Sept: 1745 arbeide i Bergens som nærmeste Tugthuus Et Aar, saa og erstatte hendes Transport did, og betale Stemplet Pap: 4 mrk: 14 s:, Rættens Gebuhr 5 mrk: 4 s:, Act: Salarium 5 mrk: 4 s:, Defensors Salarium 2 mrk:, Stevnings Penge 3 mrk:, alt inden behørig tiid at exeqveres efter derom allern: udgangne Anordninger. Hr: Foget begjærede Dommen beskreven til Appel til Ober Rætten som blev bevilget. Udstæd

Opsat Justitz Sag fra fol: 283b. Fogden contra Peder Jonsen Mæland.
Actor fremstillede Stevne Vidner Jens Nielsen Skaffer og Jngebreth Jversen GiærdeSøen, som afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre, Rættens Laugdag lovlig for Peder Jonsen Mæland at have forkyndet.

Hr: Fogden anviiste Stiftets ordre af 21 Aug: 1781 til at anordne Defensorer i denne og fleere Justitz Sager, i følge deraf hand i denne Sag havde beordret Lensmand Christen Hansen Frethe

1781: 313

til Defensor.

Peder Jonsen Mæland blev paaraabt men mødte ikke {eller m}

Defensor for ham Christen Hansen Frethe \mødte og vedtoeg Varsel og/ forventede paa h/an/ds vegne aldeeles befrielse, da hand var ung og vankundig, og af Qvinden var forført, og forlokket, saaleedes indloed Sagen under mildeste Dom.

Actor paastoed Dom efter Loven og Kongl: allernaadigste Anordninger.

Sagen blev til Doms optagen og derudi afsagt følgende

Dom

Velædle og Velviise Hr: Foget Koren har paa Justitiens vegne til denne Rætt ladet indkalde Peder Jonsen Mæland nu enroulleret Land Soldat, for at have førend hand blev confirmeret, og til Soldat enroulleret, begaaet Lejermaal med Kari Ols D: i deres Tieneste i Etne Præstegaard, derfor at lide Dom med viidere. Actor har derefter i Rættelagt Sogne Præstens Anmeldelse og paastaaet Dom. Defensor har intet haft til den Skyldiges forsvar at indvende. Den indstevnte er hverken efter Stevning eller Laugdag mødt, med nogen Jndsigelse eller Benægtelse. Thi Kjendes og dømmes for Rætt og herved afsiges: At Peder Jonsen Mæland for begangne Lejermaal bør bøde Lejermaals Bøder efter Lovens 6 Bogs 13 Cap: 1 a: 24 Lod Sølv er 12 rd:, som da Lejermaalet er begaaet paa Præste gaarden og Peder Jonsen tjente Præsten, tilfalder fattige Præste Enker efter Lovens 2 B: 11 C: 16 a:, og ellers efter Fr: 8de Juli 1767 i stædet for Skriftemaal sidde 8 dage paa Vand og brød og selv erstatte sin Underholdning og Varetægt, samt da det er kort førend hands Confirmation, efter Fr: 2 Sept: 1745 arbeide /: som bliver siden hand nu er Soldat, efter Rescr: 11 Dec: 1750 :/ i Bergens Fæstning et halv Aar, saa og erstatte sin Transport derhen, og betale Stemplet Papiir 5 mrk: 4

s:, Rættens Gebuhr 5 mrk: 4 s:, Act: Sal: 5 mrk:, Defensors Salarium 2 mrk:, Stevnings Penge 3 mrk:, alt inden behørig tiid at exeqveres efter derom allernaad: udgangne Anordninger. Fogden begjærede Dommen beskreven til Appel til Ober Rætten som blev bevilget. Udstæd

Opsat Justitz Sag fra fol: 283b. Fogden contra Jsach Torjussen.
Actor fremstillede Stevne Vidner Jens Nielsen Skaffer og Jngebreth Jversen Giærde Søen, som afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre, Rættens Laugdag lovlig for Jsach Torjussen at have forkyndet.
Hr: Foget Koren anviiste Stiftets ordre af 21 Aug: 1781 til at paa Amtets Vegne beskikke Defensor i denne og adskillige fleere benævnte Justitz Sager, i hvis følge h/an/d i denne Sag havde anordnet til Defensor Lensmand Christen Hansen Frethe.
Defensor Lensmand Frethe mødte og vedtoeg lovlig Varsel.
Actor paastoed Dom efter Loven og udgangne allernaadigste Anordninger, samt Jndstevningen.
Jsach Torgersen blev paaraabt, men mødte ikke.
Defensor maatte forestille at Jsach Torgersen er ung og eenfoldig, samt Fader og Moderløs, saa hands Opdragelse er forsømt, hvorformedelst hand er forbleven i sin Vankundighed, og desaarsag begaaet det i sin Uforstandighed som hand ikke burde. altsaa Defensor formeente, at

1781: 313b

Jsach Torgersen bør aldeeles friefindes, eller i mindste meget lemfældig straffes: Saaleedes hand indloed Sagen under mildeste Dom.
Sagen blev til Doms optagen, og derudi afsagt følgende

Dom

Districtets Foget Velædle og Velv: Hr: U: W: Koren, har paa Justitiens vegne her til Rætten ladet indkalde Isach Torgersen, nu enroulleret Land Soldat, for at have førend hand blev confirmeret, og til Soldat enroulleret, begaaet Lejermaal med Haldis Mikkels Datter, paa Fittie Sundhorlehns SelvEjer gods, derfor at lide Dom med viidere. Actor har derefter i Rættelagt Sogne Præstens Anmeldelse og paastaaet Dom. Den indstevnte er hverken efter Stevning eller Laugdag mødt med nogen Jndsigelse eller Benægtelse. Defensor har og intet lovgyldigt haft til h/an/ds forsvar at fremføre. Thi Kjendes og dømmes for Rætt og herved afsiges: At Jsach Torgersen for begangne Lejermaal bør bøde Lejermaals Bøder efter Lovens 6 Bogs 13 Cap: 1 a: 24 Lod Sølv er 12 Rd:, som til Districtets Foget betales, og ellers efter Forord: 8 Juni 1767 i stædet for Skriftemaal sidde 8 Dage paa Vand og Brød, og selv erstatte sin Underholdning og Varetægt, samt da det er skeet førend hands Confirmation, efter Fr: 2 Sept: 1745 Arbeide /: som bliver, siden hand nu er Soldat, efter Rescript 11 Dec: 1750, :/ i Bergens Fæstning et halv Aar, saa og erstatte sin Transport derhen, og betale Stemplet Papiir 5 mrk: 4 s:, Rættens Gebuhr 5 mrk: 4 s:, Actors Sal: 5 mrk:, Def: Sal: 2 mrk:, Stevnings Penge 3 mrk:, alt inden behørig tiid at exeqveres efter derom allern: udgangne Anordninger. Hr: Fogden begjærede Dom/m/en beskreven til Appel til Ober Rætten som blev bevilget. Udstæd

Pante Bogen til Jnddragelse
Thor Zachariassen Nærness Arv: Skde til Zacharias Thorsen paa Backe No: 19 1 pd: Smør d: 18 Sept: 1781.
Siur Larsen Grønstads Hustr: Arv: Skde til Siur Larsen paa Grønstad No: 14 1 Hd: d: 18 Sept: 1781.

Jngemon Rasmussen Ouestads Obl: til Erich Erichsen Winnie paa 60 rd: Pant i Løsøhre d: 18 Sept: 1781.

Opsat Sag fra fol: 285b. Niels Frethe contra Christen Frethe.
Lensmand Christen Hansen Frethe fremlagde til denne Acts jnddragelse Udskrift af Pante Bogen, af de der angaaende Frethe inddragne Skiøder som er saa lydende: Derefter fremlagde skriftl: Indlæg af 24 Aug: 1781 som blev oplæst og lyder saaled: saa og fremlagde sin Skatte bog til Rættens Eftersyn. Lensmand Christen Hansen Frethe derefter end viidere oplyste: At hands nu afdøde Søster \Guro Hans D:/ ogsaa fik Pant i Walmoe, men hvorfor hand

1781: 314

havde betalt hende, og hende deraf udløst, saa hand aleene, da disse 2de vare eeneste Børn efter h/an/ds Moder, blev Ejer af begge Børnenes Part i Walmoe; Men hvorom intet skriftl: Document blev oprættet, saasom Comparenten endda(?) som h/an/d med Skiftebrev efter sin Søsters Mand kand beviise, {at hand} havde Penge enda(?) til gode hos sin Søster og Mand, og at i sam/m/e Skifte som er holden i Aaret 1767 altsaa 5 Aar efter at Comparentens Moder var død, intet Jordegods i Walmoe er til Jndtægt som viiser at hun intet deri var ejende, da Comparenten hende deraf havde udløst. Dom/m/eren eftersaae et Ryefølke Jurisdictions Skiftebrev 1 Aug: 1767 efter Ole Aadnesen Heinum, hvis Enke var Guro Hans Datter, og fandt deri intet Jordegods i Walmoe til Jndtægt, men Christen Frethe anført at fordre 5 rd: Skifte brevet blev paategnet og Comparenten tilbageleveret. Lensmand Frethe endnu fremlagde Extract af Matriculen ang: Frethe og Walmoe saalydende:
Bemelte Lensmand Christen Hansen Frethe fremstillede som Stevne Vidner Gunder Johansen Huusmand under Frethe, og Tjeneste Dreng Jacob Jacobsen Frethe, som afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre, at have med lovlig Contra Kald og Varsel til dette Ting og tiid indkaldet Niels Rasmussen Frethe at høre ustevnte Vidner om Sagen betreffende Walmoe.
Henrich Eecheland paa Niels Rasmussen Frethes Vegne vedtog lovlig Varsel.
Contra Citanten fremstillede som ustevnte Vidner Hans Olsen gl: 36 Aar, Selv Ejer paa Heinum i Ryefølke, en Søn af Contra Citantens afg: Søster, Aadne Olsen Heinum \gl: 40 Aar/ SelvEjer ibd:, og Broder til nestforrige, Madelle Niels Datter opholdende sig paa Qvamen i Etne og Brithe Erichs D: Hustrue til Huusmand Gunder Johansen under Lensmand Frethe, som blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende, hvorefter de blev separeret, og fremstoed som
1ste contra Vidne bem:te Hans Olsen Heinum. Henrich Eecheland protesterede imod dette som et beslægtet Vidne. Dommeren kunde ikke nægte at imodtage Vidnernes forklaring under forbeholdenhed hvorleedes samme ved endelig Dom skal ansees. Vidnet aflagde Eed og forklarede: At var tilstæde ved Foreening imellem samtl: Arvinger efter Vidnets Mormoder, da de blev foreenet at hendes Enkemand Niels Frethe lovede at give Sønnen Christen Frethe og Datteren Guro Hans D:, Vidnets Moder, 200 rd: for deres Part og Arv i Frethe Jorden og Løsøre, men undtagen Walmoe, som skulde være der uden for, og hvorudi Christen Frethe skulde arve baade sin egen og sin Søsters Part, og hand gotgjøre sin Søster Vederlag derfor i hvad h/an/d hos hende havde til gode: Saaleedes blev sluttet og afhandlet i Liigbegjængelsen eller Begravelsen efter Niels Frethes Hustrue, imellem Arvingerne, neml: Niels Frethe,

1781: 314b

Christen Frethe, og Christen Frethes Søsters Mand Ole Aadnesen Heinum Vidnets Fader, for omtrent en Snees Aar siden. Og da alting saaleedes var sluttet, gav Niels Frethe et Sølv Støb til Christen Frethe. Vidnet blev sin forklaring forelæst som h/an/d vedblev, og vidste ej videre, derefter med begge Parters Consence demitteret.

Fremstoed som 2de Contra Vidne Aadne Olsen Heinum som Contra Citanten begjærte maatte gjøre sin forklaring. Henrich Eecheland protesterede imod dette Vidne som Broder til næst forrige. Dom/m/eren tilloed Vidnet at svare, under forbem:te Reservation. Vidnet aflagde Eed og forklarede: At var ej paa Frethe efter h/an/ds Mormoders Død, men da h/an/ds Fader kom hjem fra begravelsen, sagde h/an/d til Vidnets Moder og sine Børn, at \de alle/ var\e/ bleven forliigt med Enkemanden om Arven, at Enkemanden skulde give dem begge 200 rd:, for alt, undtagen Walmoe som skulde være der uden for, hvorudi Christ: Frethe og Vidnets Moder skulde arve deres Part, som Chr: Frethe skulde beholde, og gotgjøre sin Søster Vederlag derfor i hvad hun til sin Broder var skyldig.

Det 1ste Vidne fremstoed og forklarede at hørte sam/m/e Beretning af sin Fader ved deres hjem komst fra Begravelsen. Viidere erindrer at ved Foreeningen ved Begravelsen, sagde Christen Frethe til Niels Frethe at fik Niels Frethe børn, skulde h/an/d faae igjen det Chr: Frethe nu arvede i Walmoe, for hvad det før har gjældt, men fik hand ei børn skulde det koste og giælde som Frethe. Hørte ellers intet Document herom oprætte.

Det 2det Vidne blev sin forklaring forelæst som h/an/d vedblev, og vidste ei videre samt med begge Parters Consence dimitteret.

Fremstoed som 3de Vidne Madelle Niels Datter Qvamen ugift, som aflagde Eed og forklarede: At da Niels Frethes Kone Siri Ols Datter døde, for omtrent 20 Aar siden, forestoed Vidnet h/an/ds Huus, og hørte at alle bem:te Arvinger efter Siri Ols Datters begravelse, foreentes om Arven efter hende, hvoraf ej erindrer meere, end Christen Frethe skulde have sin og sin Søsters Part i Walmoe, dog erindrer ej ræt om det og saaleedes blev sluttet. Med begge Parters Consence, da Vidnet intet meere, og intet vist vidste, blev hun dimitteret.

Fremstoed 4de Vidne Gunder Johansen Huusmand under Contra Citanten h/an/ds Hustru Brithe Erichs D: som aflagde Eed og forklarede: At ved bem:te Niels Frethes Hustrues begravelse, hørte Vidnet i Christen Frethes Stue, hvor Christen Frethe og Ole Heinum var tilstæde, men erindrer ei om Niels Frethe var der, at de sagde: At de var foliigte med Niels Frethe om Arven i Frethe og Løsøhre for 200 rd: og et Sølv Støb, men Walmoe var der uden for, det skulde ej være derunder førend man fik see om Niels Frethe fik Børn. Vidnet blev forelæst sin forklaring som hun vedblev, og da hun ej viidere vidste, blev hun med begge Parters minde dimitteret.

Contra Citanten begjærede Sagen opsat til Sommer Tinget 1782 til endnu at føre Haldor Lille Dahles Vidnesbyrd.

Henrich Eecheland forbeholder sig nærmere Tilsvar i Sagen.

Sagen beroer til Som/m/er Tinget 1782.

1781: 315

Opsat Sag fra fol: 285b. Christen Frethe contra Niels Frethe.

Citanten fremlagde til beviis at den Sag som blev forliigt, og hvorfa!! (hvorfor) de 20 rd: skulde betales, ei blev proceqveret, et Udskrift af denne Jurisdictions Justitz Protocol saalydende: Viidere fremlagde et skriftl: Indlæg af dato 25 Aug: 81. som blev oplæst og lyder saaleedes: Derefter paastoed Dom.

Henrich Eecheland begjærede Sagen opsat til Som/m/er Tinget 1782 til Tilsvar.

Sagen beroer til Som/m/er Tinget 1782.

Opsat Sag fra fol: 286a. Siur Støele contra Johannes Støele.
Johannes Støele fremstillede Stevne Vidner Jens Nielsen Skaffer og Jngebret Jversen Giærde Søen som afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre til dette Ting og Tiid med lovlig mundtl: Varsel at have indkaldet Siur Støele at høre Contra Vidner om denne Sag, samt Dom at lide og Omkostninger at erstatte.
Som Vidner i Sagen indstevnt under Faldsmaals Straf Haagen Ellingsen Sørem.
Siur Støele vedtoeg lovlig Varsel.
Vidnet mødte og blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende, samt af Contra Citanten begjært at gjøre sin forklaring, hvorefter aflagde Eed og forklarede: At 8 dage før Juul 1779, fulgte Vidnet med Johannes Støele efter h/an/ds begjæring til Siur Støele, da Johannes begjærede at boe paa Støele hvor hand af Siur Støele var udsagt, endnu til Vaar 1781, for Landskyld, da Siur Støele paastoed Renter af 100 rd:, og ej meere, som Johannes Støele indgik, imod ej at svare Landskyld, hvorimod Siur Støele lovede ham at boe det Aar, dog sagde at vilde tales nærmere ved. Vidnet blev forelæst sin forklaring som h/an/d vedblev, og vidste ei videre, samt med begge Parters Consence blev dimitteret.
Siur Støele begjærede Sagen opsat til Som/m/er Tinget 1782.
Johannes Støele paastoed Dom efter Jndstevningen.
Sagen beroer til Som/m/er Tinget 1782.

Nye Sag
Siur Larsen Hordeland og Lars Olsen Onesteen anmelte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Halvor Erichsen Gundegiær for at h/an/d denne Som/m/er toeg sine Smaler hjem af Støelen, og giætede i Hjemme Marken i fælleds Hagen med Citanterne, førend sædvanlig tiid og 3 uger førend de toeg deres hjem i rætte tiid, herom at høre Vidner, og lide Dom samt betale betale Omkostninger.
Som Vidner i Sagen indstevnet under Faldsmaal Synneve Mikkels Datter og Jngeborg Helges Datter.
Stevne Vidnerne Jens Nielsen Skaffer og Jngebreth Jversen Giærde Søen afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre efter Loven, saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Halvor Gundegiær blev paaraabt men mødte ikke eller møde loed.
Vidnerne mødte og blev forelæst Eedens forklaring af Lov bogen med formaning at vogte sig for Meen Eed, derefter de blev separeret. Citanterne begjærede dem stædet til forhør, at gjøre deres forklaring.
Fremstoed som 1ste Vidne Synneve Mikkels D: tjenende Lars Onesteen som aflagde Eed og forklarede: At sædvanlig paa omstevnte fælleds Støel, bliver Smalen holdet af alle Granderne indtil 3 á 4 uger før Michaelii; Dette Aar

1781: 315b

var Citanternes Smaler der paa Støelen til 6 uger før Mich:, men Halvor Gundegiær drev sine Smaler hjem af Støelen i Hjemme Hagen 9 uger før Michaelii, omtrent 40 støkker, som hand giætede i Hjem/m/e Hagen, {da de andre} som er til fælleds imellem Parterne, 3 uger førend de andres Smaler og Creaturer kom hjem, dog var de stundum i Fieldet. Vidnet blev forelæst sin forklaring som det vedblev, og vidste ei viidere; thi blev med Citanternes Consence dimitteret.
Fremstoed som 2de Vidne Jngeborg Helges Datter tjenende paa Øchland som aflagde Eed og forklarede ord til andet som forrige Vidne. Vidnet blev forelæst sin forklaring som det vedblev, og derefter med Citantens!! (Citanternes) Consence blev demitteret.

Citanterne fremlagde een over Halvor Gundegiær den 17 Juni 1775 afsagt Dom, hvis Slutning begjæredes Acten inddragen saalydende: Og da h/an/d derimod har forseet sig; Saa paastaaer de ham dømt til Bøder og Omkostninger efter Forseelsen og Jndstevningen.
Halvor Gundegiær blev paaraabt; Men da h/an/d ikke mødte eller møde loed; Saa blev ham given Rættens Laugdag til Som/m/er Tinget 1782 første Dag sam/m/e holdes, at møde og svare til Sagen, hvilken Laugdag Citanterne paalægges at tage beskreven og lovlig at lade forkynde.
Sagen beroer til Som/m/er Tinget 1782.

Pante Bogen til jnddragelse
Erich Lechness Skde til Erich Haldorsen paa 1 pd: Smør i Bakke No: 19 d: 18 Sept: 1781.
Frantz Dickes Obl: til Henrich Peter Gøtze paa 350 rd: 1 pr: i sine Huuse d: 18 Sept: 1781.

Laug Rættes Mand til at betjene Rætten pro 1782 opnævnt af nyegifte:
1. Ole Erichsen Madsgaard.

Som ingen viidere efter tree gangers Udraab indfandt sig med noget at gaae i Rætte, blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

Fjeldberg Skibreedes Høste Ting den 20 Sept: 1781 holden paa Gjæstgiver Stædet Aalund i overværelse af Districtets Foget, Skibreedets Lensmand Tollev Steensen Killesvigen, samtl: Tingsøgende Almue og efterskrevne 8te Eedsvorne Laug Rættes Mænd:

1. Tollev Alvalsen Yttre Hamre	4. Jacob Tollefsen Oppeim	7. Lars Thomassen Bersvog
2. Ole Larsen Stangeland	5. Tørres Alvalsen Ulvenes	8. Alv Thorsen Hetland
3. Haldor Torbiørnsenm Stangeland	6. Johannes Torgersen Berge	

Allerunderdanigst og underdanigst publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger samt Collegii og høi Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger, registeret for Schonevig Skibreede fol: 302a.

Formynder Ting blev holden, og Børne Midlerne befunden i behørig rigtighed efter Ober Formynder Bogen.

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examineret i overværelse af Almuen, Laug Rættet, Lensmanden og de 2de Mænd Ole Halvorsen Øster Eide og Halvor Larsen Wiig

Opsat Sag [fra] \fol: 290a./ Peter Petersen Lillienschiold paa Killesvigen

1781: 316

Anmelte at have med lovlig mundtl: \Continuations/ Kald og Varsel til dette Ting og Tiid ladet indkalde Lars Olsen Eechehougen for til Citanten skyldig værende 9 rd: som hand haver caveret for at betale for Jon Halvorsen Tesdal til Citanten, derom at høre Erich Wettestøes og Hans Haaims Vidnesbyrd, samt taale Dom til samme at betale, og Omkostninger at erstatte.
Jon Tesdal mødte og vedtoeg lovlig Varsel til gjenmæhle.
Vidnerne mødte ligeleedes.
Stevne Vidnerne Ole Halvorsen Øster Eide og Sølfest Hugnesen Aalund afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre, saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.

Lars Olsen Eechehougen blev paaraabt men mødte ikke eller møde loed.
Citanten begjærede Vidnerne at gjøre deres forklaring; Thi blev de forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende, derefter de blev separeret og som
1ste Vidne fremstillet Erich Christensen SelvEjer paa Wettestøe som aflagde Eed og forklarede: At sidst St: Hans Dag et Aar, omtrent 14 dage for St: Hans Dag, blev dette og det 2de Vidne som da i andet Ærende var i Aalunds Gjæstgiverie, kaldet ind i en Stue hvor Citanten, Jon Tesdal og Lars Eechehougen var, for at være Vidner til deres aftale, som bestoed i følgende: At Jon Tesdal var skyldig til Citanten 9 Rd: og \Jon Tesdal/ havde tilgode hos Lars Eechehougen 9 rd: \eller 10 rd:/ og hvilke 9 Rd: Lars Eechehougen begjærede og jndgik at betale for Jon Tesdal til Peter Petersen, hvorom de alle 3 blev fuldkommen foreenet. Vidnet blev sin forklaring forelæst som h/an/d vedblev, og da ei viidere vidste, med Citantens Consence blev dimitteret.
Fremstoed 2de Vidne Hans Christensen Haaim som aflagde Eed og forklarede: Ord til andet ligesom 1ste Vidne, og paa sam/m/e maade blev dimitteret.
Da Lars Olsen Eechehougen ikke mødte eller møde loed efter 3de gange Paaraab; Saa blev ham given Rættens Laugdag til Sommer Tinget 1782 første dag sam/m/e holdes, at møde og svare til Sagen; hvilken Laugdag Citanten paalægges at tage beskreven, og lovlig at lade forkynde.
Sagen beroer til Sommer Tinget 1782.

Pante Bogen til Udslettelse
Johan Friderich Schrøders Obl: til Gudmund Aarvig paa 250 rd: Pant i Øhlen eller Aalund d: 20 Nov: 1761 No: 2 p: 151 qvitt: af Creditors Eftermand i Ægteskabet Engel Giøen den 13 Juli 1781.

Pante Bogen til jnddragelse
Auct: Skiøde fra Sl: Schrøders Stærvboe til Tollev Steensen Aalund paa Aalunds Gjæstgiver Stæd d: 20 Sept: 1781.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 21 Sept: 1781 continuerede dette Ting.

Opsat Sag fra fol: 294a. Johannes Larsen Øfre Houges Arvinger contra Lars Olsen Eechehougen.
Rætten paaraabte begge Parter, men siden ingen af dem mødte, blev Sagen til Doms optagen, og derudi afsagt følgende

Dom

Da Lars Olsen Eechehougen har mødt og tilstaaet at være Citanten skyldig 4 Rd: 3 mrk: 6 s:; Saa K: og d: f: Rætt og herved afsiges: At Lars Olsen Eechehougen bør til Johannes Larsen Øfre Houges Ar-

1781: 316b

vinger betale bemelte tilstaaede 4 Rd: 3 mrk: 6 s: og Processens Omkostninger skadesløs med 2 rd: 3 mrk:, alt at efterkommes inden 15 dage efter denne Doms lovlige forkyndelse under Adfærd og Executions Tvang efter Loven.

Opsat Sag fra fol: 294a. Ellev Bratland contra Jon Klungland.

Begge Parter blev paaraabt; Men da de ikke mødte eller møde loed; Saa beroer Sagen til Sommer Tinget 1782.

Nye Sag.
Lars Knudsen Hixdal anmelte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Tollev Alvalsen Yttre Hamre for skyldig værende 1 rd: 3 mrk: paa en Silde Regning derom at høre stevnte og ustevnte Vidner, samt lide Dom til sam/m/e at betale, og Omkostninger at erstatte.
Som Vidner i Sagen indstevnt under Faldsmaals Straf Ole Larsen Øster Eide, Tollev Siursen Øster Eide, Torkel Wiersen Tvedt.
Stevne Vidnerne Ole Halvorsen Øster Eide Skaffer og Sølfest Hugnesen Aalund afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Tollev Hamre mødte og nægtede Søgemaalet.
Vidnerne bleve paaraabte, til efter Citantens Begjæring at gjøre deres forklaring, da de blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning at vogte sig for Meen Eed, hvorefter de bleve separerede, og fremstoed som
1ste Vidne Ole Larsen SelvEjer paa Øster Eide som aflagde Eed og forklarede: At Vaar Fisket for 2 paa 3de Aar siden, da Vidnets Huusmand \Tollev Siursen/ og Tollev Hamre samt Citanten gjorde Regnskab for deres sammen hafte Fiske Lag, fattedes Lars Hixdal i sin Part 1 Rd: 3 mrk:, som Tollev Hamre havde taget af, og sagde h/an/d havde lagt ud af sine egne Penge i Omkostninger da de var paa Fisket, hvilket Lars Hixdal ej vilde tilstaae. Dimitteret efter at forklaringen var oplæst som Vidnet vedblev, og begge Parter ej viidere havde at tilspørge.
Fremstoed 2det Vidne Tollev Siursen Huusmand under Øster Eide som aflagde Eed og forklarede: At var omvundne Tiid med i Fiske Lag, og var nærværende ved afregning derom som melt, da Tollev Hamre fordrede Lars Hixdal 1 Rd: 3 Mrk:, som Tollev Hamre sagde at havde lagt dem ud af sine egne Penge, men Lars Hixdal vilde ej give ham dem, af de Penge Lars Hixdal havde faaet paa sin Part, og Tollev Hamre fik dem ej den tiid af Lars Hixdal leveret, men da de eftersaae Lars Hixdals Penge efter at Tollev Hamre var gaaet derfra, fattedes deri 1 Rd: 3 mrk: Parterne havde intet at spørge, og da forklaringen blev Vidnet forelæst som h/an/d vedblev; Saa blev h/an/d dimitteret.
Fremstoed 3de Vidne Torkel Wiersen hos sin Fader Opsidderen paa Tvedt, som aflagde Eed og forklarede som 1ste Vidne. Vidnet blev sin forklaring forelæst som h/an/d vedblev, og vidste ej viidere, Derefter h/an/d med begge Parters minde blev dimitteret.
Citanten paastoed Dom.
Tollev Hamre nægtede at noget fattedes i Pengene som hand vidste, og fordrede ej 9 Mrk:, men kun 4 Mrk:, og saaleedes indloed Sagen under Dom.
Sagen blev til Doms optagen, og derudi afsagt følgende

Dom

Da indstevnte Tollev Alvalsen Yttre Hamre aldeeles nægter hvad ham med 3de eenstem/m/ige Vidner er overbeviist, og følgelig intet paa Jndstevntes Jndsigelse kand være at reflectere; Men derimod Tollev Hamre

1781: 317

Med bem:te eenstemmige Vidner er overtydet, at hand havde fordret og taget af Citantens Part i bem:te Penge 1 Rd: 3 mrk:, uden da eller nu at gjøre Reede for hvortil; Saa K: og d: f: Rætt og herved afsiges: At Tollev Alvalsen Yttre Hamre bør til Citanten Lars Knudsen Hixdal betale bemelte 1 Rd: 3 mrk:, og erstatte i Sagens Omkostninger 2 Rd: 2 mrk:, alt at

efterkommes inden 15 dage efter denne Doms lovlige forkyndelse under Adfærd og Executions Tvang efter Loven. Udstæd til Citanten

Pante Bogen til Jnddragelse
Wier Hugnesen Tvedts Skiøde paa Tvedt No: 6 H: C: gds: før aftag 2 ½ Løb, d: 20 Sept: 1781 til Torkel Wiersen Tvedt.
Torkel Wiersen Tvedts Vilkors Contract til Wier Tvedt og Hustrue d: 20 Sept: 1781.

Nye Sag
Tørres Erichsen Ryen mødte og fremlagde Udskrift af her inden Rætten i en Sag imellem ham og Reinert Larsen Underhougen den 20 Juni 1781 afsagt Doms Slutning, som blev oplæst og lyder saaleedes: Derefter hand fremstillede Stevne Vidner Ole Halvorsen Øster Eide og Sølfest Hugnesen Aalund, hvilke afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre, til dette Ting og Tiid lovlig at have indkaldet med mundtl: Varsel Reinert Larsen Underhougen, til at høre Tørres Erichsen Ryens i denne Sag agtende aflæggende Benægtelses Eed.
Reinert Larsen Underhougen blev paaraabt, men mødte ikke eller møde loed.
Citanten Tørres Erichsen Ryen erbød den sig ved bem:te Dom paalagde Benægtelses Eed nu at aflægge; Thi blev ham Eedens forklaring af Lovbogen forelæst med formaning at vogte sig for Meen Eed: Derefter Eeden efter den i Dommen foreskrevne Formular blev ham saaleedes forelæst: At jeg Tørres Erichsen Ryen ikke Aaret 1777 i Octob: Maanet, i Marken, har slaget eller skudet eller stødt Reinert Larsen Underhougen. Saa sandt hielpe mig Gud og hands hellige Ord. Hvilken Eed Tørres Erichsen Ryen saaleedes Ord for Ord, Corporlig for Rætten med oprakte fingre efter Loven, efterlæste og aflagde samt med Lovens Eed bekræftede.
Comparenten derefter begjærede det passerede som Tings Vidne sig beskreven meddeelt som blev bevilget. Udstæd til Tørres Ryen og til Fogden

Opsat Sag fra fol: 290a. Ole Birkenæs contra Torkel Dregenes.
Citanten mødte og anmelte at have med lovlig mundtl: \Continuations/ Kald og Varsel ladet til dette Ting og tiid indkalde Torkel Nielsen Dregenes ang:de den Sag at høre ustevnte Vidner saavelsom og stevnte, og lide Dom efter forrige Jndstevning.
Stevne Vidnerne Ole Halvorsen Øster Eide Skaffer og Sølfest Hugnesen Aalund afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Torkel Nielsen Dregenes mødte og vedtog lovlig Varsel.
Citanten fremstillede som Vidner i Sagen Goute Haldorsen Wiigevig og Lars Knudsen Hixdal Huusmands Hustru Guro Knuds Datter, som h/an/d begjærede stædet til at gjøre deres forklaring, thi blev de forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds Udsigende, derefter separeret, og fremstillet som
1ste Vidne Goute Haldorsen Huusmand i Wiigeviig som aflagde Eed og forklarede: At afg: Siur Olsen Birkenes havde til gode hos indstevnte for 28 Aar siden endeel Penge, veed ei hvor mange, men Siur Birkenes havde Pant derfor i Klæden som var over Værdie 9 rd:, men Klæderne var i Torkel Dregenes

1781: 317b

Værge i en Kiste hvortil afg: Siur Birkenes Fader til Citanten havde Nøglen, og engang for ongefær 28 Aar siden hæntede Vidnet da tienende Torkel Dregenes Nøglen til Laans fra Siur Birkenæs for at bruge Klæderne, og fik Nøglen paa Condition at skulde bringe den til Siur Birkenes igjen, leverede og Nøglen til Torkel Dregenes med sam/m/e Ord, men fik ei Nøglen

igien fra sidstmelte til at bringe tilbage. Vidnet vidste ei viidere blev sin forklaring forelæst, den h/an/d vedblev, og da Parterne havde ej viidere at spørge, blev Vidnet dimitteret.

Fremstoed 2de Vidne Guro Knuds Datter som aflagde Eed og forklarede: At tjente for 27 Aar siden hos afg: Siur Birkenes, da Torkel Dregenes var skyldig til ham, nogle Penge, men mindes ej hvor mange, veed og at noget derfor var pantsat, men Pantet var hos Debitor og Nøglen dertil paa Birkenes hos Creditor, og eengang loed Torkel Dregenes hænte Nøglen dertil fra Creditor, for at bruge sine Klæder, veed ej viidere; og \da/ hun declarerede, da hendes forklaring hende blev forelæst, sam/m/e at vedblive; Saa blev hun med begge Parters Consence dimitteret.

Citanten havde ej viidere Vidnesbyrd eller skriftl: beviis, og da hands Fader døde for omtrent 13 Aar siden, blev Pengene udlagt paa fleere Arvinger, men veed ei hvorleedes, og derfor da heele Gjælden var 14 Rd:, har Citanten kun stevnet for 8 rd: 3 mrk: Nøglen til Pantet, bragte Torkel Dregenes aldrig tilbage, ei heller fik Citantens Fader, Pantet i Hænde. Citanten paastoed Dom efter Jndstevningen.

Torkel Dregenes declarerede at have betalt hvad h/an/d til Citantens Fader er skyldig, og intet derpaa rester; Men er aleene skyldig til Citanten selv 3 Rd:, og ei meere: Saaleedes indloed Sagen til Dom.

Sagen blev til Doms optagen og derudi afsagt følgende

Dom

Ole Siursen Birkenes har søgt Torkel Nielsen Dregenes for en Gjæld til Citantens Fader \samt med Omkostninger at betale/ men hvorom intet beviis er fremlagt, eller af Citanten declareret at haves: Aleene Citanten har indstevnet 2de Vidner; Men da sam/m/e er afhørt, erfares at deres Vidnesbyrd angaaer en Gjæld for 27 eller 28 Aar siden, og hvorom Citanten intet til fornyelse har beviist; og hvad den ommelte Pantsætning angaaer, da som sam/m/e hverken er lovformelig eller med noget beviis ligitimeret, kand sam/m/e ikke bestyrke fordringen. Den indstevnte Torkel Nielsen Dregenes har nægtet noget til Citantens Fader at være skyldig \som ei er betalt/, Men vel til Citanten selv 3 Rd: Da efter Lovens 5 B: 13 C: 2 a: Gjældsbrev over 20 Aar som ej ere fornyede, skal være døde og magtesløse, Saa K: og d: f: R: og herved afsiges: At Torkel Nielsen Dregenes bør til Ole Siursen Birkenæs betale de tilstaaede 3 Rd:, men for den øvrige Gjæld over 20 Aar gl: bør frie at være. Processens Omkostninger betaler Torkel Nielsen Dregenæs til Citanten med 3 Rd: alt at efterkom/m/es inden 15 dage efter denne Doms lovlige forkyndelse under Adfærd og Execut: Tvang efter Loven.

1781: 318

Bygsel Seddel publiceret

Reinert Knudsen Frønsdals til Jon Siversten Tvedt paa et Plads d: 20 Sept: 1781. Manuf: Huuset bet: 8 Skilling

Opsat Sag fra fol: 293b. Reinert Larsen Underhougen contra Halvor Heggen med fleere. Citanten fremlagde Rættens seeneste forelæggelse for de udeblevne Vidner hvilken lyder saaleedes:

Stevne Vidnerne Ole Halvorsen Øster Eide Skaffer og Sølfest Hugnesen Aalund afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre, samme lovlig for alle indbem:te at have forkyndet, men Peder Pedersen Wache var førend Sommer Tinget 1781 sidst, fløttet ud af denne Jurisdiction, og taget Boepæl under Ryefølke Sorenskriveries Jurisdiction.

Endre Torkelsen Heggen og Tørres Erichsen Ryen tilligemed Magnus Jversen Højsæter som er constitueret til for dem at gaae i Rætte, mødte for Rætten.

Vidnerne begjærede\s af/ Citanten paaraabt, og stædet til forhør samt at gjøre deres forklaring. Rætten paaraabte Vidnerne.

Magnus Jversen Højsæter tilligemed begge Contra Parterne declarerede, at for at forkorte Sagen, var de fuldkommen villig at modtage disse forlangede Vidners Vidnesbyrd, siden, \og som/ de sam/m/e allereede i Sagen har aflagt, ligesaa fuldt som om Endre Heggen og Tørres Ryen den Gang ved Sagens allerførste begyndelse havde været stevnet, da disse {bem:te Contra} forelagde Vidner anden gang er stevnet, aleene af den Aarsag, at Endre Heggen og Tørres Ryen ei var stevnet første gang til at høre deres Vidnesbyrd da de sam/m/e aflagde: Comparenterne altsaa antoeg disse Vidners allereede aflagde Vidnesbyrd, og renuncerede paa ald slags Jndvending og Exeption derimod, ihenseende til Comparenternes Jndstevning til sam/m/e at anhøre, saa de ikke behøver nu paa nye at afhøres.

Citanten altsaa frafaldt disse Vidner anden gang til Overflød at examineres. Citanten derefter fremlagde til denne Acts følge den forhen om dette Skifte ergangne Hjemtings Dom af 1 Juli 1775, hvis Slutning er saalydende: samt Laug Tings Dom af 29 Juli 1778, hvis Slutning er saalydende: derefter paastoed Dom til Contractens Confirmation og Omkostningers Erstatning med 16 Rdr:, saaleedes indloed Sagen under Dom.

Magnus Jversen Højsæter svarede: At Contra Parterne ikke har samtøkt eller underskreven noget Beviis eller Contract; Saa paastaaer de, at de ikke heller kand svare til det Document eller Contract, som de ikke har samtøkt, men paastaaer i mangel at Citanten ikke er fornøjet med de ældgamle Brug, som fra Arrilds Tiid har været imellem disse gaarde, tilbyder de ham endnu ligesom før, saafremt Citanten vil bespare Omkostninger, første bud er dette: Om Citanten vil være fornøjet at Skiftet og Skiællet imellem disse Gaarde kunde blive efter som Hjem Tings Rætten og Contracten forsøgte at deele dem imellem. 2det Om Citanten vil ombytte den deel hand til Underhougen tilforn haver deelt, {og ….} der skylder 3 Løber 1 pd: og derimod modtage den deel som hand af Hagen og Fæebeitet haver samtøkt at deele, til Ryen og Heggen der skylder 6 ½ Løb, Da vil Contra Parterne dermed være gandske fornøiet, eller og i mangel af Citanten endnu ikke vil lade sig nøje, da tilbyder de ham om hand selv vil hjemkalde {…. ……} Rætten for at udrette ved Aastæds Sag et lovligt Marke Skiæl saaleedes, at hver Gaard kunde nyde Deel og Lod i Hagen efter sin Størelse; Men denne Contract som Citanten beraaber sig paa, af 10 Maj 1759, kand de ikke svare til, da de ikke i ringeste maade har samtøkt eller underskrevet sam/m/e.

1781: 318b

Men hører vel at Citanten beraaber sig paa en kort tiid førend deres Forfædre ved døden afgik, skulde have samtøkt samme, og ikke heller at de af Eenfoldighed og Uformuenhed for frygt vel kand haver føjet Citanten deri, da der ikke tilforn var nogen Grændse Skiæl, at hand da imod Retsindighed kunde deele Hagen eller Fæe Beitet for at bespare dem i sine ringe Omstændigheder, nogen slags paaførte Bekostning da de i deres Tiid for hands Trudsler med Rættergang kunde blive bespart; Men som de befinde saa urimelig og uden nogen retsindig Deeling; Da paastaaer Contra Parterne som samme Document ikke er fuldbyrdet, hverken med Forfædrenes Signeter eller Boemærke; Da desligeste et støkke slet Papiir, men vel nu i denne Rættergang forsynet med det højlovlige ordlydende Rente Kammers Stemplet Papiir; Men som de ikke i mindste maade har forbundet sig dertil; Saa paastaaer de at den høistærede Rætt vil deele dem imellem, saa at enhver Gaard kunde nyde Rætt og Skiæl, saavel i Hagen som i andre maader efter Gaardenes Landtal og Afgifter, hvorpaa begjærer at denne Contract af 10 Maj 1759, aldeeles imod dem ikke af Rætten maatte mortificeres og underkjendes, med en lovlig og rætmæssig Dom. j øvrigt reserverede sig ved ald lovlig forbeholden Rætt og Paastand saavel i Omkostningernes Paaløb, som til Sagens Slutning.

Citanten kunde ikke indlade sig i noget forliig, saa meget mindre da endeel af hands brug er Fieldbergs Præste boel benificeret; Men henholdt sig til Contracten og den i Rættelagde Laug Tings Dom, og paastoed Dom.
Magnus Højsæter svarede: At Stevningen tilligemed Acten af 3de oct: 1780, paa Tingene, bliver nu det 3de Ting at regne, da Citanten hver gang og hver Ting uden nogen paa Contra Parternes side, Modsigelse eller Jndførsel, men plat paa egen Haand haver udsat Sagen; Og Contra Parterne derimod haver mødt og indfundet sig, med ald Lydighed, efter Stevnemaal og Varsel; Men nu da Tiiden vil gjøre det saa lang, og de med Reiser og Tiids Spilde den eene gang efter den anden, haver mødt, og beviist Rætten sin Lydighed, daa paastaaer de medfølgende Spørsmaal hvor lang tiid og hvor mange Ting, Citanten vel efter Loven, uden deres Samtøkke, skal have friehed til at udsætte Sagen, da de synes efter ald lovlig Billighed, at denne Sag er af den Beskaffenhed, at den til Aastædet burde blive føjet, da h/an/d førte Vidner under denne Sags Drift ikke eet af dem har oplyst og giort Anviisning, enten Citanten haver Selv fuldbyrdet og efterlevet den paaraabte Contract som i Acten findes ført: Derpaa paastaaer Contra Parterne at vel mueligst, kunde skee, naar Sagen blev forfløttet fra Tinget til Aastædets Behandling, da de nok der under sam/m/e Behandling trøster sig at overbeviise Citanten, at h/an/d ikke saa nøje og tydelig som Contracten lyder, haver levet efter, da det vel vil blive den største Aarsag, som haver givet Anleedning til denne Process: Endskjønt at hand er selv som haver baade gjort og samtøkt tilligemed underskrevet den samme, og der vil tvinge Contra Parterne med Rættens Middel, der aldrig i mindste maade haver samtøkt. Jøvrigt indlader Sagen til efter den høistærede Rættens Dom og Paakjendelse, men benægter at Citanten ikke tiid efter anden paa Tingene skulde have friehed

1781: 319

at røre længere med denne Sag, paa det at Sagen een gang kunde komme til ende.
Begge Parter indloed Sagen under Dom som de var begjærende til Sommer Tinget 1782, og forlangte sam/m/e ei før, da de saae formedelst Rættens mange Forretninger, at nu ei Dom dette Ting kunde ventes.
Sagen blev til Doms optagen til Sommer Tinget 1782.

Pante Bogen til jnddragelse publiceret
Alv Thorsen Hetlands Vilkors Contract til Guro Mikkels Datter d: 21 Sept: 1781.
Peder Pedersen Waches Skjøde til Rasmus Pedersen Wache nu i alt p: 2 L:, 1 Hd: i Wache No: 35 dat: 20 Juni 1781.
Rasmus Pedersen Waches Obl: til Salomon Solem p: 496 rd: 1 pr: i forbem:te d: 21 Juni 1781.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Tredie Dagen den 22 Sept: 1781 continuerede dette Ting.

Laug Rættes Mænd til at betjene Rætten pro 1782, opnævnt af nyegifte:
1. Peter Petersen Lillienschiold Kiellesvigen 2. Rasmus Pedersen Wache

Som ingen viidere efter 3 ganges Udraab indfandt sig med noget at gaae i Rætte, blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

Føjens Skibreedes Høste Ting den 24 Sept: 1781 holden paa Tingstædet Leervigen i overværelse af Districtets Foget, Skibreedets Lensmand Jens Jensen Eldøen, samtl: Tingsøgende Almue, og efterskrevne 8te Eedsv: L: R: Md:
1. Christopher Jørgensen Sætrevig 4. Knud Ommundsen Næss 7. Endre Tostensen Sætrevig
2. Lars Torbiørnsen Nedre Escheland 5. Johannes Olsen Nordhuglen 8. Rasmus Biørnsen Øchland
3. Lars Larsen Hixdal 6. Niels Gundersen Rommetvedt

Allerunderdanigst og underdanigst publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger samt Collegii og høj Øvrigheds ordres og Foranstaltninger, registeret for Schonevig Skibreede fol: 302a.

Formynder Ting blev holden, og Børne Midlerne befunden i behørig rigtighed efter Ober Formynder Protocollen.

Fogdens Regnskabs Tings Vidner examineret, i overværelse af Almuen, Laug Rættet, Lensmanden og de 2de Mænd Jens Jacobsen Lervigen og Ole Jacobsen Envær.

Pante Bogen til jnddragelse
Skiftebrev efter Svend Andersen Tvedt 27 Marti 1781.

Penge Mangels Lysning
Mikkel Pedersen Lønnings paa Myndtling Baar Størksens vegne paa Hougland No: 13, ½ L: 1 Hd: som Jon Tostensen paaboer d: 24 Sept: 1781.

Bygsel Sedler publiceret
Natanael Olrichs og Mikkel Habbestads til Ole Hidschen paa ½ L: 3 mrk: Sm:, i Hidschen d: 27 Nov: 1780. Manuf: H: 8 skl:
Christopher Christian Kramers til Hans Pedersen paa 12 mrk: Sm: i Pladset Eie d: 19 Apr: 1781. Manuf: H: 8 skl:
Jon Mariagers til Jan Madsen ½ L: 3/8 Hd: i Hysingstad af Godset Seminari Fridericiom d: 16 Marti 1781. Manuf: H: 12 skl:
Ditto af dto: gods til Niels Madsen paa ½ Løb 3/8 Hd: i Hysingstad d: 16 Marti 1781. Manuf: H: 12 skl:

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 25 Sept: 1781 continuerede dette Ting.

Opsat Sag fra fol: 298a. Helje Bielland contra Helje Tvedt og Niels Aanensen.
Helje Bielland mødte og Persohnlig for Rætten i Rætte lagde en skriftl: Kald Seddel som blev oplæst, og h/an/d paa tilspørsel tilstod var hands egen Concept, Skrift og Haands!! (hands) egenhændige Underskrift

1781: 319b

saalydende: Derefter fremstillede Stevne Vidner Jens Jacobsen Skaffer, og Lars Nielsen Højland til at afhjemle, at de lovlig har forkyndt sam/m/e for alle indbemelte, og ellers mundtlig varslet de 3de Hoved Persohner Helje Tvedt, Niels Aanensen og Lars Stue, med 14

dages Varsel til gaars dato, ligeleedes Vidnerne, og Stevnemaalet oplæste de for bem:te 3 Hoved Persohner.
Stevne Vidnerne afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes skriftl: og mundtl: at have stevnet som tilført er.
De indstevnte Lars Stue, Helje Tvedt og Niels Aanensen saavelsom Mads Vatne mødte.
Paa Lars Stues vegne mødte Proc: Sr: Niels Gorm og protestered imod Stevnemaalets Antagelse, siden deri er ikke nævnet datum af dets udstædelse, til hvilket Skibreedes Ting, da her paa Leervigen holdes 2 Skibreeders Ting, neml: dette Føjens og Fiære, ei heller saadant af Stevne Vidnerne forklaret.
Stevne Vidnerne under forhen aflagde Eed end yderligere forklarede: At have stevnet til Føjens Skibreedes Ting til gaars dato som første Tingdag.
De indstevnte nægtede aldeeles at være nævnet Skibreede.
Sr: Gorm paastoed Rættens Eragtning. Dommeren Eragtede: Da Stevne Vidnernes Afhjemling baade om den skriftlige Kald Seddels Forkyndelse og mundtlige Varsel, begge deele tilsammen tagen, er overeenstemmende med Lovens pag: 36 a: 5te; Saa kand Stevningens Antagelse ikke af Rætten nægtes.
Proc: Gorm protesterede imod at nogen Vidner afhøres uden at alle de forhen førte Vidner, imod hvilke nu Vidner skal føres, bliver lovlig stevnede til disse Vidner at paahøre.
Helje Bielland tilstoed at vel ej havde indstevnet de forhen førte Vidner til disse at paahøre som agtes derimod at føre, men formeente det var u-nødvendig, og var noget som h/an/d som en eenfoldig Bondemand ikke forstoed.
Rætten Eragtede: Da Lovens pag: 126 a: 13 ej kand undlade at i agt tages; Og sam/m/e ikke i denne Jndstevning er opfyldt eller efterlevet; Saa kand Rætten førend saadant skeer ikke tillade Vidner efter denne Jndstevning at føres.
Proc: Gorm paa alle indstevntes vegne reserverede i kraftigste maade deres Rætt og Tiltale til Helje Bielland for i denne h/an/ds skriftlige Kald Seddel af ham, den tillagde grove Tyvs (Tyve) Beskyldning, hvorfor de til næste Ting paa lovlig maade hannem vil søge og tiltale til Æres Beskyldnings Mortification, tilstrekkelige Bøders udreedelse og anden Straf med viidere.
Helje Bielland loed Sagen beroe til viidere Jndstevning til Som/m/er Tinget 1782.

Opsat Sag fra fol: 296a. Lars Stue contra Helje Bielland.
Proc: Gorm paa Lars Stues vegne fremlagde sit skriftl: Jndlæg af gaars dato med Regning paa Omkostningerne som begge deele blev oplæst, og lyder saaleedes:
Helje Bielland begjærede Sagen opsat til Som/m/er Tinget 1782, til fleere Vidner at føre i en anden heraf dependerende Sag.
Sagen beroer til Som/m/er Tinget 1782.

Opsat Sag fra fol: 297a. Helje Bielland contra Lars Stue.
Helje Bielland fremlagde Rættens seeneste Laugdag som lyder saaleedes:
Lars Pedersen Stue mødte og tillige paa hands vegne Proc: Gorm som begjærede Sagen opsat til Som/m/er Tinget 1782 til fornøden forsvar.
Citanten paastoed Dom.

1781: 320

Proc: Gorm paastoed Opsættelsen.
Sagen beroer til Som/m/er Tinget 1782.

Opsat Leyermaals Sag fra fol: 297a. Fogden contra Knud Rognalsen og Barbara Henrichs Datter.
Fogden foreviiste Stiftets Skrivelse af 21de Aug: 1781 om at beskikke Defensor i denne og fleere Justitz Sager, i hvis følge hand i denne Sag har anordnet til Defensor Proc: Sr: Niels Gorm.
Proc: Gorm mødte som anordnet Defensor paa de jndstevntes vegne.
Det eene forhen udeblevne Stevne Vidne Jens Olsen Envær mødte endnu ikke, hvorfor Hr: Fogden som Actor maatte begjære Sagen opsat til sam/m/e Stevne Vidne at afhjemle Jndstevningen, til Som/m/er Tinget 1782. Ellers declarerede: At begge de skyldige haver betalt deres Lejermaals Bøder, saa alleene bliver at gjøre Paastand paa den Corporlige Straf efter Forordningen samt Omkostningers Erstatning.
Defensor Sr: Gorm maatte begjære Sagen opsat til Som/m/er Tinget 1782, saasom h/an/d for de skyldige har allerunderd: ansøgt Hds: M: Naade, om Befrielse for Straffen, hvi ..om(?) (hvorom?) h/an/d endnu ikke har erholdet, Kongl: allernaad: Resolution, men saadan Resolution er hver dag ventende.
Sagen beroer til Som/m/er Tinget 1782.

Nye Sag.
Procurator Velædle Sr: Niels Gorm fremlagde sin skriftl: Kald Seddel af 3 Sept: 1781 contra Berge Olsen Hetlesæter som blev oplæst og lyder saaleedes.
Berge Olsen Hetlesæter mødte.
Begge Parter declarerede at Sagen var forliigt saaleedes: At Berge Olsen Hetlesæter har hos Citanten afbedet forseelsen, lovet aldrig at befatte sig med slig eller anden Handel Citanten som Kræm/m/er og Gjæstgiver til Præjudice, og om saa skeer, \da/ denne Sag at staae ham aaben; og ellers at Berge Hetlesæter for denne fornærmelse og forseelse vil bøde til Storøens Sogns Skoele Casse 3 Rd:, samt erstatte Citanten denne Sags Omkostninger, inden 1ste Novembr: førstkom/m/ende med 2 rd: 20 skl: Saaledes de begge frafaldt Sagen, som og nu for Rætten blev ophævet.
Sr: Gorm begjærde det passerede som Udskrift af Protocollen sig beskreven meddeelt som blev bevilget. Udstæd NB: Mulct

Nye Sag.
Jens Hansen Øchland som Odelsmand og Odelsbaaren til et Brug og Anpart i Gaarden Øfre Øchland som nu paaboes af en uberættiget Jørgen Hansen og Baltzer Jørgensen, hvilken sidste derpaa har af førstmelte erhvervet Skiøde paa sam/m/e, anmelte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel til dette Ting og Tiid ladet indkalde Jørgen Hansen til at høre Vidnesbyrd af Lars Tollachsen Langeland og Mads Andersen Vatne, samt Penge for Jorden at modtage, og Citanten derpaa Skiøde at meddeele, derom alt at lide Dom tillige til Omkostningers Erstatning.
Bemelte Vidner er ligeleedes indstevnet til dette Ting og Tiid deres Eedelige Vidnesbyrd under Faldsmaal at aflægge.
Stevne Vidnerne Torbiørn Torbiørnsen Bielland og Rasmus Rasmussen Tvedt afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre, saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Vidnerne mødte og blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende, hvoraf Citanten begiærede, de at gjøre deres forklaring.
Jørgen Hansen blev paaraabt, men mødte ikke eller møde loed.
Citanten fremviiste i Rætten 48 Rd:, som h/an/d vilde tilbyde Jørgen Hansen for Jorden, imod derpaa at erholde Skjøde, hvilke Penge hand igjen toeg til sig, siden den indstevnte ikke mødte.
Vidnerne Lars Tollachsen Langeland og Mads Andersen Vatne fremstoed, aflagde

1781: 320b

Eed og forklarede: At de begge fulgte med Jens Hansen Øchland for 3 á 4 Uger siden til Jørgen Hansen Øchland, da Jens Hansen havde 48 rd: med sig, efter sit foregivende, da de vel saae Penge, men ej talte dem, og tilbød Jørgen Hansen dem for sin Odels Jord som Jørgen Hansen paaboer, og paastoed at løse Jorden, dog vilde ej drive Jørgen Hansen derfra saalænge Jørgen Hansen levede, men vilde løse det, for at conservere sin Rætt. Dertil Jørgen Hansen svarede: At vilde ikke tage Penge saalænge hand levede, naar h/an/d var død, kunde de faae Jorden hvem som vilde, og h/an/d faae sin Rætt. Vidste ej viidere; Og da deres forklaring blev dem forelæst, den de vedblev, blev de med Citantens Consence dimitteret.
Rætten siden denne Sag ikke imod Lovens 5 B: 3 C: 10 art: ved dette Ting kand behandles, afviiser sam/m/e til ordentlig Omgang ved Aastæds Rætt.

Opsat Sag fra fol: 297b. Størk Gundersen Siøvold contra Elias Tollachsen.
Citanten fremlagde Rættens seeneste Laugdag som blev oplæst og lyder saaleedes:
Elias Tollachsen Siøvold mødte og vedtoeg lovlig Varsel.
Citanten fremtillede som Stevne Vidner Lensmand Jens Jensen Bielland og Torger Olsen Torget som afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre med lovlig mundtl: Continuations Kald og Varsel at have indkaldet Elias Tollachsen til Vidner at paahøre, Dom at liide efter forrige Hoved Stevning og Omkostninger at erstatte.
Som Vidner i Sagen stevnet under Faldsmaal Salomon Olsen Habbestad og Jon Gundersen Gaaseland.
Elias Tollachsen vedtoeg lovlig Varsel.
Begge Vidnerne mødte og blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning at vogte sig for MeenEed. Citanten begjærede dem paalagt at gjøre deres forklaring;
Thi fremstoed de begge, Salomon Olsen Habbestad og Jon Gundersen Gaaseland som aflagde Eed og forklarede: At efter begjæring af Størk Gundersen Siøvold, og i h/an/ds medfølge har Vidnerne 14 dage for Juul sidst, lovlig opsagt og udsagt Elias Tollachsen Siøvold, til at fløtte fra den af ham paaboede og Citanten tilhørende omstevnte Jord Siøvold, til næste Vaar, som var Vaar nu sidst afvigte dette Aar, og Jorden til den tiid for Ejeren at røddiggjøre. Dertil hand sagde Nej. Vidnerne blev forelæst deres forklaring som de vedblev, og vidste ej viidere; Thi blev de med begge Parters Consence dimitteret.
Citanten fremlagde sit paa denne Ejendom havende Skiøde som viiser, at Citanten ikke aleene efter sam/m/e, men endog meere efter deri paaberaabte Skifte breve, er Ejer af dette Brug, hvilket Skjøde blev oplæst og lyder saaledees: Citanten begjærede Elias Tollachsen tilspurgt om h/an/d ikke vidste, at Citanten efter Skiftebreve ejede og havde arvet det meste af denne Jorde part, og selv var Boeslidsmand, og selv havde udløst sine Medarvinger, og at Elias Tollachsen intet i Jorden ejede.
Jndstevnte Elias Tollachsen tilstoed alt omspurgt; Men fremlagde sin ihændehavende Bøxel Seddel af 25 Nov: 1766 som lyder saaleedes: Af hvis indeholdende

1781: 321

½ Løb 4 mrk: Smør, det halve ligger i Citantens Ejendom, hvorefter hand har brugt dette, men det øvrige uden Adkomst eller Bøxel Seddel: Ellers er villig at gaae fra Jorden, imod at faae betalt sin Reparation paa Gaardens Huuse og Bøxel betalt. Saaleedes indloed Sagen under Dom.

Citanten paastoed Dom efter Jndstevningen, det i Rættelagde Skjøde og førte Opsigelses Vidner, til Jorden at fraviige, Bøder at erlægge og Omkostninger at erstatte. Saaleedes indloed Sagen under Dom.

Sagen blev til Doms optagen, og derudi afsagt følgende

Dom

Størk Gundersen Siøvold har her til Rætten ladet indkalde Elias Tollachsen Siøvold til at fraviige og røddig gjøre Citantens Jorde part \i Siøvold/ til afvigte Vaar, for Ejeren, derom at taale Dom og Omkostninger at erstatte. Citanten har beviist ved Skjøde sin Ejendom i bemelte Brug \efter ældre Skifte breve/ samt derfra at have lovlig udsagt Elias Tollachsen til afvigte Vaar. Elias Tollachsen har desuden tilstaaet at vidste Citantens Ejendom ved Arv efter Skifte breve i Jorden, samt at Citanten var Boeslidsmand, og ellers at jndstevnte ej ejer noget i Jorden, men har brugt noget deraf efter Bygsel Seddel, og det meeste uden enten Bygsel Seddel eller anden Adkomst. Declarerer ellers at være villig at fløtte fra Jorden imod at faae betalt sin Bygsel og Huusenes Reparation. Da Citanten saaleedes har beviist sin Ejendom, og Elias Tollachsens Udsigelse, og Citanten ej er nogen nye Kiøber af Jorden, men Arving iblant andre efter Lars Pedersen som den i Rættelagde Bøxel Seddel har udstæd, samt \er/ Odelsmand til Jorden, og efter jndstevntes tilstaaelse tillige er Boeslids Mand; Saa K: og d: for Rætt og herved afsiges: At jndstevnte Elias Tollachsen bør til Vaar Faredag 1782 fraviige og røddig gjøre til Citanten som Ejer, Citantens ejende Anpart i Gaarden Siøvold i Føjens Skbr: ½ L:, ½ Hd:, samt {….. . …} erstatte ham denne Sags Omkostninger med 5 Rd:, hvoraf det til betaling tildømte, betales inden 15 dage efter denne Doms lovlige forkyndelse under Adfærd og Executions Tvang, og Gaarden under Udkastelse efter Lovens 3 Bog 14 C: 1 art:, til forelagde Tiid røddig gjøre, imod Regress for {sin} Bøxel\en/ efter Loven, som ej i denne Sag som upaastevnt kand paadømmes.

Opsat Sag fra fol: 297b. Lars Siøvold contra Elias Tollachsen.

Citanten fremlagde Rættens seeneste Laugdag som blev oplæst og lyder saaleedes:

Elias Tollachsen Siøvold mødte og vedtoeg lovlig Varsel,

Citanten fremstillede som Stevne Vidner Lensmand Jens Jensen Bielland og Torger Olsen Torget som afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre, med lovlig mundtlig Continuations Kald og Varsel, at have indkaldet Elias Tollachsen til Vidner at paahøre, Dom at liide efter forrige Hoved Stevning og Omkostninger at erstatte.

Som Vidner i Sagen stevnet under Faldsmaal Salomon Olsen Habbestad og Jon Gundersen Gaaseland.

Elias Tollachsen vedtoeg lovlig Varsel.

Begge Vidnerne mødte og blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning at vogte sig for MeenEed. Citanten begjærede dem paalagt at gjøre deres forklaring;

Thi fremstoed de begge, Salomon Olsen Habbestad og Jon Gundersen Gaaseland som aflagde Eed og forklarede: At efter begjæring af {…..} Lars Gundersen Siøvold og i h/an/ds medfølge, har Vidnerne 14 dage for Juul sidst, lovlig opsagt og udsagt Elias Tollachsen Siøvold til at fløtte fra den af ham paaboende og Citanten tilhørende omstevnte Jord Siøvold, til næste Vaar, som var Vaar nu sidst afvigte dette Aar, og Jorden til den

1781: 321b

Tiid for Ejeren at røddig gjøre. Dertil h/an/d sagde Nej. Vidnerne blev forelæst deres forklaring som de vedblev, og vidste ej viidere; Thi blev de med begge Parters Consence fra Rætten dimitteret.

Citanten fremlagde sit paa denne Ejendom havende Skjøde, som viiser, at Citanten ikke aleene efter samme, men endnu meere efter deri paaberaabte Skifte breve, er Ejer af dette

brug, hvilket Skjøde blev oplæst og lyder saaleedes: Citanten begjærede Elias Tollachsen tilspurgt, om hand ikke vidste at Citanten efter Skifte breve ejede og havde arvet det meste af denne Jordepart, og selv var Boeslidsmand, og havde udløst sine Medarvinger og at Elias Tollachsen intet ejede i Jorden.

Jndstevnte Elias Tollachsen tilstoed alt det omspurgte; Men fremlagde sin ihændehavende Bygsel Seddel af 25 Nov: 1766 som lyder saaleedes: Af hvis indeholdende ½ Løb 4 mrk: Smør, det halve ligger i Citantens Ejendom, hvorefter hand har brugt dette, men det øvrige uden Adkomst eller Bygsel Seddel. Ellers er villig at gaae fra Jorden, imod at faae betalt sin Bygsel og Reparation paa Gaardens Huuse. Saaleedes indloed Sagen under Dom.

Citanten paastoed Dom efter Jndstevningen, det i Rættelagde Skjøde og førte Opsigelses Vidner, til Jorden at fraviige, Bøder at erlægge og Omkostninger at erstatte. Saaleedes indloed Sagen under Dom.

Sagen blev til Doms optagen, og derudi afsagt følgende

Dom

Lars Gundersen Siøvold har her til Rætten ladet indkalde Elias Tollachsen Siøvold til at fraviige og røddig gjøre Citantens Jordepart i Siøvold til afvigte Vaar, for Ejeren, derom at taale Dom og Omkostninger at erstatte. Citanten har beviist ved Skjøde sin Ejendom i bemelte Brug efter ældre Skiftebreve, samt derfra at have lovlig udsagt Elias Tollachsen til afvigte Vaar. Elias Tollachsen har desuden tilstaaet at vidste Citantens Ejendom ved Arv efter Skifte breve i Jorden, samt at Citanten var Boeslidsmand, og ellers at indstevnte ej ejer noget i Jorden, men har brugt noget deraf efter Bygsel Seddel, og det meeste uden enten Bygsel Seddel eller anden Adkomst. declarerede ellers at være villig, at fløtte fra Jorden imod at faae sin Bygsel og Huusenes Reparation betalt. Da Citanten saaleedes har beviist sin Ejendom, og Elias Tollachsens Udsigelse, og Citanten ej er nogen nye Kjøber af Jorden, men Arving iblant andre efter Lars Pedersen som den i Rætte lagde Bøxel Seddel har udstæd, samt er Odelsmand til Jorden, og efter jndstevntes tilstaaelse tillige er BoeslidsMand; Og hvad angaaer Contra Partens Paastand om Huusenes Reparations Erstatning og Bygsels Tilbagegivelse, da kand sam/m/e ej under denne Sag paadømmes, som ej paastevnet, men hvorfor Elias Tollachsen forbeholdes lovlig Regress; Saa kjendes og dømmes for Rætt, og herved afsiges: At jndstevnte Elias Tollachsen bør til Vaar Faredag 1782 fraviige og røddig gjøre til Citanten som Ejer, Citantens ejende Anpart i Gaarden Siøvold i Føjens Skibreede af Landskyld ½ Løb ½ Hd:, samt erstatte ham denne Sags Omkostninger med 5 Rd: hvoraf det til betaling tildømte betales inden 15 dage efter denne Doms lovlige forkyndelse under Adfærd og Executions

1781: 322

Tvang efter Loven, og Gaarden under Udkastelse efter Lovens 3 Bog 14 C: 1 a: til forelagde Tiid røddig gjøre imod Regress for Bøxelen efter Loven.

Bygsel Sedler publiceret

Hr: Hertzbergs til Albreth Rasmussen paa Hillestvedt, ½ Løb Smør d: 25 Sept: 1781, h/an/ds Moder at have Underholdning sin Livs tiid. Manuf: Huset bet: 8 Skilling

Hr: Hertzbergs til Lars Danielsen paa 2 mrk:!! (pd:) 12 mrk: S: i Espevær, undtagen Aanøen og Dorøen og et Jordstøkke ved Espevær Gjæstgiverie hvorimod h/an/d gotgiøres 24 skl: i Landskylden d: 25 Sept: 1781. Manuf: H: bet: 12 Skl:

Hr: Hertzbergs til Ambiørn Jansen (Jonsen) p: 2 pd: 12 mrk: i Espevær, i alt som det forrige dat: 25 Sept: 1781. Manuf: H: bet: 12 Skl:

Pante Bogen til jnddragelse

Christen Colbensen Mælands Arv: Skde til Jon Colbensen paa 21 mrk: Smør i Sortland No: 130 d: 27 Nov: 1780.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Tredie Dagen den 26 Sept: 1781 continuerede dette Ting,

da publ:t
Bygsel Seddel
Stener Berøens til Jngebreth Svendsen 1 pd: 11 mrk: S: i Berøen d: 25 Sept: 1781.
Manuf: Huuset betalt 8 skilling
Niels Christensen {…..} \Søre Sælle/ til Christen Christensen p: 15 Mrk: S: i Søre Selle p: 6 aar dat: 26 Sept: 1781. Manuf: H: 8 skl:

Pante Bogen til jnddragelse
Niels Heljesen Spidsøens Arv: Sk: til Gunder Hansen Stokken paa No: 79 Winterstøebakken 6 mrk: S:, d: 25 Sept: 1781.
Gunder Siøvolds Arvingers Skjøde til Størk Gundersen paa No: 136 Siøvold ½ L: ½ Hd: d: 7 Juli 1781.
Ditto Skiøde til Lars Gundersen paa \No:/ 136 Siøvold ½ Løb ½ Hd: d: 7 Juli 1781.
Endre Jensen Hovlands Skiøde til Jens Ezechielsen Wiicke paa 83/402 deel i Bømmelens Kirke d: 27 Sept: 1781.
Jens Wiiches Hustrues Arvingers Skjøde til Ezechiel Wiicke p: 51/402 deel i Bømmelens Kirke d: 27 Sept: 1781.
Peter Petersen Øfre Grindems Obl: til Lars Siursen Tiong p: 94 rd: 1 pr: i No: 58 Øfre Grindem ½ L:, ½ Hd: d: 25 Sept: 1781.

Nye Sag.
Lensmand Jens Jensen Eldøen mødte for Rætten og anmelte at have ved skriftlig Kald Seddel til dette Ting og Tiid indkaldet Lars Pedersen Stue for imod Citanten udsagde Ærrørige Ord og Beskyldninger, hvilken Kald Seddel af 14 Aug: 1781 hand fremlagde som blev oplæst og lyder saaleedes.
Stevne Vidnerne Jens Jacobsen Skaffer og Torbiørn Torbiørnsen Bielland afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre samme Stevnemaal lovlig for alle indbem:te at have forkyndet.
Lars Pedersen Stue blev paaraabt 3de gange, men mødte ikke eller møde loed.
Af Vidnerne mødte Lars Olsen Hage, Jon (Jan) Johansen Leervig, og Johannes Nielsen Sørhuglen som blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds Udsigende.
Citanten maatte declarere, at have været anmodet af jndstevnte om forliig, hvortil Citanten og har været villig, og tilstaaet jndstevntes begjæring, dog paa Condition at jndstevnte skulde skaffe forliiget skriftlig, Men da hand ej derudi har vildet finde sig, og altsaa intet forliig er fuldført; Saa var Citanten nødsaget at føre Sagen

1781: 322b

i Rætte, samt var ydmygst anmodende, at Vidnerne maatte stædes til forhør, og aflægge deres forklaring.
Vidnerne blev separeret hvorefter fremstoed

1ste Vidne Lars Olsen Hage som aflagde Eed og forklarede: At hørte paa dette Tingstæd afvigte Som/m/er Ting sidst i Juni Maanet, at Lars Pedersen Stue sagde til Lensmand Jens Jensen \i/ Vreede: De er det største Fante Pak som er fød af Moder: Med Løgn har J hjulpet Eder alle Eders Dage: De er slaget med Bylder og Saar fra øverst til nederst: Fanden tager heele Klatten. Dette alt talte Lars Pedersen Stue til Jens Jensen og med Jens Jensen, og det i Vreede paa Jens Jensen. Vidnet veed ej om hvem af de andre Vidner der var tilstæde iblant de mange andre Folk som var i Stuen, og skeede dette første Ting dag. Vidnet blev sin forklaring forelæst som h/an/d vedblev, og vidste ej viidere; Thi blev hand med Citantens Consence dimitteret.

Frenstoed 2de Vidne Jan (Jon) Johansen tjenende her paa Leervigen som aflagde Eed og forklarede: som forrige Vidne med det tydeligere Tillæg: \at Lars Stue sagde/ at Lensmanden er af Hornelands Folket, og Hornelands Folket er det største Fante Pak. {….. … … Vid..} Eders Moder var fordømt til Helvede førend hun var død. Det af første Vidne omvundne, om at hjelpe sig med Løgn, at være slaget med Bylder og Saar, og hvor hende Klatten skal afblive, hørte ej dette Vidne som gik ud og ind. Erindrer ei om fleere af de indstevnte Vidner med Lars Hage var i Stuen iblant de mange der forsamlede Folk. Lensmanden gav dertil ingen Anledning, uden at spørge Lars Stue om kunde beviise hvad hand sagde. dertil hand svarede: ja, thi hun laae og bagtalte Folk paa sit yderste. Vidnet blev sin forklaring forelæst, den hand vedblev og vidste ei videre; thi blev h/an/d med Citantens minde dimitteret.

Fremstoed 3de Vidne Johannes Nielsen tjenende paa Sørhuglen som aflagde Eed og forklarede: At omvundne tiid sagde Lars Pedersen Stue i Vreede, til Lensmanden Jens Jensen /: som Vidnet veed er fød paa Horneland :/ at Lensmandens Moder kom ei i Himmerig, og Hornelands Folket havde været et forbandet Folk, Gud havde slaget de med Bylder og Saar, og end da vilde de ikke omvende sig. De øvrige indstevnte Vidner vare i Stuen paa samme tiid. Lensmanden gav ej dertil nogen Anledning. Vidnet blev forelæst sin forklaring som h/an/d vedblev, og vidste ei viidere. \Dimitt:t/

Fremstoed 4de Vidne Jens Olsen Vatne som har til Ægte Citantens Hustrues Søster, aflagde Eed og forklarede: At omvundne tiid uden af Jens Jensen dertil given Anledning, sagde Lars Pedersen Stue i Vreede til Jens Jensen: At Hornelands Folket havde hjulpet sig med Løgn, De var slaget med Bylder og Saar, og endda vilde de ikke give sig. Heele Klatten foer til Helvede. Hand talte vel meere upasselig Snak, som Vidnet ej erindrer. De øvrige indstevnte Vidner vare sam/m/e tiid tilstæde. Vidnet declarerede ej at vide meere, og vedblev sin forklaring som for ham blev oplæst, med tillæg at veed Jens Jensen er af Hornelands Folket og fød paa Horneland. Derefter med Citantens

1781: 323

Consence blev demitteret.

Da Lars Pedersen Stue efter Paaraab ikke mødte eller møde loed; Saa blev ham given Rættens Laugdag til Sommer Tinget 1782 første dag sam/m/e holdes, at møde og svare til Sagen, hvilken Laugdag Citanten paalægges at tage beskreven og lovlig at lade forkynde.

Sagen beroer til Som/m/er Tinget 1782.

Pante Bogen til jnddragelse

Steener Larsens Skjøde til Gunder Hansen Nordre Næsse paa Wespestad No: 10 H: C: gds: ¼ L: ¼ Hd: d: 26 Sept: 1781.

Jens Hornelands Skjøde til Reinert Jensen Horneland paa halve Grindevig No: 40 6 mrk: S:, Hornelandsvog halv parten 6 mrk: S:, og Hornelandsvogs øde gaard No: 38 halvparten 6 mrk: S: d: 27 Sept: 1781.

Jens Jensen Eldøens Obl: til Lieut: J: K: Dahl p: 96 rd: 1 pr: i Eldøen No: 63 H: C: gds: 1 Løb 1 Hd: d: 26 Sept: 1781.
Knud Erichsen Ertevigs Bygsel Seddel til Lars Knudsen paa Plads under Ertevig d: 26 Sept: 1781. Manuf: H: bet: 8 skl:

Bygsel Seddel foruden næst forrige publiceret
Stener Endresen Berøens til Jan Jansen paa 1 pd: 14 mrk: S: ½ Hd: i Mæland dat: 26 Sept: 1781. Manuf: H: bet: 12 skl: bygslet p: 3 aar

Pante Bogen til jnddragelse
Bertel Ommundsen Eechelands Enkes Skjøde til Tiøl Bertelsen paa nu i alt ½ Løb 3/8 Hd: i Eecheland No: 84 d: 25 Sept: 1781.
Tiøel Bertelsen Eechelands Obl: til Bertel Ommundsen Eecheland 65 rd: 1 pr: i ¼ Løb 3/16 Hd: d: 26 Sept: 1781.
Tiøel Bertelsen Eechelands Vilkors Contract til Dorthe Tiøls Datter dat: 26 Sept: 1781.

Laug Rættes Mænd til at betjene Rætten pr: 1782 opnævnt af nyegifte
1. Ole Andersen Naateland 2. Lars Clausen Grindem 3. Ole Larsen Grindem 4. Ole Rasmussen Grindem 5. Holger Jonsen Teigland 6. Erich Olsen Hille 7. Mikkel Geertsen Totland og 8. Christopher Madsen Folgerøen

Som ingen viidere indfandt sig med noget at gaae i Rætte, efter 3 ganges Udraab, blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

Fiære Skibreedes Høste Ting den 27 Septemb: 1781. holden paa Leervigens Tingstæd i overværelse af Districtets Foget, Skibreedets Lensmand Mathias Johansen Eecheland, samtlige Ting søgende Almue, og efterskrevne 8te Eedsvorne Laug Rættes Mænd, navnlige
1. Endre Tørresen Øchland 4. Lars Siursen Lie 7. Aanen Jonsen Øfrebøe
2. Johannes Gundersen Miaanes 5. Niels Nielsen Apeland 8. Ole Johansen Sundfør
3. Abraham Knudsen Lier 6. Aanen Osmundsen Erve

Allerunderdanigst og underdanigst publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger, samt Collegii og høj Øvrigheds ordres og Foranstaltninger registeret for Schonevig Skibreede fol: 302a.

Formynder Ting blev holden, og Børne Midlerne befunden i behørig rigtighed efter Ober Formynder Protocollen.

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examineret i overværelse af Almuen, Laug Rættet, Lensmanden, og de 2de Mænd Ommund Jonsen Næsse og Jørgen Torbiørnsen Wiiche.

Pante Bogen til Udslettelse
Jacob Christian Sandvig(en?) Løngholmen h/an/ds Obligation til Gunder Næsse 50 rd: dateret 29 Juni 1780 No: 3 fol: 292b. qvitteret 25 Sept: 1781.
Niels Siursen Eidsvogs Obl: til Siur Eidsvog 40 rd: 3 mrk:

1781: 323b

dat: 26 Nov: 1761 No: 2 p: 155 qvitteret af Creditor 27 Sept: 1781.
Christen Olsen Lindaas Obl: til Jens Bielland 40 rd:, d: 27 Nov: 1775 No: 2 p: 649 qvitteret den 27 Sept: 1781.
Gunder Pedersen Ulveragers Obl: til Peder Ulverager 48 rd: 2 mrk: d: 25 Juni 1762 No: 2 p: 166 qvitteret 27 Sept: 1781.

Som Natten paafaldt beroer Tingets Continuation til i morgen.

Anden Dagen den 28 Sept: 1781 continuerede dette Ting.

Bygsel Seddel publiceret
Provst Kahrses til Aadnal Andersen paa Birkeland No: 40 1 Løb ½ Hd: dat: 26 Sept: 1781. Manuf: H: bet: 12 Skl:

Pante Bogen til Jnddragelse
Jngebret Olsen, Ellen Ols Datter, Fenne Jngebreths Datter og Jngeborg Jngebreths Datter Øfrebøes Arvingers Skjøde til Aanen Johansen paa Øfrebøe No: 43 1 Løb Smør d: 26 Nov: 1779.
Johannes Sundførs Arvingers Skjøde til Ole Johansen paa Sundfør No: 65 2de Løb Smør d: 13 Janv: 1781.
Peder Johansen Qvalvog[s] Skjøde til Ditlev Ditlevsen Møller paa No: 64 Qvalvog 1 ½ Løb 1 Hd: d: 27 Sept: 1781.
Ditlev Ditlevsen Møller paa Qvalvog Vilkors Contract til Peder Johansen Qvalvog, af Qvalvog d: 27 Sept: 1781.
Tron Tronsen Søre Emberland[s] Obl: til Tron Larsen Lier p: 50 rd: \og til Johannes Lier 25 rd:/ 1 pr: i 2 pd: 6 mrk:, ¾ Hd: udi Søre Emberland No: 89 d: 27 Sept: 1781.
Haldor Johansen Røes \Hustrues/ Arvingers Skiøde til Johannes Haldorsen Røe paa 1 pd: 21 mrk: S:, 1 B:sk: 1 G:sk: i Røe No: 18 H: C: gds d: 27 Sept: 1781.

Opsat Sag fra fol: 298b: Jochum Jørgens contra Ole Biørdal.
Citanten loed fremsende Rættens Laugdag som er saalydende:
Indstevnte mødte og tilstoed Stevning og Laugdags forkyndelse, men nægtet Kravet som hverken kjender Creditor, eller nogen tiid har handlet med ham, ej heller faaet den paastevnte 1 td: Malt, derpaa h/an/d tilbød sin Benægtelses Eed, og altsaa paastoed sig friefunden.
Sagen blev udsat til af Citanten at beviises til Som/m/er Tinget 1782.

Spedalsk Tings Vidne.
Skibreedets Lensmand Mathias Johansen Eecheland fremstoed og beklagede: At heri Skibreedet er et Spedalsk Menniske, nemlig Siur Christensen gammel 15 á 16 aar, paa Gaarden Førre hos Rasmus Larsen SelvEjer, som ej er Slægt \til/ ham, men har taget ham i Huuse for en kort tiid af Barmhjertighed, da hands Fader er død, og hands Moder \er/ en fattig Huusmands Enke, som slet intet ejer, og ikke kand underholde sig selv, mindre denne Spedalske, hvilken ej heller nogen tiid har arvet noget, eller har kundet fortjent sig det mindste; Og da bem:te Siur Christensen baade er aldeeles befængt med den Spedalske Syge, i saa høj grad, at Rasmus Førre ej længere og ellers ingen anden kand have ham, saa h/an/d høilig behøver at indtages i Hospitalet i Bergen; Men tillige saa fattig samt Slægt og Venneløs, at hverken h/an/d selv, eller andre for ham, noget derfor kand betale; {hvorom} \Saa var/ Lensmanden {ere} \derover/ Tings Vidne begjærende.

Dommeren oplæste det tilførte for Laug Rættet og Almuen, og derom æskede deres sandfærdige Svar, om sam/m/e sig saaleedes eller hvorleedes anderleedes forholder? Almuen og Laug Rættet svarede: At de var meget vel

1781: 324

bekjendt alle de anførte Omstændigheder, at samme sig saaleedes i alt i Sandhed forholder.
Lensmanden begjærede det passerede sluttet, og sig som Tings Vidne beskreven meddeelt som blev bevilget. Udstæd

Nye Sag.
Aanen Johansen Nordre Emberland anmelte at have til dette Ting og Tiid ladet indkalde Tron Tronsen Søre Emberland for at have kastet efter Citantens Hustrue, og skjældet hende med nærgaaende Skjælds Ord og Beskyldninger, med viidere efter Stevnemaalets Indhold.
Tron Tronsen Søre Emberland anmelte at have contra Tiltale for ærerørige Beskyldninger som Citantens Hustrue imod ham har udsagt, men tilbød Forliig, og derom vilde gaae for Rætten at handle med Citanten.
Begge Parter fremstoed for Rætten og declarerede, at var fuldkom/m/en forliigt, og at de erklærede nu for Rætten, at ingen Anke eller Tiltale havde til hinanden, og intet paa hinanden at sige i nogen maade, til nogen af deres Æres forkleinelse eller i andre maader nærgaaende, andet end alt got og anstændigt, og at de aldrig herefter skal skjælde eller beskylde hin anden, samt at om saa skeede, skal denne Sag staae den af Parterne aaben for, som først herimod forbryder sig, og tillige lide for alt forbie gangne som under denne Sag har været paastevnt. J øvrigt Tron Tronsen Søre Emberland erklærede at vilde betale resterende Omkostninger til Citanten 2 Rdr: hvormed og Citanten var fornøjet, imod at erholde sam/m/e til Mortens Dag førstk:de betalt. Begge Parter saaleedes med Haandrækning bekræftede dette Forliig for Rætten, og tilsagde hinanden for Eftertiiden, fuldkommen Venskab, samt begge frafaldt denne Sag, som og altsaa nu for Rætten blev ophævet.

Pante Bogen til jnddragelse
Christen Olsen Lindaas Skjøde til Ole Tarraldsen p: Lindaas No: 20 ½ L: ½ Hd: d: 28 Sept: 1781.
Niels Johansen Øfre Wehovdes Skiøde til Ole Johansen paa Øfre Wehovde ¼ L: ¼ Hd: ¼ td: Korn, 32 skl: Penge No: 10 d: 28 Sept: 1781.
Ole Johansen Øfre Wihovdes Contract til Niels Johansen Øfre Wehovde om ovenmelte brug d: 28 Sept: 1781.
Siur Nielsen Eidsvogs Skjøde til Niels Siursen paa Eidsvog ½ Løb 1/8 td: Korn No: 1 d: 28 Sept: 1781.
Niels Siursen Eidsvogs {Obl: til} Vilkors Contract til Siur Nielsen Eidsvog dat: 28de Sept: 1781.
Tron Tronsen Søre Emberlands Skiøde til Johannes Reiersen Aasbøe (Aarbøe?) paa et stk: Udmark dat: 28 Sept: 1781.
Aanen Johannesen Søre Emberlands Skiøde til Anders Haldorsen Røe p: 1 pd: 3 mrk: S:, 3/8 Hd: i Søre Emberland No: 89 d: 28 Sept: 1781.
Ole Nielsen Fagerlands Skiøde til Lars Olsen paa Fagerland No: 95 1 pd: 17 mrk: S:, 1/6 Hd:, 4 Spand Korn datr: 28 Sept: 1781.

Laug Rættes Mænd til at betjene Rætten pro 1782, opnævnet af nyegifte:

1. Daniel Clementsen Nordre Mølstre 2. Siur Torbiørnsen Nedre Wiig 3. Torbiørn Johansen Flatnes 4. Hans Johansen Hovde 5. Anders Sørensen Nedre Wihovde 6. Johannes Rasmussen Møchlevold 7. Stener Jochumsen Waage og 8. Jacob Bentsen Waage.

Som ingen efter 3 ganges Udraab, indfandt sig med noget viidere at gaae i Rætte; Saa blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

Waags Skibreedes Høste Ting den 1ste oct: 1781. holden paa Godøesunds Tingstæd i overværelse af Districtets Foget, Skibreedets Lensmand Knud Larsen Rydland, samtlige

1781: 324b

Tingsøgende Almue, og efterskrevne 8te Eedsvorne Laug Rættes Mænd:
1. Knud Aamundsen Aarbøe 4. Knud Endresen Tvedt 7. Niels Salomonsen Drønen
2. Tarrald Larsen Tvedt 5. Niels Olsen Kalvenæssed 8. Ole Andersen Troland
3. Johannes Johanness: Steenevigen 6. Mons Larsen Schaar

Allerunderdanigst og underdanigst publiceret, Kongl: allernaadigste Anordninger, samt Collegii og høj Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger, registeret for Schonevig Skibreede fol: 302a. samt de for Schonevig Skibreedes Som/m/er Ting sidst, speciel registerede fol: 274a.

Formynder Ting blev holden, og Børne Midlerne befunden i behørig rigtighed efter Ober Formynder Protocollen.

Fogdens Regnskabs Tings Vidner examineret, i overværelse af Lensmanden, Laug Rættet, Almuen og de 2de Mænd Aadne Wintsents: Pirholmen og Lars Eliassen Fagerbakke.

Pante Bogen til Udslettelse
Natanael Mathiassens Obl: til Foget Koren 21 feb: 1779 No: 3 fol: 211a. qvitteret af Creditor 30 April 1781.

Pante Bogen til jnddragelse
Skiftebrev efter Endre Larsen Remmereides Hustrue begyndt 10 Aug: 1780, sluttet 7 Juli 1781 hvis Jorde gods Udlæg i Pantebogen er extraheret.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 2de octob: 1781 continuerede dette Ting.

Nye Sag.
Ole Samsonsen Kieholmen mødte og fremlagde skriftl: Kald Seddel contra Salomon Knudsen Aarschou af dato 1 Sept: 1781 som blev oplæst og lyder saaleedes:
Salomon Knudsen Aarschou mødte og tilbød Forliig.
Begge Parter efter nogen Mellemhandling fremstoed og declarerede, at være forligt saaleedes: At Salomon Knudsen Aarschou erklærer, at ikke viide nogen grund til at skulde have udsagt den paastevnte Beskyldning, som hand ikke erindrer, men om saa var, veed hand ingen Grund eller Reede dertil, og declarerede ikke at viide andet om Ole Samsonsen Kieholmen og Hustrue, end det som er ærligt, skikkeligt og honet, Ej heller veed at have

overfaldet Citanten; Og hvad Omkostningerne angaar, da erbyder Salomon Aarschou samme til Citanten at betale, og saaleedes haabede \at/ Citanten frafaldt Sagen.
Citanten Ole Samsonsen Kieholmen declarerede med saadan Forliig og Erklæring at være fornøjet, og altsaa frafaldt Sagen.
Begge Parter declarerede end viidere at være forliigt om et støkke Mark kaldet Støelen, som Ole Samsonsens Fader havde indhegnet til Nordre Engevig, saaleedes: At Ole Samsonsen maae tage sit Gjærde bort, og lægge dette støkke til Udmarken som det er indtaget af, saaleedes at forblive som det har været førend det blev indhegnet.
Salomon Knudsen Aarschou endnu declarerede, at have foraarsaget Ole Samsonsen Kieholmen at vorde indstevnet til Lyse Closters Ting, udi denne af Ole Samsonsen her indstevnede Hoved Sag, for Jordskuf med viidere; Men for hvilken Sag Salomon Knudsen herved indestaaer ham, at enten skal samme ei komme i Rætte, eller om saa skeer, og udfalder enten paa Penge Bøder eller Omkostninger, skal Ole Kieholmen af Salomon Aarschou frieholdes for samme og

1781: 325

Alt hvad deraf dependerer, saavel til Penges Udgift som i andre Maader, saa sam/m/e ei skal komme Ole Samsonsen til Udgift eller Besværing i nogen {maade} \tilfælde/, men hand derfor af Salomon Aarschou i Ole Samsonsens stæd frieholdes.
Begge Parter blev det tilførte af Protocollen forelæst, som de declarerede at være deres Meening, og saaleedes at være forliigt, og hvilket Forliig de med Haand Tag for Rætten bekræftede, og derefter begjærede Sagen, som af dem frafalden, for Rætten ophævet.
Sagen blev altsaa for Rætten ophævet.

Bygsel Sedler publiceret
Elias Nielsen Førlands til Knud Monsen paa Møgster 36 skl: Penge d: 1 oct: 1781. Manuf: H: bet: 8 skl:
Bent Hynnemørs til Diderich Simonsen paa Yttre Rabben 1 ½ Spandsteig med halve Laxe Vog Hegholmen d: 28 Sept: 1781. Manuf: H: bet: 8 skl:

Pante Bogen til jnddragelse
Poul Christophersen Lille Næsses \Hustrues/ Arvingers Skjøde til Poul Christophersen Lille Næss paa ½ Løb ½ Hd: i Lille Næss No: 4 H: C: gds: d: 1 Maj 1781.

Spedalsk Tings Vidne.
Skibreedets Lensmand Knud Larsen Rydland anmelte at her i Skibreedet er et Spedalsk Menneske ved Navn Marthe Hans Datter gam/m/el omtrent 18 Aar, hos sin Broder Hans Hansen Houchenes, som saaleedes og i saa høj grad er befængt med den Spedalske Syge, at hun u-muelig kand være hos nogen, saa hun nødvendig behøves at indtages i Hospitalet i Bergen, allerheldst hun hverken her hjemme k/an/d cureres eller hielpes i sin Sygdom, og hendes Venner ej \i/ tilkommende tiid kand underholde hende, da hun ikke ejer meere end efter hendes Formynder Gitle Mundems gaars dato opgjorte Regning, i behold af hendes Fader, og Moder Arv 15 Rd: 2 mrk: 10 s:, som hendes Formynder har imodtaget og givet Afkald for, samt hende af hendes Salig Forældre given og for hende hensatte Hjemme gifte 14 Rd: 5 mrk: 8 s:, i alt som hun ejer 30 Rd: 2 mrk: 2 s: som Formynderen Gitle Mundem og Broderen Hans Hansen Houchenes som nu ved Rætten var nærværende, declarerede at skal være hende følgagtig til Hospitalet; Og da der om hendes jndtagelse i Hospitalet maae gjøres Ansøgning; Saa var Lensmanden om det tilførte, Tings Vidne begjærende.

Dommeren oplæste det tilførte for Laug Rættet og Almuen, og derom æskede deres Svar om {det tilførte} \samme/ sig som anført er, eller hvorleedes anderleedes forholder? Laug Rættet og Almuen svarede: At de var fuldkommen alle de anførte Omstændigheder bekjendt, sam/m/e sig saaleedes i Sandhed at forholde som tilført er.
Lensmanden begjærde det passerede sluttet, og sig som Tings Vidne beskreven meddeelt som blev bevilget. Udstæd

Pante Bogen til jnddragelse
Mikkel Mikkelsen Øchlands Obl: {til} \med Formynder/ Johannes Nielsen Kalvenes til Halvor Jonsen Torrang paa 37 Rd: 4 mrk: 1 pr: i Øchland No: 70 1 pd: 6 mrk: Smør d: 1 Maj 1781.

Opsat Justitz Sag fra fol: 262a. Fogden contra Mikkel Bakke med fleere.
Actor fremstillede Stevne Vidner Anders Eliassen Fagerbakke og Lars Jørgensen Fagerbakke som afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre med lovlig mundtl: Varsel til dette Ting og Tiid at have indkaldet DHr: Præster Hr: Sunde og Hr: Mossin til Vedermæle, og deres Angivelse og Klage at tilsvare: Ligeleedes mundtl: med lovlig Varsel at have Laugdaget Mikkel Nielsen Bakke og Jacob Erichsen Stangeland: Saa og end viidere med lovlig mundtl: Varsel at have forelagt under Faldsmaals Straf som Vidner til dette Ting

1781: 325b

og Tiid at møde, de sidst udeblevne Niels Eliassen Møgster og Mons Nielsen Bakke.
Rætten loed paaraabe Hr: Sunde og Hr: Mossin, men ingen af dem mødte eller møde loed.
Mikkel Nielsen Bakke og Jacob Erichsen Stangeland mødte, nægtende aldeeles Beskyldningen og det paastevnte, og den sidst saa meget meere som h/an/d anden Juule Dag 1779 da dette skal være passeret, laae til Sengs heele Dagen, og var ei ude af sit Huus som er en halv Miil fra Kirken, mindre var i Kirken, altsaa er aldeeles uskyldig i det mindste af hvad h/an/d beskyldes for \følgelig ej kand betale nogen Mulct/ Mikkel Nielsen Bakke henholdt sig til sit jndgivne her til Rætten af 9 feb: 1780, og benægtede at have forbrudt sig i noget, saa hand ingen Mulct kand betale, og ellers reserverer sig end yderligere med Vidner at beviise sin Uskyldighed.
De forelagde Vidner blev fremkaldet som blev forelæst Eedens forklaring af Lovbohen med formaning til Sandheds Udsigende, derefter de blev separeret, og da Actor begjærede dem fremkaldet til at gjøre deres forklaring, fremstoed som
2de Vidne Niels Eliassen Møgster som aflagde Eed, og forklarede: At var ej Anden Juule Dag 1779 ved Møgster Kirke men heele Dagen var hjemme ved sit Huus, et Bøsse Skud fra Kirken, og havde ej agtet sig til Kirken den dag, siden Præsten Hr: Mossin ej kom til Kirken førend det var saa langt imod Aftenen, at Solen var i Nedgangen, og skinnede kun paa Høyene, hvilket var ved den tiid, da Kirke Tjenesten ofte paa den Aarets tiid har været ude, saae ei enten Mikkel Bakke eller andre {noget} rørte Præsten i nogen maade, eller hørte nogen forhindrede ham Prædike Stoelen eller at forbyde Præsten at prædike, ej heller hørte enten Mur eller Knur af nogen, uden aleene at Niels Larsen Kipper paa Salthelleholmen, sagde i Stuen hvor Præsten var førend hand gik i Kirken, til omkring staaende, men ej til Præsten: Det er saa seent at det er ej tiid at prædike for levende, men for døde. hvilket Vidnet ej troer Præsten hørte, som og ikke svarte derpaa. Vidnet veed ej om andre af Paagjælderne vare til Kirke den dag end Niels Kipper, Mikkel Bakke og Ole Hævrøen. De som reiste fra Kirken, hørte Vidnet ej enten Mur eller Knur eller Opsætzighed af, og de reiste ei heller førend det var saa seent at de neppe kunde kom/m/e hjem. Vidnet blev forelæst sin

forklaring som h/an/d vedblev, og vidste ei viidere; Thi blev hand fra Rætten med begge Parters Consence dimitteret.
Fremstoed som 3de Vidne Mons Nielsen Bakke aflagde Eed og forklarede: At boer over en halv Miil fra Møgster Kirke, og var den Anden Juule dag 1779 ei fra sit Huus, eller ved Kirken, saa hand hverken saae eller hørte noget af det paastevnte. Som Vidnet intet viidere vidste, blev h/an/d med begge Parters Consence dimitteret.
Actor som ej kunde erholde den forventede Oplysning af de førte Vidner, maatte begjære Sagen opsat til Som/m/er Tinget 1782 for at fornemme hos DHr: Præster og Klagere, om de k/an/d angive fleere eller andre Vidner, som da skal blive førte, i mangel deraf Sagen da til Doms skal vorde indladt.
Mikkel Nielsen Bakke mødte og fremstillede som Stevne Vidner Aarent Wincentsen Piirholmen og Ole Andersen Troeland,

1781: 326

Ved hvilke hand havde indstevnet som Vidner under Faldsmaals Straf, til dette Ting og Tiid at møde Mons Jonsen Kleppe, Anders Ottesen Kleppe, Erich Aarentsen Hille og Even Jacobsen Kalve, til et lovskikket Tings Vidnes Erhvervelse.
Actor vedtog lovlig Varsel til Vidnerne at paahøre.
Vidnerne blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning at vogte sig for Meen Eed, og derefter bleve de separerede, hvorpaa da Contra Citanten begjærede at de maatte gjøre deres forklaring, fremstoed som
1ste Contra Vidne Mons Jonsen Kleppe som aflagde Eed og forklarede: At fulgtes paa Baad omvundne tiid med Contra Parten, og da de kom til Lands ved Kirken, gik Mikkel Bakke i Kirken strax saasom h/an/d agtede sig til Alters, og Vidnet forblev iblant Almuen, og kom ej i Kirken førend ¼ time derefter, og da var i Stoel med Mikkel Bakke, da slet intet af Mikkel Bakke imod Præsten blev forøvet, og Mikkel Bakke var ej nær hos Præsten uden efter Altergangen hand gik op til Præsten som da stoed i Choret midt paa Gulvet, og lagde sin Haand paa {hands} \....es/ Skuldre eller Arm med alt gode, og hørte da Vidnet alt hvad Mikkel Bakke sagde til Præsten, som var ej andet, end hand bad Hr: Mossin gandske høflig, at vilde beede for en vis syg Mand, hvilken her for Rætten som ustevnet ej nævnes, det Præsten lovede at efterkom/m/e, naar h/an/d kom paa Predike Stoelen, hvorefter Mikkel Bakke gik i Stoelen, og de blev sammen til de gik af Kirken, da de var hver for sig et halv qvarteers tiid, og derefter blev samlet, og reiste hjem paa Baad sammen, og alt det Vidnet den dag var hos Mikkel Bakke, saae og hørte Vidnet ej andet end ommelt imellem Hr: Mossin og Mikkel Bakke. Som ingen viidere Vidnet havde at spørge, og hand sin forklaring blev forelæst og vedblev; Saa blev h/an/d med begge Parters minde dimitteret.
Fremstoed 2de Contra Vidne Anders Ottesen Kleppe som aflagde Eed og forklarede: Ord til andet som forrige Vidne med tillæg: at fulgte bestandig den dag med Mikkel Bakke, og var ej fra ham paa Vejen til og fra Kirken, og i Kirken, og passerede ej viidere end forrige Vidne har forklaret. Efter at Vidnet var forelæst sin forklaring som hand vedblev og vidste ei viidere, og ingen af Parterne hannem viidere havde at tilspørge, blev h/an/d med begge Parters Consence dimitteret.
Fremstoed 3de Contra Vidne Erich Aarentsen Hille som aflagde Eed og forklarede: At var den dag ej i Sælskab med Mikkel Bakke førend Vidnet kom i Kirken i Stoel med Mikkel Bakke, erindrer ej hvem først gik af Kirken, og siden de kom af Kirken, var Vidnet ikke i Sælskab med Mikkel Bakke. jmedens de var i Kirken passerede ej andet end det af de nest forrige 2de Vidner er forklaret. Vidnet blev forelæst sin forklaring som det vedblev, og declarerede at vide ej viidere, og da ingen af Parterne noget viidere Vidnet havde at tilspørge, blev det med begge Parters Consence dimitteret.

Fremstoed 4de Vidne Even Jacobsen Kalve som aflagde Eed og forklarede: At kom i Kirken da Hr: Mossin meddeelte Sacramentet, da Mikkel Bakke laae for Alteret, og gik derfra i sin Stoel, og hvorfra h/an/d gik til Præsten, og bad ham beede for en syg, med viidere i alt som næst forrige Vidner har forklaret, og andet passerede ej i Kirken, og fra Kirken fulgte Vidnet der ud af med heele Meenigheden, de faae som kunde blive at høre Prædiken, og liige til Baads, og passerede ej andet imellem Hr:r Mossin og Mikkel Bakke. Vidnet declarerede at vidste ej viidere, blev forelæst sin forklaring som h/an/d vedblev, og da ingen viidere Vidnet havde at tilspørge, blev det med begge Parters Minde dimitteret.
De indstevnte Paagjældere indloed Sagen til Doms og paastoed friefindelse.
Actor henholdt sig til sit forrige, og begjærede Opsættelse til Som/m/er Tinget 1782.
Sagen beroer til Som/m/er Tinget 1782.

1781: 326b

Opsat Sag fra fol: 264b. Torbjørn Fladerager contra Bjørn Rønholm.
Citanten fremlagde Rættens seeneste Laugdag som blev oplæst og lyder saaleedes:
Bjørn Rønholm mødte og tilstoed lovlig Stevning og Laugdag, men nægtede at have hugget paa Citantens Ejendom, men da Citanten har fælleds Hage og Mark med Steen Fladerager, og Jndstevnte fandt noget Espe, som h/an/d toeg og havde tilladelse til af Steen Fladerager, og hvilket var det h/an/d huggede; Saa haabede h/an/d aldeeles friefindelse, som denne ringe Hugst var ham af Steen Fladerager tilladt.
Citanten fremviiste jndstevntes i Skoven fratagen Øxe, som jndstevnte tilstoed var den Øxe h/an/d mistede og af Torbiørn Fladerager blev fratagen omvundne tiid. Citanten paastoed Dom efter Jndstevningen.
Jndstevnte begjærede Sagen opsat til Som/m/er Tinget 1782 til at forskaffe Steen Fladeragers Hjemmel, dog da h/an/d ikke troede saadant behøvedes indloed h/an/d Sagen til Doms til Som/m/er Tinget 1782.
Citanten begjærede Dom til Som/m/er Tinget 1782.
Sagen blev til Doms optagen til Som/m/er Tinget 1782. jmidlertiid Øxen blev {…. …… af} i Citantens Værge.
Saaleedes til Doms optagen til Som/m/er Tinget 1782.

Bygsel Seddel publiceret
Bendt Hynnemørs til Jacob Nielsen paa 1 pd: 3 mrk: Fisk i Jndre Rabben paa Condition at Niels Johansen og Hustrue forbliver paa gaarden, men Leilændingen at tilbyde Jorddrotten hvad h/an/d avler af Land og Vand for gangbar Priis d: 28 Sept: 1781. Manuf: H: bet: 8 skl:

Pante Bogen til jnddragelse
Mikkel Olsen Tvedtens Obl: til Ole Knudsen Rydland 40 rd: 1 pr: i Tvedten No: 6 H: C: gds: 18 mrk: S: ¼ Hd: d: 1 oct: 1781.

Nye Leyermaals Sag
V: og V: Hr: Foget Koren har her til Rætten ladet indkalde Elias Nielsen Østevold og Hustrue Anne Ellings Datter, for fortiilig Sammenleje begaaet paa Østevold Sundhorlehns SelvEjer Gods, at liide Dom til deres Bøder 3 rd: 2 mrk: 4 s: efter Loven at betale, og Omkostninger at erstatte.
Stevne Vidnerne Anders Eliassen Fagerbakke og Lars Jørgensen Fagerbakke afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre efter Loven saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.

Hr: Fogden fremlagde Sogne Præsten Hr: Sundes Attest af 12 Juli 1781 saalydende:
De indstevnte bleve paaraabte; Men da de ikke mødte eller møde loed; Saa blev de givet Rættens Laugdag til Sommer Tinget 1782 at møde og svare til Sagen, hvilken Laugdag {Citanten} Lensmanden blev paalagt dennem lovlig at lade forkynde, og forkyndelsen til Tægte Dag her for Rætten afhjemle.
Sagen beroer til Som/m/er Tinget 1782.

Pante Bogen til inddragelse
Kongl: allern: Priv: for Hans Henrich Jrgens og Hustrue paa Kræmmer Handel i Engesund d: 5 Nov: 1779.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i morgen.

Tredie Dagen den 3de oct: 1781 continuerede dette Ting.

Laug Rættes Mænd til at betjene Rætten pro 1782, opnævnt af nyegifte.
1. Berje Hansen Remmereide 2. Jens Jngebrethsen Wolden 3. Knud Mikkelsen Lande 4. Niels Tarraldsen Lande 5. Niels Wincentsen Hille 6. Niels Olsen Klepsvig 7. Johannes Olsen N: Drivenes og 8. Christopher Jacobsen Fagerbakke.

1781: 327

Som ingen efter tree ganges Udraab indfandt sig med noget at gaae i Rætte; Saa blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

Opdals Skibreedes Høste Ting den 4de oct: 1781 holden paa Godøesunds Tingstæd i overværelse af Districtets Foget, Skibreedets Lensmand Mads Christophersen St: Godøen, samtl: Tingsøgende Almue, og efterskrevne 8te Eedsvorne Laug Rættes Mænd
1. Gunder Willumsen Waage 4. Niels Nielsen Kleppe 7. Jørgen Hansen Færevog
2. Hans Andersen Waage 5. Gregorius Jacobsen Beltestad 8. Ole Johansen Bakke
3. Lars Johansen Lunde 6. Gunder Olsen Berge

Allerunderdanigst og underdanigst publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger, samt Collegii og høj Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger, ligesom for Waags Skibreede fol: 324b.

Formynder Ting blev holden, og Børne Midlerne befunden i behørig rigtighed efter Ober Formynder Protocollen.

Fogdens Regnskabs Tings Vidner examineret i Overværelse af Lensmanden, Laug Rættet, Almuen og de 2de Mænd Johannes Nielsen Nottevigen og Morten Knudsen Alsager

Pante Bogen til Udslettelse
Reinert Knudsen Frønsdals Obl: til Frue Christi paa 200 rd: Pant i Frønsdal i Fieldbergs Skbr: 21 Nov: 1775 No: 2 p: 646 qvitteret 10 Janv: 1779.

Pante Bogen til jnddragelse

Torbiørn Larsen Fladeragers Obl: til Kr: Com: Hann: Dahl p: 26 rd: 1 pr: i Fladerager No: 65 1 pd: 3 mrk: S:, 3/8 Hd: dat: 30 Aug: 1781.
Skiftebrev 8 Marti 1781 efter Jon Andersen Lille Amlands Hustrue, hvorefter Jordegods Udlægget i Pantebogen er extraheret.

Bygsel Seddel publiceret
Hr: Lieut: Møllerup paa Wærnøen Bygsel S: til Lars Nielsen Tuft paa et Plads kaldet Træet d: 4 oct: 1781. Manuf: H: bet: 8 skl:

Pante Bogen til jnddragelse
Wermund Frøkedals Arv: Skde til Brithe Thors Datter Enke efter Christopher Wermundsen, paa No: 24 Øfr: Giøvog 21 mrk: S:, 3/10 Hd: og 3/10 Faar d: 29 Janv: 1780.
Ole Johnsen Søre Giøvogs Skiøde til Knud Thorsen Mit Giøvog paa 1 pd: 6 mrk: Sm:, 2/5 Hd:, 2/5 Faar No: 22 d: 29 Janv: 1781.

Tings Vidne om Undsætnings Kornet.
Ole Tiæransen Lien fra Schonevigen, nu boende her i Opdals Skibrede mødte for Rætten, og siden h/an/d blev af Districtets Foget fordret for en tønde bekom/m/en Kongl: Undsætnings Korn 2 Rd: 8 skl:; Men hvoraf h/an/d hverken ved sig selv eller ved andre har faaet eller erholdet det mindste; maatte nødsages at begjære sin benægtelses Eeds jmodtagelse, at h/an/d aldeeles ikke har faaet nogen tiid, ved sig selv eller ved andre, noget Kongl: Undsætnings Korn som her til Almuens Hjelp var opsendt, hvorefter h/an/d haabede vorde derfor at blive ukrævet.
Hr: Fogden Koren som havde anhørt alt det tilførte, havde intet imod den anbudne Eeds aflæggelse og jmodtagelse.
Dom/m/eren forelæste Comparenten Eedens forklaring af Lovbogen med formaning at vogte sig for Meen Eed. Ole Lien derefter med oprakte fingre efter Loven aflagde sin Corporlige Eed, Saa sandt hielpe sig Gud og hands hellige Ord, ej at have nogen tiid selv eller \ved/ andre, faaet noget af det Kongl: Undsætnings Korn.
Hr: Fogden begjærede det passerede sig som Udskrift af Protocollen meddeelt som blev bevilget. Udstæd

1781: 327b

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 5te oct: 1781 continuerede dette Ting.

pub:t
Pante Bogen til jnddragelse
Christopher Wermundsens Enkes Skjøde til Jacob Johannesen paa Øfre Giøvog No: 24 21 mrk: S: 3/10 Hd: og 3/10 Faar d: 29 Janv: 1780.

Penge Mangels Lysning
Carl Philup du Wahls paa Hovland No: 146 7 ½ Løb Sm:, 4 Huder som h/an/ds Moder Fr: du Wahle beboer og ejer d: 5te oct: 1781.

Opsat Sag fra fol: 265b. Hans Tuft contra Anders Nielsen Langeland.
Siden ingen af Parterne mødte efter Paaraab beroer Sagen til Sommer Tinget 1782.

Opsat Sag fra fol: 266a. Jon Johansen Næsset contra Hans Hollekim.
Citanten i Rætte lagde den sidste Tægte Dag sig udlaante Dom af 29 April 1779, og paastoed Dom for resterende 5 rd: 2 mrk:, og denne Sags Omkostninger skadesløs med 2 Rd: 4 mrk:, og saaleedes nu forventede Dom da jndstevnte ej har indfundet sig siden sidste Ting med mindste Skilling til betaling.

Den jndstevnte Hans Hollekim blev paaraabt, men mødte ikke eller møde loed.

Sagen blev til Doms optagen, og derudi afsagt følgende

Dom

Jon Johansen Næsset har her til Rætten til fornyelses Doms Erholdelse paa ergangne Dom 29 April 1779, indstevnet Hans Knudsen Hollekim til at betale samme Doms Hoved Stoel 6 Rd: 1 mrk: 8 s: og Omkostninger 3 rd: 8 s: j alt 9 Rd: 2 mrk:, samt denne Sags Omkostninger at erstatte. Citanten har under Sagen anmelt at have erholdet 4 Rd: til afdrag, og altsaa ved Sagens endelige jndladelse til Doms har paastaaet Dom for de resterende 5 rd: 2 mrk:, og Omkostninger 2 rd: 4 mrk: Citanten har ellers i Rættelagt den forhen ergangne Dom, og derved beviist Søgemaalet; Og da indstevnte hverken efter Stevning eller Laugdag er fremkom/m/en med nogen Erindring eller Jndsigelse imod Sagen og denne Paastevning; Saa Kjendes og dømmes for Rætt og herved afsiiges: At Hans Knudsen Hollekim bør til Citanten Jon Johansen Næsset betale efter forbem:te Dom af 29 April 1779 de paa sammes Hoved Stoel og Omkostninger resterende 5 rd: 2 mrk: skriver Fem Rdr: toe Mark, samt erstatte ham denne Sags Omkostninger med 2 rd: 4 mrk: alt at efterkommes inden 15 dage efter denne Doms lovlige forkyndelse under Adfærd og Executions Tvang efter Loven.

Freedlysning publiceret
for Reiseims Opsiddere, til freed for Hugst i deres Field beite Aahovde, og Hjemme Marken, saavelsom og for Beite d: 6te oct: 1767.

Pante Bogen til jnddragelse
Jon Andersen Lille Amlands Hustrues Arv:s Skjøde til Jon Andersen paa ½ Løb ½ Hd: i Lille Amland No: 12 d: 4de oct: 1781.

Nye Sag.
Jngebreth Hansen Lejlænding paa Opdal anmelte at have ved skriftl: Kald og Varsel ladet indkalde Ole Mikkelsen SelvEjer paa Opdal, for foraarsaget Skade af jndstevntes hafte skabede Faar, hvorom h/an/d fremlagde skriftl: Kald Seddel som blev oplæst og lyder saaleedes:

Stevne Vidnerne Lensmand Mads Christophersen St: Godøen og Lars Bottelsen Reiseim samt Johannes

1781: 328

Johansen Reiseim afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre, dette Stevnemaal lovlig for alle indbemelte, at være af dem, nemlig af Lensm/an/d Godøen og \Lars/ Reisem for Ole Opdal, Anders Opdal og Siur Opdal, og af Lars Reiseim og Johannes Reiseim for {Hans Reiseim} Hans Botnen og Baar Nordbust \forkyndt/.

Citanten fremstillede end ydermeere som ustevnte Vidner Lars Reiseim og Johannes Gielland, samt Johannes Reiseim, og begjærede disse og de jndstevnte Vidner at maatte stædes til forhør, og gjøre deres forklaring.

Ole Mikkelsen Opdal mødte og vedtoeg lovlig Varsel, og formeente sig uskyldig, da ikke hand, men en anden {ustevnt} Mand \Geert Nielsen/ paa Opdal, har ført syge Smaler til

Opdal, og af hvem hand reserverer sig sin Skade erstattet, da {hand} \Comparenten/ har maattet nedslaae sine syge og af bem:te anden Mands \neml: Geert Opdals/ Smaler besmittede Smaler, som h/an/d altsaa har mistet uden nogen nytte.

Vidnerne blev fremkaldet som blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende.

Ole Mikkelsen Opdal anmelte at have med lovlig Contra mundtl: Kald og Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Hoved Citanten at beviise om hands Smaler har faaet Sygdomen af Contra Citantens eller af {Geert Nielsen Opdals} \andres/ Smaler, samt at høre Vidner, \lide Dom og betale Omkostninger/. Ligeleedes indstevnet Geert Nielsen SelvEjer paa Opdal, at høre Vidner, samt liide Dom at være Contra Citanten ansvarlig for sin liidte Skade paa sam/m/e Smaler af Geert Nielsens Smaler, saa og Omkostninger at erstatte.

Som Vidner indstevnet under Faldsmaals Straf Christopher Olsen Opdal, Størk Knudsen Opdal, Ole Andersen Opdal.

Stevne Vidnerne Lars Bottelsen Reiseim og Johannes Johannesen Reiseim afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre efter Loven, saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.

Contra Citanten begjærede Vidnerne paaraabte, og at gjøre deres forklaring. Vidnerne blev forelæst Eedens forklaring af Lov bogen, med formaning til Sandheds Udsigende, og fremstoed først Hoved Citantens Vidner, deraf \efter at de vare separerede/ som

1ste Vidne Hans Olsen SelvEjer paa Botnen som aflagde Eed og forklarede: At veed ej hvoraf Sygdom/m/en kom, førend i Fjor 1780, Mandag før Pintse, da \en Mand paa/ {Baar} Nordbust kom til Vidnet og bad ham følge med at drive nogle Geeder og Bukker som gik i Nordbust Hage som er fælleds med {Nordbust} \Opdal/, som Vidnet gjorde, da de dreev derfra til Ole Opdal 10 støkker, hvoraf Ole Opdal kjendte sig ved de 7, og de 3 ejede Johannes Gielland efter Johannes Giellands Kones tilstaaelse, hvilke 10 stk:, ingen kunde tage frie for at være syge af Skab eller Skurve Syge, men paa nogle af dem, kunde det ej sees, dog paa mange af dem var det tydeligt meest paa Ole Opdals. Denne Syge er smitsom og dødelig. De bad da Ole Opdal at afskaffe disse syge Geed Smaler, for ej at besmitte andres, men dertil erindrer Vidnet ej, om h/an/d svarede enten Ja eller Nej, hvorpaa efter hands begjæring, Vidnet og Baar Nordbust, taxerede disse 7 Geed Smaler men erindrer ei Vurderingen rettere end var 7 rd:, dog erindrer ej vist. Ole Opdal viiste dem et død Væder Lam som laae i et Huus, det hand og bad dem taxere, som de ej kunde, siden det var dødt, men det var død af sam/m/e Svaghed, hvorpaa Ole Opdal bad dem følge sig til Geert Opdal, fra hvem \hand sagde/ Sygdom/m/en var kom/m/en, da Ole Opdal vilde sige (søge?) sig fra de{n} taxerede Geed Smaler. Men de fandt ej Geert Opdal hjem/m/e, og h/an/ds Kone sagde det var længe siden enten et eller 2 aar de havde den. Derefter Vidnet gik hjem og de syge Geed Smaler blev

1781: 328b

Paa Opdal: 14 Dage derefter kom de sam/m/e syge Smaler igien til Nordbust. Siden har Vidnet ej erfaret noget om dem. Vidnet veed ej om Ole Opdal har disse syge Geed Smaler endnu, eller ikke, ej heller hvorfra de har faaet Sygdommen, ej heller om andre af dem er besmittet, uden at Vidnet har hørt at Jngebreth Opdals Smaler skal være besmittet af dem. Vidnet blev sin forklaring forelæst som h/an/d vedblev, og declarerede at viide ej meere, derefter med Parternes Consence blev dimitteret.

Fremstoed 2de Vidne Baar Nielsen Nordbust som aflagde Eed og forklarede Ord til Andet som 1ste Vidne. Vidnet blev forelæst forklaringen, som hand vedblev, declarerede at vide ej meere, og med Parternes Samtøkke blev dimitteret.

Fremstoed 3de Vidne Johannes Hansen Lejlænding paa Gielland som aflagde Eed og forklarede: At for 2 Aar siden begyndte Sygdom paa Opdal imellem Gert Nielsen Opdal[s]

baade Geed- og Faar Smaler, som Vidnet ej veed hvorfra var kommen, og da Geert Nielsen mærkede \at/ det var den smitsomme og dødelige Skurve Syge; saa dræbte hand need og nedgrov, uden det mindste deraf sig til nytte 3 stk:, og fleere veed Vidnet ej om vare syge og veed ellers ej hvad der blev af Geert Nielsens øvrige Smaler. Derefter blev Ole Mikkelsen Opdals Smaler baade Geed- og Faar Smaler befæng af Geert Nielsens Smaler, som de gik i Beite med, men veed ej enten Ole Opdal neddræbte dem eller ikke. De blev syge i Høsten nu for 2 aar siden, og var syge et Aar saa længe Vidnet var paa Opdal, men siden reiste Vidnet derfra og veed ej meere. Vidnet blev forelæst sin forklaring som det vedblev, declarerede, ej at viide meere, altsaa med begge Parters Minde dimitteret.

Fremstoed 4de og 5te Vidne Lars Bottelsen Reiseim og Johannes Johannesen Reiseim som aflagde Eed og forklarede: At denne Vaar forlangte Jngebreth Opdal som er Citant, af begge Vidner at komme til Opdal for at vurdere 14 stk: Faar Smaler, som Jngebret Opdal sagde sig at tilhøre, som de vurderede pr: stk: for 4 mrk: 8 s: er 10 rd: 3 mrk:, hvilke Jngebreth Opdal begjærede vurderet for derefter at søge Vederlag for sam/m/e, da hand frygtede de vilde døe af den smitsomme og dødelige Skurve Syge, hvoraf nogle da vare befængte, men ej alle, sam/m/e tiid vurderede Lars Reiseim tilligemed Anders Opdal 14 stk: Geed Smaler, hvoraf nogle vare døde som de vurderede efter Skindet, dem deraf blev foreviist \baade levende og døde/ i alt til 9 rd: Vidnerne veed ej om Jngebreth Opdal dræbte nogen af disse Smaler, men denne Høst havde hand kun 5 igjen af Geed Smaler, som Lars Reiseim og Anders Opdal vurderede for 3 rd: 3 mrk:, veed ei hvor de andre er afbleven, ej heller hvor disse 5 er afbleven, men har hørt at Jngebreth Opdal har solgt samme. Af disse 5 Geed Smaler havde et par været syge, men var bleven frisk igjen. Sam/m/e tiid vurderede Vidnet og Anders Opdal 6 Faar Smaler for 4 mrk: 8 s: stk:t som vare friske, og desuden saae Vidnet da 4 Faar Smaler som vare meget syge, alle Jngebreth Opdal tilhørende. Vidnerne vidste ej viidere, og vedblev deres forklaring som dem blev forelæst, samt med begge Parters Consence blev dimitteret.

Af Contra Citantens Vidner mødte som

1ste Contra Vidne Størk

1781: 329

Knudsen SelvEjer paa Opdal som aflagde Eed og forklarede: At Høsten forrige Aar, begjærede Ole Mikkelsen Opdal af Vidnet og Christopher Opdal samt Geert Opdal, at komme hen til sig, for at see hands Smaler over; som de og gjorde, da de saae at der slet ingen Sygdom fantes paa nogen af dem, hvorefter de eftersaae Vidnets Smaler og Geert Nielsens Smaler, hvoriblant heller ingen syge fantes. Vidnet blev sin forklaring forelæst, den h/an/d vedblev, declarerede at veed ej viidere, og med begge Parters Consence, dog efter Protest af Jngebreth Opdal imod dette Vidnes forklarings Troeværdighed som er en Broder Søn af Ole Mikkelsen Opdal, dimitteret.

Da af Hoved Citantens Vidner ikke mødte Anders Opdal og Siur Opdal, og af Contra Citantens Vidner udeblev Christopher Opdal og Ole Andersen Opdal; Saa bleve disse Vidner forelagt under Faldsmaals Straf at møde her inden Rætten Sommer Tinget 1782 første dag samme for dette Skibreede holdes, at møde og deres Eedelige Vidnesbyrd i Sagen at aflægge; hvilke forelæggelse Citanterne paalægges at tage beskreven og lovlig at lade forkynde.

Sagen beroer til Sommer Tinget 1782.

Pante Bogen til Udslettelse

Ole Guldbrandsen Middahlens Obl: til Salomon Solem p: 60 rd: 4 Maj 1778, No: 3 f: 121b. qvitteret 28 Sept: 1781.

Pante Bogen til jnddragelse

Niels Larsen Næsses Obl: til Henrich Olsen Nordbust 60 rd: 1 pr: i No: 60 Næsse 19 ¼ mrk: Sm:, ½ Hd:, 1 skl: Penge dt: 4 oct: 1781.

Pante Bogen til Udslettelse
Ludvig Tørresen Studsvigs Obl: til Hans Hiorteland af 5 oct: 1773 100 rd: No: 2 p: 583 qvitteret 17 Sept: 1781.

Nye Sag.
Lars Guldbrandsen tjener paa Wattendal anmelte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Svend Larsen Raadsmand paa Hovland, for at have beskyldt Citanten for at have slaget Svend Larsens Baad i sønder, derom at høre Vidner og liide Dom til Bøders udreedelse og Omkostningers Erstatning.
Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Faldsmaals Straf deres Eedelige Vidnesbyrd i Sagen at aflægge Johannes Nielsen tienende paa Hovland, og Arne ligeleedes tjenende paa Hovland.
Stevne Vidnerne Gunder Olsen Berge og Morten Knudsen Elsager afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Svend Larsen mødte og vedtoeg lovlig Varsel.
Vidnerne bleve paaraabte, men da de ikke mødte {eller møde loed}; Saa bleve de af Rætten forelagde under Faldsmaals Straf at møde her inden Rætten Sommer Tinget 1782 første Dag samme holdes, deres Eedelige Vidnesbyrd i Sagen at udsige, hvilken forelæggelse Citanten paalægges at tage beskreven, og lovlig at lade forkynde.
Sagen beroer til Som/m/er Tinget 1782.

Opsat Sag fra fol: 265b. Anders Opdal contra Ole Giellefald.
Begge Parter bleve paaraabte; Men da de ikke mødte eller møde loed; Saa beroer Sagen til Sommer Tinget 1782.

Nye Leyermaals Sag.
Velædle og Velviise Hr: Foget

1781: 329b

Koren anmelte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel til dette Tiid og Ting ladet indkalde Qvinde Mennisket ugift Barbara Peders Datter for begangen Lejermaal paa Lille Heje Sundhorlehns SelvEjer Gods med Johannes Torbiørnsen Færevog Land Soldat, at lide Dom til sine forbrudte Lejermaals Bøder samt Sagens Omkostninger at betale.
Stevne Vidnerne Lars Bottelsen Reiseim og Johannes Johannesen Reiseim afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Da indstevnte ikke mødte; Saa blev hun given Rættens Laugdag til Som/m/er Tinget 1782 at møde og svare til Sagen, hvilken Laugdag Citanten paalægges at tage beskreven, og lovlig at lade forkynde.
Sagen beroer til Som/m/er Tinget 1782.

Brand Skade Tings Vidne.
Jens Jensen Selv Ejer paa Jorden Lien i Opdals Skibreede i Onerims Annex Sogn og Tysnæs Præstegjæld, i Sundhorlehns Sorenskriverie, fremstoed og væmodelig beklagede, at Natten til den 28 Augusti sidstleden, var opkom/m/en en u-lykkelig Jldebrand i hands Jldhuus, som ham ikke har været muelig at opdage Aarsagen til, hvorved hand selv med Hustru, et Barn, en Pige og en Huus Kone, stoed i fare for at blive indebrændt i Stuen hvor de laae tet ved Jldhuuset,

dersom de ikke nøgne havde kommet ud igiennem Vinduet \siden de intet blev vaer om Jlden førend heele Huuset stoed i brand/ ved hvilken ulykkelig Jldebrand, Jldhuuset og Stuen, som var Røg Stue med Kammer ved, med alt hvad deri var, {….,} Boeskab, Sænge Klæder, og alle deres Gang Klæder, af Jlden blev fortæret saa de vare gandske nøgne, og \det/ ej engang var dem muelig at bierge de fornødne Klæder til at skiule sig udi, mindre andet, hvilken Bygning af Stue, Jldhuus og Kam/m/er aldeeles i grund blev opbrændt. Og da Comparenten for sin paaboende Gaarde Parts brug i Lien i Opdals Skbr: No: 122, af Skatteskyld 2 pd: 9 mrk: Smør og Landskyld 2 pd: 10 ½ mrk: S: ¾ Spd: Korn af Sundhorlehns Selv Ejer gods, som melt i Onerims Annex Sogn og Tysnes Præstegjæld i Sundhorlehns Sorenskriverie beliggende, formedelst denne ulykkelige Hændelse, \agter/ allerunderdanigst at ansøge nogle Aars Skatte friehed og befrielse for alle Udgifter; Saa var hand {der}om \den lidte Skade/ et formelig TingsVidne begjærende, til sin allerunderdanigste Ansøgning dermed at belægge.
Dommeren oplæste for heele Laug Rættet og Almuen alt det tilførte, og derom æskede deres sandferdige Vidnesbyrd, om ovenmelte sig saaleedes i Sandhed eller hvorleedes anderleedes forholder? Samtl: Laug Rættet og Almuen svarede: At det var dem alle fuldkom/m/en bekjendt, det andragne sig saaleedes at forholde som tilført er, i alle maader, samt at af Gaardens Huuse, bemelte Bygninger under eet Tag med alt hvad deri var, aldeeles blev opbrændt, og er de afbrændte Bygninger, da ei viidere fra Jlden blev levnet, end Udhuusene, Lade og Fæe Huuse, at ansee for en halv Part af heele Gaarde brugets Huuse.
Jens Jensen Lien begjærede det passerede

1781: 330

sluttet, og sig som TingsVidne beskreven meddeelt, som blev bevilget.

Pante Bogen til jnddragelse
Niels Geertsen Bakkes Skde til Geert Nielsen paa Lille Stue No: 42 ½ L: ½ Hd: d: 3 Maj 1781.
Knud Jngebretsen Øfre Dallands Vilkors Contract til Ole Olsens Enke Malene Siurs Datter Øfre Dalland No: 85 Ole Andersens Ejendom, {…. efter Skjøde af} dateret 1 Maj 1780.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Tredie Dagen den 6te octob: 1781 continuerede dette Ting.

Bygsel Seddel publiceret
Sverke Hansen Hiertnes til Lars Johannesen paa Nedre Lunde ¼ L:, ¼ Hd: d: 5 oct: 81.

Fredlysning publiceret for
Ludvig Tørressen Studsvig for Studsvig Skov imod ulovlig Hugst og Creaturers Beite i Studsvig Udmark d: 4de oct: 1781.

Pante Bogen til jnddragelse
Jon Nielsen Tvedt ved Hovland No: 7 H: C: gds: Obl: til Svend Sexaae paa 40 rd: 1 pr: i 18 mrk: S: ¼ Hd: ibd: dat: 5 oct: 1781.
Ludvig Tørressen Studsvigs Obl: til Mads Christophersen Godøen 184 rd: 4 mrk: 1 pr: i Studsvig No: 118 1 pd: 23 mrk: S: ½ Hd: d: 6te oct: 1781.
Lars Johannesen Nedre Lundes Vilk: Contract til Marithe Lars Datter, hæftende paa Nedre Lunde No: 106 ¼ L: ¼ Hd: Sverke Hiertnes tilhørende. d: 6te oct: 1781.

Laug Rættes Mænd opnævnt til at betjene Rætten pro 1782 af nyegifte:
1. Eling Ellingsen Haarnenes 2. Jver Jacobsen Hetlelie 3. Johannes Andersen Schiellevigen 4. Johannes Olsen Schorpetvedt 5. Ole Olsen Siursvig(?) 6. Christen Larsen Hegland 7. Anders Jacobsen Beltestad og 8. Endre Johansen Haaland.

Som ingen viidere efter 3 gangers Udraab indfandt sig med noget at gaae i Rætte, blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

Ous Skibreedes Høste Ting paa Tingstædet Holsund d: 8de oct: 1781. holden af Rættens Betjent, i overværelse af Districtets Foget, Skibreedets Lensmand Hans Hansen Lundervigen, samtl: tingsøgende Almue, og efterskrevne 8te Eedsvorne Laug Rættes Mænd

1. Asbiørn Pedersen Goupholm	4. Niels Nielsen Rølsvog	7. Lars Larsen Særvold
2. Anders Siursen Koldal	5. Elling Olsen Sundøen	8. Johannes Rasmuss: Helland
3. Jens Andersen Lie	6. Hans Hansen Salbue	

Allerunderdanigst og underdanigst publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger, samt Collegii og høj Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger, ligesom for Waags Skibreede fol: 324b.

Formynder Ting blev holden, og Børne Midlerne befunden i behørig Rigtighed efter Ober Formynder Protocollen.

Fogdens Regnskabs Tings Vidner examineret i overværelse af Lensmanden, Laug Rættet, Almuen og de 2 Mænd Ole Nielsen Storen!! (Storum) og Lars Olsen Helland.

Nye Sag.
Velædle og Velærværdige Hr: Jochum Kruger, residerende Capellan til Ous Meenighed, mødte og anmelte at som protempore Forstander for sam/m/e Sogns Fattig Casse, havde h/an/d til dette Ting og Tiid ladet indkalde Johannes Mikkelsen Berge, som til de fattige, i et Forlig havde forbundet sig at betale 20 rd:, at beviise sam/m/e at have betalt, eller liide Dom til sam/m/e med Omkostninger at betale.
Stevne Vidnerne Lars Pedersen Holmefiord og Ole Nielsen Holmefiord afhjemlede under Lovens Eed med

1781: 330b

oprakte fingre, saaleedes som tilført er, at have stevnet.
Johannes Mikkelsen Berge blev paaraabt, men mødte ikke eller møde loed.
Hr: Kruger derefter anmelte at have paa Embedets Vegne Ous Sogns Fattig Casse under Regnskab som Forstander, og for kort tiid siden først har faaet i Hænde et Document hvorved Johannes Mikkelsen Berge havde forbundet sig til Straf udi et Forliig at betale til Ous Præstegjælds Fattige 20 rd:, hvilket Document dateret 13 April 1776, skrevet paa ustemplet, men belagt med 24 skl: Stemplet Papiir hand fremlagde og lyder saaleedes: Hr: Kruger derhos anmelte at kom først her til Meenigheden 1779, og da først fik Fattig Cassen efter sin Formand under Administration. hvilke 20 rd: Citanten har ladet fordre {……} \Johannes Berge/, siden Citanten ej finder den i Fattig Regnskabet beregnet til Jndtægt, men da h/an/d ej har faaet dem betalt, har Citanten været nød til sam/m/e at paastaae, og derom herved paastaaer, Johannes Mikkelsen Berge at beviise sam/m/e 20 rd: paa rætte Stæd at have betalt,

eller lide Dom til sam/m/e med Omkostninger skadesløs at betale, og saaleedes indloed Sagen under behørig Reservation til Doms.
Da Johannes Mikkelsen Berge ikke mødte eller møde loed; Saa blev ham given Rættens Laugdag til Som/m/er Tinget 1782 første Dag sam/m/e for dette Skibreede holdes, at møde og svare til Sagen; hvilken Laugdag Citanten paalægges at tage beskreven og lovlig at lade forkynde.
Sagen beroer til Som/m/er Tinget 1782.

Fogden Tings Vidne.
Om Exerceer Dagene proponeret ligesom for Schonevig Skibreede fol: 274b. hvortil Almuen svarede: At det var best at Exercitzen skeede som hidtil paa 2 gange om Aaret, da Hosbondene ej kand udreede deres Tieneste Karle som ere Soldater, med Mad til længere tiid end 6 Dage paa gangen, og Soldaterne ei kand holde ud den Travaille længere, sær de kun kand føre toe Mand med sig, og saa mange Folk paa et stæd samlet, ej kand blive forsynet med Melk eller anden Mad.
Det tilførte blev oplæst som Almuen vedblev samt af Rætten bevilget beskreven meddeelt.

Bygsel Seddel publiceret
Canc: Rd: Frick som Curator ban:(?) i Stærv boet efter Consist: Rd: Geelmuyden til Lars Larsen paa 2 pd: 6 mrk: S: i Walle d: 9 Janv: 1781. Mf: H: 12 Skl:
Hr: Johan Legangers til Anders Jacobsen paa ½ Løb ½ Hd: i Særvold, Ejeren forbeholder sig Lands Lodden d: 18 Maj 1781. Manuf: H: 12 skilling
Hr: Brandahls til Hans Hansen 18 mrk: S:, ¼ Hd: i Salbue d: 3 feb: 1781. Manuf: H: bet: 8 skl:

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 9de oct: 1781 continuerede dette Ting.

Nye Leyermaals Sag.
Velædle og Velviise Hr: Foget Koren anmelte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet indkalde til dette Ting og Tiid u-gift Qvinde Menniske Eli Jons Datter for begangen Lejermaal paa Udschaat, Sundhorlehns SelvEjer gods hvor hun da tjente, med ung Karl Knud Mikkelsen Holmefiord, derfor at lide Dom til de forbrudte Lejermaals Bøder at

1781: 331

udreede, og Sagens Omkostninger at erstatte.
Stevne Vidnerne Ole Nielsen Storum og Ole Olsen Storum afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre, saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Eli Jons D: med Værge Stiffader Rasmus Nielsen Qvaløen mødte, og hun tilstoed baade Varsel og Søgemaal, men havde intet at betale med, da hun var yderlig fattig.
Laug Rættet og Almuen bevidnede hendes yderlige Fattigdom og Uformuenhed til at erlægge det mindste i nogen maade.
Rasmus Qvaløen hendes Stif Fader erbød at vilde betale \for/ hende 2 Rdr:, og deraf erlægge nu den 1 Rd:; og forsikrede den anden En Rigsdaler, til Sommer Tinget 1782 at erlægge.
Hr: Fogden i betragtning af den skyldiges Fattigdom aftingede Bøderne til 2 Rd:, og deraf imodtoeg nu Een Rigsdaler, og paastoed den anden En Rigsdaler at blive betalt til Sommer Tinget 1782. eller i mangel deraf at blive dømt til fulde Bøders erlæggelse.

Rasmus Nielsen Qvaløen forsikrede at betale bem:te En Rigsdaler til Hr: Fogden til Sommer Tinget 1782, hvorfor Anders Erichsen Sandvig caverede som Selvskyldner.
Sagen beroer til Som/m/er Tinget 1782.

Nye Leyermaals Sag.
Velædle og Velviise Hr: F: Koren anmelte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet indkalde til dette Ting og Stæd, ugift Qvinde Menniske Anne Ols Datter, for begangen Lejermaal paa Tøsse, Sundhorlehns SelvEjer Gods, hvor hun da tjente, med ung Karl Land Soldaten, Knud Hansen Tøsse, derfor at liide Dom til de forbrudte Lejermaals Bøder at betale, og Sagens Omkostninger at erstatte.
Stevne Vidnerne Jsach Johansen Aadland og Steen Steensen Aadland afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre, saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Anne Ols Datter Tøsse blev paaraabt 3 gange; Men da hun ikke mødte eller møde loed; Saa blev hun givet Rættens Laugdag til Sommer Tinget 1782 første dag samme holdes, at møde og svare til Sagen, hvilken Laugdag Lensmanden blev beordret, hende at lade forkynde, og her for Rætten besørge afhjemlet.
Sagen beroer til Sommer Tinget 1782.

Opsat Sag fra fol: 266b. Niels Pedersen Højsæter contra Knud og Niels Svensdalen.
Citanten begjærede Sagen opsat til Sommer Tinget 1782.
Knud og Niels Svensdalen blev paaraabt, men da de ikke mødte; Saa paa grund af begge Parters Declaration her for Rætten den 3 Maj 1780, og siden intet siden i Sagen er fremmet, blev Sagen nu for Rætten ophævet, efter denne Jndstevning, indtil sam/m/e paa nye bliver anlagt og lovlig forfulgt.

Opsat Leyermaals Sag fra fol: 266b. Fogden contra Jngeborg Pouls Datter Bouge.
Hr: Fogden loed Sagen beroer til Som/m/er Tinget 1782.

Opsat Sag fra fol: 269a. Knud Nordviig contra Knud Giære og Anders Giære.
Begge Parter fremstoed og declarerede Sagen forliigt, saaleedes at ingen har noget paa den anden at anke, Knud Giære \for sig og Søn/ declarerede at ingen Grund eller Reede viide til nogen Beskyldning paa Knud Nordviig, og ej at viide andet om ham end alt ærligt og got, saa og lovede at betale Knud Nordviig for paagangne Omkostninger inden Juul førstk:de, 2 Rd: 3 mrk: Knud Nordviig var med det tilførte fornøjet. Begge bekræftede Forliiget med Haandrækning, og frafaldt Sagen, som og nu for Rætten blev ophævet.

Nye Sag.
Rasmus Olsen Leilænding paa Myrdal anmelte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Ole Andersen Huusmand under Sævild for til Citanten skyldig værende 7 Rd: 8 skl:, derfor at liide Dom til samme med Omkostninger skadesløs at betale.
Stevne Vidnerne Johannes Pedersen Aalland og Niels Clausen Øvre Qværnes afhjemlede under Lovens Eed med

1781: 331b

Oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Ole Andersen Sævild blev paaraabt 3 gange; Men da h/an/d ikke mødte eller møde loed; Saa blev ham given Rættens Laugdag til Sommer Tinget 1782, første Dag samme holdes at møde

og svare til Sagen, hvilken Laugdag Citanten paalægges at tage beskreven og lovlig at lade forkynde.
Sagen beroer til Sommer Tinget 1782.

Opsat Justitz Sag fra fol: 269a. Fogden contra Knud Eliassen Giære og Johannes Knudsen Giære.
Actor fremstillede Niels Larsen Øvre Qværnes og Johannes Pedersen Aalland hvilke som Stevne Vidner afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre med lovlig Continuations Varsel, til dette Ting og Tiid at have indkaldet Knud Eliassen Giære, at paahøre Vidner i denne paastevnte Sag, samt efter forrige Jndstevning at liide Dom til Bøder og Omkostninger.
Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Faldsmaal Niels Aadsen Alendal, Jver Nielsen Alendal, Hans Engelsen Steensland og Ole Larsen Houchenes.
Actor begjærede Vidnerne paaraabt, og at de for Rætten maae gjøre deres forklaring.
Knud Eliassen Giære paa egne og Søn Johannes Knudsens vegne vedtoeg lovlig Varsel.
Vidnerne blev paaraabt som alle mødte og blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds Udsigende, derefter de bleve separerede, og dernæst fremstillet som
5te Vidne Niels Aadsen Alendal som aflagde Eed og forklarede: At ej har seet Knud Eliassen Giære sælge Øll nogen tiid, men har seet at Johannes Knudsen som er hjemme hos Faderen \Knud Giære/, har solgt Øll \i sin Faders gaard/, een gang en Søndag imod Aften, oftere kand det vel være hændet, som Vidnet ej erindrer, dog een gang efter Prædiken ved Samnanger Kirke, skiænkede Johannes Knudsen Øll, da Tjenesten var ude i Kirken, men veed ei om h/an/d tog Penge derfor. Disse gange havde Johannes Knudsen som er Soldat, brygget for at have med sig til Exerceer Samlingerne, hvoraf det var h/an/d solgte, dog ej gjerne(?) men blev derom for meget anmodet. Vidnet blev forelæst sin forklaring den hand vedblev, og declarerede at vide ej viidere, samt da Knud Giære hannem intet havde at tilspørge, blev med begge Parters Consence dimitteret.
Fremstoed 6te Vidne Jver Nielsen Alendal Søn til næst forrige Vidne og hos ham sig opholdende som aflagde Ed og forklarede Ord til andet som næst forrige Vidne, undtagen at var ey ved Samnanger Kirke, den Dag da forrige Vidne omvandt, at Johannes Knudsen der skjænkede Øll. Vidnet declarerede: At vidste ej viidere, og blev sin forklaring forelæst den hand vedblev, og da ingen af Parterne viidere havde ham at tilspørge, blev h/an/d dimitteret.
Fremstoed som 7de Vidne Hans Engelsen Steensland SelvEjer som aflagde Eed og forklarede: At have i Knud Giæres Huus kiøbt Øll og drukket, og hands Søn Johannes Knudsen \Giære/ taget imod Penge derfor, som var Som/m/eren 1780, 2de Søndage fra Morgen til Aften, da der var fleere som kjøbte Øll og drak og endeel af dem vare drukne, og blev der Mandagen efter den eene gang og drak, men veed ej hvem ejede Øllet, uden har hørt det var Johannes Knudsens. Vidnet blev forelæst sin forklaring som hand vedblev, og da h/an/d declarerede, ej at vide meere, og ingen af Parterne hannem viidere havde at tilspørge,

1781: 332

blev hand dimitteret.
Fremstoed som 8de Vidne {det} \den/ forhen som 5te Contra Vidne afhørte Ole Larsen Houchenes som under forhen aflagde Eed forklarede Ord til andet som Sommer Tinget 1781, og tillige som næst forrige Vidne: At saae det sam/m/e 2 Søndage \dog kjøbte ej selv/ men Vidnet var ej paa Giære førend imod Aftenen, saa{e} ej saae hvad tiiligere paa Dagen passerede, og den eene Søndag havde været Prædiken der ved Kirken. Vidnet blev sin forklaring forelæst som h/an/d vedblev, og da h/an/d declarerede ei at vide meere, og ingen af Parterne hannem viidere havde at tilspørge, blev h/an/d dimitteret.

Actor som ikke har kundet bringe fleere Vidner i Erfaring, og formodede Sagen fuldkom/m/en at være beviist, paastoed derudi Dom til Som/m/er Tinget 1782 med jrættesættelse at Knud Giære og Søn Johannes Knudsen bliver tildømt at {ersta} betale Bøder efter Fr: 8 Marti 1757, samt Hellig Brøde, og erstatte denne Sags Omkostninger i alt skadesløs, og saaleedes indloed Sagen under Dom.

Knud Eliassen Giære paa egne og sin Søn Johannes Knudsens vegne, formodede nok at have beviist deres uskyldighed, Comparentens, at ej selv har solgt Øll, og hands Søns, at hand ei har brygget til at sælge, og det h/an/d havde brygget til sin Exerceer Reiser som Soldat, solgte h/an/d ikke førend h/an/d blev nød dertil; altsaa paastoed Dom til aldeeles friefindelse og Omkostningers Erstatning, og saaleedes indloed paa egne og Søns vegne Sagen under Dom til Sommer Tinget 1782.

Sagen blev til Doms optagen.

Nye Sag

Peder Siursen \Hage/ nu tjenende paa Berge anmelte at have til dette Ting, Tiid og Stæd ladet indkalde Niels Pedersen Højsæter for til Citanten skyldig værende for gjorte 2 Reiser til Hardanger og 14ten Dages Arbeide, derfor at liide Dom sam/m/e at betale, og Processens Omkostninger at erstatte.

Stevne Vidnerne Johannes Pedersen Aalland og Niels Larsen Øfre Qværnes afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.

Niels Pedersen Højsæter mødte og vedtoeg lovlig Varsel samt anmelte at have med lovlig mundtl: Contra Kald og Varsel til dette Ting og tiid ladet indkalde Peder Siursen Hage for at have bemægtiget sig 2de Contra Citantens Aaklæder og en Buxe, derom at høre Vidner, lide Dom og betale Processens Omkostninger.

Peder Hage mødte og vedtoeg Varsel.

Contra Citanten end viidere anmelte at have som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Faldsmaal, Mons Nielsen Langeland, Siur Pedersen Hage og Hustrue Aagothe Anders Dtr: samt Søn Mons Siursen Hage.

Stevne Vidnerne Johannes Pedersen Aalland og Niels Larsen Øfre Qværnes afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have contrastevnet som tilført er angaaende indstevnte Vidner.

Vidnerne begjærede\s af/ Contra Citanten paaraabt at gjøre deres forklaring. Dom/m/eren forelæste Vidnerne Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds Udsigende, og efterat Vidnerne var separeret, fremstoed som

1ste Contra Vidne Mons Nielsen Langeland som aflagde Eed og forklarede: At hørte af Peder Hage i Fior, at have taget 2 Aaklæder Niels Højsæter tilhørende, indtil h/an/d fik betaling for Reiser h/an/d havde gjort for Niels Højsæter til Hardanger. Idag ved Tingstædet har Niels Højsæter tilbuden Citanten for Reiserne 2 Alen Vadmel, som Citanten ej svarede til, hvad enten hand var fornøjet

1781: 332b

Eller ikke. Vidnet blev forelæst sin forklaring som h/an/d vedblev, og declarerede at vide ej meere, samt med begge Parters Consence blev dimitteret.

{…... ….} \Da de øvrige/ Contra Vidner ikke mødte, neml: Siur Pedersen Hage og Hustrue Aagathe Anders Datter samt Søn Mons Siursen Hage; Saa blev de forelagt under Faldsmaals Straf at møde her inden Rætten Sommer Tinget 1782 første Dag sam/m/e for dette Skibreede holdes, deres Eedelige Vidnesbyrd i Sagen at aflægge; hvilke forelæggelse \Contra/ Citanten paalægges at tage beskreven og lovlig at lade forkynde.

Sagen beroer til Som/m/er Tinget 1782.

Biørne Skud Tings V:
Peder Johansen Eechedal Lejlænding paa Eechedal, mødte og foreviiste en voxen Biørne Hud som af ham var fældet i Scheye Mark i Qvam i Hardanger, denne Sommer, og derfor begjærede de sædvanlige Skud Penge 2 rd:
Almuen declarerede at være viidende om dette Biørne Skud, at forholde sig saaleedes som anmelt er; Thi blev Huden mærket og ham tilbage leveret, samt ham betalt af Fogden Skud Penge 2 Rd:

Nye Sag.
Jacob Kaaresen Nedre Boelstad, anmelte at have med lovlig mundtl: Varsel ladet indkalde Johannes Olsen Helland, at lide Dom for 2 Sølv Støb som h/an/d kjøbte af Jacob Kaaresen i sidstmeltes umyndige Aar, og lovede at betale dem efter Vurderingen som de var vurderet for i Skiftet hvor Citanten arvede dem, men mangler 2 rd: 8 s: samt Tjeneste Løn 1 rd: 3 mrk: saa og Omkostninger at erstatte.
Stevne Vidnerne Lensm/an/d Hans Hansen Lundervigen og Knud Hansen Hafschaar afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Citanten foreviiste 2de Skiftebreve begge holden af daværende Sorenskriver over Liuse Closters gods, det første af 14 Juli 1752 paa Berhovde efter Marithe Johans Datter, hvorved hendes Søn Jacob Kaaresen da 7 aar er udlagt i Arv et Sølv Støb med 2 Knapper under, vurderet for 1 Rd: 4 mrk:, \og/ det andet 10 Aug: 1753 paa Berhovde efter Kaare Jacobsen, hvorved h/an/ds Søn Jacob Kaaresen da 8 aar gl: er udlagt i Arv et Sølv Støb Mrk:!! (merket) HHSED, vurderet for 3 rd: 4 mrk: 8 s: Citanten derefter anmelte at være denne Arving, og at disse 2 Støb havde hand solgt \i sine umyndige aar/ for 9 á 10 Aar siden til Johannes Helland, og fik for det mindste, rigtig 1 rd: 4 mrk:, som da det var lige efter Vurderingen Citanten intet havde at anke paa, men for det største fik h/an/d kun 1 Rd: 4 mrk:; og de manglende 2 Rd: 8 s: derpaa, samt for et Aars Tieneste Løn 1 rd: 3 mrk:, da h/an/d tjente indstevnte for 9 eller 10 Aars tiid siden \eet Aar/ og skulde haft Aarl: Løn 2 Rd: 3 mrk:, Men fik kun 1 Rd:, saa Citanten har til gode 1 Rd: 3 mrk: j alt 3 Rd: 3 mrk: 8 s:, er det hand herved paastaaer sig tildømt, tilligemed Omkostninger.
Da Johannes Olsen Helland ikke mødte efter Paaraab, eller møde loed; Saa blev ham given Rættens Laugdag til Sommer Tinget 1782 første dag samme for dette Skibreede holdes, at møde og svare til Sagen, hvilken Laugdag

1781: 333

Citanten paalægges at tage beskreven og lovlig at lade forkynde.
Sagen beroer til Sommer Tinget 1782.

Pante Bogen til jnddragelse
Udtog af Skifte i Bergen efter Mad: Giertrud Garman Leganger gift med Sr: Johan Friderich Krøpelin paa det bem:te Krøpelin udlagde Jordegods, udi Sundhorlehn Schaathun i Ous Præstegjæld 2 pd: Sm:, 2/3 Hd: med Bygsel 1 Siette Part i Ous og Strandvig Skibreeders Konge Tiende, og 1/6 Part i Ous og Samnangers Kirke Tjende Skiftet er af 11 Marti 1779.

Bygsel Seddel publiceret
Anders Siursen Koldals til Peder Endresen paa Øfre Bouge No: 35 1 pd: 6 ¼ mrk: S: 1/8 Hd: dtr: 8 oct: 1781. Manuf: H: bet: 8 skl:

Nye Justitz Sag.
Velædle og Velv: Hr: Foget Koren anmelte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Jacob Jonsen Huusmand i Kiilen under Berge, for ulovlig Øll Sal, at lide Dom til Bøder at udreede og Omkostninger at erstatte.
Jacob Jonsen mødte og tilstoed lovlig Varsel, og tilstoed at have over 4 Aar haft og holdt Øll i sit Huus at sælge, men meget sielden har haft Raad at eje eller bruge det som sit eget, men det meeste har hand solgt for sin Husbond hvor under hand boer, som har tvunget Comparenten dertil, under Trudsel at jage ham af Pladset, saa det har været hands Vahre hand har solgt, og efter sammes ordre samt paa sam/m/es vegne \omtrent en halv tønde om Aaret/. Og da Comparenten intet har forseet sig haaber h/an/d at være frie for Tiltale, og vedkom/m/ende at forsvare eller (un?)dgjælde for hvad ham er befalet og h/an/d er bleven tvungen til.
Hr: Fogden begjærede Sagen opsat til Sommer Tinget 1782 til viidere denne Sag med Continuations Varsel at forfølge. Jacob Jonsen blev af Rætten paalagt samme tiid at møde.
Sagen beroer til Sommer Tinget 1782.

Nye Justitz Sag.
Velædle og Velviise Hr: Foget Koren anmelte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Johannes Monsen Huusmand i Ousøren under Ous Præstegaard, for ulovlig Øll Sall, at lide Dom til Bøder at udreede og Omkostninger at erstatte.
Johannes Monsen mødte og tilstoed lovlig Varsel, samt tilstoed at have over 2 Aar haft og holdt Øll i sit Huus at sælge, men det {… ….} var {det} kun \lidet/ hands eget, indtil paa et par Aars tiid en anden har ført Øll i indstevntes Huus, som indstevnte for den har solgt efter sammes begjæring, men i den tiid har jndstevnte ej solgt uden lidet for sig selv af sit eget Øll, da den anden, naar jndstevnte har sendt Øll tilbage, ej at vilde sælge, har {…..} \sendt ham/ det igjen at skulle sælge.
Hr: Fogden begjærede Sagen opsat til Som/m/er Tinget 1782 til Sagen viidere med Continuations Varsel at forfølge. Johannes Monsen blev af Rætten paalagt samme tiid at møde.
Sagen beroer til Som/m/er Tinget 1782.

Undsætnings Kornet angaaende.
Hr: Fogden fordrede Anders Erichsen Sandvig for ½ td: Kongl: Undsætning Korn 1 rd: 4 s: og Anders Torjussen Børdahl for 1 ½ tønde 3 Rd: 12 s:
Den første mødte og erklærede at have kun faaet 1!! (1/2) td: af bem:te Korn, den hand afvigte Vaar 1780 om ræt mindes betalte til Hr: Foget Koren ved Tingbordet, men har ei faaet meere, hvorpaa hand

1781: 333b

Erbød Eed, og derefter haabede derfor at være ukrævet.
Anders Torjussen Børdal erklærede at har kun faaet af dette Korn 1 ½ td:, som hand har sendt Penge for til dette Skibreedes Ting en Høst for 5 á 6 Aar siden i Sl: Hr: Kam/m/er Rd: Juels tiid, 3 Rd: 12 s:, som h/an/d sendte med nu afg: Niels Goupholm, Altsaa intet nu var skyldig, hvorpaa hand erbød Eed, og haabede siden derfor at være ukrævet.
Hr: Fogden havde intet imod de anbudne Eeders aflæggelse, men reserverede sig hvad Jndvending ham k/an/d gjøres imod den sidste, der foregiver at have sendt Pengene med en anden, og det een nu ved døden afgangen Mand.

Dommeren forelæste de begge Eedens forklaring af Lovbogen med formaning at vogte sig for Meen Eed.
Begge aflagde deres Eed med oprakte fingre efter Loven, det tilførte sig saaleedes i Sandhed at forholde. Saa sandt hielpe sig Gud og hands hellige Ord.
Hr: Fogden begjærede sig det passerede som Udskrift af Protocollen meddeelt som blev bevilget.

Pante Bogen til jnddragelse
Johannes Olsen og Hans Thomassen Nordvig paa den eene og Ole Nielsen og Lars Hansen Steenstvedt Contract om et Beite d: 9de oct: 1781.
Knud Eliassen Giærde og Samuel Andersen Giærde paa den eene, samt Johannes Olsen og Hans Thomassen Nordvigs Marke Skiels Contract dat: 9de oct: 1781.

Laug Rættes Mænd til at betjene Rætten pro 1782 opnævnt af nye gifte:
1. Poul Olsen Biaanes 2. Anders Jacobsen Særvold 3. Niels Nielsen Qvittingen, og 4. Lars Olsen Hovland

Som ingen viidere indfandt sig efter 3 ganges Udraab, med noget at gaae i Rætte, blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

Strandvig Skibreedes Høste Ting den 10de octob: 1781 paa Holsunds Tingstæd holden af Rættens Betjent i overværelse af Districtets Foget, Skibreedets Lensmand Engel Hansen Giøen, samtlige Tingsøgende Almue, og efterskrevne 8te Eeds: L: R: Mænd

1. Ole Olsen Haaland	4. Anders Lassesen Sævereide	7. Engel Hansen Biøndal
2. Berge Bergesen Echeland	5. Engel Knudsen Giøen	8. Anders Olsen Liotun
3. Johannes Lassesen Øfstestue	6. Wiking Olsen Haaland	

Allerunderdanigst og underdanigst publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger, samt Collegii og høj Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger ligesom for Waags Skibreede fol: 324b.

Formynder Ting blev holden, og Børne Midlerne befunden i behørig rigtighed efter Ober Formynder Protocollen.

Fogdens Regnskabs Tings Vidner examineret i overværelse af Lensmanden, Laug Rættet, Almuen og de 2 Mænd Jon Olsen Tuft og Johannes Olsen Henanger.

Pante Bogen til Udslettelse
Halvor Knudsen Schaathuns Obl: til Johan Leganger paa 200 rd: d: 18 Sept: 1780 No: 3 f: 309a. qvitt:t 13 Juli 1781.
Haldor Engelsen Meehuus Obl: til Knud Nærnes 70 rd: 12 Maj 1770 No: 2 p: 448, qvitteret Janv: 1781.
Hans Jansen Holdhuus Obl: til Aslach Holdhuus 120 rd: dt: 10 Maj 1771 No: 2 p: 483 qvitteret 10 oct: 1781.

1781: 334

Pante Bogen til jnddragelse
Udtog af Skifte i Bergen efter Mad: Gærtrud Garman Leganger, gift med Johan Friderich Krøpelin, paa det bem:te Krøpelin udlagde Jordegods udi Sundhorlehn Schaatun i Ous Præstegjæld, 2 pd: S: 2/3 Hd: med Bygsel, 1/6 part i Ous og Strandvig Skibreedes Konge Tiende, og en 6te Part i Ous og Samnanger Kirke Tiende indført i Pantebogen, for Ous Skbr: fol: 373b.
Knud Samsonsen Solaas Skjøde til Ole Olsen Nedre Boelstad paa 1 pund Smør ½ Hd: i Solaas No: 76 d: 1 Sept: 1781. Anders Andersen Drageide anmelte at have kjøbt denne Jord af Knud Samsonsen i denne Som/m/er førend dette Skiøde er udstæd, og derom førend Ole Boelstad har været fuldkommen accorderet: altsaa protesterer imod dette Skjødes Tinglysning i mindste indtil Comparentens Paastand ved Dom bliver afgjort, hvortil h/an/d nu i Rætte foreviiste Stevning til Sag derom nu ved dette Ting at anlægge og strax skal blive incamineret. Rætten kunde ikke nægte Skjødets Tinglysning, dog desuden Anders Andersen Drageides Rætt i alle maader uforkrænket om hands Paastand ved Dom bliver biefaldet.

Nye Sag.
Anders Andersen Drageide mødte og fremlagde en skriftl: Kald Seddel contra Knud Samsonsen, Samson Knudsen og Ole Boelstad dateret 7 Sept: 1781 som blev oplæst og lyder saaleedes:
Stevne Vidnerne Lensmand Engel Hansen Giøen og Johannes Andersen Eide afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre dette Stevnemaal lovlig for alle indbemelte at have forkyndet.
De indstevnte Parter blev paaraabt hvoraf aleene mødte Samson Knudsen Solaas.
Citanten foreviiste i Rætten endeel Penge i Banco Sedler og Sølv Mynt som h/an/d anmelte at være 315 rd: som hand frem æskede Knud Samsonsen at imodtage, og derimod deres Kiøbe Accordt at opfylde.
Knud Samsonsen blev atter paaraabt men mødte endnu ikke, eller nogen paa hands vegne.
Anders Andersen Drageide toeg altsaa bem:te Penge tilbage i sin forvaring til viidere; Men derhos reserverede sig, at da h/an/d ei kand bruge sam/m/e, men maae have dem parat til forventende Udtælling; og h/an/d deraf maae svare Renter; at altsaa saadanne Renter af de jndstevnte samme foraarsagede, bliver ham gotgjort.
Citanten fremlagde en Beskikkelse af dato 7 Sept: 1781 som med paategnet Svar blev oplæst og lyder saaleedes: Citanten fremleverede skriftl: quæstioner, hvorefter hand begjærede Vidnerne examineret \saa lydende:/
Vidnerne bleve fremkaldede som alle mødte undtagen Lars Boelstad, og blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds Udsigende, hvorefter de bleve separerede, og fremstoed som
1ste Vidne Haldor Hansen Selv Ejer paa Tvedt som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og svarede paa de proponerede Qvæstioner efter at sam/m/e saaleedes blev fremsat, at Vidnet ikke derved lægges Ord i Munden, som og ved de følgende Vidners Examen skal blive i agttaget, saasom til 1ste At det passerede 8te dage efter St: Hans tiid denne Som/m/er saaleedes som omspurgt, og 330 rd: skulde være baade for Jorden og Rætten. da og deraf Anders Andersen betalte til Knud Samsonsen paa Haanden 10 rd: 3 mrk: 12 s: som Knud Samsonsen imodtoeg. til 2de Det skeede frivillig utvungen og med sund fornuft, og det øvrige omspurgte blev ej omtalt. til 3de Ja som omspurgt. Vidnet blev forelæst sine Svar som h/an/d vedblev, og da ingen hannem viidere havde at tilspørge, blev h/an/d dimitteret.
Fremstoed 2de Vidne Engel Larsen tjener paa Øfre Boelstad som aflagde Eed og forklarede til forbem:te qvæstioner saasom til 1ste Ligesom første Vidne med Tillæg at Knud Samsonsen da sagde, førend det blev sluttet, at h/an/d kunde tale med Ole Boelstad først; Men da Faderen sagde: det behøvedes ikke; Saa blev Kiøbet sluttet

1781: 334b

i dette og 1ste Vidnes samt Elling Hildern og Størk Drageides Nærværelse. til 2det Det skeede frievillig, utvungen og ved sund fornuft og Knud Samsonsen declarerede at havde ej solgt Jorden til andre. men burde tale med Ole Boelstad, siden Knud Samsonsen havde faaet af Ole Boelstad 4 Rd:, til Laans, og nu skal h/an/d faae dem igjen. til 3de som omspurgt. Vidnet blev forelæst sine Svar som h/an/d vedblev, og da ingen hannem viidere havde at tilspørge blev hand dimitteret.

Fremstoed 3de Vidne Elling Ellingsen Huusmand paa Hilderen under Rennesvigen som aflagde Eed og svarede paa de til 1ste Vidne fremsatte qvæstioner saasom til 1ste som første Vidne, til 2det som 2de Vidne, med forskiæl at Anders Drageide spurgte Knud Samsonsen om h/an/d havde solgt til Ole Boelstad, dertil h/an/d sagde Nej, men havde laant 4 Rd: af Ole Boelstad som h/an/d nu skulde faae igjen. til 3de Ja som omspurgt. Efter forelæst og vedbleven Svar, og da ingen viidere havde at spørge blev h/an/d dimitteret.

Fremstoed 4de Vidne Størk Andersen SelvEjer paa Drageide Broder til Citanten som aflagde Eed og forklarede paa bem:te qvæstioner, saasom til 1ste Ligesom første Vidne. til 2de som 3de Vidne. til 3de Ja som omspurgt. til 4de Ja Vidnet tilligemed Lars Boelstad var 8te dage efter Accordten hos Ole Boelstad, efter Knud Samsonsen og Anders Drageides begjæring og i deres Medfølge, og opsagde de Penge som Knud Samsonsen havde laant paa Jorden hos Ole Boelstad, at blive betalt til dette Høste Ting imod Obligationen qvitteret og udslettet, da Ole Boelstad sagde: Har jeg Rætt at skal have Jorden saa faaer jeg den, hvis ikke skal Du faae alt: jeg har ei begyndt med Trætte. Men Ole Boelstad sagde til Knud Samsonsen: jeg meente jeg havde kjøbt Jorden af Dig, og at Du paa Kjøbet havde imod taget de 4 Rd: Du har faaet af mig. det Knud Samsonsen benægtede og havde kun laant de 4 Rd: af Ole Boelstad. 5te Som omslurgt, og Ole Boelstad meente at havde kjøbt Jorden som forklaret er under 4de qvæstions besvarelse. Dimitteret som de forrige.

Fremstoed 5te Vidne Asbiørn Olsen Huusmand i Eidestøe under Eide som aflagde Eed og svarede til Citantens 6te qvæstion At denne Som/m/er i Hunde Dagene hørte Vidnet at Ole Boelstad sagde, men ej til Knud Samsonsen som hverken selv eller h/an/ds Fader var tilstæde, at {….} vilde give Anders Drageide sine Hand Penge igjen, og staae Last og brast for hvad Knud Samsonsen kunde kom/m/e udi, veed ei viidere af det omspurgte. Vidnet blev forelæst sit Svar som h/an/d vedblev, og da ingen hannem viidere havde at tilspørge, blev h/an/d dimitteret.

Fremstoed 6te Vidne Jsach Siursen Hortlae(?) under Eide, som aflagde Eed og svarede til 6te qvæstion: At omtrent først eller midt i Hunde Dagene da Ole Boelstad vilde levere Anders Drageide sine Haand Penge som h/an/d ei vilde modtage førend h/an/d fik Dom paa Sagen, var Knud Samsonsen tilstæde paa Eides Bøe, da Ole Boelstad sagde at vilde tage paa sig hvad der kunde kom/m/e paa Knud Samsonsen, hørte ei videre af det omspurte. Dimitteret ligesom de forrige.

Fremstoed begge Beskikkelses Vidnerne

1781: 335

Engel Hansen Biøndal og Hans Hansen Biøndal som blev forelæst den i Rætte lagde Beskikkelse, og sam/m/e paategnede Svar, hvilket sidste de med Lovens Eed med oprakte fingre bekræftede. Dimitteret.

Lensmanden Engel Hansen Giøen anmelte at Ole Boelstad havde hos ham deponeret de af Knud Samsonsen fra Anders Drageide imodtagne Haand Penge paa dette Kjøb 15 Rd:, som h/an/d herved ombad Anders Drageide at modtage.

Anders Drageide kunde ikke imodtage sam/m/e, men paastoed den øvrige Kjøbe Summa som h/an/d i Rætten har anviist, imodtaget, og sig Skjøde meddeelt.
Da Vidnet Lars Boelstad ikke mødte; Saa blev h/an/d forelagt under Faldsmaals Straf at møde til Sommer Tinget 1782 sit Eedelige Vidnesbyrd i Sagen at aflægge.
Da og af Contra Parterne ikke mødte eller møde loed, Knud Samsonsen og Ole Boelstad; Saa blev dem given Rættens Laugdag til Sommer Tinget 1782 første dag sam/m/e for dette Skibreede holdes, at møde og svare til Sagen hvilken forelæggelse og Laugdag Citanten paalægges at tage beskreven og lovlig at lade forkynde.
Sagen beroer til Sommer Tinget 1782.

Som Natten paafaldt beroer Tingets Continuation til i morgen.

Anden Dagen den 11te octob: 1781 continuerede dette Ting.

Opsat Sag fra fol: 271b. Corporal Bruedal contra Corporal Poul Drageide.
Citanten anmelte at den sidst i Rættelagde Regning 2 Rd: 1 mrk: 4 s: er Citanten betalt, saa hand aleene paastaaer Dom for det øvrige efter Jndstevningen og de førte beviiser, under Reservation af nærmere Jndsigelse om jndstevnte dertil giver Anleedning.
Corporal Poul Andersen Drageide anmelte at have med lovlig skriftl: Contra Kald og Varsel til dette Ting og Tiid indkaldet Hoved Citanten, og fremlagde skriftl: Kald Seddel af 19 Sept: 1781 som blev oplæst og lyder saaleedes.
Stevne Vidnerne Jon Olsen Tuft og Hans Monsen Særvold afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre denne Stevning lovlig for alle indbem:te at have forkyndet.
Citanten fremlagde en Liqvidations Regning med Samuel Sandahl som tillige Kirke Ejer, af dato 19 Marti 1778 hvori er anført som betalt de nu fordrede 1 rd: 3 mrk: 2 s: Landskyld pr: 1777, hvilken Regn: er saalydende: Citanten begjærede at observeres at Contracten er af 13 oct: 1777, da det aars Landskyld alerede var forfalden og betalt til den som plejede sam/m/e at imodtage, som sam/m/e Regning udviiser. De 4 Rd: Koe Foster Løn viiser Citantens Regn: af 2 Nov: 1780 af Citanten at være til Contra Citanten betalt. Gaardens Huuse har Contra Citanten under bem:te Contract imodtaget uden Aaboed, og uden besigtelse, altsaa kand Contra Citanten nu intet derfor paastaae. Udi Aaret 1778 havde Citanten foruden de 2 Kiør, efter Contracten ikkun 5 Kiør i Udmarken, som h/an/d ei kunde faae nogen stæds hen, og det kun Som/m/eren 1778, hvoraf Contra Citanten og Naboe begjærede at den eene som var en Gra Stud, maatte gaae der, og de 4 Kjør havde Contra Citanten tilladt, hvorimod Citantens Pige arbeide paa Citantens Kost for Contra Citanten 4 uger \efter Contracten/. Æble Træet havde Citanten vel taget imod i sin tiid med gaarden, og derom blev ved h/an/ds fratrædelse med Contra Citanten aftalt, at de skulde hver eje halvt i det, og Contra Citanten bad selv Citanten at tage det derfra. JldHuuset som Poul Drageide borttoeg, var vel det hand skulde have med Gaarden efter Contracten, men først stoede der op til en Arbeids Skykke 4 alen breed som Citanten tilhørte, den Poul Drageide nedreev og ligeleedes borttoeg, og 2det skulde Citanten i Jldhuuset have sit brug efter Contracten.
Corporal Drageide maatte erindre, at den saakaldede Arbeids Skykke, var kun en Svale ved Jldhuuset, og ei noget

1781: 335b

Huus for sig selv men hørte til og under Jldhuuset, da det og ikke havde nogen Væg selv, men stoed op til Jldhuusets Væg. Contra Citanten har tilbuden Citanten brug i sit nye Jldhuus, og vil opbygge en bager Ovn deri, hvor Citanten skal have Lov at bage. Contra

Citanten fremlagde skriftl: qvæstioner til Vidnerne af dato 19 Sept: 1781 som er saalydende: hvorefter h/an/d begjærede dem examineret.
Dom/m/eren forbeholdt sig qvæstionerne saaleedes at fremsætte, at ikke derved skal lægges Vidnerne Ord i Munden.
Vidnerne blev paaraabte som alle mødte og blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende. Derefter de blev separeret, og fremstoed som
1ste Vidne Størk Andersen Drageide. Citanten protesterede imod dette Vidne som Contra Citantens Broder. Rætten tilloed Vidnets Svar, under forbeholdenhed hvorleedes sam/m/e ved endelig Dom skal ansees. Vidnet aflagde Eed og forklarede paa fremsatte qvæstioner saasom til 1ste At saae ej den tiid Gjærdet, men Huusene vare alle forraadnede og forfaldne. 2de Contra Citanten har opbygt nye Lade og Floer og repareret de andre Huuse med stoere bekostninger. 3de Jldhuuset var Staverne raadnet i, og Contra Citanten vilde have Ager der hvor det stoed, og har der lagt an Ager. Den omspurgte Ved Skykke veed ei hvis var, men den var bygt til Jldhuuset saaleedes som omspurgt, og da Jldhuuset blev nedreven som var om Dagen Morgen tiilig, reev de og Ved Skykken som ei faldt af sig selv, meere end den inderste Grind som var fæstet til Jldhuuset, og Materialerne deraf tilbød Poul Drageide, Citanten at tage. 4de Stavene i nederste ende vare raadne ½ alen høit, viidere veed ei af det omspurgte. 5te Paa Hougen er foruden Contra Citanten, een Opsidder, og veed ei hvor mange Creaturer Bruedal havde i Marken 1779, men det Aar havde Bruedal Jorden endnu i eget(?) brug efter Bøxel Seddel, 6te Derom veed Vidnet intet. 7de Vidnet veed at Æble Træet er nedhugget, men veed ej af hvem, og det plejede ej at bære meget. 8de Derom veed Vidnet intet. Vidnet blev sine Svar forelæst som h/an/d vedblev, og med Parternes Consence blev dimitteret.
Fremstoed 2det Contra Vidne Gitle Olsen hos sin Fader paa Hougen, som aflagde Eed og svarede til 1ste At Giærder plejes repareres undertiiden før, undertiiden efter Vaar Vinden, og da Bruedal Vaar 1778 gik fra Jorden, var Gjærderne slette, men veed ei om den anden Opsidder paa Hougen det aar reparerede sine Giærder før eller efter Vaar Vinden. Om Huusene forklarede som 1ste Contra Vidne. 2. Om Huusene som 1ste Contr: V: dog kunde Lade og Floer vel staaet længere, og af det gamle Træe Værk har Contra Citanten brugt meget til disse nye Huuse. til 3de som 1ste Contra Vidne, undtagen at Ved Skykken var Bruedals, og den faldt ei af sig selv, men blev nedreven, og mindes ei om Poul Drageide tilbød Bruedal Materialerne. 4. Deels raaden, deels frisk, og veed ej hvor det afblev. 5te som forrige Vidne. til 6te Vidnet veed ej andet, end at Bruedal har gjort sit Arbeide, undtagen dette aar som Vidnet veed om. om det øvrige veed intet. til 7de som 1ste Contra Vidne, og plejer kun Træet at bære nogle faae slette Æbler. til 8de som 1ste Contra Vidne. Vidnet blev forelæst sine Svar som h/an/d vedblev, og

1781: 336

med begge Parters Consence blev dimitteret.
Fremstoed 3de Contra Vidne Jngeborg Jons Datter tjener hos Anders Drageide som aflagde Eed og svarede paa bem:te qvæstioner saasom til 1ste De plejer paa Hougen at reparere Gjærdet efter Vaar Vinden, og Aaret 1778 reparerede den anden Opsidder paa Hougen, ej sam/m/e Gjærde før efter Vaar Vinden. Huusene vare meget forfaldne. til 2det som 1ste Contra Vidne. til 3de som 1ste Vidne, undtagen at Skykken var Bruedals, og veed ej om Poul Drageide tilbød Bruedal Træe Værket. 4de Det var meest raadnet, og blev opbrændt noget af Bruedal og noget af Poul Drageide. 5te som 1ste Contra V: med tillæg at Bruedal 1777 havde 5 Nød som var Melke Kjør, foruden Giæld bæster som Vidnet ei vidste, samt 4 á 5 Souver, som gik paa Hougens Mark og paa Bøen naar rætte tiid dertil var. til 6te Vidnet som tjente Ole Bruedal har gjort Arbeidet i de 3 foregaaende Aar, om dette aar veed

intet. om det øvrige veed ey viidere, end at Bruedal Høsten 1780 tilbød Drageide 1 rd: som sidstmelte ej vilde imodtage, siden h/an/d ei fik det alt. til 7de Ole Bruedal har nedhugget Æble Træet for 3 á 4 aar siden om Høsten, og plejede det ei bære uden lidet. til 8de De har ofte trættedes, men veed ej hvem har begyndt. Vidnet blev sine Svar forelæst som det vedblev, og med begge Parters Consence blev dimitteret.

Fremstoed 4de Contra Vidne Jon Torbiørnsen SelvEjer paa Houge som aflagde Eed og forklarede til 1ste qvæstion: Gjærde plejer repareres efter Vaar Vinden, veed ei naar den anden Opsidder paa Hougen 1778 reparerede sine Gjærde, ei heller saae de omspurgte Gjærder, veed ej heller om Huusenes tilstand. til 2det Har vel hørt, men ej seet det omspurgte. til 3de Har ei seet hvorleedes de omspurgte Huuser var bygt, ej heller saae de bleve ned reevne. 4de Hverken saae Materialerne eller veed hvor de afblev. 5te Derom veed intet. 6te Derom veed Vidnet ikke. til 7de Derom veed slet intet, {men} \og/ har vel seet det da det stoed, da ej erindrer om bar lidet eller meget frugt, men veed intet om dets nedhuggelse. til 8de Veed Vidnet ikke, men veed at Ole Bruedal er en gammel fredelig Mand. Vidnet blev sine Svar forelæst som det vedblev og med begge Parters Consence dimitteret.

Fremstoed 5te Contra Vidne Siur Olsen tjener p: Drageide som aflagde Eed og svarede til de fremsatte qvæstioner saasom til 1ste Om Gjærderne som 4de Vidne, om Huusene, som 1ste Vidne. til 2det som første Vidne til 3de Veed Skykken har hørt var Bruedals, i øvrigt som 1ste Contra Vidne, undtagen hørte ej at Poul Drageide tilbød Bruedal Materialerne. til 4de Erindrer ej rættere end det var frisk, og veed ej hvor det afblev. til 5te som 1ste Contra Vidne. til 6te Derom veed slet intet. til 7de Har vel seet Æble Træet for nogle Aar siden, men veed ej viidere. til 8de Derom veed Vidnet \intet/. Vidnet blev sine Svar forelæst som det vedblev og med begge Parters Consence blev dimitteret.

Fremstoed 6te Contra Vidne Anders Lassesen Sævereide som aflagde Eed og forklarede: til 1ste qv: om Gjærderne som 3de Vidne. Huusene vare forfaldne, men kand ej sige om de kunde staaet længere eller ikke. til 2det som 1ste Contra Vidne. til 3de Veed Skykken hørte Vidnet skulde tilhøre Bruedal, samme var bygt til Jldhuuset som omspurgt er, og saae ej disse Huuse blev nedreven, men hvor de stoed, er nu Ager som tilhører Poul Drageide. til 4de Derom veed intet. til 5te Derom veed intet. til 6te Derom veed Vidnet intet. til 7de Vidnet har kjendt Æble Træet 16 á 17 Aar, som kun faae Aar har baaret frugt, og kun nogle faae smaae og haarde neppe ædende Æbler, har ei seet hvem det nedhuggede, men efter det er nedhugget, har Vidnet tilligemed Johannes Henanger besigtiget Stuben deraf som var omtrent ½ alen tvert

1781: 336b

Over, som de taxerede saaleedes, at de sluttede ingen vilde miste det for 1 rd:, hvilken besigtelse skeede efter Poul Drageides begjæring. til 8de Derom veed intet andet end at Bruedal har alletiider været en fredelig Mand. Vidnet blev forelæst sine Svar som h/an/d vedblev, og med begge Parters Consence blev dimitteret.

Fremstoed 7de Contra Vidne Johannes Olsen Henanger som aflagde Eed og svarede paa de fremlagde qvæstioner saasom til 1ste Gjærderne plejer repareres efter Vaar Vinden, veed ej videre om de omspurgte Gjærder. Huusene har ej beseet, men hørt de skulde være meget forfaldne. 2det som 1ste Contra Vidne. til 3de Vidnet har ei beseet disse Bygninger saa ej veed hvorleedes de var bygget, saae ej de bleve nedreevne, men nu har Poul Drageide Ager hvor de stoed. til 4de Derom veed slet intet. til 5te som 1ste Contra Vidne. til 6te Derom veed intet. til 7de som næst forrige Vidne. til 8de som nest forrige Vidne. Vidnet blev forelæst sine Svar som hand vedblev og med begge Parters Consence blev dimitteret.

Contra Citanten begjærede Sagen opsat til Sommer Tinget 1782.

Citanten forlangede Dom.
Sagen beroer til Som/m/er Tinget 1782.

Pante Bogen til Udslettelse
Dag Ellingsen Røsaas Obl: til Hans Hiertnes paa 55 Rd: d: 14 oct: 1755 No: 1 fol: 724 qvitteret 11 oct: 1781.
Knud Samsonsen Solaas Obl: til Ole Boelstad 304 rd: 8 Maj 1776 No: 3 fol: 7 qvitteret 11te oct: 1781.
Engel Nerhovdes Obl: til Lars Tørrestvedt, 199 rd: Pant i Giøen d: 6 Maj 1780, No: 3 fol: 274a. qvitt:t 10 oct: 1781.

Pante Bogen til jnddragelse
Skiftebr: efter Willum Balleseims Hustr: 26 Juli 1781.
Skiftebr: efter Ole Andersen Lille Balleseim 27 Jul: 1781.

Bygsel Sedler publiceret
Cam: Rd: Fricks paa Ous Præstes vegne til Mons Guldbransen paa Haaland ½ L: 2 ½ G:sk: d: 12 Juni 1781. Manuf: H: 12 skl:
Dto: til Anders Svendsen p: 1 pd: ½ Hd: i Yttre Røe d: 12 Juni 1781. Manuf: H: 12 skl:
Johan Legangers til Halvor Knudsen 1 pd: 3 mrk: S: 3/8 Hd: i Schaatun Ejeren forbeholden Lands Lod d: 6 oct: 1781. Manuf: H: 8 skl:
Ditto med dto: Condition til Halvor Halvorsen p: 18 mrk: S: ¼ Hd: i Schothun d: 6 oct: 1781. Manuf: H: 8 skl:
Dto: med sam/m/e Condition til Jsach Olsen p: 1 pd: 3 mrk: S: 3/8 Hd: i Schaathun d: 31 Maj 1781. Manuf: H: bet: 8 skl:

Nye Leyermaals Sag.
Velædle og Velv: Hr: Foget Koren anmelte at have til dette Ting og Tiid med lovlig mundtl: Varsel ladet indkalde Christie Niels Datter Tvedt for begangen Lejermaal paa Tvedt Sundhorlehns SelvEjer gods med \nu ved Døden/ afg: Soldat Colben Jørgensen Grimsland at lide Dom til at betale Bøder og Omkostninger.
Størk Brynildsen Tvedt som nu i Ægteskab med Christi Niels Datter mødte og formeente hands Hustrue at være frie for det mindste at bøde, da hun var baade troelovet med hendes afgangne Kiæriste Colben Jørgensen {Tvedt} Grimsland, og var lyst af Prædike Stoelen

1781: 337

til Brude Vielse, samt hand som Soldat havde erholdet Regimentets Frie Seddel af 14 Sept: 1780 som h/an/d fremlagde saal: Imidlertiid da Brølluppet var tænkt at skulde været imellem Michaelii og Alle Helgens tiider 1780, skeede den Ulykke at Colbeen Jørgensen Grimsland druknede i en haard Storm paa Søen, noget efter Michaelii, hvorefter hun kom i Barsel Seng ved Kyndelmisse tiider dette Aar, saa at om h/an/d havde levet, havde de den tiid været Ægte gift, Altsaa paastaaer h/an/ds Hustrue for ald Tiltale befriet, jmidlertiid begjærede Sagen opsat til Som/m/er Tinget 1782 for at beviise med attester fra Kirke bogen, baade om Troelovelse, Lysningen af Prædike Stoelen, og naar hendes Barn blev døbt.
Sagen beroer til Sommer Tinget 1782.

Opsat Sag fra fol: 270a. Madame Lerke contra Marthe Kiøen.
Citanten loed fremsende Rættens Laugdag som er saal:

Jndstevnte tilligemed Laug Værge Lensmand Giøen vedtoeg lovlig Varsel efter Stevning og Laugdag, men har betalt det paastevnte, til Salig Klokker Lerke, hvorpaa erbød sin Eed, altsaa paastoed friefindelses \Dom/.
Siden Citanten ikke mødte; Saa beroer Sagen til Sommer Tinget 1782.

Opsat Leyermaals Sag fra fol: 270b. Fogden contra Dordi Torbiørns Datter.
Actor paastoed af indstevnte beviist at have ansøgt Kongl: allernaadigst Benaadning, og sam/m/e at have erholdet, i mangel deraf paastoed Dom.
Hr: Fogden end viidere foreviiste Stiftets ordre til sig af 21 Aug: sidst, til at paa Amtets vegne beskikke Defensor i denne og fleere {Sager ….} \Justitz/ Sager, enten Skibreedets Lensmand eller en anden lovkyndig Mand: J hvis følge h/an/d havde anordnet til jndstevntes Defensor Lensmand Engel Hansen Giøen.
Lensmand Engel Hansen Giøen som Defensor tilligemed jndstevntes Fader Torbiørn Andersen Øjorden mødte og declarerede, at ingen Ansøgning for Dordi Torbiørns Datter er gjort om Kongl: allernaad: Benaadning, saa de fik paa hendes vegne at indlade Sagen under Dom; Men haabede Straffens formildelse siden hun er et ung enfoldig Barn, der er bleven forført.
Actor paastoed Dom.
Defensor indloed Sagen under Dom.
Sagen blev til Doms optagen og derudi afsagt følgende

Dom

Velædle og Velviise Hr: Foget Koren har paa Justitiens vegne indkaldet Dordi Torbiørns Datter at liide Dom til Straf og Bøders Udredelse samt Omkostningers Erstatning for begangen Lejermaal \paa S: S: E: gds:/ førend hendes Confirmation. Hr: Fogden har herom i Rættelagt Præstens anmeldelse samt anmelt at Lejermaals Bøderne er betalt efter Aftingning; Men i øvrigt har paastaaet Dom efter Jndstevningen og gjorde jrættesættelse. De indstevnte har tilstaaet Factum, men hverken hun eller hendes Defensor haft noget antageligt imod Actionen at fremføre; Thi K: o: d: f: R: og herved afsiges: At Dordi Torbiørns Datter for begangne Lejermaal førend hendes Confirmation, bør efter Fr: 8 Juni 1767, istædet for Skriftemaal sidde 8 dage paa Vand og brød og selv erstatte sin Underholdning og Varetægt, samt efter Fr: 2 Sept: 1745 arbeide i Bergens som nærmeste Tugt huus ½ skr: Et halv Aar, saa og erstatte hendes Transport did, samt betale Stempl: Pap: 4 mrk: 14 s: Rættens Gebuhr 5 mrk: 4 s: Actors Sal: 5 mrk: 4 s: Def: Sal: 2 mrk:, Stevn: Penge 2 mrk:, alt inden behørig tiid at exeqveres efter derom allernaad: udgangne Anordninger. Hr: Fogden begjærede Dommen beskreven som blev bevilget. Udstæd

Opsat Sag fra fol: 271b. Jacob Kaaresen contra Johannes

1781: 337b

Eide.
Citanten fremlagde Rættens Laugdag saalydende:
Johannes Andersen Eide mødte og vedtoeg Varsel baade ved Stevning og Laugdag, og vidste ej at være noget skyldig, hvorfor h/an/d havde Citantens Beviis.
Citanten foreviiste Skiftebr: af 14 Juli 1752 efter h/an/ds Moder som viiser at indstevnte er sat til Formynder, og Citanten da 7 Aar gl: at have arvet 12 rd: 2 mrk: 7 s: samt Skiftebr: 10 Aug: 1753 efter sin Fader, hvor indstevnte ligeleedes er sat til Formynder, og Citanten har arvet 12 rd: 1 mrk: 13 s: for hvilke Arve Midler hand har faaet rigtighed og betaling paa 5 rd: nær som resterer paa Hoved Stoelen, og hvilke h/an/d nu paastaaer sig tildømt, tillige med {…. og} Omkostninger.

Johannes Eide tilstaaer at restere de 5 rd:, men paastaaer at have at fordre for h/an/d havde Citanten fra sit 7de Aar til sit 13de Aar, hvorfor h/an/d i det mindste maatte nyde af disse 5 rd: de 3 rd: betalt, hvorimod hand vil betale Citanten de øvrige 2 rd:

Begge Parter blev forliigt, at Omkostningerne paa denne Sag frafaldes, og Citanten er fornøjet at faae for ald sit endnu til gode havende af sine Arver, 3 Rd: 3 mrk:, af sin Formynder Johannes Eide.

Johannes Eide indgik dette, og lovede sam/m/e 3 rd: 3 mrk: til Citanten at betale til 1 Novemb: førstk:de.

Begge Parter saaleedes forligt begjærede Sagen som af dem frafalden, for Rætten ophævet. Thi blev sam/m/e aldeeles ophævet.

Nye Sag.

Torbiørn Øriansen SelvEjer paa Hatletvedt, anmelte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde sin Huusmand Elling Olsen Hatletvedt for at have ladet sin Smale beite paa Citantens Bøe eller Eng dette Aar fra foraaret til 5 Augusti, og udsagt Skields ord imod Citanten \derefter Vidner at høre og/ derfor at liide Dom at fraviige Huusmands Pladset, Bøder at erlægge og Omkostninger at erstatte.

Som Vidner indstevnt under Faldsmaals Straf Jon Hansen Hatletvedt, Haldor Jonsen Hatletvedt, Gitle Heinesen Henanger, Anne Ols Datter og Ragnele Arbiørns Datter Hatletvedt.

Stevne Vidnerne Jon Olsen Tuft og Hans Monsen Særvold afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.

Elling Olsen Hatletvedt blev paaraabt men mødte ikke, eller møde loed.

Vidnerne bleve paaraabt som alle mødte og blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende.

Citanten begjærede dem befalet at gjøre deres forklaring. Thi bleve de separerede og derefter fremstoed som

1ste Vidne Jon Hansen Hatletvedt tjenende Citanten som aflagde Eed og forklarede: At Elling Olsen Huusmand under Hatletvedt, loed 4 Kiid gaae i Citantens Eng og Bøe, hvor Vidnet undertiiden saae dem i tykke Eng, fra først i Maj til 5 Aug:, uagtet det blev ofte sagt til jndstevntes Kone og Børn at skulde hænte Kiidene, da Manden ofte ej var hjemme

1781: 338

og vel lovede Konen at skulde føre dem bort, men det blev dog ikke. Vidnet blev forelæst sin forklaring som h/an/d vedblev, og declarerede ej at viide meere, hvorefter h/an/d med Citantens Samtøkke blev dimitteret.

Fremstoed 2det Vidne Haldor Jonsen SelvEjer paa Hatletvedt som aflagde Eed og forklarede, ligesom 1ste Vidne med tillæg at Elling Olsen Hatletvedt i Slaatten sidst i Vreede sagde til Citantens Hustrue, Den Onde skulde regjere Din stoere Blaase, og den som var med at svige og bedrage Brødet under mig. Paa sam/m/e maade som forrige Vidne dimitt:

Fremstoed 3de Vidne Gitle Heinesen tjenende paa Henanger som aflagde Eed og forklarede: At paa et Aars tiid har ej hørt nogen Skjælds Ord af Elling Hatletvedt, men vel før. Veed ej viidere. Dimitteret ligesom forrige Vidne.

Fremstoed 4de Vidne Anne Ols Datter tjenende Citanten som aflagde Eed og forklarede: Ord til andet som 1ste Vidne; thi blev hun paa samme maade dimitteret.

Fremstoed 5te Vidne Ragnele Asbiørns Datter tjenende Haldor Hatletvedt, som aflagde Eed og forklarede: som 2de Vidne Ord til andet. Paa sam/m/e maade som de forrige Vidner dimitteret.

Citanten begjærede Sagen opsat til Som/m/er Tinget 1782 til fleere Vidners førelse.

Da indstevnte Elling Olsen Hatletvedt ikke mødte eller møde loed; Saa blev ham given Rættens Laugdag til Sommer Tinget 1782 første dag sam/m/e holdes at møde og svare til Sagen, hvilken Laugdag Citanten paalægges at tage beskreven og lovlig at lade forkynde.
Sagen beroer til Som/m/er Tinget 1782.

Nye Sag
Velædle og Velærværdige Hr: Kruger paa egne og MedEjere i Fuuse Field, deres Vegne, anmelte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet indkalde til dette Ting og Tiid, Opsidderne paa Gaarden Forr, neml: Jon Olsen, Jon Samsonsen, og Niels Andersen, fordie de imod Freed Lysning og anden Advarsel lader deres Creaturer beite udi bem:te Field, derfor at lide Dom til Straf og Bøders Erlæggelse for deres ulovlige Omgang, saa og Processen at tilsvare.
Stevne Vidnerne Jon Olsen Tuft og Hans Monsen Særvold afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
De indstevnte bleve paaraabte som mødte undtagen Jon Olsen og tilstoed de mødende, at deres Øger vel undertiiden har gaaet i Fuuse Field, hvor indstevnte er uberættiget; Men da de blev (in?)dsat af Fieldets Ejere, har indstevnte siden 14 dage eller 3 uger efter St: Hans Dag, vel vildet holde dem meere derfra, men har ei kundet. Kiør har de drevet der op, men dertil har de haft tilladelse af Anders Wiig som har Part i Fieldet. Smalen har vel de forrige Aaringer gaaet i Fuuse Field, men da det blev forbudet, har de i Aar ført dem anden stæds hen, saa de ei er kom/m/en der.
Siden Jon Olsen Forr ikke mødte eller møde loed; Saa blev ham given Rættens Laugdag til Som/m/er Tinget 1782 første dag samme for dette Skibrede holdes, at møde og svare til Sagen, hvilken Laugdag Citanterne paalægges at tage beskreven og lovlig at lade forkynde.
Sagen beroer til Som/m/er T: 82.

1781: 338b

Nye Sag.
Velædle og Velærværdige Hr: Kruger paa egne og MedEjere i Fuuse Field deres Vegne, anmelte at have med lovlig mundtlig Kald og Varsel ladet til dette Ting og Tiid indstevne Ole og Jon Berge, fordi at de imod Freed Lysning og anden Advarsel lader deres Creaturer beite i bem:te Field, derfor at lide Dom til Straf og Bøders Erlæggelse, samt Processen at tilsvare.
Stevne Vidnerne Jon Olsen Tuft og Hans Monsen Særvold afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
De indstevnte bleve paaraabte; Men da de ikke mødte eller møde loed; Saa blev dem given Rættens Laugdag til Sommer Tinget 1782 første dag sam/m/e for dette Skibreede holdes, at møde og svare til Sagen; hvilken Laugdag Citanterne paalægges at tage beskreven og lovlig at lade forkynde.
Sagen beroer til Som/m/er Tinget 1782.

Pante Bogen til inddragelse
Halvor Knudsen Schaathuns Skde til Johan Leganger p: 2 pd: 6 mrk: Smør 2/3 Hd: i Schaathun d: 18 Sept: 1781.
Engel Knudsen Giøens Obl: til Hr: Jochum Kruger 199 rd: 1 pr: i ½ Løb i Giøen No: 73 d: 11 oct: 1781.
Hans Jansen Holdhuus Obl: til Hr: Kruger p: 150 rd: 1 pr: i Holdhuus No: 69 1 pd: 15 mrk: S: ½ Hd: d: 11 oct: 1781.

Anders Lille Balleseims og Willum Peders:s Hustr:, samt Ole Andersens Arvingers Skde til Anders Andersen paa No: 34 Lille Ballesein 2 pd: 2 g:skind dat: 11 oct: 1781.
Ole Halvorsen Store Brattetvedts Obl: til Ole Olsen Aarre p: 120 rd: 1 pr: i No: 41 Store Brattetvedt ½ L: ½ Hd: d: 11 oct: 1781.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Tredie Dagen den 12te oct: 1781 continuerede dette Ting.

publiceret
Pante Bogen til jnddragelse:
Mikkel Samuelsen Kleppes Obl: til Haldor Brattetvedt p: 70 rd: 1 pr: i Kleppe No: 39 ½ L: ½ Hd: d: 11te oct: 1781.
Niels Olsen Tvedts Arv: Sk: til Christian Nielsen p: Tvedt No: 36 2 pd: 6 mrk: S: eller ½ L: ½ Hd: d: 10de oct: 1781.
Christian Nielsen Tvedts {Obl:} Skiøde til Størk Brynildsen paa Tvedt No: 36 ½ L: ½ Hd: d: 11te oct: 1781.
Størk Brynildsen Tvedts Obl: til Niels Johannesen Tvedt paa 90 rd: 1 pr: i nest forbem:te dt: 12te oct: 1781.
Størk Brynildsen Tvedts Vilk: Contr: 12te oct: 1781 til Niels Olsens Enke.

Laug Rættes Mænd til at betjene Rætten pro 1782 opnævnt af nye gifte:
1. Hans Steensen Wandvig 2. Endre Jansen (Jonsen) Biøndal 3. Wincents Larsen Opsal 4. Ole Samsonsen Særvold.

Som ingen viidere efter 3 ganges Udraab indfandt sig med noget at gaae i Rætte, blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

Strandebarm Skibreedes Høste Ting 15de oct: 1781 holden paa Gjermundshavns Tingstæd af Rættens Betjent, i overværelse af Districtets Foget, Skibreedets Lensmand Hans Andersen Øfre Waage, samtl: tingsøgende Almue, og efterskrevne 8te Eedsvore L: R: Mænd,
1. Anders Samsonsen Svindland 4. Knud Torbiørnsen Bundhuus 7. Kars Samsonsen Fladebøe
2. Torbiørn Olsen Jndre Berresem 5. Siur Siursen Røen 8. Niels Pedersen Næss senior
3. Baar Olsen Bundhuus 6. Erich Hansen Tvedtenes

1781: 339

Allerunderdanigst og underdanigst publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger samt Collegii og høj Øvrigheds ordres og Foranstaltninger, registeret for Waags Skibrede fol: 324b.

Formynder Ting blev holden, og Børne Midlerne befunden i behørig rigtighed efter Ober Formynder Bogen.

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examineret i overværelse af Lensmanden, Laug Rættet, Almuen og de 2de Mænd Siur Johnsen Bougeland og Lars Jsachsen Schogesal.

Børne Midlers Forsegling.

Peder Johannesen Schage anmelte at være Formynder for Mangele Mons Datter som har arvet adskillige smaae Summer efter Christi Lars Datter Lie den 16 Sept: 1752 og fleere, og at hand af hendes Arve Midler havde i Cassa 37 Rd: 3 mrk: 8 skl: som hand anmelte at skulde være i en foreviisende Pung; hvilke h/an/d herved opbød til jmodtagelse paa Rente. Pengene blev opbuden, men ingen vilde dem paa Rente modtage. Peder Johannesen Schage begjærede dem altsaa af Rætten forseglet.

Dom/m/eren forseglede Pungen dog uden at eftertælle Pengene, og derefter leverede Comparenten den forseglede Pung tilbage.

Opsat Sag fra fol: 272b. Borgemæster Brose contra Hans Zachariassen med Hustr: og Søn Zacharias Hansen Furhovde.

Alle de indstevnte mødte og tilstoed lovlig Varsel baade ved Stevning og Laugdag, og Zacharias Hansen tilstoed at være viidende om de søgende 56 Rd:, at være laant til, og ligeleedes anvendt til hands Odels Jords Indløsning \i Furhovde/ som hand nu ejer og paaboer efter Skiøde, saa hand saavel som sine Forældre finder sig skyldig sam/m/e at betale. Hans Zachariassen og Hustrue Brithe Anders Datter refererede sig til deres Søns tilførte, at det sig saaleedes forholdt, og at deres Søn bør betale fordringen. Zacharias Hansen end viidere tilstoed at have Skjøde paa sit Navn paa den Jord i Furhovde som h/an/d nu ejer og paaboer, og som ved Hielp af disse Penge er indløst, og hvorudi meerbem:te 56 Rd: er betalt, og til sam/m/es jndløsning anvendt; men har ej Skiødet med sig; Og da Comparenten ej har betalt disse 56 Rd: enten til sine Forældre, Borgemæster Brose, Johannes Wiig, Niels Underhougen eller andre; Saa tilstoed hand at være skyldig sam/m/e til Citanten at betale, men havde intet at betale med, og saaleedes indloed Sagen under Dom.

Citanten fremlagde Rættens Laugdag, som da de Laugdagede derefter er mødt, ej behøver {.. ….} Afhjemling samt viidere fremlagde Udskrift af denne Jurisdictions Pantebog, af det Zacharias Hansen meddeelte Skiøde paa den Jord hvortil disse Penge til sam/m/es jndløsning for ham er anvendt. Sam/m/e Udskrift lyder saaleedes: Bem:te Copie Skiøde af dato 9 feb: 1780 blev for jndstevnte oplæst, hvorom Zacharias Hansen tilstoed at sam/m/e var conform med sit ihænde havende Skiøde, og at Skiødets indeholdende ½ Løb ½ Hd: i Furhovde er hands gandske Odels Jord \og h/an/ds Fader løste ingen Jord for sig/ og indloed Sagen til Dom.

Citanten paastoed Dom efter jndstevningen og \Indlæg samt/ til skadesløs Omkostninger 5 rd:

Hans Zachariassen og Hustrue Brithe Anders Datter indloed Sagen til Doms.

Sagen blev til Dom og Kjendelse optagen til Doms afsigelse i Morgen.

Som Natten paafaldt beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 16de Oct: 1781 continuerede dette Ting,

da udi denne Sag blev afsagt følgende

Dom

Velædle og Velviise Hr: Borgemæster Brose i Bergen, har her til Rætten ladet indkalde Hans Zachariassen Furhovde og Hustrue, samt Søn Zacharias Hansen Furhovde, angaaende at Hr: Citanten havde udgivet en Cau-

1781: 339b

tion for Hans Zachariassen paa 56 Rd:, hvorpaa Johannes Wiig og Niels Underhougen havde laant ham til en Jordeparts Jndløsning i Furhovde for Sønnen Zacharias Hansen som samme

ejer og paaboer, bem:te Summa, hvilken, da samme ej blev betalt, de søgte hos Hans Zachariassen, men efter erhvervet Dom, ved sammes Execution ej hos ham forefandt saa meget, at Omkostningerne kunde erstattes, og da Johannes Wiig og Niels Underhougen søger betalingen hos Citanten; og Pengene blev brugt til Jordens betaling for Sønnen Zacharias Hansen som samme ejer og beboer; Saa har Hr: Citanten indkaldet dem til een for alle og alle for een at modtage Dom i Hoved Sagen og angaaende Bøder og Omkostninger. Hr: Citanten har i Rættelagt a: den over Hans Zachariassen af Johannes Wiig og Niels Underhougen erhvervede Dom, og b: paafulgte Executions Forretning som beviiser at til bemelte 56 Rd:, med Processens og Executionens bekostninger 6 Rd: 4 mrk: 8 s: i alt 62 Rd: 4 mrk: 8 s: ikkun erholtes 5 rd: 5 mrk: 7 s:, saa derpaa rester 56 Rd: 5 mrk: 1 s: Niels Underhougen har og paa egne og Johannes Wiigs Vegne foreviist inden Rætten c: bem:te i hændehavende Original Caution, hvoraf Copie er denne Act indleveret. Hr: Citanten har end ydermeere fremlagt d: en Beskikkelse til samtl: indstevnte af 22 Janv: 1781 som beviiser at Zacharias Hansen saavelsom hands Fader ved Svar derpaa har tilstaaet, at Pengene er anvendt i Gaarden Furhovde, og e: Udskrift af denne Jurisdictions Pantebog, af Zacharias Hansens Skiøde paa Furhovde, {hvortil} og endelig f: sit Jndlæg med jrættesættelse og Paastand til Doms. De indstevnte har tilstaaet Søgemaalet og Zacharias Hansen Furhovde ellers her inden Rætten tilstaaet denne Gjæld at være hands, og Pengene at være anvendt til h/an/ds Odels Jords Jndløsning, hvori hands Fader intet løste eller ejer, med viidere. Da, ligesom Faderen Hans Zachariassen i forrige Doms Act af 8 Maj 1780 har tilstaaet Kravet, Sønnen Zacharias Hansen ligeleedes her inden Rætten har tilstaaet, at Gjælden var gjort til hands Odels Jords jndløsning, og at Gjælden var hands Gjæld; Saa kiendes og dømmes for Rætt og herved afsiges: At Hans Zachariassen og Søn Zacharias Hansen Furhovde een for begge og begge for een, imod dem forbeholden Regress imellen sig selv indbyrdes, bør til Citanten Velbem:te Hr: Borgemæster Brose i Bergen, \betale/ bemelte, de paastevnte resterende Sex og Halvtrediesindstyve [Rd:] 81 skl: D: C: M: (Dansk Courant Mynt), og erstatte denne Sags Omkostninger skadesløs med Fiire Rigsdaler, alt inden 15 dage efter denne Doms lovlige forkyndelse under Adfærd og Executions Tvang efter Loven.

Pante Bogen til Udslettelse
Anders Larsen Nedre Waages Obl: til Niels Erichsen med fleere 80 rd: dat: 19 oct: 1774 No: 2 p: 626 qvitteret 15 oct: 1781.

Pante Bogen til jnddragelse
Skiftebr: efter Gotschalk Mikkelsen Fladebøe 16 Juli 1781 i P:b: extr:h:
Halvor Furhovdes Arvingers Skde til Halvor Halvorsen paa Furhovde ¼ L: ¼ Hd: d: 29 Janv: 1781.
Peder Andersen Bakkes Obl: til Endre Sætvedt paa 100 rd: 1 pr: i Bakke No: 68 ½ Løb Sm: d: 12 Maj 1781.

1781: 340

Bygsel Seddel publiceret
Hr: Stifts Provst Mossins til Endre Endresen Engedalen p: 10 mrk: S: 1/6 Hd: i Engedalen dat: 7 Juli 1781. Manuf: H: bet: 1 Mrk:

Opsat Sag fra fol: 273a. Baar Ohme contra Øri!! (Ørie) og Roal Ohme.
Citanten fremlagde Rættens seeneste Laugdag som er saa lydende:

Roal Ohme mødte og tilstoed lovlig Stevning og Laugdag, men nægtede ikke at betale aarlig med at skiære paa sin Part en halv eller heel Tylt bord for Citanten, Men da Citanten har fordret Comparenten og sin Broder begge de indstevnte, begge 4 Mrk:, som er for meget og uden Grund; Saa kand de indstevnte, ej sam/m/e betale.

Citanten som Siur Baarsens Søn og Efterkom/m/er paa sin Faders Jord, paastaaer kun 1 mrk: af hver Aarlig, er 2 mrk: for de begge for Aaret, som rester for 8 eller 9 Aar. De øvrige medinteresserede i Contracten og i Saugen, har Citanten ingen Tiltale til, hvorfor hand ei er anleediget dem at indstevne. Citanten paastaaer Dom til at faae betalt af Ørie og Roar Ohme hver en Mrk: Aarl: for 8 Aar, samt i Processens Omkostninger 3 Rd:

Jndstevnte kand ej tilstaae Citantens urimelige Paastand, men for de resterende 8 Aar erklærer for sig og \broder/ Ørie Ohme at kand ei betale meere end tilstaaet at(?) til 8 skl: for hver Aarlig i høieste. Saaleedes for sig og \med/indstevnte indloed Sagen til Doms.

Citanten paastaaer Dom.

Sagen blev til Doms optagen, og derudi afsagt følgende

Dom

Baar Siursen Ohme har her til Rætten ladet indkaldet Ørie Baarsen Ohme og Roal Baarsen Ohme for at have brugt en Kiørsel Vej med Tømmer til en Saug, hvori begge indstevnte har Part, over Citantens Eng, og ej derfor vildet fornøje Citanten: derom at liide Dom og erstatte Omkostninger. Citanten har med 2de Beskikkelse Vidner beviist, at have fordret indstevnte betaling, men de dertil svaret, at ej vilde give nogen betaling i Penge, men de vilde skjære et pr: Tylter bord eller for 12 skl: for Aaret. Under Sagen har Ørie Ohme paaberaabt sig, men ej beviist, mundtl: Accordt med Citantens afgangne Fader Siur Baarsen, at skulde intet betale, og ellers herom fremlagt en Contract af 14 Maj 1773, og Roal Baarsen Ohme efter Laugdag har tilstaaet Skiørsel paa Saugen for 8 skl: Aarl: for sin Part, men ej reede Penge. Da den i Rætte lagde Contract viiser at Baar Siursen som Siur Baarsen Yttre Ohmes Søn og Eftermand paa Jorden, skal kun have af Saug Ejerne En Mark Danske Aarl: for Vejen til Saugen, hvorimod Vejen er Saug Ejerne derved tillagt, og hvilket bliver kun efter Contracten for hver af de jndstevnte 8 skl:; Men Citanten ved sit i dag tilførte, paastaaer meere, og dobbelt saa meget. Jndstevne tilstaaer at restere for 8 Aar, og har vel tilstaaet at betale ongefærlig efter Contracten, men i Skiørsel og ej i Penge. Saa K: og d: f: Ræt og herved afsiges: At Ørie Baarsen og Roal Baarsen Jndre Ohme bør for de resterende 8 Aar, og herefter Aarlig hver betale til Citanten for hver Aar 8 Skilling, og de derimod beholde Brug af Kjørsel Vej efter i Rættelagde Contract af 14 Maj 1773. J Processens Omkostninger til denne tiid betaler de indstevnte til Citanten hver 2 mrk: 4 s: er 4 mrk: 8 s: samt Dommens udstædelses og forkyndelses bekostning. Det tildømte efterkommes inden 15 dage efter denne Doms lovlige forkyndelse under Adfærd og Exec: Tv: efter Loven.

Den i Rættelagde Contract blev paategnet \og/ Roal Ohme tilbageleveret.

Freedlysning
for Aare og Jndre Ohmes Hjemme Hauge og Beite dateret 15de octobr: Ao: 1781.

1781: 340b

Pante Bogen til Udslettelse

Siur Siursen Aases Obl: til Hans Linge og Hans Berge p: 240 rd: d: 11 Maj 1778 No: 3 fol: 102a. qvitteret 16 oct: 1781 af Hans Linge og Hans Berges Arvinger.

Nye Sag

Velædle Sr: Peder Sthyr(?) Fuldmægtig hos \Velædle og Velbyrdige/ Hr: Sorenskr: Schielderup, fremsendte en skriftl: Kald Seddel contra Lars Endresen Engedal som blev oplæst og lyder saaleedes.

Stevne Vidnerne Lars Jsachsen Schogesal og Knud Nielsen Store Fosse afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre efter Loven sam/m/e lovlig at have forkyndet.

Citanten derefter beviiste med foreviiste auctions Forretning in forma holden 26 Marti 1779 paa Thoele i Salig Severin A: Heibergs Stærvboe, over endeel Creaturer, at saavel Citanten er Jncassator for sam/m/e auction, {samt} \som og/ at Lars Engedalen \da/ har kiøbt en rødsidet hornet Koe kaldet Knaprey for 6 Rd: 2 mrk: 2 s:; hvilken auctions Forretning efter saaleedes som ovenmelt der var befunden anført, og deraf forestaaende her i Protocollen extraheret, blev paategnet og Citanten tilbageleveret. Citanten derefter loed fremlægge skriftl: Jndlæg af dato 28 Sept: sidst som blev oplæst og lyder saaleedes:

Den indstevnte Lars Endresen Engedalen blev tree gange paaraabt, men mødte ikke eller møde loed; Thi blev ham given Rættens Laugdag til Sommer Tinget 1782 første Dag sam/m/e for dette Skibreede holdes, at møde og svare til Sagen, hvilken Laugdag Citanten paalægges at tage beskreven og lovlig at lade forkynde.

Sagen beroer til Som/m/er Tinget 1782.

Opsat Justitz Sag fra fol: 302a. Fogden contra Hans Zachariassen og Brithe Furhovde.
da for Rætten mødte saavel Actor, som og Hans Zachariassen og Brithe Anders Datter Furhovde og deres Defensor Anders Geertsen Kiærevigen.

Actor anmelte at har ej kundet bringe i erfaring fleere Vidner end de allereede afhørte og et herved fremstillende Vidne Boel Johans Datter opholdende sig i Giærevigen som blev forelæst Eedens forklaring af Lov bogen med formaning at vogte sig for MeenEed.

De indstevnte vedtoeg lovlig Varsel til Vidnets afhørelse.

Actor begjærede Vidnet at gjøre sin forklaring. Vidnet fremstoed som

10de Vidne og aflagde Eed og forklarede: At for 22 Aar siden tjente Vidnet de indstevnte i 1 ½ Aar, og før eller siden har ei været hos dem til ophold. J den tiid kunde det være {sielden} med dem som andre, toe á 3 gange, at de skjændtes, men mindes ei enten hvem begyndte eller om de bandtes, og een gang slages de, men erindrer ej hvem begyndte eller sloeg først, ej heller mindes at det skeede oftere. Defensor og Paagjælderne havde intet at spørge. Vidnet blev forelæst sin forklaring som det vedblev, declarerede at ei viide meere, og blev dimitteret med alle vedkommendes Consence.

Actor derefter fremlagde Attester fra Dhr: Sogne Præsten Hr: Provst Kahrs af dato 22 Sept: sidst som blev oplæst saa lydende: Fra Hr: Consistorial Rd: Riiese af 2 oct: 1781 saalydende: og fra Hr: Geelmuyden i Ous af 4 oct: 1781 saalydende:

1781: 341

Actor derefter anmelte at have forlængst begjært Hospitals Præsten i Bergen Hr: Angels Attest, men da h/an/d samme ey endnu har erholdet; Saa nødsagedes h/an/d at begjære Sagen opsat til Sommer Tinget 1782 for sam/m/e der at fremlægge.

Defensor Anders Geertsen Kiærevigen mødte paa begge de indstevntes vegne, og ydmygelig bønfalde for denne høj respective og ærede Rætt, at de ei maatte vorde straffet eller anseet efter sin slette Opførsel men at Naade, Ynksomhed maatte blive skjønnet og dømt, meere end Rættens Nidkiærhed udfordrer, hvorefter de forhaaber sig af Rætten at handle med dem i den lemfældigste og billigste maade som skee kand; Saaleedes indloed Sagen til Doms.

Begge Paagjældere mødte løs og leedig og declarerede ingen Arrest at være paalagt, samt erklærede at havde intet viidere til deres forsvar at erindre, men indloed Sagen til mildeste Dom.

Sagen beroer til Som/m/er Tinget 1782 og Hans Zachariassen og Hustrue Brithe Anders Datter Furhovde samt Defensor Anders Geertsen Kiærevigen blev af Rætten paalagt sam/m/e tiid da for Rætten at møde.

Pante Bogen til inddragelse
Siur Siursen Aases Obl: til Hans Rasmussen Store Linge p: 151 rd: 1 pr: i Aase No: 26 ½ L: ½ Hd: d: 16 oct: 1781.
Siur Siursen Aases Obl: til Hans Berges Enke 65 rd: 2 mrk: 10 s: og Ole Store Fosse 65 rd: 2 mrk: 10 s: i alt 130 Rd: 4 mrk: 4 s: 1 pr: i Aase No: 26 ½ L: ½ Hd: d: 16 oct: 81.
Torkel Nielsen Tangeraas Skiøde til Gitle Hansen paa Gougsvig No: 62 ¼ L: ¼ Hd: d: 16 oct: 1781.
Knud Knudsen Nærnes Transport til Erich Aakre 80 rd: og Erich Havneraas 27 rd: 1 mrk: 7 s: i Lieut: Wæsterb: Obl: paa 300 rd: d: 15 Maj 1770. Tramsporten Dateret 16 oct: 1781.
Peder Pedersen Svindlands Skde til Knud Pedersen paa Svindland No: ?8 1? (16?) mrk: Smør d: 16 oct: 1781.

Laug Rættes Mænd til at betjene Rætten pro 1782 opnævnt af nye gifte:
1. Johannes Johansen Yttre Berreseim 2. Endre Endresen Engedal 3. Jon Larsen Grønning 4. Lars Olsen Mit Berreseim.

Som ingen efter 3 ganges Udraab indfandt sig med noget at gaae i Rætte, blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

Qvinherrets Skibreedes Høste Ting den 17de octob: 1781, holden paa Giermundshavns Tingstæd af Rættens Betjent, i overværelse af Districtets Foget, Skibreedets Lensmand Lars Olsen Møklebust, samtl: Tingsøgende Almue, og efterskrevne 8te Eedsvorne Laug Rættes Mænd
1. Lars Halvorsen Fugleberg 4. Ole Larsen Berge 7. Harrald Halvorsen Møklebust
2. Johannes Rasmuss: Scharvetun 5. Frantz Jonsen Røsseland 8. Svend Johansen Døsseland
3. Lars Gabrielsen Waage 6. Niels Jensen Lille Røsseland

Allerunderdanigst og underdanigst publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger samt Collegii og høj Øvrigheds ordres og Foranstaltninger, registeret for Waags Skibreede fol: 324b.

Formynder Ting blev holden, og Børne Midlerne befunden i behørig rigtighed efter Ober Formynder Bogen.

Fogdens Regnskabs Tings Vidner examineret i overværelse af Lensmanden, Laug Rættet, Almuen og de 2de Mænd Erich {Jens} Tomassen Liustvedt og {Lud} Jon Ludvigsen Møklebust.

1781: 341b

Pante Bogen til jnddragelse

Hr: Liet: Westerbergs Obl: til Dankert Krohn 200 rd: Pant i Nedre Sandvig dat: {17 oct:} 1781 Maj 10de.
Skiftebrev efter Johannes Larsen Lille Dahle 5 Juli 1781.
Skiftebrev efter Lars Lille Dahles Hustr: 6 Juli 1781.
Skiftebrev efter Hans Jngebretsen Tufte d: 7 Juli 1781.
Gunder Torgersen Bogsnæs Skiøde til Østen Store Omvig paa Store Omvig No: 18 ½ L: 1 ½ mrk: ¼ Hd. d: 12 Nov: 1779.
Aadnal Andersen Øfre Kaldestads Skjøde til Niels Torkelsen Øfre Kaldestad paa Øfre Kaldestad No: 46 ½ Løb ½ Hd: dt: 26 Dec: 1779.
Lars Larsen Biørnebølle[s] Obl: til Fr: Juel paa 260 rd: 1 pr: i Biørnebølle No: 24 i Qvinherret 1 pd: Smør, og No: 44 Glomen i Schonevig Skbr: 6 mrk: Smør d: 17 oct: 1781.

Pante Bogen til Udslettelse
Lars Larsen Biørnebølles Obl: til Jan (Jon) Knudsen Møklebust 80 rd: Pant i Glomen No: 44 [i] Schonev:, og Løsøhre paa Biørnebølle i Qv:her: d: 24 feb: 1781 No: 3 f: 341a. qvitteret af Creditors Arvinger 17de oct: 1781.
Østen Store Omvigens Obl: til Hr: Capt: Dahl 350 rd: Pant i Store Omvigen No: 18 d: 12 Nov: 1779 ej indført qvitteret 19 Janv: 1781.

Biørne Skud Tings Vidne.
Christen Jensen Leilænding paa Naterstad mødte og foreviiste en voxen Biørne Hud som af ham var fældet denne Høst 8 dage før Michaelii, i Biørnebølles Mark her i Skibreedet, og derfor begjærede de sædvanlige Skud Penge 2 Rd:
Almuen declarerede at være viidende om dette Biørne Skud, at forholde sig saaleedes som anmelt; Thi blev Huden mærket, og ham tilbageleveret, samt ham betalt af Fogden Skud Penge 2 Rd:

Opsat Sag fra fol: 273b. Lars Olsen Flaaden contra Gotschalk Sandvigen.
Begge Parter blev paaraabt: hvorpaa Lars Olsen Flaaden lod ved Lensmand Møklebust declarere Sagen forliigt; Thi blev den nu for Rætten ophævet.

Opsat Leyermaals Sag fra fol: 274a. Fogden contra Kari Johans Datter Godøesundet.
Hr: Fogden anmelte at have ladet indkalde Jan (Jon) Larsen Berge til at anhøre Kari Johans Datters gjorde bekjendelse og derefter som Barne Fader at liide Dom til sine Lejermaals Bøders betaling og Omkostningers Erstatning, samt ligeleedes i Continuation af forrige Hoved Varsel, at have ladet indkalde Kari Johans Datter saavel for Hoved Sagen som til Vedermæle.
Stevne Vidner Lensmand Lars Olsen Møklebust og Brynild Olsen Dønhoug afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er, undtagen Kari Johans Datter som de ej har kundet finde eller opspørge.
Jon Larsen Berge mødte og vedtoeg lovlig Varsel, og blev forelæst Kari Johans Datters forklaring seeneste Rættes Dag, den hand aldeeles benægtede, og forsikrede at have forlovet sig med hende til Ægteskab, som h/an/d nu ei kand forbinde sig til siden hun har bevaret sig med andre; Men aldrig har haft legemlig Omgang med hende

1781: 342

førend den 28 Marti 1780, saa det er øjensynlig h/an/d ei kand være Fader til hendes uægte Barn som blev fød den 16 oct: 1780: Ei heller k/an/d hendes foregivende være troeværdig, da hun bestandig saavel ved Barnets Daab som ellers, har angivet Hans Johansen Ulvenæs til

Barne Fader: Iøvrigt fremlagde h/an/d Consistorial Raad Riises attest af 15 oct: 1781 saalydende: og erbød sin Eed at ej har haft legemlig Omgang med Kari Johans Datter førend 28 Marti 1780 og ei været i Godøesundet hvor hun tjente fra Mich: 1779 til den tiid, ei heller andre stæder hos hende, eller hun hos ham; Altsaa da h/an/d ikke er Barne Fader, paastoed friefindelse. Saaleedes h/an/d indloed Sagen under Dom.

Actor loed Sagen beroe til at indstevne Kari Johans Datter om hun er at finde siden hun efter Paaraab ej er mødt eller mødet lade i dag her for Rætten, for at høre Jon Larsen Berges forklaring, med Laugdag til Dom{s} at imodtage, hvilken Laugdag Lensmanden blev paalagt for hende eller paa hendes sidste Opholds stæd at lade forkynde, og for Rætten afhjemle.

Sagen beroer til Som/m/er Tinget 1782.

Pante Bogen til inddragelse

Hans Jngebretsen Toftes Arv: Skde til Jngebreth Hansen paa Øfre Tofte No: 2 H: C: gds: 18 mrk: S: 1 G:sk: d: 17 oct: 1781.

Jngebreth Hansen Øfre Toftes Vilk: Contr: til h/an/ds Moder Anne Ols D: dat: 17 Oct: 1781.

Poul Johansen Kiærlands Skde til Søren Poulsen Kiærland p: 1 pd: 18 mrk: S:, 5/8 Hd: i Kiærland No: 32 d: 17 oct: 1781.

Bygsel Seddel publiceret

Lars Gabrielsen Waages til Johannes Hemingsen Bielland paa et Plads d: 17 oct: 1781. Manuf: H: bet: 8 skilling

Pante Bogen til jnddragelse

Østen Østensen Store Omvigs Skiøde til Hans Olsen Store Omvig No: 18 1 pd: 13 ½ mrk: S: ¼ Hd: d: 17 oct: 1781.

Hans Olsen Store Omvigs Obl: til Hans Øfre Toftes Enke 140 rd: og Lars Larsen Fugleberg 150 rd: i alt 290 rd: 1 pr: i Store Omvig No: 18 1 pd: 13 ½ mrk: S:, ¼ Hud dat: 17 oct: 1781.

Laug Rættes Mænd til at betjene Rætten pr: 1782 opnævnt af nyegifte:
1. Jon Erichsen Berge og 2. Søren Poulsen Kiærland.

Som ingen efter 3 ganges Udraab indfandt sig med noget at gaae i Rætte, blev Tinget for dette Skibreede ophævet. Og derved dette Aars Høste Tinge sluttet.

Præstegaards Besigtelse

Anno 1781 Løverdagen den 20de Octob: /: saasom Rættens Betjent og Laug Rættet formedelst indfaldende stormende Vejrligt, ej kom til Stædet førend gaars Aften da Dagen var forløben :/ har jeg indfunden mig paa Ous Præstegaard til sam/m/es besigtelse i følge Velædle, Velærværdige og højlærde Hr: Gerhard Sandberg som nu beskikket Sogne Præst i Sl: Hr: Consistorial Raad Geelmuydens stæd til Ous Præstegjeld, hands Ansøgning af 28 Aug: sidst, og Stiftets Resolution af 4 Sept: nestefter, samt paategnet Berammelse af 12te ditto, samt i anleedning af hands tiltrædelse til Embedet og Præstegaarden, og sammes modtagelse fra Sl: Hr: Consistorial Raad Geelmuydens respective Arvinger, og hvorved var nærværende paa Velædle og Velviise Hr: Foget Korens Vegne

1781: 342b

i hands lovlige forfald, Lensmanden for Opdals Skibreede Velagtbare Mads Christophersen Godøen, og efterskrevne af Hr: Fogden opnævnte u-partiske og Eedsvorne Laug Rættes Mænd samt kyndige Bygnings og Besigtelses Mænd til denne Forretning alle af et uvedkom/m/ende Præstegjæld og Skibrede, neml: fra Tysnæs Præstegjæld og Opdals Skibreede, som Lensmanden Mads Godøen fremstillede og ere følgende
1. Halsteen Johansen Tysnes 4. Johannes Andersen Malkenes 2. {Jon} Torbiørn Jonsen Daland 5. Christopher Madsen St: Godøen 3. Lars Siursen Grimsland 6. Torkel Axelsen Wee 7. Hans Andersen Waage 8. Niels Jansen Øchland

Reqvirenten Velædle Velærværdige og høilærde Hr: Sandberg, fremlagde forbemelte hands Ansøgning og Stiftets høje Resolution til denne Forretning som er saalydende: Dernest anmelte til denne Forretning at have indvarslet saavel h/an/ds Antecessors respective Arvinger, som og Præstegjældets Almue.

Af Præstegjældets Almue mødte paa egne og øvrige Almues Vegne, nemlig for Ous Hoved Sogn Anders Pedersen Lien og Engel Jonsen Jndre Moberg, for Strandvigs Annex, Jon Torbiørnsen Houge og Niels Johannesen Tvedt, for Fuuse Sogn Hans Engelsen Eecheland og Hans Olsen Hafschaar, for Dalens Sogn Lensmand Engel Hansen Giøen og Torbiørn Olsen Uglehuus, for Samnanger Annex, Lensmanden Hans Hansen Lundervigen og Engel Samuelsen Nedre Qværnes, som forestillede, at da Almuen var accorderet om de dem tilkom/m/ende Huuses vedligeholdelse med forrige Sogne Præst Sl: Hr: Consitorial Raad Geelmuyden, at hver Almues Mand dertil betalte ham 2 skl: aarlig, og hvorimod h/an/d vedligeholdt de Huuser paa Præstegaarden som dem tilkom at vedligeholde; Saa paatviilet de ikke, at jo Sl: Hr: Consistorial Rd: Geelmuydens respective Arvinger, jo tilsvarede sam/m/e Huuses Aaboed og alt deraf ved denne Forretning dependerende, og protesterede imod at noget i saa fald kommer Almuen til Udgift.

Lensmand Godøen paa Fogdens vegne henholdt sig til Almuens tilførte, og paastoed saadant observeret, saa at Almuen i saa fald bliver ubebyrdet.

Hr: Sandberg fremstoed og declarerede at være bleven foreenet med Sl: Hr: Consistorial Raad Geelmuydens Arvinger, om Aaboden, saavel paa Almuens Huuse og uden Udgift for Almuen, og hvilke Huuse ere: 1. En Daglig Vaaning kaldet Herre Kam/m/eret 2det En Borge Stue, og 3de En Flor paa den syndre side nede i Gaarden, som og paa Præstegaardens øvrige Huuse som Præst efter Præst tilkommer at vedligeholde, og hvilke alle i en Forretning holden den 8 Aug: 1722 er specificeret, og hvorfor ham

1781: 343

er accorderet en Summa \Penge/ til fornøjelse, saa h/an/d eller hands Arvinger i sin tiid svarer til Præstegaards Huusene de Præst efter Præst tilkommende i lovfør stand, under Aaboeds fald, og forderligst istandsætter paa Almuens Huuse, hvad sam/m/e mangler, uden noget dertil af Almuen at fordre; Altsaa h/an/d frafaldt den reqvirerede Forretning, og som ei behøvede, ophævet uden viidere fremme; Da ingen viidere ved Forretningen havde at erindre begjærede Hr: Sandberg, og de paa Almuens vegne tilstædeværende paa egne og øvrige Almues vegne, følgende nu imellem dem indgangne Vedtægt, Protocollen tilført: At Almuen \for fremtiiden/ i stæden for at vedligeholde de dem forbem:te tilkommende Huuse paa Præstegaarden betaler Aarlig til Hr: Sandberg, ligesom forhen, og ligesom bem:te Forretning af 8 Aug: 1722 udviiser, hver Mand 2 skilling; Og Hr: Sandberg derimod vedligeholder sam/m/e Huuser, og h/an/d eller Arvinger efter hands Død eller Forfløttelse fra Kaldet, bliver ansvarlig til sam/m/es istandholdelse i lovfør stand, under Aabods fald, af ham eller Arvinger at udreedes, uden mindste Udgift for, eller Fordring paa Almuen, den tiid, viidere end de forbem:te af hver Almues Mand Aarlig til ham erlæggende Toe Skilling Danske af hver Mand i heele Kaldet og Præstegjældet.

Som ingen viidere efter tilspørsel havde at erindre, bliver Forretningens bekostning at anføre:

Sorenskriveren						
Skyds til Stædet 6 Miil á 2 mrk:	2 rd:	0	0			
2 Dages Diæt Penge paa hen Reisen á 4 mrk:	1	2				
En dags Forretning	3					
Skyds og Diæt Retour	3	2	0	alt bet:		
Denne Forretnings beskrivelse og forsegling		4	4			
Stemplet Papir dertil		1	8	10	3	12
	---	---	---			
Fogden						
for Laug Rættets opnævnelse	1	0	0			
Skyds til Stædet 5 Miil á 2 mrk:	1	4				
2 Dages Diæt Penge paa henReisen	1	2		alt bet:		
En Dags Nærværelse ved Forretningen	3					
Skyds og Diæt Retour	3			10		
	---	---	---			
Lensmand Godøen for Laug Rættet at tilsige og paa Stædet at møde				2		
De 8te Laug Rættes Mænd paa deres egen Kost á 1 Rd:			begge bet:	8		

			I alt	30 rd:	3 mrk:	12 s:

Som Hr: Sandberg betalte.

Hvorefter Forretningen blev ophævet og med alle tilstædeværendes Consence sluttet.

Udstæd

Så er også året 1781 kome til endes.

Tingbok nr. I. A. 41 1777-1782 for Sunnhordland

Året 1782 Til og med mesteparten av Sommartinget 29/5.1782 for Strandvik

(1782: 343)

Sommer Ting 1782 den 30te April for Schonevig Skibreede sat og holden paa Gielmerviigs Tingstæd, i overværelse af Districtets Foget V: og Velv: Hr: U: W: Koren, Skibreedets Lensmand Christopher Pedersen Gielmervigen, samtl: Tingsøgende Almue, og efterskrevne 8te Eedsvorne Laug Rættes Mænd.

1. Lars Steensen NordEbne 4. Sæbiørn Arnesen Wiiche 7. Niels Tollevsen Yttre Svelland
2. Erich Haldorsen Lechnes 5. Lars Gudmundsen Sandvig 8. Ole Andersen Schoge
3. Jon Larsen Lechnes 6. Anders Johansen Tvedt 9.!! Niels Jonsen Sioe

Allerunderdanigst og underdanigst publiceret Kongl: allernaadigste [Anordninger] samt Collegii og høj Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger, nemlig

1782: 343b

No: 1 W: og G: R: og G: T: Kam/m/ers Placat hvorved Forbudet af 2de oct: 1772 imod Hæstes Udførsel fra Norge til Sverrig ophæves. d: 11 Janv: 1782.
2. Berg Værks Directøren[s] Placat ang: Mærker paa støbte Jern Gryder ved nogle af de Norske Jern Værker dat: 26 Janv: 1782.
3. Kongl: allern: Placat om visse Korn Vahres Jndførsel til de søndenfjeldske Stifter i Norge imod moderat Told til Juni Maanets Udgang dette Aar. d: 6te feb: 1782.
4. Rente Kammer Placat af 6 feb: 1782, om en Præmie for indenlands Havre og Havremeels samt Bygs Jndførsel i de søndenfjeldske Stifter i Norge, til Juni Maanets Udgang, med videre.
5. Kongl: allern: Rescr: af 9de Nov: 1771 om Situations Carter i Aastæds, og Markeskjæls Sager; fra Stiftet communiceret 27 ditto.
6. …. af 21de Nov: 1781, communiceret fra Stiftet 11 Dec: 1781, at Oberst L: Nicolay Friderich Krogh General Veimester Nordenfjelds, skal have Aarlig 1200 rd: og til en Fuldmægtig 210 rd:, og at Vei-Tolden skal ansættes til 7 s: pr. Mand, i stæden for de hidtil betalte 4 skl:
7. Stiftets Skrivelse af 26 feb: 1782 hvorved efterlyses en fra Bergen undvigt Arrestant Benjamin Nielsen.
8. Kongl: allern: Fundation for Sorøe Academie d: 29 Janv: 1782.
9. …. Placat at ingen Told, og Concumpt: Betjent, som ei Embeds Forretninger, maae for Gjeld eller andet, undtagen Lives, og Æres Sager, arresterer, førend hand er afløst d: 27 feb: 1782.

Formynder Ting blev holden, og Børne Midlerne befunden i behørig rigtighed efter Ober Formynder Bogen.

Pante Bogen til Udslettelse
Torger Aschelsen Jndre Tungesvigs Obl: til Elias Pedersen Næss 300 rd: 31 Dec: 66 No: 2 p: 366 qvitteret af Creditor 15 Janv: 1782.
Torger Aschelsen Jndre Tungesvigs Obl: til Elias Peders: Næss 99 rd: 20 Maj 1779 No: 3 f: 188 qvitteret af Creditor 15 Janv: 1782.
Lars Larsen Biørnebølles Obl: til Jon Møklebust 80 rd: Pant i Glomen No: 44 S: E: gds: 24 feb: 1781 No: 3 fol: 341a. qvitteret af Creditors Arvinger 17 oct: 1781.

Pante Bogen til Inddragelse
Lars Larsen Biørnebølles Obl: til Fr: Juel 260 rd: Pant i Biørnebølle i Qv:heret No: 24 S: E: gds: 1 pd: S:, og Glomen No: 44 S: E: gds: i Schonev: Skbr: 6 mrk: S: d: 17 oct: 1781 før indført for Qvinherret fol: 380a.!! (341b.)

Opsat Sag fra fol: 303a. Siur Haaland contra Ole Næss og Johannes Aarthun.
Citanten loed ved Lensmand Peder Schaalnæs begjære Sagen ophævet som forliigt og frafalden; Thi blev den nu for Rætten ophævet.

Opsat Sag fra fol: 303a. Siur Haaland contra Ole Næss.
Citanten loed ved Lensmand Peder Skaalnæs declarere Sagen for denne sinde ophævet.
Sagen blev altsaa for Rætten ophævet.

Nye Sag
Torger Aschelsen SelvEjer paa Øfre Ravdal anmelte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet indkalde til dette Ting og Tiid Brithe Rasmus Datter, Johannes Olsen Huusmand under bem:te Øfre Ravdal hands Hustrue, for nærgaaende Beskyldninger, Løverdagen efter

sidste Paaske, at Citanten skulde have staaet efter hendes Ære, derom at høre Vidner stevnte og ustevnte, samt at liide Dom til Bøder og Omkostninger at betale og erlægge.
Som Vidner i Sagen indstevnet til dette Ting og Tiid under Faldsmaals Straf, Siur Olsen Øfre Rafdal og Jacob Johansen Nedre Rafdal. Viidere stevnet til Vedermæle i Sagen

1782: 344

Brithe Rasmus Datters Mand Johannes Olsen.
Som Stevne Vidner fremstillede Ole Biørnsen SelvEjer paa Wiiche, og Tollev Torkelsen SelvEjer sam/m/e stæd, som afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre, saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Jndstevnte Brithe Rasmus Datter og Mand og Forsvar Johannes Olsen Øfre Ravdal blev paaraabt, men mødte ikke eller møde loed.
Vidnerne blev paaraabt som mødte og blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds Udsigende: Derefter de blev separeret, og fremstoed som
1ste Vidne Siur Olsen Øfre Ravdal Huusmand under bem:te Ravdal, som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven, og efter Citantens begjæring om at gjøre sin forklaring, forklarede: At efter sidste Paaske, mindes ej rættere end det var en Mandag, for da Vidnet og det andet Vidne var med Citanten til sin Huusmand Johannes Olsen, for at udsige sidstmelte af sit Plads, sagde Johannes Olsens Hustrue Brithe Rasmus Datter til Torger Aschelsen: Du har vildet staae efter min Ære Torger: Citanten gav dertil ingen Anleedning med Skjælden eller Skjænden. Vidnet blev forelæst sin forklaring som det vedblev, og da Citanten ej viidere havde at spørge, blev dimitteret.
Fremstoed 2de Vidne Jacob Johannesen Huusmand under Nedre Ravdal som aflagde Eed, hvorefter Citanten, begjærede at Vidnet maatte gjøre sin forklaring, og forklarede: Ord til andet som næst forrige Vidne, med forskjæl, at erindrer ej enten det var en Løverdag eller en Mandag det passerede, men det var, da Citanten var hos Johannes \Olsen/ at sige ham ud fra Pladset: og Ordene erindrer ej heller med Vished, enten det var: Du har staaet eller vildet staae efter min Ære Torger. Vidnet blev forelæst sin forklaring som det vedblev, og da Citanten ej videre havde at spørge, blev dimitteret.
Citanten derefter paastoed Dom og Brithe Rasmus Datter tilfunden Bøder at erlægge og Omkostninger med 3 Rd: at erstatte, samt Beskyldningen at mortificeres.
Brithe Rasmus Datter og Mand Johannes Olsen under Øfre Ravdal blev paaraabt 3 gange, men mødte ikke eller møde loed; Thi blev de given Rættens Laugdag til Høste Tinget 1782 at møde og svare til Sagen, hvilken Laugdag Citanten paalægges at tage beskreven, og lovlig at lade forkynde.
Sagen beroer til Høste Tinget 1782.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 1ste Maj 1782 continuerede dette Ting.

Opsat Sag fra fol: 302b. Madame Lund contra Hactor Melkevigen.
Det andet forrige Rættes Dag udeblevne Stevne Vidne Mons Monsen Wiiche, mødte og afhjemlede den da tilførte Jndstevning, under Lovens Eed med oprakte fingre, saaleedes som tilført er, lovlig til forrige Ting at have stevnet tilligemed Jon Monsen.
Den indstevnte Hactor Mikkelsen Melkevigen blev af Rætten 3de gange paaraabt; Men da hand ikke mødte eller møde loed; Saa blev ham given Rættens Laugdag til Høste Tinget 1782 første Dag Rætten for dette Skibreede holdes, at møde og svare til Sagen, hvilken Laugdag Citantjnden paalægges at tage beskreven og lovlig at lade forkynde.

Sagen beroer til Høste Tinget 1782.

Opsat Sag fra fol: 305a. Ole Tungesvigen contra Lambreth Tungesvigen.
Citanten blev paaraabt, men mødte ikke eller møde loed. \Lambreth Tungesvigen meldte Sagen forliigt/ Thi beroer Sagen til Høste Tinget 1782 første Dag sam/m/e for dette Skibreede holdes.

1782: 344b

Opsat Sag fra fol: 307a. Siri Kalvigens!! (Kalvigen) Enke contra Mons Larsen Ebne.
Begge Parter blev paaraabt, men da de ikke mødte eller møde loed, ej heller mødte det, forrige Rættes Dag udeblevne og forelagde Vidne; Saa beroer Sagen til Høste Tinget 1782.
Citantinden nu mødte og declarerede Sagen forligt; Thi blev den for Rætten ophævet.

Nye Sag
Guro Peders Datter Tjeneste Pige nu tjenende paa Gielmervig, tilligemed sin Broder Mikkel Pedersen Huusmand under Killesvigen, mødte og anmelte, at hun med lovlig mundtl: Kald og Varsel havde til dette Ting og Tiid ladet indkalde Knud Larsen SelvEjer paa Axland og Hustrue Anne Gunders Datter, for at de havde beskyldt hende neml: Hustruen beskyldt hende for Manden, og Manden beskyldt hende for en Tjeneste Dreng, derom at høre Vidner stevnte og ustevnte, og lide Dom til Bøder og Omkostninger.
Som Vidner i Sagen indstevnt under Faldsmaals Straf Lars Christophersen Gielmervigen, Johannes Olsen Løvigen, Ole Rasmussen Løvigen, Guro Niels D: Løvigen, Samson Jonsen Asche, deres Eedelige Vidnesbyrd i Sagen at aflægge.
Stevne Vidnerne Lensmand Peder Christophersen Schaalnes og Ole Andersen Schoge afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre efter Loven, saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, men talte ej med Samson Jonsen Asch, som den tiid var fløttet af dette Skibreede og taget Tjeneste i Fieldberg Skibreede.
Knud Larsen Axland mødte paa egne og sin Hustrues Vegne, og vedtoeg lovlig Varsel.
Citantjndens Broder paa hendes Vegne begjærede Vidnerne fremkaldet og at gjøre deres forklaring.
Vidnerne mødte undtagen Ole Rasmussen Løvigen og Samson Jonsen Asche, hvilke mødende blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds Udsigende og fremstoed som
1ste Vidne Lars Christophersen Skoeleholder, opholdende sig paa Gielmervigen som aflagde Eed og forklarede: At afvigte Som/m/er i Slaatten var Vidnet, tilligemed et andet ustevnt Vidne af Mikkel Pedersen begjært at følge sig til Knud Axland, og tilspørge ham hvorfor Reqvirentens Søster \Guro/ skulde reise fra dem af sin Tjeneste hos dem, da Knud Axland sagde: At hendes egen Hustrue havde beskyldt ham for hende nemlig, Guro Peders Datter, og det var hand uskyldig i. Jndstevntes Hustrue var ej da tilstæde. Vidnet blev forelæst sin forklaring som hand vedblev, og da ingen af Parterne hannem viidere havde at tilspørge, blev hand dimitteret.
Fremstoed 2de Vidne Johannes Olsen Løvigen SelvEjer sam/m/estæds, som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede: At afvigte Høst 5 uger før Michaelii var jndstevntes Hustrue hos Vidnet, og beklagede sig at Manden var ond mod hende, men mildere imod Tjeneste Pigen Guro Peders Datter, hvilket passerede et par gange, og eengang sagde, at hørte om Natten et Menniske kom/m/e igjennem Taget og lagde sig i Sængen hos Pigen, men hverken saae eller veed hvem det var, men hørte vel, hvad der blev udrættet. Noget efter en Uge efter Mich: kom Knud Axland til Vidnet i et andet Ærende, og sagde: At nu var

opdaget, hvad det var for et Menneske, der kom igjennem Taget til Pigen, og det var Tjeneste Drengen deres, og h/an/ds egen Kone laae i Stuen under, og hørte de deres Kiødelige Gjerninger med hin anden Drengen og

1782: 345

Citantinden, det Hore Tøj og Skjøge Tøj. Vidnet blev forelæst sin forklaring som det vedblev, og da Parterne ei viidere {vidste} havde Vidnet at tilspørge, blev det dimitteret.
Fremstoed 3de Vidne Guro Niels Datter tjenende \nu/ paa Gielmervigen som aflagde Eed og forklarede: At afvigte Vinter hørte Vidnet at Knud Axland sagde, at Guro Peders Datter og h/an/ds Tjeneste Dreng havde levet længe ugudelig Levnet sammen, og hands Kone havde hørt i Stuen under, saadant passere oven paa Loftet. Vidnet blev sin forklaring forelæst som det vedblev og vidste ej viidere; og da Parterne ei videre havde at spørge blev hand!! (hun) dimitteret med begges Consence.
Citanten begjærede de udeblevne Vidner forelagde.
Rætten kunde ej forelægge Samson Jonsen Asche som ej under dette Ting sorterede.
Det udeblevne Vidne Ole Rasmussen Løvigen blev forelagt under Faldsmaals Straf at møde her inden Rætten Høste Tinget 1782 første Dag sam/m/e for dette Skibreede holdes, {…. ….} sit Eedelige Vidnesbyrd i Sagen at aflægge, hvilken forelæggelse Citantjnden paalægges at tage beskreven, og lovlig at lade forkynde.
Sagen beroer til Høste Tinget 1782.

Pante Bogen til Jnddragelse
Skiftebrev 9 Juni 1781 efter Hans Sætres Hustrue i P: b: extraheret.
Hr: Stubs Obl: til Capt: Dahl paa 150 rd: Pant i Ejendoms Huuse paa Schonevigs Præstegrd:, et Huus ved Aakre Kirke, og Naadsens Aar dat: 15 Sept: 1781.
Jens Friderich Undals Obl: til Capt: Dahl p: 90 rd: Pant i ½ Løb i Wahlen dat: 3 aug: 1780.
Johannes Siursen Hougstøels Vilk: Contr: til Siur Hougstøel og Hustr: Udna d: 20 April 1782.
Jon Larsen Lechnes Obl: til Kr: C: Henning Fr: Dahl p: 30 rd: 2 pr: i Lechnes No: 77 1 ½ Løb d: 20 Apr: 1782.

Bygsel Seddel publiceret
Hr: Stubs til Arent Olsen paa ½ Løb i Siøhuus d: 23 Apr: 1782. Manufactur Huuset 8 skl.

Opsat Justitz Sag fra fol: 307b. Fogden contra Just Eide.
Hr: Fogden paastoed Dom.
Just Eide erbøed at betale uden Dom de almindelige Slagsmaals Bøder, og formodede Sagen altsaa ophævet, uden viidere Henstand.
Actor, da Tilbudet ej er overeenstemmende med Paastanden maatte indlade Sagen til Doms.
Just Eide indloed Sagen til Doms.
Sagen blev til Doms optagen og derudi afsagt følgende

Dom

Velædle og Velviise Hr: Foget Koren har paa Justitiens og sit Embeds Vegne her til Rætten ladet indkalde Just Pedersen Ejde for at have overfaldet Jacob Mikkelsen Ejde og slaget ham, derom at høre Vidner, samt lide Dom til Bøder at betale, og Omkostninger at erstatte. Med de førte Vidner og beviis, saasom med 1ste, 2det og 4de Vidne, at Sommeren 1780, gik Jacob Mikkelsen Eide og sloeg sin Eng, da efter 1ste, 3die og 4de Vidners forklaring Just Pedersen Ejde gik til Jacob Ejde, og fik Jacob Ejde under sig paa Jorden, og sloeg ham med Haanden.

2det Vidne forklarer at Just Eide var vreed, og 3de og 4de Vidne tillægger, at Just Eide skjændte i Vreede paa Jacob Ejde, hvor foruden

1782: 345b

3de Vidne forklarer, at Just Eide bandede Jacob Eide i Vreede. 4de Vidne udsiger, at Just Ejde havde Jacob Eide med begge Hændene i Haaret, og trak ham i Jorden efter Haaret. 5te Vidne forklarer at Just Eide som var vreed, havde og holdt Jacob under sig. Jndstevnte Just Pedersen Ejde har efter Contra Stevning beviist med forhen afhørte 4de som sit indstevnte 1ste Contra Vidne, samt indstevnte 2det Contra Vidne, at Aarsagen dertil var, at Jacob Ejde havde gaaet og baaret Korn Staur over Just Ejdes meest modne Ager. Actor har derefter indladt Sagen til Doms. Just Pedersen Ejde har ved skriftlig Jndlæg vel tilstaaet Slagsmaal eller Klammerie, men formeent, at dertil havde saa megen Aarsag, at hand bør være frie for Tiltale. Det er ved 3de eenstemmige Vidner beviist, at Just Pedersen Ejde, har paa Jacob Mikkelsen Ejde forøvet Jordskuf og Næve Hug, samt efter 4de Vidnes, som dog er kun et enkelt Vidnes forklaring, tillige Haargreb; Men ihenseende til den formeentlige brudte almindelige Freed imod Lovens 6 Bog 9 Cap: 24 art:; Da siden Loven i allegerede art: dicterer de deri benævnte Bøder for at overfalde Sagesløs Mand; Og Jacob Mikkelsen Eide efter de førte Contra Vidnesbyrds forklaring, ej kand ansees aldeeles Sagesløs; Saa skjønnes ikke, denne Lovens art: i denne Sag stricte at være applicable; Thi K: og d: f: R: og herved afsiges: At Just Pedersen Ejde bør bøde til Hans Maj:ts Cassa efter Lovens 6te bogs 7 Cap: 8 a: for Næve Hug 3de 6 Lod Sølv er 9 Rd:, og for Jordskuf 3de 6 Lod Sølv er 9 Rd: i alt Atten Rigsdaler: Og ihenseende til det af 4de Vidne omvundne Haargreb, bør Just Pedersen Ejde efter egen Lovlig Jndstevning til næste Ting hertil Rætten, aflægge Corporlig Benægtelses Eed /: dog at Fr: 5 Nov: 1723, om Sagen appelleres, allerunderdanigst iagttages :/ at hand ej, Som/m/eren 1780, sam/m/e Tiid hand sloeg Jacob Ejde paa Marken, tillige toeg Jacob Ejde i Haaret, og derefter for Actors Tiltale i denne Post aldeeles frie at være. Men i mangel af enten Jndstevning til bem:te Tiid, eller Benægtelses Eeds aflæggelse, bør Just Pedersen Ejde bøde til Hands Maj:ts Casse efter Lovens 6 Bogs 7 C: 8 a: for Haargreeb 3de 6 Lod Sølv er 9 Rd: Just Pedersen Ejde betaler denne Actions Omkostninger, Rættens Gebuhr 1 Rd: 1 mrk: 6 s: Actors Sal: 1 rd: 1 mrk:, Stevnings Penge 2 rd: 2 mrk: og Stempl: Papiir om Acten til forkyndelse og Execution forlanges beskreven, 1 Rd:, alt at efterkommes inden 15 dage efter at Dommen er lovlig forkyndt, og den til Eeds aflæggelse foreskrevne Tiid er expireret, under Adfærd og Executions Tvang efter Loven. Udstæd in forma til Just Eide.
Extr: lev: Fogden

Opsat Leyermaals Sag fra fol: 302b. Fogden contra Anne Anders Datter.
Anne Anders Datter mødte og beklagede, at har ej kundet tilveiebringe til at betale, enten de sidst belovede 4 Rd:, eller det mindste, og derfor maatte indlade Sagen til Doms.
Hr: Fogden paastoed Dom.
Sagen blev til Dom og Kjendelse optagen

1782: 346

og derudi afsagt følgende

Dom

Velædle og Velviise Hr: Foget Koren har paa Justitiens og sit Embeds Vegne indstevnet Qvinde Mennisket Anne Anders Datter Schaalnæs, at lide Dom for begangne Lejermaal paa Sundhorl: S: E: gds: med Corporal Samson Leithe, til Bøders udreedelse, hvorpaa saavelsom til Omkostningers Erstatning, hun selv har vedtaget Varsel. Jndstevnte har tilstaaet

forseelsen. Thi K: og d: f: R: og herved afsiges: At Anne Anders Datter for begangne Lejermaal med Corporal Samson Leithe, bør bøde Lejermaals Bøder efter Lovens 6 B: 13 C: 1 art: 12 Lod Sølv som er 6 Rd:, og efter Fr: 8 Juni 1767, sidde paa Vand og brød i stædet for Skriftemaal Aatte Dage, og selv betale sin Underholdnings og Varetægts bekostning, saa og erstatte Rættens Gebuhr 5 mrk: 4 s:, Actors Sal: 5 mrk:, Stevnings P: 5 mrk:, og om Dommen til forkyndelse og Execution forlanges beskreven, da Stempl: Pap: 4 mrk: 8 s:, alt at efterkommes inden 15 dage efter denne Doms lovlige forkyndelse, og ellers efter herom udgangne Anordningers forskrift, under Adfærd og Executions Tvang efter Loven. Extr: lev: Fogden

Pante Bogen til jnddragelse publiceret
Mads Christophersen Birkestrands Skde til Wier Johannesen paa ½ parten af Birkestrand No: 38 H: C: gds: 1 ½ Væt Næver for 98 rd:, d: 30 Nov: 1781.
Skifte efter Torger Aschelsen Jndre Tungesvig 14 Janv: 1782.

Opsat Justitz Sag fra fol: 304a. Fogden contra Poul Tvedt, Madelle Wiers Datter og Erich Tvedt.
Actor fremstillede Stevne Vidnerne Erich Haldorsen Lechnes og Jon Monsen Wiicke Skaffer, som afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre, til dette Ting og Tiid med lovlig mundtl: Varsel at have forkyndet Erich Rasmussen Tvedt Rættens Laugdag.
Madelle Wiers Datter mødte ikke.
Poul Erichsen Tvedt mødte og vedblev sit forrige, og benægtede, saadan forseelse før at have begaaet, samt har ei viidere til sit forsvar, og indloed Sagen til friefindelses Dom.
Paa Erich Rasmussen Tvedts Vegne mødte hands Svoger Johannes Olsen Løvigen og begjærede Sagen opsat til Høste Tinget 1782 til fornøden Tilsvar.
Hr: Fogden forbeholt sig sin endelige jrættesættelse til næste Ting.
Sagen beroer til Høste Tinget 1782.

Opsat Justitz Sag fra fol: 303b. Fogden contra Anne Daniels Datter og Anders Christophersen.
Actor fremstillede som Stevne Vidner Peder Skaalnæs og Erich Haldorsen Lechnes som afhjemlede at have med lovlig mundtl: Varsel forkyndet Rættens Laugdag til Anders Christophersen til dette Ting og Tiid for h/an/ds sidste tilholds Stæd hos Skoemager Weiners Enke ved Handelands Søen som sagde, at hand var bortreist for over et Aar siden, og viider ei hvorhen, samt havde ej efterladt sig noget.
Hr: Fogden som Actor fremlagde 1st Attest fra Sogne Præsten Hr: Hegelund i Etne af 4 April 1782, om hendes første Lejermaal, som tillige berører det af Hr: Provst Kahrs i forhen fremlagde attest anmelte 2det Lejermaal \som lyder saal:/ 2de Hr: An-!!

1782: 346b

2de Hr: Angel i Bergen hands Attest i Skrivelse af 20 Aug: 1781 saal: 3de Nærmere Attest fra Hr: Provst Kahrs af 20 feb: 1782 saal: og endelig 4de kand ej fremlægge forrige over hende ergangne Dom in originali, da sam/m/e blev indleveret med hende til Tugt huuset, men begjærede af Rætten Copie af Rættens Protocoller af sam/m/e Doms afsigt denne Act inddragen saalydende: Men at hun har udstaaet sin Straf efter sam/m/e Dom bevises med herved fremlæggende Bergen Manufactur- og Tugt Huus Forstander Borrings attest af 20de Janv: 1777 saalydende:
Anne Daniels Datter mødte, og tilstoed at var Et Aar paa Manufactur Huuset til Straf efter sam/m/e Dom for Lejermaal med Jacob Wahlen.

Hr: Fogden som Actor indloed Sagen til Doms med Paastand at Anne Daniels Dattr: tildømmes at lide efter Loven og allern: udgangne Anordninger, samt at erstatte Omkostninger. Over Anders Christophersen er ufornøden at formere Jrættesættelse, siden hand saaviit erfares, er bortrømt, og ej vides hvor er.

Anne Daniels Datter havde intet til sit forsvar at fremføre men indloed Sagen til Doms, dog haabede mildeste Dom i betragtning af, at hun har en gam/m/el Moder at underholde, og tillige lidet Barn.

Defensor Peder Christophersen Skaalnæs begjærede at tages i betragtning til enten aldeeles Eftergivelse, eller nogen formildelse i den extraordinaire Straf, at hun sidste gang er besvangret af en løs og leedig Mands Persohn under Ægteskabs Løfte, skjønt beklagelig hun ei kand beviise det, samt at hun er hendes gamle Moders og et lidet barns eeneste Ophold: Saaleedes indloed Sagen til Doms.

Sagen blev til Dom og Kjendelse optagen, og {saalydende} derudi afsagt følgende

Dom

Paa Justitiens Vegne har Velædle og Velviise Hr: Foget Koren her til Rætten ladet indkalde Anne Daniels Datter for 3die gang begangen Lejermaal, at lide Dom til Bøder og Straf samt Omkostningers Erstatning. Anne Daniels Datter har tilstaaet Søgemaalet og gjort forklaring om de forrige Lejermaale. Ligeleedes har Actor indstevnet Barne Faderen Andreas!! (Anders) Christophersen saavel for Processens skyld, som og til Doms for dette Lejermaal, og Bøder og Omkostninger at betale. Hvad Anders Christophersen angaaer; Da siden hand ei anderleedes kand ansees end bortrømt; og altsaa bør stevnes efter Lovens 1 B: 4 Cap: 10 art:; Men som hand ei særdeeles lovlig er indkaldet, kand hand ej i denne Sag efter de passerede Indstevninger dømmes: Altsaa aleene Anne Daniels Datters forseelse bliver at paakjende. Da Factum som meldt, fuldkommen er tilstaaet, og saaviit som i denne Sag skee kunde beviist; Saa k: og d: f: Rætt og herved afsiges: At Anne Daniels Datter for saaleedes trende gange at have avlet Børn i Løsagtighed, og deraf de 2 gange med gifte Mænd, samt de 2de første gange førend hendes Confirmation, bør i allerunderdanigst følge Fr: 26de April 1755 arbeide i Bergens Tugthuus Aatte Aar, samt erstatte

1782: 347

denne Actions Omkostninger med Stempl: Papiir 1 rd: 6 s:, Rættens Gebuhr 5 mrk: 4 s:, Actors Sal: 5 mrk:, Defensors Sal: 4 Mrk:, Stevnings Penge 1 Rd: Det tildømte efterkommes til Execution i behørig Tiid \og/ efter Kongl: allernaadigste Anordningers Forskrift. Hr: Fogden begjærede Dom/m/en beskreven til allernaad: befalede Appell som blev bevilget. Udstæd in forma

Fogden Regnskabs Tings Vidne.

Velædle og Velv: Hr: Foget Koren var begjærende til Bielag ved sine Besvarelser paa Antegnelser i h/an/ds ordinaire Contributions Regnskab pr: 1780, Almuen tilspurgt, om der her i Skibreedet i Aaret 1780, har været Løsgjængere, eller saadanne, som have brugt Kiøbmandskab med Hæste, Slagtefæe eller andre Vahrer? Rætten forelæste Almuen, Lensmanden og Laug Rættet Hr: Fogdens Tilspørgsel, hvortil samtl: svarede: Nej, ingen saadanne her i Skibreedet.

Hr: Fogden begjærede det passerede som TingsVidne sig beskreven meddeelt som blev bevilget. Udstæd

Pante Bogen til Jnddragelse

Johannes Siursen Hougstøes Obl: til Helje Rasmussen Sævereide p: 140 rd: i No: 30 Hougstøel H: C: gds: 1 Løb Smør d: 1 Maj 1782.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i morgen.

Tredie Dagen den 2 Maj 1782 continuerede dette Ting.

publiceret
Pante Bogen til jnddragelse
Aschild Torgersen Jndre Tungesvigs Obl: til Elias Pedersen Næss Klokker paa 400 rd: 1 pr: i No: 62 Jndre Tungesvig S: S: E: gds: d: 15 Janv: 1782 før Aftag 1 ½ L: 1 Hd:
Ditto Obl: til h/an/ds Moder Torger Aschelsens Enke 53 rd: 1 mrk:, Heine Torgersen Jndre Tungesvig 9 rd: 1 mrk:, Ommund Olsen Jndre Matre som ForM: for Torbiørn Torgersen 9 rd: 1 mrk:, til Myndtlingen Ole Torgersen 9 rd: 1 mrk:, til Myndtlingen Torger Torgersen 9 rd: 1 mrk:, til Myndtlingen Anne Torgers Datter 5 rd: 3 mrk:, til Myndtlingen Kari Torgers Datt: 5 rd: 3 mrk:, i alt 100 rd: 5 mrk: 2 pr: i forbem:te d: 1 Maj 1782.
Contract imellem Torger Aschelsen Jndre Tungesvigs Enke og Aschel Torgersen Indre Tungesvig d: 1 Maj 1782.
Lars Johannesen Braagschaat[s] Obl: til Sæbiørn Arnesen Wiig 20 rd: 1 pr: i Braaschaat No: 42 S: S: E: gds: 6 mrk: Sm: d: 1 Maj 1782.
Niels Tollevsen Yttre Svinlands Obl: til Jon Tollevsen Yttre Svinland 100 rd: 1 pr: i Yttre Svindland No: 22 S: S: E: gds: 2 Løber d: 1 Maj 1782.
Hans Larsen Bougstøe[s] Obl: til Lambret Larsen Yttre Tungesvig 90 rd: 1 pr: i Bougstøe No: 28 H: C: gds: 1 Løb 2 pd: 6 mrk: S:, d: 1 Maj 1782.

Som ingen viidere efter 3 ganges Udraab indfandt sig med noget at gaae i Rætte, blev Tinget for dette Skibrede ophævet.

Etne Skibreedes Sommer Ting den 4 Maj 1782 sat og holden af Rættens Betjent paa Aalunds Tingstæd, i overværelse af Districtets Foget Koren, Skibreedets Lensmand Christen Hansen Frethe, samtl: Tingsøgende Almue, og efterskrevne 8te Eedsvorne Laug R: Mænd
1. Morten Nielsen Dyrnæs 4. Jon Siursen Aschee(?) 7. Samson Mathiassen Giære
2. Aschel Andersen Øvrebøe 5. Jver Tostensen Dahle 8. Hans Christensen Haaim
3. Ole Tostensen Sæbøe 6. Elias Asbiørnsen Øfrebøe

Allerunderdanigst og underdanigst publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger, samt Collegii og høi Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger registeret for Schonevig Skibreede fol: 343b.

Formynder Ting blev holden, og Børne Midlerne befunden i behørig Rigtighed efter Ober Formynder Protocollen.

1782: 347b

Fogden Regnskabs Tings Vidne overværende de 2de Mænd {Hans Christensen Haaim} \Lars Pedersen Sæbøe/ og Jens Nielsen Fittie
Almuen, Lensmanden og Laug Rættet blev om forestaaende tilspurgt, ligesom for Schonevig Skibreede, hvortil samtlige svarede: Nej, ingen her i Skibreedet.

Hr: Fogden begjærede det passerede som TingsVidne beskreven meddeelt, som blev bevilget. Udstæd

Opsat Delinqvent Tingsvidne Sag fol: 311b. Fogden contra Guro Johans Datter Leithe. Actor anmelte at have hos Stiftet ansøgt nye Constitution til Defensor i Sagen; men da sam/m/e ej endnu er indløben; Saa har Fogden paa Stiftets eller Amtets Vegne constitueret dertil den forhen som Defensor i Sagen mødte Anders Olsen Storhoug.

Anders Olsen Storhoug mødte efter forbemelte Ordre, og continuerer som Defensor i Sagen, samt vilde afvarte hvad viidere foretages, og nærmere under Sagen reserverer sig fornøden Tilsvar. \Bem:te Constitution indløb nu og lyder saaleedes/

Angiveren Corporal Even Silde mødte for Rætten.

Ligeledes mødte Pigen Guro Johans Datter Leithe \løs og ledig uden Baand samt/ hendes Fader Johannes Samsonsen Leithe, og Moder sidstmeltes Hustrue Guro Johans Datter.

Actor fremstillede Stevne Vidner Jens Nielsen Skaffer og Jngebreth Jversen Giærde Søen, som afhjemlede under Lovens Eed at have forelagt under Faldsmaal og med lovlig Varsel det forrige Rættes Dag udeblevne Vidne Jon Jonsen Støele, samt ligeleedes indstevnet under Faldsmaals Straf Zacharias Silde og Even Sildes Moder Brønilla Tiærans D: Silde, under Faldsmaal til dette Ting og Tiid, deres Eedelige Vidnesbyrd i Sagen at aflægge. Ligeleedes indstevnet til dette Ting og Tiid Pigen Guro Johans Datter og Defensor Anders Olsen Storhoug, bemelte Vidner at anhøre. Actor begjærede forbemelte Vidner stædet til forhør og at gjøre deres forklaring.

Vidnerne bleve fremkaldede hvor af mødte Jon Jonsen Støele og Zacharias Silde, som blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen, med formaning til Sandheds Udsigende, derefter de bleve separerede, og fremstoed som

4de Vidne Jon Jonsen paa Støele som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven, og forklarede: At afvigte Vinter 1781 efter Kyndelmisse imod Vaaren, kom Vidnet i Even Sildes Stue, hvor var Even Silde, Pigen Guro Johans Datter, Carl du Wahl, Jon Halvorsen og Lars Halvorsen, Even Sildes Moder, erindrer ej om Zacharias Silde kom til, da Even Silde spurgte Pigen Guro Johans Datter om hand kunde faae de Penge, eller om hun vilde levere ham dem, som hun havde sagt, at hun havde taget fra ham, hvortil hun svarede: At hun fik da gaae over Fieldet efter dem, men Even Silde sagde: Du kand faae een til at gaae efter dem, da hun sagde, de skulde hæntes hos hendes Fader Johannes Leithe, hvorpaa hun bad Vidnet, at vilde gaae over Fjeldet til hendes Fader Johannes Samsonsen Leithe, og faae de Penge 4 Rd: 1 s: som hun havde taget af Even Sildes Kiste, hvilket hun da for alle tilstoed, at have taget dem en Fredag Morgen næst forrige Som/m/er /: 1780 :/ efter St: Hans Tiid, hvilke hun da gjemte nogen tiid under en Steen i Marken, hvorfra hun kort

1782: 348

efter toeg dem og bragte dem hjem til hendes Fader Johannes Samsonsen Leithe, som hun sagde, toeg imod dem, en Søndag Morgen, hvor hendes Moder og var nærværende da hand lagde dem i sit Krog Skab, hvilke Penge var i Orter og 8 skl: støkker; \og en Kaaber Skilling/ Hun sagde viidere, at toeg dem af Even Sildes Kiste, hvor Nøglen stoed i, i en Bue eller liden Stue, hvor Even Silde laae. Guro Johans Datter blev hverken truet, tvunget eller lokket til denne bekjendelse: Ej heller var hun hverken bedrøvet eller græd \eller talte om at være truet/ Vidnet gik derefter, sam/m/e dag, for hvilken Reise Guro Johans Datter lovede at betale Vidnet, til hendes Fader Johannes Samsonsen Leithe, og der forrættede sit Ærinde, men Johannes Samsonsen Leithe og Hustrue svarede: At de vidste af ingen Penge, og ingen havde modtaget af hende, og ikke vare de bedre end hun, som Pengene havde imodtaget. Dette Svar Vidnet bragte tilbage til Pigen Guro Johans Datter, som dertil intet svarede. Først da Vidnet

blev anmodet at hente Pengene, advarede Even Silde og andre, Pigen Guro Johans Datter at ej lyve paa sin Fader, da hun sagde: Nej hun havde ikke løjet, hendes Fader havde faaet Pengene. Vidnet blev forelæst sin forklaring som h/an/d vedblev, og declarerede at vidste ej viidere. undtagen at have hørt Som/m/eren 1780, at Pigen Guro Johans Datter havde tilstaaet for Vidnet, at have taget en Snør Hue fra en Bleege Plads, og undertiiden nægtede hun det igjen. Vidnet blev med Actors og Defensors Consence dimitteret.

Fremstoed 5te Vidne Zacharias Tiæransen Silde som tjener sam/m/estæds, som aflagde Eed og forklarede: Ligesom forrige Vidne med den forskjæl, at erindrer ej, hvorleedes hun fortalte at have aabnet Kisten, eller hvor hun sagde, hendes Fader havde lagt Pengene, erindrer ej heller, hvad Svar Jon Jonsen bragte tilbage fra hendes Fader. Om omvundne Snør Hue veed intet at forklare. Vidnet blev sin forklaring forelæst som det vedblev, og declarerede at viide ej meere, samt med Actors og Defensors Consence blev dimitteret.

Da det udeblevne Vidne Even Sildes Moder, Brønelle Tiærans Datter anmeltes gam/m/el og sængeliggende; Saa begjærede Actor 2de Mænd af Rætten udnævnt til at tage hendes forklaring under Eed, og sam/m/e for Rætten næste Ting Dag over Morgen, afhjemle. Rætten opnævnte Lars Pedersen Sæbøe og Ole Halvorsen Udstoen, at strax forføje sig til Brønelle Tiærans Datter Silde, og \i Actors og Defensors overværelse/ hende forelæse Eedens forklaring af Lovbogen, samt imodtage under Lovens Eed af hende med oprakte fingre aflagt, hendes forklaring om denne Sag, og sam/m/e overmorgen her for Rætten afhjemle under deres Eed, hvorved Actor blev formodet og Defensor samt øvrige vedkom/m/ende paalagt, at være nærværende.

Corporal Even Silde som Angiver, declarerede at veed ej fleere Vidner at angive.

Johannes Samsonsen Leithe refererede sig til sit forrige, og tilbød sin Corporlige Eed at hverken er Tyv eller Tyvs Medviider, eller er viidende om dette eller andre af sin Datter begangne Tyverier, eller af hende har modtaget nogen tiid nogen Penge som kunde være staalen.

Sidstmæltes Hustru Guro Johans Datter forklarede ord til andet som hendes Mand, og erbød sin Corporlige Eed, at hverken er Tyv eller Tyvs Medviider.

Actor fremlagde Præstens attest om Pigen Guro Johans Datter saa lydende:

1782: 348b

Pigen Guri Johans Datter blev fremkaldet og forelæst de førte Vidnesbyrd, men vedblev sin forrige benægtelse.

Actor tilspurgte hende: 1. hvor gammel hun var da hun toeg pengene? Rs: Ej fuldt 14 Aar, 2. Om der var andre i Buen, da hun toeg dem? Rs: Nej, men havde ingen Penge taget. 3. Hvad Tiid paa Dagen hun toeg Pengene? Rs: Har ingen Penge taget. 4. Om det var Sølv Mynt eller Banco Sedler? Rs: Sagde nok, da hun tilstoed det, at det var Sølv Mynt; men har ingen Penge taget. 5te Om Guri Johans Datter ej havde logget!! (laaget) oppe paa Kisten? Rs: Tilstoed det: Jo, kun eengang, da Nøglen stoed i, midt paa Dagen, i Slaatten efter St: Hanstiid, nu 2 aar til Som/m/er, siden, men har ej taget Pengene. 6te Var der mange Penge i Pungen? Rs: Veed ei hvor mange der var, men har ej taget nogen Penge.

Defensor forbeholdt sig nærmere Jndsigelse og tilsvar til Pigen Guri Johans Datters Forsvar.

Actor begjærede Sagen stillet i beroe til viidere foretagelse ved dette Tings Continuation, naar det gamle og Sengeliggende Vidne Brønelle Tiærans Datters Vidnesbyrd kand afhjemles.

Sagen derefter beroer til OverMorgen \og blev alle vedkommende paalagt, da igjen at møde/ see fol: 351b.

Opsat Justitz Sag fra fol: 311b. Fogden contra Ellev Siursen.

Actor fremlagde til Actens følge den udlaante Hjem Tings Act af 16 Nov: 1778 sluttet 15 Nov: 1779 med vedhæftet TingsVidne fra Bergens Byeting begynt 17 Sept: 1781 og sluttet 7 Janv: 1782. samt Stiftets Skrivelse af 12 feb: h: a: hvilket sidste er saal: saa og vedkommende Sogne Præstes Attest af 4 April sidst, saal:

Ellev Siursen og Defensor Henrich Eecheland mødte begge og vedtoeg lovlig Varsel. Det i Rættelagde, blev af Rætten for dennem oplæst. Ligesaa blev Ellef Siursen forelæst af Acterne de 2de af ham udstædde Obligationer for hvis dobbelte Pantsætning h/an/d nu actioneres. Ellev Siursen derover declarerede at har ei ejet fleere Huuse end det i bemelte 2de Obligationer benævnte, som ere de selv sam/m/e i begge Obligationer; Men nægtede at da hand underskrev sin Haand hos Sr: Thomes Zibrantsen, at h/an/d da forstoed eller blev underviist om at det var nogen Pante Obligation, skjønt ei nægter det jo blev ham forelæst, ej heller nægter at jo var Sr: Zibrantsen Penge skyldig; og tænkte at det hand underskrev var ei andet end et Regnings beviis. Mindes ej heller overeenstemmelse imellem denne nu oplæste Pante Obligation, og hvad hand da underskrev, hvilken Underskrift var kun med paaholden Pen, saa om h/an/d og seer samme igjen, hverken k/an/d kjende, nægte eller tilstaae, om det er h/an/ds Haand eller ikke, da h/an/d ei selv kand læse eller skrive. Hos Mad: Taarnebye erindrer ej at have underskrevet noget, {hos Mad: Taarnebye,} og hverken tør nægte eller tilstaae Underskrift under den i Rætten oplæste Obligation; Men forsikrer at ej vidste, at det var nogen Pante Obligation, og har aldrig lovet Mad: Taarnebye Pant i sine Huuse, dog nægter ej at være Mad: Taarnebye Penge skyldig. J øvrigt \hand/ som en enfoldig Mand ei veed meere til sit forsvar at fremføre, men overlader sin Tarv til sin anordnede Defensor, som h/an/d er forsikret sam/m/e iagttager, og saaleedes fra sin side indlader Sagen til friefin-

1782: 349

delses Dom til nestkom/m/ende Høste Ting.

Actor paastoed at intet paa Ellef Siursens tilførsel bliver reflecteret, som ej antagelig imod de førte Vidners Eedelige Udsigende; Og da hand nu formeente, Sagen tilstrækkelig at have oplyst, indloed hand Sagen til Doms med følgende jrættesættelse: At Ellev Siursen bliver tildømt at bøde og lide efter Lovens 5 Bog 3 C: 26 art:, og erstatte alle Sagens Omkostninger skadesløs; Saaleedes paastoed Dom til Høste Tinget 1782. \da det sees at Sagernes Mængde ved dette Ting, ej dertil giver tilstrækkelig Tiid/

Defensor Henrich Ottesen Eecheland loed tilføre: Hvad Gotfried Hillemans Vidnesbyrd henseende Underskriften paa Mad: Taarnebyes Oblig: \angaaende, er \den/ ej paa lovlig maade behandlet, 1st er Hilleman tilsendt Obligat: i sit eget Huus med begjær at Vidnet skulde være skadesløs føjet, om h/an/d vilde underskrive heller ikke, har Vidnet seet Ellev Siursen at underskrive nogen Obligation. Naar det paa lovlige maader var forrættet; var det unødvendigt at antage sig Process, Er og usædvanligt at Proc: Rotvedt begjærede 3de Mand at vidne om samme Obligation, da 2de Vidner haver altiid været nok, i sær en Persohn som i denne Sag med Mad: Taarnebye ansees som et medholdigt Vidne, da hand hende er nær beslægtet, og altsaa imod Lov. Defensor altsaa formoder at slet intet er Ellev Siursen overbeviist som kand gjøre ham strafskyldig efter Actors Paastand, men meget meere formeener at hand som en eenfoldig Mand slet intet har forseet sig; hvorhos h/an/d paastaaer ham aldeeles friefunden, og saaleedes indloed Sagen under Dom til Høste Tinget 1782.

Ellef Siursen har ei meere at erindre til sit Forsvar, men indloed Sagen til Dom til Høste Tinget 1782.

Actor ligeleedes paastoed Dom til sam/m/e tiid.

Sagen blev til Dom og Kjendelse optagen til Høste Tinget 1782 for ei at bebyrde Almuen med Udsættelses Tings holdelse til denne Doms afsigelse.

Nye Sag.
Lars Olsen Birkenæs anviiste en Bergens Laug Tings Act imellem Sogne Præsten i Etne, Velædle, Velærværdige og høilærde Hr: Hegelund og sig, begyndt 21 Juni 1780 og sluttet ved Dom 30 Juli 1781, hvis Doms Slutning hand begjærede her indtagen saalydende: i hvis følge anmelte at hand til den sig paalagde Benægtelses Eed at anhøre, har til dette Ting og Tiid lovlig med mundtl: Varsel {har} indkaldet Velærværdige Hr: Hegelund.
Som Stevne Vidner fremstillede Jens Nielsen Fittie og Jngebreth Jversen Giærde Søen som afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre lovlig at have indkaldet Hr: Hegelund til denne Eed at anhøre.
Paa Hr: Hegelunds Vegne mødte hands Søn \Mr: Mathias Dahl Hegelund som tilstoed paa sin Hr: Faders vegne lovlig Varsel, og var mødt for Eeden at anhøre af Lars Olsen Birkenes aflagt.
Lars Olsen Birkenæs blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning at vogte sig for Meen Eed. Hvorpaa hand fremstoed og med oprakte fingre efter Loven corporlig aflagde følgende Eed for Rætten: At jeg Lars Olsen Birkenæs hverken veedste, at der var Banco Sedler og Penge i det i denne i Rættelagde Dom ommelte Skriin, ei heller {har} \at jeg/ paa nogen uforsvarlig eller skiødesløs Maade \har/ behandlet sam/m/e Skriin, saa at jeg aldeeles ikke har givet Anleedning til eller været Aarsag i at noget af det som Søgemaalet indbefatter er bortkommen deraf; Saa sandt hielpe mig Gud og hands hellige Ord.

1782: 349b

Lars Olsen Birkenæs begjærede det passerede som TingsVidne sig beskreven meddeelt, som blev bevilget. Udstæd

Opsat Sag fra fol: 315a. Christen Frethe contra Niels Frethe.
Citanten paastoed Dom.
Henrich Eecheland paa indstevntes vegne begjærede tilført: At de af Christen Frethe paastevnte 20 rd:, har af Niels Frethe aldrig nogensinde været udlovet, hvilket Christen Frethe ikke kan gotgjøre eller beviise, hvorfore her, imod ald h/an/ds ubillige og ubeviislige Paastand protesterer under ald vedbørlig Reservation; Saaleedes indloed Sagen til Doms.
Citanten paastaaer Dom.
Sagen blev til Doms optagen, og derudi afsagt følgende

Dom

Lensmand Christen Hansen Frethe har her til Rætten ladet indkalde Niels Rasmussen Frethe, ang:de et Forliig 16de og 17. Juni 1778 imellem Parterne, om indstevnte at betale til Citanten 20 rd:, som ej er betalt, derom at lide Dom. Citanten har med 3die Vidne Ole Thorsen Giære, men hvilken som har til ægte Citantens Datter, er Citanten saaleedes besvogret, beviist, At Vidnet var tilstæde ved omstevnte Forliig, i Anleedning at Citanten havde stevnet Niels Rasmussen Frethe for Beskyldninger, hvilket Forliig var saaleedes: At Christen Frethe skulde frafalde Sagen imod at Niels Rasmussen Frethe skulde betale til Christen Frethe 20 rd:, samt med 1ste og 2det Vidners eenstemmige Udsigende, at de vare udsendte af Citanten til Niels Rasmussen Frethe for at spørge om h/an/d vil betale de 20 rd: de var forligte om, da Niels Rasmussen Frethe spurgte, om det var for Walmoe, dertil de svarede Nej, det var for Forliiget om Beskyldnings Sagen, dertil hand sagde Nej at vilde intet betale sam/m/e. Citanten har fremlagt Udskrift af Protocollen ang:de bem:te forliigte Beskyldnings Sag, som viiser at sam/m/e blev frafalden. Jndstevnte har aleene benægtet Søgemaalet. Da Søgemaalet vel ej er beviist, men dog bragt til saa stoer formodning, at sam/m/e ej uden ved Eed kand afgjøres; Saa k: og d: f: R: og herved afsiges: At Niels Rasmussen Frethe efter egen lovlig Jndstevning her til Rætten /: dog at Fr: 5 Nov: 1723 om Sagen appelleres, allerund: iagttages :/ til næste

Ting til Lensmand Christen Hansen Frethe at høre sin Benægtelses Eed, eller selv sin Sigtelses Eed at aflægge, bør ved Corporlig Eed benægte at h/an/d ei for omstevnte Beskyldnings Sags Forliig i Juni Maanet 1778, har lovet at betale Citanten 20 rd:, og derefter i følge Lovens 1 Bog 14 C: 6 a: for Citantens Tiltale i denne Sag aldeeles frie at være. Men i mangel af saadan Jndstevning eller Benægtelses Eeds aflæggelse naar Lensmand Christen Hansen Frethe indstevner Niels Rasmuss: Frethe til næste Ting derefter, til sin Sigtelses Eed at paahøre, hvorved Chr: Hans: Frethe skal bekræfte at N: R: Frethe ved og for bemelte Sags Forliig sam/m/e Tiid har lovet Citanten 20 rd:, og at sam/m/e ej er betalt, hvorefter naar saadan Eed er aflagt, N: R: Frethe i følge L: 1 B: 14 C: 7 a: bør til Citanten betale de paastevnte 20 rd: \alt efterkom/m/es/ inden foreskrevne Tiider efter denne Doms lovlige forkyndelse og det seeneste 15 dage efter at Eed er aflagt under Adfærd og Execution efter Loven. Processens Omkostninger ophæves som ei paastevnt. Udstæd

1782: 350

Nye Sag.
Hans Larsen Rivaas som Formynder for Siri Ols D: Jndbioe, anmelte at have til dette Ting og Tiid med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet indkalde Svend Erichsen Fittie for til hende som hendes forrige Formynder skyldig værende 17 Rd: 3 mrk: 8 s:, at lide Dom sam/m/e med Renter at betale, og Omkostninger at erstatte.
Stevne Vidnerne Jens Nielsen Skaffer og Jngebreth Jversen Giærde Søen afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Svend Erichsen Fittie blev paaraabt, men mødte ikke eller møde loed; Thi blev ham given Rættens Laugdag til Høste Tinget 1782 første Dag sam/m/e holdes at møde og svare til Sagen; hvilken Laugdag Citanten paalægges at tage beskreven og lovlig at lade forkynde.
Sagen beroer til Høste Tinget 1782.

Anden Dagen den 6te Maj 1782 da den 5. Maj var Søndag, continuerede dette Ting,

da først blev publiceret
Pante Bogen til Udslettelse
Lars Pedersen Sæbøes Obl: til Ommund Neervigen 150 rd: d: 18 Nov: 1766 No: 2 p: 337 qvitteret af Creditor 29 Dec: 1781.
Johannes Ovesen Grindems Obl: til Capt: Dahl 100 rd: d: 21 Apr: 1777 No: 3 fol: 62 qvitteret af Creditor 30 April 1782.

Pante Bogen til jnddragelse
Halvor Jonsen Tesdals Hustr:s Arv:s Skiøde til Hans Halvorsen p: Tesdal No: 48 2 Løb, 1 Hd: dt: 1 Juni 1781.

Nye Sag
Peder Christophersen Schaalnæs Lensmand i Schonevig Skbr: som {Formynder for} Laugværge for Gyri Huustoft Enke efter Lars Huustoft mødte ved sin Broder Elias Christophersen Løvereide, og anmelte, at have til dette Ting og Tiid ved lovlig mundtl: Varsel ladet indkalde Jngemon Rasmussen Ouestad for til Citantjnden skyldig værende 10 Rd:, sam/m/e med Omkostninger at betale, og derpaa at lide Dom.
Stevne Vidner Jens Nielsen Fittie og Jngebreth Jversen Giærde Søen, afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.

Jngemon Rasmussen Ouestad blev paaraabt 3 gange; Men da hand ikke mødte eller møde loed; Saa blev ham given Rættens Laugdag til Høste Tinget 1782 første dag samme holdes, at møde og svare til Sagen; hvilken Laugdag Citanten paalægges at tage beskreven, og lovlig at lade forkynde.
Sagen beroer til Høste Tinget 1782.

Opsat Sag fra fol: 308b. Helje Sævereide contra Ole Fittie.
Begge Parter blev paaraabt; men ingen af dem mødte; Thi blev Sagen til Doms optagen, og derudi afsagt følgende

Dom

Helje Rasmussen Sævereide har her til Rætten lovlig ladet indkalde Ole Haldorsen Raadsmand paa Fittie, for skyldig værende 40 rd:, at lide Dom til samme at betale og Omkostninger at erstatte. Indstevnte har mødt og tilstaaet Søgemaalet; Thi Kiendes og d: f: Ræt og herved afsiges: At Ole Haldorsen Fittie bør til Citanten Helje Rasmussen Sævereide betale bemelte til ham skyldige Førgetyve Rigsdaler, og erstatte denne foraarsagede Processes Omkostninger skadesløs med Tree Rigsdaler. Alt at efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige forkyndelse under Adfærd og Executions Tvang efter Loven.

1782: 350b

Opsat Sag fra fol: 315a. Siur Støele contra Johannes Støele.
Begge Parter blev paaraabt; Men da de ikke mødte eller møde loed; Saa beroer Sagen til Høste Tinget 1782.

Optagen Sag fra fol: 312a. Siur Haaland contra Alval Haaland.
Da udi denne Sag blev afsagt følgende

Dom

Siur Rasmussen Yttre Haaland har her til Rætten lovlig ladet indkalde Alval Torbiørnsen Yttre Haaland, for at have den 31 oct: 1780 taget Citantens Hæst paa Bøen iblant andre Creaturer, jaget den i Udmarken, og skaaret eller hugget den i Svangen, derfor at lide Dom til Skadens og Sagens Omkostningers Erstatning. Alval Torbiørnsen Yttre Haaland har ved Contra Varsel lovlig indkaldet Citanten til Satisfaction for saadan Beskyldning, som hand nægter sig skyldig i, og til Omkostninger at erstatte. Hoved Citanten har med eet Vidne beviist: At Alval Haaland omvundne Tiid tog Citantens Hæst, og reed den til Bøegjærdet, og jog den i Udmarken over eet der paa Gjærdet værende Brud, og sloeg den med Øxe Skaftet, men ikke med Øxen, saa Hæsten ej deraf kunde kom/m/e til Skade eller bløde. Og med et andet Vidne, at omvundne Tiid viiste Citanten, Vidnet, en Hæst, som Citanten sagde var sin, hvilken havde et Saar oven for Svangen, af skarpt, neppe igjennem Skindet, og Hæsten ei til stoer Skade, men veed ej af hvem gjort. Citanten har derefter paastaaet Dom. Contra Citanten har med Vidner beviist at Hoved Citanten har sigtet og beskyldt ham for paastevnte Gjærning, og derefter paastaaet Dom. Da paa den eene side, Hoved Citanten vel og har beviist sit Søgemaal, men dog med eet Vidne beviist, at Contra Citanten har ulovlig jaget Citantens Hæst over et Gjærde, det hand ej burde, og hvorved det var muelig at Hæsten kunde tage Skade; Og paa den anden side Contra Citanten desformedelst da hand ej kand være uden Mistanke om, at være Aarsag til den paa Hæsten skeede Skade, {og} ikke kand ansees fornærmet ved den ham derfor gjorde Beskyldning eller Sigtelse; Saa k: og d: f: R: og herved afsiges: At begge Parter bør for hinandens Tiltale i denne Sag, aldeeles frie at være. Processens Omkostninger ophæves paa begge Sider.

Opsat Sag fra fol: 309b. Carl du Wahl contra Peder Østrem.
Peder Østrem fremstoed og forklarede sin Prætension hos C: d: Wahl som følger: 1ste For en Hæst som de havde kjøbt i fælledskab{et} for 9 Rd:, men Contra Citanten eene(?) betalt her hjeme, og da den blev solgt paa Markedet for 9 Rd:, har Carl d: W: taget og beholdt alle 9 Rd:; hvilke 9 Rd: Contr: Cit: nu paastoed sig betalt. 2det Som Carl du Wahl ej har gjort rigtighed for, for noget Kjød og Talg \etc:/ som h/an/d har solgt i Bergen for Contra Citanten 3 Rd: 3de Som Contra Citanten har laant Hoved Citanten reede Penge 1 Rd: 4de Udi de Hæste som Lars Flokketvedt er omvundet at have kjøbt af C: d: Wahl ejede Citanten intet, ej heller i Penger derfor, men skulde have 15 rd: deraf, som h/an/d havde caveret for, for C: d: Wahl hos andre, og hvoraf hand ikkun har faaet 14 Rd:, af bemelte Penge, altsaa endnu har til gode hos C: d: W: heraf 1 Rd:; Jalt paastaaer sig af C: d: W: tildømt 14 rd: og Sagens Omkostninger. Carl du Wahl som Hoved Citant nægter at være sam/m/e 9 Rd: skyldig, da de tilkom ham efter anden fælleds Handel med Peder Østreim, saa Peder Østreim bør beviise denne Post. 2det Erindrer

1782: 351

ej om 2de post kand beløbe sig saa meget. 3de post Denne tilstaaes 1 rd: Den i 4de post paastaaede 1 Rd:, er betalt af de af Lars Flokketvedt leverede Penge.
Ellers er Hoved Citantens Paastand at Peder Østreim skal gjøre rigtighed for de 22 rd: h/an/d imodtoeg fra Lars Flokketvedt, hvoraf Hoved Citanten intet har faaet, og Peder Østreim ej havde Rætt til meere deraf end de for caverede 15 Rd: Viidere paastaaer 4 ½ Rd: som halv parten af 9 Rd:, de havde solgt 2 Nød for i fælledskab{et}, og hvilke 9 Rd: Peder Østrem har imodtaget og beholdt. Derpaa paastoed Dom med bekostninger.
Peder Østreim toeg ej meere af de fra Lars Flokketvedt sendte Penge end 14 Rd:, veed ej hvad der var meere, da C: d: Wahl selv leverede ham de 14 Rd:, og C: d: W: beholdt de øvrige. Erindrer ej hvem først toeg og deelte Pengene, De 9 rd: for de 2 Nød, har Peder Østrem ej taget imod, og ej været i den Handel. Peder Østreim begjærede Sagen udsat til Høste Tinget.
Carl du Wahl protesterede imod Opsættelsen.
Rætten bevilgede Opsættelsen og paalagde Parterne at fremlægge skriftlige Regninger og Contra Regninger.
Sagen beroer til Høste Tinget 1782.

Opsat Sag fra fol: 315b. Siur Hordeland og Lars Onesteen contra Halvor Gundegiær.
Citanterne fremlagde Rættens seeneste Laugdag som er saa lydende: hvorefter paastoed Dom og Omkostningerne sig erstattet med 4 Rdr:
Halvor Gundegiær mødte og tilstoed lovlig Stevning og Laugdag, og tilstoed Søgemaalet, men beklagede at gjorde det af Trang for at have(?) Melken deraf, og ellers havde Citanterne ej varslet ham derom, som om havde skeet, h/an/d vilde holdt sig efterretlig Altsaa paastoed sig friekjendt, og indloed Sagen til Doms.
Citanterne formeente, at naar Undskyldning af Trang kunde authorisere U-skik imod Loven til andres fornærmelse, kunde ingen Lov holdes, og alt for mange har sam/m/e Trang som jndstevnte, men faaer dog adlyde Lovens bydende, og ej fornærme Grander og Naboer: Og angaaende Varsel, da forstaaer sig selv, hand vidste hvad der skeede, af h/an/ds egne Folk, saa og vidste Lovens bydende, som derom fuldkommen underrættet ved forhen over ham ergangne Dom. Saaleedes paastoed Dom.
Begge Parter indloed Sagen til Doms.
Sagen blev til Doms optagen, og derudi afsagt følgende
Dom

Siur Larsen Hordeland og Lars Olsen Onesteen har her til Rætten lovlig ladet indkalde Halvor Erichsen Gundegiær, for, at h/an/d Sommeren 1781 toeg sine Smaler dvs: Faar, hjem af Støelen og gjætede dem i Hjemme Marken i fælleds Hagen, 3 uger førend Citanterne som Grander og fælleds i Hagen, toeg deres Creaturer hjem i rætte tiid, derom at lide Dom og betale Omkostninger. Citanterne har beviist Søgemaalet med 2 eenstemmige Vidner, hvilket jndstevnte desuden har tilstaaet. Thi K: og d: f: R: og herved afsiges: At Halvor Erichsen Gundegiær som har handlet imod Lov: p: 463 a. 12 bør derfor bøde efter allegerede art: til Hands Maj:ts Casse Et Lod Sølv er En halv Rigsdaler, samt erstatte Citanterne denne Sags Omkostninger med 3 Rd: 4 mrk: alt inden 15 dage efter denne Doms lovlige forkyndelse under Adfærd og Executions Tvang efter Loven.

Opsat Sag fra fol: 308b. Hr: Hegelund contra Lars Udstoen.
Citanten i Rættelagde Rættens seeneste Laugdag som med Paagjælderens forkyndelses Paategning lyder saaleedes:
Lars Udstoen blev paaraabt, men mødte ikke eller møde loed.
Citanten fremlagde ved sin Søn Mr: Mathias Dahl Hegelund sit skriftl: Jndlæg af 3 Maj sidst, som blev oplæst og lyder saaleedes: Samt foreviiste Udtog af Bergens Consistori Protocol under Notarius Capi-

1782: 351b

tuli Hr: Wiggers Haand paa Korn Taxten i Bergens Stift for Aarene 1772 til 1780 inclusive, hvilken i Rætten for de anførte resterende Aaringer \undtagen 1781/ blev confereret og dermed befunden conform.
Erich Christensen Wettestøe imidlertiid mødte og afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre, den i Rættelagde Laugdag lovlig at have forkyndet \for Lars Udstoen som selv paategnede sam/m/e/
Mr: Hegelund derefter paastoed Dom ved dette Ting.
Da Lars Evensen Udstoen ej mødte med nogen Jndsigelse efter Stevning og selv paategnet Laugdag; Saa blev Sagen til Doms optagen, og derudi afsagt følgende

Dom

Efter Jndstevning og nærmere Paastand samt foreviiste Korn Taxt har Hr: Hegelund fordret Lars Evensen Udstoen resterende Tjende for 1776 {2 mrk: 14 s:} tilligemed Offer Mæle 2 mrk: 14 s: pr: 1777 3 mrk: 8 s: pr: 1778 3 mrk: 4 s: pr: 1779 3 mrk: 8 s: pr: 1780 3 mrk: 2 s: jalt 2 rd: 4 mrk: 4 s: /: thi for 1781 som ej paastevnet, kand ej dømmes :/ hvorforuden Hr: Citanten har paastaaet sig Sagens Omkostninger erstattet. Indstevnte Lars Evensen Udstoen har ej mødt, hverken efter Stevning eller af ham selv paategnet Laugdag, med nogen Jndsigelse; Thi K: og d: f: R: og herved afsiges: At Lars Evensen Udstoen bør til V: V: og højlærde Hr: Hegelund betale bemelte resterende Præste Tjende og Offer Mæle med 2 Rd: 4 mrk: 4 s: og erstatte denne Sags Omkostninger i alt med 2 Rd: 4 mrk:, og det inden 15 Dage efter denne Doms lovlige forkyndelse under Adfærd og Executions Tvang efter Loven.

Opsat Sag fra fol: 308a. Ole Udstoen contra Lars Birkenæs.
Lars Birkenæs blev paaraabt, men mødte ikke.
Ole Udstoen anmelte at da Lars Birkenæs nu boer i Fieldb: Skbr:, hvor Citanten nødes at føre Vidner i Sagen; Saa har hand med Continuations Varsel indstevnet Sagen til Fieldberg Skibreedes Som/m/er Ting dette aar; Thi var hand begjærende sam/m/e fra dette til Fieldb: Skibreede overført.
Sagen altsaa overføres til Fieldb: Skbr:s Sommer Ting 1782.

Pante Bogen til jnddragelse
Torbiørn Yttre Haalands Arvingers Skjøde til Alval Torbiørnsen paa Yttre Haaland No: 21 efter Aftag 1 pd: 8 mrk: S:, 1 td: Korn d: 29 Janv: 1782.
Alval Torbjørnsen Yttre Haalands Obl: til Torbjørn Yttre Haalands Enke 150 rd: til Myndtl: Brithe Torb: D: 25 rd:, og til Myndtl: Jngeborg Torbiørns Datter 25 rd: i alt 200 rd:, 1 pr: i forbem:te d: 4 Maji 1782.
Torbiørn Yttre Haalands Enke og Alval Yttre Haalands Contract, d: 4 Maj 1782.
Alval Yttre Haalands Vilkors Contract til sin Moder Torbiørn Alvalsen Haalands Enke d: 6 Maji 1782.
Tollev Rasmussen Aasbøe[s] Obl: til Zacharias Siursen Løvereide p: 300 rd: 1 pr: i No: 38 Aasbøe ½ L: S:, 1 Vog Korn d: 6 Maji 1782.

Opsat Delinqvent Tings Vidne Sag fra forgaar fol: 348b. Fogden contra Guro Johans Datter Leithe.
Actor fremstillede de 2de Eedsvorne Laug Rættes Mænd, neml: Tiæran Tiæransen Flaate udi Lars Pedersen Sæbøes paakomne Svagheds forfald, og Ole Halvorsen Udstoen, hvilke fremstoed og forklarede: At have efter Rættens Udmeldelse forgaars dato, idag infunden sig i Actors overværelse /: men hverken Defensor eller nogen af Paagjælderne indfandt sig :/ hos Erich Zachariassen Sildes Enke Brønella Tiærans Datter paa Silde, som de fandt gam/m/el og svagelig, hvem de forelæste Eedens forklaring af Lovbogen, samt imodtoeg hendes Corporlige Eed med oprakte

1782: 352

fingre: Saa sandt hielpe sig Gud og hands hellige Ord, hvorpaa Actor forlangede hendes forklaring om Sagen, den hun for dem aflagde saaleedes: /: Nu indfandt sig for Rætten Defensor Anders Storhoug Pigen Guro Leithe og hendes Forældre :/ At den gang da Carl d: Wahl, Lars og Jon Tesdal, var forsamlet der i Stuen, gik hun ud og ind, og altsaa ei gav agt paa alt hvad passerede,men erindrer at Pigen Guri Johans Datter Leithe bad Jon Jonsen Støele at gaae til hendes Fader Johannes Samsonsen Leithe, og faae igjen de Penge som hun havde taget, og leveret sin Fader, og en Løverdag før havde Pigen været hos sin Fader, og da, efter Guri Johans Datters Ord til Vidnet siden efter, havde Guri Johans Datter, en Søndag Morgen leveret Pengene til sin Fader i sin Moders Nærværelse. Vidnet havde baade da Jon Jonsen Støele blev afsendt, og siden, bedet Pigen Guri Johans Datter, at ej lyve paa sin Fader, det Pigen sagde, at ej skulde lyve. Begge disse Mænd afhjemlede \ved Eed/ med oprakte fingre efter Loven \efter at Eedens forklaring dem var forelæst/ saaleedes {afhjemlede} af Brønelle Tiærans Datter at være Eedelig forklaret, og end viidere af hende forklaret, at ikke havde hørt, Guri Johans Datter enten truet eller lokket. og endelig af hende erklæret, at vidste ej viidere til Oplysning i Sagen.
Angiveren Even Silde mødte nu for Rætten, og var og tilstæde ved sidstmelte hands Moders Vidnesbyrd. Actor og Defensor havde disse Mænd intet at tilspørge; thi blev de dimitteret.
\Pigen/ Guro Johans Datter Leithe endnu for Rætten forklarede: At Even Silde har hverken truet eller slaget hende til nogen bekjendelse da eller nogen tiid, uden det hand sagde at vilde gaae til Capitainen med hende.
Actor begjærede det passerede som TingsVidne sluttet og sig beskreven meddeelt for paa sit høje Stæd til videre foranstaltning at insinuere.
Defensor saavelsom Pigen Guri Johans Datter Leithe \som declarerede ej at have været arresteret/ og hendes Forældre, forbeholdt sig nærmere Tilsvar og Forsvar ved Sagens fremme.

TingsVidnet blev sluttet, og bevilget beskreven meddeelt. Udstæd

Opsat Sag fra fol: 309b. Hr: Hegelund contra Svend Fittie.
Citanten fremlagde Continuations skriftl: Varsel af 18 Apr: 1782 som blev oplæst og lyder saaleedes.
Svend Erichsen Fittie mødte og vedtoeg lovlig Varsel.
Citanten ved sin Søn Mr: Mathias Dahl Hegelund fremlagde h/an/ds Faders skriftl: Jndlæg af d: 2 Marti 1782 som blev oplæst og lyder saaleedes: samt foreviiste Udtog af Bergens Consistori Protocol om Korn Taxten fra 1772 til 1780 inclusive under Notarius Capituli Hr: Wiggers Haand som i Rætten med Jndlægget blev confereret, og for de anførte Aarringer befunden conform.
Sr: Hegelund derefter paastoed Dom til bem:te 16 rd: 1 mrk: 3 s:s betaling, og Omkostninger skadesløs erstattet.
Svend Erichsen Fittie nægtede at være meere skyldig end for 5 Aar, nemlig \pr: 1776/ pr: 1777, 1778, 1779 og 1780 {8 rd: 3 mrk: 15 s:} er i alt 10 rd: 2 mrk: 7 s:, som hand tilstoed; Og at ej restere meere, erbød h/an/d med Eed at benægte: Saaleedes indloed Sagen til Doms.
Sagen blev til Doms optagen, og derudi afsagt følgende

Dom

Velædle, Velærværdige og høilærde Hr: Hegelund har her til Rætten lovlig ladet indkalde Svend Erichsen Fittie for resterende skyldig værende Tjende for Aarene 1773 til 1780 begge inclusive for 8 aar, 16 Rd: 1 mrk: 3 s: derfor at lide Dom og Omkostninger at erstatte. Citanten har derefter formeret Regn: til ovenmelte Summa og beviist Korn Taxtens rigtighed, samt paastaaet Dom. Jndstevnte Svend Erichsen Fittie har denne Rættes Dag tilstaaet aleene for de 5 sidste aar 10 rd: 2 mrk: 7 s: at være skyldig; Men nægter at være skyldig for de 3 første Aar 5 – 4 – 12

1782: 352b

hvorpaa h/an/d erbyder sin Benægtelses Eed. Thi k: og d: f: R: og herved afsiges: At Svend Erichsen Fittie bør til V: V: og høil: Hr: Hegelund betale de tilstaaede 5 Aars Tjende pr: 1776, 1777, 1778, 1779 og 1780 med 10 Rd: 2 mrk: 7 s: Og ihenseende til de af Citanten søgte og af jndstevnte nægtede 3 aars Tiende pr: 1773, 1774 og 1775 5 rd: 4 mrk: 12 s:; Da naar Svend Erichsen Fittie efter egen lovlig Jndstevning her til Rætten til næste Ting /: dog at Fr: 5 Nov: 1723 om Sagen appelleres, allerund: iagttages :/ aflægger sin Benægtelses Eed \det at have betalt og/ ej at være sam/m/e skyldig, bør hand derfor være ukrævet, men i mangel enten af Jndstevning eller Benægtelses Eeds aflæggelse Corporlig her for Rætten \bem:te tiid/ bør Svend Fittie end viidere betale til Hr: Hegelund sam/m/e 5 Rd: 4 mrk: 12 s: Udi denne Sags Omkostninger betaler Svend Erichsen Fittie til Citanten 5 rd: alt at efterkomme \det til betaling strax tildømte, inden 15 dage efter denne Doms lovlige forkyndelse, og det øvrige/ inden foreskrevne Tiider og det seeneste inden 15 dage efter at den til Eeds aflæggelse foreskrevne Termin er expireret, under Adfærd og Execut: Tvang efter Loven. Svend Erichsen Fittie anhørte Dommen, og antoeg sam/m/e som forkyndt, uden viidere forkyndelse. Udstæd

Pante Bogen til Inddragelse
Halvor Erichsen Gundegiærs Obl: til Even Gudmundsen Mæland p: 49 rd: 2de prioritet i Gundegiær No: 10 H: C: gds: efter Aftag 1 pd: S:, og 10 tdr: Havre Korn i Avlingen d: 6 Maj 1782.
Johannes Ovesen Grindems Sk: til Jacob Jacobsen Frethe paa 1 pd: 18 mrk: S: efter Aftag i Øfre Grindem No: 42 S: E: gds: d: 28 Janv: 1782.

Jacob Jacobsen Frethes Obl: til Gotschalk Rasmussen Jndre Haaland p: 150 rd: 1 pr: i Øfre Grindem No: 42 S: S: E: efter Aftag 1 pd: 18 mrk: S: d: 6 Maj 1782.
Johannes Ovesen Øfre Grindems og Jacob Jacobsen ibm:s Markeskjæls Contract d: 6 Maj 1782.
Skiftebrev efter Abraham Liusnæs den 13 Apr: 1782 i P: b: extraheret.

Opsat Sag fra fol: 314b. Niels Frethe contra Christen Frethe.
Christen Hansen Frethe anmelte at have med lovlig Continuations Contra Kald og Varsel ladet til dette Ting, Tiid og Stæd mundtl: indkalde Niels Rasmussen Frethe, til at høre Vidner stevnte og ustevnte om denne Sag, og lide Dom til Mageskiftets Confirmation, og Processens Omkostninger at erstatte.
Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Faldsmaal Jacob Jacobsen Huusmand under Frethe og Haldor Rasmussen Lille Dahle, og Gunder Johansen Frethe Huusmand.
Stevne Vidnerne Jens Nielsen Fittie og Jngebreth Jversen Giærde Søen afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Contra Citanten begjærede Vidnerne paaraabt og at gjøre deres Eedelige forklaring.
Paa Hoved Citantens vegne mødte Henrich Eecheland som reserverede sig sin lovlige Jndsigelse imod de indstevnte Vidner, naar de for Rætten bliver fremstillede.
Vidnerne Jacob Jacobsen Frethe, Haldor Rasmussen Lille Dahle og Gunder Johansen Frethe, bleve paaraabte, men da de ikke mødte; Saa bleve de forelagte, at møde under Faldsmaals Straf her inden Rætten Høste Tinget 1782 første Dag samme for dette Skibreede holdes, deres Eedelige Vidnesbyrd i Sagen at aflægge; hvilken forelæggelse \Contra/ Citanten paalægges at tage beskreven, og lovlig at lade forkynde.
Sagen beroer til Høste Tinget 1782.

Nye Sag
Ole Synnenaae i Wigedal anmelte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Hans Haldorsen Ryg for sig skyldig værende 9 Rd: 1 mrk: 8 s: at lide Dom til sam/m/e at betale, og Omkostninger at erstatte.
Stevne Vidner Jens Nielsen Juleschaar og

1782: 353

Ingebreth Jversen Giærde Søen afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Hans Haldorsen Ryg blev paaraabt 3de gange; Men da h/an/d ikke mødte eller møde loed; Saa blev ham given Rættens Laugdag til Høste Tinget 1782 første Dag sam/m/e for dette Skibreede holdes, at møde og svare til Sagen; hvilken Laugdag Citanten paalægges at tage beskreven, og lovlig at lade forkynde.
Sagen beroer til Høste Tinget 1782.

Nye Sag
Knud Espeland af Ryefylke anmelte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Siur Haaim for sig \for en Koe/ skyldig værende 4 Rd: 4 mrk: 8 s: at lide Dom til sam/m/e med Omkostninger at betale.
Stevne Vidnerne Lensmand Christen Hansen Frethe og Hans Christensen Haaim afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre, saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Siur Haaim blev paaraabt, 3de gange, Men da hand ikke mødte eller møde loed; Saa blev ham given Rættens Laug Dag til Høste Tinget 1782, første dag samme for dette Skibrede

holdes, at møde og svare til Sagen; hvilken Laugdag Citanten paalægges at tage beskreven og lovlig at lade forkynde.
Sagen beroer til Høste Tinget 1782.

Nye Sag
Willum Biørnsen Ousvog mødte og anmelte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Hans Haldorsen Rygg for sig skyldig værende 13 Rd:, at lide Dom til samme med Omkostninger at betale.
Stevne Vidnerne Jens Nielsen Skaffer og Jngebreth Jversen Giærde Søen afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Hans Haldorsen Rygg blev paaraabt 3de gange; Men da h/an/d ikke mødte eller møde loed; Saa blev ham given Rættens Laugdag til Høste Tinget 1782 første Dag samme holdes, at møde og svare til Sagen; hvilken Laugdag Citanten paalægges at tage beskreven og lovlig at lade forkynde.
Sagen beroer til Høste Tinget 1782.

Spedalsk Tings Vidne.
Skibreedets Lensmand Christen Hansen Frethe fremstoed for Rætten og beklagede at her i Skibreedet er et Menneske ved Navn Niels Nielsen, omtrent af Alder 23 aar, opholdende sig {paa} ved Giærde Søen hos sin Moder Anne Anders Datter, en fattig Enke efter Niels Nielsen Huusmand, som er gandske befængt af den Spedalske Syge, og tillige saa yderlig fattig, at h/an/d intet formaaer at betale for sin jndlem/m/else i Hospitalet i Bergen, hvor h/an/d nødvendig maae søge at blive indlemmet, siden Sygdommen tiltager, og hand intet har at leve af, ej heller \enten har arvet noget eller/ hos nogen kand faae nogen Hielp, da h/an/ds Moder er en Betler og hand ingen Slægt har, saa h/an/d maae liide baade Hunger og anden Nød.
Lensmanden var herom TingsVidne begjærende. Dommeren oplæste det tilførte for Laug Rættet og Almuen, og derom æskede deres sandfærdige Svar, om sam/m/e sig saaleedes, eller hvorleedes anderleedes forholder? Almuen og Laug Rættet svarede: At de var meget vel bekjendt alle de anførte Omstændigheder, at sam/m/e sig saaleedes i alt i Sandhed forholder. Lensmanden begjærede det passerede sluttet, og sig som TingsVidne beskreven meddeelt, som blev bevilget. Udstæd

Pante Bogen til jnddragelse publiceret
Abraham Liusnes Arvingers Skde til Torbiørn Abrahamsen paa Liusnæs No: 3 H: C: gds: før Aftag 1 ½ Løb, 1 B:sk: 1 G: sk: d: 6 Maj 1782.
Torbiørn Abrahamsen Liusnes Vilk: Contract til sin Moder Abraham Liusnes Enke d: 6 Maj 1782.
Lars Pedersen Sæbøes Obl: til Ommund Olsen Nervig 150 rd: 1 pr: i Sæbøe No: 16 H: C: gds: deraf ½ Løb Rt: 4 proCto:, d: 6 Maj 1782.

1782: 353b

Siur Larsen Hordelands Obl: til Ole Thorsen Ohm p: 50 rd: 1 pr: i Hordeland No: 9 H: C: gds: efter Aftag 1 Løb 18 mrk: Sm:, d: 6 Maj 1782.

Som ingen efter 3 ganges Udraab, indfandt sig med noget at gaae i Rætte, blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

Fieldberg Skibreedes Sommer Ting den 7 Maj 1782, holden af Rættens Betjent paa Aalunds Tingstæd, i overværelse af Districtets Foget, Skibreedets Lensmand Tollev Steensen Aalund, samtlige Tingsøgende Almue, og efterskrevne 8te Eedsvorne Laug Rættes Mænd
1. Morten Nielsen Dyrnæs 4. Jon Siursen Asche 7. Samson Mathiassen Giære
2. Aschel Andersen Øfrebøe 5. Jver Tostensen Dahle 8. Christopher Nielsen Øfre Axdal
3. Ole Tostensen Sæbøe 6. Elias Asbiørnsen Øfrebøe.

Allerunderdanigst og underdanigst publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger, samt Collegii og høj Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger, registeret for Schonevig Skbr:, fol: 343b.

Formynder Ting blev holden, og Børne Midlerne befunden i behørig Rigtighed efter Ober Formynder Protocollen.

Optagen Sag fra fol: 319a. Reinert Larsen Underhougen contra Halvor Heggen, Endre Torkelsen Heggen og Tørres Erichsen Ryen.
Blev udi denne Sag afsagt følgende

Dom

Reinert Larsen Underhougen har her til Rætten lovlig indkaldet ved Hoved Varsel Halvor Evensen Heggen og ved Continuations Varsel Endre Torkelsen Heggen og Tørres Erichsen Ryen, for ulovlig Beite paa Underhougens Ejendom, og Citantens opsatte Skiftes Gjærde at have nedkastet, samt til at opsætte lovlig Skiftes Gjærde efter oprættede Contract, og samme ved Dom at staae ved Magt, derom at liide Dom, samt tillige Omkostninger at erstatte. Hvilken Contract hand og siden under Sagen har paastaaet confirmeret, med viidere. Under Sagens Procedure har Halvor Evensen Heggen forliigt sig med Citanten, og vedtaget at Contracten ved Dom vorder confirmeret, saa Citanten for det øvrige har frafaldt Sagen imod ham. Citanten har i Rætte lagt den paaberaabte Contract af 10 Maj 1759, saa og foreviist en Laug Tings Act af 29 Juli 1778, og Hjemtings Dom af 1 Juli 1775, og ellers om det paastevnte førte Vidner, hvorved er beviist: 1ste At den i Rættelagde Contract af 10 Maj 1759, som Vidnerne ofte i Rætten er forelæst og dem foreviist, var den samme som blev oprættet bemelte dato, og af Contrahenterne godvillig indgaaet, Gjærde derefter af dem samtl: opsat og holdt i nogle Aar, see 1ste, 2de, 15de, 24de og 25. Vidne, samt den eene Contraherende selv, neml: Halvor Heggens forklaring som 13de Vidne. 2det At Gjærdet strax efter Contracten \var indgaaet/ blev opsat af Underhougens, Heggens og Ryens Beboere i fælleds Arbeide, efter samme Contract, see 3de, 4de, 10de, 15de og 17de Vidne og Som/m/er Tinget 1781 3de Vidne og i samme Strækning som Contracten melder, see 4de og 15de Vidne, samt den eene Contrahent Halvor Heggens egen forklaring som 13de Vidne. 3die At Gjærdet blev siden deelt, hver Mand sin Part, see 4de og 8de Vidne, og 13de Vidne som selv Contrahent, samt Høste Tinget 1780 8de Vidne. 4de At Gjærdet blev holdt i stand nogle Aar af alle, men siden nedfalden, see 3de, 4de, 5te, 6te, 8de, 9de, 10de, 13de, 15de og 23de Vidne som 4de, 8de, 13de, 14de, 17de, 19de, 21de, og Høste Tinget 1780 5te og 8de Vidne melder at være \paa/ Contra Parternes Part, saa Creaturer kunde gaae derover, see 4de, 5te, 8de, 9de, 11te, 12te, 14de og 21de, og Høste Tinget 1780 4de Vidne. Men Citantens Part i stand, see 4de, 5te, 7de, 8de, 9de, 11te, 12te, 13de, 14de, 17de, 19de, 21de og 23de, og Høste Tinget 1780 4de Vidne. At det blev holt til omtrent 1775, see 4de og 13de Vidne. Og saalænge det blev holdt, blev det holdt vedlige af alle Parterne hver sin Part, see Høste Tinget 1780, 4de Vidne. 5te At Citanten har Beskikkelse viis reqvireret af jndstevnte at opsætte og vedligeholde Gjærdet, men Halvor Heggen dertil svaret, at vilde vel, men tørde ikke,

for de andre paa Heggen og Ryen, de slaaer det need igjen, see 1ste, 4de, 5te, 9de, 11te, og Høste Tinget 1780 4de og 5te Vidner, det og Halvor Heggen selv har declareret i Rætten Som/m/er Tinget 1780, og som 13de Vidne udsagt, at var det forbuden af Ryen og Hegge Mænd, med Trudsel af Endre Heggen, at vilde slaae det need igjen, det 4de og 5te Vidner forklarer Høste Tinget 1780, at have selv hørt af Endre Heggen; Men Endre Heggen og Tørres Ryen svaret paa bem:te Beskikkelse, nemlig Endre Heggen, at naar Citanten skaffede lovlig Skifte, vilde hand gjærde, men ei før, see 11te Vidne, og Høste Tinget 1780, 4de og 5te Vidner. 6te At Heggens Smaler med Gjæter har været dreven op og need, og bejtet med, paa Underhougens side af Skifte Gjærdet i Udmarken, see 10de og 22de Vidne, og Ryens tillige, see 14de, 19de, 21de, og 22de Vidner. 7de At 1780 har Citanten tilsagt Contra Parterne at gjærde, men deels intet Svar faaet, deels u-efterretl: see H: T: 1780, 4de, 11te, 12te og 13de Vidner. 8de som Citanten har gjærdet heele Gjærdet 1780, see 13de, 14de, 17de, 19de, 20de, 21de og 22de Vidner. 9de Af hvilket nye Gjærde af Halvor Heggens og Ryens Part, Endre Heggens Dreng Sommeren 1780, har nedreevet nogle Steene, see 13de, 19de og 20de Vidner, og Tørres Ryen et støkke Gjærde, men veed ei af hvis Part, see 15de og 16de Vidner. Contra Parterne Endre Heggen og Tørres Ryen have mødt efter Indstevning, og i sær sidste Tægte Dag ladet Protocollen tilføre deres Contra Paastand og Jndsigelse imod Søgemaalet. Hvad angaaer de nedslagne Gjærder, da er ihenseende til Tørres Ryen, ej saadant noksom beviist, ei heller hvis Part det var paa, og ihenseende til det \ommelte/ af Endre Heggens Dreng {ommelte} nedslagne, er Gjerningsmanden ej tiltalt, og ei beviist at det var efter hands Hosbonds ordre. Ellers angaaende, at Citanten har et Aar gjærdet heele Gjærdet, baade sin egen, og Contra Parternes Part, da siden Arbeidet ej er taxeret, eller in specie for denne Post stevnet, kand ham ingen Erstatning derfor tildømmes{, er ligesaalidet for det formentl: for….elig brugte Smale Beite, som ej taxeret Skadernes Værd}. I øvrigt denne Sag bestaaer af 3de Qvæstioner. Den 1ste Om Contractens Gyldighed. den 2den Angaaende Skiftes gjærders holdelse derefter, og den 3die Om det paastevnte Contra Parternes Beite paa Citantens Mark. Da den 2de og 3die poster, efter Lovens 1 B: 16 C: ved Aastæds Rætt vil behandles, hvortil og samme henviises; Saa bliver ikkun den 1ste post ved denne Rætt at tage under Paadømme; Og de den omstevnte Contract af 10 Maj 1759, af 5 eenstemmige derved nærværende, endnu under denne Sags Drift levende {Vidner er bevidnet}, og af Contra Parterne Høste Tinget 1781 agnoscerede Vidner er bevidnet, og her for Rætten af den eene Contrahent Halvor Evensen Heggen tilstaaet, at være si Tiid af alle vedkommende godvillig indgaaet, samt efter mange eenstemmige Vidners forklaring, af Contrahenterne i endeel Aar efterkommet, baade med Gjærde derefter at opsætte, og sam/m/e at vedligeholde, hvorved de selv noksom haver confirmeret samme i Gjærningen, hvilken Contracts jndhold, Clausuler og Terminer tillige tydelig viiser, at det er ingen Personel, men en reel Contract, som forbinder Gaardenes ikke alleene da havende, men og efterkommende Ejere, hvorforuden og dette Contract Document, {op} førend denne Sags Begyndelse, er forsynet med dets til en tiid manglende Formalitet af Stemplet Papiir: Om hvilken Contracts Gyldighed, Ryens og Heggens Beboere og noksom af den i Rætten anviiste, og her i Acten inddragne, imellem Parterne passerede Laug Tings Dom af 29 Juli 1778 har været underrættet; Saa Kjendes og dømmes for Rætt og herved afsiges: At den i Rættelagde Contract af 10 Maj 1759, bør efter Lovens 5 B: 1 C: 1 og 2 art: som fuldkom/m/en gyldig i alle dens Ord og Puncter, agtes, ansees, holdes og af de underskrevne Contraherende og deres Jorders og Gaarders \nu havende og/ efterkommende Ejere opfyldes og efterkommes, og saaleedes vorder samme herved af Rætten confirmeret. Udi denne Citanten forvoldte Processes Omkostninger, bør Endre Torkelsen Heggen og Tørres Erichsen Ryen, betale ham Sexten Rigsdaler, inden 15ten Dage efter denne Doms lovlige forkyndelse under Adfærd og Executions Tvang efter Loven. Udstæd til begge Parter

Fogdens Regnskabs Tings Vidne.
overværende de 2de Mænd Mænd Ole Halvorsen Øster Ejde og Halvor Larsen Berget.
Almuen,

1782: 354b

Lensmanden og Laug Rættet blev om forestaaende tilspurgt ligesom for Schonevig Skibreede; hvortil de samtl: svarede: Nej, ingen saadanne her i Skibreedet.
Hr: Fogden begjærede det passerede som Tings Vidne sig beskreven meddeelt, som blev bevilget. Udstæd

Om Tingholdet.
Lensmanden beklagede disse dyre Tiider, hvorformedelst hand ikke kunde holde Tinget fremdeeles for den sædvanlige Tinghold 18 skl: pr: Mand; Altsaa maatte begjære af Almuen, at nyde tillæg 2 skl: pr: Mand, og tillige den forandring i Tingholdet, at Laug Rættet underholder sig selv ved Tinget: J Mangel deraf hand maatte aldeeles frasige sig Tingholdet, som ham umuelig at bestride.
Den tilstædeværende Almue, begjærede af Lensmanden at fremdeeles holde Tinget, da de vedtoeg den forandring til lettelse i Tingholdet for ham, at Laug Rættet herefter skulde underholde sig selv ved Tinget uden Lensmandens bekostning, samt tillige indgik, hver Mand at betale Lensmanden 2 skl: Tillæg for Tingholdet aarl:, og saaleedes hver Mand Tyve Skilling Aarlig; hvilket den tilstædeværende Almue indgik hver for sig, men kunde ej forbinde de som vare fraværende, dog vilde de underrætte dem derom som ei nu ere tilstæde, og hvis Samtøkke de ej paatvivlede: Men om nogen ej dermed er fornøjet, vil de tilstædeværende begjære af de fraværende, selv derom at declarere sig til vedkommende.

Pante Bogen til Udslettelse
Lieut: Wilh: Fr: Dahls Obl: til Salomon Solem, Pant i Obl: p: Øfre Houge d: 12 Juni 1777 No: 3 f: 63 qvitt:t 4 Dec: 1781.

Pante Bogen til Jnddragelse

Skiftebr: efter	Ole Svendsen Wache 5 Sept: 1781.	Alle
….	Jon Endresen Søre Stume 21 Maj 1781	i
….	Lars Knudsen Hixdal[s] Hustr: 3 Sept: 1781.	Pante
….	Albreth Ommundsen Apelvig 7 Sept: 1781.	bogen
….	Anders Jonsen Søre Stume 2 Apr: 1782	extraheret

Opsat Sag fra Etne Skbr: fol: 351b. Ole Udstoen contra Lars Birkenæs.
Lensmand Tollev Steensen anmelte fra Citanten, at Sagen for denne sinde var af ham frafalden; Thi blev den nu for Rætten ophævet.

Nye Sag
Tollev Alvalsen Hamre anmelte at have ved lovlig mundtl: Varsel ladet indkalde Lars Knudsen Hixdal for at sidstmelte har stevnet Citanten til Tinget afvigte Høste Ting 1781, og over ham erhvervet Dom, u-advaret for i Vejen, derom nu at lide Dom, til at blive efter fortjeneste anseet, og Omkostninger at erstatte.
Lars Knudsen Hixdal mødte og foreviiste omstevnte Doms Act fra denne Rætt af 20 Sept: 1781, og da sam/m/e er usvækket og u-appelleret, Saa paastaaer Comparenten Citanten afviist, og ingen viidere Procedure for denne Rætt i den Sag tilladt.

Citanten tilstoed at det var om denne nu foreviiste Dom og i sam/m/e Sag hand nu har stevnet, og paastaaer Sagens fremme.
Rætten eragtede: Da om denne Sag ligger en usvækket Dom; Saa kand forinden sam/m/e ved højere Rætt underkjendes, ingen viidere Procedure i denne Sag her ved Rætten tillades; Men Citanten dermed herved afviises.

Nye Sag.
Tollev Alvalsen Hamre anmelte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet til dette Ting og tiid indkalde Lars Knudsen Hixdal, for at have talt fornærmelige Ord imod Citanten

1782: 355

paa Gaarden Enstavold for 3 Aar siden, derom at høre Vidner, og lide Dom til Bøder og Omkostninger.
Lars Knudsen Hixdal protesterede imod denne Sags fremme eller enten Stevnemaals afhjemling eller Vidners førelse imod Lovens p: 129 art: 23de.
Rætten eragtede: Da Lovens allegerede 1 B: 13 C: 23 art: forbyder Vidner at føres \i slig Sag/ efter Aars forløb; Og Citanten her har stevnet paa Ord, sagt for 3 Aar siden; Saa kand ingen Procedure herom tillades; Men Rætten nødsages, Citanten hermed at afviise.

Opsat Sag fra fol: 316b. Ellev Bratland contra Jon Klungland.
Begge Parter blev paaraabt; Men da de ikke mødte eller møde loed; Saa beroer Sagen til Høste Tinget 1782.

Opsat Sag fra fol: 316a. Peter Killesvigen contra Lars Eechehougen.
Citanten anmelte Sagen forliigt og frafalden; Thi blev den nu for Rætten ophævet.

Nye Sag.
Even Torkelsen Huusmand paa Espeland anmelte at have med lovlig mundtl: Varsel til dette Ting og tiid ladet indkalde Gabriel Rasmussen Leilænding paa Wiiland, for imod Citanten udsagde Skields Ord, at høre stevnte Vidner, Og lide Dom tiilige til Omkostningers Erstatning.
Som Vidner i Sagen indstevnet under Faldsmaals Straf Knud Thorsen Wiiland, Johannes Larsen Waagen, Brithe Lunde, Anders Torkelsen Dreggenes, deres Eedelige Vidnesbyrd i Sagen at udsige.
Stevne Vidnerne Ole Halvorsen Øster Eide og Hans Pedersen Killesvigen afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Gabriel Rasmussen Wieland mødte og vedtoeg lovlig Varsel men nægtede at være skyldig i Søgemaalet.
Citanten begjærede Vidnerne paaraabt, og stædet til forhør, samt at giøre deres forklaring. Vidnerne blev paaraabt som mødte undtagen Johannes Waagen, og Anders Torkelsen Dreggenes, og blev de mødende forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende. og fremstoed som
1ste Vidne efter at det andet Vidne var udviist Knud Thorsen Wiiland SelvEjer som aflagde Eed og forklarede paa Citantens Spørsmaal 1: Om hørte nogen beskyldning af jndstevnte, paa gaarden Wiiland sidst i Febr: eller først i Marti 1781, imod Citanten? Jndstevnte protesterede imod Vidnes førelse paa omstevnte efter Aars forløb. Citanten paastoed Svar. Rætten kunde ikke imod {Vidnets} Lovens bydende p: 129 a. 23 tillade Vidnets Svar.

Citanten maatte altsaa frafalde Sagen; thi blev sam/m/e nu med begge Parters Consence for Rætten ophævet.

Bygsel Seddel publiceret
Hr: Provst Kahrs til Ole Knudsen paa Hougen eller Søe Stuen 9 mrk: S: d: 3 April 1782. Manuf: H: bet: 8 skl:

Pante Bogen til jnddragelse
Tørres Jonsen Biellands Arv: Skde til Jens Jensen Eldøen p: Udbioe No: 43 S: S: E: gds: 1 L: ½ Hd: d: 20 Sept: 1781.

Nye Sag.
Anders Steensen Lille Nærem anmelte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Ole Siursen Lien, for at have overfaldet Citanten med Slagsmaal afvigte Vinter imellem Juul og Nye Aar, i Aalunds Gjæstgiverie, derom at høre Vidner som indstevnes, og lide Dom til Bøder og Omkostninger.
Som Vidner i Sagen indstevnet under Faldsmaals Straf Ole Lunde og Johan-

1782: 355b

nes Ulvenæs.
Stevne Vidnerne Lensmand Tollev Steensen Aalund, og Hans Pedersen Killesvig afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Ole Siursen Lien blev paaraabt, men mødte ikke eller møde loed.
Citanten begjærede Vidnerne paaraabt og stædet til forhør, samt de at gjøre deres forklaring. Vidnerne mødte og blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende, og efter at de vare separerede fremstoed som
1ste Vidne Ole Torgersen tjener paa Lunde, som aflagde Eed og forklarede: At var i Aalunds Giæstgiverie 31 Dec: 1781, og da Vidnet kom i Stuen, havde begge Parter hinanden i Haaret i Vreede, men veed jeg!! (ei) hvem havde begyndt eller gjort Angreeb, da de bleve skilte ad, hvorpaa Citanten gik og satte sig paa Bænken, da Ole Siursen Lien uden at Citanten dertil nu gav nogen Aarsag, en liden Stund derefter gik hen og sloeg {Ole} Anders Nærem med haanden i Vreede paa Munden saa hand blødte derefter, men Anders Nærem sloeg ej igjen. Vidnet blev forelæst sin forklaring som h/an/d vedblev og vidste ei viidere hvorpaa med Citantens Consence blev dimitteret.
Fremstoed 2de Vidne Johannes Tostensen tjener paa Ulvenes som aflagde Eed og forklarede, Ord til andet som forrige Vidne. Vidnet blev sin forklaring forelæst som h/an/d vedblev og declarerede ei at vide meere, thi blev h/an/d efter Consence af Citanten dimitteret.
Citanten paastoed Dom efter Jndstevningen.
Ole Siursen Lien blev paaraabt; Men da h/an/d ikke mødte eller møde loed; Saa blev ham given Rættens Laugdag til Høste Tinget 1782 første dag sam/m/e holdes at møde og svare til Sagen; hvilken Laugdag Citanten paalægges at tage beskreven, og lovlig at lade forkynde.
Sagen beroer til Høste Tinget 1782.

Pante Bogen til Jnddragelse
Lars Olsen Eechehougen[s] Obl: til Ole Halvorsen Udstoen p: 17 Rd: Pant i Løsøhre d: 7 Maj 1782.
Jon Endresen Søre Stumes Arv: Skde til Endre Jonsen paa No: 14 S: S: E: gds: Søre Stume 2 pd: 1 ½ mrk: S:, 10 Spd: Korn, d: 3 April 1782.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 8 Maj 1782 continuerede dette Ting.

Nye Justitz {Priliminair} Tings Vidne.
Velædle og Velviise Hr: Foget Koren anmelte at afvigte 3die Juule Dag 1781, var paa Søen af en Baad udfalden og druknet en Tjeneste Dreng navnl: Lars Jonsen Synnes; Thi holder hand sig beføjet paa Justitiens Vegne at faae undersøgt denne Tildragelse: til hvilken ende hand har med lovlig Varsel og for først til et TingsVidnes Erhvervelse, ladet indkalde SelvEjeren Mons Erichsen Nedre Axdal som var paa Baad med den borte blevne, saavel selv at gjøre sin forklaring, som at høre Vidner, og hvorom at vidne under Faldsmaals Straf er indkaldet som Vidner Christopher Nielsen Øfre Axdal, Sisselle Peders Datter Hustrue til Ole Jensen Huusmand paa Nesset, Peder Larsen SelvEjer paa Wiig, og Elias Andersen Huusmand under Øfre Axdal, alt som melt til et lovlig TingsVidnes Erhvervelse.

1782: 356

Stevne Vidnerne Peder Larsen Wiig og Halvor Larsen Berget afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre, saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Mons Erichsen Nedre Axdal mødte og forklarede: At være imod 24 Aar gl: barnefød paa Habbestad i Finaas Præstegjæld Føjens Skbr: af Fader afdød, navnl: Erich Endresen SelvEjer paa Habbestad, og Moder endnu levende Catrine Ols Datter Enke boende paa Habbestad, har bestandig været hjemme hos sine Forældre til for omtrent 2 Aar siden h/an/d blev boende som SelvEjer paa Nedre Axdal, har intet Skudsmaal eller Præste attest at fremviise, siden ej har tjent uden for Sognet hvor h/an/d var fød, har aldrig begaaet noget ulovligt, ej heller er mindste middelbar eller umiddelbar Aarsag eller Anleedning til den ulykkelige Hændelse med afg: Lars Jonsen Synnæs, hvormed hand forklarede som hand erbød med Corporlig Eed at bekræfte, naar og om forlanges, saaleedes at tilgik: At kjendte ej Lars Jonsen Tjeneste Dreng paa Synnæs førend afvigte 3de Juule Dags Aften da Deponenten var i Christopher Øfre Axdals Huus i Juule Gjæstebud, hvor afg: Lars Jonsen kom, og vilde tale med Vidnet Elias Andersen Øfre Axdal, som og var i Stuen, tillige med forbem:te og Synneve Samsons Dt: da tjenende paa Sæbøe, samt Christopher Øfre Axdals Hustr: Anne Jørgens Datter; hvor da Comparenten var i Sælskab med Lars Jonsen og var begge og ellers alle Venner og samdrægtige, men vel ogsaa alle noget lidet beskjænket siden de var i et Gjæstebuds besøg og vare fornøjede, men Comparenten havde intet med Lars Jonsen i Ord eller Gjærning at handle, uden dette, at de blev eenig om siden Lars Jonsen havde Baad, og vilde sam/m/e aften hjem til Synnes, hvor Deponenten og agtede sig hen, at de vilde følges ad paa Lars Jonsens Baad did. Hos Christopher Axdal vare de da sam/m/en 2 á 3 timer, i ald Kjærlighed og Venskab, da Dep: og Lars Jonsen fulgtes ad til Søes \Eftermiddag Kl: 3 á 4/ tilligemed Vidnet Elias Øfre Axdal og gik i Baad i Fieldberg Sund, imidlertiid Lars Jonsen var inde undervei hos Ole Jensen Hmd: p: Næsset, men kom strax til dem igjen, da de gik til Stranden ved Spillemands Næsset i Fieldberg Sund, hvor de traf Vidnet Peder Larsen Wiig som kom roende med sin baad, og derpaa toeg dem alle 3 ind, og roede med dem til Karteig hvor Lars Jonsens baad laae noget fra, da Deponenten og Lars Jonsen gik paa Land, men Elias Axdal og Peder Wiig roede tilbage fra dem: Deponenten og Lars Jonsen gik da ind paa Karteig, hvor der var tændt Lys, og Leilænding Siur Karteig og h/an/ds Kone vare hjemme, der de bleve skjænkede, og strax gik de toe aleene til Søes til Lars Jonsens Baad, hvor de gik i Baad Dep: og Lars Jonsen aleene for at reise til Synnæs ½ f: Miil tvers over Sundet, Fieldberg Sund kaldet, da det var mørkt, ej Maaneskin eller Stierne klar, men Skyet \og stille Vind/ og roede omtrent halve Vejen og havde heele Tiiden været

Venner og fornøjede, da i det sam/m/e de roede hver paa sin side af Baaden, kom Lars Jonsen og satte sig paa sam/m/e side som Dep: hvorved Baaden som var en sær liden Færing, kom saa meget paa Siden, at der kom meget Vand ind, saa Dep: toeg Øse Karret og vilde øse, og i det samme gik Baaden omkuld, og kultrede 2 á 3 gange Kiølen i Vejret, imidlertiid de begge først kom paa Kjølen, og Baaden kantrede igjen adskillige gange, og de vare begge paa Kjølen 2 á 3 gange, men sidste gang Dep: kom paa Kjølen, saae hand ej Lars Jonsen meere eller hørte til ham, og dette skeede midt paa bemelte ½ f: Miils Reise og midt paa Sundet, og endskjønt Dep: var i Livs Nød og Fare, betjente h/an/d sig i ingen maade af den formeentlige Rætt, at afverge Lars Jonsen fra at hindre Dep: i at redde sig selv, end og med Lars Jonsens fare. Da

1782: 356b

Dep: blev aleene paa Kjølen, blev Baaden saaleedes liggende, og for Vind og Strøm af sig selv drev til Lands paa Fieldberg Øen ved Hage Næsset omtrent ½ time efter de var gaaet i Baad ved Karteig, da Deponenten var selv halv død, men hørte eller saae intet til Lars Jonsen, saa Lars Jonsen maae være druknet paa fjorden; Dep: gik da til nærmeste Huus kaldet Huusmands Pladset Havnen i Fieldb: Sund, hvor hand sagde til de der værende folk Torkel Havnen og h/an/ds Kone, samt Halvor Berget, og Christen tjener i Fieldb: Præstegrd:, hvad Ulykke der var skeet, da Dep: blev der den Nat, og Morgenen derefter reiste til Synnæs til Ole Olsen SelvEjer. Der hvor Lars Jonsen blev borte, kunde ej sees til noget Huus eller Gaard, undtagen det maatte være fra Synnæs, men paa den tiid paa Dagen det skeede, nemlig Aftenen i Mørke, kunde ingen fra noget Land see det som passerede, enten fra Synnes eller andre stæder, mærkede ei heller til andre Baade paa fiorden, da de ingen Hjelp fornam til, uagtet de skreeg og raabte begge. Dimitteret.

Fremstoed Vidnerne som alle mødte og blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende. Hr: Fogden begjærede at Vidnerne maatte gjøre deres forklaring. Vidnerne bleve separerede, og fremstoed som

1ste Vidne Christopher Nielsen SelvEjer p: Axdal som aflagde Eed og forklarede: At afvigte 3de Juule Dag da Mons Erichsen Nedre Axdal var hos Vidnet i Juule Gjæstebud, kom Lars Jonsen tjenende paa Synnæs, til, {…..} i Ærinde til Elias Øfre Axdal, som tilligemed de af Mons Axdal navngivne, vare der tilstæde, da Lars Jonsen \og Mons Axdal/ blev der et pr: Timer og vare de vel alle noget lidet beskiænkede, men ellers alle og tillige Mons Axdal og Lars Jonsen, kjærlige, venlige og samdrægtige. Disse 2de sidstmelte havde intet sam/m/en uden at de aftalede at vilde følges ad til Synnæs samme aften, hvor Mons Axdal agtede sig hen, og Lars Jonsen hørte hjemme. De gik fra Vidnet Eftermiddag Kl: 3 á 4 med Elias Axdal, og siden saae eller hørte Vidnet ej til dem. Har aldrig hørt noget uVenskab imellem de bemelte. Vidnet blev sin forklaring forelæst som det vedblev, declarerede at vide ej meere; og da hverken Actor eller Mons Axdal hannem noget havde at tilspørge, blev hand dimitteret.

Fremstoed 2det Vidne Elias Andersen HMd: under Øfre Axdal som aflagde Eed og forklarede: som 1ste Vidne med Tillæg at Ærendet var at vilde laane en Ring, som h/an/d blev føjet i, og da de gik fra Christopher Axdal, neml: Mons Axdal og Lars Jonsen, fulgte Vidnet med, da hand havde Ærende i Fieldbærg Sund, og var paa Vejen ingen slags uVenskab imellem dem, men alleting var lutter Munterhed og Venskab \dog Lars Monsen noget beskiænket/ Imidlertiid Lars Jonsen var gandske kort inde hos Ole Jensen paa Næsset, sagde ej i hvad Ærende, de fulgtes ad atter alle 3 til Stranden ved Spillemands Næsset, og kom ind paa Baad hos Peder Wiig, som roede dem alle 3 til Karteig, der Mons Axdal og Lars Jonsen gik p: Land, men Vidnet roede med Peder Wiig tilbage fra dem, og skiltes fra dem i ald Venskab og Samdrægtighed. Vidnet blev forelæst sin forklaring som h/an/d vedblev,

declarerede at ei vide meere, og da hverken Actor eller Mons Axdal havde noget at tilspørge Vidnet, blev h/an/d dimitteret.
Fremstoed 3de Vidne Sisselle Peders Datter, Ole Jensen Huusmand paa Næsset hands Hustrue som aflagde Eed og forklarede: At omvundne Tiid aftenen i Tusmørket kom Lars Jonsen i Vidnets Huus, hvor hun og hendes Mand var, og bad hendes Mand roe sig over Sundet, det hand og vilde, da Lars Jonsen gik i forvejen \strax derfra/ og Vidnets Mand noget efter,

1782: 357

Men da hendes Mand kom til Søen var Lars Jonsen kommen paa en anden Baad. har aldrig hørt noget uVenskab imellem Mons Axdal og Lars Jonsen. Vidnet blev sin forklaring forelæst som det vedblev, declarerede at ej vide meere, og da hverken Actor eller Mons Axdal hende noget havde at tilspørge, blev hun dimitteret.
Fremstoed 4de Vidne Peder Larsen Wiig som aflagde Eed og forklarede: At 3de Juule Dag sidst i Tusmørket, kom Vidnet roendes fra et andet stæd hjem, og da Vidnet kom til sit eget Land ved Spillemands Næsset, kom gaaendes til Søes Mons Axdal og Elias Axdal, og lidt efter Lars Jonsen, da de begjærte af Vidnet, at føre dem til Karteig, som Vidnet og gjorde, og satte Mons Axdal og {Elias Axdal} \Lars Jonsen/ der paa Land, men Vidnet og Elias Axdal roede strax fra dem tilbage, og hverken saae eller hørte meere til dem. De vare noget beskjænkede, men meest Lars Jonsen. Ellers vare de begge baade Venner og samdrægtige. Vidnet har aldrig hørt noget uVenskab imellem dem. Vidnet blev sin forklaring forelæst, som det vedblev, og vidste ej meere. Og da ingen havde det viidere at tilspørge, blev det dimitteret.
Hr: Fogden begjærede det passerede sluttet og sig som TingsVidne beskreven meddeelt som blev bevilget. Udstæd

Saug Tings Vidne.
Knud Andersen Øfre Houge \No: 38 S: S: E: gds: Fb: Sk:/ fremstoed og androeg, at have haft Kongl: allern: Bevilling paa Øfre Houge Saug sig tilhørende for ½ part, tilligemed Gabriel Steensen Dahlen for ½ Part, men hvilken allern: Bevilling er bortkommen saa det ingen stæds er dem muelig den at finde; Og da Districtets Foget V: og V: Hr: Foget Koren har truet dem \efter høje Ordre/ at forsegle Saugen og fratage dem Krum Tappen; Saa er de nødsaget at allerund: ansøge nye Kongl: allernaad: Bevilling for bem:te Saug \til Skiørsel til Bøygdens fornødenhed for dem selv og Naboer/ som er dem højst fornøden, da de undertiiden ei kand faae skaaren p: omliggende Sauger, hvoraf ingen er dem nærmere end 1 ½ Miil, de fornødne Bord til deres Huuses Reparationer, af Tøm/m/eret som de fra omliggende Skove kand fremskaffe \som ofte k/an/d ligge længe og fordærves, ellers/ og ofte derimod maatte reise lange Veje, sig til stoer Skade og Besværlighed for at faae skaaren de fornødne Bord: Desuden paaboer de saa slette Jorder, at de til Skatter og Livs Ophold, højlig trænger til den liden fordeel som de kand have af Elven til Saugbrug: Og ellers er deres Naboer ihenseende til at faae det fornødne Tømmer til bord skaaren i liige forlegenhed. Til saadan Saug brug kunde de benøtte sig af hvad Tømmer de kunde fremskaffe af adskillige omliggende Skove som ikke til nogen vis Saug er henlagt, dog ei at forlange af fremmede Skove videre, end hvad Ejerne selv vil overlade; Og hvilket Saug brug ei k/an/d være til nogen Hinder da der omkring gives tilstrækkelige Skove. Bemelte Øfre Houge Saug staaer paa Comparentens Øfre Houge Odels godses Lejemaal, hvor den gandske Dam Stok ligger, til denne Flom og Bække Saug. Bordenes Qvantum er u-muelig at bestemme som dependerer deels af, naar der er Vand, lidet eller meget, deels af hvormeget de selv og andre behøver til Huuse Reparationer.

Comparenten herom udbad sig Almuens Svar til et lovskikket TingsVidnes Erhvervelse Om ikke denne Saug er nødvendig, og det dertil behøvede Tøm/m/er faaes i omliggende Skove uden Skovenes skade eller medtagelse i nogen maade? Almuen svarede: Jo {Skovene} \Saugen/ er nødvendig og en gl: Saug, ældre end kand mindes, og er til sam/m/e Saugs brug Tømmer meere end tilstrækkelig nok i omliggende Skove.
Comparenten begjærede det passerede sluttet, og sig som TingsVidne beskreven meddeelt, som blev bevilget. Udstæd

Saug Tings Vidne.
Anders Tørresen SelvEjer paa { Colbenshoug No:} Espeland No: 28 S: S: E: Gods \i Fieldb: Skbr:/ fremstoed og androg, at have

1782: 357b

haft Kongl: allernaadigst Bevilling paa sig tilhørende Espelands Saug, men hvilken Kongl: allernaad: Bevilling hand beklagede at være bortkom/m/en saa sam/m/e ingen stæds er ham muelig at finde. Og da Districtets Foget V: og Velviise Hr: Koren har truet ham, at maae efter høje Ordre forsegle Saugen, og at fratage samme Krum Tappen: Saa er hand nødsaget, allerunderdanigst at ansøge nye Kongl: allernaad: Bevilling for bem:te Saug, til Skjørsel til Bøygdens fornødenhed for ham selv og Naboer, som er for Bøigde Lauget høist fornøden, da de undertiiden ei k/an/d faae skaaren paa andre Sauger, de fornødne Bord til deres Huuses Reparationer af Tømmeret som fra Espelands og omliggende Skove kand fremskaffes, men ellers maatte reise dermed lange Veje til langt fra liggende Sauger, dem til stoer Sinkelse, Ophold og Skade i deres Huuses Vedligeholdelse, foruden at deres Tømmer ofte ved saadanne langt fra liggende Sauger kand ligge længe uskaaren, og fordærves, til forraadnelse. Desuden paaboer Comparenten saa slet Jord, at hand til Skatt og Livs Ophold, høilig trænger til den liden fordeel som hand kand have af Elven til Saug brug. Til saadan Saug brug kand hand benøtte sig af hvad Tømmer h/an/d kand fremskaffe af \Espelands og/ omkring liggende Skove som ikke til nogen vis Saug er henlagt, dog ei at forlange af fremmede Skove meere end hvad Ejerne selv vil overlade, da dertil \der omkring/ ere meere end tilstrækkelige Skove nok; Men Bordenes Qvantum er umuelig at bestemme, som dependerer deels af, naar der er Vand, lidet eller meget, deels af hvormeget h/an/d selv og andre behøver til Huuse Reparationer. Bemelte Espelands Saug som er en Flom og Bække Saug staaer paa Comparentens Espelands Odels Godses Lejemaal, hvor den gandske Dam Stok ligger.
Comparenten herom udbad sig Almuens Svar, til et lovskikket TingsVidnes Erhvervelse: Om ikke den Saug er nødvendig, og om ikke det dertil behøvende Tømmer kand faaes i omliggende Skove saavelsom og Espelands Skov, uden Skovenes Skade eller Medtagelse i nogen maade? Almuen svarede: Jo Saugen er nødvendig, og en gammel Saug, ældre end kand mindes, og er til sam/m/e Saugs brug Tømmer meere end tilstrækkelig nok i omliggende Skove.
Comparenten begjærede det passerede sluttet og sig som TingsVidne beskreven meddeelt, som blev bevilget. Udstæd

Nye Sag.
Mons Larsen Ebne anmelte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet indkalde Ole Thorsen Giærevig, for til Citanten skyldig værende 9 Rd: 3 mrk:, at lide Dom til sam/m/e at betale, og Omkostninger at erstatte. Anmelte ellers at have ladet ham indstevne ved Stevne Vidner Ole Halvorsen Øster Eide og Jacob Larsen Bratland.

Af Stevne Vidnerne mødte Ole Halvorsen Øster Eide som afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er tilligemed Jacob Larsen Bratland.
Siden Jacob Larsen Bratland det andet Stevne Vidne ikke mødte; Saa beroer Sagen efter Stevnemaalets afhjemling af ham, til Høste Tinget 1782.

Nye Leyermaals Sag.
V: og V: Hr: Foget Koren anmelte, her til Rætten med lovlig mundtl: Varsel at have ladet indkalde Samson Jonsen Asche for begangen Lejermaal med Jngeborg Lars Datter Ørevigen \begaaet paa Øervigen S: S: E: gds:/ at lide

1782: 358

Dom til sine Lejermaals Bøder at betale og Omkostninger at erstatte.
Stevne Vidnerne Peder Larsen Wiig og Halvor Larsen Berget afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Fogden fremlagde Præstens attest af 16 Juni 1781 saal:
Samson Jonsen Asche blev 3 gange paaraabt men mødte ikke eller møde loed; Thi blev ham given Rættens Laugdag til Høste Tinget 1782 første Dag samme holdes at møde og svare til Sagen, hvilken Laugdag Lensmanden blev paalagt hannem at lade forkynde, og derefter lovlig afhjemle.
Sagen beroer til Høste Tinget 1782.

Som ingen videre efter 3 ganges Udraab indfandt sig med noget at gaae i Rætte, blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

Føjens Skibreedes Sommer Ting den 10de Maj 1782 holden af Rættens Betjent paa Leervigens Tingstæd i overværelse af Districtets Foget Hr: U: W: Koren, Skibreedets Lensmand Jens Jensen Eldøen, samtl: Tingsøgende Almue og efterskr: 8te Edsvorne L: R: Md:
1. Erich Olsen Hille 4. Christopher Madsen Folgerøen 7. Ole Andersen Naateland
2. Ole Rasmussen Nedr: Grindem 5. Mikkel Gertsen Totland 8. Lars Clausen Øfre Grindem
3. Holger Jonsen Teigland 6. Ole Larsen Øfre Grindem

Allerunderdanigst og underdanigst publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger, samt Collegii og høj Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger, registeret for Schonevig Skbr: fol: 343b.

Formynder Ting blev holden, og Børne Midlerne befunden i behørig rigtighed efter Jurisdictionens Ober Formynder Protocoll.

Fogdens Regnskabs Tings Vidne. overværende de 2de Mænd Jens Jacobsen Wiige og Ole Jacobsen Envær.
Lensmanden, Laug Rættet og Almuen blev om forestaaende tilspurgt ligesom for Schonevig Skibrede, hvortil de samtl: svarede: Nej ingen saadanne vare det aar her i Skibreedet.
Udstæd

Pante Bogen til Udslettelse
Hr: Wendelboes Obl: til Niels Larsen Tidslevold 80 rd: Pant i Kaarevigen {Pag} dateret 20 Juni 1765 No: 2 p: 264 qvitteret 1768, mortif:t af Cred:tor 10 Maj 1782.
Endre Jensen Mit Hovlands Obl: til Jens Wiicke Pant i Mit Hovland No: 4 H: C: gds: d: 24 Nov: 1779 No: 3 fol: 253a. qvitt:t q efter Skifte Udlæg 28 Aug: 80. q den 4 Maj 1782 af Jens Ezechielsen.

Pante Bogen til jnddragelse
Skiftebrev efter Aslach Lunde 22 oct: 1781. Extraheret i
…. Anders Gundersen Jndre Hovland 29 aug: 1781. Pante bogen

Bygsel Seddel publiceret
Hr: Wiggers til Elias Tollevsen paa Haalund 1 pd: Sm:, 1 pd: Fisk d: 3 oct: 1781. Manufact: H: 16 skl:

Pante Bogen til Udslettelse
Gunder Johansen Miaanes Obl: til Reinert Schimmeland d: 27 Maj 1777 No: 3 f: 93 qvitteret 10 Maj 1780.
Lars og Johannes Grindems Obl: til Reinert Schimmeland 98 rd: dt: 25 Nov: 1771 No: 2 pag: 515 qvitteret af Creditor 29 Dec: 1781.

Opsat Sag fra fol: 319b. Helje Bielland contra Helje Tvedt og Niels Aanensen.
Citanten frafaldt dette Stevnemaal, og begjærede sam/m/es Procedure for Rætten ophævet.
Denne Sag blev altsaa for Rætten ophævet.

Opsat Sag fra fol: 319b. Lars Stue contra Helje Bielland.

1782: 358b

Proc: Gorm paa Hoved Citanten Lars Stues Vegne mødte og begjærede af Contra Citanten at fremkomme med sit Svar paa Comparentens indgivne Jndlæg seeneste Rættes Dag.
Contra Citanten Helje Bielland fremstillede de 2de Stevne Vidner Jens Jacobsen Wiigen og Lars Nielsen Højlandstræet, til at afhjemle at have med lovlig mundtl: \Continuations Contra/ Varsel til dette Ting og Tiid indkaldet Lars Pedersen Stue \og Helje Tvedt/ til at høre stevnte og ustevnte Vidner til nøjere Oplysning i Sagen i continuation af forrige Hoved Contra Stevning, og tillige derefter at lide Dom i Sagen og betale Omkostninger, samt som Vidner i Sagen og deels til nøjere Oplysning indstevnet under Faldsmaals Straf Hans Andersen Bielland, Mads Andersen Watne, Mathias Schottebergs Hustr: Barbara Johans Datter, Halvor Østensen Grov, Jens Jensen Eldøen, Torbiørn Torbiørnsen Bielland, Lars Tostensen Rommetvedt, Johannes Aamundsen Langelandstræet, Hans Endresen Bielland, Halsteen Andersen Wiigen, Gunder Steffensen Kanelønning, Otte Anfinsen Aalland, Hans Ommundsen Grov, og Lars Langeland, Tollev Lundemansværk, alle deres Eedelige og nærmere Vidnesbyrd i Sagen at aflægge. For Processens skyld til Vædermæle at høre disses Vidnesbyrd, indstevnet forhen afhørte Vidner Niels Aanensen Tvedt, {Brithe Lars Datter Langeland}, Guro Olsdt: Orningsgaard, Østen Østensen Døsset, Mathias Jørgensen Nyesæter, Johannes Rasmussen Tveite, Hans Rasmussen Tvedte og Ole Højland \og Otte Aanensen/.
Bemelte Stevne Vidner afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Proc: Gorm protesterer imod Vidners Førelse paa Ord efter Aar og Dag efter Lovens 1 B: 13 C: 23 art:

Helje Bielland formoder sine Vidner førte.
Rætten, da den allegerede Lovs articul aleene handler om ……(?) Ord, kunde ikke nægte Vidnes førelse i denne Sag som ikke saadanne, men andre Ord ang:de.
Vidnerne blev af Helje Bielland begjært paaraabdt til Eedelig Vidnesbyrd, thi blev de af Rætten paaraabt, og alle mødte undtagen Mathias Skottebergs Hustr:, Torbiørn Bielland, Johannes Langelandstræet, Hans Endresen Bielland, \og/ Otte Aalland, og blev de mødende forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende, samt derefter separerede.
Som Natten paafaldt, beroer Sagens og Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 11 Maj 1782 continuerede dette Ting og denne Sag,
da fremstoed forhen som
7de Vidne 2 gange afhørt Hans Andersen Bielland. Proc: Gorm protesterer imod dette Vidne som Contra Citantens StifSøn. Rætten tilloed Vidnets Svar, under forbeholdenhed hvorviit ved Dom skal agtes. Vidnet fremstoed og under forhen aflagde Eed svarede paa Contra Citantens Spørsmaale saasom 1ste Om Jægten og Mads Vatnes Ladning var i Contra Citantens Ansvar, da de reiste med den fra Landet? Rs: Jo, Mads Vatne sagde til Helje Bielland da Jægten var tilladdet, at satte det alt i Helje Biellands Ansvar og Helje Tvedt lovede ogsaa Ladning i Jægten. 2det Da Contra Citanten kom paa Jægten og spurte efter sin Niste, hvad Svar da blev givet? Rs: Forhen besvaret.

1782: 359

3. Om veed(?) om Helje Bielland har sagt til Mads Watne at Helje Tvedt skulde selv skaffe Karl og tage Ladningen paa sig? Rs: Nej. 4. Om Helje Bielland havde givet nogen Lov at sætte Mand og Koe paa Jægten? Rs: Nej. 5te Forbød Helje Bielland, Lars Stues Dreng at være paa Jægten? Rs: Forhen besvaret. 6te Om Koen stoed paa Jægten efter at Lars Stues Dreng var gaaet fra Jægten? Rs: Ja, et par Timers tiid efter. 7. Var der skade paa Lars Stues Niste Bomme? Rs: Forhen forklaret. Parterne havde ei videre at spørge. Vidnet vedblev sin forklaring som blev oplæst. Dimitteret.
Fremstoed Mads Anders Watne forhen 2 gange afhørt som 1ste Vidne, og under forhen aflagde Eed forklarede til forbem:te qvæstioner saasom til 1ste Rs: Ja. 2det forbiegaaes. 3de Nej. 4de Rs: Veed intet derom. 5te forbiegaaes. 6te og 7de forbiegaaes. 8de Om Helje Tvedte, Lars Stue og Niels Aanensen vidste at det var Helje Biellands Niste? Rs: Var ei der tilstæde, og veed ej derom. Hr: Gorm begjærede Vidnet tilspurgt: Om da Vidnet lejede Jægten af Helje Bielland, om Vidnet da ei sagde til ham, at Helje Tvedt skulde være med, og have Ladning der med? Rs: Forhen forklaret. Vidnet vedblev sine oplæste Svar. og med begge Parters Consence blev dim:t:
Fremstoed forhen som 12te Vidne afhørte Mathias Schottebergs Hustrue Barbara Johans Datter som under forhen aflagde Eed svarede paa Contra Cit: Spørsmaale saasom til 1. Om Jægten var borte, da Helje Biell:s Dreng kom at vilde reise dermed? Rs: Ja, en liden Stund før. 2. Om de som reiste med Jægten, ei bad hende, underrætte Helje Bielland om deres afreise? Rs: Saae ei da de reiste fra Landet, og talte ikke med folkene derpaa. V: vedblev sit Svar, og med begge Parters Consence blev dimitteret.
Fremstoed forhen afhørte 9de Vidne Halvor Østensen Grov, som under forhen aflagde Eed svarede paa de til 7de Vidne Hans Andersen i dag fremsatte qvæstioner. saasom til 1ste Veed intet derom. 2det Var ei der tilstæde. 3de Ei heller. 4de forbiegaaes. 5te Rs: Det hørte Vidnet ikke, men saae hand reiste derfra. 6te Rs: Ja, en Times tiid eller toe. 7de Rs: Det har Vidnet ei efterseet eller veed. Vidnet vedblev sine Svar som blev oplæst, og med begge Parters Consence dimitteret.

Fremstoed 15de Vidne Tollev Tollevsen Lundemansværk Tjeneste Dreng som aflagde Eed og svarede paa efterskrevne Contr: Cit:s Spørsm: saasom: 1. Om Helje Tvedt vidste ikke, at Lars Stue havde forbuden Helje Tvedt og Helje Biellands Dreng at ej fare fra Grov, førend h/an/ds tiid var? Rs: Vidnet var udsendt af Lars Stue til Jægten ved Grov, og sagde sit bud til Helje Tvedt at skulde da reise, og viidere veed Vidnet ei om det omspurgte, men Helje Biellands Dreng skulde ei viide dette bud: saaleedes var Lars Stues begjæring til Vidnet. 2. Om Lars Stue bad Vidnet at bringe Helje Biellands Niste Bom/m/e til Helje Bielland? Rs: Nej. Vidnet blev sin forklaring forelæst som det vedblev, og med Parternes Consence blev dimitteret.

Forhen afhørte Hans Andersen blev efter Contra Citantens begjæring tilspurgt: 8. hvorlænge Jægten laae ved Grow fra Lars Stue forbød den at reise, til den reiste? Rs: Fra den eene Dags Eftermiddag til anden Dags Formiddag, da det imidlertiid var Norden Vind, som var Modvind, saa {det} de ikke kunde avangere uden at lovere. Dimitteret.

Fremstoed 16de Vidne Halsteen Andersen Wiigen som aflagde Eed og forklarede til efterskrevne Contr: Cit:s qvæstioner: 1. Om Vidnet saae da Jægten reiste? Rs: Ja. 2. Om der var Rum for Koen paa Jægten? Rs: Saae vel Koen paa Jægten, men var ei selv paa Jægten, saa ej k/an/d skiønne om Rummet. 3. Om nogen bad Vidnet underrætte

1782: 359b

Contra Citanten om Jægtens afreise? Rs: Vidnet talte ej med folkene paa Jægten. Vidnet blev sine Svar forelæst som det vedblev, og med begge Parters Consence blev dim:t.

Fremstoed 17 Vidne Hans Endresen Huusmand under Bielland som aflagde Eed og forklarede: At omvundne tiid Aftenen førend Jægten skulde reise, saae Vidnet at Helje Bielland og Hans Andersen bar fra Bielland noget Niste Tøj, og satte paa Jægten, og de sagde til Vidnet at det var Niste for Helje Biellands Dreng til Reisen med Jægten. og Vidnet saae Jægten reise Morgenen efter, men veed intet videre om Nisten eller om bud til Helje Bielland. Vidnet blev sin forkl: forelæst som det vedblev, vidste ei viidere, med begge Parters Consence dimit:t.

Fremstoed forhen afhørte som 6te Vidne, 2 gange, Niels Aanensen Tvedt som blev forelæst sit i Sagen aflagde Vidnesbyrd og Svar paa Spørsmaale, som hand vedblev Ord til andet.

De 2de Vidner Jens Eldøen og Torbiørn Bielland frafaldt Citanten.

Fremstoed Lars Tostensen Rommetvedt forhen som 2det Vidne afhørt der blev forelæst sin forklaring som h/an/d vedblev og vidste ei videre. Med begge Parters Minde dimitteret.

Fremstoed forhen som 10de Vidne afhørt Johannes Ommundsen Langelandstræet som blev forelæst sin forklaring den h/an/d vedblev, med tillæg: At har siden hørt af Niels Aanensen \fior Høst 1780/ svare Helje Bielland, at Niels Aanensen havde hørt, at Mads Vatne sagde til Helje Tvedt, at Helje Bielland vilde svare for Jagt og Ladning, og vilde at sin Dreng skulde være med. Vidnet vedblev sin forklaring, vidste ei videre, med begge Parters Consence dimitteret. Niels Aanensen benægter, at {Mads Vatne} have tilstaaet meere til Helje Bielland, end hand under sin Eed har vidnet.

Fremstoed 18de Vidne Gunder Steffensen Kanelønning som aflagde Eed og forklarede: Ord til andet som næst forrige Vidne i dag har vidnet. Niels Aanensen igjentoeg sin f….(?) Protest. Vidnet blev sin forklaring forelæst som det vedblev, og sagde at vidste ei viidere. Med begge Parters Consence dimitteret.

Fremstoed som 19de Vidne Otte Anfinsen Aalland som aflagde Eed og forklarede: At sidste Som/m/er i Skuuren sagde {… ……. Persohn} \Otte Aanensen/ til Helje Bielland, at vidste vel endelig og kunde forstaae hvem Nisten ejede, men navngav ej hvem hand troede at eje den. Vidnet vedblev sin forklaring, sagde at vidste ei viidere, med begge Parters Consence dimitteret.

Fremstoed som 20de Vidne Hans Ommundsen som aflagde Eed og forklarede Ord til andet som forrige Vidne. Vidnet blev sin forklaring forelæst som h/an/d vedblev, declarerede at vide ej mere og med begge Parters Minde blev dimitteret.
Contr: Cit: frafaldt Lars Langelands Vidnesbyrd og fremlagde Jndlæg af 2 Maj sidst som blev oplæst og lyder saaleedes: Derefter paaastoed Dom til Høste Tinget 1782.
Lars Stue ved Procurator Gorm refererede sig til sit forrige Jndlæg, med Omkostningernes forhøjelse til 16 Rd: Saaleedes indloed Sagen til Doms til Høste Tinget 1782.
Begge Parter indloed Sagen til Doms til Høste Tinget 1782.
Sagen blev til Doms optagen.

Opsat Sag fra fol: 320a. Helje Bielland contra Lars Stue om Skjælds Ord.
Citanten fremlagde Jndlæg af 20 Marti 1782 som blev oplæst og lyder saaleedes: Og paastoed Dom.
Procurator Gorm paa

1782: 360

Lars Stues Vegne indleverede sit skriftl: Jndlæg af gaars dato som blev læst, og lyder saaleedes: og derefter paastoed Dom.
Helje Bielland ligeleedes paastoed Dom.
Sagen blev til Doms optagen til Doms afsigelse af Dommeren og foreskrevne 8te Med Doms Mænd, og derved \af Dommeren og Laug Rættet som Med Doms Mænd/ afsagt følgende

Dom

Helje Olsen Bielland har indstevnet Lars Pedersen Stue til Doms for at have talt ærerørige og fornærmelige Ord imod Citanten og hands Hustrue, samt Omkostninger at erstatte. Da det beviiste vel ej er noget ærerørigt, og deels noget talt imellem dem som hinandens Ligemænd, i et Brøllup, noget efter St: Hans Tiid 1780, da de vare begge drukne; Men dog af Citanten med 2de, nemlig 9de og 13de Vidner iblant andet beviist, at Lars Stue i samme Brøllup havde sagt, at Citantens Hustrue var en Fante Kjerling: Og hvilke Ord ikke for andet end utilbørlige kand ansees. Saa kjendes af mig og forbem:te Med Doms Mænd for Rætt og herved afsiges: At Lars Stue for udsagde u-tilbørlige Ord som herved aldeeles mortificeres, og ej skal komme Citanten, hands Hustr: eller Børn til Præjudice, men være døde og magtesløse, bør bøde efter Lovens 6 B: 21 C: 4 art: Toe Rd: som efter Rescr: 30 Marti 1778 tilfalder den Nordenfjeldske Vej Casse, samt erstatte Citanten denne Sags Omkostninger med Fiire Rigsdaler. Alt at efterkom/m/es inden 15 Dage efter denne Doms lovlige forkyndelse under Adfærd og Executions Tvang efter Loven. Udstæd til Helje Bielland

Opsat Leyermaals Sag fra fol: 320a. Fogden contra Knud Rognalsen og Barbara Henrichs Datter. S: S: E: gds:
Hr: Fogden anmelte at den Corporlige Straf ved Kongl: allern: Resol: var eftergivet, mod 2 rd:s Betaling til Bergens Manufactur Huus, som de til Hr: Fogden har betalt, ligeleedes har de betalt Bøderne; Og da de nu tillige betalte Omkostningerne; Saa frafaldt Hr: Fogden Sagen.
Thi blev Sagen for Rætten ophævet. NB: Mulct

Pante Bogen til Udslettelse
Af /: til afdrag :/ Helje Nielsen Spidsøens Obl: 80 rd: d: 23 Juni 1779 No: 3 fol: 204a: betalt det halve neml: Christen Halvorsen 40 rd: imod qvittering 29de Dec: 1781.

Pante Bogen til inddragelse

Tron Jndre Hovlands Arv:s Skde til Ole Olsen paa No: 5 H: C: gds: Jndre Hovland 1 pd: 3 mrk: S: 3/8 Hd: d: 13 Janv: 1781.
Baltzer Jørgensens Skde til Jens Hansen paa Øfre Øchland No: 26 ¼ Løb ½ Hd: d: 28 Nov: 1781.

Bygsel Sedler
Hr: Bisk: Jrgens til Peder Halvorsen p: ½ Hd: ¼ Vog Korn [i] Øfre Rommetvedt d: 24 Apr: 1782, paa Vilkor til h/an/ds Moder, aarl: 1 td: Korn, og Foder til 1 Koe. Manuf: H: bet: 1 mrk:
Jon Mariagers til Lars Torbiørnsen p: 1 L: ¾ Hd: i Hysingstad d: 19 Dec: 1781. Manuf: H: bet: 1 mrk:
Nicolaj Olrich til Christi Gullevs Datter og Lars Larsen som skal ægte hverandre paa 23 mrk: S:, 3 Mrk: Penge nok 3 mrk: Penge i Hidschen d: 29 Apr: 1782. Manuf: H: bet: 12 skl:
Niels Siovatsen Kallevog til Arne Arnesen p: ½ L: ½ Hd: i Eyde d: 10 Maj 1782. Manuf: H: 16 skl:
Hr: Hertzbergs til Erich Erichsen p: Notteland ½ Løb 9 mrk: S: d: 31 Dec: 1781. Manuf: H: 12 skl:
Fogdens til David Jonsen paa 1 pd: S: 1 pd: Fisk d: 25 Sept: 1781. {Manuf:} udi Sæle No: 146. Manuf: Huset 8 skl: før betalt. Kongens Strøe gds:

1782: 360b

Nye Sag.
Jomfrue Maren Dorothea Budde i Espevær loed ved Proc: Gorm fremlægge skriftl: Kald Seddel af d: 23 April 1782 som er saalyd: sam/m/e blev oplæst for Jndstevnte Halvor Gundersen Næsset som mødte og tilstoed lovlig Varsel, men begjærede Sagen forliigt, og erbød for sin forseelse som h/an/d begjærede sig tilgivet, som af ham begaaet i Uviidenhed, at betale til Jomfrue Budde i Omkostninger etc: Fem Rigsdaler, og at bøde til Bremnes Sogns {Fattige} \Skoele Casse/ 2 Rdr:, samt for eftertiiden sig fra slig foretagende at entholde.
Jfr: Budde var fornøjet med Tilbudet, og naar ovenmelte bliver betalt, agter ikke videre at proseqvere Sagen som hun nu frafaldt,
Thi blev sam/m/e for Rætten ophævet. Udstæd NB: Mulct

Opsat Sag fra fol: 323a. Lensmand Eldøen contra Lars Stue.
Citanten fremlagde Rættens Laugdag saal:
Lars Stue mødte og vedtoeg lovlig Varsel.
Citanten fremlagde Jndlæg af 21 Marti sidst, saal: og paastoed Dom.
Proc: Gorm paa Lars Stues Vegne begjærede Sagen opsat til Høste Tinget 1782 til fornøden forsvar.
Sagen beroer til Høste Tinget 1782.

Nye Sag.
Lensmand Jens Jensen Eldøen anmelte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet indkalde Knud Olsen Gillie Leilænding for u-anstændige Ord imod Citanten i sine Forretninger ved Kongl: Skatters Udpantning, derfor, efter at høre Vidner, at lide Dom til Bøder og Omkostninger.

Knud Olsen Gillie mødte og vedtoeg lovlig Varsel, og bad Lensmanden om forliig, samt erbød at beede om forladelse, og at betale til Bremnes Sogns Skoele Casse En Rigsdaler, samt gjerne vilde erstatte Omkostningerne.
Lensmanden i betragtning af jndstevntes fattige Omstændigheder var fornøjet med Tilbudet, og naar det bliver alt opfyldt, vil frafalde Sagen.
Knud Olsen Gillie betalte Mulcten En Rigsdaler som Medhjelperen Mikkel Salomonsen Habbestad nu imodtoeg for Sogne Præsten Hr: Hertzberg at levere, samt til Citanten Omkostninger, og bad Lensmanden om forladelse, og tilbagekaldte sine ubesindige Ord og Talemaader, samt forsikrede, aldrig oftere at skulde findes i slig forseelse.
Lensmanden frafaldt Sagen.
Sagen blev for Rætten ophævet. NB: Mulct

Nye Sag.
Lars Pedersen Stue i Rættelagde skriftl: Kald Seddel contra Helje Olsen Bielland af dato 18 April 1782 som blev oplæst og lyder saal:
Stevne Vidnerne Lensmand Jens Jensen Eldøen og Jens Jacobsen Leervigen Skaffer afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er, og det oplæste Stevnemaal lovlig at have forkyndet.
Helje Bielland mødte og vedtoeg lovlig Varsel, men vidste sig ikke skyldig, og naar h/an/ds Gods er borte, veed ej eller kand lugte om det er staalen, eller om nogen vil bringe det igjen eller ikke, og da h/an/d fandt Jægten var Lars Stues Dreng paa den, og da h/an/d fandt Lars Stue, sagde sidstmelte at den skulde være borte.
Proc: Gorm paa Lars Stues Vegne begjærede Sagen opsat til Høste Tinget 1782 til at i Rættelægge Udskrift af Justitz Protocollen af Stevningen som indeholder Beskyldningen.
Sagen

1782: 361

beroer til Høste Tinget 1782.

Nye Sag.
Helje Nielsen Tvedt ved Proc: Sr: Gorm anmelte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Helje Olsen Bielland for ære- og nær- gaaende Beskyldninger i et jndstevntes i en anden Sag udstyret skriftl: Stevnemaal, hvorved hand beskylder Citanten for Tyverie derom at see Documenter i Rættelagt, at beviise sin Beskyldning, eller lide Dom til Ordenes Mortification, Bøders udreedelse og Omkostningers Erstatning.
Helje Bielland mødte og vedtoeg lovlig Varsel, men vidste sig ikke skyldig i det paastevnte, og naar hands Gods er borte, kand hand ej vide eller lugte, om det er staalen eller ej, om det kom/m/er igjen eller ej, og da h/an/d fandt Jægten, var en fremmet Dreng paa den, og da h/an/d fandt denne Drengs Hosbonde, sagde sidstmelte at den skulde være borte.
Proc: Gorm paa Lars Stues vegne begjærte Opsettelse til Høste Tinget 1782 til at i Rættelægge Udskrift af Justitz Protocollen af bem:te Stevning som indeholder denne Beskyldning.
Sagen beroer til Høste Tinget 1782.

Pante Bogen til jnddragelse
Krigs Raad Korens Skjøde til Jens Jensen Eldøen paa 1 Løb 1 Hd: i Eldøen som Giærmund beboer, d: 25 feb: 1782.

Biergnings Vrag.
Engel Asbiørnsen Holme fremstoed for Rætten og anmelte, at omtrent 14 dage før Juul sidst, var Comparenten i Havet og fiskede, da hand fandt en fierdedeel Miil i Havet uden for alle Land \uden for Bømmelen/ en Sæk flydende, hvorudi var Bomuld, som hand da biergede til Lands, og da Sækken var til endeel gjennemtrækket med Vand, saa var hand nødsaget for viidere Bedærvelse at forekom/m/e, at aabne den, og oppakke samt tørke Bomulden, hvoraf det yderste omtrent et qvarteer dybt rundt omkring i Sækken, var vaadt og fordærvet, hvilket hand tørkede, og imidlertiid strax anmelte det for Hr: Fogden, der beordrede dermed den nøjeste Tilsyn, og efter hvis ordre det {i d..} er \bleven/ bragt her til Ting stædet og forvaret i Sr: Niels Gorms Pakhuus, men forinden opveiet, og ombunden med det ellers ubrugelige Tøj af Sækken hvori det blev funden: Paa hvilket Comparenten har haft følgende Omkostninger 1: Reisen til Fogden 5 mrk: 5 skl: 2. At føre Bomulden her til Leervigen 2 Mand 3 mrk: 3. For Arbeide at oppakke og tørke Bomulden 1 Rdr: hvilke 2 Rd: 2 mrk: Comparenten begjærede forud erstattet, og derefter paastoed sig den halve Deel af Bomuldens Beløb sig tildømt, hvilken Bomuld nu er opvejet, efter at den er tørket og sorteret efter sin bonite, og er i alt 6 Voger, neml: 4 Voger got Bomuld dog ikke aldeeles reen, og 2 Voger bedærvet af Søe Vand.

Gjæstgiver Sr: Niels Gorm fordrede Pakhuus leje 1 rd:

V: og V: Hr: Foget Koren paastoed om Bomulden Rættens Dom til sam/m/es Auction, og af det beholdne Beløb Hds: M: Casse tildømt de 2/3 deele, efter at Omkostningerne forud af det heele Qvantum er betalt, neml: forbem:te anførte og specificerede 3 rd: 2 mrk: 0
hvortil kom/m/er for en Expresse til Bergen med at publicere Auction herover i Bergens addresse aviser 10 mrk:, og til avisene 1 mrk: 1 5
Auctionens Omkostninger og Rættens Arbejde anmoder h/an/d her af Sorenskriveren tilført, og hvilken ere: Jncaminat 5 4
Placaters udstedelse 3 mrk:, Lensmanden for sam/m/e at publiceres 1 mrk: 4

	6	4	4

1782: 361b

	6	4	4
Auctions Forretningens Udstædelse		3	
Er	7	1	4

og herforuden auct: Sal: 4 proCto: af det høieste bud, og {…. 4 proCto:} \og derforuden/ Jncassat: Sal: som ei kand beregnes førend sees hvad Bud denne bliver. Saaleedes h/an/d indloed Sagen under Dom.

Engel Holme ligeleedes indloed Sagen under Dom.

Thi blev derudi af Rætten afsagt følgende

Dom

Da indbem:te 6 Voger Bomuld er funden uden for alle Land i aaben Hav, og de derpaa anvente og anvendende Bekostninger forlods bør udreedes, samt det heele qvantum ved auction bør bortsælges; Saa k: og d: for Ræt og herved afsiges: At bem:te 6 Voger Bomuld bør ved offentlig auction bort sælges paa Condition at Kjøbere foruden høieste bud betaler til de specificerede Omkostninger pr: Vog 1 Rd: 1 mrk: 3 1/3 s: foruden auct: og Jnc: Sal: af de høieste bud, hvorefter \det ……/ auctions {B……} \beløbet/ frie for alle Omkostninger, bør tilfalde efter Lovens p: 674 a. 5, Hands Maj:ts Cassa den halve deel, og Engel Asbiørnsen Holme som Finder \og Bierger/ den halve deel. Udstæd

Auctionen.
Velædle og V: Hr: Foget Koren i følge Rættens ergangne Dom af Dags dato saalydende: begjærede Auctionen foretaget over de ommelte 6 Voger Bomuld til bortsælgelse til høistbydende, hvorom til denne auction var skeet bekjentgjørelse {saavel} med Placater \saavel/ i Bergens addresse Cont:s aviser som her i Skibredet bekjentgjort, og det paa følgende Conditioner: 1. Bomulden opraabes og bortsælges i den stand den forefindes, paa Condition at af hver Vog foruden høieste bud betales til Omkostninger 1 Rd: 1 mrk: 3 1/3 s: foruden auct: og Jnc: Sal: af høieste bud hvorpaa Tilslag skeer. 2. Kjøbe Summen som bliver uden afgang for forbem:te Omkostninger, betales til Hr: Foget Koren til næstkom/m/ende Høste Ting for dette Skibrede her paa Leervigen. 3. Kjøberen maae være tilforbunden ved at lade give Tilslag paa sit Bud, at auct: Bud det hos ham uden Lov eller Dom, bliver exeqveret og udpantet som Kongl: Skatter. 4. Det kjøbte annam/m/es strax uden viidere ansvar fra auctionen. Paa disse for mange tilstædeværende Liebhabere tydelig og lydelig oplæste Conditioner, blev bem:te opraabt og bortsolgt som følger:

			Auct:		
No: 1.					
og 2.	2 Voger Bomuld	4 Rd:	8 – 5 – 13	Fogden	mit betalt
3.					
og 4.	2 Voger Bomuld	4 rd:	9 – 0 – 9	Lars Siursen Tiong	Contant
5.					
og 6.	2 Voger Bomuld	3 rd:	4 – 0 – 12	Proc: Gorm	

		Sum Auct: Bel:	22 – 1 – 2 s:		

Saaleedes Auctionen sluttet. Udstæd

Biergnings Vrag.
Hans Larsen Wornesvigen og Baar Poulsen Løchlingeholmen, begge Huusmænd anmelte, at fjor Sommer fandt de paa Stranden opflydt paa Løchlingeholmen inden Sunds, et Skibs Sværd, som de for at biærge maatte hugge tvert over, hvorpaa de maatte bekoste med at leje Folk til Hielp {1 rd:} 2 mrk: hvilket Sr: Natanael Olrich havde vurderet for 9 mrk: Ellers fremstoed Lars Clausen Grindem og Peder Olsen Hille som havde beseet samme og anseet det til Værdie til 9 Mrk: Finderne begjærede sig det halve efter at Omkostningerne er fradraget tildømt.
Hr: Fogden formeente at de 2/3 deele tilhører Hds: M: Casse, og derom paastoed Dom.
Rætten derom afsagde følgende Dom

Dom

1782: 362

Bemelte Vrag bør bortsælges ved auction, og af Beløbet forlods betales bem:te Omkostninger 2 Mrk:, og Auct: \Inc:/ Sal:, samt Overskuddet tilhøre efter Lovens p: 674 a. 5 Hds: Maj:ts Casse de 2/3 deele, og Hans Larsen Wornesvigen samt Baar Poulsen Løchlingeholmen som Findere og Biergere den 1/3 deel. Bemelte Skibs Sværd blev ved auction opraabt og efter bud og overbud tilslagen Lensmand Jens Jensen Eldøen for 5 rd: 1 mrk: 4 s:
afgaar Omkostninger 2 mrk:, og Auct: Sal: 1 mrk: 5 s:
Jncass: Sal: 1 mrk: 5 s: 4 10

Jgien 4 rd: 2 10 s:
hvoraf Kgl: M: tilkom/m/er 2 rd: 5 mrk: 12 s: og Biergerne 1 rd: 2 mrk: 14 skl: Udstæd

Pante Bogen til jnddragelse
  Endre Jensen Mit Hovlands Obl: til Johannes Jørgensen Andahl 54 rd: 1 pr: No: 4 H:C: [gods] Andahl 1 pd: 3 mrk: S:, 3/8 Hd: d: 11 Maj 1782.
  Poul Andersen Jndre Hovlands Skde til Anders Poulsen p: Jndre Hovland No: 5 H: C: gds: 1 pd: 3 mrk: S:, 3/8 Hd: d: 29 Janv: 1782.
  Lars Jørgensen Tiongs Obl: til Johannes Fylkesnes 60 rd: 1 pr: i Tiong No: 92 21 mrk: Smør deraf d: 11 Maj 1782.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til førstk:de Mandag den 13 Maj.

Tredie Dagen den 13de Maj 1782 continuerede dette Ting.

Men som ingen indfandt sig med noget at gaae i Rætte efter 3 ganges Udraab; Saa blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

Fiære Skibreedes Sommer Ting den 14 Maj 1782 sat og holden af Rættens Betjent paa Leervigens Tingstæd i overværelse af Districtets Foget Hr: U: W: Koren, Skibreedets Lensmand Mathias Johansen Eecheland, samtl: Tingsøgende Almue, og efterskrevne 8te Eedsvorne Laug Rættes Mænd:
1. Johannes Rasmussen Møchlevold 4. Jacob Bentsen Waage 7. Daniel Clementsen Nordre Mølstre
2. Anders Olsen Førre 5. Ole Jochumsen Erve 8. Jngebreth Johannesen (Johansen) Førre
3. Steener Jochumsen Waage 6. Siur Torbiørnsen Nedre Wiig

Allerunderdanigst og underdanigst publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger, samt Collegii og høj Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger, registeret for Schonevig Skibreede fol: 343b.

Formynder Ting blev holden og Børne Midlerne befunden i behørig rigtighed efter Ober Formynder Protocollen.

Fogdens Regnskabs Tings Vidne. overværende de 2de Mænd Jørgen Torbiørnsen Wiige og Ommund Jonsen Næsset.
  Lensmanden, Laug Rættet og og Almuen, blev om forestaaende tilspurgt, ligesom for Schonevig Skibreede, hvortil de samtlige svarede: Nej, jngen saadanne fantes her i Skibreedet.
  Fogden begjærede det passerede som Tings Vidne sluttet og sig beskreven meddeelt som blev bevilget. Udstæd

Pante Bogen til Udslettelse
  Hr: Niels Hertsbergs Obl: til Hr: Johan Christopher Haar 1500 rd: \No: 1 fol: 266/ Pant i Muster, Bræmnes og Sveens Kirker d: 2 Dec: 1746 qvitt:t 3 Juli 1762 af Hr: Haars Enke.

Pante Bogen til jnddragelse
  Skifte efter Peder Pedersen Ervesvog 15 Maj 1781.

Opsat Sag fra fol: 323b. Jochum Jørgens contra Ole Biørdal.

Begge Parter blev paaraabt. Men da ingen af dem mødte eller møde loed; Saa blev Sagen opsat til Høste Tinget 1782.

Biergnings Vrag.
For Rætten fremstoed Johannes Simonsen Nordre Mølstre og Daniel Clementsen Nordre Mølstre, og anmeldte, at de en Søndag 14 dage for Kyndelmisse \sidst/ havde funden et Fad Tobak, og noget af et andet sønderslaget, paa Strandkanten paa Nordre Mølstre

1782: 362b

Grund, inden Sunds, hvilket Tobak var, det eene Fad heel, {og det} undtagen nogle Baand afslaaet, saa Tobakken som deri var, befantes vaad og fordærvet, og det andet Tobak var intet Fad eller Træe Værk om, som alt var borte, men Tobakken fantes flydende i smaae Bylter paa Søen og paa Strandbreeden, hvorpaa Lensmanden Mathias Johannesen Eecheland strax blev tilkaldet, og eftersaae Tobakken, hvorefter de førte Tobakken hjem og pakkede den op, samt hængte den omkring og tørkede den, derefter vejede den, da den var tørret, og befandt den at være 27 Voge 2 pund, hvilke de nu har bragt her til Tingstædet, og hvorfor de for først bad sig gotgjort for sig selv og Daglejere for Arbeide med Tobakken, som og for Reisen for Lensmanden til at eftersee Tobakken, og derom at gjøre den fornødne foranstaltning efter Regl: S/umm/a 6 rd: 4 mrk: 10 s: Nok for Skade paa deres Baad da de førte Tobakken her til Tingstædet, da Tobaks Fadet knusede Esingen og et Bord i Baaden 1 Rd: 1 mrk: 8 s: End viidere for at holde Vagt over det da det blev funden, indtil Lensmanden kom 3 Mrk: Er i alt 8 rd: 3 mrk: 2 s: Sr: Gorm Gjæstgiver her i Leervigen fordrede Pakhuus Leje for Tobakken 1 Rdr:, gjør 9 rd: 3 mrk: 2 s:

Lensmanden Mathias Johansen Eecheland fremstoed og forklarede: At omtrent ommelte tiid blev hand kaldet til at besee bem:te fundne Tobak tilligemed medhavende Mænd, og befandt sam/m/e saaleedes som forklaret er.

Comparenterne derefter paastoed sig ovenmelte Bekostninger gotgjort \forlods/ og derefter at nyde som Findere den halve deel af denne Tobaks beholdne Beløb.

V: og V: Hr: Foget Koren paastoed herom Rættens Dom til bem:te Tobaks Auction, og af Tobakkens beholdne Beløb, Hds: M: Casse tildømt de 2/3 deele, efter at Omkostningerne

forud af det heele Qvantum er betalt, neml: forbem:te	9 rd:	3 mrk:	2 s:
hvor til kom/m/er for en Expresse til Bergen med at publicere auct: herover i Bergens Addr: aviser 10 mrk: og til avisene 1 mrk:	1	5	
Auctionens Omkostninger og Rættens Gebuhr, anmoder hand, her af Sorenskriveren tilført, og hvilke ere: Jncaminat		5	4
Placatens Udstædelse i Skibredet 3 mrk: Lensm/an/den for sam/m/e at publicere 1 mrk:		4	
Auctions Forretningens Udstædelse		4	8
Er	13	3	14

Og herforuden Auctions Sal: 4 proCto:, saa og Jncassat: Sal: af det højeste bud, som ej kand beregnes, førend sees hvad Bud denne bliver: Saaleedes h/an/d indloed Sagen under Dom.

Finderne ligeleedes indloed Sagen under Dom.

Thi blev derudi af Rætten afsagt følgende

Dom

Da indbemelte Tobak er funden tet ved Land og paa Strandkanten, og de derpaa anvente og anvendende Bekostninger forlods deraf bør udreedes samt det heele Qvantum ved auction bør bortsælges; Saa kjendes og dømmes for Rætt og herved afsiges: At bem:te 27 Voge 2 pund Tobak bør ved

1782: 363

Offentlig auction bortsælges, paa Condition at Kjøbere foruden høieste bud betaler til de foran specificerede Omkostninger pr: Vog 3 mrk:, foruden Auct: og Jncassat: Sal: af de højeste bud, hvorefter det beholdne Auct: Beløb frie for alle Omkostninger, bør tilfalde efter Lovens p: 674 a: 5 Hands Maj:ts Casse de 2/3 deele; og Johannes Simonsen Nordre Mølstre samt Daniel Clementsen ibd:, begge som Findere og Biergere den 1/3 deel. Udstæd

Auctionen.
Velædle og Velv: Hr: Foget Koren ifølge Rættens ergangne Dom af dags dato saa lydende: begjærede Auctionen foretaget over der ommelte 27 Voge 2 pd: Tobak, til bortsælgelse til høistbydende, hvorom til denne Auct: var skeet bekjendtgiørelse, ved Plac: saavel i Bergens Adresse Contoirs Aviser, som her i Skibredet bekjendgiort, og det paa følgende Conditioner: 1. Bem:te Tobak opraabes og bortsælges i den stand den forefindes, paa Condition at af hver Vog, foruden det højeste bud betales til de specificerede Omkostninger 3 Mrk:, og derforuden Auct: og Jncass: Sal: af højeste bud, hvorpaa Tilslag skeer. 2de Kjøbe Summen, som bliver uden afgang for forbem:te Omkostninger, betales til Hr: Foget Koren til næstkom/m/ende Høste Ting for dette Skbr: her paa Leervigen. 3. Kiøbere maae være tilforbunden ved at lade gaae Tilslag paa sit bud, at auctions bud det hos ham, uden Lov eller Dom, bliver exeqveret og udpantet som Kongl: Skatter. 4. Det kjøbte annam/m/es strax uden videre Ansvar for Auctionen. Paa disse Conditioner som for en stoer \mængde/ forsamlede Liebhabere og Almue tydelig og lydelig blev oplæst, blev bem:te Tobak opraabt og bortsolgt som følger:

1 Vog Tobak	No: 1	3 mrk:	Niels Nielsen Bielland	Contant
1 Vog do:	2			
1 Vog	No: 3			
1 Vog	No: 4			
1 Vog	No: 5			
1 Vog do:	No: 6			
1 Vog do:	No: 7			
1 Vog do:	No: 8			
1 Vog do:	No: 9			
1 Vog do:	No: 10	2 mrk: 8 s:	Sr: Niels Gorm for alle 26 Voger, da ingen	
1 Vog do:	No: 11		andre vilde byde enten Voge viis, eller Partes	
1 Vog do:	No: 12		viis i 3, 6 flere eller mindre Voger	
1 Vog	No: 13			
1 Vog	14			
1 Vog	15			
1 Vog	16			
1 Vog	17			
1 Vog	18			
1 Vog	19			
1 Vog	20			
1 Vog	21			

1782: 363b

1 Vog do:	No: 22
1 Vog	23

1 Vog	24		som forhen
1 Vog	25		
1 Vog	26		
1 Vog	27		
2 pund do: med Faddet		7 s:	Sr: Gorm

S/umm/a Auction		5 mrk: 15 s:	

Saaleedes auctionen sluttet. Udstæd

Som Dagen var forløben, beroer Tingets Continuation til i morgen.

Anden Dagen den 15 Maj 1782 continuerede dette Ting

og først publiceret
Bygsel Seddel
Siur Christophersen Hougsgiærds til Dagfin Haaversen paa et Plads d: 26 Sept: 81.
Manufactur Huuset bet: 8 skl:

Pante Bogen til jnddragelse
Jngebreth Johannesen Sundførs Vilkors Contract til Fader Johannes H(ansen?) og Moder Gundvor Jngebreths Datter d: 14 Maj 1782.
Niels Siursen Eidsvogs Obl: til Siur Nielsen Eidsvog h/an/ds Fader 125 rd: uden Rente, 1 pr: i Eidsvog No: 1 S: S: E: gds: 1 L: ¼ td: K: d: 14 Maj 1782.

Brand Tings Vidne.
V: og V: Hr: Foget Koren loed tilføre, at hand til Bilag ved sit allerunderdanigste Regnskab, maae udbeede sig af Rætten at den tilstædeværende Almue og Skibreedets Lensmand maae blive tilspurt til at give et paalidelig Svar paa hvorleedes Bondemanden Jacob Erichsen Rødmyr, havde opbygt de Huuse igjen som ved en ulykkelig JldsVaade, Søndag før St: Hans Dag 1778, afbrændte, og i hvis Anleedning hannem efter foregaaende TingsVidne og Ansøgning, nu udi 2de Aar var gotgjort Aarlig udi Skatten 4 Rd: 14 skl: paa det Fogden deraf kunde erfare, om hand i følge den Kongl: allern: Befaling af 16 oct: 1776 havde sat Skorsten udi sin nye Stue, og var sig herom tillige et formelig TingsVidne begjærende, for derefter at observere hvad hannem som Foget paaligger.
Dommeren tilspurgte Almuen og Laug Rættet efter Hr: Fogdens Protocollation, hvorpaa de samtl: svarede: At det var dem bekjendt at Jacob Erichsen SelvEjer paa Rødmyr No: 82 S: S: E: gds: i Fiære Skbr: haver døgtig og forsvarlig igjen opbygt alle Gaardens behøvende Huuse, og sam/m/e nu beboer, og allereede lang tiid har beboet, og er \Stuen eller/ Vaan Huuset opbygt med Skorsteen af Muur, saa at ingen Røg Stue er paa Gaarden.
Hr: Fogden begjærede det passerede som TingsVidne sig beskreven meddeelt, som blev bevilget. Udstæd

Saug Tings Vidne.
Torbiørn Siursen Lejlænding paa Nedre Wiig No: 42 Sundhorlehns SelvEjer Gods, men Fieldbergs Præsteboel benificeret {for Enke gaard} i Fiære Skibreede fremstoed og androeg, at være Ejer af Nedre Wiigs Saug, som er en meget gam/m/el Saug, meget ældre end nogen kand mindes, og hvorpaa Comparenten er frakom/m/en sit Skjøde som er ham u-muelig at finde, men ellers er uviidende, om de forrige Ejere enten ikke har haft Kongl: allernaadigst Bevilling derpaa, eller og sam/m/e er forkommen; Og da Districtets Foget Velædle og Velv: Hr: Ulr: W: Koren truer ham med at er nødsaget, efter høje Ordre at forsegle Saugen og

fratage samme Krum Tappen; Saa er hand beføjet allerunderdanigst at ansøge Kongl: allern: Bevilling for denne Saug til Skjørsel til Bøigdens fornødenhed for ham selv og Naboer, hvilken Saug er for Bøigde Lauget høist fornøden, da Bønderne der omkring undertiiden ei kand faae

1782: 364

Skaaren paa andre Sauger, de fornødne Bord til deres Huuses Reparationer, af Tømmeret som fra omliggende Skove /: thi til Nedre Wiig er slet ingen Skov :/ kand fremskaffes, men ellers maatte reise dermed lange Veje til langt fra liggende Sauger, dem til stoer Sinkelse, Ophold og Skade i deres Huuses vedligeholdelse, foruden det, at deres Tømmer ofte ved saadanne fraliggende Sauger kand ligge længe uskaaren, og fordærves, til deels til forraadnelse. Desuden paaboer Comparenten saa slet Jord, at h/an/d til Skat og Livs Ophold, høilig trænger til den liden fordeel, som hand kand have af Elven til Saug brug. Til saadan Saug brug kand hand benøtte sig af hvad Tømmer hand kand fremskaffe, af omkring liggende Skove, som ikke til nogen vis Saug er henlagt dog ej at forlange af fremmede Skove, meere end hvad Ejeren selv vil overlade, Da dertil der omkring ere meere end tilstrækkelige Skove nok; Men Bordenes qvantum er ei umuelig at bestemme, som dependerer deels af naar der er Vand, og lidet eller meget, deels af hvormeget hand selv og andre behøver til Huuse Reparationer. Bemelte Nedre Wiigs Saug som er en Flom og Bække Saug staaer paa Nedre Wiigs, benificeret Godses Lejemaal, hvor den gandske Dam Stok ligger. Comparenten herom udbad sig Almuens Svar, til et lovskikket TingsVidnes Erhvervelse: Om ikke denne Saug er nødvendig, og om ikke det dertil behøvende Tømmer kand faaes af omliggende Skove, uden Skovenes Skade eller medtagelse i nogen maade? Almuen svarede: Jo Saugen er nødvendig, og en gam/m/el Saug, ældre end kand mindes, og vel over 100 aar gl:, og {kand} \er/ til samme Saugs brug, Tømmer meere end tilstrækkelig nok i omliggende Skove.
Comparenten begjærede det passerede sluttet og sig som TingsVidne beskreven meddeelt som blev bevilget. Udstæd

Som ingen viidere efter 3 ganges Udraab, indfandt sig med noget at gaae i Rætte, blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

Waags Skibreedes Sommer Ting den 22 Maj 1782 sat og holden af Rættens Betjent, paa Godøesunds Tingstæd i overværelse af Districtets Foget Hr: U: W: Koren, Skibreedets Lensmand Knud Larsen Rydland, samtl: tingsøgende Almue og efterskrevne 8te Eedsvorne Laug Rættes Mænd
1. {Niels} Tarrald \Niel/sen Lande 4. Knud Mikkelsen Lande 7. Johannes Olsen Drivenes
2. Christopher Jacobs: Fagerbakke 5. \Niels/ Wincentz {Han}sen Hille 8. Ole Knudsen Rydland
3. Jens Jngebreths: Wolden 6. Niels Olsen Klepsvigen

Allerunderdanigst og underdanigst publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger samt Collegii og høi Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger, registeret for Schonevig Skibreede fol: 343b.
Nok Fr: 13 Marti 1782 om Anslags Tærminer.

Formynder Ting blev holden og Børne Midlerne befunden i behørig rigtighed efter Ober Formynder Bogen.

Fogdens Regnskabs Tings Vidne overværende de 2de Mænd Mons Larsen Sætrevigen og Lars Jørgensen Fagerbakke.

Lensmanden, Laug Rættet og Almuen blev om forestaaende tilspurgt ligesom for Schonevig Skibreede, hvortil de samtl: svarede: Nej ingen saadanne fantes omspurgte Aar her i Skibredet. Udstæd

Pante Bogen til jnddragelse

Nordhorlehns Skiftebrev 7 Juni 1741 efter Jens Tomassen Børnes Hustr:	Jordegods
Do: efter Jens Thomassen Bernøe (Børnes) 25 Apr: 1750.	Udlægget i
Do: efter Lars Tønnevig og Hustr: 11 Juni 1774.	Øchland, er
Do: efter Hans Schage 25 Juni 1777.	i P: b:
Do: efter Thomas Bjørnes (Børnes) 26 Juni 1777.	extrah:t

Opsat Justitz Sag fra fol: 326a. Fogden contra Mikkel Bakke med fleere
Actor anmelte, at have reqvireret fra DHr: Præsten og Klagere om de noget viidere til Oplysning i Sagen havde at erindre, eller om de vidste fleere Vidner at navngive, hvorpaa h/an/d har erholdet deres Svar skiønt indrykket iblant andre Materier, hvorfor ej sam/m/e her k/an/d fremlægges, at

1782: 364b

de hverken viidere havde at erindre, eller vidste fleere Vidner at navngive; Altsaa Actor indloed Sagen til Doms til vedbørlig Straf for forbryderen efter Loven og Sagens beskaffenhed samt til Omkostningers Erstatning.

Mikkel Bakke paa egne og øvriges vegne indloed Sagen til Dom.

Sagen blev til Doms optagen, og derudi afsagt følgende

Dom

Efter Andragende af Sogne Præsten Velædle, Velærværdige og højlærde Hr: Magister Sundt og Residerende Capellan Hr: Mossin, og Amtets høje Ordre, har Velædle og Velviise Hr: Foget Koren som Actor indkaldet Mikkel Nielsen Bakke, Niels Larsen Kipper paa Salthellen, Jacob Stangeland og Ole Ottesen Hævrøen, for uforsvarlig forhold mod Hr: Mossin, i Møgster Kirke Anden Juule Dag 1779, derfor at lide Dom til Bøders Udreedelse og Omkostningers Erstatning. Da ved de af Actor førte Vidner /: og siden af Klageren er declareret, de ej kand forskaffe eller angive fleere Vidner :/ slet intet er oplyst, ja ej engang tilveiebragt formodning om nogen strafværdig forbrydelse: Tvertimod Mikkel Bakke har ført Vidner til at beviise sin uskyldighed, og af hvis forklaring ej heller noget til hands gravamen k/an/d uddrages; Saa K: og d: f: R: og herved afsiges: At de indstevnte Mikkel Nielsen Bakke, Niels Larsen Kipper, Jacob Erichsen Stangeland og Ole Ottesen Hævrøen bør for Actors Tiltale i denne Sag aldeeles frie at være. Udstæd

Optagen Sag fra fol: 326b. Torbiørn Fladerager contra Biørn Rønholm.
Blev udi denne Sag afsagt følgende

Dom

Torbiørn Larsen Fladerager har her til Rætten lovlig indkaldet Biørn Jngebretsen Rønholm for at have hugget Brændeveed i Citantens Skov, at lide Dom til Straf og Omkostningers Erstatning. Citanten har med eet Vidne beviist, at Vidnet veed Citantens Skov Skifte, at Biørn Rønholm intet der nærved ejer, og at hand har hugget og bortført Veed af Citantens Skov som var af Værdie omtrent 4 skilling. Jndstevntes Declaration om hands Øxes fratagelse i Skoven, hvilken Øxe Citanten har foreviist i Rætten, hands Tilstaaelse at have

hugget i Fladerager Mark, dog med foregivende at Marken var til fælleds med en anden Mand paa Fladerager, hvilket foregivende, jndstevnte dog ej har beviist, og hands Paaskud om tilladelse dertil af en anden Grande, Men hvilket Hjemmels Paaskud hand igjen frafaldt, hvorved h/an/d viiser at Ansee samme Hjemmel at briste, overtyder ham noksom om Søgemaalets rigtighed. Altsaa da Biørn Jngebretsen Rønholm har tilstaaet at have hugget i fremmet Mark hvor Citanten ejer, og ej til saadan Hugst skaffet Hjemmel og Tilladelse; Saa K: og d: f: R: og herved afsiges: At Biørn Jngebrethsen Rønholm for saadan ulovlig Skov Hug bør bøde til den Nordenfjeldske Vej Casse Een Rigsdaler, og til Citanten baade {have} have den sig fratagne Øxe forbrudt, saa og erstatte denne Sags Omkostninger med 3 rd: 2 mrk: Alt inden 15 dage efter denne Doms lovlige forkyndelse under Adfærd og Executi:s Tvang efter Loven.

1782: 365

Opsat Leyermaals Sag fra fol: 326b. Fogden contra Elias Østevold og Hustru.
Hr: Fogden anmelte Sagen frafalden; Thi blev den nu for Rætten ophævet.

Nye Leyermaals Sag.
V: og V: Hr: Foget Koren anmelte at have til dette Ting, Tiid og Stæd ved lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet indkalde Qvinde Mennisket Aagathe Ols Datter Weøen for begangne Lejermaal med u-confirmeret og i Bergens Fæstnings Arbeide for anden Misgierning sig nu befindende Dreng Lars Endresen Sortland, hvilket Lejermaal er begaaet paa Weøen S: S: Ejer gods, til Strafs Lidelse paa Kroppen /: thi Bøderne ere betalte :/ samt Omkostningers Erstatning \derom at lide Dom/
Stevne Vidnerne Mons Larsen Sætrevigen og Johannes Biørnesen Rasmusholmen afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre efter Loven, saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Hr: Fogden anmelte, at have til Defensor i Sagen, paa Amtets Vegne beordret Lensmand Knud Larsen Rydland.
Lensmand Knud Larsen Rydland mødte og vedtoeg lovlig Varsel som Defensor i Sagen.
Aagathe Ols Datter blev paaraabt, men da hun ikke mødte eller møde loed; Saa blev hun given Rættens Laugdag til Høste Tinget 1782 at møde og svare til Sagen; hvilken mundtl: Laugdag Skafferen Mons Sætrevigen blev paalagt at lovlig lade hende forkynde, og for Rætten afhjemle.
Actor forbeholdt sig til næste Ting at anviise allernaad: Høieste Rættes Dom over Lars Endresen til Fæstnings Arbeide paa Livs Tiid.
Defensor tilstoed og at vide, det hand endnu efter sam/m/e allernaad: Dom er i Bergens Fæstning.
Actor fremlagde Sogne Præstens Anmeldelse af 17 Marti 1781 som blev oplæst og lyder saaleedes:
Rætten loed Sagen beroe efter forbem:te Laugdags afhjemling til Høste Tinget 1782.

Biergnings Vrag.
Lensmand Knud Larsen Rydland anmelte at en Nat sidst afvigte Octob: Maanet, fandt Dreng\en/ tjenende hos {Anders} Knud Andersen Bakkesunds Enke, navnligen Christopher Olsen {og} endeel Vrag i aaben Hav uden for alle Land, da h/an/d reiste ud for at fiske, hvilket Vrag som Finderen paastaaer sig tildømt, bestoed i følgende, som af nu fremstillende Johannes Larsen Walhammer, Niels Johannesen Rabben og Hans Andersen Aarland, er vurderet saaleedes: en liden Raae 1 mrk: 8 s: 1 bram Seil Stang 1 mrk: et støkke af en

Stang 1 mrk: 8 s:, Noget Taug Værk og 7 Blokker 3 Rd: 3 mrk:, et støkke Segl 3 mrk: \for deres(?) Reise paastaaende 1 rd: 1 mrk: 8 s:/

Lensmanden anmelte at Finderen paastoed sig alt det fundne tildømt.

Hr: Fogden paastoed det alt auctioneret, og deraf det halve Hds: M: Casse tildømt, og derom paastoed Dom;

Thi blev derom afsagt følgende

Dom

Da indbem:te Vrag er funden uden for alle Land i aaben Hav, og de derpaa anvente og anvendende Bekostninger forlods deraf bør udredes, samt alt Vrag godset ved offentlig auction bortsælges; Saa k: og d: f: R: og herved afsiges: At bem:te Vrag bør ved offentlig auction bortsælges, paa Condition at Kjøberne foruden høieste bud betaler bem:te Omkostninger 1 rd: 1 mrk: 8 s: saa og auctions og Jncass: Sal: hvorefter det heele Beløb, auctionens høieste bud frie for alle Omkostninger, bør efter Lovens p: 674 a. 5, tilfalde Hands Maj:ts Casse halvparten og {Finderen} Christopher Olsen som Finder og Bierger den halve deel.

1782: 365b

Paa Conditioner efter oplæste Doms Jndhold, og end viidere at Auctions Budet strax betales, blev opraabt bem:te Vrag Gods for, 4 rd:, og efter bud og overbud tilslagen Sr: Bendt Olrich Hynnemør for 5 rd: 4 skl:, hvoraf tilfaldt Hds: Maj:ts Casse den halve deel 2 rd: 3 mrk: 2 s:, og Finderen 2 rd: 3 mrk: 2 s: Udstæd

Biergnings Vrag.

Sr: Henrich Christie anmelte at ved at reise ud med sine Folk at ordinere dem i Arbeide med Fiskerie fandt hand i Fjorden inden Sunds, en Skibs furre baad, drivende uden Folk, uden ringeste Reedskab eller Takkelagie ved, som hand loed vurdere ved for Rætten fremstillende Johannes Walhammer og Niels Johansen Jndre Rabben, der vurderede sam/m/e for 3 rd: 3 mrk: Comparenten anmelte, paa Baaden at have haft følgende Bekostninger: til at tiære den, at den ei skulde opraadne, da den blev funden i febr: Maanet sidst, samt Vurderingsmændene for deres umage 1 rd:, som h/an/d paastoed forloeds sig betalt, og af det beholdne Beløb sig en tredie Part tildømt.

Hr: Fogden paastoed Hds: M: Casse de 2/3 deele heraf tildømt, og derom paastoed Rættens Dom:

Rætten derom afsagde følgende

Dom

Bemelte Vrag baad bør bortsælges ved auction, og af Beløbet forloeds betales bem:te Omkostninger 1 Rd:, samt auct: og Jncassations Sal:, og Overskuddet tilhøre efter Lovens pag: 674 a. 5 Hds: M: Casse de 2/3 deele, og Sr: Christi som Finder og Bierger den 1/3 deel. Bemelte Baad blev ved auction opraabt, og efter bud og overbud tilslagen som høistbydende

Sr: Henrich Christie for	3 rd:	3 mrk:	2 s:
Afgaar Omkostninger 1 rd:, Auct: Sal: 18 s: Jncass: Sal: 18 s:	1	2	4
	---	---	---
jgjen	2	0	14 s:

Deraf Hds: M: Casse 1 rd: 2 mrk: 9 1/3 s: og Finderen 4 mrk: 4 2/3 s: Udstæd

Spedalsk Tings Vidne.

Lensmanden for Waags Skibreede Knud Larsen Rydland anmelte, at her i Skibredet er et Spedalsk Menniske, navnlig Lars Olsen gl: noget over 20 Aar, opholdende sig paa Østre Bagholm hos en fattig Huuskone som er hands Moster, hvilken er saa befængt med den

Spedalske Syge, saa hand nødvendig og u-undgaaelig maae søges indlemmet i Hospitalet i Bergen, saa meget meere, da h/an/d er yderlig fattig og uden Slægt eller Venner eller anden Hjelp, saa h/an/d desformedelst lider baade Hunger og anden Nød. Men hvorhos er at beklage, at dette Menniske aldeeles intet har arvet, \og/ som melt intet selv ejer, ej heller har enten Slægt eller Venner, der kunde hjelpe ham med det mindste til hjelp til betaling for at indlemmes i Hospitalet. Lensmanden var herom TingsVidne begjærende.

Dommeren oplæste det tilførte for Laug Rættet og Almuen og derom æskede deres sandfærdige Svar, om samme sig saaleedes eller hvorleedes anderleedes forholder? Laug Rættet og Almuen svarede: At de var meget vel bekjendt alle de anførte Omstændigheder, at sam/m/e sig saaleedes i alt i Sandhed forholder?!! {….. og Laug Rættet}

Lensmanden begjærede det passerede sluttet, og sig som Tings Vidne beskreven meddeelt, som blev bevilget. Udstæd

1782: 366

Pante Bogen til Jnddragelse

Anders Larsens Arv:s Skde til Christopher Johansen p: St: Tofteland No: 8 1 pd: S:, 1/3 Hd: d: 29 Janv: 1781.

Auct: Skde fra Natan: Math: Stærvboe til Sr: Bent Hynnemør paa Salthellen d: 17 Dec: 1781.

Bygsel Sedler

Hr: Sundes til Abraham Abrahamsen paa Wasnes 18 mrk: Sm: d: 22 Maj 1781. Manuf: H: bet: 8 s:

Johannes Simonsens til Anders Johansen paa Nedre Waage 6 ¾ mrk:, med Anpart i Laxe Vaagen d: 18 Maj 1782. M:f: H: 8 skl:

Pante Bogen til Udslettelse

Tarrald Landes Obl: til Knud Rydland 40 rd: Pant i Lande d: 12 Apr: 1769 No: 2 p: 439 qvitteret 4 Maj 1782.

Bent Olr: Hynnemørs til Hr: Garman p: 198 rd: Pant i Gougseim, S: Drivenes dat: 1 oct: 1776 qvitteret 9 Maj 1780.

Pante Bogen til jnddragelse

Mikkel Larsens Skde til Johannes Monsen p: Remmereide No: 11 23 1/2 mrk: S: ?/24 Hd: d: 1 oct: 1781.

Bygsel Sedler

Hynnemør til Ole Johansen paa 2 pd: 6 mrk: Fisk, 40 s: Penge ½ Vog Lax d: 21de Maj 1782. M:f: H: 1 mrk:

Peder Andersen Bakkes til Niels Halvorsen paa 13 ½ mrk: S:, 3/16 Hd: d: 1 oct: 81. M:f: H: bet: 8 skl:

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i morgen.

Anden Dagen den 23 Maj 1782 continuerede dette Ting.

Men da ingen efter 3 ganges Udraab indfandt sig med noget at gaae i Rætte, blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

Opdals Skibreedes Sommer Ting den 24 Maj 1782 sat og holden paa Godøesunds Tingstæd af Rættens Betjent i overværelse af Districtets Foget V: og V: Hr: U: W: Koren, Skibreedets Lensmand Mads Christophersen Godøen, samtl: Tingsøgende Almue, og efterskrevne 8te Eedsvorne Laug Rættes Mænd.
1. Anders Jacobsen Øfre Beltestad 4. Johannes Olsen Schorpetvedt 7. Ole Olsen Siursvig
2. Johannes Anders: Schiellevig 5. Elling Engelsen Hornenæs 8. Christen Larsen Hegland
3. Jver Jacobsen Hetlelie 6. Endre Johansen Haaland.

Allerunderdanigst og underdanigst publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger, samt Collegii og høj Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger, registeret for Schonevig Skibrede fol: 343b. og Waags Skibrede fol: 364a.

Formynder Ting blev holden og Børne Midlerne befunden i behørig rigtighed efter Ober Formynder Protocollen.

Fogdens Regnskabs Tings Vidne overværende de 2de Mænd Ole Larsen Næsse og Johannes Nielsen Nattevigen.
Lensmanden, Laug Rættet og Almuen blev om forestaaende tilspurgt, ligesom for Schonevig Skibreede, hvortil de samtl: svarede: Nej ingen fantes omspurgte Aar af saadanne her i Skibreedet. Udstæd

Pante Bogen til {jnddragelse} Udslettelse
Thomas Johansen Nedre Kleppe Obl: til Foget Koren 45 rd: Pant i Nedre Kleppe No: 58 12 mrk: S: 1/6 Hd: d: 4 oct: 1780 No: 3 f: 299a. qvitteret af Creditor 4 oct: 1781.

1782: 366b

Pante Bogen end viidere til Udslettelse
Ole Guldb: Lundes Obl: til Sverke Hiertnes 66 rd: Pant i Øfre Lunde d: 11te Oct: 1753 No: 1 f: 617 qvitteret 29 Dec: 1781.
Jver Poulsen Nordbust Obl: til O: P: Næss og Erich Aakre 156 rd: d: 6 Maj 1774 No: 2 pag: 595 qvitt:t 29 Dec: 1781.
Ole Tiæransen Lien Obl: til Erich Tvedt 150 rd: Pant i Lien No: 14 d: 2 Maj 1778 No: 3 f: 95b. qvitt:t af Creditor 7 Apr: 1782.
Ole Olsen Hetlesæter Obl: til Guro Femanger 200 rd: Pant i Hetlesæter i Føjen d: 22 Juni 1775 No: 2 p: 632 qvitteret 11 oct: 1781 af hendes Arvinger.

Bygsel Seddel
Hr: Wiggers til Hans Olsen p: Nedre Dalland og Niels Jonsens Datter 7 ½ mrk: Sm: dat: 19 Janv: 82. Manuf: H: 12 skl:

Nye Justitz Tings Vidne Sag
Velædle og Velviise Hr: Foget Koren anmelte, at afvigte Vinter Nye Aars Tiider havde tildraget sig, at et Pigebarn navnlig Brithe Niels Datter omtrent 11 aar, værende hos sin Fader, af hvem hun var avlet uden Ægteskab, naunlig (navnlig) Niels Mortensen {SelvEjer} paa Flygensfær, Leilænding sam/m/e stæds, blev borte, og omtrent 14 á 15 uger derefter blev

funden død i en Steen Uhr eller Røys i Flygensfær Udmark, hvorover h/an/d havde fundet sig nødsaget paa Justitiens Vegne, til Oplysning og Undersøgelse samt nærmere Foranstaltning, at indstevne bemelte hendes Fader Niels Mortensen Flygensfær og Hustrue Marithe Anders Datter, til at høre Vidner, som under Faldsmaals Straf til Eedelig Vidnesbyrds aflæggelse om hvad de herom maatte være viidende \er indstevnet/ naunlig Peder Jacobsen Flygensfær og Hustr: Brithe Peders Datter, Johannes Pedersen ibd: og Hustru Sara Knuds Datter, Simon Larsen ibd: og Hustr: Angunde Johans Datter, Niels Eliassen Nedre Flygensfær og Berge Bottelsen Nedre Flygensfær, alle med lovlig mundtl: Kald og Varsel, til dette Ting, Tiid og Stæd, til et lovskikket TingsVidnes Erhvervelse.

Alle indstevnte mødte og vedtoeg lovlig Varsel.

Vidnerne blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds Udsigende, hvorefter de blev separeret, og af Hr: Fogden begjært, da taget i Examen, at gjøre deres forklaring.

Actor begjærede Niels Mortensen at blive af Rætten tagen under Examen.

Velbaarne Hr: Capitain Ravn mødte i Rætten til at observere det fornødne saavel ihenseende til Forsvar for Niels Mortensen Flygensfær, siden hand er Lande Værn under det Opdalske Compagnie, som og til ald muelig Oplysnings Erholdelse i fald bem:te Niels Mortensen i noget skulde være skyldig.

Niels Mortensen Flygensfær fremstoed løs og leedig, for Rætten Og forklarede: At være gl: 35 Aar, fød paa Flygensfær i Opdals kirke Annex Sogn, af Faderen SelvEjer Bonde Morten Jngebretsen Flygensfær, død, og Moder Brithe Niels Datter, ogsaa død, var hjemme da hos sine Forældre til sit 15de Aar, derefter tjeneste hos \bonden/ Johannes Drivenes nu død, i Fittie Kirke Sogn 1 Aar, derfra til Ole Salthellen i Møgster Sogn 1 Aar, derefter hos afg: Natanael Mathiassen paa Salthellen 4 ½ Aar, derefter et Aar hjemme hos sin Fader, derpaa fik Bygsel Seddel paa sin paaboende Jord for 10 Aar siden, om ræt mindes, gik til Confirmation hos Hr: Sunde,

1782: 367

i Møgster Kirke, hvorom skal siden fremlægge Sogne Præstens attest, men har ingen andre Præste Attester, og sidst har været til Guds bord i Opdals Kirke, i hvilket Sogn hand boer, for 5 uger siden, fra sidst Søndag, har ellers ingen Skudsmaal, Passer eller skriftlige Beviiser, har aldrig begaaet noget uden at hand 2 Aar førend hand for 9 Aar siden blev gift, avlede i Løsagtighed dette Pige barn Brithe Niels Datter, med en ugift Qvinde, en Enke navnlig Marthe Tostens Dt: tjenende paa Bekkervigen i Fittie Sogn, hvilket Barn var hos sin Moder til i sit 7de Aar, og siden i 5 Aar nu sidst Vaar har været hos Deponenten, og skulde til Kyndelmisse sidst blevet 11 Aar, men ellers om hendes Alder fremlagde vedkom/m/ende Præstes Attest af 10 Maj 1782 saal: Jmod dette barn har hand alletiider været god og kjærlig, og aldrig har straffet hende med Strænghed, undtagen 2 gange afvigte Som/m/er imod Høsten, da hand straffede hende med et lidet Riis fordie hun begge gange havde gaaet ud i Marken, og som nogle gange før, skiult sig i Marken, een, toe á 3 dage paa gangen, og ikke vildet svare naar de har raabt paa hende, men hun kom/m/en hjem af sig selv naar hun havde vildet, og foregivet eengang, at 2 Spøgelser havde opholdt hende, men Comparenten syntes ellers at hun havde god forstand, dog alletiider naar hun blev viist ud et Ærende, sagde hun at komme for sig aleene at sove. Eengang Deponenten straffede hende var hands broder Christen Mortensen Flygensfær derved tilstæde, og en anden gang Peder Jacobsen Flygensfær. Deponenten har siden 9 uger førend hun blev borte, og da h/an/d havde straffet hende som melt sidste gang, ei \truet/ slaget eller straffet hende eller været haard imod hende. Omtrent 9 uger derefter den 4de Juule Dag sidst, da Deponentens Hustrue /: som ellers ikke har været streng imod Barnet, og ej sig viidende slaget hende paa det sidst Aar førend hun

blev borte :/ viiste Barnet Brithe Niels Datter et Ærende ud til Faarene paa Marken at gjætte dem, og hænte dem hjem, om Eftermiddagen ved lys Dag, da Faarene sc: (dvs) Smalen, ej var længere end kort uden for Bøe gjærdet, og Peder Flygensfær Hustr:, samt Simon Flygensfærs Datter et barn paa 13de Aar, talte med hende i Marken, og sagde hende hvor Smalen var, da nogle af Smalen kom hjem af sig selv \ved lys Dag;/ men ey alle, og Dagen efter fandt gaardens folk de øvrige Smaler; Men den aften kom Barnet ey hiem, og ingen kunde gaae saa seent ud at leede efter hende, ey heller Dagen efter, men Dagen derpaa der var 6te Juule Dag gik baade Dep: og h/an/ds Hustr: omkring i Marken, og raabte og leedte efter hende, men fandt hende ikke, eller hørte noget Svar af hende paa {hands} \deres/ Raab, derefter siden hver Dag, fik de folk til hjelp at leede efter hende, over 8 Dage, men fandt hende ikke. End da leedte de et pr: Uger derefter, men fandt hende ikke. Endelig 14 ½ Uge efter hun blev borte, var endeel ude paa Marken, og leedte efter hende, neml: Knud Houchefær, Dreng Tarrald Olsen Aase, Dreng Hans Torbiørnsen Houchefær, Berge Bottelsen, Siur Bergesen, Niels Eliassen, Christen Mortensen, Enke Anne Flygensfær, alle paa Flygensfær, Pige Anne Peders Datter, Pige Jldri Anders Datter \Landerøen/, og Comparenten, da Comparenten og Siur Bergesen Flygensfær

1782: 367b

fandt i Udmarken, ontrent ½ f: Miil fra Flygensfær, hvor slet ingen Skov var, en Skind hat hun havde haft paa Hovedet, og Niels Eliassen fandt en af hendes Vanter. Derefter Niels Eliassen Flygensfær grov ind i en Steen Hob med en Stok, hvor Comparenten før havde seet ind, men ej fornummet noget, hvilken Steen Hob var tet ved hvor Hatten blev funden, og bestoed af Field støkker, hvor imellem var et lidet Hul, og hvilket Hul var saa lidet, og med Musse!! (Mose) paagroet, at ingen kunde troe, at Barnet kunde komme derind, Steenene vare og saa store, at de ikke kunde løftes eller lættes mindre end 9 Mand med Løfte Stænger, og var overgroet med Musse: Ved det da Niels Eliassen der leedte, fik hand at see Barnets Klæder, da de med saa mange Mand som melt, fik Steene lettet til side, saa at Hullet blev saa stoer at de kunde trække Barnet der ud af, som da var dødt, og noget af Ansigtet og Fingrene overgaaet til forraadnelse, men ingen Kjendetegn fantes, at hende noget af andre var tilføjet, dag blev Liiget ey afklæd og besigtiget, derpaa de 2 dage efter begrov barnet i Kirke gaarden uden at melde det for Øvrigheden eller Præsten. Deponenten har hørt fortælle at der skal være hørt Skriig i Marken, afvigte Vinter, men Dep: har ej hørt det. Sluttelig Dep: forklarede at blev 1769 indsat som Land Soldat, og for 2 Aar siden 1780 blev indskreven i Landeværns Compagniet.

Fremstoed bem:te Niels Mortensen Flygensfærs Hustrue Marithe Anders Datter som forklarede at være 38 Aar gl: fød paa Landerøen her i Skibredet i Opdals Sogn, af Fader Anders Biørnsen Leilænding paa Landerøem, som endnu der lever, og Moder Giertrud Ols Datter, som og lever, var hjemme hos sine Forældre i 29 Aar imidlertiid gik til Confirmation og Guds bord for Sogne Præsten Hr: Baar, i Opdals Kirke, derpaa tjente et Aar hos Hans Møchlestad i sam/m/e Sogn, hvor paa blev gift for 9 Aar siden med hendes Mand, og har aldrig begaaet nogen forbrydelse, har ej heller Præste attest eller Skudsmaal at fremviise, da hun aldrig har været ude af Sognet hvor hun er fød og endnu boer. Bemelte hendes Mands med et andet Qvinde Menniske førend hendes Ægteskabs Tiid avlede Slegfred Barn Brithe Niels Datter kom i Deponentindens Huus med hendes gode Villie for \nu/ 5 Aar siden, og har hverken Deponentinden eller hendes Mand været stræng eller ukjærlig imod hende, eller straffet hende haardere end høist nødvendig, i sær for at hun undertiiden skiulte sig i Marken, een, toe á 3 dage paa gangen, foregivende at hun sov, hvorfor hendes Mand endelig straffede hende med Riis afvigte Sommer i Korn Høstens tiid første gang, og anden gang imod Alle Helgens tiider, den første gang overværende Christen Flygensfær, anden gang Peder Jacobs:

Flygensfær hvilken Straf var baade taalelig og ordentlig, og siden har hverken Dep: eller hendes Mand slaget eller truet hende, hvorpaa hun blev borte 4de Juule Dag, og om det øvrige forklarede som hendes Mand, undtagen at var ey i Marken, den Dag hun blev funden.

Af Vidnerne fremstoed 1ste Vidne Peder Jacobsen SelvEjer p: Flygensfær som aflagde Eed og forklarede: At har ofte seet Barnet Brithe Niels Datter {…} haft Kugler i Panden som slaget, men veed ej af hvem, og har ej seet hvem har slaget hende uden den eene gang som var omtrent 6 eller 7 uger før Juul sidst, da en Morgen tiilig, h/an/ds Hustrue som var udgaaen paa Gaarden, kom løbende ind i Vidnets {Hustrues} \Stue/ og bad Vidnet gaae ind til Niels Mortensen, og redde Barnet Brithe Niels Datter [som]? skreeg jam-

1782: 368

merlig, for at redde hende, da Vidnet gik did, og da Vidnet kom ind, sloeg ingen barnet, men Niels Mortensen og Hustrue taug begge, og h/an/d havde Riis i haanden som Vidnet syntes at var et døgtig Riis, og Barnet laae paa Gulvet, og var nøgen oventil til Belte Stædet, og taug, men græd, og Vidnet saae vel Barnets blotte Ryg, men gav ey Agt paa om den var blodig /: Niels Mortens: havde før under sin forklaring sagt at have slaget barnet paa Rumpen :/ og Vidnet gik derpaa strax igjen. Derefter samme Dag Niels Mortensen overskjændte Vidnet for h/an/d kom ind, og at Vidnet havde beedet hende at ligge ude hvor paa Vidnet og h/an/ds Hustrue \vilde/ besee barnet, men Niels Mortensen og Hustr: tog det fra dem, og de saae ey uden lidt blodigt paa Skjorte Kraven ved Halsen og paa Trøyen, ligesom var nedrunden nogle Draaber. Oftere har ej hørt Barnet skriige. Efter at barnet var bleven borte, 4. Juule Dag, har Vidnet een gang da det var i Udmarken, {d..} hørt et Raab eller Skriig en Morgen lys Dag, som et Jammer Skriig, hvilket var efter at Barnet var funden og begravet. Vidnet var med at lætte Steenen hvor Barnet fantes, de forbem:te 9 Mand, hvortil maatte bruges Løfte Stænger og Haand Spiger, og derom forklarede ligesom Niels Mortensen har udsagt. Vidnet declarerede at ej vidste viidere, og da ingen havde det noget at tilspørge, blev dimitteret.

Fremstoed 2de Vidne Hustrue til næst forrige, navnlig Brithe Peders Datter som aflagde Eed og forklarede: At for 3 Aar siden, sloeg Niels Mortensen barnet meget tyrannisk med stoer Riis, afvigte Høst saae Vidnet en gang Barnet blaae og blodig af Riis fra Læggen til Belte Stædet. Den Morgen hendes Mand har forklaret om, hørte Vidnet Barnet Brithe Niels Datter skriige jammerlig, hvorover Vidnet bad sin Mand gaae der ind, men selv gik ej ind, dog saae Vidnet Barnet siden den Dag, men ej paa Kroppen, men saae faae Blods Draaber paa Skjorte Kraven, og paa Trøyen. Den 4de Juule Dag saae Vidnet Barnet gaae i Marken for at hænte Smalen som sædvanlig, da Barnet spurgte Vidnet om Smalen, hvorpaa hun fik Svar, og derpaa gik ud i Marken efter den, men den gang hverken græd eller var bedrøvet. Hun plejede ofte, naar hun ej fandt Smalen, at ej gaae hjem, dog kand ej sige, om de handlede strængt med hende, naar hun ej fandt den. Barnet havde almindelig god forstand. Da Vidnet boer tet ved Niels Mortensen, hørte de ofte Barnet skriige, men derimod hørte ej saa meget Skrig af et barn som Niels Mortensen nu har i sit Ægteskab. Saae ej Barnet siden førend det var ført hjem dødt, da ej saae det afklædt. Vidnet declarerede at viide ej meere, og da Parterne ej videre havde at spørge, og Vidnet som blev forelæst sin forklaring vedblev sam/m/e, blev det dimitteret.

Efter saaviit var passeret blev Niels Mortensen og Hustrue deres forklaring forelæst som de vedblev.

Fremstoed som 3de Vidne Johannes Pedersen SelvEjer paa Flygensfær som aflagde Eed og forklarede: At for 3 Aar siden i Høe Slaatten hørte Vidnet et stærk Skriig af Brithe Niels Datter, men saae ej hvad passerede, men Vidnets Moder som nu er død, gik ind til Niels Mortensen, og da hun kom tilbage sagde hun at var glad hun kom derfra, og Niels Mortensen sloeg Barnet paa Rumpen. Vidnet har eengang afvigte Høst seet barnet kuglet i Ansigtet, men

har ej seet Niels Mortensen eller Hustrue slaae Barnet, ej heller oftere hørt det skriige. Vidnet blev sin forklaring forelæst som det vedblev, og declarerede at ej

1782: 368b

viide meere; og da ingen Vidnet viidere havde at tilspørge, blev det dimitteret.
Fremstoed 4de Vidne Sara Knuds Datter Hustrue til 3de Vidne som aflagde Eed og forklarede: At for 4 Aar siden saae Vidnet at Niels Mortensens Hustr: sloeg Barnet Brithe Niels Datter med en {Bra..} Brage Kost paa Rumpen, seet sligt ej oftere, men seet Barnet kuglet i Ansigtet, dog veed ej hvem har slaget hende. Angaaende det for 3 Aar siden passerede, forklarede som forrige Vidne. Vidnet blev sin forklaring forelæst som det vedblev, og declarerede at ej vide meere, derefter, da ingen det viidere havde at tilspørge, blev dimitteret.
Fremstoed 5te Vidne Simon Larsen Leilænding paa Flygensfær som aflagde Eed og forklarede: At afvigte Høst har seet Barnet kuglet i Ansigtet, men veed ej hvoraf. Veed ei viidere, og da ingen Vidnet havde at tilspørge, blev det dimitteret.
Fremstoed 6te Vidne Angunda Johans Datt: som aflagde Eed og forklarede: At afvigte Høst hørte Vidnet at Barnet skreeg, men saae ej om nogen sloeg hende, og længe siden har Vidnet seet Barnet engang over heele Kroppen blodig efter Riis, men veed ej hvem havde slaget hende, ej heller svarede barnet derpaa, paa Tilspørsel, men engang havde Barnet sagt, at Niels Mortensens Hustrue havde kastet sin Skoe i Ansigtet. Den Morgen da Peder Jacobsen havde været derinde sagde Peder Jacobsen da h/an/d kom derfra, at Barnet var ilde medhandlet. Den gang da Barnet Brithe Niels Datter var kastet med Skoe i Ansigtet, var det baade blaae og truden i Ansigtet, og Øyet ogsaa gandske rødt, paa den høyre Side. Vidnet har ej seet Niels Mortensen og Hustr: vært saa stræng med deres eget Barn. Vidnet veed ei viidere, vedblev sin forklaring, og da ingen viidere havde at spørge, blev dimitteret.
Fremstoed 7de Vidne Niels Eliassen Leilænding paa Flygensfær som aflagde Eed og forklarede: At veed slet intet om Niels Mortensens og Hustrues Omgang med Barnet Brithe Niels Datter, men var med at leede efter hende den Dag hun blev funden, da tilgik saaleedes som Niels Mortensen har udsagt. Vidnet declarerede at vidste ej viidere, og blev sin forklaring forelæst som det vedblev, og da ingen viidere havde at tilspørge, blev det dimitteret.
Fremstoed 8de Vidne Berje Bottelsen SelvEjer paa Flygensfær som aflagde Eed og forklarede: Ord til andet som næst forrige Vidne. og da declarerede at ej vidste videre, samt vedblev sin forklaring, som det blev forelæst; Saa da ingen Vidnet viidere havde at tilspørge, blev det dimitteret.
Hr: Capitain \Ravn/ formeente at denne Sag skjønt synes saare lidet ved de førte Vidner at var beviist, henhører til Krigs Rætten og det Militaire forum, siden Niels Mortensen er Landeværn, og altsaa ligesom de virkelige Land Soldater, {…} i sær da Sag som denne, hører under den militaire Jurisdiction.
Hr: Foget Koren begjærede det passerede som TingsVidne sluttet, og sig beskreven meddeelt for Stiftet at insinuere som blev bevilget. Udstæd

1782: 369

Pante Bogen til jnddragelse
Skifte Contract efter Guro Femanger om Malkenæss No: 114 1 ½ L: 1 ½ Hd: Bratten i Waags No: 93 1 pd: ½ Hd:, Sandvig i Waag No: 94, ½ L: ½ Hd: d: 12 oct: 1781.
Skiftebrev 27 oct: 1781 efter Siur Haldorsen Tvedts Hustr:

Pante Bogen til Udslettelse
Lars Wattendals Obl: til Hans Tuft 80 rd: Pant i Wattendal No: 127 d: 1 Maj 1780 No: 3 f: 268b. qvitteret af Creditors Arvinger 1 Maj 1782 efter skriftl: Opsigelse.
Siur Knudsen Tysnes Obl: til Thor Diødne 80 rd: d: 6 Maj 1763 No: 2 p: 189 qvitteret 10 Juni 1781.
Torbiørn Johansen Wevatne Obl: til Jon Røsseland 60 rd: d: 6te oct: 1766 No: 2 p: 305 qvitteret 29 Dec: 1781.
Peder Larsen Kattenes Obl: til Berje Femanger 54 rd: d: 29 April 1760 No: 2 p: 98 qvitteret 8 Marti 1762.
Peder Waches Obl: til Salamon Solem 297 rd: d: 19 Juni 1779 Pant i Wache i Fieldberg No: 35 No: 3 f: 195b. qvitt:t 29de Juni 1781.

Bygsel Seddel publiceret
Biskop Jrgens til Størker Monsen 18 mrk: S: ¼ Hd: i Grimsland d: 8 Apr: 1782. Manuf: H: bet: 13 skl:

Som Natten paafaldt beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 25 Maj 1782 continuerede dette Ting,

og først publ:
Pante Bogen til jnddragelse
General Auditeur {Dasses} \Heibergs/ Enkes Skde til Størk Monsen paa Belt ½ L:, ½ Hd:, 1 G:sk: eller efter Matric: 2 pd: 15 mrk: Sm:, d: 8 April 1782.
Ole Guldbrandsen Øfre Lundes Skde til Guttorm Olsen p: Øfre Lunde No: 105 S: S: E: gds: ¼ L:, ¼ Hd: d: 29 Janv: 1782.
Ole Guldbrandsen Øfre Lundes Skde til Jngebreth Olsen p: Øfre Lunde No: 105 S: E: gds: ¼ L: ¼ Hd: d: 31 Janv: 1782.

Opsat Sag fra fol: 329a. Anders Opdal contra Ole Giellefald.
Citanten begjærede Sagen opsat til det Vidne har været til Alters som ej har gjort Eed.
Ole Gjellefald mødte ikke.
Sagen beroer til Høste Tinget 1782.

Opsat Sag fra fol: 327b. Hans Tuft contra Anders Langeland.
Lensmanden melte Sagen paa Citantens vegne for denne sinde ophævet og frafalden; thi blev den nu for Rætten ophævet.

Opsat Sag fra fol: 329a. Ingebreth Opdal contra Ole Opdal.
Hoved Citanten fremlagde Rættens seeneste forelæggelse til de af ham indstevnte Vidner Anders Opdal og Siur Opdal, hvilken forelæggelse er saalydende:
Vidnerne Anders Opdal og Siur Opdal mødte og blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende.
Contra Citanten Ole Opdal mødte.
Vidnerne bleve separerede, hvorefter fremstoed som Hoved Citantens
6te Vidne Anders Siursen Opdal som aflagde Eed og forklarede: At for nu 3 ½ Aar siden, blev Ole Mikkelsen Opdals Smaler sc: (dvs) Faar, \syge/ veed ey om nogen af dem døde, disse gik til sammen i Marken med Jngebreth Opdals om Vinteren, da Høsten 1780, imod Juul

Jngebreth Opdals først Geeder siden Faar, som den Vinter gik til sammen i Marken med Ole Opdals, blev syge, men Ole Opdal[s] havde ingen Sygdom

1782: 369b

Paa sine Smaler den Vinter, saaviit Vidnet veed, saasom hand forud, tiilig paa Høsten havde solgt eller slagtet sine syge Smaler, og Vidnet veed, at i Korn Skuuren før, havde Ole Opdal syge Smaler, men om Sommeren gik de ey i Beite med Jngebret Opdals Smaler, uden det en gang imellem kunde skee uforsætlig. Kand ey sige om Jngebret Opd:s Smaler fik Sygdommen af Ole Opdals. Derefter Vaaren 1781 var Vidnet med 4de Vidne Lars Bottelsen Reiseim efter Jngebreth Opdals begjæring, hos sidstmelte, og vurderede som 4de Vidne har forklaret, endeel Geed Smaler, erindrer ey rættere end 14ten, for 9 Rdr: Vidnet veed ey enten disse døde af Sygdom/m/en, blev neddræbt, eller hvor afbleven; Men Høsten 1781 var ej fleere af dem igjen end 4 eller 5 som Vidnet tilligemed Lars Reisem vurderede for 3 rd: 3 mrk:, disse vare blevne friske men havde nogle af dem været syge, og Vidnet veed ey hvor de afblev, dog har hørt sige, at de var solgt. Videre forklarede om Faar Smalers Vurdering som 4de Vidne. Da Ole Opdals Smaler vare syge, og Jngebreth Opdals, friske, saae Vidnet i Aaret 1779 og 1780, at Ole Opdal selv og undertiiden hands Gjetler, drev sam/m/e syge Smaler i Jngebret Opdals Mark, hvor Ole Opdal intet ejer, og ej plejer beite i. Vidnet blev sin forklaring forelæst som hand vedblev, og declarerede at ey vidste viidere, uden dette, at Vinteren 1780 fulgte Vidnet med Jngebreth Opdal til Ole Opdal og tilsagde ham, at aføde sine syge Smaler for ey at besmitte andres, da Jngebreths Smaler ej den tiid vare syge, og saae da Vidnet Ole Opdals Geeder, mindes ej hvor mange, som vare nogle syge af det smitsomme Skab, og Ole Opdal sagde, at vilde skille sig med dem. Da ingen havde Vidnet viidere at spørge, blev dimitteret.

Fremstoed Hoved Citantens 7de Vidne Siur Andersen Opdal som aflagde Eed og forklarede: At det første der kom Skab Syge paa Smalen hos nogen af Parterne, var for 4 Aar siden hos Geert Nielsen Opdal, som gaar i Beite med Ole Mikkelsen Opdals Smaler, og har hørt at da Geert Nielsen erfarede det, dræbte hand sine Smaler, dernæst mærkedes Sygdommen hos Ole Mikkelsen Opdal paa hands Smaler Høsten 1778, og continuerede til Høsten 1780, men veed ej om nogen døde imidlertiid for ham, ej heller veed viidere end at hand solgte dem, saa at imod Juul 1780, var alle h/an/ds Smaler friske. Jngebreth Hansen Opdals Smaler blev syge imod Juulen 1780, da de om Vinteren gik iblant Ole Mikkelsens, men sædvanlig Sommers tiide, gaar hver af Ole Opdals og Jngebreth Opdals Smaler for sig selv i adskilt Mark, men Gert Opdals Smaler gaaer i beite med Ole Opdals, dog har ingen Sygdom været iblant Geert Opdals Smaler i omtrent 3 Aar. Vidnet har ej seet om Som/m/eren, men vel om Vinteren, at Ole Opdal selv, og h/an/ds Folk har drevet hands Smaler ind paa Jngebreth Opdals Mark, hvor Ole Opdal intet ejer. Nu er ingen Sygdom hos Ole Opdal, og Vidnet veed ingen havde syge Smaler der omkring, da Sygdom/m/en kom iblant Jngebreth Opdals Smaler, uden Ole Opdal. Een af de Som/m/ere som Ole Opdals Smaler vare syge saae Vidnet, at hands Smaler som Vidnet saae vare syge, blev dreven fra Jngebreth Opdals Mark til Ole Opdal, dog saae ej selv om de toeg dem i Jngebreth Opdals Mark, og blev de dreven af Jngebreth Opdal med fleere. Vidnet blev sin forklaring forelæst som det vedblev, declarerede at ey veed meere, og da {…} ingen havde viidere at spørge, blev det dimitteret.

Jngebreth Opdal paastoed Dom

1782: 370

for forliiste 8 Smaler sc: (dvs) Faar á 4 mrk: 8 s: 6 rd:, og for 9 Geed Smaler 5 5d: 3 mrk:, samt Processens Omkostninger alt af Ole Opdal erstattet og betalt. Saaleedes indloed Sagen til Doms.

Contra Citanten Ole Mikkelsen Opdal fremlagde Rættens seeneste forelæggelse til udeblevne Vidner Christopher Opdal og Ole Andersen Opdal som lyder saaleedes:

Vidnerne mødte og blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds udsigende, derefter de blev separerede, og af Contra Citanten begjært, de at gjøre deres forklaring, hvorpaa fremstoed som Contra Citantens

2de Vidne Christopher Olsen Opdal SelvEjer som aflagde Eed og forklarede: At for 4 Aar siden, da ingen Sygdom var iblant Smalen der omkring, mærkedes den smitsomme Skab eller Skurve Syge paa Geert Nielsen Opdals Smaler, men paa de sidste 2 Aar har de for ham været friske: Veed ej hvor de syge afblev. Om Som/m/eren gaaer Ole og Geert Opdals Smaler i Beite sam/m/en, men Jngebreth Opdals Smaler gaaer i h/an/ds fraskiftede Mark hvor Ole Opdal intet ejer. Om Vinteren gaaer de alle iblant hinanden, og da, men ej om Sommeren, har Vidnet seet at Ole Opdal har drevet sine Smaler ind paa Jngebreth Opdals Mark. For 3 Aar siden kom Sygdom/m/en paa Ole Opdals Smaler, hvoraf nogle døde, men veed ey hvor de andre afblev, og imod Juul 1780 var alle Ole Opdals Smaler friske. Saasnart Sygdom/m/en begyndte hos Ole Opdal sendte hand Vidnet, \og/ Størk Opdal samt Johannes Gielland, til Geert Opdal, om vilde tage imod Ole Opdals syge Smaler og svare til dem, men Geert svarede at kunde det ikke. Jblant Jngebreth Opdals Smaler kom Sygdom/m/en hvilken er smitsom og dødelig, imod Juul 1780, og varede et Aar, og nu har ingen Smaler eller Geeder, siden Høsten 1781. Veed ej hvor de afblev, undtagen 5 friske Geeder som h/an/d solgte: Har og seet at Jngebreth Opdal har slagtet nogle friske Faar, veed ej hvor mange. Veed ej hvor mange Jngebreth Opdal i alt havde. Saasnart Sygdom/m/en kom iblant Jngebreth Opdal[s] Smaler, sendte h/an/d Vidnet og Siur Opdal til Ole Opdal at paakaste ham Ansvar for sine Smaler paaførte Sygdom, da Ole Opdal sagde, at havde ingen syge Smaler. Siur \Opdal/ fremstoed og forklarede ligeleedes. J Høsten 1780 bragte Jngebreth Opdal et Kid hjem fra Haaim som var afmægtig men saae ej det var syg: Ei heller har i 4 Aar været sygt paa Haaim, hvilken Gaard er fraskilt ved en mellemliggende Gaard Borgen fra Opdal. Vidnet blev sin forklaring forelæst som det vedblev, og declarerede at veed ej videre, samt da ingen viidere havde at tilspørge blev dimitteret.

Fremstoed Contra Citantens 3de Vidne Ole Andersen tjener Anders Opdal som aflagde Eed og forklarede: At for 4 Aar siden, da ingen Sygdom var iblant Smalen der omkring, mærkedes den smitsomme Skab eller Skurv Syge paa Geert Nielsen Opdals Smaler, men saae dem ej selv, og har hørt at i de sidste 3 eller 2 ½ Aar har hos ham ej været Sygdom. Veed ej hvor de syge afblev uden at har hørt at Geert Niels: dræbte dem. Smalen beiter saaleedes som næst forrige Vidne har forklaret. For 3 Aar siden kom Sygdommen paa Ole Opdals Smaler, men veed ej om nogen døde eller hvor de afblev, og imod Juul 1780 vare alle Ole Opdals Smaler friske. Jblant Jngebreth Opdals Smaler kom Sygdommen, hvilken er smitsom og dødelig, imod Juul 1780, og varede et Aar, og nu har ingen Smaler eller Geeder siden Høsten 1781, veed ey hvor de afblev, undtagen saae at Jngebreth Opdal slagtede Høsten 1781 nogle Faar, veed ej hvor mange. Veed ej heller hvor mange Jngebreth Opdal i alt havde. Om Jngebreth Opdals Kiid veed ej andet end at saae et af Jngebreth Opdals Kiid i Haaeims Fjeld, omtrent 6 á 7 Uger efter St: Hans Tiid 1780 som var ej sygt, det Vidnet kunde see, men sprang vildt og galt. Vidnet blev

1782: 370b

sin forklaring forelæst som det vedblev og declarerede, ey at viide meere, og da ingen af Parterne havde Vidnet viidere at tilspørge blev det dimitteret.

Ole Mikkelsen Opdal begjærede Dom til friekjendelse og Omkostningers Erstatning, samt sine mistede Smaler erstattet af Geert og Jngebreth Opdal for 7 rd:

Geert Nielsen Opdal anmelte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Ole Mikkelsen Opdal at høre Vidner, at Skab Sygen blev hos Ole Opdal i 2 ½ Aar. Som Vidner i Sagen indstevnt under Faldsmaals Straf Johannes Hansen Gielland og Hustrue Anna Jens Datter, Christi Anders Datter tjener Willum Houchaas, og Ole Evensen Wassel i Jondals Sogn,

Stevne Vidnerne Lars Bottelsen Reisem og Johannes Johansen Reisem afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes som tilført er, lovlig at have stevnet Ole Opdal, Johannes Gielland og Hustrue, men ej fleere.

Ole Opdal mødte og vedtoeg lovlig Varsel.

Af Vidnerne mødte Johannes Gielland og Hustrue som blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds Udsigende, derefter separeret, og paa Contra Citantens begjæring om at gjøre deres forklaring fremstoed som Geert Nielsen Opdals

1ste Vidne Johannes Hansen Gielland Lejlænding som aflagde Eed og forklarede: At nu for 2 Aar siden reiste Vidnet fra sin da hafte Tjeneste hos Geert Opdal, til Gielland ½ Miil derfra, og havde været paa Opdal 2 Aar, i hvilken tiid efter at Vidnet havde været der et Aar, Sygdommen begyndte paa Ole Opdals Souv- og Geed Smaler, og blev der saalænge Vidnet var der, og veed ej hvorlænge den continuerede efter at Vidnet reiste derfra. Vidnet blev sin forklaring forelæst som h/an/d vedblev, og med begge Parters Consence blev dimitteret.

Fremstoed \2. Vidne/ forrige Vidnes Hustrue Anne Jens Datter som aflagde Eed og forklarede: At var paa Opdal da Skab Sygen begyndte hos Ole Opdal paa hands Smaler 3 ½ Aar siden, og Sygen continuerede saa længe Vidnet var der til hun reiste derfra nu for 2 Aar siden til St: Hans Dag førstk:de. Vidnet blev sin forklaring forelæst som det vedblev, og med begge Parters Consence blev dimitteret.

Geert Opdal frafaldt de øvrige 2 Vidner under Reservation af Jndstevning til Høste Tinget til yderligere Oplysning efter nærmere Stevnemaal, af efterskrevne Vidner, Johannes Gielland og Hustrue samt Christi Anders Dt:

Sagen beroer til Høste Tinget 1782.

Opsat Sag fra fol: 329a. Lars Guldbrandsen Wattendal contra Svend Larsen Hovland.
Citanten i Rætte lagde Rættens seeneste Laugdag som blev oplæst og lyder saaleedes:

Begge forelagte Vidner mødte og blev forelæst Eedens forklaring, af Lovbogen med formaning til Sandheds Udsigende, derefter de blev separeret, og begjært deres forklaring af dem aflagt.

Jndstevnte Svend Larsen mødte.

Fremstoed 1ste Vidne Johannes Nielsen Hovland tjenende paa Hovland som aflagde Eed og forklarede: At har aldrig hørt omstevnte Beskyldning, og veed slet intet om Sagen. Vidnet declarerede, ej at viide meere, og da ingen havde noget Vidnet at tilspørge, blev det dimitt:t.

Fremstoed 2det Vidne Anne Niels Datter tjener paa Hovland som aflagde Eed og forklarede: Ord til andet som forrige Vidne, og da declarerede ej at viide meere, og ingen havde Vidnet viidere at tilspørge; Saa blev dimitteret.

Svend Larsen paastoed friekjendelses Dom.

Citanten loed Sagen beroe til Høste Tinget 1782.

Sagen beroer til Høste Tinget 1782.

1782: 371

Opsat Leyermaals Sag fra fol: 329b. Fogden contra Barbara Peders Datter.

Fogden frafaldt Sagen som afgjort; Thi blev den nu for Rætten ophævet.

Pante Bogen til Udslettelse
Johannes Abelsen Teiglands Obl: til Ole Lars: Siglevig, dat: 1 Marti 1743 27 rd: No: 1 f: 98, qvitteret 1765 af Cred:tors Datters Mand Niels Siglevig.
Ole Andersen Øfre Giærstads dto: til Ole Larsen Siglevig 28 rd: d: 6 oct: 1752 No: 1 f: 542 qvitteret 1765 af forbem:te.
Salomon Johansen Mælands Obl: Paa Lars Houchenes Vegne til Steen Fladerager 60 rd: Pant i {Houchenes} Nordre Holme No: 73 d: 6 oct: 1780 No: 3 f: 301a. qvitteret 29 Dec: 1781.
Lars Bottelsen Reiseims Obl: til Hans Rolseim p: 90 rd: Pant i No: 50 Reiseim d: 2 oct: 1779 No: 3 f: 217a. qvitteret 29 Dec: 1781.
Johannes Qvalheims Obl: No: 1 f: 186 til Foget Heiberg 200 rd: d: 8 Dec: 1743 viist Foget Heibergs qvittering i Regning 5 oct: 1751.
Johannes Qvalheims Obl: No: 1 fol: 276 til Foget Heiberg 100 rd: Pant i Godøesund d: 14 Dec: 1746 viist Foget Heibergs qvittering i Regn: 5 oct: 1751.

Pante Bogen til jnddragelse
Iver Poulsen Nordbust Obl: til Peder P: Næss og Erich Aakre p: 309 rd: 1 pr: i No: 71 Nordbust 2 pd: 15 mrk: S: 7/8 Hd: d: 16 Janv: 1782.
Lars Johannesens Skde til Svend Olsen paa Nord: Holme No: 73 ½ L: ½ Hd: 140 rd: d: 29 Janv: 1782.

Nye Leyermaals Sag.
V: og V: Hr: Foget Koren anmelte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel til dette Ting og Tiid ladet indkalde Anne Jacobs Datter for begangen Lejermaal med ung Karl Knud Steensen Fladerager at lide Dom til sine Bøders Udreedelse og Omkostningers Erstatning, for sam/m/e Lejermaal begaaet i hendes Tjeneste paa Fladerager S: S: E: gods.
Stevne Vidnerne Ole Larsen Næsse og Jngebret Hansen Opdal blev fremkaldet som Stevne Vidner til Stevnemaalets Afhjemling.
Jndstevnte mødte ved hendes Formynder og Broder Jver Jacobsen Hetlelien og tilstoed Søgemaalet.
Knud Fladerager mødte og vedtoeg Vedermæle for Processens skyld.
Hr: Fogden fremlagde vedk:de Sogne Præstes Attest som er saal: Hr: Fogden paastoed Dom til Bøder og Omkostninger.
Jver Hetlelien anmelte, at jndstevnte intet ejer at betale med.
Da indstevnte ikke selv mødte; Saa blev hun given Rættens Laugdag til Høste Tinget 1782, at møde og svare til Sagen; hvilken Laugdag Lensmanden blev paalagt, at lade hende forkynde, og lovlig afhjemle.
Sagen beroer til Høste Tinget 1782.

Nye Sag.
Steen Olsen Fladerager anmelte at have at fordre hos Lars Fladerager Hoved Stoel 7 Rd:, og Omkostninger 3 rdr: efter Dom af 3de oct: 1774 som ej har været at faae; Thi har hand været nødsaget at indstevne Lars Fladerager til dette Ting og Tiid, at lide fornyelses Dom til sam/m/e 10 rd: at betale, og denne Sags Omkostninger at betale.
Som Stevne Vidner vilde Citanten fremstillet Ole Larsen Næsse og Jngebreth Hansen Opdal, men hvoraf ikkun mødte den første som afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Citanten i Rætte lagde den anm:te

in originali fra denne Jurisdiction udstædde Dom afsagt for Opdals Skibreedes Høste Ting den 3de octobr: 1774, og forkyndt 24 oct: 1775, hvilken Doms Slutning hand begjærede her inddragen saal: Citanten derefter paastoed Dom til bemelte Doms fornyelse og sam/m/es indeholdende 10 Rdr: samt denne Sags Omkostningers skadesløse betaling.
Rætten da Stevnemaalet mangler afhjemling af det eene Stevne Vidne, maatte derefter udsætte Sagen.
Jndstevntes Søn Torbiørn Larsen Fladerager mødte imidlertiid paa sin Faders Vegne og vedtoeg lovlig Varsel.
Da indstevnte Lars Fladerager ikke mødte efter 3 ganges Udraab; Saa blev ham given Rættens Laugdag til Høste Tinget 1782 første Dag samme holdes, at møde og svare til Sagen; hvilken Laugdag Citanten paalægges at tage beskreven og lovlig at lade forkynde.
Sagen beroer til Høste Tinget 1782.

Nye Sag.
Willum Haagensen SelvEjer paa Hegland anmelte at have været beføjet, til dette Ting og Tiid at indkalde Klokkeren Jonas Hougs for at have skiældet Citanten for en Kiæltring, derom at høre Vidner \stevnte og ustevnte/ og liide Dom til Bøder og Omkostninger. Som Vidner i Sagen indstevnet under Faldsmaals Straf Jngebret Wermundsen og Brithe Niels Datter begge tjenende Klokker Knud Ommundsen Hougs.
Stevne Vidnerne Johannes Nielsen Nattevigen og Torbiørn Andersen Waage afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Jndstevnte Jonas Hougs samt Vidnerne bleve paaraabte, men da ingen af dem mødte, og ingen paa Jonas Hougs Vegne; Saa blev Jonas Hougs givet Rættens Laugdag til Høste Tinget 1782 første Dag sam/m/e holdes, at møde og svare til Sagen: Til samme tiid de udeblevne Vidner Jngebreth Wermundsen og Brithe Niels Datter begge tjenende Klokker Sr: Knud Hougs, forelægges under Faldsmaals Straf at møde, deres Eedelige Vidnesbyrd i Sagen at aflægge; hvilken Laugdag og forelæggelse Citanten paalægges at tage beskreven, og lovlig at lade forkynde.
Sagen beroer til Høste Tinget 1782.

Freedlysning publiceret
for Siur Johansen Øchland for h/an/ds Hjemme bøe og Ager imod beskadigelse sær af Fladerager, samt h/an/ds Udmark, Fjeld beite og Qværn, saa og Fiske Kast d: 24 Maj 1782.

Kongens opbudne øde Gods
Velædle og V: Hr: Foget Koren bekientgjorte iblant Almuen, at Gaarden Holsæter af Skatt ½ Løb Smør og Ld:skyld 1 pd: Sm: ¼ Hd: No: 74 S: S: E: gods og ellers Hds: M: ødeliggende Gods her i Opdals Skbr:, var at faae til beboelse enten for Skatts Svarelse, eller for det første indtil Gaarden kunde blive opryddet og i standsat, for en taalelig Græs Leje, og i den Anleedning tilspurgte den nærværende Almue, om nogen havde lyst at antage sig sam/m/e Gaard paa disse eller andre Vilkor, da h/an/d derom var Lyst havendes Svar forventende? Almuen blev herom tilspurgt, men ingen havde lyst, sig sam/m/e paa nogen Maade at antage.
Hr: Fogden begjærede det passerede som Udskrift af Protocollen meddeelt, som blev bevilget.

Pante Bogen til Inddragelse

Skifte efter Marthe Guttorms Datter Yttre Wee, Johannes Jonsens Hustr: 19de Marti 1768 No: 81 1 L: 1 pd: 7 ½ mrk: S:, 5/8 Hd:
Skiftebr: efter Lars Larsen Wattendals Hustr: 23 Marti 1782 i P: b: extr:t.
Ole Tiæransen Liens Skde til Ole Jonsen paa Lien No: 14 ½ L: ½ Hd: d: 29de Janv: 1782.
Ole Mikkelsen Opdals Skde til Mikkel Olsen paa Opdal No: 42 1 Løb Sm: d: 29 Janv: 1782.
Thomas Johansen Kleppes Skde til Poul Monsen paa Nedre Kleppe No: 58 1 pd: S: 1/3 Hd: d: 29 Janv: 1782.
Poul Monsen {Skde til} Nedre Kleppes Obl: til Hr: Foget Koren p: 90 rd: 1 pr: i Nedre Kleppe No: 58 1 pund S:, 1/3 Hd: d: 25 Maj 1782.
Niels Jonsen Nedre Dallands Arv:s Skde til Hans Olsen p: Nedre Dalland No: 84 4 35/96 mrk: S:, 7/16 Hd: d: 29 Janv: 1782.

Nye Sag.
Willum Hagensen!! (Haagensen) Hegland SelvEjer anmelte at have til dette Ting og Tiid med lovlig mundtl: Varsel ladet indkalde Lisbeth Ols Dt: med Fader og Forsvar Ole Guldbrandsen Øfre Lunde, for at hun afvigte Høst en Søndag, da hun tjente Citanten, sloeg Citantens Søn Jan (Jon) Willumsen omtrent 9 Aar, som hun skulde passe paa, og det med Knytte Næve i Munden, saa at hand mistede en Tand, og Blodet løb af Munden, derom at lide Dom, til hun at fralægge sig Sagen ved Eed.
Stevne Vidnerne Johannes Nielsen Nattevigen og Torbiørn Andersen Waage afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er.
Jndstevntes Fader Ole Guldbrandsen Øfre Lunde mødte og vedtoeg lovlig Varsel men nægtede det paastevnte aldeeles.
Da Lisbeth Ols Datter ikke mødte; Saa blev hun given Rættens Laug Dag til Høste Tinget 1782 første Dag sam/m/e holdes at møde og svare til Sagen; hvilken Laugdag Citanten paalægges at tage beskreven og lovlig at lade forkynde.
Sagen beroer til Høste Tinget 1782.

Pante Bogen til jnddragelse
Ole Wermundsen Øfre Giøvog Skde til Wermund Olsen paa 2 pd: Smør ¾ Hd: i Frøkedal No: 32 d: 29 Janv: 1782.
Jens Rasmussen Yttre Wee Skde til Jon Christophersen paa Yttre Wee No: 81 1 pd: 16 ½ S: \ 3/8 Huud / d: 29 Janv: 1782.
Johannes Monsen SørEides Leilænding Vilkors Contract til Brithe Christophers Datter d: 25 Maj 1782.
Størk Monsen Belts Skde til Serg: Ulr: Mullerup p: Belt No: 102 2 pd: 15 mrk: S: d: 25 Maj 1782.
Serg: Ulr: Fr: Mullerups Obl: til Anders Kiærevig 80 rd: og Erich Sandvig 80 rd: i alt 160 rd: 1ste pr: i forbem:te d: 25 Maj 1782.
Lars Larsen Wattendals Obl: til Lieut: Nicoll 99 rd: 1 pr: i Wattendal No: 127, ½ L: ¼ Hd: ½ G:sk: d: 25 Maj 1782.
Jacob Sæbiørnsen Færevog Skde til Arne Nielsen paa Færevog No: 10 1 pd: 15 mrk: S: ½ Hd: d: 29 Janv: 1782.
Arne Nielsen Færevogs Obl: til Jngebreth Nielsen Lille Heje paa 94 rd: Pant i forbem:te d: 25 Maj 1782.

Jngebreth Mortensen Aases Obl: til Hans Larsen Møchlestad 160 rd: 1 pr: i Aase No: 35 2 pd: 12 ½ mrk: S: 5/8 Hd: d: 25 Maj 1782.
Siur Hansen Teiglands Skifte- og Arve Contract med Hans Hansen Rolseim for sin Arv efter h/an/ds Hustr: 33 rd: d: 25 Maj 1782.

1782: 372b

Peder Pedersen Tvedt Obl: til Brynild Schorpen 120 rd:, 1 pr: i Tvedt No: 7 H: C: gds: ½ L: ½ Hd: d: 25 Maj 1782.
Peder P: Tvedt No: 7 H: C: gds: Beboelses Contract d: 25 Maj 1782.
Peder P: Tvedt No: 7 H: C: [gds:] Vilkors Contract d: 25 Maj 1782.
Johannes Jansen (Jonsen) Yttre Wee Obl: til Berje Eeheland!! (Echeland) 70 rd: 1 pr: No: 81 Yttre Wee 2 pd: 3 ¾ mrk: S: 5/16 Hd: d: 25 Maj 1782.

Som ingen viidere indfandt sig efter 3 ganges Udraab, med noget at gaae i Rætte, blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

Ous Skibreedes Sommer Ting den 27de Maj 1782 sat og holden paa Holsunds Tingstæd af Rættens Betjent i overværelse af Districtets Foget, Skibreedets Lensmand Hans Hansen Lundervigen, samtl: Tingsøgende Almue og efterskrevne 8te Eedsvorne Laug Rættes Mænd
1. Lars Olsen Houeland 4. Hans Poulsen Hegland 7. Niels Nielsen Qvittingen
2. Jacob Halvorsen Houeland 5. Poul Olsen Biaanes 8. Hans Lassesen Nedre Bouge
3. Lars Christensen Hovland 6. Anders Jacobs: Særvold

Allerunderdanigst og underdanigst publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger samt Collegii og høj Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger registeret for Schonevig Skibreede fol: 343b. og Waags Skibrede fol: 364a.

Formynder Ting blev holden og Børne Midlerne befunden i behørig rigtighed efter Ober Formynder Protocollen.

Fogdens Regnskabs Tings Vidne overværende de 2de Mænd Ole Nielsen Storum og Hans Hansen Udschaat.
Lensmanden, Laug Rættet og Almuen blev om forestaaende tilspurgt, ligesom for Schonevig Skibrede hvortil de samtl: svarede: Nej, ingen saadanne fantes den tiid her i Skibredet.
Udstæd

Optagen Justitz Sag fra fol: 332a. Fogden contra Knud Eliassen Giære og Johannes Knudsen Giære.
Blev udi denne Sag afsagt følgende

Dom

Velædle og Velviise Hr: Foget Koren har paa Justitiens og sit Embeds Vegne her til Rætten ladet indkalde Knud Eliassen SelvEjer paa Giære, og hjemmeværende Søn Johannes Knudsen for ulovlig Øll Sal, baade hjemme i sit eget Huus og ved Samnager Kirke, at lide Dom til Bøders Erlæggelse og Omkostningers Erstatning. Ved 2de Vidner er beviist at i Knud Eliassens Huus er solgt Øll adskillige gange baade Søndager og andre Dage, og derfor taget Penge af hands hos sig tjenende eller hjemme værende Søn Johannes Knudsen hvilken hands Søn og, Søndagene naar der har været Prædiken, har solgt Øll ved Kirken, det og denne

har tilstaaet at have solgt en gang for hands Fader en Søndag efter Prædiken, ej langt fra Kirken. Knud Eliassen Giære har herimod ført Vidner og dermed vildet beviise, at ej var solgt Øll i hands Huus, undtagen naar der har været brygget i anleedning af nogen nødvendig og tilladelig Forsamling, da ubudne Gjæster har nødet hands Søn dertil, og at saaleedes var Sønnen Johannes Knudsen nødet til at sælge i hands Faders Huus det hand havde brygget til at tage med sig til Exercitz Forsamlingen siden hand er Soldat; hvilket ligeleedes af Knud Eliassens Søn Johannes Knudsen er forklaret, dog at denne een Søndag har solgt Øll som var hands Faders, og hvilken forklaring af Knud Eliassen er tilstaaet; Men da denne Undskyldning ej kand antages for lovlig til befrielse for Søgemaalet; og da Knud Eliassen Giære ej efter egen Tilstaaelse har nogen Bevilling til Øll Sal eller Kroehold, og hand selv bør være ansvarlig for hvad som skeer i hands Huus og ved sine Børn og Tjenere som og sees at handle paa hands vegne og efter hands Ordre, og intet kand foretage sig uden hands tilladelse, hvilken absolut maae præsumeres som fuldkommen vis, da hand ej selv har anket paa det paastevnte ulovlig forøvede, som umuelig kand være ham uvidende, og end meere er af det eene Vidne forklaret, det at være skeet i hands egen nærværelse; overalt har hand tilstaaet sin Søns forklaring, som indeholder, at denne, een Søndag efter Prædiken,

1782: 373

… ….. h/an/ds Faders, … (resten av linja i originalen er uleseleg)……
sin Tilstaaelse, noksom er \over/beviist at have solgt Øll sig selv tilhørende, og altsaa Knud Eliassen Giære og Søn Johannes Knudsen har begaaet Hellig Brøde, og forseet sig imod den Kongl: allernaad: Forord: af 8 Marti 1757 a. 3 Saa K: og d: f: R: og herved afsiges: At Knud Eliassen Giære og Søn Johannes Knudsen for saadan deres forbrydelse, bør i allerund: følge ……..(?) allern: Fr: \8 Marti 57 a. 3/ een for begge og begge for een, imod Regress imellem sig selv indbyrdes, bøde som for første gang 20 Rd:, skriver Tyve Rd:, alt til Hds: M: Casse, siden ingen Angiver er anmelt, og efter Lov: 6 B: 3 C: 8 art: og Fr: 12 Marti 1735 a. 3 Helligbrøde 4 skilling til Samnanger Sogns Skoele Casse efter Fr: 23 Janv: 1739 a. 32, saa og end videre erstatte denne Actions Omkostninger, Rættens Gebuhr 2 rd: 4 mrk: 6 s: Actors Sal: 2 rd: 4 mrk:, Stevnings Penge 1 rd: 2 mrk: samt om Dommen til forkyndelse og Execution forlanges beskreven, til Stempl: Pap: 1 Rd:, alt at efterkommes inden 15 dage efter denne Doms lovlige forkyndelse under Adfærd og Executions Tvang efter Loven.

Pante Bogen til Udslettelse
Capt: Johan Ferdin: Aug: Pritziers Obl: til Peter Lexau 500 rd: Pant i Molde d: 9 oct: 1753 {qvitteret for} No: 1 f: 625 fornyet 22 Janv: 1774 qvitteret 12 Maj 1782.
Christoph: Pritzier Capt: Obl: til Consist: Rd: Haberdorf 500 rd: Pant i Klyve d: 30 Juni 1753 No: 1 fol: 595 transporteret 30 Sept: 1763 til Peter Lexau qvitt: af Creditor 10 feb: 1761 for 100 rd:, 26 Apr: 1762 100 rd:, og 23 feb: 1782 300 rd:
NB: Af Niels Berges Enkes Obl: 15 Dec: 1778 400 rd: til Leganger, Pant i Berge, d: 15 Dec: 1778 No: 3 f: 158a. bet: 200 rd: imod Creditors qvittering 25 Maj 1782.

Opsat Leyermaals Sag fra fol: 331a. Fogden contra Jngeborg Pouls Datter Bouge.
Hr: Fogden declarerede Sagen frafalden, siden de ere gifte.
Thi blev Sagen for Rætten ophævet.

Opsat Sag fra fol: 330b. Hr: Kruger contra Johannes Mikkelsen Berge.
Citanten fremlagde Rættens Laugdag saalydende:
Johannes Mikkelsen Berge mødte og vedtoeg lovlig Varsel efter Stevning og Laugdag.
Hr: Kruger paastoed Dom.

Johannes Mikkelsen Berge mødte og loed tilføre: 1ste Jeg kand ikke nægte, at jeg for 7 Aar siden blev tvungen til at skrive under den opsætte Contract, i mine umyndige Aar, uden at faae tiid eller Tilladelse at spørge min Formynder derom, dog paa slet Papiir, hvad det er siden belagt med Stempl: Papiir, veed jeg ikke af, altsaa benægter jeg den Haand. 2de Spørgs hvad Aar det Stempl: Papiir er af. 3. Altsaa sætter jeg det til den respective Rætts Skjønnende, og underkaster jeg mig Kongens Naade af Forordningen ? Maj 1754.
Hr: Kruger dertil svarede: Det første faaer indstevnte beviise, da ellers ansees det urigtigt. til det andet: Stemplet Papiiret er af samme Aar som Contracten, og Contracten som er skreven 13 April 1776, er altsaa skreven førend Forord: om det Stemplede Papiir af 27 Nov: 1775 er publiceret, da Høste Tinget 1775 er holdt her i Skibreedet d: 9de Octob: 1775, og Som/m/er Tinget 1776 den 6te Maj saa allerhøistbem:te allernaad: Fr: ej var publiceret, da Contracten blev skreven; Og da Contracten er belagt med Stemplet Papiir som var i fuld Brug efter Stempl: Pap: Fr: af 1719, og til den Summa som paa dette Document som en(?) Declaration var passelig; Saa formoder hand Contracten eller Declarationen i denne henseende er uden mangel. Saaleedes paastaaer Dom til Høste Tinget 1782.
Johannes Mikkelsen Berge begjærede Sagen udsat til Høste Tinget 1782.
Sagen beroer til Høste Tinget 1782.

Opsat Leyermaals Sag fra fol: 331a. Fogden contra Eli Jons Dtr:
Fogden declarerede den frafalden.
Sagen blev for Rætten ophævet.

1782: 373b

(Opsat Leyermaals Sag fra fol:) 331a. Fogden contra Anne Ols Datter.
Stevne Vidnerne Lensmand Hans Hansen Lundervigen og Elling Pedersen Gougstad afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre til dette Ting og tiid at have med mundtl: Varsel forkyndt Anne Ols Datter Rættens manglende(?) Laugdag.
bem:te Hans Hansen Lundervigen og Niels Larsen Qværnes afhjemlede under Lovens Eed ligeleedes lovlig at have indkaldet Barne Faderen Knud Hansen Tøsse til Vedermæle for Processens skyld.
Anne Ols Datter Tøsse blev paaraabt, men mødte ikke eller møde loed.
Actor loed Sagen beroer til Høste Tinget 1782 for at fremlægge Præste Attest.
Sagen beroer til Høste Tinget 1782.

Opsat Sag fra fol: 331b. Rasmus Myrdal contra Ole Sævild.
Citanten fremlagde Rættens Laugdag som er saal:
Stevne Vidnerne Niels Larsen Qværnes og Johannes Pedersen Aadland afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre samme lovlig at have forkyndet.
Ole Sævild blev paaraabt 3 gange, men mødte ikke eller møde loed.
Thi loed Rætten Sagen beroe til Høste Tinget 1782.

Opsat Sag fra fol: 332b. Peder Hage contra Niels Højsæter.
Begge Parter mødte og declarerede Sagen forliigt og frafalden;
Thi blev Sagen for Rætten ophævet.

Opsat Sag fra fol: 332b. Jacob Kaaresen contra Johannes Helland.
Citanten fremlagde Rættens seeneste Laugdag som er saal:

Stevne Vidnerne Lensm/an/d Hans Hansen Lundervigen og Knud Hansen Hafschaar afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre sam/m/e lovlig at have forkyndet.
Johannes Helland blev paaraabt, men mødte ikke eller møde loed.
Thi beroer Sagen til Høste Tinget 1782.

Opsat Justitz Sag fra fol: 333a. Fogden contra Jacob Kiilen.
Hr: Foget Koren fremstillede Stevne Vidnerne Johannes Rasmussen Hegland og Ole Jonsen Hegland som afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre at have i Continuation af forrige Jndstevning, til dette Ting og Tiid indkaldet Jacob Jonsen Kiilen til Doms til Bøder og Omkostninger. samt Kari {Mikkels} \Niels/ Datter, Niels Hansen Berges Enke, for sam/m/e Øll Sal, at lide Dom til Bøder og Omkostninger.
Jacob Jansen (Jonsen) mødte og erklærede, at indstevnte Kari Berge, er hands Hosbonde, og …..(?) havde tvunget ham \til/ det at sælge som h/an/d sidst har forklaret.
Paa instevntes \Kari Berges/ vegne mødte Engel Torjussen Brathuus som hendes Laug Værge, [og]? tilstaaer at Kari Berge haver hiulpet Jacob Kiilen med et Anker Øll, da h/an/d ej havde det selv, til at hjelpe Reisende Folk med, og at hand ej(?) maatte brygge selv saalænge det varede, den respective Rætt, at …..(?) det intet tilladt, da beder om forladelse, og vil efter denne Dag aldrig begægne det meere. Ellers begjærede Sagen udsat til nærmere Oplysning til Høste Tinget 1782.
Rætten gav Kari Niels Datter, Niels Hansen Berges Enke Rættens Laugdag til Høste Tinget 1782 at møde og svare til Sagen; hvilken Laugdag Lensmanden blev paalagt hende at lade forkynde, og for Rætten afhjemle.
Sagen beroer til Høste Tinget 1782.

Pante Bogen til inddragelse
Obrist Lieut: Pritziers Obl: til Peder Ped: Næss 200 rd:, Erich Pedersen Aakre 199 rd: og Knud Knudsen Nærness 100 rd: i alt 499 Rd:, 1 pr: i No: ? Klyve 1 Løb, 1 Hd: 12 Kjør og 1 Hæst d: 27 Maj 1782.
Capt: Pritziers Skjøde til Peter og Wilhelm Lexau paa Molde

1782: 374

1 ½ Løb Smør d: 16 April 1782.
Wilhelm og Peter Lexaus Skde til Capt: Frantz Meidel paa dto: Molde d: 18 Maj 1782.
Capitain Frantz Henrich Mejdel Obl: til Willum og Peter Lexau 500 rd: 1 pr: i Molde 1 ½ Løb Smør d: 18 Maj 1782.

Opsat Justitz Sag fra fol: 333a. Fogden contra Johannes Monsen Ousøren.
Hr: Fogden som Actor fremstillede Johannes Rasmussen Hegland og Ole Jonsen Hegland som afhjemlede under Lovens Eed med oprakte fingre, at have i Continuation af forrige Jndstevning til dette Ting og Tiid indkaldet Johannes Monsen Ousøren, samt Niels Hansen Berges Enke Kari Niels Datter for samme Øll Sal, at lide Dom til Bøder og Omkostninger, begge og hver for sig.
Johannes Monsen mødte og vedblev sin forrige Deposition med benævnelse af Kari Berge, og at det var hende der havde ført sit Øll til ham at skulde sælge, og som naar hand har sendt det fra sig, har sendt det til ham igjen, at hand skulde sælge, og at det var hendes Øll hand havde solgt, og at have solgt det for hende.
Paa Niels Hansen Berges Enke Kari Niels Datters Vegne mødte Engel Torjussen Brathuus som Laugværge, og tilstoed paa hendes Vegne at hun havde forstrakt Johannes Monsen ved Ousøren, med en Kagge Øll, hvad heller hand har solgt den eller skjænket den bort, eller givet

den bort, betakker hand for hun ej af ham er bleven bedragen, hvorover jeg skyder det til den respective Rætt til Skiønnende. Saaleedes indloed Sagen til Doms.
Johannes Monsen indloed Sagen til Doms.
Actor i anleedning af det fra Kari Berges LaugVærge Protocollen tilførte, maatte anmærke, at der udi Tilførselen ligger en Tilstaaelse fra Kari Berges side, at Øllet var hende tilhørende, og hvad enten hun af hendes Handels Karl Huusmanden ved Ousøren var bleven bedragen, henseende Øllets Værdie, eller ej vedkommer ikke Actor: Men dette aleene at Johannes Ousøre[n] deels for sig selv, deels for Kari Berge haver uden Handels tilladelse handlet med Øll, hvorfor Actor over dem begge maatte paastaae Dom til Bøders og Omkostningers Udreedelse, og saaleedes fra sin side indloed Sagen til Doms.
Engel Brathuus besvarede imod Hr: Foget, at hun ej haver forstrakt ham med dette Øll for at komme til Skades, men desto meere at være hands Ven. j øvrigt intet viidere.
Actor paastoed Dom.
Rætten gav Niels Hansen Berges Enke Kari Niels Datter Laugdag til Høste Tinget 1782 første dag sam/m/e holdes, at møde og svare til Sagen; hvilken Laugdag Lensmanden blev paalagt, hende at besørge forkyndet, og lovlig at \vorde/ afhjemlet.
Sagen beroer til Høste Tinget 1782.

Pante Bogen til Udslettelse
Erich Johansen Røe Obl: til Jon Monsen Jarland og Jngeborg Johans Dt: 80 rd: ForM: Thomas Børdalen og Hans Hatvigen d: 11 Maj 1775 No: 2 p: 624 qvitteret af Formynderen 29 Dec: 1781.
Anders Erichsen Sandvigs Obl: til ForM: Lasse Oustestad og Engel Qværnes for Myndtl: Engel {Qværnes} Jarland 90 rd: d: 9 Maj 1777 No: 3 f: 52, qvitteret 31 Dec: 1781.

Pante Bogen til Inddragelse
Skifte efter Johannes Baarsem Tvedt 10 Aug: 1781 i Pantebogen extraheret.
Johannes Olsen Sør Strønens etc: Arv:s Skde til Anders Johannesen paa No: 5 S: S: E: gds: Sør Strønen 1 pd: 3 mrk: Sm: d: 8 oct: 1781.
Hans Hansen Udschaats Disposition om Udschaat No: 76 1 L: 1 Hd: d: 27 Maj 1782.

1782: 374b

Pante Bogen til Udslettelse
Ole Hansen Gougstads Obl: til Niels Monsen Waage 43 rd: Pant i Gougstad d: 11 Nov: 1737 tglst: 14 Jul: 1738 qvitteret 23 Nov: 1743.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 28 Maj 1782 continuerede dette Ting.

Nye Justitz Tings Vidne
Velædle og Velviise Hr: Foget Koren anmelte, at da ham \for 2 Dage siden/ er indberættet den ulykkelige Tildragelse, at Arne Mikkelsen Huusmand under Grønsdalen, paa Skytterie efter Uhr Høns!! (Orrhøns/-haner) har ihjelskudt ung Karl Anders Johannesen Grønsdalen; Saa har hand til sam/m/es Undersøgning ved et lovlig Tings Vidne, indkaldet Arne Mikkelsen Vidner at anhøre, og selv at gjøre sin forklaring, samt som Vidner Even Monsen Grønsdalen, Peder Pedersen Langeland og Mons Nielsen Langeland, deres Eedelige forklaring og Vidnesbyrd at

aflægge. Ligeleedes indkaldet den afdødes Fader Johannes Bessessen Grønsdalen at møde sin Paa-Anke at fremføre. Alt for det første til et lovlig TingsVidnes Erhvervelse.

Hr: Fogden derefter anmelte at have paa Amtets Vegne beskikket til Defensor i Sagen, Lensmand Hans Hansen Lundervigen.

Lensmand Hans Hansen Lundervigen saavelsom alle forbemelte mødte og vedtoeg lovlig Varsel.

Fremstoed da først den afdødes Fader Johannes Bessesen SelvEjer paa Grønsdalen som beklagede, at da hands Søn nu afg: Anders Johannesen Grønsdalen \ 16 ½ Aar gam/m/el / der ofte plejede at gaae paa Skytterie efter Uhr Høns som sædvanlig skeer Aftenen seent og Morgenen gandske tiilig, just i Mørkningen, var gaaet ud paa dette Skytterie i Sælskab med Deponentens Dreng Even Monsen Grønsdalen, Søndag Aften den 5te Maj sidst, ved Solens Nedgang, da efter et par Timers tiid, {Even Monsen} \Arne Mikkelsen/ kom hjem, bedrøvet og sørgelig, og berættede, at have trøstet(?) den Ulykke og skudt Comparentens Søn ihjel, hvilket Comparentens Hustrue og hørte, hvorpaa Comparenten strax løb med Arne Mikkelsen op i Skoven, hvor hand forefandt sin Søn død, og sin Tjeneste Dreng Even Monsen sidde hos ham, samt Arne Mikkelsen, hvilken sidste jamrede og beklagede sig, og hvorpaa Liiget af den afdøde Anders Johansen, Comparentens Søn, som fantes liggende i sit blod, gandske død, i et Hold eller Braad, og sit Gevæhr staae op til Braattet, u-afskudt, {da de bar Liiget} \blev baaren/ hjem til Grønsdalen \af dem/ og saae da Mons Nielsen Langeland og Peder Pedersen Langeland Liiget, og det dødelige Saar, og fandt at et Hagle Skud med stoere Hagel, sc: (dvs) Vand Hagel, var gaaet fra et lavere Stæd igjennem den dødes {Axel} venstre Axel, og Hals samt venstre Kiæbe!! (Kiæve), hvorefter de talte 36 Hagel neml: 19 i Halsen og Hovedet og 17 i Axelen, alt viisende, at Skuddet var kom/m/en fra et stæd nær ved. Nogle af Haglene fik de ud som de kastede bort. Derpaa 3 Dage efter, Liiget blev begravet, og Comparenten havde ej forstand til enten at lade Liiget af andre besigtige eller at melde det til rætte vedkomende Øvrighed førend for et

1782: 375

par Dage siden, da Øvrigheden kom her paa Grændserne paa deres Ting Reise. Hands Søn var den tiid frisk og sund, havde ellers ingen Sygdom, var den tiid og altiid ædruelig. Havde ikke heller den tiid udladt sig med at faae andet Sælskab paa dette Skytterie end Even Monsen men der plejer alletiider adskillige der i Skoven at gaae paa dette Skytterie, uden ofte den eene at vide af den anden. Arne Mikkelsen er Huusmand under Grønsdalen og har boet der 4 Aar, har alletiider hand og sine været skikkelige imod Comparenten og h/an/ds børn og folk, saa ingen af sidstmelte har haft nogen Aarsag til fortrydelse over ham, ej heller har de nogen tiid gjort ham og hands noget imod. Med den Salig Anders Johansen var hand alletider gode Venner, men i Skytterie Sælskab, har de just ej nogen tiid gaaet ud; derimod gik Anders Johannesen \og Even Monsen/ undertiiden sam/m/en, undertiiden hver for sig aleene. Arne Mikkelsen gik og ofte aleene paa sam/m/e Skytterie, kand gaae der efter jevnlig(?) efter Fugle Skytteriet, uden at de paa gaarden k/an/d blive det vaer, siden hand boer nærmere Skoven: Hand synes noget eenfoldig, saa det muelig maae være skeet af uforsigtighed at kand have lagt ned paa Knæe, for at skiule sig for Fugler, og kand have anseet bevægelsen af den døde Anders Johansen /: som var højere i Skoven oven for Arne Mikkelsen, og muelig og kand have bukket sig for at lure paa Fuglen :/ hands Hoved, da h/an/d havde en blaae Hue paa, og sort Haar, klæd i sort trøje for at være en Fugl, og da ulykkelig viis have skudt derefter, siden det var i Mørkningen. Men overalt har Comparenten slet ingen Mistanke, ej heller hands Hustrue, at Arne Mikkelsen har gjort denne Ulykke med mindste Viidende eller Forsæt, men blot af Vaade og U-Villie.

Som Vidner og til Oplysning i Sagen veed ej fleere end de her for Rætten nærværende.

Comparenten har siden efter med Peder Pedersen Langeland og Even Monsen i overværelse og Paaviisning af Arne Mikkelsen beseet Stædet, hvor efter den afdøde Anders Johansen har staaet ved et Braat eller Hæld, saaleedes at Hældet var oven for ham, hvor hand vilde vel skiule sig for de Fugle hand maatte vente at komme højere i Skoven, og derfra hvor Anders Johansen har staaet eller blev funden, gik Situationen!! (landskabet) need efter hældende, til det Stæd Arne Mikkelsen sagde at have staaet da hand skiød, omtrent imellem 20 og 30 Skrit og hvilken Situation dog \ej/ var \gandske/ jevn, men saa meget bakket imellem, at naar de begge laae paa Knæe som de plejer at bruge for at skiule sig for Fuglen, kunde Arne Mikkelsen ei see meere af Anders Johannesen, end omtrent Hoved og Hals, og endskiønt det Braatte som Anders Johannesen stoed ved, var ei imellem ham og Arne Mikkelsen, men Anders Johansen var imellem Arne Mikkelsen og Braaddet, saa skjønnes dog ikke andet, end at, da det var mørk, og det øvrige af Braaddet var imod Luften, for Arne Mikkelsen at see, saa kunde Anders Johannesens Hoved som rørende og seet imod Luften, for Arne Mikkelsen blive at ansee for en Fugl: Det hænder sig og alt for ofte paa lige maade at slig Ulykke paa dette Skytterie existerer, siden det alletiider skal gaae for sig i Mørke. Der omkring var og stoere Træer som kunde gjøre meere Mørke, end paa jevn Mark.

Fremstoed Arne Mikkelsen Huusmand under Johannes Bessessen Grønsdalen og forklarede: At være gl: 40 Aar, fød af Mikkel Andersen Jordemand paa Oster

1782: 375b

i Hougs Præstegjæld norden for Bergen, død for 30 Aar siden, og Moder Gunn(ild?) Arnes Datter, død for 20 Aar siden, var hjem/m/e hos sine Forældre til sit 15de Aar, imidlertiid blev confirmeret af Sl: Hr: Zulov i sam/m/e Præstegjæld, og gik til Guds bord, har været sidst til Alters denne Vaar strax efter Paaske i Samnanger Kirke, tjente hos Johannes Thomassen Schaftun 4 Aar, hos Anders Monsen(?) og Mons Nielsen hver 2 Aar er 4 Aar paa Helle \og fleere Stæder nogle Aar som hand ej erindrer/, og opholdt sig hos Helje Larsen paa Hetland 3 Aar, alt i Bruevig Sogn i sam/m/e Præstegjæld, hvor h/an/d blev gift, og da reiste et halv Aar efter, hid til Samnanger og kom til at boe, hvor h/an/d nu boer, har boet der nu 4 Aar, har aldrig begaaet nogen forbrydelse, har haft Skudsmaal og Præste attest fra Hougs Præst Hr: Arentz, som hand har leveret til den personelle Capellan her i \Ous/ Menighed Hr: Geelmuyden; har paa 7 á 8 Aar lagt sig efter at skyde Uhr Høns, og imedens hand har boet her, har ofte gaaet aleene paa sam/m/e Skytterie, som plejer at skee om Aftenen seent og Morgenen tiilig, og i den henseende var hand d: 5te Maj sidst om Aftenen op i Grønsdal Skov, hvor h/an/ds Huus ligger nærmere Skoven, end Gaarden ligger, og saaleedes ved en side at de kand gaae fra begge Stæder op i Skoven uden den eene at blive vaer den anden, og da hand kom i Skoven, og gik omkring, havde hand allereede en halv Time hørt Fuglene kurre, og det var nu mørk, saa mørk, at det ej blev siden mørkere den Nat, skjønt den Nat blev det ej paa det mørkeste, hvorpaa i det h/an/d gik, og aldrig havde seet eller hørt til Folk, og havde ingen Fugle seet, saa h/an/d vilde gaaet hjem, og vidste ikke om der var fleere Folk eller hvem i Skoven, hørte h/an/d Lyd af Fugle, og altsaa gik op i Skoven igjen efter Lyden, og som h/an/d syntes at kom/m/e Lyden nærmere, blev hand vaer \der hvor Lyden kom fra/ noget mørk rørte sig oven for et Braatte, dog viiste det sig ikke saa højt som at det saaes imod Luften, og hvilket var højere i Skoven end der hvor Deponenten da stoed, liggende paa Knæe for paa den somd en brugelige maade, at lure sig til Skud, hvilket Dep: ansaae for en Uhr Fugl eller Aarre, som er bekjendt sorte, hvorpaa hand skjød løs, og da h/an/d ej saae nogen Fugl fløy, /: hørte heller ikke noget Menneske Skriig :/ løb hand til, i Tanke at have troffet sin Fugl, men beklagelig fandt ingen Fugl, men et dødt Menniske som hand kjendte var Anders Johannesen, som var dræbt af hands Skud, hvorover Deponenten blev altereret og skreeg, derpaa kom Even Monsen tjenende afg: Anders Johansens Fader Johannes Bessessen SelvEjer paa

Grønsdal, løbende til efter Skriiget fra en anden Kant, og spurgte hvem der skreeg og hvad stoed paa, som Deponenten da sagde ham, og hvorpaa Even Monsen bad Deponenten gaae hjem og sige den dødes Fader det, og Even vilde imidlertiid blive ved den døde; saae ey efter Anders Johansens Geevæhr, har og ikke sit eget Gevæhr nu at fremviise, men vil bringe det frem til næste Rætt: Da Dep: kom efter det ulykkelige Skud til Anders Johansen, var hand meest død, og rørte vel paa Munden at vilde tale, men kunde ikke, og rørte ingen andre Lemmer, hvorpaa Deponenten løb hjem og sagde det til den dødes Fader, som fulgte med op i Skoven, og de bar Liiget hjem, men siden har Dep: ej seet Liiget, eller kunde have Styrke til at see det.

1782: 376

Skuddet var skeet med store Vand Hagl. Angaaende Venskab og Forligelighed med den afdøde forklarede ligesom Johannes Bessessen. Deponenten var til stæde og anviiste Stædet for Johannes Bessessen, Peder Langeland og Even Monsen, og derom forklarede ligesom Johannes Bessessen har udsagt undtagen at det som rørte sig, og h/an/d ansaae for Fugl og skød efter, viistes ej oven for Braattet imod Luften. Den afdøde var iført Trøje, blaae Hue, og mørk brunt Haar. J øvrigt beklagede at denne Ulykke skulde treffe for ham paa denne hands Ven og dette skikkelige unge Menniske, og erbyder Eed, at det er ikke skeet med Villie og Forsæt, men af blot Vaade. Deponenten declarerede ey at have været arresteret, som og nu befandt sig løs og ledig for Rætten, og for end meere herefter at undgaae Hæftelse, fremstillede som Borgen for hands Tilstædeblivelse til Sagens Uddrag de 2de Dannemænd Mons Nielsen Langeland og Knud Svendsen Nordvig hvilke mødte for Rætten og gik i Borgen for Arne Mikkelsens tilstædeblivelse til Sagens Uddrag.

Det tilførte blev begge Deponentere forelæst som de vedblev.

Vidnerne blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds Udsigende \derefter separeret/ og fremstod

1ste Vidne Even Monsen tjenende Johannes Bessessen Grønsdal som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven, og da Actor begjærede at hand maatte gjøre sin forklaring, forklarede: At have kjendt Arne Mikkelsen i 4 Aar, og afg: Anders Johansen i nogle Aar, og i sær de 2 sidste Aar Vidnet har tjent sidstmeltes Fader Johannes Bessessen, og har altiid seet at Anders Mikkelsen og Anders Johansen har vel forliigtes som almindelige gode Venner, og har aldrig seet eller hørt nogen u-Venskab eller fortrydelse imellem dem, de brugte begge at gaae paa Skytterie efter Uhr Høns, dog fulgtes de ej nogen tiid i Sælskab, men Vidnet har undertiiden gaaet i Sælskab sammen \med Anders Johansen/ paa den Jagt, og undertiiden har de gaaet hver for sig aleene. Arne Mikkelsens Huus er saaleedes ved en side, at hand derfra, og de Folk fra Gaarden Grønsdal kand gaae i Skoven, uden den eene at blive den anden vaer. Vidnet har ej meere end 3 aar, og ikke jevnlig, brugt at skyde Uhr Høns. Den 5te Maj \sidst/ Aften faldt Vidnet og den afdøde Anders Johannessen begge paa at vilde gaae i Sælskab sam/m/en op i Grønsdals Skov for at skyde Uhr Høns, og gik strax med det sam/m/e, og ingen vidste derom, uden Folkene hjemme paa Gaarden som saae dem gaae, nemlig Manden Johannes Bessesen og hands Hustrue, de vidste og ikke at træffe nogen andre Folk i Skoven, enten Arne Mikkelsen eller andre, endskjønt de vel vidste, at der undertiiden kom andre Folk paa Skytterie efter Uhr Høns; de gik hjemme fra de toe aleene om Aftenen imod Solens Nedgang op i Skoven for at skyde {…. …} Uhr Høns, hver medhavende en Flint, og saae ingen andre Folk paa deres Vey eller op i Skoven, derefter da de havde gaaet en \halv/ fjerding Vei op i Skoven, og kom paa et stæd hvor de vilde skiule sig for at Fuglene kunde komme, og endnu ingen Folk forname, satte Vidnet sig ved en Furre for at lure paa Fugle, og afg: Anders Johannesen gik fra ham højere op i Skoven omtrent 2 Kugle Skud fra Vidnet paa en Hou, paa en anden side af een imellem dem værende liden Dal, men kunde ej see i ham

hvor hand stoed, formedelst Træer som var imellem, og det tillige blev \noget/ mørk, og saa meget mørkere som der var endeel stoere Træer, derefter strax hørte Uhr Fuglene kurre, men ingen kom paa Skud for den afdøde eller Vidnet, og da omtrent en halv Time var gaaet, og Uhr Høns hørtes rigtig nok at kurre fra den Hou hvor Anders Johannesen var, hørte og saae Vidnet endnu ingen Folk, men i det samme hørte et Skud

1782: 376b

ikke langt derfra som Vidnet tænkte var Anders Johannesen der havde faaet en Fugl, altsaa stoed stille, indtil hand strax derpaa hørte et Menniske Skrig, efter hvilken Lyd Vidnet da løb til, og saae Anders Johannessen ligge død neden for en Braatte, og hands Gevæhr stoed hos, som siden blev hjem baaren og fantes u-afskudt /: Johannes Bessessen nu forklarede: At Vidnets Gevæhr kom og hjem samme Nat med fuld Ladning :/ samt Arne Mikkelsen løb rundt omkring, reev sine Klæder, jamrede sig og var yderlig bedrøvet, og sagde at havde skudt Anders Johannesen af Vaade og u-Villie, da h/an/d saae noget rørte sig som h/an/d meente var en Fugl: Anders Johannesen {k} var gandske død \og blodig/ og Vidnet hørte ingen Lyd af ham: hand rørte og Læberne og vilde tale, men kunde ikke \da rørte ingen andre Lemmer/ og havde paa sig en blaae Hue, havde mørke brun meest sort Haar, og paa sig en {…} sort Trøje. Arne Mikkelsen havde kastet sin Flint fra sig noget derfra, men Vidnet havde den ej i Hænder da eller siden. Arne Mikkelsen viiste og ongefærlig hvor hand havde staaet da h/an/d skiød som var neden for Anders Johansen. Skuddet viiste sig og siden da Liiget kom hjem, at {Skud}det var kommet fra et lavere stæd, og gaaet op i Anders Johannesens Venstre Skulder, Hals og Kiæbe, men Vidnet talte ej Haglene eller var med at pille nogen af dem ud. Saasnart Ulykken var skeet, løb Arne Mikkelsen hjem og berættede det til den dødes Fader, imidlertiid Vidnet blev ved Liiget, hvorefter de begge kom op igjen, og bar Liiget hjem. Den dødes Fader har bestandig udladt sig at ej mistænke Arne Mikkelsen herudi for andet and Vaades Gjerning: Det og Vidnet stadig troer, siden det var mørk, Anders Johansen havde mørke Klæder paa, og det er bekjendt at Uhr Fugler ere sorte. Det er og sædvanlig at de skydes med stoere Vand Hagel. Ligeleedes er det sædvanlig at de skal søges i Mørket Aften og Morgen, som desværre ofte har været Anleedning til Ulykke.

Nu fremstoed tillige som 2det Vidne Peder Pedersen SelvEjer paa Langeland som aflagde Eed med oprakte fingre og disse begge Vidner angaaende Situationen som de \anden …… Dag/ efter Paafordring og i overværelse af Johannes Bessessen og Arne Mikkelsen og efter den sidstes Anviisning, som Even Monsen fandt rigtig, saaviit som hand saae den Aften og Nat, da Ulykken skeede, fandt sam/m/e i alt saaleedes som Johannes Bessesen har forklaret, undtagen at Braattet hvor Anders Johansen stoed ved, ikke bar saa høit op, at det var lige imod Luften, fra det stæd hvor Arne Mikkelsen viiste at have staaet. Det 2de Vidne end viidere forklarede at ej har hørt andet end Venskab imellem afg: Anders Johansen og Arne Mikkelsen, og ikke har hørt nogen have tænkt andet, om denne Ulykke, end at det var Vaade Gierning, det og Vidnet troer, efter Situationen, og Mørket, og siden den afdøde har haft mørk Haar og Klæder, og det er bekjendt slige Fugler skal skydes i Mørket, hvortil og sædvanlig bruges Vand Hagl, og ved det Skytteren skal deels krybe, deels skiule sig, skeer i dette fald alt for ofte Ulykke, disse Fugle og ere sorte.

Actor og Defensor havde intet at tilspørge Even Monsen hvem ellers blev sin forklaring forelæst

1782: 377

som h/an/d vedblev, og declarerede at vide ej meere, altsaa dimitteret.

Fremstoed 3de Vidne Mons Nielsen SelvEjer paa Langeland som aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven, og tillige med 2de Vidne begge forklarede: At tredie Dagen efter Ulykken var skeet, begjærede Johannes Bessesen af Vidnerne at besigtige det døde Legeme af h/an/ds Søn Anders Johannesen, det de og gjorde, og fandt ingen Saar paa Legemet uden Skuddet som viises var kommet fra et lavere stæd ind i den venstre Axel, paa venstre side af Halsen og venstre Kiæbe, og hvorefter de talte Hullerne af Haglene 19 i Halsen og Hovedet og 17 i Axelen hvoraf de ingen toeg ud, men kjendte de Hagel som laae yderlig i Skindet, at det var stoere Vand Hagl som sædvanlig bruges til at skyde Uhr Fugle med. Af Haglene var ingen gaaet igjennen paa høire side. De kjendte og ikke Tegn efter, at nogen Hagel var streifet forbie enten for eller bag Halsen, saa den Døde har faaet heele Skuddet, og beviiser at Skuddet ei har været langt, og formodentl: ey over omtrent 30 Skrit. Mons Nielsen Langeland havde ei været med 2det Vidne at besee Situationen, men i øvrigt forklarede som 2det Vidne. Vidnerne blev deres forklaring forelæst som de vedblev, declarerede at vide ey meere. og da Actor og Defensor ikke videre havde at spørge, blev Vidnerne dimitteret.

Arne Mikkelsen vedblev sin Bekjendelse, og forbeholdt sig i sin tiid nærmere tilsvar ved sin Defensor.

Defensor Hans Lundervigen formodede, at Sagen var saa tydelig beviist at være Vaades Gjerning, hvis følger altsaa aldeeles er en privat Sag, saa at ingen viidere forfølgning paa Justitiens Vegne har stæd, til end meere ulejlighed for den noksom bedrøvede Arne Mikkelsen; altsaa paastoed ald Søgemaal ophævet, og ellers paa Arne Mikkelsens Vegne reserverede Omnia Reservanda.

Johannes Bessesen Grønsdal vedbliver ej at ansee Sagen anderleedes end Vaades Gierning, og ey har viidere Anke eller Paatale: Men ellers i alt overlader Sagen til Justitien og høj Øvrigheds Foranstaltning.

Actor Hr: Foget Koren loed Arne Mikkelsen reise hjem uhæftet som hidindtil imod den for hands Tilstædeblivelse stillede Borgen, og i øvrigt fandt sig nødsaget, at begjære TingsVidnet sluttet og sig beskreven meddeelt for Amtet at insinuere, som blev bevilget. Udstæd

Pante Bogen til jnddragelse

Niels Hansen Berges Enkes Skde til Ole Olsen Tønnevig paa en Part i Berge No: 23 ¼ L: ¼ Hd: d: 7 Janv: 1782.

Ditto dto: Skde til Ommund Olsen paa ¼ Part i samme Berje No: 23 ¼ L: ¼ Hd: d: 7 Janv: 1782.

Niels Monsen Skde til Mons Nielsen paa No: 83 Langeland 2 pd: S: ¼ Hd: d: 10 Janv: 1782.

Anders Erichsen Sandvigs Obl: til Myndtling Engel Johansen Jarland 150 rd: 1 pr: i Sandvig No: 33 1 pd: 21 mrk: S:, ½ Hd: d: 28 Maj 1782.

Skiftebrev efter Peder Hansen Gougstads Hustr: d: 19 Marti 1782 extrah:t i P: b:

Bygsel Sedler

Knud Eliassen Giæres til Anders Olsen Røen p: Huusmands Plads Giærde Næsse Aarl: Afgift 2 rd: og 3 Dages Arbeide d: 28 Maj 1782. M: f: H: 8 skl:

Knud Eliassen Giæres til Svend Pedersen paa Huusmands Pladset Aldals Slotten 2 rd: aarl: afgift og 3 Dages Arbeide d: 28 Maj 1782. Manufactur Huuset betalt 8 skl:

1782: 377b

Pante Bogen til jnddragelse

Jørgen Pedersens Skde til Hans Hatvigen paa No: 35 Øfre Bouge 23 ¾ mrk: Smør 1/8 Hd: d: 29 Janv: 1782.
Anders Koldals Arv:s Contract om No: 42 Aadland ½ L: ½ Hd: til Hans …..(?) og And: Koldals Enke, og Øfre Bouge No: 35 1 pd: 6 ¼ mrk: S: 1/8 Hd: til Hans Hatvigen d: 28 Maj 1782.

Som ingen viidere efter 3 ganges Udraab indfandt sig med noget at gaae i Rætte, blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

Strandvig Skibredes Sommer Ting den 29de Maj 1782 sat og holden paa Holsund Tingstæd af Rættens Betient i overværelse af Districtets Foget Hr: U: W: Koren, Skibredets Lensm/an/d Engel Hansen Giøen, samtl: Tingsøgende Almue og efterskrevne 8te Eedsvorne Laug Rættes Mænd:

1. Lars Olsen Houeland
2. Jacob Halvorsen Houeland
3. Lars Christensen Hovland
4. Hans Poulsen Hegland
5. Poul Olsen Biaanes
6. Anders Jacobs: Særvold.
7. Niels Nielsen Qvittingen
8. Hans Lassesen Nedr: Bouge

Allerunderdanigst og underdanigst læst og publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger samt Collegii og høj Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger, registeret for Schonevig Skbr: fol: 343b. og Waags Skibreede fol: 364a.

Formynder Ting blev holden, og Børne Midlerne befunden i behørig rigtighed efter Ober Formynder Protocollen.

Fogdens Regnskabs Tings Vidne. overværende de 2de Mænd Jon Olsen Tuft og Hans Monsen Aakre
Lensmanden, Laug Rættet og Almuen blev \om forestaaende/ tilspurgt ligesom for Schonevig Skibreede hvortil de samtl: svarede: Nej ingen saadanne fantes den tiid her i Skibredet. Udstæd

Pante Bogen til Udslettelse
Ole Haldorsen Store Brattetvedts Obl: til Haldor Siursen 162 rd: Pant i No: 41 Store Brattetvedt d: 8 oct: 1779 No: 3 f: 225s. qvitt:t 6 oct: 1781.
Siur Olsen Aakre Obl: til Alv Schaar 60 rd:, d: 12 oct: 1767 No: 2 p: 348 qvitteret 1777 for 30 rd: og 2 Janv: 1782 for 30 rd:
Hr: David Christies Obl: til Hr: Blyt 90 rd: Pant i Løsøhre 3 Apr: 1770, No: 2 p: 448 qvitteret 3 Janv: 1782.
Steen Andersen Wanvigs Obl: til Hans Eecheland p: 99 rd:, d: 11 Maj 1773 No: 2 p: 568 qvitt:t 18 Maj 1782.
Johannes Andersen Eides Obl: til Torbiørn Schogseide 98 rd: d: 10 oct: 1776 No: 3 f: 29 Qvitteret 15 April 1780.
Ole Johansen Selsvold og Sverke Hiertnes og Elias Boges Contract d: 4 Maj 1779 \No: 3 f: 162a./ Annuleret af Contrahenterne 29 Maj 1782.

Opsat Sag fra fol: 336b. Corporal Brudal contra Corporal Drageide.
Corporal Bruedal samt paa Corporal Drageides \Vegne/ Anders Lassesen Sævereide og Torbiørn Øriansen Hatletvedt, declarerede Sagen forliigt og frafalden;
Thi blev den nu for Rætten ophævet.

Citanten blev den i Rætte lagde C….. (Contract?) af 13 oct: 1777 udleveret.

Nye Tings Vidne Sag
Ole Olsen \Nedr:/ Boelstad ved Proc: Sr: Niels Gorm fremlagde en skriftl: Kald Seddel contra Knud Samsonsen Solaas eller Aare, af dato 22 April 1782 som blev oplæst og lyder saaleedes:
Stevne Vidnerne Lensmand Engel Hansen Giøen og Engel Torjussen Brathuus afhjemlede under Lovens Eed samme Stevning lovlig for alle indbem:te at have forkyndet, og tillige under Faldsmaal indstevnet efterskrevne fleere Vidner, nemlig Githle Torkelsen

1782: 378

Boelstad og Jacob Kaaresen Aare, samt talte med Vidnerne selv, men Knud Samsonsen var ey hjemme, altsaa de forkyndte Stevnemaalet for hands Fader Samson Knudsen Aarre og Hustrue.
Knud Samsonsen blev paaraabt, men mødte ikke eller møde loed.
Sr: Gorm begjærede de indstevnte Vidner som i Stevnemaalet er benævnt, paaraabt og stædet til forhør \at giøre deres forklaring/ frafaldende de øvrige Vidner til viidere. Bemelte Vidner blev paaraabt som alle mødte og blev forelæst Eedens forklaring af Lovbogen med formaning til Sandheds Udsigende, derefter de blev separerede, og fremstoed som
1ste Vidne Knud Jansen SelvEjer paa Boelstad som aflagde Eed og forklarede: At imod Michaeli førstk:de bliver det 2 aar siden da Ole Boelstad og Knud Samsonsen kom ud til Vidnet i sit Huus, og Ole Boelstad sagde da i Vidnets \Anders Boelstad/ og Ole Olesen Kiielens Paahør, at have lovet Knud Samsonsen 20 Rdr: for Odels Rætten paa Solaas, hvorpaa Knud Samsonsen havde faaet før 2 rd: 1 mrk:, og nu fik i disse Vidners Paasyn 2 rd:, derpaa Ole Boelstad sagde til Knud Samsonsen at maatte ej sælge til andre, og om dette alt tilspurgte Knud Samsonsen om det ikke var saaleedes: da Knud Samsonsen dertil sagde: Jo men er det saa: Derpaa de gav hinanden deres Hænder, og Knud Samsonsen svoer og sagde: At vilde ej sælge til nogen anden: Gud bevare ham derefter. Vidnet blev sin forklaring forelæst som h/an/d vedblev declarerede at ej veed meere, og da ingen hannem videre havde at tilspørge blev h/an/d dimitteret.
Fremstoed 2det Vidne Ole Olsen Kiilen \nu/ tjenende Poul Torkelsen Kiilen som aflagde Eed og forklarede Ord til andet som forrige Vidne. Og da Vidnet blev sin forklaring forelæst, som h/an/d vedblev, declarerede ej at vide meere, og da ingen ham viidere havde at tilspørge, blev h/an/d dimitteret.
Fremstoed 3de Vidne Anders Andersen tjenende Ole Olsen Boelstad som aflagde Eed og forklarede: At omvundne tiid var Vidnet i Ole Boelstads Stue, da Knud Samsonsen kom dertil uden at være hæntet, og begjærede foruden de forhen bekomne 2 rd: 1 mrk: paa Odels Rætten til Solaas, endnu 2 rdr:, derefter de 2de contraherende og Vidnet gik ind til Knud Jansen Boelstad, hvor passerede saaleedes som første Vidne har forklaret. Vidnet vedblev sin forklaring som ham blev forelæst, declarerede ej at vide meere, og da ingen Vidnet viidere havde at tilspørge, blev h/an/d dimitteret.
Sr: Gorm fremlagde til denne TingsVidne Acts jnddragelse det Ole Boelstad paa bem:te Gaard meddeelte Skiøde af 1 Sept: 1781 som lyder saaleedes: Derefter begjærede det passerede som TingsVidne sluttet og sig beskreven meddeelt som blev bevilget. Udstæd

Opsat Sag fra fol: 337a. Mad: Lerke contra Marthe Kiøen.
Begge Parter blev paaraabt, Men da de ikke mødte eller møde loed; Saa beroer Sagen til Høste Tinget 1782.

Opsat Leyermaals Sag fra fol: 337a. Fogden contra Christie Niels Datter Tvedt.
Jndstevnte fremlagde Præstens Attest saalydende:
Hr: Fogden frafaldt Sagen; thi blev den nu for Rætten ophævet.

Opsat Sag fra fol: 338a. Torbiørn Hatletvedt contra Elling Hatletvedt.
Citanten declarerede Sagen forligt; Thi blev den nu for Rætten ophævet.

Pante Bogen til jnddragelse
Skiftebrev efter Lasse Steensen Mit Røes Hustr: 4 Aug: 1781. i Pante
dto: efter Haldor Hansen Opsal 9 Aug: 1781. bogen extr:t

1782: 378b

Nye Sag.
Hans Hansen Kleppe og Peder Hansen Kleppe anmelte at have til dette Ting og Tiid ladet indkalde Jon Johansen Tvedt at høre Vidner og lide Dom til Bøder og Omkostninger for imod Citanterne gjorde Beskyldning.
Jon Johansen Tvedt mødte og vedtoeg lovlig Varsel samt tilbød forliig og begjærede Sagen ophævet.
Citanterne var villig til forliig; Og da de nu liqviderede paa begge sider Omkostningerne imellem sig; Og Jon Johansen Tvedt for Rætten erklærede: At ikke veed at have beskyldt dem, men om saa er, veed hand dertil ingen Grund eller Reede, og ej veed noget uanstændigt eller uskikkeligt om Citanterne, eller om dem tænker, meener eller kand sige andet, end det der er skikkeligt, anstændigt, ærligt og vel; Saa var de med saadan Erklæring fornøjet, og derpaa bekræftede forliiget med Haand rækning og Aftale paa begge sider, at om enten Jon Johansen skulde oftere tillægge dem nogen Beskyldning, eller Citanterne gjøre ham i anleedning heraf, nogen Bebreidelse, skal Sagen imod den herefter forbrydende, for alt det forbiegangne passerede staae ham eller dem aaben for. Samt, saaleedes forligt, frafaldt Sagen; thi blev den nu for Rætten ophævet.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i morgen.

Anden Dagen den 30 Maj 1782 cont:de dette Ting.

publ:
Bygsel Seddel
Jan Legangers til Knud Olsen ½ L:, ½ Hd: i Dalland dtr: 6 oct: 1781. Manuf: Huuset betalt 1 Mrk:

Opsat Sag fra fol: 335a. Anders Drageide contra Knud Samsonsen med fleere.
Citanten i Rætte lagde Rættens seeneste Laugdag og Forelæggelse som er saal:
Efter sam/m/e mødte \og vedtoeg lovlig Varsel/ Ole Boelstad samt Vidnet Lars Boelstad.
Jhenseende til den Laugdagede Knud Samsonsen som ikke efter Paaraab mødte, begjærede Citanten Stevne Vidnerne Lensmand Giøen og Engel Brathuus paaraabt; {…} her for Laugdagens forkyndelse at afhjemle.
Rætten paaraabte dem, men hvoraf aleene mødte Lensmand Engel Hansen Giøen som forklarede, at Laugdagen vel er forkyndt af begge Stevne Vidnerne for Knud Samsonsens Moder i h/an/ds fraværelse, paa hands tilholds Stæd hos hende paa Aarre, men ej med fulde 14 dages Varsel.

Vidnet Lars \Guttormsen/ Boelstad mødte og blev forelæst Eedens forklaring af Lov bogen med formaning til Sandheds Udsigende, samt fremstoed som 9de Vidne, aflagde Eed og forklarede: paa fremsatte qvæstioner saasom til 1ste Var ej derved tilstæde. til 2det ligesom til første qv:. til 3die Ja som omspurgt. til 4de som 4de Vidne, hvilket skeede omtrent 14 Dage efter St: Hans Dag 1781. til 5te som 4de Vidne med tillæg, at Ole Boelstad sagde til Knud Samsonsen: Du har oppebaaren 4 Rd: 1 mrk: af mig paa Odels Rættens. Vidnet blev sin forklaring forelæst, som det vedblev, og da ingen havde Vidnet viidere at tilspørge, blev det dimitteret.
Paa Ole Olsen Nedre Boelstads Vegne mødte Proc: Gorm, og begjærede Sagens Anstand til Høste Tinget til at begegne Sagen med Contra Stevning, og imidler-

1782: 379

tiid til den ende at blive forsynet med Udskrift af det passerede.
Anders Drageide paastoed Dom efter sin forrige jrættesættelse, og Omkostninger erstattet, med Renter af de frugtesløs staaende Penge i den tiid Sagen henstaaer.
Da Knud Samsonsen endnu ikke er mødt; Saa blev ham given Rættens Laugdag til Høste Tinget 1782 første dag sam/m/e holdes, at møde og svare til Sagen, hvilken Laugdag Citanten paalægges at tage beskreven, og lovlig lade forkynde.
Sagen beroer til Høste Tinget 1782.

Opsat Sag fra fol: 338a. Hr: Kruger contra Foer Opsiddere.
Paa Hr: Krugers og egne Vegne mødte Haldor Siursen Leigland, Engel Gitlesen Leigland, Steen Steensen Houge, Jon Torbiørnsen Houge, Anders Jonsen Houge, Johannes Lassesen Øfstestue, Hans Andersen Øfstestue, Ole Jonsen Øfstestue, Wiking Olsen Haaland, Jon Johansen Qvale, Jon Jngebretsen Qvale, Anders Steensen Bakke, Ole Steffensen Bakke, som samtl: tilligemed Velærværdige Hr: Kruger for Fuuse residerende Capellands Gaard ere rætte Ejere af Fuuse Fjeld, fremlagde Rættens seeneste Laugdag som lyder saaleedes:
Jon Olsen Foer mødte og vedtoeg lovlig Varsel.
Citanterne fremleverede fra Hr: Kruger til beviis i Sagen en Dom af 7 oct: 1662 som blev oplæst og lyder saaleedes:
Jon Olsen Foer mødte og tilstoed, at deres Øger har altiid gaaet i Fuuse Fjeld, veed ej enten Foer dertil har Rætt eller ikke, men de har gaaet der u-mindelige tiid uden betaling \indtil nyelig/, som Fuuse Ejere \dem/ har indsat, og indstevnte maattet løse. Melke Kjørene har gaaet der over 100 Aar for betaling \til Leigland/ ligesaa Gjæld Fæet. Smalen har altiid gaaet der, og aldrig været paatalt.
Comparenten og Grander paa Foer mødte og paastoed at beholde beite paa Fjeldet herefter som før, for betaling, og at blive iøvrigt friefunden.
Citanterne anmelte, at Foer Opsiddere har for den tiid de har faaet tilladelse at have deres Creaturer i Fjeldet betalt under et baade for Øger og Fæes Creaturer og Faar, neml: hver Mand paa Foer betalt 3 Mrk:, og det af Jon Olsen og {Jon Samsonsen til} Niels Andersen til Leigland og Houge, og Jon Samsonsen betalt 2 Mrk: til Anders Wiig, alt aarlig; Men da Fjeldets Ejere nu for meget behøver Fjeldet selv; Saa kand de ej tillade fremmede at komme der, og siden de ej godvillig vil holde sig derfra, nemlig Foer Opsiddere; Saa paastaaer Citanterne {…} herved, dem dømt derfra, under Mulct samt Omkostninger at erstatte, og at Anders Wiig ej skal have tilladelse, at leje Beite i Fjeldet bort til Foer Opsiddere. Citanterne forbeholdt sig at fremlægge publicerede fredlysninger for Fjeldet.
Begge Parter begjærede Sagen opsat til Høste Tinget 1782.

Opsat Sag fra fol: 338b. Hr: Kruger contra Ole og Jon Berge.

Paa Hr: Kruger residerende Capellan og beboende Fuuse Capellans gaard, og egne Vegne mødte Haldor Siursen Leigland, Engel Gitlesen Leigland, Sten Steensen Houge, Jon Torbiørnsen Houge, Anders Jonsen Houge, Johannes Lassessen Øfstestue, Hans Andersen Øfstestue, Ole Jonsen Øfstestue,Wiking Olsen Haaland, Jon Johansen Qvale, Jon Jngebretsen Qvale, Anders Steensen Bakke og Ole Steffensen Bakke, som samtl: tilligemed velbem:te Hr: Kruger som p: t: residerende Capellan ere rætte Ejere af Fuuse Fjeld, fremlagde Rættens seeneste Laugdag som er saa lydende:

Citanterne declarerede at Ole Berge har forliigt Sagen som i henseende til ham frafaldes.

Jon Steffensen Berge mødte og tilstoed lovlig Varsel, men var forliigt derom med nogle af Citanterne, og har ingen fortræd gjort, derfor ej vil betale noget til Omkostninger, og har aldrig drevet sine Creaturer paa Fjeldet hvor hand tilstaaer ingen Rætt at have men kand ej nægte at hands Smaler er gaaet derop af sig selv.

Jmidlertiid jndstevnte begjærede Sagen forliigt, og betalte den halve Jncam: og Laugdag, samt Stevnings Penge, og lovede at holde sine Smaler fra Fjeldet hvorefter

1782: 379b

Citanterne paa Grund heraf, frafaldt Sagen.

thi blev den for Rætten ophævet.

Pante Bogen til jnddragelse

Steen Andersen Wanvigs Skde til Hans Steensen Wandvig No: 57 ½ L: 1 ½ G:sk: d: 29 Janv: 1782.

Hans Steensen Wandvigs {Obl:} til Steen Andersen udgiven Beboelses Contract d: 29 Maj 1782 indeholdende tillige Vilkor.

See viidere denne Dato i den følgende Protocoll.

Dermed er det for Sommertinga 1782 sitt vedkomande resten av Strandvik, og Strandebarm og Kvinnherad som manglar i denne protokoll, og altså kjem i neste.

1782: utan sidenr.

Denne Bog, som indeholder Tre Hundrede Firesindstyve og Syv Nummererede giennemdragne og forseglede Blade; authoriseres herved til Een Justitz-Protocoll for Sundhordlehns Sorenskriverie, hvorudi nu værende og efterkommende Sorenskrivere rigtig haver at indføre alt hvad Justitien udi Sundhordlehn vedkommer og udi denne Bog indføres bør. Bergen den 19de Februarii 1777.

Schouboe

- o - o - o - o - o - o -

Her fylgjer eit eige kapittel om futen sine rekneskaps- og tingsvitne. Dei er skrive inn på den måten at protokollen er snudd på hovudet, og skrivinga er starta på fyrste ledige side. Den originale folio-/blad nummereringa er i avskrifta sett i ( ).

1a (387b)

Hr: Fogdens Regnskabs Tingsvidner

Waags Skibreedes Høsteting 1777 den 3de octobr:

Adskillige Poster angaaende: Fogden Velædle og Velviise Hr: Ulrich Wilhelm Koren, forlangede at Lensmand og Almue, vilde til et herpaa teignet TingsVidne giøre deres Sandfærdige Forklaring om efterskrevne Poster:

1. Om her i Skibreedet eller af dets Almue er fundet eller bierget noged slags Vrag eller Strandet Gods.
2. Om nogen Arve Parter for kort eller lang Tiid siiden kand være faldet paa Kongens eller det Benificerede Godses Grund; derfra er afførdt og om nogen derpaa bemelte Grunder haver Arvet, med deres Arve Parter fra Arvetompten maatte være bortreist.
3. Om Deres May:t indeværende Aar 1777, heri Skibr: er tilfaldet nogen forbrudte Boets Lodder, Arveløst Gods, Siete og Tiende Penge for uden Rigs førdte Midler.
4. Om her udi Skibr: findes nogen uskyldsatte Herligheder, saasom Rydnings Pladser, Laxe og Fiske Vaager, Skouge Teiger, Qværner eller anden deslige Herligheder, som ikke tilform under Gaardens Jordskyld er anseet i Skatt, men endnu i Conformite med Skatte-Forordningen bør Skyldsettes og Skattlægges.
5. Om her i Skibreedet findes nogen Jorddrott, eller Selv-Eier, som dette Aar, under sin egen paaboende Gaard, haver brugt nogen anden hannem tilhørende Gaard eller Plads.
6. Hvad Sauger her findes udi dette Skibreede, hvorpaa Bord skiæres, og om nogen Forandring er skeet, med samme Sauger siden afvigte Aar, enten ihenseende Saugernes eller Damstokkernes Forflyttelse eller ihenseend til meere Tømmers Erholdelse af Kongens eller Benificerede Godsers Skouge, end hvad de vedkom/m/ende Saug Eieres edelige Angivelser indbefatter og om der paa de til Bøyds Fornødenhed alleene bevilgede Sauger er skaaret andre Bord end de Vandkantede og ej firskaarne til Udførsel.
7. Om her i Skibreedet dette Aar, har været nogen Strandsiddere, Kræmmer, Giæstgiver eller Kroe-holder, som enten er Borger til nogen Kiøbstæd, eller ikke, Jtem om dette Aar har været nogen Huusmænd, og Haandværks Folk, som efter Skatte Forordningen, Skatte bør.
8. Hvad og hvor stoer Gaarde Parter, dette Skibreedes Bøygde Lehnsmand bruger og beboer, og hvad enten samme henhører til Søe eller Land Lægd.
9. Om nogen i dette Skibreede er befunden at have begaaed ulovlig Skov Hugst, være sig med undermaals Tømmer, eller andet til Knaphold og saaviidere eller Bordskiørsel, imod de om Skov-Væsenets udgangne Anordninger, og om dette Aar nogen Bøder desformedelst er falden.
10. Om det er Almuen bekjendt, om her er nogen af de saa kaldede Almindinger, og om der er nogen som derudi kand have rydet og derpaa boer, haver hugget udi de dem tilliggende Skouge, være sig Saug Tømmer eller anden Træelast Sorter.

Og blev da af Lensmanden og Almuen paa enhver Post i sær, enstemmig svaret følgende:

Paa 1. Post: Ney! her er inted noged Vrag eller Strandet Gods falden.

2. Nej, de veed ingen Arve Parter som for kordt eller lang Tiid siiden kand været falden og derfra afført; uden at Deres May:ts ved Arvens Afførelse fra det Benificerede Gods, deraf strax har nødt sin Forløvs Penge, men dette Aar vidste de slet ingen at være faldet i Skibreedet.

1b (387a)

3. Ney dette Aar 1777, er ey faldet nogen forbrudt Boes Lodder, Siette og Tiende Penge, for uden Rigs førte Midler, eller nogen deslige Uvisse Indkomster.
4. Her findes ey fleere uskyldsatte Herligheder enten af Laxe eller Fiske Vaager, Skovteiger, Qværne eller deslige, som efter Skatte Forordningen bør Skyldsettes og Skattlægges, uden de som forhen er skyldsatte og Skatlagde, og er følgende: Schnogdals og Schømmsness (Schomsness?) Laxe Voger, hvoraf nu saavelsom af næst følgende 8te Stkr: i følge Høy Kongelig Resolution af 2 Januarij 1776 ikkun svares det halve nemlig 1 rd: 4 mrk: 8 s: Hanøens 1 Rdr: Klammerholmens 4 mrk: 8 s:, Stoerholmens 2 rd: Nordholmens og Kieret 1 rd: Torsdagsøen 3 mrk: Egøen 4 mrk: 8 s: Lille Habboholmens 24 s: Store Habboholmens 4 mrk: 8 s: Schieret 3 rd: Haarge Kalvens og Wanders Holmens 2 rd: Steneberget, Torret, og Landerøens tilsammen 2 rd: Alfur Klobbens Laxe kast 24 s: Sørvig vaagens Sildevaag 5 rd: og ey fleere, og hvilke alle ey taaler mindste Paalæg, samt ellers paa tilspørgende, svarede: At paa de 10 første foran Specificrede Laxe Voger, har Fiskeriet dette Aar været meget slet, saa at for dette Aar har ey kunde svares den gamle Afgift. Af Qværner findes i dette Skibreede ey fleere end som \paa/ den 1775 forfattede og det Høylovlige Rente Kammer indsendte Forteignelse findes anført, hvoraf nogen Afgift kand svares. Af Skouge Teige kun halv Dam stotts(?) (stokks) Grunde Leie af Rydlands Saug paa Almindings Grunden Marken i Føyens Skibreede 3 mrk: efter For{ord}\ret/ningen af 29de Junj 1769.
5. Ney ingen Jordrot eller Selv Eier har dette Aar brugt meere end sin Paaboende Gaard med sine Herligheder.
6. Ney! her udi Skibr: findes ikke fleere Sauger hvorpaa Bord skiæres end Rydlands Saug, som er en liden Flom og Bekke Saug, der med halv Damstok er staaende paa Almindings Grund, og hvoraf svares Aarlig Grunde Leye 48 s:, og at der paa ey er skaaret andet end Vandkantede Bord.
7. Af de omspurgte Personer, er ey fleere end efterfølgende i Skibreedet: Niels Gielmann i Østre Bagholmen, Nicolaj Petersen i Westre Bagholmen, Knud Andersen i Bachesund, Henrich Christie i Qvalvaagen, Bendt Hønnemør i Bechervigen og Lundvig!! (Ludvig) Bugge i Engesund.
8. Dette Skibreedes Bøygde Lensmand Knud Larsen har brugt og beboer i Gaarden Rydland Søelægd, dette Aar 2 pd: 14 ½ Mrk: Smør.
9. Ney! herudi Skibreedet er slet ingen som har begaaed u-Lovlig Skouv Hogst være sig med Undermaals Tømmer eller andet, eller og Bord-Skiørsel, saa at derformedelst ingen Bøder dette Aar er falden.
10. Ney! herudi Skibreedet, findes slet ingen anden Alminding eller Skove, end Marchen kaldet og er ey derudi dette Aar hverken rydet eller hugget nogen Slags Træe Last Sorter, ei heller er nogen Hugst skeet i de{n} Benificerede Godses Skouge.

Odels Mandtallet fremlagt af Hr: Foget Koren med Anmodning at saadant den nærværende Almue maatte forelæses, og dem tilspørges om saadant ei med vedkommendes Adkomster maatte befindes rigtig, samt om Jorderne af de anførte ejes og bruges, hvilket alt af den tilstædeværende Almue, Lensmand og Laug Rætt blev bekræftet.

2a (386b)

Ting Skydsen angaaende: Hr: Foget Koren tilspurgte Lensmand og Almue om ikke enhver som har skydset ham og Sorenskriveren til og fra de ordinaire Tinge dette Aar, rigtig har nødt deres betaling hver Mand 4 skilling Miilen. Dertil Lensmand og Almue enstemmig svarede:

At dette Skibreedes Almue som har skydset ham og Sorenskriveren til og fra de almindelige Tinge dette Aar 1777, rigtig har faaet deres betaling pr: Persona 4 skilling Milen.

Saug Angivelser underskrevet af Knud Larsen Rydland, som af Rætten under eet for heele Sorenskriveriet er paategnet som ved sidste Skibreede anføres.

Restancen pr: 1776 10 rd: 5 mrk:, Almuen bekjentgiort, imod hvis rigtighed intet blev erindret.

Restance Registeret pr: 1777 339 rd: 5 mrk: 5 s: ligeleedes

Frievillig Afgift derom blev Commissionen holden, og enhver contribuerende dertil tegnet sig saaleedes som derover holte Forretning udviiser, beløbende sig for dette Skibreede til Summa 16 rd: 3 mrk: 2 s:

Mandtal over Jorde- og Huusmænd, oplæst saaviit dette Skibreede vedkom/m/er, beløbende til 267 Mand, \Jordemænd/ med tilspørsel om Lensmand og Almue veed, at der her i Skibreedet findes fleere Skatydende Jordemænd paa enhver Gaard eller Skatlagt Plads, end paa Mandtallet er anført, ligesom hand og bad at de nu vilde give ham underrætning om hvad Huusmænd som paa enhver gaard findes paa det de i Mandtallet kand anføres? Dertil samtlige Almue svarede: At hvad Jordemændene angaaer, forholder det sig rigtig efter Mandtallet, men angaaende Huusmændene, var det dem umueligt, at kunde erindre sig dem alle i en hast, og vil derfor heller ved Lensmanden tilveiebringe en Liste paa dem til næste Som/m/erting.

Opdals Skibreede 6 7 og 8 oct: 1777

Adskillige poster: Ligesom for Waags undtagen til 4. post Nej. til 6te post Sauger er Hope, Fladerager Flom og Bække Sauger, Hovland der og er en Bække Saug, alleene til Hovlands fornødenhed, hvorved ingen forandring, og ei skaaren andet end vandkantede bord. til 7de Her en Johannes Qvalheim paa Godøesundet, Gastgiver for Reisende, og ei har haft anden Næring end Forflegnings Vahre for Reisende. 8. Mads Christophersen Godøen knegt i Store Godøen Land Lægd 1 Løb Smør. Eiersken Frue Majorinde du Wahl har dette Aar beboet og brugt ved egne Tienere den Adelige Sædegaard Hovland, og derpaa holdt Dug og Disk. 10de Jngen Almindinger eller Skove, og ingen Hugst skeet i de beneficerede Skove.

Odels Mandtallet examineret ligesom
Ting Skydsen for Waag
Saug Angivelser underskrevet af Fr: Bager for Hope, Steen Olsen for Fladerager, og Majorinde du Wahl for Hovland.
Restancen pro 1776 358 rd: 5 mrk: 2 s:
Restancen pr: 1777 S:ma 1055 rd: 2 mrk: 8 s:
Frievillig Afgift S:ma 6 rd: 3 mrk: 10 s:
Mandtal 314 Jordemænd

Aftager angaaende fremlagde Hr: Foget Koren Specification paa endeel gaarde som blev oplæst, hvortil Lænsmand og Almue svarede: At Opsidderne paa det affældte Gods her i Skibreedet har for dette Aar 1777 rigtig nødt gotgiørelse for alle slags Skatters svarelse af den derudi affældte Skyld undtagen Udreedning og Stand qvarteer Penge, samt at ingen af dem er saa meget forbedret at de taaler mindste Paalæg.

Kongens beholdne Strøe Gods hvoraf \Skat/ Landskyld \etc: og Aarlig Tage til \Omdrag/ {…} ….(?) beregnes, derover fremlagt Specification, hvortil Lensmand og Almue svarede:

2b (386a)

At den øde Part i Nedre Kleppe, og Gaarden Høelsæter har dette Aar 1777, uagtet ald anvendt fliid af Fogden ved Opbud til Tinget at faae beboet, været ødeliggende, og ingen anden Afgift deraf været at faae, end af den første Græsleien 4 mrk:, og af den anden 72 s: samt at Nedre Kleppe er i Land Lægds Dist: men ei i Lægd.

Kongens øde Strøe Gods hvoraf Landskyld og Aarlig Tage til Jndtægt beregnes, derover blev fremlagt Specific: og oplæst, hvortil svarede: At 1777 er af D: Maj:s Strøegods ½ Løb ½ H: i Ned: Kleppe, ingen første Bygsler falden, ei heller kand ventes nogen falder, siden sam/m/e lang tiid har været øde, og af Høysæter No: 74, 1 pd: Sm: ¼ Hud dette Aar som længe forhen ødeliggende, mindre nogen Bygsel.

Ous Skibreede 10 og 11 oct: 1777

Adskillige Poster: Ligesom for Waags undtagen til 4. post Nej. 6 post Houchenes {og} \eller/ Tøsse Saug{er}, uden forandring, og alt skaaret til Udskibning. 7. post Ingen. 8 post Hans Hansen Lensmand brugt Lundervigen i Land Lægd 2 Løber Smør. 10. post ingen Alminding eller Skove, og ingen Hugst i de benificerede Skove.

Odels Mandtallet ligesom
Ting Skydsen for Waag
Saug Angivelser underskrevet af Hans Knudsen Tøssen.
Restance pro 1776 107 Rd: 3 skl:
Restance pro 1777 S:ma 386 Rd: 2 mrk: 12 s:
Frivillig Afgift S:ma 7 rd: 1 mrk:
Mandtal 164 Jordemænd.

Strandvig Skibreede 13, 14 og 15de octob: 1777

Adskillige Poster: Ligesom for Waags undtagen til 4. post jngen uskyldsatte Herligheder. 6. post Femanger, Sundfiord, Reinervigs, Schieldbrigt og Lygre Sauger, hvorpaa alt skaaret til Bøygds fornødenhed vandkantede. 7. post Jngen. 8. post Lensmand Engel Hansen Giøen brugt 1 Løb 6 mrk: Smør i Land Lægd. 10. post ligesom for Opdal.

Odels Mandtallet ligesom
Tings Skydsen for Waag
Saug Angivelser underskrevet af Ole Bergesen Sundfiord, Anders Andersen Femanger, Johannes Olsen Henanger for Biøndal eller Reinervigs Saug, Niels Axelsen Schielbricht og Steen Samsonsen Lygre.
Restance pro 1776 19 rd: 4 mrk: 2 s:
Restance pro 1777 S:ma 186 rd: 4 mrk: 13 s:
Frievillig Afgift S:ma 16 rd: 3 mrk: 2 s:
Mandtal 180 Jordemænd.
Aftag ligesom for Opdal

Strandebarm Skibreede 17 og 18 oct: 1777

Adskillige Poster: Ligesom for Waags undtagen til 4. post jngen. 6. post Dybslands, Femsteenevigs, Wæstervigs, Rørvigs, Torsnes, Kysnes, Aakre, Echeness, Svindland, Aarvigs, Ness, Øjerhavns, Nettelands, Kiærevigs og Ohme Sauger, ingen forandring, alt derpaa skaaren til bøigds fornødenhed vandkantede. 7. jngen været. 8. Lensmand Hans Andersen brugt i Øfre Waage 1 Løb 18 mrk: Sm: Land Lægd. 10. post ligesom for Opdal.

Odels Mandtallet ligesom
Ting Skydsen for Waag

3a (385b)

Saug Angivelser underskrevet af bemelte Saugers Eiere.
Restance pro 1776 17 Rd: 2 mrk: 14 s:
Restance pro 1777 S:ma 194 rd: 2 mrk: 6 s:
Frievillig Afgift S:ma 25 rd: 4 mrk: 4 s:
Mandtal 170 Jordemænd.
Aftag ligesom for Opdal.

Qvindherrets Skibreede den 10de og 11 Nov: 1777

Adskillige Poster: Ligesom for Waags, undtagen til 4. post jngen. 6. post Sauger ere Onerims og Helvigs, hvorved ingen forandring, og derpaa ey skaaren andre end vandkantede bord. 7. post jngen. 8. post Lensmand Richart Sørensen brugt i Møchlebust for aftag 2 Løb 2 pd: 6 mrk: Smør i Land Lægd. 10. post som Opdal.

Odels Mandtallet ligesom
Ting Skydsen for Waags
Saug Angivelser underskrevet af Jver Abelsen Helvigen og Jacob Olsen Onerim.
Restance pro 1776 88 rd: 4 mrk: 1 s:
Restance pro 1777 S:ma 254 rd: 1 mrk:
Frievillig Afgift S:ma 17 Rd: 1 mrk:
Mandtal 103 Jordemænd.
Aftag ligesom for Opdal.

Schonevig Skibreede den 14 og 15 Nov: 1777

Adskillige Poster: Ligesom for Waags undtagen til 4. post jngen. 6. post Wahlens Saug, Handelands 2 Sauger, Storhougs, Wiigs, Gielmervigs, Nord Ebne og Elliervig, hvormed ingen forandring, og ei skaaren bord uden til Bøygds fornødenhed vandkantede. 7. post Jens Wahlen paa Giæstgiveriet Toftevogen, som ei har haft anden Næring end Forflegnings Vahre for Rejsende. 8. post Lensmand Christopher Pedersen, brugt i Gielmervig 2 Løb 2 pd: Smør Land Lægd.

Odels Mandtallet ligesom
Ting Skydsen for Waags
Saug Angivelser underskreven af forbem:te Saug Eiere.
Restance pro 1776 295 Rd: 1 mrk: 4 s:
Restance pr: 1777 S:ma 659 rd: 14 s:

Frievillig Afgift S:ma 5 rd: 5 mrk: 8 s:
Mandtal 175 Mand.
Aftage ligesom for Opdal.
Kongens til Omdrag beregnede øde Gods Lundalen Græsleie 8 skl: Blaateigen 40 s: og Glomie 24 skl: alt i Land Lægd.
Kongens til Jndtægt beregnende øde Strøe gods at ingen Bygsler er falden af næst forbem:te.

Etne Skibreede 17 og 18 Nov: 1777

Adskillige Poster: Ligesom for Waags, undtagen til 4. post jngen. 6te post jngen Sauger. 7. jngen. 8. Lensmand Christen Hansen brugt i Frethe, i Land Lægd, for Aftag, 2 Løber 2 pd: 12 mrk: Smør.

Odels Mandtallet ligesom
Ting Skydsen for Waags
Restance pr: 1776 173 Rd: 3 mrk: 11 s:
Restance pr: 1777 S:ma 413 rd: 5 mrk: 9 s:
Frievillig Afgift S:ma 4 rd: 1 mrk: 8 s:

3b (385a)

Mandtal 127 Jordemænd.
Aftage ligesom for Opdal.
Kongens til Jndtægt beregnende øde Strøe gods Øfre Grindem 1 ½ Løb Smør hvoraf ingen Bygsler falden.

Fieldberg Skibreede 20, 21 og 22 Nov: 1777

Adskillige Poster: Ligesom for Waags, undtagen til 4de jngen. 6te post Flom og Bække Sauger er Espelands, Waches, Øfre Houges, Fatlands, Arnevigs, og Aarvigs, hvorpaa alleene skaaren vandkantede Bord til Bøigds fornødenhed. 7. post ingen. 8. post Lensmand Tollev Steensen brugt Killesvig som er Land Lægd 2 Løber 18 mrk: Sm: dette Aar.

Odels Mandtallet ligesom
Ting Skydsen for Waags
Saug Angivelser underskreven af bemelte Saugers Eiere.
Restance pro 1776 235 rd: 9 s:
Restance pro 1777 S:ma 680 rd: 6 s:
Frievillig Afgift S:ma 4 rd: 5 mrk:
Mandtal 148 Jordemænd.
Aftage ligesom for Opdal.

Føjens Skibreede 24de, 25de og 26de Nov: 1777

Adskillige Poster: Ligesom for Waags undtagen til 4de post Her i Skibredet ingen uskyldsatte Herligheder uden forhen skyldsatte og Skatlagde som er Gisøens Laxe Vaag, som svarer Aarl: 24 skl: Holme 3 mrk: Tenuren 3 mrk: Nappen 2 mrk: Schaatungen 2 mrk: 8 s: Schagen 1 mrk: Oddevaagen 2 mrk: 8 s: Killeseide Skove Teig 16 skl: Kalven 32 s:, Sanøen 24 skl:, Gaaddenæssets Laxe Vaager 1 Rd: 48 s: og Solrustens Skoveteig 32 s: samt for Gaarden Peterteigens Qværner, Grundeleie af Almindingen Marken det halve

efter Forretningen af 29 Juni 1769 2 mrk: 4 s: hvilke alle ei taaler mindste Paalæg siden Fiskeriene slaaer Aarlig feil. 6te Sauger ere Agdestens, Højland, Ornings gaard, Aadland, Walvatne og Berøen, hvorpaa alleene skaaren til Bøids fornødenhed, vandkantede bord. 7de Natanael Olrich i Hidschen, Christian Budde i Espevær, Enoch Berle i Bømmelhavn, Jens Hertzbergs Enke i Spidsøen, Jacob Hasse Hynnemør i Brandesund, Ole Habbestad i Synstabbevogen, Natanael Mikkelsen i Øchlandsvogen, og Niels Gorm paa Leervigen, der alle ere privilegerede Giæstgivere og tillige har brugt Fiskehandel med Almuen, item Huusmand Rasmus Stursøens Enke der svarer Huusmands Skatt Aarlig 48 skilling. 8de post Lensmand Jens Jensen Bielland har brugt i Nordre Bielland 1 Løb 1 pd: Smør i Søe Lægd.

Odels Mandtallet ligesom
Ting Skydsen for Waags
Saug Angivelser underskreven af bemelte Saugers Eiere.
Restance pro 1776 129 Rd: 3 mrk: 7 s:
Restance pro 1777 792 rd: 2 mrk: 2 s:
Frievillig Afgift S:ma 11 rd: 5 mrk:
Mandtal 374 Mand.
Aftage ligesom for Opdal.
Kongens Strøe Gods hvoraf Landskylden og Aarlig Tagen til Jndtægt beregnes Sæle, hvoraf ingen Bygsler er falden.

4a (384b)

Fiære Skibreede den 27de og 28 Nov: 1777

Adskillige poster: Ligesom for Waags undtagen til 4. post jngen. 6. post Sauger ere Øfre og Nedre Wigs, Errisvog og Lindaas, hvorpaa alleene skaaren vandkantede bord. 7. Goute i Wigevigen og Søren i Kiærnagelen. 8de Lensmand Mathias Johansen bruger i Echeland 1 Løb 2 pd: 12 mrk: Smør Søe Lægd.

Odels Mandtallet ligesom
Ting Skydsen for Waags
Saug Angivelser underskreven af bemelte Saugers Eiere.
Restance pro 1776 120 rd: 2 mrk: 14 s:
Restance pro 1777 S:ma 599 Rd: 1 mrk: 12 s:
Frievillig Afgift S:ma 2 rd: 1 mrk: 8 s:
Mandtal 180 Mand.
Kongens beholdne Strøe Gods til Omdrag Flatnes hvoraf ei er faaet meere end i GræsLeie 1 Rd:, og er Gaarden vel i Marine Lægdenes District, men uden Lægd.
Kongens beholdne øde Strøe Gods til Jndtægt af Flatness ingen Bygsler falden.

Høste Ting 1778

Waags Skibreede 28de og 29 Septemb:

Adskillige Poster angaaende: Ligesom 1777 undtagen i 4. post Svar tillagt Resol:(?) 16de oct: 1777 udeladt Store Habboholmen 4 mrk: 8 s: samt ellers paa tilspørgende svarede: At paa de 11 første foran specificerede, har Fiskeriet indeværende Aar 1778 været meget slet, og i sær Sørvigsvaagens Silde Fiskerie der baade forrige og indeværende Aar har været aldeeles

ringe, saa at af disse hverken for dette eller forbiegangne Aar kunde svares den gamle eller høiere Afgift. Af Qværner findes i dette Skbr: ei fleere, end som paa den i afvigte Aar forfattede og Rente Kam/m/eret tilsendte fortegnelse findes anført hvoraf nogen afgift svares.

Odels Mandtallet Differancen examineret, afgang 18 mrk: S:, ¼ Hd:, 23 10/36 mrk: Lax, 2 pd: 10 2/3 mrk: fisk. Tilgang 8 mrk: Sm:, ½ Stk: Hud, ¼ td: Torsk, som Kongen tilkom/m/er Odel Skat af, neml: Tilgangen. tilspurgt om ei alle og enhver der selv eier, bruger og beboer deres gaarde eller Jordeparter, har nydt gotgiort Odel Skatten, som befantes rigtig.
Ting Skydsen ang:de ligesom forrige Aar.
Saug Angivelser ligesom forrige Aar.
Restance Registeret 1778 342 Rd: 3 mrk: 10 s: rigtig.
Ditto til 1776 Aars udgang 4 Rd: 1 mrk: 10 s:
Frievillig Afgift 5 rd: 2 mrk: 14 s:

Opdals Skibreede 1ste, 2de og 3de oct: 1778

Adskillige Poster: Ligesom for Waags, undtagen til 4. post Nei. 6te post samt i øvrigt ligesom 1777.

Odels Mandtallet. Differencen examineret, hvorefter Kongen afgaaer Odel Skatt af 6 Løb 13 1/8 mrk: Sm:, 3 ¾ Hud, ¼ Geedsk:, 1 Bukskind og derimod Kongen tilkommer Odel Skatten af 4 Løb 6 mrk: Sm:, 1 ¼ Hud, ½ Bukskind. J øvrigt svarede ligesom for Waags Skbr:
Ting Skydsen ang:de ligesom forrige Aar.
Saug Angivelser ligesom forrige Aar.
Restance Registeret til 1776 Aars udgang 235 rd: 3 mrk: 14 s: rigtig.
Ditto til 1778 Aars udgang 1253 rd: 2 mrk: 13 s: rigtig.
Frievillig Afgift S:ma 2 rd: 1 mrk: 4 s:
Aftage ligesom forrige Aar.
Kongens beholdne Strøe Gods, hvoraf Skatterne \og Landskylden/ til Omdrag beregnes, ligesom forrige Aar.
Kongens øde Strøe Gods, hvoraf Landskylden og Aarlig Tagen til Jndtægt beregnes. Dertil svaret ligesom forrige Aar.

4b (384a)

Ous Skibreede den 5te og 6te oct: 1778.

Adskillige Poster: Ligesom forrige Aar.
Odels Mandtallet Differencen examineret, hvorefter Kongen afgaaer Odels Skatt af 2 Løb 1 pd: 7 ½ mrk: Smør, 2 3/8 Hud, 1 ½ Geedskind, og derimod tilkom/m/er Odelskatt af 1 pd: 12 mrk: S: ½ Hud. I øvrigt svarede ligesom for Waags.
Ting Skydsen angaaende ligesom for Waags.
Saug Angivelser ligesom forrige Aar.
Restance til 1776 Aars udgang 50 rd: 5 mrk: 5 s: rigtig.
Restance til 1778 Aars udgang 397 Rd: 2 mrk: 6 s: rigtig.
Frievillig Afgift 4 rd: 5 mrk: 12 s:

Strandvig Skibreede 8de, 9de, og 10de octob: 1778.

Adskillige Poster: Ligesom forrige Aar. med (end?) ved 6te post Hiertnes Saug tillagt, med heel Dam Stok p: Odels grund. 8. post 2 Løb 12 mrk: Smør.

Odels Mandtallet Differencen examineret hvorefter Kongen afgaar Odels Skatt af 1 Løb 8 ½ mrk: Smør, 2/3 Hud, ¼ G:sk:, 1 skl: Penge, tilkomer Odel Skatt af 1 pd: 15 mrk: Sm: 1/3 Hud.
Ting Skydsen ang:de, ligesom forrige Aar.
Saug Angivelser underskrevet ligesom forrige Aar, og tillige af Sverke Hansen Hiertnes.
Restance til 1776 Aars udgang 8 rd: 2 mrk: 2 s:
Restance til 1778 Aars udgang 236 rd: 2 mrk: 7 s:
Frievillig Afgift 8 rd: 2 mrk: 4 s:
Aftag ligesom forrige Aar.

Strandebarm Skibreede 12te og 13 oct: 1778

Adskillige Poster: Ligesom forrige Aar.
Odels Mandtallet Differencen examineret, hvorefter Kongen afgaar Odelsskatten af 3 Løber 13 mrk: Smør, 1 3/8 Hud Derimod tilkom/m/er Kongen Odelskatten af 3 Løb 2 pd: 5 ¼ mrk: Smør, og 2 25/32 Hud,
Ting Skydsen angaaende ligesom for Waags.
Saug Angivelser underskreven ligesom forrige Aar.
Restance til 1776 Aars udgang ingen rigtig.
Restance til 1778 Aars udgang 134 rd: 5 mrk: 8 s: rigtig.
Frievillig Afgift 17 Rd: 1 mrk: 6 s:
Aftag ligesom for Opdal.

Qvindherrets Skibreede 9 og 10 Nov: 1778

Adskillige Poster: Ligesom for Waags undtagen til 4de Post, ingen uskyldsatte Herligheder. 6. post ligesom som forrige Aar. 7. post jngen. 8. post som forrige Aar. 10. post som forrige Aar.

Odels Mandtallet. Differencen examineret, hvorefter Kongen afgaar Odel Skatt af 1 Løb 1 pd: 12 mrk: Smør, 3/8 Hud, 1 Geedskind, og tilkommer Odel Skatt af 1 Løb 20 mrk: Smør, ¼ Hud.
Ting Skydsen angaaende ligesom forrige Aar.
Saug Angivelser underskrevet ligesom forrige Aar.
Restance til 1776 Aars udgang 73 Rd: 3 skl:
Restance til 1778 Aars udgang 274 Rd: 1 mrk: 13 skl:
Frievillig Afgift 7 Rd: 8 skl:
Aftage ligesom for Opdal forrige Aar.

Schonevig Skibreede 12te, 13 og 14 Nov: 1778

5a (383b)

Adskillige Poster: Ligesom forrige Aar.
Odels Mandtallet Differencen examineret, hvorefter Kongen afgaar Odel Skatt af 2 Løb 2 pund 21 mrk: S:, 1 ½ Hud og tilkom/m/er Odel Skatt af 3 L: 11 mrk: S:, 1 Hud.

Ting Skydsen ang:de ligesom for Waag.
Saug Angivelser underskreven ligesom forrige Aar.
Restance til 1776 Aars udgang 130 rd: 12 s:
Restance til 1778 Aars udgang 807 rd: 2 s:
Frievillig Afgift 6 Rd: 2 mrk: 8 s:
Aftage ligesom for Opdal.
Kongen til Omdrag beregnede øde gods ligesom forrige Aar.
Kongen til Jndtægt beregnede øde gods ingen Bygsler.

Etne Skibreede 16de og 17 Nov: 1778

Adskillige Poster: Ligesom for Qvindherret, undtagen til 4de post ingen. 6te post ingen Sauger hvorpaa Bord skiæres. 7de post ingen af omspurgte Persohner. 8. post ligesom forrige Aar.

Odels Mandtallet Differencen examineret, hvorefter Kongen afgaar Odels Skat af 2 L: 2 pd: 3 ½ mrk: Smør, 4 ½ Spd: Korn, 2 ½ Huder, og tilkommer Odel Skatt af 1 pd: 1/8 mrk: Smør, 6 Spd: Korn, 1 huud.
Ting Skydsen ang:de ligesom for Waag.
Restance til 1776 Aars udgang 83 rd: 5 mrk: 4 s:
Restance til 1778 Aars udgang 610 rd: 2 mrk: 8 s:
Frievillig Afgift 2 rd: 3 mrk: 8 s:
Aftage ligesom for Opdal.
Kongens til Jndtægt beregnede øde Strøe gods ligesom forrige Aar.

Fieldberg Skibreede 19de, 20de og 21 Nov: 1778

Adskillige Poster: Ligesom for Qvindherret undtagen til 4. Post jngen. 6te post ligesom forrige Aar. 7. post ingen, 8. post som forrige Aar.

Odels Mandtallet Differencen examineret, hvorefter Kongen afgaar Odel Skat af 2 Løber 1 pd: Smør, 6 Spd: Korn, 1 Hud, og derimod tilkom/m/er Odel Skatt af 6 L: 2 pd: 16 mrk: S: 3 Huder.
Ting Skydsen ang:de ligesom for Waags
Restance til 1776 Aars udgang 80 rd: 2 s:
Resntance til 1778 Aars udgang 812 rd: 3 mrk: 9 s:
Frievillig Afgift 4 rd: 8 s:
Aftage ligesom for Opdal.

Føjens Skibreede 23de, 24de og 25 Nov: 1778

Adskillige Poster: Ligesom for Qvinherret undtagen til 4de post som forrige Aar. 6te post som forrige Aar. \7. post ligesaa/ undtagen Enoch Berle rømt fra Bømmelhavn og Stædet øde. 8. post som forrige Aar.

Odels Mandtallet Differencen examineret, hvorefter Kongen afgaaer Odels Skatt af 7 Løb 1 pd: 17 7/20 mrk: S:, 5 ¼ Spd: Korn, 4 7/48 Hud, 2 pd: 21 mrk: Fisk, og tilkom/m/er Odel Skatt af 1 Løb 1 pd: 16 3/8 mrk: S:, 3 Huder, og 1 pd: 12 mrk: Fisk.
Ting Skydsen angaaende ligesom for Waags.
Restance til 1776 Aars udgang 61 rd: 1 mrk: 5 s:

Restance til 1778 Aars udgang 681 – 3 – 7
Frievillig Afgift 7 rd: 5 mrk:
Aftage ligesom for Opdal.
Kongens Strøe Gods hvoraf Landskylden og Aarlig Tagen til Jndtægt beregnes, ligesom forrige Aar.

Fiære Skibreede 26 og 27 Nov: 1778

Adskillige Poster: Ligesom for Qvinherret, undtagen 4. post ingen. i øvrigt som forrige Aar.
Odels Mandtallet Differencen examineret, hvorefter Kongen afgaaer Odel Skatt af 1 pd: 12 mrk: Smør, 1 td: 8 ½ Spd: Korn Og derimod tilkom/m/er Odel Skatt af 2 L: 2 pd: 3 mrk: Sm: 2 ¼ Hud.
Ting Skydsen ang:de, ligesom for Waags.

5b (383a)

Saug Angivelser ligesom forrige Aar.
Restance til 1776 Aars udgang 39 rdr: 11 s:
Restance til 1778 Aars udgang 696 rd: 2 mrk:
Frievillig Afgift 1 rd: 4 mrk: 8 s:
Kongens beholdne Strøe Gods til Omdrag, ligesom forrige Aar.
Kongens beholdne øde Strøe Gods til Indtægt, ligesom forrige Aar.

Høste Ting 1779

Waags Skibreede 27 og 28 Septebr:

Adskillige Poster angaaende: Ligesom 1777, undtagen 4. post Snaagdals og Schomsnes Laxe Vaager 1 Rd: 72 s: etc: ligesom 1777 undtagen udeladt Rydlands Saug og Marken, ellers ligesom 1778 Sørvigvogens Silde Vog 2 rd: 48 s:

Odels Mandtallet Differencen examineret Afgang 2 mrk:!! (Løb?/pd:?) 12 mrk: Smør ½ Hd:, ¼ td: Torsk, 12 5/6 mrk: Lax, 1 pd: 8 mrk: Fisk tilgang som Kongen tilkom/m/er Odel Skatt af 1 L: 12 2/25 mrk: Smør, ½ Hd:, 10 4/9 mrk: Lax, 2 pd: 5 1/6 mrk: Fisk, og 83 s: Penge i øvrigt som 1778.
Ting Skydsen som 1777.
Restance til 1779 inclusive 360 rd: 4 mrk: 6 s:

Opdals Skibreede 30te Sept: 1ste og 2de oct: 1779

Adskillige Poster: Ligesom for Waags undtagen 4de post Nej. 6te post Sauger ere Hope, Fladeragers Flom og Bække Sauger samt Hovlands, der og er Bække Saug, og kun til Hovlands fornødenhed, hvormed ingen forandring, og ei skaaren andre end vandkantede bord. 7. post Findes ei fleere end Johannes Qvalheim i Godøesundet. i øvrigt som 1777.

Odels Mandtallet Differencen examineret afgang 3 L: 2 pd: 4 ½ mrk: Smør 3 ¾ Hud, ½ Geedskind Tilgang som Kongen tilkom/m/er Odel Skatt af 3 Løb 2 pd: 20 ½ mrk: Sm:, 2 23/24 Hud, 1 ½ Geedskind.

Ting Skydsen ligesom for Waag 1777.
Saug Angivelser underskreven af Frue Bager for Hope, Steen Olsen for Fladerager og Majorinde du Wahl for Howlands Sauger.
Restance til 1776 Aars udgang 156 rd: 5 mrk: 5 s:
Restance til 1779 Aars udgang 1210 rd: 2 mrk: 2 s:
Aftage angaaende som pro 1777.
Kongens beholdne Strøegods hvoraf Skat Landskyld og Aarlig Tage til Jndtægt beregnes, ligesom pr: 1777.
Kongens beholdne øde Strøe Gods hvoraf Skatt, Landskyld, Aarlig Tage og Leeding til Omdrag beregnes, ligesom pr: 1777 undtagen at GræsLeien af Nedre Kleppe er 1 Rd:

Ous Skibreede 4de og 5te octobr: 1779

Adskillige Poster: Ligesom 1777.
Odels Mandtallet Differencen examineret hvorefter Kongen afgaaer Odel Skatt for 15 ½ mrk: Smør, 1/8 Hud, ½ Geedskind og tilkommer Odel Skatt af 1 L: 2 pd: 9 ½ mrk: Sm:, 1 7/9 Hd:, ½ G:skind.
Ting Skydsen angaaende ligesom for Waags.
Saug Angivelser underskreven af Hans Knudsen for Yttre Tøsse Saug.
Restance til 1776 Aars Udgang 38 rd: 5 mrk: 13 s: rigtig.
Restance til 1779 Aars udgang 406 rd: 1 mrk: 14 s: rigtig.

Strandvig Skibreede 7de, 8de og 9de oct: 1779

Adskillige Poster: Ligesom 1777, med tillæg ved 6. post af Hiertnes Saug,
Odels Mandtallet. Differencen examineret, hvorefter Kongen afgaaer

6a (382b)

Odel Skatt af 4 Løber 2 pd: 4 1/16 mrk: Sm:, 4 11/24 Hud, 1 1/6 Geedskind, og tilkommer Odel Skatt af 2 pd: 1 ½ mrk: Smør, ¾ Hd:, ½ G:sk:, ½ Faarskind, 1 skl: Penge.
Ting Skydsen ang:de, ligesom for Waags.
Saug Angivelser underskreven af Ole Beriesen for Sundfiords, Hans Torbiørnsen Nordtvedt for Femanger, Heine Olsen for Biøndal eller Rennervigs, Niels Niels: Schielbricht for Schielbricht, Steen Samsonsen Lygre for Lygre, og Sverke Hansen for Hiertnes Sauger.
Aftage som for Opdal 1777.
Restance til 3die Termin 1779 179 rd: 4 mrk: 10 s: rigtig.

Strandebarm Skibreede 11te og 12te octob: 1779

Adskillige Poster: Ligesom 1777.
Odels Mandtallet Differencen examineret hvorefter Kongen afgaaer Odel Skatt af 3 Løb 15 mrk: Sm:, 3 7/12 Hud og tilkom/m/er Odel Skat af 1 L: 3 mrk: Sm: 2/3 Hud.
Ting Skydsen ang:de ligesom for Waags.
Saug Angivelser underskreven ligesom 1777.
Restance til 3die Termin 1779 185 rd: 4 mrk: 2 s:
Aftage ligesom for Opdal.

Qvindherrets Skibreede 12te og 13de octob: 1779

Adskillige Poster: Ligesom 1777.
Odels Mandtallet Differencen examineret, hvorefter Kongen afgaaer Odel Skatt af 9 L: 2 pd: 21 1/3 mrk: S:, 7 3/8 Hud, 3 Spd: Korn Tilgang ingen.
Ting Skydsen ang:de ligesom for Waags.
Saug Angivelser underskreven ligesom 1777.
Restance til 1776 Aars udgang 41 rd: 1 mrk: 1 s:
Restance til 3de Termin 1779 425 rd: 10 s:
Aftag ligesom for Opdal.
…. paa 10 Aar Møklebust dette som det 2det Aar 1 pd: 21 mrk: S:

Schonevig Skibreede 11te, 12te og 13 Nov: 1779

Adskillige Poster: Ligesom forrige Aar med tillæg af Lechnes Saug.
Odels Mandtallet. Differencen examineret hvorefter Kongen afgaaer Odel Skatt af 6 Løb 1 pd: 6 mrk: Smør 2 ½ Hd: og tilkommer Odel Skatt af 1 Løb(?) 9 mrk: S: {6 Spd: Korn}
Ting Skydsen ligesom for Waags.
Saug Angivelser ligesom for forrige Aar med tillæg af Lechnes Saug.
Restance til 1776 Aars udgang 77 Rd: 5 mrk: 10 s:
Restance til 3de Termin 1779 inclusive 622 rd: 2 mrk: 13 s:
Aftag ligesom for Opdal.
…. paa 10 Aar Lechnes som andet Aar 1 L: 1 pd: 6 mrk: S.
Kongen til Omdrag beregnede øde Gods ligesom forrige Aar.
Kongen til Jndtægt beregnede øde Gods ingen Bygsler.

Etne Skibreede 15 og 16 Nov: 1779

Adskillige Poster: Ligesom forrige Aar.
Odels Mandtallet. Differencen examineret hvorefter Kongen afgaar Odel Skatt af 2 Løb 1 pd: 22 mrk: S:, og tilkom/m/er Odel Skatt af 1 Løb 9 mrk: S:, 6 Spd: Korn.
Ting Skydsen ang:de ligesom for Waags.
Restance til 1776 Aars udgang 40 rd: 1 mrk: 1 s:
Ditto til 1779 3de Termin 362 Rd: 3 mrk: 14 s:
Aftage ligesom for Opdal.
Kongens til Jndtægt beregnede øde Strøegods, ligesom forrige Aar. Bøxel deraf falden i Aar efter Loven.
Gotgiørelse for aftag 1 Løb Sm: 9 Spd: Korn Kongl: Strøe gods i Øfre Grindem Beboeren rigtig nydt.

6b (382a)

Fieldberg Skibreede 18de, 19 og 20 Nov: 1779

Adskillige Poster: Ligesom forrige Aar og 1777.
Odels Mandtallet Differencen examineret hvorefter Kongen afgaar Odel Skatt af 2 Løb 6 mrk: Smør ½ Hd:, og tilkom/m/er Odel Skatt af 1 Løb 16 mrk: Smør.
Ting Skydsen ang:de ligesom for Waags.
Restance til 1779 3 rd: og sidste Termin 775 rd: 3 mrk: 10 s:
Aftage ligesom for Opdal. dto: paa 10 Aar Wache som 3de Aar.
Saug Angivelser underskreven for Espelands Saug, Wache, Øfre Houge, Fatlands, Arnevigs og Aarvigs.

Føjens Skibreede den 22, 23 og 24 Nov: 1779

Adskillige Poster, ligesom 1777, undtagen til 1. post, en Hval funden i Brandesund. og om Enoch Berle ligesom forrige Aar.
Odels Mandtallet Differencen examineret, hvorefter Kongen afgaaer Odel Skatt af 3 L: 2 pd: 3 ½ mrk: Sm:, og tilkom/m/er Odel Skatt af 3 Løb 2 pd: 1 37/40 mrk: S:, 3 1/8 Hud, ½ G:sk:, 1 B:sk:, 18 s: Penge.
Ting Skydsen ligesom for Waags.
Restance til 1776 Aars udgang.
Restance til 1779 3 rd: og sidste Termin 731 rd: 2 mrk: 3 s:
Saug Angivelser underskreven som forrige Aar.
Aftage ligesom for Opdal.
Kongens Strøe Gods hvoraf Landskylden og Aarlig Tagen til Indtægt beregnes, ligesom forrige Aar.

Fiære Skibreede 25 og 26 Nov: 1779.

Adskillige Poster: Ligesom 1777.
Odels Mandtallet Differencen examineret, hvorefter Kongen afgaaer Odels Skatt af 2 Løber 1 pd: 5/12 mrk:, 3 Spd: Korn, 7/8 Huder, og tilkom/m/er Odel Skatt af 2 L: 1 pd: 6 ½ mrk: Sm:, 3 Spd: K:, ½ Hd.
Ting Skydsen ligesom for Waags.
Saug Angivelser underskreven af Saugernes Eiere.
Restance til 1776 Aars udgang.
Restance til 1779 3de og sidste Termin 585 rd: 3 mrk: 8 s:
Kongens beholdne øde Strøe Gods til Indtægt ligesom
Ditto til Omdrag 1777

1779 Summa Sundhorlehns Aftag Skatteskyld 99 Løber 12 mrk:, Ldsk: 63 L: 1 1/3 mrk: Korn 71 Vog 2 pd: 3 2/3 mrk:, Huder 55 11/12, B:sk: 1 G:sk: 6, Næver 6 Vog 3 vætt, Penge 34 rd: 80 4/5 skl: i Leeding.
Aftage ..(?) (pr:?/p:?) 10 Aar Sksk: 2 L: 2 pd: 18 mrk:, Ldsk: 2 L: 3 mrk:, 1 Hud Leeding 1 Rd: 48 2/3 s:
Øde Strøe Gods til Jndtægt, Landsk: med Bøxel 4 L: 2 pd: 12 mrk: 2 td: 9 Spd: K:, ¾ Hud, \1 Vog fisk/ uden Bøxel 1 L: 2 pd: 6 mrk: S:, ½ Hd:, Bøxel uden Ldsk: 1 pd: Sm: 1 pd: Fisk
Omdrag Sksk: 2 L: 2 pd: 8 mrk: Sm:, Ldsk: 1 L: 1 pd: Smør, 2 td: Korn, ¾ Hud Græsleie 3 rd: 48 s:

Høste Ting 1780

Waags Skibreede den 2de og 3de octobr:

Adskillige Poster angaaende: Ligesom 1777 undtagen til 4. post den forandring: Sørvigwaagens Silde Vaag 2 rd: 3 mrk: Skove Teigen udeladt.

Odels Mandtallet 33 Løb 2 pd: 19 23/25 mrk: Smør, 21 ¼ Hud, 1 Bukskind, 1 2/3 G:skind, 2 pd: 3 1/3 mrk: Lax, ¾ td: Torsk, 7 Vog 12 mrk: Fisk, 6 rd: 42 s: Penge.

7a (381b)

Ting Skydsen som 1777.
Saug Angivelser underskrevet af Knud Larsen Rydland.
Restance til 1780 inclusive S:ma 443 Rd: 15 skl:

Opdals Skibreede 5te, 6te og 7de oct: 1780

Adskillige Poster: Ligesom for Waags, undtagen til 4. post ingen. 6. post ligesom 1777. 7. post ligesom 1777 med tillæg af Hans Pedersen Hansen i Næshavn. 8. post ligesom 1777. 10. post ligeleedes.

Odels Mandtallet 128 Løb 1 pd: 3 1/3 mrk: S:, 1 ½ Skp: Korn, 4 1/10 Faar, 103 11/40 Hud, 4 ½ Buksk:, 6 4/5 G:sk:, 2 skl: Penge.
Ting Skydsen ligesom for Waags.
Saug Angivelser underskrevet ligesom 1777.
Restance til 1780 inClusive S:ma 1000 rd: 3 mrk: 15 s:
Aftage ang:de ligesom 1777.
Kongens beholdne Strøe Gods, hvoraf alt til Omdrag beregnes, som 1777. Men af Holsæter intet været i Græsleie at erholde, og af Nedre Kleppe 64 skl:
Kongens øde Strøe Gods hvoraf alt til Indtægt beregnes som 1777.

Ous Skibreede 9de og 10de octob: 1780

Adskillige Poster: Ligesom for Waags, undtagen til 4. post ingen, i øvrigt som 1777.
Odels Mandtallet 38 L: 1 pd: 12 mrk: Smør, 22 35/36 Hd:, 11 2/3 G:skind.
Ting Skydsen ang:de, ligesom for Waags.
Saug Angivelser underskreven for Tøsse Saug.
Restance til 1780 inclusive 458 rd: 4 mrk: 2 s:

Strandwig Skibreede 12te og 13de octob: 14de octob: 1780

Adskillige Poster: Ligesom 1778.
Odels Mandtallet 63 Løber, 3 Sp: Korn, 61 5/6 Hud, 13 11/122 G:skind, 1 ½ Faarsk:, 1 skl: Penge.
Ting Skydsen ang:de, ligesom for Waags.
Saug Angivelser underskrevet som forrige Aar.
Aftage ligesom for Opdal 1777.
Restance til 1780 inClusive 178 rd: 5 mrk: 2 s:

Strandebarm Skibreede 16de og 17de octob: 1780

Adskillige Poster: Ligesom 1777.
Odels Mandtallet 84 Løber 2 pd: 14 5/52 mrk: S:, 62 13/36 Hud, 7 G:sk:, 2 Kalvskind, 4 Løber Salt.
Ting Skydsen ang:de ligesom for Waag.
Saug Angivelser underskrevet for de forbem:te Sauger.

Restance til 1780 inclusive 111 rd: 4 mrk: 3 s:
Aftagene ligesom for Opdal.

Qvinherret den 18de Oct: 1780

Adskillige Poster: Ligesom 1777.
Odels Mandtallet 61 Løb 13 11/80 mrk: S:, 3 Sp: Korn, 45 ½ Hd:, 3 G:sk:, 1 Faarskind.
Ting Skydsen ligesom for Waags.
Saug Angivelser ligesom 1777.
Restance til 1780 469 rd: 2 mrk: 4 s:
Aftag ligesom for Opdal.
…. paa 10 Aar Møklebust 1 pd: 21 mrk: S:, dette som det 2det Aar.

7b (381a)

Schonevig den 13de, 14de og 15 Nov: 1780

Adskillige Poster: Ligesom forrige Aar, undtagen til 1ste Post 15 Voger Tobak.
Odels Mandtallet 134 Løb 1 pd: 4 5/7 mrk: Smør, 3 tdr: 1 1/8 Spd: Korn, 56 7/12 Huder, 4 ½ Bukskind, 3 1/3 G:sk:, 6 Vog Næver.
Ting Skydsen ligesom for Waags.
Saug Angivelser ligesom forrige Aar.
Restance til 1780 Summa 798 rd: 4 mrk: 14 s:
Aftag ligesom for Opdal.
…. for 10 Aar Lechnes som 3de Aar og 1ste Aar Sloche, Bakke, Egemoe, Øfre Ravdal, Yttre Bouge, Bougstøe, Birkestrand samt den paa Yttre Bouge som er Kongens Strøe gods, gotgiorte Landskyld 2 rd: 52 ½ s:
Kongen til Omdrag beregnede øde Gods ligesom 1777.
Kongen til Indtægt beregnede øde Gods ingen Bygsler.

Etne Skibreede 17de og 18 Nov: 1780

Adskillige Poster: Ligesom 1777.
Odels Mandtallet 91 Løb Sm: 2 pd: 19 5/6 mrk:, 11 tdr: 10 ¼ Spd: Korn, 26 ½ Hud, 4 Vog Næver.
Ting Skydsen ligesom for Waags.
Restance til 1780 inclusive 840 rd: 3 mrk: 6 s:
Aftage ligesom for Opdal.
Kongens til Indtægt beregnede øde Strøe gods, deraf ingen Bøxel.
Gotgiørelse for Aftag 1 Løb Sm:, 9 Spd: Korn Kongl: Strøe gods i Øfre Grindem, Beboerne rigtig nydt.

Fieldberg Skibreede den 20de, 21de og 22de Nov: 1780

Adskillige Poster: Ligesom 1777.
Odels Mandtallet 111 Løb 1 pd: 10 113/180 mrk: S:, 6 tdr: 11 Spd: Korn, 62 ¼ Hd:, 2 B:sk:, 7 G:sk:
Ting Skydsen ligesom for Waags.
Restance til 1780 inclusive 914 rd: 2 mrk:
Aftage ligesom for Opdal.

Ditto paa 10de Aar Wache, som 4de frieheds Aar.
Saug Angivelser ligesom 1779

Føjens Skibreede den 24de, 25de og 27 Nov: 1780

Adskillige Poster: Ligesom 1777, undtagen til 1ste post, en Vrag Mast 1 rd: 4 mrk: 1 s:, 24 Vog Tobak og 12 Ankere BomOlie. til 7 post den forandring at i Bømmelhavn, er Hans Barnet i fattige Omstændigheder.

Odels Mandtallet 113 Løb 11 7/12 mrk: Sm:, 2 tdr: 3 ¼ Spd: Korn, 92 11/16 Hud, 2 11/12 Buksk:, 6 ½ G:sk:, ¼ td: Torsk, 2 V: 2 pd: 3 mrk: Fisk, 1 Rd: 70 s: Penge.
Ting Skydsen ligesom for Waags.
Restance til 1780 inclusive 860 rd: 4 mrk:
Saug Angivelser ligesom 1777.
Aftage ligesom 1777.
Kongens Strøe Gods til Indtægt ligesom 1777 og at Sælle er bøxlet 1779 til Thore Hansen, bøxelfrie, imod at istandsætte Jorden, da ingen den paa anden maade vilde bøxle.

Fiære Skibreede den 28de og 29de Nov: 1780

Adskillige Poster: Ligesom 1777, undtagen til 1ste Post 2 ½ td: Bom Olie.
Odels Mandtallet 83 Løb 2 pd: 4 ¾ mrk: S:, 29 tdr: 2 ½ Spd: Korn, 48 1/8 Hud, 1 Faar,

8a (380b)

3 buksk:, 3 G:sk:, 12 mrk: Fisk, 1 rd: 38 s: Penge.
Ting Skydsen ligesom for Waags.
Saug Angivelser ligesom 1777.
Restance til 1780 690 rd: 1 s:
Kongens Strøe Gods til Omdrag ligesom 1777.
Kongens Strøe Gods til Indtægt ligesom 1777.

1780. Summarium de gamle Aftage ligesom 1779.
Aftage paa 10 Aar Skatteskyld 7 L: 2 pd: 20 mrk: S:, Landskyld 4 Løb 19 2/5 mrk: Sm:, 1 Hd:, 2 Væt Næver, Leeding 3 rd: 11 ½ s:
Øde Strøe gods til Indtægt som 1779.
Ditto til Omdrag som 1779, aleene kun Græsleie 2 Rd: 40 s:

Høste Ting 1781

Schonevig Skibreede 13de, 14de og 15 Sept: 1781.

Adskillige Poster ang:de: Ligesom 1777 for Waags undtagen til 4. post ingen, 6. post ligesom 1777 med tillæg af Lechnes Saug. 7de post ligesom 1777. 8. post ligesom 1777.

Odels Mandtallets Difference examineret, hvorefter Kongen afgaar Odel Skatt af 2 pd: 15 mrk: Sm:, og derimod tilkom/m/er Odel Skatt af 2 Løb 8 mrk: ½ Hd:
Ting Skydsen ligesom 1777.

Saug Angivelser ligesom forrige Aar.
Restance til 1781. Summa 788 rd: 5 mrk: ? s:
Aftag ligesom forrige Aar.
…. for 10 Aar Lechnes som 4de Aar, de øvrige forrige Aar anførte, for dette som det 2det Aar.
Kongen til Omdrag beregnede øde Gods ligesom 1780.
Kongen til Indtægt beregnede øde Gods, ingen Bygsler. Lundalen, Glomie og Blaateigen hver 12 mrk: Sm:

Etne den 17de og 18 Sept: 1781

Adskillige Poster: Ligesom for Schonevigs Skibreede undtagen til 6te post, ingen Sauger, 7de Jngen. 8de Lensm/an/d Chr: Frethe brugt af Land Lægd for aftag 2 L: 2 pd: 12 mrk: Sm:, i Frethe.

Odels Mandtallets Difference examineret hvorefter Kongen afgaar Odel Skat af 1 Løb 1 pd: 23 mrk: S:, 6 Spd: Korn, og tilkommer af 2 Løber 1 ½ Hd:
Ting Skydsen ligesom for 1777.
Restance pro 1781 3die Termin 676 rd: 2 mrk: 13 s:
Aftage ligesom forrige Aar.
Kongens til Indtægt beregnede øde Gods Grindem 2 L: 1 pd: 12 mrk: S: 9 Sp: K: ingen Bøxel.
Gotgiørelse for Aftag 1 L: S: 9 Sp: K:, i Øfre Grindem, Kongens Gods Beboeren nydt.

Fieldberg den 20 – 21 – 22 Septemb: 1781

Adskillige Poster: Ligesom for Schonevig Skbr:, undtagen til 6te Post ligesom 1777. 7de post jngen, 8de post Lensmanden bruger ingen Jord dette Aar.

Ting Skydsen ligesom 1777.
Odels Mandtallets Difference examineret, hvorefter Kongen afgaaer Odel Skatt af 2 Løb 1 pd: 18 ¼ mrk: Sm:, og tilkommer af 1 pd: 18 ½ mrk: S:, 5 Spd: Korn, ¼ Hd.
Restance til 1781 inclusive 697 Rd: 4 s:
Aftage ligesom forrige Aar.
Ditto paa 10 Aar, Wache, som 5te frieheds Aar.
Saug Angivelser ligesom 1779.

8b (380a)

Føjens Skibreede den 24, 25 og 26 Septemb: 1781.

Adskillige Poster: Ligesom 1777, undtagen til 7. post Ole Habbestad i Synstabøevogen, Hynnemørs Enke i Brandesund, Natanael {Hidschen} Olrich i Hidschen som tillige holder Gjæstgiveriet i Øchlandsvogen, Niels Gorm i Leervigen, Jens Hertzbergs Enke i Spidsøen, som alleene privilegerede Gjæstgivere, Espeværs Gjæstgiverie styres af Jfr: Budde der har gjort Ansøgning om Privilegium, Bømmelhavn dette Aar lagt øde, og Huusmanden i Sturtsøen svarer Aarlig 48 skl: 8. post Lensmand Jens Jensen brugt i Eldøen 1 Løb 1 pd: Sm:, Søe Lægd.

Odels Mandtallets Difference examineret, hvorefter Kongen afgaaer i Odel Skatt 5 L: 1 pd: 18 ¼ mrk: S:, 3 23/24 Huder, 18 skl: Penge og tilkommer Odel Skatt af 1 Løb 2 pd: 17 ½ mrk: S:, 1 ½ Hd:
Ting Skydsen ligesom 1777.
Restance til 1781 inclusive 443 Rd: 3 mrk: 14 s:
Saug Angivelser ligesom 1777.
Aftage ligesom 1777.
Kongens Strøe Gods til Indtægt 5 rd: af David Jansen (Jonsen) for det overbøxlede Gods i Sælle.

Fiære Skibreede 27de og 28de Septembr: 1781

Adskillige Poster, ligesom 1777.
Odels Mandtallets Difference examineret, hvorefter Kongen afgaaer i Odels Skatt 1 Løb 17 1/3 mrk: S:, 6 Spd: Korn, ¾ Hud, men ingen Tilgang.
Ting Skydsen ligesom 1777.
Saug Angivelser ligesom 1777.
Restance til 1781 369 Rd: 2 mrk: 1 s:
Kongens Strøe Gods til Omdrag ligesom 1777.
Kongens Strøe Gods til Indtægt ligesom 1777.

Waags Skibreede den 1ste, 2de og 3de Octob: 1781

Adskillige Poster, ligesom 1780.
Ting Skydsen ligesom 1777.
Odels Mandtallets Difference examineret, hvorefter Kongen afgaaer i Odel Skatt 2 pd: 18 61/75 mrk: S:, 7/12 Hd:, og tilkommer Odel Skatt af 1 Løb ?9 (19?) mrk: S:, 1/8 td: Torsk.
Saug Angivelser ligesom 1780.
Restance til 1781 inclusive S:ma 288 rd: 3 mrk: 11 s:

Opdals Skibreede den 4de, 5te og 6te octobr: 1781.

Adskillige Poster: Ligesom 1777 med tillæg til 7de post af Hans Pedersen Hansen i Næshavn.

Odels Mandtallets Difference examineret hvorefter Kongen afgaar Odels Skat for 3 Løb 20 ½ mrk: S:, 1 ¼ Hd:, ½ B:skind, ½ G:skind og tilkommer af 2 Løb 2 pd: 20 mrk: S:, 2 5/6 Hud.
Ting Skydsen ligesom for 1777.
Saug Angivelser underskrevet ligesom 1777.
Restance til 1781 inclusive S:ma 694 rd: 1 mrk: 12 s:
Aftage ang:de ligesom 1777.
Kongens beholdne Strøe Gods hvoraf alt til Omdrag beregnes, ligesom 1777 undtagen at Højsæter har lagt øde, og intet deraf faaet.
Kongens øde Strøe Gods, hvoraf alt til Jndtægt beregnes, ligesom 1777.

Ous Skibreede den 8de og 9de octob: 1781

9a (379b)

Adskillige Poster: Ligesom 1777.
Odels Mandtallets Difference examineret hvorefter Kongen afgaar Odels Skatt af 2 L: 1 pd: 7 ½ mrk: S:m, 2 19/36 Hd:, og tilkommer Odel Skatt af 13 mrk: Smør.
Ting Skydsen ligesom 1777.
Saug Angivelser ligesom 1777.
Restance til 1781 inclusive 323 rd: 1 mrk: 15 s:

Strandvig Skibreede 10de, 11te og 12te octob: 1781

Adskillige Poster: Ligesom 1778.
Odels Mandtallets Difference examineret hvorefter Kongen afgaaer Odel Skatt af 2 Løb 2 pd: 3 mrk: Sm:, 2 5/12 Hd: tilkommer intet.
Ting Skydsen ligesom 1777.
Saug Angivelser ligesom 1779.
Aftage ligesom for Opdal 1777.
Restance til 1781 inclusive 113 Rd: 2 mrk: 7 s:

Strandebarm Skibreede d: 15de og 16de oct: 1781.

Adskillige Poster: Ligesom 1777.
Odels Mandtallets Difference examineret, hvorefter Kongen afgaaer Odel Skatt af 5 Løb 1 pd: 5 mrk: Sm:, 4 ¾ Hd:, og tilkom/m/er Odel Skatt af 1 Løb 15 mrk: Sm: ¾ Hud.
Ting Skydsen ligesom 1777.
Saug Angivelser ligesom 1777.
Restance til 1781 inclusive 82 rd: 5 mrk: 11 s:
Aftagene ligesom for Opdal.

Qvinherrets Skibreede 17 oct: 1781

Adskillige Poster: Ligesom 1777.
Odels Mandtallets Difference examineret, hvorefter Kongen afgaar intet i Odel Skatt, men tilkommer Odel Skatt af 2 Løb 9 5/8 mrk: S: 2/3 Hd:
Ting Skydsen ligesom 1777.
Saug Angivelser ligesom 1777.
Restance til 1781 S:ma 356 rd: 1 mrk: 7 s:
Aftag ligesom for Opdal.
…. paa 10 Aar Møklebust 1 pd: 13 17/19 mrk: S:, dette som det 3de Aar.

Og dette er den endelege slutt på tingbok nr. 41.